Stadsfullmäktiges
i
Västerås

Protokoll
och
Handlingar
för år
1945

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1 9 4 5

REGISTER

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Affärstiden, motion ang. inskränkning av tiden för öppethållande av butik för frisörer	88 106	235	
Allmän hygien, budget för år 1946	168		18 A, s. 67 18 B, s. 58
Ansvarsförsäkring, tecknande av	5	8	
Arbetslösheten, anslag till bestridande av kostnader för hyresbidrag till ovana skogsarbetare..	44	97	
Anslag till kostnader för reservarbeten för arbetslösa	39	76	
Anslag till omskolningskurser under år 1945	39	76	
Budget för år 1946	169		18 A, s. 45, 72 18 B, s. 88
Arbetsordning för Västerås stads stadsfullmäktige, antagande av ny sådan	124 132	280 310	
Arosvallen, anskaffande av ny högtalaranläggning, anslag till Föreningen Västerås Nya Idrottsplats	83	175	
Anslag till planering av träningsplaner väster om	38	75	
Bidrag av nöjesskattemedel till skötsel av ..	39	75	
Arrendering av mark, se Fastighetshandel			
Arvoden, bestridande av revisorsarvode i samband med polisutredning	104	231	
Höjning av arvodet till löne- och avtalsnämndens och drätselkammarens ordförande ..	170		18 A, s. 75 18 B, s. 3, 4
Till ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd och vanlig taxeringsnämnd	93	202	
Asea, godkännande av markbyte mellan bolaget och Västerås stad	47	107	
Automobiler, anskaffande av en stegvagnsautomobil till elverket	143	349	
Budget för år 1946	167		18 A, s. 65 18 B, s. 37
Ersättning till befattningshavare för användande av egen bil i tjänsten	123	277	
Avlönings- och tjänstgöringsreglemente för stadens befattningshavare, antagande av	47	80	1

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Badelunda Elektriska Distributionsförening, övertagande av	142	345	
Badelunda, Kungl. Maj:ts beslut ang. inkorporering av	43	92	10
Nybyggnadsförbud för	140	341	
Badhusen, budget för år 1946	168		18 A, s. 28, 68 18 B, s. 63
Utredning av fråga om nytt varmbadhus i Västerås	82	174	
Vidtagande av reparations- och förbättringsarbeten inom varmbadhuset	76	149	
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1944	37		7
Barnavården, budget för år 1946	169		18 A, s. 42, 72 18 B, s. 85
Barnavårdsbyrån, inrättande av ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass	121	268	
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1944	74		13
Barnens Dag förening, iordningställande av förrådslokal för	104	231	
Barnhemmet för flickor, anslag till reparationer och nyanskaffningar	3	2	
Tackskrivelse från	24		
Barnrika familjer, motion ang. kommunal hyreshjälp till	126		
Överlåtelse av tomtmark i kv. Kolven till stiftelsen Solgårdar för uppförande av bostadshus för m. m. (hälften uthyres till barnrika och hälften till icke barnrika familjer)	4	6	
Överlåtelse av tomtmark i kv. Skjutvallen till stiftelsen Solgårdar för uppförande av bostadshus för m. m. (hälften uthyres till barnrika och hälften till icke barnrika familjer)	117	259	
Barnstugestyrelsens årsberättelse för 1944	37		6
Barnstugorna, budget för år 1946	169		18 A, s. 43, 72 18 B, s. 87
Inköp av korkmatta till barnstugan vid Tunby	143	350	
Iordningställande av tomt vid Tunby barnstuga	96	208	
Uppförande av daghem å stadsägan 1789 A m. m.	70	137	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Barnträdgårdslärarinna, inrättande av ytterligare två ordinarie befattningar	120	265	
Beklädnadsförmåner, värdesättning av se Naturaförmåner			
Bekvämlighetsinrättningar, budget för år 1946			18 B, s. 38
Belysning, se gatubelysning			
Beredningsutskott, val av för 1946	170		
Bibliotek, ABF:s skrivelse ang. det planerade landsbiblioteket	77	151	
Bibliotekskommittén, utökning av antalet ledamöter	46, 86	105, 188	
Bildningsverksamhet, Tjänstemännens, anslag till för 1945	27	52	
Bilersättning, ersättning till befattningshavare för användande av egen bil i tjänsten	123	277	
Bokslut, drätselkammarens för 1944	73, 96	191	11
Bokverk, tryckning av arbetet "Västerås som handels- och sjöfartsstad"	126	300	
Borgen, tecknande av för intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän och arbetare	3	4	
Tecknande av å byggnadskreditiv för Byggnads A.-B. Mimer	89	195	
Tecknande av å byggnadskreditiv för Stiftelsen Solgårdar betr. kv. Remmen samt H. S. B. betr. kv. Rembygeln	15	21	
Tecknande av å byggnadskreditiv för Stiftelsen Solgårdar för kv. Kolven	4	6	
Tecknande av å byggnadskreditiv för Stiftelsen Solgårdar för kv. Skjutvallen	117	259	
Bostadsfrågorna, motion ang. utredning av	32	66	
Bostadsförmåner, värdesättning av, se Naturaförmåner			
Bostadsförsörjning, budget för år 1946	166		18 A, s. 63 18 B, s. 32
Bostadsinspektion, budget för år 1946	167		18 A, s. 22, 67 18 B, s. 57
Bostadsinspektris, återbesättande av befattning som	60	123	
Bostadsrättsförening, utlåning av insatskapital för inträde i	44	97	
Brandstyrelsens årsberättelse för 1944	26		5
Brandväsendet, budget för år 1946	166		18 A, s. 13, 61 18 B, 17
Höjning av beklädnadsersättningen för brandpersonalen	134	319	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Inrättande av ytterligare befattningar som brandförman och brandman	105	232	
Återbesättande av en befattning som brandman	110	252	
Bränsleförmåner, värdesättning av, se Naturaförm.			
Budget, för år 1946	165		18 A, 18 B
För år 1946, beredningsutskottets betänkande			18 A, s. 75
För år 1946, drätselkammarens betänkande			18 A, s. 54
Butikstängning, motion ang. inskränkning av tiden för öppethållande av butik för frisörer	88, 106	235	
Byggnads A.-B. Mimer, lån till	40	77	
Tecknande av borgen å byggnadskreditiv för	89	195	
Byggnadsförbud, se Nybyggnadsförbud			
Byggnadskontoret, fråga om förmannen E. A. Westholms avlöningsförmåner	29	57	
Inrättande av en ordinarie befattning såsom maskinist vid Malma grusgrop	134	320	
Iordningställande av rum för byggnadskontorets förmän	28	54	
Återbesättande av befattning som verkmästare vid	136	327	
Årsberättelse för 1944	74		14
Byggnadsnämnden, budget för år 1946	165		18 A, s. 8, 60 18 B, s. 12
Byte av mark, se Fastighetshandel			
Civilförsvar, anslag för utbildning i civilförsvarstjänst	91	198	
Budget för år 1946	166		18 A, s. 10, 60 18 B, s. 15
Tilläggsanslag för förhyrande av förvaringslokaler för viss utrustning	14	20	
Daghem, uppförande av å stadsägan 1789 A	70	137	
Djuphamnen, se Hamnen			
Djäknebergsskolan, vidtagande av reparationsarb.	66	130	
Donationer, se även Fonder			
Donationer, mottagande av donation av med. dr Albert Grönberg	104	230	
Donationer och fonder, understöd ur Hallanderska donationsfonden till ingenjören J. W. Hallander	133	318	
Understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson	13	18	
Donationsjordar, försäljning av del av Östra utmarken till Asea	47	107	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Drätselkammaren, budget för år 1946	165		18 A, s. 57 18 B, s. 4
Drätselkammarens årsberättelse för 1944	73, 96	191	11
Dyrtidstillägg, motion ang. ökade dyrtidstillägg till stadens pensionärer	98		
Å löner och pensioner under 1945	12	15	
Elektriska ledningar, förstärkning av transformatorstation vid Kopparbergsvägen	31	65	
Utbyggnad av transformatorstationen och ledningsnätet för området väster om Djuphamnsvägen	6	11	
Utbyggnad av transformatorstation och utsträckning av högspänningsledning inom Gideonsbergsområdet (Asea-staden)	7	11	
Utbyggnad av transformatorstation samt anläggning av elektriska ledningar å Sommarroområdet	16	24	
Elektrisk distributionsförening, övertagande av Badelunda elektriska distributionsförening	142	345	
Elektricitetsverk, se även Tekniska verken			
Elektricitetsverk, budget för år 1946	167		18 A, s. 20, 66 18 B. s. 49
Exekutionsväsendet, budget för år 1946	165		18 A, s. 3, 59 18 B, s. 11
Exekutorerna, anställande av extra arbetskraft för effektiviserande av indrivning av äldre kommunalutskylder	17	27	
Familjebidragsnämnden, budget för år 1946	166		18 A, s. 12, 61 18 B, s. 17
Årsberättelse 1944	25		2
Fastighetsförvaltning, budget för år 1946	166		18 A, s. 62 18 B, s. 20
Fastighetshandel, bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark från Lundby egendom i Badelunda	119	263	
Bemyndigande för drätselkammaren att försälja mark av del av stadsägan 1765	119	263	
Byte av mark mellan Asea och Västerås stad, godkännande av	47	107	
Byte av mark mellan SVB och Västerås stad	98	212	
Byte och förvärv av mark med Byggnadsaktiebolaget Verner Andersson å stadsägorna 1666 och 1919	142	344	
Byte och förvärv av mark å Jakobsberg med HSB, Viktor Larsson och Erik Larsson	84	182	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Försäljning av fastigheten n:r 8 kv. Knut till A. Sundströms sterbhus och David Eriksson i samband med breddning av Vasagatan	109	245	
Försäljning av tomtmark i kv. Nella	75	147	
Inlösen av tomten n:r 4 kv. Mina samt bemyndigande för drätselkammaren att försälja samma fastighet	4	5	
Köp av div. ecklesiastik mark	122	275	
Köp av fastigheten Gränsta n:r 7 (stadsägorna n:ris 890 F, G och 891 H)	103	227	
Köp av fastigheten n:r 8 i Gränsta (stadsägorna n:ris 887 A, B, I, 891 I, P. och Q)	59	120	
Köp av fastigheten n:r 1 kv. Knut av A. Sundströms sterbhus för breddning av Vasagatan	109	245	
Köp av fastigheten n:r 7 kv. Knut för breddning av Vasagatan	109	245	
Köp av fastigheten n:r 1 kv. Lennart av A.-B. Otto Lundius Bageri för breddning av Vasagatan	109	245	
Köp av fastigheten n:r 7 kv. Lennart av Joh. Svensson	59	117	
Köp av mark av fastigheten n:r 6 och 11 kv. Ludolf för breddning av Östermalmsgatan och Östra Ringvägen	14	20	
Köp av fastigheten n:r 1 kv. Nestor	28	54	
Köp av Rocklunda egendom	122	275	
Köp av fastigheterna stadsägorna 1813—1822 samt 1914 från A.-B. Svenska Metallverken	46	106	
Köp av fastigheten stadsägan n:r 1900	59	119	
Köp av mark av stadsägan 2239 av Försvarets bostadsanskaffningsnämnd	141	342	
Köp och försäljning av mark för breddning av Vasagatan	109	245	
Upplåtelse av mark å stadsägan 1765 (väster om Krutkällarbacken) för uppförande av pensionärshem	15	22	
Överlåtelse av tomtmark m. m. till stiftelsen Solgårdar för uppförande av barnrikehus i kv. Kolven (hälften uthyres till barnrika och hälften till icke barnrika familjer)	4	6	
Överlåtelse av tomtmark m. m. till stiftelsen Solgårdar i kv. Skjutvallen (hälft. uth. till barnrika o. hälft. till icke barnrika familjer)	117	259	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Fastighetstaxeringsnämnd, arvode till ledamöter i	93	202	
Fattigvården, budget för år 1946	169		18 A, s. 40, 71 18 B, s. 79
Fattigvårdsbyrån, inrättande av två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av II klass	92	199	
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1944	74		12
Finansförvaltning, budget för år 1946	170		18 A, s. 74 18 B, s. 92
Flygfält, anslag för avvägning av Johannisbergs flygfälts omgivningar	38	74	
Budget för år 1946	167		18 A, s. 66 18 B, s. 45
Folkhögskoleelever, motion ang. utdelande av stipendier till	6, 11, 47 62, 107	9, 124 239	
Folkpensionering, budget för år 1946	169		18 A, s. 47, 73 18 B, s. 90
Yttrande över socialvårdskommitténs betänkande ang. lag om	171		
Folkräkningsdistrikt, indelning av staden i samt val av kommunalombud i granskningsnämnd m. m.	107	241	
Folkskolan, anslag för bestridande av vissa kostnader för skolhälsovården	32	65	
Budget för år 1946	168		18 A, s. 28, 68 18 B, s. 67
Fråga om kommunal tilläggspension till slöjdläraren Karl August Karlsson.	136	325	
Inrättande av två ordinarie befattningar som skolsköterska	134	321	
Inrättande av nya ordinarie befattningar som småskollärarinna vid stadens folkskolor ..	41	90	
Reparationsarbeten i Djäknebergsskolan	66	130	
Fonder, fastställande av reglementen för Västerås stads fond för stadens förskönande m. m., och Västerås stads trafikfond	18	29	
Ändring av donationsbestämmelserna m. m. för Curry Treffenbergs fond	118	260	
Fond- och lånestat för år 1946	170		18 A, s. 74 18 B, s. 96
Fritidsreservat, budget för år 1946	166		18 A, s. 63 18 B, s. 27, 65
Färjor och ångslupar, budget för år 1946	167		18 A, s. 66 18 B, s. 45
Förråd, budget för år 1946	167		18 A, s. 65 18 B, s. 37

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
För parkförvaltningen	20	37	
För Föreningen Barnens Dag	104	231	
Förstärkt försvarsberedskap, se Militärtjänstgöring			
Försäkringar, tecknande av ansvarsförsäkring	5	8	
Förtjänstmedalj, fråga om inrättande av för stadens befattningshavare (avslag)	84, 98	177	
Försäljning av fastigheter, se Fastighetshandel			
Gasklocka, anskaffande av ny	142	348	
För metangas, anskaffande av	118	262	
Gasverk, budget för år 1946	167		18 A, s. 20, 66 18 B, s. 47
Inköp av ny kolkvarn samt bunkeranläggning m. m. till	17	26	
Gator och vägar, iordningställande av å Gideonsbergs- och Sommarroområdena	27	51	
Iordningställande av å Gideonsberg	110	251	
Iordningställande av delar av Jakobsbergsgatan, Hållgatan, Djäknebergsgatan, Floragatan, Västra Bergsgatan, Montörgatan och Vargbogatan	75	147	
Iordningställande av Kronvägen från Grindstuvägen fram till Garpgatan på västra sidan och Götgatan på östra sidan	69	134	
Iordningställande av del av Kryddgårdsgatan	130	304	
Iordningställande av körvägen söder om magasinen på östra kajen i gamla hamnen	68	133	
Iordningställande av delar av Metallgatan, Kronvägen och Grindstuvägen	38	73	
Omläggning av Skerikesvägen mellan Skerikesbron och Trumslagargatan	94	204	
Gatubelysning, budget för år 1946	167		18 A, s. 64 18 B, s. 36
Å Gideonsbergs- och Sommarroområdena	27	51	
Vid småbåtshamnen, anordnande av	69	135	
Gatuförvaltning, budget för år 1946	167		18 A, s. 64 18 B, s. 36
Gatumark, förvärv av, se Fastighetshandel			
Gatunamn m. m., Akademivägen och Flintgatan, Fastställande av	10		
Inom Gideonsbergsområdet, fastställande av	115	256	
Gaturenhållning, budget för år 1946	167		18 A, s. 65 18 B, s. 37
Granskningsnämnd, utseende av kommunalombud i för mantalsskrivning och folkräkning	107	241	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Grustag, budget för år 1946	166		18 A, s. 63 18 B, s. 26
Grönbergska fonden, mottagande av donation av med. d:r Albert Grönberg	104	230	
Gymnastik och idrott, budget för år 1946	169		18 A, s. 37, 69 18 B, s. 78
Hallanderska donationsfonden, understöd till ingenjör J. W. Hallander	133	318	
Hamnen, anordnande av belysning vid småbåtshamnen	69	135	
Förlängning av taxa för hamnavgifter	31	64	
Hamnkranar, se detta ord			
Iordningställande av kajplanen vid Pråmån	42	91	
Iordningställande av kranspåren å östra kajen	42	91	
Iordningställande av körvägen söder om magasinen på östra kajen i gamla hamnen	68	133	
Stensättning av kaj vid gamla hamnen	94	203	
Ny transformatorstation i gamla hamnen	83	175	
Utökning av vågbrytaren vid djuphamnen, tilläggsanslag till	16	24	
Vatten-, avlopps- och gasledningar inom äldre hamnområdet, framdragande av	129	303	
Vatten- och avloppsledning m. m. till tullvaktsstugan vid Djuphanmnen	17	25	
Hamnfogde, inrättande av ordinarie befattning som	105	233	
Hamnförvaltningen, budget för år 1946	167		18 A, s. 18, 65 18 B, s. 42
Hamnkranar, inköp av två 5-tons brosvängkranar till östra kajen i gamla hamnen	103	229	
Ommålning av lyftkranen i gamla hamnen	69	135	
Hamnmagasin, ommålning av i gamla hamnen	69	135	
Uppförande av nytt	94	203	
Hem för gamla, motion ang. inrättande av	35		
Hemhjälpsnämnden, budget för år 1946	169		18 A, s. 46, 72 18 B, s. 89
Årsberättelse för 1944	74		15
Hemvärnet, anslag till skjututbildning m. m.	124	278	
Hotell Aros, fråga om rätt till utskänkning av spritdrycker (avslag)	45, 99	101	
Tillstånd för Systemaktiebolaget till utsträckt utskänkningstid för vin	109, 126	245	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
H. S. B., förvärv och byte av mark med staden å Jakobsberg	84	182	
Subvention för sprängningskostnader inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde	145	354	
Tecknande av borgen å byggnadskreditiv för kv. Rembygeln	15	21	
H. S. B:s stiftelse Solgårdar, se Solgårdar			
Hundskatt för år 1946	170		18 A, s. 74 18 B, s. 95
Hyresbidrag till ovana skogsarbetare, anslag till bestridande av kostnader för	44	97	
Hyresfastigheter, budget för år 1946	166		18 A, s 63 18 B, s 29
Reparation av fastigheten Nestor n:r 4	96	209	
Hyreshjälp, kommunal till barnrika familjer, motion om	126		
Hyresnämnden, budget för år 1946	169		18 A, s. 48, 73 18 B, s. 92
Hälsovård, anslag för bestridande av vissa kostnader för skolhälsovården	32	65	
Anslag till allmän råttutrotning inom staden	2	1	
Hälso- och sjukvård, budget för år 1946	167		18 A, s. 22, 67 18 B, s. 55
Hälsovårdsinspektör, inrättande av ytterligare en befattning på extra stat	19	33	
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1944	57		9
Högre allmänna läroverket, anslag för iordningställande av läkarmottagningslokal	2	2	
Budget för år 1946	168		18 A, s. 69 18 B, s. 76
Fråga om inrättande av 4-årig reallinje vid gymnasiet	74	143	
Fråga om nybyggnad för	145		19
Iordningställande av provisoriska lokaler i fastigheten Östra Kyrkogatan 10	95	205	
Utökning av antalet ledamöter och suppleanter i lokalstyrelsen	108	243	
Högre folkskolan, budget för år 1946	168		18 A, s. 31, 69 18 B, s. 72
Tillsättande av kommitté för utredning av fråga om till- och nybyggnad för tekniska skolan, högre folkskolan m. fl.	138	329	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Idrottsplatser, anslag till planering av träningsplaner väster om Arosvallen	38	75	
Bidrag av nöjesskattemedel till skötsel av Arosvallen	39	75	
Anslag för anskaffande av högtalaranläggning vid Arosvallen	83	175	
Utredning ang. anläggande av ny idrottsplats vid Emaus	90	196	
Industriella verk, budget för år 1946	167		18 A, s. 20, 66 18 B, s. 47
Inkomst- och utgiftsstat för år 1946	165		18 A, 18 B
Beredningsutskottets betänkande			18 A, s. 75
Drätselkammarens betänkande			18 A, s. 54
Inkorporering av Badelunda socken, Kungl. Maj:ts beslut	43	92	10
Instruktion för mätningsingenjör	78	155	
För stadsingenjörskontoret, ändring i	78	155	
För stadsträdgårdsmästaren, antagande av	20	37	
Ändring av vissa delar av instruktionen för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk	13	19	
Intressekontor, tecknande av borgen för stadens tjänstemän och arbetare	3	4	
Johannisbergs flygfält, anslag för avvägning av flygfältets omgivningar	38	74	
Jordbruksegendomar, budget för, se Lantegendomsnämnden			
Kabinettet, pensionsunderstöd till föreståndarinnan Cecilia Fröberg	30	63	
Kajer, iordningställande av kajplanen vid Pråmån	42	91	
Stensättning av kaj vid gamla hamnen	94	203	
Kallbadhus, se Badhusen			
Kassa- och räkenskapsväsendet, täckning av vissa under år 1945 beslutade utgifter	122	275	
Koloniverksamhet, skollovskolonibyggnad vid Rossvalen, anslag för uppförande	69	135	
Skollovskolonier, utökat anslag till	115, 132	311	
Sommarkoloni för klena barn, motion ang. utredning av	88, 93	201	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Kommunala flickskolan, budget för år 1946	168		18 A, s 32, 69 18 B, s. 74
Fråga om till- och ombyggnad för	146		20
Inköp av orgel	110	251	
Motion ang. inrättande av treårig realskolelinje vid	100		
Kommunala förtroendemän, motion ang. fastställande av enhetliga normer för tillsättande och inkallande av suppleanter	88, 125, 130	288, 307	
Utökning av antalet ledamöter i stadsfullmäktige till 60	79, 92 99, 127	157, 200	
Val av	2, 9, 22, 23 33, 86, 93 107, 108 116, 146— 164, 171	14, 44, 45 70, 189 190, 201 202, 241 243, 188 300	22
Kommunalbeskattning, yttrande över betänkande med förslag ang. vissa spörsmål på den allmänna kommunalbeskattningens område	115, 130	304	
Kommunalombud i granskningsnämnd för mantalsskrivning och folkräkning, val av	107	241	
Kommunal tvättstuga, fråga om inrättande av	146		21
Kommunalutskylder, anslag för bättre indrivning av äldre kommunalutskylder	17	27	
Kommunikationsföretag, budget för år 1946	167		18 A, s 66, 18 B, s. 45
Konstverk, inköp av porträttsamling, målad av J. H. Scheffel	91	199	
Kristidsnämnden, budget för år 1946	169		18 A, s. 47, 73 18 B, s 91
Kronouppbördsväsendet, budget för år 1946	165		18 A, s. 2, 59 18 B, s. 10
Kvartersnamn, fastställande av kvartersnamnen Jesper och Proban	10		
Inom Gideonsbergsområdet, antagande av ..	115	256	
Sammanslagning av kv. Karna och Kajsa till Kajsa m. m.	62	126	
Köp av fastigheter, se Fastighetshandel			
Köttbesiktningsbyrån, anordnande av elektrisk uppvärmning nattetid	96	207	
Budget för år 1946	168		18 A, s. 22, 68 18 B, s, 66

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Ladugård vid Nordanby, uppförande av ny	84	185	
Lantegendomar, uppförande av ny ladugård samt anordnande av två bostadslägenheter vid Nordanby	84	185	
Lantegendomsnämnden, budget för år 1946	166		18 A, s. 25, 62 18 B, s. 25
Pension till rättaren J. E. Tillman	122	270	
Ledningar, anslag till diverse nya ledningsutsträckningar under år 1946	167		18 A, s. 67
Elektriska samt transformatorstation för området väster om Djuphamnsvägen	6	11	
Elektriska samt transformator å Sommarroområdet	16	24	
Högspänningsledning samt transformatorstation inom Gideonsbergsområdet (Aseastaden)	7	11	
Vatten- och avlopps- inom ett område nordost om nya Björnövägen mitt emot CVV ..	68	132	
Vatten-, avlopps- och gas- å äldre hamnområdet	129	303	
Vatten- och avlopps- vid Skallbergsgatan samt del av Tunbyvägen	141	341	
Vatten- och avlopps- i Sommarro (från Vargbogatan 320 m. öster ut i Klockartorpsgatan)	15	23	
Vatten- och avlopps- till tullvaktsstugan i Djuphamnen m. m.	17	25	
Vatten- och avlopps- inom område å Övre Gideonsberg	102	226	
Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel, budget för år 1946	168		18 A, s. 68 18 B, s. 66
Luftskydd, se Civilförsvar			
Lån till Byggnads A.-B. Mimer	40	77	
Upptagande av dels 25-årigt amorteringslån å 2.142.500 kronor, dels 20-årigt amorteringslån å 932.900 kronor, dels framtida upptagande av lån å 1.000.000 kronor, dels ock bemyndigande för drätselkammaren upptaga 5-årigt amorteringslån å 982.000 kronor med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt	122	273	
Utlåning av insatskapital för inträde i bostadsrättsförening	44	97	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Utlämnande av räntefritt lån till stiftelsen Solgårdar för uppförande av bostadshus för barnrika familjer i kv. Kolven	4	6	
Utlämnande av räntefritt lån till stiftelsen Solgårdar för uppförande av bostadshus för barnrika familjer i kv. Skjutvallen	117	259	
Låne- och fondstat för år 1946	170		18 A, s. 74 18 B, s. 96
Läroverket, Högre allmänna, se Högre allmänna läroverket			
Lönebestämmelser för tjänstemän och arbetare vid fullgörande av militärtjänstgöring 1945	13, 29	17, 57	
Lönefrågor, se även Arvoden			
Anställande av extra arbetskraft å stadsarkitektkontoret	4	5	
Extra anslag till kontorspersonal å stadskamrerarekontoret	120	264	
Fråga om förman E. A. Westholms avlöningsförmåner	29	57	
Fråga om avlöning till extra konstaplar vid genomgång av polisskolans lägre kurs (avslag)	18	31	
Avlönande av telefonist vid polisverkets växel	27	53	
Löneförbättring, dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare under 1945	12	15	
Löneplan, antagande av ny sådan för stadens befattningshavare	47	80	1
Lönereglemente för stadens befattningshavare, antagande av	47	80	1
Lönestaten, inrättande av ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å barnavårdsbyrån	121	268	
Inrättande av ytterligare två ordinarie befattningar som barnträdgårdslärarinna ..	120	265	
Inrättande av ytterligare befattningar som brandförman och brandman	105	232	
Inrättande av ordinarie befattning som hamnfogde	105	233	
Inrättande av ytterligare en befattning som hälsovårdsinspektör på extra stat	19	33	
Inrättande av befattning som kamrersassistent på extra stat vid stadskamrerarekontoret	85	186	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Inrättande av en ordinarie befattning som kanslist vid pensionsnämnderna (avslag) ..	40	77	
Inrättande av två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å fattigvårdsbyrån	92	199	
Inrättande av en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å parkstyrelsens expedition	135	324	
Inrättande av en ordinarie befattning som maskinist vid Malma grusgrop	134	320	
Inrättande av en ny befattning som mätningsingenjör samt ytterligare en befattning som mätningstekniker å stadsingenjörskontoret	60	120	
Inrättande av en befattning som verkmästare på extra stat vid elverket	19	36	
Inrättande av en ordinarie befattning som verkmästare vid elverket	144	352	
Inrättande av en ordinarie befattning som parkförman	135	322	
Inrättande av befattningar vid parkförvaltningen å extra stat, nämligen parktekniker, parkförman samt kvinnligt kontorsbiträde	21	39	
Inrättande av ordinarie befattning som polissyster	121	266	
Inrättande av två ordinarie befattningar som skolsköterska	134	321	
Inrättande av nya ordinarie befattningar som småskollärarinna vid stadens folkskolor ..	41	90	
Omändring av befattningen som kanslikonstapel till en befattning som biträdande överkonstapel vid ordningspolisen	121	269	
Återbesättande av befattning som bostadsinspektris	60	123	
Återbesättande av en befattning som brandman	110	252	
Återbesättande av befattning som föreståndare vid ålderdomshemmet	61	123	
Återbesättande av en befattning som kartriterska vid stadsingenjörskontoret	86	190	
Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret	70		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å stadskansliet	61	124	
Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å tekniska verken	71		
Återbesättande av en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass vid tekniska verken	111	252	
Återbesättande av en befattning som maskinist vid elverket	111	253	
Återbesättande av en befattning som mätareavläsare vid tekniska verken	87	191	
Återbesättande av en befattning som verkmästare vid byggnadskontoret	136	327	
Magistraten och rådhusrätten, budget för år 1946..	165		18 A, s. 1, 58 18 B, s. 7
Malma grusgrop, inrättande av en ordinarie befattning som maskinist vid	134	320	
Mantalsskrivnings- och beskattningsväsende, budget för år 1946	165		18 A, s. 2, 59 18 B, s. 10
Mantalsskrivning, val av kommunalombud i granskningsnämnd för mantalsskrivning och folkräkning	107	241	
Markiser, uppsättande av å fastigheten Munkgat. 7	91	197	
Markupplåtelser, se Fastighetshandel			
Medaljer, fråga om instiftande av en Västerås stads förtjänstmedalj (avslag)	84, 98	177	
Metallverken, A.-B. Svenska, försäljning av stadsägorna 1812—1822 samt 1914 till Västerås stad	46	106	
Militärtjänstgöring, fastställande av bestämmelser under 1945 ang. avlöning till stadens befattningshavare och arbetare	13, 29	17, 57	
Motion, ang. fastställande av enhetliga normer för tillsättande och inkallande av suppleanter	88, 125 130	288, 307	
Ang. inrättande av hem för viss kategori av stadens gamla	35		
Ang. inrättande av treårig realskolelinje vid kommunala flickskolan	100		
Ang. inskränkning av tiden för öppethållande av butik för frisörer	88, 106	235	
Ang. kommunal hyreshjälp till barnrika familjer	126		
Ang. utdelning av stipendier till folkhögskoleelever	6, 11, 47 62, 107	9, 124 239	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Ang. utredning av bostadsfrågorna i Västerås	32	66	
Ang. utredning av fråga om sommarkoloni för klena barn	88, 93	201	
Ang. ändrad benämning å parkområde inom Hagaområdet från Källhagen till Grottbacken (avslag)	23, 78	153	
Ang. ökat anslag till föreningen Västerås skollovskolonier	115, 132	311	
Ang. ökade dyrtidstillägg till stadens pensionärer	98		
Musikskola, Västerås, anslag till	83	176	
Mätningsingenjör, inrättande av ny befattning å stadsingenjörskontoret	60	120	
Instruktion för	78	155	
Mätningstekniker, inrättande av ytterligare en befattning å stadsingenjörskontoret	60	120	
Naturaförmåner, fastställande av hyra för vaktmästarens vid ålderdomshemmet tjänstebostad	40	79	
Höjning av beklädnadsersättningen för brandpersonalen	134	319	
Värdesättning av bostads-, bränsle- och beklädnadsförmåner för 1946	134	319	
Nordanby, uppförande av ny ladugård samt anordnande av två bostadslägenheter vid	84	185	
Nybyggnadsförbud för Apalbyområdet, förlängt	9, 34		
För Badelunda socken	140	341	
För visst område vid Hovdesta, Åshagen, Apalby, Rocklunda och Kristiansborg, länsstyrelsens resolution	35		
För kv. Karl	82, 127	173	
För den s. k. Kyrkbacken	90, 127	195	
Nykterhetskurs, anslag till	120	263	
Nykterhetsnämndens årsberättelse 1944	25		3
Nykterhetsvården, budget för år 1946	169		18 A, s. 45, 72 18 B, s. 89
Nämndemän, yttrande över förslag till kungörelse om val av i städer med rådhusrätt	171		
Nöjesskattemedel, bidrag av till skötsel av idrottsplatsen Arosvallen	39	75	
Omskolningskurser under år 1945, anslag till	39	76	
Orgel till kommunala flickskolan, inköp av	110	251	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Parkförman, inrättande av ordinarie befattning som	135	322	
Parkförvaltningen, budget för år 1946	167		18 A, s. 15, 65 18 B, s. 39
Inköp av div. inventarier	67	132	
Inrättande av befattningar som parktekniker, parkförman och kvinnligt kontorsbiträde å extra stat	21	39	
Inrättande av en ordinarie befattning som parkförman och kvinnligt kontorsbiträde av II klass	135	322, 324	
Omorganisation av	20	37	
Upplåtelse av mark för förråd samt odlingsändamål	20	37	
Parknamn inom Gideonsbergsområdet, fastställande av	115	256	
Motion om ändring av benämningen å parkområde inom Hagaområdet från Källhagen till Grottbacken (avslag)	23, 78	153	
Fastställande av namnet Sandgärdsparken	10		
Parkstyrelsen, antagande av reglemente för	20	37	
Pensioner, dyrtidstillägg å under 1945	12	15	
Pensionsfrågor, fråga om kommunal tilläggspension till slöjdläraren Karl August Karlsson	136	325	
Pension till kriminalkonstapel K. V. G. Eriksson	41, 85	80, 187	
Pension till rättaren J. E. Tillman	122	270	
Rätt för förmannen E. A. Westholm att uppbära pension motsvarande arbetsförmannen vid gaturenhållningen	29	57	
Pensionsnämnden, budget för år 1946	169		18 A, s. 47, 73 18 B, s. 90
Pensionsnämnderna, fråga om inrättande av ordinarie befattning som kanslist vid (avslag)	40	77	
Pensionsunderstöd till föreståndarinnan vid kabinettet Cecilia Fröberg	30	63	
Till grovarbetaren Karl Arvid Karlsson vid tekniska verken	30	62	
Till kommunalarbetaren K. A. Alfredsson	145	353	
Pensionärer, motion ang. ökade dyrtidstillägg åt	98		
Pensionärshem, budget för år 1946	166		18 A, s. 15, 64 18 B. s. 32
Motion ang. inrättande av hem för viss kategori av stadens gamla	35		
Upplåtelse av mark å stadsägan 1765 samt anslag för uppförande av	15	22	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Pilsnerdricka, yttrande över ansökningar att utskänka			
Axel Gunnar Boman för S. A. R. A.	65	128	
Ebba Linnéa Borg	8	13	
Stellan Evert Forsblad	63, 114	127, 256	
Erik Genell för Västerås Kaféaktiebolag	64	128	
Selma Emelia Hedrén	137	327	
Carl Anton Hermansson	8, 113	14, 255	
Nils Sture Hååd	97	211	
Märtha Viktoria Larsson	113	255	
Edit Linnéa Lindbom	112	254	
Gertrud Margareta Magnusson	66	129	
Arne Sigfrid Nilsson	111	253	
Klas B. Nilsson	7, 64	13, 128	
Gustav Evald Persson	137	328	
Svea Vilhelmina Rehnberg	63	127	
Märta Lovisa Serrander	112	254	
Åke Sörman för Konsum	65	129	
Gunhild Ingeborg Törnros	23	45	
Pilsnerdricksförsäljning i Västerås, utredning om	77	152	17
Planteringsnämnden, omändring av nämndens namn till Västerås stads parkstyrelse	20	37	
Polisen, anställande av telefonist vid polisverkets växel	27	53	
Bestridande av kostnad för revisorsarvode i samband med polisutredning	104	231	
Fråga om avlöning till extra konstaplar vid genomgång av polisskolans lägre kurs (avslag)	18	31	
Omändring av befattningen som kanslikonstapel till en befattning som biträdande överkonstapel vid ordningspolisen	121	269	
Pension till kriminalkonstapeln K. V. G. Eriksson	41, 85	80, 187	
Polis- och åklagarväsende samt fångvård, budget för år 1946	165		18 A, s. 6, 59 18 B, s. 8
Yttrande över 1939 års polisutrednings betänkande med förslag till förstatligande av polisväsendet i riket m. m.	43	93	
Polissyster, inrättande av ordinarie befattning som	121	266	
Porträtt, inköp av porträttsamling, målad av J. H. Scheffel	91	199	
Proban, restaurering av	103	228	
Pråmån, iordningställande av kajplan vid	42	91	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Reallinje, 4-årig, fråga om inrättande av vid högre allmänna läroverkets gymnasium	74	143	
Realskolelinje, motion ang. inrättande av vid kommunala flickskolan	100		
Reglemente, antagande av ny arbetsordning för stadsfullmäktige	124, 132	280, 310	
Antagande av för parkstyrelsen	20	37	
Remontstall, iordningställande av	28	53	
Renhållningsväsendet, anskaffande av varmvattenberedare till renhållningsarb. tvättrum	3	4	
Budget för år 1946	168		18 A, s. 25, 67 18 B, s. 61
Reparations- och underhållsarbeten i barnhemmet för flickor	3	2	
I Djäknebergsskolan	66	130	
Å fastigheten kv. Nestor n:r 4	96	209	
Å den s. k. Proban	103	228	
Vid Stadshotellet	90	197	
Inom varmbadhuset	76	149	
Reparation av ålderdomshemmets radioanläggning m. m.	95	206	
Reservarbeten, anslag till kostnader för	39	76	
Revision av stadens räkenskaper för år 1944	97	209	
Rocklunda egendom, köp av	122	275	
Yttrande över verkställd värdering av egendomen	34		8
Rusdryckshandeln, fråga om rätt till utskänkning av spritdrycker å Hotell Aros (avslag)	45, 99	101	
Tillstånd för Systemaktiebolaget till utsträckt utskänkningstid å stadens restauranter	108, 126	244	
Tillstånd för Systemaktiebolaget i Västerås till årsutskänkning av vin- och spritdrycker	32	68	
Råttutrotning, allmän inom staden, anslag till	2	1	
Räkenskaper, revision över 1944 års	97	209	
Räkenskapsberättelse, drätselkammarens för 1944	73, 96	191	11
Röda korset, anslag till Västerås Röda korskår	42	92	
Samhjälp, Västmanlands, anslag till sjömansvård	123	277	
Sjukkassor, budget för år 1946	169		18 A, s. 49, 73 18 B, s. 91

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Skattefrågor, yttrande över betänkande med förslag ang. vissa spörsmål på den allmänna kommunalbeskattningens område	115, 130	304	
Yttrande över betänkande med förslag till omläggning av uppbördsförfarandet	87		
Skatter, anslag för förbättrad indrivning av äldre kommunalutskylder	17	27	
Skogar, budget för år 1946	166		18 A, s. 26,63 18 B, s, 26
Skogsaccis för år 1945, fastställande av	124	279	
Skolhälsovård, anslag för bestridande av vissa kostnader vid folkskolan	32	65	
Skolmåltiderna, yttrande över 1941 års befolkningsutrednings betänkande om	138		
Skollovskolonier, se Koloniverksamhet			
Skolsköterska, inrättande av två ordinarie befattningar som	134	321	
Småstugebebyggelse, subvention för sprängningskostnader inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde	145	354	
Socialvård, anslag för diverse ändamål 1946	169		18 A, s. 72 18 B s, 90
Budget för år 1946	169		18 A, s. 40, 71 18 B, s. 79
Solgårdar, tecknande av borgen å byggnadskreditiv för uppförande av byggnad i kv. Remmen	15	21	
Upplåtelse av tomtmark, utlämnande av räntefritt lån samt tecknande av borgen för uppförande av barnrikehus i kv. Kolven (hälften uthyres till barnrika och hälften till icke barnrika familjer)	4	6	
Upplåtelse av tomtmark samt utlämnande av räntefritt lån och borgen för uppförande av barnrikehus i kv. Skjutvallen (hälften uthyres till barnrika och hälften till icke barnrika familjer)	117	259	
Sommarkoloni, se Koloniverksamhet			
Stadsarkitektkontoret, anställande av extra arbetskraft	4	5	
Budget för år 1946	165		18 A, s. 8, 60 18 B, s. 12
Stadsfullmäktige, arbetsordning för	124, 132	280, 310	
Budget för år 1946	165		18 A, s. 57 18 B, s. 3
Förteckning över oavgjorda ärenden	26		4

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Ny ledamot (motormontören Erik Emanuel Walentin Larsson)	2		
Ny ledamot (gjuteriarbetaren Filip Larsson)	117		
A. Sundströms eftermäle	2		
Val av ordförande och vice ordförande för 1946	170		
Utökning av antalet ledamöter till 60	79, 92 99, 127	157, 200	
Stadsförbundet, Svenska, val av ombud till kongress 1945	63	126	
Stadshotellet, utförande av vissa reparationer vid	90	197	
Stadsingenjörskontoret, budget för år 1946	165		18 A, s. 9, 60 18 B, s. 13
Inköp av inventarier	76	149	
Inrättande av en ny befattning som mätningsingenjör samt ytterligare en befattning som mätningstekniker	60	120	
Återbesättande av en befattning som kartriterska	86	190	
Ändring i instruktionen för	78	155	
Stadskamrerarekontoret, extra anslag till kontorspersonal	120	264	
Inrättande av befattning som kamrersassistent på extra stat	85	186	
Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass	70		
Stadskansliet, återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass	61	124	
Stadsplan för området norr om järnvägen mellan Djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen	44	98	
För området väster om Djuphamnsvägen	26	48	
För Gideonsberg med omgivningar	102	224	
För området mellan Gideonsbergsområdet, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen	81	168	
För kv. Igor, jämkning av	75	145	
För kv. Inge, jämkning av	140	339	
För Lilla Johanneslund med omgivningar	101	223	
För Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar	81	164	
För område vid Klockartorp, del av Rikshuvudvägen samt jämkning beträffande del av Sommarro	133	313	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
För kv. Knut, jämkning av	58	116	
För kv. Krysshammaren, Bergsprängaren m. fl., jämkning av	81	170	
För del av kv. Ludvig, jämkning av	140	337	
För kv. Ludvig, jämkning av	58, 100	114	
För Mariaberget samt kv. Malin, Malvina, Maria, Nella och Neta, jämkning av	80, 139	162, 335	
För kv. Ottar, jämkning av	26, 87	47	
För kv. Proban, jämkning av	58, 99	113	
För del av Viksängsområdet (del av stadsägan 2239)	133	316	
För östra området i Västerås, länsstyrelsens fastställelse	35		
Stadsrevisionen, budget för år 1946	165		18 A, s. 1, 57 18 B, s. 3
Stadsrevisorernas berättelse över 1944 års räkenskaper	97	209	
Stadsträdgårdsmästaren, antagande av ny instruktion för	20	37	
Stall, iordningställande av remontstallet	28	53	
Stipendier, motion om utdelning av till folkhögskoleelever	6, 11, 47 62, 107	9, 124 239	
Suppleanter, motion ang. fastställelse av enhetliga normer för tillsättande och inkallande av	88, 125 130	288, 307	
Subvention för sprängningskostnader inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde	145	354	
Svartån, tilläggsanslag för strandskoning vid	38	74	
SVB, godkännande av markbyte mellan SVB och Västerås stad	98	212	
Svingård, budget för år 1946	168		18 A, s. 25, 68 18 B, s. 63
Systemaktiebolaget i Västerås, ansökan om tillstånd till årsutskänkning av vin- och spritdrycker	32	68	
Utsträckt tid för utskänkning av vin å Hotell Aros	109, 126	245	
Utsträckt tid för utskänkning av rusdrycker å stadens restauranter	108, 126	244	
Tackskrivelse från direktör J. S. Edström	138		
Från A. Sundströms dödsbo	24		
Taxa för hamnavgifter, förlängning av	31	64	
Taxeringsnämnd, arvode till ledamöter i	93	202	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Teaterbolaget, understöd till	76	150	
Tekniska skolan, budget för år 1946	168		18 A, s. 33, 69 18 B, s. 76
Tillsättande av kommitté för utredning av fråga om till- och nybyggnad av tekniska skolan m. fl.	138	329	
Tekniska verken, budget för år 1946	167		18 A, s. 20, 66 18 B, s. 47
Inköp av ny gasklocka	142	348	
Inköp av gasklocka för metangas	118	262	
Inköp av ny kolkvarn samt bunkeranläggning m. m. vid gasverket	17	26	
Inköp av rökgasångpanna	67	130	
Inköp av en stegvagnsautomobil till elverket	143	349	
Inrättande av en befattning som verkmästare på extra stat vid elverket	19	36	
Inrättande av en ordinarie befattning som verkmästare vid elverket	144	352	
Instruktioner för överingenjören, driftsingenjören och kamreraren vid, ändring i vissa delar av	13	19	
Årsberättelse för 1944	89		16
Återbesättande av en befattning som kontorsbiträde av I klass å tekniska verken	71		
Återbesättande av en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass	111	252	
Återbesättande av en befattning som maskinist vid elverket	111	253	
Återbesättande av en befattning som mätareavläsare vid	87	191	
Telefonväxel, anskaffande av automatisk växel för vissa av stadens förvaltningar	122	272	
Tjänstemännens Bildningsverksamhet, anslag till för 1945	27	52	
Tjänstgörings- och avlöningsreglemente för stadens befattningshavare, antagande av	47	80	1
Torngrenska fonden, understöd till fru Olga Olauson	13	18	
Trafikfond, Västerås stads, fastställande av reglemente för	18	29	
Transformatorstation för området väster om Djuphamnsvägen	6	11	
I gamla hamnen	83	175	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
För Gideonsbergsområdet (Aseastaden)	7	11	
Vid Kopparbergsvägen	31	65	
För Sommarroområdet	16	24	
Treffenbergs fond, ändring av donationsbestämmelserna m. m. för	118	260	
Tullvaktsstugan i djuphamnen, anordnande av vatten och avlopp m. m.	17	25	
Tvättstuga, kommunal, fråga om inrättande av ..	146		21
Understöd ur Hallanderska donationsfonden	133	318	
Torngrenska fonden till fru Olga Olauson ..	13	18	
Undervisnings- och bildningsverksamhet, budget för år 1946 för div. ändamål	169		18 A, s. 35, 70 18 B, s. 79
Utgifts- och inkomststat för år 1946	165		18 A, 18 B
För år 1946, beredningsutskottets betänkande			18 A, s. 75
För år 1946, drätselkammarens betänkande			18 A, s. 54
Utmarken, östra, försäljn. av donationsjord till Asea	47	107	18 A, s. 10, 61
Utrymning och inkvartering, budget för år 1946..	166		18 B, s. 16
Uttaxeringen för år 1946	170		18 A, s. 74 18 B, s. 95
Val av kommunala förtroendemän	2,9, 22, 23 33, 86, 93, 107, 108, 116 146-164, 171	14, 44, 45 70, 189 190, 201 202, 241 243, 188 300	22
Val av ombud till Svenska Stadsförbundets kongress 1945	63	126	
Valdistrikt och valkretsar, indelning av staden i ..	79, 92 127	157, 200	
Valkretsar, yttrande över viss ändrad indelning av länet i valkretsar för val av landstingsmän	79	160	
Varm- och kallbadhus, se Badhusen			
Vasagatan, förvärv av mark för breddning av	109	245	
Vatten-, avlopps- och gasledningar å äldre hamnområdet	129	303	
Inom ett område nordost om nya Björnövägen mitt emot CVV	68	132	
I Skallbergsgatan samt del av Tunbyvägen	141	341	
I Sommarro (från Vargbogatan 320 m. öster ut i Klockartorpsgatan)	15	23	
Till tullvaktsstugan i Djuphamnen m. m. ..	17	25	
Inom område å Övre Gideonsberg	102	226	
Vatten- och avloppsverk, budget för år 1946	168		18 A s. 20, 67 18 B s. 58

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Verkmästare vid byggnadskontoret, återbesättande av befattning som	136	327	
Vid elverket, inrättande av en befattning på extra stat	19	36	
Vid elverket, inrättande av en ordinarie befattning som	144	352	
Vinutskänkning, fråga om tillstånd för Selma Emilia Hedrén (avslag)	137	327	
Tillstånd för Systemaktiebolaget till utsträckt tid för å Hotell Aros	109, 126	245	
Vågbrytare vid djuphamnen, tilläggsanslag för utökning av	16	24	
Västerås Musikskola, anslag till	83	176	
Västerås Röda korskår, anslag till	42	92	
Västmanlands Samhjälp, anslag till sjömansvård ..	123	277	
Västerås som handels- och sjöfartsstad, tryckning av en av fil. kand. H. Settervik utarbetad undersökning om	126	300	
Västerås stads fond för stadens förskönande m. m., fastställande av reglemente för	18	29	
Västerås stads trafikfond, fastställande av reglemente för	18	29	
Västerås Teateraktiebolag, understöd till	76	150	
Yrkesskolorna, se Tekniska skolan			
Yttrande över 1941 års befolkningsutrednings betänkande om skolmåltiderna	138		
Över förslag till kungörelse om val av nämndemän i städer med rådhusrätt	171		
Över betänkande med förslag ang. vissa spörsmål på den allmänna kommunalbeskattningens område	115, 130	304	
Över 1939 års polisutrednings betänkande med förslag till förstatligande av polisväsendet i riket och åklagarväsendet i rikets städer	43	93	
Över socialvårdskommitténs betänkande ang. lag om folkpensionering	171		
Över betänkande med förslag till omläggning av uppbördsförfarandet	87		

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Ålderdomshemmet, anmälan om överskridande av anslag till underhåll av byggnader m. m.	144	351	
Fastställande av hyra för vaktmästarens vid ålderdomshemmet tjänstebostad	40	79	
Inköp av div. inventarier till ålderdomshemmets köksavdelning	67	131	
Inköp av tvättmaskin till ålderdomshemmets tvättinrättning	144	350	
Reparation av radioanläggning samt installation av elektrisk ledning m. m.	95	206	
Återbesättande av befattning som föreståndare vid	61	123	
Årsberättelse, badhusstyrelsens för 1944	37		7
Barnavårdsnämndens för 1944	74		13
Barnstugestyrelsens för 1944	37		6
Brandstyrelsens för 1944	26		5
Byggnadskontorets för 1944	74		14
Drätselkammarens för 1944	73, 96	191	11
Familjebidragsnämndens för 1944	25		2
Fattigvårdsstyrelsens för 1944	74		12
Hemhjälpsnämndens för 1944	74		15
Hälsovårdsnämndens för 1944	57		9
Nykterhetsnämndens för 1944	25		3
Tekniska verkens för 1944	89		16

Västerås 1946, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 januari 1945.

Protokoll, hållet vid stadsfullmäktiges i Västerås sammanträden följande dagar år 1945.

Närvarande: Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, folkskolläraren G. Leontein, kontorschefen Einar Keijser, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, byggmästaren Fritz Eklund, studieledaren G. Sund, förmannen Karl Engdahl, stuveriförmannen Carl Hellström, majoren G. Robsahm, överingenjören Carl Henning, verkmästaren Gustav Karlsson, tjänstemannen Gösta Sjöberg, muraren Martin Hellblom, civilingenjören John Lundgren, hyvlaren K. H. Thorén, advokaten J. Ruben Nyman, filaren Viktor Persson, förmannen Gunnar Larsson, lantbruksingenjören Henrik Welin-Berger, ekonomichefen Gösta Lundberg, kyrkoskrivaren John Sjöblom, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, direktören Mattias Pers, gjuteriarbetaren Bertil Lund, häradshövdingen Sven Turén, häradsskrivaren Oscar Lewrö, fru Karin Kjelldahl, valsverksarbetaren Axel Hellman, fru Helga Hall, kontoristen Einar Jonsson, maskinmontören Erik Berglind, fru Greta Gustavsson, disponenten M. Matell, svetsaren Åke Johansson, folkskolläraren John Jacobsson, fröken A. Carlsson, motormontören Erik Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Brandmästaren E. Johansson, verkmästaren David Johansson, fru Ebba Berg, kommunalarbetaren Nils G. Löf, fru Ebba Holmström, folkskoleinspektören Em. Granér, grosshandlaren Sam Nyström, metallarbetaren Anton Berglund, fru Emelie Lindqvist, fru Hilda Bergsten.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 1. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Gustavsson och herr Matell att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset onsdagen den 31 januari 1945 kl. 13.00.

§ 2. **Axel Sundströms eftermäle.**

I anledning av f. stadsfullmäktigeledamoten, järnhandlaren Axel Sundströms frånfälle erinrade herr ordföranden om att Axel Sundström under en lång följd av år tillhört stadsfullmäktige och drätselkammaren, vars ordförande han varit under åren 1918—1935, och under denna tid nedlagt en gagnande och högt förtjänt insats i det offentliga livet till stadens fromma, samt lyste frid över hans minne.

§ 3. **Ang. val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs utdrag av magistratens i Västerås protokoll den 27 december 1944, § 348, utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot av stadsfullmäktige efter 1:e stationsskrivaren Thure Bergquist för tiden intill den 1 januari 1947 förklarats vald motormontören Erik Emanuel Walentin Larsson.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 4. **Ang. anslag för allmän råttutrotning inom staden.**

Genom skrivelse den 4 december 1944 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att till hälsovårdsnämndens förfogande ställa ett förslagsanslag å 5.000 kronor till bestridande av stadens andel uti kostnaderna för verkställandet av en allmän råttutrotning inom stadens bostadsområden under år 1945.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 december 1944 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att till hälsovårdsnämndens förfogande ställa ett förslagsanslag å 5.000 kronor såsom bidrag till kostnaderna för en allmän råttutrotning inom stadens bostadsområden under år 1945 samt att härav föranledd kostnad skulle bestridas av förslagsanslaget i 1945 års stat till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 1 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 5. **Ang. anslag för iordningställande av läkarmottagning i Högre allmänna läroverket.**

Med bifall till av drätselkammaren genom skrivelse den 4 januari 1945 (S. H. nr 2 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för täckande av en del av kostnaderna för inrättande av

läkarmottagning och sköterskerum för Högre allmänna läroverket ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag om 1.600 kronor att utgå av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

§ 6. **Ang. anslag till reparationer och nyanskaffningar till barnhemmet för flickor.**

Genom skrivelse den 4 januari 1945 hade drätselkammaren efter framställning från styrelsen vid barnhemmet för flickor i Västerås tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att för bestridande av kostnaderna för reparationer och nyanskaffningar vid barnhemmet för flickor anvisa ett belopp av 12.500 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 3 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 7. **Ang. anskaffande av varmvattenberedare till renhållningsarbetarnas tvättrum.**

Genom skrivelse den 18 november 1944 hade lantegendomsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffande och uppsättning av varmvattenberedare i renhållningsarbetarnas tvättrum ställa ett anslag å 2.000 kronor till nämndens förfogande.

I häröver den 4 januari 1945 avgivet utlåtande hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffande och uppsättning av varmvattenberedare i renhållningsarbetarnas tvättrum ställa ett anslag om 2.000 kronor till lantegendomsnämndens förfogande att utgå av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 4 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 8. **Ang. borgen för intressekontorsverksamhet.**

Med bifall till av drätselkammaren i skrivelse den 4 januari 1945 (S. H. nr 5 ser. A) framlagt förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bemyndiga drätselkammaren att för år 1945 teckna borgen dels för Västerås Kommunaltjänstemäns intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank AB intill ett högsta belopp av 25.000

kronor, dels ock för Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet hos Västerås stads sparbank intill ett högsta belopp av 10.000 kronor, allt på tidigare medgivna villkor.

§ 9. **Ang. anslag till inlösen av tomten nr 4 i kv. Mina samt bemyndigande för drätselkammaren att försälja samma fastighet.**

Med bifall till ett av drätselkammaren i skrivelse den 4 januari 1945 (S. H. nr 6 ser. A) framställt förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att löseskillingen för den å ofri grund belägna tomten nr 4 i kv. Mina skulle bestridas ur reserverade köpeskillingsmedelsfonden, att bemyndiga drätselkammaren att därefter försälja fastigheten med undantag av gatumarken samt att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för försäljningens genomförande erforderliga åtgärder.

§ 10. **Ang. anställande av extra arbetskraft å stadsarkitektkontoret.**

I skrivelse den 20 december 1944 hade byggnadsnämnden hemställt om ett reservationsanslag å 15.000 kronor för anställande av tillfällig arbetskraft å stadsarkitektkontoret.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 januari 1945 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anställande av tillfällig arbetskraft å stadsarkitektkontoret under innevarande år ställa till byggnadsnämndens förfogande ett reservationsanslag å 15.000 kronor samt att anslaget ifråga täcktes av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 7 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 11. **Ang. upplåtelse av tomt till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar samt tillhandahållande av lån och tecknande av borgen.**

I skrivelse den 11 januari 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för uppförande av 3 stycken byggnader innehållande 36 lägenheter, varav hälften skulle upplåtas till mindre bemedlade barnrika familjer och hälften till icke barnrika familjer, kostnadsfritt till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdars

förfogande ställa erforderlig tomtmark i kv. Kolven och att saluvärdet av tomtmarken skulle uttaxeras i 1946 års stat, att bemyndiga drätselkammaren att till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar lämna ett räntefritt lån å 5 % av det för ifrågavarande byggnadsföretag av Statens Byggnadslånebyrå fastställda avkastningsvärdet, dock högst 33.000 kronor, vilket lån skulle vara slutamorterat 15 år efter det lånet erhållits, att bemyndiga drätselkammaren att i vanlig ordning åtaga staden att svara för på kommunen fallande andel av överkostnaden för ifrågavarande byggnadsföretag samt att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget, motsvarande 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, dock högst 567.000 kronor, mot säkerhet i inteckningar och under förutsättning, att borgensåtagandet gällde under högst 1½ år från det kreditivmedel börjat tagas i bruk.

Det antecknades, att Kungl. Maj:t genom nådigt beslut den 17 november 1944 medgivit staden att intill sammanlagt belopp av 4 milj. kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande ett belopp av högst 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden och under villkor att borgensåtagandet utsträcktes att gälla högst 1½ år från den tid kreditivmedlen börjat tagas i bruk, teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för stadens byggnadsföretag samt att som stöd för det av drätselkammaren begärda bemyndigandet att teckna borgen å nu ifrågavarande byggnadskreditiv åberopades förenämnda Kungl. Maj:ts beslut.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 8 ser. A) och sedan herrar Matell och Eklund yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 12. **Ang. tecknande av ansvarsförsäkring.**

Genom skrivelse den 11 januari 1945 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för tecknande av ansvarighetsförsäkring för stadens risker ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag å 2.500 kronor att utgå med ett belopp av 1.200 kronor av tekniska verkens driftsmedel och till ett belopp av 1.300 kronor av det till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat ställda reservationsanslaget till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 9 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 13. **Motion ang. anslag till stipendier för folkhögskoleelever.**

På sammanträde den 31 augusti 1944 hade stadsfullmäktige till folkskolestyrelsen och drätselkammaren för utredning remitterat herrar Erik Berglinds, Åke Johanssons och Einar Jonssons motion angående anslag till folkskolestyrelsen för stipendier åt ungdomar från staden, vilka önskade genomgå folkhögskola.

Folkskolestyrelsen hade genom skrivelse den 27 oktober 1944 i princip tillstyrkt motionen, varemot delade meningar inom folkskolestyrelsen gjort sig gällande angående begränsningen av den krets, inom vilken de föreslagna stipendierna skulle utdelas, i det att inom folkskolestyrelsen förslag framlagts å ena sidan, att stipendier skulle tilldelas studerande vid folkhögskola eller därmed jämförlig läroanstalt och å andra sidan att folkskolestyrelsen borde erhålla rätt att efter prövning i varje särskilt fall utdela stipendierna till löftesrika, medellösa studerande för fortsatt utbildning utöver folkskolan utan den begränsning motionärerna föreslagit.

Det antecknades, att vid inom folkskolestyrelsen företagen omröstning mellan sistnämnda förslag båda förslagen vardera erhållt 5 röster, samt att folkskolestyrelsen med ordförandens utslagsröst anslutit sig till förstnämnda förslag.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 januari 1945 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville avslå ovan omförmälda motion.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 10 ser. A) beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr Berglind bordlägga ärendet.

§ 14. **Ang. utbyggnad av transformatorstationen och ledningsnätet för området väster om Djuphamnsvägen.**

I skrivelse den 2 januari 1945 hade styrelsen för tekniska verken hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för utbyggnad av transformatorstationen och ledningsnätet för bostadsområdet väster om Djuphamnsvägen anvisa ett tilläggsanslag av 13.500 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 januari 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att för utbyggnad av transformatorstationen och ledningsnätet för bostadsområdet väster om Djuphamnsvägen anvisa ett tilläggsanslag å 13.500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och

slutligen täckas av lånemedel samt att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån å nämnda belopp.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 11 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 15. **Ang. utbyggnad av transformatorstationen och utsträckning av högspänningsledningen inom Gideonsbergsområdet.**

I skrivelse den 2 januari 1945 hade styrelsen för tekniska verken hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för utbyggnad av transformatorstationen i Asea-staden med ytterligare en transformator på 400 kVA jämte instrumentering och erforderliga jordkabelledningar anvisa 42.000 kronor att utgå med 27.000 kronor av lånemedel samt med 15.000 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter samt att för utsträckning av en högspänningsledning från nämnda transformatorstation c:a 450 meter norrut samt anläggning av en provisorisk sektionstransformator anvisa 7.500 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade genom utlåtanden den 11 januari 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att dels bifalla vad styrelsen sålunda föreslagit dels ock bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för sagda ändamål upptaga amorteringslån med ett sammanlagt belopp av 34.500 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 12 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 16. **Ang. tillstånd för Klas B. Nilsson att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 17 november 1944 hade poliskammaren hemställt om stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning från restaurangidkaren Klas B. Nilsson om tillstånd att i restaurang Lucky här i staden utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 19 december 1944 hemställt, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka Klas B. Nilssons hemställan om tillstånd att intill den 30 september 1946 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Genom utlåtande den 10 januari 1945 hade beredningsutskottet i hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att hos Länsstyrelsen tillstyrka, att restaurangidkaren K. B. Nilssons hemställan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka bifölles för tiden t. o. m. den 30 september 1945.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 13 ser. A) och sedan herr Sjöberg yrkat bifall till beredningsutskottets förslag samt herr Hult yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 17. **Ang. tillstånd för Ebba Linnéa Borg att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 30 november 1944 hade poliskammaren hemställt om stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning av fru Ebba Linnéa Borg om tillstånd att i pensionat Centrum, Köpmangatan 8 här i staden, utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1944 t. o. m. den 30 september 1946.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden och beredningsutskottet, nämnden genom utlåtande den 18 december 1944 och utskottet genom utlåtande den 10 januari 1945 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att hos Länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 14 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets och nykterhetsnämndens hemställan.

§ 18. **Ang. tillstånd för Karl Anton Hermansson att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 29 november 1944 hade poliskammaren hemställt om stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning från direktören Karl Anton Hermansson om tillstånd att i Centralhotellet här i staden utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden från och med den 1 oktober 1944 t. o. m. den 30 september 1947.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nämnden i skrivelse den 18 december 1944 och utskottet i skrivelse den 10 januari 1945 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att hos Länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 15 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med nykterhetsnämndens och beredningsutskottets hemställan i ärendet.

§ 19. **Ang. val av div. kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i 3 särskilda skrivelser den 10 januari 1945 framförda förslag (S. H. nr 16 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation utse;

till revisor av Västerås Idrottshalls förening u. p. a. räkenskaper för år 1944—1945 ingenjören Gust. Lindén samt till suppleant för ingenjör Lindén för samma år kontoristen Einar Jonsson;

till ledamot av styrelsen för "Gustaf Wahlbecks gåva" i stället för fru Agnes Lönnroth, vilken numera avlidit, fru Runa Enochsson samt till suppleant i folkskolestyrelsen för åren 1945—1947 i stället för numera avlidne domkyrkosysslomannen Hugo Berggren komminister Simon Forshem.

§ 20. **Ang. fortsatt nybyggnadsförbud inom Apalbyområdet.**

Genom resolution den 29 december 1944 hade Länsstyrelsen förordnat att tidigare meddelat förbud att utan tillstånd av Länsstyrelsen verkställa nybyggnad inom Apalbyområdet, vilket förbud den 1 december 1944 upphört att äga giltighet, skulle äga fortsatt giltighet för tiden t. o. m. den 1 december 1945.

Sedan Länsstyrelsen jämlikt 15 § i stadsplanelagen underställt sistnämnda beslut Kungl. Maj:ts prövning, hade Kungl. Maj:t genom nådig resolution den 19 januari 1945 funnit länsstyrelsens resolution icke kunna fastställas, enär staden icke gjort framställning om nybyggnadsförbud i vederbörlig ordning.

I anledning härav hade byggnadsnämnden genom skrivelse den 20 december 1944 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om fortsatt förbud att verkställa nybyggnad inom Apalbyområdet utan tillstånd av länsstyrelsen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 januari 1945 tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens hemställan.

Sedan stadsfullmäktige enhälligt beslutat att denna dag upptaga ärendet till prövning ehuru ärendet icke funnes antecknat å kallelselistan för dagens sammanträde, beslöto fullmäktige härefter utan omröstning bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

§ 21. **Ang. åsättande av nya gatu-, kvarter och parknamn.**

Genom tre särskilda skrivelser den 9 januari 1945 hade gatunamnsberedningen föreslagit, dels, att det kvarter inom vilket stadshotellet vore beläget, bibehölles vid kvartersnamnet Jesper, dels ock att återstående del av nuvarande kvarteret Jesper erhölle benämningen Proban, dels att nuvarande Akademivägen samt den del av Akademigatan, som sträckte sig mellan Akademivägen och Skogsvägen gemensamt erhölle namnet Akademivägen och att återstående del av Akademigatan benämndes Flintgatan, dels ock att det parkområde, vilket begränsades i söder av kvarteret Metallen, i väster av Metallgatan samt i nordost av Skälängsgatan erhölle benämningen Sandgärdsparken.

Beredningsutskottet hade genom skrivelse den 25 januari 1944 efter remiss tillstyrkt stadsfullmäktige att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna yttrade sig herr Sjöberg och yrkade därvid bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan stadsfullmäktige härefter enhälligt beslutat, att upptaga ärendet till prövning, ehuru ärendet icke funnes antecknat å kallelselistan för dagens sammanträde, beslöto fullmäktige härefter utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 31 januari 1934.

ALB LUNDKVIST.

Greta Gustavsson. *Mogens Matell.*

Offentligen uppläst den 31 januari 1945; betygar

Ex. officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 22 februari 1945.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Turén, Lewrö, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Gustavsson, herrar Matell, Å. Johansson, Jacobsson, fröken Carlsson, herr E. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: herrar Hult, Lundgren, G. Larsson, Granér, Nyström, Lund, Berglund, fru Bergsten.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 22. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Berglind och E. Jonsson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset tisdagen den 27 februari 1945 kl. 16.00.

§ 23. **Bordlagt ärende ang. anslag till stipendier för folkhögskoleelever.**

Företogs till förnyad handläggning det under § 13 i stadsfullmäktiges protokoll för den 25 januari 1945 antecknade ärendet rörande herrar Erik Berglinds m. fl. motion angående anslag till folkskolestyrelsen för stipendier åt ungdomar från staden, vilka önskade genomgå folkhögskola.

Sedan herr Berglind yrkat bifall till motionen, beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 25 röster mot 12, avgivna för drätselkammarens avslagsyrkande, att med bifall till motionen ställa till folkskolestyrelsens disposition ett anslag å 3.000 kronor för utdelning av stipendier åt ungdomar från Västerås, vilka önskade genomgå folkhögskola.

Tre ledamöter av stadsfullmäktige avstodo från voteringen.

Utan omröstning beslöto stadsfullmäktige härefter att härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

§ 24. Ang. rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under 1945.

Sedan löne- och avtalsnämnden genom skrivelse den 28 december 1944 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att de å sammanträde den 24 februari 1944 av fullmäktige antagna grunder angående rörligt tillägg å stadens befattningshavares löner samt å från stadskassan utgående pensioner skulle äga fortsatt giltighet tills vidare under år 1945, så hade drätselkammaren med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag utom i vad detsamma avsåge rörligt tillägg å pensionerna, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta,*att* de regler angående rörligt tillägg ifråga om stadens befattningshavare, vilka hittills gällt, fortfarande skulle tilllämpas beträffande de tillägg, som för närvarande utginge, men en ytterligare höjning av dessa tillägg enligt nämnda regler icke ägde rum, *att* sålunda det rörliga tillägget å stadens befattningshavares löner skulle utgå med 22 %, så länge indextalet ej uppginge till 249, att från och med ingången av det kvartal, varunder index uppginge till lägst 249, det rörliga tillägget skulle utgå med ytterligare 5 % eller sålunda med 27 %,*att* därest tillägg skulle komma att utgå jämlikt föregående stycke och index därefter vid ingången av något kvartal fölle till eller under 237, det angivna tillägget skulle bortfalla från och med sagda kvartalsskifte, *att* såväl tidigare utgående som nu ifrågavarande tillägg skulle utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru icke upptagna i staten fullgjorde heltidstjänstgöring, *att* tilläggen skulle utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstege 800 kronor per månad och utbetalas månadsvis, *att* tilläggen icke skulle inräknas i befattningshavarnas pensionsunderlag, *att* förevarande bestämmelser skulle gälla tillsvidare under år 1945 med befattningshavarna förbehållen rätt, att, därest index under året skulle komma att uppgå till lägst 257, begära förhandlingar om ytterligare tillägg, dock tidigast från och med ingången av det kvartal, då indextalet uppnått sistnämnda gräns, samt att jämväl rörligt tillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg skulle utgå i tillämpliga delar efter här ovan angivna grunder, dock att rörligt tillägg endast skulle

utgå å pensioner eller del av pension, som icke överstege ett belopp av 500 kronor per månad.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 17 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 25. **Avlöning till stadens befattningshavare och arbetare vid fullgörande av militärtjänstgöring till följd av förstärkt försvarsberedskap under år 1945.**

Med biträdande av ett av löne- och avtalsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 28 december 1944 framfört förslag hade drätselkammaren genom utlåtande den 1 februari 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att de av stadsfullmäktige den 27 januari 1944 antagna bestämmelser angående avlöning till stadens befattningshavare och arbetare vid fullgörande av militärtjänstgöring till följd av förstärkt försvarsberedskap skulle äga fortsatt giltighet tillsvidare under år 1945.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 18 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Matell yrkade ärendets återremitterande till löne- och avtalsnämnden samt herrar Engdahl, Hellblom och Pers yttrade sig utan särskilt yrkande beslöto stadsfullmäktige härefter utan omröstning återremittera ärendet till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för förnyat yttrande.

§ 26. **Ang. understöd ur Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 1 februari 1945 (S. H. nr 19 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning förklara hinder för drätselkammaren icke möta att av Torngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olausson ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1945 års början tillsvidare under samma år.

§ 27. **Ang. ändring av vissa delar av instruktionen för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk.**

Med biträdande av ett av styrelsen för Västerås stads tekniska verk i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 januari 1945 framfört förslag hade drätselkammaren genom utlåtande den 1 februari 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att den av stadsfullmäktige den 31 oktober 1940

antagna instruktionen för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk skulle erhålla den ändrade lydelse, styrelsen för tekniska verken i sin skrivelse föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 20 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 28. **Ang. tilläggsanslag för förhyrande av förvaringslokaler för viss utrustning till civilförsvaret.**

I skrivelse den 22 januari 1945 hade civilförsvarsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige till nämndens förfogande ville ställa ett tilläggsanslag å 1.000 kronor för hyra av förvaringslokaler dels i fastigheten Tenngatan 2 för lagring av gasmasker, dels ock i gamla ullspinneriets fastighet för uppställning av 8 till civilförsvaret hörande ambulanssläpkärror.

Genom utlåtande den 1 februari 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att till civilförsvarsnämndens förfogande anvisa ett tilläggsanslag på 1.000 kronor till bestridande av kostnaden för hyra av ifrågavarande lokaler innevarande år samt att härav föranledd utgift skulle bestridas av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande upptagna förslagsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 21 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 29. **Ang. förvärv av mark för breddning av Östermalmsgatan och Östra Ringvägen m. m.**

Uti skrivelse den 8 februari 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att huvudsakligen på de i skrivelsen angivna villkor förvärva gatumark för utvidgning enligt gällande stadsplan av Östermalmsgatan och Östra Ringvägen, att för ändamålet anvisa ett belopp av 6.000 kronor att bestridas av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för förvärvets fullföljande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 22 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 30. **Ang. borgen å byggnadskreditiv för H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdars samt Hyresgästföreningens i Västerås bostadsrättsförening Rembygelns nybyggnader inom kvarteret Remmen och Rembygeln.**

Uti skrivelse den 8 februari 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för dels HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdars nybyggnad inom kvarteret Remmen intill 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, dock högst 522.750 kronor, dels ock Hyresgästföreningens i Västerås bostadsrättsförening Rembygelns nybyggnad inom kvarteret Rembygeln intill likaledes 85 % av den av byrån fastställda byggnadskostnaden, dock högst 522.750 kronor, allt mot säkerhet av inteckningar och under förutsättning, att borgensåtagandena gällde under högst 1½ år från det kreditivmedlen börjat tagas i bruk.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 23 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 31. **Ang. upplåtelse av mark för nytt pensionärshem m. m.**

Med biträdande av ett av pensionärshemsstyrelsen i skrivelse den 7 februari 1945 till stadsfullmäktige framfört förslag hade drätselkammaren genom utlåtande den 8 februari 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* reservera en blivande tomt väster om Krutkällarbacken för pensionärshem, *att* för uppförande av ett dylikt hem, under förutsättning av statsbidrag, anslå 142.500 kronor, *att* sistnämnda belopp skulle förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel, *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån med nämnda belopp samt *att* uppdraga åt pensionärshemsstyrelsen att gå i författning om byggnadens uppförande och göra erforderlig framställning om statsbidrag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 24 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 32. **Ang. anslag för vatten- och avloppsledningar i Sommarro.**

I skrivelse den 31 januari 1945 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anordnande av vatten- och avloppsledningar från Vargbogatan 320 meter öster ut

i Klockartorpsgatan anvisa 37.000 kronor att utgå med 20.300 kronor av lånemedel samt med 16.700 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

I häröver den 8 februari 1945 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att för anordnande av vatten- och avloppsledningar på sätt styrelsen föreslagit anvisa ett anslag å 37.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt täckas med 20.300 kronor av lånemedel och med 16.700 kronor av inflytande anslutningsavgifter ävensom att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 20.300 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 25 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 33. **Ang. anslag för elektriska ledningar och transformator å Sommarro.**

Uti skrivelse den 31 januari 1945 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anläggning av en 6 kV högspänningsledning samt en transformator på 300 kVA jämte instrumentering och erforderliga jordkabelledningar å område invid Sommarro anvisa 53.000 kronor att utgå med 40.700 kronor av lånemedel samt med 12.300 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

I häröver den 8 februari 1945 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 53.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt till ett belopp av 40.700 kronor täckas av lånemedel och till ett belopp av 12.300 kronor av inflytande anslutningsavgifter ävensom att uppdraga åt drätselkamaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 40.700 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S .H. nr 26 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 34. **Ang. anslag till utökning av vågbrytaren vid Djuphamnen.**

Med biträdande av ett av hamnstyrelsen i skrivelse den 2 februari 1945 till stadsfullmäktige framfört förslag hade drätselkammaren genom utlåtande den 8 februari 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att för utbyggnad av vågbrytaren i Djuphamnen anvisa ett tilläggsanslag å 30.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas

av lånemedel, att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för ifrågavarande utgift samt att bemyndiga hamnstyrelsen att hos Statens Arbetsmarknadskommission genast utverka för ändamålet erforderligt arbetstillstånd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 27 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 35. **Ang. anslag till vatten- och avloppsledningar till tullvaktsstugan i Djuphamnen m. m.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 8 februari 1945 (S. H. nr 28 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för anordnande på lämpligaste sätt av vatten och avlopp samt tvättställ och toalett i den staden tillhöriga tullvaktstugan i Djuphamnen anvisa ett anslag å 3.000 kronor att bestridas av i årets stat upptaget förslagsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

§ 36. **Ang. anslag för ny kolkvarn samt bunkeranläggning m. m. vid gasverket.**

Med biträdande av ett av styrelsen för Västerås stads tekniska verk i skrivelse den 31 januari 1945 framfört förslag hade drätselkammaren genom utlåtande den 8 februari 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att för anordnande av ny kolkvarn samt bunkeranläggning m. m. vid gasverket bevilja ett tilläggsanslag å 38.000 kronor att upptagas till täckning i 1946 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 29 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 37. **Ang. anslag för vissa kostnader i anledning av effektiviserande av indrivningen av äldre kommunalutskylder.**

Med biträdande av ett av magistraten i skrivelse till drätselkammaren den 8 februari 1945 framfört förslag hade drätselkammaren genom utlåtande den 8 februari 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att för bestridande av vissa kostnader i anledning av föreslagna åtgärder för effektiviserande av indrivningen av äldre kommunalutskylder anvisa ett belopp av 4.365 kronor för år 1945 samt att beloppet skulle utgå av i årets stat upptaget förslagsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 30 ser. A) uppstod överläggning varunder yttrade sig herrar Engdahl och Höijer, herr Engdahl under yrkande om bifall till drätselkammarens förslag ävensom att drätselkammaren erhölle i uppdrag att i samråd med magistraten närmare undersöka möjligheterna för en omorganisation av stadsfogdekontorets verksamhet särskilt beträffande skrivbiträdesbefattningarna samt att denna utredning slutfördes i god tid före utgången av innevarande år.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning dels bifalla drätselkammarens förslag i ärendet dels ock i enlighet med herr Engdahls förslag att uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med magistraten snarast verkställa utredning angående möjligheterna för ändrad organisation av stadsfogdekontoret i vad avsåge skrivbiträdena.

§ 38. **Ang. Kungl. Maj:ts fastställelse av reglementet för dels Västerås stads fond för stadens förskönande m. m., dels ock Västerås stads trafikfond.**

Föredrogos och lades till handlingarna av drätselkammaren med skrivelse den 8 februari 1945 (S. H. nr 31 ser. A) till stadsfullmäktige för kännedom överlämnade avskrifter av Kungl. Maj:ts beslut den 2 februari 1945 med fastställelse å dels reglemente för Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål, dels ock reglemente för Västerås stads trafikfond.

§ 39. **Ang. avlöning till extra konstaplar vid genomgång av polisskolans lägre kurs.**

Genom skrivelse den 23 januari 1945 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att envar av 4 vikarierande konstaplar vid stadens polisverk, som bevistade Statens Polisskolas lägre kurs hösten 1944 respektive våren 1945 i händelse av återanställning härstädes vid anställningens påbörjande erhölle ett belopp motsvarande lön för skoltiden, att de tillförbundes att, därest de icke kvarstode i stadens tjänst 5 år efter sålunda avslutad kurs till staden återbetalade för skoltiden uppburen avlöning med avdrag för vad därå belöpte å den tid de efter återanställning tjänstgjort hos staden samt att anvisa ett anslag å 6.000 kronor till vikarier för dem under deras frånvaro.

I häröver den 6 februari 1945 avgivet utlåtande hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till polisnämndens förslag.

Drätselkammaren åter hade genom utlåtande den 8 februari 1945 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att avslå polisnämndens framstälning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 32 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag avslå framställningen.

§ 40. **Ang. inrättande av ytterligare en befattning som hälsovårdsinspektör.**

I skrivelse den 8 januari 1945 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte medgiva inrättandet från den 1 mars 1945 av ytterligare en ordinarie befattning såsom hälsovårdsinspektör med placering i 27. lönegruppen i stadens lönestat eller, därest denna framstälning icke kunde bifallas, inrättande från samma tidpunkt av en befattning såsom hälsovårdsinspektör å extra stat med en årslön av 3.540 kronor jämte rörligt tillägg därå enligt därför gällande grunder.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 6 februari 1945 tillstyrkt statsfullmäktige att besluta att från och med den 1 mars 1945 inrätta en befattning såsom hälsovårdsinspektör å extra stat med en avlöning av 3.540 kronor per år jämte rörligt tillägg därå enligt därför gällande grunder samt att bemyndiga hälsovårdsnämnden att tillsätta befattningen ifråga.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 8 februari 1945 med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att från den 1 mars 1945 inrätta en befattning såsom hälsovårdsinspektör å extra stat med en avlöning av 3.540 kronor per år räknat jämte rörligt tillägg därå enligt därför gällande grunder, att till bestridande av kostnaderna härför anvisa ett anslag å 3.600 kronor för innevarande år att utgå av i årets stat upptaget förslagsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt att bemyndiga hälsovårdsnämnden att tillsätta befattningen ifråga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 33 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 41. **Ang. inrättande av en tjänst på extra stat som verkmästare vid elverket.**

I skrivelse den 2 januari 1945 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att omedelbart inrätta en befattning på extra stat såsom verkmästare vid elverket med

en lön av högst 4.800 kronor för år jämte rörligt tillägg därå enligt därför gällande grunder samt att av tillgängliga driftsmedel för innevarande år anvisa för ändamålet erforderligt anslag.

I häröver den 6 februari 1945 avgivet utlåtande hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till styrelsens förslag.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 8 februari 1945 likaledes tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 34 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 42. **Ang. omorganisation av parkförvaltningen.**

Vid sammanträde den 30 november 1944 hade stadsfullmäktige till planteringsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet återremitterat ärende angående omorganisation av parkförvaltningen (S. H. nr 178/1944).

Planteringsnämnden hade genom utlåtande den 15 december 1944 föreslagit vissa ändringar i förslag till instruktion för parkstyrelsen samt förklarat sig i övrigt icke ha något att erinra emot de framlagda instruktionsförslagen, varjämte nämnden meddelat att den icke hade något att erinra emot ett vid stadsfullmäktiges tidigare handläggning av ärendet framställt förslag om upplösning av planteringsnämnden samt nyval till parkstyrelsen i händelse det framlagda organisationsförslaget genomfördes.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 januari 1945 med biträdande av planteringsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta, *att* planteringsnämnden i fortsättningen skulle erhålla benämningen Västerås stads parkstyrelse, *att* parkstyrelsens verksamhetsområde gåves den omfattning som i planteringsnämndens skrivelse närmare angivits, *att* erforderlig odlingsyta ställdes till parkstyrelsens disposition genom upplåtande av jordområde omedelbart väster och nordväst om stadsträdgårdens nuvarande område, *att* erforderligt förrådsutrymme provisoriskt reserverades å den omedelbart väster om nu befintliga förrådslokalen belägna fastigheten, *att* godkänna i stadsfullmäktiges handlingar nr 178/1944 intagna förslag till dels reglemente för Västerås stads parkstyrelse under hänsynstagande likväl till de av planteringsnämnden föreslagna ändringarna och dels instruktion för stadsträdgårdsmästaren i Västerås samt *att* upplösa planteringsnämnden och

uppdraga åt beredningsutskottet att avgiva förslag till ledamöter i stadens parkstyrelse.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 12 februari 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta, *att* planteringsnämnden skulle erhålla benämningen Västerås stads parkstyrelse, *att* parkstyrelsens verksamhetsområde gåves den omfattning, som i planteringsnämndens skrivelse den 11 september 1944 närmare angivits, *att* erforderlig odlingsyta ställdes till parkstyrelsens disposition genom upplåtande av jordområde omedelbart väster och nordväst om stadsträdgårdens nuvarande område, *att* erforderligt förrådsutrymme provisoriskt reserverades å den omedelbart väster om nu befintliga förrådslokalen belägna fastigheten, *att* i huvudsaklig överensstämmelse med planteringsnämndens förslag fastställa i vissa delar ändrad lydelse av §§ 1, 4 och 5 av parkstyrelsens reglemente, *att* i övrigt godkänna det i stadsfullmäktiges handlingar nr 178/1944 intagna förslag till reglemente för Västerås stads parkstyrelse samt i oförändrat skick instruktionen för stadsträdgårdsmästaren i Västerås samt *att* nuvarande ledamöter i planteringsnämnden skulle intill årets slut fungera såsom ledamöter i parkstyrelsen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 35 ser. A) uppstod överläggning, varunder yttrade sig fru Kjelldahl och herr Lundberg, den sistnämnde under yrkande om bifall till beredningsutskottets förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 43. **Ang. inrättande av nya tjänster inom parkförvaltningen.**

I skrivelse den 6 oktober 1944 hade planteringsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta följande att gälla från och med den 1 januari 1945, nämligen att befattningen såsom stadsträdgårdsmästare uppflyttades från 38. till 45. lönegruppen, att en parkteknikertjänst å extra stat med en lön av 5.000 kronor inrättades, att en tjänst som kontorsbiträde av II. klass inrättades å planteringsnämndens kontor, att en tjänst som parkförman i 28. lönegruppen inrättades hos nämnden, att växthusträdgårdsmästartjänsten uppflyttades från 28. till 33. lönegruppen samt att nämnden bemyndigades tillsätta förenämnda nya befattningar.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 6 februari 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta, att under förutsättning att planteringsnämndens förslag till omorganisation av parkförvaltningen vunne stadsfullmäktiges godkännande från och med den 1 mars 1945

inrätta en parkteknikertjänst å extra stat med en lön av 5.000 kronor, en tjänst som parkförman å extra stat med lön motsvarande högst slutlönen enligt 28. lönegruppen i stadens nu gällande löneplan samt en kontorsbiträdestjänst å extra stat vid planteringsnämndens kontor med lön enligt av stadsfullmäktige den 28 maj 1942 antagna bestämmelsen samt att bemyndiga planteringsnämnden att tillsätta ifrågavarande befattningar.

I skrivelse den 8 februari 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att dels bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet dels ock för bestridande av kostnaderna för avlöning av ifrågavarande extra befattningshavare intill utgången av innevarande år anvisa ett belopp av 13.000 kronor att täckas av förslagsanslaget i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Det antecknades, att stadsfullmäktige denna dag under föregående paragraf i protokollet beslutat i huvudsak godkänna planteringsnämndens förslag till omorganisation av parkförvaltningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 36 ser. A) uppstod överläggning, varunder fru Kjelldahl yrkade, att befattningen såsom kvinnligt kontorsbiträde omedelbart uppfördes å ordinarie stat samt herr Engdahl yrkade bifall till drätselkammarens samt löne- och avtalsnämndens förslag. Herr Lundberg yttrade sig utan särskilt yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 44. **Ang. val av ytterligare ledamot och suppleant för stadens 12:e taxeringsdistrikt.**

Uti skrivelse den 12 februari 1945 hade beredningsutskottet på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige att dels utöka antalet ledamöter i taxeringsnämnden för 12:e distriktet till 6 med lika många suppleanter och till ledamot i 12:e taxeringsdistriktet för år 1945 utse lantbrukaren Jakob Pettersson, Önsta, med lantbrukaren John Eriksson, Tönsta, såsom suppleant, dels ock till ny ledamot i 13:e taxeringsdistriktet för samma tid efter herr Pettersson utse lantbrukaren Lars Jansson, Lista, och till suppleant efter herr Eriksson lantbrukaren Karl Axel Blomkvist, Tunby, med uppdrag för herr Jansson att taga den befattning med virkestaxering, som omförmäles i 81 § taxeringsförordningen och för herr Blomkvist att tjänstgöra såsom suppleant i detta särskilda uppdrag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 37 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 45. **Ang. val av ny suppleant i taxeringsnämnden för stadens 10:e taxeringsdistrikt.**

I skrivelse den 12 februari 1945 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige att dels godkänna en från verkmästaren John G. Ekman inkommen avsägelse av uppdrag såsom suppleant i 10:e taxeringsdistriktet, dels ock att till efterträdare efter herr Ekman för tiden intill 1945 års utgång utse civilingenjören Erik Engberg, Lidmansvägen 5 här i staden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 38 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 46. **Ang. tillstånd för Gunhild Ingeborg Törnros att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 11 januari 1945 hade poliskammaren infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning från fru Gunhild Ingeborg Törnros om tillstånd att i lokaler i fastigheten Köpmangatan 10 "Tians matsalar" här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Nykterhetsnämnden hade genom utlåtande den 22 januari 1945 tillstyrkt bifall till ansökningen.

I skrivelse den 12 februari 1945 hade vidare beredningsutskottet med biträdande av nykterhetsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att hos länsstyrelsen tillstyrka att fru Gunhild Ingeborg Törnros erhölle tillstånd att intill den 1 oktober 1946 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler i fastigheten Köpmangatan 10 här i staden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 39 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 47. **Herr Turéns motion ang. ändrad benämning av parkområde öster om järnvägen vid Emaus.**

Beslöto stadsfullmäktige till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet för utlåtande remittera en av herr Sven Turén ingiven motion, med förslag angående ändrad benämning av parkområdet omedelbart öster om järnvägen vid Emaus.

§ 48. **Tackskrivelse från Barnhemmet för flickor.**

Föredrogs och lades till handlingarna följande från styrelsen för Barnhemmet för flickor inkommen skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Barnhemmet för flickor i Västerås ber härmed att till Stadsfullmäktige få frambära sitt varma tack för visad frikostighet vid beviljande av anslag till reparationer och inköp av inventarier för Barnhemmets fastighet Högbergsgatan 3. Det är styrelsens förhoppning, att Barnhemmet härigenom skall sättas i stånd att väl motsavara de anspråk, som med rätta kunna ställas på en verksamhet av detta slag.

Västerås den 21 februari 1945.

För styrelsen för Barnhemmet för flickor

Eva Cullberg

ordf."

§ 49. **Tackskrivelse från Sundströms dödsbo.**

Föredrogs och lades till handlingarna en från Axel Sundströms dödsbo inkommen skrivelse med framförande av tack för den hedersbevisning, som ägnats hans minne.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 27 februari 1945.

ALB. LUNDKVIST.

Erik Berglind. *Einar Jonsson.*

Offentligen uppläst den 27 februari 1945; betygar

Ex officio:

Anders Ahlström.

Västerås 1945 - Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 mars 1945

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Eklund, Sund, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Lund, Berglund, Turén, Lewrö, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Matell, Å. Johansson, J. Jacobsson och fröken A. Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Engdahl, Sjöberg, Lundgren, Gunnar Larsson och E. W. Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 50. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Helga Hall och herr Hellman att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 4 april 1945 klockan 11.00.

§ 51. **Familjebidragsnämndens årsberättelse 1944.**

Föredrogs en av familjebidragsnämnden den 15 februari 1945 upprättad berättelse över nämndens verksamhet för år 1944 (S. H. nr 2 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 52. **Nykterhetsnämndens årsberättelse 1944.**

Föredrogs en av nykterhetsnämnden den 19 februari 1945 upprättad berättelse angående nämndens verksamhet för år 1944 (S. H. nr 3 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 53. **Brandstyrelsens årsberättelse 1944.**

Med skrivelse den 13 mars 1945 hade brandstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat brandchefens den 28 februari 1945 upprättade berättelse angående brandkårens verksamhet under år 1944 (S. H. nr 5 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 54. **Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.**

Med skrivelse den 9 februari 1945 hade stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat förteckning över *dels* oavgjorda stadsfullmäktigeärenden, *dels ock* över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av någon anledning ännu icke blivit verkställda (S. H. nr 4 ser. B).

Sedan herrar Matell och E. Johansson yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lägga förteckningen till handlingarna.

§ 55. **Ang. jämkning av stadsplanen för kv. Ottar.**

Uti skrivelse den 21 februari 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i oktober 1944 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Ottar i Västerås stad samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Genom utlåtande den 1 mars 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige *att* bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 40 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 56. **Ang. förslag till stadsplan för området väster om Djuphamnsvägen.**

Uti skrivelse den 17 januari 1945 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i februari 1944 upprättat förslag till stadsplan för området väster om Djuphamnsvägen samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 mars 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 41 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 57. **Ang. anslag till gator och gatubelysning å Gideonsbergs- och Sommarroområdena.**

Uti skrivelse den 1 mars 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för första utbyggnad av erforderliga gator å Gideonsbergsområdet och å Sommarroområdet anvisa belopp av respektive 133.000 och 72.000 kronor, *att* för anordnande av gatubelysning anvisa för Gideonsbergsområdet ett belopp av 15.000 kronor och för Sommarroområdet ett belopp av 7.200 kronor samt *att* ifrågavarande utgifter skulle bestridas, anslagen för utbyggnad av gatorna av reserverade köpeskillingsmedelsfonden samt anslagen för gatubelysningen av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 42 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 58. **Ang. anslag till Tjänstemännens bildningsverksamhet.**

Uti skrivelse den 1 mars 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ställa till lokalkommitténs för Tjänstemännens bildningsverksamhet förfogande ett anslag å 500 kronor som bidrag till kostnaderna för studielokaler innevarande år samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 43 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 59. **Ang. anslag till avlönande av telefonist vid polisverket.**

Uti skrivelse den 23 januari 1945 hade polisnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att för avlönande av telefonist vid polisverkets telefonväxel under tiden 1 mars—31 december 1945 bevilja ett anslag å 3.125 kronor.

Uti häröver den 1 mars 1945 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för avlönande av telefonist vid polisverkets telefonväxel under innevarande år bevilja ett förslagsanslag å 2.500 kronor att täckas av det i årets stat upptagna, till stadsfullmäktiges förfogande stående reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 44 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 60. **Ang. anslag för iordningställande av remontstallet.**

Med bifall till av drätselkammaren i skrivelse den 1 mars 1945 (S. H. nr 45 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige att för omändring av stallbyggnaden vid remontplatsen ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 6.000 kronor att täckas av det i årets stat upptagna, till stadsfullmäktiges förfogande stående reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

§ 61. **Ang. anslag för iordningställande av rum för byggnadskontorets förmän.**

Med bifall till av drätselkammaren i skrivelse den 1 mars 1945 (S. H. nr 46 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *att* för inredande av ett rum för byggnadskontorets förmän ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 2.600 kronor att täckas av det i årets stat upptagna, till stadsfullmäktiges förfogande stående reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

§ 62. **Ang. förvärv av fastigheten nr 1 i kv. Nestor.**

Genom skrivelse den 24 februari 1945 hade rådhuskommittén på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för en köpeskilling av 300.000 kronor omedelbart förvärva tomten nr 1 i kvarteret Nestor.

Uti häröver den 1 mars 1945 avgivet utlåtande hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för en köpeskilling av 300.000 kronor förvärva tomten nr 1 i kvarteret Nestor samt *att* för ändamålet lämna anslag med 300.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt drätselkammaren i samband med framläggande av 1946 års budget kunde komma att föreslå.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 47 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Lewrö med instämmande av herr Lund yrkade, att ärendet skulle bordläggas till nästa sammanträde, herrar Welin-Berger, E. Johansson, C. W. Karlsson, Wiktor Persson, Nyman, Matell, Keijser och Robsahm yrkade bifall till drätselkammarens förslag samt herr ordföranden utan att framställa något yrkande i saken lämnade stadsfullmäktige en orientering av frågans behandling inom rådhuskommittén, beslöto stadsfullmäktige till en början efter framställd proposition mellan å ena sidan herr Lewrös bordläggningsyrkande, och å andra sidan yrkandet, att ärendet omedelbart skulle företagas till avgörande, att med bifall till sistnämnda yrkande denna dag upptaga ärendet till slutligt avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 63. **Ang. E. A. Westholms avlöningsförmåner.**

Uti skrivelse den 11 januari 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* förklara förmannen vid drätselkammaren E. A. Westholm berättigad att från och med den 1 januari 1945 åtnjuta avlöning enligt den lönegrupp, som gäller eller efter eventuell lönereglering kunde komma att gälla för arbetsförmannen för gaturenhållningen, samt *att* förklara Westholm berättigad att i samband med sin pensionering uppbära pension i likhet med arbetsförmannen för gaturenhållningen.

Löne- och avtalsnämnden hade i häröver den 26 februari 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 48 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 64. **Ang. avlöning till stadens befattningshavare vid fullgörande av militärtjänstgöring under förstärkt försvarsberedskap.**

På sammanträde den 22 februari 1945 hade stadsfullmäktige på sätt framgår av § 25 här ovan i protokollet beslutat till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för förnyat utlåtande remittera frågan angående avlöning till stadens befattningshavare och arbetare vid fullgörande av militärtjänstgöring till följd av förstärkt försvarsberedskap.

I skrivelse den 26 februari 1945 hade löne- och avtalsnämnden med vidhållande av sitt tidigare förslag i övrigt förordat stadsfullmäktige att antaga ett tillägg till de tidigare föreslagna bestämmelserna av följande lydelse: "Vad härovan stadgats skall dock beträffande sådan befattningshavare eller arbetare, som visserligen inkallats jämlikt 28 § värnpliktslagen men fullgör tjänstgöring enligt 27 § första mom. samma lag och som icke är att betrakta såsom familjeförsörjare enligt 3 § krigsfamiljebidragsförordningen, gälla endast för den tid utöver 360 dagar, befattningshavaren eller arbetaren fullgör militärtjänstgöring."

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 15 mars 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Egter föredragning av handlingarna (S. H. nr 49 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 65. **Ang. pensionsunderstöd till en grovarbetare vid stadens tekniska verk.**

I skrivelse den 31 januari 1945 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att grovarbetaren Karl Arvid Karlsson hos verken från och med den 1 januari 1945 tilldelades ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå under hans återstående livstid.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 26 februari 1945 tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 15 mars 1945 med biträdande av styrelsens samt löne- och avtalsnämndens hemställan tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* från och med den 1 januari 1945 bevilja förre grovarbetaren vid tekniska verken, Karl Arvid Karlsson, ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå tillsvidare under hans återstående livstid.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 50 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 66. **Ang. pensionsunderstöd till föreståndarinnan vid kabinettet.**

Löne- och avtalsnämnden hade uti skrivelse den 26 februari 1945 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillerkänna föreståndarinnan vid kabinettet, änkefru Cecilia Fröberg, ett pensionsunderstöd av 450 kronor för år räknat att utgå från och med den 1 januari 1945 tillsvidare under hennes återstående livstid.

Drätselkammaren hade genom skrivelse den 15 mars 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens hemställan i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 51 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 67. **Ang. förlängning av taxa å hamnavgifter i Västerås.**

Uti skrivelse den 2 mars 1945 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att hos Kungl. Maj:t hemställa, att den av Kungl. Maj:t den 20 juni 1941 fastställda taxan för hamnavgifter i Västerås med vissa i skrivelsen angivna ändringar måtte erhålla förlängd giltighet till utgången av år 1950.

I häröver den 15 mars 1945 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* den av Kungl. Maj:t den 20 juni 1941 fastställda taxan å hamnavgifter i Västerås med de av hamnstyrelsen föreslagna ändringar skulle äga fortsatt giltighet för tiden intill utgången av år 1950 samt *att* uppdraga åt hamnstyrelsen att hemställa om Kungl. Maj:ts fastställelse å detta beslut.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 52 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 68. **Ang. anslag till förstärkning av transformatorstation vid Kopparbergsvägen.**

Uti skrivelse den 27 februari 1945 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 34.000 kronor för bestridande av kostnaderna för förstärkning av transformatorstationen vid Kopparbergsvägen m. m. att utgå av lånemedel.

Uti skrivelse den 15 mars 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för bestridande av kostnaderna för förstärkning av transformatorstation i Kopparbergsvägen m. m. anvisa ett anslag å 34.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för bestridande av nämnda utgift.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 53 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 69. **Ang. anslag för bestridande av vissa kostnader för skolhälsovården.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 15 mars 1945 (S. H. nr 54 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *att* för bestridande av kostnaderna för skolhälsovården inom staden bevilja förslagsanslag å 4.000 kronor samt *att* ifrågavarande utgift skulle täckas av i årets stat upptaget, till stadsfullmäktiges förfogande stående reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

§ 70. **Motion ang. utredning av bostadsfrågorna i Västerås.**

Uti en av Svenska Riksbyggens Västeråsavdelning till stadsfullmäktige ingiven, av stadsfullmäktigeledamoten Herman Thorén som egen motion ingiven framställning hade avdelningen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att den pågående utredningen om bostadsfrågorna i Västerås skulle bedrivas med största skyndsamhet och omfatta därmed sammanhängande frågor om tillgång och behov, stadsplane- och tomtpolitik, kostnader, hyror, subventioner, betalningsförmåga, hälsovård, sanering etc., *att* på grundval härav förslag utarbetades för kommunala åtgärder i olika frågor bland annat för att åstadkomma en reglering nedåt av hyrorna i de under krigsåren framskapade bostäderna, samt *att* till de statliga myndigheterna göra framställningar och uppvaktningar i de frågor som ej kunde lösas genom kommunala åtgärder.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 november 1944 beslutat remittera motionen till drätselkammaren för yttrande, hade drätselkammaren genom utlåtande den 1 mars 1945 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* den av stadsfullmäktigeledamoten Herman Thorén väckta motionen icke måtte föranleda till annan stadsfullmäktiges åtgärd än att åt drätselkammaren uppdroges att hos Svenska Stadsförbundet begära en hemställan till statsmakterna, att åtgärder snarast vidtoges för åstadkommande av en sänkning av bostadshyrorna.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 55 ser. A) och sedan herr Thorén yttrat sig i ärendet under yrkande om bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla samma förslag.

§ 71. **Systemaktiebolagets i Västerås ansökan om tillstånd till årsutskänkning av vin- och spritdrycker.**

Genom resolution den 16 december 1944 hade länsstyrelsen i Västmanlands län infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Systemaktiebolaget i Västerås till länsstyrelsen ingiven ansökan om tillstånd

till årsutskänkning inom staden under tiden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1949 på sätt och i den omfattning, som i ansökningen närmare angåves.

Sedan stadsfullmäktige författningsenligt inhämtat poliskammarens yttrande i ärendet, hade poliskammaren genom utlåtande den 21 februari 1945 tillstyrkt bifall till bolagets framställning.

Efter det ärendet av stadsfullmäktige jämväl remitterats till nykterhetsnämnden samt beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 22 januari 1945 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till förevarande framställning.

Beredningsutskottet hade genom yttrande den 14 mars 1945 föreslagit stadsfullmäktige att besluta, *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets ifrågavarande ansökan om tillstånd till årsutskänkning av spritdrycker och vin i Västerås stad under tiden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1949.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 56 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 72. **Ang. val av ledamot i rådhuskommittén efter direktören A. Sundström.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 14 mars 1945 (S. H. nr 57 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation till efterträdare efter framlidne direktören A. Sundström i rådhuskommittén utse disponenten Mogens Matell.

§ 73. **Ang. val av ledamöter i fattigvårdsstyrelsen.**

I skrivelse den 9 februari 1945 hade fattigvårdsstyrelsen till distriktschef och ledamot i stadens åttonde fattigvårdsdistrikt efter snickeriförmannen Hugo Svensson, vilken hemställt om entledigande från nämnda uppdrag, föreslagit vice distriktschefen i distriktet, verktygsarbetaren Olle Johansson, Linnégatan 4, samt till vice distriktschef efter herr Johansson vårdaren i distriktet, avsynaren Ragnar Karlsson, Zimmermansgatan 2, varjämte styrelsen meddelat, att någon ny vårdare efter herr Karlsson icke vore erforderlig.

Beredningsutskottet hade i häröver den 14 mars 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta, *att* godkänna herr Svenssons avsägelse samt *att* till distriktschef och ledamot i stadens åttonde fattigvårdsdistrikt för tiden intill 1947 års utgång utse nuvarande vice distriktschefen, verktygsarbetaren Olle Johansson, till vice distriktschef efter herr Johansson för tiden intill 1945 års utgång nuvarande vårdaren i samma distrikt, avsynaren Ragnar Karlsson, ävensom till vårdare efter herr Karlsson för samma tid verktygsarbetaren Helmer Törnblom.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 58 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 74. **Yttrande över verkställd värdering av Rocklunda egendom.**

Sedan Kungl. Kammarkollegium på begäran av drätselkammaren i Västerås den 26 maj 1943 förordnat tre särskilda värderingsmän att verkställa värdering av biskopshemmanet Rocklunda i Västerås stad, hade värderingsmännen den 12 oktober 1944 avgivit utlåtande angående värderingen.

Genom resolution den 20 mars 1945 hade länsstyrelsen infordrat stadsfullmäktiges yttrande över värderingsmännens utlåtande.

Sedan underhand drätselkammarens yttrande inhämtats, hade drätselkammaren genom utlåtande den 22 mars 1945 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* som eget yttrande över den verkställda värderingen av Rocklunda egendom åberopa vad drätselkammaren i tidigare skrivelse den 11 januari 1945 anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 8 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 75. **Ang. nybyggnadsförbud inom stadsäg. 1117 m. m. (Apalbyområdet).**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 22 mars 1945 angående nybyggnadsförbud inom stadsägan nr 1117 m. m. (Apalbyområdet) i Västerås stad.

§ 76. Ang. nybyggnadsförbud för visst område vid Hovdesta, Åshagen, Apalby, Rocklunda och Kristiansborg.

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 7 mars 1945 angående nybyggnadsförbud för visst område vid Hovdesta, Åshagen, Apalby, Rocklunda och Kristiansborg i Västerås stad.

§ 77. Ang. förslag till ändring av stadsplanen för östra området i Västerås.

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 22 mars 1945 med fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 30 november 1944 antaget förslag till ändring av stadsplanen för del av östra området i Västerås.

§ 78. Ang. herr O. Lewrös m. fl. motion om inrättande av hem för gamla.

Beslöto stadsfullmäktige att till drätselkammaren för skyndsam utredning remittera en av herr O. Lewrö med flera till stadsfullmäktige ingiven motion angående inrättande av hem för viss kategori av stadens gamla.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 april 1945.

ALB. LUNDKVIST.

Helga Hall. *Axel Hellman.*

Offentligen uppläst den 4 april 1945, betygar

Ex. officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 april 1945

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Thoren, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Lund, Berglund, Turén, Lewrö, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Gustavsson, herrar Å. Johansson, Jacobsson, fröken A. Carlsson och herr E. W. Larsson, dock deltogo fruarna Gustavsson och Lindkvist samt herr Welin-Berger ej i handläggningen av ärendet under § 107 här nedan.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Robsahm, Lundgren, fru Berg, herrar Pers, Nyström, fru Bergsten och herr Matell.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 79. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Kjelldahl och herr Lewrö att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 4 maj 1945 klockan 14.00.

§ 80. **Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse för 1944.**

Med skrivelse den 12 mars 1945 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för 1944 (S. H. nr 6 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 81. **Badhusstyrelsens årsberättelse för 1944.**

Föredrogs och lades till handlingarna badhusstyrelsens årsberättelse för 1944 (S. H. nr 7 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 82. **Ang. anslag för iordningställande av delar av Metallgatan, Kronvägen och Grindstuvägen.**

Genom skrivelse den 5 april 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för iordningställande av Metallgatan inom Sandgärdet, Kronvägen å delen Hammarbygatan—Grindstuvägen samt Grindstuvägen å delen Kronvägen—Drottninggatan anvisa anslag å respektive 24.000, 28.000 och 13.700 kronor eller sålunda tillhopa 65.700 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget anslag under 8 B 468 till övriga nyanläggningar och gator.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 59 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 83. **Ang. tilläggsanslag för strandskoning vid Svartån.**

Genom skrivelse den 5 april 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för bestridande av merkostnaden för förstärkningsarbeten till strandskoningen å Svartåns västra sida anvisa ett tilläggsanslag av 20.000 kronor att täckas av det i årets stat upptagna anslag för nyanläggningar under gatuförvaltningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 60 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 84. **Ang. anslag för avvägning av Johannisbergs flygfälts omgivningar.**

Genom skrivelse den 5 april 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för upprättande av fullständig nivåkarta över flygfältets vid Johannisberg omgivningar anvisa ett anslag å 2.500 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 61 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 85. **Ang. anslag till planering av träningsplaner väster om Arosvallen.**

Genom skrivelse den 5 april 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för iordningställande av träningsplaner på område beläget utanför Arosvallen mellan Blåsboom-

rådet och Vasagatans förlängning anvisa ett anslag å 2.300 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 62 ser. A) och sedan herrar Engdahl, Persson och Eklund yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 86. **Ang. bidrag av nöjesskattemedel för skötsel av Arosvallen.**

Genom skrivelse den 5 april 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att medgiva Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. rätt att av den nöjesskatt å idrottstillställningar, som under år 1945 inflöte och fonderades för idrottsändamål, disponera 50 % till den direkta rörelsen för idrottsplatsen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 63 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 87. **Ang. anslag till kostnader för reservarbeten för arbetslösa.**

Genom skrivelse den 5 april 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för täckande av å arbetslöshetsnämnden fallande andel i kostnaderna för anordnande av reservarbeten i form av packstensslagning i byggnadskontorets regi anvisa ett anslag av 4.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av reserverade medel å det i 1941 års stat upptagna anslaget till stadsfullmäktiges förfogande å ursprungligen 250.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 64 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 88. **Ang. anslag till omskolningskurser för arbetslösa under år 1945.**

Uti skrivelse den 22 mars 1945 till drätselkammaren hade arbetslöshetsnämnden hemställt om anslag till utbildnings- och omskolningsverksamhet för arbetslösa under år 1945.

Med överlämnande av arbetslöshetsnämndens framställning hade drätselkammaren genom skrivelse den 5 april 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* ställa till arbetslöshetsnämndens förfogande ett anslag å

2.000 kronor till utbildnings- och omskolningsverksamhet för arbetslösa under år 1945 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av reserverade medel å det i 1941 års stat upptagna anslaget till stadsfullmäktiges förfogande å ursprungligen 250.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 65 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 89. **Ang. lån till Byggnads AB Mimer.**

Genom skrivelse den 5 april 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges godkännande av drätselkammarens åtgärd att på i skrivelsen angivna villkor till Byggnadsaktiebolaget Mimer utlämna ett tillfälligt lån å 300.000 kronor.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 66 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 90. **Ang. inrättande av en ord. befattning som kanslist vid pensionsnämnderna.**

I skrivelse den 8 mars 1945 hade pensionsnämnderna i Västerås stad hemställt, att stadsfullmäktige ville från och med den 1 april 1945 inrätta en ordinarie befattning som kanslist hos pensionsnämnderna med placering i 28. lönegruppen i gällande lönestat.

I häröver den 26 mars 1945 avgivet utlåtande hade löne- och avtalsnämnden avstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren hade för sin del med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag i skrivelse den 5 april 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att till alla delar avslå förevarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 67 ser. A) samt överläggning, varunder herr Sjöblom yrkade bifall till pensionsnämndernas förslag samt herr Engdahl bifall till löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 91. **Ang. fastställande av hyra för vaktmästarens vid ålderdomshemmet tjänstebostad.**

I skrivelse den 26 mars 1945 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att hyran för vaktmästarens vid ålderdomshemmet nya tjänstebostad skulle utgå med 425 kronor samt ersättning för värme med 175 kronor, allt för år räknat.

Drätselkammaren hade i häröver den 5 april 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 68 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 92. **Angående pension till kriminalkonstapeln K. V. G. Eriksson.**

I skrivelse den 26 mars 1945 hade löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville tillerkänna kriminalkonstapeln Karl Gustav Vilhelm Eriksson avkortad pension från staden med 23/30 av hel pension.

I häröver den 5 april 1945 avgivet utlåtande hade drätselkammaren med biträdande av nämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* tillerkänna förutvarande kriminalkonstapeln vid Västerås stads poliskår, Karl Gustav Vilhelm Eriksson, pension, svarande mot den tid hans anställning härstädes varat med ett belopp av 2.295 kronor per år räknat att utgå från och med tidpunkten för hans inträde i pensionsåldern i befattningen hos Kalmar stad under hans återstående livstid, dock att pensionen ej skulle utgå så länge han innehade ordinarie anställning vid polisväsendet samt *att* bevis om tillgodohavande härutinnan måtte tillställas honom.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 69 ser. A) samt överläggning, varunder herr Turén med instämmande av herr Lewrö yrkade återremiss av ärendet medan herr Engdahl yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren.

§ 93. **Ang. inrättande av nya ordinarie befattningar som småskollärarinna vid stadens folkskolor.**

I skrivelse den 11 april 1945 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville förklara sig biträda folkskolestyrelsens förslag att från den 1 januari 1946 inrättades åtta nya ordinarie småskollärarinnetjänster vid Västerås folkskolor.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 12 april 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* till alla delar biträda folkskolestyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 71 ser. A) beslöto stadsfullmäktige i enlighet med folkskolestyrelsens och drätselkammarens hemställan.

§ 94. **Ang. iordningställande av kajplanen vid Pråmån.**

I skrivelse den 6 april 1945 hade hamnstyrelsen hemställt om anslag å 8.400 kronor för igenfyllning och stenläggning av ett område om cirka 500 kvadratmeter av kajplanen vid Pråmån.

Genom skrivelse den 12 april 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 8.400 kronor samt *att* anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas i hamnstyrelsens stat för år 1946.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 72 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 95. **Ang. iordningställande av kranspåren å östra kajen.**

I skrivelse den 6 april 1945 hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för lyftning av inre kranspåren å östra kajen samt utfyllning och planering av samma kaj anvisa anslag å 7.200 kronor samt *att* bemyndiga hamnstyrelsen att omedelbart hos Statens Arbetsmarknadskommission utverka för ändamålet erforderligt arbetstillstånd.

Genom skrivelse den 12 april 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 7.200 kronor, *att* beloppet skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas i hamnstyrelsens stat för år 1946 samt *att* bemyndiga hamnstyrelsen att omedelbart hos Statens Arbetsmarknadskommission utverka för ändamålet erforderligt arbetstillstånd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 73 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 96. **Ang. anslag till Västerås Rödakorskår.**

I skrivelse den 12 april 1945 hade drätselkammaren efter framställning av Västerås Rödakorskår på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* anvisa kåren ett anslag å 500 kronor till kårens verksamhet

under år 1945 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 74 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 97. **Ang. fråga om inkorporering av Badelunda socken med Västerås stad.**

Med skrivelse den 12 april 1945 (S. H. nr 75 ser. A) hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat avskrift av Kungl. Maj:ts beslut angående inkorporering med visst undantag av Badelunda socken med Västerås stad.

Förenämnda avskrift hade intagits i stadsfullmäktiges handlingar år 1945 ser. B nr 10.

Stadsfullmäktige beslöto lägga drätselkammarens skrivelse till handlingarna ävensom att anteckning om vad sålunda förekommit skulle ske i stadsfullmäktiges protokoll.

§ 98. **Yttrande över 1939 års polisutrednings betänkande med förslag till förstatligande av polisväsendet i riket och åklagarväsendet i rikets städer.**

Genom resolution den 13 mars 1945 hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över 1939 års polisutrednings betänkande med förslag till förstatligande av polisväsendet i riket och åklagarväsendet i rikets städer.

Sedan förberedande yttrande infordrats från polisnämnden och drätselkammaren hade polisnämnden den 7 april 1945 avgivit utlåtande i ärendet.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 april 1945 med biträdande av polisnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* såsom eget yttrande åberopa vad polisnämnden i sin skrivelse anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 76 ser. A) och sedan herr Hellman efter längre anförande yrkat, att stadsfullmäktige ville avstyrka det föreliggande förslaget, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 99. Ang. anslag till bestridande av kostnader för hyresbidrag till ovana skogsarbetare.

I skrivelse den 12 april 1945 hade drätselkammaren efter framställning av arbetslöshetsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för bestridande av kostnaderna för hyresbidrag till ovana skogsarbetare under innevarande år anvisa ett belopp av 15.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av reserverade medel av i 1941 års stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande å ursprungligen 250.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 77 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 100. Ang. utlåning av insatskapital för inträde i bostadsrättsförening.

I skrivelse den 12 april 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att jämväl under år 1945 på tidigare av stadsfullmäktige godkända villkor utlämna lån för inträde i bostadsrättsförening till sådant högsta belopp, att under år 1945 utlämnade lån tillsammans med tidigare beviljade lån uppginge till högst ett belopp av 100.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 78 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 101. Ang. förslag till stadsplan för området norr om järnvägen mellan Djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen.

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 9 april 1945 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom upprättat förslag till stadsplan för området norr om järnvägen mellan Djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 april 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* antaga nu föreliggande förslag till stadsplan för området norr om järnvägen mellan Djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen samt *att* upp-

draga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 79 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 102. **Ang. rätt till utskänkning av spritdrycker å Hotell Aros.**

Genom resolution den 2 mars 1945 hade länsstyrelsen i Västmanlands län infordrat yttrande från stadsfullmäktige i Västerås i anledning av de besvär, vilka av Hotell Aros Aktiebolag anförts över Systemaktiebolagets i Västerås beslut den 9 januari 1945 angående hotellbolagets ansökan om rättighet att i hotellets restaurang utskänka spritdrycker.

Sedan förberedande yttranden i ärendet infordrats från nykterhetsnämnden och beredningsutskottet hade nykterhetsnämnden i utlåtande den 23 mars 1945 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Beredningsutskottet hade i ett den 13 april 1945 dagtecknat utlåtande med biträdande av vad nykterhetsnämnden anfört, under hänvisning till att utskottet icke ansåge behov av ytterligare utskänkningsrättigheter för spritdrycker i staden för närvarande föreligga, föreslagit stadsfullmäktige att besluta att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till bolagets framställning.

Beredningsutskottet hade i samband härmed förklarat sig icke kunna biträda ett inom utskottet framfört förslag innebärande, att utskottet skulle tillstyrka stadsfullmäktige ingå till länsstyrelsen med begäran om spriträttighet för hotellbolaget.

Det skulle här antecknas, att emot beredningsutskottets ovannämnda förslag reservation anmälts av herr Turén under yrkande, att utskottet ville tillstyrka stadsfullmäktige att, med biträdande av besvären, ingå till länsstyrelsen med hemställan om rättighet till utskänkning av spritdrycker för Hotell Aros Aktiebolag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 80 ser. A) uppstod överläggning, därvid herr Turén med instämmande av herr vice ordföranden yrkade, att stadsfullmäktige i enlighet med hans reservation inom beredningsutskottet ville med biträdande av besvären ingå till länsstyrelsen med hemställan om rättighet till utskänkning av spritdrycker för hotellbolaget. Herr Sjöberg med instämmande av herr Eklund yrkade bifall till beredningsutskottets förslag, varjämte herr Nyman yttrade sig utan yrkande.

Sedan överläggningen avslutats, beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 33 ja emot 6 nej, avgivna för bifall till herr Turéns reservation, att bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

Två ledamöter avstodo från att rösta.

§ 103. **Ang. utökning av antalet ledamöter i bibliotekskommittén.**

Uti skrivelse den 11 april 1945 hade beredningsutskottet på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antalet ledamöter i kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek måtte utökas med en ledamot samt att till ledamot i kommittén utse lektorn Martin Nylund här i staden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 81 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Henning yrkade ärendets återremitterande till beredningsutskottet medan herr Sjöberg yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning att med bifall till herr Hennings förslag återremittera ärendet till beredningsutskottet för förnyad utredning.

§ 104. **Ang. förvärv av fastigheterna stadsägorna 1813—1822 samt 1914 från AB Svenska Metallverken.**

Genom skrivelse den 12 april 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för en köpeskilling av 250.000 kronor förvärva de Aktiebolaget Svenska Metallverken tillhöriga fastigheterna stadsägorna 1813—1822 samt stadsägan 1914 med tillträde den 1 juli 1945, *att* för ändamålet ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag om 250.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige komme att besluta i samband med behandlingen av 1946 års budget samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att upprätta och underteckna köpekontrakt samt vidtaga övriga för köpets genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 82 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 105. **Ang. godkännande av markbyte mellan Allmänna Svenska Elektriska AB och Västerås stad.**

Drätselkammaren hade genom skrivelse den 12 april 1945 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna ett vid skrivelsen fogat, mellan drätselkammaren å stadens vägnar och Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget träffat bytesavtal samt att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som erfordrades för avtalets fullföljande samt *att* för täckande av stadens kostnader för avtalets genomförande anslå *dels* ett förslagsanslag av 680.000 kronor för förvärv av i avtalet omförmälda markområden *dels ock* ett anslag av 182.000 kronor som bidrag till modellbodarnas flyttning och för inköp av tvenne bostadshus, allt att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige i samband med behandlingen av 1946 års budget komme att besluta.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 83 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 106. **Magistratens beslut angående vägrad handräckning för verkställande av stadsfullmäktigebeslut.**

Föredrogs utdrag av magistratens i staden protokoll den 9 april 1945, § 102, utvisande, att magistraten icke funnit sig kunna meddela handräckning för verkställande av stadsfullmäktiges under § 23 i innevarande års protokoll antecknade beslut angående anslag till stipendier åt elever vid folkhögskolor.

Efter föredragning av handlingen samt överläggning, varunder herr Engdahl yrkade att ärendet skulle remitteras till beredningsutskottet för närmare utredning angående förutsättningarna för eventuellt överklagande samt herr Turén yrkade avslag å återremissyrkandet, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Engdahls förslag återremittera ärendet till beredningsutskottet.

§ 107. **Ang. ny löneplan för Västerås stads befattningshavare.**

I utlåtande den 13 januari 1945 hade löne- och avtalsnämnden för stadsfullmäktige framlagt förslag till helt ny löneplan samt tjänsteförteckning för Västerås stads ordinarie befattningshavare ävensom vissa i samband därmed stående förslag.

Genom utlåtandet, vilket jämte bilagor intagits i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 1 för innevarande år, hade löne- och avtalsnämnden sålunda tillstyrkt stadsfullmäktige *att* antaga vid utlåtandet fogade, med bil. 1 betecknade förslag till löneplan för Västerås stads ordinarie befattningshavare att gälla från och med den 1 januari 1945, *att* antaga vid utlåtandet fogade, med bil. 2 betecknade förslag till tjänsteförteckning för stadens befattningshavare att likaledes gälla från och med den 1 januari 1945, *att* antaga vid utlåtandet fogade med bil. 3 betecknade förslag till övergångsbestämmelser i fråga om tillämpningen av nämnda löneplan och tjänsteförteckning, *att* godkänna de vid utlåtande såsom bilagorna 4—7 fogade förslag till ändringar i resp. tjänstgörings- och avlöningsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare, bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för stadens extra befattningshavare, arbetsordningen för rådhusrätten och magistraten i Västerås, lönestaten för stadsfiskal och polismästare i Västerås samt pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare, *att* från och med den 1 januari 1945 följande befattningar såsom 1. klass kontorsbiträden, nämligen en vid magistraten, en å stadsfogdekontoret, en å kronouppbördskontoret och en å stadskansliet omändrades till befattningar med benämning resp. kanslibiträde hos inskrivningsdomaren, kanslibiträde å stadsfogdekontoret, kanslibiträde å kronouppbördskontoret och kanslibiträde å stadskansliet med placering samtliga befattningar i 6. lönegraden, att från nyssnämnda dag två befattningar såsom kontorsbiträden av II. klass hos fattigvårdsstyrelsen, därav den ena, den befattning, som innehades av det biträde, vilket för närvarande förde socialregistret, en befattning såsom kontorsbiträde av II. klass hos magistraten (brottmålsrådmannen) samt en befattning såsom kontorsbiträde av II. klass å kronouppbördskontoret omändrades till befattningar såsom kontorsbiträden av I. klass, *att* från och med samma dag år ordinarie stat inrättades befattning såsom installationsingenjör med placering i lönegrad 11, *att* bemyndiga resp. fattigvårdsstyrelsen, magistraten och styrelsen för tekniska verken att med ordinarie innehavare besätta nämnda befattningar, *att* exekutionsbiträde skulle åtnjuta pension efter samma pensionsunderlag som poliskonstapel eller efter slutlön i 7. lönegraden, *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden, att i den mån så erfordrades, underställa förut angivna beslut vederbörande myndigheter för fastställelse, *att* från vidare handläggningar avföra ovan angivna hos stadsfullmäktige anhängiga framställningar och motioner, *samt att* föreliggande framställningar i övrigt i detta ärende icke skulle i förevarande sammanhang föranleda vidare stadsfullmäktiges åtgärd.

Emot föreliggande förslag, vilket omfattades av löne- och avtalsnämndens majoritet, hade reservation anmälts:

1) ifråga om poliskonstapel, biträdande polisöverkonstapel, kriminalkonstapel och kanslikonstapel av löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade, herrar Engdahl, Wolff och Dahlström, vilka yrkat bifall till Svenska Polisförbundets alternativa hemställan, antecknad å sid. 40 samt 46 i nämndens utlåtande, och innebärande, att nu anställda ävensom före den 1 april 1945 anställda ovannämnda befattningshavare skulle, där den föreslagna inplaceringen av befattningshavarna i resp. 7. och 8. lönegraderna icke skulle medföra omedelbar löneförhöjning, omedelbart tilldelades ett ålderstillägg,

2) ifråga om inplaceringen av mätareavläsarna och 1. mätareavläsarna av lönenämndens vice ordförande, herr Pers, som yrkade, att nämnda befattningshavare inplacerades i resp. 6. och 7. lönegraderna.

Löne- och avtalsnämnden hade ytterligare med skrivelse den 14 april 1945 överlämnat en av Svenska Elektriska Arbetareförbundets avdelning nr 14 i Västerås till stadsfullmäktige ställd skrivelse, vari förbundet hemställt om inplacering av befattningen som 1. montör i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden hade i nyssnämnda skrivelse den 14 april 1945 förklarat sig sakna anledning frångå sitt tidigare förslag i ärendet.

Sedan drätselkammaren granskat löne- och avtalsnämndens förslag hade kammaren genom utlåtande den 5 april 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* antaga vid löne- och avtalsnämndens skrivelse fogade förslag till löneplan för Västerås stads ordinarie befattningshavare att gälla från och med den 1 januari 1945, *att* nedan angivna befattningar skulle från och med den 1 januari 1945 vara placerade i angivna lönegrader, nämligen maskinist vid varmbadhuset i lönegrad 7, bostadsinspektris i lönegrad 8, kranmaskinistförman i lönegrad 10, stadsbokhållare i lönegrad 11 med rätt för befattningshavaren att fortfarande uppbära ersättning för nöjesskattekontroll i enlighet med drätselkammarens beslut den 10 februari 1938, verkmästare vid drätselkammaren i lönegrad 12, lantbruksinspektor i lönegrad 12, stadsträdgårdsmästare i lönegrad 15, drätselassistent i lönegrad 19, stadsingenjör i lönegrad 22 och folkskoleinspektör i lönegrad 23, *att* i övrigt till alla delar godkänna vid löne- och avtalsnämndens skrivelse fogade förslag till tjänsteförteckning för stadens befattningshavare att gälla från och med den 1 januari 1945, *att* antaga vid samma skrivelse fogade förslag till övergångsbestämmelser ifråga om tillämpningen av löneplanen och tjänsteförteckningen med följande ändrade lydelse:

"Övergångsbestämmelser.

De nu beslutade förändringarna i tjänstgörings- och avlöningsreglementet ävensom den antagna löneplanen och tjänsteförteckningen skola tilllämpas från och med den 1 januari 1945. Nuvarande tjänsteinnehavare vare dock obetaget att kvarstå å gammal stat i avseende å löne- och pensionsbestämmelser, såvida han före den 1 juli 1945 ingiver skriftlig anmälan därom till löne- och avtalsnämnden.

Vid övergången till den nya löneplanen skall iakttagas etc. — — — — — —— — —— — — nu antagna bestämmelser.",

att med tillämpning från den 1 januari 1945 godkänna löne- och avtalsnämndens förslag till ändringar i respektive tjänstgörings- och avlöningsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare, bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för stadens extra befattningshavare, arbetsordningen för rådhusrätten och magistraten i Västerås, lönestaten för stadsfiskal och polismästare i Västerås samt pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare, *att* från och med den 1 januari 1945 följande befattningar såsom I. klass kontorsbiträden, nämligen, en vid magistraten (hos inskrivningsdomaren), en å stadsfogdekontoret, en å kronouppbördskontoret och en å stadskansliet omändrades till befattningar med benämning resp. kanslibiträde hos inskrivningsdomaren, kanslibiträde å stadsfogdekontoret, kanslibiträde å kronouppbördskontoret och kanslibiträde å stadskansliet med placering samtliga befattningar i 6. lönegraden, *att* från nyssnämnda dag två befattningar såsom kontorsbiträden av II. klass hos fattigvårdsstyrelsen, därav den ena, den befattning, som innehades av det biträde, vilket för närvarande förde socialregistret, en befattning som kontorsbiträde av II. klass hos magistraten, (brottmålsrådmannen) och en dylik befattning hos civilrådmannen samt en befattning som kontorsbiträde av II. klass å kronouppbördskontoret omändrades till befattningar såsom kontorsbiträden av I. klass, *att* från och med samma dag å ordinarie stat inrättades en befattning såsom installationsingenjör med placering i lönegrad 11, *att* bemyndiga respektive magistraten, fattigvårdsstyrelsen och styrelsen för tekniska verken att med ordinarie innehavare besätta nämnda befattningar, *att* exekutionsbiträde skulle åtnjuta pension efter samma pensionsunderlag som poliskonstapel eller efter slutlön i 7. lönegraden, *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att, i den mån så erfordrades, underställa förut angivna beslut vederbörande myndigheter för fastställelse, *att* de på innevarande år belöpande kostnaderna för genomförande av ifrågavarande löneförslag skulle täckas, till den del de avsåge merkostnad för rörliga tillägg utav i årets

stat upptaget anslag för dylika tillägg samt till återstående del av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande upptagna extra reservationsanslaget för oförutsedda utgifter, *att* från vidare handläggning avföra i löne- och avtalsnämndens skrivelse angivna hos stadsfullmäktige ingivna framställningar och motioner samt *att* föreliggande framställningar i övrigt i detta ärende icke skulle i förevarande sammanhang föranleda vidare stadsfullmäktiges åtgärd.

Emot kammarens förslag hade reservation anförts av följande drätselkammareledamöter, nämligen herr Keijser under yrkande, att skolvaktmästarna inplacerades i lönegrad 7, herr Hellström under yrkande, att befattningen som hamnkapten inplacerades i lönegrad 17, herr Lundberg under yrkande, att befattningen som stadsträdgårdsmästare placerades i lönegrad 16 samt herr Olsson under yrkande att befattningen såsom gasverkseldare inplacerades i lönegrad 7.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 1 ser. B, nr 69 ser. A) vidtog en ingående överläggning.

Under överläggningen framställdes följande yrkanden:

1) av *herr Engdahl* bifall till drätselkammarens förslag att inplacera kranmaskinistförmannen i lönegrad 10 samt drätselassistenten i lönegrad 19, bifall till hamnstyrelsens, genom reservation av herr Hellström i drätselkammaren och nu biträdda förslag, att hamnkaptenen skulle inplaceras i 17. lönegraden, bifall till löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerades inom löne- och avtalsnämnden framförda reservation ifråga om poliskonstapel, biträdande polisöverkonstapel, kriminalkonstapel och kanslikonstapel, innebärande yrkande, att nu anställda ävensom före den 1 april 1945 anställda dylika befattningshavare skulle, där den föreslagna inplaceringen av befattningarna i resp. 7. och 8. lönegraderna icke skulle medföra omedelbar löneförhöjning, omedelbart tilldelades ett ålderstilllägg, ävensom i övrigt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag;

2) av *herr Eklund* bifall till drätselkammarens förslag med nedan angivna undantag ifråga om befattningen såsom förste hälsovårdsinspektör;

3) av *herr Persson,* att eldaren vid varmbadhuset inplacerades i 6. lönegraden;

4) av *herr Granér* med instämmande av herr Leontein att befattningen såsom expeditionsbiträde å folkskoleexpeditionen i enlighet med styrelsens förslag placerades i lönegrad 9 samt att befattningarna såsom kvinnlig barnavårdsman och barnavårdsinspektris placerades i lönegrad 7;

5) av *herr Keijser* med instämmande av herrar Granér och Leontein, att skolvaktmästarna i enlighet med herr Keijsers inom drätselkammaren

framförda reservation måtte inplaceras i lönegrad 7 samt i övrigt bifall till drätselkammarens förslag;

6) av *herr Gustav Olsson,* att med bifall till hans inom drätselkammaren framförda reservation befattningen såsom gasverkseldare placerades i lönegrad 7;

7) av *herr Lund,* att med bifall till den av Svenska Elektriska Arbetareförbundets avdelning nr 14 här i staden, i skrivelse till fullmäktige den 13 april 1945 framförda hemställan, befattningen såsom 1. montör placerades i lönegrad 8;

8) av *fru Kjelldahl,* att frågan angående inplaceringen av befattningen såsom 1. hälsovårdsinspektör måtte återremitteras till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren för förnyad utredning eller, därest detta yrkande icke bifölles, att befattningen ifråga av stadsfullmäktige placerades i 11. lönegraden med inräknande i lönen av det för nuvarande tjänstehavaren utgående personliga lönetillägget å 300 kronor;

9) av *herr Eklund,* bifall till hälsovårdsnämndens förslag, att samma befattning inplacerades i lönegrad 10 med rätt för nuvarande befattningshavaren att bibehålla det till honom utgående personliga lönetillägget;

10) av *herr Welin-Berger,* att i enlighet med drätselkammarens förslag befattningen som lantbruksinspektor placerades i lönegrad 12;

11) av *herr Lundberg,* att stadsträdgårdsmästarebefattningen i enlighet med parkstyrelsens och herr Lundberg inom drätselkammaren framförda reservation måtte inplaceras i lönegrad 16, samt i övrigt bifall till drätselkammarens förslag;

12) av *herr Lewrö,* att kronouppbördskassörsbefattningen placerades i lönegrad 19;

13) av *herr Leontein,* att med bifall till folkskolestyrelsens förslag folkskoleinspektörstjänsten inplacerades i lönegrad 24.

Herr Henning yttrade sig utan särskilt yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige till en början att företaga de olika frågorna till avgörande i följande ordning.

Till handläggning skulle till en början företagas det i första att-satsen av klämmen i drätselkammarens skrivelse upptagna förslag till ny löneplan.

Därefter skulle till avgörande företagas, särskilt för varje befattning, frågan om inplacering av sådana befattningar, ifråga om vilkas lönesättning drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden stannat vid olika förslag, eller ifråga om vilka under överläggningen framställts särskilda, från drätselkammarens eller löne- och avtalsnämndens förslag avvikande

yrkanden. Slutligen skulle under avgörande ställas tredje—fjortonde att-satserna i drätselkammarens skrivelse.

Stadsfullmäktige beslöto härefter till en början utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i första att-satsen av klämmen i drätselkammarens skrivelse.

Utan omröstning beslöto stadsfullmäktige bifalla herr Perssons yrkande om inplacering av befattningen såsom *eldare i varmbadhuset* i lönegrad 6, och drätselkammarens förslag angående inplacering av befattningarna såsom *kvinnlig barnavårdsman* och *barnavårdsinspektris* vardera i lönegrad 6.

Stadsfullmäktige beslöto vidare utan omröstning med bifall till herr Keijsers förslag inplacera *skolvaktmästarna* i lönegrad 7.

Utan omröstning beslöto stadsfullmäktige med bifall till herr Olssons förslag att inplacera befattningen såsom *gasverkseldare* i lönegrad 7.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige vidare med 26 röster mot 12, avgivna för bifall till herr Lunds förslag att med bifall till drätselkammarens förslag inplacera befattningen såsom *1. montör* vid elverket i lönegrad 7.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 25 röster mot 13, avgivna för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag i enlighet med drätselkammarens förslag placera befattningen som *bostadsinspektris* i lönegrad 8.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 22 röster mot 15, avgivna för bifall till herr Granés m. fl. förslag att med biträdande av drätselkammarens förslag placera befattningen såsom *expeditionsbiträde vid folkskoleexpeditionen* i lönegrad 8. En ledamot avstod från att rösta.

Utan omröstning beslöto stadsfullmäktige att med bifall till drätselkammarens samt löne- och avtalsnämndens förslag placera befattningarna såsom *poliskonstapel* i lönegrad 7 samt *biträdande polisöverkonstapel, kriminalkonstapel* och *kanslikonstapel* i lönegrad 8.

Efter begärd och anställd votering emellan å ena sidan, herr Engdahls och övriga reservanters inom löne- och avtalsnämnden förslag angående ålderstillägg till sådana nu anställda ävensom före den 1 april 1945 anställda poliskonstaplar, biträdande polisöverkonstaplar, kriminalkonstaplar och kanslikonstaplar, ifråga om vilka den beslutade inplaceringen icke skulle medföra omedelbar löneförhöjning, samt å andra sidan drätselkammarens avslagsyrkande å samma förslag, beslöto stadsfullmäktige med 23 röster mot 14, avgivna för bifall till drätselkammarens avslagsyrkande, att bifalla förstnämnda förslag. En ledamot avstod från röstning.

Utan omröstning beslöto stadsfullmäktige med avslag å det av fru Kjelldahl framförda yrkande angående återremiss av frågan om inplacering av befattningen såsom *1. hälsovårdsinspektör* att nu företaga denna fråga till avgörande.

Efter det proposition ställts beträffande drätselkammarens, hälsovårdsnämndens av herr Eklund biträdda samt fru Kjelldahls olika förslag till inplacering av nyssnämnda befattning, votering blivit begärd, beslöto stadsfullmäktige först utan omröstning att såsom huvudproposition uppställa drätselkammarens förslag och såsom kontraproposition hälsovårdsnämndens förslag.

Efter anställd votering emellan angivna propositioner beslöto stadsfullmäktige med 19 röster mot 18, avgivna för hälsovårdsnämndens förslag, att med bifall till drätselkammarens förslag placera befattningen såsom *1. hälsovårdsinspektör* i lönegrad 10, därvid det nu till nuvarande befattningshavaren utgående personliga lönetillägget skulle indragas.

Utan omröstning beslöto stadsfullmäktige med bifall till drätselkammarens förslag placera befattningen såsom *kranmaskinistförman* i 10. lönegraden.

Ifråga om *stadsbokhållarebefattningen* beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 30 röster mot 8, avgivna för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag att med biträdande av drätselkammarens yrkande inplacera befattningen såsom stadsbokhållare i lönegrad 11 med nuvarande befattningshavaren bibehållen rätt att utöver lönen uppbära ersättning för befattningen med nöjesskattekontrollen i enlighet med drätselkammarens beslut den 10 februari 1938.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 22 röster mot 16, avgivna för bifall till drätselkammarens förslag i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag att inplacera befattningen såsom *lantbruksinspektor* i 11. lönegraden.

Beträffande befattningen som *verkmästare vid drätselkammaren* beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 24 röster mot 14, avgivna för bifall till drätselkammarens förslag, att med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag placera befattningen i lönegrad 11.

Sedan vid företagande av frågan om inplacering av befattningen såsom *stadsträdgårdsmästare* proposition ställts beträffande föreliggande förslag, nämligen parkstyrelsens av herr Lundberg biträdda, drätselkammarens samt löne- och avtalsnämndens samt härefter votering begärts, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning såsom huvudproposition antaga löne- och avtalsnämndens förslag samt såsom kontraproposition drätsel-

kammarens förslag. Efter anställd votering emellan sålunda angivna propositioner beslöto stadsfullmäktige med 24 röster mot 14, avgivna för drätselkammarens förslag, att inplacera befattningen såsom stadsträdgårdsmästare i lönegrad 14.

Utan omröstning beslöto stadsfullmäktige med bifall till drätselkammarens förslag inplacera befattningen såsom *kronouppbördskassör* i 18. lönegraden.

Ifråga om *hamnkaptensbefattningen* beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 21 röster mot 17, avgivna för bifall till hamnstyrelsens av herr Hellström biträdda förslag att med bifall till drätselkammarens förslag inplacera befattningen i lönegrad 16.

Beträffande *drätselassistentbefattningen* beslöto stadsfullmäktige med 20 röster mot 17, avgivna för bifall till drätselkammarens förslag, att i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag placera befattningen i lönegrad 18. En ledamot avstod från att rösta.

Beträffande befattningen såsom *stadsingenjör* beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 21 röster mot 17, avgivna för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag, att med biträdande av drätselkammarens yrkande inplacera befattningen i 22. lönegraden.

Efter framställda propositioner angående löne- och avtalsnämndens, drätselkammarens samt herr Leonteins förslag till inplacering av befattningen såsom *folkskoleinspektör* och sedan votering begärts, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att såsom huvudproposition i frågan uppställa drätselkammarens förslag och såsom kontraproposition löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter votering mellan angivna propositioner beslöto stadsfullmäktige med 20 röster mot 17, avgivna för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag, med biträdande av drätselkammarens yrkande placera befattningen såsom folkskoleinspektör i 23. lönegraden. En ledamot, herr Granér, avstod från votering.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning *dels* att i övrigt godkänna vid löne- och avtalsnämndens skrivelse fogade förslag till tjänsteförteckning för stadens befattningshavare att gälla från och med den 1 januari 1945, *dels ock* utan ändring drätselkammarens förslag i fjärde till och med fjortonde att-satserna i klämmen av drätselkammarens skrivelse.

Emot stadsfullmäktiges beslut, i vad detsamma avsåge inplaceringen av befattningen såsom 1. hälsovårdsinspektör, anmäldes reservation av fru Kjelldahl under yrkande, att befattningen såsom 1. hälsovårdsinspektör inplacerades i 11. lönegraden.

Fru Kjelldahls reservation, vilken skriftligen avfattad företeddes vid protokollsjusteringen, var så lydande:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får jag anmäla min reservation mot stadsfullmäktiges den 26 april 1945 fattade beslut att i den vid nämnda sammanträde antagna nya lönestaten för Västerås stads befattningshavare inplacera befattningen som 1. hälsovårdsinspektör i 10. lönegraden.

Såsom stöd för denna reservation ber jag få anföra följande.

I hälsovårdsnämndens uttalande till löne- och avtalsnämnden enl. stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 1 av år 1945 hävdar hälsovårdsnämnden betr. befattningen ifråga, att den bör upptagas i 10. lönegraden *för att komma i nivå med gällande medellöner i andra städer.* Samtidigt uppger hälsovårdsnämnden de i jämförbara städer utgående begynnelse- och slutlönerna *excl. dyrtidstillägg.* Någon uppgift å utgående löner incl. dyrtidstillägg *finnes icke* upptagen i trycket.. Då dyrtidstilläggen variera högst avsevärt — ända upp till 80 % tillägg förekommer — i de städer, varifrån jämförelsesiffror föreligga, kommer en jämförelse mellan de faktiskt utgående lönerna att väl motivera en inplacering i 11. lönegraden.

I hälsovårdsnämndens protokoll av den 4 dec. 1944 göres bl. a. ett uttalande, att man bör frångå den äldre sammankopplingen med polispersonalen och fasthålla vid från andra städer inhämtade jämförelsetal och på grundval av dem erhållna medelvärden.

Betr. det förstnämnda förhållandet har dock en sammankoppling nu skett i det att *hälsovårdsinspektörerna placerats i samma lönegrad som kriminalkonstaplarna.* Konsekvent härmed borde enl. min uppfattning 1. hälsovårdsinspektören ha placerats i samma lönegrad som kriminalöverkonstapeln. Så har varit förhållandet i 1921 års lönestat.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 26 nästlidne april yrkade jag på, att frågan skulle återremitteras till lönenämnden för förnyad behandling alternativt med yrkandet, att befattningen som 1. hälsovårdsinspektör skulle inplaceras i 11. lönegraden. Intetdera av yrkandena bifölls emellertid av stadsfullmäktige.

Västerås den 2 maj 1945. *Karin Kjelldahl."*

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 maj 1945.

ALB. LUNDKVIST.

K. Kjelldahl. *O. Lewrö.*

Offentligen uppläst den 4 maj 1945; betygar

Ex. officio:

Per Siösteen.

Västerås 1945 — Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 maj 1945.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Hellström, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Persson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Nyström, Berglund, Lewrö, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herrar Hellman, E. Jonsson, fru Gustavsson, herrar Matell, Å. Johansson, J. Jacobsson, fröken A. Carlsson och herr E. W. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Engdahl, Robsahm, Nyman, Gunnar Larsson, Pers, Lund, Turén, fru Hall, herr Berglind och fru Bergsten.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. Borgmästaren Folke Höijer.

§ 108. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Lindqvist och herr Berglund att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 7 juni 1945 klockan 14.00.

§ 109. **Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1944.**

Med skrivelse den 10 april 1945 hade hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige för kännedom överlämnat nämndens årsberättelse för år 1944 (S. H. nr 9 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 110. **Jämkning av stadsplanen för kv. Proban.**

Med skrivelse den 9 april 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i december 1944 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Proban i Västerås samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 84 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 111. **Jämkning av stadsplanen för kv. Ludvig.**

I skrivelse den 9 april 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i januari 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ludvig i Västerås samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 85 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 112. **Jämkning av stadsplanen för kv. Knut.**

I skrivelse den 9 april 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i december 1944 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Knut i Västerås samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta, att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 86 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 113. **Förvärv av fastigheten kv. Lennart nr 7.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 12 april 1945 (S. H. nr 87 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *att* för en köpeskilling av 325.000 kronor och på villkor i övrigt, som framginge av skrivelsen bifogat köpekontrakt förvärva fastigheten tomten nr 7 i kvarteret Lennart, *att* för köpets likvidering ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag av 325.000 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige kunde komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för år 1946 samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga övriga för köpets genomförande erforderliga åtgärder.

§ 114. **Förvärv av stadsägan nr 1900.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 3 maj 1945 (S. H. nr 88 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *att* för en köpeskilling av 83.000 kronor förvärva stadsägan nr 1900, *att* för ändamålet ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å nyssnämnda belopp att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige kunde komma att besluta i samband med behandlingen av 1946 års budget samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för köpets genomförande erforderliga åtgärder.

§ 115. **Förvärv av fastigheten Gränsta nr 8.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 3 maj 1945 (S. H. nr 89 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 32.000 kronor förvärva fastigheten Gränsta nr 8 (stadsägorna nris 887 A, 887 B, 887 I, 891 I, 891 P och 891 Q) i Västerås stad, *att* för ändamålet ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å nyssnämnda belopp att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige komme att besluta i samband med behandlingen av 1946 års budget, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för köpets genomförande erforderliga åtgärder.

§ 116. **Inrättande av en ny befattning som mätningsingenjör samt ytterligare en befattning som mätningstekniker å stadsingenjörskontoret.**

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse den 21 mars 1945 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 juli 1945 å stadsingenjörskontoret inrätta *dels* en befattning såsom mätningsingenjör å ordinarie stat med placering i 46. lönegruppen i stadens då gällande lönestat, *dels ock* en befattning såsom mätningstekniker å ordinarie stat med placering i 34. lönegruppen i sagda lönestat, så hade löne- och avtalsnämnden genom utlåtande den 24 april 1945 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, att från och med den 1 juli 1945 å stadsingenjörskontoret inrätta en befattning som mätningsingenjör med placering i 45. lönegruppen i stadens då gällande lönestat, eller, därest löne- och avtalsnämndens förslag till ny löneplan av stadsfullmäktige i ifrågavarande del antoges, i 17. lönegraden av samma löneplan, att från och med samma dag inrätta en ordinarie befattning såsom mätningstekniker med placering i 34. lönegruppen i då gällande lönestat, eller, under enahanda förutsättning, i 11. lönegraden i den nya löneplanen, att befattningen som 1. mätningstekniker vid uppkommande vakans å befattningen skulle omändras till befattning såsom mätningstekniker, samt att bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie befattningshavare tillsätta de sålunda nyinrättade befattningarna.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 juli 1945 inrätta *dels* en ordinarie befattning såsom mätningsingenjör å stadsingenjörskontoret med placering i lönegrad 17 av stadens löneplan, *dels* ock en ordinarie befattning såsom mätningstekniker i lönegrad 11 av samma löneplan, *att* befattningen såsom 1. mätningstekniker vid härnäst uppkommande vakans å befattningen skulle omändras till befattning såsom mätningstekniker samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie befattningshavare tillsätta de sålunda nyinrättade befattningarna.

Det antecknades, att stadsfullmäktige den 26 april 1945 antagit löne- och avtalsnämndens förslag till ny löneplan för stadens ordinarie befattningshavare.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 90 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 117. **Återbesättande av befattningen som bostadsinspektris.**

I skrivelse den 10 april 1945 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga hälsovårds-

nämnden att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom bostadsinspektris samt *att* därest vid befattningens tillsättande sökande till befattningen ej anmält sig, medgiva hälsovårdsnämnden rätt att intill kvinnlig befattningshavare stode att erhålla, låta befattningen på vakans uppehållas av manlig innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 24 april 1945 samt drätselkammaren i utlåtande den 3 maj 1945 tillstyrkt bifall till hälsovårdsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 91 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla hälsovårdsnämndens förslag.

§ 118. **Återbesättande av befattningen som föreståndare vid ålderdomshemmet.**

Sedan fattigvårdsstyrelsen i skrivelse den 11 april 1945 hemställt att få återbesätta den ledigblivna befattningen såsom föreståndare vid stadens ålderdomshem hade löne- och avtalsnämnden genom utlåtande den 24 april 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att återbesätta befattningen i fråga.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 maj 1945 med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen såsom föreståndare vid stadens ålderdomshem.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 92 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 119. **Återbesättande av en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å stadskansliet.**

I skrivelse den 24 april 1945 hade löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å stadskansliet.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 3 maj 1945 tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens och drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 93 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens och drätselkammarens förslag.

§ 120. Ang. överklagande av magistratens beslut den 26 april 1945 rörande vägrad fastställelse å stadsfullmäktiges beslut om anslag för stipendier åt folkhögskoleelever.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 22 februari 1945 hade fullmäktige, på sätt framgår av § 23 i fullmäktiges protokoll för samma dag, beslutat att med bifall till en av herr Erik Berglind med flera ingiven motion ställa till folkskolestyrelsens disposition ett anslag å 3.000 kronor för utdelande av stipendier åt ungdom från Västerås, vilka önskade genomgå folkhögskola.

Sedan stadsfullmäktiges sekreterare med skrivelse den 15 mars 1945 överlämnat fullmäktiges nämnda beslut till magistraten för verkställighetsgranskning, hade magistraten den 9 april 1945 förklarat sig på närmare anförda skäl icke kunna meddela handräckning för verkställighet av beslutet.

Efter det magistratens beslut delgivits med stadsfullmäktige, hade fullmäktige vid sammanträde den 26 april 1945, § 106, remitterat ärendet till beredningsutskottet för närmare utredning angående förutsättningarna för ett eventuellt överklagande av magistratens beslut.

Beredningsutskottet hade i anledning därav i utlåtande den 10 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med åberopande av vad utskottet i skrivelsen närmare anfört hos länsstyrelsen anföra besvär över magistratens ifrågavarande beslut.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 94 ser. A) och sedan herr Matell yrkat avslag å beredningsutskottets förslag samt herr Sjöberg bifall till samma förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 121. Fastställande av namn å kvarter.

Sedan gatunamnsberedningen i skrivelse den 9 april 1945 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* det genom sammanslagning av de tidigare kvarteren Karna och Kajsa nybildade kvarteret erhölle namnet Kajsa samt *att* kvartersnamnet Karna slopades, så hade beredningsutskottet genom utlåtande den 9 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 95 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 122. **Val av ombud till Svenska Stadsförbundets kongress 1945.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 9 maj 1945 framfört förslag (S. H. nr 96 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till Västerås stads ombud vid Svenska Stadsförbundets tolfte ordinarie kongress den 23—24 augusti innevarande år utse stadsfullmäktiges ordförande måleriföreståndaren Albert Lundkvist, drätselkammarens ordförande byggmästaren Fritz Eklund, drätselkammarens vice ordförande lantbruksingenjören H. Welin-Berger samt fru Ebba Berg och överingenjören Carl Henning samt till suppleanter beredningsutskottets ordförande tjänstemannen Gösta Sjöberg, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, fru Karin Kjelldahl, banktjänstemannen Anna Carlsson och direktören Mattias Pers, därvid suppleanterna skulle vara personliga för ordinarie ombuden i den ordning ombud och suppleanter här ovan uppräknats.

§ 123. **Tillstånd för Stellan Evert Forsblad att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 6 april 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över matserveringsinnehavaren Stellan Evert Forsblads ansökan om tillstånd att i lokaler i fastigheten Trädgårdsgatan 8 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden samt beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden genom skrivelse den 17 april 1945 tillstyrkt att dylikt tillstånd beviljades Forsblad för tiden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 9 maj 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka tillstånd för matserveringsinnehavaren Stellan Evert Forsblad att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 97 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 124. **Tillstånd för Svea Vilhelmina Rehnberg att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 11 april 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över fru Svea Vilhelmina Rehnbergs ansökan om tillstånd att i lokaler i fastigheten Utanbygatan 19, Centralbuffén, utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden genom skrivelse den 17 april 1945 tillstyrkt att dylikt tillstånd beviljades fru Rehnberg från och med den 1 maj 1945 till och med den 30 september 1946.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 9 maj 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka tillstånd för fru Svea Vilhelmina Rehnberg att från och med den 1 maj 1945 till och med den 30 september 1946 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 98 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 125. **Tillstånd för Klas Birger Nilsson att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 6 april 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över restauranginnehavaren Klas Birger Nilssons ansökan om tillstånd att i lokaler i fastigheten Utanbygatan 11 B, Restaurant Lucky, utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden genom skrivelse den 17 april 1945 tillstyrkt, att dylikt tillstånd beviljades Nilsson från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 9 maj 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka tillstånd för restauranginnehavaren Klas Birger Nilsson att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 99 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 126. **Tillstånd för Erik Genell för Västerås Kaféaktiebolag att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 11 april 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över hovrättsnotarien Erik Genells för Västerås Kaféaktiebolag ansökan om tillstånd att i bolagets lokaler Stora gatan 6—8 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden genom skrivelse den 17 april 1945 tillstyrkt att dylikt tillstånd beviljades för tiden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 9 maj 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka tillstånd för hovrättsnotarien Erik Genell för Västerås Kaféaktiebolags räkning att intill den 30 september 1948 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 100 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 127. **Tillstånd för Axel Gunnar Boman för Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurangaktiebolag att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 11 april 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över direktören Axel Gunnar Bomans för Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurangaktiebolag räkning ansökan om tillstånd att inom Stadshotellet jämte å sommarrestaurangen Stadsparken samt Vasakällaren utskänka pilsnerdricka.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden genom skrivelse den 17 april 1945 tillstyrkt att dylikt tillstånd beviljades för tiden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 9 maj 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka tillstånd för direktören Axel Gunnar Boman för Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurangaktiebolags räkning att intill den 30 september 1948 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 101 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 128. **Tillstånd för Åke Sörman för Konsum att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 5 april 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över föreståndaren Åke Sörmans för Konsums räkning ansökan om tillstånd att i Konsums matsalar, Smedjegatan 14, här i staden, utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden genom skrivelse den 17 april 1945 tillstyrkt att dylikt tillstånd beviljades för tiden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 9 maj 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka tillstånd för föreståndaren Åke Sörman för Konsums räkning att intill den 30 september 1948 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 102 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 129. **Tillstånd för Gertrud Margareta Magnusson att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 5 april 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över fröken Gertrud Margareta Magnussons ansökan om tillstånd att i lokaler i fastigheten Kopparbergsvägen 14, Grand Konditori- och lunchrestaurang här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden genom skrivelse den 17 april 1945 tillstyrkt att dylikt tillstånd beviljades fröken Magnusson för tiden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 9 maj 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka tillstånd för fröken Gertrud Margareta Magnusson att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 103 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 130. **Vidtagande av reparationsarbeten i Djäknebergsskolan.**

I skrivelse den 11 maj 1945 hade folkskolestyrelsen hemställt om anslag å 65.470 kronor för reparationsarbeten i Djäknebergsskolan.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 17 maj 1945 tillstyrkt stadsfull-

mäktige besluta *att* för ifrågavarande omändringsarbeten bevilja ett anslag å 65.470 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige i samband med fastställande av 1946 års budget kunde komma att bestämma.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 104 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 131. **Inköp av rökgasångpanna till tekniska verken.**

I skrivelse den 2 maj 1945 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om ett anslag på 24.000 kronor för inköp av rökgasångpanna att utgå av tillgängliga medel och upptagas till täckning i 1946 års stat.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 17 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja ett anslag å 24.000 kronor för inköp av rökgasångpanna samt *att* ifrågavarande utgift skulle förskottsvis bestridas av tillgängliga medel samt slutligen täckas i samband med fastställande av 1946 års budget.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 105 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 132. **Inköp av diverse inventarier till ålderdomshemmets köksavdelning.**

I skrivelse den 7 maj 1945 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt, att fullmäktige måtte anvisa ett anslag å 3.000 kronor för inrättande av stekbord och värmeskåp i ålderdomshemmets köksavdelning.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 17 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ändamålet anvisa det begärda anslaget samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 106 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 133. **Inköp av diverse inventarier till parkförvaltningen.**

I skrivelse den 2 maj 1945 hade parkförvaltningen på anförda skäl hemställt om anslag å 3.000 kronor för anskaffande av transportabel arbetskur samt ett antal transport- och skottkärror ävensom diverse handredskap.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 17 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ändamålet anvisa ifrågavarande anslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 107 ser. A) och sedan herr Matell yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 134. **Anläggande av vatten- och avloppsledningar inom ett område nordost om nya Björnövägen mitt emot CVV.**

I skrivelse den 26 april 1945 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta att för utförande av vatten- och avloppsledningar för område beläget omedelbart nordost om nya Björnövägen samt mitt emot CVV anvisa ett anslag av 180.000 kronor att täckas med 20.000 kronor av lånemedel och med 160.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Genom utlåtande den 17 maj 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av vatten- och avloppsledningar å ifrågavarande område anvisa ett anslag å 180.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas till ett belopp av 20.000 kronor av lånemedel och till återstående belopp av inflytande anslutningsavgifter samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 20.000 kronor ävensom att vidtaga alla övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 108 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 135. **Iordningställande av körvägen söder om magasinen på östra kajen i gamla hamnen.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 17 maj 1945 (S. H. nr 109 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för iordningställande av körvägen söder om magasinen på östra kajen samt utförande av vissa fyllningsarbeten anvisa ett anslag av 61.000 kronor, varav 49.000 kronor skulle bestridas av i årets stat upptaget anslag för nyanläggningar av gator (8 B 468) samt 12.000 kronor upptagas till täckning i hamnens stat för år 1946.

§ 136. Iordningställande av Kronvägen från Grindstuvägen fram till Garpgatan på västra sidan och Götgatan på östra sidan.

På av drätselkammaren i skrivelse den 17 maj 1945 (S. H. nr 110 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för iordningställande av Kronvägen från Grindstuvägen fram till Garpgatan på västra sidan av Götgatan på östra sidan anvisa ett anslag å 11.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget anslag under 8 B 468 till övriga nyanläggningar av gator.

§ 137. Anordnande av belysning vid småbåtshamnen m. m.

Sedan hamnstyrelsen i skrivelse den 4 maj 1945 hemställt om anslag å 1.595 kronor för anordnande av belysning vid småbåtshamnen samt ommålning av hamnmagasinen och lyftkran, hade drätselkammaren genom utlåtande den 17 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 1.595 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle upptagas till täckning i hamnstyrelsens stat för år 1946.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 111 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 138. Uppförande av skollovskolonibyggnad vid Rossvalen.

I skrivelse den 27 april 1945 hade styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag på 195.000 kronor för uppförande av ny skollovskolonibyggnad vid sjön Rossvalen i Gusselby utanför Lindesberg.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 17 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* anvisa ett anslag å 195.000 kronor för uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med skollovskolonistyrelsens förslag av skollovskolonihem vid sjön Rossvalen i Gusselby utanför Lindesberg, *att* anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd att upptaga ett 5-årigt amorteringslån å 195.000 kronor för ändamålet ifråga ävensom att vidtaga övriga erforderliga åtgärder för lånets upptagande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 112 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 139. **Uppförande av daghem å stadsägan 1789 A m. m.**

I skrivelse den 27 april 1945 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anslå 119.000 kronor till byggnads- och inventariekostnader för en barnstuga å norra delen av Ragvalds backe enligt vid skrivelsen fogade ritningar, att uppdraga åt stadsarkitekten att i samråd med barnstugestyrelsen göra upp nytt skissförslag till tidigare planerad institution för halvöppen barnavård vid Korsängsskolan och att anslå 147.000 kronor till byggnads- och inventariekostnader för ett daghem å stadsägan 1789 A enligt vid skrivelsen fogade ritningar.

Genom utlåtande den 17 maj 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med barnstugestyrelsens förslag av ett daghem för barn å stadsägan 1789 A här i staden jämte anskaffande av inventarier därtill anvisa ett anslag av 147.000 kronor, *att* anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas till ett belopp av 17.000 kronor, motsvarande inventariekostnaderna, genom uttaxering i 1946 års stat samt till ett belopp av 130.000 kronor, motsvarande byggnadskostnaderna, av lånemedel samt *att* bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av ett 5-årigt amorteringslån å sistnämnda belopp och vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder ävensom barnstugestyrelsen att till vederbörande myndigheter ingiva ansökan om statliga bidrag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 113 ser. A) och sedan fru Holmström yttrat sig och härunder yrkat bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 140. **Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å stadskamrerarekontoret.**

I skrivelse den 17 maj 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare tillsätta en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid stadskamrerarekontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 28 maj 1945 tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna beslöto stadsfullmäktige till en bör-

jan enhälligt, att ärendet, ehuru icke upptaget å föredragningslistan, ändock finge upptagas till avgörande denna dag.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 141. **Återbesättande av befattning som kontorsbiträde av I. klass å tekniska verken.**

I skrivelse den 29 maj 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bemyndiga styrelsen för Västerås tekniska verk att med ordinarie innehavare tillsätta en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid tekniska verken.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 28 maj 1945 tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna beslöto stadsfullmäktige till en början enhälligt, att ärendet, ehuru icke upptaget å föredragningslistan, ändock finge upptagas till avgörande denna dag.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Som ovan

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 7 juni 1945.

ALB. LUNDKVIST.

Emelie Lindqvist. *Anton Berglund.*

Offentligen uppläst den 7 juni 1945, betygar

Ex. officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 juni 1945.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Engdahl, Hellström, Henning, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Berglund, Turén, Lewrö, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Gustavsson, herrar Matell, Å. Johansson, fröken A. Carlsson och herr E. W. Larsson, dock avlägsnade sig herr Keijser under handläggningen av det under § 154 antecknade ärendet.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Sund, Robsahm, E. Johansson, G. Karlsson, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, Gunnar Larsson, Lund, fru Bergsten, herr Jakobsson.

Närvarande å magistratens vägnar: rådmannen Martin Lindheimer.

§ 142. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Greta Gustavsson och herr Matell att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 2 juli 1945 klockan 12.30.

§ 143. **Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1944.**

Med skrivelse den 3 maj 1945 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat räkenskapsberättelsen för år 1944 och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* lägga räkenskapsberättelsen till handlingarna samt *att* av tillgängligt överskott i 1944 års budget anvisa ett belopp av kronor 151.359:53 till täckning av i skrivelsen omförmälda utgifter varigenom sålunda det för 1946 års budget tillgängliga överskottet komme att utgöra kronor 199.623:55 (S. H. nr 11 ser. B och nr 146 ser. A).

Efter yrkande av herr Engdahl beslöto stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

§ 144. **Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1944.**

Med en i april 1945 dagtecknad skrivelse hade fattigvårdsstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat berättelse över styrelsens verksamhet under år 1944.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 12 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 145. **Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1944.**

Med en i april 1945 dagtecknad skrivelse hade barnavårdsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens årsberättelse för 1944.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 13 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 146. **Byggnadskontorets årsberättelse för 1944.**

Föredrogs och lades utan anmärkning till handlingarna byggnadskontorets årsberättelse för 1944. (S. H. nr 14 ser. B).

§ 147. **Hemhjälpsnämndens årsberättelse för 1944.**

Föredrogs och lades utan anmärkning till handlingarna hemhjälpsnämndens årsberättelse för 1944. (S. H. nr 15 ser. B).

§ 148. **Inrättande av en 4-årig reallinje vid gymnasiet.**

I skrivelse den 7 juni 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för den händelse föreslagen ny fyraårig realgymnasielinje från och med läsåret 1945—1946 inrättades vid Västerås högre allmänna läroverk tillförbinda staden att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning för den nya linjen samt bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarepersonal.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 114 ser. A) och sedan herr Eklund på anförda skäl yrkat avslag å drätselkammarens framställning, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning avslå framställningen ifråga.

§ 149. **Jämkning av stadsplanen för kv. Igor.**

I skrivelse den 7 maj 1945 hade byggnadsnämnden hemställt om godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i april 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Igor i Västerås.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 juni 1945 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Igor samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 115 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 150. **Försäljning av tomtmark i kv. Nella.**

I skrivelse den 7 juni 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta uppdraga åt drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagbara försälja staden tillhörig mark inom kvarteret Nella.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 116 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 151. **Utförande av div. gatuarbeten inom staden.**

I skrivelse den 7 juni 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för iordningställande av Jakobsbergsgatan mellan Kristinagatan—Götgatan anvisa 29.000 kronor, *att* för iordningställande av Hållgatan mellan Skepparbacken—Stora gatan anvisa 16.000 kronor, *att* för iordningställande av Djäknebergsgatan mellan Kristinagatan—Vattentornet anvisa 14.000 kronor, *att* för iordningställande av Floragatan mellan Stora gatan—Västra Bergsgatan anvisa 6.300 kronor, *att* för iordningställande av Västra Bergsgatan anvisa 6.900 kronor, *att* för iordningställande av del av Montörgatan anvisa 7.000 kronor, *att* för iordningställande av Vargbogatan mellan Frejagatan och Stockholmsvägen anvisa 37.000 kronor samt *att* ifrågavarande anslag, tillhopa 116.200 kronor, skulle gäldas av i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande under litt 8 B 468 stående anslag till övriga nyanläggningsarbeten.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 117 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 152. **Vidtagande av reparations- och förbättringsarbeten inom varmbadhuset.**

I skrivelse till drätselkammaren den 29 maj 1945 hade badhusstyrelsen hemställt om ett anslag å 10.000 kronor för reparations- och förbättringsarbeten inom varmbadhuset.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 juni 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för reparations- och förbättringsarbeten i varmbadhuset anvisa 10.000 kronor att utgå av i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställt reservationsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 118 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 153. **Inköp av inventarier till stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 7 maj 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt om anslag å 1.000 kronor för inköp av inventarier till stadsingenjörskontoret.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 juni 1945 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av inventarier för stadsingenjörskontoret bevilja ett anslag av 1.000 kronor att utgå av i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställt reservationsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 119 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 154. **Understöd till Västerås Teateraktiebolag.**

Västerås Teateraktiebolag hade i skrivelse till drätselkammaren den 6 juni 1945 hemställt, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för år 1945 bevilja bolaget ett understöd, motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar vid teatern.

Genom utlåtande den 7 juni 1945 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för år 1945 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd, uppgående till beloppet av under samma år vid föreställningar å teatern influtna och till staden inlevererade kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag samt *att* vad bolaget sålunda erhölle i understöd till fullo skulle återgäldas innan utdelning till aktieägarna i bolaget finge ske.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 120 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 155. **A. B. F:s m. fl. skrivelse ang. det planerade landsbiblioteket.**

Med överlämnande av en av lokalavdelningen i Västerås av Arbetarnas Bildningsförbund m. fl. den 28 maj 1945 avlåten skrivelse angående det planerade landsbiblioteket, hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* lägga skrivelsen till handlingarna.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 121 ser. A) och sedan herrar Engdahl, Leontein och Persson yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 156. **Utredning ang. pilsnerdricksförsäljningen i Västerås.**

I skrivelse den 11 maj 1945 hade den av stadsfullmäktige den 24 februari 1944 tillsatta kommittén för utredning av frågan om pilsnerdricksförsäljningens ordnande inom staden på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige *att* i princip besluta att utminutering av pilsnerdricka skulle ske genom enskilda näringsidkare, *att* såsom villkor för stadsfullmäktiges tillstyrkan av eventuella ansökningar om tillstånd skulle uppställas, tidsbegränsning av rättigheten och erbjudande om medverkan till kontroll från nykterhetsnämndens sida samt *att* uppdraga åt nykterhetsnämnden att utarbeta förslag till lämpliga villkor för rättighetsinnehavarna, avseende såväl tidsperiod som kontrollanordningar.

Med anmälan om reservation mot förslaget hade ledamöterna av kommittén, herrar Sjöberg och Lundberg, på närmare anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville i princip besluta att utminuteringen skulle ordnas enligt sundbybergssystemet och anförtros åt Västerås Kaféaktiebolag, åt vilket borde uppdragas att gemensamt med nykterhetsnämnden utarbeta förslag till utminuteringens ordnande och därefter ansöka om utminuteringstillstånd i enlighet med förslaget.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 13 juni 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige *att* bifalla pilsnerdrickskommitténs förslag i ärendet med den ändring, att tiden för försäljningstillstånden skulle begränsas till 2 år samt *att* uppdraga åt nykterhetsnämnden att skyndsamt inkomma med närmare förslag angående villkoren för tillstånds beviljande samt erforderliga kontrollanordningar.

Emot beredningsutskottets i skrivelsen innefattade förslag hade reservation anmälts av utskottets ordförande, herr Sjöberg, vilken förklarat sig vidhålla det av honom jämte herr Lundberg i pilsnerdrickskommittén reservationsvis framförda yrkandet, att utminuteringen skulle anförtros

åt Västerås Kaféaktiebolag och ordnas enligt sundbybergssystemet ävensom kommitténs förslag att rättigheten tidsbegränsades till 3 år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 122 ser A och nr 17 ser. B) vidtog överläggning, varunder herr Sjöberg med instämmande av herrar Lundberg, Nyström och Hellblom samt fru Hall yrkade bifall till herr Sjöbergs reservation till beredningsutskottets utlåtande medan herrar Hult, C. W. Karlsson, Pers och Granér samt fru Kjelldahl yrkade bifall till beredningsutskottets förslag, varjämte herr Sjöblom yttrade sig utan yrkande.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 19 röster mot 15, avgivna för beredningsutskottets förslag att till alla delar bifalla herr Sjöbergs yrkande.

§ 157. **Motion ang. ändring av benämningen å parkområde inom Hagaområdet från Källhagen till Grottbacken.**

På sammanträde den 22 februari 1945 hade stadsfullmäktige till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet remitterat en av herr Turén väckt motion att det å Hagaområdet omedelbart öster om järnvägen belägna parkområdet, för vilket stadsfullmäktige antagit namnet ”Källhagen” måtte åsättas benämningen ”Grottbacken”.

I skrivelse den 9 april 1945 hade gatunamnsberedningen förklarat sig icke vilja motsätta sig den föreslagna ändringen av namnet ävensom i samband härmed föreslagit fullmäktige, att, därest motionen skulle bifallas, den i närheten av parkområdet belägna Källhagsgatan erhölle namnet ”Grottbacksgatan”.

Genom utlåtande den 13 juni 1945 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att fullmäktige med avslag å motionen ville vidhålla sitt tidigare beslut i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 123 ser. A) och sedan herr Berglind med instämmande av herrar Sjöberg och Persson yrkat bifall till beredningsutskottets förslag samt herr Turén bifall till gatunamnsberedningens förslag, beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 18 röster mot 15, avgivna för bifall till gatunamnsberedningens förslag, att bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 158. **Ändring i instruktionen för stadsingenjörskontoret.**

Med skrivelse den 11 juni 1945 hade byggnadsnämnden överlämnat förslag till ändrad lydelse i vissa delar i instruktionen för stadsingenjörskontoret.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 13 juni 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att godkänna byggnadsnämndens sålunda framlagda förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 124 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 159. **Förslag till indelning av staden i valkretsar m. m.**

I skrivelse den 9 maj 1945 hade magistraten på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen göra framställning *dels* att Badelunda socken skulle vid val av stadsfullmäktige och val till riksdagen utgöra särskilt valdistrikt benämnt 3 A valdistriktet, *dels* att staden måtte för val av stadsfullmäktige indelas i två valkretsar, bestående den ena, "Östra valkretsen", av valdistrikten 1—3, 3 A, 4, 5 och 8 samt den andra, "Västra valkretsen", av valdistrikten 6, 7 samt 9—13, *dels ock* att antalet stadsfullmäktige måtte bestämmas till 24 för vardera valkretsen.

Genom utlåtande den 13 juni 1945 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen göra framställning dels att Badelunda socken skulle vid val av stadsfullmäktige och val till riksdagen utgöra särskilt valdistrikt, benämnt 3 A valdistriktet, dels att staden måtte för val av stadsfullmäktige indelas i två valkretsar, bestående den ena, "Östra valkretsen", av valdistrikten 1—3, 3 A, 4, 5 och 8 samt den andra, "Västra valkretsen", av valdistrikten 6, 7 och 9—13, *att* uttala sig för utökning av antalet stadsfullmäktigeledamöter från nuvarande 48 till 60, *att* hemställa hos magistraten om skyndsamt utlysande av allmän rådstuga för fattande av beslut i sistnämnda hänseende samt *att* frågan om antalet av stadsfullmäktige för vardera valkretsen måtte förklaras vilande i avbidan därå, att avgörande träffades i frågan angående eventuell utökning av antalet stadsfullmäktigeledamöter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 125 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 160. **Yttrande över viss ändrad indelning av länet i valkretsar för val av landstingsmän.**

I skrivelse den 25 maj 1945 hade länsstyrelsen berett Västerås stad tillfälle att inkomma med yttrande över en av länsstyrelsen upprättad pro-

memoria angående jämkning av valkretsar för val av landstingsmän i Västmanlands läns landstingsområde.

Genom utlåtande den 13 juni 1945 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige att med åberopande av i skrivelsen anförda skäl uttala sig för alternativ 4 i länsstyrelsens promemoria.

Emot utskottets förslag hade en ledamot av utskottet, herr Leontein, anmält resarvation under framhållande, att utskottet icke bort göra något bestämt uttalande för något av de olika alternativen i länsstyrelsens promemoria utan enbart bort framhålla, att för stadens vidkommande resultatet enligt de olika alternativen bleve detsamma.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 126 ser. A) och sedan herr Jonsson med instämmande av herr Leontein yrkat bifall till den sistnämndes reservation samt herr Sjöberg yrkat bifall till beredningsutskottets förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla herr Leonteins reservationsförslag.

§ 161. **Jämkning i stadsplanen för Mariaberget samt kvarteren Malin, Malvina, Maria, Nella och Neta.**

I skrivelse den 4 juni 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i mars 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för Mariaberget samt kvarteren Malin, Malvina, Maria, Nella och Neta samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Genom utlåtande den 14 juni 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för Mariaberget samt kvarteren Malin, Malvina, Maria, Nella och Neta samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 127 ser. A) uppstod överläggning, varunder fru Hall med instämmande av fru Lindkvist samt herrar Pers och Hellblom yrkade ärendets återremitterande till byggnadsnämnden och drätselkammaren samt herrar Eklund och Lundberg yrkade bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att återremittera ärendet till byggnadsnämnden och drätselkammaren.

§ 162. Stadsplan för Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.

I skrivelse den 4 juni 1945 hade byggnadsnämnden hemställt om godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 8 december 1944 upprättat samt i april och maj 1945 jämkat förslag till stadsplan för Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 14 juni 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* antaga föreliggande förslag till stadsplan för Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 128 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 163. Stadsplan för området mellan Gideonsbergsområdet, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen.

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 4 juni 1945 hemställt om stadsfullmäktiges godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i februari 1945 upprättat och i maj samma år jämkat förslag till stadsplan för området mellan Gideonsbergsområdet, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 juni 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* antaga föreliggande förslag till stadsplan för område mellan Gideonsbergsområdet, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 129 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 164. Ändring av stadsplanen för kv. Krysshammaren, Bergsprängaren m. fl.

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 4 juni 1945 hemställt om godkännande av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i mars 1944 upprättat och i maj 1945 jämkat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Krysshammaren, Bergsprängaren, Stubintråden, Stenbjörnen, Stenborren, Borrkronan m. fl. delar av Jakobsberg.

Genom utlåtande den 14 juni 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Krysshammaren, Bergsprängaren, Stubintråden, Stenbjörnen, Stenborren, Borrkronan m. fl. delar av Jakobsberg samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 130 ser. A) yrkade herr Nyström under den därpå följande överläggningen att ärendet skulle återremitteras till byggnadsnämnden och drätselkammaren för förnyat utlåtande.

Sedan proposition ställts mellan å ena sidan återremissyrkandet, och å andra sidan yrkandet, att ärendet skulle omedelbart avgöras, beslöto stadsfullmäktige till en början utan omröstning att omedelbart företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 165. **Nybyggnadsförbud för kv. Karl.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 7 maj 1945 hemställt om bemyndigande att hos länsstyrelsen göra framställning om nybyggnadsförbud inom kvarteret Karl.

Genom utlåtande den 14 juni 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om förbud mot nybyggnad inom kvarteret Karl intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt stadsplan för sagda kvarter, dock längst till den 1 juli 1946.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 131 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 166. **Anslag för utredning av fråga om nytt varmbadhus i Västerås.**

I skrivelse till drätselkammaren den 12 juni 1945 hade badhusstyrelsen hemställt om ett anslag å 1.000 kronor för utredning angående nytt varmbadhus i staden.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 juni 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* ställa till badhusstyrelsens förfogande ett anslag å 1.000 kronor för bestridande av kostnaderna för utredning av frågan

om ett nytt varmbadhus i staden samt att anslaget skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 132 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 167. **Uppförande av ny transformatorstation i gamla hamnen.**

I skrivelse den 29 maj 1945 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt om ett anslag å 12.000 kronor för uppförande av ny transformatorstation i gamla hamnen.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 juni 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta, *att* för ändamålet anvisa ett anslag å 12.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 133 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 168. **Anslag till Föreningen Västerås Nya Idrottsplats.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 14 juni 1945 (S. H. nr 134 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning ställa till styrelsens för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats förfogande ett anslag å 10.000 kronor för anskaffande av ny högtalaranläggning till Arosvallen m. m. samt att anslaget skulle upptagas till täckning i nästa års budget.

§ 169. **Anslag till Västerås Musikskola.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 14 juni 1945 (S. H. nr 135 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning ställa till styrelsens för Västerås Musikskola förfogande ett anslag å 2.000 kronor såsom bidrag till kostnaderna för skolans verksamhet samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

§ 170. **Instiftande av en stadens förtjänstmedalj.**

I skrivelse den 9 maj 1945 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* instifta en Västerås stads förtjänstmedalj i guld, benämnd Arosmedaljen, i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet framlagt förslag, *att* uppdraga åt beredningsutskottet att för stadens del avgiva slutligt förslag till medaljens utseende och därefter underställa förslaget Riksheraldikerämbetet för definitivt godkännande samt *att* antaga vid skrivelsen fogat förslag till ”Bestämmelser rörande utdelning av Arosmedaljen”.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 juni 1945 föreslagit stadsfullmäktige att med vissa i kammarens skrivelse angivna avvikelser i princip bifalla beredningsutskottets förslag samt att uppdraga åt den särskilda delegationen för medaljens utdelande att i god tid före uppgörande av nästa års budget inkomma till drätselkammaren med uppgift å erforderligt anslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 136 ser. A) beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr C. W. Karlsson att bordlägga ärendet till ett kommande sammanträde.

§ 171. **Förvärv och byte av mark å Jakobsberg.**

På därom av drätselkammaren i skrivelse den 1 mars 1945 (S. H. nr 137 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att godkänna med Viktor Larsson, Erik Larsson och H. S. B. i Västerås ingångna överenskommelser angående förvärv och byte av i skrivelsen närmare omförmäld mark å Jakobsberg samt att bevilja för överenskommelsernas genomförande erforderligt förslagsanslag kronor 20.000, att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

§ 172. **Uppförande av ny ladugård och anordnande av två bostadslägenheter vid Nordanby.**

I skrivelse den 30 maj 1945 hade lantegendomsnämnden hemställt om ett anslag å 253.000 kronor för uppförande av ladugård och anordnande av tvenne bostadslägenheter vid Nordanby gård.

Genom utlåtande den 14 juni 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* anvisa lantegendomsnämnden ett belopp av 253.000 kronor för uppförande av ladugård och anordnande av tvenne bostadslägenheter vid Nordanby gård, *att* beloppet skulle förskotteras av

tillgängliga medel samt täckas till ett belopp av 175.000 kronor genom upptagande av ett tjugoårigt amorteringslån, till ett belopp av 45.000 kronor genom ett femårigt lån samt till ett belopp av 33.000 kronor i lantbrukets stat för år 1946 samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å nyssnämnda belopp, 175.000 kronor, ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 138 ser. A) och sedan herr Welin-Berger yrkat bifall till drätselkammarens förslag samt herrar Matell och Sjöberg yttrat sig utan särskilda yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 173. **Inrättande av en befattning på extra stat som kamrersassistent vid stadskamrerarekontoret.**

I skrivelse den 14 juni 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* inrätta en befattning å extra stat vid stadskamrerarekontoret såsom kamrersassistent med en avlöning av 10.000 kronor per år jämte rörligt tillägg samt att bemyndiga drätselkammaren att tillsätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden hade tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 139 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 174. **Bevis om pensionsrätt för f. kriminalkonstapel K. G. V. Eriksson.**

Sedan stadsfullmäktige till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för yttrande återremitterat ärende angående pensionsrätt för f. kriminalkonstapel K. G. V. Eriksson så hade löne- och avtalsnämnden i skrivelse den 28 maj 1945 tillstyrkt fullmäktige att besluta att förklara Karl Gustav Vilhelm Eriksson på de i § 4 i K. F. den 6 juni 1925 med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension angivna villkor för tidpunkten för hans inträde i pensionsåldern i befattningen hos Kalmar stad berättigad erhålla pension enligt pensionsunderlaget för den befattning, han vid avgången ur Västerås stads tjänst innehade, med belopp, svarande mot den tid hans ordinarie anställning hos staden varat, under förutsättning tillika, att särskilda, häremot

stridande bestämmelser icke komme att meddelas i samband med ett eventuellt förstatligande av polisväsendet samt att bevis härom måtte tillställas Eriksson.

Genom utlåtande den 14 juni 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt fullmäktige att besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 140 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 175. **Utökning av antalet ledamöter i bibliotekskommittén.**

Sedan stadsfullmäktige den 26 april 1945 till beredningsutskottet återremitterat ärende angående utökning av antalet ledamöter i bibliotekskommittén, så hade utskottet genom utlåtande den 13 juni 1945 med vidhållande av sitt tidigare förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* läroverkskollegiet i bibliotekskommittén skulle företrädas av tvenne representanter, vilka såsom hittills skulle utses av stadsfullmäktige samt *att* till ny ledamot i kommittén utsågs lektor Martin Nylund.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 141 ser. A) beslöto stadsfullmäktige i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 176. **Val av vårdare i 11:te fattigvårdsdistriktet.**

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige att till vårdare i 11:te fattigvårdsdistriktet till 1945 års utgång utse fru Frida Bergman, Malmabergsgatan 75 här i staden.

§ 177. **Val av huvudman i Västerås stads sparbank.**

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till huvudman i Västerås stads sparbank efter kamreraren J. Häggström, vilken avsagt sig uppdraget, för tiden intill 1947 års utgång utse häradsskrivaren Oscar Lewrö.

§ 178. **Återbesättande av befattning som kartriterska å stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 28 maj 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie innehavare återbesätta en befattning såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade genom utlåtanden den 12 och 14 juni 1945 tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 179. **Återbesättande av befattning som mätareavläsare vid tekniska verken.**

I skrivelse den 29 maj 1945 hade tekniska verken på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bemyndiga styrelsen för stadens tekniska verk att med ordinarie innehavare återbesätta en befattning såsom mätareavläsare vid tekniska verken.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 och 14 juni 1945 tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 180. **Yttrande över betänkande med förslag till omläggning av uppbördsförfarandet.**

Sedan länsstyrelsen i länet genom resolution den 16 juni 1945 anmodat stadsfullmäktige att snarast möjligt och senast den 18 juli 1945 avgiva yttrande över betänkande med förslag till omläggning av uppbördsförfarandet, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige med hänsyn till ärendets brådskande natur, hemställt om bemyndigande att å stadsfullmäktiges vägnar avgiva det begärda yttrandet.

Efter föredragning av skrivelsen beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 181. **Länsstyrelsens fastställelse å ändring av stadsplanen för del av kv. Ottar.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 18 juni 1945 angående fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 28 mars 1945 antaget förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Ottar i staden.

§ 182. **Motion ang. utredning av frågan om sommarkoloni för klena barn.**

Beslöt stadsfullmäktige till beredningsutskottet remittera en av fru Kjelldahl med flera ingiven motion angående tillsättande av kommitté för utredning av frågan om anordnande av sommarkoloni för klena barn ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer i staden.

§ 183. **Motion ang. inskränkning av tiden för öppethållande av butik.**

Beslöto stadsfullmäktige till beredningsutskottet för utredning remittera en av Svenska Frisörarbetareförbundets avdelning 7 ingiven, av herr Anton Berglund såsom egen motion upptagen framställning angående vissa inskränkningar i tiden för öppethållande av butik.

§ 184. **Motion ang. fastställelse av enhetliga normer för tillsättande av suppleanter.**

Beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet för utredning remittera en av herr Gösta Sjöberg ingiven motion om fastställelse av enhetliga normer för suppleanternas tillsättande och inkallande i de kommunala nämnderna och styrelserna.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 2 juli 1945.

ALB. LUNDKVIST.

Greta Gustavsson. *M. Matell.*

Offentligen uppläst den 2 juli 1945, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1945 - Västmanlands Folkblads trycker

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 augusti 1945.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Nyström, Lewrö, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Matell, Å. Johansson, J. Jacobsson och E. W. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: fru Berg, herrar Pers, Lund, Berglund, Turén, fru Lindqvist och fröken A. Carlsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 185. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Bergsten och herr Berglind att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 4 september 1945 klockan 13.30.

§ 186. **Styrelsens för tekniska verken årsberättelse för 1944.**

Anmäldes och lades till handlingarna styrelsens för tekniska verken årsberättelse för 1944 (S. H. nr 16 ser. B).

§ 187. **Borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimer.**

Uti skrivelse den 5 juli 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Byggnads Aktiebolaget Mimers nybygge inom kvarteret Läskstången till ett belopp motsvarande 85 % av den av Sta-

tens Byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, dock högst 950.000 kronor mot säkerhet i inteckningar och under förutsättning att borgensåtagandet gällde under högst ett år från det kreditivmedlen börjat tagas i bruk.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 147 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 188. **Nybyggnadsförbud för den s. k. Kyrkbacken.**

I skrivelse den 2 juli 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga byggnadsnämnden att hos Konungens befallningshavande göra framställning om förbud jämlikt 15 § stadsplanelagen att verkställa nybyggnad inom det område av staden som benämndes Kyrkbacken.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 9 augusti 1945 tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 148 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 189. **Anslag för utredning ang. anläggande av ny idrottsplats.**

I skrivelse den 9 augusti 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för bestridande av kostnaderna för uppgörande av förslag till idrottsplats anvisa ett förslagsanslag å 1.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 149 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 190. **Utförande av vissa reparationer i Stadshotellet.**

I skrivelse den 9 augusti 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för utförande av erforderliga renoveringsarbeten i Stadshotellet anvisa ett anslag å 4.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 150 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 191. **Uppsättande av markiser å fastigheten Munkgatan 7.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 9 augusti 1945 framfört förslag (S. H. nr 151 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att för uppsättande av markiser till fönstren i de av stadens förvaltningar i fastigheten Munkgatan 7 disponerade lokaler anvisa ett anslag av 2.300 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

§ 192. **Anslag för utbildning i civilförsvarstjänst.**

I skrivelse till drätselkammaren hade civilförsvarschefen hemställt om anslag för utbildning i civil försvarstjänst av vissa civilförsvarspliktiga män och kvinnor i Västerås under år 1945.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 9 augusti 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för utbildning i civilförsvarstjänst under år 1945 av vissa kategorier civilförsvarspliktiga män och kvinnor i Västerås stad ställa till Västerås Luftskyddsförenings förfogande ett anslag å kronor 7.327:32, *att* härav föranledd utgift, i den mån densamma icke täcktes av statsbidrag, skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt *att* uppdraga åt civilförsvarsnämnden att hos vederbörlig myndighet göra framställning om statsbidrag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 152 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 193. **Inköp av porträttsamling.**

I skrivelse den 9 augusti 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för förvärvande av en samling porträtt, målade av porträttmålaren Johan Henrik Scheffel, anvisa ett anslag å 12.000 kronor samt att härav föranledd utgift skulle bestridas av avkastningen från Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 153 ser. A) och sedan herr Hellman på anförda skäl yrkat avslag å drätselkammarens framställning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med kammarens hemställan i ärendet.

§ 194. **Inrättande av två nya kvinnliga kontorsbiträdestjänster av II klass vid fattigvårdsbyrån.**

I skrivelse den 18 maj 1945 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt, att å fattigvårds- och barnavårdsbyrån finge inrättas två nya tjänster som kvinnligt kontorsbiträde av II klass.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 25 juni 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* inrätta två befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å fattigvårds- och barnavårdsbyrån med placering i lönegrad 3 av löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare samt *att* bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att med ordinarie innehavare besätta befattningarna ifråga.

I skrivelse den 9 augusti 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 154 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 195. **Förslag till indelning av staden i valkretsar m. m.**

På sammanträde den 28 juni 1945 hade stadsfullmäktige beslutat att hos länsstyrelsen göra framställning dels att Badelunda socken skulle vid val av stadsfullmäktige och val till riksdagen utgöra särskilt valdistrikt, benämnt 3 A valdistriktet, dels att staden måtte för val av stadsfullmäktige indelas i två valkretsar, bestående den ena, "Östra valkretsen", av valdistrikten 1—3, 3 A, 4, 5 och 8 samt den andra, "Västra valkretsen", av valdistrikten 6, 7 och 9—13, *att* uttala sig för utökning av antalet stadsfullmäktigeledamöter från nuvarande 48 till 60, *att* hemställa hos magistraten om skyndsamt utlysande av allmän rådstuga för fattande av beslut i sistnämnda hänseende samt *att* frågan om antalet av stadsfullmäktige för vardera valkretsen måtte förklaras vilande i avbidan därå, att avgörande träffades i frågan angående eventuell utökning av antalet stadsfullmäktigeledamöter.

Det antecknades, att å allmän rådstuga den 27 juli 1945 antalet stadsfullmäktigeledamöter bestämdes till 60.

I anledning härav hade nu beredningsutskottet i skrivelse den 15 augusti 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen göra framställning, att antalet stadsfullmäktigeledamöter måtte bestämmas till 30 för vardera av stadens båda valkretsar.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 155 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 196. **Tillsättande av kommitté för utredning av fråga ang. anordnande av sommarkoloni för klena barn i förskoleåldern (motion).**

På sammanträde den 28 juni 1945 hade stadsfullmäktige till beredningsutskottet remitterat en av fru Karin Kjelldahl med flera ingiven motion angående tillsättande av en kommitté för utredning av frågan om anordnande av sommarkoloni för klena barn ur ekonomiskt avseende mindre väl utrustade familjer i staden.

I skrivelse den 15 augusti 1945 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige att till ledamöter i dylik kommitté utse fru Karin Kjelldahl, tjänstemannen Gösta Sjöberg, fru Gertrud Lundkvist, kontoristen Einar Jonsson samt folkskolläraren Helmer Gustafsson med herr Sjöberg såsom sammankallande samt *att* uppdraga åt kommittén att utreda ifrågavarande spörsmål ävensom snarast möjligt inkomma till stadsfullmäktige med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 156 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 197. **Val av ledamot i styrelsen för statens elektrotekniska fackskola samt av suppleant i styrelsen för kommunala flickskolan.**

I skrivelse den 22 juni 1945 hade teknologie doktorn John Wennerberg på grund av sjukdom hemställt om entledigande från uppdrag *dels* som ledamot i styrelsen för elektrotekniska fackskolan i Västerås, *dels och* såsom suppleant i styrelsen för kommunala flickskolan härstädes.

I skrivelse den 15 augusti 1945 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige att med godkännande av den gjorda avsägelsen till ledamot av styrelsen för statens elektrotekniska fackskola i Västerås intill utgången av år 1947 utse teknologie doktorn Ivar Herlitz samt till suppleant i styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås för samma tid rektorn K. E. Johansson.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 157 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 198. **Arvode till ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd och vanlig taxeringsnämnd.**

I skrivelse den 15 augusti 1945 hade beredningsutskottet på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att medgiva att arvodet till av

staden valda ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd och vanlig taxeringsnämnd finge bestämmas till 2 kronor per ledamot och timme, dock högst 15 kronor om dagen.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 158 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 199. **Uppförande av nytt hamnmagasin.**

I skrivelse den 6 juli 1945 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för uppförande av nytt hamnmagasin anvisa anslag å 33.000 kronor samt bemyndiga hamnstyrelsen att omedelbart hos Statens Arbetsmarknadskommission utverka för ändamålet erforderligt arbetstillstånd.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 augusti 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppförande av nytt hamnmagasin anvisa ett anslag å 33.000 kronor, *att* anslaget skulle upptagas till täckning i hamnens stat för år 1946 samt *att* bemyndiga hamnstyrelsen att omedelbart hos Statens Arbetsmarknadskommission utverka för ändamålet erforderligt arbetstillstånd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 159 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 200. **Stensättning av kaj vid gamla hamnen.**

I skrivelse den 3 augusti 1945 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för stensättning av kajen utmed spannmålslagerhuset vid gamla hamnen anvisa ett anslag å 18.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt upptagas till täckning i hamnstyrelsens stat i nästkommande års budget.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 augusti 1945 tillstyrkt bifall till hamnstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 160 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 201. **Omläggning av Skerikesvägen mellan Skerikesbron och Trumslagargatan.**

I skrivelse den 16 augusti 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för omläggning av Skerikesvägen

mellan Skerikesbron och Trumslagargatan i enlighet med i skrivelsen angivna, med alternativ 2 betecknade förslag, anvisa ett anslag å 19.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat under 8 B 1—468 upptaget anslag för "övriga nyanläggningar av gator".

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 161 ser. A) och sedan herr Henning yttrat sig utan yrkande samt herr Granér yrkat bifall till drätselkammarens hemställan, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 202. **Iordningställande av lokaler för högre allmänna läroverkets räkning i fastigheten Östra Kyrkogatan 10.**

I skrivelse den 16 augusti 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för iordningställande av skollokaler i fastigheten Östra Kyrkogatan 10 anvisa ett anslag å 30.000 kronor, *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Statens Arbetsmarknadskommission omedelbart utverka erforderligt arbetstillstånd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 162 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 203. **Reparation av ålderdomshemmets radioanläggning m. m.**

I skrivelse den 6 augusti 1945 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt om anslag å 2.200 kronor för reparation av radioanläggningen vid ålderdomshemmet samt installation av elektrisk ledning med kontakt för bords- eller väggbelysning i rummen i avdelning 4 i ålderdomshemmet.

Genom utlåtande den 16 augusti 1945 hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för reparation av ålderdomshemmets radioanläggning samt installation av elektrisk ledning med kontakter för bords- eller väggbelysning i de till avdelning 4 i ålderdomshemmet hörande rummen anvisa ett anslag å 2.200 kronor samt *att* ifrågavarande anslag skulle täckas i fattigvårdsstyrelsens stat för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 163 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 204. **Anordnande av elektrisk uppvärmning nattetid vid köttbesiktningsbyrån.**

I skrivelse den 16 augusti 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anordnande av elektrisk uppvärmning nattetid av köttbesiktningsbyråns lokaler anvisa ett anslag av 1.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bliva föremål för täckning i 1946 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 164 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 205. **Iordningställande av tomt vid Tunby barnstuga.**

I skrivelse den 3 juli 1945 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställt om anslag för iordningställande av tomten vid Tunby barnstuga i enlighet med ett av parkstyrelsen upprättat förslag.

Genom utlåtande den 16 augusti 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av tomten vid Tunby barnstuga i huvudsaklig överensstämmelse med av parkförvaltningen upprättat förslag anvisa ett anslag å 5.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle upptagas till täckning i 1946 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 165 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 206. **Vidtagande av reparation å fastigheten Nestor 4.**

I skrivelse den 16 augusti 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt *att* stadsfullmäktige måtte för utförande av vissa reparationer å stadens fastighet å tomten nr 4 i kvarteret Nestor anvisa ett anslag å 1.200 kronor samt *att* beloppet ifråga måtte utgå av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 166 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 207. **Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1944.**

Företogs till förnyad handläggning det under § 143 i fullmäktiges protokoll för den 28 juni 1945 antecknade ärendet angående drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1944.

Drätselkammaren hade uti utlåtande den 3 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* lägga räkenskapsberättelsen till handlingarna samt *att* av tillgängligt överskott i 1944 års budget anvisa ett belopp av kronor 151.359:53 till täckning av i skrivelsen särskilt omförmälda utgifter varigenom sålunda det för 1946 års budget tillgängliga överskottet komme att utgöra kronor 199.623:55.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 11 ser. B och nr 146 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 208. **Stadsrevisionens berättelse för 1944.**

Med skrivelse den 3 juli 1945 hade magistraten till stadsfullmäktige överlämnat stadens revisorers berättelse i anledning av verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1944.

Till stadsfullmäktige hade även inkommit infordrad förklaring från drätselkammaren.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 167 ser. A) och sedan herr Engdahl yrkat bifall till revisorernas hemställan, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bevilja ansvarsfrihet åt drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för verksamheten under år 1944.

I detta beslut deltogo icke de i 58 § lagen om kommunal styrelse i stad omförmälda ledamöter.

§ 209. **Tillstånd för Nils Sture Håård att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 25 maj 1945 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingar angående disponenten Nils Sture Hååds vid Aktiebolaget Ica-restauranger i Stockholm ansökan om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka till spisande gäster i restaurang, som av nämnda bolag avsåges skola öppnas i huset nr 10 A vid Smedjegatan här i staden.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 20 juni 1945 hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning för ett års tid, såvitt avsåges matserveringen inom restaurangen, men avstyrka bifall till framställningen såvitt anginge barserveringen.

Genom utlåtande den 15 augusti 1945 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige att besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka, att

disponenten Nils Sture Håård beviljades tillstånd att under tiden 1 oktober 1945—30 september 1946 i matserveringen till restaurang som avsåges skola öppnas i fastigheten Smedjegatan nr 10 A utskänka pilsnerdricka till spisande gäster ävensom *att* hos länsstyrelsen avstyrka bifall till Håårds framställning såvitt avsåge barserveringen i samma restaurant.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 168 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 210. **Instiftande av en stadens förtjänstmedalj.**

Företogs till förnyad handläggning det under § 170 i stadsfullmäktiges protokoll för den 28 juni 1945 antecknade, då bordlagda ärende angående instiftande av en stadens förtjänstmedalj.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 136 ser. A) vidtog överläggning, varunder herr Keijser med instämmande av fru Holmström och herr Matell yrkade avslag å drätselkammarens och beredningsutskottets förslag i ärendet samt herr Sjöberg yrkade bifall till samma förslag.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 26 nej mot 12 ja, avgivna för bifall till drätselkammarens och beredningsutskottets hemställan, att avslå samma hemställan.

Tre ledamöter avstodo från att rösta.

§ 211. **Fråga om ökade dyrtidstillägg.**

Efter yrkande av herr Ernst Johansson beslöto stadsfullmäktige till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för utredning remittera en av tekniska verkens pensionärsklubb ingiven, av herrar Johansson och N. G. Löf såsom egen motion upptagen framställning angående ökade dyrtidstillägg till Västerås stads pensionärer.

§ 212. **Godkännande av markbyte mellan Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag och Västerås stad.**

Genom skrivelse den 16 augusti 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna ett skrivelsen bilagt, den 14 och 18 juni 1945 mellan Västerås stad å ena samt Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag, å andra sidan, träffat avtal, att den ersättning, 825.000 kronor, vilken staden enligt avtalet har att den 1 januari 1950 erlägga, skulle täckas till ett belopp av 400.000

kronor genom ianspråktagande under vart och ett av åren 1945—1949 av 80.000 kronor av avkastningen av Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål, samt till återstående belopp av 425.000 kronor genom upptagande av ett 20-årigt amorteringslån, *att* uppdraga åt drätselkammaren dels, att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd att mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga ett 20-årigt amorteringslån å 425.000 kronor, dels ock vidtaga erforderliga åtgärder för lånets lyftande ävensom i övrigt för fullföljande av avtalets bestämmelser.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 169 ser. A) och sedan herrar Nyström och Eklund yttrat sig utan särskilda yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

Det skulle här antecknas, att herr Henning icke deltog i handläggningen av och beslutet i detta ärende.

§ 213. **Beslut av allmän rådstuga om utökning av antalet stadsfullmäktigeledamöter.**

Anmäldes och lades till handlingarna utdrag av protokoll, hållet vid allmän rådstuga å rådhuset i Västerås den 27 juli 1945, utvisande, att rådstugan fattat beslut om utökning av antalet stadsfullmäktigeledamöter till 60.

§ 214. **Hotell Aros AB:s ansökan om rättighet till utskänkning av spritdrycker och vin.**

Föredrogs och lades till handlingarna avskrift av Länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 3 augusti 1945, varigenom länsstyrelsen lämnat utan bifall en framställning av Hotell Aros Aktiebolag här i staden, att länsstyrelsen efter inhämtande av stadsfullmäktiges yttrande och om hinder icke mötte ville meddela Systemaktiebolaget tillstånd till årsutskänkning inom hotellbolagets fastighet nr 13, Källgatan i Västerås.

§ 215. **Fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för kv. Proban.**

Föredrogs och lades till handlingarna avskrift av länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 1 augusti 1945, varigenom länsstyrelsen fastställt ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 maj 1945 antaget förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Proban.

§ 216. **Fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för del av kv. Ludvig.**

Föredrogs och lades till handlingarna avskrift av länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 1 augusti 1945, varigenom länsstyrelsen fastställt ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 maj 1945 antaget förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Ludvig.

§ 217. **Motion ang. inrättande av 3-årig realskolelinje vid kommunala flickskolan.**

På yrkande av herr Ernst Johansson beslöto stadsfullmäktige till beredningsutskottet och drätselkammaren för utredning remittera en av ordförandena i styrelserna för högre allmänna läroverket samt kommunala flickskolan ingiven, av herr Johansson såsom egen motion upptagen framställning angående inrättande av en treårig kommunal realskolelinje vid kommunala flickskolan i Västerås.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 september 1945.

ALB. LUNDKVIST.

Hilda Bergsten. *Erik Berglind.*

Offentligen uppläst den 4 september 1945, betygar

Ex officio

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 september 1945.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Berglund, Turén, fru Kjelldahl, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Matell, Å. Johansson, J. Jakobsson, fröken A. Carlsson och herr E. W. Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Engdahl, Hellström, D. Johansson, Lund, Lewrö, fru Lindqvist och herr Hellman.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 218. **Protokolljustering.**

Uppdrogs åt fru Kjelldahl och herr Turén att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 2 oktober 1945 klockan 13.00.

§ 219. **Förslag till stadsplan för Lilla Johanneslund med omgivningar.**

I skrivelse den 20 augusti 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i maj 1945 upprättat förslag till stadsplan för Lilla Johanneslund med omgivningar samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 6 september 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 170 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 220. **Förslag till stadsplan för Gideonsberg med omgivningar.**

I skrivelse den 6 augusti 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i februari 1945 upprättat förslag till stadsplan för Gideonsberg med omgivningar samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 6 september 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 171 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 221. **Anslag för vatten- och avloppsledningar inom område å övre Gideonsberg.**

I skrivelse den 22 juni 1945 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att för utförande av vatten- och avloppsledningar inom ett område å övre Gideonsberg anvisa ett anslag å 119.000 kronor att till ett belopp av 37.000 kronor täckas av lånemedel, till ett belopp av 27.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedelsfonden samt till återstående belopp av inflytande anslutningsavgifter.

Genom utlåtande den 6 september 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av ifrågavarande vatten- och avloppsledningar anvisa ett anslag av 119.000 kronor, *att* nämnda belopp skulle förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas till ett belopp av 37.000 kronor av lånemedel, till ett belopp av 27.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedelsfonden samt till ett belopp av 55.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån till ett belopp av 37.000 kronor ävensom bemyndiga kammaren att i övrigt vidtaga för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 172 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 222. **Förvärv av fastigheten Gränsta nr 7.**

I skrivelse den 6 september 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 35.000 kronor förvärva fastigheten Gränsta nr 7 (stadsägorna nris 890 F, 890 G och 891 H), *att* för ändamålet ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å nyssnämnda belopp att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige komme att besluta i samband med behandlingen av 1946 års budget samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för köpets genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 173 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 223. **Restaurering av den s. k. Proban.**

I skrivelse den 6 september 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för restaurering av den s. k. Proban i huvudsaklig överensstämmelse med ett i skrivelsen omförmält förslag anvisa ett anslag å 3.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 174 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 224. **Inköp av två 5-tons brosvängkranar till östra kajen i gamla hamnen.**

I skrivelse den 3 augusti 1945 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anslå ett belopp av 400.000 kronor för anskaffande av två 5-tons brosvängkranar till östra kajen i gamla hamnen.

Genom utlåtande den 6 september 1945 hade drätselkammaren med biträdande av styrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anskaffande av ifrågavarande brosvängkranar bevilja ett anslag å 400.000 kronor, *att* härav föranledd utgift skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å förutnämnda belopp ävensom bemyndiga kammaren att i övrigt vidtaga alla för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 175 ser. A) och sedan under den därpå följande diskussionen herr Matell framställt yrkande om att anslag skulle beviljas endast för den ena brosvängkranen med 200.000 kronor, herrar Eklund, Persson och Thorén yrkat bifall till drätselkammarens förslag samt stadsdirektören yttrat sig upplysningsvis, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 225. **Mottagande av donation av med. dr. Albert Grönberg.**

Med skrivelse den 30 augusti 1945 hade fattigvårdsstyrelsen överlämnat avskrift av donationsbrev, upprättat av med. dr. Albert Grönberg i Vänersborg samt föreslagit, att en genom donationsbrevet tillkommen donation å 20.000 kronor skulle av staden tacksamt emottagas och att uppdrag lämnades styrelsen att handhava förvaltningen av donationen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 september 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med tacksamhet emottaga förevarande donation, benämnd "Grönbergska fonden" att förvaltas av fattigvårdsstyrelsen med iakttagande av donationsbrevets föreskrifter angående dispositionen av donationsmedlen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 176 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan i ärendet.

§ 226. **Iordningställande av förrådslokal för Föreningen Barnens Dag.**

I skrivelse den 6 september 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av en lada vid Nordanby såsom förrådslokal för Föreningen Barnens Dag anvisa ett anslag å 1.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 177 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 227. **Anslag för bestridande av revisorsarvode i samband med polisutredning.**

I skrivelse den 6 september 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för bestridande av kostnaderna för en av auktoriserade revisorn Kurt G. Lundgren på uppdrag

av åklagarmyndigheten i staden verkställd utredning, avseende granskning av räkenskaperna för en i konkurstillstånd försatt affärsfirma inom staden, anvisa ett anslag å 3.411 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle utgå av i årets stat upptaget reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 178 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 228. **Inrättande av ytterligare befattningar som brandförman och brandman.**

I skrivelse den 3 oktober 1944 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att brandkårens personal från och med den 1 januari 1945 finge utökas med sex man, varav en brandförman och fem brandmän.

Genom utlåtande den 7 november 1944 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till framställningen.

På av drätselkammaren i skrivelse den 7 december 1944 framfört förslag beslöto stadsfullmäktige emellertid vid sammanträde den 20 december 1944 att för det dåvarande endast såtillvida bifalla brandstyrelsens hemställan, att brandkåren från och med den 1 januari 1945 utökades med ytterligare tre befattningar såsom brandmän.

Drätselkammaren hade nu i skrivelse den 6 september 1945 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1946 vid brandverket skulle inrättas ytterligare en befattning såsom brandförman med placering i lönegrad 8 samt ytterligare två befattningar såsom brandmän med placering i lönegrad 7 av den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt *att* uppdraga åt brandstyrelsen att i vederbörlig ordning med ordinarie innehavare tillsätta befattningarna.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 179 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 229. **Inrättande av en ordinarie befattning såsom hamnfogde.**

I skrivelse den 24 november 1944 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att från och med den 1 januari 1945 befattningen såsom hamnfogde uppfördes å ordinarie stat med placering i 37. lönegruppen i stadens dåvarande lönestat samt att uppdraga åt hamnstyrelsen att i vederbörlig ordning besätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 27 augusti 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1946 uppföra befattningen såsom hamnfogde vid hamnkontoret å ordinarie stat med placering i 12. lönegraden av stadens gällande löneplan för ordinarie befattningshavare samt *att* bemyndiga hamnstyrelsen att i vederbörlig ordning besätta befattningen med ordinarie innehavare.

I skrivelse den 6 september 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 180 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 230. **Motion ang. inskränkning av tiden för öppethållande av butik.**

På sammanträde den 28 juni 1945, § 183, hade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för utredning remitterat en av herr Anton Berglund såsom egen motion upptagen framställning från Svenska Frisörarbetareförbundets avdelning 7 i Västerås med hemställan om vissa inskränkningar i tiden för öppethållande av butik.

Beredningsutskottet hade i anledning av remissen genom utlåtande den 12 september 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med ändring av sitt den 21 juni 1944 fattade beslut i den del, varom det nu vore fråga, från och med den 1 oktober 1945 antaga följande bestämmelser för Västerås stad rörande öppethållande av rakstuga samt herr- eller damfrisérsalong.

”Rakstuga samt herr- eller damfrisérsalong må icke för allmänheten hållas öppna å annan tid än måndagar till fredagar mellan klockan 8.30 och klockan 18.00 samt lördagar mellan klockan 8.30 och klockan 17.00

Påsk-, pingst-, midsommar-, jul- eller nyårsafton må butik som nu sagts ej hållas öppen efter klockan 16.00.

Under tiden från och med den 10 till och med den 23 december må tiden för öppethållande av ifrågavarande slag av butik utsträckas till klockan 19.00”,

att jämlikt 8 § butiksstängningslagen underställa ovan angivna beslut länsstyrelsens prövning samt *att* uppdraga åt beredningsutskottet att, sedan beslutet blivit av länsstyrelsen fastställt, ombesörja, att detsamma bringades till allmänhetens kännedom genom införande av kungörelse i ortspressen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 181 ser. A) och sedan herr Turén yrkat bifall till beredningsutskottets förslag med den ändringen att sista att-satsen i beredningsutskottets skrivelse borde utgå beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla utskottets förslag med den av herr Turén sålunda påyrkade ändringen.

§ 231. **Motion ang. stipendier åt folkhögskoleelever.**

Med skrivelse den 12 september 1945 hade beredningsutskottet överlämnat länsstyrelsens i Västmanlands län utslag den 31 augusti 1945 i anledning av de besvär, stadsfullmäktige i Västerås anfört över magistratens i staden åtgärd att vägra handräckning för verkställighet av fullmäktiges den 22 februari 1945 fattade beslut angående anslag till folkskolestyrelsen för stipendier åt ungdomar från staden.

Utskottet hade i skrivelse på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta att åtnöjas med länsstyrelsens ifrågavarande utslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 182 ser. A) och sedan herrar Jonsson och borgmästaren yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 232. **Indelning av staden i folkräkningsdistrikt samt val av kommunalombud m. m.**

I skrivelse den 12 september 1945 hade beredningsutskottet med åberopande av Kungl. Maj:ts förordning den 22 juni 1945 (nr 406) med särskilda bestämmelser rörande mantalsskrivning för år 1946 i anledning av folkräkningen den 31 december 1945 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna i skrivelsen angiven indelning av staden i folkräkningsdistrikt, *att* till kommunalombud i granskningsnämnden för mantalsskrivning och folkräkning utse snickeriförmannen Hugo Svensson, postexpeditören Erik Östlund, fru Agnes Söderquist, tjänstemannen Axel Boberg, ombudsmannen Carl Ölander, f. d. ordonnanskonstapeln J. A. Jonsson, bankdirektören J. A. Sundberg samt f. överpostiljonen J. E. Wirén ävensom *att* till ordförande i granskningsnämnden utse domprosten Ernst Enochsson.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 183 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 233. **Val av ledamot och suppleant i familjebidragsnämnden.**

I skrivelse till ordföranden i stadsfullmäktiges beredningsutskott hade kontoristen Lilly Andersson på grund av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget som ledamot av familjebidragsnämnden från och med den 1 oktober 1945.

Beredningsutskottet hade genom skrivelse den 12 september 1945 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* med godkännande av den gjorda avsägelsen till ledamot av familjebidragsnämnden efter kontoristen Lilly Andersson för tiden intill utgången av år 1947 utse nuvarande suppleanten, fru Greta Sjödahl samt *att* till suppleant i stället för fru Sjödahl för samma tid utse fru Lydia Billgren.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 184 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 234. **Val av ledamot och suppleant i lokalstyrelsen för Högre Allmänna Läroverket.**

I skrivelse den 12 september 1945 hade beredningsutskottet på anförda skäl och med åberopande av Kungl. Maj:ts kungörelse den 29 juni 1945 (nr 581) angående ändring i vissa delar av förnyade stadgan den 17 mars 1933 för rikets allmänna läroverk föreslagit stadsfullmäktige besluta, *att* till ledamot i lokalstyrelsen för Högre Allmänna Läroverket för tiden intill 1945 års utgång utse nuvarande suppleanten tjänstemannen Gösta Sjöberg samt till suppleant för muraren Martin Hellblom redaktionssekreteraren Bengt Dahlander och till suppleant för herr Gösta Sjöberg filaren Göte Juhlén, båda intill utgången av år 1945. Av de ordinarie ledamöterna skulle Eriksson och av suppleanterna herr Juhlén representera målsmännen för läroverkets lärjungar.

Det antecknades, att utskottets beslut att föreslå herr Sjöberg till ordinarie ledamot av lokalstyrelsen fattats med fem röster mot fyra, avgivna för ett av herr Leontein väckt förslag, att överingenjören Carl Henning måtte utses till ordinarie ledamot.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 185 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 235. **Utsträckt tid för utskänkning av rusdrycker.**

Genom resolution den 29 augusti 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Systemaktiebolaget i Västerås till länsstyrelsen ingiven ansökan om medgivande att utskänk-

ning av rusdrycker å Stadshotellet, paviljongen i Stadsparken, utvärdshuset Elba samt Hotell Klippan här i staden måtte under tiden 1 oktober 1945—30 september 1949 få fortgå till klockan 12 på natten.

Genom utlåtande den 5 september 1945 hade nykterhetsnämnden föreslagit stadsfullmäktige besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka Systemaktiebolagets ifrågavarande hemställan under erinran, att utlämningen av rusdrycker jämlikt 5 kap. 4 § 2 mom. rusdrycksförsäljningsförordningen skulle upphöra klockan 11.30.

Poliskammaren hade i yttrande den 29 augusti 1945 för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 september 1945 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* på sätt nykterhetsnämnden föreslagit hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 186 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 236. **Utsträckt tid för utskänkning av vin.**

Poliskammaren hade genom resolution den 29 augusti 1945 inhämtat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en Systemaktiebolaget i Västerås till länsstyrelsen ingiven ansökan om medgivande att utskänkning av vin å Restaurang Aros här i staden måtte under tiden 1 oktober 1945—30 september 1949 få fortgå till klockan 12 på natten.

Genom utlåtande den 5 september 1945 hade nykterhetsnämnden föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* tillstyrka Systemaktiebolagets ifrågavarande hemställan under erinran, att utlämningen av vin jämlikt 5 kap. 4 § 2 mom. rusdrycksförsäljningsförordningen skulle upphöra klockan 11.30.

Poliskammaren hade i yttrande den 29 augusti 1945 för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 september 1945 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* på sätt nykterhetsnämnden föreslagit hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 187 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 237. **Förvärv av mark för breddning av Vasagatan.**

I skrivelse den 13 september 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna med Axel Sundströms sterbhus, David Eriksson och Aktiebolaget Lundius Bageri

träffade, i skrivelsen närmare omförmälda avtal angående förvärv av mark för breddning av Vasagatan, *att* anslå sammanlagt 443.000 kronor för genomförande av de i avtalen omförmälda markförvärven att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige i samband med fastställande av 1946 års budget komme att besluta samt *att* bemyndiga drätselkammaren att vidtaga samtliga åtgärder som erfordrades till fullföljd av de sålunda träffade avtalen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 188 ser. A) och sedan herr Pers yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 238. **Anslag för utbyggnad av gator å Gideonsberg.**

I skrivelse den 13 september 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för första utbyggnaden av gator över Gideonsbergsområdet anvisa ett anslag av 51.000 kronor samt *att* kostnaderna skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 189 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 239. **Inköp av orgel till kommunala flickskolan.**

I skrivelse till drätselkammaren hade styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås hemställt, att styrelsen finge med antagande av ett av Aktiebolaget Aga-Baltic avgivet anbud för ett pris av 6.500 kronor inköpa en begagnad Hammond-orgel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 13 september 1945 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av en Hammond-orgel ställa till styrelsens för kommunala flickskolan förfogande ett anslag av 6.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas i skolstyrelsens stat för nästa år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 190 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 240. **Återbesättande av befattning som brandman.**

I skrivelse den 27 juni 1945 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att med ordinarie innehavare få återbesätta en efter brandmannen Oskar Leonard Karlsson ledigbliven befattning såsom brandman.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 27 augusti 1945 tillstyrkt

stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga brandstyrelsen att med ordinarie innehavare tillsätta en ledigbliven befattning såsom brandman vid Västerås stads brandkår.

Genom utlåtande den 6 september 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 191 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 241. **Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass vid tekniska verken.**

I skrivelse den 27 augusti 1945 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta en vid verken ledigbliven befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II klass.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 5 september 1945 och kammaren i skrivelse den 6 september 1945, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 192 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 242. **Återbesättande av befattning som maskinist vid elverket.**

I skrivelse den 26 juni 1945 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta en ledigbliven befattning såsom maskinist vid elverket.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 5 september 1945 och drätselkammaren i skrivelse den 6 september 1945, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga styrelsen för stadens tekniska verk att med ordinarie innehavare återbesätta en ledigbliven befattning såsom maskinist vid elverket.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 193 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 243. **Ansökning från Arne Sigfrid Nilsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 30 augusti 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över snickaren Arne Sigfrid Nilssons ansökan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 sep-

tember 1948 i lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4, Hörnans pensionat och matsalar, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 6 september 1945 tillstyrkt bifall till framställningen.

Poliskammaren hade i skrivelse den 30 augusti 1945 likaledes tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 12 september 1945 föreslagit stadsfullmäktige besluta hos länsstyrelsen tillstyrka ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 194 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 244. **Ansökning från Edit Linnéa Lindbom om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 9 juli 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över fru Edit Linnéa Lindboms ansökan om tillstånd att få utskänka och utminutera pilsnerdricka klass II i lokaler inom fastigheten Stora gatan 2 C.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 21 augusti 1945 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen avstyrka bifall till framställningen ifråga.

Poliskammaren hade i yttrande den 9 juli 1945 likaledes avstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 12 september 1945 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen avstyrka bifall till fru Edith Linnéa Lindboms ifrågavarande framställning om tillstånd till utskänkning och utminutering av pilsnerdricka klass II.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 195 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 245. **Ansökning från Märta Lovisa Serrander om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 9 juli 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över fru Märtha Lovisa Serranders ansökan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september

1948 i lokaler inom fastigheten Hållgatan 12 här i staden utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 21 augusti 1945 tillstyrkt bifall till framställningen.

Poliskammaren hade i skrivelse den 9 juli 1945 likaledes tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 12 september 1945 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 196 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 246. **Ansökning från Carl Anton Hermansson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 18 juli 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över direktören Carl Anton Hermanssons ansökan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948 i lokaler inom fastigheten Slottsgatan 21, Centralhotellet, här i staden, utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 21 augusti 1945 tillstyrkt bifall till framställningen.

Poliskammaren hade i skrivelse den 18 juli 1945 likaledes tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 12 september 1945 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 197 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 247. **Ansökning från Märtha Viktoria Larsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 18 juli 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över fru Märtha Viktoria Larssons ansökan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september

1948 i lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4 här i staden utskänka pilsnerdicka klass II till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 21 augusti 1945 tillstyrkt bifall till framställningen.

Poliskammaren hade i skrivelse den 18 juli 1945 likaledes tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 12 september 1945 föreslagit stadsfullmäktige besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 198 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 248. **Ansökning från Stellan Evert Forssblad om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 4 augusti 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över matserveringsinnehavaren Stellan Evert Forssblads ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Köpmangatan 8, Pensionat Centrum, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 21 augusti 1945 på anförda skäl tillstyrkt bifall till framställningen för tiden 1 oktober 1945—30 september 1946.

Poliskammaren hade i skrivelse den 4 augusti 1945 tillstyrkt bifall till sökandens framställning.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 12 september 1945 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka att matserveringsinnehavaren Stellan Evert Forssblad meddelades tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster på Pensionat Centrum i fastigheten Köpmangatan 8 här i staden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 199 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 249. **Förslag till kvarters-, gatu- och parknamn inom Gideonsbergsområdet.**

Genom skrivelse den 13 april 1945 hade gatunamnsberedningen föreslagit stadsfullmäktige att fastställa vissa kvarters-, gatu- och parknamn å del av Gideonsbergsområdet.

Beredningsutskottet, till vilket ärendet remitterats för utlåtande, hade i skrivelse den 20 september 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* de av gatunamnsberedningen föreslagna benämningarna Vitmåragatan och Vitmåran skulle utbytas mot respektive benämningarna Violgatan och Violen, *att* de av namnberedningen föreslagna benämningarna Regulatorn och Regulatorgatan skulle utbytas mot respektive Solrosen och Solrosgatan, *att* den av namnberedningen föreslagna benämningen Långmårtensgatan skulle utbytas mot Mårtensgatan samt *att* i övrigt godkänna gatunamnsberedningens förslag i oförändrat skick.

Det antecknades, att beredningsutskottets förslag i vad det avsåge ändrad benämning av Långmårtensgatan beslutats med fem röster mot två, vilka avgivits för bifall till gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 200 ser. A) och sedan under den därpå följande överläggningen herr Sjöberg yrkat bifall till beredningsutskottets förslag, herr vice ordföranden bifall till namnberedningens förslag i vad avsåge namnet Långmårtensgatan samt i övrigt bifall till utskottets förslag ävensom herrar Eklund och Lundberg yrkat bifall till namnberedningens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att till alla delar bifalla namnberedningens förslag i ärendet.

§ 250. **Länsstyrelsens remiss av betänkande med förslag ang. vissa spörsmål på den allmänna kommunalbeskattningens område.**

Med skrivelse den 13 september 1945 hade länsstyrelsen i länet anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över 1944 års skattesakkunnigas betänkande med förslag angående vissa spörsmål på den allmänna kommunalbeskattningens område.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till drätselkammaren för förberedande utlåtande.

§ 251. **Motion ang. utökat anslag till föreningen Västerås skollovskolonier.**

På yrkande av stadsfullmäktigeledamoten Einar Jonsson, beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren för utredning remittera en av honom ingiven, den 7 september 1945 dagtecknad motion varigenom föresloges,

att stadsfullmäktige under förutsättning, att Barnens Dags-föreningen vid föreningens festtillställningar slopade vissa till tivolinöjen hänförliga anordningar, ville besluta, att årligen från och med år 1946 och tills vidare utöver tidigare utgående fast anslag å 30.000 kronor ytterligare anvisa ett anslag å 20.000 kronor, eller sålunda sammanlagt 50.000 kronor att disponeras av föreningen Västerås Skollovskolonier för anläggningar och underhåll av föreningens sommarkolonier och därmed sammanhängande verksamhet.

§ 252. **Herr Bertil Lunds avsägelse av vissa kommunala uppdrag.**

I skrivelse den 5 september 1945 hade stadsfullmäktigeledamoten Bertil Lund på grund av avflyttning från staden hemställt om befrielse från sina kommunala uppdrag.

Efter föredragning av skrivelsen beslöto stadsfullmäktige bifalla avsägelsen.

I anledning av den härav uppkomna ledigheten inom stadsfullmäktige beslöto fullmäktige hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Lunds ställe.

Vidare beslöto stadsfullmäktige anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av herr Lunds avsägelse från övriga kommunala uppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 2 oktober 1945.

ALB. LUNDKVIST.

Sven Turén. *K. Kjelldahl.*

Offentligen uppläst den 2 oktober 1945, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1945 - Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 oktober 1945.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Sjöblom, Olsson, Pers, Nyström, Berglund, Lewrö, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Matell, Å. Johansson, J. Jacobsson, fröken A. Carlsson, herrar E. W. Larsson och Filip Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: herrar Hult, Lundgren och Turén.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 253. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Nyström och Pers att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 31 oktober 1945 klockan 13.00.

§ 254. **Ny ledamot av stadsfullmäktige.**

Föredrogs utdrag av magistratens protokoll för den 15 innevarande oktober, utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter gjuteriarbetaren Bertil Lund för tiden intill den 1 januari 1947 utsetts gjuteriarbetaren Filip Larsson.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 255. **Upplåtelse av mark till HSB:s stiftelse Solgårdar i kv. Skjutvallen, utlämnande av lån m. m.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 september 1945 (S. H. nr 201 ser. A) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för uppförande av tre byggnader om tillhopa 42 lägenheter, varav

hälften vore avsedda att upplåtas till mindre bemedlade barnrika familjer, kostnadsfritt till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdars förfogande ställa hälften av erforderlig tomtmark i kvarteret Skjutvallen och att saluvärdet av tomtmarken skulle uttaxeras i 1946 års stat, *att* bemyndiga drätselkammaren att till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar lämna ett räntefritt lån å 5 % av det för byggnadsföretaget ifråga av Statens byggnadslånebyrå fastställda avkastningsvärdet, vilket lån skulle vara slutamorterat 10 år efter det lånet erhållits, *att* bemyndiga drätselkammaren att i vanlig ordning åtaga staden att svara för på kommunen fallande andel av överkostnaden för byggnadsföretaget samt *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget, motsvarande 85 % av den av Statens byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, dock högst 722.500 kronor mot säkerhet av inteckningar och under förutsättning, att borgensåtagandet gällde under högst 1½ år från det kreditivmedlen börjat tagas i anspråk.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet och sedan herrar Matell och Eklund yttrat sig beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 256. **Ändring av donationsbestämmelserna m. m. för Curry Treffenbergs fond.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 september 1945 (S. H. nr 202 ser. A) hade drätselkammaren med anledning av Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolags införlivning med statsbanenätet föreslagit att vissa ändrade bestämmelser för landshövdingen Curry Treffenbergs fond skulle av stadsfullmäktige antagas samt hemställt om bemyndigande för drätselkammaren att underställa de ändrade bestämmelserna Kungl. Maj:t för fastställelse.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 257. **Anskaffande av gasklocka för metangas.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 27 augusti 1945 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anskaffande av en gasklocka för metangas anvisa 9.000 kronor att

förskotteras av tillgängliga medel och täckas av överskott utöver i årets stat beräknad vinst av anläggningen för framställning av dylik gas.

Drätselkammaren hade i häröver den 20 september 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 203 ser. A) och sedan herrar Nyström och Olsson yttrat sig utan att framställa särskilda yrkanden beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla det föreliggande förslaget.

§ 258. **Bemyndigande att försälja mark i Badelunda.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 september 1945 (S. H. nr 204 ser. A) hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande att till pris och på villkor som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga försälja två inom fastställd avstyckningsplan å Lundby egendom i Badelunda socken belägna staden tillhöriga tomter.

Vid ärendets föredragning yrkade herr Berglind återremiss av ärendet till drätselkammaren under det herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag. Härjämte yttrade sig herr Hellman utan att framställa särskilt yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning *dels* att omedelbart företaga ärendet till avgörande *dels ock* att bifalla drätselkammarens förslag.

§ 259. **Bemyndigande att försälja mark av del av stadsägan 1765.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 september 1945 (S. H. nr 205 ser. A) hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande att till pris och på villkor som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagbara försälja del av stadsägan nr 1765.

Sedan ärendet föredragits yrkade herr Berglind återremiss till drätselkammaren.

Då ärendet härefter företogs till avgörande framställdes först proposition på återremissyrkandet eller ärendets omedelbara avgörande, varvid stadsfullmäktige efter begärd och verkställd omröstning med 24 röster mot 21 beslöto att omedelbart företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 260. **Anslag till nykterhetskurs.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 september 1945 (S. H. nr 206 ser. A) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* såsom bidrag till en av Centralförbundet för nykterhetsundervisning planerad allmän upplysningskurs i Västerås under år 1946 bevilja ett anslag å 500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och täckas i 1946 års stat.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 261. **Extra anslag till kontorspersonal å stadskamrerarekontoret.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 september 1945 (S. H. nr 207 ser. A) hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för avlöning av extra och tillfälliga biträden å stadskamrerarekontoret för innevarande år bevilja ett tilläggsanslag å 3.000 kronor att utgå av extra reservationsanslaget i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 262. **Inrättande av ytterligare två ordinarie befattningar som barnträdgårdslärarinna.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 31 sistlidne augusti hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att inrätta ytterligare tre ordinarie befattningar som barnträdgårdslärarinna med placering i lönegrad 4.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 24 september 1945 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1946 inrätta ytterligare två befattningar såsom barnträdgårdslärarinna på ordinarie stat med placering i lönegrad 4 samt *att* bemyndiga barnstugestyrelsen att besätta de sålunda nyinrättade befattningarna med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade i yttrande den 4 oktober 1945 tillstyrkt löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 208 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens och drätselkammarens förslag.

§ 263. **Inrättande av en ordinarie befattning som polissyster.**

Sedan polisnämnden i skrivelse den 23 januari 1945 gjort framställning om att en ordinarie befattning som polissyster skulle inrättas vid polisverket med placering i samma lönegrad som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass, hade löne- och avtalsnämnden i häröver den 24 september 1945 avgivet utlåtande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1946 inrätta en ordinarie befattning som polissyster med placering i lönegrad 6, *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet härom länsstyrelsen för fastställelse samt *att* bemyndiga polisnämnden att i vederbörlig ordning gå i författning om befattningens tillsättande.

Drätselkammaren hade i avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 209 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens och drätselkammarens förslag.

§ 264. **Inrättande av en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å barnavårdsbyrån.**

Med föranledande av en skrivelse i ärendet från barnavårdsnämnden hade löne- och avtalsnämnden i utlåtande den 24 september 1945 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1946 inrätta en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å barnavårdsmännens avdelning å fattigvårds- och barnavårdsbyrån med placering i lönegrad 3 samt *att* bemyndiga barnavårdsnämnden att besätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade i häröver avgivet utlåtande tillstyrkt förslaget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 210 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens och drätselkammarens förslag.

§ 265. **Omändring av befattningen som kanslikonstapel till en befattning som biträdande överkonstapel vid ordningspolisen.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 24 september 1945 hade löne- och avtalsnämnden med föranledande av en framställning i ärendet från polismästaren och polisnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* den i lönegrad 8 av stadens löneplan upptagna befattningen såsom

kanslikonstapel skulle från och med den 1 oktober 1945 — med bibehållen placering i nämnda lönegrad — omändras till en befattning som biträdande överkonstapel vid ordningspolisen med tjänstgöring hos poliskammaren.

Drätselkammaren hade i avgivet utlåtande tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 211 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens och drätselkammarens förslag.

§ 266. **Pension till rättaren J. E. Tillman.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 24 september 1945 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* tillerkänna rättaren J. E. Tillman en årlig pension av 2.124 kronor från och med den 1 maj 1945 under hans återstående livstid.

Drätselkammaren hade i häröver den 4 oktober 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt löne- och avtalsnämndens förslag samt dessutom föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* efter Tillmans frånfälle familjepension skulle utgå efter ett pensionsunderlag av 2.700 kronor och i övrigt under de förutsättningar och enligt de grunder, som funnes stadgade i fråga om familjepension för stadens ordinarie befattningshavare.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 212 ser. A) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan särskilt yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 267. **Anskaffande av en automatisk telefonväxel.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 oktober 1945 (S. H. nr 213 ser. A) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anordnande av automatisk telefonväxel för flertalet av stadens förvaltningar anvisa ett förslagsanslag av 30.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas i 1946 års stat.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 268. **Upptagande av lån samt täckning av vissa under år 1945 beslutade utgifter.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 oktober 1945 (S. H. nr 214 ser. A) hade drätselkammaren med överlämnande av en uppställning å *dels* anslag som redan anvisats att utgå av lånemedel, *dels ock* anslag som av stads-

fullmäktige anvisats utan att beslut om täckning fattats hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* i den mån därom tidigare ej beslutats för täckning av i uppställningen omförmälda utgifter anslå *dels* kr. 5.057.400 att täckas av lånemedel, *dels* kr. 250.000 att täckas av reserverade köpeskillingsmedel, *dels ock* kr. 403.000 att täckas av uttaxerade medel, *att* genom drätselkammaren hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att få upptaga *dels* ett 25-årigt amorteringslån å kr. 2.142.500, *dels ock* ett 20-årigt amorteringslån å kr. 932.900 samt bemyndiga drätselkammaren att vidtaga samtliga åtgärder som erfordrades för lånens upptagande och utkvitterande, *att* bemyndiga drätselkammaren att med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt i mån av behov upptaga och utkvittera ett 5-årigt amorteringslån å kr. 982.000 samt *att* anhålla om Kungl. Maj:ts tillstånd att framdeles genom upptagande av amorteringslån, varom beslut i sinom tid skulle underställas Kungl. Maj:ts prövning, bestrida utgifter om tillhopa 1.000.000 kronor.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 269. **Ersättning till befattningshavare för användande av egen bil i tjänsten.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 oktober 1945 (S. H. nr 215 ser. A) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* föreskriva att överenskommelse med befattningshavare därom, att denne vid resor i stadens tjänst skall använda eget motorfordon, endast finge träffas under de villkor, drätselkammaren kunde finna skäligt föreskriva ävensom att uppdraga åt kammaren att utarbeta så vitt möjligt enhetliga grunder för dylika överenskommelser.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 270. **Anslag till Västmanlands Samhjälp.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 oktober 1945 (S. H. nr 216 ser. A) hade drätselkammaren med överlämnande av en framställning från Föreningen Västmanlands Samhjälp hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* lämna Föreningen Västmanlands Samhjälp ett anslag för år 1946 om 600 kronor som bidrag till den av föreningen bedrivna sjömans-

vårdsverksamheten i Västerås samt *att* ifrågavarande anslag skulle täckas av uttaxerade medel i 1946 års stat.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 271. **Anslag till Västerås Hemvärn.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 oktober 1945 (S. H. nr 217 ser. A) hade drätselkammaren med överlämnande av en framställning i ärendet från hemvärnsområdesbefälhavaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja Västerås hemvärn ett anslag å 3.000 kronor för arbetsåret 1/7 1945—30/6 1946 samt *att* anslaget skulle täckas av uttaxerade medel i 1946 års stat.

Efter föredragning härav yrkade dels herrar Ernst Johansson och Hellblom avslag å drätselkammarens förslag dels ock herr Engdahl bifall till detsamma.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 272. **Fastställande av skogsaccis för 1945.**

På förslag av drätselkammaren, framställt i skrivelse den 11 oktober 1945 (S. H. nr 218 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning fastställa skattesatsen för 1945 års skogsaccis till kronor 1:70 per 100 kronors rotvärde.

§ 273. **Förslag till arbetsordning för Västerås stads stadsfullmäktige.**

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 10 oktober 1945 hade beredningsutskottet överlämnat ett av utskottet utarbetat förslag till ny arbetsordning för stadsfullmäktige i Västerås samt hemställt att stadsfullmäktige ville från och med den 1 januari 1946 antaga ifrågavarande förslag till arbetsordning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 219 ser. A) yrkade *dels* herrar Sjöberg och Eklund bifall till beredningsutskottets förslag, *dels* herr Engdahl bifall till förslaget med den ändringen av § 5 att

stadsfullmäktige skulle ha möjlighet utse en förste och en andre vice ordförande, *dels* herr Welin-Berger att sådan ändring beträffande § 14 skulle företagas, att ledamot av drätselkammaren ej samtidigt kunde vara ledamot av beredningsutskottet, *dels ock* herr Matell ej mindre sådan ändring av 16 § att beredningsutskottet ej skulle sammanträda i juli månad än även sådan ändring av § 14 att suppleanter i beredningsutskottet skulle utses till ett antal av nio, sistnämnda yrkande med instämmande av herr Ernst Johansson. I diskussionen yttrade sig vidare herrar Keijser och Persson utan att framställa särskilda yrkanden.

Sedan diskussion avslutats beslöto stadsfullmäktige på förslag av herr ordföranden att återremittera ärendet till beredningsutskottet för förnyad prövning.

§ 274. **Motion ang. enhetliga normer för tillsättande och inkallande av suppleanter.**

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 juni 1945 hade ledamoten av stadsfullmäktige Gösta Sjöberg väckt en motion om införande av enhetliga grunder för tillsättande av suppleanter i stadens olika styrelser och nämnder. Sedan stadsfullmäktige genom beslut nämnda dag remitterat motionen till beredningsutskottet och drätselkammaren för yttranden hade utskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 oktober 1945 överlämnat ett förslag om tillsättande av suppleanter och i vissa fall minskning av antalet ordinarie ledamöter i en del olika kommunala styrelser och nämnder varjämte utskottet framfört vissa allmänna synpunkter beträffande suppleanternas inkallande och deras rätt att deltaga i överläggningarna.

Drätselkammaren hade i yttrande den 11 oktober 1945 tillstyrkt bifall till beredningsutskottets förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 220 ser. A) uppstod diskussion. Härunder yrkade herr Granér med instämmande av herrar Engdahl och Pers att ärendet skulle återremitteras till beredningsutskottet med uppdrag för utskottet att efter hörande av de kommunala styrelser och nämnder beträffande vilkas sammansättning ändring ifrågasattes inkomma till stadsfullmäktige med förnyat yttrande och förslag. I diskussionen yttrade sig vidare herrar Matell, Sjöberg och Eklund.

Stadsfullmäktige beslöto härefter vid begärd och verkställd omröstning med 24 röster mot 20 att i enlighet med herr Granérs yrkande återremittera ärendet till beredningsutskottet.

§ 275. **Val av kommunala förtroendemän.**

På förslag av beredningsutskottet framfört i skrivelse till stadsfullmäktige av den 10 oktober 1945 (S. H. nr 221 ser. A) beslöto stadsfullmäktige *dels* entlediga gjuteriarbetaren Bertil Lund från hans uppdrag att vara ledamot i den av stadsfullmäktige den 26 november 1942 tillsatta kommittén för utredning av frågan om kommunala tvättstugor, *dels ock* till ledamot i kommittén i herr Lunds ställe utse fru Greta Gustavsson.

§ 276. **Tryckning av arbetet ”Västerås som handels- och sjöfartsstad”.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 oktober 1945 (S. H. nr 222 ser. A) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för tryckning av en av fil. kand. Hans Settervik utarbetad undersökning om Västerås som sjöfarts- och handelsstad ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag om 12.000 kronor att täckas av medel ur Västerås stads trafikfond.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 277. **Motion ang. bidrag till barnrika familjer.**

I en till stadsfullmäktige ställd den 25 oktober 1945 dagtecknad framställning, vilken upptagits såsom egen motion av ledamoten av stadsfullmäktige Erik Berglind hade Västerås Hyresgästförening hemställt, att det måtte uppdragas åt drätselkammaren att verkställa utredning angående möjligheterna för kommunal hyreshjälp till de barnrika familjerna i staden.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för utredning och förslag.

§ 278. **Utskänkning av rusdrycker.**

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i länet resolution den 9 oktober 1945 angående utskänkning av rusdrycker å Stadshotellet, paviljongen i Stadsparken, utvärdshuset Elba och restaurang Klippan under tiden 1 oktober 1945—30 september 1949.

§ 279. **Utskänkning av vin.**

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i länet resolution den 9 oktober 1945 angående utskänkning av vin å restaurang Aros under tiden 1 oktober 1945—30 september 1949.

§ 280. **Stadens indelning i valkretsar och valdistrikt.**

Sedan stadsfullmäktige den 28 juni 1945 och den 30 augusti 1945 för sin del fattat beslut angående stadens indelning i valdistrikt och stadens indelning i valkretsar för kommunala val hade länsstyrelsen genom resolution den 28 september 1945 fastställt de av stadsfullmäktige fattade besluten.

Stadsfullmäktige beslöto lägga resolutionen till handlingarna.

§ 281. **Nybyggnadsförbud för kv. Karl.**

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i länet resolution den 29 september 1945, varigenom länsstyrelsen i enlighet med av stadsfullmäktige den 28 juni 1945 fattat beslut meddelat nybyggnadsförbud för kvarteret Karl här i staden.

§ 282. **Nybyggnadsförbud för Kyrkbacken.**

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i länet resolution den 29 september 1945, varigenom länsstyrelsen i enlighet med av stadsfullmäktige den 30 augusti 1945 fattat beslut meddelat nybyggnadsförbud inom den s. k. Kyrkbacken här i staden.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 31 oktober 1945.

ALB. LUNDKVIST.

Mattias Pers. *Sam Nyström.*

Offentligen uppläst den 31 oktober 1945, betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 november 1945

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Persson, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Olsson, Pers, Nyström, Berglund, Turén, fru Kjelldahl, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Matell, Å. Johansson, J. Jacobsson, frk. A. Carlsson, herrar E. W. Larsson och Filip Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Nyman, Sjöblom, Lewrö, fru Lindqvist och herr Hellman.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 283. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Olsson och Lundberg att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 4 december 1945 kl. 13.00.

§ 284. **Anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar å äldre hamnområdet.**

I skrivelse den 30 oktober 1945 hade styrelsen för tekniska verken hemställt att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 66.700 kronor för utförande av vatten-, avlopps- och gasledningar å äldre hamnområdet att utgå med 29.300 kronor av lånemedel samt med 37.400 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade i häröver den 1 november 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att för utläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar å äldre hamnområdet anvisa ett anslag av 66.700

kronor av tillgängliga medel att täckas till ett belopp av 29.300 kronor av lånemedel och till ett belopp av 37.400 kronor av inflytande anslutningsavgifter samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 29.300 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 223 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 285. **Iordningställande av del av Kryddgårdsgatan.**

I skrivelse den 1 november 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att för iordningställande av Kryddgårdsgatan å delen Gästgivarvägen—Nedre Hyttvägen anvisa ett anslag av 19.000 kronor att täckas av fonden för reserverade köpeskillingsmedel.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 224 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 286. **Yttrande över 1944 års skattesakkunnigas betänkande med förslag ang. vissa spörsmål på den allmänna beskattningens område.**

Genom resolution den 13 september 1945 hade länsstyrelsen anmodat stadsfullmäktige i Västerås att avgiva yttrande över 1944 års skattesakkunnigas den 31 maj 1945 avgivna betänkande med förslag angående vissa spörsmål på den allmänna beskattningens område.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för förberedande utlåtande, hade kammaren i ett den 1 november 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att med åberopande av vad drätselkammaren anfört i yttrande över ifrågavarande betänkande förklara sig i princip icke hava något att erinra emot de i betänkandet framlagda förslagen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 225 ser. A) och sedan herr Turén yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 287. **Motion ang. enhetliga grunder för tillsättande och inkallande av suppleanter.**

Sedan stadsfullmäktige på sätt framgår av fullmäktiges protokoll för den 25 oktober 1945, § 274, beslutat att till beredningsutskottet för förnyat

övervägande återremittera utskottets den 10 oktober 1945 avgivna förslag angående antagande av vissa grunder för tillsättande och inkallande av suppleanter i stadens olika styrelser och nämnder m. m., så hade utskottet genom ett den 14 november 1945 dagtecknat utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga viss ändrad lydelse av reglementet för löne- och avtalsnämnden, att från och med nästa års ingång skulle utses ytterligare en suppleant i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1946 års utgång, *att* antaga viss ändrad lydelse av vissa delar av reglementena för parkstyrelsen och lantegendomsnämnden, *att* i samband med innevarande års val av kommunala förtroendemän utse 3 suppleanter i lantegendomsnämnden för tiden intill 1946 års utgång, *att* vid nyval under år 1946 av samtliga ledamöter och suppleanter i lantegendomsnämnden efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning skulle föreskrivas att 3 ledamöter och 2 suppleanter skulle avgå efter 2 år, *att* i samband med innevarande års val av kommunala förtroendemän utse ytterligare en suppleant i badhusstyrelsen för tiden intill 1946 års utgång, *att* vid nyval under år 1947 av ledamöter och suppleanter i folkskolestyrelsen skulle utses 12 ledamöter och 6 suppleanter för en tid av 4 år samt *att* i övrigt bifalla beredningsutskottets i skrivelse den 10 oktober 1945 framförda förslag.

Emot beredningsutskottets sålunda avgivna förslag i vad avsåge antalet suppleanter i lantegendomsnämnden hade reservation anmälts av utskottets ordförande, Gösta Sjöberg, som förklarat sig anse, att beredningsutskottet bort vidhålla sitt tidigare förslag angående 5 suppleanter i lantegendomsnämnden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 226 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr *Sjöberg* bifall till sin emot beredningsutskottets förslag framförda reservation i vad avsåge antalet suppleanter i lantegendomsnämnden samt i övrigt bifall till beredningsutskottets i skrivelse den 14 november 1945 framlagda förslag och herr *Henning* med instämmande av herr Matell bifall till beredningsutskottets sistnämnda förslag med följande av honom nu föreslagna omformulering av utskottets uttalande angående suppleanternas inkallande: ”Vid val av suppleanter bör bestämmas, i vilken ordning dessa skola träda i stället för ordinarie ledamöter”. Herr *Granér* yrkade bifall till beredningsutskottets förslag med den ändring, att bestämmelsen, att suppleanterna alltid skola kallas till sammanträde ej skulle gälla barnavårdsnämnden. Herr *Engdahl* yttrade sig utan särskilt yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla beredningsutskottets i skrivelse den 14 november 1945 framförda förslag med de av herrar Henning och Granér yrkade ändringar.

§ 288. **Förslag till arbetsordning för Västerås stads stadsfullmäktige.**

Sedan stadsfullmäktige på sätt framgår av fullmäktiges protokoll för den 25 oktober 1945 § 273 beslutat att till beredningsutskottet för förnyat övervägande återremittera ett av utskottet i skrivelse den 10 oktober 1945 framlagt förslag till ny arbetsordning för stadsfullmäktige i Västerås, så hade utskottet genom utlåtande den 14 november 1945 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att §§ 5 och 16 i utskottets förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige skulle erhålla viss, i utlåtandet närmare angiven ändrad lydelse samt att i övrigt bifalla beredningsutskottets i skrivelsen den 10 oktober 1945 framlagda förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 227 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Sjöberg med instämmande av herr Persson bifall till beredningsutskottets förslag samt herr Matell bifall till samma förslag men med den ändring att antalet suppleanter i beredningsutskottet såsom hittills borde utgöra 9.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 22 ja-röster mot 21 nej-röster, avgivna för herr Matells förslag, att till alla delar bifalla beredningsutskottets i skrivelse den 14 november 1945 framförda förslag.

§ 289. **Motion ang. ökat anslag till föreningen Västerås Skollovkolonier.**

På sammanträde den 27 september 1945 hade fullmäktige till drätselkammaren för utredning remitterat en av stadsfullmäktigeledamoten herr Einar Jonsson ingiven motion, varigenom föreslagits, att stadsfullmäktige under förutsättning att Barnens Dags-föreningen vid föreningens festtillställningar slopade vissa till tivolinöjen hänförliga anordningar, ville besluta att årligen från och med år 1946 och tills vidare utöver tidigare utgående fast anslag å 30.000 kronor ytterligare ville anvisa ett anslag å 20.000 kronor eller sålunda sammanlagt 50.000 kronor att disponeras av föreningen Västerås Skollovskolonier för anläggningar och underhåll av föreningens sommarkolonier och därmed sammanhängande verksamhet.

Genom utlåtande den 15 november 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att ifrågavarande motion icke skulle för närvarande till någon vidare stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 228 ser. A) och efter

yttranden av herrar Jonsson, Nyström, Granér och Jacobsson, vilka samtliga yrkade bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med sistnämnda förslag.

§ 290. **Stadsplan för område vid Klockartorp, dels av rikshuvudvägen samt jämkning beträffande del av Sommarro.**

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse den 1 oktober 1945 hemställt att stadsfullmäktige ville godkänna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i februari 1945 upprättat förslag till stadsplan för område vid Klockartorp, del av rikshuvudvägen samt jämkning beträffande del av Sommarro ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 15 november 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 229 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 201. **Stadsplan för del av Viksängsområdet (del av stadsägan 2239).**

Sedan byggnadsnämnden uti skrivelse den 5 november 1945 hemställt att stadsfullmäktige ville antaga ett av Försvarets Bostadsanskaffningsnämnd den 10 oktober 1945 upprättat förslag till stadsplan för del av Viksängsområdet (del av stadsägan 2239) i Västerås samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 15 november 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 230 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 292. **Understöd till ingenjören J. W. Hallander.**

I skrivelse den 15 november 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga drätselkammaren att av avkastningen av Maria Hallanders donationsfond tilldela ingenjören J. W. Hallander ett understöd för år 1946 å 400 kronor att såsom hittills utbetalas kvartalsvis 2 månader i efterskott.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 231 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 293. Värdering av naturaförmåner för år 1946.

I skrivelse den 29 oktober 1945 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för år 1946 fastställa tidigare utgående ersättningar och värdebelopp ifråga om till stadens befattningshavare utgående naturaförmåner med den ändring, att beklädnadsersättningen för brandpersonalen höjdes från 260 kronor till 275 kronor per år.

Genom utlåtande den 15 november 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 232 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 294. Ang. inrättande av en ordinarie befattning såsom maskinist vid Malma grusgrop.

I skrivelse den 20 september 1945 till löne- och avtalsnämnden hade drätselkammaren föreslagit att en befattning såsom maskinist vid Malma grustag måtte inrättas från och med den 1 januari 1946 samt att befattningen måtte inplaceras i 6. lönegraden i gällande löneplan.

Genom utlåtande den 29 oktober 1945 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att från och med den 1 januari 1946 inrätta en ordinarie befattning såsom maskinist vid Malma grustag med placering i lönegrad 6 i gällande löneplan samt att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 233 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 295. Ang. inrättande av två ordinarie befattningar såsom skolsköterska.

Sedan folkskolestyrelsen i skrivelse den 28 juni 1945 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville från och med den 1 januari 1946 inrätta två ordinarie skolsköterskejänster med placering i den lönegrad av gällande löneplan som närmast motsvarade avlöningen för distriktssköterska, så hade löne- och avtalsnämnden genom utlåtande den 29 oktober 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att från den 1 januari 1946 inrätta befattningarna ifråga å ordinarie stat med placering i lönegrad 6 i stadens gällande löneplan samt att bemyndiga folkskolestyrelsen att tillsätta befattningarna ifråga med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 november 1945 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 234 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 296. **Inrättande av en ordinarie befattning såsom parkförman.**

Sedan parkstyrelsen i skrivelse den 24 september 1945 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1946 överföra befattningen som parkförman på ordinarie stat med placering i 9. lönegraden, så hade löne- och avtalsnämnden genom utlåtande den 29 oktober 1945 tillstyrkt fullmäktige att besluta att från och med 1 januari 1946 inrätta en befattning såsom parkförman å ordinarie stat med placering i 9. lönegraden samt att bemyndiga parkstyrelsen att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 november 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 235 ser. A) samt yttranden av herrar Engdahl och Lundberg, vilka yrkade bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med sistnämnda förslag.

§ 297. **Ang. inrättande av en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å parkstyrelsens expedition.**

Sedan parkstyrelsen i skrivelse den 24 september 1945 hemställt att befattningen såsom kontorsbiträde å parkstyrelsens expedition från och med den 1 januari 1946 överfördes till ordinarie stat med placering i 3. lönegraden så hade löne- och avtalsnämnden i skrivelse den 29 oktober 1945 tillstyrkt fullmäktige att besluta att från och med den 1 januari 1946 inrätta en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å ordinarie stat å parkstyrelsens expedition med placering i 3. lönegraden samt att bemyndiga parkstyrelsen att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 15 november 1945 tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 236 ser. A) och sedan under den följande diskussionen herrar Engdahl, Eklund och Lundberg yrkat bifall till drätselkammarens förslag samt herr Matell yrkat avslag å samma förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 298. **Ang. tilläggspension till slöjdläraren Karl August Karlsson.**

I skrivelse den 30 maj 1945 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville bevilja kommunal tilläggspension till slöjdläraren Karl August Karlsson med kronor 916:27 per år jämte dyrtidstillägg därå enligt för stadens pensionärer gällande grunder att utgå från och med den 1 juli 1945.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 29 oktober 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att bifalla folkskolestyrelsens förslag samt att stadsfullmäktige skulle förbehålla sig rätten att, därest staten framdeles skulle övertaga pensioneringen av slöjdlärare eller tillerkänna redan pensionerade sådana befattningshavare statliga pensionstillägg vidtaga den reducering av sålunda bestämd kommunal tilläggpension, som kunde anses påkallad.

I skrivelse den 1 november 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 237 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 299. **Återbesättande av befattning som verkmästare vid byggnadskontoret.**

I skrivelse den 11 oktober 1945 hade drätselkammaren hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta en ledigbliven befattning såsom verkmästare vid byggnadskontoret.

I skrivelse den 29 oktober 1945 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 238 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 300. **Selma Emelia Hedréns ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 8 november 1945 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingar angående fru Selma Hedréns ansökan angående *dels* tillstånd att från och med den 1 oktober 1945 i den av henne bedrivna matserveringsrörelsen i fastigheten nr 16 vid Stora gatan här i staden (Hotell Fenix) till spisande gäster utskänka pilsnerdricka, *dels ock* om tillstånd att i ovannämnda lokaler vid enskilda fester och begravningar utskänka vin.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden på anförda skäl *dels* tillstyrkt bifall till Selma Hedréns hemställan om tillstånd till utskänkning av pisnerdricka klass II till spisande gäster, under tiden 1 oktober 1945—30 september 1948, *dels ock* avstyrkt bifall till hennes framställning om utskänkning av vin.

Poliskammaren hade i yttrande den 8 november 1945 tillstyrkt bifall till ansökningen, i vad densamma avsåge utskänkning av pilsnerdricka.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 14 november 1945 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att hos länsstyrelsen *dels* tillstyrka att fru Selma Hedrén meddelades tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Stora gatan nr 16 under tiden 1 oktober 1945—30 september 1948, *dels ock* avstyrka Selma Hedréns framställning i vad den avsåge utskänkning av vin.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 239 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 301. **Ang. Gustav Evald Perssons ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 14 juli 1945 hade poliskammaren inhämtat stadsfullmäktiges yttrande över Gustav Evald Perssons ansökan om tillstånd att få utskänka och utminutera pilsnerdricka klass II i lokaler inom fastigheten Fiskartorget nr 1 här i staden.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, så hade nykterhetsnämnden genom utlåtande den 17 oktober 1945 på anförda skäl avstyrkt bifall till framställningen.

Poliskammaren hade likaledes genom utlåtande den 14 juli 1945 avstyrkt ansökningen.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 14 november 1945 föreslagit stadsfullmäktige besluta att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till Gustav

Evald Perssons ifrågavarande framställning om tillstånd till utskänkning och utminutering av pilsnerdricka klass II.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 240 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 302. **Tillsättande av kommitté för utredning av fråga om till- och nybyggnad av tekniska skolan.**

I skrivelse den 15 november 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att tillsätta en kommitté med uppdrag att utreda frågan angående yrkesskolans, elektrotekniska fackskolans och högre folkskolans lokalbehov samt att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma till stadsfullmäktige med förslag till ledamöter i denna kommitté.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 241 ser. A) och sedan herrar Sjöberg, Hellblom, Eklund, Persson, Jacobsson och Engdahl yttrat sig i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 303. **Ang. 1941 års befolkningsutrednings betänkande om skolmåltiderna.**

Genom resolution den 27 november 1945 hade länsstyrelsen i länet anmodat stadsfullmäktige att inkomma med yttrande över 1941 års befolkningsutrednings betänkande om skolmåltiderna.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning remittera ärendet till folkskolestyrelsen och drätselkammaren samt att uppdraga åt drätselkammaren att sedan folkskolestyrelsen hörts i ärendet å stadsfullmäktiges vägnar avgiva utlåtande till länsstyrelsen.

§ 304. **J. Sigfrid Edströms tackskrivelse.**

Föredrogs och lades till handlingarna en från J. Sigfrid Edström inkommen skrivelse med framförande av hans tack för det telegram, som å Västerås stads vägnar tillsänts honom på hans 75-årsdag.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 december 1945.

ALB. LUNDKVIST.

Gustaf Olsson. *Gösta Lundberg.*

Offentligen uppläst den 4 december 1945, betygar

Ex. officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 20 december 1945.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, vice ordföranden C. W. Karlsson, Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Persson, Gunnar Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Olsson, Pers, Nyström, Berglund, Turén, fru Lindqvist, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar E. Jonsson, Berglind, fru Bergsten, fru Gustavsson, herrar Matell, Å. Johansson, J. Jacobsson, fröken A. Carlsson, herrar E. W. Larsson och Filip Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Nyman, Granér, Sjöblom och Lewrö.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 305. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs år herrar Welin-Berger och Gunnar Larsson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset lördagen den 29 december 1945 kl. 13.

§ 306. **Jämkning av stadsplanen för Mariaberget samt kvarteren Malin m. fl.**

I skrivelse den 19 november 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 20 september 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för Mariaberget samt kvarteren Malin, Malvina, Maria, Nella och Neta i Västerås ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 6 december 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 242 ser. A) och sedan herr Pers yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 307. **Ang. jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ludvig.**

I skrivelse den 5 november 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 25 september 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ludvig i Västerås ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 6 december 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 243 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 308. **Ang. jämkning av stadsplanen för kvarteret Inge.**

I skrivelse den 15 november 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 15 september 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Inge i Västerås ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 6 december 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 244 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 309. **Ang. nybyggnadsförbud för Badelunda socken.**

I skrivelse den 15 november 1945 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om att de meddelade nybyggnads- och avstyckningsförbuden inom Badelunda socken måtte äga fortsatt giltighet tills vidare efter den förestående införlivningen med Västerås stad.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 december 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 245 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 310. **Anläggande av vatten- och avloppsledningar i Skallbergsgatan samt del av Tunbyvägen.**

I skrivelse den 2 oktober 1945 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anordnande av vatten- och avloppsledningar i Skallbergsgatan ooch Tunbyvägen inom området Lilla Johanneslund anvisa ett anslag å 34.000 kronor att utgå med 6.700 kronor av lånemedel samt med 27.300 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 december 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 34.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och täckas till ett belopp av 6.700 kronor av lånemedel samt till ett belopp av 27.300 kronor av inflytande anslutningsavgifter samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 6.700 kronor ävensom att vidtaga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 246 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 311. **Förvärv av mark av stadsägan 2239 från Försvarets bostadsanskaffningsnämnd.**

I skrivelse den 6 december 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* för förvärv av del av stadsägan 2239 från Kronan anvisa ett anslag å 55.000 kronor, *att* för anläggande av gator å området anvisa ett anslag av 150.000 kronor, *att* bemyndiga drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen angivna villkor med Kronan träffa avtal om förvärv av området samt vidtaga alla för avtalets fullföljande erforderliga åtgärder, *att* bemyndiga drätselkammaren att inom området försälja tomter till pris och på villkor, som drätselkammaren med hänsynstagande till överenskommelsen med Kronan kunde finna skäligt bestämma samt *att* ovan angivna anslag å tillhopa 205.000 kronor skulle täckas av köpeskillingsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 247 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 312. **Förvärv och byte av mark med Byggnadsaktiebolaget Verner Andersson å stadsägorna 1666 och 1919.**

I skrivelse den 6 december 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att bemyndiga drätselkammaren att huvudsakligen på i skrivelsen angivna villkor med byggnadsfirman Verner Andersson Aktiebolag träffa avtal angående byte av mark av stadsägan nr 1666 med stadsägan nr 1919 i Västerås ävensom att vidtaga alla för bytesavtalets fullföljande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 248 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 313. **Övertagande av Badelunda Elektriska Distributionsförenings verksamhet.**

I skrivelse den 4 december 1945 hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga styrelsen att på i skrivelsen angivna grunder träffa avtal med Badelunda Elektriska Distributionsförening om stadens övertagande av föreningens tillgångar och skulder samt att bemyndiga styrelsen att träffa avtal med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om inköp av lägenheterna Långby 2^2 och 4^2 inom Badelunda socken jämte därå uppförd stationsbyggnad.

Genom utlåtande den 6 december 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att godkänna i styrelsens skrivelse omförmälda avtal angående *dels* stadens övertagande av Badelunda Elektriska Distributionsförenings tillgångar och skulder, *dels ock* stadens förvärv av fastigheterna Långby 2^2 och 4^2 i Badelunda socken, *att* bemyndiga styrelsen att vidtaga alla för avtalens fullföljande erforderliga åtgärder samt att köpeskillingen för angivna fastigheter skulle täckas på sätt i 1946 års statförslag angivits.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 249 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning godkänna drätselkammarens förslag.

§ 314. **Anskaffande av ny gasklocka.**

I skrivelse den 1 december 1945 hade styrelsen för tekniska verken hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffande av ny gasklocka med tillhörande maskineri samt ny stationsgasmätare för gasverket anvisa ett anslag av 155.000 kronor att utgå av lånemedel.

Genom utlåtande den 6 december 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att för ändamålet anvisa ifrågavarande anslag å 155.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å nämnda belopp samt att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 250 ser. A) och sedan herrar Engdahl och Olsson yttrat sig utan särskilt yrkande beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 315. **Anskaffande av en stegvagnsautomobil till elverket.**

I skrivelse den 1 december 1945 hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för inköp av stegvagn anvisa ett anslag å 11.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och täckas med två tredjedelar av det löpande underhållsanslaget för gatubelysning och med en tredjedel av det löpande underhållsanslaget för elledningsnätet med lika fördelning på åren 1945 och 1946.

Genom utlåtande den 6 december 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 251 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 316. **Inköp av korkmatta till barnstugan vid Tunby.**

I skrivelse den 15 november 1945 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anslå 1.500 kronor till inköp av korkmatta till Tunby barnstuga.

Genom utlåtande den 6 december 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att för ändamålet anvisa ifrågavarande anslag samt att härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat tillgängligt extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 252 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 317. **Ang. inköp av tvättmaskin till ålderdomshemmets tvättinrättning.**

I skrivelse den 14 november 1945 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett förslagsanslag å 2.950 kronor för inköp och inmontering av en ny tvättmaskin till åderdomshemmets tvättinrättning.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 6 december 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att för ändamålet anvisa ifrågavarande förslagsanslag å 2.950 kronor samt att härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat tillgängligt extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 253 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 318. **Anmälan om överskridande av anslag å ålderdomshemmet till underhåll av byggnader m. m.**

I skrivelse den 6 december 1945 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för bestridande av vissa byggnads- och underhållsarbeten vid ålderdomshemmet anvisa ett belopp av 23.500 kronor att utgå av tillgängliga medel samt att uppdraga åt drätselkammaren att i samband med fastställande av bokslutet inkomma med förslag till täckning av beloppet ifråga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 254 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 319. **Inrättande av en ordinarie befattning som verkmästare vid elverket.**

I skrivelse den 2 oktober 1945 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att en befattning på extra stat som verkmästare vid elverket från och med den 1 januari 1946 måtte omändras till befattning såsom verkmästare å ordinarie stat med placering i 11. lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 27 november 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att ifrågavarande befattning från och med den 1 januari 1946 skulle omändras till en befattning som verkmästare å ordinarie stat med placering i 11. lönegraden i den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt att bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

I skrivelse den 6 december 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 255 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 320. Ang. pensionsunderstöd till kommunalarbetaren K. A. Alfredsson.

Sedan löne- och avtalsnämnden i skrivelse den 27 november 1945 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bevilja kommunalarbetaren Karl Alfred Alfredsson ett pensionsunderstöd av 350 kronor per år att utgå från och med den 1 januari 1946 under hans återstående livstid, så hade drätselkammaren genom utlåtande den 6 december 1945 tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 256 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 321. Subvention för sprängningskostnader inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde.

I skrivelse den 6 december 1945 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings i Västerås förfogande ställa ett belopp av 10.000 kronor att efter samråd med drätselkammaren fördelas bland byggnadsföretagare å Tunby stadsgärde såsom kompensation för sprängningskostnader samt att härav föranledd utgift skulle bestridas av bostadssubventionsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 257 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 322. Ang. fråga om nybyggnad för högre allmänna läroverket i Västerås.

I skrivelse den 8 december 1945 hade den av stadsfullmäktige tillsatta kommittén för utredning rörande högre allmänna läroverkets lokalbehov på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med frånträdande av tidigare av stadsfullmäktige fattat beslut i princip godkänna nu framlagt förslag till nybyggnad för högre allmänna läroverket, att för utförande av första etappen av byggnadsföretaget bevilja ett reservationsanslag å 2 miljoner kronor samt att uppdraga åt kommittén att i

egenskap av byggnadskommitté infordra och antaga entreprenadanbud samt under byggnadstiden företräda staden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 19 ser. B) beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr Sjöberg remittera ärendet till drätselkammaren för utlåtande.

§ 323. **Fråga om till- och ombyggnad av kommunala flickskolan i Västerås.**

I skrivelse den 8 december 1945 hade den av stadsfullmäktige tillsatta kommittén för utredning av kommunala flickskolans lokalbehov hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna ett av kommittén framlagt förslag till om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan samt att för ändamålet anslå medel till ett belopp av 1.320.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 20 ser. A) beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr Sjöberg att remittera ärendet till drätselkammaren för yttrande.

§ 324. **Ang. inrättande av kommunal tvättstuga.**

I skrivelse den 6 november 1945 hade den av stadsfullmäktige tillsatta kommittén för utredning av fråga angående inrättande av kommunal tvättstuga hemställt, att stadsfullmäktige ville i princip besluta om inrättande av kommunal tvättstugeinrättning jämte badinrättning samt att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för frågans fortsatta lösande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 21 ser. B) och sedan herrar Johansson, Engdahl och Matell yttrat sig i ärendet beslöto stadsfullmäktige på yrkande av den förstnämnde remittera ärendet till drätselkammaren för utlåtande.

§ 325. **Val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 december 1945 (S. H. nr 22 ser. B) hade beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphörde med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Med ledning av detta förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogs nu ifrågavarande val på sätt av §§ 326—367 här nedan

närmare omförmäles. Samtliga val med undantag av de under § 326 här nedan antecknade val av en ledamot i drätselkammaren förrättades med acklamation.

§ 326. **Drätselkammaren.**

Till ledamöter i drätselkammaren för tiden intill utgången av år 1949 utsågos med acklamation byggmästaren Fritz Eklund, måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, kontorschefen Einar Keijser, stuveriförmannen Carl Hellström, ekonomichefen Gösta Lundberg, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, banktjänstemannen Anna Carlsson, lantbruksingenjören H. Welin-Berger och advokaten J. Ruben Nyman.

Sedan fru Gustavsson yrkat, att till ledamot i drätselkammaren i stället för kamreraren Carl Th. Ericson skulle utses mätningsmannen Folke Lindkvist, företogs val genom slutna sedlar, därvid kamreraren Carl Th. Ericson erhöll 34 röster, mätningsmannen Folke Lindkvist 5 röster, varjämte 2 blanka röstsedlar avlämnades. Tre ledamöter röstade ej.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat att utse herr Ericson till ledamot i drätselkammaren för tiden intill 1949 års utgång.

Till suppleanter intill 1949 års utgång valdes kontoristen Einar Jonsson, svetsaren Åke Johansson, ombudsmannen Erik Pettersson, civilingenjören Ralf Thorburn och direktören Mattias Pers.

Tillika beslöts att av suppleanterna herrar Einar Jonsson, Åke Johansson och Erik Pettersson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Eklund, Lundkvist, Keijser, Hellström, Lundberg, Olsson och fröken Anna Carlsson, herr Thorburn vid förfall för någon eller båda av herrar Welin-Berger och Ericson samt herr Pers vid förfall för herr Nyman.

§ 327. **Styrelsen för tekniska verken.**

Till ledamöter i styrelsen för tekniska verken för tiden intill 1949 års utgång omvaldes muraren Martin Hellblom samt nyvaldes nuvarande suppleanten verkmästaren David Johansson.

Till suppleant för samma tid efter David Johansson valdes metallarbetaren John Johansson, Relävägen 5 B, Västerås.

Vidare nyvaldes såsom suppleant i styrelsen ombudsmannen Erik Berglind för tiden intill 1947 års utgång, ingenjören Erland Gustafsson för tiden intill 1949 års utgång och ingenjören G. Rydbeck för tiden intill 1947 års utgång.

Stadsfullmäktige beslöto, att herrar John Johansson, Erik Berglind och Erland Gustafsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna Gustaf Olsson, Martin Hellblom och David Johansson samt herrar Linus Jansson och G. Rydbeck i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller båda av herrar Mogens Matell och H. Welin-Berger.

§ 328. **Hamnstyrelsen.**

Till ledamöter i hamnstyrelsen för tiden intill 1950 års utgång omvaldes civilingenjören Åke Mattson samt till suppleant för tiden intill 1948 års utgång svetsaren Åke Johansson.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herr Åke Johansson skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Hellström, Thorén och Björk samt herrar Fritz Granath och Sam Nyström i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller båda av ledamöterna herrar Wittbom och Mattson.

§ 329. **Löne- och avtalsnämnden.**

Till suppleant i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1946 års utgång valdes ingenjören Gust. Lindén.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna metallarbetaren Anton Berglund och metallarbetaren Elis Larsson skulle i nu nämnd ordning tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Karl Engdahl, Martin Holmberg, K. H. Thorén och Filip Dahlström, Herman Green vid förfall för någon av eller båda herrar Algot Broberg och A. I. Wolff samt herr Gust. Lindén vid förfall för herr Mattias Pers.

§ 330. **Gatunamnsberedningen.**

Till suppleanter i gatunamnsberedningen valdes redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, brevbäraren Olle Haglind och journalisten Axel Wennerling.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar Bengt Dahlander och O. Haglind i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon av eller båda ledamöterna herrar Fritz Eklund och Erik Östlund samt herr Axel Wennerling vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Sven Drakenberg, Helge Smedinger och Ragnar Jirlow.

§ 331. **Hälsovårdsnämnden.**

Till ledamöter i hälsovårdsnämnden för tiden intill 1949 års utgång valdes ingenjören Gust. A. Lindahl samt fru Karin Kjelldahl.

Till suppleanter för samma tid omvaldes fru Elin Ramqvist och doktor Nils Boström.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna var och en av herr Erik Berglind, fru Greta Schörling och herr Anton Berglund i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Lindahl, Sjöblom och Östlund samt fru Elin Ramqvist och doktor Nils Boström i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda ledamöterna fru Karin Kjelldahl och herr V. Snöborgs.

§ 332. **Polisnämnden.**

Till ledamöter i polisnämnden för tiden intill 1949 års utgång omvaldes förre drätseldirektören Theofil Öberg, förrådsförmannen Hugo Fredriksson och förrådsvaktmästaren Ivar Engström samt i stället för riksdagsmannen David Hall, vilken avsagt sig uppdraget, typografen Nils Pettersson.

På yrkande av herr Welin-Berger, som meddelade, att herr Lewrö avsagt sig ledamotskapet i polisnämnden på grund av hälsoskäl och bristande tid, beslöto stadsfullmäktige att till ledamot i nämnden efter herr Lewrö för samma tid utse nuvarande suppleanten landskanslisten Axel Jäder ävensom att till suppleant i herr Jäders ställe utse tullförvaltaren H. Junghagen.

Till suppleanter för samma tid valdes advokaten J. Ruben Nyman, metallarbetaren Stig Håvberg, Rotorvägen 5 c, metallarbetaren Erik Björklund, Noreliigatan 4, och typografen Göte Hellman, Tegnérgatan 12.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar Håvberg, Björklund och Hellman i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hugo Fredriksson, Ivar Engström och Nils Pettersson samt herrar J. Ruben Nyman och H. Junghagen i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller båda av herrar Th. Öberg och Axel Jäder.

§ 333. **Parkstyrelsen.**

Till ledamöter i parkstyrelsen för tiden intill 1949 års utgång utsågos ekonomichefen Gösta Lundberg, trädgårdsarbetaren Elof Hagström, fru Anna Larsson, Tråddragarplan 5, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert och direktören Elow Eriksson.

Till suppleanter för samma tid valdes svetsaren Åke Johansson, parkföreståndaren Adolf Andersson, kontoristen Britta Lindkvist, Jakobsbergsgatan 14, köpmannen Georg Lindqvist och förre blomsterhandlaren Karl Pettersson.

Efter inför stadsfullmäktige nu företagen lottning bestämdes härefter, att av ledamöterna fru Anna Larsson samt herrar Gösta Lundberg och Elow Eriksson samt av suppleanterna herrar Karl Pettersson, Adolf Andersson och Åke Johansson skulle avgå efter 2 år samt övriga ledamöter och suppleanter efter 4 år.

Med tillämpning av föreskrift i parkstyrelsens reglemente beslöts, att suppleanterna skulle vara personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter ovan uppräknats.

§ 334. **Lantegendomsnämnden.**

Till suppleanter i lantegendomsnämnden för tiden intill 1946 års utgång valdes traktorköraren Olof Ridman, Tibble storgård, ombudsmannen Erik Pettersson och sekreteraren K. Sjöfält.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar Ridman och Pettersson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Gustav Karlsson, G. S. Berg och Erik Lindström samt herr Sjöfält vid förfall för någon av eller båda ledamöterna herrar Welin-Berger och Joh. Jansson.

§ 335. **Badhusstyrelsen.**

Till suppleant i badhusstyrelsen för tiden intill 1946 års utgång valdes fru Gunborg Berg, Karlsgatan 24, Västerås.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herr Oskar Andersson och fru Gunborg Berg i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Wiktor Persson, Georg Andersson och fru Hilda Bergsten samt herr Lindén vid förfall för någon av eller båda herrar Th. Öberg och G. Andrén.

§ 336. **Nykterhetsnämnden.**

Till ledamöter i nykterhetsnämnden för tiden intill 1949 års utgång omvaldes bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, domkyrkoeldaren Henning Carneborg, polismannen Laurentz Gustafsson och civilingenjören Valfrid Redmalm.

Till suppleanter för samma tid omvaldes fältläkaren Gunnar Wingren samt i stället för fru Gerta Schörling, vilken avsagt sig uppdraget, kopplingsarbetaren Birger Grip, Bergsvägen 7.

Till vice ordförande i nykterhetsnämnden för tiden intill 1949 års utgång utsågo stadsfullmäktige bokförlagsföreståndaren R. V. Hult.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar Birger Grip och Roland Forsberg i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Hult, Carneborg, fru Hall, herrar Gustafsson och Stenvall samt herrar Wingren, Bergstrand och fru Kjelldahl i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Norén, Andrén och Redmalm.

§ 337. **Barnavårdsnämnden.**

Till ledamöter i barnavårdsnämnden för tiden intill 1949 års utgång valdes följande, nämligen för lärarkåren: folkskoleinspektören Em. Granér, för kommunen i övrigt: tjänstemannen Gösta Sjöberg och fru Lydia Billgren,

för prästerskapet: komministern Nils Berge,
för fattigvårdsstyrelsen: kyrkoskrivaren John Sjöblom och
för läkarna: doktor K. Granberg.

Till suppleanter för samma tid valdes

för prästerskapet: komministern Simon Forshem,
för läkarna: provinsialläkaren K. E. Nylén samt
för kommunen i övrigt: fru Alice Boström och fru Astrid L. Johansson, Kopparbergsvägen 41.

Till suppleant, vald för fattigvårdsstyrelsen, utsågs för tiden intill 1947 års utgång fru Astrid Johansson, Norra Ringvägen 28, i stället för filaren Wiktor Persson, vilken avsagt sig uppdraget.

Vidare beslöto stadsfullmäktige till ordförande för tiden intill 1949 års utgång förordna folkskoleinspektören Em. Granér samt till vice ordförande för samma tid tjänstemannen Gösta Sjöberg.

§ 338. **Fattigvårdsstyrelsen.**

Stadsfullmäktige beslöto till en början att i anledning av Badelunda sockens inkorporering med staden sistnämnda socken tills vidare skulle utgöra ett särskilt fattigvårdsdistrikt, benämnt 12:e fattigvårdsdistriktet.

Utsågos till ordförande i fattigvårdsstyrelsen för tiden intill 1949 års utgång f. drätseldirektören Theofil Öberg samt till styrelsens vice ordförande för samma tid kyrkoskrivaren John Sjöblom.

Inom de olika fattigvårdsdistrikten valdes följande personer till nedan nämnda befattningar:

1:a distriktet.

Distriktschef: Komministern Nils Berge.
Vice distriktschef: Fru Gertrud Lundkvist.
Vårdare: Fröken Ester Johansson.

Samtliga val skulle gälla för tiden intill 1949 års utgång.

2:a distriktet.

Distriktschef: Apparatmontören Alvar Johansson.
Vice distriktschef: Järnarbetaren Karl A. Fröbom.
Vårdare: Domkyrkoeldaren Henning Carneborg och fru Gunborg Berg.

Samtliga val skulle gälla för tiden intill 1949 års utgång.

3:e distriktet.

Vårdare: Fru Elin Andersson och fru Elsa Eriksson.

Valen gälla för tiden intill 1949 års utgång.

4:e distriktet.

Vårdare: Fru Anna Larsson, fru Nanny Brunnsberg och fru Hanna Gustafsson, samtliga val för tiden intill 1949 års utgång.

5:e distriktet.

Distriktschef: Kontoristen Einar Jonsson.
Vice distriktschef: Stationskarlen K. G. Johansson.
Vårdare: Fru Agnes Söderquist.

Samtliga val skulle gälla för tiden intill 1949 års utgång.

6:e distriktet.

Distriktschef: Kyrkoskrivaren John Sjöblom.
Vice distriktschef: Fru Vilma Hellström.
Vårdare: Chauffören H. A. E. Flyckt.

Samtliga val skulle gälla för tiden intill 1949 års utgång.

7:e distriktet.

Vårdare: Fru Karin Österberg, Sofiebergsvägen 10 här i staden för tiden intill 1949 års utgång.

8:e distriktet.

Vice distriktschef: Avsynaren Ragnar Karlsson.
Vårdare: Fru Maja Lundin, fru Tora Lundgren, fru Maja Johansson och verktygsarbetaren Helmer Törnblom.

Samtliga val gälla för tiden intill 1949 års utgång.

9:e distriktet.

Distriktschef: Tjänstemannen Hugo Lindgren.
Vårdare: Lantbrukaren Jakob Pettersson och trädgårdsarbetaren Vilh. Björk.

Samtliga val skulle gälla för tiden intill 1949 års utgång.

10:e distriktet.

Distriktschef: Fru Helga Hall.
Vice distriktschef: Lokföraren A. G. Lindgren.
Vårdare: Hemmansägaren K. A. Blomkvist, lantbrukaren Fabian Rörick och fru Maja Sillén.

Samtliga val skulle gälla för tiden intill 1949 års utgång.

11:e distriktet.

Vice distriktschef: Fru Frida Bergman, Malmabergsgatan 75.
Vårdare: Fru Gerda Nyblom, Gjutargatan 6.

Samtliga val skulle gälla för tiden intill 1949 års utgång.

12:e distriktet.

Distriktschef: Hemmansägaren Karl Wässman, Tibble.
Vice distriktschef: Smeden J. K. Jansson, Lundby gård.
Vårdare: Kyrkovaktmästaren Ivar Johansson, Skälby.

Valen skulle gälla ifråga om herrar Wässman och Jansson för tiden intill 1947 års utgång och ifråga om herr Johansson för tiden intill 1949 års utgång.

§ 339. **Folkskolestyrelsen.**

Till suppleant i folkskolestyrelsen för tiden intill 1947 års utgång i stället för förmannen Gunnar Pettersson, vilken hemställt om entlediigande från sitt uppdrag, valdes fru Ellen Björk.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att var och en av suppleanterna fru Margit Pettersson, fru Ellen Björk, herr Ernst Johansson, herr E. G. Hedman, herr Ivar Andersson, herr Inge Jonsson och fru Ebba Holmström i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herr R. Söderquist, herr G. Sund, herr David Johansson, herr Bengt Dahlander, fru Greta Schörling, herr Gustav Karlsson och fru Ebba Berg samt fru Elsa Engberg, herr S. Forshem och herr O. Lewrö i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av ledamöterna herr Folke Ericsson, herr Ernst Enochsson och herr Ivar Wennberg samt fröken Elsa Hultgren och herr Erik Billert i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Anders Yngve Pers och G. Leontein.

§ 340. **Lokalstyrelsen för Västerås högre allmänna läroverk.**

Till ledamöter i lokalstyrelsen för Västerås högre allmänna läroverk omvaldes för tiden intill 1949 års utgång direktören Karl Erik Eriksson, muraren Martin Hellblom och tjänstemannen Gösta Sjöberg samt till suppleanter för samma tid överingenjören Carl Henning, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander och filaren Göte Juhlén.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att suppleanterna skulle vara personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter ovan angåves.

§ 341. **Revisorer.**

Till ordinarie revisorer för år 1946 av stadens räkenskaper valdes förmannen Karl Engdahl, brandmästaren Ernst Johansson, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Gösta Holmén, länsjägmästaren Edvin Nyblom och ingenjören Gust. Lindén.

Till suppleanter för samma tid valdes kontoristen Göte Magnusson, folkskolläraren John Jacobsson, montören Herbert Hansson, Djäknegatan 6, kontoristen Holger Tillman, Tallbackagatan 10, civilingenjören G. Dahlby, direktören Edvard Johansson och ingenjören Paul Jansson, Valhallavägen 17.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar Magnusson, Jacobsson, Hansson och Tillman i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid

förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Engdahl, Johansson, Holmberg och Thunell samt herrar Dahlby och Johansson i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Holmén och Nyblom ävensom herr Jansson vid förfall för herr Lindén.

§ 342. **Revisorer av Arbetareinstitutets räkenskaper.**

Till revisor för år 1946 av Arbetareinstitutets räkenskaper omvaldes banktjänstemannen Axel Lindell samt till suppleant för samma tid ekonomichefen Gösta Lundberg.

§ 343. **Revisorer av Högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.**

Till ordinarie revisorer för år 1946 av Högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper omvaldes verkmästare Gustav Karlsson och majoren G. Robsahm.

Till suppleant för samma tid omvaldes föreståndaren Rudmar Thunell.

§ 344. **Revisorer av Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.**

Till ordinarie revisor för år 1946 av Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet omvaldes postexpeditören Erik Östlund samt till suppleant för samma tid majoren G. Robsahm.

§ 345. **Revisorer av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet.**

Till ordinarie revisor för år 1946 av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet omvaldes postexpeditören Erik Östlund och till suppleant för samma tid majoren G. Robsahm.

§ 346. **Revisorer av IOGT:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper.**

Till ordinarie revisor för år 1946 av IOGT:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper omvaldes postexpeditören Erik Östlund samt till suppleant för samma tid majoren G. Robsahm.

§ 347. **Styrelsen för Västerås Idrottshall förening u. p. a.**

Till ledamot i styrelsen för Västerås Idrottshall förening u. p. a. för tiden intill 1947 års utgång omvaldes journalisten Stig Löfstrand samt till suppleant för samma tid ingenjören Ernst Karlsson.

Till revisor för 1946 års räkenskaper omvaldes ingenjören Gust. Lindén med kontoristen Einar Jonsson som suppleant.

§ 348. **Styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier.**

Till ledamot i styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier för tiden intill 1946 års utgång omvaldes verkmästaren Gustav Karlsson.

Till suppleant för samma tid omvaldes häradshövdingen Sven Turén.

Till revisor för 1945 och 1946 års räkenskaper omvaldes förmannen Karl Engdahl med ingenjören Gust. Lindén som suppleant.

§ 349. **Västerås Kaféaktiebolag.**

Till ledamöter för år 1946 i Västerås Kaféaktiebolag omvaldes stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och ekonomichefen Gösta Lundberg.

Till suppleanter för samma tid omvaldes verkmästaren David Johansson och förrådsförvaltaren John Beckman.

Till revisor för 1945 års räkenskaper omvaldes bokförlagsföreståndaren R. V. Hult samt till suppleant för honom köpmannen Oscar Kihlgren.

§ 350. **Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.**

Till ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd för tiden intill 1947 års utgång valdes tullförvaltaren H. Junghagen, fabrikören Carl Holmquist, fru Ebba Berg, verkmästaren Gustav Karlsson och kontorschefen Einar Keijser.

§ 351. **Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.**

Till ledamöter i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen omvaldes för tiden intill 1947 års utgång måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, majoren G. Robsahm, fru Ebba Berg, kontorschefen Einar Keijser, folkskolläraren G. Leontein, verkmästaren Gustav Karlsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

§ 352. **Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.**

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål omvaldes för tiden intill 1947 års utgång måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, fru Ebba Berg, verkmästaren Gustav Karlsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

§ 353. **Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.**

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond omvaldes för tiden intill 1947 års utgång domprosten Ernst Enochsson, fru Sigrid Wollert samt till ledamot efter förmannen Gunnar Pettersson, vilken avsagt sig uppdraget, fru Ebba Berg.

§ 354. **Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.**

Till ledamöter i nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond omvaldes för tiden intill 1947 års utgång

från tjänstemannaklassen: stadsdirektören Thjelvar Hedberg,
från handlande- och hantverkareklassen: fabrikören Otto Petersson samt
från arbetsklassen: verkmästaren Gustav Karlsson.

§ 355. **Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.**

Till ledamöter för tiden intill 1947 års utgång omvaldes i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden fru Agnes Söderquist och köpmannen Erik Sjöquist.

§ 356. **Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.**

Till ledamöter för tiden intill 1949 års utgång i nämnden över Lagerquistska donationsfonden omvaldes domprosten Ernst Enochsson och brandmästaren Ernst Johansson.

§ 357. **Arbetslöshetsnämnden.**

Till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1946 års utgång valdes studieledaren G. Sund, hyvlaren K. H. Thorén, förmannen Gunnar Larsson, kopplingsarbetaren Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson, direktören K. R. Liljeblad, civilingenjören Axel Andberger, ingenjören G. H. Zanders, förrådsförvaltaren John Beckman och valsverksarbetaren Axel Hellman.

Till suppleanter för samma tid valdes förmannen Vilhelm Berg, fru Anna Larsson, mätningsmannen Karl Karlsson, civilingenjören John Lundgren, tjänstemannen Evert Östlund och gjutaren Filip Larsson.

Stadsfullmäktige beslöto tillika att av suppleanterna herr Vilhelm Berg, fru Anna Larsson och herr Karl Karlsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Sund, Thorén, Gunnar Larsson, Erik Andersson och Erik Pettersson, herr Lundgren vid förfall för någon eller några av herrar Liljeblad, Andberger och Zanders, herr Östlund vid förfall för herr Beckman och herr Filip Larsson vid förfall för herr Hellman.

Till revisorer i nämnden för tiden intill 1946 års utgång valdes ekonomichefen Gösta Lundberg och banktjänstemannen Axel Lindell samt till suppleanter för samma tid bankkassören Harry Öjve och tjänstemannen K. Lönnroth, Tessingatan 1 C, Västerås.

Det bestämdes vidare, att herr Öjve skulle tjänstgöra vid förfall för herr Lundberg samt herr Lönnroth vid förfall för herr Lindell.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1946 års utgång hos länsstyrelsen föreslå bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och till vice ordförande för samma tid förmannen Gunnar Larsson samt att till val av länsstyrelsen såsom revisor för nu nämnda tid förorda intendenten H. Billman med förste byråassistenten A. Jungert såsom suppleant.

§ 358. **Kristidsnämnden.**

Till ledamöter i kristidsnämnden för tiden intill 1946 års utgång omvaldes tjänstemannen Gösta Sjöberg, avdelningschefen Filip Dahlström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Hall, förre blomsterhandlaren Karl Pettersson, lantbrukaren Fabian Rörick, disponenten Herman Green och köpmannen Oscar Kihlgren.

Till suppleanter för samma tid valdes fru Greta Sjödahl, verkmästaren Gustav Karlsson, kamreraren Verner Johansson, ingenjören Gust. Lindén och lantbrukaren Jakob Pettersson.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna fru Greta Sjödahl och herr Gust. Karlsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sjöberg, Dahlström, Elis Larsson och fru Hall, herrar Verner Johansson och Jakob Pettersson i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Rörick, Green och Kihlgren samt herr Lindén vid förfall för herr Karl Pettersson.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige hos kristidsstyrelsen föreslå, att till ordförande i nämnden för år 1946 förordnades bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och till vice ordförande för samma tid tjänstemannen Gösta Sjöberg.

§ 359. **Hyresnämnden.**

Beslöto stadsfullmäktige att till ledamöter och suppleanter i hyresnämnden utse följande personer:

till ledamot, *vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* förre blomsterhandlaren Karl Pettersson och till suppleanter direktören Mattias Pers samt fanjunkaren Axel Lövgren att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

till ledamot, *som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* ombudsmannen Eric Lindgren samt till suppleanter mätningsmannen Konrad Kjellgren, Vegagatan 2 A, och föreståndaren Rudmar Thunell att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

till ledamot, *som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet,* köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson som suppleant.

Stadsfullmäktige beslöto tillika att uppdragen skulle avse tiden till och med den 30 september 1946 eller om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av år 1946.

§ 360. **Styrelsen för Västerås Ungdomsråd.**

Till ledamot av styrelsen för Västerås ungdomsråd omvaldes för tiden intill 1947 års utgång svetsaren Åke Johansson med grosshandlaren Sam Nyström som suppleant.

§ 361. **Brandstodskommittén för fast egendom.**

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom valdes för tiden intill 1946 års utgång byggmästaren Verner Johansson, civilingenjören Arne Mattson, verkmästaren David Johansson och muraren Martin Hellblom.

Till suppleanter för samma tid valdes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och byggmästaren E. Alb. Myrberg.

Stadsfullmäktige beslöto tillika att av suppleanterna herr Olsson skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller båda av herrar David Johansson och Martin Hellblom samt herr Myrberg vid förfall för någon av eller båda herrar Verner Johansson och Arne Mattson.

§ 362. **Ombud vid mantalsskrivningen.**

Till ombud vid mantalsskrivningen för år 1946 valdes i stället för skrivaren Axel L. Andersson, vilken avlidit, byggnadssnickaren Hugo Ericsson, Hammarbygatan 6 B, samt omvaldes snickeriförmannen Hugo Svensson, fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson, verkmästare J. A. Silén, lägenhetsägaren Vilhelm Johansson, fru Agnes Söderquist, ombudsmannen Carl Ölander och tjänstemannen Axel Boberg.

§ 363. **Huvudmän i Västerås stads sparbank.**

Till huvudmän i Västerås stads sparbank intill utgången av år 1950 omvaldes kontorschefen Einar Keijser och överingenjören Carl Henning samt nyvaldes i stället för byggmästaren Axel Hammer, verkmästaren David Johansson.

§ 364. **Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.**

Till sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör beslöto stadsfullmäktige föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, maskiningenjören G. Wallenius och hamnfogden E. Bergkvist, samtliga för år 1946.

§ 365. **Ortsombud enl. Kungl. kungörelsen om statliga bosättningslån.**

Till ortsombud enligt Kungl. kungörelsen om statliga bosättningslån omvaldes för tiden intill 1947 års utgång diakonen K. Bergvall med kontorschefen Einar Keijser såsom suppleant.

§ 366. **Taxeringsnämnderna.**

Beslöto stadsfullmäktige att antalet av fullmäktige valda ledamöter i en var av 1945 års taxeringsnämnder skulle vara tre med lika antal suppleanter med undantag av 3:e, 12:e, 13:e och 14:e distrikten, där antalet sådana ledamöter bestämdes till fem med lika många suppleanter samt i taxeringsdistriktet 3 A, där antalet ledamöter bestämdes till fyra med lika många suppleanter.

Tillika bestämdes, att suppleanterna skulle vara personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här uppräknas.

1:a distriktet.

Ledamöter: Direktören Elow Eriksson, f. överpostiljonen J. E. Wirén och fabrikören Otto Petersson.

Suppleanter: Direktören O. Maunsbach, montören Erik V. Larsson och kontoristen Inge Jonsson.

2:a distriktet.

Ledamöter: Förvaltaren David Hallborg, ingenjören Thore Kättström och kontoristen Göte Magnusson.

Suppleanter: Fanjunkaren S. B. Knutsson, ingenjören Sune Swege och fru Greta Sjödahl.

3:e distriktet.

Ledamöter: Fru Helga Hall, förrådsvaktmästaren Ivar Engström, bankkamreraren R. Åhlén, Drottninggatan 17, köpmannen Alrik Sollin, Hållgatan 5, och köpmannen Roland Forsberg.

Suppleanter: Fru Ebba Roos, ombudsmannen Roland Kvarnström, Jakobsbergsgatan 15, inspektoren Aug. E. Arborelius, köpmannen Helmer Urby och kontoristen Kjell Branth, Utanbygatan 15.

3 A distriktet.

Ledamöter: Godsägaren Hugo Myrberg, cementarbetaren Sven Eriksson, Nylund, kakelugnsmakaren Manfred Kumlander, Tallbackagatan 10, och telegrafisten K. E. Odebrant, F. 1.

Suppleanter: Arrendatorn Olof Jansson, Tibble storgård, kyrkovaktmästaren Ivar Johansson, Skälby, grovarbetaren Axel Pettersson, Lundby gård och trafikledaren Bengt Göran Ahlfors, F. 1.

4:e distriktet:

Ledamöter: Ingenjören G. H. Zanders, byggnadssnickaren Frits Nyberg och verkstadsarbetaren Georg Karlsson.

Suppleanter: Kassören Oskar Rudén, metallarbetaren Stig Johansson, Statorvägen 3 A, och konditorn Ove Klingvall, Iggebygatan 4 C.

5:e distriktet.

Ledamöter: Ingenjören S. Ahl, föreståndaren Rudmar Thunell och tjänstemannen Axel Boberg.

Suppleanter: Köpmannen K. Torstensson, typografen Gustav Pettersson och banktjänstemannen R. Gustavsson, Kristiansborgsallén 20.

6:e distriktet.

Ledamöter: Sekreteraren K. Sjöfält, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och avsynaren Martin Holmberg.

Suppleanter: Köpmannen G. Wågberg, kamreraren S. Holmblad och trädgårdsarbetaren Olle J. Johansson, Östermalmsgatan 14.

7:e distriktet:

Ledamöter: Majoren G. Robsahm, järnarbetaren Karl A. Fröbom och hyvlaren K. H. Thorén.

Suppleanter: Fabrikören Carl Holmqvist, civilingenjören Axel Andberger och montören Fritz Södergren, Frihetsvägen 16.

8:e distriktet.

Ledamöter: Arkitekten V. Segerstedt, verktygsarbetaren Helmer Törnblom och stationskarlen K. G. Johansson.

Suppleanter: Folkskolläraren J. A. Eng, Rudbecksgatan 15, kontoristen Eivor Skarf, Stallhagsgatan 4, och verkmästaren Axel Karlsson.

9:e distriktet.

Ledamöter: Maskinisten Erik Karlsson, instruktören Tage Engelbrektsson och vedhandlanden J. Aug. Andersson.

Suppleanter: Folkskolläraren Edvin Sigroth, kommunalarbetaren N. G. Löf och järnhandlanden Henning Larsson.

10:e distriktet.

Ledamöter: Förmannen C. F. Larsson, typografen Nils Pettersson och köpmannen Erik Sundström.

Suppleanter: Metallarbetaren Åke Larsson, kontoristen Göte Melin och civilingenjören Erik Engberg.

11:e distriktet.

Ledamöter: Civilingenjören G. Dahlby, plåtarbetaren Emil Johansson och köpmannen R. V. Rosén.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, ombudsmannen Erik Berglind och direktören Ragnar Bosten.

12:e distriktet.

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, ingenjören Ferd. Wahlberg, ingenjören Knut Westerlund, lantbrukaren Jakob Pettersson och lokföraren E. H. Neijmer.

Suppleanter: Kamreraren Gerdhard Johansson, målaremästaren O. Hansson, ingenjören Axel Lindkvist, lantbrukaren John Eriksson, Tönsta, och kommunalarbetaren K. E. Lindvall.

13:e distriktet.

Ledamöter: Lokföraren Ernst Larsson, snickaren J. A. Grönberg, generalagenten Curt Möller, muraren Ludvig Gräns och godsägaren Lars Jansson.

Suppleanter: Ingenjören Erland Gustavsson, lantbrukaren C. P. Carlstedt, ingenjören Börje Sjölander, butiksföreståndaren Hugo Karlsson och lantbrukaren Karl Axel Blomkvist.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige, att åt detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Jansson skulle givas uppdrag att taga befattning med den virkestaxering, som omförmäles i 81 § taxeringsförordningen med herr Blomkvist såsom suppleant i detta särskilda uppdrag.

14:e distriktet.

Ledamöter: Köpmannen Oscar Kihlgren, handlanden Otto Jansson, butiksföreståndaren Elof West, avdelningschefen Filip Dahlström och skomakaremästaren Ernfrid Karlsson.

Suppleanter: Köpmannen Sigfrid Holm, folkskolläraren John Jacobsson, skomakaremästaren Martin Vestberg, byggnadssnickaren Hugo Ericsson och ombudsmannen Carl Ölander.

15:e distriktet.

Ledamöter: Byggnadsverkmästaren Erik Lindström, byggmästaren N. Ludvigsson och byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Byggnadskontrollanten Axel Eriksson, byggnadsingenjören C. M. Lilja och mätningsmannen E. G. Hedman.

§ 367. **Pensionsnämnderna.**

Med bifall till av beredningsutskottet framfört förslag beslöto stadsfullmäktige, att Badelunda socken skulle utgöra eget pensionsdistrikt ävensom att i distriktet skulle utses två ledamöter och två suppleanter

ävensom att uppdraga åt beredningsutskottet att underställa beslutet angående den ändrade pensionsdistriktsindelningen länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

Stadsfullmäktige beslöto vidare att till ledamöter och suppleanter i pensionsnämnderna för tiden intill 1949 års utgång utse följande personer och bestämdes tillika, att suppleanterna liksom hittills skulle vara personliga för ledamöterna.

I distriktet för äldre stadsområdet

(nuvarande Västerås Domkyrkoförsamling med undantag av förutvarande S:t Ilians församling).

Ledamöter: Fru Margit Pettersson, Frihetsvägen 12, vaktmästaren E. A. Lindstedt och fru Karin Kjelldahl.

Suppleanter: Fru Ester Karlsson, Frihetsvägen 2, och fru Lilly Lövberg, Källhagsgatan 1, samt fru Elsa Engberg.

I distriktet för förutvarande S:t Ilians församling.

Ledamöter: Modellsnickaren Gunnar Norrman och lokföraren Ernst Larsson.

Suppleanter: Civilingenjören Bengt Rehnborg, lokföraren A. G. Lindgren samt för tiden intill 1947 års utgång konduktören K. A. Lindkvist, Jakobsbergsgatan 14.

I distriktet för Lundby socken.

Ledamöter: Fabrikören Carl Holmqvist och lindaren Karl Ludvig Lundin.

Suppleant: Fru Elna Vretlund.

I distriktet för Badelunda socken.

Ledamöter: Kyrkovaktmästaren Ivar Johansson, Skälby, och åkeriägaren J. E. Strand, Tibble.

Suppleanter: Kopplingsarbetaren Birger Grip och kontoristen Holger Tillman.

Efter inför stadsfullmäktige företagen lottning bestämdes tillika, att av ledamöterna herr Ivar Johansson, Skälby, och av suppleanterna herr Birger Grip skulle avgå med utgången av år 1947.

§ 368. **Ang. budget för år 1946.**

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 3 december 1945 hade magistraten överlämnat ett av drätselkammaren den 20 november 1945 upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1946 över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 5 december 1945.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet, vilka funnos intagna under nr 18 A och B ser. B i stadsfullmäktiges tryckta handlingar, uppstod överläggning, varunder yttrade sig herrar Sjöberg, Welin-Berger, Engdahl, Pers, Eklund och Hellström.

Härefter fattade stadsfullmäktige nedan intagna beslut i ärendet.

Allmän förvaltning.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick drätselkammarens förslag till stat under Allmän förvaltning.

Rätts- och ordningsväsende. Magistrat och rådhusrätt.

Med iakttagande av den av drätselkammaren förordade ändringen, avseende en mindre justering av beloppet för pensioner samt en nedsättning av anslaget för beredande av semester åt kontorsbiträden från 900 kr. till 700 kr. beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande statförslag för magistrat och rådhusrätt.

Polis- och åklagarväsende.

Godkändes polisnämndens förslag till budget för polis- och åklagarväsende i oförändrat skick.

Mantalsskrivnings- och beskattningsväsende.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna föreliggande förslag till stat för mantalsskrivnings- och beskattningsväsende med allenast den av drätselkammaren föreslagna ändringen under titeln Exekutionsverk, att å inkomstsidan sportler å handräckningsavdelningen upptoges med ett belopp av 6.500 kronor i stället för i magistratens förslag angivna 9.000 kronor.

Byggnads- och stadsplaneväsen.

Med bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige dels antaga byggnadsnämndens förslag till budget för Byggnads- och stadsplaneväsen med den ändringen gent emot byggnadsnämndens förslag, att anslaget till generalplaner skulle sänkas från 33.000 kronor till 26.000

kronor, dels ock medgiva att outnyttjad del av i årets stat upptaget anslag under stadsingenjörskontoret för generalplaner finge reserveras till år 1946.

Civilförsvar o. dyl. Civilförsvar, utrymning och socialtjänst.

Efter tillstyrkan av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige godkänna förslaget till stat för titlarna Civilförsvar samt Utrymning och socialtjänst med de ändringar, att *dels* anslaget å 2.880 kronor till vikarie för manligt biträde å civilförsvarsbyrån icke skulle utgå, *dels* anslaget för dyrtidstillägg i motsvarande mån reducerades, *dels* anslaget för utbildning av civilförsvarspliktiga män och kvinnor skulle sänkas från 9.000 kronor till 4.500 kronor, *dels ock* i samband härmed å inkomstsidan motsvarande statsbidrag skulle nedsättas från 6.000 kronor till 3.000 kronor.

Familjebidrag.

Med iakttagande av den av drätselkammaren förordade ändringen, innebärande *dels* sänkning av anslaget för avlöning till extra arbetskraft från 4.000 kronor till 1.000 kronor, *dels* nedsättning av hyran med 500 kronor, *dels* sänkning av anslagen till oförutsedda utgifter med 500 kronor, *dels ock* indragande av anslaget å 500 kronor för inköp av inventarier, beslöto stadsfullmäktige fastställa familjebidragsnämndens förslag till stat för år 1946.

Brandskydd.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna brandstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 med de ändringar, att *dels* utgifterna under lönestaten minskats med anslaget för en brandman, *dels* anslaget för beklädnadsersättning nedsatts från 290 kronor till 260 kronor för varje brandman, *dels ock* anslaget för semestervikarier och beklädnadsanslaget för vikarier reducerats med vardera 500 kronor.

Fastighetsförvaltning.

Beslöto stadsfullmäktige att godkänna föreliggande förslag till budget under titeln fastighetsförvaltning med allenast den ändringen gent emot lantegendomsnämndens förslag ifråga om staten för jordbruksegendomar, skogar m. m., *att* anslaget för pensioner skulle ökas med c:a 2.100 kronor, *att* anslaget för dyrtidstillägg i anslutning härtill skulle ökas med c:a 500 kronor, *att* under rubriken Driftskostnader lades en intern utgiftspost å

5.100 kronor, avseende arrendet för Emaus, Gideonsberg, Johannisberg och Kristiansborg samt att inkomsterna av jordbruksprodukter från Nordanby, Kristiansborg m. fl. egendomar upptoges med 10.000 kronor högre belopp.

Gatu- och parkförvaltning.

Med bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick godkänna föreliggande förslag till budget för gatuförvaltning.

Parkförvaltning.

Med iakttagande av den av drätselkammaren förordade ändringen i parkstyrelsens förslag till budget för Parkförvaltning, avseende sänkning av anslaget för parkerna vid Mästermans källa m. fl. anläggningar från 45.000 kronor till 40.000 kronor, beslöto stadsfullmäktige fastställa styrelsens statförslag för parkförvaltningen.

Hamnen.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna hamnstyrelsens förslag till budget med de ändringar, att *dels* anslagsposten å 33.000 kronor för nytt hamnmagasin överfördes till kapitalutgifterna, *dels* ock anslaget för löner enligt lönestat och dyrtidstillägg sänktes med c:a 950 kronor.

Kommunikationsföretag.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Kommunikationsföretag.

Industriella verk.

På tillstyrkan av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige *dels* godkänna styrelsens för tekniska verken förslag till utgifts- och inkomststat för Industriella verk, *dels ock* i samband därmed uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för täckande av anslag å 40.000 kronor till anläggning av serviser å mindre ledningsutsträckningar under år 1946.

Hälso- och sjukvård.

På förslag av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige bifalla föreliggande förslag till stat för Hälso- och sjukvård.

Allmän hygien.

Stadsfullmäktige beslöto efter tillstyrkan av drätselkammaren och sedan herr Engdahl yttrat sig med anledning av budgetförslaget för varmbadhuset utan särskilt yrkande, att fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat under rubriken Allmän hygien med den ändringen ifråga om lantegendomsnämndens förslag till stat för renhållningsverket att anslag å 75.000 kronor skulle upptagas för bestridande av kostnader för genomförande av nytt sophämtningssystem.

Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande förslag till stat under titeln Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

Undervisnings- och bildningsverksamhet. Folkskola.

Med iakttagande av den av drätselkammaren förordade ändringen i folkskolestyrelsens statförslag för folkskolan, innebärande att statsbidragsposten för nya Jakobsbergsskolan skulle överföras från denna titel till finansförvaltningens stat under rubriken Kapitalinkomster, beslöto stadsfullmäktige i övrigt fastställa styrelsens förslag till budget under denna titel.

Fortsättningsskola. Högre folkskola.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick fastställa föreliggande av drätselkammaren tillstyrkta förslag till budget för fortsättningsskolan och högre folkskolan.

Kommunal flickskola.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick styrelsens för kommunala flickskolan förslag till budget för flickskolan.

Statliga läroverk.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till budget för allmänt läroverk och för Elektroteknisk fackskola.

Yrkesskola.

Stadsfullmäktige beslöto i oförändrat skick godkänna yrkesskolestyrelsens förslag till budget för yrkesskolan.

Gymnastik och idrott.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick godkänna drätselkammarens förslag till anslag under titeln Gymnastik och idrott.

Efter hemställan av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige härjämte *dels* såsom villkor för anslaget å 10.000 kronor till Föreningen Västerås Idrottshall föreskriva, att minst 5.000 kronor användes för avskrivning å fastigheten och att i övrigt största möjliga nedsättning av avgifterna lämnades idrottsorganisationer och idrottsmän, som använde hallen för träning, *dels ock* att vid anslaget till Föreningen Västerås nya idrottsplats å 120.000 kronor fästades det villkor, att anslaget överlämnades till drätselkammaren, som hade att med hänsyn till de villkor, vilka kunde med föreningen överenskommas angående en eventuell kommunalisering av idrottsplatsen, närmare pröva frågan om anslagets utanordnande.

Övriga ändamål.

Stadsfullmäktige beslöto i oförändrat skick godkänna drätselkammarens förslag till anslag under titeln Övriga ändamål.

Socialvård.

Med iakttagande av den av drätselkammaren förordade ändringen beträffande barnstugustyrelsens statförslag, innebärande att bland utgiftsposterna skulle upptagas anslag för inköp av inventarier till daghem å stadsägan 1789 A, beslöto stadsfullmäktige i övrigt godkänna föreliggande förslag till budget för socialvården.

Socialförsäkring.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande förslag till budget för Socialförsäkring.

Kristidsförvaltning.

Med iakttagande av den av drätselkammaren förordade ändringen i kristidsnämndens statförslag, innebärande indragande av två kontorsbiträdestjänster å nämndens kontor samt sänkning av anslaget för kortutdelning och tillfälliga arvoden med 2.000 kronor, beslöto stadsfullmäktige i övrigt godkänna föreliggande förslag till budget för Kristidsförvaltning.

Finansförvaltning.

Beslöto stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag i vad avsåge under huvudtiteln Finansförvaltning upptagna utgifter och inkomster med undantag för den kommunala utdebiteringen samt hundskatten, varom stadsfullmäktiges beslut fattades i samband med granskningen av staten i dess helhet.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag, *att* de uttaxerade medel som i tidigare års stater avsatts till bibliotek, läroverk och förvaltningsbyggnad, tillhopa 1.050.000 kronor skulle överföras till en särskild fond för kommunala byggnader, *att* fastställa hundskatten för år 1946 till 50 kronor för varje hund, *att* fastställa uttaxeringen för år 1946 till 7 kronor 15 öre per skattekrona, *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet angående höjda arvoden till löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens ordförande länsstyrelsen för fastställelse *samt att* i övrigt godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 i dess helhet.

§ 369. **Ang. val av ordförande.**

På förslag av herr Sjöberg omvaldes med acklamation till ordförande i stadsfullmäktige för år 1946 måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 370. **Ang. val av vice ordförande.**

På förslag av herr Welin-Berger omvaldes till stadsfullmäktiges vice ordförande för nästkommande år skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

§ 371. **Ang. val av beredningsutskott.**

Företogs frågan om val av beredningsutskott för år 1946 och antecknades härvid, att jämlikt fullmäktiges nu gällande arbetsordning beredningsutskottet skulle bestå av nio ledamöter och fem suppleanter.

Härefter omvalde stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ledamöter i utskottet fru Ebba Berg, verkmästaren Gustav Karlsson, förmannen Gunnar Larsson, tjänstemannen Gösta Sjöberg, filaren Wiktor Persson, majoren G. Robsahm, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson samt folkskolläraren G. Leontein.

Sedan herr Welin-Berger föreslagit, att till ledamot efter häradsskrivaren O. Lewrö, vilken på grund av hälsoskäl och bristande tid avsagt sig

uppdraget, skulle utses fru Karin Kjelldahl samt herr Hellman yrkat, att till ledamot i utskottet efter herr Lewrö skulle väljas fru Greta Gustavsson, företogs val med slutna sedlar, vilket val utföll så, att fru Kjelldahl erhöll 33 röster, fru Greta Gustavsson 4 röster, varjämte avgåvos 4 blanka röstsedlar. 3 ledamöter röstade ej.

Till suppleanter i utskottet för år 1946 utsågo stadsfullmäktige härefter med acklamation följande personer, nämligen: kontoristen Einar Jonsson, kommunalarbetaren Nils G. Löf, fru Helga Hall, disponenten M. Matell och överingenjören Carl Henning, varjämte bestämdes, att av suppleanterna skulle inkallas herrar Einar Jonsson, Löf och fru Helga Hall i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av fru Berg, herrar Gustav Karlsson, Gunnar Larsson, Gösta Sjöberg och Wiktor Persson, herr Matell vid förfall för någon eller några av herrar Robsahm, C. W. Karlsson och fru Kjelldahl samt herr Henning vid förfall för herr Leontein.

§ 372. **Ang. yttrande över socialvårdskommitténs betänkande ang. lag om folkpensionering.**

Genom resolution den 7 december 1945 hade länsstyrelsen i Västmanlands län till stadsfullmäktige för yttrande remitterat socialvårdskommitténs betänkande med utredning och förslag angående lag om folkpensionering.

Stadsfullmäktige beslöto med anledning av den ytterst knapphändiga remisstiden uppdraga åt drätselkammaren att efter hörande av pensionsnämnden å fullmäktiges vägnar avgiva yttrande i ärendet.

§ 373. **Ang. yttrande över förslag till kungörelse om val av nämndemän i städer med rådhusrätt.**

Genom resolution den 14 december 1945 hade magistraten hemställt om stadsfullmäktiges yttrande över förslag till kungörelse om val av nämndemän i städer med rådhusrätt.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till beredningsutskottet för förberedande yttrande.

§ 374. **Ang. avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.**

I skrivelse den 2 december 1945 hade stadsfullmäktigeledamoten häradsskrivaren O. Lewrö på grund av hälsoskäl och bristande tid hemställt om entledigande från ledamotskapet av stadsfullmäktige samt vissa övriga av honom innehavda kommunala uppdrag.

Stadsfullmäktige beslöto hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Lewrös ställe. Vidare beslöto stadsfullmäktige anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av herr Lewrös avsägelse från övriga kommunala uppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 29 december 1945.

ALB. LUNDKVIST.

Henrik Welin-Berger. *Gunnar Larsson.*

Offentligen uppläst den 29 december 1945; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

HANDLINGAR
Ser. A

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 25 januari 1945 Ser. A nr 1

N:r 1. Anslag för allmän råttutrotning inom staden.

Hälsovårdsnämnden har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 4 december 1944 dagtecknade skrivelse:

Jämlikt hälsovårdsstadgans bestämmelser åligger det hälsovårdsnämnd att, där så prövas av behovet påkallat och särskilda omständigheter ej till annat föranleda, meddela föreskrift om vidtagande av erforderliga åtgärder för utrotande av råttor och möss.

I Västerås har det icke sedan år 1938 verkställts någon allmän råttutrotning.

På grund av riklig förekomst av råttor inom stadens såväl centrala som mera perifera delar har hälsovårdsnämnden funnit, att behovet av en allmän utrotning av råttor nu är påkallat inom hela stadsområdet, för vilken utrotning det genom hälsovårdsnämndens försorg kommer att uppgöras en särskild plan. Samtidigt har nämnden för avsikt att förelägga företagen inom hamnområdet samt de industriella verken att i egen regi jämsides med staden bedriva råttutrotning inom sina respektive områden. Utrotningen är avsedd att äga rum med två på varandra följande preparatutläggningar under våren 1945, vartill eventuellt kommer efterkontroll under en femårsperiod.

Nämnden har ansett det vara lämpligt, att kostnaderna för en systematisk råttutrotning fördelas lika mellan staden och fastighetsägarna såsom skett i en del andra städer. Enligt verkställd beräkning skulle kostnaderna enligt nämnda fördelning av desamma för stadens vidkommande komma att uppgå till c:a 5.000 kronor.

På grund av vad ovan anförts får hälsovårdsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* till hälsovårdsnämndens förfogande ställa ett förslagsanslag å 5.000 kronor till bestridande av stadens andel uti kostnaderna för verkställandet av en allmän råttutrotning inom stadens bostadsområden under år 1945.

Drätselkammaren har i häröver den 14 december 1944 avgivet utlåtande anfört följande:

I hälsovårdsstadgan finnes icke klart uttalat, vem eller vilka kostnaderna för nu föreslagen åtgärd skall drabba.

Av motiven till § 23 a i hälsovårdsstadgan, vilket lagrum avhandlar vissa åtgärder mot råttor och möss samt bostadsohyra, synes framgå, att kostnaderna härför skall åvila husägaren. Andra lagutskottet har nämligen gjort ett uttalande av innehåll, att de i paragrafen angivna åtgärder i vissa fall kunna medföra avsevärda kostnader för enskilda, särskilt för husägaren. Utskottet har i anledning därav uttalat det önskemålet, att kommunerna i de fall, då omständigheterna därtill föranleda, måtte bevilja medel för ifrågavarande utrotningsåtgärder.

Efter vad drätselkammaren inhämtat har å andra orter förekommit, att anslag från kommunens sida lämnats för ändamålet.

Med anledning av vad sålunda framhållits och då drätselkammaren biträder hälsovårdsnämndens förslag, att kostnaden för allmän råttutrotning fördelas lika mellan staden och fastighetsägaren, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till hälsovårdsnämndens förfogande ställa ett förslagsanslag å 5.000 kronor såsom bidrag till kostnaderna för en allmän råttutrotning inom stadens bostadsområden under år 1945 samt

att härav föranledd kostnad skall bestridas av förslagsanslaget i 1945 års stat till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 2. Anslag för iordningställande av läkaremottagning i högre allmänna läroverket.

Drätselkammaren har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 4 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Sedan rektor vid högre allmänna läroverket härstädes hos drätselkammaren hemställt om anslag för iordningställande av läkaremottagningen vid läroverket och anordnande av ett särskilt sköterskerum i anslutning till skolläkarens rum, har drätselkammaren vid sammanträde den 16 november 1944 anvisat ett belopp av 2 100 kronor för arbetenas utförande att bestridas av läroverkets underhållsanslag i 1945 års stat. Sedermera har emellertid vissa ändringar vidtagits i det ursprungligen upprättade förslaget innebärande, att särskild ingång anordnades till läkaremottagningen, skild från ingången till den i gymnastikhusets bottenvåning inrymda slöjdlokalen. Denna ändring medför en kostnadsökning av 1 600 kronor, vilken med hänsyn till storleken av årets underhållsanslag näppeligen kan påföras detta. Drätselkammaren får därför hemställa, att stadsfullmäktige för ändamålet måtte bevilja tilläggsanslag.

Med hänsyn till vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av en del av kostnaden för inrättande av läkaremottagning och sköterskerum för högre allmänna läroverket ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag om 1.600 kronor att utgå av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

N:r 3. Anslag till reparationer och nyanskaffningar vid barnhemmet för flickor.

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 januari 1945 anfört följande:

Uti skrivelse i december 1944 har styrelsen för Barnhemmet för flickor härstädes hemställt om medel till företagande av vissa reparationer och nyanskaffningar.

Barnhemmets driftskostnader bestridas dels genom räntor från donationsfonden, dels genom enskildas bidrag i form av årsavgifter, dels genom inackorderingsavgifter för barnen, dels ock genom ett årligt bidrag från Västerås stad, vilket bidrag under de senaste fem åren utgått med 1.500 kronor för år. Dessa inkomster ha tidigare varit tillräckliga för en nöjaktig drift av barnhemmet, särskilt som större underhållsarbeten icke påfordrats.

På grund av under senare åren stegrade priser å förnödenheter och minskad avkast-

ning av fondmedlen har barnhemmet sedan år 1942 icke kunnat bedrivas enbart med de årliga inkomsterna utan tidigare gjorda besparingar ha måst anlitas med påföljd att besparingarna numera äro förbrukade.

I detta läge står barnhemmet nu inför nödvändigheten att företaga en del reparationer och nyanskaffningar, till vilka medel saknas, då fondkapitalet icke får disponeras. Behovet av de tillämnade förnyelseåtgärderna är delvis betingat av normal förslitning och delvis av nu gällande bestämmelser angående driften och skötseln av barnhem. Sålunda måste bland annat isoleringsrummet omändras, linneförrådet förnyas, tvättstuga och trädgård iståndsättas samt köket moderniseras. Sistnämnda åtgärd är synnerligen angelägen med hänsyn till svårigheten att erhålla personal till ett omodernt och tungarbetat kök.

Kostnaderna för ifrågavarande förbättringsåtgärder uppgå enligt verkställd kostnadsberäkning till sammanlagt 12.500 kronor, varav 9.000 kronor belöpa på reparationer och ändringar av barnhemmets fastighet, 1.500 kronor på nyanskaffning av möbler, 1.000 kronor på komplettering av linne och husgeråd samt 1.000 kronor på trädgårdens iståndsättande. Styrelsens framställning om utbekommande av ifrågavarande belopp hos Rotehålllarnas besparingsfond har avslagits, enär barnhemmet huvudsakligen vore till gagn för staden och icke för länet i dess helhet.

Barnavårdsnämnden, som av styrelsen beretts tillfälle avgiva yttrande i ärendet, har för sin del tillstyrkt bifall till styrelsens framställning om anslag till angivna ändamål under framhållande av dels barnhemmets berömvärda skötsel och dels dess betydelse för stadens barnavård.

Barnavårdsnämndens omförmälda den 12 oktober 1944 avgivna yttrande är av följande lydelse:

Nämnden, som från och med år 1926 enligt gällande lag haft uppsikt över barnhemmet, har städse funnit detsamma skött på ett i allo berömvärt sätt beträffande såväl den kontinuerliga driften som barnens vård och fostran. Det antal platser, som barnhemmet kunnat ställa till förfogande för barn inom Västerås stad, har självfallet medverkat till, att staden kunnat undgå att inrätta vårdplatser i eget barnhem i motsvarande mån, vilket givetvis förbilligat barnhemsvården för staden, särskilt som hemmet betingat sig en vårdkostnad pr dag och barn, som endast i obetydlig del kunnat täcka den faktiska vårdkostnaden. Hemmet har sålunda fyllt ett faktiskt och angeläget behov för en relativt ringa kostnad från stadens sida. Från och med 1 jan. 1944 utgör vårdkostnaden 40:— kr. och intill sagda dato utgjorde den 30:— kr. pr månad och barn.

Med vad sålunda anförts vill barnavårdsnämnden varmt tillstyrka bifall till Styrelsens för Barnhemmet för flickor framställning om anslag till angivna ändamål.

Drätselkammarens förslag:

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för bestridande av kostnaderna för reparationer och nyanskaffningar vid Barnhemmet för flickor anvisa ett belopp av 12.500 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 4. Anskaffande av varmvattenberedare till renhållningsarbetarnas tvättrum.

Lantegendomsnämnden har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 18 november 1944 dagtecknade skrivelse:

För anskaffande av erforderlig varmvattenberedare jämte uppvärmningsanordning för renhållningsarbetarnas tvättrum å Kungsängen får lantegendomsnämnden anhålla att stadsfullmäktige ville ställa erforderliga medel till nämndens förfogande.

I tvättrummet finnes för närvarande en elektrisk beredare om 35 liter men då denna med hänsyn till arbetsstyrkans storlek har visat sig otillräcklig är det nödvändigt att en beredare med betydligt större kapacitet anskaffas. Då c:a 25 st. renhållningsarbetare för tvätt- och duschning efter arbetets slut äro hänvisade till detta tvättrum erfordras att beredaren rymmer omkring 400 liter varmvatten. En dylik anordning för uppvärmning med ved eller elektricitet betingar enligt inkomna anbud ett pris av 2.000 kronor inklusive montering.

Lantegendomsnämnden får sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anskaffande och uppsättning av en varmvattenberedare i renhållningsarbetarnas tvättrum ställa ett anslag å 2.000 kronor till nämndens förfogande.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 januari 1945 med biträdande av lantegendomsnämndens förslag hemställt,

att för anskaffande och uppsättning av varmvattenberedare i renhållningsarbetarnas tvättrum ställa ett anslag om 2.000 kronor till lantegendomsnämndens förfogande att utgå av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget till oförutsedda utgifter.

N:r 5. Borgen för intressekontorsverksamhet.

Drätselkammaren har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 4 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Från och med år 1940 har i samarbete med Uplands Enskilda Bank A.-B. varit anordnad intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän i den formen, att banken åtagit sig att för tjänstemännens räkning ombesörja alla regelbundet återkommande utgifter såsom skatter, hyror, försäkringar, räntor, amorteringar, vatten, lyse etc. genom månatliga avdrag å vederbörande tjänstemans lön. Banken är numera godkänd som erkänd skatteförmedlingskassa. Staden har tidigare tecknat borgen å den checkräkningskredit som upptagits av en för ändamålet bildad förening, Västerås kommunaltjänstemäns intresseförening. Borgensåtagandet har under 1944 utgjort 25.000 kronor.

En liknande intressekontorsverksamhet har på grund av stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1942 även anordnats för stadens arbetare. Denna verksamhet omhänderhaves av Västerås stads sparbank och staden har även här tecknat borgen intill ett högsta belopp av 10.000 kronor.

Enligt kommunallagen äger staden i viss utsträckning inom ramen för den underställningsfria lånerätten upptaga lån och teckna borgen utan Kungl. Maj:ts prövning under förutsättning bl. a. beträffande borgen, att denna skall gälla ett år i taget.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för år 1945 teckna borgen *dels* för Västerås Kommunaltjänstemäns intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank AB intill ett högsta belopp av 25.000 kronor, *dels* ock för Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet hos Västerås stads sparbank intill ett högsta belopp av 10.000 kronor, allt på tidigare medgivna villkor.

N:r 6. Anslag för inlösen av tomten n:r 4 i kv. Mina, samt bemyndigande för drätselkammaren att försälja samma fastighet.

Drätselkammaren har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 4 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Genom beslut den 26 oktober 1944 ha stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren att utöva staden tillkommande lösningsrätt till den å ofri grund belägna tomten n:r 4 i kvarteret Mina. I detta syfte ha förhandlingar förts med nuvarande ägaren till fastigheten, G. Wallentin, för åvägabringande av en uppgörelse, varigenom denne avstode från erforderlig gatumark och åtoge sig att före viss tid hava nedrivit å gatumark stående byggnader samt uppfört nybyggnad. Någon dylik uppgörelse har emellertid icke kunnat träffas. I stället har hr Wallentin förklarat sig villig att frivilligt försälja hela fastigheten för 130.000 kronor jämte å fastigheten nedlagda kostnader, 5.252 kronor 80 öre.

På grund härav får drätselkammaren, som den 16 november 1944 beslutat fullfölja ärendet genom inlösen av fastigheten på angivna villkor, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att löseskillingen skall bestridas ur reserverade köpeskillingsmedelsfonden,

att bemyndiga drätselkammaren att därefter försälja fastigheten med undantag av gatumarken

samt att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för försäljningens genomförande erforderliga åtgärder.

N:r 7. Anställande av extra arbetskraft å stadsarkitektkontoret.

Byggnadsnämnden har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 20 december 1944 dagtecknade skrivelse:

Å stadsarkitektkontorets dagordning stå för den närmaste framtiden åtskilliga arbetsuppgifter, som icke rimligen kunna medhinnas av dess sedvanliga personal. Framförallt är det en del aktuella byggnadsutredningar, som successivt skola verkställas och vartill tarvas arkitektutbildad arbetskraft. Då stadsarkitekten och biträdande arkitekten tillföljd av det fortgående stadsplanearbetet och övriga löpande

göromål äro förhindrade att ombesörja ifrågavarande utredningsarbeten, har byggnadsnämnden ansett sig för sin del böra villfara stadsarkitektens begäran att för ändamålet i mån av behov under år 1945 och senare få anställa tillfällig, helst arkitektutbildad arbetskraft. Kostnaden härför beräknas till i runt tal 15 000 kronor.

Bland de mera aktuella byggnadsutredningarna må nämnas sådana för församlingshem, pensionärshem, tillbyggnad av flickskolan och tekniska skolan, bekvämlighetsinrättningar, folkskolor å Gideonsberg, Kullen, Sommarro, Hammarby och Skepparbacken samt busstationer. Till övriga utredningar kunna hänföras så heterogena byggnads- och andra företag som barnträdgård vid gamla kyrkogården, desinfektionsanstalt, ordnande av Domkyrkoplanen, restaurering av Proban, badhus, förvaltningsbyggnad, medborgarhus, tillbyggnad av rådhuset, stadens förråd, ombyggnad av Arosvallen, andra idrottsplatser, friluftsbad vid Mälaren (jämte eventuell restaurant i anslutning till frilufts- och rekreationsområde), vattentorn å Gideonsberg, ombyggnad av Sundinska huset, hem för ogifta mödrar, centraltvätt med bad å Ängsgärdet, barnträdgård vid Korsängsskolan, gymnastiksal för flickor vid läroverket samt ändringsarbete å Västerås teater m. m.

På grund av det anförda hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ovan angivna ändamål till byggnadsnämndens förfogande under år 1945 och senare ställa ett reservationsanslag å 15 000 kronor.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 januari 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anställande av tillfällig extra arbetskraft å stadsarkitektkontoret under innevarande år ställa till byggnadsnämndens förfogande ett reservationsanslag å 15 000 kronor samt

att anslaget ifråga täckes av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget till oförutsedda utgifter.

N:r 8. Upplåtelse av tomt till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar samt tillhandahållande av lån och tecknande av borgen.

I skrivelse till drätselkammaren den 4 januari 1945 har H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar anfört följande:

Då behovet av lägenheter för barnrika familjer fortfarande är synnerligen stort och de 24 lägenheter som stiftelsen f. n. håller på att färdigställa i kv. Kolvhalsen (f. d. stadsägan 1665 BÄ) äro uthyrda till hälften för barnrika resp. icke barnrika, vilket synes vara en lycklig lösning, få vi härmed anhålla att ytterligare tre tomter för samma ändamål måtte gratis ställas till vårt förfogande. Därvid hade stiftelsen tänkt sig att tomterna i kv. Kolven kunde få disponeras, varvid beräknats att tre lika fastigheter som å kv. Kolvhalsen skulle kunna uppföras (18 lägenheter för barnrika- och 18 för icke barnrika familjer). Fastigheterna skulle kunna färdigställas till omkring den 1 oktober d. å. Kostnaderna äro beräknade till kr. 667 500: —.

Därest Drätselkammaren delar vår uppfattning och Stadsfullmäktige bifaller framställningen hemställa vi samtidigt att såväl kreditiv under byggnadstiden som finansieringen efter fastighetens färdigställande måtte ske i likhet med vad som av Staden beslutats för 'Kolvhalsen".

Drätselkammaren har med anledning härav i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 januari 1945 anfört:

Genom beslut den 25 maj 1944 ha stadsfullmäktige till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar överlåtit tomtmark i kv. Kolvhalsen för uppförande av 2 st. bostadsfastigheter inrymmande sammanlagt 24 lägenheter, avsedda hälften för barnrika familjer och hälften för icke barnrika familjer. Dessa fastigheter äro nu i det närmaste färdigställda. Det har visat sig att de för icke barnrika familjer avsedda lägenheterna utan svårighet kunnat uthyras. De nu nämnda fastigheterna i kv. Kolvhalsen äro de första här i staden, där barnrika familjer uppblandas med icke barnrika. Enligt drätselkammarens mening är detta en god anordning och drätselkammaren vill därför för sin del förorda en fortsatt bebyggelse efter dessa principer. Vad beträffar stiftelsen Solgårdars nu ifrågavarande framställning avser densamma, att tomtmarken i kv. Kolven skulle överlåtas till stiftelsen för ändamålet. Kv. Kolven är beläget å Hagaområdet norr om kv. Kolvhalsen och området lämpar sig utmärkt väl för en bebyggelse av här ifrågavarande art. Enligt författningen åligger det kommun att tillhandahålla tomtmarken utan kostnad eller ställa däremot svarande kapitalbelopp till förfogande. Inom kv. Kolven kan enligt fastställd stadsplan byggas cirka 3 270 kvm bruttovåningsyta och värdet av tomtmarken kommer med hänsyn tagen till av Statens Byggnadslånebyrå fastställda priser att utgöra cirka 60 000 kronor. Drätselkammaren hemställer, att tomtmarken ställes till stiftelsens förfogande utan kostnad och att värdet av densamma uttaxeras i 1946 års stat.

Vad beträffar finansieringen av ett barnrikehus av detta slag är densamma så ordnad, att stiftelsen upptager ett bottenlån i öppna marknaden motsvarande 50 % av avkastningsvärdet, erhåller statligt bostadsanskaffningslån mellan 50 och 95 % av avkastningsvärdet och genom egen insats eller genom kommunens medverkan tillskjuter resterande 5 % av avkastningsvärdet. Vidare erhåller stiftelsen ett tilläggslån motsvarande 95 % av överkostnaden d. v. s. skillnaden mellan den godkända anskaffningskostnaden och avkastningsvärdet. Återstående 5 % av övervärdet utgör den kommunala andelen av tilläggslånet och skall således tillhandahållas av staden. Stadsfullmäktige hava tidigare tillhandahållit stiftelsen ett räntefritt lån motsvarande 5 % av avkastningsvärdet ställt på en återbetalningstid av 15 år. I här föreliggande fall föreslås samma förfarande och skulle detta räntefria lån således uppgå till högst 33 000 kronor.

Beträffande stiftelsens begäran om borgen å byggnadskreditiv vill drätselkammaren erinra därom, att stadsfullmäktige den 21 juni 1944 beslutat ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om medgivande för staden att för tiden intill utgången av år 1945 få teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 4 000 000 kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande belopp av högst 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden mot säkerhet i inteckningar från botten och uppåt till motsvarande belopp och under villkor, att borgensåtagandet för samma byggnadsföretag utsträcktes att gälla högst 1½ år från den tid kreditivmedlen börjat tagas i bruk. Kungl. Maj:t har sedermera bifallit stadsfullmäktiges ifrågavarande framställning. Med anledning härav föreslås, att stadsfullmäktige ville besluta teckna stadens borgen å byggnadskreditiv beträffande stiftelsen Solgårdars här ifrågavarande fastigheter. Byggnadskreditivet bör begränsas till 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända byggnads-

kostnaden d. v. s. enligt stiftelsens beräkningar 85 % av 667 500 kronor, motsvarande cirka 567 000 kronor.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av 3 st. byggnader innehållande 36 lägenheter, varav hälften skulle upplåtas till mindre bemedlade barnrika familjer och hälften till icke barnrika familjer, kostnadsfritt till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdars förfogande ställa erforderlig tomtmark i kv. Kolven och att saluvärdet av tomtmarken skall uttaxeras i 1946 års stat,

att bemyndiga drätselkammaren att till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar lämna ett räntefritt lån å 5 % av det för ifrågavarande byggnadsföretag av Statens Byggnadslånebyrå fastställda avkastningsvärdet, dock högst 33 000 kronor, vilket lån skulle vara slutamorterat 15 år efter det lånet erhållits.

att bemyndiga drätselkammaren att i vanlig ordning åtaga staden att svara för på kommunen fallande andel av överkostnaden för ifrågavarande byggnadsföretag samt

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget, motsvarande 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, dock högst 567 000 kronor mot säkerhet i inteckningar och under förutsättning, att borgensåtagandet gäller under högst 1½ år från det kreditivmedel börjat tagas i bruk.

N:r 9. Tecknande av ansvarsförsäkring.

Drätselkammaren har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 11 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Inom drätselkammaren har sedan länge diskuterats frågan om tecknande av en ansvarighetsförsäkring för stadens olika risker omfattande ansvarighet såväl mot anställda som mot utomstående. Drätselkammaren har infordrat anbud från fem olika bolag och för sin del kommit till den slutsatsen, att det för staden vore förmånligt att teckna en dylik försäkring. Visserligen har under senare år staden icke behövt utbetala några större belopp i skadestånd för skador som genom stadens eller dess anställdas vållande tillfogats tredje man men ju mer staden växer och ju större riskerna bli desto större bli möjligheterna för att skador av olika slag kunna uppkomma. En ansvarighetsförsäkring innebär, att försäkringsgivaren övertager stadens juridiska ansvarighet gentemot den skadelidande samt omhändertager och fullföljer skadeståndsärendet från början till slut. Efter granskning av de olika anbuden med däri omförmälda olika alternativ har drätselkammaren stannat för det alternativ som innebär, att försäkringsgivarens ansvarighet beträffande personskada maximeras till ett belopp av 300 000 kronor för varje skadefall med begränsning till 60 000 kronor för varje skadad elller dödad person samt med ett högsta belopp av 10 000 kronor beträffande sakskada för varje skadefall. Drätselkammaren har även funnit att staden icke bör ikläda sig någon självrisk enär skillnaden i premier mellan de fall då

försäkringstagaren ej står självrisk och de fall att han står dylik risk är relativt liten. Kostnaden för en dylik försäkring belöper sig till 3 561 kronor vartill emellertid må anmärkas, att omräkning av premien sker vid årets slut med hänsyn tagen till de nya risker som då uppkommit. Enligt en preliminär uppdelning av premien skulle på tekniska verken belöpa cirka 1 200 kronor, på hamnen cirka 1 000 kronor och på övriga förvaltningar återstoden eller cirka 1 361 kronor. I hamnens stat för innevarande år finnes anslag upptaget för ansvarighetsförsäkring för hamnens del varför nu endast erfordras ett anslag å cirka 2 500 kronor.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för tecknande av ansvarighetsförsäkring för stadens risker ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag å 2 500 kronor att utgå med ett belopp av 1 200 kronor av tekniska verkens driftmedel och till ett belopp av 1 300 kronor av det till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat ställda reservationsanslaget till oförutsedda utgifter.

N:r 10. Motion ang. anslag för stipendier åt folkhögskoleelever.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 29 augusti 1944 väcktes följande motion:

För flertalet av landets medborgare utgör folkskolan den enda utbildning de erhålla på samhällets bekostnad eller med stöd av allmänna medel. För en fortsatt utbildning äro de flesta hänvisade till självstudier eller en svåröverkomlig skuldsättning. Hur önskvärt det än är att studiebegåvade ungdomar några år efter slutad folkskola kunde erhålla fördjupade teoretiska kunskaper och även inhämta vissa praktiska färdigheter, stå ekonomiska svårigheter oftast som ett oöverstigligt hinder för deras fortsatta studier.

Den svenska folkhögskolan är en utomordentligt lämplig skolform för ungdomarna. Tillträdet dit kräver emellertid vissa ekonomiska uppoffringar. För en stad som Västerås, med ett näringsliv som i stor utsträckning kräver relativt stora kunskaper av sina anställda, synes det vara en naturlig väg att tillträde till dessa skolor öppnas för en större del av ungdom från staden. Därigenom skulle också deras möjligheter att erhålla anställning, och i sina anställningar bliva bättre kvalificerad arbetskraft i hög grad ökas.

Med hänvisning till ovanstående föreslås *att* stadsfullmäktige måtte för år 1945 bevilja ett anslag på kronor 3 000 att ställas till folkskolestyrelsens disposition för utdelning av stipendier åt ungdomar från Västerås, som önska genomgå folkhögskola.

Västerås den 29 augusti 1944.

Erik Berglind. *Åke Johansson.*

Einar Jonsson.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 29 augusti 1944 remitterat motionen till folkskolestyrelsen och drätselkammaren för yttrande.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 oktober 1944 anfört följande:

Genom remiss till folkskolestyrelsen av herrar Erik Berglinds, Åke Johanssons och Einar Jonssons motion angående anslag till folkskolestyrelsen avseende stipendier åt

ungdomar från staden, vilka önskade genomgå folkhögskola, hade stadsfullmäktige begärt styrelsens yttrande. Med anledning härav beslöt styrelsen uttala, att den fann syftet med det i motionen framförda förslaget synnerligen behjärtansvärt. Otvivelaktigt förhåller det sig så, som motionärerna framhållit, att medellöshet spärrar vägen för mången ungdom, vars håg står till ökad bildning och utbildning. Att hjälpa en ung människa att övervinna dessa svårigheter innebär ett frigörande av slumrande krafter till gagn ej blott för den, som erhåller hjälpen, utan även i vidare mening för samhället självt. Styrelsen vill därför i princip tillstyrka förslaget, i förhoppning att laga hinder ej möter för ett positivt beslut.

Beträffande den föreslagna begränsningen, att stipendierna endast skulle göras tillgängliga för studerande vid folkhögskola rådde däremot inom styrelsen delade meningar. Det framhölls sålunda å ena sidan, att, om anslag av allmänna medel beviljas till studiehjälp, denna ur såväl rättvisans som ändamålsenlighetens synpunkt borde ges en vidare syftning, detta så mycket mer som erfarenhet saknas rörande frekvensen av medellösa studerande vid folkhögskola härifrån staden. Å andra sidan gjordes gällande, att folkhögskolan intoge en särställning bland skolor i så måtto, att den framför andra gåve en medborgerlig utbildning och uppfostran, en omständighet som motiverade företräde för denna.

Under överläggningen hade följande förslag framlagts:

1. av folkskolestyrelsens ordförande, att stipendierna skulle tilldelas studerande vid folkhögskola eller därmed jämförlig läroanstalt,

2. av folkskolinspektören, att folkskolestyrelsen skulle medgivas rätt att efter prövning i varje enskilt fall utdela stipendierna till löftesrika, medellösa studerande för fortsatt utbildning utöver folkskolan utan den begränsning motionärerna föreslagit.

Vid företagen omröstning mellan de båda förslagen erhöllo vardera 5 röster.

Drätselkammaren har inkommit med följande den 11 januari 1945 dagtecknade yttrande:

Det har länge varit tveksamt huruvida en kommun äger rätt att anslå medel till stipendier. Genom ett utslag av regeringsrätten den 10 februari 1944 har emellertid klara direktiv erhållits härutinnnan. Genom nämnda utslag upphävde nämligen regeringsrätten ett av Stockholms stadsfullmäktige fattat beslut att anslå medel till stipendier åt elever vid folkhögskola och till studiestipendier under motivering att ett dylikt beslut måste anses innebära att understöd av kommunala medel skulle beredas vissa kommunmedlemmar i annnan ordning än gällande fattigvårdslag stadgar eller eljest enligt särskild lag eller författning vore medgivet. Regeringsrätten konstaterade sålunda, att stadsfullmäktige i Stockholm genom sitt beslut angående anslag för stipedieändamål överskridit sin befogenhet. Emellertid har enligt vad drätselkammaren inhämtat riksdagen begärt utredning angående kommuns möjlighet att anslå medel för stipendier men denna utredning är veterligen ännu icke verkställd.

Med hänsyn till nu omförmälda avgörande av högsta instans måste drätselkammaren sålunda konstatera, att stadsfullmäktige icke ha befogenhet att bifalla den härstädes väckta motionen. Ehuru drätselkammaren livligt behjärtar motionens syfte och icke skulle tveka att tillstyrka densamma därest lagliga möjligheter funnes måste drätselkammaren av formella skäl hemställa om avslag å motionen. Kammaren vill emellertid meddela, att det icke är uteslutet att kammaren i annan ordning kan ordna ett anslag till stipendier för det av motionärerna angivna ändamålet.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att avslå den av herrar Berglind, Johansson och Jonsson väckta motionen angående anslag till stipendier åt folkhögskoleelever.

N:r 11. Utbyggnad av transformatorstationen och ledningsnätet för området väster om Djuphamnsvägen.

Styrelsen för tekniska verken har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 2 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Genom beslut den 26 mars 1943 ha stadsfullmäktige för utförande av transformatorstation och elektriska ledningar inom bostadsområdet väster om Djuphamnsvägen mellan järnvägen och Köpingsvägen anvisat 19 000 kronor att utgå av lånemedel, vartill komme 7 000 kronor i anslutningsavgifter. Ifrågavarande anläggning hade i första hand kalkylerats för den belastning, som aktuellt vore att förvänta, men jämväl så, att den kunde utbyggas för mottagande av ökad belastning i mån av behov.

Då emellertid flera bostadshus än som förutsatts numera anslutits till ledningsnätet samt dessutom en industri med ett avsevärt effektbehov tillkommit, har det redan nu visat sig erforderligt att komplettera ställverksutrustningen för högre transformatoreffekt och att vidare utbygga ledningsnätet.

Kostnaderna härför ha beräknats till 13 500 kronor.

På grund av det anförda hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för utbyggnad av transformatorstationen och ledningsnätet för bostadsområdet väster om Djuphamnsvägen anvisa ett tilläggsanslag å 13 500 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 11 januari 1945 avgivet yttrande med biträdande av styrelsens för tekniska verken förslag hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att för utbyggnad av transformatorstationen och ledningsnätet för bostadsområdet väster om Djuphamnsvägen anvisa ett tilläggsanslag å 13 500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Ma:jt anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån å nämnda belopp.

N:r 12. Utbyggnad av transformatorstation och utsträckning av högspänningsledning inom Gideonsbergsområdet.

Styrelsen för tekniska verken har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 2 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Då området invid Gideonsberg omedelbart norr om Asea-staden inom den närmaste tiden kommer att bliva föremål för bebyggelse, har inom tekniska verken uppgjorts förslag till elektriska distributionsledningar inom ifrågavarande område för kvarte-

ren norr om Aseastigen, rymmande åtta fastigheter, samt kvarteren väster om Aseastaden och öster om blivande rikshuvudvägen från sydvästra byggnaden i Asea-staden fram till Kristiansborgsallén, rymmande tillhopa tretton fastigheter. Båda kvartersområdena kunna matas från transformatorstationen i Asea-staden. För närvarande torde 4—5 fastigheter i områdets nordvästra hörn, som framdeles torde komma att behöva anslutas till nytt transformatorområde, tills vidare kunna erhålla inmatning från en provisorisk station.

För tillgodoseende av ifrågavarande ändamål är erforderligt att utbygga transformatorstationen i Asea-staden, som för närvarande är utrustad med en transformator på 300 kVA, med ytterligare en transformator på 400 kVA jämte instrumentering, för vilken utrymme finnes reserverat inom stationen.

Kostnaderna för ifrågavarande utbyggnad jämte erforderliga jordkabelledningar till förenämnda tjugoen fastigheter beräknas uppgå till 42 000 kronor, varav 15 000 kronor beräknas inflyta i anslutningsavgifter.

Med anslutning över en sektionstransformator med omsättning 6/6 kV utgår från transformatorstationen vid Loviseberg en 6 kV friledning norrut mot Nordanby och Malma, vilken ledning väster och norr om Asea-staden passerar markområden, som inom kort torde bliva föremål för bebyggelse. Denna ledning måste därför borttagas och ersättas med jordkabelledning, vilket lämpligast sker i samband med utbyggnaden av högspänningsnätet. Det torde emellertid tills vidare vara tillfyllest att utsträcka en högspänningsledning från transformatorstationen i Asea-staden c:a 450 m. norrut samt på mark, som ej komme att bebyggas, provisoriskt uppställa sektionstransformatorn i en plåtkiosk, till vilken friledningen mot Malma kan anslutas. Då bebyggelsen med tiden nått så långt norrut, att en ny transformatorstation måste uppföras, blir det möjligt att förlänga högspänningsledningen fram till denna.

Kostnaderna för ifrågavarande, för närvarande erforderliga arbeten beräknas till 7 500 kronor.

På grund av det anförda får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* för utbyggnad av transformatorstationen i Asea-staden med ytterligare en transformator på 400 kVA jämte instrumentering och erforderliga jordkabelledningar anvisa 42 000 kronor att utgå med 27 000 kronor av lånemedel samt med 15 000 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter samt *att* för utsträckning av en högspänningsledning från nämnda transformatorstation c:a 450 m. norrut samt anläggning av en provisorisk sektionstransformator anvisa 7 500 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 11 januari 1945 avgivet yttrande med biträdande av styrelsens för tekniska verken förslag hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att för utbyggnad av transformatorstationen i Asea-staden med ytterligare en transformator jämte instrumentering och erforderliga jordkabelledningar anvisa 42 000 kronor att utgå med 27 000 kronor av lånemedel samt med 15 000 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter,

att för utsträckning av en högspänningsledning från nämnda transformatorstation cirka 450 meter norrut samt anläggning

av en provisorisk sektionstransformator anvisa 7 500 kronor att likaledes utgå av lånemedel samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för sagda ändamål upptaga amorteringslån med ett sammanlagt belopp av 37 500 kronor.

N:r 13. Tillstånd för Klas Birger Nilsson att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 17 november 1944 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Klas Birger Nilsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i restaurant Lucky, Utanbygatan 11 B här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 19 december 1944 anfört följande:

Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen har nämnden veterligt ingen anmärkning anföra.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för en kortare tid, omkring ett år, varför nämnden nu förordar, att sökanden beviljas utskänkningsrättigheter till den 1 oktober 1946.

På grund av vad som anförts hemställer nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka Klas Birger Nilssons hemställan om tillstånd att intill 30 september 1946 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 10 januari 1945 anfört följande:

Beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtande, vill i likhet med nykterhetsnämnden tillstyrka ansökningen, men vill utskottet för sin del föreslå att tidigare tillämpad praxis, att, då en ny för vederbörande kommunala myndigheter okänd person beviljas rättighet av nu ifrågavarande slag, tillstånd till en början lämnas endast för kortare tid, i detta fall till och med den 30 september innevarande år.

Beredningsutskottet får därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att restaurantidkaren K. B. Nilssons hemställan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka bifalles för tiden till och med den 30 september 1945.

N:r 14. Tillstånd för Ebba Linnea Borg att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 30 november 1944 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Ebba Linnea Borg om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i pensionat Centrum, Köpmangatan 8, här i staden.

Nykterhetsnämnden har i ett den 18 december 1944 avgivet yttrande tillstyrkt ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 10 januari 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Ebba Linnea Borgs hemställan om tillstånd att intill den 30 december 1946 få utskänka pilsnerdricka.

N:r 15. Tillstånd för Karl Anton Hermansson att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 29 november 1944 har poliskammaren infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning från direktören Karl Anton Hermansson om tillstånd att i Centralhotellet här i staden utskänka pilsnerdricka.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 18 december 1944 tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 10 januari 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

> *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till direktören Karl Anton Hermanssons hemställan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka t. o. m. den 30 september 1947.

N:r 16. Val av div. kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelser till stadsfullmäktige den 10 januari 1945 föreslagit val av följande kommunala förtroendemän:

1) Till revisor av Västerås Idrottshall förenings u. p. a. räkenskaper för åren 1944—1945 ingenjören Gust. Lindén och till suppleant för honom kontoristen Einar Jonsson;

2) Till ledamot i bestyrelsen för Gustaf Wahlbecks gåva efter fru Agnes Lönnroth, som avlidit, fru Runa Enochsson;

3) Till suppleant i folkskolestyrelsen för tiden t. o. m. utgången av år 1947 efter domkyrkosysslomannen Hugo Berggren, som avlidit, komminister Simon Forshem.

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 22 februari 1945 Ser. A nr 2

N:r 17. Rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under år 1945.

Löne- och avtalsnämnden har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 28 december 1944 dagtecknade skrivelse:

På sammanträde den 24 februari 1944 beslutade stadsfullmäktige angående rörligt tillägg å stadens befattningshavares löner samt å från stadskassan utgående pensioner, allt för tiden intill 1944 års utgång.

Beslutet grundade sig å en mellan löne- och avtalsnämnden och befattningshavarnas förhandlingsberättigade organisationer träffad överenskommelse i huvudsaklig anslutning till det mellan Svenska Arbetsgivarföreningen och Landsorganisationen den 16 januari 1944 träffade s. k. ramavtalet. Enligt detta avtal skulle någon ändring av nu utgående tillägg icke ske vid nuvarande indextal. Liksom tidigare utgår tillägg med 5 % först sedan indextalet uppgått till 249. Enligt ramavtalet skall dock höjningen tillämpas först från och med andra månaden av det kvartal, varunder indextalet uppnått nämnda gräns. Tillägget bortfaller om index därefter faller till eller under 237. Om indextalet skulle falla till eller under 220, äger Arbetsgivareföreningen rätt uppsäga ramavtalet. Motsvarande rätt tillkommer Landsorganisationen för den händelse index skulle stiga till lägst 257.

För närvarande utgör index 241.

Ifråga om de kollektivavtalsanställda arbetarna gäller enligt särskilt träffad överenskommelse, att det nya ramavtalets bestämmelser automatiskt skola tillämpas på kollektivavtalen.

Beslutanderätten ifråga om rörligt tillägg till stadens befattningshavare tillkommer emellertid som bekant stadsfullmäktige. Ramavtalet har icke från någondera parten blivit uppsagt, varför bestämmelserna i avtalet gälla oförändrade under år 1945. Med hänsyn härtill anser löne- och avtalsnämnden, att till befattningshavarna under år 1945 rörligt tillägg bör utgå enligt samma regler som gällde under år 1944. Samma förhållande torde även böra gälla de från stadskassan utgående pensioner och pensionsunderstöd. Då ett beslut, avseende fortsatt tillämpning av de under år 1944 gällande bestämmelser om rörligt tillägg, innebär oförändrade förmåner för befattningshavarna och pensionärerna, synes anledning icke föreligga att låta beslutet föregås av särskilda förhandlingar.

Drätselkammaren har i häröver den 1 februari 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren finner ej anledning till erinran mot löne- och avtalsnämndens förslag i vad detsamma avser reglerna angående rörliga tillägg ifråga om stadens befattningshavare och ej heller ifråga om dylikt tillägg å från staden utbetalade pensioner i annan mån, än att drätselkammaren anser, att gränsen för rörliga tillägg å pensioner bör höjas från 300 kronor till 500 kronor per månad. Det torde icke kunna bestridas, att särskilt pensionärerna i hög grad fått vidkännas betydande inskränkningar i sina ekonomiska förhållanden till följd av den rådande dyrtiden. Under sådana

förhållanden har det synts drätselkammaren vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att pensionärerna erhålla rörliga tillägg på pensionsbeloppen, i den mån dessa ej överstiga ett belopp av 500 kronor per månad. Ur stadens synpunkt innebär en dylik beräkningsgrund för det rörliga tillägget å pensionerna en jämförelsevis obetydlig merkostnad.

Drätselkammarens förslag skiljer sig från löne- och avtalsnämndens sålunda endast därutinnan, att drätselkammaren föreslagit, att rörliga tillägg skola utgå på pensionsbeloppen, i den mån dessa ej överstiga ett belopp av 500 kronor per månad, medan löne- och avtalsnämnden ansett, att liksom tidigare rörligt tillägg endast skall utgå på pension eller del av pension, som icke överstege ett belopp av 300 kronor per månad.

Drätselkammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige att besluta

att de regler angående rörligt tillägg ifråga om stadens befattningshavare, vilka hittills gällt, fortfarande skola tillämpas beträffande de tillägg, som för närvarande utgå, men en ytterligare höjning av dessa tillägg enligt nämnda regler icke äga rum;

att sålunda det rörliga tillägget å stadens befattningshavares löner skall utgå med 22 %, så länge indextalet ej uppgår till 249,

att från och med ingången av det kvartal, varunder index uppgår till lägst 249, det rörliga tillägget skall utgå med ytterligare 5 % eller sålunda med 27 %,

att, därest tillägg skulle komma att utgå jämlikt föregående stycke och index därefter vid ingången av något kvartal faller till eller under 237, det angivna tillägget skall bortfalla från och med sagda kvartalsskifte.

att såväl tidigare utgående som nu ifrågavarande tillägg skola utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru icke upptagna i staten, fullgöra heltidstjänst,

att tilläggen skola utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstiga 800 kronor per månad och utbetalas månadsvis,

att tilläggen icke skola inräknas i befattningshavarnas pensionsunderlag,

att förevarande bestämmelser skola gälla tills vidare under år 1945 med befattningshavarna förbehållen rätt, att, därest index under året skulle komma att uppgå till lägst 257, begära förhandlingar om ytterligare tillägg, dock tidigast från och med ingången av det kvartal, då indextalet uppnått sistnämnda gräns, samt

att jämväl rörligt tillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg skall utgå i tilllämpliga delar efter härovan angivna grunder, dock att rörligt tillägg endast skall utgå å pension eller del av pension, som icke överstiger ett belopp av 500 kronor per månad.

N:r 18. Avlöning till stadens befattningshavare och arbetare vid fullgörande av militärtjänstgöring till följd av förstärkt försvarsberedskap under år 1945.

Löne- och avtalsnämnden har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 28 december 1944 dagtecknade skrivelse:

På sammanträde den 27 januari 1944 ha stadsfullmäktige beslutat att under år 1944 tills vidare skulle gälla följande bestämmelser angående avlöning till stadens befattningshavare och arbetare under fullgörande av förstärkt försvarsberedskap:

"Ordinarie tjänstemän, extra befattningshavare samt enligt kollektivavtal anställda arbetare hos staden erhålla vid tjänstledighet på grund av inkallelse till militär tjänstgöring enligt 28 och 36 §§ värnpliktslagen avlöning från staden i följande utsträckning: Ordinarie befattningshavare ävensom extra befattningshavare, som innehar heltidstjänst och vid tidpunkten för inkallelsen varit hos staden anställd i minst sex månader, äger under tjänstledighet behålla 25 % av de vid tiden för inkallelsen utgående sammanlagda avlöningsförmånerna.

Kollektivt anställd arbetare, som vid tiden för inkallelsen är i arbete och under de senaste två kalenderåren varit anställd hos staden sammanlagt minst sex månader, äger under ovan omförmäld tjänstledighet behålla 25 % av den normala tidlön, som skulle tillkommit honom, om han under tiden för den militära tjänstgöringen varit i arbete hos staden, dock icke för längre tid än till dess arbetsanställningen på grund av före inkallelsen verkställd uppsägning eller — för säsongarbetare eller arbetare anställd för visst arbete — eljest skulle ha upphört. Vid beräkning av ersättningen skall arbetstiden per månad anses utgöra 200 timmar.

Befattningshavare eller arbetare, som under militär tjänstgöring uppbär avlöning från staten i egenskap av officer eller underofficer i reserven, på reservstat eller övergångsstat, som väg- och vattenbyggnadsofficer eller som i fredstid konstituerad landstormsofficer äger under tjänstledighet av angiven orsak från staden uppbära högst 25 % av sammanlagda avlöningsförmånerna, dock icke i något fall mer än att den behållna delen av avlöningen från staden tillsammans med den militära avlöningen med därå belöpande dyrtids- och kristillägg eller däremot svarande tillägg icke överstiger vederbörandes avlöning från staden omedelbart före inkallelsen.

Ifråga om magistratens ledamöter, stadsfiskalen och polismästaren samt stadsfogden gäller, att avdraget å de från staden utgående avlöningsförmånerna för nu nämnd befattningshavare, som är beställningshavare i reserven, å reservstat eller å övergångsstat eller officer i väg- och vattenbyggnadskåren, ej får överstiga den månadslön, som jämlikt de för försvarsväsendet gällande bestämmelserna tillkomna befattningshavaren."

Nu angivna bestämmelser hava tillämpats beträffande alla befattningshavare och arbetare, som uppfylla ovan omnämnda förutsättningar, oavsett om den militära tjänstgöringen varit den första tjänstgöringen eller sådan tjänstgöring, som inträffat efter den första tjänstgöringens fullgörande, eller sålunda krigstjänstgöring. Anledningen härtill är den, att för närvarande alla inkallelser, sålunda även inkallelse till första tjänstgöring, sker enligt 28 och 36 §§ värnpliktslagen i form av s. k. förstärkt försvarsberedskap. Sedan efter kommande fredsslut den förstärkta försvarsberedskapen eventuellt så småningom kommit att upphöra, kommer fråga att uppstå angående avlöningsförmånerna till sådana befattningshavare och arbetare, vilka fullgöra första tjänstgöring (fredstjänstgöring). Denna frågas avgörande kommer tydligen att i avsevärd

grad bliva beroende av värnpliktstidens längd, varom för närvarande intet är känt. Löne- och avtalsnämnden torde därför få anledning, att när saken blivit aktuell, återkomma till denna angelägenhet. Enär de skäl, som varit avgörande för stadsfullmäktiges beslut den 27 januari 1944 fortfarande äro gällande, vill nämnden nu inskränka sig till att föreslå oförändrade bestämmelser under år 1945.

Löne- och avtalsnämnden får under hänvisning till vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, att ovannämnda av stadsfullmäktige den 27 januari 1944 antagna bestämmelser angående avlöning till stadens befattningshavare och arbetare vid fullgörande av militärtjänstgöring till följd av förstärkt försvarsberedskap skola äga fortsatt giltighet tills vidare under år 1945.

Drätselkammaren har i häröver den 1 februari 1945 avgivet utlåtande med biträdande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att de av stadsfullmäktige den 27 januari 1944 antagna, ovan omförmälda bestämmelser angående avlöning till stadens befattningshavare och arbetare vid fullgörande av militärtjänstgöring till följd av förstärkt försvarsberedskap skola äga fortsatt gilighet tills vidare under år 1945.

N:r 19. Understöd ur Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka.

Drätselkammaren har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 1 februari 1945 dagtecknade skrivelse:

Genom skrivelse den 10 januari 1945 har änkefru Olga Olausson hemställt, att hon liksom föregående år finge komma i åtnjutande av ett månatligt understöd av 100 kronor ur "Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka", ett understöd, som på grund av hennes höga ålder och ekonomiska ställning vore oundgängligen nödvändigt.

I anledning av framställningen får drätselkammaren anföra följande. På grund av tidigare beslut av stadsfullmäktige har änkefru Olauson årligen allt sedan den 1 april 1935 åtnjutit understöd ur fonden med nyssnämnda belopp. Enligt verkställd utredning är sökanden, som är född år 1870, allt fortfarande i behov av understöd. Fondens medel lämnar även tillgång till understödet. Inberäknat det understöd, som under år 1944 utgick till fru Olauson utgjorde fondens utgifter samma år 16.200 kronor, medan inkomsterna för året uppgingo till c:a 23.500 kronor.

Drätselkammaren erinrar i detta sammanhang om att fru Olauson tidigare sammanbodde med sin svärmoder Sofia Vilhelmina Olauson och sin mans syster Märta Vilhelmina Olauson, vilka enligt uttrycklig föreskrift i testamentet ägde uppbära understöd ur fonden. Understödet tillfördes härigenom det gemensamma hushållet. Efter Sofia Vilhelmina Olausons och Märta Vilhelmina Olausons frånfälle har det ansetts stå i överensstämmelse med andemeningen i testamentet, att understöd lämnades även till Olga Olauson, ehuru frågan härom ansetts böra prövas år från år.

I anledning härav och då behov av understöd alltjämt föreligger, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att förklara hinder för drätselkammaren icke möta att av Torngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olauson ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1945 års början tills vidare under samma år.

N:r 20. Ändring i vissa delar av instruktionen för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 2 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Sedan styrelsen för Västerås stads tekniska verk den 29 augusti 1944 beslutat godkänna överingenjören John Sintorns förslag till ändring i vissa delar av den av stadsfullmäktige den 31 oktober 1940 antagna instruktionen för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk, vilken ändring föranletts av inrättandet å extra stat från och med den 1 september 1943 av en befattning såsom driftsingenjör vid gasverket, vilken befattning enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1944 upptagits å ordinarie stat från och med den 1 januari 1945, får styrelsen härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte fastställa de sålunda beslutade ändringarna, nämligen:

i 2 § utbytes orden "två driftsingenjörer" mot "tre driftsingenjörer";

3 § 1 st. erhåller följande ändrade lydelse: "Överingenjören och driftsingenjörerna skola hava avlagt fullständig examen vid teknisk högskola, överingenjören och en driftsingenjör från fackavdelningen för elektroteknik, en driftsingenjör från fackavdelningen för väg- och vattenbyggnad sam en driftsingenjör från fackavdelningen för kemi, dock att etc. — — — kontorsgöromål";

6 § erhåller följande ändrade lydelse: "Den inom väg- och vattenbyggnadsfacket utbildade driftsingenjören handhar under överingenjörens inseende skötseln av stadens vattenlednings- och avloppsverk med tillhörande reningsverk samt gasverkets ledningsnät och de anläggningar och arbeten, som sammanhänga härmed.

Den inom elektrotekniska facket utbildade driftsingenjören handhar under överingenjörens inseende skötseln av stadens elektricitetsverk och de anläggningar och arbeten, som sammanhänga härmed.

Den inom kemiska facket utbildade driftsingenjören handhar under överingenjörens inseende skötseln av stadens gasverk och de anläggningar och arbeten, som sammanhänga därmed, dock med undantag av det i gatorna förlagda ledningsnätet. Vidare åligger det honom att handha den dagliga tillsynen av driften vid reningsverket för avloppsvatten och förestå dess laboratorium samt utföra alla erforderliga analyser för vattenverket av såväl dricksvatten som kloakvatten etc. — — — instruktion innehåller."

Drätselkammaren har uti skrivelse den 1 februari 1945 med biträdande av styrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att den av stadsfullmäktige den 31 oktober 1940 antagna instruktionen för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk skall erhålla den ändrade lydelse, styrelsen för tekniska verken ovan i skrivelsen föreslagit.

N:r 21. Tilläggsanslag för förhyrande av förvaringslokaler för viss utrustning till civilförsvaret.

Civilförsvarsnämnden har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 22 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Efter anvisning av Kungl. Civilförsvarsstyrelsen har civilförsvarschefen härstädes till förvaring av de ur lagringssynpunkt ömtåliga gasmaskerna i fastigheten Tenngatan 2 till en årshyra av 400 kronor jämte bränsletillägg (c:a 70 kronor) för innevarande år förhyrt särskild lagerlokal samt för uppställning av åtta till civilförsvaret hörande ambulanssläpkärror i Gamla Ullspinneriets fastighet vid Skultunavägen till en årshyra av 500 kronor för detta år förhyrt garagelokal.

Då dessa utgifter vid tidpunkten för uppgörande av årets stat icke förutsatts, finnes under titel 251: Hyra för förrådslokaler medel icke tillgängliga för ändamålet.

På grund härav får civilförsvarsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige till nämndens förfogande för hyra av ifrågavarande förvaringslokaler under innevarande år ville ställa ett (tilläggs-) anslag å 1.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 1 februari 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Genom skrivelse den 22 januari 1945 har civilförsvarsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville till nämndens förfogande ställa ett tilläggsanslag å 1.000 kronor för hyra av förvaringslokaler för dels upplagrade gasmasker, dels ock till civilförsvaret hörande ambulanssläpkärror.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för utlåtande, får kammaren anföra följande.

Enligt civilförsvarslagen åligger det numera kommunerna att i enlighet med gällande organisationsplan, ekonomiskt och materiellt svara för upprätthållande av det allmänna civilförsvaret. I vissa fall utgår enligt lagens bestämmelser statsbidrag. Dylikt bidrag utgår emellertid icke för kostnad, avseende förvaring, underhåll och kontroll av materiel, utrustning och annan egendom.

I anledning härav får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till civilförsvarsnämndens förfogande anvisa ett tilläggsanslag å 1.000 kronor till bestridande av kostnaden för hyra av ifrågavarande förvaringslokaler innevarande år

samt att härav föranledd utgift skall bestridas av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande upptagna förslagsanslaget för oförutsedda utgifter.

N:r 22. Förvärv av mark för breddning av Östermalmsgatan och Östra Ringvägen m. m.

Drätselkammaren har till stadsfullmäktige avlåtit följande den 8 februari 1945 dagtecknade skrivelse:

Enligt gällande stadsplan skola Östermalmsgatan och Östra Ringvägen i viss ututsträckning vidgas, för vilket ändamål staden har att från tomterna Ludolf nr 6 och nr 11 lösa 433,4 kvm. mark.

Byggnadsfirman Anders Diös har för avsikt att förvärva nämnda tomter för bebyggelse. Under förutsättning att detta förvärv kommer till stånd har avtal träffats mellan staden och firman, enligt vilket firman förbundit sig att till staden överlåta ifrågavarande gatumark med äganderätt för ett pris av 6.000 kronor, inräknat ersättning för borttagande av å gatumarken befintliga skjul och uthus, vilka skola av staden nedtagas och uppläggas å av firman anvisad plats å fastigheten.

Som tillträdesdag för gatumarken skulle räknas den dag, då firman övertager tomterna.

Då det begärda priset, 6.000 kronor, får anses skäligt, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att på i huvudsak ovan angivna villkor förvärva ifrågavarande gatumark,

att för ändamålet anvisa ett belopp av 6.000 kronor att bestridas av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för förvärvets fullföljande.

N:r 23. Borgen å byggnadskreditiv för HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdars samt Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Rembygelns nybyggen inom kvarteren Remmen och Rembygeln.

Drätselkammaren har till stadsfullmäktige avlåtit följande den 8 februari 1945 dagtecknade skrivelse:

Genom skrivelser den 31 januari 1945 hava H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar och Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Rembygeln hemställt, att staden ville teckna borgen för byggnadskreditiv ifråga om av företagen planerade nybyggen å Haga-området.

H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar planerar att å de två sydligast belägna tomterna i kvarteret Remmen uppföra 2 hyresfastigheter, medan Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Rembygeln avser att inom kvarteret med samma namn uppföra 2 bostadsrättsföreningshus.

Båda företagen hemställa, att staden på sedvanligt sätt ikläder sig borgen för byggnadskreditiv intill 85 % av fastighetskostnaderna, vilka för vardera nybygget beräknats till 615.000 kronor. Sammanlagt skulle genom nybyggnaderna bostadsmarknaden tillföras 72 nya lägenheter, varav hälften hyreshus och hälften bostadsrättshus. Av lägenheterna skulle 24 st. innehålla 1 rum och kök och 48 st. 2 rum och kök med lika fördelning över samtliga hus.

Drätselkammaren har för avsikt att med stöd av stadsfullmäktiges bemyndigande den 20 december 1943 till föreningarna försälja den för byggena erforderliga tomtmarken, vilken är belägen huvudsakligen å stadsägan nr 2235.

Kammaren erinrar, att Kungl. Maj:t den 17 november 1944 medgivit staden att intill ett sammanlagt belopp av 4 milj. kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande ett belopp av högst 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå god-

kända byggnadskostnaden, teckna stadens borgen å byggnadskreditiv, under villkor att borgensåtagandet utsträcktes att gälla högst 1½ år från den tid, kreditivmedlen börjat tagas i anspråk. Det avses, att nu ifrågavarande borgen skall tecknas med stöd av Kungl. Maj:ts förenämnda beslut.

Drätselkammaren får i anledning av vad anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för dels H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdars nybygge inom kvarteret Remmen intill 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, dock högst 522.750 kronor, dels ock Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Rembygelns nybygge inom kvarteret Rembygeln intill likaledes 85 % av den av byrån fastställda byggnadskostnaden, dock högst 522.750 kronor, allt mot säkerhet av inteckningar och under förutsättning, att borgensåtagandena gälla under högst 1½ år från det kreditivmedlen börjat tagas i bruk.

N:r 24. Upplåtelse av mark för nytt pensionärshem m. m.

Pensionärshemsstyrelsen har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 7 februari 1945 dagtecknade skrivelse:

Västerås stad har hittills byggt fem pensionärshem med sammanlagt 120 lägenheter. Statsbidrag har erhållits till de tre sista, med 15 % av kostnaden till två av dem och 25 % av kostnaden till ett. Det sista hemmet togs i bruk i början av detta år och är beläget vid Bomansgatan strax invid Kullen. De övriga ligga, ett å Föreningsgatan, ett å Jakobsberg och två å Sandgärdet. I pensionärshemmen bo cirka 200 pensionärer. Trots att ett så stort antal personer kunnat beredas plats och därigenom fått sin bostadfråga löst på ett ur alla synpunkter bra sätt kvarstå fortfarande många sökande, som icke kunnat beredas plats i pensionärshem. Hos styrelsen för pensionärshemmen ligga för närvarande 246 ansökningar. Alla är visserligen icke av den karaktär att de skulle bifallas även om rum funnes, men det stora flertalet av de sökande äro i den situation att det vore önskvärt om plats kunde beredas dem. I och med att den äldre bebyggelsen i staden i samband med nybyggnader alltmer försvinner, bortfalla samtidigt en del lägenheter med billig hyra. De hyresgäster som bebo dessa lägenheter hava i allmänhet icke råd att hyra lägenhet i de nya husen. En stor del av dessa hyresgäster äro sådana personer som i och för sig skulle kunna vara berättigade att söka inträde i pensionärshem men som icke sökt dit eller ej ansetts böra beredas plats där enär de redan nu ha en rimlig hyra i dessa äldre hus. För pensionärshemsstyrelsen står det klart, att det vore önskvärt om staden hade tillfälle uppföra ytterligare ett pensionärshem. En lämplig tomt för ändamålet finnes på västra sidan av Krutkällarbacken i fonden av Lövbergsgatan, där enligt ett av byggnadsnämnden i princip antaget stadsplaneförslag en byggnadstomt skall anordnas på staden tillhörig mark. Läget är för ett pensionärshem idealiskt. På tomten kan uppföras ett två-våningshus, inrymmande 16 lägenheter för pensionärer enligt

av stadsarkitekten upprättade preliminära ritningar. Kostnaden är beräknad till 190.000 kronor. Härå beräknas 25 % statsbidrag erhållas, varför stadens kostnad blir 142.500 kronor.

Styrelsen för pensionärshemmen får därför hemställa att stadsfullmäktige ville besluta, att reservera en blivande tomt väster om Krutkällarbacken för pensionärshem, att för uppförande av ett dylikt hem, under förutsättning att statsbidrag erhålles, anslå 142.500 kronor, samt att uppdraga åt pensionärshemsstyrelsen att gå i författning om byggnadens uppförande och göra erforderlig framställning om statsbidrag.

Drätselkammaren har i häröver den 8 februari 1945 avgivet utlåtande andragit:

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för utlåtande, får kammaren, som vitsordar vad pensionärshemsstyrelsen anfört angående behovet av ett nytt pensionärshem och föreslår, att det begärda anslaget å 142.500 kronor skall täckas av lånemedel, med biträdande av pensionärshemsstyrelsens förslag tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att reservera en blivande tomt väster om Krutkällarbacken för pensionärshem,

att för uppförande av ett dylikt hem, under förutsättning att statsbidrag erhålles, anslå 142.500 kronor,

att sistnämnda belopp skall förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel,

att uppdraga åt drätselkamaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån med nämnda belopp, samt

att uppdraga åt pensionärshemsstyrelsen att gå i författning om byggnadens uppförande och göra erforderlig framställning om statsbidrag.

N:r 25. Anslag för vatten- och avloppsledningar i Sommarro.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har till stadsfullmäktige avlåtit följande den 31 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Då området vid Sommarro inom den närmaste tiden kommer att bliva föremål för fortsatt bebyggelse, har inom tekniska verken uppgjorts förslag till anordnande av vatten- och avloppsledningar från Vargbogatan 320 meter österut i Klockartorpsgatan. Kostnaderna härför hava uppskattats till cirka 37.000 kronor. I anslutningsavgifter för vatten- och avlopp beräknas preliminärt inflyta sammanlagt cirka 16.700 kronor. Resterande belopp beräknas kunna amorteras och förräntas med inkomster av försålt vatten och torde förty böra utgå av lånemedel.

På grund av det anförda får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, att ifrågavarande vatten- och avloppsledningar utföras på av styrelsen föreslaget sätt, samt att för ändamålet anvisa 37.000 kronor att utgå med 20.300 kronor av lånemedel samt med 16.700 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 8 februari 1945 avgivet utlåtande med biträdande av vad styrelsen i ärendet föreslagit tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för anordnande av vatten- och avloppsledningar på sätt styrelsen föreslagit anvisa ett anslag av 37.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt täckas med 20.300 kronor av lånemedel och med 16.700 kronor av inflytande anslutningsavgifter, ävensom

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 20.300 kronor.

N:r 26. Anslag för elektriska ledningar och transformator å Sommarro.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har till stadsfullmäktige avlåtit följande den 31 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Då inom närmaste tiden ytterligare ett område invid Sommarro kommer att bliva föremål för bebyggelse, har inom tekniska verken uppgjorts förslag till anläggning av en 6 kV högspänningskabel samt en 300 kVA transformatorstation jämte erforderliga lågspänningsjordkablar för ifrågavarande område. Anläggningen avser att betjäna från väster räknat nio småvillor, fyra radhus samt sju större hus. Ledningarna och transformatorstationen äro emellertid dimensionerade för en ytterligare belastning av fyra större hus och en folkskola å östra delen av området samt ett tiotal småvillor västerut.

Kostnaderna för ifrågavarande anläggning beräknas uppgå till 53.000 kronor, varav 12.300 kronor beräknas inflyta i anslutningsavgifter.

På grund av det anförda får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta att för anläggning av en 6 kV högspänningsledning samt en transformator på 300 kVA jämte instrumentering och erforderliga jordkabelledningar å ett område invid Sommarro anvisa 53.000 kronor att utgå med 40.700 kronor av lånemedel samt med 12.300 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 8 februari 1945 avgivet utlåtande med biträdande av vad styrelsen föreslagit tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 53.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt till ett belopp av 40.700 kronor täckas av lånemedel och till ett belopp av 12.300 kronor av inflytande anslutningsavgifter ävensom

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 40.700 kronor.

N:r 27. Anslag till utökning av vågbrytaren vid Djuphamnen.

Hamnstyrelsen har inkommit till stadsfullmäktige med följande den 2 februari 1945 dagtecknade skrivelse:

Genom beslut den 29 januari 1942 ha stadsfullmäktige för uppförande av en vågbrytare utanför utbyggnaden av djuphamnen beviljat ett anslag å 125.000 kronor samt den 9 juni 1942 beslutat, att nämnda anslag skulle bliva föremål för täckning av lånemedel.

Sedan vågbrytaren numera utbyggts till en längd av 250 m. av planerade 300 m. synes det hamnstyrelsen lämpligt, att resterande 50 m. utbyggas, innan arbetet med utbyggnaden av djuphamnen tager sin början. Önskvärt vore, att vågbrytaren kunde färdigställas, innan islossningen innevarande vår sätter in.

Kostnaderna för utbyggnaden av vågbrytaren ha beräknats till 25.000 kronor, vartill kommer 5.000 kronor på grund av att det tidigare anslaget överskridits med detta belopp.

På grund av vad sålunda anförts hemställer hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta, att för utbyggnad av vågbrytaren i djuphamnen anvisa ett tilläggsanslag å 30.000 kronor samt att bemyndiga styrelsen att genast hos Statens Arbetsmarknadskommission utverka för ändamålet erforderligt arbetstillstånd.

Drätselkammaren har i häröver den 8 februari 1945 avgivet utlåtande under framhållande, att anslaget lämpligen bör täckas av lånemedel samt med biträdande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmätige att besluta

att för utbyggnad av vågbrytaren i djuphamnen anvisa ett tilläggsanslag å 30.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel,

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för ifrågavarande utgift samt

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att hos Statens Arbetsmarknadskommission genast utverka för ändamålet erforderligt arbetstillstånd.

N:r 28. Anslag till vatten- och avloppsledning till tullvaktstugan vid Djuphamnen.

Drätselkammaren har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 8 februari 1945 dagtecknade skrivelse:

Hos drätselkammaren har tullkammaren här i staden hemställt, att staden måtte indraga vatten och avlopp till den i djuphamnen befintliga, staden tillhöriga tullvaktstugan ävensom att i samband därmed i vaktstugan inreddes tvättställ och vattenklosett.

Som motiv för framställningen anföres, att sanitära olägenheter äro förknippade med nuvarande anordningar, i det att personalen nödgas tvätta sig i det i hamnen befintliga, starkt förorenade vattnet.

Drätselkammaren får i anledning av framställningen anföra följande.

För närvarande framdragas vatten- och avloppsledningar till en punkt, belägen ett 20-tal meter ifrån tullvaktstugan. Tullkammarens framställning kan tillmötesgås antingen på sätt tullkammaren frågasatt eller ock därigenom, att tullvaktstugan flyttas från sin nuvarande plats till annan ur hamnstyrelsens synpunkt lämpligare

och närmare nyssnämnda ledningar befintlig plats intill ett planerat skyddsrum. Utredning pågår om lämpligaste sättet för sakens ordnande.

Kostnaderna för indragande av vatten och avlopp samt inredning av tvättställ och W. C. uppgå enligt verkställda beräkningar till högst 3.000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

> *att* för anordnande på lämpligaste sätt av vatten och avlopp samt tvättställ och toalett i den staden tillhöriga tullvaktstugan i djuphamnen anvisa ett anslag å 3.000 kronor att bestridas av i årets stat upptaget förslagsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 29. Anslag för ny kolkvarn samt bunkeranläggning m. m. vid gasverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har till stadsfullmäktige avlåtit följande den 31 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Den vid gasverket befintliga kolkvarnen, som vid flera tillfällen gått sönder och sista gången endast provisoriskt kunnat repareras, är nu helt försliten. Med hänsyn härtill och då kapaciteten dessutom är otillräcklig, föreligger ett behov att anskaffa en annan större kvarn. Den nuvarande kvarnen är placerad högst upp i bunkertornet, vilket är olämpligt så till vida, att tornet till följd av sin mindre stabila konstruktion med tiden kommer att taga skada av de utav kvarnen förorsakade skakningarna. Att uppmontera en större kvarn i tornet låter sig därför icke göras, utan bör densamma placeras på marken, och den malda kolen transporteras upp till bunkertornet. I överensstämmelse härmed var anläggningen vid gasverket ursprungligen planerad, men har av någon anledning en ändring sedermera vidtagits.

I samband med att förenämnda förslag till utbyggnad av kolkvarnen uppgjorts, har jämväl undersökts möjligheten att på maskinell väg ordna koltransporterna, varmed för närvarande två arbetare hava sysselsättning. Sedan det numera är möjligt att utföra transporterna med en från Kraftverket förhyrd kran kan, därest man förser kolkvarnen med bunker, varigenom ifyllningen av kol medelst kranen kan ske härigenom, sagda arbetskraft inbespares. Möjlighet förefinnes därvid även att anordna skakbord för blandning av olika kolsorter varigenom bättre koks kan framställas. Hitintills har sådan blandning måst företagas för hand, eller, sedan stickspår framdragits från Kraftverket över gasverkets område, med kran. Med skakbord framför kolkvarnen kan en tillfredsställande blandning av olika kolsorter erhållas, vilket däremot icke är förhållandet vid hittills begagnade metoder.

För närvarande betingar koltransporterna vid en årlig förbrukning av 8.000—10.000 ton en kostnad av cirka 10.000 kronor pr år. Motsvarande kostnad för bunkring med kran uppgår till endast 2.000 kronor. Därvid bör bemärkas att under nuvarande förhållanden kol i de flesta fall måste blandas med hjälp av kran, vilket medför, att kostnaderna enbart härför ställa sig lika höga som för bunkring. Beroende på om blandade eller oblandade kol användas, skulle således den årliga inbesparingen bliva cirka 8.000 eller 10.000 kronor. Det torde i detta sammanhang böra påpekas att så gott som samtliga gasverk i med Västerås jämstora städer äro utrustade med skakbord för blandning av kol.

Kostnaderna för ny kolkvarn, bunkeranläggning med skakbord samt transportanordningar för kol har sammanlagt beräknats till 58.000 kronor. I årets stat har ett belopp på 20.000 kronor anslagits för utbyte av kolkvarn. Ytterligare anslag för ändamålet erfordras sålunda med 38.000 kronor.

På grund av det anförda får styrelsen för tekniska verkan hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, att för ifrågavarande ändamål bevilja ett tilläggsanslag på 38.000 kronor att upptagas till täckning i 1946 års stat.

Drätselkammaren har i häröver den 8 februari 1945 avgivet utlåtande med biträdande av styrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för ifrågavarande ändamål bevilja ett tilläggsanslag på 38.000 kronor att upptagas till täckning i 1946 års stat.

N:r 30. Anslag för vissa kostnader i anledning av effektiviserande av indrivningen av äldre kommunalutskylder.

Magistraten har i en till drätselkammaren ställd, den 8 februari 1945 dagtecknad skrivelse anfört följande:

I ett flertal städer hava sedan åtskilliga år tillbaka särskilda åtgärder vidtagits för indrivning av kommunalutskylder, som icke kunnat i vanlig ordning uttagas. För detta ändamål hava efter bemyndigande av drätselkammaren genom stadsfogden eller annan myndighet samtliga eller vissa kategorier gäldenärer, vilkas skatter icke kunnat indrivas i vanlig ordning, genom kravbrev anmodats att inom viss tid inbetala resterande utskylder vid äventyr av konkurs eller utmätningsed. Därest kravet icke lett till uppgörelse och verkställd undersökning ej ådagalagt oförmåga att betala, hava ansökningar om utmätningsed eller konkurs gjorts och i erforderliga fall fullföljts. Med anledning av de gynnsamma erfarenheter, som vunnits av denna överarbetning av restlängderna, hava på initiativ av stadsdirektören förhandlingar upptagits mellan magistraten, stadsfogden och stadsdirektören, rörande dylika skärpta åtgärder för indrivning av äldre kommunalutskylder även i Västerås.

Med hänsyn till såväl statens och kommunernas finanser som till de lojala skattebetalarna är det givetvis av stor vikt att de som kunna betala sina skatter också göra det. De tvångsmedel, som gällande indrivningsförordningar erbjuda i form av införsel och utmätning, äro icke alltid tillräckliga för att tvinga försumliga skattebetalare att fullgöra sina skyldigheter. Detta framträder särskilt i fråga om vissa befolkningskategorier, som icke hava fast lön och gjort sin egendom exekutivt oåtkomlig. Ett hot om konkurs eller utmätningsed torde, därest vederbörande få klart för sig att det ligger allvar bakom hotet, i många fall leda till betalning. Ansökan om utmätningsed eller konkurs tillhör emellertid icke de indrivningsåtgärder, som det åligger utmätningsmyndigheterna att vidtaga i tjänsten. Anses dylika åtgärder erforderliga, ankommer det på vederbörande kommun eller ifråga om kronoutskylder länsstyrelsen att taga initiativet härtill. Även i vissa andra fall kan i fråga om äldre kommunalutskylder en överarbetning med hänsyn till inträdda ändrade förhållanden vara lämplig. Denna överarbetning av restlängderna bör omhänderhas av den exekutiva myndigheten, vilket ur många synpunkter torde vara till fördel. Stadsfogden och exekutorerna hava vid förhandlingarna förklarat sig villiga att

därest erforderliga längder, skrivhjälp och blanketter ställas till deras förfogande medverka till en dylik överarbetning mot erhållande av sedvanlig indrivningsprovision.

Beträffande omfattningen av överarbetningen synes med hänsyn till bland annat exekutionsverkets stora arbetsbalans överarbetningen åtminstone för närvarande böra inskränkas till sådana skattskyldiga beträffande vilka resultat med någon grad av sannolikhet kan påräknas. För ändamålet synes under samverkan mellan stadsfogden, stadskamreraren och exekutorerna särskilda överarbetningslängder böra upprättas. Till de i dessa längder upptagna skattskyldiga utsändas särskilda kravbrev vari dessa anmodas inbetala resterande skatt vid äventyr av utmätningsed eller konkurs. Dylika åtgärder vidtagas jämväl under löpande indrivning särskilt i samband med slutredovisning av restlängderna. Generell fullmakt utfärdas av drätselkammaren för stadsfogden att i och för indrivning av utskylder göra framställning om utmätningsed och söka restskyldig i konkurs. Då lösen eller stämpel ej utgår därest kronoutskylder inbegripas i förfarandet, bör fullmakt införskaffas även från länsstyrelsen. För vinnande av översikt över nyttan och kostnaderna med förfarandet synes särskilda anteckningar böra föras härom.

För genomförande av den föreslagna anordningen erfordras förutom blanketter och dylikt att viss skrivhjälp ställes till exekutorernas förfogande för utskrift av kravbrev, biträde med förande av längder m. m.

I en till magistraten den 1 februari 1945 inkommen skrivelse har stadsfogden framhållit att stort behov föreligger av ytterligare skrivhjälp åt exekutorerna och de alltmer svällande balanslängderna göra en snar utrensning nödvändig. Magistraten vitsordar att under de senare åren en betydande arbetsbalans uppkommit för exekutionsverket beroende dels på det ökade antalet restförda skatteposter, dels på ändrade bestämmelser rörande hindersbevis m. m. och dels på inkallelser till militärtjänstgöring. Då denna arbetsbalans, trots de åtgärder som tid efter annan vidtagits, fortfarande är betydande anser magistraten i likhet med stadsfogden ytterligare åtgärder erforderliga för nedbringande av balansen. Detta torde vara så mycket viktigare som betydande svårigheter komma att uppstå i fråga om indrivning av äldre utskylder, därest uppbördsreformen kommer till genomförande. Stadsfogden har föreslagit att för nämnda ändamål skulle under en tid av förslagsvis sex månader anställas ytterligare tre skrivbiträden, varigenom exekutorerna skulle erhålla var sitt skrivbiträde. Magistraten vitsordar att behov föreligger av utökning av antalet skrivbiträden. Med hänsyn till förhållandena har magistraten emellertid ansett det skäligt att kostnaden härför i första rummet bestrides av inflytande sportler. Vid härutinnan förda förhandlingar hava stadsfogden och exekutorerna, under förutsättning att för överarbetningen av de äldre kommunalutskylderna och övriga erforderliga skrivgöromål ytterligare ett skrivbiträde av staden ställes till exekutorernas förfogande, förklarat sig villiga att själva bekosta anställning av två skrivbiträden, till en början under sex månader.

För anställning av ytterligare ett skrivbiträde till årets slut erfordras ett anslag av 200 kronor i månaden inclusive dyrtidstillägg eller sammanlagt 2.000 kronor. Härutöver erfordras dels för inköp av 3 skrivmaskiner 1.965 kronor, dels ock för blanketter och trycksaker för efterindrivningen 400 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får magistraten härmed med bifogande av de av stadsfogden avlåtna framställningarna hemställa, dels att drätselkammaren

måtte besluta uppdraga åt stadsfogden och stadskamreraren att vidtaga åtgärder för uttagande av äldre kommunalutskylder, som icke kunnat i föreskriven ordning indrivas, samt bemyndiga stadsfogden såväl att hos vederbörande myndighet göra framställning om skyldighet för restförd att avlägga utmätningsed, som ock att söka den restskyldige i konkurs, dels ock att för bestridande av kostnaderna härför även som vissa andra kostnader i samband med utökning av arbetskraften å exekutorskontoret till magistratens förfogande måtte ställas ett anslag för år 1945 av 4.365 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 8 februari 1945 avgivet utlåtande andragit följande:

Drätselkammaren finner de i magistratens skrivelse föreslagna åtgärder till överarbetning av äldre restförda kommunalutskylder vara välbetänkta. Kammaren har ej något att erinra mot att ett skrivbiträde ställes till exekutorernas förfogande under förutsättning, att dessa samt stadsfogden, på sätt i magistratens skrivelse framhålles, själva bekosta anställning av två skrivbiträden. Drätselkammaren anser emellertid sig böra understryka, att stadens utfästelse att tillhandahålla skrivbiträden att börja med endast bör avse tiden till innevarande års utgång i avbidan på att närmare erfarenheter kunna utvinnas av den föreslagna anordningen.

Det erforderliga anslaget, 4.365 kronor, föreslås till täckning ur anslaget i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för bestridande av vissa kostnader i anledning av föreslagna åtgärder för effektiviserande av indrivningen av äldre kommunalutskylder anvisa ett belopp av 4.365 kronor för år 1945 samt

att beloppet skall utgå av i årets stat upptaget förslagsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 31. Kungl. Maj:ts fastställelse av reglementen för dels Västerås stads fond för stadens förskönande m. m., dels ock Västerås stads trafikfond.

Drätselkammaren har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 8 februari 1945 dagtecknade, så lydande skrivelse:

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 oktober 1944 beslutat att till en särskild fond, benämnd Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål överföra till stadskassan influtet nettobelopp av försäljningssumman för de till staten försålda aktierna i Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag, att till en särskild fond, benämnd Västerås stads trafikfond överföra behållningen i den tidigare järnvägsmedelsfonden samt till densamma återförd andel i försäljningssumman för omförmälda järnvägsaktier, att antaga förslag till reglementen för de sålunda bildade fonderna samt att hos Kungl. Maj:t söka fastställelse å dessa reglementen, får drätselkammaren härmed för kännedom överlämna bilagda avskrifter av Kungl. Finansdepartementets

skrivelser den 2 februari 1945, utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt reglementena för fonderna enligt stadsfullmäktiges beslut.

De vid skrivelsen fogade handlingarna äro så lydande:

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 25 november 1944 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift hava stadsfullmäktige i nämnda stad anhållit om fastställelse å ett vid sammanträde den 26 oktober 1944 antaget förslag till reglemente för Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Svenska stadsförbundets finansråd har den 19 januari 1945 avgivit infordrat utlåtande i ärendet.

Kungl. Maj:t fastställer, i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut, följande

"REGLEMENTE
för
Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Till fonden överföras omedelbart medel, vilka influtit till stadskassan genom försäljning till staten av stadens aktier i Stockholm-Västerås-Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag efter frånräknande dels av för dessa aktiers förvärvande från järnvägsmedelsfonden tillskjutet belopp, dels per den 1 juli 1944 kvarstående skuld för aktierna, dels ock omkostnaderna för försäljningen. Efter fondens uppläggande på angivet sätt skall till densamma avsättas 1/5 av dess årliga avkastning. Återstående avkastning, efter avdrag av förvaltningskostnader, må genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning användas för utsmyckning av offentliga platser eller byggnader, för andra åtgärder till stadens förskönande och för tillgodoseende av framtida lokalbehov för andra därmed jämförliga kulturella eller allmännyttiga ändamål. Fondens medel, vilka skola hållas skilda från stadens övriga tillgångar, skola förvaltas av drätselkammaren."

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom. Stockholm den 2 februari 1945.

ERNST WIGFORSS.

/Bengt Arfwidson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
Sven Åmark.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 25 november 1944 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift hava stadsfullmäktige i nämnda stad anhållit om fastställelse av ett vid sammanträde den 26 oktober 1944 antaget förslag till reglemente för Västerås stads trafikfond.

Svenska stadsförbundets finansråd har den 19 januari 1945 avgivit infordrat utlåtande i ärendet.

Kungl. Maj:t fastställer, i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut, följande

"REGLEMENTE
för
Västerås stads trafikfond.

Fonden bildas av dels den hittillsvarande järnvägsmedelsfondens tillgångar, dels ock till densamma återförd andel i köpeskillingen för stadens aktier i Stockholm-Västerås-Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag. Den årliga räntan skall efter avdrag av förvaltningskostnader tillföras fonden. Fondens medel må genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning användas för tillgodoseende av stadens behov av och intresse i trafikmedel av olika slag. Fondens medel, vilka skola hållas skilda från stadens övriga tillgångar, skola förvaltas av drätselkammaren."

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom. Stockholm den 2 februari 1945.

ERNST WIGFORSS.

/Bengt Arfwidson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
Sven Åmark.

N:r 32. Avlöning till extra konstaplar vid genomgång av polisskolans lägre kurs.

Polisnämnden har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 23 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Polismästaren Helge Hellekant har vid polisnämndens sammanträde den 27 november 1944 anmält, att två vikarierande konstaplar från Västerås stads polisverk bevista den nu pågående lägre kursen vid statens polisskola, att ytterligare två dylika konstaplar vid härvarande polisverk komma att genomgå nästa lägre kurs vid samma skola, som tager sin början omedelbart på nyåret, samt anhållit att ifrågavarande befattningshavare för tid, varunder de bevistade angivna kurser vid statens polisskola borde få komma i åtnjutande av oavkortad avlöning från staden.

Kurserna, som pågå under c:a fem månader, taga sin början den 1 augusti respektive den 2 januari och avslutas till jul respektive i slutet av maj. De fyra konstaplar, varom här är fråga, uppbära en månatlig avlöning av 292 kronor 80 öre inklusive rörligt tillägg.

Det måste anses vara ett stadens intresse, att vikarierande konstaplar inom den egna poliskåren förskaffa sig den utbildning, som är föreskriven för vinnande av ordinarie anställning vid polisväsende i stad. Från denna synpunkt sett kan det icke skäligen fordras av en skötsam dylik befattningshavare, att han själv helt eller till någon del bekostar sitt deltagande i förenämnda kurs, vilket för honom skulle medföra skuldsättning och kanske en för tjänstens bedrivande i fortsättningen icke önskvärd beroendeställning. Införskaffad utredning giver också vid handen, att praxis i jämförliga städer är, att extra konstapel under tid, då han bevistar statens polisskolas lägre kurs, i vissa fall åtnjuter full lön och i andra fall 2/3 därav.

Då emellertid staden icke bör bekosta skolutbildning för de vikarierande konstaplar, vilka på grund av dåliga betyg eller annan orsak icke äro lämpliga för återanställning vid polisverket, anser polisnämnden det vara lämpligt, att avlöningar

för skoltiden utbetalas till konstaplarna vid återanställning efter slutad skolgång ävensom att de tillförbindas att på vissa villkor kvarstå i stadens tjänst fem år härefter.

På grund av vad sålunda anförts får polisnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att envar av förenämnda fyra vikarierande konstaplar vid stadens polisverk, som bevista statens polisskolas lägre kurs hösten 1944 respektive våren 1945, i händelse av återanställning härstädes vid anställningens påbörjande erhålla ett belopp motsvarande lön för skoltiden,

att de tillförbindas att, därest de icke kvarstå i stadens tjänst fem år efter sålunda avslutad kurs, till staden återbetala för skoltiden uppburen avlöning med avdrag för vad därå belöper å den tid de efter återanställning tjänstgjort hos staden, samt

att anvisa ett anslag å 6.000 kronor till vikarier för dem under deras frånvaro.

Löne- och avtalsnämnden har uti ett den 6 februari 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Nämnden vill erinra om att stadsfullmäktige tidigare fattat beslut av innehåll, att polismän och brandpersonal, vilka genomgå vissa av staten anordnade utbildningskurser, under närmare angivna villkor ägde åtnjuta lön från staden under den tid kursen varade. Hittills ha dessa beslut gällt allenast sådan personal som redan före kursens genomgående varit anställd hos staden å ordinarie stat och som genom kursens bevistande avsett att förvärva erforderliga förutsättningar för befordran inom stadens tjänst. I detta fall rör det sig om sådan personal, vars tjänstgöring hos staden är rent tillfällig och vars möjligheter till ordinarie anställning i stadens tjänst direkt är beroende av att skolan genomgås. Ehuru löne- och avtalsnämnden hyser en viss tvekan inför det principiellt riktiga i att staden bekostar utbildning av personal, som avser att vinna stadigvarande anställning i stadens tjänst, har nämnden icke velat motsätta sig polisnämndens förslag, då detta synes giva vissa garantier för att endast sådana aspiranter, vilkas anlag och personliga kvalifikationer göra dem lämpliga för ordinarie anställning, böra komma ifråga. Löne- och avtalsnämnden vill dock härvid särskilt understryka, att den omständigheten, att vederbörande med godkända betyg genomgått polisskolans lägre kurs icke i och för sig förpliktar staden att återanställa dem. Vederbörande polisbefäl bör sålunda göra klart för dessa aspiranter, att genomgången av polisskolans lägre kurs sker på deras egen risk och att endast sådana aspiranter, vilka kunna uthärda konkurrens med eventuella sökande från andra städer kunna ifrågakomma till återanställning och därmed till åtnjutande av nu avsedda förmåner. En sökande från annat håll med högre betyg från polisskolan och bättre kvalifikationer i övrigt bör kunna påräkna företräde framför en aspirant, som visserligen tidigare praktiserat vid härvarande poliskår men efter genomgång av polisskolan uppvisar mera slätstrukna betyg. Endast på detta sätt torde stadens intresse bliva fullt tillgodosett.

Nämnden vill här erinra, att enligt vad som inhämtats, kurserna vid polisskolan

äro avgiftsfria med undantag av en mindre summa för inköp av övningsmateriel. Uppehället i Stockholm under skoltiden få aspiranterna själva bekosta.

Åberopande vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla polisnämndens förslag.

Drätselkammaren har för sin del genom ett den 8 februari 1945 avgivet yttrande andragit följande:

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för utlåtande, får kammaren i ärendet anföra följande.

Såsom även löne- och avtalsnämnden framhållit gäller det i nu ifrågavarande fall icke hos staden redan anställd ordinarie personal, som för att i stadens intresse förkovra sig i yrket beredes tillfälle att genomgå viss utbildning, utan personal, som rent tillfälligt tjänstgör hos staden och vars möjligheter till anställning i stadens tjänst äro direkt beroende av utbildningen. Drätselkammaren kan i varje fall för sin del icke godtaga en sådan princip, som skulle kunna få ganska långtgående konsekvenser. Även om meningen är att vederbörande helt på egen risk få genomgå Polisskolan och att staden icke formellt är bunden att återanställa en aspirant, som med godkända betyg genomgått skolan, så kommer det likväl helt visst i praktiken bliva så att staden moraliskt kommer att anses förpliktad till en dylik återanställning. Den garanti, som polisnämnden avsett att skapa för att endast de allra dugligaste komma ifråga vid ordinarie anställning, kan under sådana förhållanden bliva tämligen illusorisk.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att avslå polisnämndens framställning.

N:r 33. Inrättande av ytterligare en befattning som hälsovårdsinspektör.

Hälsovårdsnämnden har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 8 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

Då hälsovårdsinspektörernas arbete under de senare åren väsentligt ökats bl. a. genom tillkomsten av åtskilliga nya författningar med föreskrifter om ytterligare tillsyningsskyldighet från hälsovårdsnämndernas, enkannerligen deras underlydande befattningshavares sida, har det visat sig möta vissa svårigheter för dessa att på ett effektivt sätt utöva denna kontrollverksamhet. Bl. a. åligger sedan den 1 januari 1940 hälsovårdsnämnd att öva tillsyn över efterlevnaden av den då ikraftträdande lagen ang. detaljhandeln, vilket uppsiktsarbete kommit att bliva särdeles betungande för inspektörerna. Den från 1 januari 1945 gällande lagen om djurskydd torde även komma att medföra en ökad arbetsbörda för dessa befattningshavare.

Vidare må framhållas, att antalet fastighetsägare, som år 1926 varit föremål för inspektion uppgått till 1.729, medan antalet sådana år 1938 utgjorde 2.678 för att under tiden därefter och fram till år 1944 hava överstigit 3.000. Under nämnda år

har invånarantalet i Västerås ökat från 29.215 år 1926 till 36.551 år 1938 och 44.000 vid årsskiftet 1944—1945.

Intill 1926 års utgång har hos hälsovårdsnämnden härstädes varit anställda fyra ordinarie hälsovårdstillsyningsmän. Den nämnda år vakanta fjärde befattningen såsom tillsyningsman har aldrig återbesatts utan det hälsovårdstillsyningsmännen åvilande arbetet har därefter utförts av de tre återstående. Hälsovårdsnämndens tidigare framställning den 9 oktober 1939 om medgivande att tills vidare från och med den 1 januari 1940 få anställa en extra hälsovårdstillsyningsman hade av lönenämnden avstyrkts, dels enär infordrad utredning från med Västerås jämförliga städer utvisade, att därstädes antalet av de för tillsyningsverksamheten anställda personer, på något undantag när, icke överstege motsvarande antal i Västerås, dels ock emedan det då rådande krisläget motiverade en viss försiktighet, när det gällde tillskapandet av nya tjänster. Sedan drätselkammaren för sin del förklarat sig dela lönenämndens uppfattning, beslöto stadsfullmäktige den 25 januari 1940, att hälsovårdsnämndens framställnnig då icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

För att få några normer för antalet hälsovårdsinspektörer, som behövas i samhällen av olika storleksordning, torde man enligt en utredning i tidskriften Hygienisk Revy nr 9 år 1944 lämpligen böra utgå från förhållandena i de större städerna. Antalet behövliga inspektörer synes därvid i första hand böra bestämmas efter invånarantalet. I de 12 största städerna med invånarantal av 40.000 och däröver funnos vid 1942 års utgång sammanlagt 1 501.000 invånare. Antalet heltidsanställda hälsovårdsinspektörer utgjorde i samma städer 147 stycken, det vill säga en inspektör per 10.000 invånare. Frånräknas de två största städerna, Stockholm och Göteborg med sammanlagt 900.000 invånare, där särskilda förhållanden äro rådande, återstå 601.000 invånare med tillsammans 73 stycken inspektörer, vilket ungefärligen motsvarar 1 hälsovårdsinspektör per 8.000 invånare. Enligt denna beräkningsgrund skulle Västerås sålunda ha 5 hälsovårdsinspektörer. Behovet för en växande stad av denna storleksordning att anställa ytterligare en inspektör gör sig naturligtvis påmint vid skilda tidpunkter, beroende på stadens fortgående industrialisering, ytvidd, fastighetsbestånd och övriga för staden speciella förhållanden.

På grund av det anförda hemställer hälsovårdsnämnden, att stadsfullmäktige måtte medgiva inrättandet från den 1 mars 1945 av ytterligare en ordinarie befattning såsom hälsovårdsinspektör med placering i 27. lönegruppen i stadens lönestat, eller, därest denna framställning icke kan bifallas, inrättandet från samma tidpunkt av en befattning såsom hälsovårdsinspektör å extra stat med en årslön av 3.540 kronor jämte rörligt tillägg därå enligt därför gällande grunder.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 6 februari 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Hälsovårdsnämnden har med ledning av en utredning i tidskriften Hygienisk Revy nr 9 år 1944 med bortseende från städerna Stockholm och Göteborg dividerat den sammanlagda folkmängden i övriga städer med invånarantal av 40.000, 601 000 invånare, med sammanlagda antalet hälsovårdsinspektörer i dessa städer, 73 stycken, och härigenom fått fram ett genomsnitt av en hälsovårdsinspektör per 8.000 invånare. Enligt denna beräkningsgrund har hälsovårdsnämnden kommit till 5 hälsovårdsinspektörer såsom svarande mot det normala behovet i Västerås. Enligt löne- och avtalsnämndens förmenande torde man knappast med ett dylikt beräk-

ningssätt få en rättvisande jämförelse med förhållandena i andra städer. Relationstalet mellan folkmängden och antalet hälsovårdsinspektörer torde böra angivas för varje i jämförelsen ingående stad för sig. Om man medräknar befattningar såsom chefsinspektör, där sådana finnas, samt bostadstillsyningsmän eller jämförliga befattningar finner man i Eskilstuna en inspektör på 10.000 invånare, i Gävle en inspektör å 7.000 invånare, i Karlstad en inspektör å 10.000 invånare, i Linköping en inspektör å 12.000 invånare, i Lund en inspektör å 7.000 invånare, i Uppsala en inspektör å 8.000 invånare, i Karlskrona en inspektör å 6.000 invånare, i Norrköping en inspektör å 6.000 invånare, i Hälsingborg en inspektör å 7.000 invånare och i Borås en inspektör å 7.000 invånare, allt givetvis beträffande folkmängdssiffrorna i avrundat tal. Om man häri staden medräknar 1. hälsovårdsinspektören, de tre hälsovårdsinspektörerna och bostadsinspektrisen erhålles ungefärligen en inspektör å 9.000 invånare.

Därest ytterligare en befattning som hälsovårdsinspektör skulle inrättas, får man här i staden en inspektör å cirka 7.000 invånare.

De anförda siffrorna lära i och för sig knappast ge något belägg för att Västerås ifråga om antalet hälsovårdsinspektörer skulle vara avsevärt sämre lottat än andra jämförliga städer. Löne- och avtalsnämnden har emellertid intet att erinra mot att tills vidare en befattning som hälsovårdsinspektör inrättas å extra stat och att man eventuellt längre fram, sedan erfarenheten utvisar, om permanent behov av dylik befattning föreligger, inrättar tjänsten på ordinarie stat. Löne och avtalsnämnden vill därför ansluta sig till det sistnämnda av hälsovårdsnämnden angivna alternativet.

Begynnelselönen i 27. lönegruppen utgör 3.540 kronor och slutlönen 4 239 kronor. Inklusive rörligt tillägg utgöra begynnelse- och slutlönerna respektive 4.318 kronor och 5.208 kronor.

Löne- och avtalsnämnden finner sig slutligen i detta sammanhang föranlåten att framhålla önskvärdheten av att framställningar angående inrättande av nya ordinarie befattningar, avsedda att tillsättas vid ett årsskifte, komma drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden tillhanda i så god tid föregående år, att dessa frågor kunna avgöras senast i samband med upprättande av staten. Det torde i allmänhet icke föreligga större svårigheter för förvaltningarna att på någon sikt överväga frågor om ändring i förvaltningens organisation och därmed sammanhängande behov av nya befattningar.

Åberopande vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta, att från och med den 1 mars 1945 inrätta en befattning såsom hälsovårdsinspektör å extra stat med en avlöning av 3.540 kronor per år jämte rörligt tillägg därå enligt därför gällande grunder samt att bemyndiga hälsovårdsnämnden att tillsätta befattningen ifråga.

Drätselkammaren har för sin del i skrivelse den 8 februari 1945 avgivit följande yttrande:

Lika med löne- och avtalsnämnden anser drätselkammaren, att befattningen tills vidare bör inrättas å extra stat.

Då avlöningen för en extra hälsovårdsinspektör, inräknat rörligt tillägg efter nuvarande indextal, skulle för tiden från den 1 mars till årets slut uppgå till c:a 3.600 kronor, kräves anslag med detta belopp.

Drätselkammaren får sålunda tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 mars 1945 inrätta en befattning såsom hälsovårdsinspektör å extra stat med en avlöning av 3.540 kronor per år räknat jämte rörligt tillägg därå enligt därför gällande grunder,

att till bestridande av kostnaderna härför anvisa ett anslag å 3.600 kronor för innevarande år att utgå av i årets stat upptaget förslagsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt

att bemyndiga hälsovårdsnämnden att tillsätta befattningen ifråga.

N:r 34. Inrättande av en tjänst på extra stat som verkmästare vid elverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har till stadsfullmäktige avlåtit följande den 2 januari 1945 dagtecknade skrivelse:

De på elektricitetsverket ankommande arbetsuppgifter ha under senare år tillföljd av distributionsnätets snabba tillväxt, det ökade antalet abonnenter och det omsatta effektbeloppets mångdubbling föranlett, att de vid elverket verksamma förmännens arbetsuppgifter väsentligt stegrats och tekniskt komplicerats. För närvarande finnes vid elverket inrättade två förmansbefattningar å ordinarie stat, nämligen en befattning såsom montörförman i 32. lönegruppen och en befattning såsom arbetsförman i 31. lönegruppen. Denna arbetsledarorganisation har i stort sett fungerat under de sista tio åren, därvid dock någon av de äldre montörerna tidvis måst tjänstgöra såsom extra förman vid sådana tillfällen, då de ordinarie förmännen icke medhunnit sina åligganden. Till följd av förenämnda stegring av göromålen vid verket ha de därstädes anställda ingenjörerna tidvis måst användas för arbetsuppgifter, som sedvanligen ankomma på förmännen, ett förhållande som är ägnat att menligt inverka på deras förmåga att fullgöra sina egentliga tjänsteåligganden. Den livliga byggnadsverksamheten åtföljande behovet av stora effektbelopp för drift av bl. a. grävmaskiner, kompressorer etc. på byggnadsplatserna har medfört, att verkets personal ständigt tages i anspråk för ordnandet av mer eller mindre provisoriska ledningsutdragningar till arbetsplatserna. Dessutom måste, så snart materialtillgången inom en nära framtid det medgiver, omfattande utbyggnader av distributionsnätet företagas.

Med hänsyn till förenämnda omständigheter har styrelsen prövat erforderligt att elverkets arbetsledning utökas med en verkmästare, som närmast under driftsingenjören har att leda större och tekniskt mera komplicerade arbeten, medan de två övriga förmännen härefter huvudsakligen kunna disponeras för att betjäna elverkets abonnenter. Då verkmästarens arbetsuppgifter sålunda bliva relativt kvalificerade, torde han böra äga god teknisk skolunderbyggnad och ingående praktisk erfarenhet från montage av elektriska distributionsanläggningar. Vid sådant förhållande synes lönen icke böra sättas lägre än 4.800 kronor för år jämte rörligt tillägg därå, vilket närmast motsvarar löneförmånerna i 34. lönegruppen i den nuvarande löneplanen resp. 11. lönegraden i den föreslagna nya löneplanen. Befattningen föreslås tills vidare inrättad å extra stat. Kostnaderna härför torde kunna täckas av driftsmedel.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta, att omedelbart inrätta en befattning på extra stat såsom verkmästare vid elverket med en lön av högst 4.800 kronor för år jämte rörligt tillägg därå enligt därför gällande grunder samt att av tillgängliga driftmedel för innevarande år anvisa för ändamålet erforderligt anslag.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 6 februari 1945 tillstyrkt bifall till styrelsens förslag.

Drätselkammaren har i ett den 8 februari 1945 dagtecknat yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

N:r 35. Omorganisation av parkförvaltningen (jfr nr 178/1944).

Planteringsnämnden har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 15 december 1944 dagtecknade utlåtande:

Anmodad inkomma med yttrande i det av stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 sistlidne november återremitterade ärende angående viss ändring av de för planteringsnämnden och stadsträdgårdsmästaren gällande instruktionerna, får nämnden anföra följande.

I förslaget till instruktionen för parkstyrelsen anser nämnden att i § 1 sista stycket intagen bestämmelse, att "Ärenden av större principiell betydelse skola före avgörandet underställas drätselkammarens prövning" bör utgå, då alla ärenden av större betydelse så gott som alltid sammanhänga med frågor av ekonomisk art och därför automatiskt underställas drätselkammaren för prövning vare sig detta sker i samband med statförslag eller i form av separata anslagsäskanden. Även beträffande andra än nyssnämnda frågor har ju parkstyrelsen att i enlighet med bestämmelse i § 2 "att hos stadsfullmäktige eller annan vederbörlig kommunal institution göra de framställningar och förslag, vartill styrelsen kan finna anledning", varför nu ifrågavarande bestämmelse saknar praktisk betydelse, särskilt som det ju är underförstått att det skall ankomma på parkstyrelsen avgöra vilka frågor, som kunna anses vara av "större principiell betydelse".

Beträffande bestämmelserna i § 4 vill nämnden föreslå, att mandattiden för parkstyrelsens ledamöter ändras från 3 till 4 år; dock att halva antalet (förslagsvis 3) ledamöter första gången väljas för en tid av 2 år så att risk icke uppkommer att hela styrelsen nyväljes på en gång, med påföljd att ingen av ledamöterna är tillräckligt insatt i förekommande ärenden.

För att bättre kunna avpassa sammanträdena med hänsyn till behovet därav, vill nämnden föreslå att § 5 andra meningen ges följande lydelse. "Styrelsen bör sammanträda minst en gång varannan månad och därutöver då så erfordras efter kallelse av ordföranden".

I övrigt har nämnden intet att erinra mot de framlagda instruktionsförslagen.

Nämnden vill slutligen meddela, att den icke har något att erinra mot i stadsfullmäktige framfört förslag om upplösning av planteringsnämnden samt nyval till parkstyrelsen i händelse det framlagda omorganisationsförslaget genomföres.

Drätselkammaren har i utlåtande den 11 januari 1945 andragit följande:

Med biträdande av de utav planteringsnämnden framförda synpunkterna får drätselkammaren i anslutning till sitt tidigare i ärendet avgivna utlåtande tillstyrka att stadsfullmäktige ville besluta

att planteringsnämnden i fortsättningen skall erhålla benämningen Västerås stads parkstyrelse,

att parkstyrelsens verksamhetsområde gives den omfattning, som i planteringsnämndens skrivelse närmare angivits,

att erforderlig odlingsyta ställes till parkstyrelsens disposition genom upplåtande av jordområde omedelbart väster och nordväst om stadsträdgårdens nuvarande område,

att erforderligt förrådsutrymme provisoriskt reserveras å den omedelbart väster om nu befintliga förrådslokalen belägna fastigheten,

att godkänna i Stadsfullmäktiges Handlingar nr 178/1944 intagna förslag till dels reglemente för Västerås stads parkstyrelse under hänsynstagande likväl till de av planteringsnämnden i bifogade skrivelse föreslagna ändringarna och dels instruktion för stadsträdgårdsmästaren i Västerås samt

att upplösa planteringsnämnden och uppdraga åt beredningsutskottet att avgiva förslag till ledamöter i stadens parkstyrelse.

Beredningsutskottet har i ett den 12 februari 1945 avgivet yttrande anfört följande:

Beredningsutskottet har icke något att erinra emot planteringsnämndens och drätselkammarens förslag i vad detsamma avser de föreslagna ändringarna i reglementet för parkstyrelsen och biträder sålunda planteringsnämndens förslag, att den i § 1 sista stycket av reglementet intagna bestämmelsen, enligt vilken ärenden av större principiell betydelse före avgörandet underställes drätselkammarens prövning, skall utgå ur förslaget, att mandattiden ändras från tre till fyra år och att halva antalet ledamöter första gången skola väljas för en tid av två år, därvid utskottet i likhet med planteringsnämnden anser, att lämpligen första gången fyra ledamöter väljas på fyra år och tre ledamöter på två år.

Utskottet ansluter sig likaledes till den av planteringsnämnden förordade redaktionella ändringen av § 5 andra meningen i instruktionen.

Vidkommande frågan om upplösning av planteringsnämnden vill utskottet erinra därom att mandattiden för samtliga ledamöter i planteringsnämnden utgår med innevarande års slut. Under sådana förhållanden anser utskottet för sin del att någon upplösning av nämnden för närvarande icke är påkallad, varför utskottet vill föreslå, att nuvarande ledamöter i planteringsnämnden intill årets slut få fungera såsom ledamöter i den nya parkstyrelsen. Första nyval av ledamöter i parkstyrelsen skulle sålunda ske i samband med val av övriga kommunala förtroendemän å novembersammanträdet i år.

Åberopande vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att planteringsnämnden skall erhålla benämningen Västerås stads parkstyrelse,

att parkstyrelsens verksamhetsområde gives den omfattning, som i planteringsnämndens skrivelse den 11 september 1944 närmare angivits,

att erforderlig odlingsyta ställes till parkstyrelsens disposition genom upplåtande av jordområde omedelbart väster och nordväst om stadsträdgårdens nuvarande område,

att erforderligt förrådsutrymme provisoriskt reserveras å den omedelbart väster om nu befintliga förrådslokalen belägna fastigheten,

att fastställa följande ändrade lydelse av §§ 1, 4 och 5 i parkstyrelsens reglemente:

"§ 1. Parkstyrelsen har till uppgift:

1) att utöva den omedelbara vården etc. — — — — — — kommunala institutions- och bostadsbyggnad;

2) att främja allt naturskydd inom staden av vad slag det vara må.

§ 4. Parkstyrelsen består av sju av stadsfullmäktige valda ledamöter, vilka tillsättas för en tid av fyra år. Minst en av styrelsens ledamöter bör tillika vara ledamot av drätselkammaren. Av ledamöterna skola efter vid första valet företagen lottning tre ledamöter avgå efter två år.

Avgår ledamot före utgången av den tid, under vilken han är vald, väljes annan person för återstoden av nämnda tid.

§ 5. Styrelsens ledamöter etc. — — — — — — — — — — vice ordföranden.

Styrelsen bör sammanträda minst en gång etc — — — — ordförande."

att i övrigt godkänna det i stadsfullmäktiges handlingar nr 178/144 intagna förslag till reglemente för Västerås stads parkstyrelse samt i oförändrat skick instruktionen för stadsträdgårdsmästaren i Västerås samt

att nuvarande ledamöter i planteringsnämnden skola intill årets slut fungera såsom ledamöter i parkstyrelsen.

N:r 36. Inrättande av nya tjänster inom parkförvaltningen.

Planteringsnämnden har till stadsfullmäktige avlåtit följande den 6 oktober 1944 dagtecknade skrivelse:

Parkväsendet inom Västerås stads kommunalförvaltning har av allt att döma ej hållit jämna steg med den utveckling, som industri- och bostadsproduktionen nått under senare år inom staden. Detta förhållande är ej någon ovanlig företeelse för denna kommunala förvaltningsverksamhet inom liknande produktionscentra, där be-

folkningssiffran visar en kraftigt stigande tendens. Orsaken till parkförvaltningens otillräckliga organisation och otidsenliga arbetssätt i förhållande till dess hastigt utvecklade verksamhetsfält finner man i flera faktorer. Här behöver man endast nämna den viktigaste: en allmänt utbredd, fast rotad uppfattning att en stads parkverksamhet uteslutande består i att tillgodose stadsbornas behov av ögonfägnad och enbart ligger i anordnandet och skötseln av vackra blomsterrabatter och golvplana gräsmattor. Denna envist kvarlevande uppfattning är nog välgrundad eftersom nyssnämnda uppgifter verkligen utgjorde parkförvaltningens enda verksamhetsfält under parkväsendets första utvecklingsår. Det härigenom traditionella uttrycket "stadsplaneringarna" täcker numera blott en ringa del av begreppet tidsenlig parkförvaltning. Denna kommunala institution har under det senaste decenniets utveckling mot större ändamålsenlighet och mera omedelbar skönhet i den mänskliga tillvaron och i samhällslivets skilda, konstruktiva former fått en social och skönhetsvårdande funktion, vars betydelse inte får underskattas. Numera kan en stads parkförvaltning därjämte tjäna samhället som en landskaps- och hembygdsvårdande institution genom de av framsynta stadsplanerare reserverade frilufts-, naturskydds- och fornminnesområdena. Sistnämnda, i hög grad tacksamma parkförvaltningsuppgift, tyder på en allmänt ökad förståelse för bevarandet av natur- och kulturvärden i staden, bygden eller landskapet.

Enligt dessa viktiga grundsatser bör stadens parkförvaltning principiellt organiseras med största hänsynstagande till dess betydelsefulla huvuduppgifter, vilka sammanfattningsvis äro följande.

Tillgodoseendet av stadsbefolkningens större behov av vila och omväxlande rekreation inom de i stadsplanen reserverade gröna områdena samt ordnandet av de största ytorna inom dessa områden för barnens och ungdomens lek, idrott och friluftsliv.

Utformningen av rymliga, väldisponerade och trivsamma parker och planteringar, där människors förströelse-, bildnings- eller religiösa intressen kunna tillgodoses genom anordnandet av friluftskonserter, -föredrag och -gudstjänster, folkdanser och -lekar, visaftnar, allsångsaftnar etc. Stadsbefolkningen bör lockas till mesta möjliga utomhusvistelse under vår korta sommar. En viktig uppgift är förskönandet av staden med vegetation i alla dess former, som i hög grad bidrager till att ge liv och omväxling åt stadsbilden.

Tillvaratagandet och vårdandet av naturvärdena inom industristadens olikartade samhällsbildning jämte skötseln och tillsynen av befintliga fornminnes- och kulturminnesmärken kan slutligen räknas till parkförvaltningens natur- och kulturskyddande uppgift.

Dessa i korthet angivna huvuduppgifter visa att ifrågavarande kommunala förvaltningsgren har avsevärt större betydelse för samhället än vad man i allmänhet är böjd att tro.

För att parkförvaltningen på bästa sätt skall kunna fylla dessa sina uppgifter för framtiden måste den omorganiseras såväl administrativt som driftsmässigt. Med nuvarande organisationsform kan den knappast fylla sin ursprungliga, planterande uppgift nöjaktigt. Stadsområdet och invånareantalet har tydligt och klart vuxit ifrån den nuvarande förvaltningsapparaten.

Av inledningsvis nämnda anledningar har planteringsnämnden vidtagit åtgärder för omorganisationens genomförande inom en snar framtid. Såsom ett led härutinnan

har nämnden hos drätselkammaren anhållit, att skötseln av stadens samtliga parker, planteringar, badplatser och övriga vegetationsförsedda, allmänna områden måtte från och med nyåret 1945, i den mån så ej redan skett, överflyttas å parkförvaltningen. Drätselkammaren, som funnit dessa åtgärder lämpliga, har därför tillstyrkt att de arbeten av nyss nämnda kategori, som tidigare åvilat byggnadskontoret och andra förvaltningar skola överflyttas å parkförvaltningen. Förutom mindre park- och planteringsområden utmed gator och invid fastigheter inom staden inrymmer överflyttningen skötseln av badplatser och fritidsområden å Hästholmarna, Björnön och Johannisberg ävensom Fridnäsområdet.

De senare årens hastiga tillväxt av stadens bebyggda områden och därav följande utökning av park- och planteringsarealerna jämte nyssberörda överflyttning av vissa större arbetsuppgifter medför givetvis ett motsvarande behov av personalökning och ställer större fordringar på förvaltningens ledande tjänstemän.

Nämnden har därför funnit det nödvändigt hos stadsfullmäktige anhålla om löneförhöjning för vissa nämndens tjänstemän samt inrättande av tre nya tjänster, därav en på extra stat från den 1 januari 1945.

Följande befattningar avses:

Stadsträdgårdsmästarens nuvarande löneplacering med en begynnelselön av 5.760 kronor motsvarar på intet sätt befattningshavarens kvalifikationer med högre specialfackutbildnnig samt det större ansvar, som åvilar honom på grund av de avsevärt ökade arbetsuppgifterna och därav följande personalökning.

Då stadsträdgårdsmästarens arbetsuppgifter tidigare i stor utsträckning voro begränsade till handhavandet av redan befintliga parker och planteringar kunde han även tjänstgöra som direkt arbetsledare, men då arbetsuppgifterna numera ökat avsevärt måste stadsträdgårdsmästaren dela sin tid mellan arbetet å det under föregående år nyinrättade ritkontoret och den omnämnda arbetsledningen, vilket givetvis blir till förfång för bådadera. Nämnden har därför ansett att stadsträdgårdsmästaren bör frigöras från detaljuppgifterna för att helt kunna ägna sig åt uppgifterna som förvaltningschef och därvid ansvara för de olika driftsområdena i stort sett samt effektivisera dessa genom god planläggning ävensom i övrigt leda allt förvaltningsarbete.

Förutom det ökade verksamhetsområdet har för stadsträdgårdsmästaren tillkommit nya krävande uppgifter, nämligen uppgörande av ritningar, förslag till utformning samt kostnadsberäkningar för arbetet i stadens park- och andra friluftsområden.

Vid jämförelse med lönerna för dylika befattningar i andra städer har det visat sig att dessa variera högst betydligt, men om man med hänsyn till arbetsuppgifterna jämför med t. ex. Uppsala, Lund och Halmstad finner nämnden, att tjänsten bör placeras i 45. lönegruppen med en begynnelselön av 7.830 kronor. Även med hänsyn till lönerna för stadens chefstjänstemän i övrigt finner nämnden att lönen bör höjas till den föreslagna gruppen.

Med anledning av vad nyss nämnts om behovet av lämpliga biträden åt stadsträdgårdsmästaren vill nämnden först framföra frågan om organisation av projekterings- och kontorsverksamheten, vilken varit så gott som obefintlig under tiden före nuvarande stadsträdgårdsmästarens hitkomst. Denna driftsavdelning skall förutom kontorsarbete i vanlig bemärkelse handha en mängd planeringsuppgifter så-

som uppmätningar och avvägningar, parkprojektering, detalj- och konstruktionsritningar, kostnadsberäkningar m. m.

För ett rationellt genomförande av dessa arbetsuppgifter erfordras en tjänsteman, förslagsvis benämnd parktekniker, vilken även ifråga om andra arbetsuppgifter skall biträda stadsträdgårdsmästaren. På grund av de kvalifikationer, som erfordras av en dylik tjänsteman anser planteringsnämnden att befattningen bör avlönas med lägst 5.000 kronor pr år jämte dyrtidstillägg samt att tjänsten endast uppföres å extra stat.

För skötseln av övriga kontorsgöromål erfordras ett kvinnligt biträde av II klass, vilken bör uppföras å ordinarie stat.

Hennes arbete kommer främst att bestå i arbetsbokföring, och därav följande uträkning av arbetareavlöningar m. m., vilket arbete tidigare utförts å övertid av byggnadskontorets personal. Då detta arbete fordrar stor noggrannhet och ordentlighet kan lämplig arbetskraft icke påräknas om lönen sättes lägre än vad som ovan sagts. Kontorsbiträdet skall vidare ombesörja utskrift av erforderliga handlingar, omhänderhava följesedlar, rekvisitioner, fakturor och dylikt. Tjänsten kommer dock icke att tillsättas med ordinarie innehavare förrän lämplig kraft erhållits.

För en effektiv tillsyn av beslutade planerings- och planteringsarbeten har det visat sig nödvändigt anställa en parkförman, vilken helst bör vara fackutbildad och hava erfarenhet av anläggningsverksamhet. Någon förman har icke funnits tidigare, men det har numera visat sig att en dylik är oundgängligen nödvändig för effektivt utnyttjande av arbetskraften, som nu uppgår till cirka 35 personer. Dessa äro, beroende på uppgifterna, utplacerade inom skilda områden, ofta belägna långt från varandra, varför det är omöjligt för stadsträdgårdsmästaren att själv övervaka arbetet samt ge de anvisningar, som kunna vara behövliga. Som exempel kan nämnas att byggnadskontoret för ovan angivet antal arbetare har avdelat en förman för tillsyn av arbetet. Då en dylik tjänst således kan jämföras med hos andra förvaltningar redan befintliga finner nämnden, att densamma i lönehänseende bör jämställas med dessa och således placeras i 28. lönegruppen.

Genom förutnämnda drätselkammarebeslut har nämnden blivit i tillfälle utöka området för plantskolorna och blomsterodlingen genom att ett invid stadsträdgården beläget markområde upplåtits för ändamålet. En dylik åtgärd medför att stadens behov av nyssnämnda alster kan tillgodoses från egna odlingar men gör även att växthusträdgårdsmästarens arbete och ansvar betydligt ökas. Då det erfordras att denne skall äga god utbildning och skolning inom sitt område bör han även avlönas i förhållande härtill, och då nuvarande tjänsteinnehavaren även utan utökning av odlingsarealen är för lågt avlönad, vill nämnden, som jämställer tjänsten med verkmästarens å byggnadskontoret, föreslå att befattningen placeras i 33. lönegruppen. I detta sammanhang bör lämpligen framhållas, att växthusträdgårdsmästaren även har ansvaret för vintereldningen av växthusen, vilket är nog så betydelsefullt, då häftiga temperaturväxlingar kunna medföra spoliering av växthusblommorna.

På grund av vad ovan anförts får planteringsnämnden anhålla att stadsfullmäktige ville besluta följande att gälla från och med 1 januari 1945, nämligen, att befattningen som stadsträdgårdsmästare uppflyttas från 38. till 45. lönegruppen, att en parkteknikertjänst å extra stat med en lön av 5.000 kronor inrättas, att en tjänst som kontorsbiträde av II klass inrättas å planteringsnämndens kontor, att en tjänst som parkförman i 28. lönegruppen inrättas hos nämnden, att växthusträdgårdsmäs-

taretjänsten uppflyttas från 28. till 33. lönegruppen samt att nämnden bemyndigas tillsätta de förenämnda nya befattningarna.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 6 februari 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Beträffande frågan om uppflyttning av befattningarna såsom stadsträdgårdsmästare och växthusträdgårdsmästare i högre lönegrupp har löne- och avtalsnämnden framlagt särskilt förslag härutinnan i samband med fråga om antagande av ny löneplan för stadens ordinarie befattningshavare. Ärendet kommer i denna del sålunda under stadsfullmäktiges prövning i annat sammanhang, varför löne- och avtalsnämnden icke här berör dessa befattningar.

Här föreligger sålunda till bedömande endast frågan angående inrättande av befattningar som parktekniker, parkförman och kontorsbiträde av II. klass.

Sistnämnda fråga sammanhänger nära med spörsmålet angående omorganisation av parkförvaltningen. Detta ärende har som bekant av stadsfullmäktige handlagts å sammanträde den 30 november 1944 och då återremitterats till planteringsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet för förnyat utlåtande.

Enligt vad löne- och avtalsnämnden har sig bekant kommer organisationsfrågan att ånyo föreläggas stadsfullmäkige samtidigt med nu ifrågavarande ärende.

Löne- och avtalsnämnden har vid sin granskning av ärendet funnit sig kunna i princip ansluta sig till vad planteringsnämnden anfört angående behov av ytterligare arbetskraft, förutsatt att den föreslagna omorganisationen vinner stadsfullmäktiges gillande. Emellertid ställer sig löne- och avtalsnämnden tveksam till huruvida redan nu de ifrågavarande befattningarna böra inrättas å ordinarie stat. Planteringsnämnden har beträffande parkteknikertjänsten själv föreslagit, att denna tills vidare endast inrättas å extra stat. Löne- och avtalsnämnden finner emellertid, att man även i fråga om de andra befattningarna, kontorsbiträdesbefattningen och parkförmansbefattningen, bör inskränka sig till att åtminstone till en början låta dessa befattningar stå på extra stat, intill dess att den föreslagna organisationen hunnit närmare prövas.

Avlöningen till kontorsbiträdet bör under sådana förhållanden utgå enligt de av stadsfullmäktige den 28 maj 1942 antagna bestämmelser angående avlöning till extra skrivbiträden, grupp B. Begynnelselönen i grupp B är 115 kronor och slutlönen 200 kronor, vartill kommer dyrtidstillägg. Allt efter vederbörandes ålder och tidigare meriter kan mellan dessa latituder lämplig lön bestämmas. Slutlönen, 200 kronor, motsvarar begynnelselönen i lönegrupp 18, i vilken befattningen som bekant kontorsbiträde av II. klass är placerad.

Parkförmannen torde böra åtnjuta avlöning med belopp motsvarande högst 28. lönegruppen, där begynnelselönen och slutlönen, inklusive dyrtidstillägg, utgöra respektive 4.501 kronor och 5.413 kronor.

Åberopande vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta, att under förutsättning att planteringsnämndens förslag till omorganisation av parkförvaltningen vinner stadsfullmäktiges godkännande från och med den 1 mars 1945 inrätta en parkteknikertjänst å extra stat med en lön av 5.000 kronor, en tjänst som parkförman å extra stat med lön motsvarande högst slutlönen enligt 28. lönegruppen i stadens nu gällande

löneplan samt en kontorsbiträdestjänst å extra stat vid planteringsnämndens kontor med lön enligt ovan angivna bestämmelser samt att bemyndiga planteringsnämnden att tillsätta ifrågavarande befattningar.

Drätselkammaren har i ett den 8 februari 1945 dagtecknat yttrande under förmälan, att för avlöning av de extra befattningshavarna under innevarande år åtginge ett sammanlagt belopp av c:a 13.000 kronor med biträdande av vad löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt

att för bestridande av kostnaden för avlöning av ifrågavarande extra befattningshavare intill utgången av innevarande år anvisa ett belopp av 13.000 kronor att täckas av förslagsanslaget i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 37. Val av ytterligare ledamot och suppleant i taxeringsnämnden för stadens 12:te taxeringsdistrikt.

Beredningsutskottet har i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 februari 1945 anfört följande:

Vid sammanträde den 20 december 1944 beslöto stadsfullmäktige, att antalet ledamöter i bland annat 12:te och 13:de taxeringsdistrikten skulle utgöra fem med lika antal suppleanter samt att åt nämnden i 13:de distriktet och närmast åt ledamoten i distriktet, lantbrukaren Jakob Pettersson, skulle givas uppdrag att taga den befattning med virkestaxering, som omförmäles i 81 § taxeringsförordningen, med lantbrukaren John Eriksson, Tönsta, som suppleant i detta särskilda uppdrag.

12:te taxeringsdistriktet omfattar förutom ett mindre område av domkyrkoförsamlingen hela Lundby församling med en tämligen vidsträckt landsbygd utanför staden. Genom förbiseende har i detta distrikt icke blivit vald någon ledamot med speciell kännedom om förhållandena på landsbygden inom distriktet.

Efter hemställan av ordföranden i taxeringsnämnden för 12:te taxeringsdistriktet får beredningsutskottet i anledning av det ovan anförda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta, dels utöka ledamöternas antal i distriktet till sex med lika många suppleanter, dels till ledamot i 12:te taxeringsdistriktet för år 1945 utse lantbrukaren Jakob Pettersson, Önsta, med lantbrukaren John Eriksson, Tönsta, såsom suppleant, vilka båda förklarat sig villiga att övergå till 12:te distriktet, dels ock till ny ledamot i 13:de taxeringsdistriktet för samma tid efter herr Pettersson utse lantbrukaren Lars Jansson, Lista, och till suppleant efter herr Eriksson lantbrukaren Karl Axel Blomkvist, Tunby, med uppdrag för herr Jansson att taga den befattning med virkestaxering, som omförmäles i 81 § taxeringsförordningen och för herr Blomkvist att tjänstgöra såsom suppleant i detta särskilda uppdrag.

N:r 38. Val av ny suppleant i taxeringsnämnden för stadens 10:de taxeringsdistrikt.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 12 februari 1945 i anledning av inkommen avsägelse från suppleanten i taxeringsnämnden för stadens 10:de taxeringsdistrikt, verkmästaren John G. Ekman, föreslagit stadsfullmäktige

att godkänna herr Ekmans avsägelse av uppdrag såsom suppleant i 10:de taxeringsdistriktet samt

att till efterträdare efter herr Ekman för tiden intill 1945 års utgång utse civilingenjören Erik Engberg, Lidmansvägen 5, här i staden.

N:r 39. Tillstånd för Gunhild Ingeborg Törnros att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 11 januari 1945 har poliskammaren infordrat stadsfullmäktiges yttrande över ansökan av fru Gunhild Ingeborg Törnros om tillstånd att i lokaler i fastigheten Köpmangatan 10 "Tians matsalar", här i staden, utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 22 januari 1945 tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet har genom yttrande den 12 februari 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka, att Gunhild Ingeborg Törnros erhåller tillstånd att intill den 1 oktober 1946 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler i fastigheten Köpmangatan 10 här i staden.

Västerås 1945, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B.s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 28 mars 1945 Ser. A nr 3

N:r 40. Jämkning av stadsplanen för kv. Ottar.

Byggnadsnämnden har uti en den 21 februari 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarktitekten Sven Ahlbom i oktober 1944 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Ottar i Västerås

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Förslaget har varit vederbörligen utställt utan att några erinringar däremot inom föreskriven tid framställts.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning i stadsplanen för kvarteret Ottar i Västerås stad.

Förslaget innebär följande ändringar av den nu gällande, av Kungl. Maj:t den 9 februari 1940 fastställda stadsplanen:

Det tidigare fastställda området för 3 vån. bebyggelse utmed Kopparbergsvägen föreslås utgå och ersättas med bebyggelse under gårdsplan i nivå med den övriga gårdsöverbyggnaden inom kvarteret. Härigenom åstadkommes ur belysningssynpunkt avsevärt förbättrade lokaler åt gårdssidan. Kompensation för den minskade bebyggelsen mot Kopparbergsvägen kan lämnas därigenom att motsvarande område mot Karlsgatan föreslås uppförd till 5 vån. höjd. Plushöjden å gårdsöverbyggnaden har i förslaget minskats med 2 m i enlighet med Aseas nya byggnadsritningar.

I anslutning till dessa ha även nya plushöjder åsatts övriga nya byggnadsområden inom kvarteret varjämte en indragning av översta våningen (undantag tornbyggnaden) har ansetts ur estetisk synpunkt lämplig.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse.

§ 1.

Områdets användning.

Med R betecknat område får bebyggas endast för affärs-, kontors- eller liknande ändamål. Bostäder få inredas, dock icke i större utsträckning än som erfordras för egendomens skötsel och bevakning. Samlingslokaler få inredas för inom egendomen arbetande företags personal.

Med Z betecknat område skall i höjd med angränsande gata vara tillgängligt för körtrafik, varvid den fria höjden under ovanför varande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv (3,5) meter.

§ 2.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst

den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 3.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 4.

Våningsantal.

Å med VIII, V och IV betecknat område får byggnad uppföras med högst åtta, fem och fyra våningar.

Å områden, där särskilt våningsantal icke angivits, må efter byggnadsnämndens prövning byggnad uppföras med det antal våningar, den tillåtna hushöjden medgiver.

§ 5.

Byggnadsmaterial.

Å med R och Z betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås i oktober 1944.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av stadsplaneförslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 1 mars 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Ottar samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

N:r 41. Stadsplan för området väster om Djuphamnsvägen.

Byggnadsnämnden har uti en den 17 januari 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i februari 1944 upprättat förslag till stadsplan för området väster om Djuphamnsvägen.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, vilket varit vederbörligen utställt, har inkommit gemensam anmärkning från G. E. Törnblom, Djuphamnsvägen 5, C. W. Anderssons sterbhus, Djuphamnsvägen 7, G. A. Bjunger, Djuphamnsvägen 9, C. Th. Jansson, Djuphamnsvägen 13, S. A. Johansson, stadsägan 214, 215 samt L. V. Eriksson, stadsägan 218.

Byggnadsnämnden anser, att den framställda anmärkningen icke förtjänar avseende.

I skrivelsen omförmälda beskrivning samt anmärkningsskrift äro så lydande:

FÖRSLAG TILL STADSPLAN
för område väster om Djuphamnsvägen i Västerås.

Beskrivning.

Stadsplaneförslaget omfattar ett triangulärt område, som i nordost begränsas av Djuphamnsvägen, i nordväst av Köpingsvägen och i söder av en båglinje från norra landfästet av Djuphamnsviadukten till en punkt på nya Köpingsvägen belägen c:a 250 m väster om S:t Ursulavägens mynning.

Genom förslaget fastställes Köpingsvägen i sin nya sträckning norr om järnvägen. Den framtida förbindelsen från denna väg med områdena söder om järnvägen kommer att få förläggas längre västerut Dessa områden erhålla dessutom förbindelse med staden dels utmed stranden nedanför järnvägen och dels via Djuphamnsviadukten. Genom att flytta Djuphamnsvägen åt väster, har i förslaget möjlighet beretts att bygga en ny viadukt väster om den befintliga, som ej torde kunna komma att tillfredsställa framtida krav.

Utmed Djuphamnsvägen har ett område för småindustri föreslagits. Behovet av ett dylikt område är stort i denna del av staden. Det har då synts lämpligt att förlägga det intill en trafikled, som ej heller tidigare haft karaktären av bostadsgata.

Området föreslås för övrigt, till sin större del, att användas till bostadsändamål. Närmast Köpingsvägen har våningshöjden begränsats till 2 våningar och byggnaderna förlagts vinkelrätt mot vägen. Genom området drages enligt förslaget i en stor båge en gata, som i bägge ändar mynnar i Köpingsvägen. Kring gatan har byggnadskroppar med 3 våningars höjd grupperats med hänsyn till terräng- och belysningsförhållanden.

I områdets centrala del, skyddat från trafiklederna, har ett parkområde reserverats för att i första hand tjäna som lekplats.

Området har ej tidigare varit stadsplanelagt.

Följande bestämmelser föreslås gälla:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

Med IB betecknat område får användas endast för småindustri och därmed jämförligt ändamål. Där så med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad prövas utan olägenhet kunna ske, må jämväl bostäder här kunna inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område, som omfattar mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Hushöjd.

Å med II eller III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än respektive 7,6 och 10,8 meter.

§ 4.

Våningsantal.

Å med II eller III betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst två och tre våningar.

§ 5.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 6.

Områden som icke få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 7.

Undantag.

Inom område, som enligt § 1 är angivet för bostadsändamål, må även inredas lokaler för handel och hantverk.

Västerås i februari 1944.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

Till Byggnadsnämnden, Västerås.

Ang. förslag till stadsplan för området väster om Djuphamnsvägen.

Med anledning av nämndens meddelande av 27 nov. 1944 ha vi tagit del av rubr. förslag och vilja härmed göra följande erinringar.

Att stuva in ett verkstadsområde mitt i en nyplanerad stadsdel med nybyggda, moderna och dyrbara bostadsfastigheter måste anses som synnerligen anmärkningsvärt och originellt. Man bör väl snarare sträva efter att industriområdena separeras så mycket som möjligt från bostadsområdena.

Vid Djuphamnsvägens östra sida finnes nu ett par mindre snickarverkstäder av provisorisk art, som tillkommit långt före planläggningen av detta område, men är det nog endast en tidsfråga, när dessa verkstäder försvinna och tomterna upplåtas till bostadsbygge, liksom övriga tomter på östra sidan.

Det planerade industriområdet har det bästa läget ur bostadssynpunkt, med omedelbar anslutning till stadens busslinje nr 1 samt dessutom de vackraste tomterna, delvis med trädbestånd och kuperad terräng, varför det föreslagna arrangemanget är så mycket mer förvånansvärt.

Några hundra meter längre väster ut finns öppna fält som bättre borde lämpa sig för industri med sina upplag av skrot och material, som detta i regel för med sig.

Om tanken varit att industriområdet borde ligga vid en gata med direkt förbindelse till djuphamnen kan erinras om, att det ju här skulle vara fråga om småindustri och denna behöver väl knappast anlita djuphamnen. Detta torde annars lätt kunna ordnas på de ovan nämnda fria områdena, som ligga närmare djuphamnen och som icke lämpa sig för bostadsbygge och där dessutom järnvägsförbindelse också finnes.

Om emellertid platsen kommer att upplåtas till industribebyggelse reservera vi oss på det bestämdaste för de konsekvenser detta ev. kommer att föra med sig beträffande trevnaden inom området jämte den menliga inverkan det ev. kan få på värdet av intilliggande fastigheter.

Vi hemställa alltså att vid stadsplanens uppläggande vederbörlig hänsyn tages till angränsande och redan befintliga fastigheter och att det planerade industriområdet i stället upplåtes till bostadsbebyggelse.

Västerås den 4 december 1944.

G. E. Törnblom, Djuphamnsvägen 5.
C. W. Anderssons sterbhus, Djuphamnsvägen 7.
G. A. Bjunger, Djuphamnsvägen 9.
C. Th. Jansson, Djuphamnsvägen 13.
S. A. Johansson, Stadsägan 214—215.
L. V. Eriksson, Stadsägan 218.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av stadsplaneförslaget.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 mars 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för området väster om Djuphamnsvägen samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

N:r 42. Anslag till gator och gatubelysning å Gideonsbergs- och Sommarroområdena.

Drätselkammaren har i en den 1 mars 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 26 oktober 1944 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att för bostadsbyggnadsändamål försälja mark å bland annat Gideonsbergsområdet samt Sommarroområdet.

Sedan exploateringen av nämnda områden börjat komma i gång, får drätselkammaren härmed på förslag av byggnadschefen hemställa att få disponera erforderliga medel för en första utbyggnad av gator å förenämnda båda områden ävensom för anordnande av erforderlig gatubelysning.

Enligt verkställda kostnadsberäkningar skulle kostnaderna för första utbyggnad av gatorna å Gideonsbergsområdet belöpa sig till 133.000 kronor och för gatorna å Sommarroområdet till 72.000 kronor. Dessa kostnader böra lämpligen täckas av reserverade köpeskillingsmedel. Kostnaderna för gatubelysningen skulle utgöra för Gideonsbergsområdet 15.000 kronor och för Sommarroområdet 7.200 kronor och torde lämpligen böra utgå av anslaget i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för första utbyggnad av erforderliga gator å Gideonsbergsområdet och å Sommarroområdet anvisa belopp av respektive 133.000 och 72.000 kronor,

att för anordnande av gatubelysning anvisa för Gideonsbergsområdet ett belopp av 15.000 kronor och för Sommarroområdet ett belopp av 7.200 kronor samt

att ifrågavarande utgifter skola bestridas, anslagen för utbyggnad av gatorna av reserverade köpeskillingsmedelsfonden samt anslagen för gatubelysningen av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 43. Anslag till Tjänstemännens bildningsverksamhet.

Drätselkammaren har i en den 1 mars 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Uti skrivelse den 21 februari 1945 har Tjänstemännens Bildningsverksamhet lokalkommitté för Västerås hemställt om ett anslag å 500 kronor som bidrag till kostnaden för studielokaler för innevarande år.

Med överlämnande av kommitténs skrivelse får drätselkammaren för sin del i ärendet anföra följande.

Såsom stadsfullmäktige hava sig bekant, har staden under åtskilliga år lämnat anslag till A. B. F. och Arosgården, sammanslutningar, vilkas verksamhet är av samma art som T. B. V:s. Då det uppenbarligen är ett samhälleligt intresse, att bildningsverksamheten stödjes och då efter vad drätselkammaren inhämtat behov av det begärda anslaget föreligger, har kammaren intet att erinra mot bifall till framställningen.

Kommitténs skrivelse är så lydande:

På Tjänstemännens Bildningsverksamhets (T. B. V.) vägnar få undertecknade härmed vördsamt anhålla om ett anslag å 500 kronor, som i första hand avser att täcka kostnader för studielokaler innevarande år.

T. B. V. började sin verksamhet i Västerås 1936 och har alltsedan dess varit föremål för ett ständigt stigande intresse. Innevarande år bedriva nära 400 tjänstemän aktiva studier inom dess kursverksamhet. T. B. V. har inga fonder eller egna lokaler, varför det ur ekonomisk synpunkt är svårt att bedriva studieverksamheten i önskad omfattning.

Då det är oss bekant att ett flertal städer av Västerås storlek i år lämnat betydande anslag till T. B. V. och att A. B. F. och Arosgården i staden sedan många år tillbaka åtnjutit ett årligt anslag av 3.000 kronor från Västerås stad, är det vår förhoppning att Stadsfullmäktige inte ställer sig oförstående till vår framställning.

Drätselkammaren har i anledning härav tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att ställa till lokalkommitténs för Tjänstemännens Bildningsverksamhet förfogande ett anslag å 500 kronor som bidrag till kostnaderna för studielokaler innevarande år samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 44. Anslag till avlönande av telefonist vid polisverket.

Polisnämnden har uti skrivelse till stadsfullmäktige den 23 januari 1945 anfört följande:

Sedan den i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1943 för polisverket inköpta telefonväxeln kommer att inmonteras omkring den 1 mars 1945, får polisnämnden anhålla att stadsfullmäktige måtte bevilja erforderligt anslag för avlönande av telefonist under tiden 1/3—31/12 1945.

Enligt inhämtade upplysningar variera avlöningsförmånerna för telefonister vid privata växlar mellan 200 och 350 kronor jämte dyrtidstillägg och beräknar polisnämnden, att lämplig dylik befattningshavare skall för polisverkets vidkommande kunna erhållas mot en månadslön av 250 kronor jämte dyrtidstillägg. Beräknas sistnämnda förmån efter 25 % erfordras ett belopp av 3.125 kronor för ovan angiven tid

Polisnämnden hemställer sålunda att stadsfullmäktige måtte besluta

att för avlönande av telefonist vid polisverkets telefonväxel under tiden 1/3—31/12 1945 bevilja ett anslag å 3.125 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 1 mars 1945 avgivet utlåtande anfört:

Enligt drätselkammarens uppfattning torde en kompetent telefonist kunna erhållas för lägre månadslön än den av polisnämnden föreslagna, särskilt som polisverkets växel blir relativt liten och lättskött. Ett anslag om 2.500 kronor torde för ändamålet vara tillfyllest. På grund härav får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för avlönande av telefonist vid polisverkets telefonväxel under innevarande år bevilja ett förslagsanslag å 2.500 kronor att täckas av det i årets stat upptagna till stadsfullmäktiges förfogande stående reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

N:r 45. Anslag för iordningställande av remontstallet.

Drätselkammaren har i en den 1 mars 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Den rådande bristen å bilgummi har som bekant nödvändiggjort omfattande inskränkningar i bland annat lastbilstrafiken och direktiv ha utfärdats om ökad användning av hästfordon vid transportarbete inom framför allt byggnadsföretag. Emellertid råder inom staden en svår brist på stallrum för hästar och härigenom försvåras givetvis i hög grad den föreskrivna användningen av hästfordon. På begäran av länstrafikledaren i länet har drätselkammaren undersökt möjligheten att i varje fall provisoriskt ordna ytterligare stallrum. Det har därvid visat sig, att man genom omändring av den befintliga stallbyggnaden vid remontplatsen söder om Pilgatan skulle kunna åstadkomma tillfredsställande stallrum för 22 hästar. Förslag till ombyggnad har uppgjorts i samråd med länsveterinären och hälsovårdsnämnden har för sin del förklarat, att nämnden icke har något att erinra emot stallbyggnadens omändring för ifrågavarande ändamål. Kostnaden för omändringen belöper sig till 6.000 kronor men genom uthyrning av stallrum räknar drätselkammaren med att inom mycket kort tid få igen det nedlagda beloppet.

Med hänvisning till ovanstående får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för omändring av stallbyggnaden vid remontplatsen ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 6.000 kronor att täckas av det i årets stat upptagna till stadsfullmäktiges förfogande stående reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

N:r 46. Anslag för iordningställande av rum för byggnadskontorets förmän.

Drätselkammaren har i en den 1 mars 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I gårdsfasflygeln till fastigheten i kvarteret Nestor vid Fiskartorget disponerar byggnadskontoret för närvarande ett rum för sina förmän. Detta utrymme, som är beläget i omedelbar anslutning till stadsingenjörskontorets lokaler, behöver emellertid tagas i anspråk för stadsingenjörskontorets behov. Mellan det nuvarande förmansrummet och tvättstugan på gården finns ett outnyttjat utrymme som kan omändras till ett rum för förmännen. Kostnaden för dessa omändringsarbeten uppgår till 2.600 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inredande av ett rum för byggnadskontorets förmän ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 2.600 kronor att täckas av det i årets stat upptagna till stadsfullmäktiges förfogande stående reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 47. Förvärv av fastigheten nr 1 i kv. Nestor.

Rådhuskommittén har i skrivelse till stadsfullmäktige den 24 februari 1945 anfört följande:

Den 27 april 1933 uppdrogo stadsfullmäktige åt en särskild kommitté, som sedermera antagit namnet rådhuskommittén, att efter verkställd utredning utarbeta och för stadsfullmäktige framlägga förslag om anskaffande av lokaler för stadens judiciella och kommunala myndigheter och dess affärsdrivande verk, vare sig detta kunde ske genom uppförande av en enda byggnad eller en fördelning på flera byggnader. Rådhuskommittén hemställde i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 maj 1936 om och stadsfullmäktige beviljade genom beslut den 28 samma månad ett anslag å 15.000 kronor för anordnande av en idépristävlan om den ifrågavarande förvaltningsbyggnadens förläggning. Kommittén hade närmast tänkt sig byggnadens förläggning till antingen kvarteret Oden, d. v. s. det kvarter där det nuvarande rådhuset är beläget, eller kvarteret Klaudia, d. v. s. den s. k. Lundahlska jorden väster om Svartån. Under anslagsfrågans behandling i stadsfullmäktige framfördes emellertid från flera håll den tanken, att den blivande förvaltningsbyggnaden borde förläggas till kvarteret Nestor eller kvarteret på östra sidan av Fiskartorget, där Gaggeska gården bl. a. är belägen. Denna plats hade också diskuterats av rådhuskommittén men fått förfalla enär staden icke disponerade hela kvarteret. Stadsfullmäktiges beslut blev emellertid att även kvarteret Nestor skulle i första hand komma i beaktande såsom förläggningsplats för förvaltningsbyggnaden vid pristävlingen.

Såsom stadsfullmäktige hava sig bekant resulterade pristävlingen sedermera i att flera förslag framkommo men att intet av dem ansågs kunna i oförändrat skick läggas till grund för utformningen av den blivande förvaltningsbyggnaden. Tiden efter pristävlingen har utmärkts av en ovisshet om platsen för förvaltningsbyggnaden och stadsfullmäktige ha icke i princip tagit ställning till frågan. Genom omändring av befintliga lokaler och genom förhyrning av lokaler har hittills lokalfrågan för stadens förvaltningar kunnat provisoriskt lösas. Det framstår emellertid som en angelägenhet av vikt och en trängande nödvändighet att denna fråga snarast möjligt och definitivt löses. Under den tid, som förflutit sedan pristävlingen anordnades, har frågan om den blivande förvaltningsbyggnaden och dess förläggning vid skilda tillfällen diskuterats i olika kommunala instanser. Uppfattningen synes numera övervägande vara den att kvarteret Nestor skulle vara den lämpligaste platsen för förvaltningsbyggnad. Ett uttryck för denna uppfattning gav drätselkammaren, då kammaren på hösten 1944 föreslog stadsfullmäktige att förvärva den återstående tomten i kvarteret Nestor. Vid frågans behandling i stadsfullmäktige avslogs dock förslaget.

Rådhuskommittén har sedermera vid sammanträde denna dag haft en längre principdiskussion angående den blivande förvaltningsbyggnaden och kommittén är av den bestämda uppfattningen att frågan måste få en snar lösning. Kommittén har även kunnat konstatera, att för närvarande övervägande skäl enligt kommitténs uppfattning tala för att förlägga den blivande förvaltningsbyggnaden till kvarteret Nestor. Det är givet att även andra platser diskuterats inom kommittén ävensom andra med placeringen av förvaltningsbyggnaden sammanhängande frågor och kommittén har ägnat och kommer även i fortsättningen att ägna dem tillbörlig uppmärksamhet. En absolut förutsättning för förvaltningsbyggnadens förläggning till kvarteret Nestor är emellertid att staden snarast möjligt förvärvar den återstående tomten. Enligt vad kommittén erfarit har drätselkammaren tomten på hand till den 1 maj 1945 till samma pris, som tidigare preliminärt hade överenskommits. Kommittén vill för sin del på det livligaste tillstyrka, att stadsfullmäktige utnyttjar tillfället att än en gång överväga frågan om inköp av tomten ifråga. Även om den blivande utredningen skulle giva vid handen, att förvaltningsbyggnaden förlägges på en annan plats, torde det vara en given fördel för staden att såsom ägare till återstående mark inom kvarteret komma i besittning av tomten. Det är givet att man kan hesitera inför priset och att det är mindre tilltalande att betala ett högre pris än man anser tomten i och för sig vara värd. Kommittén anser dock att man i detta fall vid vägande av de skäl som tala för och emot ett förvärv till angivet pris måste komma till den slutsatsen att stadens vitala intresse av att äga hela kvarteret Nestor får väga mer än den omständigheten att man för tomten betalar ett relativt högt pris.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får rådhuskommittén hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att för en köpeskilling av 300.000 kronor omedelbart förvärva tomten nr 1 i kvarteret Nestor.

Drätselkammaren har i häröver den 1 mars 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 24 februari 1945 har Rådhuskommittén på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att omedelbart förvärva tomten nr 1 i kvarteret Nestor. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling får anföra följande.

Drätselkammaren har tidigare en gång, nämligen i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 augusti 1944, föreslagit stadsfullmäktige att för en köpeskilling av 300.000 kronor förvärva tomten nr 1 i kvarteret Nestor. Stadsfullmäktige ha emellertid vid sammanträde den 31 augusti 1944 avslagit drätselkammarens framställning. Under den tid som förflutit därefter har drätselkammaren vid ett flertal tillfällen undersökt möjligheten att förvärva fastigheten för ett lägre pris. Detta har emellertid icke lyckats men däremot har kammaren med nuvarande ägaren träffat nytt preliminärt avtal om inköp av tomten till det tidigare erbjudna priset av 300.000 kronor, vilket avtal för ägarens del är bindande, därest stadsfullmäktige före den 1 maj 1945 fatta beslut i frågan.

Av Rådhuskommitténs skrivelse framgår att kommittén för sin del anser övervägande skäl tala för att kvarteret Nestor är lämpligaste förläggningsplatsen för en ny förvaltningsbyggnad. Kommittén hyser emellertid den bestämda uppfattningen att staden bör äga hela kvarteret för att på ett tillfredsställande sätt på denna plats kunna lösa frågan om en ny förvaltningsbyggnad. Drätselkammaren delar kommitténs ifrågavarande uppfattning. Drätselkammaren understryker tillika den påtalade angelägenheten av att frågan om en central förvaltningsbyggnad gives en snabb och definitiv lösning. På grund härav och då en dylik lösning knappast torde kunna åstadkommas på denna plats med mindre att staden förvärvar jämväl tomten nr 1 inom kvarteret får drätselkammaren för sin del tillstyrka att stadsfullmäktige nu förvärva tomten ifråga för den erbjudna köpeskillingen av 300.000 kronor.

Tomten nr 1 i kvarteret Nestor innehåller, såsom tidigare meddelats, en areal av 1.789,2 kvadratmeter. Taxeringsvärdet för fastigheten uppgår till för närvarande 130.000 kronor, vilket värde emellertid enligt inhämtade upplysningar vid den pågående fastighetstaxeringen torde komma att höjas till c:a 165.000 kronor. Det erbjudna priset innebär per kvadratmeter räknat ett pris av c:a 170 kronor, vilket i och för sig får anses vara tämligen högt. Emellertid har staden vid skilda tillfällen förvärvat tomterna nris 2, 3, 4 och 5 inom kvarteret till sådant pris att, även om staden för tomten nr 1 betalar den erbjudna köpeskillingen av 300.000 kronor, stadens inköpspris för hela kvarteret, uträknat per kvadratmeter, icke uppgår till mer än 72 kronor. Ser man transaktionen i detta sammanhang torde man kunna säga att kvarteret i sin helhet icke kommer att betinga ett för högt pris. Det är visserligen icke alldeles uteslutet att en sådan stadsplan kan komma att fastställas att staden får expropriationsrätt till tomten nr 1, men det är långt ifrån säkert att så kan ske. Detta osäkerhetsmoment jämte den omständigheten att dels en expropriation drar ut på tiden och dels att man icke med bestämdhet kan förutsäga om löseskillingen vid en expropriation blir lägre än det nu avtalade priset talar enligt drätselkammarens förmenande för att stadsfullmäktige nu borde besluta om förvärv av fastigheten.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för en köpeskilling av 300.000 kronor förvärva tomten nr 1 i kvarteret Nestor samt

att för ändamålet lämna anslag med 300.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt drätselkammaren i samband med framläggande av 1946 års budget kan komma att föreslå.

Nr 48. Ang. E. A. Westholms avlöningsförmåner.

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 januari 1945 anfört följande:

Genom beslut den 30 november 1944 ha stadsfullmäktige inrättat bland annat följande befattningar vid byggnadskontoret, nämligen en befattning som byggnadsförman i 32. lönegruppen, två befattningar som gatuförmän i 31. lönegruppen och en befattning som arbetsförman för renhållningen i 30. lönegruppen. Den sistnämnda befattningen ävensom en av befattningarna som gatuförman hava tillsatts med ordinarie innehavare, vilka tidigare varit förmän på ordinarie stat hos staden. Befattningen som byggnadsförman har vidare besatts med den person, som tidigare uppehållit denna tjänst på extra stat. Den återstående befattningen som gatuförman har drätselkammaren beslutat utannonsera för att kunna besätta densamma med innehavare som besitter den tekniska utbildning och praktik, som erfordras för erhållande av tjänsten. Arbetsförmanstjänsterna vid drätselkammaren hava tidigare varit placerade i 28. lönegruppen. Genom nu omförmälda åtgärder kvarstår fortfarande å ordinarie stat med placering i 28. lönegruppen förmannen E. A. Westholm. Westholm uppnår inom loppet av ett år pensionsåldern och kommer att under tiden beredas lämplig sysselsättning inom byggnadskontorets arbeten. Emellertid finner drätselkammaren det mindre tilltalande att Westholm under sin återstående tjänstetid kommer i ett sämre löneläge än övriga förmän. Drätselkammaren vill därför föreslå att Westholm förklaras berättigad åtnjuta avlöning enligt samma lönegrupp som arbetsförmannen för renhållningen och att han blir berättigad att vid sin pensionering uppbära pension beräknad på det mot denna lönegrupp svarande pensionsunderlaget.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 26 februari 1945 tillstyrkt drätselkammarens förslag.

Drätselkammaren anhåller sålunda att stadsfullmäktige ville besluta.

att förklara förmannen vid drätselkammaren E. A. Westholm berättigad att från och med den 1 januari 1945 åtnjuta avlöning enligt den lönegrupp som gäller eller efter eventuell lönereglering kan komma att gälla för arbetsförmannen för gaturenhållningen samt

att förklara Westholm berättigad att i samband med sin pensionering uppbära pension i likhet med arbetsförmannen för gaturenhållningen.

N:r 49. Avlöning till stadens befattningshavare och arbetare vid fullgörande av militärtjänstgöring under förstärkt försvarsberedskap (Jfr N:r 18/1945 Ser. A).

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 22 februari 1945 beslutat till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för förnyat utlåtande remittera ovannämnda ärende, hade *löne- och avtalsnämnden* i ärendet till stadsfullmäktige avlåtit följande den 26 februari 1945 dagtecknade yttrande:

Sedan löne- och avtalsnämnden genom skrivelse till stadsfullmäktige den 28 decem-

ber 1944 föreslagit stadsfullmäktige besluta, att de av fullmäktige den 27 januari 1944 antagna bestämmelserna angående avlöning till stadens befattningshavare och arbetare vid fullgörande av militärtjänstgöring till följd av förstärkt försvarsberedskap skulle äga fortsatt giltighet tillsvidare under år 1945, vilket förslag av drätselkammaren i skrivelse den 1 februari 1945 tillstyrkts, så hava stadsfullmäktige vid sammanträde den 22 februari 1945 beslutat återremittera ifrågavarande ärende till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för förnyade yttranden.

Återremissen har föranletts närmast till följd av en vid ärendets behandling inom stadsfullmäktige yppad tvekan, huruvida de föreslagna bestämmelserna även skulle tillämpas ifråga om sådana stadens befattningshavare, vilka fullgjorde sin första militärtjänstgöring.

I anledning av återremissen får löne- och avtalsnämnden anföra följande.

För klarläggande av vilka regler, som för närvarande gälla angående ersättning till befattningshavare, som fullgöra första militärtjänstgöring, torde en återblick å tidigare gällande bestämmelser vara erforderlig.

Uti "Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929", numera upphävda genom det av stadsfullmäktige den 31 augusti 1944 antagna tjänstgörings- och avlöningsreglementet, stadgades: "Åtnjuter befattningshavare, som varit anställd i stadens tjänst under minst ett år, tjänstledighet för fullgörande av första värnpliktstjänstgöringen skall han vidkännas ett avdrag av 50 % såvida han har laglig försörjningsplikt men eljest 70 % av samtliga avlöningsförmåner. Vid ledighet för fullgörande av repetitionsövning eller reservtruppövning avdrages 50 % av löneförmånerna och vid fullgörande av landstormsövning tjänstgöringspengarna."

Dessa bestämmelser gällde uteslutande *fredstjänstgöring*. Någon förstärkt försvarsberedskap existerade vid tiden för dessa bestämmelsers antagande icke.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 26 oktober 1939 (S. H. nr 161 1939) antogos särskilda bestämmelser för den då inträdda förstärkta försvarsberedskapen. Därvid stadgades, att de stadens befattningshavare, som innehade heltidsanställning och i anledning av förstärkt försvarsberedskap åtnjöto tjänstledighet för fullgörande av militärtjänstgöring samt varit i stadens tjänst sedan minst ett år före inryckningsdagen skulle under tjänstledigheten vidkännas avdrag med 50 %, om vederbörande vore familjeförsörjare, men eljest med 75 % av samtliga avlöningsförmåner. I samband härmed antogo fullmäktige även ett tillägg till bestämmelserna i ovan angivna "Allmänna villkor", avseende avlöning till officerare och underofficerare i aktiv tjänst, på reservstat, övergångsstat eller i reserven.

Bestämmelserna angående fredstjänstgöring avsågos skola fortfarande gälla i tillämpliga delar. Klart uttalande härom finnes i löne- och avtalsnämndens skrivelse den 9 oktober 1939.

På sammanträde den 29 februari 1940 (S. H. nr 35 1940) beslöto stadsfullmäktige så tillvida ändra bestämmelserna om ersättning till befattningshavare under tjänstledighet på grund av förstärkt försvarsberedskap, att ersättning skulle utgå oavsett anställningstidens längd.

I samband med ändrade bestämmelser om familjebidrag framlade löne- och avtalsnämnden den 2 mars 1943 för stadsfullmäktige förslag till nya bestämmelser angående ersättning vid inkallelse till förstärkt försvarsberedskap. Ifrågavarande bestämmelser äro i huvudsak desamma, vilka nu senast förelagts stadsfullmäktige.

Enligt de första bestämmelserna om familjebidrag utgick en del av familjebidraget utan behovsprövning och en del efter dylik prövning Ursprungligen funnos inga regler om huru stor inkomst från arbetsgivare vederbörande kunde få ha utan att inkomsten inkräktade på familjebidragets storlek. I 1940 års krigsfamiljebidragsförordning föreskrevs, att vid bestämmande av bidragets storlek hänsyn skulle tagas dels till den värnpliktiges och dels till hans familjemedlemmars inkomster. Genom K. K. den 16 maj 1941 stadgades, att vid behovsprövning för bestämmande av familjepenning hänsyn icke skulle tagas till sådana inkomster av civil anställning, som den värnpliktige under tjänstgöringen ägde behålla, i den mån inkomsten eller understödet icke överstege en fjärdedel av den värnpliktiges avlöning eller motsvarande arbetsinkomst vid tiden omedelbart före inkallelsen och i intet fall skulle avseende fästas vid bibehållen inkomst till den del, inkomsten icke överstege 50 kronor per månad. Krigsfamiljebidragskungörelsen av den 31 januari 1942 vilken i huvudsakliga delar allt fortfarande är gällande, innehåller i stort sett samma regler.

Vad staden sålunda numera lämnar vederbörande befattningshavare utöver 25 % av hans lön frånräknas alltså familjebidraget.

I sitt yttrande över löne- och avtalsnämndens nu angivna förslag framhöll drätselkammaren: "Drätselkammaren vill här påpeka vad nämnden i sin skrivelse utvecklat, nämligen att de föreslagna bestämmelserna endast äro att anse som provisoriska under rådande tidsförhållanden. Med anledning härav anser drätselkammaren det lämpligt, att någon ändring i gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av lönestaterna icke göres och att förslaget antages såsom ett ensidigt åtagande från staden. Därvid bör påpekas, att förslaget icke giver sämre villkor för befattningshavarna än vad "reglementet" stadgar." (S. H. nr 34/1943).

Med "reglementet" avses tydligen förutnämnda "allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av lönestaterna".

Stadsfullmäktige antogo på sammanträde den 26 mars 1943 de av lönenämnden sålunda föreslagna bestämmelser att tillämpas från och med den 1 april 1943 tillsvidare under samma år.

På sammanträde den 27 januari 1944 (S. H. nr 2/1944) beslöto stadsfullmäktige att nyssnämnda av stadsfullmäktige den 26 mars 1943 antagna bestämmelser fortfarande skulle äga fortsatt giltighet under år 1944. Sedan de av stadsfullmäktige den 26 mars 1943 antagna bestämmelserna underställts Kungl. Maj:ts prövning samt Kungl. Maj:t fastställt bestämmelserna med visst undantag beträffande magistratens ledamöter, stadsfiskalen — polismästaren samt stadsfogden, fogades till bestämmelserna ett tillägg innebärande, att ifråga om magistratens ledamöter stadsfiskalen-polismästaren samt stadsfogden skulle ytterligare gälla, att avdraget å de från staden utgående avlöningsförmånerna för sådana av nyssnämnda befattningshavare, vilka voro beställningshavare i reserven, å reservstat eller å övergångsstat eller officer vid Väg- och Vattenbyggnadskåren, ej finge överstiga den månadslön, som jämlikt de för försvarsväsendet gällande bestämmelserna tillkomme befattningshavaren.

Såsom ovan nämnts har löne- och avtalsnämnden föreslagit stadsfullmäktige fortsatt tillämpning under år 1945 av de av stadsfullmäktige den 27 januari 1944 antagna bestämmelserna gällande den förstärkta försvarsberedskapen.

Enligt övergångsbestämmelserna till det nya avlönings- och tjänstgöringsreglementet (sid. 483 S. H. nr 107/1944) skulle reglementet träda i kraft den 1 januari 1945, från och med vilken dag tidigare meddelade bestämmelser angående avlönings- och

anställningsförhållanden för befattningshavarna skulle upphöra att gälla i den mån ej annat följer av bestämmelserna i reglementet.

I § 29 av det nya tjänstgöringsreglementet heter det: "Angående ersättning till befattningshavare under militärtjänstgöring gäller vad därom är eller kan varda av stadsfullmäktige särskilt beslutat." I sin kommentar till nämnda paragraf anför löne- och avtalsnämnden: "Erfarenheterna ha visat, att under nu rådande förhållanden svårigheter uppstått att giva generella regler för ersättning under de skiftande former av militärtjänstgöring, vilka kunna förekomma. I avbidan på normala tider och på ett blivande normalt lönereglemente torde tillsvidare i detta reglemente icke böra intagas bestämmelser om ersättning under militärtjänstgöring. En hänvisning har gjorts till de bestämmelser, som tillsvidare gälla jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 27 januari 1944."

Läget är sålunda sammanfattningsvis följande: De i "Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929" förekommande regler angående ersättning till befattningshavare under fredstjänstgöring (första tjänstgöring) ha upphävts genom det nya tjänstgöringsreglementet. Detta innehåller inga särskilda bestämmelser om ersättning under militärtjänstgöring utan hänvisar till de av stadsfullmäktige antagna bestämmelser om ersättning under *förstärkt försvarsberedskap*. Såsom löne- och avtalsnämnden i sin skrivelse den 28 december 1944 framhöll, sker för närvarande all inkallelse jämlikt 28. § värnpliktslagen, vilken paragraf avhandlar den förstärkta försvarsberedskapen. Även en värnpliktig, som fullgör första tjänstgöring, inkallas enligt nämnda paragraf Riktigheten av detta påstående har bekräftats av bl. a. mobiliseringsofficeren vid flygets personaldetalj. De av stadsfullmäktige den 27 januari 1944 antagna bestämmelserna om ersättning under förstärkt försvarsberedskap ha sålunda faktiskt tillämpats även ifråga om rekryterna. Behov av särskilda bestämmelser för fredstjänstgöring har därför för närvarande icke ansetts föreligga.

Såvitt kunnat utrönas rör det sig här om ett relativt fåtal befattningshavare och arbetare. Sedan 1940 ha sålunda endast en extra befattningshavare och fem arbetare inkallats till första tjänstgöring och härunder uppburit ersättning från staden

Ehuru löne- och avtalsnämnden med anledning av vad ovan anförts icke kan undgå att finna frågan av mindre praktisk betydelse, har nämnden efter förnyad granskning av ärendet funnit sig böra föreslå en kategoriklyvning mellan å ena sidan sådana befattningshavare, som äro familjeförsörjare, och å andra sidan sådana, som icke hava försörjningsplikt. En liknande distinktion har gjorts beträffande rätten till familjebidrag jämlikt K. K. nr 983—1942. I denna författning stadgas nämligen, att värnpliktig vilken jämlikt 28. § värnpliktslagen inkallats för fullgörande av honom enligt 27 § första mom. samma lag åliggande krigstjänstgöring (d. v. s. inkallats till förstärkt försvarsberedskap men fullgör första tjänstgöring) icke förrän han fullgjort värnpliktstjänstgöring under sammanlagt 360 dagar må åtnjuta bostadsbidrag eller näringsbidrag, såvida han ej har familjemedlem, som i 3. § krigsfamiljebidragsförordningen sägs. Såsom medlem av den värnpliktiges familj anses enligt nämnda förordning bl. a. den värnpliktiges hustru samt barn och adoptivbarn under 16 år, som äro under hans vårdnad, vidare värnpliktigs hustru, barn och adoptivbarn i annat fall än nu sagts samt hans föräldrar och adoptant, hans hustrus barn och adoptivbarn samt hans frånskilda hustru, envar under förutsättning att den värnpliktige dels är underhållsskyldig och dels att han före inkallelsen i väsentlig mån bidrog till

vederbörandes underhåll. Som medlem av den värnpliktiges familj anses vidare den värnpliktiges husföreståndarinna under förutsättning, att den värnpliktige sammanbor med egna eller hustrus barn eller adoptivbarn under 16 år samt, därest han sammanbor jämväl med hustru, att hustrun är oförmögen till arbete.

I analogi med dessa bestämmelser föreslår sålunda löne- och avtalsnämnden, att en befattningshavare, som under nu rådande förstärkta försvarsberedskap inkallas till första tjänstgöring ävensom arbetare, som inkallas till dylik tjänstgöring skall erhålla ersättning från staden enligt reglerna om förstärkt försvarsberedskap, därest vederbörande äro att betrakta såsom familjeförsörjare i krigsfamiljebidragsförordningens mening. I den mån de icke äro familjeförsörjare skall under en tid av 360 dagar icke utgå någon ersättning men däremot för överstigande del av den första tjänstgöringen. Fredstjänstgöringstiden utgör nämligen enligt värnpliktslagen normalt 360 dagar vid de flesta vapenslag. Härtill kommer beredskapsövning à 180 dagar, vilken tjänstgöring emellertid är att betrakta som ingående i den förstärkta försvarsberedskapen.

Drätselkammaren har uti ett den 15 mars 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren har vid övervägande av löne- och avtalsnämndens förslag icke kunnat undgå att finna detsamma ur principiell synpunkt mindre tilltalande, även om förslaget i praktiken icke kommer att medföra någon större ekonomisk betydelse för staden. Den första militärutbildningen är en allmän medborgerlig skyldighet och måste i viss utsträckning uppfattas och även bäras såsom en den enskilde individens uppoffring gentemot samhället utan att vederbörande skall vara berättigad till något särskilt vederlag härför. Det synes drätselkammaren med skäl kunna ifrågasättas, huruvida ett avsteg från denna princip bör göras. Enär emellertid bestämmelserna avse att gälla endast under nuvarande förstärkta beredskap och då, såsom ovan antytts, det endast i undantagsfall lär förekomma, att ersättning från staden till befattningshavare eller arbetare, som fullgör första militärtjänstgöring, kommer att utbetalas, har drätselkammaren om ock med tvekan velat biträda löne- och avtalsnämndens förslag.

Drätselkammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige att besluta

att med tillämpning tillsvidare under år 1945 antaga följande regler angående ersättning från staden vid inkallelse till militärtjänstgöring: "Ordinarie tjänstemän, extra befattningshavare samt enligt kollektivavtal anställda arbetare hos staden erhålla vid tjänstledighet på grund av inkallelse till militär tjänstgöring enligt 28 § värnpliktslagen avlöning från staden i följande utsträckning:

Ordinarie befattningshavare ävensom extra befattningshavare, som innehar heltidstjänst och vid tidpunkten för inkallelsen varit hos staden anställd i minst sex månader, äger under tjänstledighet behålla 25 % av de vid tiden för inkallelsen utgående sammanlagda avlöningsförmånerna.

Kollektivt anställd arbetare, som vid tiden för inkallelsen är i arbete och under de senaste två kalenderåren varit anställd

hos staden sammanlagt minst sex månader, äger under ovan omförmäld tjänstledighet behålla 25 % av den normala tidlön, som skulle tillkommit honom, om han under tiden för den militära tjänstgöringen varit i arbete hos staden, dock icke för längre tid än till dess arbetsanställningen på grund av före inkallelsen verkställd uppsägning eller — för säsongarbetare eller arbetare anställd för visst arbete — eljest skulle hava upphört. Vid beräkning av ersättning skall arbetstiden per månad anses utgöra 200 timmar.

Vad härovan stadgats skall dock beträffande sådan befattningshavare eller arbetare, som visserligen inkallats jämlikt 28 § värnpliktslagen men fullgör tjänstgöring enligt 27 § första mom. samma lag och som icke är att betrakta såsom familjeförsörjare enligt 3 § krigsfamiljebidragsförordningen, gälla endast för den tid utöver 360 dagar, befattningshavaren eller arbetaren fullgör militärtjänstgöring.

Befattningshavare eller arbetare, som under militär tjänstgöring uppbär avlöning från staten i egenskap av officer eller underofficer i reserven, på reservstat eller övergångsstat, som väg- och vattenbyggnadsofficer eller som i fredstid konstituerad landstormsofficer äger under tjänstledighet av angiven orsak från staden uppbära högst 25 % av sammanlagda avlöningsförmånerna, dock icke i något fall mer än att den behållna delen av avlöningen från staden tillsammans med den militära avlöningen med därå belöpande dyrtids- och kristidstillägg eller däremot svarande tillägg icke överstiger vederbörandes avlöning från staden omedelbart före inkallelsen.

Därest fråga uppstår rörande tolkning eller tillämpning av dessa bestämmelser ankommer det på löne- och avtalsnämnden att meddela beslut samt utfärda de ytterligare föreskrifter, som kunna finnas erforderliga.

N:r 50. Pensionsunderstöd till en grovarbetare vid stadens tekniska verk.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse till löne- och avtalsnämnden den 31 januari 1945 anfört följande:

I skrivelse till styrelsen för Västerås stads tekniska verk har grovarbetaren Karl Arvid Karlsson hemställt att bliva tillerkänd pension. I anledning härav får styrelsen anföra följande:

Karlsson, som är född den 7 september 1877 har varit anställd i stadens tjänst 2/12 1927—24/1 1928, 18/5 1928—13/11 1928, 25/4 1929—17/12 1929, 12/5 1930—31/12 1930, 6/5 1931—23/12 1931, 8/11 1932, 4/7 1935—15/1 1936, 23/3 1936—31/12 1944 eller sålunda tillhopa 12 år 5 månader och 12 dagar, varav 2 år efter fyllda 65 år.

Då Karlsson lever i små ekonomiska omständigheter hemställer styrelsen att nämnden hos stadsfullmäktige måtte göra framställning om att Karlsson från och med den 1 januari 1945 tilldelas ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå under hans återstående livstid.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 26 februari 1945 med biträdande av styrelsens förslag anfört följande:

I skrivelse till löne- och avtalsnämnden den 31 januari 1945 har styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att grovarbetaren Karl Arvid Karlsson från och med den 1 januari 1945 måtte tillerkännas ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor under sin återstående livstid.

Karlsson, som anställts i stadens tjänst den 2 december 1927, innehade vid uppnådda 65 levnadsår sammanlagt 10 anställningsår samt har därefter varit anställd ytterligare cirka 2½ år hos staden. Han är icke på grund av pensionsreglementet för Västerås stads arbetare berättigad till pension. Med hänsyn till hans relativt långvariga anställning synes skäligt, att han tilldelas pensionsunderstöd med sedvanligt belopp av 350 kronor om året.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 15 mars 1945 med åberopande av vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 januari 1945 bevilja f. grovarbetaren vid tekniska verken, Karl Arvid Karlsson, ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå tillsvidare under hans återstående livstid.

N:r 51. Pensionsunderstöd till föreståndarinnan vid kabinettet.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 februari 1945 anfört följande:

I skrivelse till löne- och avtalsnämnden den 5 januari 1945 har föreståndarinnan för kabinettet Cecilia Fröberg på grund av sjukdom hemställt om pension från och med den 1 juli 1944.

Med hänsyn till fru Fröbergs långvariga anställning i stadens tjänst samt vad nämnden inhämtat angående hennes ekonomiska förhållanden anser nämnden skäligt, att fru Fröberg, som icke äger någon reglerad rätt till pension och som enligt företett läkarintyg för framtiden är oförmögen att genom arbete försörja sig, erhåller pensionsunderstöd med ett belopp av 450 kronor om året. Å understödet skall utgå dyrtidstillägg i enlighet med de för stadens pensionstagare gällande grunder. Understödet jämte därå belöpande dyrtidstillägg är så avvägt, att detsamma icke påverkar fru Fröbergs möjligheter att erhålla högsta möjliga tilläggspension enligt folkpensioneringslagen.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna föreståndarinnan vid kabinettet, änkefru Cecilia Fröberg, ett pensionsunderstöd av 450 kronor för år räknat att utgå från och med den 1 januari 1945 tills vidare under hennes återstående livstid.

Drätselkammaren har i häröver den 15 mars 1945 avgivet utlåtande med biträdande av nämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att tillerkänna föreståndarinnan vid kabinettet, änkefru Cecilia Fröberg, ett pensionsunderstöd av 450 kronor för år räknat att utgå från och med den 1 januari 1945 tillsvidare under hennes återstående livstid.

N:r 52. Förlängning av taxa å hamnavgifter i Västerås.

Hamnstyrelsen har den 2 mars 1945 till stadsfullmäktige avlåtit följande skrivelse:

Den av Kungl. Maj:t den 20 juni 1941 fastställda och från och med den 1 juli 1941 gällande taxan å hamnavgifter i Västerås upphör att gälla med utgången av innevarande år. Enligt gällande bestämmelser skall förslag till ny taxa före den 1 maj det år taxan upphör att gälla ingivas till vederbörande länsstyrelse. Hamnstyrelsen får därför i ärendet anföra följande.

Den nu gällande taxan har utan ändringar tillämpats från den 1 juli 1941. Några anmärkningar emot densamma, i vad den rör hamnavgifter för *fartyg* hava icke förekommit. Då emellertid vad under II. Särskilda bestämmelser 8. föreskrives, att för fartyg, som under tiden från och med den 16 december till och med den 15 april ankommer till eller avgår från hamnen, skall erläggas en med 50 % förhöjd hamnavgift, under förutsättning att vid ishinder trafikled till behövlig bredd på hamnens bekostnad uppehålles från Västerås i norra farleden i Mälaren, visat sig alltför betungande för hamnen, i det att under de senaste vintrarna vissa svårigheter yppat sig att hålla isränna öppen genom hela Mälaren, föreslår hamnstyrelsen, att denna punkt utgår. I övrigt synes någon anledning till ändring i denna del icke föreligga, varför hamnstyrelsen föreslår, att stadsfullmäktige måtte hemställa om taxans för fartyg — med förenämnda modifikation — fortsatta giltighet.

Vidkommande de allmänna bestämmelserna för *varor* föreslår hamnstyrelsen följande ändringar i och tillägg till den gällande taxan. Mellan rubrikerna "Foderbenmjöl" och "Foderfosfat" å sid. 5 respektive 6 i taxan föreslås, att rubriken "Foderblandningar av alla slag" intages, därvid avgiften i öre för ankommande och avgående utrikes föreslås utgå med 5 öre per 100 kg. och för ankommande eller avgående inrikes med 4 öre för samma kvantitet. Mellan rubrikerna "Koks" och "Kol" å sid. 9 i taxan föreslås vidare, att rubriken "Koks-grus" intages, därvid avgiften per 1.000 kg. föreslås utgå med 25 öre för såväl utrikes som inrikes ankommande eller avgående.

Vidkommande slutligen kategorien "Malm och slig" å sid. 10 i taxan har grundavgiften härför under de kriget närmast föregående åren varit 5 öre per 1.000 kg. Den år 1931 genomförda sänkningen till denna siffra hade vidtagits för att bringa avgiften i nivå med den i Stockholm och Gävle tillämpade. Genom ett provisoriskt tillägg å 5 öre år 1941 har avgiften sedermera höjts till 10 öre per 1.000 kg. Sedan det provisoriska tillägget år 1942 höjts till 8 öre, har samma taxa eller 13 öre per 1.000 kg. tillämpats likformigt i Stockholm, Gävle, Köping och Västerås. Avgiften föreslås i grundtaxan ändrad till 13 öre per 1.000 kg.

På grund av det anförda får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta att hos Kungl. Maj:t hemställa, att den av Kungl. Maj:t den 20 juni 1941 fastställda taxan å hamnavgifter i Västerås med ovan omförmälda ändringar däri måtte erhålla förlängd giltighet till utgången av år 1950.

Drätselkammaren har i häröver den 15 mars 1945 avgivet utlåtande med biträdande av hamnstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att den av Kungl. Maj:t den 20 juni 1941 fastställda taxan å hamnavgifter i Västerås med de av hamnstyrelsen föreslagna

ändringar skall äga fortsatt giltighet för tiden intill utgången av år 1950 samt

att uppdraga åt hamnstyrelsen att hemställa om Kungl. Maj:ts fastställelse å detta beslut.

N:r 53. Anslag till förstärkning av transformatorstation vid Kopparbergsvägen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har den 27 februari 1945 till stadsfullmäktige avlåtit följande skrivelse:

Då för cirka 15 år sedan de nio inom stadens centrala delar belägna transformatorstationerna anlades försågos de med dubblerade transformatorer om 250 kVa, enär denna effekt beräknades bliva den med hänsyn till belastningstätheten inom området mest ekonomiska.

Det sålunda tillämpade systemet medgiver visserligen så till vida frihet vid val av transformatoreffekt, att nya stationer allt efter behov kunna inplaceras mellan de redan befintliga, men då reläutrustningarna äro relativt dyrbara ställer det sig oekonomiskt med små, tätt liggande stationer. Priset på reläutrustningar är nämligen detsamma oberoende av stationens effekt. Med hänsyn till alla inverkande faktorer torde med nuvarande belastningstäthet en transformatoreffekt på 500 kVa vara mest ekonomisk.

Flera av transformatorstationerna äro redan fullbelastade. Sålunda har stationen i Kopparbergsvägen innevarande vinter varit överbelastad. Den i gamla stadshuset befintliga stationen har för övrigt redan ombyggts för 400 kVa. Då under innevarande byggnadssäsong ett flertal nybyggnader komma att anslutas till stationen i Kopparbergsvägen, är det nödvändigt att förstärka densamma till 500 kVa. Kostnaderna härför hava beräknats till 34.000 kronor, i vilket pris jämväl ingår nytt rum för ställverk bredvid det tidigare rummet i gatan. Anläggningskostnaderna böra täckas med lånemedel.

På grund av det anförda får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige för ifrågavarande ändamål ville anvisa ett anslag å 34.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 15 mars 1945 avgivet utlåtande med biträdande av styrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för bestridande av kostnaderna för förstärkning av transformatorstation vid Kopparbergsvägen m. m. anvisa ett anslag å 34.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för bestridande av nämnda utgift.

N:r 54. Anslag för bestridande av vissa kostnader för skolhälsovården.

Drätselkammaren har till stadsfullmäktige avlåtit följande den 15 mars 1945 dagtecknade skrivelse:

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 15 juni 1944 med bestämmelser angående den statsunderstödda hälsovården vid folk- och småskolor samt högre folkskolor böra

i städer med mer än 20.000 invånare särskilda skolsköterskor anställas, varvid på varje skolsköterska med full tjänstgöring bör ankomma vården av högst 1.500 barn.

Jämlikt § 17 i samma förordning skola kostnaderna för arvode till för skolhälsovården särskilt anställd skolsköterska, som icke är distriktssköterska, ävensom för av henne företagna tjänsteresor bestridas av vederbörande skoldistrikt.

Under hänvisning till nu angivna bestämmelser har landstingets förvaltningsutskott förklarat landstinget icke vara villigt att anställa ytterligare distriktssköterska i Västerås stad med tjänstgöring förlagd som skolsköterska, varjämte landstinget meddelat, att det icke vidare komme att omhänderhava skolbarnsvården i staden, vilken vård staden förutsattes böra övertaga från och med den 1 januari 1945.

För närvarande finnes anställd en skolsköterska på extra stat, vars avlöning helt bekostas av staden. Dessutom har en av landstinget avlönad distriktssköterska ägnat sig åt skolbarnsvården. Staden har för sistnämnda sköterska icke haft annan utgift än i form av hyresersättning, för vilken anslag finnes upptaget i årets stat.

För bestridande av kostnaderna för avlöning under innevarande år till sistnämnda sköterska skulle enligt vad drätselkammaren inhämtat erfordras ytterligare anslag å cirka 4.000 kronor.

Folkskolestyrelsen har för avsikt att i sinom tid framkomma med särskilt förslag angående anställande av erforderligt antal skolsköterskor. I avbidan härå har drätselkammaren efter samråd med folkskoleinspektören velat nu inskränka sig till nämnda anslagsbegäran.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för bestridande av kostnaderna för skolbarnsvården inom staden bevilja förslagsanslag å 4.000 kronor samt

att ifrågavarande utgift skall täckas av i årets stat upptaget, till stadsfullmäktiges förfogande stående reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

N:r 55. Motion ang. utredning av bostadsfrågorna i Västerås.

På sammanträde den 30 november 1944 beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren remittera följande av Svenska Riksbyggens Västeråsavdelning ingivna, av herr Thorén, såsom egen motion upptagna framställning:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bostadsfrågans ordnande i Västerås stad har under en lång följd av år varit ett svårlöst problem för inbyggarna i staden. Bristen på lägenheter gjorde sig redan gällande före krigsutbrottet med åtföljande hyresökningar. Bostadsproduktionens totala avstannande vid krigsutbrottet gjorde bristen akut och har det icke lyckats att bemästra densamma trots allvarliga ansträngningar från såväl stat, kommun, organisationer och enskilda.

Vid sidan av bristen på lägenheter utgör det av bristen framskapade höga hyresläget, med därav följande trångboddhet och en onormal ekonomisk belastning av de mindre bemedlade, fyra allvarliga givakt för dem som ha ansvaret för de sociala förhållandena i samhället.

Den under krigsåren förda statliga bostadspolitiken, vilken syftat till att förhindra hyrorna att stiga över den för respektive orter gällande hyresnivån i hus byggda år 1939, har kanske i viss grad lyckats härmed. Då emellertid hyrorna 1939 genom den starka efterfrågan på bostäder voro upptrissade till en onormalt hög nivå och dessutom ytterligare en förskjutning uppåt otvivelaktigt skett under krigsåren, fastlåses nu hyrorna i ett stort bostadsbestånd, vilket måst framproduceras för att förhindra en ren bostadsnöd vid denna onormalt höga hyresnivå.

Då människorna till varje pris måste skaffa sig en bostad, blir nu det stora flertalet tvingat att binda sig för hyror som icke stå i relation till deras inkomster och därför kommer att undergräva deras ekonomi med därav följande sociala vådor.

Av bifogade undersökning — ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet — om "Sambandet mellan hyresläget för moderna lägenheter och de bostadssökandes betalningsförmåga i Västerås", som utförts av Svenska Riksbyggen, framgår med all tydlighet det farliga läge, som uppstått på bostadsmarknaden.

Det är oss bekant att inom drätselkammaren utredning pågår för att utröna bostadsbehovet i Västerås, vilket vi tacksamt notera, och är det vår förhoppning att den lägges på så bred basis att alla med bostadsfrågan sammanhängande frågor komma att belysas.

På grund av ovan anförda och med hänvisning till bifogade undersökning, få vi anhålla om att stadsfullmäktige måtte besluta

att den pågående utredningen om bostadsfrågorna i Västerås skall bedrivas med största skyndsamhet och omfatta därmed sammanhängande frågor om tillgång och behov, stadsplane- och tomtpolitik, kostnader, hyror, subventioner, betalningsförmåga, hälsovård, sanering etc.,

att på grundval härav förslag utarbetas för kommunala åtgärder i olika frågor bland annat för att åstadkomma en reglering nedåt av hyrorna i de under krigsåren framskapade bostäderna, samt

att till de statliga myndigheterna göra framställningar och uppvaktningar i de frågor som ej kunna lösas genom kommunala åtgärder.

Västerås den 28 november 1944.

SVENSKA RIKSBYGGENS VÄSTERÅSAVDELNING.
ERIK G. HEDMAN.

Ovanstående upptages av undertecknad som egen motion.

Västerås den 28 november 1944.

HERMAN THORÉN.

Drätselkammaren har i häröver den 1 mars 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

På initiativ av drätselkammaren har av Statens Byggnadslånebyrås utredningsavdelning i samråd med förutvarande kanslinotarien Nilsson i Västerås verkställts en undersökning av det framtida bostadsbehovet med förslag till plan för bostadsförsörjningen åren 1946—1955. Denna undersökning, som tillställts stadsfullmäktiges ledamöter och som varit föremål för diskussion vid ett av drätselkammaren den 12 februari 1945 utlyst sammanträde, lämnar en ingående redogörelse för den hittillsvarande utvecklingen av befolkning, hushållsbestånd och bostadsbestånd, varjämte

särskilda undersökningar utförts beträffande bostadsstandarden och de bostadssökandes hyresbetalningsförmåga. Drätselkammaren anser på grund härav att den sålunda verkställda undersökningen får anses uppfylla motionens önskemål om utredning av frågor om tillgång och behov av lägenheter, stadsplane- och tomtpolitik m. m. Det är givet, och detta har även betonats av utredningsmännen, att den verkställda bostadsbehovsundersökningen måste kompletteras med årliga undersökningar beträffande utvecklingen av bostadsbyggandet och bostadsförsörjningen. Det är även drätselkammarens mening att i fortsättningen följa denna utveckling, så att man vid varje tidpunkt har en så pass fullständig bild som möjligt av det aktuella läget.

Vad beträffar motionärens yrkande om att förslag skall utarbetas för kommunala åtgärder i syfte bland annat att åstadkomma en hyressänkning samt att framställningar i detta syfte skola göras till de statliga myndigheterna, vill drätselkammaren erinra därom att staten genom i första hand Byggnadslånebyrån för närvarande utövar ett avgörande inflytande å bostadsproduktionen. Staten bidrager till finansieringen av nyuppförda fastigheter genom tertiärlån och lämnar tilläggslån till belopp motsvarande skillnaden mellan godkänd anskaffningskostnad och avkastningsvärde. Kommunen deltager i princip med 20 % av tilläggslånet. I samband med den statliga långivningen fastställas hyrorna av Statens Byggnadslånebyrå för lägenheter i nybyggda fastigheter. Den omständigheten att en fastighet bygges billigare än en annan ifråga om utförande likvärdig fastighet medför enligt statens principer icke någon lägre hyra i förstnämnda fastighet.

Mot bakgrunden av denna princip och i betraktande av statsmakternas direktiv torde det vara svårt för Byggnadslånebyrån att göra ändringar ifråga om hyressättningen. Saken har vid flera tillfällen påtalats från drätselkammarens sida men någon ändring i princip har icke vidtagits. Frågan om hyresbetalningsförmågan och hyrornas storlek är emellertid av så vital betydelse för kommunerna och kommunmedlemmarna att en samfälld aktion från kommunernas sida för att åstadkomma en sänkning av hyresnivån torde vara av behovet påkallad. Drätselkammaren är därför icke beredd att för närvarande föreslå, att Västerås stad ensam skall göra framställning i saken men hemställer att åt drätselkammaren måtte uppdragas att hos Svenska Stadsförbundet påtala saken och försöka intressera förbundet för en aktion i nu antydd riktning.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att den av stadsfullmäktigeledamoten Herman Thorén väckta motionen icke måtte föranleda till annan stadsfullmäktiges åtgärd än att åt drätselkammaren uppdrages att hos Svenska Stadsförbundet begära en hemställan till statsmakterna, att åtgärder snarast vidtagas för åstadkommande av en sänkning av bostadshyrorna.

N:r 56. Systemaktiebolagets i Västerås ansökan om tillstånd till årsutskänkning av vin- och spritdrycker.

Genom resolution den 16 december 1944 har länsstyrelsen i Västmanlands län infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av följande av Systemaktiebolaget i Västerås till länsstyrelsen ingivna ansökan:

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Systemaktiebolaget i Västerås får härmed vördsamt anhålla om tillstånd till årsutskänkning i Västerås under tiden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1949 på sätt och i den omfattning här nedan närmare angives.

Sökandebolaget har under innevarande oktrojperiod tillstånd till årsutskänkning av spritdrycker och vin vid sex utskänkningsställen och för enbart vin vid ett utskänkningsställe och avses med denna ansökning härutinnan ingen förändring.

Bolaget hemställer sålunda om tillstånd till årsutskänkning av såväl spritdrycker som vin vid *sex* ställen i staden, belägna tre inom norra kvarteret, två inom västra kvarteret, därav ett i ett parkområde, och ett å ett utvärdshus, samt av enbart vin vid *ett* utskänkningsställe, beläget inom västra kvarteret.

Av de tre utskänkningstillstånden inom norra kvarteret utövas ett för närvarande såsom I klass servering i stadshotellet genom restaurangbolag. De två övriga utskänkningstillstånden utövas ävenledes genom restaurangbolag och i viss förening med varandra. Serveringslokalerna äro två skilda och benämnas II och III klass men stå under restaurangbolagets gemensamma ledning och hava gemensamma ekonomiutrymmen såsom kök m. m.

Sökandebolaget avser att, såsom för närvarande är fallet, utöva dessa utskänkningstillstånd för folkrestaurangrörelse; de komma sålunda ej att överlåtas till enskild restauratör utan avsedda att utövas genom restaurangbolag.

Beträffande de två utskänkningstillstånden för spritdrycker och vin inom västra kvarteret bedrivas dessa som I klass restauranger. Det ena, som är förlagt till ett parkområde, utövas genom restaurangbolag och endast under sommarmånaderna 15 april—15 september, eventuellt med någon utsträckning av tiden — c:a 14 dagar före och efter angivna period. Det andra utskänkningstillståndet är överlåtet till enskild restauratör. Beträffande dessa båda utskänkningstillstånd avses med denna ansökan ingen ändring.

Det utskänkningstillstånd, som lokaliserats till ett utvärdshus — för närvarande ön Elba — utövas såsom I klass restaurang och är överlåtet till enskild restauratör. Liksom ifråga om den i förra stycket omnämnda parkrestaurangen är rörelsen inskränkt till sommarmånaderna. I dessa hänseenden avses ingen förändring.

Vad slutligen beträffar utskänkningstillståndet för enbart vin utövas detta för närvarande å restaurang, som hänföres till I klass och är överlåtet till enskild restauratör Även i detta fall avses ingen ändring i ovanberörda hänseende.

Vid överlåtelse av utskänkningstillstånd i de fall, där sådan åtgärd enligt ovan avses, kommer bolaget att i överlåtelsekontraktet införa bestämmelser för utskänkningens bedrivande i enlighet med de anvisningar, som Kungl. Kontrollstyrelsen härutinnan meddelat eller kan komma att meddela.

Västerås den 14 december 1944.

SYSTEMAKTIEBOLAGET I VÄSTERÅS.

Fritz Eklund. **Agard Jonsson.**

Sedan stadsfullmäktige författningsenligt inhämtat *poliskammarens* yttrande i ärendet, har poliskammaren genom utlåtande den 21 februari 1945 tillstyrkt bifall till bolagets framställning.

Nykterhetsnämnden har efter remiss genom utlåtande den 22 januari 1945 anfört följande:

Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att yttra sig i ärendet, får nu, med påpekande att det tillstånd, om vilket anhållan nu göres, är helt överensstämmande med det nu gällande, hemställa

att Stadsfullmäktige måtte besluta att hos Länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets förevarande framställning.

Beredningsutskottet, som jämväl efter remiss handlagt ärendet, har med biträdande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren i ärendet anfört föreslagit stadsfullmäktige att besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets ifrågavarande ansökan om tillstånd till årsutskänkning av spritdrycker och vin i Västerås stad under tiden fr. o. m. den 1 oktober 1945 t. o. m. den 30 september 1949.

N:r 57. Val av ledamot i rådhuskommittén efter direktören A. Sundström.

Beredningsutskottet har den 14 mars 1945 till stadsfullmäktige avlåtit följande skrivelse:

Sedan en av ledamöterna i den av stadsfullmäktige den 27 april 1933 tillsatta rådhuskommittén, direktören A. Sundström, numera avlidit, har fråga uppkommit angående utseende av efterträdare till honom.

Övriga ledamöter i kommittén äro måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, ordförande, borgmästaren Olov Rylander, byggmästaren Fritz Eklund, överingenjören Carl Henning, kontorschefen Einar Keijser och lantbruksingenjören H. Welin-Berger.

Beredningsutskottet hemställer i anledning härav att stadsfullmäktige ville till efterträdare efter framlidne direktören A. Sundström i rådhuskommittén utse doktor Mogens Matell.

N:r 58. Val av ledamöter i fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdsstyrelsen har den 9 februari 1945 till stadsfullmäktige avlåtit följande skrivelse:

Distriktschefen och ledamoten av fattigvårdsstyrelsen snickeriförmannen Hugo Svensson har genom skrivelse den 29 januari 1945 begärt entledigande från detta sitt uppdrag. Hans mandat utlöper med utgången av år 1947.

Med tillstyrkan om bifall till den sålunda gjorda avsägelsen får fattigvårdsstyrelsen till distriktschef och ledamot i distriktet (8:de fattigvårdsdistriktet) föreslå v.ce distriktschefen verktygsarbetaren Olle Johansson, Linnégatan 4, samt till vice distriktschef efter herr Johansson vårdaren i distriktet avsynaren Ragnar Karlsson, Zimmermansgatan 2. Någon ny vårdare efter herr Karlsson är icke erforderlig.

Beredningsutskottet har i häröver den 14 mars 1945 avgivet utlåtande andragit:

Utskottet biträder fattigvårdsstyrelsens förslag angående godkännande av den gjorda avsägelsen samt förslaget till distriktschef och vice distriktschef. Då enligt vad utskottet inhämtat herr Johansson under den närmaste tiden lär komma att inkallas till militärtjänst, samt med hänsyn härtill ävensom till distriktets storlek efterträdare till herr Karlsson lämpligen synes böra utses, vill beredningsutskottet för sin del föreslå, att stadsfullmäktige till vårdare i 8. fattigvårdsdistriktet efter herr Karlsson för tiden intill 1945 års utgång utse verktygsarbetaren Helmer Törnblom, Skrågatan 1, här i staden.

På grund av vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att godkänna herr Svenssons avsägelse samt

att till distriktschef och ledamot i stadens 8. fattigvårdsdistrikt för tiden intill 1947 års utgång utse nuvarande vice distriktschefen, verktygsarbetaren Olle Johansson, till vice distriktschef efter herr Johansson, för tiden intill 1945 års utgång nuvarande vårdaren i samma distrikt, avsynaren Ragnar Karlsson, ävensom till vårdare efter herr Karlsson för samma tid verktygsarbetaren Helmer Törnblom.

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 26 april 1945 Ser. A nr 4

Nr 59. Anslag för iordningställande av delar av Metallgatan, Kronvägen och Grindstuvägen.

Drätselkammaren har i en den 5 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I samband med bebyggelsen av Haga-området vid Metallgatan har trafiken på den äldre delen av Metallgatan avsevärt ökats, då denna är tillfartsgata för västra delen av nya Haga-området. Gatan måste därför iordningställas med kantsten, makadamiserad körbana och grusade gångbanor.

Enligt fastställd stadsplan skall gatan icke anslutas till Tegnérgatan utan genom rivning av två av Metallverkens fastigheter förbindas med nuvarande Degelgatan. Då denna ändring för närvarande ej kan genomföras föreslås, att Metallgatan nu ordnas permanent i den del, som överensstämmer med stadsplanen i dess nord-sydliga sträckning samt provisoriskt förbättras i den fortsatta anslutningen till Tegnérgatan. Kostnaderna för gatans iordningställande ha beräknats till 24.000 kronor, varav 8.000 kronor beräknas inflyta i form av gatukostnadsbidrag.

Kronvägen är på sträckan Hammarbygatan—Grindstuvägen till mera än hälften nybebyggd i överensstämmelse med stadsplanen och framställning har gjorts av fastighetsägarna utefter gatuleden, att denna skall iordningställas i enlighet med stadsplanen. Arbetet innebär en breddning av nuvarande gata från cirka 7 meter till 12 meter, vidare avsevärda höjdjusteringar samt utläggning av kantsten, makadamkörbana och grusade gångbanor. Den för breddning erforderliga marken är överlämnad till staden. Kostnaderna för iordningställande av denna gatudel har av byggnadschefen beräknats till 28.000 kronor varav framdeles cirka 20.000 kronor beräknas inflyta i form av gatukostnadsbidrag.

Slutligen har framställning gjorts av fastighetsägare utefter Grindstuvägen om iordningställande av gatan å delen Kronvägen—Drottninggatan. Arbetet avser mindre breddning, terrassering, utläggande av kantsten samt makadamkörbana och grusade gångbanor och kostnaderna för arbetet har beräknats till 13.700 kronor, varav cirka 10.000 kronor framdeles beräknas inflyta i form av gatukostnadsbidrag. Bebyggelsen efter gatudelen har framskridit i sådan omfattning, att iordningställande av densamma är påkallat.

Täckning av de anslagsbelopp, som sålunda erfordras, torde böra ske ur anslaget i årets stat för övriga nyanläggningar av gator (8 B 468).

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för iordningställande av Metallgatan inom Sandgärdet, Kronvägen å delen Hammarbygatan—Grindstuvägen samt Grindstuvägen å delen Kronvägen—Drottninggatan anvisa anslag å respektive 24.000, 28.000 och 13.700 kronor eller sålunda tillhopa 65.700 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget anslag under 8 B 468 till övriga nyanläggningar av gator.

Nr 60. Tilläggsanslag för strandskoning vid Svartån.

Drätselkammaren har i en den 5 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 24 februari 1944 beviljade stadsfullmäktige efter framställning av drätselkammaren ett anslag av 45.000 kronor för utförande av erforderliga förstärkningsarbeten till strandskoningen å Svartåns västra sida. Anslaget upptogs till täckning i innevarande års stat.

I drätselkammarens skrivelse till stadsfullmäktige framhölls, att kostnadsberäkningen endast vore preliminär. Konstruktionen var vid ärendets tidigare handläggning ej ännu definitivt klar, varför kostnaden angavs till 200 kronor pr meter och sträckan till cirka 225 meter. Vid utförandet visade det sig, att ytterligare 55 meter av kajen omedelbart måste byggas om. Kostnaden för arbetet, vilket i huvudsak utförts under år 1944 har uppgått till 64.100 kronor, varför den faktiska kostnaden uppgått till 230 kronor pr meter. Ett tilläggsanslag erfordras under sådana förhållanden med i avrundat tal 20.000 kronor för att täcka merkostnaden. Tilläggsanslaget kan lämpligen täckas av i årets stat upptaget anslag för nyanläggningar (8 B 468).

Drätselkammaren får med åberopande av vad sålunda anförts tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för bestridande av merkostnaden för förstärkningsarbeten till strandskoningen å Svartåns västra sida anvisa ett tillläggsanslag av 20.000 kronor att täckas av det i årets stat upptagna anslag för övriga nyanläggningar under gatuförvaltningen.

Nr 61. Anslag för avvägning av Johannisbergs flygfälts omgivningar.

Drätselkammaren har i en den 5 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För att kunna upplåta Johannisbergs flygfält för civil flygtrafik erfordras vissa kompletterande anordningar beträffande belysning, hangarer, stationsbyggnader m. m. samt bestämmelser angående bebyggelsehöjd i fältets omgivningar. Plan för fältet skall i detta syfte upprättas av Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens luftfartsbyrå.

Emellertid erfordras härför en fullständig nivåkarta över flygfältets omgivningar i planerade flygriktningar avseende såväl marken som trädbeståndet. Kostnaden för dylik karta uppgår enligt vad byggnadschefen uppgivit till 2.500 kronor.

I anledning av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för upprättande av fullständig nivåkarta över flygfältets vid Johannisberg omgivningar anvisa ett anslag å 2.500 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 62. Anslag till planering av träningsplaner väster om Arosvallen.

Drätselkammaren har i en den 5 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 2 april 1945 till stadens byggnadskontor har styrelsen för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. hemställt, att för föreningens räkning iordningställdes träningsplanen på det område, som är beläget utanför idrottsplatsen mellan Blåsboområdet och Vasagatans förlängning.

Sedan byggnadschefen med förmälan, att anslag för ifrågavarande ändamål icke funnes tillgängligt, överlämnat skrivelsen till drätselkammaren får drätselkammaren anföra följande.

De arbeten, som avses utgöras huvudsakligen av igenläggande av diken samt avplanering av marken och ha av byggnadschefen kostnadsberäknats till c:a 2.300 kronor. Av ifrågavarande område har redan tidigare en del förra året upplåtits till föreningen av staden.

Drätselkammaren, som finner skäl föreligga att tillmötesgå föreningen, tillstyrker stadsfullmäktige att besluta

att för iordningställande av träningsplaner på område beläget utanför Arosvallen mellan Blåsboområdet och Vasagatans förlängning anvisa ett anslag å 2.300 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 63. Bidrag av nöjesskattemedel för skötsel av Arosvallen.

Drätselkammaren har i en den 5 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har styrelsen för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. hemställt om restitution å kommunandelen av den nöjesskatt, som härflyter från idrottstävlingar å Arosvallen under år 1945 att användas till idrottsplatsen och dess förvaltning.

Efter granskning av föreningens räkenskaper under de senaste åren anser sig kammaren kunna vitsorda, att föreningen har behov av det bidrag, som nu begäres. Enligt beslut av stadsfullmäktige den 28 augusti 1941, den 31 augusti 1942, den 26 mars 1943 samt den 5 maj 1944 beviljades föreningen restitution med 50 % av respektive års kommunala nöjesskattemedel för samma ändamål, varom här är fråga. Drätselkammaren tillstyrker, att motsvarande beslut fattas även beträffande 1945 års nöjesskatt.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att medgiva Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. rätt att av den nöjesskatt å idrottstillställningar, som under år 1945 inflyter och fonderas för idrottsändamål, disponera 50 % till den direkta rörelsen för idrottsplatsen.

Nr 64. Anslag till kostnader för reservarbeten för arbetslösa.

Drätselkammaren har i en den 5 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren den 22 mars 1945 har arbetslöshetsnämnden hemställt, att drätselkammaren ville ställa till nämndens förfogande ett anslag å 4.500 kronor att disponeras för bestridande av på nämnden fallande andel av kostnaderna för reservarbeten för arbetslösa.

På hemställan av arbetslöshetsnämnden har drätselkammaren tidigare medgivit anordnande av reservarbete i byggnadskontorets regi i form av packstensslagning till för kommunalarbetarna gällande ackordspriser. De merkostnader, som föranleddes därav, att arbetskraften icke vore van, skulle täckas genom särskilt anslag och finge icke påföras byggnadskontoret. Drätselkammaren beslöt vid samma tillfälle att senare pröva framställningen om anslag för täckning av kostnaderna.

Under fjolåret har tillfälle beretts 19 arbetslösa personer att deltaga i ifrågavarande reservarbeten.

Den del av kostnaderna för arbetena, vilken faller på arbetslöshetsnämnden, har enligt byggnadskontorets årsräkning uppgått till 4.500 kronor. Beloppet torde böra täckas av reserverade medel, för närvarande uppgående till c:a 120.000 kronor, av det i 1941 års stat till stadsfullmäktiges förfogande upptagna anslag å 250.000 kronor.

Åberopande vad sålunda framhållits får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av å arbetslöshetsnämnden fallande andel i kostnaderna för anordnande av ovannämnda reservarbeten anvisa ett anslag av 4.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av reserverade medel å det i 1941 års stat upptagna anslaget till stadsfullmäktiges förfogande å ursprungligen 250.000 kronor.

Nr 65. Anslag till omskolningskurser för arbetslösa under år 1945.

Arbetslöshetskommittén har i skrivelse till drätselkammaren den 22 mars 1945 anfört följande:

För utbildning och omskolning av arbetslösa anordnas genom Statens Arbetsmarknadskommissions försorg årligen vissa beredskapskurser, därvid kostnaderna delvis bestridas av staten, som bl. a. bekostar lärare och övningsmateriel m. m., och delvis av kommunerna. Från kommissionens sida har uttalats önskemål, att en beredskapskurs för exempelvis utbildning av bilmekaniker innevarande år anordnas i Västerås. Medel för ändamålet saknas emellertid. För närvarande måste personer, som bliva arbetslösa, för utbildning eller omskolning hänvisas till dylika kurser på andra håll.

På grund av det anförda och då i dagarna till arbetslöshetsnämnden från ett par arbetslösa personer inkommit ansökningar om att få bevista dylika beredskapskurser, får nämnden hemställa, att drätselkammaren till nämndens förfogande måtte ställa ett anslag å 2.000 kronor till utbildnings- och omskolningsverksamhet för arbetslösa under år 1945.

Drätselkammaren har i häröver den 5 april 1945 avgivet utlåtande med biträdande av kommitténs framställning tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att ställa till arbetslöshetsnämndens förfogande ett anslag å 2.000 kronor till utbildnings- och omskolningsverksamhet för arbetslösa under år 1945 samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av reserverade medel å det i 1941 års stat upptagna anslag till stadsfullmäktiges förfogande å ursprungligen 250.000 kronor.

Nr 66. Lån till Byggnadsaktiebolaget Mimer.

Drätselkammaren har i en den 5 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsaktiebolaget Mimer har för uppförande av sin nybyggnad å tomten nr 1 i kvarteret Pipan å Haga-omårdet ansökt om tertiärlån och tilläggslån. Preliminärt beslut om dylikt lån har lämnats och kommer inom de närmaste dagarna ansökan om slutligt beslut att ingivas till Statens Byggnadslånebyrå. I avbidan å dylikt beslut samt bostadslånets utanordnande har bolaget tillfälligt hos staden upplånat ett belopp av 300.000 kronor, löpande med 3 % årlig ränta mot säkerhet av inteckning i fastigheten å samma belopp. Inteckningen är belägen mellan 840.000 och 1.140.000 kronor.

Lånet är som nämnts av rent tillfällig karaktär i det att bolaget bör kunna påräkna att få lyfta bostadslånet inom ett par månader. Med hänsyn till ärendets brådskande karaktär har drätselkammaren nödgats medgiva utbetalning av lånet utan att dessförinnan ärendet underställts stadsfullmäktiges prövning. Stadsfullmäktiges prövning av ärendet synes böra ske med hänsyn till att det här rör sig om en åtgärd, som i viss mån sträcker sig utanför gränsen för drätselkammarens förvaltningsbefogenhet. Kammaren vill sålunda nu hemställa om fullmäktiges godkännande av den föreslagna åtgärden.

Åberopande vad sålunda anförts får kammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna drätselkammarens åtgärd att på ovan angivna villkor till Byggnadsaktiebolaget Mimer utlämna ett tillfälligt lån å 300.000 kronor.

Nr 67. Inrättande av en ordinarie befattning som kanslist vid pensionsnämnden.

Pensionsnämnderna ha i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 mars 1945 anfört följande:

Sedan den allmänna folkpensioneringen infördes från och med den 1 januari 1914 har pensionsnämndernas verksamhet oavbrutet stegrats. Anledningen härtill är icke blott att antalet medborgare, som blivit berättigade till pension på grund av erlagda pensionsavgifter, s. k. grundpension, avsevärt ökats utan även att väsentliga ändringar i fråga om tilläggspensionerna inträtt genom lagen om folkpensionering den 28 juni 1935 och att pensionsnämnderna tilldelats nya uppgifter genom Kungl. förordningarna den 20 april 1934 om blindhetsersättning och den 28 juni 1935 om invalidunderstöd samt lagen den 18 juni 1937 om barnbidrag.

Under den tid framlidne rådmannen Victor Åsberg var ordförande i Västerås stads, S:t Ilians och Lundby pensionsnämnder, eller från folkpensioneringens införande år 1914 till februari 1938, biträddes han i sitt arbete av personal, som han i egenskap av rådman hade anställd i sin tjänst och själv avlönade. Av staden erhöll han bidrag till denna personals löner för dennas sysslande med pensionsnämndernas arbete. Med undantag för ungefär två år hade rådmannen Åsberg hos sig anställda två personer, av vilka från år 1929 en enbart var sysselsatt med pensionsärenden och tjänstgjorde dagligen klockan 10—15. Han uppbar i avlöning 250 kronor i månaden och biträddes isynnerhet under de sista åren även av den andre hos rådmannen Åsberg anställde.

Några månader före rådman Åsbergs död i februari 1938, nyanställde pensionsnämnderna ett "skrivbiträde", vilkens avlöning givetvis bestreds av staden. Till en början sattes lönen närmast av försiktighetsskäl så lågt som till 150 kronor i månaden och höjdes efter någon tid till 200 kronor. Det visade sig snart att tjänsten tog sin man i anspråk i full utsträckning. Närmaste anledningen till att lönefrågan icke ägnades särskild uppmärksamhet torde hava varit att befattningshavaren icke gjorde någon framställning om förbättrade förmåner. Lönen höjdes emellertid i början av år 1940 till 250 kronor i månaden jämte dyrtidstillägg och utgår fortfarande med samma belopp.

Den ifrågavarande tjänsten är uppförd å extra stat och har betecknats som skrivbiträdestjänst. Denna beteckning är emellertid i hög grad missvisande. Hans arbetsuppgifter bestå bland annat i att mottaga allmänheten å nämndens kansli, lämna dem upplysningar och råd i pensionsärenden, upprätta ansökningshandlingar, verkställa undersökningar för utrönande av sökandens och pensionstagares ekonomiska ställning, upprätta förslag till skrivelser, diarieföring med mera. Av det anförda framgår att arbetsuppgifterna i stor utsträckning äro av självständig natur. Med hänsyn till arbetets art och ansvar torde innehavaren av tjänsten ifråga, om man försöker inrangera honom bland de befattningshavare, som finnas upptagna i stadens lönestat, närmast böra likställas med fattigvårdstillsyningsman.

Under hänvisning till vad sålunda anförts och då tjänsten alltifrån det den inrättades varit heltidstjänst samt densamma är nödvändig för det behöriga handhavandet av arbetet å pensionsnämndernas kansli, få pensionsnämnderna hemställa, att stadsfullmäktige ville från och med den 1 april 1945 inrätta en ordinarie befattning som kanslist hos pensionsnämnderna med placering i 28. lönegruppen i gällande lönestat.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 26 mars 1945 anfört följande:

I skrivelse den 8 mars 1945 har ordföranden i pensionsnämnderna på anförda skäl hemställt, att befattningen såsom expeditionsbiträde å pensionsnämndernas kansli från och med den 1 april 1945 uppföres å ordinarie stat med placering i 28. lönegruppen i stadens lönestat.

Sedan skrivelsen remitterats till löne- och avtalsnämnden för yttrande, får nämnden för sin del i ärendet anföra följande.

Till pensionsnämndernas ordförande och expeditionsbiträdet vid nämndernas kansli utgår för närvarande arvoden med 900 kronor respektive 3.200 kronor för år. Enligt uppgifter, som inhämtats från ett antal med Västerås jämförliga städer, framgår, att expeditionsgöromålen vid därvarande pensionsnämnder, i den mån dessa icke ombesörjas av ordföranden själv, handhavas av ett skrivbiträde å i allmänhet extra

stat eller med arvode. De till biträdet utgående avlöningsförmånerna variera mellan 1.200 och 4.200 kronor för år.

Då inom en ej alltför avlägsen framtid en socialvårdsbyrå härstädes är avsedd att inrättas, till vilken pensionsnämndernas verksamhet helt eller delvis torde komma att anknytas, synes det löne- och avtalsnämnden mindre lämpligt, att befattningen såsom expeditionsbiträde vid nämndernas kansli redan nu upptages å ordinarie stat. Det synes med hänsyn härtill fastmera välbetänkt att dessförinnan avvakta den blivande organisationen av socialvårdsbyrån.

Den föreslagna inplaceringen av expeditionsbiträdesbefattningen, som i skrivelsen ansetts närmast böra likställas med befattningen såsom fattigvårdstillsyningsman i 28. lönegruppen, synes löne- och avtalsnämnden för övrigt väl hög. Då expeditionsbiträdets arbetsuppgifter torde vara mera likvärdiga med manligt kontorsbiträdes av I. klass än med en fattigvårdstillsyningsmans synnerligen grannlaga och delvis helt självständiga åligganden, synes en inplacering av befattningen i 25. lönegruppen i stadens nuvarande lönestat vara tillfyllest.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden för sin del hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att till alla delar avslå förevarande framställning.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 5 april 1945 med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar avslå pensionsnämndernas framställning.

Nr 68. Fastställande av hyra för vaktmästarens vid ålderdomshemmet tjänstebostad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 mars 1945 anfört följande:

I skrivelse den 8 mars 1945 har fattigvårdsstyrelsen meddelat, att till vaktmästaren vid ålderdomshemmet inretts ny tjänstebostad om ett rum, hall och kök.

Hyran för vaktmästarens nuvarande tjänstebostad om två rum och kök med en sammanlagd yta av 43.11 kvm. har av stadsfullmäktige med hänsyn till lägenhetens mindre goda beskaffenhet fastställts till endast 325 kronor per år jämte samma värmekostnad, vilken av stadsfullmäktige beslutats för ett rum och kök eller 175 kronor. Den nya tjänstebostaden, som är belägen i ålderdomshemmets vindsvåning mot söder och kan beräknas vara färdig för inflyttning omkring den 1 maj 1945, består av ett rum, hall och kök jämte kapprum, upptagande respektive 19.49 kvm., 10.12 kvm., 6.14 kvm. och 5.30 kvm. eller sålunda tillhopa 41.05 kvm.

Vaktmästaren vid ålderdomshemmet har för sin del godkänt en årshyra av 600 kronor inklusive värme för den nya tjänstebostaden. Detta belopp motsvarar den nu fastställda årshyran för tjänstebostad om ett rum och kök, kronor 425, jämte värmekostnader för tjänstebostad av samma storlek, kronor 175.

På grund av vad sålunda anförts och då denna hyressättning måste anses skälig får löne- och avtalsnämnden föreslå stadsfullmäktige att besluta *att* hyran för vaktmästarens vid ålderdomshemmet nya tjänstebostad skall utgå med 425 kronor för år samt ersättningen för värme med 175 kronor för år räknat.

Drätselkammaren har i häröver den 5 april 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

N:r 69. Pension till kriminalkonstapeln K. G. V. Eriksson.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 mars 1945 anfört följande:

Kriminalkonstapeln Karl Gustav Vilhelm Eriksson har hos löne- och avtalsnämnden gjort förfrågan angående rätt till pension från staden.

Eriksson, som, född den 24 augusti 1897, den 1 juli 1921 antagits till extra poliskonstapel vid härvarande poliskår och den 1 juni 1924 förordnats till ordinarie poliskonstapel, har den 1 augusti 1944 på egen begäran meddelats avsked från sin befattning såsom kriminalkonstapel härstädes för att tillträda motsvarande befattning i Kalmar. Från sistnämnda dag är han såsom medlem i Kalmar stads pensionskassa tillförsäkrad full egenpension efter 57 levnadsår och 30 tjänsteår samt, därest han vid avgång ur tjänsten icke uppnått fullt antal tjänsteår, med i förhållande till antalet tjänsteår avkortad pension. Jämlikt 4 § KF 1925 med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension m. m. är Eriksson berättigad, att, då hans anställning vid härvarande poliskår den 1 augusti 1944 upphört utan att rätt till pension då tillkommit honom, senast vid den tidpunkt, då han uppnått den för motsvarande befattning i Kalmar föreskrivna pensionsåldern eller år 1954 av Västerås stad åtnjuta minst så stor pension, som svarar mot den tid, den ordinarie anställningen härstädes varat eller 23/30 av hel pension.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillerkänna kriminalkonstapeln Karl Gustav Vilhelm Eriksson avkortad pension med 23/30 av hel pension, kronor 2.994, eller sålunda med ett enligt pensionsreglementets bestämmelser till 2.295 kronor avrundat belopp, att utgå vid tidpunkten för hans inträde i pensionsåldern hos Kalmar stad samt *att* bevis om tillgodohavande härutinnan må tillställas honom.

Drätselkammaren har i häröver den 5 april 1945 avgivet utlåtande med biträdande av nämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att tillerkänna förutvarande kriminalkonstapeln vid Västerås stads poliskår, Karl Gustav Vilhelm Eriksson, pension, svarande mot den tid hans anställning härstädes varat med ett belopp av 2.295 kronor per år räknat att utgå från och med tidpunkten för hans inträde i pensionsåldern i befattningen hos Kalmar stad under hans återstående livstid, dock att pensionen ej skall utgå så länge han innehar ordinarie anställning vid polisväsendet, samt

att bevis om tillgodohavande härutinnan må tillställas honom.

Nr 70. Ny löneplan för Västerås stads befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har den 13 januari 1945 till stadsfullmäktige framlagt förslag till helt ny löneplan samt tjänsteförteckning för Västerås stads ordinarie befattningshavare, ävensom i samband därmed förslag till inrättande

av vissa nya befattningar samt till åtskilliga av löneregleringen föranledda mindre ändringar i tjänstgörings- och avlöningsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare, bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för stadens extra befattningshavare, arbetsordningen och lönestaten för rådhusrätten och magistraten i Västerås ävensom lönestaten för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås samt i pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare.

Löne- och avtalsnämndens utlåtande med bilagor finnes intaget i stadsfullmäktiges handlingar *serie B nr 1* för innevarande år.

Löne- och avtalsnämnden har vidare med skrivelse den 14 april 1945 överlämnat en av Svenska Elektriska Arbetareförbundet avd. n:r 14 här i staden till stadsfullmäktige ställd skrivelse.

Skrivelserna ifråga äro så lydande:

I sitt den 13 januari 1945 dagtecknade förslag till ny löneplan för stadens ordinarie befattningshavare har löne- och avtalsnämnden föreslagit 1. montören vid elektricitetsverket inplacerad i lönegrad 7. Drätselkammaren har biträtt löne- och avtalsnämndens förslag. Såsom i löne- och avtalsnämndens utlåtande å sid. 31 angives, hade Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, med vilket förhandlingar i ärendet förts, hemställt om inplacering i lönegrad 8 men efter förhandlingar enades parterna om den nu föreslagna inplaceringen.

Svenska Elektriska Arbetarförbundet hade tidigare hemställt om förhandlingar beträffande befattningen och därvid förklarat sig påyrka, att befattningen uppflyttades från nuvarande lönegrupp 26 till lönegrupp 28. Enär förbundet icke i vederbörlig ordning anmält, att förbundet är behörigt att utöva förhandlingsrätt ifråga om kommunens befattningshavare samt den av löne- och avtalsnämnden föreslagna inplaceringen i lönegrad 7 överstiger den lön, som skulle utgå för 1. montör, därest han placerats i lönegrupp 28 i nuvarande lönestaten, fann löne- och avtalsnämnden skäl ej föreligga för förhandlingar. Då förbundet emellertid vidhöll sin begäran, har löne- och avtalsnämnden, oaktat någon skyldighet härutinnan icke jämlikt förhandlingsrättslagen för kommunala tjänstemän förelegat, efter det löne- och avtalsnämnden avgivit sitt förslag till ny löneplan låtit upptaga förhandlingar med förbundet.

Detta har därvid påyrkat inplacering av befattningen i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden har emellertid icke ansett sig böra frångå sitt tidigare förslag i ärendet. Vid förhandlingarna överenskoms likväl, att förbundet skulle beredas tillfälle att i en skrivelse till stadsfullmäktige utveckla sina skäl för framställningen.

Sedan Svenska Elektriska Arbetarförbundet numera inkommit med dylik skrivelse, får löne- och avtalsnämnden i anledning av vad ovan anförts överlämna skrivelsen ifråga till stadsfullmäktige för kännedom.

Västerås den 13/4 1945.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Betr. ny löneplan för Västerås stads befattningshavare och inplacering av 1:sta montörerna vid tekniska verken i denna löneplan.

Undertecknad organisation föreslår härmed att rubr. befattningshavare må placeras i lönegrad 8 (begynnelselön 4.032 kr., vartill kommer rörligt tillägg, slutlön 5.136 kr., vartill kommer rörligt tillägg).

I den nya löneplanen är 1:sta montörerna, enligt lönenämndens förslag, placerade i lönegrad 7 (begynnelselön 3.708 kr. och slutlön 4.728 kr., vartill kommer rörligt tillägg).

I en tidigare framställning från vår sida ha vi föreslagit att befattningarna skulle placeras i lönegrad 28 i den hittills gällande löneplanen, därvid anse vi att befattningarna till sin karaktär väl svarar mot sådana som äro placerade i nämnda lönegrad. I den nya löneplanen äro de i lönegrad 28 (förutvarande löneplan) upptagna befattningarna, placerade i lönegrad 8 för tre befattningar och i lönegrad 9 för två befattningar, medan 1:sta montörerna ha dragits ned till lönegrad 7. Det ansvar som vilar på 1:sta montörerna i egenskap av ledande för olika arbeten, en relativt lång lärotid (6 år under betydande ekonomiska uppoffringar) samt det förhållandet att andra befattningshavare, utan någon lärotid av sådan karaktär som här nämnts, placerats i högre lönegrad, anse vi väl motivera den av oss föreslagna lönegrad 8.

SV. ELEKTRISKA ARBETAREFÖRBUNDET
Avdelning 14.
HOLGER LUNDKVIST,
Ordförande.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 5 april 1945 anfört följande:

De två huvudmotiven för den nya löneplanens framläggande ha enligt löne- och avtalsnämnden varit å ena sidan de bristfälligheter, som vidlåda det nuvarande lönesystemet, och nödvändigheten av en övergång till ett på mera moderna principer uppbyggt lönesystem, och å andra sidan det faktum, att sådana förhållandena utvecklat sig, lönenivån för stadens befattningshavare kommit att i betydande utsträckning ligga lägre än i andra jämförbara städer, en omständighet, som försvårat rekryteringen av kvalificerade befattningshavare.

Vad det första av dessa skäl angår har drätselkammaren efter granskning av den föreslagna löneplanen funnit densamma innebära avsevärda fördelar ur de synpunkter, som av löne- och avtalsnämnden utvecklats. Såsom löne- och avtalsnämnden framhållit hade det givetvis varit till fördel, därest staden utan vidare kunde ha tillämpat avlöningsplanen i civila avlöningsreglementet för statens befattningshavare, särskilt om mera allmän enighet kunde uppnås mellan städerna om anslutning till denna löneplan. Emellertid skulle detta stöta på avsevärda praktiska svårigheter med hänsyn till konstruktionen av den nuvarande löneplanen. För närvarande torde denna tanke knappast kunna realiseras. Dock vill drätselkammaren framhålla, att den nya löneplanen i viss mån kan underlätta övergången i en eventuell framtid till en gemensam avlöningsplan för rikets städer, då en dylik plan säkerligen kommer att vara uppbyggd efter samma principer som den föreslagna.

Såsom löne- och avtalsnämnden framhållit kommer redan "inplacering närmast" att för befattningshavarna i gemen innebära löneökningar, varigenom i ett stort antal fall en tillräcklig utjämning ernås av tjänstemannalönerna i Västerås i förhållande till lönenivån i andra städer. Under utredningens gång torde emellertid hava visat sig, att i ett ej obetydligt antal fall en "inplacering närmast" icke varit tillfyllest för att åstadkomma den önskade utjämningen, till följd varav uppflyttningar även inom den nya löneplanen måst föreslås. Det förslag, som framlägges för stadsfullmäktige, kan ur denna synpunkt i viss mån betraktas såsom förslag till allmän lönereglering. Emellertid vill drätselkammaren erinra om löne- och avtalsnämndens

uttalande, att de föreslagna lönejusteringarna icke innebära någon allmän höjning av lönestandarden utan endast avser att åstadkomma bättre överensstämmelse med lönenivån i andra städer och därigenom undanröja de av löne- och avtalsnämnden påvisade olägenheterna med den nuvarande löneplanen. Med full insikt om det med hänsyn till tidsläget för en lönereglering mindre gynnsamma utgångsläget vill dock drätselkammaren i likhet med löne- och avtalsnämnden framhålla, att ett skjutande på denna fråga icke torde kunna längre försvaras.

Vad därefter angår inplacering av de olika befattningshavarna i den nya löneplanen har drätselkammaren funnit löne- och avtalsnämndens förslag därutinnan i stort sett innefatta en med hänsyn till olika intressen rättvis och skälig avvägning. Givetvis är det förknippat med betydande svårigheter att vid en löneplacering träffa en rättvis värdesättning av de olika tjänsterna. I några fall har drätselkammaren emellertid ansett bärande skäl föreligga för en annan lönesättning än den av löne- och avtalsnämnden föreslagna. För de sålunda ifrågasatta ändringarna redogöres i det följande, därvid hänvisning till sidorna avser löne- och avtalsnämndens utlåtande.

Maskinist vid varmbadhuset (sid. 26).

Badhusstyrelsen hade ursprungligen hemställt, att befattningen inplacerades "närmast" i lönegrad 6, vilket förslag av löne- och avtalsnämnden biträtts. Härigenom skulle befattningen komma att ligga en lönegrad under maskinistbefattningarna vid vattenverket, reningsverket och elverket, vilket lönenämnden ansett rättvist med hänsyn till de stora krav på ansvar och tekniskt kunnande, som måste ställas på sistnämnda befattningshavare.

Emellertid har badhusstyrelsen i skrivelse till drätselkammaren den 9 mars 1945 under åberopande, att befattningarna såsom maskinist vid varmbadhuset och vid ålderdomshemmet vore så likvärdiga, att någon skillnad i löneplacering dem emellan icke vore grundad, utan att direkt angiva någon tillämplig lönegrad hemställt, att befattningarna erhölle samma löneplacering.

Jämväl befattningen såsom maskinist vid ålderdomshemmet har av lönenämnden föreslagits i lönegrad 7. På detta sätt ha samtliga maskinistbefattningar med undantag av den vid varmbadhuset blivit föreslagna i 7. lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden, som beretts tillfälle till förnyat yttrande i anledning av badhusstyrelsens skrivelse, har förklarat sig icke ha något att erinra mot att samtliga maskinister erhölle samma löneplacering. Drätselkammaren kan ej finna skäl tala för annan inplacering av maskinist vid varmbadhuset än i 7. lönegraden.

I samband med frågan om maskinistens vid varmbadhuset löneplacering har badhusstyrelsen i samma skrivelse den 9 mars 1945 till drätselkammaren hemställt, att drätselkammaren ville föreslå eldaren vid varmbadhuset i samma lönegrad som biträdande maskinisten vid ålderdomshemmet. Badhusstyrelsen hade ursprungligen föreslagit eldaren i lönegrad 4, varemot löne- och avtalsnämnden efter jämförelse med andra städer ansett placering i lönegrad 5 med hänsyn till omständigheterna skälig. Befattningen såsom biträdande maskinist vid ålderdomshemmet har av löne- och avtalsnämnden föreslagits i en lönegrad under befattningen som maskinist vid samma inrättning eller sålunda i lönegrad 6. I den nuvarande löneplanen är eldaren i varmbadhuset placerad lägre än biträdande maskinisten vid ålderdomshemmet.

Löne- och avtalsnämnden har ifråga om eldarebefattningen vid varmbadhuset vidhållit sitt tidigare förslag, enligt vilket befattningen skulle inplaceras i 5. lönegraden.

Drätselkammaren har efter övervägande av saken funnit sig böra biträda löne-

och avtalsnämndens förslag i ärendet och föreslår sålunda eldaren i varmbadhuset placerad i 5. lönegraden och biträdande maskinisten vid ålderdomshemmet i 6. lönegraden. Beträffande anledningen till att biträdande maskinisten vid ålderdomshemmet placerats en lönegrad ovanför eldarna hänvisas till löne- och avtalsnämndens skrivelse den 4 augusti 1942, intagen i stadsfullmäktiges tryck (nr 123/42). Löne- och avtalsnämnden framhöll i denna skrivelse, att den förutvarande "eldaren" vid ålderdomshemmet enligt sin instruktion till alla delar i förekommande fall har att fullgöra maskinistens arbete, varför befattningen borde erhålla benämningen biträdande maskinist och placeras en lönegrupp över eldarna.

Bostadsinspektris (sid. 35).

Hälsovårdsnämnden har hemställt, att bostadsinspektrisbefattningen placeras i samma lönegrad som den, i vilken nämnden föreslagit hälsovårdsinspektören, eller 8. lönegraden. Som motiv härför har hälsovårdsnämnden framhållit, att befattningen ligger lågt under gällande medellönenivå och att motiv förefinnas att likställa befattningen med hälsovårdsinspektören, vilkens arbetsuppgifter "torde vara mindre krävande och grannlaga än bostadsinspektrisens".

Löne- och avtalsnämnden har emellertid efter jämförelse med löneläget i andra städer föreslagit bostadsinspektrisen i 7. lönegraden.

Drätselkammaren har för sin del godkänt löne- och avtalsnämndens förslag om inplacering av hälsovårdsinspektören i lönegrad 8. Såsom en konsekvens härav torde då även böra följa, att bostadsinspektrisen placeras i samma lönegrad. Oavsett vad jämförelsen med lönenivån i andra städer kan anses utvisa, kan dock i varje fall bostadsinspektrisens arbetsuppgifter icke anses mindre ansvarsfulla än hälsovårdsinspektörens. Ett likställande av befattningarna i lönehänseende synes drätselkammaren därför motiverat.

Drätselkammaren föreslår sålunda stadsfullmäktige att inplacera bostadsinspektrisen i lönegrad 8.

Kranmaskinistförman (sid. 45).

Hamnstyrelsen har hemställt, att denna befattning skulle inplaceras i 10. lönegraden eller en lönegrad högre än "inplacering närmast". Som motiv härför har styrelsen framhållit, att befattningen bör anses likställd med befattningen som montörförman vid tekniska verken i all synnerhet som de med dessa befattningar förenade arbetsuppgifterna måste anses tämligen likvärdiga.

Löne- och avtalsnämnden har emellertid icke med hänsyn till lönenivån i andra städer ansett sig kunna medgiva annan inplacering än i 9. lönegraden.

Drätselkammaren har efter övervägande av saken funnit, att alla skäl synas föreligga för den inplacering, som hamnstyrelsen föreslagit. Särskilt kan framhållas, att kranmaskinistförmannen här i staden fullgör arbetsåligganden, som äro jämförbara med de arbetsåligganden, vilka åvila kranmästarna i andra med Västerås jämförbara hamnar. Drätselkammaren vill sålunda föreslå, att befattningen placeras i lönegrad 10.

Stadsbokhållare (sid. 51).

Drätselkammaren har tidigare föreslagit befattningens inplacerande i lönegrad 11, vilken närmast svarar mot 34. lönegruppen, vari stadsbokhållarebefattningen nu är placerad. Vid förhandlingarna påyrkade Kommunaltjänstemannaförbundet, att be-

fattningen skulle givas en högre löneplacering men att härvid emellertid den till befattningshavaren nu utgående nöjesskatteprovisionen skulle inräknas i lönen. Löne- och avtalsnämnden har i sitt förslag ansett, att provisionen för nöjesskattekontrollen, för närvarande utgörande c:a 1.000 kronor om året, borde indragas och i stället ersättning därför inarbetas i lönen. Med betraktande härav har löne- och avtalsnämnden förordat, att tjänsten inplaceras i 12. lönegraden.

Vid övervägande av denna fråga har drätselkammaren velat starkt ifrågasätta lämpligheten av att provisionen inarbetas i lönen. Den nuvarande anordningen, enligt vilken provisionen utgår efter viss procent å den inlevererade nöjesskatten, synes medföra den obestridliga fördelen, att den för vederbörande befattningshavare utgör ett kraftigt incitament till att utöva effektivast möjliga kontroll över nöjesskatten. Härtill kommer, att det ännu är en öppen fråga, huru grunderna för kommunens befattning med nöjesskatteuppbörden och nöjesskattekontrollen kommer att i framtiden ordnas.

Under sådana förhållanden vill drätselkammaren vidhålla sitt tidigare förslag, att befattningen inplaceras i 11. lönegraden med rätt för befattningshavaren att såsom hittills uppbära ersättning för utövande av nöjesskattekontrollen.

Verkmästare vid drätselkammaren (sid. 53).

Drätselkammaren har tidigare föreslagit denna befattning i 12. lönegraden. Därvid har drätselkammaren särskilt tagit hänsyn till svårigheten att för en lägre lön erhålla en fullgod arbetskraft. Löne- och avtalsnämnden har för sin del föreslagit inplacering av tjänsten i lönegrad 11 med hänsyn till jämförelsesiffrorna från andra städer.

Drätselkammaren får emellertid under åberopande av vad tidigare från kammarens sida i denna fråga anförts vidhålla sitt förslag. Såsom förhållandena faktiskt utvecklat sig, torde det för närvarande vara omöjligt att kunna förvärva eller i stadens tjänst kvarhålla en kvalificerad befattningshavare till lägre lön än vad kammaren föreslagit. Vad lönerna för motsvarande befattning i andra städer beträffar torde även där på grund av för låg lönesättning liknande svårigheter ha visat sig. Med hänsyn till vad sålunda anförts får drätselkammaren föreslå tjänstens inplacering i lönegrad 12.

Lantbruksinspektor (sid. 53).

Lantegendomsnämnden har föreslagit befattningens inplacering i lönegrad 12 under framhållande av inspektorens utbildning samt med hänsyn till att levnadskostnaderna äro högre än på landet. Lönenämnden har för sin del föreslagit befattningens inplacerande i 11. lönegraden. Drätselkammaren har efter noggrant övervägande i frågan kommit till den uppfattningen, att inplacering i lönegrad 12 måste anses motiverad. Det torde icke vara möjligt att i stadens tjänst kvarhålla en befattningshavare med den nuvarande lantbruksinspektorens kvalifikationer, därest befattningen placeras för lågt i lönehänseende. Drätselkammaren har sig även bekant, att tidigare ställts i utsikt att tillhandahålla lantbruksinspektoren en tjänstebostad som uppfyller de rimliga krav, som på en dylik skäligen bör kunna ställas. Med hänsyn till förhållandena på bostadsmarknaden har det hittills icke varit möjligt att infria denna utfästelse. Den högre löneplaceringen är fullt ut motiverad även med hänsyn till nämnda förhållande.

Drätselkammaren får alltså föreslå, att lantbruksinspektoren inplaceras i lönegrad 12.

Stadsträdgårdsmästare (sid. 56).

Planteringsnämnden har föreslagit, att denna befattning inplaceras i 16. lönegraden med hänsyn till den i viss mån ändrade karaktär, befattningen erhållit genom omorganisation av stadens parkförvaltning. Löne- och avtalsnämnden har för sin del efter jämförelse med löneläget i vissa städer stannat vid att föreslå tjänsten i 14. lönegraden.

Drätselkammaren, som för sin del vitsordar, att genom utvidgningen av parkstyrelsens verksamhetsområde stadsträdgårdsmästarens ansvar och arbetsåligganden utökats i sådan omfattning, att en något högre löneplacering än den av löne- och avtalsnämnden föreslagna måste anses motiverad, vill för sin del tillstyrka, att befattningen inplaceras i lönegrad 15.

Drätselassistent (sid. 62).

Drätselkammaren har på närmare anförda skäl föreslagit, att befattningen inplaceras i lönegrad 19, medan löne-och avtalsnämnden vid jämförelse mellan löneplaceringen av befattningen som biträdande stadsombudsman och nu ifrågavarande befattning med hänsyn till att juridisk kandidatexamen numera vore erfoderlig för förstnämnda befattning, ansett att drätselassistentbefattningen borde inplaceras en lönegrad under biträdande stadsombudsmannen eller sålunda i 18. lönegraden. Löne- och avtalsnämndens beslut har fattats med 4 röster mot 3, vilka sistnämnda avgivits för bifall till drätselkammarens förslag.

Drätselkammaren har vid förnyat övervägande av ärendet icke funnit skäl föreligga att frångå sin tidigare ståndpunkt. Utöver de skäl drätselkammaren tidigare åberopat vill kammaren framhålla, att med hänsyn till de båda befattningarnas helt olika karaktär den av lönenämnden framförda synpunkten icke kan anses bärande.

Drätselkammaren föreslår sålunda, att befattningen inplaceras i lönegrad 19.

Stadsingenjör (sid. 63).

Byggnadsnämnden har med åberopande av medellöneläget i andra städer föreslagit att tjänsten inplaceras i lönegrad 23.

Löne- och avtalsnämnden å sin sida har förordat "inplacering närmast" i lönegrad 21 med hänsyn till att befattningen lönereglerats så sent som vid stadsfullmäktiges sammanträde den 25 november 1943.

Drätselkammaren har för sin del icke kunnat undgå att finna, att stadsingenjörstjänsten med den av löne- och avtalsnämnden föreslagna placeringen skulle komma avsevärt under medellönenivån i de städer, där stadsingenjörskontoren fungera såsom organ enbart för mätnings- och fastighetsregisterväsende. För att föra tjänsten bättre i nivå med löneläget i andra städer torde en uppflyttning åtminstone en lönegrad över den av löne- och avtalsnämnden föreslagna få anses påkallad. Drätselkammaren föreslår sålunda, att tjänsten inplaceras i lönegrad 22.

Folkskoleinspektör (sid. 64).

Folkskolestyrelsen har förordat, att befattningen inplaceras i lönegrad 24, varigenom avlöningsförmånerna skulle komma att ungefärligen motsvara genomsnittliga lönen i vissa med Västerås jämförbara städer.

Löne- och avtalsnämnden har med hänsyn till nuvarande löneläget och den återhållsamhet, nämnden ansett sig böra iakttaga vid reglering av lönerna för högre

befattningshavare, icke ansett sig vilja tillstyrka högre inplacering än i lönegrad 22. Då emellertid enligt vad drätselkammaren finner, befattningen även vid inplacering i lönegrad 22 fortfarande skulle i lönehänseende komma att vid slutlön ligga c:a 1.200 kronor under genomsnittet, något som uppenbarligen icke kan försvaras i betraktande av det ansvar, som är förenat med folkskoleinspektörstjänsten, föreslår drätselkammaren för sin del, att befattningen sättes i lönegrad 23.

I samband med sitt förslag till inplacering av befattningarna i den nya löneplanen, har löne- och avtalsnämnden även utlåtit sig över framställningar från vissa förvaltningar angående inrättande av nya tjänster.

Löne- och avtalsnämnden har sålunda (sid. 18) föreslagit, att vardera en befattning såsom 1. klass kontorsbiträde vid magistraten, å stadsfogdekontoret, å kronouppbördskontoret och å stadskansliet skulle omändras till befattningar, benämnda kanslibiträden med placering i 6. lönegraden.

Drätselkammaren har icke funnit annan anledning till erinran mot detta förslag, än att vid bifall till detsamma det till ifrågavarande biträde å stadskansliet utgående extra arvodet såsom sekreterare i vissa donationsfonder, kronor 300, bör indragas.

Vidare har löne- och avtalsnämnden med biträdande delvis av från vederbörande förvaltningar gjorda framställningar tillstyrkt, att från och med den 1 januari 1945 2 befattningar som kontorsbiträden av II. klass hos fattigvårdsstyrelsen, en befattning som kontorsbiträde av II. klass hos brottmålsrådmannen samt en dylik befattning å kronokassörskontoret omändrades till befattningar som kontorsbiträden av I. klass.

Magistraten har för sin del påyrkat att även befattningen som II. klass kontorsbiträde hos civilrådmannen omändrades till en befattning som kontorsbiträde av I. klass. Löne- och avtalsnämnden har avstyrkt magistratens hemställan i sistnämnda del under motivering, att nuvarande innehavaren av tjänsten vore sjukskriven och att klarhet ännu icke vunnits huruvida vederbörande kunde tänkas återupptaga tjänstgöringen inom den närmaste framtiden.

Magistraten har emellertid med anledning av vad nämnden sålunda anfört i skrivelse till drätselkammaren numera upplyst, att befattningshavaren ifråga, fröken Greta Gustavsson, sedan den 1 februari 1945 uppehölle sin tjänst, varför de av nämnden anförda skälen mot uppflyttning icke längre syntes kunna åberopas. Magistraten framhåller ytterligare, att därest, såsom i förevarande fall är ostridigt, en uppflyttning av befattningen i högre lönegrupp är sakligt motiverad, den omständigheten, att innehavaren av befattningen längre eller kortare tid varit sjuk, icke borde tillmätas betydelse ävensom att fröken Gustavsson, även om hennes arbetskrafter på grund av sjuklighet varit nedsatta, väl fyllde de kvalifikationer, man måste ställa på innehavare av en dylik befattning.

Drätselkammaren, som finner sig böra biträda de av magistraten sålunda anförda synpunkterna, får med hänsyn därtill tillstyrka, att jämväl befattningen såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass hos civilrådmannen från och med den 1 januari 1945 omändras till en befattning som kontorsbiträde av I. klass. Lika med löne- och avtalsnämnden anser drätselkammaren, att övriga från förvaltningarna gjorda framställningar om inrättande av ytterligare befattningar som kontorsbiträden icke böra i förevarande sammanhang föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag i denna del vill drätselkammaren tillstyrka, att den nya löneplanen samt tjänsteförteckningen och därav för-

anledda ändringar i vederbörande reglementen m. m. tillämpas retroaktivt från och med den 1 januari 1945. Kammaren finner detta skäligt med hänsyn till att löne- och avtalsnämnden i förhållande till befattningshavarnas organisationer utfäst sig att tillstyrka en dylik retroaktiv tillämpning och att till underlättande härav framlägga sitt förslag så tidigt, att detsamma kunde behandlas på stadsfullmäktiges februarisammanträde samt nämndens förslag även förelegat i tryck i början av februari månad. Tiden för anmälan från nuvarande tjänsteinnehavare, att han eventuellt önskar kvarstå på gammal stat i avseende å löne- och pensionsförmåner, bör emellertid framflyttas till den 1 juli 1945.

Vid sin granskning av förslaget i övrigt har drätselkammaren icke funnit anledning till annan erinran, än att befattningshavarna i tjänsteförteckningen vid densammas slutliga utformning torde böra ordnas i bokstavsordning, varjämte drätselkammaren vill erinra om att driftsingenjören vid gasverket innehar tjänstebostad, varom anteckning torde böra göras i tjänsteförteckningen. Beträffande löne- och avtalsnämndens uttalande å sid. 21 angående indragning av sportlerna å stadsfogdekontoret vill drätselkammaren framhålla, att kammaren ej för närvarande anser sig böra på denna punkt göra ett lika kategoriskt uttalande som löne- och avtalsnämnden.

Sammanlagda omedelbara merkostnaden för staden vid genomförande av den nya löneplanen efter de av drätselkammaren föreslagna ändringar uppgå till c:a 165.000 kronor. I detta belopp ingå kostnaderna för rörliga tillägg med c:a 30.000 kronor. I årets stat ha de rörliga tilläggen beräknats efter 25 %, medan faktiskt dessa tillägg för närvarande endast utgå med 22 %. Under förutsättning att indextalet icke undergår en stegring med minst 9 enheter, något som icke synes sannolikt, har man ifråga om anslagen för rörliga tillägg möjlighet att röra sig med en marginal omkring 50.000 kronor, vilket belopp sålunda skulle förslå till att täcka merkostnaderna ifråga om de rörliga tilläggen. Resterande belopp torde böra täckas av det i årets stat upptagna extra reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att antaga vid löne- och avtalsnämndens skrivelse fogade förslag till löneplan för Västerås stads ordinarie befattningshavare att gälla från och med den 1 januari 1945,

att nedan angivna befattningar skola från och med den 1 januari 1945 vara placerade i angivna lönegrader, nämligen maskinist vid varmbadhuset i lönegrad 7, bostadsinspektris i lönegrad 8, kranmaskinistförman i lönegrad 10, stadsbokhållare i lönegrad 11 med rätt för befattningshavaren att fortfarande uppbära ersättning för nöjesskattekontroll i enlighet med drätselkammarens beslut den 10 februari 1938, verkmästare vid drätselkammaren i lönegrad 12, lantbruksinspektor i lönegrad 12, stadsträdgårdsmästare i lönegrad 15, drätselassistent i lönegrad 19, stadsingenjör i lönegrad 22 och folkskoleinspektör i lönegrad 23,

att i övrigt till alla delar godkänna vid löne- och avtalsnämndens skrivelse fogade förslag till tjänsteförteckning för stadens

befattningshavare att gälla från och med den 1 januari 1945,

att antaga vid samma skrivelse fogade förslag till övergångsbestämmelser ifråga om tillämpningen av löneplanen och tjänsteförteckningen med följande ändrade lydelse.

"Övergångsbestämmelser.

De nu beslutade förändringarna i tjänstgörings- och avlöningsreglementet ävensom den antagna löneplanen och tjänsteförteckningen skola tillämpas från och med den 1 januari 1945. Nuvarande tjänsteinnehavare vare dock obetaget att kvarstå å gammal stat i avseende å löne- och pensionsbestämmelser, såvida han före den 1 juli 1945 ingiver skriftlig anmälan därom till löne- och avtalsnämnden.

Vid övergången till den nya löneplanen skall iakttagas etc.
— — — — — — — — — — — — nu antagna bestämmelser.",

att med tillämpning från den 1 januari 1945 godkänna löne- och avtalsnämndens förslag till ändringar i respektive tjänstgörings- och avlöningsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare, bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för stadens extra befattningshavare, arbetsordningen för rådhusrätten och magistraten i Västerås, lönestaten för stadsfiskal och polismästare i Västerås samt pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare,

att från och med den 1 januari 1945 följande befattningar såsom I. klass kontorsbiträden nämligen, en vid magistraten (hos inskrivningsdomaren), en å stadsfogdekontoret, en å kronouppbördskontoret och en å stadskansliet omändras till befattningar med benämning resp. kanslibiträde hos inskrivningsdomaren, kanslibiträde å stadsfogdekontoret, kanslibiträde å kronouppbördskontoret och kanslibiträde å stadskansliet med placering samtliga befattningar i 6. lönegraden.

att från nyssnämnda dag 2 befattningar såsom kontorsbiträden av II. klass hos fattigvårdsstyrelsen, därav den ena, den befattning, som innehas av det biträde, vilken för närvarande för socialregistret, en befattning som kontorsbiträde av II. klass hos magistraten, (brottmålsrådmannen) och en dylik befattning hos civilrådmannen samt en befattning som kontorsbiträde av II. klass å kronouppbördskontoret omändras till befattning såsom kontorsbiträden av I. klass,

att från och med samma dag å ordinarie stat inrätta en befattning såsom installationsingenjör med placering i lönegrad 11,

att bemyndiga respektive magistraten, fattigvårdsstyrelsen och styrelsen för tekniska verken att med ordinarie innehavare besätta nämnda befattningar,

att exekutionsbiträde skall åtnjuta pension efter samma pensionsunderlag som poliskonstapel eller efter slutlön i 7. lönegraden,

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att, i den mån så

erfordras, underställa förut angivna beslut vederbörande myndigheter för fastställelse,

att de på innevarande år belöpande kostnaderna för genomförande av ifrågavarande löneförslag skola täckas, till den del de avse merkostnad för rörliga tillägg utav i årets stat upptaget anslag för dylika tillägg samt till återstående del av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande upptagna extra reservationsanslaget för oförutsedda utgifter,

att från vidare handläggning avföra i löne- och avtalsnämndens skrivelse angivna hos stadsfullmäktige ingivna framställningar och motioner samt

att föreliggande framställningar i övrigt i detta ärende icke skola i förevarande sammanhang föranleda vidare stadsfullmäktiges åtgärd.

Reservationer: Emot förevarande förslag, som omfattades av drätselkammarens majoritet, hava reservationer anförts av: Herr Keijser under yrkande, att skolvaktmästarna inplacerades i lönegrad 7, herr Hellström under yrkande, att befattningen som hamnkapten inplacerades i lönegrad 17, herr Lundberg under yrkande, att befattningen som stadsträdgårdsmästare placerades i lönegrad 16 samt herr Olsson under yrkande att befattningen såsom gasverkseldare inplacerades i lönegrad 7.

N:r 71. Inrättande av nya ordinarie befattningar som småskollärarinna vid stadens folkskolor.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 april 1945 anfört följande:

Enligt folkskolestadgans § 2: 1 skola vid distriktets skolor ordinarie lärartjänster vara inrättade till det antal, som kan anses motsvara det stadigvarande behovet av läraravdelningar. Då för närvarande ej mindre än 13 icke ordinarie småskollärarinnetjänster finnas vid stadens folkskolor och ytterligare minst fem måste nyinrättas fr. o. m. instundande läsår, måste starka skäl anses föreligga för en utökning av antalet ordinarie småskollärarinnor. Folkskolestyrelsen har också beslutat föreslå inrättande av 8 nya ordinarie småskollärarinnetjänster fr. o. m. 1/1 1946.

Några ökade utgifter innebär ej detta för stadens vidkommande, då hyresersättningen, som erlägges av skoldistriktet, är lika för ordinarie och icke ordinarie småskollärarinnor. Det definitiva beslutet om inrättande av ordinarie tjänst vid folk- och småskola fattas av Kungl. Maj:t.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige behagade för sin del biträda folkskolestyrelsens förslag att inrätta 8 nya ordinarie småskollärarinnetjänster vid Västerås folkskolor fr. o. m. 1/1 1946.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar biträda folkskolestyrelsens förslag i ärendet.

N:r 72. Iordningställande av kajplanen vid Pråmån.

Hamnstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 april 1945 anfört följande:

För att göra spårområdet vid godsmagasinet bättre tillgängligt tarvas igenfyllning och stensättning med smågatsten av kajplanen å ett område om c:a 500 kvm. mellan och intill järnvägsspåren till godsmagasinet vid Pråmån. Kostnaderna härför ha av byggnadschefen beräknats uppgå till 8.400 kronor.

På grund härav får hamnstyrelsen, som för sin del beslutat låta utföra ifrågavarande arbete, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för igenfyllning och stenläggning av ett område om c:a 500 kvm. av kajplanen vid Pråmån anvisa ett anslag å 8.400 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 8.400 kronor samt

att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas i hamnstyrelsens stat för år 1946.

N:r 73. Iordningställande av kranspåren å östra kajen m. m.

Hamnstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 april 1945 anfört följande:

Då inre kranspåren å östra kajen för närvarande sjunkit med påföljd att kranbanan kommit att förskjutas, så att kranbanan ej längre ligger horisontellt, vilket är en förutsättning för kranens funktionsförmåga, har byggnadschefen föreslagit lyftning av kranspåren samt utfyllning och planering av kajen på en sträcka av 370 m. Arbetet härmed måste med hänsyn bl. a. till den förestående seglationssäsongen å hamnen omedelbart påbörjas. Kostnaderna härför ha av byggnadschefen beräknats uppgå till 7.200 kronor.

På grund av det anförda får hamnstyrelsen, som för sin del beslutat låta utföra ifrågavarande arbeten, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anvisa ett anslag å 7.200 kronor samt *att* bemyndiga hamnstyrelsen att omedelbart hos Statens arbetsmarknadskommission utverka för ändamålet erforderligt arbetstillstånd.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 7.200 kr.,

att beloppet skall förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas i hamnstyrelsens stat för år 1946 samt

att bemyndiga hamnstyrelsen att omedelbart hos Statens Arbetsmarknadskommission utverka för ändamålet erforderligt arbetstillstånd.

N:r 74. Anslag till Västerås Rödakorskår.

Västerås Rödakorskår har i skrivelse till drätselkammaren den 10 mars 1945 anfört följande:

Härmed får Västerås Rödakorskår vördsamt anhålla om anslag till förmån för sin verksamhet och isynnerhet den del därav, som består av beredskapstjänst.

Denna beredskapstjänst, som huvudsakligen varit förlagd till sommarmånaderna under badtiden och under en följd av år utövats vid de mest frekventerade badplatserna i stadens närhet, har visat sig bliva alltmer uppskattad och anlitad, och det är även Rödakorskårens mening att under detta år fortsätta med denna olycksfallservice. Att den även har sin uppgift att fylla framgår av följande siffror tagna från statistiken från beredskapstjänsten föregående år. Därav framgår, att kåren för denna sin självtagna uppgift ställt 188 manliga och kvinnliga medlemmar till förfogande vid 85 tillfällen med en tjänstgöringstid av 1.126 timmar. Därunder har behandlats 218 olycksfall, varav 9 st. av svårare beskaffenhet.

Givet är att denna verksamhet ej kan bedrivas utan att åsamka kåren en hel del kännbara kostnader. Västerås Rödakorskår hemställer därför, med tanke särskilt på denna sin samhällsgagnande verksamhet, att ett anslag av samma storlek som tidigare, nämligen 500 kronor måtte beviljas kåren att utgå under innevarande år.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att anvisa Västerås Rödakorskår ett anslag å 500 kronor till kårens verksamhet under år 1945 samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 75. Fråga om inkorporering av Badelunda socken med Västerås stad.

Drätselkammaren har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 12 april 1945 dagtecknade, så lydande skrivelse:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 juni 1942 meddelade länsstyrelsen, att den på därtill given anledning ansett sig böra till behandling upptaga frågan om inkorporering med Västerås stad av Badelunda socken eller del därav, varvid länsstyrelsen hemställde om stadsfullmäktiges yttrande i inkorporeringsfrågan snarast möjligt.

På sammanträde den 31 augusti 1942 beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens förslag förklara sig icke hava något att erinra emot att länsstyrelsen föranstaltade om utredning angående inkorporering med Västerås stad av Badelunda socken eller del därav.

Genom resolution den 23 oktober 1943 anmodade länsstyrelsen därefter stadsfullmäktige att avgiva yttrande över en av amanuensen Agnar Arfvidson på uppdrag av Kungl. Kammarkollegium verkställd utredning i ärendet. Nämnda utredning finnes intagen i stadsfullmäktiges handlingar nr 164 för år 1943.

På sammanträde den 27 januari 1944 beslöto stadsfullmäktige avgiva det begärda yttrandet, därvid fullmäktige åberopade ett av drätselkammaren i ärendet framlagt förslag till utlåtande (S. H. nr 12/1944).

Kommunalfullmäktige i Badelunda socken hava uti skrivelse den 11 november 1943 under utvecklande av närmare skäl förklarat sig bestrida inkorporeringen ävensom för den händelse inkorporeringen skulle komma till stånd mot socknens vilja, alternativt uppställt vissa närmare angivna krav på garantier i samband därmed.

Sedan vederbörande olika myndigheter avgivit yttrande i ärendet har Kungl. Maj:t den 23 mars 1945 förordnat, att Badelunda socken med undantag av fastigheterna Tuna 1[2] och 1[3] i kommunalt, administrativt och judiciellt hänseende ävensom i avseende å fastighetsredovisningen införlivas med Västerås stad.

Drätselkammaren får med anmälan härom för stadsfullmäktiges kännedom överlämna här bifogade avskrift av Kungl. Maj:ts beslut i inkorporeringsärendet.

Den vid skrivelsen fogade handlingen finnes intagen i stadsfullmäktiges handlingar 1945 *ser. B nr 10.*

N:r 76. Yttrande över 1939 års polisutrednings betänkande med förslag till förstatligande av polisväsendet i riket och åklagarväsendet i rikets städer.

Genom resolution den 13 mars 1945 har magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över 1939 års polisutrednings betänkande med förslag till förstatligande av polisväsendet i riket och åklagarväsendet i rikets städer. Med anledning härav hava förberedande yttranden infordrats från polisnämnden och drätselkammaren.

Polisnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 april 1945 anfört följande:

Enligt förslaget, som ingående refererats i Svenska stadsförbundets tidskrift nr 1/1945, skulle de brister, som vidlåda den nuvarande organisationen i korthet vara följande.

På grund av det kommunala ekonomiska beroendet kan organisationen icke utbyggas efter enhetliga och planmässiga linjer. Till följd av den kommunala organisationen av polisväsendet är poliskårernas tjänstgöring bunden vid de olika polisdistrikten och den kan därför icke utnyttjas på olika orter om så erfordras. Polispersonalens rekrytering sker icke efter ett på enhetliga principer grundat förfarande och personalens utbildning är växlande. Vidare påtalas olägenheten av personalens olikhet i löneställning å olika orter. Även framhålles bristen *dels* av en sammanhållande ledning, som är överställd de lokala polischeferna, *och dels* en för hela landet central inspektion till utrönande av polisväsendets tillstånd på olika orter.

Utredningen förmenar, att dessa brister äro av den omfattning, att de icke kunna avhjälpas utan att en genomgripande omorganisation sker av polisväsendet En sådan omorganisation finner utredningen vidare icke lämpligen kunna genomföras utan att polisväsendet förstatligas.

Vid förstatligandet skulle polisväsendet i huvudsak organiseras sålunda.

Riket skulle indelas i polismästaredistrikt och i den del denna indelning berör Västerås skulle staden tillhöra Västerås polismästaredistrikt, vars verksamhetsområde skulle omfatta Västmanlands län. Chefen för detta distrikt skulle benämnas polismästare och skulle denne tillika vara överåklagare inom området samt vara stationerad i Västerås. Inom Västerås stad skulle polischefen även vara stadsfiskal och hava denna titel. I stället för nuvarande polisnotarietjänsten skulle en kriminal-

kommissarietjänst inrättas. Å kriminalavdelningen skulle inrättas ytterligare en kriminalöverkonstapelstjänst i stället för den nuvarande befattningen som biträdande kriminalöverkonstapel. Befattningen som polissyster skulle uppföras å ordinarie stat. Statspolisen, vilken efter förstatligandet skulle ingå i stadens övriga poliskår, skulle förutom nuvarande uppgifter inom hela länet även ombesörja en del lokala sådana. I stället för den nuvarande organisationen med en överkonstapel, fem konstaplar och en kriminalkonstapel skulle statspolisen komma att bestå av en överkonstapel, fem konstaplar, den ovannämnde kriminalkommissarien och två kriminalkonstaplar. De tvenne nuvarande kontorsbiträdestjänsterna skulle bibehållas, varvid den ena skulle placeras å polismästarens expedition och den andra hos stadsfiskalen Därjämte skulle anställas ett skrivbiträde hos stadsfiskalen.

Beträffande organisationen i övrigt föreslås följande anordningar. I spetsen för hela rikets polisväsende skulle finnas en polisstyrelse, bestående av en rikspolischef, en polisdirektör och två byråchefer samt fem av Kungl. Maj:t för fyra år utsedda ledamöter bland vilka kommunala intressen skulle företrädas.

För polismästaredistrikten skulle finnas en motsvarande organisation, i vilken med polismästaren som chef skulle ingå två av landstinget valda polisfullmäktige. Den lokala till kommunen anknutna organisationen skulle utgöras av en polisnämnd för varje polisdistrikt med polischefen som ordförande jämte fyra kommunalvalda ledamöter. Nämndens huvudsakliga uppgift skulle bestå i avgivande av yttrande rörande polisfrågor av allmän betydelse inom distriktet, såsom organisationsförslag, polistjänstens planläggning, samarbetet med andra kommunala organisationer m. m. Nämnden skall vidare avgiva yttrande över förslag till utgiftsstat, vilket upprättas av polischefen, samt dessutom avgiva utlåtande i anställningsfrågor beträffande ordinarie befattningshavare upp till kommissaries grad, varjämte polisnämnden skulle tillläggas initiativrätt i frågor av betydelse för kommunen. Poliskammaren skulle bibehållas såsom administrativ polismyndighet.

Beträffande frågan om de ekonomiska verkningarna för kommunen vid ett eventuellt förstatligande må framhållas, att kommunerna enligt förslaget skola hålla lokaler å det inom kommunens område förlagda polisväsendet, vilket medför att de städer, till vilka polismästarna förläggas skulle hålla expeditionslokaler även för dessa tjänstemän. I lokalhållningen skulle ingå skyldighet för kommunen att ombesörja och bekosta uppvärmning och belysning m. m. men däremot icke städning. Inventarierna i de till polisväsendet för närvarande upplåtna lokalerna skulle kostnadsfritt överlämnas till statsverket med äganderätt.

Under en övergångstid av 30 år skulle kommunerna vidare lämna bidrag till det av staten övertagna polisväsendet. Dessa bidrag skulle under de första 10 åren motsvaras av kommunernas utgifter för polis- och åklagarväsendet vid tidpunkten för förstatligandet, dock att lönekostnaden för statspolis och de lokalkostnader, som sedermera skulle bestridas in natura av kommunerna, därvid icke skulle inräknas. Under de följande 20 åren skulle bidraget avskrivas.

Bland de föreslagna övergångsbestämmelserna må framhållas, att om en befattningshavare vid polisverket vid förstatligandet har högre kommunal lön än den blivande statliga, äger han lönemässigt kvarstå i den kommunala tjänsten, därvid lönekostnaden skulle avdragas å det bidrag kommunen har att lämna till staten.

Förslaget innehåller dessutom en del övergångsbestämmelser beträffande polispersonalens pensionering.

Det torde väl icke råda någon större tvekan om, att den nuvarande polisorganisationen är behäftad med en del brister, som ur polisiär synpunkt böra elimineras, men huruvida förstatligandet är enda möjligheten för nöjaktigt ordnande av polisverksamheten torde nog kunna ifrågasättas. Förslaget tycks redan från början vara utformat med den förutfattade meningen, att något annat alternativ än förstatligandet icke är tänkbart. En av de väsentligaste erinringar, som från lekmannahåll kan anföras mot remissförslaget, i vad det gäller själva organisationen, finner polisnämnden vara, att polisen helt isoleras från sin nuvarande samhörighet med det samhälle — kommun — där tjänstgöringen fullgöres. Med den föreslagna organisationen kan man befara, att polisen kommer att ses med en viss misstro från allmänhetens sida. Organisationen kan nämligen lätt komma att betraktas som "polisvälde" och efter obetydliga missgrepp komma i misskredit. Förslaget kan knappast betraktas som demokratiskt. Såväl kommunens som allmänhetens intresse och förtroende för polisväsendet torde vara den främsta förutsättningen för att polisen skall kunna fullgöra sina arbetsuppgifter på ett tillfredsställande sätt.

I förslaget framhålles vikten av lekmannainflytande för att förebygga, att polisen isoleras från omgivningen och därigenom kommer att bilda en stat i staten. Det inflytande de kommunala representanterna i polisnämnd och polisfullmäktige enligt förslaget skulle komma att utöva torde vara utan någon som helst praktisk betydelse för polisverksamheten. Snarare synas förslagen till dessa organisationers utformning vara mera ägnade att främja uppkomsten av meningsskiljaktigheter, än att verka utjämnande på mellan polisen och allmänheten uppstående motsättningar. För Västerås vidkommande vill polisnämnden särskilt reagera mot förslagets bestämmelse, att stadsfiskalen skulle vara självskriven ordförande i polisnämnden. Nuvarande organisation överensstämmer mera med god demokratisk ordning.

Att ett på lämpligt sätt genomfört förstatligande av polisväsendet innebär en effektivisering av polisväsendet i sin helhet torde man dock icke kunna bestrida. Ett förstatligande blir emellertid icke fullständigt om icke staten också övertager kostnaderna för polisverksamheten. Denna konsekvens har också principiellt godtagits i förslaget, men av vissa skäl ha betydelsefulla avvikelser föreslagits vid denna princips tilltänkta, praktiska tillämpning. Det är naturligt att man måste räkna med en viss övergångstid vid genomförandet av denna vittomfattande reform, men denna övergångstid bör icke rimligen omfatta så lång tidrymd som 30 år. En övergångstid på 10 år torde vara tillräcklig och det ekonomiska mellanhavandet mellan staten och kommunerna i samband med förstatligandet torde också kunna avvecklas inom denna tidsperiod. Kommunernas bidragsskyldighet under övergångstiden bör måhända icke i och för sig föranleda invändningar från kommunalt håll, men de av utredningen föreslagna grunderna för bidragets beräknande kunna från kommunalt håll icke erkännas såsom rättvisa och riktiga.

Bidragsbeloppet har föreslagits utgå efter olika grunder i fråga om *lönekostnader* och beträffande *andra kostnader.*

Enligt förslaget skola lönekostnaderna upptagas till det belopp vartill de uppgått under kalenderåret närmast före förstatligandet med undantag dock för löneförmåner utgående i form av rörligt tillägg, kristidstillägg m. m.

Vid beräkning av kommunernas bidrag skulle medelkostnadsindexet enligt 1914 års indexserie för de fem senaste åren före förstatligandet läggas till grund för uträkning av bidragen. Polisnämnden anser för sin del att denna beräkning bör verk-

ställas beträffande medelkostnadsindex under en längre tidsperiod, exempelvis 10 år, då ett förstatligande den 1 januari 1948 skulle medföra, att den av utredningen föreslagna beräkningsperioden komme att omfatta tiden 1/1 1943—31/12 1947, en tid varunder kristid till större delen — kanske hela tiden — varit rådande.

Samma beräkningsgrund torde enligt polisnämndens förmenande böra användas vid beräknande av bidraget till *andra kostnader,* varmed avses samtliga övriga kostnader såsom uniformering, personalens sjukvård, resekostnader, driftskostnader för motorfordon, kontorsutgifter (städningskostnaderna ingå) m. m. Här nämnda kostnader ha nämligen under de senaste åren stigit avsevärt, i vissa fall till det dubbla eller mer.

Utredningens förslag om skyldighet för staden att hålla lokaler för polispersonalen kan komma att medföra kostnader, vilka icke nu äro möjliga att överblicka eller beräkna, då man icke känner de fordringar som härutinnan kunna komma att uppställas av staten. Någon större möjlighet för staden att med framgång motsätta sig ett enligt stadens uppfattning omotiverat anspråk på exempelvis utökade lokaler och därmed följande underhållsskyldighet föreligger icke. Statens ifrågasatta möjligheter att påverka kommunerna i lokalfrågan torde framgå av utredningens här i huvudsak intagna anförande:

"Tillsynen över kommunernas fullgörande av sin skyldighet att tillhandahålla lokaler skall i första hand åligga polischeferna. Tillsyn skall även utövas av polismästarna och polisstyrelsen. I detta sammanhang må erinras om att ritningar till polishus och polislokaler skola underställas polisstyrelsens godkännande.

Det kan emellertid antagas, att lokalfrågorna i allmänhet kommer att lösas på ett tillfredsställande sätt genom förhandlingar mellan polismyndigheterna och de kommunala organen. Möjlighet bör emellertid finnas till ingripande mot kommuner, som eftersätta sin skyldighet. Liksom nu är fallet bör länsstyrelsen vara den myndighet som äger förordna om sådana ingripanden. Härvid torde samma regler, som tillämpas i avseende å tillhandahållande av kanslilokaler åt domsagorna, böra gälla; dock att vägran att följa framställningen ej synes böra föranleda till åtgärd i form av verkställighet på kommunernas bekostnad. Länsstyrelsen bör äga befogenhet ålägga vederbörande kommun, att vidtaga erforderliga anstalter till skyldighetens fullgörande, därest länsstyrelsens framställning lämnas obeaktad och bör länsstyrelsen därvid äga stadga vite och utdöma försuttet vite."

Några större möjligheter att påverka beslut i lokalfrågor torde som ovan sagts icke existera för kommunerna, men frågan torde kunna lösas så, att staten uppträder såsom hyresgäst gent emot staden, oavsett om lokalerna äro belägna i staden eller enskilda tillhöriga fastigheter. På så sätt torde polisväsendets fordringar på kommunen automatiskt regleras, då hyreskostnaden bör göras beroende av de fordringar vederbörande komme att ställa på lokalerna i fråga om dess storlek, utseende m. m.

Vid ett sådant arrangemang får man räkna med att staden till statsverket skall utgiva bidrag under viss tid för lokalkostnaderna. Vid beräkning av detta bidrag bör likaledes medelkostnaden för de sista 10 åren före förstatligandet ligga till grund. Beträffande överlåtelser av inventarier och annan utrustning torde några nämnvärda erinringar icke kunna göras.

På grund av vad sålunda anförts får polisnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville uttala att om polisväsendet och åklagareväsendet i riket skall förstatligas, varom stadsfullmäktige dock ställa sig tveksamma, det nu framförda förslaget underkastas

väsentliga omarbetningar, syftande till förkortad övergångstid, rättvisare grunder för den kommunala bidragsskyldigheten samt ökat lokalt lekmannainflytande.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1945 med biträdande av polisnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att såsom eget yttrande åberopa vad polisnämnden i sin skrivelse anfört.

N:r 77. Anslag till bestridande av kostnader för hyresbidrag till ovana skogsarbetare.

Arbetslöshetsnämnden har i skrivelse till drätselkammaren den 11 april 1945 anfört följande:

Sedan Kungl Maj:t den 23 mars 1945 utfärdat kungörelse om hyresbidrag till ovana skogsarbetare (SFS nr 81) ha till arbetslöshetsnämnden inkommit ett femtiotal ansökningar om sådant bidrag och ytterligare ansökningar torde vara att förvänta. Medgivande att för viss tid bedriva hyresbidragsverksamhet lämnas av Statens arbetsmarknadskommission först, sedan stadsfullmäktige av kommunala medel beviljat erforderligt anslag till hyreshjälp, varefter till stadens kostnader härför efter arbetsmarknadskommissionens prövning utgår statsbidrag enligt grunder, som angivas i Kungl. kungörelsen angående statlig och statsunderstödd hjälpverksamhet vid arbetslöshet den 30 juni 1934 (SFS nr 434) med däri senare vidtagna ändringar, eller högst 20 % å kostnaderna.

I anledning härav får arbetslöshetsnämnden, som jämlikt förstnämnda kungörelse har att efter prövning i varje särskilt fall bevilja hyresbidrag men för ändamålet saknar erforderliga medel, hemställa, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige ville göra framställning om ett anslag till nämndens bestridande av kostnaderna för ifrågavarande hyresbidragsverksamhet under tiden till och med den 30 juni innevarande år. Härför erfordras preliminärt ett belopp av 15.000 kronor.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 12 april 1945 med tillstyrkande av nämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande hyresbidragsverksamhet under innevarande år anvisa ett belopp av 15.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av reserverade medel å i 1941 års stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande å ursprungligen 250.000 kronor.

N:r 78. Utlåning av insatskapital för inträde i bostadsrättsförening.

Drätselkammaren har i en den 12 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom beslut den 21 juni 1944 hava stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren att under år 1944 utlämna lån för inträde i bostadsrättsförening, på tidigare av stadsfullmäktige godtagna villkor och under förutsättning att under år 1944 utlämnade dylika lån tillsammans med tidigare utlämnade lån fingo uppgå till ett belopp av

högst 100.000 kronor. Motivet till denna stadens låneverksamhet har varit att under tider, då brist på hyresbostäder förefinnas bereda möjlighet för personer, som eljest skulle hyra lägenheter att få förvärva en bostadsrättslägenhet. Emellertid har bostadsproduktionen under 1945 inriktats på i huvudsak hyresbostäder, varför enligt drätselkammarens förmenande någon anledning icke förefinnes att för närvarande bedriva denna låneverksamhet. En del av de bostadsrättslägenheter, som började uppföras under 1944 bliva emellertid färdiga först under innevarande år och det synes drätselkammaren vara följdriktigt, att personer, som i dessa fastigheter sökt sin bostad även erhålla möjlighet att i mån av behov erhålla lån från staden för inträde i bostadsrättsförening. För närvarande har staden utlämnat lån för sådant ändamål på sammanlagt belopp av cirka 78.000 kronor.

Med hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att jämväl under 1945 på tidigare av stadsfullmäktige godkända villkor utlämna lån för inträde i bostadsrättsförening till sådant högsta belopp att under år 1945 utlämnade lån tillsammans med tidigare beviljade lån uppgå till högst ett belopp av 100.000 kronor.

N:r 79. Stadsplan för området norr om järnvägen mellan Djupshamnsviadukten och Nedre Hyttvägen.

Byggnadsnämnden har uti en den 12 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i september månad 1944 upprättat förslag till stadsplan för området norr om järnvägen mellan Djuphamnsviadukten och nedre Hyttvägen.

Beträffande stadsplanens utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, som varit i vederbörlig ordning utställt, hava inkommit gemensamma anmärkningar från ägarna av stadsägorna n:ris 2277 G, 2277 H, 2277 K, 2277 L och 2277 M, vilka närslutas.

I anledning av de inkomna anmärkningarna får byggnadsnämnden anföra följande.

Vidkommande först de av klagandena antydda utfästelserna, som av staden skulle hava gjorts i samband med klagandenas tomtförvärv, har sig byggnadsnämnden därom intet bekant. Emot klagandenas påstående att den å området föreslagna bebyggelsen skulle förta utsikten över Mälaren från klagandenas fastigheter, vill byggnadsnämnden för sin del framhålla, att utsikten för närvarande är synnerligen begränsad på grund av den å området söder om järnvägen förefintliga bebyggelsen och kommer att bliva praktiskt taget skymd sedan den enligt för sistnämnda område gällande stadsplan föreslagna industribebyggelsen vuxit upp. Vad beträffar den påstådda värdeminskningen å klagandenas fastigheter anser byggnadsnämnden uppfattningen härutinnan oriktig. Området ifråga, som för närvarande användes som potatisland, ligger avsevärt lägre än järnvägen och Kryddgårdsgatan. Genom den föreslagna bebyggelsen som skulle utgöras av radhus om tillhopa 22 lägenheter, erhålles en naturlig avskärning mot järnvägen, ett förhållande som väl snarare är

ägnat att höja värdet å klagandenas fastigheter. Vidkommande slutligen önskemålet om att området skulle disponeras såsom lekplats, anser byggnadsnämnden detsamma synnerligen olämpligt med hänsyn till områdets nära belägenhet intill järnvägen, och då utmärkt lekplats finnes att tillgå å den icke långt därifrån liggande Ragvaldsbacke.

Oaktat byggnadsnämnden sålunda icke funnit de framställda anmärkningarna i och för sig värda beaktande har byggnadsnämnden likväl för att i möjligaste mån tillmötesgå klagandenas önskemål beslutat sänka den tillåtna taklisthöjden å den del av bebyggelsen som vetter mot Kryddgårdsgatan från 5 till 3 meter varjämte i beskrivningen tidigare intagen bestämmelse om inredd vind i envåningshus slopats. I stället har i den mot järnvägen vettande delen av bebyggelsen medgivits inredning av två våningar, varigenom nivåskillnaden mellan gata och tomt bättre utnyttjats.

I skrivelsen omförmälda beskrivning samt anmärkningsskrift äro så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till stadsplan för området norr om järnvägen mellan Djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen.

Stadsplaneförslaget omfattar ett område, som i väster begränsas av Djuphamnsvägen, i norr av Stohagsvägen och Kryddgårdsgatan, i öster av Nedre Hyttvägen samt i söder av järnvägen.

Områdets västra och större del är redan bebyggt, varför stadsplanen i stort sett innebär en konfirmering av befintlig bebyggelse. Den östra och mindre delen av stadsplaneområdet är helt obebyggd och den förslagna nybebyggelsen utgöres av envånings radhus, så att utsikten över Mälaren från norr om området belägna kvarter icke skymmes.

Intet av de i förslaget ingående områdena ha tidigare varit stadsplanelagda.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås gälla:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning. Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

§ 2.

Byggnadssätt. Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Hushöjd. Å med I eller II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 3.0 resp. 7.6 meter räknat över angränsande gatas medelnivå.

§ 4.

Våningsantal. Å med I eller II betecknat område får byggnad uppföras med högst en och två våningar.

§ 5.

Vindsinredning. I byggnad, som uppföres med två våningar, får vind ej inredas till bonings- och arbetsrum.

§ 6.

Takfall. Å med II betecknat område får tak givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 7.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas. Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Västerås i januari 1945.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Med anledning av i september månad 1944 upprättat förslag till stadsplan för "området norr om järnvägen mellan Djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen" få undertecknade i egenskap av ägare till utav förslaget ifråga berörda fastigheterna stadsägorna 2277 G, 2277 H, 2277 K, 2277 L och 2277 M härmed framställa följande anmärkningar.

Då ägarna till förenämnda fastigheter på sin tid förvärvade tomtmarken av Västerås stad, förutskickades från stadens sida, att någon bebyggelse mellan dessa tomter och järnvägen icke skulle komma att tillåtas, enär tomtområdet skulle komma att disponeras såsom park och lekplats. Dessa underhandsupplysningar vid köpeförhandlingarna lämnades av stadens dåvarande funktionärer, stadsarkitekten Hahr och stadsombudsmannen Tenow.

Det ifrågavarande stadsplaneförslagets genomförande, i vad detsamma avser den mitt emot våra tomter föreslagna bebyggelsen, skulle sålunda innebära ett flagrant åsidosättande utav de utfästelser, vilka lämnats av staden-säljaren och på vilka vi naturligt nog ansett oss kunna lita utan att desamma uttryckligen intagits i köpekontrakten. Det torde även få anses naturligt, att nämnda utfästelser vid våra tomtförvärv utgjort ett starkt stimulerande moment, och det skulle säkerligen icke blivit några tomtaffärer av för vår del, om vi i stället inställts på möjligheten att det mellanliggande området skulle komma att disponeras för bebyggelse och till yttermera visso sådan bebyggelse, som det nu aktuella stadsplaneförslaget avser.

Vad det här ifrågavarande området beträffar torde det sålunda innebära betydlig överdrift — för att icke säga ett direkt misstag — att säga, att "stadsplanen i stort sett innebär en konfirmering av befintlig bebyggelse", ty i realiteten är förhållandet sålunda det rakt motsatta.

Det torde nu vara uppenbart, att stadsplaneförslaget i vad det berör oss medför avsevärda nackdelar, detta alltså även bortsett ifrån att detsamma på ett obehörigt och överrumplande sätt inkräktar på de vid vårt markförvärv föreliggande förutsättningarna. Förslagets angivande av att genom den föreslagna bebyggelsen "utsikten över Mälaren från norr om området belägna kvarter icke skymmes" måste ju för vårt vidkommande betecknas såsom en sanning med betydande modifikation. Att utsikten helt skymmes från lägenheter å nedre botten i våra fastigheter, om den föreslagna bebyggelsen kommer till stånd, är ju ställt utom varje tvivel. Dessa lägenheter skulle uppenbarligen bli helt förstängda. Ytterligare en avsevärd olägenhet, vilken skulle inträffa som en given följd av den föreslagna bebyggelsen, vore betydande värdeminskning å våra fastigheter. Vidare kan tilläggas att denna bebyg-

gelse, i vart fall enligt vår bestämda uppfattning, redan i och för sig knappast kan anses tillfredsställa ens blygsamma estetiska anspråk.

Emot bebyggelsen i och för sig kan även en annan befogad anmärkning framställas. I våra köpekontrakt har, som av bifogade transumt av köpekontrakt framgår, stipulerats, att de på våra tomter tillämnade bostadshusen icke finge innehålla mer än tre lägenheter. Med utgångspunkt för att samma bestämmelse rimligtvis borde gälla även tomterna mitt över gatan är det då ägnat att förvåna, att förslaget avser bostadshus med cirka 40-talet lägenheter.

Med redan förefintlig bebyggelse och den tillkommande bebyggelse dessutom, som icke beröres av här framställda anmärkningar, torde dispositionen av det ifrågavarande området såsom park och lekplats fylla ett närmast oundgängligt behov. Det öppna område, som anslagits öster härom kan omöjligen bliva tillräckligt för ändamålet. Förslagets genomförande på förevarande punkt skulle medföra bland annat att barnen — och med den ifrågasatta bebyggelsen torde man väl få räkna med stora skaror sådana — skulle i stor utsträckning hänvisas till att begagna gatan som lekplats.

På anförda skäl hemställa vi, att stadsplaneförslaget i här avsedd del icke måtte av Byggnadsnämnden godkännas.

Västerås den 28 mars 1945.

HELGE OLSSON. G. ELMLÖV. GERDA ANDERSSON.

JOSEF PETTERSSON. K. A. GUSTAFSSON.

Samtliga genom

H. GOMBRII.
enligt uppdrag.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga nu föreliggande förslag till stadsplan för området norr om järnvägen mellan Djuphamnsviadukten och Nedre Hyttvägen samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

N:r 80. Angående rätt till utskänkning av spritdrycker å Hotell Aros.

Genom resolution den 2 mars 1945 har länsstyrelsen i Västmanlands län infordrat yttrande från stadsfullmäktige i Västerås i anledning av de besvär, vilka av Hotell Aros A.-B. anförts över Systemaktiebolagets i Västerås beslut den 9 januari 1945 angående hotellbolagets ansökan om rättighet att i hotellets restaurang utskänka spritdrycker.

Bolagets ansökningsskrift samt besvärsskriften äro av följande lydelse:

Till Styrelsen för Systemaktiebolaget i Västerås.

Undertecknade Hotell Aros Aktiebolag, som bedriver första klass hotell och restaurantrörelse i Bostadsrättsföreningen Odd-Fellowgården tillhöriga fastigheten Källgatan n:o 13 i Västerås, får härmed vördsamt anhålla, att styrelsen för instundande oktrojtid ville på oss överlåta en rättighet att i hotellets restaurant utskänka såväl vin som spritdrycker, i sistnämnda hänseende med de inskränkningar, som styrelsen utöver gällande lagbestämmelser må finna påkallade.

Såsom skäl för denna vår anhållan tillåta vi oss framhålla följande. Då restauranten inreddes och öppnades var tanken att skapa en vinrestaurant av högsta klass, för vilket man då ansåg att behov fanns i Västerås. På grund av de förhållanden kriget medfört, har läget emellertid i grund försämrats, och vinförsäljningen har på grund av stegrade priser avsevärt minskats. Våra gäster såväl från staden som resande hava enstämmigt uttryckt sin tillfredsställelse med restaurantens skötsel men i regel alltid beklagat, att de icke på en så förstklassig restaurant kunde erhålla något slag av spritdrycker. Antalet förstaklassrestauranter med spriträttigheter är trots stadens snabba utveckling och med ett nuvarande invånareantal av cirka 44.000 detsamma som för omkring 50 år sedan, då folkmängden icke uppgick till mer än 8 à 10.000 och då resandeströmmen säkerligen var en bråkdel av den, som nu kommer hit. Därtill måste också beaktas, att nutidens resande hava helt andra anspråk på komfort och förstklassig betjäning än som förr kunde tillgodoses. Detta förhållande gäller i all synnerhet Västerås, där resande tack vare storindustrien ofta äro utlänningar och i övrigt personer med höga anspråk. Icke heller torde man få bortse från att tillgången till förstklassiga och moderna restauranter är ett viktigt villkor för möjligheten att leda turistströmmen till vår genom blandning av gammal kulturell bebyggelse och modern storindustri särpräglade stad, ett önskemål om vars förverkligande alla torde vara ense.

Beträffande vår restaurants möjligheter att på ett förstklassigt sätt betjäna allmänheten äro omdömena enstämmigt lovordande, vilket bestyrkes av den kontakt vi lyckats ernå med stadens mest representativa affärsföretag, Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, Aktiebolaget Svenska Metallverken och Aktiebolaget Hakon Swenson. Detta torde utgöra en tillräcklig borgen för att restauranten hålles på högsta möjliga standard, men har dock från samtliga uttalats det önskemålet, att restauranten erhölle spriträttigheter, så att möjligheter funnes att på övligt sätt tillfredsställa restaurantens gäster. Den rättighet restauranten redan har att utskänka öl och vin är därför icke tillfyllest, då vinet såsom måltidsdryck aldrig torde bliva populärt i vårt land.

Gent emot de från nykterhetshåll uttalade farhågorna för att under nuvarande tider utöka antalet utskänkningsställen i staden vilja vi framhålla, att missbruket av spritdrycker säkerligen mest sker å andra ställen än I klass restauranter, å vilka sistnämnda icke blott kontrollen är effektiv utan där utskänkningens rätta handhavande också är av största intresse för rättighetens utövare. Det gängse talet om missbruk av sprit genom s. k. krogronder är med säkerhet överdrivet och kan väl i varje fall icke hava större fog för sig här i Västerås än i andra städer, där möjligheter till besök å ett flertal restauranter finnas. Nuvarande höga restaurantpriser lägga för visso också naturliga hinder i vägen för restaurantbesök i rent berusningssyfte, åtminstone för andra än dem, som icke draga sig för att till varje pris skaffa sig berusningsmedel. Dessa individers nykterhet lär

icke påverkas av att Västerås stad möjligen har en I klass restaurant mer eller mindre. Det torde väl också vara ett känt faktum, att en varas begärlighet stegras i och med dess svåråtkomlighet och att därför senaste tiden även från nykterhetshåll framkommit starka tvivel angående nuvarande spritlagstiftnings lämplighet. Icke heller kan det anses välbetänkt att i en stad av Västerås nuvarande storleksordning försöka hindra vare sig den bofasta befolkningen eller resande från tillgång till lojal spritförtäring å mer än en eller möjligen två I klass restauranter. Den eventuella konkurrens, som genom ett bifall till denna vår ansökan kan uppstå för förutvarande restauranter och väl då i främsta rummet för S. A. R. A. såsom innehavare av Stadshotellet, förmoda vi skall vara ovidkommande.

På sålunda anförda grunder hemställa vi vördsamt om bifall till denna vår ansökan och anhålla alternativt, därest styrelsen trots allt skall avslå densamma, att vi, då styrelsen framdeles kan anse lämpligt överlåta ifrågavarande rättighet, vi må före andra komma i åtnjutande av densammas utövning.

Västerås den 18 december 1944.

HOTELL AROS AKTIEBOLAG
Helge Rogberg.

Ovanstående ansökan tillstyrkes
Asea: *T. Ericson.* Metallverken: *C. A. Jacobsson.* Hakonbolaget: *Hakon Swenson.*

Vidimeras:
Elna Kalén. *Gösta Jansson.*

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Över Systemaktiebolagets i Västerås enligt bifogade protokollsutdrag meddelade beslut den 9 januari 1945 få vi härmed vördsamt anföra besvär och hemställa, att Länsstyrelsen trots Systemaktiebolagets avslag å vår i avskrift bifogade framställning ville efter inhämtande av Stadsfullmäktiges i Västerås yttrande och, i händelse hinder därefter icke möter, meddela Systemaktiebolaget tillstånd till årsutskänkning inom vårt hotell under instundande oktrojperiod.

Såsom särskilt skäl för dessa våra besvär bedja vi få framhålla, att vår ansökan till Systemaktiebolaget ingavs dit i god tid före 1944 års utgång men trots detta icke synes hava upptagits till behandling inom Systemaktiebolagets styrelse förrän den 9 januari 1945, då alltså tiden för Systemaktiebolagets ansökan om tillstånd till årsutskänkning under oktrojperioden 1 oktober 1945—30 september 1949 redan var till ända, varför styrelsen uppenbarligen saknat skäl att ingå på den sakliga prövning av vår ansökan, som vi och de som tillstyrkt densamma anse den borde förtjäna.

Vi hemställa också vördsamt att Länsstyrelsen snarast möjligt ville inhämta Stadsfullmäktiges yttrande så att detta kan komma att avgivas på dess sammanträde innevarande mars månad, och bedja vi tillika till stöd därför få åberopa Kungl. Maj:ts beslut i Regeringsrättens årsbok 1938 ref. 61.

Västerås den 1 mars 1945.

HOTELL AROS AKTIEBOLAG
Helge Rogberg.

Handlingarna hava av stadsfullmäktige remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för yttranden.

Nykterhetsnämnden har den 23 mars 1945 avgivit följande yttrande:

Såsom infordrat yttrande i anledning av besvär som Hotell Aros Aktiebolag anfört hos Länsstyrelsen i Västmanlands län över Styrelsens för Systemaktiebolaget i Västerås beslut att avslå hotellets ansökan om rätt till utskänkning av spritdrycker under instundande oktrojperiod, får Västerås stads nykterhetsnämnd anföra.

Systemaktiebolaget har oktroj för sex spriträttigheter, som utövas å motsvarande antal utskänkningsställen inom staden. Hotell Aros har endast rätt till utskänkning av vin.

Nykterhetsnämnden, som ifrågasätter om ärendet lagligen kan bliva föremål för stadsfullmäktiges prövning, finner det nuvarande antalet utskänkningsställen fullt tillräckliga, varför behov av ytterligare en utskänkningsrättighet icke för närvarande föreligger. För övrigt skulle ifrågasatt utökning av rättigheterna medföra ökade möjligheter till s. k. krogronder med åtföljande försämrat nykterhetstillstånd. Nykterhetsnämnden finner därför för sin del skäl att avstyrka bifall till framställningen.

Med vad sålunda i korthet anförts hemställer nykterhetsnämnden *att* Stadsfullmäktige måtte besluta att hos Länsstyrelsen avstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Beredningsutskottet anför i ett den 13 april 1945 dagtecknat utlåtande:

I skrivelse, dagtecknad den 18 december 1944 till styrelsen för Systemaktiebolaget i Västerås hemställde Hotell Aros A.-B., att styrelsen ville å bolaget för instundande oktrojtid överlåta en rättighet att i hotellets restaurang utskänka såväl vin som spritdrycker, i sistnämnda hänseende med de inskränkningar, som styrelsen utöver gällande lagbestämmelser kunde finna påkallade. Såsom skäl till framställningen anfördes bl. a., att det enligt sökandens mening på grund av stadens tillväxt förelåge behov av ytterligare en 1:a klass restaurang med rättighet till utskänkning av spritdrycker. Ansökningen hade tillstyrkts av ASEA, Metallverken och Hakonbolaget.

Styrelsen för Systemaktiebolaget, vilken vid sammanträde den 9 januari 1945 behandlade ärendet, beslöt avslå den gjorda framställningen beträffande utskänkning av spritdrycker enär tillräckliga skäl för närvarande icke förelåge för utökande av antalet utskänkningsrättigheter i staden med tillstånd till servering av spritdrycker. Styrelsen antecknade i samband härmed att den av Hotell Aros A.-B. ingivna ansökningen till Systemaktiebolaget inkommit efter det att Systembolaget till länsstyrelsen ingivit framställning om tillstånd till årsutskänkning för oktrojperioden den 1 oktober 1945—den 30 september 1949. Vidare antecknade styrelsen, att ansökningen om tillstånd till utskänkning av enbart vin å hotell Aros ingivits till länsstyrelsen den 14 december 1944 i enlighet med styrelsens beslut vid sammanträde den 12 december samma år. Över styrelsens för Systemaktiebolaget beslut har Hotell Aros A.-B. genom här bifogade skrivelse den 1 mars 1945 hos länsstyrelsen anfört "besvär" under yrkande, att länsstyrelsen ville efter inhämtande av stadsfullmäktiges yttrande, i händelse hinder därför icke mötte, bevilja det begärda tillståndet. I besvärsskriften hemställdes vidare, att länsstyrelsen ville inhämta fullmäktiges yttrande så snart att detta kunde avgivas på fullmäktiges marssammanträde. Anledningen till sistnämnda framställning var uppenbarligen den, att jämlikt rusdrycksförordningen stadsfullmäktige, då fullmäktige vill begagna sig av sin rätt att själv göra ansökan om oktroj, som

regel skall hava ingivit ansökningen senast den 31 mars det år, utskänkningen är avsedd att taga sin början.

Länsstyrelsen har genom resolution den 2 mars 1945 överlämnat handlingarna i ärendet för att, därest förutsättningarna i övrigt enligt grunderna för 26 § i lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad härför förelåge, upptaga framställningen till behandling. Med angivande av nämnda lagrum avser tydligen länsstyrelsen erinra om, att förutsättning för att stadsfullmäktige skulle kunna upptaga frågan om ingivande av oktrojansökan till behandling vore den, att ärendet i vanlig ordning bragtes under fullmäktiges bedömande antingen genom någon beredande myndighet eller motionsvägen.

Sedan ärendet av stadsfullmäktiges kansli remitterats till nykterhetsnämnden för yttrande, har nämnden genom utlåtande den 23 mars 1945 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till ifrågavarande framställning. Beredningsutskottet får efter granskning av framställningen, enär utskottet icke anser behov av ytterligare utskänkningsrättighet för spritdrycker för närvarande föreligga, med instämmande i vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört, avstyrka bifall till besvären. Av samma skäl finner sig utskottet ej kunna biträda ett inom utskottet framfört förslag, innebärande, att utskottet skulle tillstyrka fullmäktige ingå till länsstyrelsen med begäran om spritutskänkningsrättighet för Hotell Aros AB. Utskottet föreslår sålunda stadsfullmäktige att besluta

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till bolagets ifrågavarande framställning

Reservation: Mot beredningsutskottets ovan angivna förslag har reservation anmälts av herr Turén under yrkande, att beredningsutskottet ville tillstyrka stadsfullmäktige att med biträdande av besvären ingå till länsstyrelsen med hemställan om rättigheter till utskänkning av spritdrycker för Hotell Aros A.-B. Beredningsutskottets förslag har beslutats med 5 röster mot 3, avgivna för bifall till herr Turéns förslag.

N:r 81. Angående utökning av antalet ledamöter i bibliotekskommittén.

Beredningsutskottet har i en den 11 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande :

I skrivelse den 31 mars 1945 har rektor vid Högre Allmänna Läroverket i Västerås å läroverkskollegiets vägnar hemställt, att kollegiet måtte medgivas rätt att i bibliotekskommittén utse två representanter.

För närvarande består bibliotekskommittén (kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek) av följande ledamöter, nämligen folkskolläraren G. Leontein, redaktören And. Pers, studieledaren G. Sund, rektorn Ivar Andrén, f. drätseldirektören Theofil Öberg, valsaren Karl A. Berg, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, civilingenjören Arne Mattson, länsjägmästaren Edvin Nyblom och lektorn H. E. Wahlberg I kommittén med dess nuvarande sammansättning finnes sålunda endast en representant, lektor Wahlberg, för läroverkskollegiet.

Enligt vad beredningsutskottet inhämtat har läroverkskollegiets framställning dikterats av önskemålet, att få till stånd ett bättre samarbete mellan läroverkskollegiet och kommittén.

Utskottet vill i anledning av framställningen föreslå, att antalet ledamöter i kommittén utökas med en samt att till dylik ledamot utses lektoren Martin Nylund.

Åberopande vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att antalet ledamöter i kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek måtte utökas med en ledamot samt
att till ledamot av kommittén utse lektorn Martin Nylund här i staden.

N:r 82. Förvärv av fastigheterna stadsägorna 1813—1822 samt 1914 från Aktiebolaget Svenska Metallverken.

Drätselkammaren har i en den 12 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren den 8 januari 1945 har Aktiebolaget Svenska Metallverken erbjudit staden att förvärva de bolaget tillhöriga fastigheterna stadsägorna 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822 och 1914, belägna mellan Malmabergsgatan och järnvägslinjen till Tillberga, även benämnda Erikshmolmsgårdarna och Korsängsgärdet 46.

Drätselkammaren vill erinra därom, att staden efter stadsfullmäktiges beslut den 20 december 1944 förvärvat stadsägan 1811—1812 från Aktiebolaget Svenska Metallverken för en köpeskilling av 84.000 kronor. Dessutom äger staden tidigare inom ifrågavarande område stadsägan 1823 mitt för Odengatans mynning i Malmabergsgatan, vilken fastighet även benämnes Odenplan. Därest staden nu skulle acceptera Metallverkens erbjudande skulle staden komma i besittning av samtliga fastigheter mellan järnvägen och Malmabergsgatan från Odengatan i norr ned till Pilgatan i söder med undantag för den närmast Pilgatan belägna fastigheten. Norr om Odengatan skulle staden komma att äga stadsägan 1914 eller det s. k. Korsängsgärdet n:r 46. Enligt föreliggande förslag till stadsplan får å detta område, varom nu är fråga, utefter Malmabergsgatan byggas trevåningshus, vilka i bottenvåningen kunna inrymma affärslokaler. Enligt stadsplaneförslaget skola vidare överbyggda gårdar förekomma, där lokaler för hantverk och liknande ändamål kunna inrymmas. De Aktiebolaget Svenska Metallverken tillhöriga fastigheterna, som nu erbjudas staden omfatta en areal av 7.866,4 m² och inrymma för närvarande 102 lägenheter om sammanlagt 99 rum och 76 kök. Taxeringsvärdet å fastigheterna utgör 314.500 kronor. Aktiebolaget Svenska Metallverken har erbjudit staden att förvärva fastigheterna för 250.000 kronor med tillträde den 1 juli 1945. Fastigheterna avkasta för närvarande 36.095 kronor i årliga hyror, vilket motsvarar c:a 15 % förräntning å köpeskillingen 250.000 kronor. Det kan anmärkas, att Aktiebolaget Svenska Metallverken själv inköpt fastigheterna för sammanlagt 368.500 kronor.

Drätselkammaren anser för sin del att det erbjudande, som Aktiebolaget Svenska Metallverken lämnat staden är mycket förmånligt och att det måste anses vara ett stadens intresse att förvärva här ifrågavarande fastigheter särskilt som detta kan ske till ett ur stadens synpunkt godtagbart pris.

På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för en köpeskilling av 250.000 kronor förvärva de Aktiebolaget Svenska Metallverken tillhöriga fastigheterna stadsägorna 1813—1822 samt stadsägan 1914 med tillträde den 1 juli 1945

att för ändamålet ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag om 250.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige komma att besluta i samband med behandlingen av 1946 års budget, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att upprätta och underteckna köpekontrakt samt vidtaga övriga för köpets genomförande erforderliga åtgärder.

N:r 83. Godkännande av markbyte mellan Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget och Västerås stad.

Drätselkammaren har i en den 12 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan någon tid tillbaka ha underhandlingar förts mellan representanter för drätselkammaren och ASEA angående ömsesidiga markbyten. Förhandlingarna hava resulterat i bifogade bytesavtal, som härmed föreläggs stadsfullmäktige för godkännande. I anslutning härtill får drätselkammaren lämna följande kompletterande upplysningar. Genom avtalet har staden av ASEA förvärvat *dels* den del av Hammarby egendom, som är belägen söder om gamla Köpingsvägen mellan Andelsslakteriet i väster och staden tillhöriga egendomen Karlberg i öster, *dels* den del av samma egendom, som är belägen mellan gamla Köpingsvägen i norr och Johannisbergs egendom i söder, *dels ock* mark av samma egendom norr och söder om järnvägslinjen till Köping. Det först nämnda området, vanligen kallat Hammarby sjöhage ligger synnerligen väl till i förhållande till stadens nuvarande djuphamn och den tilltänkta utbyggnaden av djuphamnen. Området utgör ett naturligt komplement till djuphamnen och staden har vid flera tillfällen tidigare, ehuru utan framgång, försökt förvärva området ifråga. De senast nämnda områdena på ömse sidor om järnvägslinjen har drätselkammaren ansett, att staden bör förfoga över för att i händelse av behov överlåta till järnvägen för utvidgning av Västerås västra, ev. anläggande av ny lokstation och möjligen anläggande av ny godsstation. Vad slutligen området mellan Köpingsvägen och Johannisbergs egendom beträffar utgör detta område ett naturligt komplement till Johannisbergs egendom, vilken därigenom kommer i kontakt med förutvarande Köpingsvägen.

Staden har vidare enligt avtalet förvärvat mark för utläggande av riksvägen samt parkmark och tomtmark, allt beläget norr om nuvarande Tegnérgatan. Marken erfordras för genomförande av den nya stadsplan, som förutsätter riksvägens framdragande i en båge söder om den s. k. Aseastaden och vidare norr och väster ut. Slutligen har ett i den föreslagna stadsplanen för Gideonsberg upptaget parkområde förvärvats i utbyte mot ett lika stort område, avsett för industribebyggelse.

Vad ASEA:s markförvärv beträffar har till ASEA överlåtits ett område öster om nuvarande kvarteret Sigurd, vilket område är avsett för utvidgning av ASEA:s mekaniska verkstad. Enligt föreliggande planer kommer ASEA snarast möjligt att

förbinda ifrågavarande område med Mimerverkstadens område genom en viadukt över järnvägen i samband varmed övergången vid Lillån kommer att slopas. Å detta område förhyres mark av trävarufirmor, vilka genom överlåtelsen till ASEA måste flytta sin rörelse. Drätselkammaren har emellertid berett firmorna utrymme å annan staden tillhörig mark på Viksängsgärdet.

För framdragande av riksvägen på ovan berört sätt söder om Aseastaden erfordras flyttning av ASEA:s där belägna modellbodar. För att möjliggöra detta har enligt avtalet till ASEA överlåtits ett område å Viksängsgärdet om cirka 23.000 m², varjämte drätselkammaren förbundit staden att bidraga till flyttningskostnaden med ett belopp av 150.000 kronor. Vidare har till ASEA som kompensation för bolagets avstående av mark av Hammarby egendom, vilken egendom av ASEA förvärvats som reserv för industriändamål, överlåtits ett område om cirka 300.000 m.² av stadens östra utmark. Priserna för de olika områdena, tillträdestider och villkor i övrigt framgå av bytesavtalet. Därutöver vill drätselkammaren tillägga, att det från ASEA:s sida varit ett mycket starkt önskemål att få förvärva den i bytesavtalet omförmälda delen av Rocklunda egendom och att drätselkammaren med hänsyn till vad bolaget anfört därom, att detta område väl lämpar sig för insprängda industrilokaler ansett sig böra tillmötesgå bolagets önskemål.

Enligt det föreliggande avtalet och med de preliminära arealer varmed räknats skulle staden erlägga till ASEA ett belopp av 680.400 kronor som köpeskilling för marken och därutöver *dels* ett belopp av 150.000 kronor som bidrag till modellbodarnas flyttning och *dels* ett belopp av 32.000 kronor som köpeskilling för tvenne bostadshus. ASEA å sin sida skulle till staden erlägga 341.000 kronor, vartill ev. skulle komma köpeskillingen för den del av Rocklunda egendom, som ASEA har intresse av, allt under förutsättning, att staden själv berättigas inköpa egendomen. Drätselkammaren är icke för närvarande beredd att föreslå stadsfullmäktige på vilket sätt ifrågavarande kostnader skola slutgiltigt täckas utan hemställer, att därmed får anstå till dess budgeten för 1946 uppgöres.

Det mellan Västerås stad och Asea upprättade bytesavtalet, är av följande lydelse:

BYTESAVTAL.

Mellan Västerås stad genom dess drätselkammare, här nedan kallad staden, å ena, och Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, här nedan kallad Asea, å andra sidan, är följande avtal — för stadens del under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande — träffat.

1) *Staden* upplåter och försäljer till Asea följande områden:

a) ett område öster om nuvarande kvarteret Sigurd enligt bifogade skiss n:r 1 innehållande cirka 11.200 m² och avsett för utvidgning av Aseas Mekaniska verkstadsområde. Området planeras komma att med viadukt över järnvägen förbindas med Mimerverkstadens område;

b) ett område å Viksängsgärdet, del av stadsägan 2256, enligt bifogade skiss n:r 1 innehållande en areal av cirka 23.000 m² å vilket område Asea har för avsikt att uppföra modellmagasin;

c) ett område av stadsägorna 1666 och 1667 nordost om Aseas Isolationsfabrik enligt bifogade skiss n:r 2 innehållande cirka 10.000 m² och enligt upprättat förslag till stadsplan avsett för industribebyggelse;

d) ett område om cirka 300.000 m2 av östra utmarken stadsägan 2235, 2236, 2237 mellan järnvägen och Lugna gatan med ungefärligt läge enligt bifogade skiss n:r 3.

2) *Asea* överlåter till staden:

a) Hammarby sjöhage, stadsägan 885, om cirka 190.000 m2 den del av stadsägan 882 som är belägen mellan nya Köpingsvägen och järnvägen om cirka 34.000 m2 samt av stadsägan 883 den östligaste delen med en beräknad areal av cirka 72.000 m2, eller sålunda tillhopa cirka 296.000 m2, allt på sätt framgår av bifogad skiss n:r 4;

b) stadsägan 884 söder om gamla Köpingsvägen med en areal av cirka 96.000 m.2 enligt bifogad skiss n:r 4;

c) mark för utläggande av riksvägen samt parkmark och tomtmark av stadsägan 1654—1662 med en beräknad areal av 36.000 m2 allt i enlighet med å bifogade skiss n:r 5 utmärkta stadsplaneförslag;

d) ett område av stadsägan 1654—1662 samt 1654 A om cirka 9.700 m2 i enlighet med bifogade skiss n:r 2 avsett att enligt föreliggande stadsplaneförslag utgöra parkmark.

3) Följande priser äro överenskomna för de å ömse sidor överlåtna områdena:

För området under 1 a) tio (10) kronor per m2
„ „ „ 1 b) åtta (8) kronor per m2
För området under 1 c) anses likvid fullgjord genom byte med området under 2 d)
„ „ „ 1 d) femton (0.15) öre per m2
„ „ „ 2 a) en (1) krona 65 öre per m2
„ „ „ 2 b) femtio (0.50) öre per m2
„ „ „ 2 c) fyra (4) kronor per m2
„ „ „ 2 d) anses likvid fullgjord genom byte med området under 1 c)

Samtliga kontantlikvider verkställas den 2/1 1946.

4) De under punkterna 1 och 2 angivna arealerna äro ungefärliga och godkänna parterna som underlag för köpeskillingarnas beräknande de efter vederbörliga avstyckningar slutligen fastställda arealerna. Mindre jämkningar i områdenas form förbinda sig parterna tolerera.

5) Parterna tillträda å ömse sidor sina områden den 1 januari 1946, varvid dock, om så är möjligt, Asea skall äga rätt att dessförinnan tillträda området under 1 a). Staden förbinder sig att omedelbart efter stadsfullmäktiges beslut uppsäga till avflyttning de hyresgäster, som disponera mark å området under 1 a) med iakttagande av vederbörlig uppsägningstid, samt att ansvara för att denna mark i sin helhet kan av Asea fritt disponeras senast den 1 januari 1946 med undantag av det av Olsson & Rosenlund A.-B. förhyrda området, där stadens garanti avser tidpunkten den 1 oktober 1946. Alla eventuella kostnader i samband med hyresgästernas avflyttning och befintliga byggnaders borttagande äro Asea ovidkommande.

6) Områdena överlåtas fria från inteckningar. Vardera överlåtaren bekostar avstyckning av de till motparten överlåtna områdena samt svara för å respektive område före tillträdesdagen sig belöpande skatter och onera. Vardera parten bekostar lagfart å de av honom förvärvade områdena.

7) Asea förbinder sig att senast den 1 januari 1947 hava bortfört de fyra modellbodar, som äro belägna å området under 2 c) och marken därintill. Som bidrag

till kostnaden för dessa modellbodars flyttning och uppförande av ersättningsbyggnader på annan plats utbetalar staden, så snart åtagandet fullgjorts, till Asea ett belopp av etthundrafemtiotusen (150.000) kronor.

8) Staden förvärvar med tillträde den 1 januari 1946 två å blivande gatumark stående, å området under 2 c) belägna bostadshus jämte uthus för en köpeskilling av trettiotvåtusen (32.000) kronor, vilken köpeskilling erlägges vid tillträdet. Två söder därom belägna bostadshus, vilka icke direkt beröras av riksvägens framdragande berättigas staden lösa sex månader efter därom framställd begäran. Priset för dessa byggnader beräknas så att med utgångspunkt från ett värde per den 1 januari 1946 av 32.000 kronor värdet nedskrives med fem (5) procent varje år. Asea medgives att utan ersättning hava husen kvarstående intill dess desamma av staden inlösas.

9) För den händelse staden erhåller Kungl. Maj:ts tillstånd att enligt ingiven framställning förvärva Rocklunda egendom medgiver staden Asea rätt att förvärva ett å bifogade skiss n:r 6 angivet område om cirka 160.000 m^2 ävensom en markremsa utefter Skultunavägen söder om detta område. Priset å dessa områden per m^2 bestämmes till att motsvara stadens inköpspris för egendomen inklusive lagfartskostnad och kostnad för egendomens värdering dividerad med egendomens ytinnehåll i kvadratmeter räknat. Asea förbinder sig att godkänna den stadsplan som kan komma att upprättas för det sålunda förvärvade området samt att till staden utan ersättning överlåta för gator, parker och allmänna platser erforderlig mark. Dock skall vid nämnda planering för Asea reserveras ett på skissen angivet område för tillfartsvägar, cykelparkering, upplagsplats m. m.
Skulle Asea i framtiden ha behov av ytterligare insprängda lokaler medgiver staden Asea förhandsrätt att, förutsatt att skada för ovan liggande bebyggelse ej sker, anordna dylika lokaler jämväl under markytan till ett å skiss n:r 6 angivet område omedelbart söder om det område, som Asea med äganderätt förvärvar och på de villkor, varom överenskommelse då kan träffas.

10) Beträffande området under 1 d) anmärkes att, då detsamma är beläget å stadens donationsjord, Kungl. Maj:ts tillstånd erfordras för detsammas försäljning.

11) Den växande skog som finnes å områdena under 1 d) och 2 a) skall till nuvärde uppskattas av länsjägmästaren och skall förvärvaren av resp. område till överlåtaren erlägga det uppskattade värdet.

Med förestående avtal, som upprättats i två exemplar och mellan parterna växlats, förklara vi oss å ömse sidor nöjda.

Västerås den 16 april 1945.

För drätselkammaren:
FRITZ EKLUND
/*Thjelvar Hedberg.*

Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget:
RAGNAR LILJEBLAD.

Bevittnas:

Sten Wennerholm. Olle Molin.

Drätselkammarens förslag:

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade mellan drätselkammaren å stadens vägnar och A. S. E. A. träffade bytesavtal samt att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som erfordras för avtalets fullföljande samt

att för täckande av stadens kostnader för avtalets genomförande anslå *dels* ett förslagsanslag av 680.000 kronor för förvärv av i avtalet omförmälda markområden *dels ock* ett anslag av 182.000 kronor som bidrag till modellbodarnas flyttning och för inköp av tvenne bostadshus, allt att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige i samband med behandlingen av 1946 års budget komma att besluta.

Västerås 1945, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 31 maj 1945 Ser. A nr 5

N:r 84. Jämkning av stadsplanen för kv. Proban.

Byggnadsnämnden har uti den 9 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i december 1944 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Proban i Västerås.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till bifogade beskrivning.

Emot förslaget, som varit i vederbörlig ordning utställt under tiden 16—29 mars 1945, hava icke några anmärkningar inkommit.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Proban samt parkområde närmast söder om Biskopsgatan.

Genom Kungl. Maj:ts fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Jesper den 30 april 1942 har detta kvarter genom ett parkbälte delats i tvenne delar. Efter stadsfullmäktigebeslut av den 25 jan. 1945 har den södra delen givits namnet Jesper, den norra namnet Proban.

Förslaget innebär dels en jämkning av den bågformade kvartersgränsen mot norr, som anses böra sammanfalla med dragningen av den nyuppförda muren, dels fastställande av en befintlig passage för gångtrafik genom ett portvalv i den gamla "Proban" samt dels jämväl borttagande av ett tidigare fastställts parkområde närmast söder om Biskopsgatan.

Gällande stadsplan har fastställts genom Kungl. brev den 30 april 1942.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås gälla.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med Kn betecknat område får användas endast som reservat för befintliga kulturhistoriskt värdefullla byggnader.

§ 2.

Områden, som skola hållas tillgängliga för särskilt allmänt ändamål.

Med X betecknat område skall vara tillgängligt för allmän gångtrafik.

§ 3.

Områden, som icke få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Västerås i december 1944.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 3 maj 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Proban samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

N:r 85. Jämkning av stadsplanen för kv. Ludvig.

Byggnadsnämnden har uti en den 9 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i januari 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ludvig i Västerås.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till bifogade beskrivning.

Emot förslaget, som varit i vederbörlig ordning utställt under tiden 16—29 mars 1945, hava icke några anmärkningar inkommit.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Ludvig i Västerås stad.

Jämkningen innebär, att bebyggelsen i 2 våningar utmed Östermalmsgatan framdrages jämväl över tomt Ludvig nr 6 till trevåningslängan utmed Östra Ringvägen. Då den tidigare ursparningen, som härigenom igenbygges, ligger i kvarterets norra sida och inga praktiska eller estetiska behov kräva en uppdelning av byggnadskropparna, har jämkningen ansetts utan olägenhet kunna ske.

Den för kvarteret gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 26 juli 1940. I detta stadsplaneförslag sammanslogos kvarteren Ludvig och Ludolf till ett kvarter, vilket genom stadsfullmäktigebeslut den 3 augusti 1944 fick namnet Ludvig.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler, lokaler för handel och hantverk.

Med Ih betecknat område får endast bebyggas för mindre industri eller hantverk.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder få i undervåningen här ej inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 4.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med I, II eller III betecknat område får byggnad uppföras med högst 1, 2 eller 3 våningar.

Å med k betecknat område får, utöver angivet våningsantal anordnas undervåning.

§ 6.

Takfall.

Tak å byggnad som uppföres med högsta tillåtna våningsantal får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 grader.

§ 7.

Byggnadsmaterial.

Å med Ih och k betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 8.

Indragning av hörn å byggnad.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för alllmänt ändamål, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga 3,5 meter.

Byggnad får här ej skjuta utanför en rät linje av minst 3 meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller en böjd linje där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst 30 centimeter.

Västerås i januari 1945.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 3 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ludvig samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 86. Jämkning av stadsplanen för kv. Knut.

Byggnadsnämnden har uti en den 9 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i december 1944 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Knut i Västerås.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Förslaget har varit vederbörligen utställt utan att några erinringar däremot inom föreskriven tid framställts.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING
till förslag till jämkning i stadsplanen för kvarteret Knut i Västerås stad.

Jämkningen innebär ett medgivande att inom vissa delar av stadsplaneområdet inreda vindsvåning mot gårdsutrymmet.

Gällande stadsplan är fastställd genom Kungl. brev av den 28 april 1944.

Följande bestämmelser föreslås gälla.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder få i undervåningen här ej inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område, som omfattar mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Byggnadsmaterial.

Inom stadsplaneområdet skall byggnad uppföras av sten.

§ 4.

Hushöjd.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II k eller III k betecknat område får byggnad uppföras med högst tre eller fyra våningar.

Å med v betecknat område får vindsvåning inredas för bostads- eller kontorsändamål.

§ 6.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 7.

Fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot område med ringprickning får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 8.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område, får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

Västerås i december 1944.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 3 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Knut samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 87. Förvärv av fastigheten kv. Lennart nr 7.

Drätselkammaren har i en den 12 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom beslut den 26 oktober 1944 hava stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren att, i den mån drätselkammaren funne erforderligt, inleda expropriationsförfarande beträffande de utefter Vasagatan mellan Smedjegatan och Munkgatan belägna fastigheterna, vilka berördes av gällande stadsplan. Drätselkammaren har emellertid innan åtgärder för expropriation vidtages sökt träffa frivillig uppgörelse med de fastighetsägare utefter Vasagatan, som beröras av gatans breddning enligt stadsplanen.

För närvarande har frivillig överenskommelse träffats med ägaren till fastigheten Lennart nr 7, fabrikören Joh. Svensson, men underhandlingarna med övriga fastighetsägare komma att fortsätta och drätselkammaren har skäl antaga att i varje fall med en del av dessa fastighetsägare uppgörelse kommer att kunna träffas utan att expropriationsförfarande behöver vidtagas.

Vad beträffar fastigheten kvarteret Lennart nr 7 är densamma belägen i hörnet av Stora gatan och Vasagatan och innehåller en areal av 751 m^2. Enligt den fastställda stadsplanen kommer att av fastighetens ytinnehåll cirka 460 m^2 utläggas till

gata. Återstoden av gamla tomten nr 7 kommer att tillföras de nybildade tomterna nr 8, 14 och 15 inom kv. Lennart. De å fastigheten uppförda byggnaderna måste genom gatans breddning rivas. Fastigheten är för närvarande taxerad till 190.000 kronor men torde enligt preliminära uppgifter vid den nu pågående fastighetstaxeringen åsättas ett taxeringsvärde av 215.000 kronor. Fastigheten lämnar en hyresinkomst om 20.350 kronor. Det med ägaren överenskomna priset utgör 325.000 kronor. Enligt köpekontrakt, som bifogas, skall köpeskillingen med avdrag för ett belopp av 25.000 kronor, som erlägges kontant, betalas genom att staden utfärdar en revers å beloppet, vilken löper med 4 % ränta och förfaller till betalning den 31 december 1950.

Köpeskillingen, fördelad på fastighetens ytinnehåll, medför ett till synes högt värde per m² mark. Drätselkammaren har emellertid vid sitt ställningstagande till köpet *dels* tagit hänsyn till att ifrågavarande tomt har stadens ojämförligt bästa affärsläge och äger en fasadlängd utefter Vasagatan av icke mindre än 45 meter, *dels ock* icke kunnat undgå att beakta att fastigheten för närvarande lämnar sin ägare en god avkastning och att genom breddning av gatan alla möjligheter berövas ägaren att bebygga återstående del av tomten.

På grund härav har drätselkammaren funnit den överenskomna köpeskillingen för stadens vidkommande godtagbar och tillstyrker stadsfullmäktige att godkänna det upprättade köpeavtalet.

Det upprättade köpekontraktet är så lydande:

KÖPEKONTRAKT.

Undertecknad Johan Svensson, här nedan kallad säljaren, upplåter och försäljer härmed till Västerås stad genom dess drätselkammare, här nedan kallad köparen, min fastighet, tomten nr 7 i kvarteret Lennart i Västerås stad på följande villkor:

1) Fastigheten överlåtes i befintligt skick fri från inteckningar att av köparen tillträdas den 1 januari 1946.

2) Köpeskillingen är bestämd till trehundratjugofemtusen (325.000) kronor och erlägges på så sätt att köparen *dels* utfärdar och till säljaren överlämnar en revers å 300.000 kronor, löpande med fyra (4) procent ränta från den 1 januari 1946 och förfallande till betalning den 31 december 1950, säljaren dock obetaget att dessförinnan efter tre månaders förutgången uppsägning kräva reversens inlösen *dels* kontant å tillträdesdagen erlägger ett belopp av 25.000 kronor.

3) Säljaren anskaffar och överlämnar vid tillträdet till köparen gravationsbevis, tomtkartor och övriga fastigheten rörande handlingar ävensom kvitterat köpebrev.

4) Skatter och onera belöpande å fastigheten, som hänföra sig till tiden före tillträdet betalas av säljaren och för tiden efter tillträdet av köparen. Lagfartskostnaden betalas av köparen. Det åligger säljaren att intill tillträdesdagen hava fastigheten försäkrad för 225.000 kronor.

5) Säljaren åtager sig att icke före köparens tillträde av fastigheten teckna nya kontrakt beträffande affärslokaler eller lägenheter i fastigheten och ej heller förlänga nu gällande sådana.

6) Säljaren eller hans rättsinnehavare berättigas att, så länge bostadshuset å tomten skall kvarstå, kvarbo i säljarens nuvarande lägenhet mot en årshyra, inklusive fredsvärme, av tvåtusen (2.000) kronor.

7) För köparens del är detta kontrakt bindande endast under förutsättning att stadsfullmäktige i Västerås före tillträdesdagen godkänna detsamma.

Västerås den 10 april 1945.

JOHAN SVENSSON,
säljare.

Västerås stads drätselkammare:
FRITZ EKLUND.
/Thjelvar Hedberg.

Egenhändiga namnteckningarna bevittna:

Märta Svanberg. Anna-Lisa Söderström.

Drätselkammarens förslag:

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för en köpeskilling av 325.000 kronor och på villkor i övrigt, som framgår av bifogade köpekontrakt förvärva fastigheten tomten nr 7 kv. Lennart,

att för köpets likvidering ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag av 325.000 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för år 1946 samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga övriga för köpets genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 88. Förvärv av fastigheten stadsägan nr 1900.

Drätselkammaren har i en den 3 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Ägaren till stadsägan nr 1900 har erbjudit staden att för en köpeskilling av 83.000 kronor inköpa nämnda fastighet. Stadsägan, vilken i areal innehåller 716,97 kvm. och är belägen invid Malmabergsgatan (adressnummer Malmabergsgatan 26) är för närvarande taxerad till 63.000 kronor, varav 3.000 kronor markvärde och 60.000 kronor byggnadsvärde. Såsom nytt taxeringsvärde har föreslagits 66.000 kronor, varav 5.700 kronor markvärde och 60.300 kronor byggnadsvärde.

Å stadsägan finnas uppförda en byggnad av reveterat trä i dels två, dels tre våningar, innehållande sammanlagt två butikslokaler och elva bostadslägenheter, samt en mindre byggnad av trä, innehållande två bostadslägenheter och uthus. Fastigheten är försedd med elektriskt ljus, vatten och avlopp samt avträden å gården. Byggnaderna kunna anses vara normalt underhållna.

Hyrorna utgöra för närvarande sammanlagt 7.475 kronor per år och kunna anses såsom normala för en fastighet av den beskaffenhet, varom nu är fråga.

Med fastighetens ägare har preliminärt under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande före den 1 juni 1945 träffats köpeavtal. Tillträdesdagen har angivits till den 1 juli 1946.

Staden kommer att behöva fastigheten för riksvägens utläggande. Då nu ett tillfälle yppat sig att förvärva fastigheten, synes staden böra begagna sig av erbjudandet.

Drätselkammaren får med åberopande av vad sålunda anförts tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för en köpeskilling av 83.000 kronor förvärva stadsägan nr 1900,

att för ändamålet ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å nyssnämnda belopp att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige komma att besluta i samband med behandlingen av 1946 års budget samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för köpets genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 89. Förvärv av fastigheten Gränsta nr 8.

Drätselkammaren har i en den 3 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan en tid tillbaka ha förhandlingar förts med ägaren till jordbruksfastigheten Gränsta nr 8 i Västerås angående villkoren för stadens förvärv av fastigheten.

Fastigheten, vilken består av stadsägorna 887 A, 887 B, 887 I, 891 I, 891 P och 891 Q, erfordras för utvidgning av stadens flygfält vid Johannisberg.

De sammanlagda arealerna av stadsägorna utgöra 173.078,8 kvm.

Preliminärt köpeavtal har träffats med ägaren, enligt vilket avtal stadsägorna försäljas till staden för en köpeskilling av 32.000 kronor.

Å fastigheten är uppfört boningshus jämte ekonomibyggnader.

Jordbruksvärdet å fastigheterna uppgår till sammanlagt 13.700 kronor.

Tillträdet av fastigheten skulle ske den 1 oktober 1945.

Drätselkammaren får med åberopande av vad sålunda anförts tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 32.000 kronor förvärva fastigheten Gränsta nr 8 (stadsägorna nris 887 A, 887 B, 887 I, 891 I, 891 P och 891 Q) i Västerås stad,

att för ändamålet ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å nyssnämnda belopp att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige komme att besluta i samband med behandlingen av 1946 års budget, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för köpets genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 90. Inrättande av en ny befattning som mätningsingenjör samt ytterligare en befattning som mätningstekniker å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 21 mars 1945 anfört följande:

I skrivelse den 6 mars 1945 har stadsingenjören på anförda skäl hemställt om viss omorganisation av stadsingenjörskontoret, avseende inrättandet av dels en ordinarie befattning såsom mätningsingenjör med avgångsexamen från svensk teknisk högskola och stadgad behörighet såsom mätningsman i stad, dels ock ytterligare en ordinarie befattning såsom mätningstekniker. I anledning härav har byggnadsnämnden uppdragit åt en kommitté, bestående av herrar vice ordföranden, byggmästaren Fritz Eklund och ledamoten civilingenjören Alb. Andersson, att inkomma med yttrande och förslag i ärendet.

Kommitterade ha efter samråd med byggnadschefen och stadsingenjören kommit till den uppfattningen, att befattningen såsom mätningsingenjör är i hög grad behövlig. Den arbetsbörda, som åvilar stadsingenjören ensam beträffande laga förrättningar och övriga å kontoret förekommande, mera kvalificerade arbetsuppgifter, är för närvarande av sådan omfattning, att en del brådskande göromål ej utan tidsutdräkt medhinnas. Detta förhållande har beträffande mätningsförrättningarna medfört, att stadsarkitektkontoret icke tillfredsställande kunnat förses med för stadsplanearbetet erforderligt kartmateriel. Det är dessutom av synnerligt värde, att vid inträffande ledighet för stadsingenjören å stadsingenjörskontoret finnes tillgång till en kompetent och med arbetet väl förtrogen ersättare för denne. Det hittills tillämpade förfarandet, att vid förfall för stadsingenjören i hans ställe såsom vikarie utse förste ingenjören å byggnadskontoret eller någon lantmätare, synes mindre lämpligt, enär dessa näppeligen torde vara helt förtrogna med stadsingenjörskontorets arbetsmetoder. Den av Kungl. Maj:t till 1 januari 1946 beslutade inkorporeringen med staden av Badelunda socken torde jämväl komma att innebära en icke oväsentlig ökning i stadsingenjörskontorets arbetsuppgifter. Sålunda torde arbetet med fastighetsregistrets komplettering komma att kräva viss tids tjänstledighet för stadsingenjören. En utvidgning av stadens triangel- och polygonnät synes vidare ofrånkomlig. Därest befattningen såsom mätningsingenjör inrättas, anse kommitterade, att befattningen såsom 1. mätningstekniker efter den nuvarande innehavarens avgång från tjänsten lämpligen bör omändras till en befattning såsom mätningstekniker.

Med hänsyn till att de med befattningen såsom mätningsingenjör förenade arbetsuppgifterna äro av relativt kvalificerad beskaffenhet och i viss mån likvärdiga med de 1. ingenjören å byggnadskontoret åvilande synes befattningen såsom mätningsingenjör icke gärna böra placeras lägre än såsom 1. ingenjör å byggnadskontoret eller i 46. lönegruppen uti den för staden nu gällande lönestaten.

Vidkommande den föreslagna ordinarie befattningen såsom mätningstekniker hava kommitterade med hänsyn till rådande stora efterfrågan på mätningsteknisk arbetskraft och tillgängliga uppgifter angående det förefintliga behovet därav för stadsingenjörskontorets del ansett sig böra förorda inrättandet av denna befattning, varigenom antalet befattningar såsom mätningstekniker å kontoret kommer att uppgå till tre, varav en för närvarande utgör befattning såsom 1. mätningstekniker.

På grund av det anförda får byggnadsnämnden, som för sin del tillstyrkt kommitterades förslag, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 juli 1945 å stadsingenjörskontoret inrätta dels en befattning såsom mätningsingenjör å ordinarie stat med placering i 46. lönegruppen i stadens nu gällande lönestat, dels ock en befattning såsom mätningstekniker å ordinarie stat med placering i 34. lönegruppen i sagda lönestat.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 24 april 1945 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden får med vitsordande av vad byggnadsnämnden anfört beträffande behovet av nu ifrågavarande befattningar framhålla, att den av byggnadsnämnden föreslagna placeringen av befattningen såsom mätningsingenjör i 46. lönegruppen enligt löne- och avtalsnämndens förmenande måste anses för hög såväl med hänsyn till löneläget för motsvarande befattning i andra med Västerås jämförbara städer som ock till placeringen av vissa andra befattningar å löneplanen, framförallt förste ingenjören å byggnadskontoret samt driftsingenjörerna vid vatten-, gas- och elverken Vad förstnämnda befattningshavare angår är hans ställning inom förvaltningen och de med hans tjänst förknippade arbetsåliggandena av den omfattning och förenade med sådant ansvar, att en högre löneplacering av denna befattning i förhållande till mätningsingenjören utan tvivel måste anses motiverad. Beträffande driftsingenjörerna vid vatten-, gas- och elverken, vilka befattningshavare självständigt handhava viktiga förvaltningsuppgifter inom de tekniska verken, må framhållas, att ingenjören vid vattenverket för närvarande är placerad i 45. lönegruppen och ingenjörerna vid gas- och elverken i 43. lönegruppen. Något bärande skäl för att placera mätningsingenjören högre än dessa torde icke föreligga.

En jämförelse med lönerna för motsvarande befattningshavare i Norrköping, Örebro, Borås, Eskilstuna, Gävle, Uppsala och Jönköping eller städer, där stadsingenjörskontoret är i huvudsak organiserat på samma sätt som i Västerås, utvisar en genomsnittlig begynnelselön, inklusive rörligt tillägg av 9.605 kronor och en genomsnittlig slutlön, inklusive dylikt tillägg, av 12.147 kronor. Vid inplacering av befattningen i 45. lönegruppen av nuvarande löneplan och i den däremot svarande närmaste lönegraden i den föreslagna nya löneplanen, 17. lönegraden, skulle, under förutsättning att den nya löneplanen antages av stadsfullmäktige, befattningshavaren erhålla en begynnelselön, inklusive dyrtidstillägg, av 9 772 kronor och en slutlön av 11.550 kronor.

Löne- och avtalsnämnden vill på angivna skäl förorda en inplacering i 45. lönegruppen eller, därest nya löneplanen antages, i 17. lönegraden av den nya löneplanen.

Beträffande inplaceringen av mätningsteknikertjänsten har löne- och avtalsnämnden ingen annan erinran än att denna, därest den nya löneplanen går igenom, såsom nämnden tidigare föreslagit bör sättas i 11. lönegraden.

Åberopande vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 juli 1945 å stadsingenjörskontoret inrätta en befattning som mätningsingenjör med placering i 45. lönegruppen i stadens nu gällande lönestat, eller, därest löne- och avtalsnämndens förslag till ny löneplan av stadsfullmäktige i frågavarande del antages, i 17. lönegraden av samma löneplan,

att från och med samma dag inrätta en ordinarie befattning såsom mätningstekniker med placering i 34. lönegruppen i nu gällande lönestat, eller, under enahanda förutsättning, i 11. lönegraden i den nya löneplanen,

att befattningen som 1 mätningstekniker vid uppkommande vakans å befattningen skall omändras till befattning såsom mätningstekniker, samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie befattningshavare tillsätta de sålunda nyinrättade befattningarna.

Drätselkammaren har i ett den 3 maj 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 juli 1945 inrätta dels en ordinarie befattning såsom mätningsingenjör å stadsingenjörskontoret med placering i lönegrad 17 av stadens löneplan, dels ock en ordinarie befattning såsom mätningstekniker i lönegrad 11 av samma löneplan,

att befattningen såsom 1. mätningstekniker vid härnäst uppkommande vakans å befattningen skall omändras till befattning såsom mätningstekniker samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie befattningshavare tillsätta de sålunda nyinrättade befattningarna.

Nr 91. Återbesättande av befattningen som bostadsinspektris.

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 april 1945 anfört följande:

Då den nuvarande innehavaren av befattningen såsom bostadsinspektris, fröken Ulla Sandin, till hälsovårdsnämnden ingivit ansökan om avsked från befattningen från och med den 1 juli innevarande år, vilken ansökan av nämnden beviljats, får nämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga hälsovårdsnämnden att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen samt

att, därest vid befattningens tillsättande sökande till befattningen ej anmält sig, medgiva hälsovårdsnämnden rätt att intill kvinnlig befattningshavare står att erhålla, låta befattningen på vakans uppehållas av manlig innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 24 april 1945 tillstyrkt bifall till hälsovårdsnämndens förslag.

Drätselkammaren har genom skrivelse den 3 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla hälsovårdsnämndens av löne- och avtalsnämnden tillstyrka förslag i ärendet.

Nr 92. Återbesättande av befattningen som föreståndare vid ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 april 1945 hemställt om bemyndigande att återbesätta den ledigblivna befattningen som föreståndare vid stadens ålderdomshem.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 24 april 1945 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har genom skrivelse den 3 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla fattigvårdsstyrelsens av löne- och avtalsnämnden tillstyrka framställning.

Nr 93. Återbesättande av en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 24 april 1945 hemställt om bemyndigande för drätselkammaren att återbesätta en ledigbliven ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å stadskansliet.

Drätselkammaren har i utlåtande den 3 maj 1945 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens gjorda framställning.

N:r 94. Motion ang. anslag för stipendier åt folkhögskoleelever (jfr. SH n:r 10 ser. A).

På sammanträde den 26 april 1945 beslöto stadsfullmäktige till beredningsutskottet för utredning angående förutsättningarna för ett eventuellt överklagande remittera magistratens beslut den 9 april 1945, varigenom vägrats handräckning för verkställighet av stadsfullmäktiges beslut den 22 februari samma år om anslag för stipendier åt ungdomar från staden, vilka önskade genomgå folkhögskola.

Beredningsutskottet har i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 maj 1945 anfört följande:

Vid sammanträde den 22 februari 1945 beslöto stadsfullmäktige att med bifall till en av herr Erik Berglind med flera ingiven motion angående anslag till folkskolestyrelsen för stipendier åt ungdomar från staden, vilka önskade genomgå folkhögskola, ställa till folkskolestyrelsens disposition ett anslag av 3.000 kronor för ändamålet ifråga.

Beslutet fattades med 25 röster mot 12, avgivna för drätselkammarens på närmare anförda skäl framlagda förslag angående avslag å motionen.

Drätselkammaren har grundat sitt avslagsyrkande på ett utslag av regeringsrätten den 10 februari 1944, varigenom ett av Stockholms stads stadsfullmäktige fattat beslut att anslå medel till stipendier åt elever vid folkhögskola och till studiestipendier av regeringsrätten upphävts under motivering, att ett dylikt beslut måste anses innebära, att understöd av kommunala medel skulle beredas vissa kommunmedlemmar i annan ordning än gällande fattigvårdslag stadgade eller eljest enligt särskild lag eller författning vore medgivet, varför stadsfullmäktige genom upphävda beslutet överskridit sin befogenhet.

Sedan stadsfullmäktiges sekreterare med skrivelse den 15 mars 1945 överlämnat stadsfullmäktiges i Västerås ovannämnda beslut till magistraten för verkställighetsgranskning, har magistraten den 9 april 1945 funnit sig icke kunna meddela handräckning för verkställighet av beslutet, enär beslutet att anslå medel till stipendier åt elever vid folkhögskolor måste anses innebära, att understöd av kommunens medel skulle beredas vissa kommunmedlemmar i annan ordning än gällande fattigvårdslag stadgade eller eljest enligt särskild lag eller författning vore medgivet

Från nämnda magistratens beslut var en ledamot av magistraten skiljaktig och fann tillräckliga skäl icke föreligga att vägra verkställa beslutet.

Sedan magistratens beslut den 26 april 1945 delgivits med stadsfullmäktige å fullmäktiges sammanträde nämnda dag, ha fullmäktige beslutat remittera ärendet till beredningsutskottet för närmare utredning angående förutsättningarna för ett eventuellt överklagande av magistratens beslut.

Beredningsutskottet får i anledning därav anföra följande.

Jämlikt 45 § i lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad äger magistraten att vaka över att av stadsfullmäktige fattade beslut bringas till verkställighet av vederbörande förvaltningsmyndigheter. Ehuru den i kommunallagarna föreskrivna verkställighetsgranskningen av kommunala beslut under årens lopp alltmera förlorat reell betydelse och alltmera antagit en rent formell karaktär, äger bestämmelsen allt fortfarande giltighet. Förslag har även väckts att bestämmelserna skola upphävas. Med hänsyn till den besvärsrätt, som tillförsäkras enskild kommunmedlem ifråga om sådana kommunala beslut, vilka icke tillkommit i laga ordning, stå i strid mot allmän författning eller annorledes överskrider den beslutande myndighetens befogenhet eller kränker den enskilde kommunmedlemmens rätt eller eljest vilar på orättvis grund ävensom till reglerna om underställning av vissa i ekonomiskt avseende för staden betydelsefulla beslut måste magistratens verkställighetsgranskning numera te sig såsom tämligen överflödig.

Enligt 45 § andra stycket i lagen om kommunalstyrelse i stad är magistraten, därest den finner, att av stadsfullmäktige fattat beslut står i strid mot allmän lag och författning eller eljest icke äro rättsligen grundad, pliktig att vägra handräckning till verkställighet av samma beslut. Stadsfullmäktige må, där sådan handräckning vägrats, fullfölja saken genom besvär i den ordning, som i allmänhet är föreskriven för sökande av ändring i magistratens beslut, d. v. s. senast klockan tolv å fyrtiofemte dagen från det, fullmäktige erhöllo del av beslutet.

Magistratens plikt att vägra verkställighet torde enligt grunderna till lagrummet och sakens natur inskränka sig till sådana fall, där det är uppenbart, att fullmäktige fattat ett lagligen ej grundat beslut. För sådana fall åter, där tvekan om beslutets laglighet kan råda, torde magistraten icke böra hindra beslutets verkställande.

Justitieombudsmannen har i sin ämbetsberättelse för år 1939 gjort sig till tolk för en dylik uppfattning (se ref. nr 11 i berättelsen).

Vidkommande själva sakfrågan må framhållas, att i det av drätselkammaren åberopade rättsfallet överståthållarämbetet i motsats till regeringsrätten icke fann stadsfullmäktige hava överskridit sin befogenhet genom beslutet angående stipendier. De administrativa instanserna ha sålunda haft olika uppfattningar i frågan. Det torde också få anses tvivelaktigt, huruvida utdelande av stipendier för främjande av kommunmedlemmars studier vid folkhögskola verkligen kan anses innefatta ett understöd i vanlig mening. Avgörande för frågan om beslutets laglighet synes vara, huruvida därigenom en viss grupp av medborgare i kommunen skulle tillerkännas en förmån, som icke tillkommer medborgarna i allmänhet. Därest, såsom väl folkskolestyrelsen torde hava avsett, möjligheten att söka och erhålla stipendierna står öppen för all ungdom inom kommunen, vilkas anlag och studiehåg motivera en dylik uppmuntran, synes icke rimligen kunna göras gällande, att det här skulle röra sig om särskilt gynnande av en viss kategori samhällsmedlemmar. I varje fall synes frågan vara så tveksam, att man ej rätt gärna kan tala om ett uppenbarligen olagligt beslut.

Under hänvisning till vad sålunda anförts vill beredningsutskottet, som finner, att magistratens beslut med hänsyn till dess pricipiella konsekvenser torde böra komma under prövning av högre instans, tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att med åberopande av vad beredningsutskottet här ovan anfört hos länsstyrelsen anföra besvär över magistratens ifrågavarande beslut.

Nr 95. Fastställande av namn å kvarter, bildat genom sammanslagning av förutvarande kvarteren Karna och Kajsa till Kajsa.

Gatunamnsberedningen har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 9 april 1945 dagtecknade skrivelse:

Enligt nu gällande stadsplan hava de tidigare kvarteren Karna och Kajsa sammanslagits till ett kvarter. I anledning härav får gatunamnsberedningen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta att det sålunda nybildade kvarteret erhåller namnet Kajsa samt att kvartersnamnet Karna slopas.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 9 maj 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Nr 96. Val av ombud till Svenska Stadsförbundets kongress 1945.

Beredningsutskottet har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 9 maj 1945 dagtecknade skrivelse:

Svenska Stadsförbundets tolfte ordinarie kongress, vilken stadgeenligt sammanträder under innevarande år, har utsatts att äga rum i Malmö torsdagen den 23 och fredagen den 24 augusti 1945.

Enligt förbundets stadgar företrädas städerna vid kongressen av valda ombud, därvid stad med ett invånareantal överstigande 40.000 men ej 50.000 äger utse fem ombud jämte lika många suppleanter.

Av ombuden skola enligt stadgarna minst hälften tillhöra stadsfullmäktige och skola samtliga ombud utses av stadsfullmäktige.

Beredningsutskottet får i anledning av vad ovan anförts föreslå stadsfullmäktige

att till stadens ombud vid nämnda kongress utse stadsfullmäktiges ordförande måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, drätselkammarens ordförande byggmästaren Fritz Eklund, drätselkammarens vice ordförande lantbruksingenjören H. Welin-Berger samt fru Ebba Berg och överingenjören Carl Henning samt till suppleanter beredningsutskottets ordförande tjänstemannen Gösta Sjöberg, bostadsförvaltaren Gustav Olsson, fru Karin Kjelldahl, banktjänstemannen Anna Carlsson och direktören Mattias Pers, därvid suppleanterna föreslås personliga för ordinarie ombuden i den ordning ombud och suppleanter här ovan uppräknats.

N:r 97. Tillstånd för Stellan Evert Forsblad att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 6 april 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Stellan Evert Forsblad om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Trädgårdsgatan 8, Nya Matsalarna, här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 17 april 1945 anfört följande:

Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen har nämnden veterligt ingen anmärkning att anföra.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för endast ett år, varför nämnden nu förordar, att sökanden beviljas utskänkningsrättigheter från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946.

På grund av vad som anförts hemställer nykterhetsnämnden att Stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka Stellan Evert Forsblads hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 9 maj 1945 anfört följande:

Beredningsutskottet får med biträdande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka tillstånd för matserveringsinnehavaren Stellan Evert Forsblad att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

N:r 98. Tillstånd för Svea Vilhelmina Rehnberg att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 11 april 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av fru Svea Vilhelmina Rehnberg om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Utanbygatan 19, Centralbuffén, här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 17 april 1945 anfört följande:

Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen kan nämnden veterligt ingen anmärkning anföra.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för en kortare tid, omkring ett år, varför nämnden nu förordar, att sökanden beviljas utskänkningsrättigheter till den 1 oktober 1946.

På grund av vad som ovan sagts hemställer nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka, att fru Svea Vilhelmina Rehnberg beviljas tillstånd att å Centralbuffén från och med den 1 maj 1945 till och med den 30 september 1946 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 9 maj 1945 anfört följande:

Beredningsutskottet får med biträdande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka tillstånd för fru Svea Vilhelmina Rehnberg att från och med den 1 maj 1945 till och med den 30 september 1946 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Nr 99. Tillstånd för Klas Birger Nilsson att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 6 april 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Klas Birger Nilsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Utanbygatan 11 B, restaurant Lucky, här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 17 april 1945 anfört följande:

Då sökanden ej haft tillstånd till pilsnerutskänkning mer än några månader anser nämnden att förnyat tillstånd ej bör vara längre än 1 år.

På grund av vad som anförts hemställer nykterhetsnämnden att Stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka Klas Birger Nilssons hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 9 maj 1945 anfört följande:

Beredningsutskottet får med biträdande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka tillstånd för restauranginnehavaren Klas B. Nilsson att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i ifrågavarande lokaler.

Nr 100. Tillstånd för Erik Genell för Västerås Kaféaktiebolag att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 11 april 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av hovrättsnotarien Erik Genell för Västerås Kaféaktiebolag om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i bolagets lokaler Stora gatan 6—8 här i staden.

Nykterhetsnämnden har i ett den 17 april 1945 avgivet yttrande tillstyrkt ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 9 maj 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till hovrättsnotarien Erik Genells för Västerås Kaféaktiebolag räkning hemställan om tillstånd att intill den 30 september 1948 få utskänka pilsnerdricka i ifrågavarande lokaler.

Nr 101. Tillstånd för Axel Gunnar Boman för Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurangaktiebolag att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 11 april 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av direktören Axel Gunnar Boman för

Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurangaktiebolag om tillstånd att utskänka pilsnerdricka inom Stadshotellet jämte å sommarrestauranten Stadsparken samt Vasakällaren här i staden.

Nykterhetsnämnden har i ett den 17 april 1945 avgivet yttrande tillstyrkt ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 9 maj 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till direktören Axel Gunnar Bomans för Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurantaktiebolag räkning hemställan om tillstånd att intill den 30 september 1948 få utskänka pilsnerdricka i ifrågavarande lokaler.

Nr 102. Tillstånd för Åke Sörman för Konsum att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 5 april 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av föreståndaren Åke Sörman för Konsum om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i Konsums matsalar, Smedjegatan 14 här i staden.

Nykterhetsnämnden har i ett den 17 april 1945 avgivet yttrande tillstyrkt ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 9 maj 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till föreståndaren Åke Sörmans för Konsum räkning hemställan om tillstånd att intill den 30 september 1948 få utskänka pilsnerdricka i ifrågavarande lokaler.

Nr 103. Tillstånd för Gertrud Margareta Magnusson att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 5 april 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från fröken Gertrud Margareta Magnusson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Kopparbergsvägen 14, Grand konditori- och lunchrestaurant här i staden.

Nykterhetsnämnden har i ett den 17 april 1945 avgivet yttrande tillstyrkt ansökningen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 9 maj 1945 med biträdande av nykterhetsnämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fröken Gertrud Margareta Magnussons hemställan om tillstånd att intill den 30 september 1948 få utskänka pilsnerdricka i ifrågavarande lokaler.

Nr 104. Vidtagande av reparationsarbeten i Djäknebergsskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 maj 1945 anfört följande:

I innevarande års stat för folkskolan finns upptaget ett anslag av 18.000 kr. till invändig ommålning av Djäknebergsskolan. I samband med förnyad kostnadsberäkning för målningsarbetet, varvid oljefärg såsom mera hållbar skulle ersätta det tidigare förslaget med emulsionsfärg, har förslag framställts om att i samband med ommålningen en mera genomgripande reparation skulle företagas. Omfattningen av denna framgår av bilagda arbetsbeskrivning, uppgjord av verkmästare David Johansson och ingenjör Jansson vid stadens arkitektkontor. Kostnaderna för nämnda reparation ha beräknats till 46.000: — kr.

Det har vidare visat sig nödvändigt att lägga om de elektriska ledningarna och i samband därmed få till stånd en ur hygienisk synpunkt förbättrad belysning med globarmatur, en modernisering som tidigare genomförts i Herrgärds-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna. Ett önskemål är även att få till stånd helautomatisk ringledning. Förslaget till den elektriska anläggningen har uppgjorts av A.-B. Sigfrid Andersson.

Kostnaderna för ommålningen har av Västerås Måleriaffär beräknats till 24.000: — kr., den elektriska anläggningen, innefattande såväl nya ledningar som ny armatur och automatisk ringledning kr. 13 470, samt övriga reparationer i överensstämmelse med bilagda arbetsbeskrivning kr. 46.000. Härifrån avgår förut beviljade kr. 18.000.

Med åberopande av vad härovan anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige till reparation av Djäknebergsskolan behagade bevilja kronor 65.470: —.

Drätselkammaren har i häröver den 17 maj 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande omändringsarbeten i Djäknebergsskolan bevilja ett anslag å 65.470 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige i samband med fastställande av 1946 års budget kan komma att bestämma.

Nr 105. Inköp av rökgasångpanna till tekniska verken.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 maj 1945 anfört följande:

Vid Gasverket finnes installerad en rökgaspanna om 20 m² eldyta Den har tidigare kunnat leverera 2 ton ånga pr dygn, men sedan nu en rökgasfläkt insatts varigenom mera rökgaser kunna sugas genom pannan har ångproduktionen kunnat ökas till 3 à 4 ton pr dygn. Även vid normal drift är detta för litet för gasverkets värmebehov. Man hade dock tänkt sig att kunna reda sig med gamla pannan tills normala tider inträder. I samband med nu uppkomna bränslesvårigheter är det emellertid nödvändigt att för alstrande av vattengas använda ånga upp till en kvantitet av c:a 8—10 ton pr dygn. För att tills vidare klara driften har en ångledning byggts från kraftverket, varifrån på elektrisk väg alstrad ånga kan inköpas till fördel-

aktigt pris. Detta kan emellertid beräknas ske endast under sommarmånaderna. Under hösten och vintern är det ej säkert eller troligt att elkraft står till förfogande för ångalstring. Det är därför nödvändigt att i god tid ordna så att ånga kan erhållas på annat sätt.

Värmeinnehållet hos de bortgående rökgaserna är så stort att ångbehovet i det närmaste kan täckas därav. Därtill fordras emellertid en ångpanna om c:a 50 m² eldyta. Den ånga, som på så sätt erhålles får man praktiskt taget gratis i det att rökgaserna annars föra värme med sig ut. Bästa sättet att tillfredsställa ångbehovet är sålunda att installera ytterligare en rökgaspanna.

Offerter ha infordrats på en dylik ångpanna och kostnaderna inklusive inmontering beräknas uppgå till 24.000 kronor.

Under åberopande av vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp av rökgasångpanna anvisa 24.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och upptagas till täckning i 1946 års stat.

Drätselkammaren har i häröver den 17 maj 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bevilja ett anslag å 24.000 kronor för inköp av rökgasångpanna samt

att ifrågavarande utgift skall förskottsvis bestridas av tillgängliga medel samt slutligen täckas i samband med fastställande av 1946 års budget.

Nr 106. Inköp av diverse inventarier till ålderdomshemmets köksavdelning.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 maj 1945 anfört följande:

Under flera år ha stekanordningarna i ålderdomshemmets köksavdelning varit ytterst hårt belastade, varför frågan om en utökning av desamma sedan länge varit aktuell och nu ytterligare aktualiserats genom den nödtvungna sparsamheten vid förbrukning av gas. Vid hemmet finnes nämligen inga andra än gasdrivna stekanordningar.

I köksavdelningen har icke heller funnits värmeskåp, vilket emellertid är ytterst behövligt, särskilt som hemmets personal på grund av tjänstgöringens art måste skiftesvis intaga sina måltider.

Med anledning härav har fattigvårdsstyrelsen funnit angeläget att dels ett s. k. stekbord och dels ett lämpligt värmeskåp för elektrisk drift inrättas i köksavdelningen.

Enligt infordrade prisuppgifter skulle kostnaden för ett stekbord uppgå till 1.325 kr. och för ett värmeskåp till 870 kr., vartill kommer kostnaden för inmontering på omkring 800 kr., eller tillsammans cirka 3.000 kr.

Med vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige måtte, med bifall till framställningen om inrättandet av stekbord och värmeskåp i ålderdomshemmets köksavdelning för ändamålet anvisa ett förslagsanslag på 3.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 17 maj 1945 avgivet utlåtande med biträdande av fattigvårdsstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för anskaffande av stekbord och värmeskåp till ålderdomshemmets köksavdelning anvisa ett förslagsanslag å 3.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 107. Inköp av diverse inventarier till parkförvaltningen.

Parkstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 maj 1945 anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed anhålla om ett anslag å 3.000 kronor, avsett att användas för följande ändamål:

På grund av det under senare år avsevärt ökade antalet arbetsplatser inom parkstyrelsens förvaltningsområde erfordras anskaffning av ytterligare en transportabel arbetskur, vilken enligt inkommet kostnadsförslag betingar ett pris av 1 800 kronor. Av nyssnämnda anledning erfordras dessutom att ytterligare transport- och skottkärror anskaffas för tillhopa 450 kronor. Förslitning av tidigare anskaffade handredskap samt av de ökade arbetsuppgifterna föranledd personalökning har medfört att ytterligare handredskap måste anskaffas för en sammanlagd kostnad av 750 kronor.

Parkstyrelsen hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffning av ovanberörda inventarier bevilja ett anslag å 3.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 17 maj 1945 avgivet utlåtande med biträdande av parkstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för anskaffande av ovan angivna inventarier anvisa ett anslag å 3.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 108. Anläggande av vatten- och avloppsledningar inom ett område nordost om nya Björnövägen mitt emot CVV.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 april 1945 anfört följande:

Sedan Försvarets Bostadsanskaffningsnämnd gjort framställning om förslag till ordnande av vatten- och avloppsledningar för ett område omedelbart nordost om nya Björnövägen och mitt emot CVV har vid Tekniska verken ett dylikt förslag upprättats och kostnadsberäknats. Enligt uppgjord byggnadsplan skall på området uppföras 127 st. fastigheter varav 8 st. hus med fyra lägenheter, 83 st. enfamiljshus, 35 st. småstugor och 1 st. butiksfastighet Avloppsledningarna inom området utföras med separata rör för spillvatten och regnvatten. Det senare utsläppes i bäcken söder om området, under det att spillvattnet genom en pumpstation intryckes i förbigående

spillvattenledning från Hässlö mot reningsverket. Vattenledningar inom området anslutas direkt till den genom området dragna huvudvattenledningen från Hässlö. Kostnaderna för ledningsanläggningen i sin helhet ha beräknats till 180.000 kronor. Överskott i inkomster för försålt vatten till ifrågavarande fastigheter beräknas kunna förränta och amortera ett belopp av 20.000 kronor, vilket belopp sålunda efter gällande bestämmelser bör bekostas av lånemedel. Överskjutande kostnader, kronor 160.000: —, skall gäldas av markexploatören eller inflyta i form av ledningsavgifter. Bostadsanskaffningsnämnden har anhållit, att samtliga avgifter för ledningar skulle utgå med en ledningsavgift beräknad pr m^2 tomtarea, då de avse att försälja tomtmarken med samtliga såväl lednings- som gatukostnader inberäknade i tomtpriset. Då området innefattar c:a 90.000 m^2 tomtmark komma ledningsavgifterna för vatten- och avloppsledningar att uppgå till kronor 1: 78 pr m^2. Härtill komma emellertid gängse ledningsavgifter för elektriska ledningar utförda som jordkablar med 25 öre pr m^2 tomtmark, varför sålunda sammanlagda avgifterna för samtliga ledningar komma att utgöra kronor 2: 03 pr m^2 tomtmark. Förslag till elektriska ledningar är ännu ej uppgjort, men styrelsen avser att senare göra framställning härom till stadsfullmäktige.

Under åberopande av vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av ifrågavarande vatten- och avloppsledningar anvisa 180.000 kr. att täckas med 20.000 kr. av lånemedel och med 160 000 kr. av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 17 maj 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Ifrågavarande för exploatering avsedda mark äges av Kronan. Avsikten är att Kronan genom försvarets bostadsanskaffningsnämnd skall försälja tomter till vederbörande byggare. På sätt i styrelsens skrivelse närmare angives kommer härvid såväl lednings- som gatukostnader att inräknas i försäljningspriset. Den del av kostnaden för ifrågavarande ledningar, vilken icke täckes av inkomster för försålt vatten, beräknas bliva täckt av anslutningsavgifter, vilka inflyta från markexploatören, allt eftersom tomter å området försäljas och köpeskillingen för desamma likvideras.

Då genom områdets exploatering staden kommer att tillföras ett värdefullt tillskott av nya bostäder, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för utförande av vatten- och avloppsledningar å ifrågavarande område anvisa ett anslag å 180.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas till ett belopp av 20.000 kronor av lånemedel och till återstående belopp av inflytande anslutningsavgifter samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 20.000 kronor ävensom att vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Nr 109. Iordningställande av körvägen söder om magasinen på östra kajen i gamla hamnen.

Drätselkammaren har i en den 17 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Söder om magasinen på östra kajen i gamla hamnen är utlagd en körväg med kullerstensbeläggning. Denna har genom sättningar blivit mycket ojämn och är utanför stenmagasinen särskilt dålig.

I samband med nu pågående höjning av inre kranspåret, vartill hamnstyrelsen enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1945 beviljat anslag, måste en påfyllning ske av upplagsområdet mellan körvägen och spåret. Området mellan oljemagasinen och kajen har även sjunkit i sådan omfattning, att det är svårt att använda för avsett ändamål.

Byggnadschefen har i anledning av nämnda förhållanden föreslagit att olägenheterna skulle avhjälpas på det sätt, att magasinsgatan höjes och justeras, varvid utanför magasinen kullerstenen ersättes med smågatsten, varjämte öster härom kullerstenen skulle omsättas i erforderlig utsträckning. Härjämte skulle smågatstensättningen mellan oljemagasinen och det västra stenmagasinet justeras och kullerstenen utbytas mot smågatsten, området mellan magasinsgatan och inre kranspåret uppfyllas och likaså området mellan oljemagasinen och kajen. Av dessa arbeten falla arbetena för iordningställande av magasinsgatan och stensättningarna på drätselkammaren med en beräknad kostnad av 49.000 kronor samt övriga arbeten på hamnstyrelsen med en beräknad kostnad av 12.000 kronor.

Med biträdande av byggnadschefens förslag får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för iordningställande av körvägen söder om magasinen på östra kajen samt utförande av vissa fyllningsarbeten anvisa ett anslag av 61.000 kronor, varav 49.000 kronor skola bestridas av i årets stat upptaget anslag för nyanläggningar av gator (8 B 468) samt 12.000 kronor upptagas till täckning i hamnens stat för år 1946.

N:r 110. Iordningställande av Kronvägen från Grindstuvägen fram till Garpgatan på västra sidan och Götgatan på östra sidan.

Drätselkammaren har i en den 17 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 26 april 1945 ha stadsfullmäktige beviljat anslag å 28.000 kronor för iordningställande av Kronvägen å delen Hammarbygatan—Grindstuvägen.

Därest arbetet utsträckes till Garpgatan å västra och Götgatan å östra sidan, skulle genom breddningen erhållas fyllnadsmassor, i sådan myckenhet, att särskild biltransport för detta ändamål ej skulle erfordras. Med hänsyn till den ökade svårigheten att erhålla byggnadstillstånd till följd av transportrestriktionerna skulle genom den ifrågasatta utsträckningen av gatuarbetet byggnadstillstånd lättare kunna erhållas.

I anledning härav har byggnadschefen föreslagit, att nu ifrågavarande arbete utföres i samband med det förut beslutade. Kostnaden för arbetet är beräknad till 11.500 kronor och torde böra bestridas av anslaget i årets stat för nyanläggningsarbeten (8 B 468) i likhet med det tidigare gatuarbetet.

Då drätselkammaren finner byggnadschefens förslag ändamålsenligt, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för iordningställande av Kronvägen från Grindstuvägen fram till Garpgatan på västra sidan och Götgatan på östra sidan anvisa ett anslag å 11.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget anslag under 8 B 468 till övriga nyanläggningar av gator.

Nr 111. Anordnande av belysning vid småbåtshamnen m. m.

Hamnstyrelsen har i en den 4 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Hamnstyrelsen får härmed anhålla, att stadsfullmäktige för följande ändamål måtte bevilja ett anslag å 1 595 kronor.

Då ett flertal olyckstillbud efter mörkrets inbrott förekommit vid Lillåns småbåtshamn på grund den bristfälliga belysningen därstädes har hamnstyrelsen efter utredning i ärendet funnit det nödvändigt, att tvenne ljuspunkter uppsättas därstädes för en av tekniska verken till 320 kronor beräknad kostnad. Resten av det begärda anslaget, 1.275 kronor, erfordras för nödvändig ommålning av Aros- och Västeråsmagasinen samt kran nr I i gamla hamnen.

Hamnstyrelsen hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta att för anordnande av belysning vid småbåtshamnen samt ommålning av hamnmagasin och lyftkran bevilja ett anslag å 1.595 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 17 maj 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 1.595 kronor samt

att härav föranledd utgift skall upptagas till täckning i hamnstyrelsens stat för år 1946.

Nr 112. Uppförande av skollovskolonibyggnad vid sjön Rossvalen.

Styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier har i skrivelse den 27 april 1945 till stadsfullmäktige anfört följande:

Föreningen Västerås skollovskolonier har i inte mindre än 40 år bedrivit koloniverksamhet i Västerås. Denna verksamhet var under de första åren helt och hållet beroende av frivilliga gåvor och bidrag. Under de senare åren har Västerås stad på ett verksamt sätt genom årliga anslag bidragit till, att verksamheten kunnat möta tidens krav och allt mer och mer utvidgas. Sedan år 1941 har över 300 barn årligen kunnat beredas kolonivistelse genom föreningens försorg. Föreningen har dock inte på långt när kunnat mottaga alla barn, som anhållit om kolonivistelse. Som exempel kan nämnas, att det föregående år anmäldes 457 barn till kolonivistelse. Inte mindre än 152 barn måste avvisas. Efter allt att döma, kommer dessa siffror att bli avsevärt större, inte minst på grund av det starkt stigande barnantalet i Västerås. Redan i år är antalet sökande så stort, att endast hälften kan tas emot. Med anledning av att så många barn inte har möjlighet att erhålla kolonivistelse, fastän de verkligen behövde

det, har föreningen från flera håll erhållit uppmaning att utöka verksamheten. Styrelsen har dryftat olika möjligheter men funnit, att föreningen för närvarande inte har resurser att tillmötesgå detta krav. Som bekant äger föreningen tre kolonihem, ett i Frösåker, ett i Trummelsberg och ett i Mårdshyttan. Det sistnämnda kunde uppföras tack vare ett anslag av 113.750 kr. av Västerås stad. De totala kostnaderna för detta kolonihem belöpte sig på 135.000 kr., exklusive tomt och inventarier. Något direkt bidrag från staden för uppförande och förvärv av de övriga kolonihemmen har föreningen icke fått mottaga. Trummelsbergs kolonihem, som under en följd av år varit uthyrt till A.-B. Lux, Stockholm, som arbetarbostäder åt torvtäktsarbetare, är av sådan beskaffenhet att det enligt provinsialläkarens och styrelsens samstämmiga åsikt icke är lämpligt för koloniändamål och följaktligen kommer att nedläggas och icke vidare användas som koloni. I dess ställe hyr koloniföreningen en bergsmansgård i Bysala. Även denna gård inspekterades föregående sommar av provinsialläkaren och utdömdes då av honom. Alltså äger föreningen för närvarande endast två kolonihem, som med fördel kunna användas för sitt ändamål. Att detta är för litet i en växande stad som Västerås är uppenbart. Behovet av ett nytt tidsenligt kolonihem för Västerås stads barn är således skriande stort.

Som förut påpekats saknar koloniföreningen medel att för närvarande uppföra ett sådant men disponerar dock medel till tomt och inventarier. En välbelägen och för ändamålet lämplig tomt vid sjön Rossvalen i Gusselby utanför Lindesberg har redan inköpts. Styrelsens tanke var från början att bebygga den först om något eller några år med tanke på att byggnadskostnaderna då skulle vara avsevärt lägre än nu. Emellertid har kravet på att bygga ett nytt kolonihem blivit så pass starkt, att styrelsen inte velat ta på sitt ansvar att dröja med fullföljandet av byggnadsplanerna, allrahelst vi utan tvivel gå mot sådana tider, då allt flera hem behöver hjälp för att få ut barnen till en stärkande kolonivistelse under sommaren. Föreningen disponerar för närvarande 60.000 kronor. Till inredning och inventarier i det nya kolonihemmet beräknas åtgå omkring 30.000 kronor. Den återstående summan, 30.000 kronor, behövs dels för underhåll och reparationer av föreningens fastigheter och dels som grundplåt till ytterligare ett kolonihem. Styrelsen räknar nämligen med, att det inom en ej alltför avlägsen framtid kommer att behövas ett fjärde kolonihem, om barnantalet i Västerås kommer att stiga i samma snabba takt som hittills.

För att kunna tillmötesgå kravet på ett nytt kolonihem har koloniföreningens styrelse beslutat att göra en vördsam hemställan till Stadsfullmäktige om anslag till nämnda kolonibygge. Ritningar till detsamma har i samråd med styrelsen utarbetats av arkitekt Viktor Segerstedt, Västerås. Byggnadens kvalitet ifråga om konstruktion och bekvämlighetsanordningar etc. framgår av bifogade ritningar och beskrivning. *(Ej tryckt finnes tillgänglig å stadskansliet.)* Hemmet är avsett för lägst 60 barn. En byggnad enligt föreliggande förslag skulle genom värmelednings införande kunna göras till ett präktigt kollektivhem även under vintertid. Kostnaden för byggnadsföretaget har beräknats till 195.000 kronor. Kostnadsförslaget, som bifogas, bygger på anbud från erfarna byggnadsentreprenörsfirmor. Arbetstillstånd för byggnadsföretaget kommer enligt vad vederbörande myndighet meddelat att beviljas under hösten, såvida icke läget på arbetsmarknaden förvärras ytterligare. Den årliga merkostnaden för koloniverksamheten skulle, om detta kolonihem kommer till stånd, bli omkring 7.500 kronor.

Inom socialvården ha mer och mer de förebyggande åtgärderna kommit att spela en stor roll. Man har lärt sig inse deras stora betydelse för individen och därmed

också för samhället. Då barnkoloniverksamheten, som har till syfte att höja såväl den fysiska som den andliga standarden företrädesvis hos klena barn från mindre bemedlade hem, med skäl kan räknas till dessa förebyggande åtgärder, är det vår förhoppning, att vår hemställan om ett anslag för att kunna utöka denna verksamhet skall röna förståelse.

Med hänsyn till vad sålunda anförts får styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag av Etthundranittiofemtusen (195.000: —) kronor för uppförande av ny kolonibyggnad vid sjön Rossvalen enligt bifogade ritningar.

Under förutsättning att Stadsfullmäktige beviljar begärda anslag kommer styrelsen att fullfölja byggnadsprojektet och igångsätta bygget under hösten.

Drätselkammaren har den 17 maj 1945 i anledning härav avgivit följande yttrande:

Såsom i styrelsens skrivelse angives torde ett starkt behov föreligga av en ny skollovskolonibyggnad, varför kammaren förordar att en dylik uppföres. Vid granskning av styrelsens projekt, vars närmare utformning framgår av styrelsens skrivelse har drätselkammaren icke funnit något att erinra. Drätselkammaren vill emellertid särskilt understryka, att kammaren förutsätter, att byggnaden under den del av året, då skollovskoloniverksamheten ej pågår, på lämpligt sätt utnyttjas, t. ex. genom uthyrning.

I detta sammanhang vill drätselkammaren erinra om att det anslag å 113.750 kronor, vilket stadsfullmäktige under år 1940 beviljade för uppförande av kolonihem i Mårdshyttan och som jämlikt stadsfullmäktiges beslut skulle gäldas av uttaxerade medel med $^{1}/_{5}$ i var och en av 1941—1945 års skattestater numera tillfullo guldits.

Det nu begärda anslaget torde lämpligen böra täckas genom upplåning på kortare tid, förslagsvis 5 år.

Med åberopande av vad sålunda framhållits får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att anvisa ett anslag å 195.000 kronor för uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med skollovskolonistyrelsens förslag av skollovskolonihem vid sjön Rossvalen i Gusselby utanför Lindesberg,

att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd att upptaga ett 5-årigt amorteringslån å 195.000 kronor för ändamålet ifråga ävensom att vidtaga övriga erforderliga åtgärder för lånets upptagande.

Nr 113. Uppförande av daghem å stadsägan 1789 A m. m.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 april 1945 anfört följande:

Hösten 1940 började i Västerås de två första kommunalt understödda barnträdgårdsavdelningarna i Herrgårdsskolans annex. Sedan dess har verksamheten snabbt

vuxit ut och omfattar f. n. tretton *barnträdgårdsavdelningar,* ett *eftermiddagshem* för skolbarn samt på somrarna *dagkoloni-* och *lekplatsverksamhet.* Det har visat sig vara synnerligen välbetänkt att kommunens första initiativ ifråga om den s k. halvöppna barnavården kommit att gälla just barnträdgårdsverksamheten, som står öppen för alla samhällskategorier oavsett sociala och ekonomiska hemförhållanden och har en grundläggande betydelse för samhällets förebyggande barna- och ungdomsvård. Detta underströks också mycket kraftigt av riksdagsman Elmgren från socialstyrelsen i hans föredrag i samband med invigningen av Tunby barnstuga i år.

Även 1941 års befolkningsutredning har understrukit vikten av den pedagogiskt betonade barnträdgårdsverksamheten och att framförallt denna är förtjänt av statens stöd.

I den senast tillkomna barnstugan vid Tunby har barnstugustyrelsen även försöksvis börjat med *fritidsverksamhet för skolbarn.* Denna verksamhet blir en naturlig länk mellan barnträdgårdarna och ungdomsverksamheten och bygger i främsta rummet på att uppmuntra självverksamhet, initiativrikedom och ansvarskänsla hos de unga och mindre på att erbjuda barnen enbart av ledare organiserad sysselsättning. Många av de nuvarande svårlösta ungdomsproblemen skulle kunna förebyggas om barnen under sina uppväxtår finge goda vanor då det gäller umgänge med jämnåriga och vuxna och från början lärde sig akta och vårda sådan gemensam egendom som samlings- och klubblokaler med deras inventarier m. m. Självfallet skall denna verksamhet liksom barnträdgårdarna stå i intimt samarbete med hemmen.

Genom att knyta denna fritidsverksamhet till barnstugorna finnes större möjligheter att lösa huvudfrågan inom allt ungdomsarbete, nämligen ledarfrågan. Till en barnträdgårdslärarinnas arbetsuppgifter hör ofta även omhändertagandet av äldre barn och ungdom, och barnstugustyrelsen kommer givetvis att för dessa kombinerade barnstugor söka de för denna arbetsuppgift lämpliga lärarinnorna. Tanken är också att då barnstugornas skolbarn kommit upp i ungdomsåren de skola ha fostrats till allt större självständighet i sitt kamratliv och att bland dessa ungdomar skall finnas sådana som mognat till att kunna övertaga ledningen för yngre kamrater.

Den blygsamma början till skolbarns- och ungdomsarbete som under vårterminen gjorts på Tunby barnstuga har slagit synnerligen väl ut. Det är givet att barnstugustyrelsen med ovannämnda utgångspunkter anser det vara av största vikt att denna verksamhet växer ut att omfatta så många av stadens barn som möjligt. Platstillgången motsvarar f. n. ingenstädes behovet. Genom de årliga anmälningarna till barnträdgårdarna kan styrelsen ha en överblick över var behovet är störst. Först då platsbristen inom någon stadsdel visat sig konstant har barnstugustyrelsen gjort hemställan till stadsfullmäktige att få upprätta nya avdelningar.

De mest aktuella problemen just nu är att få till stånd *ännu en barnstuga* för den hastigt växande *västra stadsdelen* samt att anskaffa *en mera ändamålsenlig lokal* för den *östra stadsdelen.*

Vad först den västra stadsdelen beträffar anser barnstugustyrelsen den bästa lösningen vara att anskaffa en friliggande byggnad (Bilaga I a och b) *(Ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet)* liksom vid Tunby. Styrelsen skulle dock vilja föreslå att man vid denna barnstuga räknade med dubblerade barnträdgårdsavdelningar, alltså två avdelningar på förmiddagen och två på eftermiddagen, samt rymligare lokaler för fritidsverksamheten. Styrelsens avsikt är att därvid överflytta den senast tillkomna

extra avdelningen på Jakobsberg till den nya barnstugan, så att realiter endast tre nya avdelningar tillkomma. Detta torde vara nödvändigt för att i någon mån motsvara behovet av platser. Inom Djuphamnsområdet, där som regel unga familjer under tillväxt bosatt sig, föds f. n. enligt uppgifter från barnavårdscentralen fler barn än inom någon annan stadsdel. Barnstugustyrelsen vill understryka vikten av att *förebyggande barn- och ungdomsvård insättes samtidigt med ökad bebyggelse och icke då missförhållande redan hunnit uppstå.*

Det bifogade förslaget har kostnadsberäknats till 110.000 kronor. Inventariekostnaderna beräknas till c:a 9 000: — kronor. Styrelsen ämnar begära arvsfondsbidrag till byggnads- och inventariekostnader. Fritidslokalerna kunna därvid också utnyttjas för andra ungdomsorganisationers verksamhet; barnträdgårdsavdelningarna och skolbarnsklubbarna beräknas sluta sitt arbete kl. 18.30, och efter kl. 19 bli således lokalerna lediga för klubb- och fritidsverksamhet. Styrelsen avser att på kvällarna kostnadsfritt upplåta lokalerna dels till ungdomsföreningar, dels till den föreningslösa ungdomen i trakten för samkväm, hobbyverksamhet och oskyldig förströelse.

Tomt har efter anhållan från barnstugustyrelsen ställts till förfogande av Asea på Hammarbyområdet. Men med hänsyn bl. a. till eventuellt dröjsmål med bebyggelsen på detta område, vill styrelsen i stället föreslå norra delen av *Ragvalds Backe* såsom varande lämpligaste plats för ändamålet Det hittills föga utnyttjade parkområdet skulle därigenom kunna bli en värdefull tillgång för trakten. Under förutsättning att detta beviljas har Asea ställt pekuniärt bidrag i utsikt i stället för den tidigare utlovade tomten.

Driftskostnaderna för fyra (4) barnträdgårdsavdelningar och för fritidsverksamhet för skolbarn beräknas till 12.460 kronor per år. Då en av avdelningarna redan finnes upptagen i barnstugornas budget blir den verkliga ökningen av anslaget c:a 10.960 kronor.

Vad beträffar barnträdgårdslokalen i pensionärshemmet på Tenngatan har den endast provisoriskt kunnat godkännas av förste stadsläkaren i väntan på det *planerade nybygget vid Korsängsskolan* om vilket barnstugustyrelsen hösten 1941 gjort framställan till stadsfullmäktige. Emellertid skulle styrelsen med stöd av sina erfarenheter och socialstyrelsens råd och anvisningar beträffande halvöppen barnavård nu vilja frångå det tidigare förslaget om en större 2-våningsbyggnad av sten. *En enplansbyggnad i trä* skulle lättare kunna inplaceras i terrängen, så att den vackra lövskogsbacken vid Korsängsskolan skonades så mycket som möjligt. Byggnaden bör planeras så att den kunde byggas *etappvis,* varvid man i första hand skulle bygga upp lokaler för barnträdgårdarna, då de nuvarande innebära en viss hälsorisk för barnen. Barnstugustyrelsen skulle därför vilja föreslå att stadsarkitekten i samråd med barnstugustyrelsen skulle inkomma med ett *nytt skissförslag* till nybyggnad vid Korsängsskolan inrymmande lokaler för barnträdgårdar, daghem och fritidslokaler för skolbarn och ungdom och så planerade att de efter behov kunna byggas etappvis.

Som ovan framhållits har den verksamhet som hittills bedrivits av Västerås Stads Barnstugor varit den som anses vara den grundläggande för samhällets barn- och ungdomsvård i sin helhet och ägnad att vara ett stöd och komplement till hemmen i deras ansvarsfulla uppgift, ej en ersättning för dem. Vissa sociala förhållanden nödvändiggöra dock ett omhändertagande av *barn för heldagsvård.* Många mödrar måste på grund av ekonomiska förhållanden genom förvärvsarbete bidraga till familjens uppehälle. Därtill kommer de svåra förhållandena på arbetsmarknadens om-

råde. I sitt remissyttrande över statsbidragsansökan från Västerås stads barnstugor har *statens arbetsmarknadskommission tillstyrkt bidrag under förutsättning att barnstugustyrelsen vidtager åtgärder för att även kunna omhändertaga barn till förvärvsarbetande mödrar.*

I Västerås finnes f. n. endast ett daghem för 25 barn i ålder 2—7 år (Västerås Barnkrubba), vilket måste anses alldeles otillräckligt för en industristad av Västerås storlek.

Enligt socialstyrelsens Råd och anvisningar n:r 16, 1944 bör barnantalet i daghem begränsas till c:a 30 barn och daghemmen om möjligt förläggas så att mödrarna icke behöva frakta barnen för långa vägar.

Styrelsen anser sig dock *icke* kunna påyrka att *mer än ett daghem* uppföres just nu (ehuru ovan framförda plan över Korsängsbygget möjliggör tillkomsten av ett daghem även på öster längre fram) och har därför stannat för att *detta måste ligga centralt.* Svårigheten har härvidlag varit att anskaffa lämplig tomt, men styrelsen anser sig ha funnit en sådan genom att föreslå daghemmets förläggande till östra delen av lekplatsen invid Östra Kyrkogården intill Norra Ringvägen enligt bifogade plan (Bilaga II a). *(Ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet.)* Denna lekplats har aldrig varit lyckad som sådan. Genom att förlägga daghemmet dit och därmed tillförsäkra lekplatsen goda ledarinnor kommer de säkert att bli mer frekeventerad och göra ett mer tilltalande intryck. De bifogade ritningarna, som godkänts av socialstyrelsen, äro också synnerligen väl planerade, varför alla förutsättningar finnas att här skapa ett förstklassigt daghem. Socialstyrelsen har också i sitt godkännande (Bilaga II b) av lokalerna uttryckt sin stora tillfredsställelse över att just denna typ av hemliknande institutioner kommer till stånd i stället för de tidigare dominerande stora anstaltspräglade anläggningarna.

Byggnaden kommer att omfatta 35 platser för barn i åldern 0—7 år. Enligt preliminära kostnadsberäkningar komma byggnadskostnaderna att uppgå till 130.000 kronor. Inventariekostnaderna beräknas att inklusive golvbeläggning uppgå till c:a 17.000 kronor. Den i daghemmet inrymda tvättstugan kommer att utnyttjas av samtliga barnstugor och därigenom medföra besparingar. Till byggnadskostnader och inventarier ämnar styrelsen söka arvsfondsbidrag, vilket kan beräknas utgå med 35.000—40.000 kronor. Driftskostnaderna beräknas enligt bifogade statförslag (Bilaga II c) *(Ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet)* uppgå till c:a 17.000 kronor under förutsättning att daghemmet är fullbelagt. Vid beräkning av statförslaget ha socialstyrelsens bestämmelser iakttagits så att statsbidrag skall kunna påräknas för driftskostnaderna.

Med stöd av ovanstående vill styrelsen för Västerås stads barnstugor härmed hemställa att stadsfullmäktige ville besluta att anslå 119.000 kronor till byggnads- och inventariekostnader för en barnstuga å norra delen av Ragvalds backe enligt bifogade ritningar, att uppdraga åt stadsarkitekten att i samråd med barnstugustyrelsen göra upp nytt skissförslag till tidigare planerad institution för halvöppen barnavård vid Korsängsskolan och att anslå 147.000 kronor till byggnads- och inventariekostnader för ett daghem å stadsägan 1789 A enligt bifogade ritningar.

Drätselkammaren har i ett den 17 maj 1945 avgivet yttrande anfört följande:

Såsom barnstugustyrelsen i skrivelsen framhållit har Asea ställt till barnstugustyrelsens förfogande tomt å Hammarbyområdet. Med hänsyn till bl. a. eventuellt

dröjsmål med bebyggelsen på detta område, har styrelsen emellertid såsom lämplig plats för denna barnstuga i stället föreslagit norra delen av Ragvalds backe. Då någon närmare prövning av frågan angående lämpligaste platsen för barnstugan ännu icke kunnat företagas och frågan härom sålunda tillsvidare står öppen har drätselkammaren i detta sammanhang icke velat taga ställning till projektet i denna del utan kommer drätselkammaren att senare ingå till stadsfullmäktige med separat framställning om barnstugan. Beträffande det föreslagna daghemmet får drätselkammaren, som funnit det av barnstugustyrelsen i samråd med socialstyrelsen härutinnan utarbetade förslaget ändamålsenligt och den föreslagna platsen för daghemmets uppförande lämplig, för sin del tillstyrka, att ett dylikt daghem uppföres efter i huvudsak de av styrelsen angivna riktlinjerna.

Drätselkammaren vill i detta sammanhang lämna en kortfattad redogörelse för de villkor, som gälla för statsbidrag till driften av daghemmet.

Enligt Kungl. Socialstyrelsens kungörelse den 4 januari 1944 (S. H. nr 1) må statsbidrag utgå till kommun, stiftelse, förening eller industriföretag för driften av anstalt för halvöppen barnavård, som av Arbetsmarknadskommissionen prövas erforderlig med avseende å ortens behov av kvinnlig arbetskraft och som i övrigt av Socialstyrelsen prövas fylla ett inom orten förefintligt behov. Arbetsmarknadskommissionens samtycke behöves dock ej ifråga om statsbidrag till sådan anstalt, som socialstyrelsen prövar erforderlig med hänsyn till särskilda sociala och andra förhållanden. Såsom statsbidragsberättigad anstalt för halvöppen barnavård betraktas bl. a. daghem för beredande av heldagsvistelse, d. v. s. vård under mer än 6 timmar, åt barn, som ännu icke uppnått skolåldern. Såsom villkor för statsbidrag gäller, att daghemmets lokaler godkännas av socialstyrelsen, att anstalten står under ledning av person med viss utbildning och vissa kvalifikationer, att för anstalten antages av socialstyrelsen godkänt reglemente, att verksamheten bedrives enligt en för minst ett år i sänder uppgjord och av socialstyrelsen godkänd plan, upptagande högsta och lägsta tillåtna antalet barn, antalet anställda samt storleken av vårdavgifterna ävensom att anstalten och dess personal står under kontinuerlig läkarkontroll. Statsbidrag utgår dels i form av bidrag till avlöning för föreståndarinnan och personal, dels ock i form av kostbidrag. Lönebidraget utgör ⅓ av den grundlön, som huvudmannen för anstalten fastställt, dock högst 3.450 kronor för F-ort, dit Västerås stad i dyrortshänseende hör. Härtill utgår statsbidrag för ålderstillägg efter 3, 6, 9 och 12 års väl vitsordad tjänstgöring med högst 180 kronor å F-ort. Kostbidraget utgör 15 öre för barn och dag i anstalt, där en måltid lagad mat utspisas och 30 öre för barn och dag i anstalt, där minst 2 måltider lagad mat utspisas. För barn under 1 år utgår 30 öre per barn och dag, förutsatt att barnen äro omhändertagna för heldagsvård. Ansökan om statsbidrag ställes till socialstyrelsen. Bidraget utbetalas halvårsvis i efterskott.

Av den beräknade totalkostnaden, kronor 147.000, bör den del som belöper på inventarierna eller 17.000 kronor täckas av uttaxerade medel i 1946 års stat och den övriga delen av anslaget 130.000 kronor, svarande mot byggnadskostnaderna, genom upptagande av ett amorteringslån å 5 år. För att icke onödigtvis taga i anspråk den underställningsfria lånerätten bör Kungl. Maj:ts tillstånd till upptagande av lånet sökas.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med barnstugustyrelsens förslag av ett daghem för barn å stadsägan 1789 A här i staden jämte anskaffande av inventarier därtill anvisa ett anslag av 147.000 kronor,

att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas till ett belopp av 17.000 kronor, motsvarande inventariekostnaderna, genom uttaxering i 1946 års stat samt till ett belopp av 130.000 kronor, motsvarande byggnadskostnaderna, av lånemedel samt

att bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av ett 5-årigt amorteringslån å sistnämnda belopp och vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder ävensom barnstugustyrelsen att till vederbörande myndigheter ingiva ansökan om statliga bidrag.

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 28 juni 1945 Ser. A nr 6

Nr 114. Inrättande av en 4-årig reallinje vid gymnasiet.

Drätselkammaren har i en den 7 juni 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I proposition till riksdagen ang. anslag för budgetåren 1945—1946 till avlöningar vid de allmänna läroverken m. m. har Kungl. Maj:t bl. a. föreslagit, att en 4-årig realgymnasielinje i stället för en av de 3-åriga skall fr. o. m. budgetåret 1945—1946 upprättas vid högre allmänna läroverket i Västerås. Ombildningen skulle tillgå sålunda, att en avdelning av R I4 upprättas läsåret 1945—1946 och följande år successivt en avdelning av R III4 och R IV4 och att en avdelning av realskolans avslutningsklass om möjligt indrages läsåret 1945—1946 och följande år successivt en avdelning av R I3 och R III3. Skolöverstyrelsen har i skrivelse till rektorsämbetet vid Västerås högre allmänna läroverk fäst uppmärksamheten på att den organisationsändring, som blir följden av ett bifall till Kungl. Maj:ts proposition förutsätter, att Västerås stad åtager sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler *jämte inredning och möbelutrustning för den nya linjen* samt *bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarpersonal.* I skrivelsen framhålles jämväl, att definitivt beslut om lärareavlöningar för den nya linjen icke kan meddelas, förrän staden åtagit sig dessa förpliktelser. Drätselkammaren, som förehaft frågan om stadens åtagande i berörda hänseende till behandling, får i ärendet anföra följande.

Läroverksstäderna ha som bekant sedan gammalt sig ålagt att hålla för undervisningen i läroverket erforderliga lokaler ävensom att tillhandahålla bostad åt rektor eller hyrsersättning härför. Så är även förhållandet i Västerås, där stadsfullmäktige åren 1901 och 1906 fattat beslut om åtagande för staden om byggnadsskyldighet och bostadshållning åt rektor. År 1908 ha stadsfullmäktige vidare på förslag av drätselkammaren *dels* förklarat sig villiga att för framtiden ikläda sig skyldighet att verkställa de ny- och tillbyggnader, som av stadsfullmäktige prövats vara erforderliga för undervisningen vid läroverket ävensom att för framtiden underhålla till läroverket hörande byggnader i den mån läroverkets byggnadsfond och andra för tillgodoseende av läroverkets byggnadsbehov avsedda kassor eller andra tillgångar ej därtill kunde lämna bidrag, *dels ock* att med avseende å bostad eller hyresersättning åt rektor åtaga sig den skyldighet, som härutinnan kunde åligga staden enligt bestämmelserna i läroverkets stadgar av den 18 februari 1905. Genom särskilda beslut under åren 1909—1912 blev åtagandet ytterligare förklarat och bekräftat. Slutligen må nämnas, att stadsfullmäktige den 26 juni 1933 på hemställan av läroverkets rektor om bestämd uppgift huruvida stadsfullmäktiges beslut rörande läroverkets ombildning till samläroverk inneburit att staden åtagit sig att anskaffa lokaler för ytterligare parallellavdelningar utöver de i kungl. cirkulär den 22 december 1927 beräknade 23 klassavdelningarna, på drätselkammarens förslag förklarat, att stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1931 att åtaga sig byggnadsskyldighet för det till samläroverk ombildade högre allmänna läroverket, avsett ett läroverk med 23 klassavdelningar enligt nämnda cirkulär.

Den nu lämnade redogörelsen visar sålunda tydligt, att Västerås stad aldrig gentemot staten gjort några åtaganden beträffande inventariehållning och tillhandahållande av vaktmästarebostäder. Väl har fråga om inventariehållning varit uppe och även beslutats beträffande ett planerat flickläroverk, vilket emellertid icke kom till stånd. Vid senare tillfällen gjorda försök att få staden att åtaga sig inventariehållning ha av stadsfullmäktige konsekvent avvisats.

Då staten nu i samband med en ifrågasatt organisationsändring vid läroverket genom uppställande av villkor, att staden skulle hålla inredning och möbelutrustning för den nya gymnasielinjen samt bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarepersonal medvetet söker utvidga stadens en gång gjorda åtaganden må anmärkas, att denna tendens första gången kommer till synes i samband med propositionen om statens övertagande av vaktmästarnas avlönande. På förslag av riksräkenskapsverket och statskontoret beslöt nämligen 1941 års riksdag biträda ett uttalande av föredragande departementschefen av innehåll att vid framdeles förekommande ändringar i läroverkens organisation borde uppställas som villkor, att vederbörande kommun åtoge sig att tillhandahålla bostäder åt läroverkets vaktmästare. Trots detta departementschefens av riksdagen godkända uttalande är det emellertid ägnat att förvåna att man från statsmakternas sida kräver dessa utvidgade åtaganden från staden, då den föreslagna organisationsändringen såvitt man kan se icke föranleder någon utökning av antalet klassavdelningar vid läroverket och väl förmodligen ej heller någon förstärkning av lärarekrafterna. Rent principiellt måste man enligt drätselkammarens förmenande från kommunens sida reagera mot det sätt, på vilket staten söker utvidga kommunens åtagande. Såsom redan framhålles har emellertid drätselkammaren, ehuru med tvekan, ansett att staden bör ikläda sig de utvidgade skyldigheterna med hänsyn till önskvärdheten av att erhålla den 4-åriga realgymnasielinjen.

Det nuvarande samläroverket är organiserat med en 4-årig och en 5-årig realskola, vilka båda avslutas med realskoleexamen, samt ett 4-årigt latingymnasium och ett 3-årigt realgymnasium. Den 4-åriga realskolan bygger på 6-årig folkskola under det den 5-åriga realskolan bygger på 4-årig folkskola. I det 4-åriga latingymnasiet vinner man inträde efter att ha tillbringat 4 klasser i den 5-åriga realskolan eller 3 klasser i den 4-åriga realskolan. Tillträdet till den 3-åriga gymnasielinjen förutsätter däremot realskoleexamen antingen på den 4-åriga eller den 5-åriga realskolan. Från pedagogiskt håll och från föräldrahåll anses det 4-åriga gymnasiet vara att föredraga på grund av att lärjungarna bättre hinna smälta sina kunskaper och med hänsyn till att undervisningen där kan fortgå under lugnare former än å det 3-åriga gymnasiet. Det 4-åriga gymnasiet måste sålunda vara att föredraga, vilket även framgår av bifogade protokollsutdrag från lokalstyrelsen, vari styrelsen livligt tillstyrker den nu ifrågasatta omorganisationen. Det må anmärkas, att det i första hand torde vara i staden bosatta lärjungar, som komma att nyttja den 4-åriga realgymnasielinjen under det att i städer med realskolor bosatt ungdom regelmässigt torde komma att i sin hemstad avlägga realskoleexamen och därefter övergå på den 3-åriga realgymnasielinjen. Med hänsyn härtill har drätselkammaren som ovan framhållits ansett sig böra med frånträdande av sin principiella inställning tillstyrka stadsfullmäktige att ikläda staden de vidgade skyldigheter, som erfordras för den 4-åriga realgymnasielinjens inrättande. Drätselkammaren vill emellertid betona, att staden uttryckligen åtager sig endast inredning och möbelutrust-

ning för den nya linjen men däremot icke för läroverket i övrigt. Kostnaden härför torde för närvarande icke bliva särskilt stor, enär utrustning och möbler redan finnas, utan åtagandet torde väl komma att avse nyanskaffning för framtiden. Vad vaktmästarepersonalens bostäder beträffar finnas för närvarande icke inom läroverksfastigheten några dylika bostäder, varför staden torde få komma att lämna hyresersättning till de två för närvarande anställda vaktmästarna. Storleken av denna hyresersättning lär komma att röra sig om 1.500—2.000 kronor per år för bägge vaktmästarna tillsammans.

Lokalstyrelsen vid högre allmänna läroverket i Västerås har vid sammanträde den 4 januari 1945 beslutat livligt tillstyrka den ifrågasatta omorganisationen under förhoppning att denna snarast måtte bliva verkställd samt vidare understrukit den stora fördelen för de elever, som förbereda sig för studentexamen, att så tidigt som möjligt få välja den studielinje som för fram till detta mål.

Drätselkammarens förslag:

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka, att stadsfullmäktige ville besluta

att för den händelse den föreslagna nya 4-åriga relagymnasielinjen från och med läsåret 1945—1946 inrättas vid Västerås högre allmänna läroverk tillförbinda staden att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning för den nya linjen samt bostäder åt för läroverket erforderlig vaktmästarepersonal.

Nr 115. Jämkning av stadsplanen för kv. Igor.

Byggnadsnämnden har uti en den 7 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i april 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Igor i Västerås.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Förslaget har godkänts av samtliga berörda markägare.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING
till förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret IGOR i Västerås stad.

Den föreslagna jämkningen av stadsplanen innebär

dels att trevåningsbebyggelsen utmed Östra Kyrkogatan utsträckes söderut intill fyravåningsbebyggelsen utmed samma gata,

dels att det tidigare medgivna trevåningshuset på gården till tomt Idolf 7 slopas,

dels att det tidigare medgivna trevånings gårdshuset på tomt Idolf 2 slopas och ersättes med en fyravåningsbyggnad vid Vasagatan.

dels att det tidigare fastställda området för överbyggd gård utsträckes norrut i linje med gränsen till tomt Idolf 2,

dels att samtliga föreslagna områden med tre- och fyravåningsbebyggelse utmed Smedjegatan, Stora torget och Vasagatan reserveras för handelsändamål.

Den för kvarteret gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 30 maj 1941.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse:

§ 1.

Områdets användning.

Med H betecknat område får användas endast för handelsändamål, byggnadsnämnden dock obetaget att i undantagsfall medgiva inredande av bostadslägenhet i övre våningarna.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med H betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 4.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), än siffran i romben angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med III eller IV betecknat område får byggnad uppföras med högst tre eller fyra våningar.

§ 6.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio grader.

§ 7.

Byggnadsmaterial.

Å med H betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås i april 1945.

Sven Ahlbom.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 7 juni 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för kv. Igor samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 116. Försäljning av tomtmark i kv. Nella.

Drätselkammaren har i en den 7 juni 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Inom kvarteret Nella äger staden utmed Floragatan en tomt som ännu icke är bebyggd men till vilken spekulanter anmält sig. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagbara försälja staden tillhörig tomtmark inom kv. Nella.

Nr 117. Utförande av div. gatuarbeten inom staden.

Drätselkammaren har i en den 7 juni 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan drätselkammarens gatudelegerade tillsammans med byggnadschefen förberett frågan om vilka gatuarbeten, som under innevarande säsong skola komma till utförande får drätselkammaren med biträdande av gatudelegerades förslag förelägga stadsfullmäktige följande gatuarbeten, för vilka anslag äskas.

1. Omläggning av Jakobsbergsgatan på delen Kristinagatan—Götgatan.

På ifrågavarande gatusträcka ha nybyggnader uppförts och stadens skyldighet att iordningställa gatan i enlighet med gällande stadsplan har inträtt. Arbetet har kostnadsberäknats till 29.000 kronor.

2. Iordningställande av Hållgatan delen Skepparbacken—Stora gatan.

Denna gatusträcka är livligt trafikerad både av fordon och fotgängare, särskilt skolbarn på väg till och från de vid denna gata belägna Skepparbacks- och Mariabergsskolorna. Drätselkammaren föreslår gatans iordningställande med kantsten, justering av körbanor och gångbanor samt iordningställande av parkeringsplats. Arbetet har kostnadsberäknats till 16.000 kronor.

3. Iordningställande av Djäknebergsgatan delen Kristinagatan—Vattentornet.

Jämväl utefter denna gata ha nybyggnader verkställts och en breddning av gatan samt desammas förseende med kantstenar är av behovet påkallat. Kostnaden beräknas till 14.000 kronor.

4. Iordningställande av Floragatan delen Stora gatan—Västra Bergsgatan.

Drätselkammaren föreslår att denna gatusträcka förses med råkantsten, varjämte justering företages av körbana och gångbanor. Erforderligt anslag uppgår till 6.300 kronor.

5. *Iordningställande av Västra Bergsgatan.*

Drätselkammaren föreslår gatans omläggning med råkantsten samt justering av körbana och gångbanor för en beräknad kostnad av 6.900 kronor.

6. *Iordningställande av Montörgatan.*

På en del av denna gata förekommer berg i rätt stor utsträckning, vilket gör att gatan, som har en viss betydelse ur kommunikationssynpunkt, är mycket svårframkomlig. Drätselkammaren föreslår, att staden åtager sig bortsprängning i erforderlig utsträckning av berg för en beräknad kostnad av 7.000 kronor.

7. *Iordningställande av Vargbogatan mellan Frejagatan—Stockholmsvägen.*

Denna gata, som numera ligger inom fastställd stadsplan, upptager en rätt livlig trafik. Gatan är synnerligen dålig och i stort behov av att iordningställas. Fastighetsägarna utmed gatan äro enligt gällande gatukostnadsbestämmelser skyldiga att så snart tomtindelning fastställts och gatuarbetet blivit utfört bidraga till kostnaderna för gatans iordningställande. Drätselkammaren har vid två olika tillfällen fört förhandlingar med fastighetsägarna och därvid klargjort för dem deras skyldigheter. Något intresse från fastighetsägarnas sida att gatan iordningställes under förutsättning av att fastighetsägarna skola bidraga till kostnaderna föreligger icke. Emellertid måste det enligt drätselkammarens förmenande ur allmän synpunkt vara ett intresse att nu iordningställa gatan innan staden har laglig skyldighet därtill. Drätselkammaren har för avsikt att underrätta fastighetsägarna därom att den omständigheten att gatan i förtid iordningställes icke kommer att befria dem från skyldigheten att erlägga gatukostnadsbidrag vid den tidpunkt då bidraget enligt gatukostnadsbestämmelserna är förfallet till betalning. Kostnaderna för gatans ordnande med kantsten, hårdgöring av körbana och iordningställande av grusade gångbanor ha beräknats till 37.000 kronor.

Kostnaderna för samtliga ovan omförmälda gatuarbeten uppgå sålunda till 116.200 kronor, med vilket belopp drätselkammaren äskar anslag ur det i årets stat under litt. 8 B 468 till stadsfullmäktiges förfogande stående anslaget å 400.000 kronor till övriga nyanläggningsarbeten för gator och vägar.

I sammanhang härmed vill drätselkammaren meddela, att kammaren beslutat att *dels* för ett tidigare av stadsfullmäktige beviljat och reserverat anslag å 75.000 kronor utföra omsättning med smågatsten av Stora gatans körbana mellan Hållgatan—Kopparbergsvägen, *dels ock* med anlitande av till drätselkammarens förfogande stående anslag utföra vissa andra gatuarbeten. Härtill komma de gatuarbeten, som enligt tidigare stadsfullmäktigebeslut skola utföras inom de områden där bebyggelse för närvarande pågår.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande av Jakobsbergsgatan mellan Kristinagatan—Götgatan anvisa 29.000 kronor,

att för iordningställande av Hållgatan mellan Skepparbacken—Stora gatan anvisa 16.000 kronor,

att för iordningställande av Djäknebergsgatan mellan Kristinagatan—Vattentornet anvisa 14.000 kronor,

att för iordningställande av Floragatan mellan Stora gatan —Västra Bergsgatan anvisa 16.300 kronor,

att för iordningställande av Västra Bergsgatan anvisa 6.900 kronor,

att för iordningställande av del av Montörgatan anvisa 7.000 kronor samt

att för iordningställande av Vargbogatan mellan Frejagatan och Stockholmsvägen anvisa 37.000 kronor samt

att ifrågavarande anslag, tillhopa 116.200 kronor skola gäldas av i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande under litt. 8 B 468 stående anslag till övriga nyanläggningsarbeten.

Nr 118. Vidtagande av reparations- och förbättringsarbeten inom varmbadhuset.

Badhusstyrelsen har i skrivelse till drätselkammaren den 29 maj 1945 anfört följande:

Under de senaste åren, då material för bl. a. målningsarbeten varit svåra att anskaffa och till kvaliteten mindre tillförlitliga, har i varmbadhuset endast de absolut oundgängliga reparationerna utförts. Då nu en lättnad i detta förhållande inträtt har badhusstyrelsen i samråd med byggnadschefen och stadsdirektören beslutat att verkställa något vidlyftigare förbättringsarbeten under sommaren bestående av bl. a. ommålning av hela simhallsavdelningen, målning av yttertak och ombyggnad av vissa toalettutrymmen. Dessa arbeten har av byggnadsingenjören kostnadsberäknats till kr. 9.000: —. Anslaget enligt årets stat för underhåll av fastigheten uppgår till kr. 4.000: —, men torde helt komma att tagas i anspråk för övriga nödvändiga reparationer under året, bl. a. lagning av ytterväggen mot Vasagatan.

Som ovan omnämnda förbättringsarbeten synas ej längre böra uppskjutas får badhusstyrelsen alltså hemställa att drätselkammaren måtte föranstalta om ett extra anslag för bestridande av kostnaderna för dessa arbeten på 10.000 kr.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1945 avgivet utlåtande med biträdande av badhusstyrelsens framställning tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för reparations- och förbättringsarbeten i varmbadhuset anvisa 10.000 kronor att utgå av i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställt reservationsanslag till oförutsedda utgifter.

Nr 119. Inköp av inventarier till stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 maj 1945 anfört följande:

För inköp av inventarier till stadsingenjörskontoret har i årets stat upptagits ett förslagsanslag å 2.000 kronor. Med hänsyn till att kontorets inflyttning i stadskamrerarekontorets förutvarande lokaler ägde rum, sedan staten uppgjorts, har

det visat sig att en del nödvändiga inventarieköp, vilka icke på förhand kunde beräknas, senare erfordrats. Sagda förhållande har haft till följd att anslaget ifråga i det närmaste förbrukats. Behov föreligger nu av ett tilläggsanslag å 1.000 kronor för inköp av bl. a. en räknemaskin och en skrivbordsstol.

På grund av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av inventarier till stadsingenjörskontoret bevilja ett tilläggsanslag å 1.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1945 avgivet utlåtande med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för inköp av inventarier för stadsingenjörskontoret bevilja ett anslag av 1.000 kronor att utgå av i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställt reservationsanslag till oförutsedda utgifter.

Nr 120. Understöd till Västerås Teateraktiebolag.

Västerås Teateraktiebolag har i skrivelse till drätselkammaren den 6 juni 1945 anfört följande:

Under åberopande av tidigare gjorda framställningar och av drätselkammaren och stadsfullmäktige fattade beslut samt av bifogade styrelseberättelse får Västerås Teateraktiebolag härmed vördsamt anhålla, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för år 1945 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Drätselkammaren har i en den 7 juni 1945 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Bolaget har alltsedan år 1929 erhållit kommunalt understöd för verksamheten. Under de två första åren utgick understödet i form av kontant bidrag och därefter i form av restitution av de till staden från teatern inbetalade nöjesskattemedlen.

Av bolagets styrelseberättelse samt vinst- och förlusträkning framgår, att de under år 1944 influtna och till bolaget restituerade nöjesskattemedlen uppgått till kronor 9.363:26, att avskrivningar skett å kostnaden för fastighetens restaurering med ytterligare 16.000 kronor, varigenom återstående del av restaureringskostnaden utgör 56.000 kronor, vilket sistnämnda belopp ingår i fastighetens i balansräkningen upptagna värde 276.000 kronor samt att styrelsen har för avsikt att successivt ytterligare söka nedbringa fastighetsvärdet, vilket emellertid anses möjligt endast under förutsättning, att staden även framgent lämnar understöd åt teaterbolaget.

Därest bolagets framställning bifalles erfordras icke särskilt anslag, enär i årets budget under litt. 20 H 721 finnes upptaget en utgiftspost å 25.000 kronor för restitution av nöjesskatt, i vilken post även ingår beräknad restitution till teaterbolaget.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för år 1945 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd, uppgående till beloppet under samma år vid föreställ-

ningar å teatern influtna och till staden inlevererade kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag samt

att vad bolaget sålunda erhåller i understöd till fullo skall återgäldas innan utdelning till aktieägarna i bolaget må ske.

Nr 121. A. B. F:s m. fl. skrivelse ang. det planerade landsbiblioteket.

Med skrivelse den 7 juni 1945 har *drätselkammaren* till stadsfullmäktige för kännedom överlämnat nedan intagna skrivelse ang. det planerade landsbiblioteket.

Med hänsyn till den ständigt fortskridande utvecklingen av ABF:s och Arosgårdens i Västerås studieverksamhet och därmed följande allt större svårigheter att uppbringa tillräckligt lokalutrymme för studiecirklarnas arbete, har Lokalavdelningen i Västerås av Arbetarnas Bildningsförbund vid årsmöte den 15 maj 1945 beslutat uppdraga åt sin styrelse jämte ordföranden i Arosgårdens Studienämnd att till Kungl. Skolöverstyrelsen, Kungl. Byggnadsstyrelsen, Statens Arbetsmarknadskommission, Stadsfullmäktiges i Västerås bibliotekskommitté, stadsarkitekten i Västerås samt drätselkammaren och stadsfullmäktige i Västerås framföra en vördsam och enträgen vädjan om välvillig medverkan till att det planerade biblioteksbygget i Västerås snarast möjligt igångsättes och att i samband därmed tillräckligt studieutrymme beredes ABF:s och Arosgårdens bildningsverksamhet.

Det fria folkbildningsarbetets i Västerås behov av ytterligare lokaler är trängande. Arosgården, som sedan år 1918 varit hemvist för detta arbete — vars betydelse för samhället och framför allt dess ungdom inte torde kunna överskattas — har med varje år som gått blivit mer och mer trångbodd. Av de under senaste verksamhetsår arbetande 130 studiecirklarna (med 1.627 medlemmar) kunde endast inemot 50 beredas plats i Arosgården, medan de övriga måste inhysas i mer eller mindre lämpliga lokaler på olika håll i staden. Skall den hittills glädjande goda utvecklingen av folkbildningsarbetet i Västerås kunna fortgå är det av största betydelse, att lokalfrågan för studiecirklarna löses utan tidsutdräkt. Endast genom vidgade studieutrymmen blir det möjligt för Västerås stad att upprätthålla sina förämliga traditioner på folkbildningens område.

Med hänvisning till vad som ovan anförts, vädja vi till alla ansvariga instanser att behjärta det ytterst allvarliga läge, som uppstår för stadens fria bildningsarbete om bibliotekets byggnadsfråga ytterligare uppskjutes.

Västerås den 28 maj 1945.

Erik Andersson.
Ordförande i Lokalavdelningen i Västerås av ABF.

Ernst Berg.
Ordförande i Arosgårdens Studienämnd.

Gustaf Sund.
Föreståndare för Arosgården.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta att lägga skrivelsen till handlingarna.

Nr 122. Utredning ang. pilsnerdricksförsäljningen i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 24 februari 1944 tillsatt en särskild kommitté med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan om pilsnerdricksförsäljningens ordnande inom staden, har kommittén den 11 maj 1945 avgivit betänkande med förslag i ärendet.

Betänkandet jämte därvid fogad utredning har intagits i stadsfullmäktiges handlingar för innevarande år ser. B nr 17.

Beredningsutskottet har i ett över kommittébetänkandet den 13 juni 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

På sammanträde den 24 februari 1944 beslöto stadsfullmäktige tillsätta en kommitté med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan om pilsnerdricksförsäljningens ordnande inom staden och att till stadsfullmäktige inkomma med de förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Kommittén har numera under förmälan, att utredningen slutförts uti en den 11 maj 1945 dagtecknad skrivelse på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville dels i princip besluta, att utminuteringen av pilsnerdricka skulle ske genom enskilda näringsidkare, att såsom villkor för stadsfullmäktiges tillstyrkan av eventuella ansökningar om tillstånd skulle uppställas krav på tidsbegränsning av rättigheten samt erbjudande om medverkan till kontroll från nykterhetsnämndens sida dels ock att uppdraga åt nykterhetsnämnden att utarbeta förslag till lämpliga villkor för rättighetsinnehavare, avseende såväl tidsperiod som kontrollanordningar.

Av kommitténs ledamöter hava tvenne, herrar Sjöberg och Lundberg, icke biträtt ovan angivna förslag utan för sin del på närmare anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville i princip besluta, att utminuteringen skulle ordnas enligt det s. k. Sundbybergssystemet och anförtros åt Västerås Kaféaktiebolag, åt vilket borde uppdragas att gemensamt med nykterhetsnämnden utarbeta förslag till utminuteringens ordnande och därefter ansöka om utminuteringstillstånd i enlighet med förslaget.

Kommitténs utlåtande jämte därvid fogad utredning återfinnes i stadsfullmäktiges handlingar för innevarande år ser. B nr 17, vartill närmare hänvisas.

Sedan kommitténs utlåtande överlämnats till beredningsutskottet för utlåtande, får utskottet i ärendet anföra följande.

De synpunkter, vilka legat bakom nykterhetsnämndens ursprungliga framställning i ärendet och som åtminstone till stor del drivit fram den företagna utredningen, ha tydligen varit en strävan att råda bot på de eventuella missförhållanden, vilka kunde vidlåda den nuvarande försäljningen av pilsnerdricka utan att därför beskära möjligheterna att tillgodose det så att säga legitima behovet av pilsnerdricka. Vad man närmast åsyftat torde vara att kringgärda pilsnerdricksförsäljningen med kontroll i syfte att förebygga försäljning till sådana personer, vilka kunna antagas vilja använda pilsnerdricka i berusningssyfte. Till en början torde man härvid kunna fastslå, att vilket av de föreslagna systemen för pilsnerdricksförsäljningen som än kommer till användning, aldrig kan uppnås hundraprocentigt effektiv kontroll, då för de asociala element, varom här är fråga, olika möjligheter att på omvägar tillhandla sig pilsnerdricka i berusningssyfte, ändock stå öppna. Därmed är emellertid ingalunda sagt, att icke kontrollen bör och kan skärpas så att det icke önskvärda klientelets möjligheter till missbruk så långt ske kan försvåras. Enligt vad som framgår av nykterhetsnämndens och polismyndigheternas utlåtanden synes det nu

tillämpade systemet i stort sett hava fungerat tillfredsställande. Därest, på sätt kommittémajoriteten föreslagit, åtgärder vidtagas i syfte att tidsbegränsa rättigheterna samt kontrollen från nykterhetsnämndens sida skärpes, synas goda möjligheter finnas att med bibehållande av den nuvarande ordningen förebygga eventuellt missbruk. För att ytterligare effektivisera kontrollen vill utskottet emellertid för sin del förorda, att rättigheterna begränsas till en tid av 2 år i stället för såsom av kommittén föreslagits 3 år. Utskottet anser, att det av kommittémajoriteten föreslagna systemet är värt att i praktiken underkastas en ingående prövning, innan man inlåter sig på den mera vidlyftiga apparat, som en kommunalisering av försäljningen skulle innebära.

Utskottet förutsätter, att nykterhetsnämnden omedelbart igångsätter utredning angående antalet försäljningsställen och erforderliga kontrollföreskrifter och att utredningen bedrives i så skyndsam takt, att förslag snarast möjligt föreläggeś stadsfullmäktige.

Åberopande vad sålunda anförts får utskottet tillstyrka stadsfullmäktige

att bifalla pilsnerdrickskommitténs förslag i ärendet med den ändring, att tiden för försäljningstillstånden skola begränsas till 2 år samt

att uppdraga åt nykterhetsnämnden att skyndsamt inkomma med närmare förslag angående villkoren för tillstånds beviljande samt erforderliga kontrollanordningar.

Reservation: Beredningsutskottets ordförande, herr Sjöberg, har anmält avvikande mening och under hänvisning till att vid all pilsnerdricksförsäljning det enskilda vinstintresset principiellt bör i görligaste mån avkopplas samt att Sundbybergssystemet medförde ökade möjligheter till kontroll, förklarat sig vidhålla det av honom jämte annan ledamot i pilsnerdrickskommittén reservationsvis framförda yrkandet att utminuteringen skulle anförtros åt Västerås Kaféaktiebolag och ordnas enligt Sundbybergssystemet ävensom kommitténs förslag att rättigheterna tidsbegränsas till tre år.

Nr 123. Motion ang. ändring av benämningen å parkområde inom Hagaområdet från Källhagen till Grottbacken.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 22 februari 1945 väcktes följande motion:

Stadsfullmäktige hava för någon tid sedan antagit namnet "Källhagen" för ett parkområde, beläget omedelbart öster om S. W. B. järnväg vid Emaus. Då denna namnsättning ur flera synpunkter synes mig vara mindre lycklig, vill jag föreslå att namnet ändras. Såsom skäl härför får jag anföra följande.

Ifrågavarande parkområde har sedan gammalt ett annat namn nämligen "Grottbacken". (Se Herman Hovbergs på 1870-talet författade beskrivning av "Westmanlands fornlemningar och minnesmärken".) Det synes mig vara principiellt oriktigt att vid namnsättning av allmänna platser utbyta sedan gammalt bestående namn mot nya. I förevarande fall synes mig jämväl det gamla namnet i och för sig vara att föredraga framför det nya. Det gamla namnet är nämligen originellt och väl-

klingande under det att det nya förefaller tämligen banalt. Att gatunamnsberedningen valt detta nya namn lär hava berott dels på obekantskapen med det gamla dels ock på att man velat att namnet å platsen skulle erinra om förefintligheten av en därstädes belägen källa. Ur sistnämnda synpunkt synes mig namnet icke vara så väl valt, enär det sista sammansättningsledet i namnet, nämligen "-hagen", dominerar detsamma.

Mot det nya namnet "Källhagen" kan ytterligare framföras den erinringen, att det kan föranleda förväxling mellan ifrågavarande plats och "Källgatan", som ligger i en helt annan stadsdel.

På grund av det anförda och då det nya namnet ännu ej hunnit att komma i bruk, hemställer jag att stadsfullmäktige ville besluta, att ifrågavarande parkområde skall benämnas "Grottbacken".

Västerås den 22 februari 1945.

Sven Turén.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 22 februari 1945 remitterat motionen till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet för yttrande.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 april 1945 anfört följande:

I anledning av stadsfullmäktiges remiss av herr Sven Turéns motion med förslag till ändrad benämning av det å Haga omedelbart öster om järnvägen belägna parkområdet, för vilket stadsfullmäktige antagit namnet Källhagen, får gatunamnsberedningen anföra följande.

Gatunamnsberedningen, som finner namnet Källhagen i och för sig välmotiverat med hänsyn till den inom området förefintliga källan, vill emellertid icke motsätta sig en ändring med hänsyn till den omständigheten att området ifråga tidigare benämnts Grottbacken.

I samband härmed vill gatunamnsberedningen föreslå stadsfullmäktige att, därest motionen skulle bifallas, den i närheten av parkområdet belägna Källhagsgatan erhåller namnet Grottbacksgatan.

Beredningsutskottet har i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 juni 1945 anfört följande:

Ehuru beredningsutskottet i och för sig anser önskvärt, att vid namnsättning å gator och allmänna platser i staden i största möjliga utsträckning hänsyn tages till sådana namn, som hava lokalhistoriska anknytningspunkter, kan utskottet emellertid för sin del icke finna, att övertygande skäl förebragts för ändring av den av beredningsutskottet ursprungligen föreslagna benämningen Källhagen. Farhågorna för att förväxling skulle ske mellan ifrågavarande plats och Källgatan i stadens centrum te sig för beredningsutskottet såsom tämligen överdrivna. Namnet "Grottbacken" förefaller beredningsutskottet vara något tungrott och i viss mån hava en olustbetonad klang. Skulle motionen bifallas tillstyrker utskottet att Källhagsgatan erhåller benämningen Grottbacksgatan.

I anledning av vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att stadsfullmäktige med avslag å motionen ville vidhålla sitt tidigare beslut i ärendet.

Nr 124. Ändring i instruktionen för stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 juni 1945 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 31 maj 1945 på framställning av byggnadsnämnden fattat beslut om inrättandet av en ordinarie befattning såsom mätningsingenjör å stadsingenjörskontoret från och med den 1 juli 1945, har i anledning därav förslag till ändringar av gällande instruktion för stadsingenjörskontoret uppgjorts i de hänseenden, densamma beröres av den nyinrättade befattningen, vilket förslag härmed bilägges.

Med anledning av vad sålunda förekommit får byggnadsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville fastställa den föreslagna ändrade instruktionen för stadsingenjörskontoret.

Förslag till ändring av instruktionen är av följande lydelse:

"INSTRUKTION FÖR VÄSTERÅS STADS STADSINGENJÖRSKONTOR.

§ 1.

Stadsingenjörskontoret handlägger — — — — byggnadsnämnden.

§ 2.

Vid stadsingenjörskontoret äro anställda en stadsingenjör som chef, en mätningsingenjör — — — — beviljats.

§ 3.

Behörighet till stadsingenjörs- och mätningsingenjörsbefattningarna tillkommer den, som innehar stadgad kompetens såsom mätningsman i stad och som dessutom visat sig besitta praktisk erfarenhet och skicklighet inom stadsmätningsväsendets arbetsområden.

§ 4.

Stadsingenjören tillsättes — — — — antages av stadsingenjören.

§ 5.

Stadsingenjören är — — — — — fullgöra sina åligganden.

§ 6.

Det åligger stadsingenjören — — — — vid stadsingenjörskontoret

1) att vara mätningsman — — — — sådan befattning;

2) att om han därtill förordnas utan särskild ersättning vara fastighetsregisterförare;

3) att övervaka — — — — — rikets städer;

4) att tillhandagå — — — — byggnadsnämndens verksamhetsområde;

5) att i samråd — — — — — avstyckningsplaner;

6) att utöva tillsyn — — — — skriftligen anmäla;

7) att på begäran — — — — 62 § byggnadsstadgan;

8) att enligt gällande — — — — plan och höjdläge;

9) att å särskild — — — — annat sätt försvunnit;

10) att i enlighet med — — — — statistiska redogörelser;

11) att handhava och vårda — — — fullständig förteckning;

12) att väl vårda — — — — noggranna förteckningar;

13) att verkställa — — — — — åt honom uppdraga;

14) att närvara vid — — — — — antecknad till protokollet;

15) att upprätta — — — — — mätningsarbeten m. m.;

16) att årligen — — — — — under det senast förflutna året samt

17) att i övrigt ställa sig till efterrättelse de närmare föreskrifter rörande arbetet i tjänsten som av byggnadsnämnden lämnas honom utöver vad denna instruktion innehåller.

§ 7.

Mätningsingenjören, som är stadsingenjörens närmaste man, skall biträda stadsingenjören med förekommande arbeten enligt de närmare direktiv, som av denne och av byggnadsnämnden utfärdas.

Särskilt åligger det mätningsingenjören

1) att jämte stadsingenjören vara mätningsman i staden och såsom sådan fullgöra de åligganden och utföra de förrättningar, som enligt lag och författning samt särskilt givna föreskrifter åligger eller tillkommer innehavaren av sådan befattning;

2) att efter stadsingenjörens anvisningar utföra eller övervaka stadsingenjörskontoret åliggande mätningar, utstakningar och höjdutsättningar med därav betingade beräkningar, ävensom upprätta utav förenämnda göromål påkallade kartor, profilritningar m. fl. handlingar;

3) att om han därtill förordnas, utan särskild ersättning vara fastighetsregisterförare;

4) att uppgöra areal- och andra beräkningar samt äganderättsbeskrivning till tomtindelningsförslag;

5) att efter särskild kallelse närvara vid byggnadsnämndens sammanträden samt

6) att vid tillfälligt förfall för stadsingenjören ävensom eljest, då han därtill förordnas, upprätthålla stadsingenjörens tjänst.

§ 8.

Av varje upprättad karta, ritning eller annan från kontoret utgående handling skall å kontoret förvaras ett koncept- eller dubbelexemplar, som är stadens egendom.

§ 9.

Stadsingenjören och mätningsingenjören skola varje söckendag å tid, som av byggnadsnämnden bestämmes, vara i tjänsteärenden tillgängliga å tjänsterummet.

Stadsingenjörskontorets ordinarie befattningshavare få icke innehava annan med fast lön eller provision avlönad befattning eller åtaga sig annat avlönat stadigvarande eller tillfälligt uppdrag med mindre byggnadsnämnden härtill lämnat tillstånd, vilket endast undantagsvis och då särskilda omständigheter därtill föranleda må givas.

§ 10.

De ordinarie tjänstemän, som omförmälas i denna instruktion, åtnjuta avlöning enligt stadens lönestat. Semester utgår till tjänsteman över 10. lönegraden med 30 dagar årligen och till övriga enligt särskilt av stadsfullmäktige fattat beslut. Samtliga tjänstemän äro skyldiga underkasta sig bestämmelserna i stadens löne- och pensionsreglemente samt de förändringar i denna instruktion, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

§ 11.

Vid förfall för stadsingenjören, som icke är tillfälligt, samt vid förfall för mätningsingenjören, förordnar byggnadsnämnden lämplig vikarie."

Beredningsutskottet har till stadsfullmäktige inkommit med följande den 13 juni 1945 dagtecknade yttrande:

Såsom i byggnadsnämndens skrivelse antytts äro de föreslagna ändringarna i instruktionen huvudsakligen sådana rent redaktionella ändringar, vilka föranletts av den nyinrättade mätningsingenjörstjänsten. I samband härmed har emellertid även på ett par andra punkter föreslagits några mindre ändringar.

§ 6 mom. 17 i den nu gällande instruktionen har följande lydelse: "att i övrigt ställa sig till efterrättelse de närmare föreskrifter rörande arbetet i tjänsten som av byggnadsnämnden lagligen kunna lämnas honom utöver vad denna instruktion innehåller". Orden "lagligen kunna" torde få anses överflödiga, varför desamma böra helt utgå. Såsom § 7 har intagits instruktion för mätningsingenjören. I § 8 har intagits en ny bestämmelse om skyldighet att å stadsingenjörskontoret förvara ett koncept eller dubbelexemplar av varje upprättad karta, ritning eller annan från kontoret utgående handling. Nuvarande § 7 motsvaras av § 9 i förslaget och nuvarande § 8 av § 10. I anledning av den av stadsfullmäktige antagna nya löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare har föreskrivits att semester skall utgå till tjänsteman över 10. lönegraden (förut 32. lönegruppen) med 30 dagar årligen. Nuvarande § 9 motsvaras av § 11 i ändringsförslaget. Paragrafen har omformulerats på sådant sätt, att vid tillfälligt förfall för stadsingenjören särskilt vikarieförordnande av byggnadsnämnden ej skall erfordras. I övrigt ha endast ett par mindre redaktionella ändringar föreslagits.

Då utskottet icke finner anledning till erinran emot de föreslagna ändringarna får utskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att godkänna byggnadsnämndens förslag till ändringar i instruktionen för Västerås stads stadsingenjörkontor.

Nr 125. Förslag till indelning av staden i valkretsar m. m.

Magistraten har i en den 9 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 september 1943 (stadsfullmäktiges tryckta handl. 1943: 497) framlade magistraten förslag till ny indelning av staden i valdistrikt vid val av stadsfullmäktige och val till riksdagen samt i valkretsar för val av stadsfullmäktige. Förslaget i vad det avsåg valdistrikt blev med viss jämkning antaget av stadsfullmäktige den 28 oktober 1943. Däremot avslogs det framlagda förslaget om indelning av staden i valkretsar. Något beslut om ny indelning av staden i valkretsar har därefter ej fattats. Sedan Kungl. Maj:t numera beslutat att Badelunda socken fr. o. m. den 1 januari 1946 skall införlivas med Västerås stad torde frågan om stadens indelning i valkretsar, vilken indelning skall vara fastställd senast den 31 oktober 1945, nu böra upptagas till avgörande.

Antalet personer, som för år 1945 äro mantalsskrivna i de olika valdistrikten framgår av följande tablå:

1:sta distriktet	3.426		
	Obestämd bostad 523	3.949	personer
2:dra „		2.713	„
3:dje „		2.775	„
4:de „		3.963	„
5:te „		2.906	„
6:te „		3.318	„
7:de „		3.188	„
8:de „		4.602	„
9:de „	3.071		
	S:t Ilians östra del 409	3.480	„
10:de „		3.197	„
11:te „		3.504	„
12:te „		4.245	„
13:de „	S:t Ilians socken väster om Svartån	2.517	„
Badelunda socken		2.381	„
	Summa summarum	46.738	personer

En lämplig indelning av staden i valkretsar för val av stadsfullmäktige synes kunna erhållas om 1—5 och 8:de valdistrikten samt Badelunda socken, som synas böra tills vidare benämnas 3 A valdistriktet, bilda en valkrets och övriga distrikt en valkrets. Folkmängden i förstnämnda valkrets, som lämpligen kunde betecknas ”Östra valkretsen”, utgör enligt förut anförda sifferuppgifter 23.289 personer och i sistnämnda valkrets, ”Västra valkretsen”, 23.449 personer. Antalet fullmäktige skulle i följd härav komma att utgöra 24 för varje valkrets.

På grund av vad sålunda anförts får magistraten härmed hemställa att stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen göra framställning *dels* att Badelunda socken skall vid val av stadsfullmäktige och val till riksdagen utgöra särskilt valdistrikt benämnt 3 A valdistriktet, *dels* att staden måtte för val av stadsfullmäktige indelas i två valkretsar, bestående den ena, ”Östra valkretsen”, av valdistrikten 1—3, 3 A, 4, 5 och 8 samt den andra ”Västra valkretsen” av valdistrikten 6, 7 samt 9—13, *dels ock* att antalet stadsfullmäktige måtte bestämmas till 24 för vardera valkretsen.

Beredningsutskottet har i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 juni 1945 avgivit följande yttrande:

På sammanträde den 28 oktober 1943 beslöto stadsfullmäktige att antaga ett förslag, varigenom staden indelades i 13 olika valdistrikt av den omfattning, vilken framgår av beredningsutskottets i ärendet till stadsfullmäktige den 28 oktober 1943 (Stadsfullmäktiges handlingar nr 163) avlåtna skrivelse. Beredningsutskottet hade emellertid i skrivelsen med biträdande av ett av magistraten i ärendet framfört förslag även tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, att staden skulle för val av stadsfullmäktige indelas i två valkretsar, den östra valkretsen och den västra valkretsen, ävensom att förstnämnda valkrets skulle omfatta 1—6 valdistrikten samt sistnämnda valkrets övriga sju valdistrikt. Med stadens dåvarande folkmängd skulle folkmängden i den östra valkretsen ha utgjort c:a 18.700 personer och folkmängden i den västra c:a 22.100 personer. I anslutning härtill var det meningen att antalet stadsfullmäktige för östra valkretsen skulle utgöra 22 samt för västra valkretsen 26. I magistratens skrivelse till stadsfullmäktige framhölls, att enligt förslaget en viss skillnad komme att föreligga mellan de båda valkretsarnas invånareantal och det

antal stadsfullmäktige som skulle utses för valkretsarna. Den skillnad, som enligt förslaget förelåge, skulle komma att vid inkorporering med staden av Badelunda socken utjämnas, då socknen för sådant fall torde komma att tilläggas östra valkretsen.

Stadsfullmäktige funno för det dåvarande icke skäl att bifalla förslaget om indelning av staden i valkretsar, varför denna fråga sålunda fick förfalla.

Jämlikt 15 § andra stycket i lagen om kommunalstyrelse i stad skall vid valkretsindelning bl. a. iakttagas, att antalet fullmäktige för hela staden, i den mån det utan olägenhet kan ske, fördelas lika på de särskilda valkretsarna samt att vardera valkretsen skall kunna omslutas med en sammanhängande gränslinje.

Då magistratens förslag till indelning av staden i valkretsar innebär en jämn fördelning av folkmängdsantalet för de båda valkretsarna samt även i övrigt tillgodoser de i lagen angivna fordringarna, vill beredningsutskottet för sin del tillstyrka magistratens förslag i denna del. Utskottet har ej heller något att erinra emot att Badelunda utgör ett särskilt valdistrikt med benämningen valdistrikt 3 A.

I detta sammanhang vill utskottet framhålla, att med stadens nuvarande invånareantal möjlighet finnes att utöka antalet ledamöter i stadsfullmäktige. Jämlikt § 10 i lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad kan i en stad med över 40.000 invånare utses upp till 60 stadsfullmäktigeledamöter. Beslut om utökning av representationen skall fattas å allmän rådstuga. Dylik allmän rådstuga utlyses av magistraten inför vilken allmän rådstuga skall hållas.

Enligt utskotttets förmenande torde staden böra begagna sig av den föreliggande möjligheten att utöka antalet stadsfullmäktigeledamöter i den omfattning, lagen medgiver eller från nuvarande 48 till 60 representanter. Därest stadsfullmäktige önska uttala sig för en utökning av representationen, torde framställning till magistraten göras om utlysande av allmän rådstuga. I avbidan på allmän rådstugas ställningstagande till nu väckt fråga, torde magistratens förslag, i vad detsamma avser bestämmande av antalet stadsfullmäktige för varje valkrets böra vila, dock under iakttagande av att även denna fråga avgöres i god tid före oktober månads utgång. Jämlikt 15 § tredje stycket i lagen om kommunalstyrelse skall nämligen beslut om indelning i valkretsar jämte antalet fullmäktige för varje valkrets meddelas senast 2 månader före ingången av det kalenderår, under vilket beslutet skall träda i tillämpning.

Åberopande vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att hos länsstyrelsen göra framställning dels att Badelunda socken skall vid val av stadsfullmäktige och val till riksdagen utgöra särskilt valdistrikt, benämnt 3 A valdistriktet, dels att staden måtte för val av stadsfullmäktige indelas i två valkretsar, bestående den ena, "Östra valkretsen", av valdistrikten 1—3, 3 A, 4, 5 och 8 samt den andra "Västra valkretsen", av valdistrikten 6, 7 samt 9—13,

att uttala sig för utökning av antalet stadsfullmäktigeledamöter från nuvarande 48 till 60,

att hemställa hos magistraten om skyndsamt utlysande av allmän rådstuga för fattande av beslut i sistnämnda hänseende samt

att frågan om antalet stadsfullmäktige för vardera valkretsen må förklaras vilande i avbidan därå, att avgörande träffas i frågan angående eventuell utökning av antalet stadsfullmäktigeledamöter.

Nr 126. Yttrande över viss ändrad indelning i länet i valkretsar för val av landstingsmän.

Beredningsutskottet har i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 juni 1945 anfört följande:

I skrivelse den 25 maj 1945 har länsstyrelsen berett Västerås stad tillfälle att inkomma med yttrande över en av länsstyrelsen upprättad promemoria angående jämkning av valkretsar för val av landstingsmän i Västmanlands läns landstingsområde. I anledning av skrivelsen får beredningsutskottet anföra:

För val av landstingsmän indelas landstingsområdet i valkretsar och antalet landstingsmän beror av valkretsindelningen och folkmängden. Varje valkrets utser representanter till ett antal, motsvarande en landstingsman för varje fullt tal av 5.000 invånare och dessutom ytterligare en landstingsman. Varje valkrets skall i princip utse minst 5 och högst 9 landstingsmän, d. v. s. hava en folkmängdssiffra av lägst 20.000 och intill 45.000. Stad bildar dock egen valkrets redan vid ett invånareantal av 15.000. Har staden mindre folkmängd förenas den antingen med andra städer eller med landsbygdsområde till en valkrets. Valkrets, som ej består av flera städer, skall dessutom kunna omslutas av en sammanhängande gränslinje.

Av länsstyrelsens promemoria framgår i huvudsak följande:

Västmanlands läns landstingsområde är för närvarande indelat i följande valkretsar med nedan angivna sammansättning och antal landstingsmän.

Västerås stads landstingsvalkrets med 8 landstingsmän, Sala—Köping—Arboga städers landstingsvalkrets med 5 landstingsmän, Västmanlands västra innefattande Åkerbo och Skinnskattebergs härader med 5 landstingsmän, Västmanlands norra, innefattande Gamla Norbergs bergslag, Vangsbro och Norrbo härader med 6 landstingsmän, Västmanlands södra, innefattande Snevringe, Tuhundra, Siende och Yttertjurbo härader med 7 landstingsmän och Västmanlands östra innefattande Övertjurbo, Simtuna, Torstuna och Våla härader med 7 landstingsmän, summa 38 landstingsmän.

Sedan senaste landstingsvalet 1942 hava emellertid ändringar ifråga om länets kommunala indelning inträffat, i det att dels Västanfors socken nu ingående i norra valkretsen, blivit stad, dels ock Badelunda socken, för närvarande ingående i södra valkretsen, från och med 1946 skall införlivas med Västerås stad. Vidare ha förskjutningar ifråga om folkmängden ägt rum, så att denna den 1 januari 1945 uppgick till i Västerås stads landstingsvalkrets 44.306, i Sala—Köping—Arboga landstingsvalkrets 24.226, varav i Köping 10.041, i Arboga 5.912 och i Sala 8.273, i Västmanlands västra landstingsvalkrets 22.075, varav 15.996 i Åkerbo härad och 6.079 i Skinnskattebergs härad, i Västmanlands norra landstingsvalkrets 26.879, varav i Fagersta stad 10.022, i Gamla Norbergs bergslag 8.155, i Vangsbro härad 3.281 och i Norrbo härad 5.421, i Västmanlands södra landstingsvalkrets 32.204, varav i Snevringe härad 21.540, i Tuhundra härad 2.303, i Siende härad 6.070 och

i Yttertjurbo härad 2.291 samt i Västmanlands östra landstingsvalkrets 29.437, varav i Övertjurbo härad 6.293, i Simtuna härad 9.586, i Torstuna härad 4.597 och i Våla härad 8.961.

Med bibehållande av nuvarande valkretsindelning skulle representationen bliva följande.

Västerås stads landstingsvalkrets	9	nuvarande	8	
Sala, Köping, Arboga städers	„	5	„	5
Västmanlands västra	„	5	„	5
Västmanlands norra	„	6	„	6
Västmanlands södra	„	7	„	7
Västmanlands östra	„	6	„	7

I detta fall skulle sålunda Västerås stads valkrets ökas med en samt östra valkretsen minskas med en medan totalantalet landstingsmän blev detsamma. Med hänsyn till gällande bestämmelser har det ansetts, att Fagersta bör utbrytas ur norra valkretsen och i samband härmed för åstadkommande av en jämnare fördelning av landstingsmän den nuvarande Sala—Köping—Arboga kretsen uppdelas och samtliga nu ifrågavarande 4 städer sammanföras till 2 nya valkretsar, nämligen Köping—Arboga städers landstingsvalkrets med 15.953 invånare och 4 landstingsmän och Sala—Fagersta städers landstingsvalkrets med 18.295 invånare och 4 landstingsmän. Badelunda socken, vars folkmängd den 1 januari 1945 uppgick till 2.381 personer, har vidare med hänsyn till den förestående inkorporeringen ansetts redan nu böra tagas i beaktande för beräkning av det antal landstingsmän, som vid 1946 års val skola utses av Västerås stads landstingsvalkrets.

Med beaktande av nu angivna synpunkter har i promemorian uppgjorts 4 alternativa förslag. Enligt samtliga 4 alternativen skulle Västerås stads landstingsvalkrets erhålla 10 landstingsmän mot nuvarande 8. Enligt alternativ 1 skulle Sala—Köping—Arboga—Fagersta utgöra särskild landstingsvalkrets med 7 landstingsmän mot nuvarande 5 samt Västmanlands västra omfattande Åkerbo och Skinnskattebergs härader liksom förut ha 5 landstingsmän, Västmanlands norra, omfattande Gamla Norbergs bergslag, Vangsbro härad och Norrbo härad 4 landstingsmän emot tidigare 6, Västmanlands södra, omfattande Snevringe härad, Tuhundra härad, Siende härad och Yttertjurbo härad 6 landstingsmän mot förutvarande 7 samt Västmanlands östra, omfattande Övertjurbo härad, Simtuna härad, Torstuna härad och Våla härad 6 landstingsmän mot förut 7. Alternativ 2 skiljer sig ifrån första alternativet endast därigenom, att Sala—Fagersta och Köping—Arboga upptagits till 2 valkretsar med 4 landstingsmän i varje. Enligt alternativ 3 skulle städerna Sala—Fagersta och Köping—Arboga indelas i 2 valkretsar på sätt förut nämnts samt Västmanlands västra fortfarande omfatta Åkerbo härad och Skinnskattebergs härad. Enligt detta alternativ har till Västmanlands norra lagts även Övertjurbo härad från östra distriktet, varigenom antalet landstingsmän skulle uppgå till 5 mot nuvarande 6 i norra valkretsen samt i östra valkretsen 5 mot förutvarande 7, medan södra valkretsen bleve oförändrad. Enligt alternativ 4 skulle fortfarande städerna Sala—Fagersta och Köping—Arboga upptagas till 2 valkretsar och Västmanlands västra distrikt oförändrat omfatta Åkerbo härad och Skinnskattebergs härad, Västmanlands norra liksom enligt alternativ 3 Gamla Norbergs bergslag, Vangsbro härad, Norrbo härad och Övertjurbo härad med 5 landstingsmän mot förutvarande 6, Västmanlands södra valkrets omfatta Snevringe härad, Tuhundra härad och Siende härad med

6 landstingsmän mot förutvarande 7 samt Västmanlands östra Yttertjurbo härad, Simtuna härad, Torstuna härad och Våla härad med 6 landstingsmän mot nuvarande 7.

Av de olika alternativen innebär såsom påpekats i promemorian alternativ 1 den minsta rubbningen i nuvarande förhållanden medan alternativ 4 innebär den största rättvisan ifråga om landstingsmannaplatsernas antal i förhållande till folkmängd inom respektive valkretsar. Med sistnämnda alternativ skulle även befolkningsöverskottet i södra valkretsen konsumeras och tillgodogöras östra valkretsen. Såsom framgår av det föregående blir ställningen för Västerås stads vidkommande vid samtliga fyra alternativ densamma, varför ur stadens egen synpunkt synes vara likgiltigt vilket av alternativen som genomföres. Emellertid torde ur länets synpunkt den enligt alternativ 4 föreslagna valkretsindelningen vara den, som bäst står i överensstämmelse med föreskrifterna i landstingslagen.

Beredningsutskottet får sålunda tillstyrka stadsfullmäktige att besluta att som yttrande i ärendet åberopa vad utskottet här ovan anfört.

Reservation: En ledamot av beredningsutskottet, herr Leontein, har vid ärendets behandling anmält avvikande mening i det att han framhållit, att utskottet icke bort göra något bestämt uttalande för något av de olika alternativen utan bort framhålla, att för stadens vidkommande resultatet enligt de olika alternativen bleve detsamma.

Nr 127. Jämkning i stadsplanen för Mariaberget samt kvarteren Malin, Malvina, Maria, Nella och Neta.

Byggnadsnämnden har uti en den 4 juni 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i mars 1945 upprättat förslag till jämkning i stadsplanen för Mariaberget samt kvarteren Malin, Malvina, Maria, Nella och Neta.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, vilket varit vederbörligen utställt, har inkommit anmärkning (Ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet) från fru Ingegerd Hahr såsom ägare till tomten nr 2 i kvarteret Neta.

Med hänsyn till att stadsplaneförslaget överensstämmer med de av fru Hahr uttalade önskemålen, anser byggnadsnämnden att den framställda anmärkningen icke förtjänar avseende.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning i stadsplanen för *Mariaberget* samt kvarteren *Malin, Malvina, Maria, Nella* och *Neta* i Västerås.

Förslaget avser

dels utvidgning av möjligheterna till bebyggelse å A-området utmed Stora gatan i samband med den projekterade tillbyggnaden av Kommunala Flickskolan,

dels slopande av kvarteren Malvina och Malin, varav större delen av det förra sammanslås med kvarteret Maria samt resten och hela kvarteret Malin lägges till

Mariaberget. Det nya kvarteret Maria kommer att omfatta hela A- och Y-områdena utmed Stora gatan och Floragatan,

dels anordnande av parkeringsplats för motorfordon invid korsningen av Stora gatan och Hållgatan,

dels slopandet av tomt nr 4 i kvarteret Neta, vilken tomt utlägges till parkmark och skall uppgå i Mariaberget,

dels jämkning av gränserna för kvarteren Neta och Nella mot Mariaberget, betingat av önskemålet att erhålla en naturligare och till bergterrängen bättre ansluten gräns mellan park- och tomtområden.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 14 oktober 1938.

Följande bestämmelser föreslås till fastställelse:

§ 1.

Områdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med B eller Ö betecknat området får användas endast för bostadsändamål. Å med Ö betecknat område får jämväl byggnad i en våning uppföras för lokaler, nödvändiga för fastighetens skötsel samt garage för det antal motorfordon, som kan anses motsvara de å tomten boendes privata behov.

Med Y betecknat område får användas endast för lek- och idrottsändamål.

Med P betecknat område får användas endast till parkering av motorfordon.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med Y eller punktprickning betecknat område får icke bebyggas

Å med Ö betecknat område skall av tomts areal minst ¾ lämnas obebyggda.

§ 4.

Hushöjd.

Å med B och Ö betecknat område får byggnad uppföras till högst 7,6 meters höjd.

§ 5.

Våningsantal.

Å med Ö och II betecknat område får byggnad uppföras till högst 2 våningar.

§ 6.

Antal lägenheter.

Å med I betecknat område får bostad inredas för endast en familj å varje särskild tomt, dock med rätt att även inreda gårdskarls- eller portvaktsbostad.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med Ö och II betecknat område får utöver det högst tillåtna våningsantalet vinden inredas med bostadsrum till högst en tredjedel.

I byggnad som uppföres med endast en våning, får vinden helt inredas med bostadsrum.

§ 8.

Takfall.

Å med A och Ö betecknat område får taket givas sådan utformning, som ändamålet kräver och byggnadsnämnden prövar lämplig.

Å med B betecknat område får tak givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med A och B betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås i april 1945.

SVEN AHLBOM,
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 14 juni 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för Mariaberget samt kvarteren Malin, Malvina, Maria Nella och Neta samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 128. Stadsplan för Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.

Byggnadsnämnden har uti en den 4 juni 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 8 december 1944 upprättat samt i april och maj 1945 jämkat förslag till stadsplan för Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.

I fråga om stadsplanens utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Emot det ursprungliga förslaget, som i vederbörlig ordning varit utställt, hava inkommit anmärkningar (Ej tryckta, finnas tillgängliga å stadskansliet) från ägarna till stadsägorna 1528 R, 1528 AC, 1528 AB, 1528 AA, 1528 Ö, 1759, 1760, 1761, 1751, 1749, 1752, 1735, 1738, 1739, 1740, 1741, 1613, 1729, 1715, 1716, 1603, 1604, 1605, 1680, 1689, 1690, 1697, 1701, 1783, 1784, 1785, 1786 B samt från Aktiebolaget Svenska Metallverken och Västerås stads drätselkammare.

I anledning av de inkomna anmärkningarna beslöt byyggnadsnämnden vidtaga vissa jämkningar i förslaget för att tillmötesgå de markägare, vilkas anmärkningar av nämnden ansågos värda beaktande, varefter det sålunda omarbetade förslaget i vederbörlig ordning utställts.

Efter utställningstidens slut hava mot det jämkade förslaget inkommit anmärk-

ningar från ägarna till stadsägorna 1759, 1760, 1761, 1729, 1739, 1740, 1741, 1752, 1687, 1735, 1749 samt 1728.

Med föranledande av sistnämnda anmärkningar beslöt byggnadsnämnden ånyo jämka förslaget, varefter de härav berörda markägarna beretts tillfälle att inkomma med yttrande och dylika hava inkommit från ägarna till stadsägorna 1739, 1740, 1741, 1729 samt 1761.

Sedan byggnadsnämnden såsom av det anförda framgår genom de vidtagna jämkningarna av förslaget beaktat vissa av de framställda anmärkningarna anser sig nämnden särskilt böra motivera sitt ställningstagande till nedannämnda fastighetsägares anmärkningar, varemot nämnden i fråga om klagomålen i övrigt icke anser dem förtjäna avseende.

Beträffande av ägaren till stadsägorna 1759 och 1760 anförda anmärkningar vill byggnadsnämnden genmäla att denne har möjlighet att utan större olägenheter och kostnader ordna sin infart från Mobergsgatan. Nivåskillnaden mellan gatan och tomten är allenast en meter. Hallonbuskarna torde kunnna flyttas till annan plats i trädgården. Då möjlighet även kan beredas fastighetsägaren genom överenskommelse med ägaren till stadsägan 1761 att efter dennes förvärv av mark ordna tillfart på östra sidan genom en servitutsupplåtelse, har byggnadsnämnden icke ansett anmärkningarna böra föranleda vidare åtgärd.

Vidkommande vad ägaren till stadsägan 1761 anfört har byggnadsnämnden ansett skäligt, att fastighetsägaren lämnas möjlighet att förvärva en markremsa närmast öster om stadsägan så att infart till garaget kan ordnas i enlighet med framställt önskemål. Dessutom har det planerade pensionärshemmet flyttats i östlig riktning så att avståndet mellan byggnaderna ökats till sexton meter.

Beträffande de anmärkningar, som framställts av ägaren till stadsägan 1752, anser byggnadsnämnden med hänsyn till att stadsplaneförslaget delvis innebär en konfirmering av befintlig byggnad och då särskild hänsyn tagits till stadsägans form, storlek och belägenhet mot Krutkällarbacken desamma icke böra föranleda någon ändring.

Vad slutligen angår av ägaren till stadsägan 1755 gjorda erinringar, har byggnadsnämnden beslutat att med ytterligare fem meter utöka möjligheten till bebyggelse av stadsägan å längden, varemot nämnden icke funnit motiv föreligga för en höjning av antalet våningar till tre.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till stadsplan för Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar i Västerås stad.

Förslaget omfattar ett redan utbyggt område begränsat i väster av Kristiansborgsallén, i öster av nya rikshuvudvägen och Bergslagsvägen samt i söder av Norra Ringvägen.

Utbyggandet av de i förslaget ingående markområdena påbörjades i slutet av 1800-talet med början i Tegelvreten och därefter närmast Nygård. Först omkring 1920 tog bebyggelsen större fart. S. k. byggnadsföreningar bildades för exploaterande av privat mark, styckningsplaner utarbetades av lantmätaren och gatorna utlades i samband härmed tämligen godtyckligt, i bästa fall efter anvisning från stads-

ingenjörskontoret. Av markområdena var staden ägare av egendomen Kristiansborg, varav vissa delar avstyckades och såldes till byggnadstomter efter stadsingenjörskontorets styckningsplaner.

Någon rationell planering av stadsplaneområdet har sålunda aldrig företagits, vilket nogsamt framgår av gatunätets brist på reda och byggnadskvarterens ofta olämpliga utformning.

Med hänsyn tiill områdets karaktär och de fastighetsvärden den befintliga bebyggelsen representerar måste stadsplaneringsarbetet till stor del innebära ett konfirmerande av befintliga förhållanden även på sådana punkter, där en rationell stadsplanering på ett tidigare stadium skulle givit ett helt annat och riktigare resultat. På sina ställen har det emellertid varit nödvändigt att företaga vissa mindre ändringar och justeringar.

Kopparbergsvägens korsning med Ringvägen kommer i och med Gideonsbergsområdets utbyggande säkerligen att bli starkt trafikerad. I samband med uppgörandet av förslag till stadsplan för industriområdet öster om Kopparbergsvägen har nämnda gatukorsning utbildats under hänsynstagande i första hand till trafikfrågans lösning. Då några ändringar vare sig av kyrkogården eller brandstationen knappast kunna ifrågakomma har platsbildningen fått hyfsas mot norr och öster. I fonden av platsen från söder sett, blickpunkten från Ringvägens bägge håll och Kopparbergsvägen från södra sträckningen föreslås som dominant i stadsbilden en byggnad i 6 våningar.

Stadsplaneområdets södra och östra gräns upp mot Krutkällarbacken föreslås markerad med 3-våningsbebyggelse med konfirmerande av en del redan befintlig sådan.

Områdets södra hälft, närmast centrum, har tenderat till en tätare bebyggelse än den norra, vilket beaktats i förslaget. Den utmed norra gränsen markerade lamellhusbebyggelsen är befintlig.

Någon genomfartstrafik kan, sedan Tegnérgatstrafiken övertages av rikshuvudvägen, ej bli tal om. Den interna trafiken kommer aldrig att få sådant omfång, att en omläggning av hela eller ens någon del av det befintliga gatunätet blir erforderlig.

På några få punkter ha smärre justeringar skett. Karlsdalsgatan har slopats och som tillfartsled till kvarterets centrum behålles en del av Lyckogränd. I övrigt ha endast smärre hyfsningar ägt rum bl. a. av gatukorsningar och -mynningar. Ett önskemål vore att få minska bredden på en del gator, men stöter detta på stora svårigheter, då dyrbara inhägnader (höga häckar och murar etc.) nästan överallt förefinnas.

På Krutkällarbackens topp i fonden av Noreliigatan har föreslagits plats för ett pensionärshem. Någon ytterligare beskärning av befintliga parkområden har icke skett.

Följande bestämmelser föreslås till fastställelse:

§ 1.

Områdets användning.

Med B och Ö betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk ävensom uppförande av mindre gårdsbyggnad för mindre hantverk och dylikt samt garage för det antal motorfordon, som kan anses motsvara de å tomten boendes privata behov.

Med G betecknat område får bebyggas endast för garageändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

Med G betecknat område må bebyggas med hus, som med varandra sammanbyggas.

Med z betecknat område skall i höjd med angränsande gata vara tillgängligt för allmän körtrafik, varvid den fria höjden under ovanför varande byggnadspartier ej får understiga tre meter.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning betecknat område får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst fyra meters höjd över angränsande gatas medelnivå.

Å med Ö betecknat område skola av tomts areal minst fyra femtedelar lämnas obebyggda.

§ 4.

Hushöjd.

Å med II, III och VI betecknat område får byggnad uppföras med resp. 7,6, 10,6 och 19,5 meter.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II, III och VI betecknat område får byggnad uppföras med högst två, tre och sex våningar.

§ 6.

Antal bostadslägenheter.

Inom område betecknat med Ö får byggnad inrymma högst tre bostadslägenheter.

§ 7.

Vindsinredning.

Inom område betecknat med B och Ö får i byggnad, som uppföres med två våningar, vind inredas med bostads- och arbetsrum till högst en tredjedel av vindsbottens yta.

I byggnad, som uppföres med endast en våning, må vind helt inredas med bostads- och arbetsrum.

§ 8.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio grader.

Å byggnad, som uppföres med endast en våning, må tak givas brantare lutning.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

A med BSII, BIII, BSIII, BVI samt G betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås i april 1945.

SVEN AHLBOM,
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 14 juni 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar samt
att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 129. Stadsplan för området mellan Gideonsberg, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen i Västerås.

Byggnadsnämnden har uti en den 4 juni 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i februari 1945 upprättat och i maj samma år jämkat förslag till stadsplan för område mellan Gideonsbergsområdet, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen.

I fråga om stadsplanens utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Emot det ursprungliga förslaget, som i vederbörlig ordning varit utställt, hava inkommit anmärkningar (Ej tryckta, finnas tillgängliga å stadskansliet) från ägarna till stadsägorna n:ris 1901 och 1920 samt från Aktiebolaget Svenska Metallverken såsom ägare till ett flertal stadsägor, vilka anmärkningar närslutas.

I anledning av de inkomna anmärkningarna beslöt byggnadsnämnden i så måtto vidtaga ändringar i förslaget, att en över Svenska Metallverkens område planerad skyddszon slopades. I övrigt ansåg nämnden de anförda anmärkningarna icke förtjäna avseende.

Metallverken, som berörts av det jämkade förslaget, har beretts tillfälle att taga del därav och har i yttrande, vilket bilägges, förklarat sig icke hava något att erinra emot detsamma.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till stadsplan för området mellan Gideonsberg, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen i Västerås.

Stadsplaneförslaget omfattar ett område, som till större delen upptages av ett befintligt industriområde tillhörigt Svenska Metallverken och A. S. E. A.

Trafikområdet i förslagets norra gräns utgör en del av den nya rikshuvudvägen genom Västerås, vilkens sträckning tidigare varit underställd såväl Byggnadsstyrelsens som Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens prövning.

I planen har även intagits ett bostadsområde beläget mellan järnvägen och Malmabergsgatan, vilket tidigare varit intaget i stadsplanen för "vissa områden öster om järnvägen Västerås—Tillberga", men undantagits från fastställelse.

Mellan bostadsbebyggelsen invid Malmabergsgatan och industribebyggelsen väster om järnvägen erhålles ett 80 à 90 meter obebyggt område, som kommer att utgöra den mellan dessa båda områden önskvärda skyddszonen.

För erhållandet av en bättre trafikföring samt kontakt med det omedelbart norr om riksvägen belägna Gideonsbergsområdet har Kopparbergsvägen—Bergslagsvägen givits en annan sträckning.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse.

§ 1.

Områdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

Med BI betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Där så med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad prövas utan olägenhet kunna ske, må byggnad här jämväl uppföras eller inredas för småindustri eller därmed jämförligt ändamål.

Med R betecknat område får användas endast för industrikontor eller liknande ändamål.

Med I betecknat område får användas endast för industriellt och därmed jämförligt ändamål.

Med IB betecknat område får användas endast för småindustri och därmed jämförligt ändamål. Där så med hänsyn till brandsäkerhet och trevnad prövas utan olägenhet kunna ske, må jämväl bostadslägenheter här inredas.

Med Is betecknat område får användas endast som upplagsområde för industriändamål.

Med IP betecknat område får användas endast till plantering.

Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägsändamål.

Med Tm betecknat område får användas endast för genomfartstrafik. Utfart får ej anordnas från angränsande tomter.

Med z betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän trafik, varvid den fria höjden under ovanför varande järnvägsviadukt ej får understiga fyra och en halv meter.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med B betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Byggnadsmaterial.

Inom stadsplaneområde skall byggnad uppföras av sten.

§ 4.

Hushöjd.

Å med III och IV betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 10,5 resp. 13,5 meter.

§ 5.

Våningsantal.

Å med III och IV betecknat område får byggnad uppföras med högst tre resp. fyra våningar.

§ 6.

Takfall.

Å med B, R och Is betecknat område får takfall å byggnad givas en lutning av högst 30°.

§ 7.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med IP betecknat område får icke bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning betecknat område får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst fyra meters höjd över angränsande gatas medelnivå.

Med Is samt punkt- och ringprickning betecknat område får icke bebyggas i vidare mån, än att skyddstak av brandsäker konstruktion anordnas över upplag för industriellt ändamål.

Västerås i februari 1945.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 14 juni 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för område mellan Gideonsbergsområdet, Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan, Östra Ringvägen och Bergslagsvägen samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 130. Ändring av stadsplanen för kv. Krysshammaren, Bergsprängaren m. fl.

Byggnadsnämnden har uti en den 4 juni 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i mars 1944 upprättat och i maj 1945 jämkat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Krysshammaren, Bergsprängaren, Stubintråden, Stenbjörnen, Stenborren, Borrkronan m. fl. delar av Jakobsberg.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot det ursprungliga förslaget, vilket varit vederbörligen utställt, hava inkommit anmärkningar (Ej tryckta, finnas tillgängliga å stadskansliet) från Västerås Missionsförsamlings styrelse såsom ägare av stadsägan nr 651, 652, Ida Eklund, Magda Andersson, Rut Eklund och Greta Söderkvist såsom ägare till stadsägan nr 711, Kungl. Maj:t och Kronan såsom ägare till stadsägorna n:ris 1047, 1048 och 1049 samt från Byggnadsföreningen Jakobsberg u. p. a. utan att vara markägare, vilka anmärkningar närslutas.

I anledning av de inkomna anmärkningarna beslöt byggnadsnämnden ändra förslaget så, att *dels* av Kungl. Domänstyrelsen uttryckta önskemål tillmötesgingos och *dels* infarten till stadsägan nr 651, 652 obehindrat kunde användas. I övrigt ansåg byggnadsnämnden de anförda besvären icke förtjäna avseende.

De av det jämkade förslaget berörda fastighetsägarna hava beretts tillfälle att taga del därav, varom bevis närslutas.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är av följande lydelse:

BESKRIVNING

till förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för kvarteren *Krysshammaren, Bergsprängaren, Stubintråden, Stenbjörnen, Stenborren, Borrkronan* m. fl. delar av *Jakobsberg i Västerås.*

På framställning av ägarna till stadsägorna nris 702 och 703 har utarbetats förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Krysshammaren och Bergsprängaren, varvid förslaget till stadsplaneändring ansetts böra utsträckas jämväl till kvarteren Stubintråden, Stenbjörnen, Stenborren, Borrkronan m. fl. delar av Jakobsbergsområdet. Gällande plan upptar för ifrågavarande område bebyggelse dels med grupper av friliggande korta trevåningshus, dels utmed Drottninggatan öppen bebyggelse i 2 våningar. Å områdets södra del har reserverats mark för allmänt ändamål, varå den nya Jakobsbergsskolan uppförts.

Det nya förslaget innebär, att kvarteren Krysshammaren och Bergsprängaren i sin helhet bebyggas med friliggande trevåningsbyggnader, orienterade i öster—väster (undantag den längst i norr belägna byggnaden). Ifrågavarande område är delvis bevuxet med barrskog och delvis utnyttjat som handelsträdgård. Genom den nu föreslagna byggnadsgrupperingen skulle till stora delar den befintliga vegetationen och i anslutning till terrängen vackert utformade trädgårdspartier kunna bevaras.

Den tidigare fastställda återvändsgatan inom kvarteret Krysshammaren föreslås utgå.

Området för öppen bebyggelse i 2 våningar i kvarteret Stubintråden justeras så att förgårdsmarken avsevärt inskränkes.

Den tidigare fastställda bebyggelsen i kvarteren Stenbjörnen och Stenborren omgrupperas. Norr och öster om återvändsgatan i Jakobsbergsgatans förlängning föreslås sammanbyggda trevånings vinkelbyggnader med c:a 40—45 m längor, väster om gatan kortare (c:a 25—37 m) friliggande trevåningshus, varav tre orienterats i öster—väster samt det sydligaste (pensionärshemmet) i norr—söder.

Efter uppförandet av nya Jakobsbergsskolan har justering av förgårdsmarken och parkområdet öster om skolan blivit nödvändig.

Utvidgningen av stadsplanen omfattar stadsägorna 1059 H, I och J, vars bebyggande har aktualiserats i samband med det övriga områdets exploatering.

För av ändringen berörda område gällande stadsplan är fastställd genom Kungl. brev av den 22 september 1939.

Följande bestämmelser föreslås till fastställelse:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock rätt medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk, ävensom uppförande av mindre gårdsbyggnad för mindre hantverk och dylikt samt garage för det antal motorfordon, som kan anses motsvara de å tomten boendes privata behov.

Med B betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock rätt medgiva inredning av samlingslokaler, mindre garage samt lokaler för handel och mindre hantverk.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med Ö betecknat område får endast bebyggas med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Hushöjd.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan, som siffran angiver.

Å med II och III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 7,6 resp. 10,5 meter.

§ 4.

Våningsantal.

Å med II eller III betecknat område får byggnad uppföras med högst två respektive tre våningar.

§ 5.

Takfall.

Tak å byggnad som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Å byggnad, som uppföres med endast en våning, må tak givas brantare lutning.

§ 6.

Områden, som icke få bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Å med Öa betecknat område skola av tomts areal minst fyra femtedelar lämnas obebyggda, samt byggnads bottenyta ej överstiga en areal av etthundratjugo kvadratmeter. Byggnadsnämnden må dock kunna medgiva undantag härifrån om byggnad uppföres med endast en våning eller inrymmer endast en lägenhet.

§ 7.

Vindsinredning.

I byggnad, som uppföres med två våningar, får vind inredas med bonings- och arbetsrum till högst en tredjedel av vindsbottens yta.

I byggnad, som uppföres med en våning, må vind helt inredas med boningsoch arbetsrum.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med A och B betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås i mars 1944.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 14 juni 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Krysshammaren, Bergsprängaren, Stubintråden, Stenbjörnen, Stenborren, Borrkronan m. fl. delar av Jakobsberg samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse .

Nr 131. Nybyggnadsförbud för kv. Karl.

Byggnadsnämnden har i en den 7 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom nådigt brev den 30 maj 1941 fastställde Kungl. Maj:t förslag till ändring av stadsplanen för delar av kvarteren Idolf och Isidor, för kvarteren Kettil, Klas, Leif och Leo, samt för Köpmangatan, Torggatan, Hantverkargatan och Klockargatan med undantag för vissa å stadsplanekartan särskilt angivna områden, motsvarande kvarteren Kettil och Klas, beträffande vilka förbud mot nybyggnad utan länsstyrelsens tillstånd meddelades till dess nytt förslag till stadsplan för dessa områden antagits, dock längst till den 1 juli 1946.

I anledning av att frågan om uppgörande av förslag till stadsplan för kvarteret Karl blivit aktuell och av lämplighetsskäl bör lösas i sammanhang med nytt förslag till stadsplan för de ovanberörda kvarteren Kettil och Klas, samt då byggnadsnämnden dessutom uppdragit åt stadsarkitekten att verkställa utredning beträffande en reglering av bebyggelsen inom området å ömse sidor om Svartån, får byggnads nämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om förbud mot nybyggnad inom kvarteret Karl intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt stadsplan för sagda kvarter, dock längst till den 1 juli 1946.

Drätselkammaren har med biträdande av byggnadsnämndens förslag genom skrivelse den 14 juni 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om förbud mot nybyggnad inom kvarteret Karl intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt stadsplan för sagda kvarter, dock längst till den 1 juli 1946.

Nr 132. Anslag för utredning av fråga om nytt varmbadhus i Västerås.

Badhusstyrelsen har i skrivelse till drätselkammaren den 12 juni 1945 anfört följande:

Stadens varmbadhus har sedan flera år tillbaka visat sig vara i flera avseenden otillfredsställande. Först och främst är det för litet, vilket medför stor trängsel och otrevnad under de tider på dagen, då frekvensen är störst. Vidare är det omodernt och motsvarar knappast fullt nutida krav ur hygienisk synpunkt, simhallsbassängen är för kort och för grund för simidrott och slutligen äro såväl byggnaden som ångcentralen och rörsystemet synnerligen illa medfarna, vilket kommer att medföra ökade kostnader för underhåll de närmaste åren.

Badhusstyrelsen har vid sammanträde om saken, varvid stadsarkitekten närvarit, funnit det mindre lämpligt att kosta på nuvarande varmbadhuset några större ombyggnads- eller förbättringsarbeten, varför enda sättet att lösa frågan torde vara en nybyggnad. Såsom lämplig mark för ett nytt varmbadhus har styrelsen tänkt sig den s. k. Lundahlska jorden mellan Källgatan och Slottsgatan, vilket förslag även omfattats av stadsarkitekten. Detta område torde därför böra reserveras för detta ändamål.

För utformning av förslag till ett nytt varmbadhus önskar badhusstyrelsen verkställa närmare utredning. Utöver det arbete med byggnadsskisser o. d., som kan utföras av stadsarkitektkontoret utan särskild kostnad för styrelsen, torde en del kostnadskrävande åtgärder vara för utredningen behövliga. Bl. a. synes det vara av värde att någon eller några representanter för styrelsen genom studieresor skaffa sig kännedom om hur moderna kommunala varmbadhus äro ordnade och om erfarenheterna av deras verksamhet.

Med stöd av vad sålunda framförts får styrelsen hemställa, att badhusstyrelsen för verkställande av utredning om nytt varmbadhus beviljas ett anslag på 1.000 kr.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 14 juni 1945 med biträdande av badhusstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att ställa till badhusstyrelsens förfogande ett anslag å 1.000 kronor för bestridande av kostnaderna för utredning av frågan om nytt varmbadhus i staden samt

att anslaget skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 133. Uppförande av ny transformatorstation i gamla hamnen.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i en den 29 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid östra kajen i gamla hamnen finnes en äldre transformatorstation belägen med två transformatorer med en effekt à respektive 125 och 150 kVA. I anledning av att stadsplanen för hamnområdet ändrats kommer den mark, varå transformatorstationen ligger, att bliva erforderlig för gata, varför stationen måste flyttas. Med hänsyn till de för östra kajen planerade två lyftkranarna kommer transformatoreffekten att bliva för liten, varför stationen i samband med förflyttningen måste utbyggas. AB Nordenhaags Trävaruaffär, som till följd av tomtbyte har en ny fabrik under uppförande, har förhört sig om möjligheten att i elverkets transformatorhus få hyra utrymme för en för fabrikens drift erforderlig transformatorstation, vilket vill synas styrelsen lämpligt. För elverkets vidkommande skulle byggandet av den nya stationen kunna anstå ytterligare ett år, varemot bolaget måste utföra sin station omedelbart. Styrelsen anser det för den skull ändamålsenligt att redan innevarande år låta uppföra byggnaden för elverkets station samt uthyra en del av densamma till bolaget. Byggnaden har kostnadsberäknats till 12.000 kronor.

Så snart beslut om anskaffande av de två lyftkranarna föreligger, har styrelsen för avsikt att framlägga förslag till instrumentering och transformatorer.

I anledning av det anförda får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för ovan angivet ändamål till styrelsens förfogande ställa ett anslag à 12.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 14 juni 1945 med biträdande av styrelsens för tekniska verken förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för ändamålet anvisa ett anslag à 12.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Nr 134. Anslag till Föreningen Västerås Nya Idrottsplats.

Styrelsen för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats har i skrivelse till drätselkammaren den 11 juni 1945 anfört följande:

Styrelsen för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats får härmed hos Drätselkammaren göra en vördsam framställning om anslag till inköp av en ny högtalareanläggning till Arosvallen och hjälp i finansieringen för övrigt av idrottsplatsen.

Då den högtalaranläggning, som av styrelsen år 1936 inköptes för en kostnad av 3.240 kronor nu visat sig så bristfällig att den inte kan göra tillförlitlig tjänst, står styrelsen inför nödvändigheten att inköpa en ny sådan, då idrottsplatsen för sin rörelse har svårt att undvara en sådan anläggning.

Styrelsen kan ej av egna driftmedel åstadkomma ett sådant inköp, som belöper sig till ett ungefär lika stort belopp som den tidigare inköpta eller c:a 3.500 kronor, varför en anhållan om detta belopp härmed göres hos Drätselkammaren.

I likhet med föregående år har å rörelsen hittills uppstått en skuld till Tekniska verken för vatten- och elektricitetsförbrukning å i runt tal 3.500 kronor, och en del andra firmor ha fordringar å tillsammans c:a 1.500 kronor. Dessa skulder anser sig styrelsen ha svårighet med att betala med av under året influtna medel, men är det styrelsen angeläget att få dessa skulder likviderade under året.

Det kan i samband härmed anföras, att styrelsen tillmötesgått de från de mindre i Arosvallen icke andelsägande idrottsföreningarna i staden upprepade framställningar om sänkta planhyror å träningsplanerna, så att dessa hitintills något missgynnade idrottsföreningarna, nu har samma planhyresatser som övriga andelsägande föreningar och nu sålunda kan anses jämställda med dessa å Arosvallen. Detta styrelsens tillmötesgående har till en del minskat Arosvallens inkomster, men verkat till godo för småföreningarnas ekonomi,och kunna nu dessa härigenom givas möjlighet att erlägga stadgad hyra för sina tävlingar och matcher, vilket i vissa fall visat sig vara svårt. En bidragande orsak till minskade inkomster för Arosvallen är också den åtgärd styrelsen vidtagit att gratis upplåta idrottsplatsen för skolbarnen i stadens samtliga skolor vid deras idrottslov. Styrelsen har i och med detta beslut visserligen minskat inkomsterna, men i gengäld tror sig styrelsen därmed ha tillfredställt ett länge känt behov.

Vi vilja även hos Drätselkammaren begära ett belopp av 1.500 kronor att ingå i den direkta driften av rörelsen, då just nu i mellantiden innan höstsäsongen börjar, medel till löner åt idrottsplatsens personal etc. saknas.

I enlighet med ovan anförda behov hemställa vi vördsamt om att Drätselkammaren hos stadsfullmäktige ville utverka ett anslag av 10.000 kronor.

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 juni 1945 anfört följande:

Föreningen har under senare år erhållit ekonomiskt understöd från staden dels i form av restitution av kommunala nöjesskattemedel, dels ock i form av direkta anslag. Föregående år erhöll föreningen ett anslag å 10.000 kronor för ombyggnad av läktaren m. m. och innevarande år ett anslag å 2.300 kronor för iordningställande av träningsplaner. Enligt vad räkenskapsberättelsen för år 1944 utvisar ha föreningens inkomster, oberäknat den kommunala subventionen, uppgått till 27.189 kronor och rena driftskostnader till 38.444 kronor. Föreningen är sålunda för att kunna uppehålla sin verksamhet hänvisad till understöd från stadens sida.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att ställa till föreningens förfogande ett anslag å 10.000 kronor för ovan angivna ändamål samt

att anslaget skall upptagas till täckning i nästa års budget.

Nr 135. Anslag till Västerås Musikskola.

Drätselkammaren har i en den 14 juni 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Uti skrivelse till drätselkammaren har ordföranden i styrelsen för Västerås Musikskola hemställt om ett anslag å 2.000 kronor såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för skolans verksamhet under instundande hösttermin.

Västerås Musiksällskap har såsom en följd av den ökade livaktighet, musiklivet i staden visat under de två sista åren, ansett sig böra utvidga sin verksamhet att omfatta även den fria musikundervisningen. Detta har blivit möjligt sedan musiksällskapet inom sin styrelse fått en vidare representation, mera allsidigt återspeglande de skilda bildningsintressena inom samhället. Samtidigt härmed har också Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning, vilken organisation årligen erhåller anslag från staden av 1.000 kronor, beslutat överlämna sitt arbete i musiksällskapets händer. Till styrelse för Västerås musikskola, som alltså är att betrakta närmast som en dotterorganisation till Västerås musiksällskap, har sällskapet utsett sin ordförande, direktören Mattias Pers, sin kassaförvaltare, rektor Ivar Andrén ävensom ABF:s ordförande, herr Erik Andersson, Arosgårdens föreståndare, herr Gustaf Sund, folkskoleinspektören Em. Granér och musikdirektören Axel Melander.

Meningen är att söka åstadkomma en kontroll över den enskilda musikundervisningen genom att skapa garantier för att de lärarkrafter, som ägna sig åt denna undervisning, hållas på en så hög standard som möjligt. I detta syfte ämnar musikskolan anordna undervisning i musik till utbildande av fullgoda musiklärare. Verksamheten skall igångsättas redan instundande hösttermin och i denna avsikt har ett preliminärt program uppgjorts, som avser att pröva de uppgjorda riktlinjerna.

Lärarna vid musikskolan skulle helt betalas av eleverna, men verksamheten måste räkna med åtskilliga andra utgifter såsom lokalkostnader, organisatorisk och musikalisk ledning, reklam ävensom andra utgifter.

Såsom nämnts har Västerås bildningsorganisationers samarbetskommmitté årligen uppburit ett anslag av 1.000 kronor. Av det i årets stat upptagna musikanslaget å 5.000 kronor har musiksällskapet fått uppbära ett belopp av 2.000 kronor. Drätselkammaren finner det initiativ, som sålunda tagits, vara synnerligen tacknämligt. Genom skolans öppnande har det första steget tagits fram emot ett mera fast organiserande av den musikfrämjande verksamheten inom staden. Kammaren anser under sådana förhållanden företaget vara värt stadens uppmuntran och stöd.

Det kan i detta sammanhang framhållas, att Västerås musiksällskap har vissa möjligheter att för verksamheten även erhålla statsanslag. Förutsättning härför är emellertid att även kommunen i viss utsträckning bidrager med anslag.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att ställa till styrelsens för Västerås musikskola förfogande ett anslag å 2.000 kronor såsom bidrag till kostnaderna för skolans verksamhet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 136. Instiftande av en stadens förtjänstmedalj.

Polisnämnden har i en till drätselkammaren den 4 mars 1944 avlåten skrivelse anfört följande:

Då några enhetliga bestämmelser för medaljering av befattningshavare inom staden icke förefinnas har polisnämnden funnit det angeläget, att dylika bestämmelser utfärdas och hemställer därför, att drätselkammaren måtte låta närmare utreda frågan samt vidtaga åtgärder för ärendets framförande till stadsfullmäktige.

Under det senaste året har en del befattningshavare vid polisverket efter lång och klanderfri tjänst pensionerats och polisnämnden har därför tänkt sig att till dessa personer överlämna något förtjänsttecken. Härvid har ifrågasatts anskaffande av Patriotiska sällskapets eller Pro Patrias medaljer i lämplig storlek, av kostnadsskäl tillverkade av silver. Dessa förtjänsttecken torde emellertid icke kunna tillmätas samma värde för mottagaren som t. ex. en stadens egen medalj och får polisnämnden därför i detta sammanhang anhålla, att drätselkammaren även överväger instiftandet av en dylik, förslagsvis benämnd Arosmedaljen. På senare tid ha dylika förtjänsttecken instiftats av en del städer, däribland Stockholm, Norrköping, Sundsvall, Härnösand m. fl.

En dylik stadens egen medalj skulle lämpligen kunna tilldelas såväl tjänstemän och arbetare som kommunala förtroendemän och andra därav förtjänta i staden.

Då frågan just nu är ganska angelägen för polisnämndens del får nämnden anhålla, att drätselkammaren snarast måtte vidtaga åtgärder i ärendet.

Sedan drätselkammaren överlämnat ärendet till *beredningsutskottet* för närmare utredning, har utskottet efter verkställd utredning den 9 maj 1945 för stadsfullmäktige framlagt följande förslag:

I åtskilliga städer, bl. a. Stockholm, Norrköping, Sundsvall, Härnösand och Örnsköldsvik har man numera gått in för inrättande av ett särskilt förtjänsttecken för staden.

Inom Västerås stad har vid utdelning av medaljer hittills icke följts några särskilda generellt giltiga bestämmelser utan tilldelande av medalj har skett efter prövning i varje särskilt fall av vederbörande styrelse eller nämnd.

Ett dylikt system har emellertid sina nackdelar. Det kan härigenom icke undgås att vid prövning av dylika ärenden olika bedömningsgrunder bliva tillämpade. Ur såväl stadens som de anställdas synpunkter torde det vara önskvärt att i största möjliga mån likformighet skapas och att frågor om utdelning av medaljer avgöras av ett särskilt för hela staden gemensamt organ. Emellertid böra icke endast anställda, d. v. s. befattningshavare och arbetare, kunna ifrågakomma till erhållande av medalj. Även till sådana stadens förtroendemän, vilka under en mera betydande tid på ett förtjänstfullt sätt varit verksamma i det kommunala livet, böra medaljer kunna utdelas. Så är ock förhållandet i ovan angivna städer. En annan fråga, till vilken man i detta sammanhang även har att taga ställning, är huruvida medaljen skulle såsom hittills utgöra en utomstående institutions medalj, t. ex. Kungl. Patriotiska Sällskapets, eller om icke på sätt nyss nämnts en särskild förtjänstmedalj för staden borde instiftas.

Skäl kunna anföras både för och emot ett dylikt arrangemang. Svårigheter föreligga närmast att bedöma huruvida en särskild för Västerås instiftad medalj i det allmänna medvetandet och av vederbörande medaljör skulle tillmätas samma värde som exempelvis en medalj, utdelad genom Patriotiska Sällskapet. Det låter sig med visst fog sägas, att vid instiftande av en särskild stadens medalj denna skulle komma att sjunka i anseende på den grund att medaljutdelningar i sådant fall bleve mera talrikt förekommande. Å andra sidan kan man med skäl ifrågasätta, om icke sär-

skilt inom staden bärandet av en medalj, vilken framträder som ett synbart bevis på just stadens speciella uppskattning för det arbete, som nedlagts i dess tjänst eller uppdrag, känslomässigt sett skulle omfattas med större intresse än ett annat förtjänsttecken. På detta sätt skulle även bliva möjligt att utdela medaljen till någon utanför kretsen av kommunala förtroendemän och anställda stående person, vilken på ett särskilt sätt gjort sig förtjänt av stadens uppskattning. För närvarande saknar staden möjlighet att gentemot en sådan person på ett enkelt men värdigt sätt giva uttryck för sin erkänsla. Genom inrättandet av en stadens egen medalj skulle staden även få möjligheter att i en större utsträckning än vad eljest vore möjligt honorera långvarig och gagnelig insats för det allmännas bästa

Efter ingående överväganden har beredningsutskottet stannat för en stadens egen förtjänstmedalj såsom ur olika synpunkter mest tilltalande. Givetvis böra emellertid sådana villkor uppställas för medaljens utdelande, att densamma icke utdelas i andra fall än då vederbörande verkligen på ett mera framträdande sätt gjort en insats i det allmännas tjänst. Ett motsatt förfarande skulle medföra ett nedsättande i det allmänna föreställningssättet av medaljens värde och därigenom komma denna att te sig mindre åtråvärd.

En ytterligare fördel med en stadens egen medalj är, att densamma kan utdelas i en enda metall och i en och samma storlek oavsett tjänsteställning, något som utskottet finner särskilt tilltalande.

Ifråga om villkoren för medaljens utdelande synes i likhet med vad som är fallet på andra håll böra föreskrivas vissa minimifordringar med avseende å tjänstgöringsåldern eller det kommunala uppdragets längd. För kommunala förtroendemän torde sålunda böra erfordras, att uppdraget varat under minst 20 års tid, medan ifråga om befattningshavarna lämpligen torde böra uppställas krav på en tjänstgöringstid hos staden, motsvarande den som i allmänhet erfordras för erhållande av full pension d. v. s. 30 år. Beträffande tjänstemännen bör även krävas, att vederbörande uppnått viss levnadsålder, förslagsvis 55 år.

Medaljen bör kunna tilldelas även arbetare, som uppfyller de tidsvillkor ovan för tjänsteman angivits. Självfallet bör under alla förhållanden för såväl tjänstemän som arbetare krävas väl vitsordad tjänstgöring hos staden.

Utskottet vill i detta sammanhang understryka, att nu angivna förutsättningar givetvis äro att betrakta såsom minimivillkor. Redan den omständigheten, att någon fyller angivna kvalifikationer bör därför icke i och för sig föranleda till att han ovillkorligen skall erhålla medaljen utan bör härutöver fordras, att han på ett mera påtagligt sätt gjort sig förtjänt av denna.

Å andra sidan bör i undantagsfall medaljen kunna tilldelas förtroendeman, tjänsteman eller arbetare, som utan att uppfylla tidsvillkoren i särskilt hög grad gjort en gagnelig insats till stadens fromma. Likaså bör i undantagsfall även en person stående utanför kretsen av stadens förtroendemän, tjänstemän och arbetare, som gjort staden särskilda tjänster, kunna ifrågakomma.

För att ernå största likformighet böra beslut angående utdelande av medaljen fattas av en särskild delegation, bestående av representanter för staden. Såsom medlemmar i denna delegation kunna lämpligen föreslås stadsfullmäktiges ordförande och vice ordförande, drätselkammarens ordförande, beredningsutskottets ordförande samt stadsdirektören. Lämpligen skulle medaljen kunna utdelas en gång om året i samband med någon högtidlighet, förslagsvis efter stadsfullmäktiges sista samman-

träde varje år. Det torde böra tillkomma delegationen att närmare bestämma angående formerna för utdelandet av medaljen och övriga i samband därmed stående frågor.

Utskottet har i anslutning till vad nu anförts utarbetat förslag till bestämmelser angående medaljens utdelande, vilket förslag här bifogas. (bil. 1.)

Vid övervägande av frågan om medaljens utförande har utskottet funnit lämpligast, att medaljen präglas i 18 karats guld och erhåller en storlek av 33 mm., motsvarande den äldre "åttonde storleken" av Kungl. Patriotiska Sällskapets medalj. Medaljen bör lämpligen å framsidan upptaga stadens vapen och å baksidan inskriptionen: "För gagnelig gärning." Å frånsidan bör vederbörande medaljörs namn ingraveras.

I samråd med Westins ateljé, Stockholm, har enligt dessa huvudgrunder utarbetats ett förslag till medalj, vars närmare utformning framgår av kliché, vilken finnes för granskning tillgänglig å stadsfullmäktiges kansli. Upphängningsbandet bör utföras i stadens färger, blått och vitt.

Nu angivna förslag har granskats utav Riksheraldikerämbetet utan erinran.

Kostnaderna för en medalj i angivet utförande skulle enligt infordrade anbud belöpa sig till 675 kronor för det första exemplaret, under förutsättning, att stansarna förbliva hos tillverkaren samt för varje nypräglat exemplar, inklusive bandögla och etui till 155 kronor per styck. Därest stansarna skola bliva stadens egendom med rätt för staden att disponera dessa, komma kostnaderna för första exemplaret att uppgå till 1.350 kronor.

Kostnaderna för medaljväsendet torde böra bestridas av ett särskilt i budgeten upptaget förslagsanslag eller på annat sätt drätselkammaren kan vilja föreslå.

I förslaget angivna bestämmelser rörande utdelning av Arosmedaljen äro så lydande:

Bestämmelser rörande utdelning av Arosmedaljen.

§ 1.

Arosmedaljen kan utdelas för gagnelig gärning *dels* till tjänstemän och arbetare i Västerås stads tjänst samt förutvarande tjänstemän och arbetare i Västerås stads tjänst, *dels ock* till kommunala förtroendemän eller förutvarande kommunala förtroendemän hos staden.

§ 2.

För att befattningshavare och arbetare eller förutvarande befattningshavare och arbetare skola erhålla medaljen kräves, förutom att tjänstgöringen hos staden är väl vitsordad, att tiden för tjänstgöringen minst motsvarar 30 tjänsteår ävensom att befattningshavaren uppnått minst 55 levnadsår.

§ 3.

För att kommunal förtroendeman eller förutvarande kommunal förtroendeman skall erhålla medaljen kräves, att han innehaft förtroendeuppdrag hos staden i minst 20 år.

§ 4.

I särskilda undantagsfall må medalj även utdelas till förtroendeman, tjänsteman eller arbetare, oaktat de i §§ 2 och 3 föreskrivna tidsvillkoren ej uppfyllas. Medaljen

kan jämväl, därest synnerliga skäl därtill föreligga, tilldelas annan än i § 1 avsedd person.

§ 5.

Beslut om medaljens utdelande fattas av en särskild delegation bestående av stadsfullmäktiges ordförande och vice ordförande, drätselkammarens ordförande, beredningsutskottets ordförande och stadsdirektören.

Det åligger delegationen att minst en gång om året taga under omprövning inkomna förslag rörande utdelning av medaljen. På delegationen ankommer jämväl att bestämma tidpunkten för medaljens utdelande samt att i övrigt vidtaga härför lämpliga föranstaltanden.

§ 6.

Stadens styrelser hava att årligen före september månads utgång till delegationen inkomma med uppgift å de förtroendemän, befattningshavare eller arbetare, vilka anses böra ifrågakomma till erhållande av medaljen.

Beredningsutskottet tillstyrker under åberopande av vad ovan anförts stadsfullmäktige att besluta

att instifta en Västerås stads förtjänstmedalj i guld, benämnd Arosmedaljen, i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet framlagt förslag,

att uppdraga åt beredningsutskottet att för stadens del avgiva slutligt förslag till medaljens utseende och därefter underställa förslaget Riksheraldikerämbetet för definitivt godkännande samt

att antaga bifogade förslag till "Bestämmelser rörande utdelning av Arosmedaljen."

Drätselkammaren har i ett den 14 juni 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Då kammaren finner lämpligt, att mera enhetliga bestämmelser angående utdelande av förtjänsttecken utfärdas i syfte att åstadkomma större likformighet i bedömningsgrunderna vid avgörande av frågan, vilka som skola komma i åtanke till erhållande av dylika förtjänsttecken, samt kammaren finner tanken på en enhetlig medalj, präglad genom stadens försorg, tilltalande, vill kammaren i princip biträda beredningsutskottets förslag. Beträffande medaljens utformande i detalj vill kammaren emellertid framhålla, att inskriptionen: "För gagnelig gärning" bör på medaljens baksida placeras nedtill under medaljörens namn, ej såsom på klichén angivits ovantill. Kammaren vill även ifrågasätta, huruvida icke medaljen borde utdelas å Mariadagen i stället för såsom beredningsutskottet föreslagit, efter fullmäktiges sista sammanträde.

Vidkommande kostnadsfrågan ställer det sig givetvis vanskligt att på förhand kunna med större säkerhet bedöma anslagsbehovet, beroende på svårigheterna att redan nu avgöra vilka personer, som vid en första utdelning kunna komma ifråga. Om man utgår från det antal kommunala förtroendemän, tjänstemän och arbetare, vilka f. n. uppfylla de rent formella kvalifikationerna ifråga om tjänstgöringstid, 75 stycken, skulle erfordras ett engångsanslag om cirka 12.000 kronor. Därest stadsfullmäktige i princip godkänna beredningsutskottets förslag, torde böra uppdragas

åt den särskilda medaljdelegationen att i god tid före uppgörande av nästa års budget inkomma med begäran om erforderligt anslag.

Drätselkammaren föreslår sålunda stadsfullmäktige att besluta

att med ovan i skrivelsen angivna avvikelser i princip bifalla beredningsutskottets förslag samt

att uppdraga åt den särskilda delegationen för medaljens utdelande att i god tid före uppgörande av nästa års budget inkomma till drätselkammaren med uppgift å erforderligt anslag.

Drätselkammarens ovan angivna förslag har fattats efter omröstning inom kammaren med sex röster mot fyra, vilka senare avgivits för yrkandet om avslag å beredningsutskottets förslag.

Nr 137. Förvärv och byte av mark å Jakobsberg.

Drätselkammaren har i en den 1 mars 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 26 mars 1943 ha stadsfullmäktige godkänt ett mellan drätselkammaren å stadens vägnar å ena, och ägaren till stadsägan 701, å andra sidan, träffat avtal om byte av mark, varigenom staden skulle förvärva c:a 2.400 kvadratmeter av stadsägan 701, avsett för gatumark, och till motparten överlåta c:a 2.450 kvadratmeter mark av staden tillhöriga stadsägan 1053 C. Stadsfullmäktige ha vidare den 30 mars 1939 godkänt ett mellan drätselkammaren, å ena, och byggnadsföreningen Jakobsberg, å andra sidan, träffat avtal angående markbyte, varigenom staden förvärvat mark för den nya folkskolebyggnaden å Jakobsberg och föreningen i utbyte häremot erhållit dels ett område av stadsägorna 1053 C och 1059 B, beläget öster om Drottninggatan, dels ock av stadens andel av skogsområdet norr om skolan ett område om c:a 3.500 kvadratmeter. Den stadsplan som gällde vid nu ifrågavarande överenskommelsers slutande förutsatte bebyggelse inne på skogsområdet mellan Drottninggatan och Jakobsbergsgatan, varjämte en ny gata skulle indragas i sydostlig riktning från Drottninggatan in å skogsområdet. Staden har jämväl förvärvat mark för denna gatas framdragande. Emellertid har ett nytt förslag till stadsplan upprättats, vilket förslag anger en bostadsbebyggelse utefter Drottninggatan med kopplade trevåningshus under det att bebyggelsen inne på området i viss utsträckning slopas. Den tidigare omförmälda gatan skall icke heller komma till utförande. Därest den nya stadsplanen antages medför detta att staden dels måste återförvärva viss mark som enligt den gällande planen avsetts för bostadsbebyggelse men enligt det nya stadsplaneförslaget skall utgöra parkmark dels ock att staden för möjliggörande av bebyggelse utefter Drottninggatan får avstå vissa markarealer. För att möjliggöra genomförande av den föreslagna nya stadsplanen har drätselkammaren *dels* annullerat avtalet angående markförvärv för den ovan omförmälda nya gatan och träffat nytt avtal med ägaren av stadsägorna 702 och 703, Viktor Larsson, *dels* med ägaren av stadsägan 701, trädgårdsmästaren Erik Larsson, med upphävande av tidigare träffat avtal, ingått ny överenskommelse angående markbyte *dels ock*

med H. S. B. i Västerås, som av byggnadsföreningen Jakobsberg förvärvat de av staden till byggnadsföreningen genom ovan nämnda beslut den 30 mars 1939 överlåtna områdena, träffat avtal om visst markbyte, därvid emellertid en viss mellangift från stadens sida skall utgå, enär H. S. B. får en viss minskad byggnadsmöjlighet. Staden kommer å sin sida däremot att kompenseras för denna mellangift genom ökade byggnadsmöjligheter å ett blivande tomtområde inne på skogsområdet. Drätselkammaren hänvisar i övrigt till innehållet i bifogade avtal, varav ytterligare detaljer framgå.

De mellan Västerås stad och H. S. B. resp. Erik Larsson upprättade bytesavtalen och köpekontraktet äro av följande lydelse:

Bytesavtal.

Emellan Västerås stad genom dess drätselkammare, å ena, och Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås, å andra sidan, är denna dag följande avtal träffat.

Under förutsättning att ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i mars 1944 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Krysshammaren, Bergsprängaren, Stubintråden, Stenbjörnen, Stenborren, Borrkronan m. fl. delar av Jakobsberg antages och av Kungl. Maj:t fastställes överlåter Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening till staden dels stadsägan 1053 D och stadsägan 1059 D dels ock, i den mån så ej redan skett, mark för vidgning av Drottninggatan från stadsägorna 1053 E och 1059 C utan ersättning. I utbyte häremot överlåter staden till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening ett å bifogade skiss angivet område av stadsägorna 1053 C och 1059 B med en beräknad areal av 1.800 m^2 avsett att bilda tomtmark i kvarteret Bergsprängaren med den jämkning i arealen som kan föranledas av en rationell tomtindelning. Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening förbinder sig vidare att till ägaren av den tomt, som kommer att bildas av bl. a. stadsägan 702 utan ersättning avstå den mark av stadsägan 1053 E, som erfordras för att bilda en lämplig tomt.

I mellangift vid bytet erlägger staden ett belopp av sextusen sjuhundra (6.700) kronor.

Områdena överlåtas gravationsfria och få tillträdas så snart stadsplanen fastställts, då även stadens mellangift erlägges.

Parterna bekosta var och en sina lagfartskostnader.

Avtalet är giltigt endast under förutsättning att stadsfullmäktige i Västerås godkänna detsamma för stadens del.

Västerås den 1 juni 1945.

För drätselkammaren:
FRITZ EKLUND.

Per Siösteen.

HSB Hyresgästernas Sparkasse- och Bygg.-förening i Västerås u. p. a.
B. W. ALWESTRAND. AXEL BOBERG.

Bytesavtal.

Med upphävande av ett den 11 mars 1943 mellan Västerås stad, å ena, samt Erik Larsson, å andra sidan, träffat avtal om överlåtelse av mark från stadsägorna 701 och 1053 C är denna dag under förutsättning att ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i mars 1944 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Krysshammaren, Bergsprängaren, Stubintråden, Stenbjörnen, Stenborren, Borrkronan m. fl.

delar av Jakobsberg antages och av Kungl. Maj:t fastställes följande avtal träffat.

Larsson överlåter till staden den del av stadsägan 701, som enligt föreliggande stadsplaneförslag skall utläggas till parkmark med en preliminärt beräknad areal av 2.040 m^2. Priset per kvadratmeter utgör sex (6) kronor. Området får av staden tillträdas så snart stadsplanen blivit fastställd.

Såsom ersättning för å det överlåtna området växande fruktträd och andra växter erlägger Västerås stad ett belopp av tretusen (3.000 kronor), som icke utbetalas kontant utan avräknas på så sätt, att området får av nuvarande ägaren brukas intill dess marken tages i anspråk för utläggning av park eller staden eljest påfordrar att brukningen av marken skall upphöra och att för denna brukningsrätt å ersättningsbeloppet, med utgångspunkt från den i kontraktet av den 11 mars 1943 stadgade tillträdesdagen den 1 april 1943, årligen avskrives ett belopp av 375 kronor motsvarande en åttondedel av ersättningsbeloppet. Skulle staden taga området i anspråk innan 8 år förflutit från den 1 april 1943 skall Larsson sålunda av staden gottgöras med icke avskrivet belopp å ersättningssumman 3.000 kronor.

Västerås stad försäljer till Larsson ett område om cirka 1.450 m^2 från stadsägan 1053 C, avsett att bilda tomtmark. För detta område erlägger Larsson till staden ett belopp av tjugosextusen (26.000) kronor. Tillträde sker och betalning erlägges så snart stadsplanen blivit fastställd. Larsson är skyldig tåla den jämkning i arealen som kan föranledas av en rationell tomtindelning.

Skulle vid avstyckningsförrättning ovan angivna preliminära arealer ändras godkännas de vid förrättningen fastställda arealerna såsom för detta avtal gällande.

De å ömse sidor överlåtna områdena skola genom överlåtarens försorg och på hans bekostnad göras gravationsfria.

Parterna bekosta var och en sina lagfartskostnader.

Detta avtal är träffat under förutsättning att stadsfullmäktige i Västerås godkänna detsamma för stadens del.

Västerås den 1 mars 1945.

För drätselkammaren:
FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

ERIK LARSSON.
Godkännes:
ANNA LARSSON.

Bevittnas:

E. Bäckman. Elsa Bäckman.

Köpekontrakt.

Undertecknad, Viktor Larsson, upplåter och försäljer härmed till Västerås stad ett triangelformigt område av stadsägorna 702 och 703, beläget öster om kvarteret Krysshammaren och avsett för parkmark enligt ett i mars 1944 upprättat stadsplaneförslag. Området, som i areal beräknas innehålla 125 m^2 försäljes efter ett pris av 6 kr. per m^2. Samtidigt överlämnas till staden utan ersättning den mark av stadsägorna 702 och 703, som åtgår för breddning av Drottninggatan med en beräknad areal av 300 m^2.

Områdena få tillträdas och köpeskillingen erläggas då stadsplanen blivit fastställd.

Förutsättning för detta avtal är att stadsfullmäktige i Västerås godkänna detsamma.

Genom detta köpekontrakt upphäves ett den 11 mars 1943 av Viktor Larsson till Västerås stad utfärdat gåvobrev.

Västterås den 1 mars 1945.

För drätselkammaren:
FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Godkännes:

VIKTOR LARSSON. HILDA LARSSON.

Bevittnas:

E. Bäckman. **Elsa Bäckman.**

Drätselkammarens förslag:

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna ovanintagna med Viktor Larsson, Erik Larsson och H. S. B. i Västerås ingångna överenskommelser samt

att bevilja för överenskommelsernas genomförande erforderligt förslagsanslag kronor 20.000 att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Nr 138. Uppförande av ny ladugård och anordnande av två bostadslägenheter vid Nordanby.

Lantegendomsnämnden har i en den 30 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Lantegendomsnämnden får härmed anhålla att stadsfullmäktige måtte ställa erforderliga medel till nämndens förfogande för uppförande av ny ladugård och anordnande av tvenne bostadslägenheter för arbetare vid Nordanby gård.

Sedan drätselkammaren den 16 mars 1944 hos lantegendomsnämnden hemställt, att en å Emausområdet belägen ladugård måtte bortföras så snart ske kunde, då ifrågavarande markområde vore under planläggning för bebyggelse, har nämnden verkställt utredning angående lämpligaste placeringen av ladugården, därvid nämnden samrått med stadsarkitekten och har därvid överenskommits att densamma bör uppföras vid Nordanby. Ur lantbrukets synpunkt är Nordanby även den lämpligaste förläggningsplatsen för ifrågavarande ladugård, dels enär å egendomen tidigare finnes goda arbetarebostäder och logbyggnad och dels emedan större delen av stadens åkerjord norr om den egentliga bebyggelsen, är belägen invid och brukas från Nordanby gård.

Enligt inkomna kostnadsberäkningar uppgå utgifterna för uppförande av ladugården till 174.450 kronor vartill kommer elektrisk installation 5.300 kronor, mjölkmaskiner och kylanläggning 7.300 kronor, foderhiss 3.500 kronor, vatten- och avloppsledningar 3.000 kronor, gödselstad och urinbrunn 10.000 kronor samt ritningar och diverse andra utgifter 16.450 kronor. Hela kostnaden för ladugården utgör således 220.000 kronor.

Genom ovanberörda överflyttning av ladugården till Nordanby kommer personalbehovet vid gården att ökas varför befintliga arbetarbostäder bliva otillräckliga i så

måtto, att ytterligare tvenne lägenheter måste anordnas. Kostnaden härför har beräknats till 33.000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att ställa ett belopp av 253.000 kronor till nämndens förfogande för uppförande av ladugård och anordnande av tvenne bostadslägenheter vid Nordanby gård.

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 juni 1945 avgivit följande yttrande:

Enligt vad drätselkammaren inhämtat av stadsarkitekten, lärer ifrågavarande område vid Nordanby i varje fall icke inom avsevärd tid kunna komma ifråga för bostadsbebyggelse. Då ladugården svårligen kan placeras annorstädes, har drätselkammaren icke funnit anledning till erinran mot att ladugården förlägges till Nordanby. Kammaren har ej heller något att erinra emot de gjorda kostnadsberäkningarna.

Av kostnaderna torde den del, som svarar mot utgifterna för uppförande av själva ladugården, 175.000 kronor, böra täckas av ett tjugoårigt amorteringslån, mellankostnaderna för inventarierna, 45.000 kronor, böra täckas genom ett femårigt lån med anlitande av den underställningsfria lånerätten. Återstående del, motsvarande kostnaden för arbetarebostäderna, 33.000 kronor, torde böra täckas i lantbrukets stat för år 1946.

Under hänvisning till vad sålunda anförts, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att anvisa lantegendomsnämnden ett belopp av 253.000 kronor för uppförande av ladugård och anordnande av tvenne bostadslägenheter vid Nordanby gård,

att beloppet skall förskotteras av tillgängliga medel samt täckas till ett belopp av 175.000 kronor genom upptagande av ett tjugoårigt amorteringslån, till ett belopp av 45.000 kronor genom ett femårigt lån samt till ett belopp av 33.000 kronor i lantbrukets stat för år 1946 samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å nyssnämnda belopp, 175.000 kronor, ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder .

Nr 139. Inrättande av en befattning på extra stat som kamrersassistent vid stadskamrerarekontoret.

Drätselkammaren har i en den 14 juni 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Såsom känt är, har till följd av den synnerligen kraftiga expansion staden under särskilt de senare åren företett, förvaltningsutgifterna för staden i gemen uppvisat en både kvantitativ och kvalitativ utveckling, vilken medfört omorganisation och utökning av personalen inom åtskilliga förvaltningar. Icke minst å stadskamrerarekontoret har i anledning härav visat sig erforderligt att i viss utsträckning utöka

personalen för att förvaltningsapparaten inom detta speciella gebit skall kunna tillgodose de aktuella kraven. Särskilt gäller detta arbetet med stadens bokförings- och räkenskapsväsende. Såsom stadsfullmäktige hava sig bekant har redan i innevarande års stat skett en genomgripande omredigering av budgetuppställningen anslutande sig i stora drag till det inom Svenska Stadsförbundet utarbetade bokföringsförslaget, vilket numera vunnit tillämpning i de flesta städer. I samband härmed har även övervägts ett nytt till de av Stadsförbundet rekommenderade principer anknytande system för de fasta tillgångarnas förräntning och avskrivning, förutsättande en noggrann värdering av samma tillgångar ävensom fastställande av avskrivningstiden. Såsom drätselkammaren i missivskrivelsen till innevarande års budget påpekat avses, att detta arbete skall äga rum under år 1945.

Den nuvarande arbetskraften å stadskamrerarekontoret är icke tillräcklig för att detta arbete skall kunna såsom önskvärt är, snarast genomföras. I anledning härav har drätselkammaren funnit, att å stadskamrerarekontoret bör anställas en kamrersassistent med ekonomisk utbildning, vilken skulle få i uppgift närmast att fullfölja ifrågavarande arbeten samt i övrigt åstadkomma en avlastning av vissa göromål från nu anställda befattningshavare.

Det har lyckats drätselkammaren att komma i kontakt med lämplig arbetskraft, som framställt anspråk på en lön av 10.000 kronor jämte rörligt tillägg, en avlöning, under vilken det icke torde vara möjligt att anställa en befattningshavare med de kvalifikationer, som här förutsättas.

Tjänsten skulle tills vidare inrättas å extra stat.

Då överenskommelse ännu icke kunnat träffas med vederbörande angående tillträdesdagen, kan anslagsbehovet för närvarande icke fastställas, varför drätselkammaren, därest stadsfullmäktige medgiva tjänstens inrättande på angivna villkor, få anledning senare återkomma härom.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att inrätta en befattning å extra stat vid stadskamrerarekontoret såsom kamrersassistent med en avlöning av 10.000 kronor per år jämte rörligt tillägg samt

att bemyndiga drätselkammaren att tillsätta befattningen ifråga.

Nr 140. Bevis om pensionsrätt för f. kriminalkonstapel K. G. V. Eriksson.

På sammanträde den 26 april 1945 beslöto stadsfullmäktige till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren återremittera ärendet för förnyat yttrande. (S. H. nr 69 ser. A).

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 28 maj 1945 anfört följande.

I skrivelse den 5 april 1945 tillstyrkte drätselkammaren med biträdande av ett av löne- och avtalsnämnden framfört förslag, stadsfullmäktige att besluta att med tillämpning av föreskrift i 4 § K. F. år 1925 med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension m. m. förutvarande kriminal-

konstapeln vid Västerås stads poliskår Karl Gustav Vilhelm Eriksson skulle erhålla pension för den tid, hans anställning här i staden varat, med närmare angivet belopp.

Stadsfullmäktige beslöto emellertid vid sammanträde den 26 april 1945 återremittera ärendet till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för förnyat yttrande med hänsyn till föreliggande förslag angående polisväsendets förstatligande.

Under hänvisning till vad löne- och avtalsnämnden tidigare i ärendet yttrat (stadsfullmäktiges handlingar nr 69 Ser. A), får nämnden härmed anföra följande.

Med behjärtande av de synpunkter, vilka vid diskussionen av ärendet framfördes till stadsfullmäktige vill löne- och avtalsnämnden föreslå, att beslutet omformuleras på sådant sätt, att det direkt utsäges, att pension skall utgå endast för den händelse vid ett eventuellt förstatligande av polisväsendet icke bestämmelser om pension för befattningshavare vid polisväsendet, stridande emot dem, som enligt ovannämnda Kungl. förordning för närvarande gälla, bliva utfärdade.

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker sålunda stadsfullmäktige att besluta att förklara Karl Gustav Vilhelm Eriksson på de i § 4 i K. F. den 6 juni 1925 med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension angivna villkor vid tidpunkten för hans inträde i pensionsåldern i befattningen hos Kalmar stad berättigad erhålla pension enligt pensionsunderlaget för den befattning, han vid avgången ur Västerås stads tjänst innehade, med belopp, svarande mot den tid hans ordinarie anställning hos staden varat, under förutsättning tillika, att särskilda, häremot stridande bestämmelser icke komma att meddelas i samband med ett eventuellt förstatligande av polisväsendet samt att bevis härom må tillställas Eriksson.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 14 juni 1945 med biträdande av löne- och avtalsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet

Nr 141. Utökning av antalet ledamöter i bibliotekskommittén.

Beredningsutskottet har i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 juni 1945 anfört följande.

I skrivelse den 31 mars 1945 hemställde rektor vid läroverket å kollegiets vägnar, att kollegiet måtte "medgivas rätt att i bibliotekskommittén utse två representanter."

I anledning av framställningen föreslog beredningsutskottet i en den 11 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse, att antalet ledamöter i kommittén utökades med en samt att till denna ledamot utsåges lektor Martin Nylund. Läroverkskollegiet skulle härigenom med den förutvarande representanten, lektor Wahlberg, erhålla två representanter i bibliotekskommittén.

Stadsfullmäktige beslöto emellertid på sammanträde den 26 april 1945 återremittera ärendet till beredningsutskottet för att bereda läroverkskollegiet tillfälle att inkomma med närmare yttrande och förslag i ärendet.

Beredningsutskottet har i anledning härav i en den 9 maj 1945 till läroverkskollegiet ställd skrivelse hemställt, att kollegiet ville uppgiva dels huruvida framställ-

ningen, i vad den avsåge kollegiets rätt att utan stadsfullmäktiges medbestämmande utse två representanter i bibliotekskommittén av kollegiet vidhölles, dels huruvida avsikten vore att ytterligare två representanter från läroverkskollegiet utöver den nuvarande representanten skulle utses eller meningen vore att i kommittén skulle finnas inalles endast två representanter för kollegiet, dels ock förslag å vilka medlemmar av läroverkskollegiet, vilka av kollegiet ansågos böra representera läroverket i bibliotekskommittén.

Till svar å utskottets skrivelse har läroverkskollegiet genom utdrag av kollegiets protokoll den 25 maj 1945 gjort följande uttalande: "Kollegiet anser, att frågan om ett landsbibliotek i Västerås och ett deponerande i detta av större delen av läroverkets bokförråd är för läroverkets arbete av så vital betydelse, att kollegiet måste bestämt hävda, att det bör självt få utse de representanter, som skola i kommittén företräda läroverkets intressen. Kollegiet måste på denna punkt vidhålla sin tidigare uttalade uppfattning. Men kollegiet vill å andra sidan framhålla, att då det begär att få utse två representanter i kommittén för folk- och landsbiblioteket i Västerås, det i detta antal inräknar den plats, som nu innehas av den av Stadsfullmäktige utsedde representanten för läroverket."

Läroverkskollegiet har sålunda fortfarande såtillvida underlåtit att förtydliga sin ståndpunkt att något förslag å eventuella representanter icke lämnats.

Vidkommande först frågan, huruvida läroverkskollegiets representanter i kommittén böra utses av kollegiet eller av stadsfullmäktige, finner beredningsutskottet sig av principiella skäl böra vidhålla, att valrätten förbehålles stadsfullmäktige. Det torde få anses vara en oformlighet, att ett i förhållande till staden fristående organ skall med förbigående av stadsfullmäktige tilläggas befogenhet att utse ledamöter i en kommitté, vilken tillkommit genom stadsfullmäktiges beslut och i syfte att företaga utredning av en så betydelsefull kommunal fråga som ifrågavarande. Då kommittén icke heller begagnat sig av det erbjudna tillfället att lämna namnförslag å representanter samt den av beredningsutskottet föreslagna representanten lektor Nylund enligt utskottets från intet håll bestridda uppfattning måste anses synnerligen väl skickad för uppdraget, har beredningsutskottet icke funnit anledning frångå sin tidigare ståndpunkt i ärendet.

Beredningsutskottet hemställer för den skull att stadsfullmäktige ville besluta

att läroverkskollegiet i bibliotekskommittén skall företrädas av tvenne representanter, vilka såsom hittills skola utses av stadsfullmäktige samt

att till ny ledamot i kommittén utses lektor Martin Nylund.

Nr 142. Val av vårdare i 11:e fattigvårdsdistriktet.

Fattigvårdsstyrelsen har den 30 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåtit följande skrivelse:

Sedan understödstagarnas antal i 11:te fattigvårdsdistriktet ökat i sådan grad,

att behov av ytterligare en vårdare i distriktet föreligger, får fattigvårdsstyrelsen härmed hemställa, att vårdare utses, och föreslås härför Fru Frida Bergman, Malmabergsgatan 75.

Beredningsutskottet har i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 juni 1945 anfört följande:

Beredningsutskottet får med biträdande av fattigvårdsstyrelsens förslag och under förmälan, att för närvarande en vårdare finnes utsedd i distriktet, vars mandattid utgår med utgången av 1945 samt att av praktiska skäl mandaten för båda vårdarna böra löpa på samma tid, föreslå stadsfullmäktige att besluta

att till vårdare i 11. fattigvårdsdistriktet till 1945 års utgång utse fru Frida Bergman, Malmabergsgatan 75, Västerås.

Nr 143. Val av huvudman i Västerås stads sparbank.

Beredningsutskottet har den 13 juni 1945 till stadsfullmäktige avlåtit följande skrivelse:

I skrivelse den 17 maj 1945 har kamreraren J. Häggström på grund av lyte hemställt att bliva befriad från sitt uppdrag såsom huvudman för Västerås Stads Sparbank.

Beredningsutskottet får med förmälan, att kamrer Häggström utsetts till huvudman i Sparbanken för åren 1943—1947 tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att med godkännande av den gjorda avsägelsen till huvudman i Västerås Stads Sparbank efter kamrer Häggström för tiden intill 1947 års utgång utse häradsskrivaren Oscar Lewrö.

Nr 144. Återbesättande av befattning som kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 28 maj 1945 hemställt om bemyndigande att återbesätta en ledigbliven befattning som kartriterska vid stadsingenjörskontoret.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 12 juni 1945 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har genom skrivelse den 14 juni 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att från och med den 1 juli 1945 med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Nr 145. Återbesättande av befattning som mätareavläsare vid tekniska verken.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 maj 1945 hemställt om bemyndigande att återbesätta en ledigbliven befattning som mätareavläsare vid tekniska verken.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 12 juni 1945 tillstyrkt bifall till framställningen

Drätselkammaren har genom skrivelse den 14 juni 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

> *att* bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom mätareavläsare vid tekniska verken.

Nr 146. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1944.

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 maj 1945 anfört följande

Drätselkammaren får härmed överlämna räkenskapsberättelsen för år 1944 och i samband därmed anföra följande. Såsom av berättelsen framgår lämnar 1944 års budget ett överskott å kronor 350.983: 08. Motsvarande överskott i 1943 års budget uppgick till kronor 648.108: 49. Genom täckning av vissa överskridanden m. m., varom redogörelse nedan lämnas, kommer emellertid 1944 års disponibla boksluts-överskott enligt drätselkammarens förslag att nedbringas till kronor 199.623: 55. Vad beträffar budgetutfallet må följande kompletterande förklaringar lämnas. Under titeln *lån och investeringar* förekomma avsevärda ökningar i utgiftssidan under det att inkomstsidan jämväl utvisar en betydande ökning med resultat att denna budgettitel framvisar ett överskott gent emot stat av drygt 119.000 kronor. Huvudsakligen beror detta på att staden i samband med försäljningen av aktierna i S. W. B. till staten genom avtal med A.-B. Västeråsbanans intressenter övertog detta bolags aktier i S. W. B. och samtidigt blev betalningsskyldig för bolagets lån hos Generalpoststyrelsen. På utgiftssidan märkes sålunda en utgiftspost för ränta å nämnda lån å 204.055 kronor. Staden har i stället under 1944 uppburit utdelning å aktier i S. W. B. med över 370.000 kronor vartill kommer bokförd ränta å järnvägsobligationer 101.000 kronor.

Under budgettiteln *skatter och liknande avgifter* märkes, att inkomsten av nöjesskatt stigit från beräknade 130.000 kronor till över 177.000 kronor. Den allmänna kommunalskatten har lämnat c:a 20.000 kronor mer än beräknat.

Beträffande *fattigvård* må anmärkas, att ett mindre nettounderskott gent emot budget uppstått å ålderdomshemmet under det att den yttre fattigvården lämnat ett nettoöverskott i förhållande till den fastställda budgeten på c:a 25.000 kronor.

De under titeln *undervisnings- och bildningsanstalter* intagna delstaterna utvisa samtliga överskott gent emot fastställd budget med undantag för kommunal flickskola, där ett underskott av c:a 10.000 kronor uppkommit huvudsakligen beroende på ökade utgifter för lärarlöner och minskade statsbidrag.

Gatu- och väghållning utvisar ett nettounderskott av c:a 60.000 kronor. Detta under-

skott hänför sig nästan uteslutande till ökade utgifter för underhåll av gator och vägar, där anslagsförbrukningen uppgått till 199.000 kronor mot beräknade 135.000 kronor. Orsaken härtill är delvis att hänföra till den snöfattiga vintern, som medfört ökat barmarksunderhåll. Förhållandena ha medfört, att kostnaden för gaturenhållningen sjunkit från beräknade 65.000 kronor till c:a 43.000 kronor.

Planteringarna har lämnat ett nettounderskott av c:a 35.000 kronor. Här må särskilt anmärkas, att anslaget för planering av Djäknebergsslätten överskridits med c:a 14.000 kronor. Drätselkammaren har under hösten 1944 av byggnadskontoret, som kostnadsberäknat och utfört arbetet underrättats om detta relativt stora anslagsöverskridande men icke ansett påkallat, att begära särskild täckning för detsamma. Överskridandet förklaras därmed att den iordningställda ytan blivit större än man i kalkylerna räknat med, samt att dålig väderlek gjorde att arbetet måste ske i etapper och på ett sätt, som medförde avsevärd fördyring.

Beträffande *hamnarna* må anmärkas, att den i 1944 års stat beräknade förlusten 163.000 kronor i verkligheten uppgår till 167.000 kronor. Vid det förhållandet att man vid uppgörandet av 1945 års budget i oktober 1944 räknat med en förlust av c:a 200.000 kronor för hamnrörelsen under 1944 måste det nu framkomna resultatet anses vara tillfredsställande.

Beträffande *tekniska verkens* bokslut hänvisas till verkstyrelsens särskilda skrivelse.

Vidkommande *drätselkammarens* förråd har anslaget till löner samt anslaget till underhåll av maskiner rätt väsentligt överskridits, vilket sammanhänger därmed att under året en hel del nya maskiner anskaffats, ett förhållande som givetvis har påverkat ifrågavarande konton. Förrådet utvisar emellertid ett överskott gent emot budget av c:a 19.000 kronor.

Allmänna *fastighetsförvaltningen* redovisas med ett nettounderskott gent emot budget av c:a 14.000 kronor. Några särskilda kommentarer till de olika bokslutsposterna torde icke erfordras. Vad beträffar *lantegendomarna* redovisas ett överskott gent emot budget av c:a 18.000 kronor, huvudsakligen beroende på väsentligt ökade inkomster. Drätselkammaren har förvissat sig om att inneliggande lager är värderat på sedvanligt försiktigt sätt.

Övriga i skattebudgeten upptagna delstater torde knappast behöva närmare kommenteras. Dock vill drätselkammaren framhålla, att i enlighet med revisorernas föregående år uttalade önskemål de anslag som lämnats av stadsfullmäktiges och drätselkammarens förslagsanslag för oförutsedda utgifter specificerats under de olika budgettitlarna dit anslagen enligt sin natur höra och att under litt 29 C endast redovisats förslagsanslagen enligt stat och summan av därifrån anvisade delanslag.

Såsom drätselkammaren inledningsvis nämnde, föreslås i samband med bokslutet täckning av vissa anslagsöverskridanden och oreglerade kostnader enligt följande.

Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen har lämnat underskott å kronor 69.951: 29, huvudsakligen beroende därpå att kostnadsberäkningen för ifrågavarande arbete uppgjordes 1939, varefter anslag beviljades i 1940 års skattestat under det att arbetet utfördes först 1942. Underskottet är icke definitivt, enär vissa med entreprenaden och statsbidraget sammanhängande svävande frågor ännu icke slutgiltigt lösts.

Arbetet med *stensättning av Malmabergsgatan* har hittills resulterat i ett underskott av kronor 2.012: 53, vilket lämpligen torde täckas av tillgängligt bokslutsöverskott.

I bilaga till bokslutsberättelsen finnas upptagna vissa kostnader, för vilka täckning ej beslutats. *För stensättning av Norra Ringvägen mellan Karlsgatan och Lovisebergsvägen* har utbetalats kronor 9.677: 73, avseende frakt- och transportkostnader för av staten anvisad fri gatsten. Själva gatuarbetet har ännu icke utförts. Vid *pensionärshemmet å Jakobsberg* har utförts *planeringsarbeten* av parkförvaltningen till en kostnad av kronor 5.297: 17. Genom uteblivet statsbidrag har staden åsamkats en utgift för bevakningstjänsten vid hamnarna å kronor 1.556: 06. I samband med *reparationsarbeten i Stadshotellet* utfördes på entreprenad en del arbeten av byggnadsfirman Gottfrid Lindgren för en kostnad av 16.359: 02. Då anslaget för Stadshotellets ombyggnad tidigare slutredovisats och räkning å nyssnämnda entreprenadarbeten av skilda anledningar först under 1944 kommit drätselkammaren tillhanda, saknas täckning för detta belopp. Slutligen har för *värdering av Rocklunda egendom* utbetalats kronor 3.931: 40. Drätselkammaren föreslår att samtliga nu omförmälda kostnader, för vilka täckning ej beslutats, sammanlagt kronor 36.821: 38 täckas av bokslutsöverskottet.

För *avskrivning av diverse äldre fordringar,* vilka inför drätselkammaren redovisats med hindersbevis för indrivning, äskas anslag med kronor 5.792: 11 att likaledes täckas av bokslutsöverskottet. Slutligen får drätselkammaren hemställa att följande underskott, som uppkommit å färdigställda arbeten, täckas i samband med bokslutet, nämligen underskott för *stensättning av Norra Ringvägen* mellan Tegnérgatan och Engelbrektsgatan, Kristiansborgsallén samt Bergslagsvägen mellan Eriksberg och stadsgränsen kronor 33.135: 63, *gatuarbeten å Arosvägen* kronor 3.420: 79 samt *inköp av personalskåp för polisen* kronor 225: 80, sammanlagt kronor 36.782: 22. Beträffande det förstnämnda anslaget anmärkes, att underskottet uppkommit genom av Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen påfordrad förstärkning av underlaget i vissa delar av dessa gator samt därigenom att mindre statsbidrag erhållits än som från början påräknades.

Med åberopande av vad sålunda anförts, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att lägga räkenskapsberättelsen till handlingarna samt

att av tillgängligt överskott i 1944 års budget anvisa ett belopp av kronor 151.359: 53 till täckning av här ovan särskilt omförmälda utgifter varigenom sålunda det för 1946 års budget tillgängliga överskottet kommer att utgöra kronor 199.623: 55.

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 30 augusti 1945 Ser. A nr 7

N:r 147. Borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimer.

Drätselkammaren har i en den 5 juli 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås har beslutat att i kvarteret Läskstången å Hagaområdet uppföra två bostadsbyggnader inrymmande tillhopa 48 lägenheter om ett rum och kök med matrum samt två rum och kök med matrum. Byggnaderna beräknas bliva färdiga för inflyttning den 1 april 1946. Entreprenörer till bygget har antagits, varjämte ansökan ingivits om arbetstillstånd och statliga lån. Under byggnadstiden erfordras ett byggnadskreditiv av c:a 950.000 kronor.

Bolaget har i anledning härav hemställt, att staden ville teckna borgen å ovannämnda byggnadskreditiv, på härför sedvanliga villkor.

På sammanträde den 21 juni 1944 beslöto stadsfullmäktige ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om medgivande för staden att för tiden intill utgången av år 1945 få teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 4 milj. kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande högst 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt till motsvarande belopp under villkor, att borgensåtagandet utsträcktes att gälla högst 1½ år från den tid kreditivmedlen börjat tagas i bruk.

Kungl. Maj:t har sedermera bifallit stadsfullmäktiges ifrågavarande framställning.

Med utnyttjande av Kungl. Maj:ts sålunda lämnade medgivande har staden hittills iklätt sig borgen för ett belopp av c:a 3.750.000 kronor. Emellertid torde drätselkammaren under nästkommande år få anledning föreslå stadsfullmäktige att hos Kungl. Maj:t på nytt hemställa om medgivande att få teckna borgen av det slag, här avses, intill ytterligare belopp. Till den del nu ifrågavarande borgen icke täckes av det belopp, 250.000 kronor, som återstår av de 4 miljonerna, kan stadens underställningsfria lånerätt anlitas, dock att borgensåtagandet i sådant fall icke torde få överskrida ett år från det kreditivmedlen börjat tagas i bruk.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

> *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Byggnads-Aktiebolaget Mimers nybygge inom kvarteret Läskstången till ett belopp motsvarande 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, dock högst 950.000 kronor mot säkerhet i inteckningar och under förutsättning att borgensåtagandet gäller under högst 1 år från det kreditivmedlen börjat tagas i bruk.

N:r 148. Nybyggnadsförbud för den s. k. Kyrkbacken.

Byggnadsnämnden har uti en den 2 juli 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till byggnadsnämnden den 30 juni 1945 har överingenjören Carl Henning framhållit, att den nuvarande stadsplanen för den s. k. Kyrkbacken, det område, som begränsades av Skolgatan, Västra Kyrkogatan, Norra Ringvägen och Vasagatan, icke vore ändamålsenlig och skulle, om den genomfördes, totalt spoliera såväl estetiska som kulturella värden. Då man kunde förutsätta, att byggnadsverksamheten i staden inom en nära framtid även komme att tränga in över Kyrkbacken, heter det vidare i skrivelsen, vore det angeläget att stadsplanen snarast omarbetades och anpassades efter områdets säregna karaktär.

Byggnadsnämnden har vid sammanträde den 2 juli 1945 behandlat de sålunda framförda synpunkterna samt uppdragit åt stadsarkitekten att omarbeta stadsplanen för den s. k. Kyrkbacken.

Enär byggnadsförbud erfordras till förhindrande av olämplig bebyggelse under den tid arbetet med den nya stadsplanen pågår, har byggnadsnämnden även beslutat hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att begära dylikt byggnadsförbud.

På grund av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga byggnadsnämnden att hos Konungens Befallningshavande göra framställning om förbud jämlikt 15 § stadsplanelagen att verkställa nybyggnad inom det område av staden som benämnes Kyrkbacken.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 9 augusti 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

N:r 149. Anslag för utredning ang. anläggande av ny idrottsplats.

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 augusti 1945 anfört följande:

Sedan någon tid tillbaka har som bekant fråga dryftats angående anläggande av en idrottsplats vid Emaus gård å område beläget mellan å ena sidan järnvägen Västerås—Tillberga och å andra sidan en 4—5 meter djup intill området belägen bäckravin. Idrottsplatsen, som skulle rymma c:a 10 000 personer, är bl. a. avsedd att möjliggöra, att Arosvallens gräsmatta sparas för fotboll.

Vid konferens, som hållits mellan å ena sidan representanter för stadens kommitté för utredning av idrottsplatsfrågor samt å andra sidan representanter för Riksidrottsförbundets idrottsplatskommitté har överenskommelse träffats, att förslag beträffande alla erforderliga anordningar med undantag av bollplan och löparbanor skulle uppgöras av arkitekten Magnus Ahlgren, Stockholm, vilken härför beräknat ett ungefärligt arvode av 1.000 kronor jämte ersättning för resor till Västerås. Beträffande sistnämnda anordningar skulle förslag utarbetas av Riksidrottsförbundets idrottsplatskommitté mot ett arvode av högst 500 kronor, inklusive resekostnader.

Då drätselkammaren anser erforderligt, att den ifrågasatta utredningen kommer till stånd men särskilt anslag för ändamålet icke finnes tillgängligt, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridande av kostnaderna för uppgörande av förslag till ifrågavarande idrottsplats anvisa ett förslagsanslag å 1.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 150. Utförande av vissa reparationsarbeten i Stadshotellet.

Drätselkammaren har i en den 9 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurangaktiebolag hemställt, att staden ville utföra vissa erforderliga underhålls- och förbättringsarbeten inom Stadshotellet.

De arbeten som avses äro dels en allmän översyn och justering av alla värmeelement, Vaerovent, ventilation ävensom samtliga fönster, fönsterkarmar, fönsterbleck och stuprör samt reparation av lanterninfönstren å främre hotellgården, dels ock åtskilliga reparations-, målnings- och andra förbättringsarbeten inom hotellavdelningen, ekonomiavdelningen, matsalar och festvåningen, dels ock beträffande exteriören renovering av entrédörrarna till restaurangen, uppsnyggning av det s. k. stallet, målning av vindfånget på bakgården samt uppsättning av ytterligare cykelställ.

Arbetena ha av byggnadskontoret kostnadsberäknats till sammanlagt 12.000 kronor.

Drätselkammaren får med vitsordande av nödvändigheten av de sålunda angivna arbetena förorda, att desamma komma till utförande. Då arbetena äro brådskande, i det att de böra i största möjliga utsträckning vara färdiga till den tid under hösten, då restaurangrörelsen åter flyttas från Stadsparken till Stadshotellet, har drätselkammaren ansett sig böra lämna byggnadskontoret i uppdrag att omedelbart påbörja arbetena.

Av kostnaderna kan ett belopp av 7.500 kronor bestridas av tillgängliga anslag. Resterande 4.500 kronor måste emellertid täckas genom särskilt nytt anslag.

I anledning av vad sålunda framhållits får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av erforderliga renoveringsarbeten i Stadshotellet anvisa ett anslag å 4.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

N:r 151. Uppsättande av markiser å fastigheten Munkgatan 7.

Drätselkammaren har i en den 9 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Hos drätselkammaren har stadsfogden i juni 1945 gjort framställning om uppsättande av markiser å de tio mot söder vättande fönstren till de lokaler, i vilka exekutorskontoret är inrymt.

Behovet av markiser för dessa fönster måste anses vara mycket stort dels med hänsyn till den genom solbestrålningen uppkomna starka värmen och dels med hänsyn till solljuset.

Samma behov av markiser föreligger givetvis även för övriga av staden disponerade lokaler i nämndhuset, Munkgatan 7, vilka hava fönster mot söder.

Enligt verkställd kostnadsberäkning uppgå kostnaderna för markisernas uppsättande till c:a 2.300 kronor. Anslag för ändamålet finns ej tillgängligt.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för uppsättande av markiser till fönstren i de av stadens förvaltningar i fastigheten Munkgatan 7 disponerade lokaler anvisa ett anslag av 2.300 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 152. Anslag för utbildning i civilförsvarstjänst.

Civilförsvarschefen har i skrivelse till drätselkammaren den 26 juli 1945 anfört följande:

Under år 1945 skall enligt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 2 februari 1945 (nr 24) utbildning i civilförsvarstjänst äga rum av civilförsvarspliktiga män födda 1897, 1927, 1928 och 1929 samt sådana kvinnor födda 1918, 1927, 1928 och 1929. I Västerås skall således 2264 personer utbildas i civilförsvarstjänst med början redan den 13 augusti 1945 för att medhinnas.

Enligt nämnda kungörelse är kommun skyldig att bestrida kostnaderna för utbildningen, men kan statsbidrag erhållas med 2/3 av kostnaderna. Utbildningen här i staden bör anförtros åt Västerås luftskyddsförening, som utlovat ställa erforderliga instruktörer till förfogande, varför bifogat avtal bör av staden undertecknas. Med anledning härav hemställer civilförsvarschefen om anslag å kr. 7.327: 32.

Drätselkammaren har i en den 9 augusti 1945 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Enligt bestämmelserna i tillämpningsföreskrifter till kungörelsen den 2 februari 1945 (nr 24) angående omfattningen under år 1945 av civilförsvarsplikt för utbildnings- och övningsändamål skola kostnaderna för ifrågavarande utbildning gäldas av kommunen, som äger erhålla statsbidrag med 2/3 av kostnaderna. Då statsbidraget i enlighet härmed skulle uppgå till kronor 4.884: 88, skulle den å staden slutligen stannande kostnaden utgöra c:a 2.300 kronor. Utbildningen skulle omfatta sammanlagt omkring 2.000 personer och omfatta sammanlagt 70 kurser. Kursutbildningen beräknas vara avslutad i mitten av december månad innevarande år.

Utbildningen skall bedrivas genom Västerås Luftskyddsförenings försorg.

Då kommunen är skyldig att i den omfattning, ovan angivits bekosta ifrågavarande utbildning, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för utbildning i civilförsvarstjänst under år 1945 av vissa kategorier civilförsvarspliktiga män och kvinnor i Västerås stad ställa till Västerås Luftskyddsförenings förfogande ett anslag å kronor 7.327: 32.

att härav föranledd utgift, i den mån densamma icke täckes av statsbidrag, skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt

att uppdraga åt civilförsvarsnämnden att hos vederbörlig myndighet göra framställning om statsbidrag.

N:r 153. Inköp av porträttsamling.

Drätselkammaren har i en den 9 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 6 juni 1945 har intendenten Sven Drakenberg föreslagit, att Västerås stad sökte förvärva en samling porträtt, av porträttmålaren Johan Henrik Scheffel.

Johan Henrik Scheffel, som är en av våra förnämsta porträttmålare, föddes i Wismar 1690 och kom till Sverige år 1723. År 1765 flyttade han till Västerås, där hans måg, Eric Ugla, var borgmästare. Scheffel, som avled här i staden år 1781, ägde och bebodde en fastighet belägen i hörnet av Stora gatan och Köpmangatan.

Porträttsamlingen utgöres av sju olika porträtt nämligen självporträtt av J. H. Scheffel samt porträtt av hans hustru Anna Margareta, född Bergstedt, deras dotter Katarina, hennes make, borgmästaren Eric Ugla, makarna Uglas dotter Henrietta Ugla samt konstnärens fader, med. doktor Martin Scheffel och moder, Katarina Scheffel, född Keller.

Porträttsamlingen är, särskilt ifråga om de fyra förstnämnda porträtten, av stort konstnärligt värde och måste anses äga ett stort person- och lokalhistoriskt värde för staden. Enligt vad Drakenberg meddelat befinna sig porträtten i gott skick och skulle kräva endast obetydlig översyn av konservator.

Samlingen tillhör lektor K. G. Grandinsons i Stockholm sterbhus.

Efter förhandlingar med sterbhuset har drätselkammaren preliminärt under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande träffat avtal om förvärv av tavelsamlingen för ett pris av 12.000 kronor, exklusive frakt och emballage. Porträtten ha värderats av intendenten. fil. doktor Stig Roth, Göteborg. På grundval av denna värdering har doktor Roth funnit sig böra förorda köp till ett pris ej överstigande 15.000 kronor.

Meningen vore att porträtten skulle upphängas på lämplig plats i Rådhuset eller i en möjligen blivande förvaltningsbyggnad.

Med åberopande av vad sålunda framhållits och då det onekligen måste anses såsom ett betydande intresse för staden att få förvärva tavelsamlingen samt det begärda priset måste anses skäligt, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för förvärvande av ifrågavarande tavelsamling anvisa ett anslag å 12.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av avkastningen från Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande.

N:r 154. Inrättande av två nya kvinnliga kontorsbiträdestjänster av II klass vid fattigvårdsbyrån.

Fattigvårdsstyrelsen har i en den 18 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 26 april 1945 omändrat två kontorsbiträdestjänster av II klass å Fattigvårds- och barnavårdsbyrån till kontorsbiträdestjänster av I klass, ha de två förutnämnda tjänsterna, som voro de enda av denna klass å byrån, därigenom upphört.

För närvarande finnas anställda å byrån, förutom två kontorsbiträden av I klass, fyra extra biträden. Två av dem ha innehaft sina tjänster å byrån under en tid av något över 5 år. För möjliggörande av att i arbetet få behålla eller förvärva på området erfaren eller eljest önskvärd arbetskraft är det erforderligt, att åtminstone två kontorsbiträdestjänster av II klass inrättas å byrån.

Under åberopande av vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta att å Fattigvårds- och barnavårdsbyrån inrätta två tjänster som kontorsbiträden av II klass.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 25 juni 1945 avgivet yttrande anfört följande:

Då stadigvarande behov av befattningarna synes föreligga, finner nämnden ej anledning till erinran mot fattigvårdsstyrelsens framställning.

Löneförmånerna i 3. lönegraden, i vilken ifrågavarande befattning är inplacerad, utgöra exklusive dyrtidstillägg vid begynnelselön 2.784 kronor och vid slutlön 3.438 kronor, samt inklusive dylikt tillägg respektive 3.396 kronor och 4.194 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta *att* inrätta två befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å fattigvårds- och barnavårdsbyrån med placering i lönegrad 3 av löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare samt *att* bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att med ordinarie innehavare besätta befattningarna ifråga.

Drätselkammaren har genom skrivelse den 9 augusti 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla fattigvårdsstyrelsens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag i ärendet.

N:r 155. Förslag till indelning av staden i valkretsar m. m. (Se N:r 125 ser. A.)

Beredningsutskottet har i en den 15 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 maj 1945 hemställde magistraten, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen göra framställning dels, att Badelunda socken vid stadsfullmäktige- och riksdagsmannaval skulle utgöra särskilt valdistrikt benämnt 3 A, dels att staden måtte indelas i två valkretsar, den östra valkretsen, utgörande valdistrikten 1—3, 3 A, 4, 5 och 8 samt den andra, Västra valkretsen, av valdistrikten 6, 7 samt 9—13, dels ock att antalet stadsfullmäktige måtte bestämmas till 24 för vardera valkretsen.

På sammanträde den 28 juni 1945 beslöto stadsfullmäktige så tillvida bifalla magistratens hemställan, att Badelunda socken skulle för ovannämnda val utgöra särskilt valdistrikt, benämnt 3 A valdistriktet, samt att staden måtte för stadsfullmäktigeval indelas i två valkretsar i enlighet med magistratens nyss angivna förslag.

Härjämte beslöto emellertid fullmäktige att uttala sig för utökning av antalet stadsfullmäktigeledamöter från nuvarande 48 till 60 ävensom att hemställa hos magistraten om skyndsamt utlysande av allmän rådstuga för fattande av beslut angående den föreslagna utökningen av representationen. Frågan om antalet stads-

fullmäktigeledamöter i varje valkrets förklarades i avbidan å dylikt beslut vilande. Sedermera har den 27 juli 1945 å rådhuset hållits allmän rådstuga, därvid beslutats, att antalet stadsfullmäktige måtte bestämmas till 60.

Då den beslutade indelningen i valkretsar innebär en så långt möjlig jämn fördelning av folkmängdsantalet på de båda valkretsarna, synes i enlighet med magistratens förslag antalet stadsfullmäktige böra fördelas med hälften å vardera valkretsen.

Antalet stadsfullmäktigeledamöter för vardera valkretsen skulle sålunda uppgå till 30.

Med åberopande av vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att hos länsstyrelsen göra framställning, att antalet stadsfullmäktigeledamöter måtte bestämmas till 30 för vardera av stadens båda valkretsar.

N:r 156. Tillsättande av kommitté för utredning av fråga ang. anordnande av sommarkoloni för klena barn i förskoleåldern (motion).

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 juni 1945 väcktes följande motion:

Stora kategorier klena barn, vilkas anhöriga sakna möjlighet att på ett nöjaktigt sätt sörja för barnens välbefinnande, kunna på grund av bristande utrymme icke beredas plats å befintliga sommarkolonier för att där erhålla den näring och rekreation, de behöva.

Det synes oss därför erforderligt, att en sommarkoloni anordnas — förslagsvis å Björnön — för klena barn ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer i staden.

Vi hemställa fördenskull, att stadsfullmäktige måtte besluta att tillsätta en kommitté, som får i uppdrag att utreda frågan och med det snaraste inkomma med förslag.

Västerås den 22 juni 1945.

Karin Kjelldahl. Ebba Berg. Hilda Bergsten. Emelie Lindqvist. Helga Hall.

Ebba Holmström. Greta Gustavsson. Anna Carlsson.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 28 juni 1945 remitterat motionen till beredningsutskottet för yttrande.

Beredningsutskottet har i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 augusti 1945 anfört följande:

Med förmälan, att enligt vad beredningsutskottet inhämtat, motionärerna med motionen avse endast barn i förskoläldern får utskottet till ledamöter i kommittén föreslå fru Karin Kjelldahl, tjänstemannen Gösta Sjöberg, fru Gertrud Lundkvist, kontoristen Einar Jonsson samt folkskolläraren Helmer Gustafsson med herr Sjöberg såsom sammankallande.

Beredningsutskottet föreslår därjämte stadsfullmäktige besluta att uppdraga åt nämnda kommitté att utreda frågan angående anordnande av sommarkoloni för klena barn i förskoläldern ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer i staden samt att snarast möjligt inkomma till stadsfullmäktige med det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

N:r 157. Val av ledamot i styrelsen för statens elektrotekniska fackskola samt av suppleant i styrelsen för kommunala flickskolan.

Beredningsutskottet har i en den 15 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 22 juni 1945 har teknologie doktorn John Wennerberg på grund av sjukdom hemställt om entledigande från uppdrag dels som ledamot av styrelsen för elektrotekniska fackskolan i Västerås dels ock såsom suppleant i styrelsen för kommunala flickskolan härstädes.

Ifrågavarande mandat utlöpa med utgången av år 1947.

Beredningsutskottet får i anledning härav tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att med godkännande av den gjorda avsägelsen till ledamot av styrelsen för statens elektrotekniska fackskola i Västerås intill utgången av år 1947 utse teknologie doktorn Ivar Herlitz samt till suppleant i styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås för samma tid rektorn K. E. Johansson.

N:r 158. Arvode till ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd och vanlig taxeringsnämnd.

Beredningsutskottet har i en den 15 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 26 oktober 1944 beslöto stadsfullmäktige medgiva, att arvode till av staden valda ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd och vanlig taxeringsnämnd finge bestämmas till högst 2 kronor per ledamot och timme, dock högst 10 kronor om dagen.

Nämnda begränsning till högst 10 kronor per dag grundade sig på innehållet i § 146 första momentet taxeringsförordningen av den 28 september 1928 uti lagrummets dåvarande lydelse.

Genom Kungl. kungörelse den 9 mars 1945 (S. F. S. n:r 49) har paragrafen ändrats därhän, att högsta medgivna ersättningsbelopp till nu ifrågavarande ledamöter, vilket av kommun må beslutas, utgör 15 kronor per dag.

Erfarenheten har visat, att taxeringssammanträdena ofta betydligt utsträckas utöver fem timmar, varigenom och då ersättningen per timme utgör 2 kronor, någon ersättning för tid, överstigande 5 timmar, icke kommer att utgå. Det synes under sådana förhållanden skäligt, att staden begagnar sig av möjlligheten att tillerkänna ledamöterna i fastighetstaxeringsnämnd och vanlig taxeringsnämnd arvode med högst 15 kronor per dag.

Åberopande vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att medgiva, att arvodet till av staden valda ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd och vanlig taxeringsnämnd må bestämmas till 2 kronor per ledamot och timme, dock högst 15 kronor om dagen.

N:r 159. Uppförande av ett nytt hamnmagasin.

Hamnstyrelsen har i en den 6 juli 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Då det kan beräknas att redan i höst kusttrafiken i anledning av krigets slut kan bliva återupptagen i större omfattning än tidigare, komma de nu befintliga hamnskjulen att icke vara tillräckligt stora för magasinering av det ömtåliga gods som fartygen medföra.

Enligt hamnstyrelsens beslut har byggnadschefen uppgjort ritningar och kostnadsberäkning för ett nytt hamnmagasin å det nuvarande s. k. Sveamagasinets plats. Kostnaderna skulle enligt byggnadschefens beräkning uppgå till 33.000 kronor för ett magasin med en golvyta av cirka 300 kvadratmeter. Det s. k. Sveamagasinets golvyta är 77 kvadratmeter.

På grund av det anförda får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för uppförande av ett nytt hamnmagasin i enlighet med föreliggande ritningar och kostnadsberäkning anvisa ett anslag å 33.000 kronor samt

att bemyndiga hamnstyrelsen att omedelbart hos Statens Arbetsmarknadskommission utverka för ändamålet erforderligt arbetstillstånd.

Drätselkammaren har i häröver den 16 augusti 1945 avgivet utlåtande med biträdande av hamnstyrelsens framställning hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av nytt hamnmagasin anvisa ett anslag å 33.000 kronor,

att anslaget skall upptagas till täckning i hamnens stat för år 1946 samt

att bemyndiga hamnstyrelsen att omedelbart hos Statens Arbetsmarknadskommission utverka för ändamålet erforderligt arbetstillstånd.

N:r 160. Stensättning av kaj i gamla hamnen.

Hamnstyrelsen har i en den 3 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Kajen utmed spannmålslagerhuset i gamla hamnen befinner sig, enligt vad det visat sig, i synnerligen dåligt stånd. Åtgärder böra därför vidtagas för att så snart som möjligt sätta kajen i bättre trafikabelt skick. Hamnstyrelsen får därför föreslå, att stensättning av kajen på ifrågavarande plats kommer till utförande.

Kostnaderna härför belöpa sig enligt av byggnadskontoret uppgjorda preliminära beräkningar till 18.000 kronor, därav cirka 1.000 kronor beräknas åtgå för anordnande av rännstensbrunnar.

Med hänsyn till att stensättningsarbeten för närvarande pågå i närheten av östra kajen vore det ur kostnadssynpunkt fördelaktigt om stensättningen framför spannmålslagerhuset kunde utföras i samband härmed. Hamnstyrelsen finner det vidare önskvärt att arbetena kunde vara färdiga till Svenska Hamnförbundets kongress, som äger rum i Västerås i början av september, då en visning av hamnen ingår i programmet.

I anledning av det anförda får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ovan angivna ändmål anvisa ett anslag å 18.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt upptagas till täckning i hamnstyrelsens stat i nästa års budget.

Drätselkammaren har i häröver den 16 augusti 1945 avgivet yttrande med biträdande av hamnstyrelsens framställning tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för angivna ändamål anvisa ett anslag å 18.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt upptagas till täckning i hamnstyrelsens stat i nästa års budget.

N:r 161. Omläggning av Skerikesvägen mellan Skerikesbron och Trumslagargatan.

Drätselkammaren har i en den 16 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Som bekant löper Skerikesvägen i dess sträckning väster ut mot Trumslagargatan i en tämligen kraftig kurva, vilket visat sig innebära en betydande olägenhet ur trafiksynpunkt, i det att sikten invid kurvan är mindre god, en olägenhet, vilken framträder ännu mera markerat med hänsyn till Skerikesvägens ringa körbredd på denna punkt.

På drätselkammarens uppdrag har byggnadskontoret utarbetat förslag till breddning av vägen jämte erforderliga kostnadsberäkningar.

Två alternativa förslag föreligga härvid. Enligt det ena, alternativ 1, skulle endast företagas en breddning av körbanan genom själva kurvan till sex meters bredd samt anordnande av en 2 meter bred gångbana efter norra sidan. Breddningen skulle medföra, att den utmed koloniområdet löpande häcken måste rivas på en sträcka av c:a 40 meter.

Det andra förslaget innebär en omläggning av vägen i rät linje med bron samt anläggande av 1,5 meter breda gångbanor utmed båda sidor av vägen. Detta förslag förutsätter, att c:a 500 m^2 av koloniområdet måste tagas i anspråk.

Sistnämnda förslag, alternativ 2, har kostnadsberäknats till 16.000 kronor medan alternativ 1 skulle kosta 4.000 kronor.

För iordningställande av delen mellan Trumslagaregatan och Lustigkullagatan genom igenfyllning av dikena samt anordnande av 1,5 meter breda gångbanor och rännstenar med brunnar erfordras ytterligare 3.000 kronor.

T. f. byggnadschefen har tillstyrkt alternativ 2.

Enligt vad drätselkammaren inhämtat av stadsarkitekten kan för närvarande ej med bestämdhet något sägas huru stadsplanen på området kommer att gestalta sig. Båda alternativen förutsätta, att Skerikesbron bibehålles i såväl plan- som höjdläge. Enligt stadsarkitekten föreföll emellertid icke sannolikt, att så skulle bli fallet i all framtid. Stadsarkitekten har för sin del förordat alternativ 1, vilket ut estetisk synpunkt ansetts av honom mest tilltalande.

Vid ställningstagande till de båda förslagen har drätselkammaren ansett, att de trafiktekniska synpunkterna i detta fall måste givas företräde framför de rent estetiska. Av de båda förslagen torde alternativ 2, ehuru dyrare, vara det som bäst till-

godoser trafiksäkerhetens krav. Såsom även av stadsarkitekten vitsordats kan för närvarande intet med säkerhet förutsägas om Skerikesbrons kommande plan- och höjdläge. Det förefaller drätselkammaren emellertid knappast sannolikt, att någon ändring i nu rådande förhållanden skulle komma till stånd inom avsevärd tid framåt.

Gångbanorna synas böra framdragas till Lustigkullagatan både av trafiktekniska skäl och med hänsyn till att ordentliga rännstenar äro av behovet påkallade.

Drätselkammaren förordar sålunda för sin del alternativ 2.

Totala kostnaderna härför, 19.000 kronor, torde böra bestridas av anslaget i årets stat för "övriga nyanläggningar".

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för omläggning av Skerikesvägen mellan Skerikesbron och Trumslagargatan i enlighet med ovan angivna, med alternativ 2 betecknade förslag, anvisa ett anslag å 19.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat under 8 B 1—468 upptaget anslag för "övriga nyanläggningar av gator".

N:r 162. Iordningställande av lokaler för högre allmänna läroverkets räkning i fastigheten Östra Kyrkogatan 10.

Drätselkammaren har i en den 16 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har rektor för Högre Allmänna läroverket i Västerås framhållit, att en utökning av antalet klassrum innevarande höst syntes ofrånkomlig, såvida man icke önskade inskränka antalet avdelningar i första klassen till en enda på vardera av de båda realskolelinjerna. Enär i dylikt fall ett betydande antal inträdessökande måste avvisas, något som givetvis komme att lända både staden och kringliggande bygd till nackdel, framhölls från rektors sida, att i avbidan å läroverksbyggnadsfrågans slutliga lösning lämpliga lokaler för ytterligare klassrum borde anskaffas.

För att möta föreliggande lokalbehov så långt sig göra läte har staden tidigare anskaffat olika lokaler, belägna utanför läroverket. Klassrum äro sålunda inrymda bland annat i stadshotellets källarvåning, i en lokal i Missionskyrkan, i fastigheten Sturegatan 17 samt i nämndhuset (Munkgatan 7).

Självfallet äro betydande olägenheter förknippade med ett dylikt arrangemang. De angivna lokalerna ligga sålunda spridda på olika håll i staden och redan härigenom omöjliggöres en någorlunda effektiv övervakning. För lärarna föreligga ofta svårigheter att under en 10-minuters rast hinna från den ena lokalen till den andra.

Slutligen och framför allt äro flera av lokalerna såsom sådana direkt olämpliga för sitt ändamål. Detta gäller i all synnerhet källarvåningen i Stadshotellet.

Skolläkaren har efter besiktning av lokalerna i Sturegatan 17, Missionskyrkan vid Engelbrektsplan och Stadshotellets källarvåning förklarat, att dessa endast för höstterminen innevarande år i nödfall kunna godtagas med hänsyn till bland annat ventilations- och belysningsförhållanden samt till deras beskaffenhet i övrigt.

Drätselkammaren har under sådana förhållanden sett sig nödsakad att söka till-

handahålla läroverket någon i närheten av läroverket belägen fastighet, vilken kunde provisoriskt inredas till skollokaler. Valet har härvid fallit på fastigheten Östra Kyrkogatan 10 (den s. k. Lindqvistska gården), belägen i hörnet av sistnämnda gata och Domkyrkoesplanaden.

Nämnda fastighet, vilken äges utav staden, innehåller 3 bostadslägenheter, vilka för närvarande äro uthyrda.

Drätselkammaren har i april 1945 låtit verkställa uppsägning av hyresgästerna till den 1 oktober 1945. Sedan hyresgästerna inom föreskriven tid hos hyresnämnden hemställt om ogiltighetsförklaring av uppsägningarna, har hyresnämnden beslutat godkänna uppsägningarna samt medgiva, att lokalerna från och med den 1 oktober 1945 av staden skola användas såsom undervisningslokaler för läroverket. Därest medel av stadsfullmäktige i Västerås icke anslås för lokalernas iordningställande för angivet ändamål, äga enligt hyresnämndens beslut hyresgästerna rätt att påfordra förlängning av hyreskontrakten på förut gällande villkor.

Sedan hyresgästerna besvärat sig över hyresnämndens beslut har hyresrådet genom utslag den 11 juli 1945 icke funnit skäl att göra ändring i överklagade beslutet.

Därest staden skall kunna utnyttja lokalerna, torde stadsfullmäktiges beslut om anslag icke gärna kunna fattas senare än å augustisammanträdet.

Enligt preliminära kostnadsberäkningar uppgå kostnaderna för fastighetens apterande för skoländamål till c:a 30.000 kronor. Genom de föreslagna ändringsarbetena skulle kunna iordningställas sex klassrum, erforderliga toalettrum samt kapprum. Enligt vad rektor numera meddelat, skulle, om dessa sex klassrum ej kunna disponeras, följden bli att närmare ett 150-tal inträdessökande måste avvisas.

Meningen är att arbetena om anslag beviljas av stadsfullmäktige, skulle igångsättas snarast möjligt.

Med åberopande av vad sålunda anförts och då det torde vara ofrånkomligt att läroverkets lokalbehov tillgodoses i avbidan å läroverksbygget får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för iordningställande av skollokaler i fastigheten Östra Kyrkogatan 10 anvisa ett anslag å 30.000 kronor,

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Statens Arbetsmarknadskommission omedelbart utverka erforderligt arbetstillstånd.

N:r 163. Reparation av ålderdomshemmets radioanläggning m. m.

Fattigvårdsstyrelsen har i en den 6 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enär radioanläggningen vid ålderdomshemmet, som anlades för över 10 år sedan, under längre tid varit så bristfällig, att den icke kunnat tjäna sitt syfte, har fattigvårdsstyrelsen låtit undersöka densamma, varvid den befunnits vara i behov av reparation, som enligt inkomna anbud beräknats draga en kostnad, inklusive hörlurar, av minst 1.400: — kr.

I avdelning IV vid ålderdomshemmet, eller den tidigast byggda avdelningen, äro rummen för åldringarna försedda endast med en enda takbelysning i varje rum med strömbrytare anbringad vid ingången, vilket varit en stor brist, särskilt för de åldringar, som av en eller annan anledning måst begagna sig av belysningen nattetid eller önskar tilbringa kvällarna med läsning.

Fattigvårdsstyrelsen har därför funnit sig föranlåten, att installera elektrisk ledning med kontakter i varje rum för bords- eller väggbelysning, vilken installation för hela avdelningen, inklusive erforderlig bordsarmatur, belöper sig enligt det lägsta ingivna anbudet till sammanlagt 800: — kr.

Med vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige måtte för utförandet av föresagda installationer och arbeten anslå ett belopp av tillsammans 2.200: — kr.

Drätselkammaren har i häröver den 16 augusti 1945 avgivet utlåtande med biträdande av fattigvårdsstyrelsens framställning hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att för reparation av ålderdomshemmets radioanläggning samt installation av elektrisk ledning med kontakter för bords- eller väggbelysning i de till avdelning 4 i ålderdomshemmet hörande rummen anvisa ett anslag å 2.200 kronor samt

att ifrågavarande anslag skall täckas i fattigvårdsstyrelsens stat för nästkommande år.

N:r 164. Anordnande av elektrisk uppvärmning nattetid vid köttbesiktningsbyrån.

Drätselkammaren har i en den 16 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På grund av rådande bränslebrist kan man icke räkna med större bränsletilldelning för köttbesiktningsbyrån än som erfordras för daguppvärmning. För anordnande av uppvärmning av lokalerna nattetid synes lämligast att anläggning för elektrisk uppvärmning enligt nattströmstaxa installeras. Enligt verkställda kostnadsberäkningar skulle anskaffnings- och anläggningskostnaderna härför uppgå till c:a 1.000 kronor, motsvarande avlöning till eldare under fem år. För närvarande är vid köttbesiktningsbyrån anställd särskild person för ombesörjande av eldningen nattetid. Därest elektrisk nattuppvärmning anordnas, skulle detta ej längre vara erforderligt.

Hälsovårdsnämnden har i anledning av vad sålunda framhållits hos drätselkammaren hemställt om ett anslag å 1.000 kronor.

Då tillgängligt anslag för ändamålet ej finnes, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av elektrisk uppvärmning nattetid av köttbesiktningsbyråns lokaler anvisa ett anslag av 1.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bliva föremål för täckning i 1946 års stat.

N:r 165. Iordningställande av tomt vid Tunby barnstuga.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i en den 3 juli 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed anhålla om ett anslag på 5.000 kronor för iordningställande av tomter vid Tunby barnstuga i enlighet med parkförvaltningens bifogade förslag. Förslaget avser att på biligaste sätt iordningställa tomten. (Ett tidigare förslag var dyrare.)

Styrelsen beklagar att en utgift av denna storleksordning icke förutsågs vid byggandet av stugan. H. S. B. hade utfäst sig och har byggt väg fram till ingången och lagt grund till lekplan.

Emellertid är det — bortsett från barnträdgårdarnas behov — av vikt att icke stadens tomt längre än nödigt ser skräpig och ovårdad ut och att innevarande växtsäsong i någon mån kan utnyttjas varför styrelsen hemställer att nödigt belopp snarast ställes till förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 16 augusti 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Vid sammanträde den 30 mars 1944 beslöto stadsfullmäktige efter framställning av styrelsen för Västerås stads barnstugor att bland annat anvisa ett anslag av 25.000 kronor för uppförande av småstuga å Vega-området för barnstugeverksamheten ävensom att ställa för ändamålet lämpad tomt till barnstugestyrelsens förfogande.

I skrivelse den 3 juli 1945 har styrelsen för Västerås stads barnstugor under förmälan, att styrelsen ej tidigare förutsett denna utgift hemställt om ett anslag å 5.000 kronor för iordningställande av tomten vid barnstugan i enlighet med ett av parkförvaltningen upprättat förslag.

De arbeten, som skulle utföras, avse schaktning för lekplan och vägar, återfyllning av lekplan och vägar jämte inköp av fyllnings- och avtäckningsmaterial samt planering och transport, utfyllning av terrass, jordbearbetning av befintlig åkervall, kompletterande jordfyllning för gräsytor och öppna jordytor, sättning av kantsten längs väg- och lekplansgränser mot gräs och öppen jord, finplanering, jordbearbetning och sådd, plantering av div. träd och buskar, ordnande av dricksfontän och ytvattenavlopp.

Med överlämnande av barnstugustyrelsens skrivelse får drätselkammaren under erinran, att medel för nu ifrågavarande ändamål icke finnas tillgängliga i årets stat, med biträdande av barnstugustyrelsens hemställan tillstyrkta stadsfullmäktige att besluta

att för iordningställande av tomten vid Tunby barnstuga i huvudsaklig överensstämmelse med av parkförvaltningen upprättat förslag anvisa ett anslag å 5.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall upptagas till täckning i 1946 års stat.

N:r 166. Vidtagande av reparation å fastigheten Nestor 4.

Drätselkammaren har i en den 16 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Det har visat sig vara erforderligt att vidtaga vissa reparationsarbeten å stadens fastighet å tomten nr 4 i kvarteret Nestor. Sålunda bör lagning av plåtgarnering och målning av takplåt ske.

Drätselkammaren har låtit infordra anbud å kostnaderna för berörda arbeten, och belöpa sig dessa till 1.200 kronor.

Med anledning av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av berörda reparationer å stadens fastighet å tomten nr 4 i kvarteret Nestor anvisa ett anslag å 1.200 kronor samt

att beloppet ifråga måtte utgå av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 167. Stadsrevisionens berättelse för 1944.

Med skrivelse den 3 juli 1945 har magistraten till stadsfullmäktige överlämnat revisionsberättelsen för år 1944, för infordrande av förklaringar och därefter besluts fattande.

Revisionsberättelsen är av följande lydelse:

Undertecknade, som i enlighet med gällande reglemente för Västerås stadsrevision utsetts att granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1944, få härmed vördsamt avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Till stadsrevisionen har med magistratens skrivelse av den 13 april 1945 överlämnats redogörelse för Västerås stads räkenskaper för år 1944. Dessutom har stadsrevisionen haft tillgängliga de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll och till stadsfullmäktige ställda berättelser.

Med ledning av dessa handlingar och av stadsfullmäktiges protokoll har det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet genomgåtts, och har stadsrevisionen därvid i enlighet med bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av auktoriserade revisorn Kurt G. Lundgren, vilken tillika tjänstgjort såsom stadsrevisionens sekreterare.

Räkenskaperna hava under det löpande året siffergranskats av Kurt G. Lundgrens Revisionsbyrå, och har stadsrevisionen tagit del av granskningens resultat.

Kassa- och banktillgodohavanden hava vid upprepade tillfällen inventerats.

Stadens innehav av obligationer, aktier, reverser och andra värdehandlingar hava i samband med bokslutsgranskningen genomgåtts.

Stadens försäkringshandlingar hava särskilt granskats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per 31/12 1944 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna.

Vid granskningen av restantier för kommunalutskylder har uppmärksammats, att sådana till en del alltjämt balanserats för ett flertal år tillbaka, dock givetvis utan att upptagas som tillgång i balansräkningen. För perioden 1913—1934 uppgå sålunda balanserade restantier till 773.390: 83 kronor. Enär indrivningsmyndigheten, som på förfrågan förklarat sig sakna all kännedom om ifrågavarande balanser, ej längre arbetar med dessa ärenden, vilka väl för övrigt torde vara preskriberade, synes alla skäl tala för att avkortning i vederbörlig ordning verkställes.

Av reglementet för löne- och avtalsnämnden torde framgå, att fråga om ändrade löneförmåner åt extra befattningshavare, som icke rent tillfälligt är anställd, skall före ärendets avgörande hänskjutas till löne- och avtalsnämnden för yttrande. Stadsrevisionen har emellertid påträffat fall, där vederbörande styrelse eller nämnd beslutat löneökningar utan löne- och avtalsnämndens hörande, varför stadsrevisionen finner det angeläget att fästa förvaltningsmyndigheternas uppmärksamhet på nämnda bestämmelse.

Den under året vidtagna förflyttningen av tre träd inom Domkyrkoesplanaden har enligt stadsrevisionens mening varit ett onödigt dyrt arrangement, även om avsikten med detsamma varit den bästa. Merkostnaden för själva trädförflyttningen uppgår enligt byggnadskontorets beräkning till cirka 4.250 kronor. En nyplantering hade i jämförelse härmed dragit en ringa kostnad och ändock på relativt kort tid ur prydnadssynpnnkt givit i stort sett likvärdigt resultat.

För övrigt har revisionen icke givit anledning till sådana anmärkningar, att de ansetts böra intagas i denna berättelse. En del påpekanden och erinringar har emellertid stadsrevisionen funnit lämpligt att intaga i promemorior, vilka tillställts drätselkammaren, styrelsen för Västerås stads tekniska verk, fattigvårdsstyrelsen och lantegendomsnämnden.

Stadsrevisionen tillstyrker hos stadsfullmäktige, att ansvarsfrihet beviljas drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för år 1944.

Vid granskningen av löne- och avtalsnämndens förvaltning hava undertecknade Engdahl och Holmberg på grund av ledamotskap i nämnden icke deltagit.

Västerås den 2 juli 1945.

Karl Engdahl. Einar Jonsson. Martin Holmberg. Gösta Holmén.

E. Nyblom. Gust. Lindén. Anna Carlsson.

Sedan drätselkammaren anmodats yttra sig över berättelsen har kammaren i ett den 16 augusti 1945 dagtecknat utlåtande anfört följande:

Såsom av berättelsen framgår har revisionen endast ansetts giva anledning till ett par anmärkningar, av beskaffenhet att böra intagas i berättelsen. Beträffande de påpekanden och erinringar revisionen framställt i särskilda promemorior, vilka tillställts förutom drätselkammaren, styrelsen för Västerås stads tekniska verk, fattigvårdsstyrelsen och lantegendomsnämnden, har drätselkammaren berett vederbörande förvaltningar tillfälle att till drätselkammaren inkomma med förklaringar och får drätselkammaren, sedan dessa förklaringar från förvaltningarna inkommit, anledning till stadsrevisionen avgiva särskilt yttrande häröver.

Stadsrevisionen framhåller, att sedan ett flertal år tillbaka balanserats restantier för kommunalutskylder, för perioden 1913—1934 uppgående till kronor 773.390: 83, samt påpekar, att avkortning av utskylderna i vederbörlig ordning synes böra verk-

ställas. Drätselkammaren vitsordar riktigheten av att balansering skett av dylika utskylder i restlängden till den omfattning, revisionen angivit. Såsom revisionen framhållit ha utskylderna givetvis ej upptagits som tillgång i balansräkningen. Utskylderna synas till stor del vara preskriberade. För ordningens skull anser drätselkammaren, att en genomgång av dessa restantier bör ske, innan några åtgärder för avkortning kan ske. Sedan dylik genomgång skett får drätselkammaren anledning återkomma till frågan om eventuell avkortning av sådana utskyldsbelopp, ifråga om vilka föreligger faktisk eller rättslig omöjlighet att uttaga likvid av vederbörande skattskyldiga.

Drätselkammaren vitsordar även stadsrevisionens påpekande angående skyldigheten för stadens styrelser och verk att, innan frågan om ändrade löneförmåner åt extra befattningshavare, som icke är rent tillfälligt anställd, avgöres, inhämta löne- och avtalsnämndens yttrande. Såvitt drätselkammaren kan finna, har kammaren för egen del icke underlåtit att där så vederbort, i dylika fall inhämta löne- och avtalsnämndens yttrande. Kammaren har sig även bekant, att löne- och avtalsnämnden under hand hos andra styrelser och verk påtalat ett dylikt förfaringssätt. Givetvis är det kammarens avsikt att i den mån nu nämnda underlåtenhet kommer till kammarens kännedom, och möjlighet därtill eljest föreligger, övervaka, att bestämmelserna efterlevas.

N:r 168. Tillstånd för Nils Sture Håård att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 25 maj 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av disponenten Nils Sture Håård om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Smedjegatan 10 A här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 20 juni 1945 anfört följande:

Emot sökandens skötsamhet och lämplighet att handhava den ifrågasatta rättigheten föreligger ingen anmärkning.

Nykterhetsnämnden har i sin utredning i ärendet erhållit upplysning av verkställande direktören Eric Andersson vid Ica Inköpscentralernas A.-B. att nämnda restaurant kommer att bestå av en matservering och barservering.

Nämnden har ur nykterhetssynpunkt icke funnit det rådligt att föreslå tillstyrkande av pilsnerutskänkningsrättighet för barserveringen emedan nämnda lokal är förlagd till bottenvåningen. Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för ett år, varför nämnden nu föreslår, att sökanden beviljas utskänkningsrättighet till den 1 oktober 1946 för matserveringen.

På grund av vad som anförts hemställer nykterhetsnämnden

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen angående disponent Nils Sture Håårds hemställan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster, måtte avstyrka bifall härtill beträffande barserveringen och tillstyrka bifall för ett år beträffande matserveringen.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 15 augusti 1945 anfört följande:

Beredningsutskottet får efter remiss med biträdande av nykterhetsnämndens förslag i ärendet föreslå stadsfullmäktige att besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka, att disponenten Nils Sture Håård beviljas tillstånd att under tiden 1 oktober 1945 till

den 30 september 1946 i matserveringen till restaurant, som avses skola öppnas i fastigheten Smedjegatan n:r 10 A utskänka pilsnerdricka till spisande gäster ävensom

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till Håårds framställning, såvitt avser barserveringen i samma restaurant.

N:r 169. Godkännande av markbyte mellan Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag och Västerås stad.

Drätselkammaren har i en den 16 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Såsom drätselkammaren antydningsvis anförde i sin skrivelse till stadsfullmäktige angående överlåtelse till staten av aktiemajoriteten i Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag framhölls vid de förhandlingar, som i anledning därav fördes från stadens sida, att staden hade intresse av att komma i besittning av det område, varå nuvarande lokstationen är belägen. Ehuru i överlåtelseavtalet ej något stadgats härom, förklarade man sig vid detta tillfälle från Kronans sida beredd att vid lägligt tillfälle ingå i förhandlingar med staden om villkoren för stadens förvärvande av området ifråga.

Som bekant ingår området som en integrerande del i en av stadsarkitekten uppgjord generalplan, vilken avser anordnande av ett fritidsområde med friluftsbad invid Mälaren, i det att stadens disposition över lokstationsområdet är en nödvändig förutsättning för att möjliggöra tillskapandet av ett sammanhängande bälte av parkmark och annan för ändamålet lämplig mark utefter Mälaren. Även om lokstationsområdet icke kan anses vara av omedelbart behov för staden, är det givet, att några åtgärder för utbyggnad av området i de delar, staden redan nu förfogar över, ej kan ske, förrän staden försäkrat sig om att kunna förvärva lokstationsområdet och därmed förvissat sig om att lokstationen försvinner. Den pågående elektrifieringen av förutvarande S. V. B.-järnvägen har även aktualiserat denna fråga, i det att elektrifieringen torde komma att medföra, att de nuvarande anläggningarna på området efter hand bliva mer eller mindre obehövliga.

Frågan om förvärv för stadens räkning av lokstationsområdet väcktes under hösten 1944 i styrelsen för S. V. B. av en av stadens representanter i styrelsen, stadsfullmäktiges ordförande herr Alb. Lundkvist. Vid ett senare sammanträde inom styrelsen blev det klarlagt, att även från järnvägens sida förelåge behov att förvärva vissa staden tillhöriga områden för att säkerställa järnvägsrörelsens utvecklingsmöjligheter.

Förhandlingar rörande dessa markfrågor ha härefter upptagits mellan en av staden utsedd delegation, bestående av stadsfullmäktiges ordförande, målerifireståndaren Alb. Lundkvist, drätselkammarens ordförande byggmästaren Fritz Eklund, drätselkammarledamöterna, kamreraren Carl Th. Ericson och advokaten J. R. Nyman ävensom stadsdirektören å ena, samt en av styrelsen tillsatt delegation bestående av statssekreteraren A. Westling, byråchefen H. Sandström och direktören R. Markland, å andra sidan.

Förhandlingarna, vilka pågingo under hösten 1944 och våren 1945, ha resulterat i bilagda, den 14 och 18 juni 1945 upprättade avtal, slutet för bolagets vidkommande

under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande och för stadens vidkommande under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande.

De områden, vilka järnvägen förklarat sig önska förvärva äro följande:

1) **Område A, magasinsområdet.**

Området utgör den del av södra esplanaden, som begränsas i norr av en linje parallell med och löpande söder om gatufasaden å Aseas verkstadskomplex, i söder och öster av nuvarande järnvägsområdet samt i väster av en vinkelrätt mot Södra Esplanaden dragen linje. Området, som för närvarande är bebyggt med ett par äldre bostadshus av trä, avsedda att rivas, när bostadsbristen upphör, håller i areal c:a 5.400 kvadratmeter och är behövligt för järnvägen i och för en blivande utökning av spårsystemet.

Å området finnes uppfört ett pumphus. Enligt uttryckligt stadgande i kontraktet ingår detta ej i överlåtelsen men får kvarligga och av staden nyttjas för sitt ändamål, dock längst till den 1 januari 1956.

Området tillträdes av bolaget den 1 januari 1947 men får av bolaget utnyttjas för järnvägsändamål redan från den 1 juli 1946.

2) **Område B, område för spår mellan Pilgatan och Tegnérgatan,** utgöres av en 10 meter bred markremsa omedelbart öster om järnvägsbolagets mark utefter järnvägslinjen Västerås—Tillberga mellan Pilgatan och Tegnérgatan. Det innehåller en areal av c:a 5.700 m². Tillträdesdagen har bestämts till den 1 januari 1951. Staden skulle förbinda sig att på allt sätt söka påskynda arbetet med Pilgatans friläggande från järnvägstrafik å bolagets spår samt att hava detta arbete utfört före tillträdesdagen. En förutsättning härför är dock att statsbidrag till arbetet enligt 7 § i förordningen den 30 juni 1943 om statsbidrag till väg- och gatuhållning i städer och stadsliknande samhällen, som äro väghållare, dessförinnan kan i vederbörlig ordning erhållas.

3) **Område C, frilastområdet,** begränsas i väster av en linje parallell med och löpande 4 meter öster om mittlinjen av nuvarande nedfartsspåret till östra hamnen och stickspåret till Aseas magasin, i norr av nuvarande järnvägsområdet, i öster av en bågformig linje, dragen 4 meter väster om mittlinjen av ett planerat spår mot Statens Ångkraftverk och i söder av en planerad ny gata genom hamnområdet. Järnvägens behov av detta område blir aktuellt, när nuvarande frilastområdet invid godsmagasinet i en framtid blir för litet, i den mån frilastningen då ej kan överflyttas till Västerås västra.

Området, som innehåller en areal av c:a 23.000 m², skall tillträdas av bolaget den 1 januari 1951. I samband med områdets förvärv frikallas bolaget och framtida ägare till området C från skyldighet att utgiva gatumarksersättning och gatukostnadsbidrag till staden för den trafikled, som skall framdragas söder om området.

4. **Område D, godsspårsområdet och Lillågatupassagen.**

Detta område, som håller en areal av c:a 9.000 kvm., begränsas i väster och norr av nuvarande järnvägsområdet, i öster av området C och i söder av en linje, dragen parallellt med och sju meter söder om nuvarande järnvägsområdets södra gränslinje mot Järnvägsgatan.

Lillågatans passage över bangården användes huvudsakligen för transporter mellan Aseas olika anläggningar å ömse sidor om bangården.

Med hänsyn till de olägenheter, som härigenom uppstå för såväl järnvägen vid

växlingsarbetet som för trafikanterna, anses önskvärt, att gatan avlyses från trafik. Staden skulle genom kontraktet åtaga sig ombesörja, att trafiken å denna passage avlyses senast den 1 januari 1948.

Området D tillträdes av bolaget den 1 januari 1947. Det å området belägna, staden tillhöriga spåret till östra hamnen får emellertid kvarligga och av staden nyttjas, så länge det erfordras för nuvarande ändamål.

5. **Område E, Järnvägsgatan,** utgör en 7 meter bred del av Järnvägsgatan omedelbart söder om bolagets mark mellan nedfartsspåren till gamla hamnen och Lillågatupassagen. Järnvägen behöver detta område för framtida utvidgning av bangården med ytterligare ett spår, när godstrafiken ökas, enär i samband med elektrifieringen ett av de nuvarande spåren måste slopas.

Ifrågavarande område, som innehåller en areal om c:a 3.500 m², skall av järnvägsbolaget tillträdas den 1 januari 1946, men får omedelbart efter avtalets undertecknande av bolaget börja nyttjas för järnvägsändamål.

6. **Område F, för ett blivande spår väster ut,** utgör en 5 meter bred markremsa närmast söder om järnvägsområdets södra gräns mellan nuvarande lokstationsområdet samt Gustavsviks egnahemsområde och håller en areal om c:a 4.600 m². Spårets utläggande blir aktuellt, då linjen Västerås—Tillberga bygges ut till dubbelspår. Tillträdesdagen är bestämd till den 1 januari 1955.

7. **Område G vid Västerås västra.**

Området är beläget norr om järnvägsområdet mellan detta och Rikshuvudvägen Västerås—Köping samt nuvarande bostadsområde väster om Djuphamnen och omfattar en areal av c:a 68.000 m². Det skulle komma till användning för eventuellt anläggande av en ny lokstation i stället för den gamla samt för en blivande utvidgning av spårsystemet. Området skulle tillträdas av bolaget den 1 januari 1946.

Det markbehov, som från *stadens* sida vid förhandlingarna gjorts gällande är såsom nämnts *lokstationsområdet,* betecknat med H. Detta utgöres av hela det nuvarande lokstationsområdet intill en gränslinje i norr, parallell med och på ett avstånd av 15 meter söder om det nuvarande huvudspårets mittlinje. Enligt avtalet skulle förevarande område med undantag av ett markområde om c:a 200 m² i nordöstra hörnet av järnvägsbolaget överlåtas till staden.

Den till staden överlåtna delen omfattar en areal av c:a 43.100 m².

Tillträdesdagen har överenskommits till senast ett år efter det järnvägslinjen Tillberga—Ludvika öppnats för elektrisk drift, dock tidigast den 1 januari 1950 och senast den 1 januari 1953. Med iakttagande av dessa begränsningar har i avtalet överlåtits åt parterna att träffa närmare överenskommelse angående den exakta tidpunkten för tillträde.

Området är avsett att avlämnas i sitt å tillträdesdagen befintliga skick. Ifråga om byggnaderna å området skall bolaget ej äga utan stadens medgivande vidtaga andra ändringsåtgärder än sådana, som betingas av järnvägsdriften eller eljest av järnvägsändamål över huvud taget. Undantag göres dock för gamla och nya gasverkshuset. Även beträffande ändringsarbeten av sist angivna slag skall staden emellertid av bolaget underrättas före arbetets igångsättande. Utan stadens samtycke får bolaget ej från området bortföra spår eller vändskivor, som äro anordnade för normal spårvidd, eller därtill hörande kolgivningsanordningar, ej heller ledningar eller andra anläggningar, som avse områdets förseende med vatten, värme, belysning eller avlopp.

För ordnande av erforderliga trafikleder till strandområdet har staden förbehållit sig rätt att anordna planskilda korsningar över eller under järnvägens spårsystem. Beträffande sättet för utförande av i förekommande fall erforderliga viadukter och tillfartsvägar samt eventuellt bidrag från bolagets sida skall särskild överenskommelse träffas mellan parterna.

I samband härmed har staden måst förbinda sig att senast ett år efter tillträdet ha borttagit de nuvarande övergångarna i järnvägens plan vid Fridnäs och Stensborg.

Med förhandlingarna angående nu angivna markförvärv har sammankopplats även en annan fråga av för staden stor räckvidd, nämligen busstationsfrågan. Bolaget har genom kontraktet åtagit sig att vid Västerås Centralstation väster om stationshuset före den 1 oktober 1948 utan kostnad för staden anordna busstation och övertaga vid stadens busstation för närvarande bedriven busstationsrörelse. Busstationen är avsedd att uppföras huvudsakligen å bolaget tillhörig mark. En förutsättning för nämnda bolagets åtagande är emellertid, att staden utan ersättning med nyttjanderätt upplåter ett mindre område, beläget nordöst om centralstationen. Området betecknas i avtalet med I. De närmare formerna och villkoren för rörelsens bedrivande skulle bliva föremål för separat överenskommelse.

Staden har i avtalet tillförsäkrat sig rätt att i de till bolaget överlåtna områden bibehålla sina nu befintliga ledningar ävensom att på sin bekostnad få framdraga nya ledningar inom såväl till bolaget nu överlåtna som bolaget tidigare tillhöriga områden, där så ske kan med hänsyn till bolagets befintliga eller planerade anläggningar. En förutsättning härför är dock att hinder eller fara för järnvägstrafiken härigenom ej uppstår och att staden ersätter bolaget de kostnader, vilka bolaget i anledning härav möjligen kan få vidkännas. Ändringar och förstärkningar av stadens ledningar inom hittillsvarande eller på grund av avtalet tillkommande järnvägsområden, vilka bliva en följd av nya järnvägsanläggningar, skulle bekostas av staden men bolaget utfäster sig att låta utföra anläggningarna så, att onödiga kostnader ej åsamkas staden. Bolaget erhåller rätt att utan erläggande av anslutningsavgift till stadens nu befintliga eller beslutade men ej utförda ledningsnät ansluta vatten- och avloppsledningar till järnvägsområdena under förutsättning att ledningskapaciteten tillåter sådan anslutning.

Så snart ske kan skall staden låta uppsätta och underställa Kungl. Maj:ts prövning förslag till ändrad stadsplan för nu ifrågavarande markområden. Vid utarbetande av förslaget skall beaktas, att kontrahenterna vid avtalets ingående förutsatt, att lokstationsområdet skall ingå i den förut omförmälda anläggningen för fritids- och rekreationsändamål.

Vid kommande grunderna för den ekonomiska regleringen av parternas mellanvaranden enligt kontraktet har man av praktiska skäl och för att underlätta uppgörelse vid förhandlingarna överenskommit att tillämpa ett enhetspris för samtliga i avtalet avsedda områden. I detta avseende har man kommit fram till ett pris av 5 kronor per m². Å vissa av områdena finnas såsom nämnts åtskilliga byggnader, tekniska anordningar m. m., vilka i huvudsak måste ersättas genom nyanläggningar å nya områden. Vid värdesättningen ha dylika anläggningar beaktats. Å ett par av stadens områden finnas såsom antytts bostadshus, renhållningsverk, pumphus m. m., värderade till omkring 130.000 kronor. Ett av områdena har vidare belastats med ersättning för förlorat gatukostnadsbidrag. Vid beräkning av anläggningskostnaden för en ny lokstation, vilken beräknas komma att rymma även garage- och drift-

verkstäder för rälsbussar, motorvagnar, vägbussar och lastbilar, har hänsyn tagits till vad som kan beräknas bliva erforderligt framdeles ifråga om lokstallar, garage, verkstäder, manskapsrum, spårsystem, kol och oljegivningsanordningar. På grundval av dessa uppgifter ha därefter anläggningskostnaderna uträknats. Samtliga kostnader för nyanläggning av lokstationen ha därefter reducerats till de priser, som beräknats komma att gälla vid efterkrigsnivå, samt minskats med ett belopp av omkring 500.000 kronor, motsvarande kostnaderna för den modernisering å gamla lokstationsområdet, vilken eljest ändock blivit erforderlig. Kostnaderna för en utflyttning till Västerås västra har vidare ökats med de förhöjda driftskostnader, vilka ansetts uppstå därigenom, att området ligger 2 km. längre ut än för närvarande. Samtliga markpriser ha till sist räknats om till den dag, då den slutliga köpeskillingen anses böra erläggas. Med iakttagande av dessa grunder har man kommit fram till en köpeskilling av 825.000 kronor, vilken av staden skulle erläggas till bolaget, sedan hänsyn tagits till värdet av de å ömse sidor förvärvade områdena samt till järnvägens kostnader för anordnande av en ny lokstation m. m. Såsom lämplig tidpunkt för köpeskillingens erläggande har bestämts den 1 januari 1950.

Ifråga om detaljerna i uppgörelsen, i den mån desamma ej här ovan återgivits hänvisas till avtalet.

Såsom av redogörelsen framgår rör det sig om för staden synnerligen långtgående och vittomfattande åtaganden. Vid förhandlingarna har eftersträvats att så långt möjligt begränsa dessa åtaganden för stadens vidkommande. Någon ur stadens synpunkt förmånligare uppgörelse än den i kontraktet föreslagna har icke stått att erhålla. Vid övervägande av förslagets ekonomiska konsekvenser för staden har emellertid drätselkammaren haft för ögonen de onekliga fördelar staden genom avtalet uppnår därigenom, att två för stadens utveckling synnerligen betydelsefulla frågor, busstationsfrågan och frågan om ordnande av strandområdet, bringas närmare sin lösning. Med hänsynstagande till sistnämnda faktorer har drätselkammaren funnit sig böra tillstyrka stadsfullmäktige att godkänna den sålunda preliminärt träffade överenskommelsen.

Vidkommande frågan om täckning av det belopp, staden enligt avtalet har att utgiva i ersättning till bolaget, synes denna i viss utsträckning böra ske genom anvisande av avkastningen av Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål, och i viss utsträckning av lånemedel. Av den till c:a 180.000 kronor uppgående disponibla årliga avkastningen av fonden synes årligen under 5 år böra tagas i anspråk ett belopp av 80.000 kronor, med början redan innevarande år, varigenom med 1949 års utgång täckts ett belopp av 400.000 kronor. Återstoden av köpeskillingen, 425.000 kronor, torde böra täckas genom ett 20-årigt amorteringslån.

Det mellan Västerås stad och Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag upprättade avtalet är av följande lydelse:

AVTAL.

Mellan Västerås stad, här nedan kallad staden, å ena, samt Stockholm—Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag, här nedan kallat bolaget, å andra sidan, har träffats följande avtal.

§ 1.

Äganderätt.

Mom. 1. Staden överlåter till bolaget med full äganderätt följande markområden, vilka angivits å tre vid detta avtal fogade kartor n:r 1—3:

Område A, magasinsområdet:

Området utgör den del av Södra Esplanaden, som begränsas i norr av en linje dragen parallellt med och 18 meter söder om gatufasaden å ASEA:s verkstadskomplex, i söder och öster av nuvarande järnvägsområdet samt i väster av en vid Kopparbergsvägens mynning i Södra Esplanaden vinkelrätt mot sistnämnda gata dragen linje.

Området omfattar c:a 5.400 m² samt är på karta n:r 1, betecknat med grön färg och bokstaven A.

Område B, område för spår mellan Pilgatan och Tegnérgatan:

Området utgör en 10 meter bred markremsa omedelbart öster om bolagets mark utefter järnvägslinjen Västerås—Tillberga mellan Pilgatan och Tegnérgatan.

Området omfattar c:a 5.700 m² samt är på karta n:r 1 betecknat med grön färg och bokstaven B.

Område C, frilastområdet:

Området begränsas i väster av en linje, dragen parallellt med och 4 meter öster om mittlinjen av nuvarande nedfartsspåret till östra hamnen och stickspåret till ASEA:s magasin, i norr av nuvarande järnvägsområdet, i öster av en bågformig linje, dragen 4 meter väster om mittlinjen av ett planerat spår mot statens ångkraftverk och i söder av en planerad ny gata genom hamnområdet.

Området omfattar c:a 23.000 m² samt är på karta n:r 1, betecknat med grön färg och bokstaven C.

Område D, godsspårsområdet och Lillågatupassagen:

Området begränsas i väster och norr av nuvarande järnvägsområdet, i öster av det under C här ovan angivna frilastområdet och i söder av en linje dragen parallellt med och 7 meter söder om nuvarande järnvägsområdets södra gränslinje mot Järnvägsgatan.

Området omfattar c:a 9.000 m² samt är på karta n:r 1 betecknat med grön färg och bokstaven D.

Område E, Järnvägsgatan:

Området utgör en 7 meter bred del av Järnvägsgatan omedelbart söder om bolagets mark mellan nedfartsspåret till gamla hamnen och Lillågatupassagen.

Området omfattar c:a 3.500 m² samt är på karta n:r 1 betecknat med grön färg och bokstaven E.

Område F, område för ett blivande tredje spår västerut:

Området utgör en 5 meter bred markremsa närmast söder om järnvägsområdets södra gräns mellan nuvarande lokstationsområdet och Gustavsviks egnahemsområde.

Området omfattar c:a 4.600 m² samt är på karta n:r 2 betecknat med grön färg och bokstaven F.

Område G, område vid Västerås västra:

Området är beläget norr om järnvägsområdet mellan detta samt rikshuvudvägen Västerås—Köping och nuvarande bostadsområdet väster om Djuphamnen.

Området omfattar c:a 68.000 m² samt är på karta n:r 2 betecknat med grön färg och bokstaven G.

Mom. 2. På område A befintligt pumphus ingår icke i överlåtelsen.

§ 2.

Bolaget överlåter till staden med full äganderätt följande område:

Område H. Lokstationsområdet:

Området utgör hela det nuvarande lokstationsområdet intill en gränslinje i norr, dragen parallellt med och på ett avstånd av 15 meter söder om det nuvarande huvudspårets mittlinje. Från överlåtelsen undantages dock ett markområde av c:a 200 m² i lokstationsområdets nordöstra hörn.

Det överlåtna området omfattar c:a 43.100 m² samt är på karta n:r 3 betecknat med röd färg och bokstaven H.

§ 3.

Tillträde, trafikomläggningar m. m.

Mom. 1. Av staden till bolaget överlåtna markområden skola av bolaget tillträdas å följande tidpunkter, nämligen

Område A den 1 januari 1947,
Område B den 1 januari 1951,
Område C den 1 januari 1951,
Område D den 1 januari 1947,
Område E den 1 januari 1946,
Område F den 1 januari 1955 och
Område G den 1 januari 1946.

Mom. 2. Områdena skola — med undantag, varom förmäles i § 5, och under förutsättning att annan överenskommelse icke framdeles därom träffas — vid de i mom. 1 angivna tidpunkterna av staden avlämnas i avröjt skick.

Staden förbinder sig,

beträffande *område B,* att på allt sätt söka påskynda arbetet med Pilgatans friläggande från järnvägstrafik å bolagets spår samt att hava detta arbete utfört före tillträdesdagen under förutsättning att statsbidrag till arbetet enl. 7 § i förordningen den 30 juni 1943 om statsbidrag till väg- och gatuhållning i städer och stadsliknande samhällen som äro väghållare, dessförinnan kan i vederbörlig ordning erhållas samt beträffande *område D,* att ombesörja, att trafiken å Lillågatupassagen avlyses senast den 1 januari 1948.

§ 4.

Mom. 1. Det av bolaget till staden överlåtna markområdet, område H, skall av staden tillträdas senast ett år efter det järnvägslinjen Tillberga—Ludvika öppnats för elektrisk drift, dock ej tidigare än den 1 januari 1950 och ej senare än den 1 januari 1953. Med iakttagande av vad nu sagts skulle tidpunkten för tillträdet bestämmas genom överenskommelse mellan kontrahenterna.

Mom. 2. Området skall av bolaget, under förutsättning att annan överenskommelse icke framdeles därom träffas, avlämnas i å tillträdesdagen befintligt skick. Beträffande å området nu befintliga byggnader, med undantag av gamla och nya gasverkshuset, äger bolaget icke före tillträdesdagen utan stadens medgivande vidtaga andra ombyggnads-, förflyttnings- eller rivningsåtgärder än sådana, som äro erforderliga för järnvägsdriftens behöriga handhavande eller eljest för områdets lämpliga utnytt-

jande för järnvägsändamål. Om rivnings-, förflyttnings- eller ombyggnadsåtgärd, som enligt vad nu sagts må äga rum, skall staden underrättas före arbetets igångsättande. Bolaget må ej utan stadens medgivande från området bortföra spår eller vändskivor, som äro anordnade för normalspårvidd eller därtill hörande kolgivningsanordningar, ej heller ledningar, maskiner eller andra anordningar, vilka avse områdets förseende med vatten, värme eller belysning eller anordnande av avlopp från området.

Mom. 3. Bolaget medgiver staden rätt att anordna planskilda korsningar över eller under järnvägens spårsystem för trafikleder till strandområdet.

Staden förbinder sig att senast ett år efter tillträdet hava borttagit de nuvarande övergångarna i spårsystemets plan vid Fridnäs och Stensborg.

Beträffande sättet för utförande i förekommande fall av viadukter och tillfartsvägar samt event. bidrag från bolagets sida skall iakttagas vad kontrahenterna särskilt överenskomma.

§ 5.

Nyttjanderätt.

Utan hinder av vad i § 3 mom. 1 och 2 stadgas äger *dels* staden påfordra, att det å område A befintliga pumphuset samt det å område D befintliga spåret till östra hamnen få kvarligga och av staden nyttjas så länge de erfordras för nuvarande ändamål, pumphuset dock ej längre än till den 1 januari 1956, *dels och* bolaget att för järnvägsändamål nyttja område A från och med den 1 juli 1946 samt område E omedelbart efter det att kontrahenterna underskrivit detta avtal.

Om rätt för bolaget att för busstationsrörelse nyttja viss staden tillhörig mark stadgas i § 11.

§ 6.

Avkastning. Utskylder.

Vardera kontrahenten uppbär den avkastning från av honom genom detta avtal förvärvad egendom, som belöper å tiden från och med respektive tillträdesdag, samt ansvarar för skatter, onera och utskylder för nämnda egendom i den mån de belöpa å tid från och med tillträdesdagen.

§ 7.

Ledningar m. m.

Mom. 1. Staden tillförsäkras rätt att inom de till bolaget överlåtna områdena bibehålla sina nu befintliga ledningar av olika slag. Likaledes skall staden äga att på sin bekostnad framdraga nya ledningar inom såväl nu till bolaget överlåtna som bolaget tidigare tillhöriga områden, där så med hänsyn till bolagets befintliga eller planerade anläggningar kan ske. Såsom villkor för detta medgivande gäller, att hinder eller fara för järnvägstrafiken icke därigenom uppstår och att staden lämnar bolaget ersättning för de kostnader, bolaget kan få vidkännas till följd av ledningsarbetets utförande eller ledningarnas befintlighet inom bolagets områden.

Mom. 2. Sådana ändringar och förstärkningar av stadens inom hittillsvarande eller enligt detta avtal tillkommande järnvägsområden befintliga ledningar, som erfordras i följd av nya järnväganläggningar, skola utföras och bekostas av staden. Bolaget förbinder sig dock att låta utföra dylika anläggningar på sådant sätt, att onödiga kostnader icke därigenom åsamkas staden. Staden medgiver bolaget rätt att med iakttagande av gällande föreskrifter och utan erläggande av anslutningsavgift till stadens

nu befintliga eller beslutade men ej utförda ledningsnät ansluta vatten- och avloppsledningar till de i detta mom. avsedda järnvägsområdena, under förutsättning likväl att ledningskapaciteten tillåter sådan anslutning.

Mom. 3. Staden skall äga tillträde till järnvägsområdena för anläggning, tillsyn och underhåll av i denna paragraf avsedda ledningar. Staden är skyldig att härvid iakttaga de särskilda villkor och bestämmelser, som vederbörande banbefäl med hänsyn till trafiksäkerheten kan finna nödigt meddela. För skada, som vid utförandet av sådana arbeten inom järnvägsområde kan genom järnvägsdriften tillfogas personal, vilken av staden användes för arbetenas utförande, är staden ansvarig.

§ 8.

Stadsplan m. m.

Mom. 1. Staden skall, så snart ske kan, på sin bekostnad låta upprätta och i vederbörlig ordning underställa Kungl. Maj:ts prövning förslag till ändrad stadsplan för de i §§ 1 och 2 här ovan angivna områdena jämte de ytterligare intilliggande områden, vilka finnas böra ingå i sådant förslag. Utarbetandet av nämnda förslag skall ske under beaktande av att kontrahenterna vid träffandet av detta avtal förutsatt, att område H skall ingå i en av staden planerad anläggning för fritids- och rekreationsändamål. Vid antagande av stadsplanebestämmelser för sistnämnda område skall tillses, att sådana övergångsföreskrifter meddelas, att hinder icke föreligger för bolaget att vidtaga erforderliga nybyggnader eller om- eller tillbyggnader av befintliga husbyggnader under den tid bolaget disponerar området.

Mom. 2. Staden frikallar bolaget och blivande ägare till område C från skyldighet att utgiva gatumarksersättning och gatukostnadsbidrag till staden för den trafikled, som avses att framdragas söder om område C.

§ 9.

Gravationer.

Vardera kontrahenten garanterar, att av honom överlåten fast egendom icke besväras av inteckning eller icke intecknat intrång. Kontrahenterna fritagas dock från skyldighet att förete gravationsbevis.

§ 10.

Lagfart m. m.

Mom. 1. Så snart detta avtal blivit godkänt i enlighet med vad nedan i § 14 sägs, skola kontrahenterna utan dröjsmål vidtaga åtgärd för att avlämna alla handlingar, som erfordras för lagfart å de å ömse sidor överlåtna områdena.

Mom. 2. Staden skall vidkännas all kostnad för gränsbestämning kring samt för lagfart å de av staden förvärvade områdena jämte för lagfarten erforderliga mätnings- och styckningsförrättningar, ävensom all möjligen uppkommande kostnad för områdenas rättsliga bildande.

Bolaget skall vidkännas all kostnad för gränsbestämning kring samt för lagfart å de av bolaget förvärvade områdena jämte för lagfarten erforderliga mätnings- och styckningsförrättningar.

Mom. 3. Då vid avstyckning av överlåtna områden fråga blir om bestämmande av områdenas gränser, skola de till detta avtal hörande kartorna äga vitsord framför arealuppgifterna.

§ 11.

Anordnande av busstation.

Bolaget förbinder sig att vid Västerås Centralstation väster om stationshuset låta å bolaget tillhörig ävensom av staden, på sätt nedan sägs, upplåten mark utan kostnad för staden före den 1 oktober 1948 anordna en busstation och övertaga vid stadens busstation för närvarande bedriven busstationsrörelse, allt enligt den särskilda överenskommelse, som i detta avseende kan bliva mellan kontrahenterna träffad.

Staden upplåter till bolaget med nyttjanderätt ett markområde som å karta n:r 1 angives med brun färg och bokstaven I, att av bolaget utan ersättning nyttjas så länge området användes för här avsett ändamål.

§ 12.

Vederlag.

Staden erlägger till bolaget den 1 januari 1950 ett kontant belopp av åttahundratjugufem tusen (825.000) kronor.

§ 13.

Tvist ang. tolkning av avtalet.

Tvist angående tolkningen eller tillämpningen av detta avtal eller i samband därmed stående rättsförhållanden skall, såvitt angår andra bestämmelser än sådana i § 7 innefattade, vilka hava avseende å trafiksäkerheten, avgöras av skiljemän enligt lag.

§ 14.

Avtalets godkännande.

Har detta avtal icke blivit godkänt av stadsfullmäktige i Västerås före den 1 januari 1946 genom beslut, som vinner laga kraft, samt av Kungl. Maj:t före den 1 juli 1946, skall avtalet anses hava till alla delar förfallit. Lämnas godkännande från Kungl. Maj:ts sida först efter den 1 januari 1946, skall den jämkningen i avtalets bestämmelser iakttagas, att vad däri sagts skola gälla från och med den 1 januari 1946 i stället skall tillämpas från och med den 1 januari 1947.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade och växlade.

Stockholm den 18 juni 1945. Västerås den 14 juni 1945.

Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag:

G. Dahlbeck. R. Markland.

Västerås stads drätselkammare:

Fritz Eklund. Thjelvar Hedberg.

Drätselkammarens förslag:

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att godkänna bilagda mellan Västerås stad, å ena samt Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag, å andra sidan träffade avtal,

att den ersättning, 825.000 kronor, vilken staden enligt avtalet har att den 1 januari 1950 erlägga, skall täckas till ett

belopp av 400.000 kronor genom ianspråktagande under vart och ett av åren 1945—1949 av 80.000 kronor av avkastningen av Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål, samt till återstående belopp av 425.000 kronor genom upptagande av ett 20-årigt amorteringslån,

att uppdraga åt drätselkammaren dels, att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd att mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga ett 20-årigt amorteringslån å 425.000 kronor, dels ock vidtaga erforderliga åtgärder för lånets lyftande ävensom i övrigt för fullföljande av avtalets bestämmelser.

Västerås 1945, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 27 september 1945 Ser. A nr 8

N:r 170. Stadsplan för Lilla Johanneslund.

Byggnadsnämnden har uti en den 20 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i maj 1945 upprättat förslag till stadsplan för Lilla Johanneslund med omgivningar. Beträffande förslagets utformning hänvisas till bifogade beskrivning.

Emot förslaget, som varit i vederbörlig ordning utställt under tiden från och med den 21 juli till och med den 4 augusti 1945, hava icke några anmärkningar inkommit.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till stadsplan för Lilla Johanneslund med omgivningar i Västerås stad.

Stadsplaneområdet gränsar i norr till en glest tallskogsbevuxen hagmark, den s. k. Pinnmobacken, som innehåller ett större gravfält och därför kommer att bevaras som kulturreservat. Österut begränsas området av det nyligen stadsplanelagda Tunby stadsgärde samt Vegagatan, söderut av Skallbergsgatan, Iggeby småstugeområde samt parkområdet omkring Persbobäcken, vilken senare även utgör gräns mot väster.

De delar av stadsplaneområdet, som äro belägna norr om Äppelvägen och öster om Tunbyvägen bibehålles, med undantag för några smärre justeringar, oförändrade med öppen bebyggelse i 2 våningar.

I anslutning till småstugebebyggelsen på Iggeby föreslås utmed en ny parallellgata till och väster om Tunbyvägen en fortsättning av denna bebyggelse upp till Äppelvägen.

Utmed västra sidan av Tunbyvägen, en vackert belägen höjdsträckning med fri utsikt över slätten mot Rocklundaskogen föreslås lamellhusbebyggelse i 2 våningar.

Skallbergsgatan förlänges västerut fram till Vasagatan, som norrut förutsättes komma att utgöra huvudtrafikleden till Skultuna. I korsningen Äppelvägen—Tunbyvägen anordnas vändplats för omnibuslinje.

Följande bestämmelser föreslås gälla:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk ävensom uppförande av mindre gårdsbyggnad för mindre hantverk och dylikt samt garage för de å tomten boendes privata behov.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med BÖ betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Å med BÖ betecknat område skall av tomts areal minst fyra femtedelar lämnas obebyggda.

§ 4.

Hushöjd.

Å med I och II betecknat område får byggnad icke uppföras till större taklisthöjd än 5,0 resp. 7,6 meter.

§ 5.

Våningsantal.

Å med I och II betecknat område får byggnad uppföras med högst en resp. två våningar.

§ 6.

Vindsinredning.

Inom område betecknat med BÖ II må i byggnad, som uppföres med två våningar, vind inredas med bonings- och arbetsrum till högst en tredjedel av vindsbottens yta.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Å byggnad inom område betecknat med B II eller BÖ II, som uppföres med endast en våning, må tak givas brantare lutning.

Västerås i maj 1945.

Sven Ahlbom.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 6 september 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för Lilla Johanneslund med omgivningar samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

N:r 171. Stadsplan för Gideonsberg med omgivningar.

Byggnadsnämnden har uti en den 6 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i februari 1945 upprättat förslag till stadsplan för Gideonsberg med omgivningar.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Förslaget har varit vederbörligen utställt utan att några erinringar däremot inom föreskriven tid framställts.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till stadsplan för Gideonsbergsområdet jämte del av nya rikshuvudvägen i Västerås.

Stadsplaneområdet begränsas i öster och väster av Kristiansborgsallén resp. järnvägen Västerås—Tillberga. I dess södra och sydöstra gräns ligger nya rikshuvudvägen och mot norr har medtagits så mycket av området, som anses böra exploateras inom den närmaste tiden.

Den befintliga bebyggelsen inskränker sig till södra delen av området, där A. S. E. A:s isolationsfabrik samt den s. k. ASEA-staden äro belägna. En utvidgning av den senare, som utgöres av 3-vånings lamellhus, växer fram successivt norrut utmed stadsplaneområdets västra del. Centrum och östra sidan, ett vackert skogbevuxet, kuperat område, har tänkts utnyttjat för större villatomter, på vilka stor efterfrågan råder.

De förefintliga goda möjligheterna till större sammanhängande parkbälten har tillvaratagits i möjligaste mån, varjämte större områden reserverats för skoltomt och idrottsplats.

Följande bestämmelser föreslås till fastställelse.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med B och Ö betecknat område får användas endast för bostadsändamål.

Med Bp betecknat område får användas endast som tvätt- och panncentral för kringliggande bebyggelse. Bostad må dock här inredas i den mån, som erfordras för anläggningens skötsel och bevakning.

Med I betecknat område får användas endast för industriellt och därmed jämförligt ändamål.

Med R betecknat område får användas endast för industrikontor eller liknande ändamål.

Med G betecknat område får användas endast för garageändamål.

Med Tm betecknat område får användas endast för genomfartstrafik. Utfart får ej anordnas från angränsande tomter.

Med Id betecknat område får användas endast för idrottsändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

Med G betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Å med Ö betecknat område skola av tomts areal minst fyra femtedelar lämnas obebyggda.

§ 4.

Hushöjd.

Å med II och III betecknat område får byggnad icke uppföras till större taklisthöjd än 7,6 resp. 10,5 meter, räknat från angränsande gatas medelnivå.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II och III betecknat område får byggnad uppföras med högst två resp. tre våningar.

§ 6.

Vindsinredning.

Inom område betecknat med Ö må i byggnad, som uppföres med två våningar, vind inredas med bonings- och arbetsrum.

I byggnad, som uppföres med endast en våning, må vind helt inredas med bonings- och arbetsrum.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Å byggnad med endast en våning må tak givas brantare lutning.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med A, B, I, R och G betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås i februari 1945.

Sven Ahlbom.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 6 september 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för Gideonsberg med omgivningar samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

N:r 172. Anslag för vatten- och avloppsledningar inom område å övre Gideonsberg.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 22 juni 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Då inom närmaste tiden ett område å övre Gideonsberg kommer att bliva föremål för bebyggelse, har inom tekniska verken uppgjorts förslag till anordnande av vatten- och avloppsledningar för området. Kostnaderna härför ha beräknats till 119.000 kronor. I anslutningsavgifter för vatten och avlopp beräknas preliminärt inflyta sammanlagt cirka 55.000 kronor. Vinsten av vattenförsäljningen beräknas kunna förränta och amortera ett belopp av 37.000 kronor. Av kostnaden böra således

37.000 kronor täckas av lånemedel. Återstoden 27.000 kronor anses böra utgå av reserverade köpeskillingsmedel. För genomförande av förslaget skulle således erfordras ett anslag å 119.000 kronor, varav 37.000 kronor skulle utgå av lånemedel, 27.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedelsfonden samt 55.000 kronor av tillgängliga medel.

Under hänvisning till vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av vatten- och avloppsledningar inom ett område å övre Gideonsberg anvisa ett anslag av 119.000 kronor samt

att av nämnda belopp 37.000 kronor skall utgå av lånemedel, 27.000 kronor ur reserverade köpeskillingsmedelsfonden samt återstoden eller 55.000 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i en den 6 september 1945 dagtecknad skrivelse med biträdande av styrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för utförande av ifrågavarande vatten- och avloppsledningar anvisa ett anslag av 119.000 kronor,

att nämnda belopp skall förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas till ett belopp av 37.000 kronor av lånemedel, till ett belopp av 27.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedelsfonden samt till ett belopp av 55.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån till ett belopp av 37.000 kronor ävensom bemyndiga kammaren att i övrigt vidtaga för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

N:r 173. Förvärv av fastigheten Gränsta n:r 7.

Drätselkammaren har uti en den 6 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 31 maj 1945 beslöto stadsfullmäktige förvärva fastigheten Gränsta nr 8 (stadsägorna nris 887 A, 887 B, 887 I, 891 I, 891 P och 891 Q) i Västerås stad.

Staden har numera erhållit erbjudande att förvärva även fastigheten Gränsta nr 7 (stadsägorna n:ris 890 F, 890 G och 891 H) för en sammanlagd köpesumma av 35.000 kronor.

Stadsägan nr 890 F innehåller en areal av 136.880 kvadratmeter och har ett taxeringsvärde av 10.400 kronor, varav 9.900 kronor jordbruksvärde och 500 kronor skogsvärde. Å fastigheten är uppfört boningshus i tämligen gott stånd samt nödiga uthus i försvarligt skick. Samtliga hus under tak av tegel.

Stadsägan nr 890 G innehåller en areal av 45.220 kvadratmeter och stadsägan nr 891 H en areal av 55.054,4 kvadratmeter. Stadsägorna äro gemensamt taxerade till 10.700 kronor, varav 9.800 kronor jordbruksvärde och 900 kronor skogsvärde. Å stadsägorna nris 890 G och 891 H finnas uppförda boningshus vilka befinna sig i tämligen gott stånd samt erforderliga uthus i försvarligt skick.

Stadsägorna erfordras för flygfältet och framtida bebyggelse invid detta. Tillträdet av fastigheten skulle ske den 14 mars 1946.

Då köpeskillingen får anses skälig, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 35.000 kronor förvärva fastigheten Gränsta nr 7 (stadsägorna nris 890 F, 890 G och 891 H),

att för ändamålet ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å nyssnämnda belopp att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige komme att besluta i samband med behandlingen av 1946 års budget samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för köpets genomförande erforderliga åtgärder.

N:r 174. Restaurering av den s. k. Proban.

Drätselkammaren har uti en den 6 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 12 april 1945 har domkyrkokommissionen i Västerås beslutat anhålla hos Västerås stad, att staden i samband med iordningställande av området omkring den nyligen framdragna delen av Biskopsgatan även ville låta utföra restaurering av den s. k. Proban i enlighet med ett av landsantikvarien Sven Drakenberg och murarmästaren G. Dahlfors den 14 september 1939 upprättat förslag.

Proban eller fordomtima Djäkne- och prästfängelset invid domkyrkan är belägen i södra gränsen av kyrkogården och parallellt med kyrkan. Proban är en rektangulär senmedeltida tegelbyggnad under tegeltäckt sadeltak med ett portvalv i byggnadens västra del, varigenom Lilla Kyrkogatan utmynnar i kyrkogården. Öster om portvalvet finnas tvenne rum med dubbeldörrar mot kyrkogården. Det längst åt öster belägna av dessa rum är tillbyggt senare av korsvirke och är bredare än byggnaden i övrigt. Detta rum användes nu som likvagnsbod. Det andra, ursprungliga rummet, närmast portvalvet, är invändigt täckt av ett paneltak av trä.

Sedan Probans väggputs på sista tiden befunnits vara synnerligen illa medfaren, har domkyrkokommissionen låtit bortknacka putsen, därvid framkommit åtskilliga intressanta byggnadsdetaljer. I portvalvets västra vägg anträffades bland annat en igensatt bred, av en flack rundbåge täckt nisch och i dess östra vägg en igensatt smalare nisch och en likaledes igenmurad dörröppning, även dessa rundbågiga. På södra fasaden mellan portvalven och nybyggnaden kommo en igenmurad nisch och ett igensatt fönster i dagen.

Förut angivna förslag till restaurering innebär i huvudsak, att korsvirkestillbyggnaden (likvagnsboden) bortrives, enär den numera är obehövlig och vidare är i så hög grad förfallen, att en reparation skulle ställa sig för dyrbar. I samband härmed skulle stensättningen framför likvagnsbodens dörr borttagas. Samtliga nischer skulle upptagas. Dörren i portvalvets östra vägg skulle fortfarande bibehållas igensatt men markeras genom att den igenmuras endast till ungefär hälften av murens tjock-

lek. I övrigt skulle murpartierna invid dörren i norra fasaden ommuras, byggnaden öster om portvalvet förses med en låg stensockel liksom å västra sidan, söndrigt tegel utbytas mot helt i samma format och hela byggnaden slammas utvändigt i vit färg något bruten med gult.

Kostnaderna för restaureringen skulle enligt byggnadskontorets beräkningar belöpa sig till 3.000 kronor.

I samband med Västerås stads förvärv enligt köpebrev den 1 april 1901 av gårdarna nris 18 och 23 i norra kvarteret har uttryckligen undantagits det område, varå Proban är belägen. Någon rättslig skyldighet för staden att bekosta underhållet av byggnaden föreligger således icke.

Med hänsyn till byggnadens värde för staden såsom historiskt minnesmärke och såsom turistattraktion synes staden ej skäligen böra undandraga sig att vidkännas kostnaderna för Probans försättande i ett värdigt och tilltalande skick.

Drätselkammaren tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att för restaurering av den s. k. Proban i huvudsaklig överensstämmelse med angivna förslag anvisa ett anslag å 3.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

N:r 175. Inköp av två 5-tons brosvängkranar till östra kajen i gamla hamnen.

Hamnstyrelsen har i en den 3 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Å östra kajen i gamla hamnen finnas för närvarande på en sträcka av 400 meters längd 2 brokranar, därav den ena med en lyftförmåga av 4 ton och den andra med en lyftförmåga av 5 ton. Dessutom finnes en mindre synnerligen omodern kran med blott 1 till 2 tons lyftförmåga samt med mycket liten utliggning utanför kajen. Sedan kajen ombyggts i betong är kranbeståndet alldeles för litet på denna långa kajsträcka. Detta kommer till synes så snart större fartyg angöra kajen. Då sjöfarten med tanke på krigets slut snart kan beräknas bliva återupptagen i full utsträckning, har hamnstyrelsen ansett det nödvändigt att ytterligare två kranar anskaffas för att hamnen skall stå rustad att möta den ökade trafiken. Efter anbud från olika företag samt förhandlingar med Asea har hamnstyrelsen beräknat kostnaden för anskaffning av två 5 tons brosvängkranar till cirka 400.000 kronor.

På grund av det anförda får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffning av två 5 tons brosvängkranar till östra kajen i gamla hamnen bevilja anslag å 400.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1945 avgivet utlåtande med biträdande av hamnstyrelsens framställning hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande av ifrågavarande brosvängkranar bevilja ett anslag å 400.000 kronor,

att härav föranledd utgift skall förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å förutnämnda belopp ävensom bemyndiga kammaren att i övrigt vidtaga alla för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

N:r 176. Mottagande av donation av med. d:r Albert Grönberg.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 30 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Med överlämnande av avskrift av ett av Medicine Doktor Albert Grönberg, Vänersborg, i enlighet med hans avlidna moder, änkefru Ida Sofia Kristina Grönberg, f. Johansson, uttalad önskan, upprättat donationsbrev, vari förordnas, att ett belopp av 20.000 kr. skall i sinom tid förvaltas av Västerås fattigvårdsstyrelse på sätt, närmare av brevet framgår, får fattigvårdsstyrelsen föreslå, att donationen tacksamt mottages, samt hemställa, att uppdrag lämnas styrelsen att, i enlighet med donationsbrevets bestämmelser, handhava förvaltningen av densamma.

Det i skrivelsen omförmälda donationsbrevet är av följande lydelse:

DONATIONSBREV.

I inbördes testamente mellan mina föräldrar Albert och Ida Grönberg av den 14 november 1925 förordnades, att efter den sist avlidnes frånfälle avkastningen av ett belopp av kronor Tjugutusen (20.000: —) placerat i räntebärande statsobligationer skulle tillfalla mina föräldrars trotjänarinna Johanna Kristina Andersson, född den 7 augusti 1873, att halvårsvis utbetalas till henne, så länge hon levde.

På grund av uttalad önskan av min moder, Ida Sofia Kristina Grönberg, född Johansson, förordnar jag beträffande ovannämnda kapital följande:

§ 1.

Sedan trotjänarinnan Johanna Kristina Andersson avlidit skall det belopp av kronor Tjugutusen (20.000: —), varav hon åtnjutit avkastningen på grund av ovan åberopat testamente, bilda en fond benämnd "Grönbergska fonden".

§ 2.

Fonden skall förvaltas av Västerås fattigvårdsstyrelse och vara placerad i Svenska statens räntebärande obligationer.

§ 3.

Avkastningen av fonden skall uppdelas i understödsbelopp å kronor 150: —/200: — per år, varav till varje understödstagare hälften skall utbetalas den 21 februari — min fader körsnären Albert Grönbergs födelsedag (1859) — och den andra hälften den 13 juli — hans dödsdag (1932).

§ 4.

Berättigade till understöd ur fonden är varje i Västerås hemmahörande hjälpbehövande man eller kvinna, vilken samhällställning de än tillhöra, som genom intyg av två trovärdiga personer kunna styrka sig föra en hedrande vandel och visa sig ha uppnått en ålder av minst 60 år samt icke åtnjuta fattigvårdsunderstöd.

Understödssökande, som kunna styrka släktskap med mina avlidna föräldrar äga företräde, där förutsättningarna i övrigt äro likartade.

Vänersborg den 19/6 1945.

Albert Grönberg.
Med. Dr. Överläkare.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1945 avgivet utlåtande med biträdande av fattigvårdsstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att med tacksamhet emottaga förevarande donation, benämnd "Grönbergska fonden" att förvaltas av fattigvårdsstyrelsen med iakttagande av donationsbrevets föreskrifter angående dispositionen av donationsmedlen.

N:r 177. Iordningställande av förrådslokal för Föreningen Barnens Dag.

Drätselkammaren har uti en den 6 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Hos drätselkammaren har Föreningen Barnens Dag hemställt att kammaren ville ställa lämpligt utrymme till förfogande såsom förrådslokaler för föreningen.

Föreningen disponerar för närvarande över en lada vid Nordanby men är byggnaden i sitt nuvarande skick delvis olämplig för ändamålet dels därigenom, att den är otät, dels ock enär byggnaden är för liten för att kunna inrymma föreningens hela förråd.

Enligt vad drätselkammaren efter utredning erfarit lär för närvarande föreningens önskemål icke kunna tillgodoses på annat sätt än genom att ifrågavarande lada vid Nordanby underkastas viss renovering. Sålunda skulle ladan bland annat breddas med cirka tre meter och dessutom tätning av tak och väggar verkställas.

Kostnaderna härför ha av byggnadskontoret beräknats till 1.500 kronor.

Då med hänsyn till föreningens för staden gagnande verksamhet, staden synes böra bestrida kostnaderna för iordningställande av ladan, finner sig drätselkammaren böra tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande av ifrågavarande byggnad såsom förrådslokal för Föreningen Barnens Dag anvisa ett anslag å 1.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 178. Anslag för bestridande av revisorsarvode i samband med polisutredning.

Drätselkammaren har uti en den 6 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 25 augusti 1945 har polisnämnden på anförda skäl hos drätselkammaren anhållit, att erforderliga medel måtte ställas till förfogande för likvidering av en räkning å 3.411 kronor från auktoriserade revisorn Kurt G.

Lundgren, avseende arbete med granskning av räkenskaperna för en i konkurstillstånd försatt affärsfirma inom staden, vilket arbete utförts på uppdrag av åklagarmyndigheten i staden.

Polisnämnden har meddelat, att polismästaren i samband med åtal mot affärsinnehavaren anmält för polisnämnden, att någon sakkunnig icke funnes vid härvarande polisverk eller statspolisen, varför auktoriserad revisor med hänsyn till arbetets omfattning måste anlitas.

Innan uppdraget lämnades revisor Lundgren har inhämtats uppgift från landsfogden i länet och åklagarmyndigheten i Stockholm, huruvida sakkunnig person kunde erhållas genom statspolisens försorg. Såsom svar härå meddelades, att sakkunnig icke funnes att tillgå inom statspolisen utan att man i ett fall sådant som det föreliggande nödgades anlita auktoriserad revisor.

Någon möjlighet att erhålla kostnaderna för utredningen helt eller delvis ersatta av statsmedel föreligger icke. Staden måste därför liksom i tidigare liknande fall skett ikläda sig kostnaderna.

Med åberopande av vad sålunda framhållits får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande utredning anvisa ett anslag å 3.411 kronor samt

att härav föranledd utgift skall utgå av i årets stat upptaget reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

N:r 179. Inrättande av ytterligare befattningar som brandförman och brandman. (Jfr Stfm. handl. 197/1944.)

Drätselkammaren har uti en den 6 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 3 oktober 1944 hemställde brandstyrelsen på anförda skäl, att brandkårens personal från och med den 1 januari 1945 finge utökas med sex man, varav en brandförman och fem brandmän. Genom utlåtande den 7 november 1944 tillstyrkte löne- och avtalsnämnden bifall till nämnda framställning.

På av drätselkammaren i skrivelse den 7 december 1944 framfört förslag beslöto stadsfullmäktige emellertid vid sammanträde den 20 december 1944 att endast såtillvida bifalla brandstyrelsens hemställan, att brandkåren från och med den 1 januari 1945 utökades med ytterligare tre befattningar såsom brandmän. I förutnämnda skrivelse framhöll drätselkammaren, att inom kammaren páginge utredning angående möjligheterna av att tillhandahålla beredskapsstyrkan å brandstationen ett huvudmål å stadens bekostnad. Kammaren framhöll att, därest en dylik plan läte sig realiseras, till och med bättre beredskap under måltidstimmarna skulle kunna ernås än vad fallet skulle bliva genom inrättande av ytterligare tre brandmansbefattningar.

Sedan det kommit till drätselkammarens kännedom, att tanken på anordnande av ett huvudmål å brandstationen till beredskapsstyrkan och indragning i samband därmed av den hittillsvarande måltidsrasten rönt ett betydande motstånd från personalens egen sida, har kammaren hemställt till löne- och avtalsnämnden att genom nämndens förhandlingsdelegerade upptaga förhandlingar med brandkårspersonalen

i frågan. Det har härvid visat sig, att personalen orubbligt önskar fasthålla vid det hittillsvarande systemet, i det att måltidsrasterna kommit att framstå såsom en fritidsförmån, från vilken brandmännen under inga förhållanden vilja frivilligt avstå.

Enligt vad drätselkammaren erfarit vidhåller även brandstyrelsen alltjämt sitt ursprungliga förslag, att förutom de tre brandmansbefattningarna ytterligare en befattning såsom brandförman och två befattningar såsom brandmän böra inrättas. Under angivna förhållanden vill drätselkammaren numera icke motsätta sig, att även sistnämnda tre befattningar inrättas, dock att befattningarna synas böra inrättas från och med den 1 januari 1946.

Jämlikt avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare är brandförman placerad i 8. lönegraden av löneplanen med en begynnelselön exklusive dyrtidstillägg av 4.032 kronor och en slutlön av 5.136 kronor. Inklusive dyrtidstillägg utgöra begynnelse- och slutlönerna resp. 4.919 och 6.265 kronor. Avlöningen till brandman utgår enligt 7. lönegraden med en begynnelselön exklusive dyrtidstillägg av 3.708 kronor och en slutlön av 4.728 kronor. Inklusive dyrtidstillägg utgöra begynnelse- och slutlönerna resp. 4.523 och 5.768 kronor.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1946 vid brandverket skola inrättas ytterligare en befattning såsom brandförman med placering i lönegrad 8 samt ytterligare två befattningar såsom brandmän med placering i lönegrad 7 av den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt

att uppdraga åt brandstyrelsen att i vederbörlig ordning med ordinarie innehavare tillsätta befattningarna.

N:r 180. Inrättande av en ordinarie befattning som hamnfogde.

Hamnstyrelsen har uti en den 24 november 1944 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom beslut den 21 juni 1939 ha stadsfullmäktige bemyndigat hamnstyrelsen att mot ett arvode av 350 kronor i månaden anställa ett biträde i befälsställning åt hamnkaptenen (hamnfogde) samt den 21 december 1942 på framställning av hamnstyrelsen beslutat, att arvodet till hamnfogden från och med den 1 januari 1943 skulle utgå med 400 kronor för månad.

Under den femårsperiod befattningen existerat har det visat sig, att densamma fullt motsvarat det behov, som förelegat vid dess inrättande och varom hamnstyrelsen då verkställt erforderlig utredning. Hamnstyrelsens motiveringar vid framställningarna till stadsfullmäktige dels vid hamnfogdebefattningens inrättande och dels i samband med höjningen av arvodet till denna måste i lika hög grad anses äga tilllämplighet jämväl å befattningens bibehållande för framtiden. Den ökade trafiken vid stadens hamnar och de därav framkomna svårigheterna att effektivt kunna betjäna hamnarnas trafikanter kräver, att en hamnkaptenen underordnad förman i befälsställning ständigt förefinnes. Den i oktober 1942 beslutade omorganisationen av

hamnkontoret, varigenom en befattning såsom manligt kontorsbiträde av 1. klass indragits och vissa av dennes åligganden överflyttats å hamnfogden, är ytterligare ägnad att understryka det permanenta behovet av sistnämnda befattning, isynnerhet som denna del av kontorsarbetet skäligen icke kan läggas vare sig å hamnkaptenen eller den relativt fåtaliga kvinnliga personalen å hamnkontoret.

Med befattningen såsom hamnfogde, av vilken krävas språkkunskaper och avlagd sjökaptensexamen, följer enligt för densamma gällande instruktion bl. a. skyldighet att under hamnkaptenens överinseende biträda vid skötseln av trafiken å hamnarna, fungera som hamnlots, vikariera för hamnkaptenen under dennes semester och annan ledighet, tjänstgöra ombord å bogserbåten under den ordinarie befälhavarens frånvaro samt under vintern såsom vikarie för befälhavare eller styrman, deltaga vid tillsynen över upplagsplatser, kajer, spåranläggningar, fyrar, båthamnar m. m. Genom tillkomsten av 1943 års instruktion för hamnkaptenen ha hamnfogdens arbetsuppgifter ytterligare utökats. Sålunda ankommer det enligt numera rådande arbetsfördelning på hamnfogden att jämväl ombesörja placering av fartygen vid kajplatserna, att föra journal över ankommande och avgående fartyg samt att verkställa debitering av vissa lastnings- och lossningsavgifter (bl. a. betr. malm, kol och koks). Härtill komma såsom ovan nämnts vissa i instruktionen för hamnfogden ej heller förutsatta kontorsgöromål.

Den nuvarande innehavaren av befattningen såsom hamnfogde, sjökapten Erik Edvard Bergkvist, som, född den 9 augusti 1908, avlagt såväl styrmans- som sjökaptensexamen, har anställts vid hamnkontoret såsom hamnfogde den 21 augusti 1939. På grund av militärtjänstgöring har han varit tjänstledig från denna befattning under tiden från och med den 3 september 1939 till och med den 31 oktober 1944 men den 1 november 1944 återinträtt i tjänst.

På grund av det anförda får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* från och med den 1 januari 1945 uppföra befattningen såsom hamnfogde vid hamnkontoret å ordinarie stat med placering i 37. lönegruppen i stadens lönestat samt *att* uppdraga åt hamnstyrelsen att i vederbörlig ordning besätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 27 augusti 1945 anfört följande:

Hamnstyrelsens ifrågavarande framställning remitterades till löne- och avtalsnämnden vid den tid, då utredning angående ny löneplan och tjänsteförteckning för stadens ordinarie befattningshavare pågick. Nämnden ansåg sig för det dåvarande böra bordlägga ärendet dels i avbidan på den nya löneplanens antagande, dels ock med hänsyn därtill, att frågan om inrättande av denna nya tjänst syntes böra anstå till nästa höst för att ånyo tagas under övervägande i god tid före statens upprättande.

Hamnstyrelsen har numera i särskild skrivelse till nämnden framhållit, att den ytterligare styrkts i sin uppfattning om behovet av en stadigvarande tjänst såsom hamnfogde, särskilt med hänsyn till den ökning av hamnverksamheten, vilken kunde förväntas efter krigets slut. Under erinran om de skäl, vilka framförts i hamnstyrelsens skrivelse till stadsfullmäktige, har styrelsen hemställt, att befattningen måtte placeras i lönegrad 12 enligt den nya löneplanen.

Löne- och avtalsnämnden har efter övervägande av frågan för sin del funnit sig böra biträda hamnstyrelsens framställning. Ordinarie befattningar såsom hamnfogde

eller i varje fall däremot svarande befattningar finnas inrättade i flertalet av med Västerås någorlunda jämförliga hamnstäder. Behovet av en arbetskraft, vilken kan avlasta en del av hamnkaptenens arbetsbörda, har redan tidigare gjort sig gällande och kommer med all säkerhet att ytterligare ökas, när verksamheten i hamnen åter kommer i gång efter kriget.

Ifråga om den av styrelsen föreslagna lönegradsplaceringen finner löne- och avtalsnämnden densamma rätt avvägd med hänsyn till hamnkaptenens löneplacering ävensom till placeringen av andra stadens ordinarie befattningshavare.

Begynnelselönen i den föreslagna 12. lönegraden utgör exklusive dyrtidstillägg 5.580 kronor och slutlönen exklusive samma tillägg 7.038 kronor. Inklusive rörligt tillägg utgör begynnelselönen 6.807 kronor och slutlönen 8.586 kronor.

Med åberopande av vad sålunda framhållits får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 januari 1946 uppföra befattningen såsom hamnfogde vid hamnkontoret å ordinarie stat med placering i 12. lönegraden av stadens gällande löneplan för ordinarie befattningshavare samt

att bemyndiga hamnstyrelsen att i vederbörlig ordning besätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1946 uppföra befattningen såsom hamnfogde vid hamnkontoret å ordinarie stat med placering i 12. lönegraden av stadens gällande löneplan för ordinarie befattningshavare samt

att bemyndiga hamnstyrelsen att i vederbörlig ordning besätta befattningen med ordinarie innehavare.

N:r 181. Motion ang. inskränkning av tiden för öppethållande av butik.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 juni 1945 föredrogs följande av Svenska Frisörarbetareförbundets avdelning nr 7 i Västerås ingivna, av herr Anton Berglund såsom egen motion upptagna framställning:

Det beslut, som fattades av 1919 års riksdag om genomförandet av den s. k. normalarbetsveckan hälsades med stor tillfredsställelse av de arbetargrupper, som berördes av ifrågavarande lagstiftning. Denna lagstiftningsåtgärd berörde icke de handelsanställda, såsom expediter, herr- och damfrisörer och ej heller vissa grupper av restaurantanställda m. fl. Sedan 1940 har dock de handelsanställda, varmed även förstås herr- och damfrisörer, kommit i samma ställning som industriens arbetare genom arbetstidslagen för detaljhandeln. På grund av de inom handelns värld existerande praktiska förhållandena förekommer dock i vissa fall en oskäligt lång arbetstid på grund av ofta uppstående övertid i form av expedierandet av kunder, inkomna före affärens stängningstid. Sådant arbete gör, att den totala arbetstiden kan utsträckas till 60 timmar per vecka i exempelvis damfrisörfacket.

På grund av dessa förhållanden är det av största vikt att affärstiden begränsas genom utnyttjandet av den rätt, som tillkommer kommunerna att fastställa en

annan affärstid än den vanliga i lagen fastställda tiden 8—19. Detta har även i stor utsträckning beaktats av de lokala myndigheterna, vilket givetvis hälsats med största tillfredsställelse av de anställda inom handeln, herr- och damfrisöryrket m. fl. Så är exempelvis fallet i Stockholm m. fl. städer där affärstiden är fastställd till 8—18 alla dagar med tillämpning av 17-stängning på lördagar. I regel öppnas dock icke affärerna förrän kl. 8.30 eller 9.00 med undantag av bageri- och mjölkbutik, där en öppningstid av kl. 8 är mest vanlig. En senare stängningstid än 18 medgives icke för andra än frukt- och tobaksaffärer i regel. Den nu tillämpade affärstiden äger tillämpning utan att därigenom några svårigheter uppstå för den köpande allmänheten att frekventera affärerna. Inte ens för de affärsanställda själva föreligger några svårigheter, då de i regel erhålla ersättningen för övertid i form av fritid under en arbetsdag i veckan och vilken tid då utnyttjas för inköp och besök hos frisörer m. fl. Förr tillämpades i regel en senare stängning för frisersalonger än för andra affärsföretagare men har man för länge sedan funnit detta obehövligt. I regel tillämpas numera samma affärstid som för övriga affärer i allmänhet tillämpas. I gällande kollektivavtal för frisörfacken har en affärstid från kl. 8.30—18 fastslagits. Med hänsyn till att icke avtalsbundna företag genom kommunalt beslut medgives rätt till senare stängningstid har man från de avtalsslutande parternas sida nödgats dispensera vissa orter för att icke de avtalsbundna företagarna på orten skall komma i ett sämre förhållande ur konkurrenssynpunkt gentemot de icke avtalsbundna. Så har exempelvis måst ske för Västerås vidkommande, då det här finns 4 icke avtalsbundna damfrisörföretag. Den vanligaste affärstiden är inom andra branscher kl. 9—18 med 17-stängning på lördagar. Denna affärstid kan utan olägenhet även tillämpas inom herr- och damfrisörfacket. Genom fastställandet av denna affärstid skulle endast åstadkommas en ökad möjlighet till anpassning efter de regler, som fastställts i arbetstidslagen för detaljhandeln. Därtill skulle ökade möjligheter till rekreation skapas för de anställda. Detta är av största betydelse, då framförallt damfrisörfacket är ett bland de mest fysiskt och psykiskt krävande yrkena.

Med beaktande av ovanstående hemställa vi, att stadsfullmäktige må besluta

att handelsbod, kiosk, rak- och frisersalong, härmed förstås även damfrisersalong i Västerås, vilkas verksamhet hänföres under lagen om begränsning av tiden för idkandet av handel och viss annan rörelse, icke må medgivas hålla öppet för allmänheten annan tid än under söckendag mellan 8.30—18, med undantag av lördagar då stängningstiden må fastställas till kl. 17 och helgdagsaftnar kl. 16.

För Svenska frisörarbetarförbundets avd. 7

Folke Steinert,
ordf.

Sven Hjortsberg, kassör. V. Sporrstedt, v. ordf. Göta Asp, sekr. Börje Nordin, v. sekr.

Ovanstående skrivelse upptages som egen motion. Västerås 18/6 1945.

Anton Berglund.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 28 juni 1945 remitterat motionen till beredningsutskottet för yttrande.

Beredningsutskottet har den 12 september 1945 inkommit med följande yttrande:

I särskild skrivelse till stadsfullmäktige den 30 augusti 1945 har motionären ävensom avdelningen meddelat, att de med framställningen till stadsfullmäktige endast avsåge reglering av butiksstängningstiden för rak- och frisersalonger, därunder inbegripet även damfrisersalonger.

På sammanträde den 21 juni 1944 (stadsfullmäktiges handlingar nr 105/1944) beslöto stadsfullmäktige antaga bestämmelser för Västerås stad rörande butikers öppethållande. Dessa bestämmelser avsågo, såvitt gällde rakstuga samt herr- och damfrisersalong, att dylik butik icke finge för allmänheten hållas öppen å annan tid än måndagar till och med fredagar mellan klockan 9.00 och klockan 18.30 samt lördagar mellan klockan 9.00 och klockan 18.00. Påsk-, pingst-, midsommar-, jul- eller nyårsafton finge dylik butik ej hållas öppen efter klockan 16.00. Under tiden från och med den 10 till och med 23 december finge tiden för öppethållande av rakstuga samt herr- och damfrisersalong utsträckas till klockan 19.00.

Länsstyrelsen har genom resolution den 31 oktober 1944 fastställt ovannämnda stadsfullmäktigebeslut.

I detta sammanhang må här i korthet erinras om butiksstängningslagens föreskrifter angående öppethållande av butik. Med butik i lagens mening avses även rakstuga och frisersalong. Å söckendagar må butik hållas öppen för allmänheten från klockan 8.00 till klockan 19.00. Under tiden från och med den 10 till och med den 23 december må dock tiden för öppethållande utsträckas till klockan 20.00. Beträffande sön- eller helgdag må butik i princip ej hållas öppen för allmänheten. Inträffar sön- eller helgdagar i följd må rakstuga eller frisersalong hållas öppen för allmänheten en av dessa dagar mellan klockan 8.00 och kl. 10.00.

Angivna bestämmelser innebära ett fixerande av de tidsgränser, vilka butikshandeln som regel icke får överskrida. Emellertid kunna från bestämmelserna stadgas särskilda kommunala avvikelser, innebärande, att i stad stadsfullmäktige, om det finnes lämpligt ur allmän synpunkt och prövas kunna ske utan otillbörligt förfång för företag inom kommunen, som driver rörelse i butik eller företag, vilka driva sådan rörelse av visst slag, bestämma

1) antingen att den vanliga affärstiden skall inskränkas och stängning sålunda ske till exempel tidigare eller

2) att den vanliga affärstiden må, utan att förlängas för vecka räknat, helt eller delvis förläggas å annan tid än den ovan föreskrivna.

Beslut om kommunala avvikelser skall underställas länsstyrelsen, som äger att helt eller delvis fastställa eller ock ogilla beslut om dylik avvikelse.

Jämlikt bestämmelse i § 7 av lagen har tillfälle beretts näringsidkare, arbetstagare och andra, som skulle beröras av bestämmelsen, att genom sina sammanslutningar eller på annat sätt uttala sig i ärendet, i det att kungörelse om motionen varit införd i ortspressen.

Yttranden hava inkommit från följande företag och sammanslutningar:

1) *Svenska Frisörföreningens avdelningar 7 H och 7 D för Västmanland* ha meddelat, att avdelningarna äro villiga godkänna att affärstiden ändrades till mellan klockan 8.30—18.00 måndagar till fredagar och till mellan klockan 8.30—17.00 å lördagar, trots att en dylik stängningstid komme att försvåra företagens kundtjänst gentemot allmänheten och till stor del minska affärernas frekvens. Under framhållande att gällande riksavtal mellan Svenska Frisörföreningen och Svenska Frisörarbetarförbundet endast föreskreve stängningstiden julafton, nyårsafton, påskafton,

pingstafton och midsommarafton till klockan 16.00 ha avdelningarna uttryckt önskemål att även i fortsättningen, liksom hittills, få hålla affärerna öppna till klockan 18.00 å extra helgdagsaftnar, såsom till exempel aftnarna före Kristi Himmelsfärdsdag, Marie bebådelsedag och Trettondagen. Ovannämnda riksavtal ställde icke hinder i vägen härför. Det framhölls vidare, att det vore allmän praxis, att arbetet å kontoren och övriga arbetsplatser inom staden i regel slutade klockan 17.00 dessa dagar och att frisörernas kundkrets först då vore i tillfälle att anlita rakstugorna respektive damfrisersalongerna.

Slutligen förbehölle avdelningarna sig rätt att liksom hittills under dagarna före julafton hålla sina affärer öppna till klockan 19.00.

2) *Svenska Frisörarbetarförbundets avdelning 7* framhåller i skrivelse till beredningsutskottet att den vanligaste affärstiden inom herrfrisörfacket vore klockan 8.30—18.00 och inom damfrisörfacket klockan 9.00—18.00. För Västerås stads vidkommande borde därför utan olägenhet kunna fastställas en affärstid från klockan 8.30 till klockan 18.00 å vanliga vardagar. Vidare framhölles, att under senare år i städerna blivit alltmera vanligt, att stängning klockan 17 å lördagar tillämpades. Denna tillämpning hade skett utan störningar eller ekonomisk förlust för allmänheten och yrkesutövarna. Likaledes torde utan olägenhet för vare sig allmänheten eller yrkesutövare 16.00-stängning kunna tillämpas å föreslagna helgdagsaftnar. Under åberopande av vad sålunda framhållits yrkades bifall till motionen.

3) *Från enskild person,* tillhörande kategorien affärsanställda med lunchstängning, har uppgivits, att något hinder från detta håll icke mötte mot den föreslagna stängningen klockan 18.00 å vardagar.

Genom Svenska Stadsförbundets försorg ha infordrats uppgifter angående de kommunala avvikelser ifråga om öppethållande av butiksrörelse av nu nämnt slag, vilka vore gällande i ett antal städer. Av utredningen har inhämtats, att rakstugor och frisersalonger i städerna Stockholm, Göteborg, Malmö, Hälsingborg, Borås, Lund, Halmstad, Kalmar, Kristianstad, Landskrona, Mölndal, Trelleborg, Arvika, Vänersborg, Sundbyberg, Lidköping, Ystad, Åmål, Falkenberg, Eslöv, Ljungby, Nybro, Norrtälje, Vadstena och Kungsbacka, utgörande 25 av 33 städer, för vilka uppgifter inhämtats, i allmänhet vanliga vardagar tillämpade en stängningstid av klockan 18.00 medan ett fåtal städer, däribland Linköping, Uppsala och Västerås samma dagar tillämpade en stängningstid av klockan 19.00. I ett stort antal av städerna, däribland Stockholm, Göteborg, Norrköping, Örebro, Borås, Kristianstad, Landskrona tillämpades även 17.00-stängning å lördagar. Några av de ovan uppräknade städerna, däribland Göteborg, Malmö och Hälsingborg, tillämpa dock å fredagsaftnar stängning klockan 19.00.

Beträffande stängningstid å särskilda helgdagsaftnar saknas fullständiga uppgifter.

Av det material, som sålunda förelegat till bedömande, synes kunna utläsas en omisskännlig tendens hos städerna att tillämpa en stängningstid för rakstugor och frisersalonger av klockan 18.00 å måndagar till fredagar och klockan 17.00 å lördagar. Såsom förut omnämnts har frisörföreningen ej heller haft något att i princip invända mot dessa stängningstider. Enligt beredningsutskottets förmenande torde därför frisörarbetarförbundets krav i denna del få anses fullt berättigade, särskilt med hänsyn till den anställda personalens behov av vila och avkoppling efter ett i många avseenden fysiskt och psykiskt påfrestande arbete.

Utskottet tillstyrker därför motionens förslag i denna del.

Vidkommande frågan om stängningen å helgdagsaftnar, synes liksom hittills en bestämd skillnad böra göras mellan å ena sidan julafton, nyårsafton, påskafton, pingstafton och midsommarafton och å andra sidan övriga helgdagsaftnar. Ifråga om förstnämnda helgdagsaftnar gäller redan nu stängningstiden klockan 16.00. Beträffande övriga helgdagsaftnar, exempelvis aftonen före Kristi Himmelsfärdsdag och Marie bebådelsedag samt Trettondagsafton, förefinnes emellertid enligt utskottets förmenande icke någon anledning att betrakta dessa helgdagsaftnar annorlunda än som vanliga vardagar. Ett dylikt betraktelsesätt synes även på de flesta håll, och i varje fall här i staden, ha vunnit hävd. Någon anledning att genomföra tidigare stängning av rakstugor och frisersalonger dessa aftnar än klockan 18.00 synes utskottet ej föreligga.

Ej heller finner utskottet någon anledning föreligga att företaga ändring i hittills gällande bestämmelser, enligt vilka nu angivna butiker under tiden 10 till 23 december få öppethållas till klockan 19.00. Under närmaste dagarna före jul torde man inom affärslivet med nödvändighet få räkna med en livligare frekvens än vad fallet är under övrig tid av året och den obestridliga fördel, som ur den stora allmänhetens synpunkt är förenad med en utsträckt affärstid under dessa dagar, måste anses väga avsevärt tyngre än den övergående olägenhet, som därav kan förorsakas affärspersonalen.

Med åberopande av vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att med ändring av sitt den 21 juni 1944 fattade beslut i den del, varom nu är fråga, från och med den 1 oktober 1945 antaga följande bestämmelser för Västerås stad rörande öppethållande av rakstuga samt herr- eller damfrisersalong:

”Rakstuga samt herr- eller damfrisersalong må icke för allmänheten hållas öppna å annan tid än måndagar till fredagar mellan klockan 8.30 och klockan 18.00 samt lördagar mellan klockan 8.30 och klockan 17.00.

Påsk-, pingst-, midsommar- jul- eller nyårsafton må butik som nu sagts ej hållas öppen efter klockan 16.00.

Under tiden från och med den 10 till och med den 23 december må tiden för öppethållande av ifrågavarande slag av butik utsträckas till klockan 19.00”,

att jämlikt 8 § butiksstängningslagen underställa ovan angivna beslut länsstyrelsens prövning samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att, sedan beslutet blivit av länsstyrelsen fastställt, ombesörja, att detsamma bringas till allmänhetens kännedom genom införande av kungörelse i ortspressen.

N:r 182. Motion ang. anslag för stipendier åt folkhögskoleelever. (konf. stfm. handl. n:r 10 och 94 ser. A 1945).

Beredningsutskottet har i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 september 1945 anfört följande:

Vid sammanträde den 22 februari 1945 beslöto stadsfullmäktige att med bifall till en av herr Erik Berglind m. fl. ingiven motion angående anslag till folkskolestyrelsen för stipendier åt ungdomar från staden, vilka önskade genomgå folkhögskola, ställa till folkskolestyrelsens disposition ett anslag av 3.000 kronor för ändamålet ifråga. Sedan beslutet genom stadsfullmäktiges sekreterare överlämnats till magistraten för verkställighetsgranskning, har magistraten den 9 april 1945 funnit sig icke kunna meddela handräckning för verkställighet av beslutet, enär beslutet att anslå medel till stipendier åt elever vid folkhögskolan måste anses innebära, att understöd av kommunens medel skulle beredas vissa kommunmedlemmar i annan ordning än gällande fattigvårdslag stadgade eller eljest enligt särskild lag eller författning vore medgivet.

På förslag av beredningsutskottet beslöto stadsfullmäktige den 31 maj 1945 att anföra besvär över magistratens beslut.

Sedan stadsfullmäktige hos länsstyrelsen med åberopande av vad beredningsutskottet i skrivelse den 10 maj 1945 (ser. A nr 94 år 1945) till fullmäktige andragit, besvärat sig över magistratens beslut, har länsstyrelsen genom utslag den 31 augusti 1945 ej funnit skäl göra ändring i det överklagade beslutet.

Över utslaget må staden anföra besvär hos Kungl. Maj:t inom kl. 12.00 å 45:te dagen efter utslagets kungörande.

Länsstyrelsens utslag är så lydande:

Länsstyrelsens i Västmanlands län utslag på de besvär, stadsfullmäktige i Västerås anfört över beslut av magistraten i staden att vägra handräckning för verkställighet av stadsfullmäktiges här nedan omförmälta beslut; givet Västerås slott i landskansliet den 31 augusti 1945.

Å sammanträde den 22 februari 1945 hava stadsfullmäktige i Västerås beslutat att till folkskolestyrelsens i staden disposition ställa ett anslag å 3.000 kronor för utdelning av stipendier åt ungdomar från Västerås, vilka önskade genomgå folkhögskola, att utgå av i staten upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Sedan stadsfullmäktige till magistraten för åtgärd överlämnat beslutet i fråga, har magistraten genom beslut den 9 april 1945 utlåtit sig. Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut att anslå medel till stipendier åt elever vid folkhögskola måste anses innebära, att understöd av kommunens medel skulle beredas vissa kommunmedlemmar i annan ordning än gällande fattigvårdslag stadgade eller eljest enligt särskild lag eller författning vore medgivet. Stadsfullmäktige hade således härigenom överskridit sin befogenhet. På grund härav funne magistraten handräckning för verkställighet av stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut icke kunna meddelas.

I sina besvär hava stadsfullmäktige på anförda skäl yrkat, att länsstyrelsen måtte undanröja magistratens berörda beslut och förklara hinder ej möta för verkställighet av stadsfullmäktiges beslut.

Över besvären har magistraten inkommit med yttrande.

Vad handlingarna sålunda och i övrigt innehålla har länsstyrelsen tagit under omprövning och finner ej skäl göra ändring i överklagade beslutet.

Den med detta utslag missnöjde äger att däröver hos Kungl. Maj:t i dess socialdepartement anföra underdåniga besvär sist innan klockan tolv å trettionde dagen efter det detta utslag blivit inom Västerås domkyrkoförsamling anslagen på sätt i lagen den 13 mars 1942 med vissa bestämmelser om kungörande i kyrka föreskrives;

dock att menighet, som klagar, äger tillgodonjuta femton dagars längre besvärstid än här ovan sägs.

Ort och tid som ovan.

Conrad Jonsson.

E. Holmqvist.

Med överlämnande av utslaget får beredningsutskottet, som finner det utsiktslöst att med framgång överklaga utslaget, föreslå stadsfullmäktige att besluta

att åtnöjas med länsstyrelsens ifrågavarande utslag.

N:r 183. Indelning av staden i folkräkningsdistrikt samt val av kommunalombud i granskningsnämnden för mantalsskrivning och folkräkning.

Beredningsutskottet har uti en den 12 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt Kungl. Maj:ts förordning den 22 juni 1945 (n:r 406) med särskilda bestämmelser rörande mantalsskrivning för år 1946 i anledning av folkräkningen den 31 december 1945 skall uppgift till mantalsskrivning (mantalsuppgift) av envar uppgiftspliktig person avgivas enligt särskilt av Kungl. Maj:t fastställt formulär. Vid mantalsskrivningen skall tillika i den omfattning Kungl. Maj:t bestämmer avgivas särskild för folkräkningen avsedd uppgift (folkräkningsuppgift), i enlighet med formulär, som fastställes av Kungl. Maj:t. Mantals- och folkräkningsuppgifterna insamlas av fastighetsägaren för de inom samma fastighet boende eller eljest uppgiftspliktiga.

Enligt § 8 i förordningen skall inom varje kommun bildas en granskningsnämnd, som har till uppgift att biträda vid upprättandet och insamlingen av mantals-ävensom folkräkningsuppgifterna samt att svara för att erforderlig granskning och rättelse av dessa uppgifter kommer till stånd.

Självskrivna ledamöter i granskningsnämnden äro pastor i envar av till kommunen hörande församlingar och mantalsskrivningsförrättaren varjämte skola finnas särskilda av kommunen utsedda kommunalombud. Den myndighet, som utövar kommunens beslutanderätt, utser pastor eller annan ledamot i nämnden, vilken äger förtrogenhet med kyrklig eller civil folkbokföring, att såsom ordförande kalla till sammanträde och leda nämndens arbete.

Granskningsnämnden åligger enligt § 9 i förordningen särskilt *att* biträda med distribution av uppgiftsblanketter samt tillse, att uppgifterna avgivas å vederbörligt formulär, *att* såvitt möjligt föranstalta därom, att skrivhjälpsexpeditioner (insamlingsställen) till erforderligt antal anordnas inom kommunen, att å tider, som på lämpligt sätt kungjorts, tillhandagå allmänheten vid uppgiftspliktens fullgörande samt att även eljest biträda vid formulärens ifyllande och underlätta insamlingen av uppgifterna, *att* genom noggrann granskning av de avgivna uppgifterna och jämförelse med annat tillgängligt uppgiftsmaterial, bland annat församlingsboken, varur pastor tillhandahåller nämnden för sådant ändamål erforderliga upplysningar, verkställa en översyn av folkbokföringsuppgifterna, *att,* därest vid granskningen felaktigheter och ofullständigheter i uppgifterna påträffas, föranstalta om erforderlig rättelse

och komplettering, *att* med de uppgifter, varöver nämnden förfogar, tillhandagå pastor vid fullgörandet av honom åvilande skyldighet att rätta och komplettera församlingsboken samt *att* efter avslutat arbete och senast vid mantalsskrivningen överlämna mantals- ävensom folkräkningsuppgifterna till mantalsskrivningsförrättaren.

Länsstyrelsen har i enlighet med föreskrift i författningen fastställt antalet av kommunalombud för Västerås stad till åtta.

Innan val av ombud sker skall, därest icke med hänsyn till kommunens invånarantal distriktsindelning anses obehövlig, den väljande myndigheten, i förevarande fall stadsfullmäktige, hava beslutat om kommunens indelande i folkräkningsdistrikt. Över förslag till distriktsindelning må pastor beredas tillfälle yttra sig.

Pastor i envar till kommunen hörande församlingar skall i god tid före valet avgiva förslag å personer, lämpliga att utses till ombud. Valet av ombud skall hava ägt rum före den 1 oktober 1945.

Granskningsnämnd äger uppdraga åt särskilda ledamöter att inom kommunen i dess helhet eller inom visst folkräkningsdistrikt fullgöra sådant nämnden åvilande arbete, som icke kräver gemensam handläggning.

Pastors funktion utövas inom Västerås stad av domprosten.

I samråd med domprosten och kronokassören har utskottet uppgjort förslag till indelning av staden i folkräkningsdistrikt. Det har därvid ansetts önskvärt, att denna indelning så nära som möjligt ansluter sig till indelningen av staden i taxeringsdistrikt. Då antalet kommunvalda ombud, såsom nämnts, av länsstyrelsen fastställts till åtta för stadens vidkommande, torde distriktens antal lämpligen ävenledes utgöra åtta, så att, därest så anses önskvärt, ett ombud kan avdelas för tjänstgöring inom varje folkräkningsdistrikt.

Förslaget om indelning i folkräkningsdistrikt innebär, att första folkräkningsdistriktet skulle motsvaras av första taxeringsdistriktet, andra folkräkningsdistriktet av andra och tredje taxeringsdistrikten, tredje folkräkningsdistriktet av fjärde taxeringsdistriktet, fjärde folkräkningsdistriktet av femte och åttonde taxeringsdistrikten, femte folkräkningsdistriktet av sjätte och sjunde taxeringsdistrikten, sjätte folkräkningsdistriktet av nionde taxeringsdistriktet, sjunde folkräkningsdisriktet av tionde och elfte taxeringsdistrikten samt åttonde folkräkningsdistriktet av tolvte och trettonde taxeringsdistrikten.

Pastor, som godkänt nu nämnda indelning av staden i folkräkningsdistrikt, har jämlikt författningen inkommit med förslag till val av kommunalombud och därvid förordat, att till dylika ombud skulle utses de nuvarande ombuden vid mantalsskrivningen, snickeriförmannen Hugo Svensson, fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson, verkmästaren J. A. Silén, lägenhetsägaren Vilhelm Johansson, fru Agnes Söderquist, ombudsmannen Carl Ölander och tjänstemannen Axel Boberg samt i stället för skrivaren Axel L. Andersson, som numera avlidit, förre ordonnanskonstapel J. A. Jonsson.

Enligt vad länsstyrelsen påpekat bör vid utseende av kommuanlombud beaktas, att dessa böra hava ingående kännedom om arbetsgivare- och arbetareförhållanden inom de områden av kommunerna, som de skola företräda samt i övrigt vara väl skickade att i vad på dem ankommer bedöma i samband härmed stående frågor som vid mantalsskrivningen kunna komma före.

Utskottet har med hänsyn härtill och till kravet på att vederbörande kommunalombud böra utgöras av personer, som i görligaste mån kunna disponera sin tid för nu ifrågavarande uppgifter, för sin del velat föreslå, att följande personer utses till

kommunalombud, nämligen snickeriförmannen Hugo Svensson, postexpeditören Erik Östlund, fru Agnes Söderquist, tjänstemannen Axel Boberg, ombudsmannen Carl Ölander, före detta ordonnanskonstapeln J. A. Jonsson, bankdirektören J. A. Sundberg samt f. överpostiljonen J. E. Wirén. Att såsom ordförande leda nämndens arbete vill utskottet föreslå domprosten Ernst Enochsson.

Huruvida staden kommer att åsamkas några kostnader för granskningsnämndens verksamhet låter sig för närvarande icke med säkerhet bedömas. I den mån så kan bliva fallet förutsätter utskottet, att granskningsnämnden hos stadsfullmäktige anmäler det anslagsbehov, som eventuellt kan visas föreligga.

Åberopande vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta.

att godkänna ovan angivna indelning av staden i folkräkningsdistrikt,

att till kommunalombud i granskningsnämnden för mantalsskrivning och folkräkning utse snickeriförmannen Hugo Svensson, postexpeditören Erik Östlund, fru Agnes Söderquist, tjänstemannen Axel Boberg, ombudsmannen Carl Ölander, före detta ordonnanskonstapeln J. A. Jonsson, bankdirektören J. A. Sundberg samt f. överpostiljonen J. E. Wirén ävensom

att till ordförande i granskningsnämnden utse domprosten Ernst Enochsson.

N:r 184. Val av ledamot och suppleant i familjebidragsnämnden.

Beredningsutskottet har uti en den 12 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse ingiven till ordföranden i stadsfullmäktiges beredningsutskott har kontoristen Lilly Andersson på grund av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget som ledamot av familjebidragsnämnden från och med den 1 oktober 1945.

I anledning härav får beredningsutskottet med förmälan, att mandatet upphör med utgången av år 1947 tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att med godkännande av den gjorda avsägelsen till ledamot av familjebidragsnämnden efter kontoristen Lilly Andersson för tiden intill utgången av år 1947 utse nuvarande suppleanten, fru Greta Sjödahl

samt att till suppleant i stället för fru Sjödahl för samma tid utse fru Lydia Billgren.

N:r 185. Val av ledamot och suppleant i lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket.

Beredningsutskottet har uti en den 12 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Den 1 september 1945 har Kungl. Maj:ts kungörelse den 29 juni 1945 (nr 581) angående ändring i vissa delar av förnyade stadgan den 17 mars 1933 för rikets allmänna läroverk trätt i kraft.

Enligt § 207 i stadgans ändrade lydelse skall vid varje allmänt läroverk finnas en lokalstyrelse, bestående av läroverkets rektor såsom självskriven ledamot samt av följande för en tid av 4 år utsedda ledamöter, nämligen en ledamot utsedd av vederbörande länsstyrelse, en ledamot, som kollegiet inom sig utser, och tre ledamöter utsedda av vederbörande kommunalstyrelse, därav en representerande målsmännen för läroverkets lärjungar. För var och en av de särskilt utsedda ledamöterna utses jämväl suppleant likaledes för en tid av 4 år, vilken vid förfall för den ordinarie ledamoten inträder i dennes ställe.

Lokalstyrelsen för läroverket består för närvarande av följande ledamöter, nämligen såsom självskriven ledamot läroverkets rektor, såsom förordnad av länsstyrelsen landssekreteraren E. Holmqvist med taxeringsintendenten A. Westring såsom suppleant, såsom vald av läroverkskollegiet lektorn Olof Stenström med läroverksadjunkten Sam Hillbom såsom suppleant samt slutligen såsom valda av stadsfullmäktige direktören Karl Erik Eriksson och muraren Martin Hellblom med resp. överingenjören Carl Henning och tjänstemannen Gösta Sjöberg såsom suppleanter.

De kommunvalda ledamöternas mandat upphöra med utgången av år 1945.

Då för närvarande endast två kommunvalda ledamöter jämte suppleanter finnas i lokalstyrelsen, böra sålunda av stadsfullmäktige utses ytterligare en ledamot och en suppleant i styrelsen.

Beredningsutskottet får i anledning härav till ledamot i lokalstyrelsen för läroverket för tiden intill 1945 års utgång föreslå nuvarande suppleanten tjänstemannen Gösta Sjöberg samt till suppleant för muraren Martin Hellblom redaktionssekreteraren Bengt Dahlander och till suppleant för herr Gösta Sjöberg filaren Göte Juhlén, båda intill utgången av år 1945. Av de ordinarie ledamöterna skulle Eriksson och av suppleanterna herr Juhlén representera målsmännen för läroverkets lärjungar.

Utskottets beslut att föreslå herr Sjöberg till ordinarie ledamot har fattats med 5 röster mot 4, avgivna för herr Leonteins förslag att överingenjören Carl Henning måtte utses till ordinarie ledamot.

N:r 186. Utsträckt tid för utskänkning av rusdrycker.

Poliskammaren har genom resolution den 29 augusti 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från Systemaktiebolaget i Västerås ang. utsträckt tid för utskänkning av rusdrycker å Stadshotellet, Stadspaviljongen, Elba samt Hotell Klippan i Västerås.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 5 september 1945 anfört följande:

I skrivelse till Länsstyrelsen i Västmanlands län har Systemaktiebolaget i Västerås hemställt om medgivande, att utskänkning av rusdrycker under tiden 1 oktober 1945 —30 september 1949 måtte få fortgå till klockan tolv på natten å Stadshotellet, paviljongen i Stadsparken, utvärdshuset Elba samt Hotell Klippan, alla i Västerås.

Enär ansökningen avser förnyande av nu gällande rättigheter och då det, så vitt nämnden känner till, ej föreligger några anmärkningar mot skötseln av de olika utskänkningsställena föreslår nykterhetsnämnden, att Stadsfullmäktige hos Läns-

styrelsen måtte tillstyrka Systemaktiebolagets i Västerås hemställan om utsträckt tid för utskänkningen av rusdrycker till klockan tolv varvid dock utlämningen skall upphöra klockan 11,30, jämlikt 5 kap. 4 § 2 mom. rusdrycksförsäljningsförordningen, för Stadshotellet (1:a klass restaurant), paviljongen i Stadsparken, utvärdshuset Elba samt Hotell Klippan.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 12 september 1945 anfört följande: Med åberopande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren sålunda i ärendet anfört får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att på sätt nykterhetsnämnden föreslagit hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets ifrågavarande framställning.

N:r 187. Utsträckt tid för utskänkning av vin.

Poliskammaren har genom resolution den 29 augusti 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från Systemaktiebolaget i Västerås ang. utsträckt tid för utskänkning av vin å restaurant Aros i Västerås.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 5 september 1945 anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har Systemaktiebolaget i Västerås hemställt om medgivande, att utskänkning av vin under tiden 1 oktober 1945—30 september 1949 måtte få fortgå till klockan tolv på natten å restaurant Aros här i staden.

Enär ansökningen avser förnyande av nu gällande rättigheter och då det, så vitt nämnden känner till, ej föreligger några anmärkningar mot skötseln av nämnda restaurant föreslår nykterhetsnämnden

att stadsfullmäktige måtte tillstyrka Systemaktiebolagets i Västerås hemställan om utsträckt tid för utskänkningen av vin till klockan tolv på natten, varvid dock utlämningen skall upphöra klockan 11.30, jämlikt 5 kap. 4 § 2 mom. rusdrycksförsäljningsförordningen, för restaurant Aros.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 12 september 1945 anfört följande: Med åberopande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren sålunda i ärendet anfört får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att på sätt nykterhetsnämnden föreslagit hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets ifrågvarande framställning.

N:r 188. Förvärv av mark för breddning av Vasagatan.

Drätselkammaren har uti en den 13 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom beslut den 26 oktober 1944 ha stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren att i den mån kammaren funne erforderligt inleda expropriationsförfarande

beträffande de utefter Vasagatan mellan Smedjegatan och Munkgatan belägna fastigheter, vilka berördes av Vasagatans breddning enligt gällande stadsplan. Denna breddning skall verkställas till 18 meter. Drätselkammaren har med anledning av detta bemyndigande haft frågan före om expropriation. Emellertid har kammaren ansett att man i första hand borde undersöka möjligheten för frivilliga överenskommelser. I sådant syfte har drätselkammaren upptagit underhandlingar med bankdirektör Axel Sundström och efter dennes död hans sterbhus såsom ägare till tomten nr 1 i kvarteret Knut, med fotografen David Eriksson såsom ägare till tomten nr 7 i kvarteret Knut samt med Aktiebolaget Lundius bageri såsom ägare till tomten nr 1 i kvarteret Lennart. Genom tidigare överenskommelse har staden som bekant förvärvat tomten nr 8 i kvarteret Knut och tomten nr 7 i kvarteret Lennart. Ovan berörda underhandlingar med markägarna ha resulterat i att avtal träffats om förvärv av gatumarken i Vasagatan från tomterna n:ris 1 och 7 i kvarteret Knut samt om förvärv av hela fastigheten tomten nr 1 i kvarteret Lennart. De upprättade avtalen bifogas denna skrivelse. I anslutning härtill vill drätselkammaren beträffande de olika avtalen anföra följande.

1) *Avtalet med Axel Sundströms sterbhus.*

Det torde för de flesta framstå som en angelägenhet av vikt att Vasagatan i första hand breddas vid dess mynning i Smedjegatan. Gatubredden är här knappa 6 meter och med den ökning i biltrafiken som efter krigets avslutande kan förväntas synes det vara synnerligen önskvärt att en breddning snarast möjligt kommer till stånd. Det avtal som har träffats med Axel Sundströms sterbhus förutsätter, att staden den 1 juni 1948 tillträder gatumarken utanför Knut n:r 1 i avröjt skick, så att gatan omedelbart kan breddas. Det hade givetvis varit önskvärt om en dylik breddning hade kunnat komma till stånd tidigare, men det har under förhandlingarnas gång visat sig omöjligt med hänsyn till att sterbhuset måste ha tid på sig att bygga upp nya affärslokaler innan de gamla rivas. De närmare villkoren för förvärvet framgå av avtalet. Här må endast nämnas, att staden erlägger ett belopp av 135.000 kronor varjämte till sterbhuset överlåtes utan ersättning större delen av nuvarande tomten n:r 8 i kvarteret Knut, vilken tomt på sin tid av staden förvärvades för en köpeskilling av 120.000 kronor. Det kan visserligen mot uppgörelsen anföras, att staden får betala ett till synes alltför högt pris för den gatumark, som erfordras för breddningen. Vid bedömande av prisets skälighet måste dock hållas i minnet att på gatumarken är belägen hela den affärsfastighet, i vilken sedan gammalt en handelsrörelse av betydande mått drives. I betraktande härav har drätselkammaren för sin del ansett det överenskomna priset acceptabelt.

Med avtalet om gatumarken i Vasagatan har förknippats även en uppgörelse angående två av sterbhuset och en sterbhusdelägare förhyrda tomter på hamnområdet. Dessa tomter ha uthyrts med långtidskontrakt och hamnen har ett stort behov av att snarast möjligt disponera dem för egna behov. Överenskommelsen i denna del innebär att ifrågavarande tomter å hamnområdet ställas till stadens disposition den 1 januari 1947 mot det att staden till sterbhuset försäljer en tomt å Kungsängsområdet samt till densamma framdrager järnvägsspår. Kostnaden för spårets framdragande har preliminärt beräknats till 22.000 kronor.

Det för genomförandet av överenskommelsen med Sundströms sterbhus erforderliga anslaget uppgår sålunda till 157.000 kronor.

2) *Avtalet med David Eriksson.*

Som av avtalet framgår har drätselkammaren här lyckats verkställa ett byte var-

igenom staden förvärvar gatumarken i Vasagatan utanför tomten n:r 7 i kvarteret Knut med tillträde den 1 juni 1948 eller samma tidpunkt vid vilken gatumarken från Knut n:r 1 skall överlämnas till staden. Som ersättning härför överlåter staden delvis mot ersättning ett markområde i södra delen av tomten n:r 8, avsett att sammanläggas med tomten n:r 7. Överenskommelsen, som i övrigt icke torde tarva närmare kommentarer, föranleder icke något anslag från stadens sida.

3) *Avtalet med Aktiebolaget Lundius Bageri.*

I detta fall har drätselkammaren ansett nödvändigt att förvärva hela fastigheten tomten n:r 1 i kvarteret Lennart. Drätselkammaren har givetvis i första hand underhandlat om att förvärva enbart gatumarken men med hänsyn till att å denna mark är belägen bageriets försäljningslokal och delvis även lokal för brödsortering skulle intrångsersättningen ha blivit av sådana proportioner att gatumarken skulle ha betingat ett alltför högt pris. Genom ett förvärv av tomten i dess helhet har staden möjlighet att efter frånskiljande av gatumarken försälja den reglerade byggnadstomten. Genom det tidigare förvärvet av tomten Lennart n:r 7 och genom förvärv utav nu ifrågavarande tomt behärskar staden hela gatufasaden mellan Hantverkargatan och Stora gatan, ett förhållande som givetvis måste vara till förmån för staden då det gäller att ordna bebyggelsen inom det reglerade kvarteret. Tillträdet till fastigheten har överenskommits till den 1 januari 1950 med hänsyn till att bolaget under tiden skall beredas tillfälle att uppföra ett nytt bageri på en tomt väster om Djuphamnsvägen, vilken tomt bolaget enligt den träffade överenskommelsen skall äga rätt att förvärva. Taxeringsvärdet å fastigheten Lennart nr 1 utgör 190.000 kronor och den överenskomna köpeskillingen uppgår till 286.000 kronor. Vid bedömande av köpeskillingens skälighet må tagas i betraktande att i bagerifastigheten finnas installerade 3 stycken elektriska ugnar och en varuhiss med ett anläggningsvärde av 55.000 kronor, vilka inventarier icke kunna utnyttjas i en ny bagerifastighet. Med hänsyn härtill och i betraktande av övriga på försäljningen inverkande omständigheter har drätselkammaren för sin del ansett det överenskomna priset acceptabelt. Anslagsbehovet i detta fall uppgår till 286.000 kronor.

De upprättade köpe- och bytesavtalen äro av följande lydelse:

KÖPE- OCH BYTESAVTAL.

Emellan undertecknade, Västerås stad, genom dess drätselkammare, å ena, och Axel Sundströms sterbhus, å andra sidan, är denna dag följande avtal träffat.

1) För breddning av Vasagatan i enlighet med fastställd stadsplan överlåter sterbhuset till staden den del av tomten nr 1 i kvarteret Knut, som skall utläggas till gatumark i Vasagatan i areal innehållande cirka 468 kvm.

2) I utbyte häremot överlåter staden till sterbhuset tomten nr 8 i kvarteret Knut sedan den för breddning av Vasagatan erforderliga marken från tomten avskilts och med iakttagande av att från överlåtelsen jämväl undantages ett område om cirka 100 kvm. i tomtens södra del under hänsyntagande till att fasadlängden å tomt nr 8 ej må minskas med mer än 2,5 meter. Nyssnämnda område skall genom jämkning av tomtindelningen snarast möjligt frånskiljas tomten nr 8 och sedermera sammanläggas med tomten nr 7.

3) Utöver det vederlag, som innefattas i punkt 2) härovan erlägger staden till sterbhuset ett belopp av etthundratrettiofemtusen (135.000) kronor, inkluderande ersättning för uppgörelse med sterbhusets samtliga hyresgäster i fastigheten Knut

nr 1. Av summan utgör 35.000 kronor ersättning för rivning av byggnader och intrång i övrigt.

4) Sterbhuset befrias från erläggande av gatumarks- och gatukostnadsersättning beträffande till tomterna nris 1 och 8 i kvarteret Knut gränsande gator.

5) Staden åtager sig medverka till att, om så tekniskt låter sig göra, jämka stadsplanen så att nordvästra hörnet av tomt nr 1 i kvarteret Knut avfasas i stället för den vinkelform hörnet enligt gällande stadsplan har.

6) Sterbhuset tillträder Knut nr 8 den 1 januari 1947, till vilken tidpunkt staden åtager sig att uppsäga hyresgästerna i fastigheten. Uppsägningarna skola vara godkända av hyresgästerna eller fastställda av hyresnämnd respektive hyresråd.

7) Staden tillträder gatumarken från Knut nr 1 den 1 juni 1948 i avröjt skick så att gatan omedelbart kan breddas.

8) De under punkterna 6) och 7) angivna tillträdesdagarna äro beroende dels av att i laga ordning skedda uppsägningar av hyresgäster icke bliva ogiltigförklarade och dels att i vederbörlig tid sökta arbets- och byggnadstillstånd erhållas. Respektive tillträdesdagar förskjutas i mån härtill.

9) De å ömse sidor överlämnade områdena skola genom överlåtarens försorg och på hans bekostnad göras gravationsfria.

10) Staden erlägger i handpenning så snart detta kontrakt genom laga kraftägande beslut av stadsfullmäktige godkänts ett belopp av 10.000 kronor. Återstoden av den kontanta likviden, 125.000 kronor, erlägges av staden den 1 juni 1948.

11) Staden upplåter och försäljer vidare till sterbhuset en upplagstomt om cirka 2.500 kvm. å Kungsängsområdet belägen i norra hörnet av det kvarter i den föreslagna stadsplanen, i vilket Syrgasverken och Aga äro belägna samt framdrager på sin bekostnad järnvägsstickspår till tomten och utmed hela norra tomtgränsen. Gatuanläggningar kring och stickspåret till tomten skola vara färdiga senast den 1 augusti 1946. Utstakning och uppmätning av tomten skall ske snarast möjligt så att fyllningsmateriel kan börja påköras redan hösten 1945. Tillträdet får ske den 1 januari 1946 och köpeskillingen utgör åtta (8) kronor per kvadratmeter. Särskilt köpekontrakt skall upprättas angående denna tomt och avstyckning skall genom stadens försorg ske.

12) Sterbhuset och Erik Sundström medgiva, att nu gällande kontrakt angående arrende av tomterna Sigfrid nr 2, tecknat den 1/1 1916, och Simon nr 1, tecknat den 25/5 1939, upphöra att gälla den 1 januari 1947, vid vilken tidpunkt de skola ställas till stadens fria disposition, dock med hänsyn tagen till stadens åtagande enligt punkt 10) och de förseningar som kunna härflyta härav.

13) Staden medgiver sterbhuset rätt att erhålla förlängning intill 25 år från och med den 1 januari 1946 av det den 22/2 1939 tecknade arrendekontraktet beträffande tomten nr 12 i kvarteret Salomon, dock att före dylik förlängning arrendeavgiften skall höjas till nivå med vad som betalas för andra likvärdiga tomter. Särskilt arrendekontrakt skall härom upprättas.

14) Skatter och onera beträffande de olika områdena erläggas av nuvarande ägare i vad de avse tiden före tillträdet och av nye ägaren i vad de avse tiden efter tillträdet.

15) Förutsättningen för detta kontrakt är att stadsfullmäktige i Västerås godkänna detsamma senast å oktobersammanträdet 1945.

Av detta kontrakt äro två exemplar upprättade, av vilka parterna tagit var sitt.

Västerås den 12 september 1945.

För drätselkammaren: Axel Sundströms sterbhus:
FRITZ EKLUND. H. SUNDSTRÖM. ERIK SUNDSTRÖM.
/Thjelvar Hedberg.

Bevittnas:

Märta Svanberg. *Anna-Lisa Söderström.*

KÖPEKONTRAKT.

Mellan undertecknade, Aktiebolaget Otto Lundius bageri, å ena sidan, nedan kallat bolaget, och Västerås stad genom dess drätselkammare, å andra sidan, är denna dag följande avtal träffat:

1:o) Bolaget upplåter och försäljer till staden bolaget tillhöriga fastigheten tomten nr 1 i kvart. Lennart i Västerås.

2:o) Fastigheten tillträdes av staden den 1 januari 1950 i då befintligt skick.

3:o) Köpeskillingen utgör Tvåhundraåttiosextusen (286.000) kronor och erlägges med 86.000 kronor den 1 januari 1946 och återstoden vid tillträdet den 1 januari 1950.

4:o) I köpet ingår icke en transformator och en ångpanna, vilka inventarier bolaget äger tillvaratage och bortföra.

5:o) Staden medgiver bolaget rätt att å industriområdet väster om Djuphamnsvägen inköpa en tomt om 3.000—3.500 m^2 areal för en köpeskilling av 8 kronor per m^2. Särskilt kontrakt skall härom upprättas.

6:o) Fastigheten överlåtes till staden i gravationsfritt skick. Bolaget svarar för skatter och onera som belöpa å fastigheten och avse tiden före tillträdet. Bolaget åligger att hålla fastigheten brandförsäkrad för minst 203.000 kronor. Skadas fastigheten genom brand före tillträdet, skall tillträde omedelbart äga rum och köpeskillingen erläggas, men bolagets rätt gentemot försäkringsgivaren övergår å staden.

7:o) Sedan staden tillträtt fastigheten och därifrån avskilt gatumarken skall bolaget äga förhandsrätt att, såframt staden ej själv skall nyttja tomten, förvärva densamma till det pris och på de villkor, som staden av annan köpare skulle kunna erhålla.

8:o) Förutsättning för detta avtals giltighet är att stadsfullmäktige före utgången av år 1945 godkänna detsamma.

Av detta kontrakt ha två exemplar upprättats, varav parterna tagit var sitt.

Västerås den 14 september 1945.

För drätselkammaren: Aktiebolaget Otto Lundius Bageri:
FRITZ EKLUND. JOHN JAHN.
/Thjelvar Hedberg.

Bevittnas:

Märta Svanberg. *Anna-Lisa Söderström.*

BYTESAVTAL.

Emellan undertecknade, Västerås stad genom dess drätselkammare, å ena, samt David Eriksson, å andra sidan, är denna dag följande avtal träffat.

1) David Eriksson överlåter till staden den del av tomten nr 7 i kvarteret Knut,

som enligt fastställd stadsplan skall användas för breddning av Vasagatan. Arealen härav utgör cirka 124 kvm. Av denna areal överlåtes hälften utan ersättning. Återstoden avräknas på det markområde, staden enligt punkt 2) här nedan till David Eriksson överlåter. David Eriksson befrias från erläggande av gatumarksersättning i Vasagatan beträffande tomt nr 7 i kvarteret Knut. Gatukostnadsersättning erlägges i vanlig ordning.

2) Staden överlåter till David Eriksson ett område om cirka 90 kvm. och med en bredd utmed Vasagatan av minst 2,5 meter i södra delen av tomten nr 8 i kvarteret Knut, avsett att genom jämkning av tomtindelningen frånskiljas sistnämnda tomt och sammanläggas med tomt nr 7. Å denna areal avräknas först hälften av den gatumarksareal, som David Eriksson enligt punkt 1) härovan överlåter till staden och för återstoden erlägges till staden en köpeskilling av etthundratio (110) kronor per kvadratmeter.

3) Områdena tillträdas å ömse sidor i gravationsfritt skick den 1 juni 1948 vid vilken tidpunkt båda områdena skola vara fria från byggnader, allt under förutsättning att erforderliga och i behörig tid sökta arbetstillstånd beviljas.

4) Staden ombesörjer på sin bekostnad erforderlig jämkning i tomtindelningen och förpliktar sig David Eriksson att som tomtgranne godkänna jämkningen. Staden förklarar sig icke ha något att erinra emot att, om ur stadsplane- och byggnadssynpunkt hinder ej möter, gårdshuset å tomt nr 7 tills vidare bibehålles.

5) Den kontanta mellangiften erlägges till staden den 1 juni 1948.

6) Nuvarande ägare svarar för å respektive område belöpande skatter och onera avseende tiden före tillträdet och den nye ägaren för tiden därefter.

7) Förutsättningen för detta avtal är att stadsfullmäktige i Västerås före utgången av 1945 godkänna detsamma.

Av detta kontrakt äro två exemplar upprättade och mellan parterna växlade.

Västerås den 12 september 1945.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND. DAVID M. ERIKSON.

/Thjelvar Hedberg.

Bevittnas:

Märta Svanberg. *Anna-Lisa Söderström.*

Drätselkammarens förslag:

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna de med Axel Sundströms sterbhus, David Eriksson och Aktiebolaget Otto Lundius bageri träffade avtal,

att anslå sammanlagt 443.000 kronor för genomförande av de i avtalen omförmälda markförvärven att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige i samband med fastställande av 1946 års budget komma att besluta samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga samtliga åtgärder som erfordras till fullföljd av de sålunda träffade avtalen.

N:r 189. Anslag för utbyggnad av gator å Gideonsbergsområdet.

Drätselkammaren har uti en den 13 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelser den 6 september 1945 har drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige *dels* att antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i februari 1945 upprättat förslag till stadsplan för Gideonsberg med omgivningar, *dels och* för utförande av vatten- och avloppsledningar inom bostadsområde å övre Gideonsberg anvisa ett anslag å 119.000 kronor.

Byggnadschefen har för drätselkammaren framlagt förslag till utläggande av gator å samma område. Arbetet avser en första utbyggnad utan permanent beläggning.

Kostnaderna för arbetet uppgå enligt verkställda beräkningar till 51.000 kronor och torde böra förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av köpeskillingsmedelsfonden, enär gatukostnaderna beräknats vid kalkylering av försäljningspriset för tomterna å Gideonsberg.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för första utbyggnaden av gator över Gideonsbergsområdet anvisa ett anslag av 51.000 kronor

samt att kostnaderna skola förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av reserverade köpeskillingsmedel.

N:r 190. Inköp av orgel till kommunala flickskolan.

Drätselkammaren har uti en den 13 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås under framhållande av, att skolan vore i stort behov av en ny orgel, hemställt, att styrelsen finge med antagande av ett av Aktiebolaget Aga-Baltic avgivet anbud för ett pris av 6.500 kronor inköpa en ett år gammal Hammondorgel.

Enligt vad som uppgivits finnas tre orgeltyper, som kunna komma ifråga, nämligen piporgel, pedalharmonium och Hammondorgel. Priserna äro för nya orglar av detta slag resp. 10.000 kronor, 4.500 kronor och 8.000 kronor. Ur musikalisk synpunkt anses piporgeln vara det värdefullaste instrumentet men nackdelen med en dylik orgel är, att den kräver ett ganska stort utrymme och dessutom måste om-intoneras om aulan utbygges. Även ett pedalharmonium kräver ett alltför stort utrymme, varjämte dylikt instrument ur musiksynpunkt anses mindre tillfredsställande. Lämpligaste orgeltypen för flickskolan är en Hammond-orgel, vilken kan i oförändrat skick användas även sedan en ombyggnad av aulan kommer till stånd.

Den offererade Hammond-orgeln har undersökts av musikdirektören Melander och befunnits vara i gott skick. Priset måste anses såsom förmånligt för staden.

Då anbudet är begränsat till en månads tid samt skolstyrelsen anser sig böra begagna det tillfälle som erbjudit sig, måste inköp ske snarast möjligt.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för inköp av en Hammond-orgel ställa till styrelsens för kommunala flickskolan förfogande ett anslag av 6.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas i skolstyrelsens stat för nästa år.

N:r 191. Återbesättande av befattning som brandman.

Brandstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 juni 1945 anfört följande:

I anledning av att brandmannen Oskar Leonard Karlsson den 1 augusti 1945 på grund av uppnådd pensionsålder lämnar sin befattning vid stadens brandkår, får brandstyrelsen, enär befattningen ifråga är oundgänglig, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga brandstyrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta den sålunda ledigblivna befattningen såsom brandman.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 27 augusti 1945 tillstyrkt bifall till brandstyrelsens förslag.

Drätselkammaren har genom skrivelse den 6 september 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla brandstyrelsens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag i ärendet.

N:r 192. Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass vid tekniska verken.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 augusti 1945 anfört följande:

Sedan styrelsen för stadens tekniska verk beslutat att till innehavare av en ledigbliven befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I klass vid verken från och med den 1 september 1945 utse kontorsbiträdet av II klass därstädes fröken Inga-Maja Andersson får styrelsen härigenom hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning med ny innehavare återbesätta befattningen såsom kvinnligt kontorsbiträde av II klass.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 5 september 1945 tillstyrkt bifall till tekniska verkens förslag.

Drätselkammaren har genom skrivelse den 6 september 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för Västerås stads tekniska verk av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

N:r 193. Återbesättande av befattning som maskinist vid elverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 juni 1945 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 28 juni 1945 beslutat bemyndiga styrelsen för stadens tekniska verk att med ordinarie innehavare återbesätta en befattning såsom mätareavläsare vid tekniska verken, har styrelsen till innehavare av befattningen ifråga från och med den 1 juli 1945 utsett maskinisten vid elverket Ernst Sigurd Larsson.

I anledning härav får nu styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga styrelsen att i vederbörlig ordning med ny innehavare återbesätta befattningen såsom maskinist vid elverket.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 5 september 1945 tillstyrkt bifall till tekniska verkens förslag.

Drätselkammaren har genom skrivelse den 6 september 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för Västerås stads tekniska verk av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

N:r 194. Ansökan från Arne Sigfrid Nilsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 30 augusti 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Arne Sigfrid Nilsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Karlsgatan 4, Hörnans Pensionat och Matsalar här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 6 september 1945 anfört följande:

Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den honom beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden *att* Stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka herr Arne Sigfrid Nilssons hemställan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster å Hörnans Pensionat och Matsalar, Karlsgatan 4, från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 12 september 1945 anfört följande:

Med åberopande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren i ärendet anfört får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att snickaren Arne Sigfrid Nilsson meddelas tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster på Hörnans pensionat och matsalar i fastigheten Karlsgatan 4 här i staden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948.

N:r 195. Ansökan från Edith Linnéa Lindbom om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 9 juli 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Edith Linnéa Lindbom om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Stora gatan 2 C här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 21 augusti 1945 anfört följande:

Av handlingarna i ärendet framkommer ej någon anmärkning mot sökanden. Den ifrågavarande lokalen, som består av två mindre rum, är mörk och omodern och ej lämpad för utskänkning och utminutering av pilsnerdricka. Förutom grötfrukostar serveras ej lagad mat å kafé Gnistan. Kaféet ligger cirka 200—250 meter ifrån Kaféaktiebolaget Mimers utskänkningsställe.

På grund av vad som anförts hemställer nykterhetsnämnden *att* Stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte avstyrka bifall till fru Edith Linnéa Lindboms framställning om tillstånd till utskänkning och utminutering av pilsnerdricka klass II.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 12 september 1945 anfört följande:

Med åberopande av vad poliskammaren och nykterhetsnämnden sålunda i ärendet anfört får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till fru Edith Linnéa Lindboms ifrågavarande framställning om tillstånd till utskänkning och utminutering av pilsnerdricka klass II.

N:r 196. Ansökan från Märta Lovisa Serrander om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 9 juli 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Märtha Lovisa Serrander om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Hållgatan 12 här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 21 augusti 1945 anfört följande:

Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden *att* Stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Märtha Lovisa Serranders hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 12 september 1945 anfört följande:

Med åberopande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren i ärendet anfört får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att fru Märtha Lovisa Serrander meddelas tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Hållgatan 12 här i staden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948.

N:r 197. Ansökan från Carl Anton Hermansson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 18 juli 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Carl Anton Hermansson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Slottsgatan 21, Centralhotellet, här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 21 augusti 1945 anfört följande:

Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den honom beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden *att* Stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka direktör Karl Anton Hermanssons hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 12 september 1945 anfört följande:

Med åberopande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren i ärendet anfört får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att direktören Carl Anton Hermansson meddelas tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster på Centralhotellet i fastigheten Slottsgatan 21 här i staden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948.

N:r 198. Ansökan från Märta Viktoria Larsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 18 juli 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Märta Viktoria Larsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Karlsgatan 4 här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 21 augusti 1945 anfört följande:

Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke framkommit föreslår nykterhetsnämnden *att* stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Märta Viktoria Larssons hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 12 september 1945 anfört följande:

Med åberopande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren i ärendet anfört får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att fru Märta Viktoria Larsson meddelas tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4 här i staden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1948.

N:r 199. Ansökan från Stellan Evert Forsblad om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 4 augusti 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Stellan Evert Forsblad om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Köpmangatan 8, Pensionat Centrum här i staden.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 21 augusti 1945 anfört följande:

Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen har nämnden veterligt ingen anmärkning att anföra. Tidigare innehavare av nämnda matservering har innehaft tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för endast ett år, varför nämnden nu förordar, att sökanden beviljas utskänkningsrättighet från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946.

På grund av vad som anförts hemställer nykterhetsnämnden *att* Stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka Stellan Evert Forsblads hemställan om tillstånd att från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 12 september 1945 anfört följande:

Med åberopande av vad nykterhetsnämnden i ärendet anfört får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att matserveringsinnehavaren Stellan Evert Forsblad meddelas tillstånd att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster på Pensionat Centrum i fastigheten Köpmangatan 8 här i staden från och med den 1 oktober 1945 till och med den 30 september 1946.

N:r 200. Förslag till kvarters-, gatu- och parknamn inom Gideonsbergsområdet.

Gatunamnsberedningen har uti en den 13 april 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Då byggnadsnämnden har för avsikt att inom en nära framtid till stadsfullmäktiges prövning överlämna förslag till stadsplan för del av Gideonsbergsområdet, har det med hänsyn till den inom området redan långt framskridna bebyggelsen synts gatunamnsberedningen angeläget att för stadsfullmäktige samtidigt framlägga förslag till kvarters-, gatu- och parknamn.

Vid förslagets uppgörande har beredningen i första hand sökt tillvarataga gamla, inom området vedertagna namn samt i andra hand åsatt namn, hänsyftande å någon lokalbetonad företeelse och å den inom området förekommande vegetationen.

Gatunamnsberedningen får i anledning härav för sin del i anslutning till bifogad karta föreslå, *dels* att kvarteren åsättas namnen Aspvreten, beläget å område med samma namn, Backsippan, Prästkragen, Vitmåran, Gulmåran, Gökärten, Blåsippan, Maskrosen, Smalbäcken, beläget å område tidigare benämnt Smalbäcksgärde, Gull-

vivan, Vitsippan, Isolatorn, hänsyftande å därstädes belägen isolationsfabrik, Kabbelekan, Emaus, med anledning av den å området befintliga gården med samma namn samt Regulatorn, *dels* att gatan öster om kvarteret Aspvreten och norr om kvarteren Backsippan, Prästkragen, Vitmåran och Gulmåran åsättes namnet Aspvretsgatan, gatan öster om kvarteren Aspvreten, Backsippan och Smalbäcken namnet Gideonsbergsgatan, gatan mellan kvarteren Prästkragen och Vitmåran namnet Vitmåragatan, gatan mellan kvarteren Vitmåran och Gulmåran namnet Gulmåragatan, gatan söder om kvarteren Prästkragen och Vitmåran namnet Siggesborgsgatan med hänsyn till närbelägenheten av Siggesborgs gård, gatan norr om kvarteret Smalbäcken namnet Smalbäcksgatan, gatan väster om kvarteren Gullvivan, Vitsippan och Blåsippan namnet Kummingatan, gatan omkring kvarteret Vitsippan namnet Majstigen, den bågformiga gata, som från Gideonsbergsgatan löper österut, namnet Långmårtensgatan i anledning av dess sträckning utmed Emaus gård, vilken tidigare benämndes Långmårtens gård, gatan öster om kvarteret Isolatorn namnet Isolatorgatan, gatan mellan Gideonsbergsgatan och Kristiansborgsallén namnet Emausgatan såsom utgörande en direkt förlängning av befintlig gata med detta namn samt återvändsgatan väster om kvarteret Regulatorn namnet Regulatorgatan, *dels och* följande parknamn, nämligen Bergslagsparken på grund av dess läge invid gamla Bergslagsvägen, Gideonsbergsparken hänsyftande å gården Gideonsberg, Mårtens Hage anknytande till den tidigare benämningen av Emaus gård samt Emausparken i närheten av kvarteret Emaus.

Med anledning av vad sålunda förekommit får gatunamnsberedningen hemställa *att* stadsfullmäktige måtte fastställa ovan föreslagna kvarters-, gatu- och parknamn.

Beredningsutskottet har uti ett den 20 september 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Namnsättningen avser det område av Gideonsberg, beträffande vilket byggnadsnämnden genom skrivelse den 6 augusti 1945 framlagt förslag om antagande av stadsplan.

Utskottet har i huvudsak icke haft något att erinra mot de av gatunamsberedningen föreslagna benämningarna. Utskottet har emellertid ansett sig böra framställa erinringar mot förslaget i nedan angivna tre fall.

Gatunamnsberedningen har föreslagit gatunamnen Vitmåragatan och Gulmåragatan. Utskottet vill emellertid ifrågasätta om det av praktiska skäl är lämpligt att ha så likartade namn å två gator, vilka äro belägna inom samma område och i närheten av varandra. Samma skäl kunna i viss mån även åberopas i fråga om kvartersbenämningarna Vitmåran och Gulmåran. Utskottet vill i anledning härav föreslå, att kvarteret Vitmåran i stället erhåller namnet Violen samt Vitmåragatan namnet Violgatan.

Benämningarna Regulatorn och Regulatorgatan torde enligt utskottets förmenande med hänsyn till att i övrigt så gott som uteslutande blomsternamn kommit till användning å området böra utbytas mot namn med anknytning till blomstervärlden, förslagsvis Solrosen och Solrosgatan. Mot benämningarna Isolatorn och Isolatorgatan har utskottet dock icke haft något att erinra med hänsyn till de av namnberedningen till stöd härför anförda skäl.

Slutligen har utskottet för sin del icke kunnat undgå att finna namnet Långmårtensgatan något tungt och föreslår därför i stället namnet Mårtensgatan.

Åberopande var sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att de av gatunamnsberedningen föreslagna benämningarna Vitmåragatan och Vitmåran skola utbytas mot respektive benämningarna Violgatan och Violen.

att de av namnberedningen föreslagna benämningarna Regulatorn och Regulatorgatan skola utbytas mot respektive Solrosen och Solrosgatan,

att den av namnberedningen föreslagna benämningen Långmårtensgatan skall utbytas mot Mårtensgatan samt

att i övrigt godkänna gatunamnsberedningens förslag i oförändrat skick.

Beredningsutskottets förslag i vad det avser ändrad benämning av Långmårtensgatan har beslutats med fem röster mot två, vilka avgivits för bifall till gatunamnsberedningens förslag i denna del.

Västerås 1945, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 25 oktober 1945 Ser. A nr 9

N:r 201. Upplåtelse av mark till H. S. B. stiftelse Solgårdar i kv. Skjutvallen, utlämnande av lån m. m.

Drätselkammaren har uti en den 20 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar under framhållande av att ett stort behov av lägenheter för barnrika familjer fortfarande förelåge hemställt att staden i likhet med vad som tidigare skett ifråga om kvarteren Kolvhalsen och Kolven ville till stiftelsen utan kostnad överlåta tomtmarken inom kv. Skjutvallen för uppförande av tre fastigheter om tillhopa 42 lägenheter, därav hälften till barnrika familjer och återstoden till icke barnrika familjer. I samband härmed har stiftelsen hemställt att få komma i åtnjutande av stadens borgen å byggnadskreditiv ävensom ett räntefritt lån liggande mellan 95 och 100 % av det utav Statens byggnadslånebyrå slutligen fastställda avkastningsvärdet för fastigheterna.

Stadsfullmäktige hava såsom ovan nämnts vid två tillfällen beslutat överlåta tomtmark för uppförande av barnrikehus av ifrågavarande slag, senast den 25 januari 1945 beträffande kv. Kolven. Kvarteret Skjutvallen är beläget inom Hagaområdet omedelbart norr om kv. Kolven och lämpar sig enligt drätselkammarens förmenande synnerligen väl för ifrågasatt bebyggelse. Kvarteret får enligt fastställd stadsplan bebyggas med en bruttovåningsyta å cirka 3 600 kvm. och tomtmarken representerar enligt av byggnadslånebyrån fastställd prissättning ett värde av omkring 65.000 kronor. Enligt tidigare bestämmelser ålåg det kommun att tillhandahålla hela tomtmarken utan kostnad. Härutinnan har emellertid å sistone skett en ändring därhän, att numera allenast fordras att tomtmark gratis upplåtes i förhållande till antalet lägenheter för barnrika familjer inom fastigheten, vilket i förevarande fall skulle innebära att halva tomtmarken till ett värde av ungefär 32.500 kronor skulle överlåtas till stiftelsen utan kostnad. Drätselkammaren hemställer, att halva tomtmarken ställes till stiftelsens förfogande utan kostnad samt att värdet härav uttaxeras i 1946 års stat.

Vidkommande finansieringen ter den sig på samma sätt som i de tidigare fallen. Av avkastningsvärdet upplånas 50 % i öppna marknaden och erhålles 45 % i form av bostadsanskaffningslån, medan resterande 5 % utgöres av egen insats eller täckes genom kommunal medverkan. Stadsfullmäktige hava tidigare beviljat stiftelsen ett räntefritt lån motsvarande 5 % av avkastningsvärdet och med en löptid av 15 år. Drätselkammaren föreslår att stiftelsen även i detta fall beviljas ett dylikt lån med återbetalningstid inom 10 år. Till täckande av 95 % av överkostnaden erhålles ett tilläggslån och återstående 5 % utgör den kommunala andelen av tilläggslånet.

Ifråga om borgen å byggnadskreditiv vill drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta i likhet med vad som skedde beträffande kv. Kolven, nämligen att kreditivet begränsas till 85 % av den utav byggnadslånebyrån godkända bygg-

nadskostnaden mot säkerhet av inteckningar samt under förutsättning att borgensåtagandet gäller under högst 1½ år från det kreditivet börjat tagas i anspråk. Enligt stiftelsens beräkningar skulle byggnadskostnaderna för fastigheterna belöpa sig till 850.000 kronor, vadan kreditivet skulle begränsas till 85 % därav eller cirka 722.000 kronor.

Under åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av tre byggnader om tillhopa 42 lägenheter, varav hälften äro avsedda att upplåtas till mindre bemedlade barnrika familjer, kostnadsfritt till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdars förfogande ställa hälften av erforderlig tomtmark i kvarteret Skjutvallen och att saluvärdet av tomtmarken skall uttaxeras i 1946 års stat,

att bemyndiga drätselkammaren att till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar lämna ett räntefritt lån å 5 % av det för byggnadsföretaget ifråga av Statens byggnadslånebyrå fastställda avkastningsvärdet, vilket lån skall vara slutamorterat 10 år efter det lånet erhållits,

att bemyndiga drätselkammaren att i vanlig ordning åtaga staden att svara för på kommunen fallande andel av överkostnaden för byggnadsföretaget samt

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget, motsvarande 85 % av den av Statens byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, dock högst 722.500 kronor mot säkerhet av inteckningar och under förutsättning, att borgensåtagandet gäller under högst 1½ år från det kreditivmedlen börjat tagas i anspråk.

N:r 202. Ändring av donationsbestämmelserna m. m. för Curry Treffenbergs fond.

Drätselkammaren har uti en den 20 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom skrivelse till stadsfullmäktige den 6 december 1876 anhöll landshövdingen Curry Treffenberg, att stadsfullmäktige måtte till vård och förvaltning mottaga en i kontanter bifogad donationsfond å 2.000 riksdaler riksmynt, som till minne av landshövding Treffenbergs verksamhet insamlats inom Västmanlands län och varav årligen räntan enligt landshövdingens bestämmelser skulle användas till insättning i Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten i Stockholm till förmån för "den vid Stockholm—Westerås—Bergslagens Jernväg inom Wästmanlands län anställda betjenings minderåriga barn". Vid sammanträde den 25 juni 1874 beslöto stadsfullmäktige att till drätselkammaren överlämna förvaltningen av angivna fond.

Fondens avkastning, som senast uppgick till ungefär 70 kronor, har sedan flera år överlämnats till Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag att

enligt bolagets beprövande fördelas mellan sådana minderåriga barn till vid järnvägen anställda, vilka kunna befinnas vara i behov därav.

I anledning av att Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag från och med den 1 juli 1945 införlivats med Statens Järnvägar har bolagets styrelse i skrivelse föreslagit, att fondkapitalet överlämnas att förvaltas av "Stiftelsen statsbanepersonalens pensions- och understödsfond" samt att staden i samband därmed ville ombesörja, att de för fonden gällande bestämmelserna ändrades därhän, att fondens hela avkastning årligen kunde komma ett barn till en inom Västmanlands län och vid f. d. Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägar anställd järnvägstjänsteman till del.

På grund härav får drätselkammaren efter samråd med ovannämnda stiftelse, Svenska Järnvägsmannaförbundets avdelning för Västmanlands län samt f. d. S. W. B:s Tjänstemannaförening underställa stadsfullmäktige följande förslag till ändrade bestämmelser angående förvaltningen och användningen av donationsmedlen att tillämpas från och med den 1 januari 1946.

§ 1.

Västerås stad överlämnar till "Stiftelsen Statsbanepersonalen pensions- och understödfond", i det följande benämnd stiftelsen, senast den 1 januari 1946 ett belopp, motsvarande fondens kapitalbehållning, 2.000 kronor jämte därå intill dagen för överlämnandet upplupen ränta.

§ 2.

Fondkapitalet skall av ovannämnda stiftelse göras räntebärande genom kapitalets placering i Svenska Statens räntebärande obligationer eller ock av stiftelsen placeras på annat likvärdigt betryggande sätt.

§ 3.

Hela avkastningen av fondkapitalet skall årligen efter stiftelsens beprövande utdelas till ett barn till en inom Västmanlands län bosatt och vid före detta Stockholm —Västerås—Bergslagens järnvägar tjänstgörande järnvägstjänsteman, vilket ej uppnått 21 års ålder och som med hänsyn till föräldrarnas ekonomiska villkor finnes därav vara i särskilt behov.

Under i övrigt likartade ekonomiska förhållanden skall företräde givas åt barn, vilket är behäftat med lyte eller sjukdom av beskaffenhet att kunna antagas menligt inverka på barnets försörjningsförmåga.

§ 4.

I god tid före den 1 januari varje år skall stiftelsen på lämpligt sätt bereda vederbörande anställda tillfälle att före viss angiven tid inkomma med ansökningar om utdelning ur fonden.

Med vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del godkänna ovanberörda förslag samt

att bemyndiga drätselkammaren att underställa detsamma Kungl. Maj:t för fastställelse.

N:r 203. Anskaffande av gasklocka för metangas.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 27 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För magasinering av metangas, vilken framställes vid stadens reningsverk såsom drivmedel för automobiler, finnes för närvarande en gasklocka, till vars anskaffande stadsfullmäktige anvisade medel i december år 1942. Då det av skäl, för vilka i det följande närmare skall redogöras, visat sig otillräckligt med allenast en gasklocka, får styrelsen för stadens tekniska verk föreslå stadsfullmäktige, att ytterligare en gasklocka anskaffas.

Efterfrågan på gas är icke lika stor under veckans samtliga dagar. Sålunda är behovet under lördagar och söndagar synnerligen minimalt på grund av att lastbilarna, som äro de största konsumenterna, då i allmänhet icke äro i trafik. Detta förhållande har till följd, att den gas som framställes under dessa dagar utöver vad som kan mottagas i den befintliga gasklockan, i brist på magasineringsmöjligheter måste överföras till gasverkets klocka, där den blandas med lysgasen och föres ut i stadens gasledningar. Under de första dagarna i veckan däremot är efterfrågan på metangas större än vad som för närvarande finns möjligheter att leverera, varför man sett sig nödsakad att erbjuda lysgas från gasverket för att icke ställa vissa bilägare helt utan gas. Lysgasen har emellertid visat sig vara metangasen vida underlägsen såsom drivmedel. Förutom att den ur driftsynpunkt ställer sig mindre ekonomisk, förorsakar den bilförarna en hel del besvär därigenom att omställningar av bilarnas förgasare visat sig nödvändiga. Genom tillgång på ytterligare en gasklocka skulle möjligheter erbjudas att på ett bättre sätt möta de tillfällen, då efterfrågan på metangas gör sig särskilt märkbar.

I anledning härav har styrelsen låtit infordra anbud å en likadan gasklocka som den redan befintliga. Kostnaderna härför uppgå till cirka 9.000: — kronor. Med hänsyn till att anläggningen för framställningen av metangas under innevarande år redan gått med god vinst, vill styrelsen föreslå att berörda kostnader täckas av överskott för året.

Slutligen vill styrelsen framhålla, att, även om bensin inom en inte alltför avlägsen framtid åter blir tillgänglig såsom drivmedel och metangasförbrukningen därigenom skulle sjunka, den nu ifrågavarande gasklockan icke kommer att bliva överflödig, enär gasverket får god användning för densamma.

Med stöd av vad ovan anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta att för anskaffande av en gasklocka för metangas anvisa 9.000: — kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av överskott för innevarande år från anläggningen för framställning av dylik gas.

Drätselkammaren har uti ett den 20 september 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för anskaffande av en gasklocka för metangas anvisa 9.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och täckas av överskott utöver i årets stat beräknad vinst av anläggningen för framställning av dylik gas.

N:r 204. Bemyndigande att försälja mark i Badelunda.

Drätselkammaren har uti en den 20 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I anledning av att framställningar gjorts till drätselkammaren om att få inköpa tvenne byggnadstomter, belägna å staden tillhöriga Lundby gård inom Badelunda socken, vilka tomter finnas utmärkta med röd färg å en till ärendet hörande karta, får drätselkammaren, som icke äger stadsfullmäktiges bemyndigande att sälja ifrågavarande mark, därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och villkor som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja ifrågavarande båda tomter.

N:r 205. Bemyndigande att försälja mark av del av stadsägan 1765.

Drätselkammaren har uti en den 20 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt ett av stadsfullmäktige i juni månad innevarande år antaget förslag till stadsplan för Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar, är en del av den staden tillhöriga stadsägan n:r 1765, belägen omedelbart söder om Krutkällarbacken, avsedd för bebyggelse med ett trevåningshus. Med hänsyn till att spekulanter anmält sig till markområdet ifråga, får drätselkammaren, som icke äger stadsfullmäktiges bemyndigande att sälja detta, därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och villkor som drätselkammaren kan finna vara för staden antagbara, försälja ifrågavarande del av stadsägan n:r 1765.

N:r 206. Anslag till nykterhetskurs.

Drätselkammaren har uti en den 20 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom cirkulärskrivelse i september 1945 har Centralförbundet för nykterhetsundervisning anhållit att stadsfullmäktige ville anslå 1.000 kronor eller annat belopp, som må befinnas lämpligt, såsom bidrag till en av förbundet planerad allmän upplysningskurs i Västerås under år 1946.

I skrivelsen framhålles att ett klart behov av ett fortsatt upplysningsarbete i alkoholfrågan råder, samt att, oavsett vilken mening man än må hava om det bästa och verkningsfullaste sättet att främja folknykterheten, grunden härför likväl är ökad upplysning om alkoholens skadeverkningar och om medlen för dessas bekämpande. Förbundets uppgift är att bedriva ett objektivt upplysningsarbete i nykter-

hetsfrågan. För denna sin verksamhet åtnjuter förbundet statsbidrag. Av stor betydelse äro de länsvis anordnade upplysningskurserna. Till bestridande av kostnaderna för kurserna ha landsting och kommuner inom respektive län anslagit medel.

Här i staden har någon dylik upplysningskurs icke anordnats sedan år 1934. Förbundet har efter samråd med intresserade personer och sammanslutningar beslutat sig för att anordna en för hela länet avsedd allmän upplysningskurs i Västerås under tiden 24—27 oktober 1946, därest behövliga medel kunna anskaffas. Därvid komma en rad ur nykterhetssynpunkt intressanta och aktuella spörsmål att tagas upp till behandling av framstående föreläsare. I samband med kursen kommer dessutom att anordnas en konferens med polischeferna samt ombud för nykterhetsnämnderna inom länet under medverkan av experter på området. Till kursen ifråga har Västmanlands läns landsting anslagit ett belopp å 1.000 kronor.

Drätselkammaren, som finner förbundets framställning beaktansvärd, får för sin del föreslå, att staden bidrager med ett belopp av 500 kronor.

Med vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att såsom bidrag till en av Centralförbundet för nykterhetsundervisning planerad allmän upplysningskurs i Västerås under år 1946 bevilja ett anslag å 500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och täckas i 1946 års stat.

N:r 207. Extra anslag till kontorspersonal å stadskamrerarekontoret.

Drätselkammaren har uti en den 20 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Arbetsgöromålen å stadskamrerarekontoret ha under senare år ökat högst betydligt. Det har med hänsyn härtill visat sig erforderligt att å kontoret anställa tillfällig arbetskraft i större omfattning än tidigare. I innevarande års stat har anslagits ett belopp å 12.000 kronor för avlöning av extra och tillfälliga biträden å stadskamrerarekontoret. Anslaget har emellertid visat sig vara otillräckligt, och är det i det närmaste redan förbrukat. Då någon inskränkning av den tillfälliga arbetskraften för närvarande icke är tänkbar i all synnerhet som arbetet å kontoret i anledning av den förestående inkorporeringen av Badelunda socken förväntas öka än mera omkring årsskiftet, föreligger ett behov av tilläggsanslag å 3.000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för avlöning av extra och tillfälliga biträden å stadskamrerarekontoret för innevarande år bevilja ett tilläggsanslag å 3.000 kronor att utgå av extra reservationsanslaget i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 208. Inrättande av ytterligare två ordinarie befattningar som barnträdgårdslärarinna.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har uti en den 31 augusti 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Från och med september 1945 kommer att vid Västerås stads barnstugor finnas åtta heltidsanställda barnträdgårdslärarinnor. Av dessa äro hittills föreståndarinnan för verksamheten i sin helhet och tre barnträdgårdslärarinnor ordinarie anställda.

F. n. samverkar flera faktorer till att löneförhållandena för barnträdgårdslärarinnor på många håll förbättrats och nya institutioner växa fram överallt. Samtidigt ställes allt större krav på arbetets kvalitet. Staten har genom att ge sitt ekonomiska stöd till den halvöppna barnavården även uppställt vissa krav på verksamhetens standard. De hittills som regel dåliga löne- och arbetsförhållandena inom yrket och det snabbt ökade antalet institutioner för barn har framkallat en oerhörd brist på kvalificerad arbetskraft. Det är givet att under sådana förhållanden de bästa krafterna söka sig till de bästa arbets- och löneförhållandena. Barnstugestyrelsen har observerat en märkbar sänkning såväl i de sökandes kvalitet som kvantitet; som exempel kan nämnas att då barnstugorna hösten 1944 ledigförklarade en lärarinnebefattning endast två sökande anmälde sig.

För närvarande har de extra anställda barnträdgårdslärarinnorna i Västerås 2.880: — kronor i årslön plus index. 1941 års befolkningsutredning utgår principiellt ifrån att barnträdgårdslärarinna i löneavseeende bör jämställas med småskollärarinna även om det f. n. icke är ekonomiskt genomförbart.

För att i fortsättningen kunna tillförsäkra barnstugorna i Västerås väl kvalificerade lärarinnor och framför allt behålla de goda krafter barnstugustyrelsen redan har engagerat är det önskvärt att inrätta flera ordinarie tjänster. Den ena av dessa ordinarie befattningar avses icke tillsättas förrän den 1/7 1946, då den blivande föreståndarinnan för det beslutade daghemmet vid Östra Ringvägen bör erhålla densamma.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor skulle därför vilja hemställa att stadsfullmäktige ville besluta *att* förutom de nu befintliga ordinarie barnträdgårdslärarinnebefattningarna inrätta ytterligare tre ordinarie befattningar som barnträdgårdslärarinnor vid Västerås stads barnstugor med placering i lönegrad 4: 4.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 24 september 1945 anfört följande:

Enligt vad som framgår av barnstugestyrelsens skrivelse är avsikten att en av de föreslagna nya befattningarna skall tillsättas först den 1 juli 1946 och att styrelsens avsikt är att den blivande föreståndarinnan för ett daghem vid Östra Ringvägen bör erhålla befattningen.

Löne- och avtalsnämnden håller före, att nu nämnda befattning icke lämpligen bör inrättas såsom ordinarie, förrän daghemmet kommit till stånd, då behovet av denna befattning låter sig med större säkerhet bedömas.

Nämnden har på de skäl barnstugestyrelsen anfört icke funnit anledning till erinran mot inrättande av två nya ordinarie befattningar som barnträdgårdslärarinna.

Befattningarna ifråga äro jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1945 pla-

cerade i lönegrad 4, där exklusive dyrtidstillägg begynnelselönen respektive slutlönen utgöra 2.988 kronor och 3.708 kronor. Inklusive rörligt tillägg utgör begynnelselönen 3.645 kronor och slutlönen 4.523 kronor.

Jämlikt övergångsbestämmelserna till tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens befattningshavare skall barnträdgårdslärarinna, som anställts å ordinarie stat före den 1 januari 1945, så länge hon kvarstår i 4. och 5. löneklasserna inom lönegrad 4 äga att uppbära ett tillägg till lönen motsvarande skillnaden mellan lönebeloppet i förutvarande lönegruppen 23: 1 och 4: 4 respektive 23: II och 4: 5. Bestämmelsen avser att förebygga löneminskning för de barnträdgårdslärarinnor, vilka vid reglementets ikraftträdande redan anställts på ordinarie stat, enär avlöningsförmånerna vid grundlön och med ett ålderstillägg enligt den gamla löneplanen något översteg den nuvarande lönen. För ordningens skull och för förebyggande av varje misstag vill löne- och avtalsnämnden särskilt understryka, att denna bestämmelse icke gäller sådana barnträdgårdslärarinnor, vilka anställas såsom ordinarie efter den 1 januari 1945.

Befattningarna synas böra inrättas från och med den 1 januari 1946.

Med åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1946 inrätta ytterligare två befattningar såsom barnträdgårdslärarinna å ordinarie stat vid Västerås stads barnstugor med placering i lönegrad 4 av den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt *att* bemyndiga barnstugestyrelsen att besätta de sålunda nyinrättade befattningarna med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i yttrande den 4 oktober 1945 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar biträda löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

N:r 209. Inrättande av en ordinarie befattning som polissyster.

Polisnämnden har uti en den 23 januari 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Med överlämnande av bilagda av polismästaren muntligen tillstyrkta framställning från extra polissystern Anna Norryd, att befattningen som polissyster måtte uppföras å ordinarie stat samt att hon från och med den 1 januari 1945 måtte bliva tillerkänd lön i likhet med polissystrar i jämförliga städer, får polisnämnden anföra.

Polisnämnden, som efter utredning i ärendet konstaterat, att befattningen som polissyster härstädes är synnerligen välbehövlig och lämplig, vill för sin del tillstyrka att befattningen uppföres å ordinarie stat från den 1 april 1945. Utredningen har vidare givit vid handen att grundlönerna för dylika befattningar i med Västerås jämförliga städer variera mellan 3.000 och 3.475 kronor plus dyrtidstillägg av varierande storlek. Med hänsyn härtill samt på grund av det ansvar och de arbetsuppgifter, som åvilar polissystern härstädes, anser polisnämnden att befattningen i lönehänseende bör jämställas med kontorsbiträde av 1. klass.

På grund av vad sålunda anförts får polisnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta *att* befattningen som polissyster vid härvarande poliskår från och med

den 1 april 1945 uppföres å ordinarie stat med placering i samma lönegrad som kvinnligt kontorsbiträde av 1. klass.

Löne- och avtalsnämnden har uti ett den 24 september 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Polisnämndens framställning grundar sig på en av nuvarande extra polissystern Anna Norryd till polisnämnden den 15 januari 1945 ingiven framställning, vari framhållits bland annat följande.

I befattningen som polissyster inginge även skyldigheten att efter det avslutade arbetet för dagen när som helst på dygnet vara beredd att tjänstgöra. Det inträffade emellanåt, att polissystern mitt på natten kallades till polisstationen för att avvisitera anhållna kvinnor eller tjänstgöra vid andra förrättningar av skilda slag. Polissystern måste därför ständigt vara anträffbar. Tjänsten vore till följd härav många gånger synnerligen nervpåfrestande. Polissystern hemställde sålunda, att få komma i åtnjutande av skäliga löneförmåner jämfört med vad polissystrarna i andra städer erhölle ävensom att tjänsten bleve placerad å ordinarie stat.

Enligt vad som inhämtats angående polissysterns tjänstgöringsförhållanden har hon sedan den 1 mars 1942 varit anställd såsom skrivbiträde och polissyster å kriminalavdelningen. Under hennes första anställningstid ha därvid skrivbiträdesgöromålen varit övervägande men under hand har hon alltmera tilldelats de uppgifter, som tillkomma en polissyster. Sålunda biträder hon vid hämtning av kvinnor och minderåriga och är närvarande vid förhör med dessa. Hon verkställer förpassningar av kvinnor till andra orter samt har fått ombesörja inställelse av kvinnor till läkare här i staden. Härutöver har hon hållit självständiga förhör med kvinnor och minderåriga och därvid uppsatt förhörsprotokoll.

Polissystern har under föregående år genomgått särskild polissysterkurs vid statens polisskola i Stockholm och därvid jämte 20 andra polissystrar erhållit betyg såsom examinerad polissyster.

En jämförelse med förhållandena i städerna Göteborg, Norrköping, Hälsingborg, Örebro, Borås, Uppsala, Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Lund och Kristianstad utvisar, att befattningarna i samtliga ovannämnda städer utom tre, nämligen Uppsala, Jönköping och Lund äro inrättade på ordinarie stat. Med bortseende från de tre största städerna samt sistnämnda tre städer, där befattningarna äro å extra stat, utgör genomsnittslönen inklusive rörligt tillägg vid begynnelselön cirka 4.170 kronor och vid slutlön cirka 5.170 kronor. I örebro, där motsvarande befattning nyligen placerats på ordinarie stat, utgöra samma löner respektive 4.368 och 5.581 kronor.

Genomsnittssiffrorna torde göra en inplacering i 6. lönegraden i stadens löneplan motiverad. Inklusive rörligt tillägg utgör begynnelselönen i nämnda lönegrad 4.194 kronor och slutlönen 5.314 kronor. Polissysterbefattningen skulle vid en dylik placering komma i samma lönegrad som extra poliskonstapel och en lönegrad under ordinarie poliskonstapel, vilket även torde överensstämma med förhållandena i flertalet jämförbara städer.

Polissystern åtnjuter för närvarande sedan den 1 maj 1945 tills vidare lön enligt 5. löneklassen, där lönen exklusive rörligt tillägg utgör 3.204 kronor och inklusive dylikt tillägg 3.908 kronor.

Då ett permanent behov av befattningen synes föreligga och med hänsyn till den efterfrågan, som för närvarande bland städerna råder å kvalificerade polissystrar,

synes tjänsten böra göras ordinarie med den av löne- och avtalsnämnden föreslagna placeringen från och med nästa års ingång.

Åberopande vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1946 inrätta en befattning såsom polissyster å ordinarie stat med placering i 6. lönegraden av den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen, *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet härom länsstyrelsen för fastställelse samt *att* bemyndiga polisnämnden att i vederbörlig ordning gå i författning om befattningens besättande med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har uti ett den 4 oktober 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar biträda löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

N:r 210. Inrättande av en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å barnavårdsbyrån.

Barnavårdsnämnden har uti en den 10 september 1945 till löne- och avtalsnämnden avlåten skrivelse anfört följande:

För tre år sedan begärde och erhöll barnavårdsnämnden anslag till anställande av ett extra skrivbiträde å barnavårdsmännens avdelning å Fattigvårds- och barnavårdsbyrån. Ehuru det stod klart för nämnden redan från början, att behovet av denna arbetskraft hade stadigvarande karaktär, ansåg nämnden dock lämpligast att, i avbidan på vidare erfarenhet, befattningen tills vidare inrättades som extra. Numera har erfarenheten givit vid handen, att tjänsten är oundgänglig, detta så mycket mer som ett merarbete på barnavårdsmännens verksamhetsområde uppstår genom inkorporeringen av Badelunda socken. Det är också angeläget, att denna tjänst har sådan karaktär, att det är möjligt att förvärva och behålla önskvärda krafter i arbetet.

Barnavårdsnämnden får under åberopande av vad sålunda anförts hemställa att Löne- och avtalsnämnden måtte föreslå Stadsfullmäktige inrättande av en kvinnlig kontorsbiträdestjänst av II klass å barnavårdsmännens avdelning å fattigvårds- och barnavårdsbyrån från och med den 1/1 1946.

Löne- och avtalsnämnden har uti ett den 24 september 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Med överlämnande av barnavårdsnämndens skrivelse får löne- och avtalsnämnden, vilken icke funnit anledning till erinran emot barnavårdsnämndens framställning, under erinran, att befattningen ifråga är placerad i lönegrad 3 i löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare samt att begynnelse- och slutlönerna exklusive dyrtidstillägg i nämnda lönegrad utgöra resp. 2.784 och 3.438 kronor samt samma löner inklusive dyrtidstillägg utgöra 3.396 och 4.194 kronor, tillstyrka stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1946 inrätta en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å barnavårdsmännens avdelning å fattigvårds- och barnavårdsbyrån med placering i lönegrad 3 i den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt *att* bemyndiga barnavårdsnämnden att besätta ifrågavarande befattning med ordinarie tjänsteinnehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 4 oktober 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar biträda barnavårdsnämndens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag i ärendet.

N:r 211. Omändring av befattningen som kanslikonstapel till en befattning som bitr. överkonstapel vid ordningspolisen.

Polismästaren har uti en den 23 januari 1945 till polisnämnden avlåten skrivelse anfört följande:

På framställning av kanslikonstapeln å poliskammaren Hans Gustav Runfeldt får jag hemställa att Nämnden vidtager åtgärder för sådan ändring av den av Runfeldt innehavda befattningen, att densamma placeras i biträdande överkonstapels tjänstegrad.

Som skäl för denna hemställan får jag anföra att befattningen, efter vad som framgår av betänkandet till polisväsendets förstatligande, troligen kommer att sakna motsvarighet i den statliga poliskåren. Svårigheter kan därvid komma att uppstå vid placering av innehavaren av kanslikonstapelsbefattningen i annan tjänstegrad. Däremot har i betänkandet föreslagits fyra biträdande överkonstaplar mot nuvarande två. Det synes därför lämpligt, att kanslikonstapelns tjänsteställning redan nu klart och tydligt angives. Då befattningen som kanslikonstapel är förenad med samma lön som utgår till biträdande överkonstapel, synes därför kanslikonstapeln böra tilldelas biträdande överkonstapels tjänstegrad.

Jämlikt bestämmelserna i 4 kap. 37 § Normalinstruktion för polispersonal framgår, att inspektions- (bitr. överkonstapel) och kriminalkonstaplar jämställas i fråga om förmanskap. Då det av kanslikonstapelsbefattningens nuvarande placering icke kan utläsas, att densamma är placerad i någon förmansställning jämställd med inspektions- och kriminalkonstapel, oaktat löneförmånerna äro desamma, kan den olägenheten uppkomma, att det ej är fullständigt otvetydigt, att Runfeldt kan utöva förmansskap. Det kan dessutom för befattningshavaren vid sökande av befordran till överkonstapelstjänst, som ligger närmast högre i lönehänseende, komma att inverka menligt vid beräknande av tjänstetid i befälsställning.

Med anledning av det sagda får jag hemställa, att Nämnden hos stadsfullmäktige måtte göra framställning om ändring av kanslikonstapelstjänsten till biträdande överkonstapelstjänst.

Löne- och avtalsnämnden har uti ett den 24 september 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Polisnämnden har vid sammanträde den 7 april 1945 med biträdande av polismästarens förslag hemställt, att löne- och avtalsnämnden ville hos stadsfullmäktige förorda bifall till förslaget.

I anledning härav får löne- och avtalsnämnden i ärendet anföra följande.

Ifrågavarande befattning som kanslikonstapel har inrättats genom stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1943 i samband med då företagen omorganisation av stadens poliskår. Tidigare voro två poliskonstaplar kommenderade till poliskammaren men genom omorganisationen ersattes den ena av dessa poliskonstaplar av ett

ordinarie kvinnligt kontorsbiträde av I. klass. Den för ärendets utredning av stadsfullmäktige tillsatta poliskommittén framhöll i sitt betänkande, att även efter inrättande av tjänsten såsom polisnotarie behov komme att kvarstå av en poliskonstapel med befälsutbildning, vilken hade sin tjänstgöring huvudsakligen förlagd till poliskammaren och att denna befattningshavare borde erhålla samma lön som kriminalkonstapel. Tjänsten föreslogs av tvenne reservanter inom kommittén böra erhålla benämningen kanslikonstapeltjänst.

Stadsfullmäktige beslöto efter tillstyrkan av löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren i denna del inrätta en befattning såsom kanslikonstapel i dåvarande 29. lönegruppen eller samma lönegrupp, vari befattningarna såsom kriminalkonstapel och biträdande överkonstapel tidigare voro placerade.

Efter det att befattningarna såsom kanslikonstapel, biträdande överkonstapel och kriminalkonstapel från och med den 1 juli 1944 uppflyttats i lönegrupp 31, ha befattningarna i samband med stadsfullmäktiges antagande av nya löneplanen för stadens befattningshavare samtliga placerats i lönegrad 8 i den nya löneplanen.

Sedan löne- och avtalsnämnden inhämtat länsstyrelsens yttrande i frågan, har länsstyrelsen meddelat, att hinder mot ändrad benämning av befattningen icke från länsstyrelsens sida torde komma att möta under villkor, att tjänsten icke besattes med annan person än sådan, som ägde föreskriven kompetens för erhållande av befattningen som biträdande överkonstapel vid ordningspolisen samt att i föreskrifterna för befattningen intoges bestämmelse att tjänstgöringen huvudsakligen skulle vara förlagd till poliskammarens kansli.

Enligt vad polismästaren meddelat äger den nuvarande innehavaren av kanslikonstapelbefattningen den sålunda angivna kompetensen.

Med hänsyn till de skäl, som av polismästaren i ärendet anförts, och då den ifrågasatta omändringen av kanslikonstapelbefattningen icke påverkar befattningens lönesättning eller i övrigt rubbar den av fullmäktige antagna nya löneplanen finner löne- och avtalsnämnden skäl ej föreligga att motsätta sig framställningen dock under förutsättning, att de av länsstyrelsen föreskrivna villkoren iakttagas.

Åberopande vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta *att* den i lönegrad 8 av stadens löneplan upptagna befattningen såsom kanslikonstapel från och med den 1 oktober 1945 skall — med bibehållen placering i nämnda lönegrad — omändras till en befattning som biträdande överkonstapel vid ordningspolisen med tjänstgöring hos poliskammaren.

Drätselkammaren har uti ett den 4 oktober 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar biträda löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

N:r 212. Pension till rättaren J. E. Tillman.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 24 september 1945 till stadsfullmäktige avgiven skrivelse anfört följande:

Hos lantegendomsnämnden har rättaren vid Malma gård J. E. Tillman hemställt om pension från och med den 1 maj 1945, enär han den 6 april 1945 uppnått 65 års ålder. Tillman har härvid hemställt, att hans pension finge utgå ”efter samma grun-

der som för stadens befattningshavare". Tillman, vilken är född den 6 april 1880, har enligt intyg från jordbruksförvaltaren varit oavbrutet anställd i stadens tjänst sedan den 1 november 1916 och har följaktligen 28 hela tjänsteår i anställning inom staden.

Vid sammanträde den 22 september 1945 har lantegendomsnämnden under förmälan, att Tillman med framställningen avsåge, att hans pensionsunderlag skulle beräknas efter en lön av 3.500 kronor och pensionen till 65 % därav, tillstyrkt att pensionsunderlaget beräknades efter angivet belopp, vilket motsvarade den till honom utgående lönen exklusive dyrtidstillägg.

Tillman är icke anställd å ordinarie stat, varför pensionsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare icke å honom äger tillämpning.

Enligt pensionsreglementet för stadens arbetare utgör pensionsunderlaget för rättare vid stadens lantbruk 2.700 kronor. Därest bestämmelserna i sistnämnda reglemente tillämpas skall Tillman erhålla en avkortad pension med 1.638 kronor, medan om pensionen beräknas efter ett pensionsunderlag av 3.500 kronor samt efter de grunder, som i övrigt gälla för stadens befattningshavare och arbetare, densamma skall utgöra 2.124 kronor, i båda fallen jämte rörligt tillägg därå. Beräknas pensionen efter samma grunder, som ifråga om renhållningsförman å ordinarie stat, skall pensionen utgöra 3.117 kronor per år räknat.

Tillman har ursprungligen åberopat, att han vid sin anställning år 1916 erhöll löfte om att erhålla samma pensionsförmåner som förmannen vid renhållningsverket. Verkställd utredning har icke kunnat bringa någon klarhet över huru härmed förhåller sig. Tillman har emellertid numera förklarat sig nöjd, därest pensionsunderlaget beräknas efter en lön av 3.500 kronor och pensionen till 65 % därav.

Med hänsyn till Tillmans förmansställning och hans långa tjänstetid hos staden samt att Tillman måste betraktas såsom extra befattningshavare, synes det skäligt, att pensionen beräknas efter ett högre pensionsunderlag än det för arbetarna gällande eller 2.700 kronor. Löne- och avtalsnämnden finner i likhet med lantegendomsnämnden, att Tillmans pensionsunderlag bör bestämmas till 3.500 kronor. I övrigt synes vid beräknande av pensionsbeloppet bestämmelserna i pensionsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare böra finna tillämpning.

Tillman bör sålunda enligt nämndens förmenande tillerkännas avkortad pension med 28/30 av hel pension, eller då hel pension för befattningshavarna utgör 65 % av underlaget, ett belopp av 2.124 kronor per år. Å pensionen skall utgå rörligt tillägg i enlighet med de för stadens pensionstagare i övrigt gällande grunder.

Åberopande vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta *att* tillerkänna rättaren J. E. Tillman en årlig pension av 2.124 kronor från och med den 1 maj 1945 under hans återstående livstid.

Drätselkammaren har uti ett den 4 oktober 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren finner ej skäl till erinran emot löne- och avtalsnämndens förslag, enligt vilket Tillmans egen-pension skulle beräknas å ett pensionsunderlag av 3.500 kronor med tillämpning i övrigt av bestämmelserna i pensionsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har icke i förvarande sammanhang tagit ställning till frågan angående vilka grunder, som skola tillämpas vid beräkning av familjepensionen.

Drätselkammaren anser, att i förvarande sammanhang även denna fråga bör komma under bedömande. Som bekant erlägger stadens ordinarie befattningshavare icke några pensionsavgifter för egen pension men väl för familjepension. Vid bestämmandet av Tillmans familjepension bör enligt drätselkammarens förmenande hänsyn tagas till att några avgifter av denne icke erlagts till staden. Under sådana förhållanden synes familjepensionen icke böra beräknas å högre pensionsunderlag än det för rättare vid stadens lantbruk föreskrivna eller 2.700 kronor.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna rättaren J. E. Tillman en årlig egenpension av 2.124 kronor från och med den 1 maj 1945 under hans återstående livstid samt

att efter Tillmans frånfälle familjepension må utgå efter ett pensionsunderlag av 2.700 kronor och i övrigt under de förutsättningar och enligt de grunder, vilka finnas stadgade ifråga om familjepension för stadens ordinarie befattningshavare.

N:r 213. Anskaffande av en automatisk telefonväxel.

Drätselkammaren har uti en den 4 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 25 maj 1944 beviljade stadsfullmäktige anslag för anordnande av en gemensam telefonväxel för flertalet av stadens förvaltningar. Denna telefonväxel är en manuell växel i det att växeln betjänas av för närvarande två telefonister, vilka koppla samtliga såväl ingående som utgående samtal. Samma är förhållandet med de interna samtalen inom verken.

Drätselkammaren framhöll i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 maj 1944, att möjligheter förelåge att längre fram efter krigets slut utbyta den manuella växeln mot en automatisk växel, därvid det belopp, som erlagts för den manuella växeln, komme att avräknas från kostnaden för den automatiska växeln. En automatiserad växel skulle i åtskilliga avseenden medföra fördelar. Vederbörande tjänsteman kan härigenom själv direkt utan anlitande av växeln komma ut på linjen och kan själv koppla samtal till andra apparater inom stadens förvaltningar. En automatisk växel skulle kunna betjänas av endast en telefonist i stället för såsom nu två. Enligt infordrat anbud uppgå nettokostnaderna för automatisk enmansväxel till 27.670 kronor. Emellertid har drätselkammaren funnit ur flera synpunkter fördelaktigare för staden om en tvåmansväxel omedelbart anskaffas. Nettokostnaden härför uppgår till 29.925 kronor varför merkostnaderna i förhållande till enmansväxel bliva endast obetydliga. En tvåmansväxel medför ej att antalet linjer nu ökas men innebär den fördelen, att en extra telefonist kan tillfälligt rycka in om växeln någon gång skulle bli överbelastad. Om tvåmansväxel omedelbart anskaffas blir kostnaden cirka 1.500 kronor lägre än om man nu nöjer sig med en enmansväxel och senare önskar övergå till tvåmansväxel. Kostnadsökningen i fråga om årsavgift uppgår vid enmansväxel till 1.420 kronor per år och vid tvåmansväxel till 1.620 kronor per år.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för anordnande av automatisk telefonväxel för flertalet av stadens förvaltningar anvisa ett förslagsanslag av 30.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas i 1946 års stat.

N:r 214. Upptagande av lån samt täckning av vissa under år 1945 beslutade utgifter.

Drätselkammaren har uti en den 4 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige hava nedannämnda dagar anvisat följande anslag att utgå av lånemedel.

1.	Utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan, del av anslag (Stfm. 28/10 1943)	74.400: —
2.	Vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet, del av anslag (Stfm. 28/10 1943)	3.000: —
3.	Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1944 (Stfm. 20/12 1943)	40.000: —
4.	Anläggande av vatten- och avloppsledningar inom djuphamnen, del av anslag kr. 59.500: — (Stfm. 21/6 1944)	49.500: —
5.	Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen (Stfm. 26/10 1944)	150.000: —
6.	Ombyggnad av kaj vid pråmån i äldre hamnen (Stfm. 26/10 1944)	70.000: —
7.	Anläggande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde, del av anslag kr. 44.000: — (Stfm. 21/6 1944)	14.000: —
8.	Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1945 (Stfm. 20/12 1944)	40.000: —
9.	Anordnande av transformatorstation å stg. n:r 264 K (Köpingsvägen 55) (Stfm. 21/6 1944)	8.000: —
10.	Framdragande av vatten- och avloppsledningar för området mellan Hyttan och Djuphamnen, del av anslag kr. 135.000: — (Stfm. 30/3 1944)	123.000: —
11.	Anläggande av vatten- och avloppsledningar inom djuphamnen, del av anslag kr. 59.500: — (Stfm. 21/6 1944)	10.000: —
12.	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Andelsslakteriet, del av anslag kr. 104.000:— (Stfm 21/6 1944)	74.000: —
13.	Framdragande av vatten- och avloppsledningar inom del av Gideonsberg (Stfm. 26/10 1944)	35.000: —
14.	Tillbyggnad av Herrgärdsskolan och Korsängsskolan (Stfm. 20/12 1944)	760.000: —

15. Utbyggnad av transformatorstation och ledningsnätet för bostadsområdet väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 25/1 1945 § 14)	13.500: —
16. Utbyggnad av transformatorstationen i Aseastaden med ytterligare en transformator på 400 kVa jämte instrumentering och erforderliga jordkabelledningar (Sfm. 25/1 1945 § 15)	27.000: —
17. Utsträckning av högspänningsledning från ovannämnda transformatorstation c:a 450 m norrut samt anläggning av en provisorisk sektionstransformator (Stfm. 25/1 1945 § 15)	7.500: —
18. Uppförande av pensionärshem å tomt väster om Krutkällarbacken (Stfm. 22/2 1945 § 31)	142.500: —
19. Anordnande av vatten- och avloppsledningar från Vargbogatan 320 m öster ut i Klockartorpsgatan (Stfm. 22/2 1945 § 32)	20.300: —
20. Anläggning av en 6 kV högspänningsledning samt en transformator på 300 kVa jämte instrumentering och erforderliga jordkabelledningar å område invid Sommarro (Stfm. 22/2 1945 § 33)	40.700: —
21. Utbyggnad av vågbrytaren i djuphamnen (Stfm. 22/2 1945 § 34)	30.000: —
22. Förstärkning av transformatorstation vid Kopparbergsvägen mm (Sfm. 28/3 1945 § 68) ..	34.000: —
23. Utförande av vatten- och avloppsledningar för område beläget omedelbart nordost om nya Björnövägen samt mitt emot CVV (Stfm. 31/5 1945 § 134)	20.000: —
24. Uppförande av ny skollovskolonibyggnad vid sjön Rossvalen i Gusselby utanför Lindesberg (Stfm. 31/5 1945 § 138)	195.000: —
25. Byggnadskostnader för ett daghem å st. äg. 1789 A (Stfm. 31/5 1945 § 139) ..	130.000: —
26. Uppförande av ny transformatorstation i gamla hamnen (Stfm. 28/6 1945 § 167) ..	12.000: —
27. Uppförande av ladugård och anordnande av tvenne bostadslägenheter vid Nordanby (Stfm. 28/6 1945 § 172)	220.000: —
28. Ersättning till Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag för markförvärv m. m. enligt avtal av den 14 och 18 juni 1945 (Stfm. 30/8 1945 § 212)	425.000: —
29. Vatten- och avloppsledningar till Gideonsberg (Stfm. 27/9 1945)	37.000: —
30. Anskaffande av 2 brosvängkranar för östra kajen (Stfm .27/9 1945) ..	400.000: —
Kronor	3.205.400: —

Av ovannämnda anslag skulle de under 24. och 25. samt av anslaget under 27. ett belopp om 45.000 kronor täckas genom femårigt lån.

För samtliga anslag gäller att Kungl. Maj:ts tillstånd till låns upptagande ej begärts och att sålunda ej heller lån ännu upptagits.

Av ovan omförmälda arbeten torde byggande av den nya ladugården vid Nordanby, n:r 27, knappast komma till utförande under 1946. Den under n:r 28 omförmälda ersättningen till S. W. B. skall ej erläggas förrän 1950. Slutligen torde de under n:r 30 omförmälda kranarna ej kunna levereras förrän 1947. Med hänsyn härtill torde sålunda från upplåning för närvarande kunna undantagas de under n:ris

27, 28 och 30 omförmälda anslagen å tillhopa 1.045.000 kronor, varav 45.000 kronor avser 5-årigt lån.

Med hänsyn till tillämpad praxis torde man få räkna med en amorteringstid av 20 år beträffande ledningsarbeten och en amorteringstid av 25—30 år beträffande fastigheter och markförvärv. Av de härovan omförmälda anslagen torde därför de under n:ris 14 och 18 med sammanlagt belopp av 902.500 kronor böra täckas med 25-årigt lån och återstoden, som nu bör upplånas, med undantag av de anslag, som skola täckas av 5-årigt lån, kr. 325.000, böra täckas genom 20-årigt lån. Sammanställningen under denna avdelning skulle sålunda bliva denna:

25-årigt lån	902.500: —
20-årigt lån	932.900: —
5-årigt lån	325.000: —
Återstår att senare upplåna (varav 45.000 kr. i 5-årigt lån)	1.045.000: —
Kronor	3.205.400: —

Under 1945 ha vidare följande utgifter beslutats, varvid samtidigt bestämts att anslagstäckningen skulle fastställas i samband med budgetens uppgörande:

a) Inköp av Nestor n:r 1	300.000: —
b) Inköp av Rocklunda egendom	401.000: —
c) Inköp av div. ecklesiastik mark	137.000: —
d) Inköp av Metallverkens fastigheter, Malmabergsgatan	250.000: —
e) Markbyte med Asea efter frånräknande av vad Asea kontant betalar staden	339.000: —
f) Flyttningskostnad samt inlösen av hus i samband med markbyte med Asea	182.000: —
g) Inköp av st.-äg. 1900 (Tegnérgatan/Malmabergsgatan)	83.000: —
h) Inköp av Gränsta n:r 8	32.000: —
i) Inköp av Gränsta n:r 7	35.000: —
j) Inköp av Lennart n:r 7	325.000: —
k) Inköp av Lennart n:r 1	286.000: —
l) Inköp av gatumark från Knut n:r 1	135.000: —
Kronor	2.505.000: —

Drätselkammaren har funnit det angeläget att stadsfullmäktige redan nu taga ställning till hur nu omförmälda anslag skola täckas och får härutinnan framlägga följande förslag:

De under a), b), e) och k) (sistnämnda med undantag av handpenningen 86.000 kr., motsvarande ungefär värdet av gatumarken), föreslås täckta genom 25-årigt lån	1.240.000: —
De under f) och l) nämnda anslagen samt handpenningen under k) föreslås uttaxerade	403.000: —
De under c), g), h), i) och j) nämnda anslagen föreslås täckta genom 5-årigt lån	612.000: —

Det under d) omförmälda anslaget täckes av reserverade köpeskillingsmedel	250.000: —
Kronor	2.505.000: —

Under förutsättning av bifall till ovanstående skulle följande täckningsbeslut gälla:

25-årigt amorteringslån med Kungl. Maj:ts tillstånd	2.142.500: —
20-årigt amorteringslån med Kungl. Maj:ts tillstånd	932.900: —
5-årigt amorteringslån på underställningsfri lånerätt	982.000: —
Uttaxeras	403.000: —
Reserverade köpeskillingsmedel	250.000: —
Återstår att senare upplåna	1.000.000: —
Kronor	5.710.400: —

Ovan omförmälda upplåning torde i vad den avser 20-årigt och 25-årigt amorteringslån böra snarast möjligt underställas Kungl. Maj:ts prövning. Beträffande det 5-åriga amorteringslånet synes detsamma med hänsyn till stadens för närvarande goda likviditet ej nu behöva upptagas men beslut om att bemyndiga drätselkammaren att vid behov upptaga detsamma bör nu fattas. Beträffande det för uttaxering föreslagna beloppet vill drätselkammaren meddela, att ett belopp av 135.000 kronor, avseende förvärv av gatumark från Knut nr 1, ej nödvändigtvis behöver uttaxeras under 1946 med hänsyn till att betalningen skall erläggas först 1948. Drätselkammaren kommer att taga ställning härtill vid budgetbehandlingen.

Med hänvisning till ovanstående får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att i den mån därom tidigare ej beslutats för täckning av ovan omförmälda utgifter anslå *dels* kr. 5.057.400 att täckas av lånemedel, *dels* kr. 250.000 att täckas av reserverade köpeskillingsmedel, *dels ock* kr. 403.000 att täckas av uttaxerade medel;

att genom drätselkammaren hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att få upptaga *dels* ett 25-årigt amorteringslån å kr. 2.142.500, *dels ock* ett 20-årigt amorteringslån å kr. 932.900 samt bemyndiga drätselkammaren att vidtaga samtliga åtgärder som erfordras för lånens upptagande och utkvitterande;

att bemyndiga drätselkammaren att med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt i mån av behov upptaga och utkvittera ett 5-årigt amorteringslån å kr. 982.000 samt

att anhålla om Kungl. Maj:ts tillstånd att framdeles genom upptagande av amorteringslån, varom beslut i sinom tid skall underställas Kungl. Maj:ts prövning, bestrida utgifter om tillhopa 1.000.000 kronor.

N:r 215. Ersättning till befattningshavare för användande av egen bil i tjänsten.

Drätselkammaren har uti en den 4 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

En av drätselkammaren företagen undersökning har givit vid handen, att grunderna för bestämmande av ersättning till tjänstemän, vilka i stadens tjänst använda egna automobiler, vid de olika verken skifta tämligen väsentligt. Särskilt har drätselkammaren funnit det anmärkningsvärt, att i förhållande till olika förvaltningar vid försäljning av metangas tillämpats olika priser.

Det framstår såsom i hög grad önskvärt, att så långt möjligt enhetliga bestämmelser utfärdas angående såväl gaspriset som ersättningarna för tjänstebil. I sådant syfte och för att binda de olika förvaltningarna vid dessa regler synas stadsfullmäktige böra uppdraga åt drätselkammaren att å fullmäktiges vägnar utfärda dylika föreskrifter, gällande för samtliga stadens förvaltningar.

Med åberopande av vad sålunda framhållits får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att föreskriva att överenskommelse med befattningshavare därom, att denne vid resor i stadens tjänst skall använda eget motorfordon, endast må träffas under de villkor, drätselkammaren kan finna skäligt föreskriva ävensom att uppdraga åt kammaren att utarbeta så vitt möjligt enhetliga grunder för dylika överenskommelser.

N:r 216. Anslag till Västmanlands Samhjälp.

Föreningen Västmanlands Samhjälp har uti en den 14 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande.

Föreningen Västmanlands Samhjälp bedriver sedan den 16 april 1937 sjömansvårdsverksamhet genom öppethållande av läsrum för sjömän, numera beläget i fastigheten Smedjegatan 15, Västerås.

Detta läsrum är livligt uppskattat av de sjömän, som besöka Västerås, vilket den höga besöksfrekvensen utvisar. Under åren 1943 och 1944 var besöksantalet 5.092 och 3.747. Sistnämnda år skulle besöksantalet ha varit högre, om ej sjöfarten under andra halvåret varit så gott som helt indragen på grund av krigsförhållandena.

Emedan sjömännen i väntan på sjöanställning eller under ledighet från arbetet å båtar, som anlöpt hamnar i Västerås, sakna fast bostad eller samlingslokal, har föreningens läsrum för sjömän, som tidigare endast varit öppet om kvällarna, upplåtits för dem även om dagarna. En bidragande orsak till att sjömännen gärna söka sig till Västerås är, att länets arbetsförmedling förser till Köping inkommande båtar med arbetskraft. Det kan även nämnas att upprop till sjömönstring försiggår å läsrummet.

Under en följd av år har föreningen haft förmånen att kostnadsfritt få disponera lokaler i stadens fastighet Stora Torget 4. Sedan dessa lokaler tagits i bruk för annat

ändamål, har föreningen för att kunna uppehålla sjömansvården fått förhyra andra lokaler mot erläggande av hyresersättning.

Öppethållandet och skötseln av läsrummet har redan förut vållat föreningen, som ju är beroende av frivilliga gåvor, betydande svårigheter. Utgiften för lokalhyra liksom den utsträckta tiden för öppethållandet av läsrummet har nu ytterligare belastat föreningens ekonomi.

Föreningen Västmanlands Samhjälp får med anledning av vad som här ovan anförts vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige i Västerås måtte besluta att för nästkommande budgetår bevilja anslag om Sexhundra kronor till den av Föreningen Västmanlands Samhjälp bedrivna sjömansvårdsverksamheten i Västerås.

Drätselkammaren har i häröver den 11 oktober 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren har tagit del av föreningens räkenskaper och statförslag och får, under hänvisning till att föreningen för ifrågavarande verksamhet tidigare beviljats anslag dels under 1943 med 300 kronor och dels under 1944 med 1.000 kronor till lokalernas iordningställande, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att lämna Föreningen Västmanlands Samhjälp ett anslag för år 1946 om 600 kronor som bidrag till den av föreningen bedrivna sjömansvårdsverksamheten i Västerås samt

att ifrågavarande anslag skall täckas av uttaxerade medel i 1946 års stat.

N:r 217. Anslag till Västerås hemvärn.

Hemvärnsområdesbefälhavaren har uti en den 1 oktober 1945 till drätselkammaren avlåten skrivelse anfört följande:

Under de senaste åren har drätselkammaren anvisat anslag till gäldande av kostnaderna för Västerås hemvärns skjututbildning med 3.000 kronor om året. Anslaget har använts till målmaterial, avlöning åt markörer, kostnader för anordnande av fältskjutningar och arvode till ammunitionsförvaltaren.

Västerås hemvärn är fortfarande för sin verksamhet beroende av anslag från Västerås stad, då de medel, som insamlats på frivillig väg, ej på långt när förslå till verksamheten och i första hand måste gå till hjälp med personlig utrustning för de hemvärnsmän, vilkas ekonomi ej tillåter anskaffning av de delar av sådan utrustning, som staten ej består.

Staten lämnar ej några som helst anslag till kostnader för skjutning utöver ammunition, som ställes till förfogande, ej heller för vård av intendentur- och tygmaterial, vilket arbete kräver en mans hela fritid, och som därför ej kan utföras utan att ersättning lämnas åt vederbörande för tidsspillan.

Arbetet på hemvärnsexpeditionen är även av den omfattning, att områdesbefälhavaren måste ha hjälp med detsammas utförande, och då enbart mottagningen på expeditionen håller biträdet bundet fyra timmar varje vecka, kan det ej krävas, att biträdet skall utföra arbetet enbart av intresse för hemvärnet och utan någon ersättning för offrad tid.

Under hänvisning till det stora behov av medel för bedrivande av hemvärnets verksamhet som föreligger, får jag därför vördsamt anhålla, att anslag måtte beviljas Västerås hemvärn för dess arbetsår 1/7 1945—30/6 1946 med 3.000 kronor att användas för ovan angivna ändamål.

Drätselkammaren har i häröver den 11 oktober 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Fråga om en kommuns rätt att anslå medel till hemvärnet har prövats i ett rättsfall av år 1941, varigenom fastslogs att beviljande av anslag till hemvärnet icke tillhör de angelägenheter, som kommun äger vårda. Emellertid har en av Kungl. Maj:t tillsatt kommitté, 1945 års hemvärnskommitté, den 25 juli 1945 framlagt förslag till lag om rätt för vissa kommuner att anslå medel till hemvärnets verksamhet m. m. Detta lagförslag är för närvarande ute på remiss och kommer troligen att föreläggas riksdagen i höst eller lagtima riksdagen 1946. Stadsfullmäktige hava tidigare beviljat Västerås hemvärn årliga anslag och med hänsyn härtill och i betraktande av, att numera faktiskt föreligger ett lagförslag om rätt för kommun att anslå medel till hemvärnets verksamhet, har drätselkammaren ansett sig böra förorda, att stadsfullmäktige bifalla den föreliggande framställningen. Drätselkammaren är dock i princip ense med Svenska Stadsförbundets styrelse, som i sitt yttrande över lagförslaget med skärpa hävdar att det bör ankomma på staten att sörja för hemvärnet i sådan utsträckning, att någon ekonomisk medverkan därtill från kommunernas sida icke bliver behövlig.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja Västerås hemvärn ett anslag å 3.000 kronor för arbetsåret 1/7 1945—30/6 1946 samt

att anslaget täckes av uttaxerade medel i 1946 års stat.

N:r 218. Fastställande av skogsaccis för 1945.

Drätselkammaren har uti en den 11 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Jämlikt lagen den 28 september 1928 om skogsaccis utgår vid avverkning av skog med visst i lagen omförmält undantag till den kommun, inom vilken skogen är belägen, för det avverkade virket skogsaccis i förhållande till virkets genom taxering fastställda rotvärde.

Skattesatsen fastställes som bekant i stad av stadsfullmäktige. Accisen utgår å det taxerade rotvärdet efter en skattesats, vilken för 100 kronor utgör ¼ av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna 5 åren utdebiterades inom kommunen, därvid emellertid nämnda skattesats jämkas till närmast högre 5-tal ören.

Utdebiteringen inom kommunen för de sista 5 åren har i medeltal uppgått till kronor 6: 73 och ¼ härav uppgår till kronor 1:6825. Efter förut omförmäld jämkning till närmast högre 5-tal ören skall skogsaccisen för år 1945 sålunda utgöra kronor 1: 70 per 100 kronors rotvärde.

Skogsaccisen för år 1944 uppgick, beräknad efter enahanda grunder, till kronor 1: 70 per 100 kronors rotvärde.

Åberopande vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att fastställa skattesatsen för 1945 års skogsaccis till kronor 1: 70 per 100 kronors rotvärde.

N:r 219. Förslag till arbetsordning för Västerås stads stadsfullmäktige.

Beredningsutskottet har i en den 10 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadsfullmäktige i Västerås ha fullmäktige i staden den 4 december 1888 antagit särskild arbetsordning. Ehuru arbetsordningen är i hög grad föråldrad, har icke företagits någon allmän översyn av densamma. Då arbetsordningen antogs, gällde Kungl. förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse i stad. Denna förordning har sedermera efterträtts av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad, vilken från och med den 1 januari 1931 varit gällande.

I lagen lämnas vissa föreskrifter angående stadsfullmäktiges arbetssätt, formerna för stadsfullmäktigebesluts fattande m. m.

Utan närmare motivering torde framstå såsom klart, att arbetsordningen för stadsfullmäktige i Västerås bör underkastas en överarbetning för att bringa föreskrifterna i arbetsordningen i närmare överensstämmelse med nu gällande lagföreskrifter. Städernas arbetsordningar pläga därjämte innehålla även kompletterande föreskrifter i de avseenden, där kommunallagarna icke innehålla närmare föreskrifter.

Beredningsutskottet har i anledning av nu nämnda förhållanden uppdragit åt en inom utskottet tillsatt kommitté att efter utredning inkomma med förslag till ny arbetsordning.

Efter granskning av kommitterades förslag får utskottet härmed överlämna bifogade förslag till dylik arbetsordning.

Förslaget till arbetsordning är så lydande:

Förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige i Västerås.

§ 1.

Tid för sammanträde.

Stadsfullmäktiges ordinarie sammanträden hållas sista helgfria torsdagen under januari—juni månader samt augusti—december månader. Infaller dag för ordinarie sammanträde å helgdag, hålles sammanträdet nästföljande söckendag. Därest hinder skulle möta för ordinarie sammanträdes hållande på någon av därtill sålunda bestämda dagar, äger ordföranden utsätta sammanträdet till annan dag.

Extra sammanträde hålles, när länsstyrelsen därom förordnar eller magistraten eller drätselkammaren det begär eller de flesta av fullmäktige sådant äskar eller ordföranden finner det nödigt. Framställning av stadsfullmäktiges flertal om extra sammanträde skall göras hos ordföranden samt innehålla bestämd uppgift om ärende,

för vars behandling sammanträdet begäres. Dylik framställning kan göras antingen vid stadsfullmäktigesammanträde eller ock skriftligen mellan sammanträdena.

§ 2.

Plats för sammanträde.

Stadsfullmäktiges sammanträden skola i den mån annorlunda ej för särskilt fall av stadsfullmäktige bestämmes, hållas å stadsfullmäktiges plenisal.

§ 3.

Kallelse till sammanträde.

Kallelse till stadsfullmäktigesammanträde, vilken skall av ordföranden eller vid hinder för honom av vice ordföranden utfärdas skriftligen och innehålla bestämd uppgift om tid och ställe samt, såvitt möjligt är, även om överläggningsämne för sammanträdet, skall senast söckendagen före sammanträdet delgivas envar stadsfullmäktige.

En vecka före sammanträdet eller, om saken ej tål sådant uppskov, senast söckendagen förut, bör tillkännagivande om sammanträdet, med uppgift å de ärenden, som därvid skola förekomma införas i en eller flera av stadens tidningar.

Vid ordinarie sammanträde före utgången av december månad avgöres för närmast följande kalenderår av stadsfullmäktige i vilken eller vilka tidningar sådant tillkännagivande skall införas. Har vid fattandet av beslut förslag om tillkännagivandets införande i annan ortstidning än de sålunda beslutade varit under omröstning och därvid erhållit minst ⅓ av de i omröstningen deltagandes röster, skall tillkännagivandet införas jämväl i denna tidning.

Magistraten skall särskilt skriftligen underrättas om sammanträdet.

§ 4.

Ajournering av sammanträde.

Vid ajournering till annan dag av sammanträde skola, där ej kallelse i vanlig ordning utfärdats, de stadsfullmäktige, vilka icke varit vid sammanträdet närvarande, genom stadsfullmäktiges sekreterares försorg underrättas om tiden för det fortsatta sammanträdet.

Dylik underrättelse skall i enahanda ordning lämnas till magistraten.

§ 5.

Ang. val av ordförande och vice ordförande.

Stadsfullmäktige välja varje år i december månad för nästkommande kalenderår bland sig en ordförande och vice ordförande.

För året närmast efter det, då val av stadsfullmäktige ägt rum, skola ordförande och vice ordförande väljas vid extra sammanträde å helgfri dag någon av de sju första dagarna i januari månad och ordförandeskapet intill dess utövas av den som fullmäktige därtill särskilt utsett.

Avgår ordförande eller vice ordförande under året bör vid nästinfallande sammanträde anställas val efter den avgångne för återstående delen av året.

§ 6.

Tillfällig ordförande.

Då förfall inträffar för såväl ordföranden som vice ordföranden, föres ordet av

den, som stadsfullmäktige därtill utse. Vid detta val föres ordet av den av de närvarande, som längsta tiden varit stadsfullmäktige och i händelse tjänstgöringstiden är lika för flera ledamöter, av den till levnadsåren äldste av dessa.

§ 7.

Föredragningsordning.

Ordföranden bestämmer den ordning, vari ärendena skola föredragas, stadsfullmäktige dock obetaget, att för särskilt fall i sålunda bestämd föredragningsordning besluta ändring.

Vid sammanträdets början verkställes upprop av stadsfullmäktige efter särskild lista.

Om påföljd för frånvaro från sammanträde utan anmält och av stadsfullmäktige godkänt förfall stadgas i 21 § lagen om kommunal styrelse i stad.

§ 8.

Val.

Valsedlar skola för att bliva gällande vara enkla, slutna och omärkta samt entydiga ifråga om personernas namn och fria från oriktighet i avseende å deras antal.

Om valsedlar vid proportionella val gäller vad därom är i lag stadgat.

§ 9.

Votering.

Vid omröstning avlämnas rösterna efter upprop av fullmäktige i samma ordning som vid upprop enligt § 7 här ovan, varefter vice ordföranden och ordföranden i nu nämnd ordning avlämna sina röster.

§ 10.

Motion.

Vid sammanträde väckt motion skall för beredning omedelbart remitteras till vederbörande beredande organ, dock att om förslaget framställes muntligen, detsamma bör senast vid protokollets justerande skriftligen avfattat avlämnas till sekreteraren.

§ 11.

Remiss mellan sammanträden.

Mellan stadsfullmäktiges sammanträden inkommet ärende må av fullmäktiges ordförande eller sekreterare omedelbart remitteras till vederbörande beredande organ.

§ 12.

Tryckning av stadsfullmäktiges handlingar.

Handlingarna rörande ärenden, som enligt kallelselistan skola förekomma vid sammanträde, skola allt efter sakens beskaffenhet i sin helhet eller delvis tryckas. Då ledamot kallas till sammanträde, skall jämväl ett exemplar av de tryckta handlingarna till honom avlämnas.

§ 13.

Förteckning över oavgjorda stadsfullmäktigeärenden.

Före den 1 mars varje år skall genom stadsfullmäktiges sekreterares försorg upprättas och i stadsfullmäktiges tryckta handlingar intagas en förteckning över

sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsätta särskild utredning, ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit vid årsskiftet verkställda.

§ 14.

Beredningsutskott.

För beredning av sådana frågor, vilka icke skola beredas av drätselkammaren eller annan kommunal styrelse, nämnd eller beredning, dit ärendet efter sin beskaffenhet hör, tillsätta stadsfullmäktige ett beredningsutskott bestående av 9 personer jämte 5 suppleanter, vilka årligen utses bland stadsfullmäktiges ledamöter vid fullmäktiges sista sammanträde för året.

För året närmast efter det, då val av stadsfullmäktige ägt rum skall dock val av beredningsutskott ske vid det under § 5 andra stycket omförmälda extra sammanträdet i januari månad.

Beredningsutskottet väljer inom sig ordförande och vice ordförande. Valet sker inför stadsfullmäktiges ordförande efter avslutandet av det sammanträde, då val av beredningsutskott ägt rum.

Vid förfall för beredningsutskottets ordförande och vice ordförande utser utskottet inom sig tillfällig ordförande.

Ärende må ej hos beredningsutskottet företagas till avgörande, därest ej minst 5 ledamöter eller såsom ledamöter fungerande suppleanter äro tillstädes. Begäres omröstning, skall den verkställas öppet och blir den mening gällande, som biträdes av de flesta rösterna. Äro rösterna å vardera sidan lika många, gäller den mening som biträdes av ordföranden. Vid val eller uppgörande av förslag till val skall dock, där yrkande därom framställes, omröstning ske slutet genom röstsedlar. Vid lika röstetal skiljer i dylikt fall lotten. Utskottsledamot äger i händelse av skiljaktig mening få sin reservation anmäld till protokollet.

§ 15.

Beredningsutskottets rätt att inhämta upplysningar.

Stadens styrelser, nämnder och tjänstemän äro skyldiga att tillhandahålla beredningsutskottet handlingar ävensom att i övrigt lämna upplysningar, i den mån utskottet finner erforderligt för ärendes behandling. Utskottet äger ock av sagda styrelser och nämnder infordra yttrande i ärende, som är föremål för utskottets behandling.

§ 16.

Beredningsutskottets sammanträden.

Beredningsutskottets ordinarie sammanträden hållas en gång i månaden å dag, som beredningsutskottet närmare bestämmer.

Extra sammanträde hålles, när ordföranden finner det nödvändigt.

§ 17.

Undertecknande av beredningsutskottets expeditioner m. m.

Beredningsutskottets framställningar, utlåtanden och övriga expeditioner skola, försedda med sekreterarens kontrasignation, undertecknas av utskottets ordförande.

§ 18.

Stadsfullmäktiges protokoll.

Stadsfullmäktiges protokoll, av vilket skall framgå, vilka fullmäktige varit närvarande, skall upptaga för varje ärende överläggningsämnet, under överläggningen framställda yrkanden, som föranlett proposition, samt i ärendet fattade beslut, med angivande, huruvida och i vilken ordning omröstning företagits.

Stadsfullmäktiges protokoll skola så snart ske kan befordras till tryckning.

§ 19.

Justering av stadsfullmäktiges protokoll.

Justering av protokollet verkställes senast 14 dagar efter sammanträde å tid, som ordföranden bestämmer och vid sammanträde tillkännagiver, av ordföranden jämte två därför för varje gång av fullmäktige utsedda närvarande ledamöter. Justeringen må ock verkställas av fullmäktige antingen genast eller vid nästa sammanträde. Protokollet underskrives med anteckning om justeringen, av ordföranden och de utsedda justeringsmännen eller, där justering verkställes av fullmäktige, minst två vid sammanträdet närvarande ledamöter.

Det justerade protokollet skall å förut kungjord dag offentligen uppläsas.

§ 20.

Rätt för vissa icke fullmäktigeledamöter att närvara vid stadsfullmäktiges sammanträden.

Vid stadsfullmäktiges sammanträden äger borgmästaren eller vid hinder för honom den, vilken magistraten bland sina ledamöter utser, att vara tillstädes och deltaga i överläggningarna men ej i besluten. Samma rätt tillkommer jämväl ordföranden eller vice ordföranden i kommunal styrelse, nämnd eller beredning vid behandling av ärende, som beretts av styrelsen, nämnden eller beredningen, så ock revisor vid granskning av den av honom avgivna revisionsberättelsen.

Om stadsdirektörens skyldighet att närvara vid stadsfullmäktiges sammanträden med rätt för honom att lämna de upplysningar, han anser av behovet påkallade, stadgas särskilt i den för honom av fullmäktige utfärdade instruktionen.

§ 21.

Förvaring av stadsfullmäktiges protokoll och handlingar.

Stadsfullmäktiges protokoll och övriga handlingar förvaras, där ej annat är stadgat, å stadsfullmäktiges kansli.

§ 22.

Undertecknande av stadsfullmäktiges expeditioner och protokollsutdrag.

Stadsfullmäktiges expeditioner skola, försedda med sekreterarens kontrasignation, å fullmäktiges vägnar undertecknas av ordföranden.

Protokoll jämte utdrag därav undertecknas av sekreteraren.

I fortsättningen följer en kortfattad kommentar till arbetsordningen.

§ 1.

Tid för sammanträde.

Enligt § 10 i lag om kommunalstyrelse i stad skola ordinarie sammanträden hål-

las av stadsfullmäktige i den ordning, som bestämmes av fullmäktige. Ordinarie sammanträdesdagar ha som bekant hittills varit sista helgfria torsdagen under januari—juni månader samt augusti—december månader. Av praktiska skäl ha emellertid stadsfullmäktiges sammanträden i juni och december månader plägat hållas å annan lämplig dag, varom beslut fattats av stadsfullmäktige.

Någon ändring i vad sålunda hittills gällt har icke föreslagits. Av praktiska skäl har intagits en bestämmelse, enligt vilken ordföranden, om hinder skulle möta för ordinarie sammanträdes hållande å någon av förut angivna dagar, skall äga rätt att utsätta sammanträde till annan dag.

I första punkten av andra stycket har intagits en erinran om lagens föreskrifter angående extra sammanträde. Beträffande sådant extra sammanträde, som påfordras av stadsfullmäktiges flertal, ha särskilda ordningsregler stadgats, vilka icke hava någon motsvarighet i lagen.

§ 2.

Plats för sammanträde.

Jämlikt 18 § i lagen om kommunalstyrelse i stad skall sammanträde hållas å ställe, som av fullmäktige blivit bestämt. För det fall att undantagsvis fullmäktige skulle anse erforderligt, att hålla sammanträde å annan plats än i fullmäktiges ordinarie sammanträdeslokal, t. ex. vid ärende, som påfordrar syn av stadsfullmäktige, har intagits en erinran om fullmäktiges rätt att för särskilt fall bestämma angående annan sammanträdesplats.

§ 3.

Kallelse till sammanträde.

Första och andra styckena av paragrafen motsvara de föreskrifter angående kallelse, vilka återfinnas i lagen. Det må i detta sammanhang erinras om att kungörelse om sammanträde enligt gällande praxis i allmänhet utfärdas en vecka före sammanträdet. Någon ändring härutinnan är ej avsedd. Undantagsvis i särskilt brådskande fall torde det dock kunna bliva erforderligt att utlysa stadsfullmäktigesammanträde utan iakttagande av den normala kallelse- och kungörelsetiden.

Tredje stycket i paragrafen innehåller en hänvisning till lagens bestämmelser angående beslut om de ortstidningar, i vilka stadsfullmäktiges kungörelser skola införas. Ehuru föreskriften för stadens vidkommande torde sakna större praktisk betydelse, har utskottet ansett, att arbetsordningen bör innehålla en erinran om den bestämmelse, vilken sålunda gäller, särskilt som bestämmelsen icke synes ha tidigare iakttagits.

§ 4.

Ajournering av sammanträde.

Enligt § 25 i lagen om kommunalstyrelse i stad skall, därest ärende icke hinner slutföras å sammanträde, sammanträdet fortsättas å annan dag. Om sammanträdets fortsättande skall, där fullmäktige så besluta, kallelse i vanlig ordning utfärdas. Beslutas icke sådan kallelse, har ordföranden att, innan sammanträdet upplöses, bestämma och för de närvarande tillkännagiva tid för det fortsatta sammanträdet. För att i sistnämnda fall även sådana ledamöter, vilka icke varit närvarande vid sammanträdet, skola erhålla kännedom om det fortsatta sammanträdet, föreslås en bestämmelse av innehåll, att sådana ledamöter skola genom sekreterarens försorg underrättas om det fortsatta sammanträdet.

§ 5.

Val av ordförande och vice ordförande.

Bestämmelserna angående val av ordförande och vice ordförande äro i huvudsak desamma som nu gällande. Emellertid äro särskilda regler erforderliga för ordförandeval, vilket sker för året näst efter det, då val av stadsfullmäktige ägt rum. Ett dylikt val kan tydligen ej förrättas å sammanträdet i december månad, enär fullmäktiges sammansättning efter valet kan hava undergått förändringar. I fråga om dylikt val har föreskrivits, att valet skall hållas vid extra sammanträde någon av de sju första dagarna i januari månad, dock givetvis å helgfri dag.

§ 6.

Tillfällig ordförande.

Paragrafens innehåll torde icke erfordra någon särskild kommentering.

§ 7.

Föredragningsordning.

Första och andra styckena innehålla endast en kodifiering av gällande bestämmelser.

I sista stycket har intagits en hänvisning till lagens bestämmelse angående böter vid förfallolös utevaro från sammanträdet. Bötesbeloppet utgör 2 kronor och dubbelt så mycket om sammanträdet måste till följd av de närvarandes fåtalighet inställas eller upplösas.

§§ 8 och 9.

Val, votering.

Paragrafernas innehåll torde icke påfordra någon närmare kommentar.

§ 10.

Motion.

Enligt § 26 tredje stycket i lagen om kommunalstyrelse i stad kan ny fråga vid stadsfullmäktiges sammanträde väckas av var och en av stadsfullmäktigeledamöterna. Dylikt genom motion väckt ärende må emellertid icke avgöras förrän vid annat sammanträde samt efter vederbörlig beredning och kallelse. Någon särskild form för motionens avgivande är icke stadgat i lagen utan är det tillräckligt om motionen muntligen väckes. Med hänsyn till det skriftliga förfarande, som tillämpas vid beredningen av de ärenden, som avgöras av stadsfullmäktige, synes lämpligen böra föreskrivas, att det muntligen väckta förslaget senast vid protokollets justering skriftligen avfattat överlämnas till fullmäktiges sekreterare. I de flesta fall har hittills plägat tillgå så, att motionen redan före sammanträdet skriftligen avfattats och av motionären antingen själv uppläses vid sammanträdet eller ock överlämnas till ordföranden. Sistnämnda tillvägagångssätt synes av förut angivna skäl vara att föredraga. Då emellertid hinder enligt vad förut sagts ej möter att muntligen väcka motion, synes föreskriften i denna paragraf vara på sin plats.

§ 11.

Remiss mellan sammanträdena.

I flertalet av de fall, då ärendet anhängiggjorts hos stadsfullmäktige genom skriftlig framställning, som inkommit mellan fullmäktiges sammanträden, har för und-

vikande av onödig tidsutdräkt remiss till vederbörande beredande organ brukat ske under hand genom stadskansliets försorg. Paragrafen innehåller ett uttryckligt stadgande om att dylik underhandsremiss må ske. I sådana fall, då tvekan kan råda, till vilket organ framställningen skall remitteras, bör, om tidsförhållandena så medgiva, vara stadsfullmäktige förbehållet att fatta beslut härom. Någon särskild föreskrift härom har ej synts beredningsutskottet erforderlig.

§ 12.

Tryckning av stadsfullmäktiges handlingar.

Bestämmelsen, som motsvarar vad redan nu gäller, torde ej erfordra någon närmare förklaring.

§ 13.

Förteckning över oavgjorda stadsfullmäktigeärenden.

Den 26 juni 1935 beslöto stadsfullmäktige att genom sekretariatet vid varje årsskifte skulle upprättas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka förutsatte särskild utredning samt över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit verkställda.

Beredningsutskottet finner lämpligt, att bestämmelsen härom inflyter i arbetsordningen.

§ 14.

Beredningsutskott.

Reglerna om beredningsutskottets sammansättning och arbetsuppgifter ha sedan gammalt haft sin plats i stadsfullmäktiges arbetsordning. I 1888 års arbetsordning stadgades, att beredningsutskottet, vilket hade att närmare utreda sådana frågor, vilka fullmäktige ansåge sig icke böra överlämna till drätselkammaren eller annan av stadskommunen tillsatt styrelse, skulle bestå av fem personer, årligen utsedda av stadsfullmäktige vid första sammanträdet under året.

Sedan en lång följd av år tillbaka ha beredningsutskottets ledamöter för ett år i sänder utsetts å sista sammanträdet i december till ett antal av nio med lika många suppleanter.

Utskottet anser, att antalet ledamöter fortfarande bör utgöra nio. I anslutning till särskilt av beredningsutskottet framlagt förslag angående suppleanter i stadens olika verk, styrelser eller nämnder, föreslår utskottet, att antalet suppleanter bestämmes till fem. Liksom hittills böra utskottets ledamöter utses årsvis på sista sammanträdet i december månad. Av samma skäl, vilka anförts vid kommentaren till § 5 här ovan, bör val av beredningsutskott för året närmast efter det, då stadsfullmäktigeval ägt rum, ske å det i nämnda paragraf angivna extra sammanträdet i januari månad.

Uttryckliga bestämmelser saknas för närvarande angående vilket antal ledamöter som skall vara närvarande vid sammanträde för att utskottet skall vara beslutsmässigt. Då ledamöternas antal fortfarande skulle utgöra nio, synes böra erfordras, att minst fem av ledamöterna respektive såsom ledamöter fungerande suppleanter, skola vara tillstädes för att beslut skall kunna fattas.

Föreskrifterna angående omröstning motsvara vad som redan nu i praktiken tilllämpas. Då undantagsvis inom beredningsutskottet förekommer något val eller, vilket oftare inträffar, behandlas fråga om uppgörande av förslag till val, bör lämpligen

sådan fråga, därest så påyrkas, kunna avgöras genom sluten omröstning. Särskild bestämmelse härom har intagits i paragrafen.

§§ 15—19.

Beredningsutskottets rätt att inhämta upplysningar. Beredningsutskottets sammanträden. Undertecknande av beredningsutskottets expeditioner m. m. Stadsfullmäktiges protokoll. Justering av stadsfullmäktiges protokoll.

Närmare kommentarer till innehållet i nämnda paragrafer torde ej tarvas.

§ 20.

Rätt för vissa icke fullmäktigeledamöter att närvara vid stadsfullmäktiges sammanträden.

Första stycket av paragrafen motsvarar innehållet i § 22 andra stycket i lagen om kommunalstyrelse i stad.

I andra stycket har intagits en hänvisning till vad i stadsdirektörens instruktion stadgas angående stadsdirektörens skyldighet att närvara vid stadsfullmäktiges sammanträden.

§§ 21 och 22.

Förvaring av stadsfullmäktiges protokoll och handlingar. Undertecknande av stadsfullmäktiges expeditioner och protokollsutdrag.

Paragrafernas innehåll föranleda icke någon närmare kommentar.

Arbetsordningen synes lämpligen böra träda i kraft från och med årsskiftet.

Med åberopande av vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1946 antaga här bifogade förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige i Västerås stad.

N:r 220. Motion ang. enhetliga normer för tillsättande och inkallande av suppleanter.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 juni 1945 väcktes följande motion:

För en kommun är det tvivelsutan ett livsvillkor att de kommunala institutionerna rekryteras av sakkunniga och ansvarskännande medborgare. Det gäller också att se till att förnyelsen sker automatiskt och att så många som möjligt erhålla arbetsuppgifter. Därmed motarbetas tendensen till mångsyssleri i de kommunala institutionerna. I och med att arbetet inom kommunerna blir allt mer specialiserat fordras att de yngre tränas för sina uppgifter, som de enligt naturens gång ha att övertaga från dem som av olika anledningar lämna den kommunala verksamheten. I vanliga fall sker detta genom att suppleanter tillsättas, vilka få tillfälle att deltaga i styrelsers och nämnders arbete och därför inte stå alldeles främmande för verksamheten när deras tur kommer att rycka in på ordinarie plats. Denna successionsordning har utbildat sig genom åren och torde vara den lämpligaste.

I Västerås stad har frågan om suppleanterna ägnats för liten uppmärksamhet. Inom den viktigaste institutionen, drätselkammaren, finns t. o. m. inga suppleanter alls, vilket motiverats av rent praktiska skäl, såsom utrymmesbrist och befarad tung-

roddhet i arbetet genom att så många skulle deltaga i sammanträdena. I andra styrelser och nämnder torde det vanliga vara, att suppleanterna inkallas endast vid förfall för ordinarie ledamot, vilket gjort att suppleanten oftast är fullkomligt främmande för arbetet när han någon enstaka gång inkallas.

Undertecknad vill härmed föreslå att en översyn vidtages för att så långt möjligt ernå enhetliga grunder för suppleanternas tillsättande och inkallande inom den kommunala förvaltningen i Västerås. Flera utvägar stå till buds och jag vill härför anföra tre alternativ.

I. Ett mindre antal suppleanter än de ordinarie ledamöterna i en nämnd tillsättas, exempelvis 5 i en nämnd med 10 ordinarie ledamöter, med skyldighet att närvara vid sammanträdena, vid vilka de äga yttrande- och förslagsrätt men icke beslutanderätt.

II. Suppleanter tillsättas i lika stort antal som de ordinarie ledamöterna med rätt för suppleanterna att närvara vid sammanträdena och där ha yttrande- och förslagsrätt men inte beslutanderätt.

III. Samma system som i Beredningsutskottet tillämpas, d. v. s. att suppleanter tillsättas partivis och inkallas i viss ordning vid förfall för ordinarie ledamot.

För egen del skulle jag vilja förorda att alternativ I kommer till användning såsom varande det för Västerås mest lämpliga.

På grund av att reglementen för styrelser och nämnder måste överarbetas vid genomförandet av en sådan reform, som här åsyftas, vill jag härmed hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta att uppdraga åt drätselkammaren och beredningsutskottet att utarbeta förslag till enhetliga normer för suppleanternas tillsättande och inkallande i de kommunala nämnderna och styrelserna.

Västerås den 28 juni 1945.

GÖSTA SJÖBERG.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 28 juni 1945 remitterat motionen till beredningsutskottet och drätselkammaren för yttrande.

Beredningsutskottet har i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 oktober 1945 anfört följande:

I anledning av remissen får beredningsutskottet för sin del i ärendet framlägga följande betänkande och förslag:

Utskottet biträder motionärens uppfattning angående nödvändigheten av såvitt möjligt enhetliga grunder för suppleanternas tillsättande och inkallande. Utskottet vill emellertid inledningsvis erinra om att frågan om sammansättningen av vissa kommunala styrelser och nämnder regleras direkt i lag. Så är fallet med de s. k. självförvaltningsmyndigheterna, t. ex. byggnadsnämnd, hälsovårdsnämnd och brandstyrelse. I dylika fall är staden givetvis bunden av de föreskrifter, vilka lämnas i författningen.

I princip bör enligt utskottets mening suppleanter finnas i nämnderna till lika stort antal som ordinarie ledamöter. Ett konsekvent genomförande av denna princip torde emellertid icke låta sig göra. I några nämnder, där antalet ordinarie ledamöter är mer än fem, skulle ett konsekvent hävdande av denna princip sannolikt medföra en viss tungroddhet, varjämte bland annat med hänsyn till de utrymmesförhållanden, vilka nu äro rådande, betydande olägenheter kunna förväntas uppkomma. Å andra sidan finnas även nämnder med ett ledamotsantal ej överstigande fem, där av olika

anledningar icke synes erforderligt att hava lika många suppleanter som ledamöter. I det följande komma dylika fall att särskilt behandlas med motivering för utskottets inställning i det särskilda fallet.

Beträffande reglerna för suppleanternas tjänstgöring i nämnderna samt deras befogenheter har utskottet tänkt sig, att suppleanterna skola genomgående, alltså även då fråga ej är om förfall för ordinarie ledamot, kallas till sammanträdena. Suppleanterna skulle äga rätt att deltaga i överläggningarna men ej i besluten, frånsett givetvis de fall, då de tjänstgöra för ordinarie ledamot.

I samband härmed har uppkommit spörsmålet, huruvida suppleanterna skola äga förslagsrätt vid sammanträde. Då suppleanterna emellertid enligt vad ovan sagts ej skola deltaga i besluten och sålunda ej äro ansvariga för desamma, bör enligt utskottets åsikt någon förslagsrätt för suppleanterna ej äga rum i den mening, att ordföranden skulle vara skyldig att till proposition upptaga ett förslag, väckt av en suppleant, vilket ej omfattas av åtminstone en ordinarie ledamot. Självfallet kan dock en suppleant under överläggningen deklarera sin ståndpunkt i en viss fråga.

Därest det i motionen uttalade önskemålet, att suppleanterna genom mera aktivt deltagande i styrelsernas och nämndernas arbete beredas tillfälle förvärva erfarenhet av kommunal verksamhet, skall kunna förverkligas, måste det förutsättas, att suppleanterna regelbundet bevista sammanträdena.

Ifråga om den ordning, i vilken suppleanterna bör inträda vid förfall för ordinarie ledamot, torde följande regler böra gälla. Är antalet ledamöter och suppleanter lika stort, torde suppleanterna böra betraktas såsom personliga var för sin ledamot. Skulle antalet suppleanter vara mindre än antalet ledamöter, kunna suppleanterna tydligen ej vara personliga. Om i detta fall för något parti väljes mer än en suppleant, bör vid valet särskilt bestämmas i vilken ordning suppleanterna skola träda in i stället för ordinarie ledamot.

Bestämda regler i detta avseende äro, som tydligt inses, särskilt påkallade, då suppleanterna samtliga skola närvara vid sammanträdena, för att kunna avgöra, vilken av suppleanterna som vid förfall för någon ledamot är berättigad att deltaga i besluten.

I den mån ändringen av antalet ledamöter i någon nämnd överväges, uppkommer även fråga om ändrade grunder för beslutmässighet. Såsom en genomgående princip föreslår utskottet i dylika fall att för beslutsmässighet skall erfordras att flera än hälften av antalet ledamöter äro närvarande vid sammanträdet. I en nämnd med t. ex. tio ledamöter fordras sålunda att sex av ledamöterna äro närvarande och i en nämnd med nio ledamöter att fem närvara.

Efter dessa allmänna synpunkter övergår utskottet till att särskilt för varje styrelse eller nämnd redogöra för förslagets innebörd.

Stadsfullmäktiges beredningsutskott.

Enligt stadsfullmäktiges arbetsordning av den 4 december 1888, vilken, ehuru i hög grad föråldrad, i vissa delar formellt ännu är gällande, skulle antalet ledamöter i beredningsutskottet utgöra fem. Om några suppleanter finnes ej stadgat i arbetsordningen. Sedan år 1927 ha emellertid stadsfullmäktige årligen beslutat, att utskottet skall bestå av nio ledamöter och lika många suppleanter, därvid angivits den ordning, vari suppleanterna vid förfall för ledamöterna skola inträda.

I konsekvens med vad ovan framhållits anser utskottet, att antalet suppleanter

i beredningsutskottet bör kunna inskränkas till fem, valda partivis. Liksom hittills böra utskottets ledamöter och suppleanter väljas på ett år i taget.

I ärende, vilket samtidigt härmed kommer under stadsfullmäktiges prövning, har utskottet framlagt förslag till ny arbetsordning för stadsfullmäktige. I förslaget har den föreslagna ändringen beaktats.

Drätselkammaren.

Enligt § 5 i det för drätselkammaren gällande reglementet skall drätselkammaren bestå av tio ledamöter, vilka för fyra år i sänder väljas av stadsfullmäktige. Reglementet förutsätter ej, att några suppleanter för dessa ledamöter skola finnas. Ett villkor för att dylika skola kunna utses, är att reglementet ändras i denna del och att ändringen underställes länsstyrelsen för godkännande.

Mandattiden för samtliga drätselkammarledamöter utlöper samtidigt vid 1945 års utgång.

Utskottet har efter övervägande stannat för att föreslå antalet suppleanter i drätselkammaren till fem.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk.

Enligt § 2 i det av Konungens befallningshavande den 14 juli 1906 fastställda reglementet för vatten-, avloppslednings- samt gas- och elektricitetsverken i Västerås jämfört med § 1 i instruktionen för vissa befattningshavare vid stadens tekniska verk skall styrelsen för verken bestå av fem ledamöter med två suppleanter, utsedda av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. För tre av de nu tjänstgörande ledamöterna och en av suppleanterna upphöra mandaten med 1947 års utgång. Mandaten för två av ledamöterna och en suppleant upphöra med 1945 års utgång.

Utskottet föreslår, att suppleanternas antal utökas till fem. För likformighetens skull böra två av dessa suppleanter utses för tiden intill 1947 års utgång samt en av suppleanterna för samma tid som de två ledamöter, vars mandattid utlöper tidigare. Reglementet bör ändras i överensstämmelse med vad nu sagts.

Hamnstyrelsen.

Enligt § 1 i den av stadsfullmäktige den 27 maj 1926 antagna samt av Konungens befallningshavande den 5 mars 1927 fastställda hamnordningen skall hamnstyrelsen bestå av fem ledamöter samt tre suppleanter, valda, ledamöterna för en tid av fem år och suppleanterna för en tid av tre år i sänder i sådan vid första valet efter lottning bestämd ordning, att vid varje kalenderårs utgång en ledamot och en suppleant avgå ur styrelsen.

Ehuru utskottet i och för sig funnit önskvärt, att antalet suppleanter i hamnstyrelsen ökas till fem, har utskottet med hänsyn till att översyn av hamnordningen överväges, icke i detta sammanhang velat föreslå någon ändring i suppleanternas nuvarande antal. Vid en blivande omredigering av hamnordningen bör även föreskrivas angående beslutsmässighet. Regler härom saknas för närvarande.

Löne- och avtalsnämnden.

Enligt § 4 i det av stadsfullmäktige den 28 november 1940 för löne- och avtalsnämnden antagna reglementet utgöres nämnden av sju ledamöter, jämte tre suppleanter för dem, valda av stadsfullmäktige för fyra år i sänder, dock att av de första gången valda efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning tre ledamöter och två suppleanter avgå efter två år. Utskottet har för sin del funnit, att antalet

ledamöter i löne- och avtalsnämnden lämpligen icke bör överstiga fem, medan å andra sidan suppleanternas antal bör ökas från tre till fem.

Mandattiderna för fyra ledamöter och två suppleanter i nämnden utgå med år 1948 samt för tre ledamöter och en suppleant med år 1946. För att åstadkomma likformighet ifråga om ledamöternas och suppleanternas mandattider även efter den föreslagna ändringen i nämndens sammansättning torde böra förfaras så att vid val efter de ledamöter och suppleanter, som avgå vid 1946 års slut, valen förklaras avse tiden till 1948 års utgång, varigenom samtliga mandat komma att utlöpa samtidigt. Först vid nyvalet under år 1948 skulle nämnden erhålla det nu föreslagna antalet ledamöter och suppleanter, varvid genom lottning inför stadsfullmäktige bör bestämmas, att tre ledamöter och tre suppleanter skola avgå efter två år.

Ändring av reglementet med hänsyn till vad ovan föreslagits bör ske.

Byggnadsnämnden.

Enligt § 9 i 1931 års byggnadsstadga skall byggnadsnämnd bestå av fem ledamöter med lika många suppleanter, dock må i byggnadsordningen bestämmas att antalet skall vara tre. Av ledamöterna utser magistraten en och stadsfullmäktige de övriga. I den av länsstyrelsen den 29 augusti 1934 för staden fastställda byggnadsordningen föreskrives emellertid, att nämnden skall bestå av fem ledamöter och lika många suppleanter. Någon minskning av antalet ledamöter och suppleanter till tre synes ej böra företagas.

Stadsplanerådet.

Enligt det av stadsfullmäktige den 19 december 1940 antagna reglementet för stadsplanerådet består detta av sju av stadsfullmäktige för fyra år valda ledamöter. Några suppleanter förekomma ej. Av de första gången valda ledamöterna skola inför stadsfullmäktige verkställd lottning tre ledamöter avgå efter två år. Utskottet har efter övervägande funnit, att antalet ledamöter i stadsplanerådet utan olägenhet skulle kunna minskas till fem, varvid emellertid torde böra utses fem suppleanter för dessa.

Då mandattiden för fyra ledamöter i nämnden utgår med år 1948 samt för tre ledamöter med år 1946, bör samma förfaringssätt tillämpas som ifråga om löne- och avtalsnämnden. Vid nyvalet under år 1948 böra tre ledamöter och tre suppleanter utlottas att avgå efter två år. Ändring av stadsplanerådets reglemente bör ske i överensstämmelse med vad nu sagts.

Gatunamnsberedningen.

På sammanträde den 30 mars 1939 tillsatte stadsfullmäktige en kommitté om fem personer, benämnd gatunamnsberedningen, med uppgift att handlägga frågor om namn på gator, allmänna platser och kvarter. Kommittéledamöternas uppdrag äro ej tidsbegränsade.

Utskottet föreslår, att stadsfullmäktige ville besluta utöka kommittén med tre suppleanter utan någon tidsbegränsning av uppdragen.

Hälsovårdsnämnden.

På grund av bestämmelserna i § 2 mom. 1 i hälsovårdsstadgan består hälsovårdsnämnden av polischefen i staden samt stadsläkaren såsom självskrivna ledamöter

ävensom fem av stadsfullmäktige valda ledamöter och suppleanter. Stadsfullmäktige må dock bestämma att nämndens ledamöter skola vara sammanlagt allenast fem, nämligen polischefen, tjänsteläkaren samt tre av fullmäktige valda ledamöter jämte lika stort antal suppleanter.

Någon minskning i antalet kommunalvalda ledamöter och suppleanter bör enligt utskottets åsikt ej ske.

Brandstyrelsen.

Enligt § 3 mom. 1 i brandstadgan den 15 juli 1945 skall förvaltningen av brandförsvarets angelägenheter handhavas av den kommunala förvaltningsmyndighet, som stadsfullmäktige därtill utse. Därest så befinnes lämpligt, må särskild brandstyrelse tillsättas. I brandordningen skola i sådant fall antagas föreskrifter om brandstyrelsens sammansättning samt om dess arbetsform.

Enligt gällande brandordning består brandstyrelsen av fem ledamöter med lika många suppleanter.

Någon ändring av styrelsens sammansättning bör enligt utskottets åsikt ej ske.

Polisnämnden.

Enligt 13 § polislagen må i kommun, som bildar eget polisdistrikt, polisnämnd tillsättas. Polisnämnden skall bestå av fem ledamöter med minst en suppleant för varje ledamot. Valet av ledamöter sker för en tid av fyra kalenderår i sänder. I enlighet med föreskrifterna i lagen består polisnämnden av fem ledamöter och fem suppleanter.

Civilförsvarsnämnden.

Enligt civilförsvarslagen skola de uppgifter, vilka med avseende å civilförsvaret åvila kommun, handhavas av en civilförsvarsnämnd. Nämnden skall bestå av tre eller fem ledamöter, av vilka minst en skall vara kvinna. För varje ledamot skall utses en ersättare.

Civilförsvarsnämnden består här i staden av fem ledamöter med lika många suppleanter. Någon minskning av antalet ledamöter och suppleanter till tre synes ej böra ske.

Parkstyrelsen.

Enligt det av stadsfullmäktige den 22 februari 1945 antagna reglementet för parkstyrelsen skall styrelsen bestå av sju av stadsfullmäktige valda ledamöter, vilka tillsättas för en tid av fyra år. Minst en av styrelsens ledamöter bör tillika vara ledamot av drätselkammaren. Av ledamöterna skola efter vid första valet företagen lottning tre ledamöter avgå efter två år.

Reglementet förutsätter ej att suppleanter tillsättas.

I samband med reglementets antagande beslöto stadsfullmäktige emellertid att någon ändring av den nuvarande styrelsens sammansättning då ej skulle ske. Mandaten för de nuvarande ledamöterna upphöra med innevarande års utgång.

Utskottet har för sin del funnit, att antalet ledamöter i styrelsen bör utgöra fem samt att lika många suppleanter tillsättas. Tre ledamöter och tre suppleanter böra efter vid första valet företagen lottning avgå efter två år. Suppleanten för den

ledmaot, vilken i parkstyrelsen representerar drätselkammaren, bör själv tillhöra drätselkammaren antingen som ledamot eller suppleant.

Ändring i parkstyrelsens reglemente bör ske i överensstämmelse med detta förslag.

Lantegendomsnämnden.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1920 består lantegendomsnämnden av fem ledamöter, valda av stadsfullmäktige, och skall minst en ledamot tillika vara ledamot av drätselkammaren. Valet sker för en tid av tre år i sänder.

Utskottet föreslår, att antalet ledamöter i nämnden bibehålles oförändrat vid fem samt att innevarande år fem suppleanter utses för samma tid som den, för vilken ledamöterna nu äro valda. Suppleanten för den ledamot, vilken i nämnden representerar drätselkammaren, bör själv tillhöra drätselkammaren antingen som ledamot eller suppleant.

Mandaten för nuvarande ledamöterna upphöra samtidigt med utgången av år 1946. Då nyval under år 1946 sker, bör efter lottning inför stadsfullmäktige föreskrivas, att tre ledamöter och tre suppleanter skola avgå efter två år.

Badhusstyrelsen.

Enligt för stadens varmbadhus gällande bestämmelser skall styrelsen bestå av fem ledamöter jämte två suppleanter, vilka väljas av stadsfullmäktige för fyra år i sänder.

Utskottet föreslår, att antalet suppleanter utökas till tre. För närvarande utlöpa mandaten för tre ledamöter med 1946 års utgång samt för två ledamöter och två suppleanter med 1948 års utgång. Den nya suppleanten bör i anledning härav första gången väljas för tiden intill 1946 års utgång.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 april 1940 består styrelsen för barnstugorna av fem ledamöter och tre suppleanter, valda för en tid av fyra år. Ledamöternas och suppleanternas mandat upphöra samtidigt med utgången av år 1947.

Utskottet har icke funnit anledning föreslå någon ändring i antalet ledamöter och suppleanter. Då nyval under år 1947 sker, bör efter lottning inför stadsfullmäktige föreskrivas, att tre ledamöter och två suppleanter skola avgå efter två år.

Nykterhetsnämnden.

Enligt 4 § lagen om behandling av alkoholister må kommun besluta, att särskild nykterhetsnämnd skall tillsättas. Ledamöter i särskild kommunal nykterhetsnämnd utses av kommunen till det antal, som med hänsyn till folkmängden och andra förhållanden erfordras, i stad dock till ett antal av minst fem.

Suppleanterna skola utses till minst ledamöternas halva antal eller om ledamöternas antal ej är jämnt, till minst det antal, som är närmast över hälften.

Då val sker första gången, skall halva antalet ledamöter och halva antalet suppleanter eller, om antalet icke är jämnt, det antal, som är närmast under hälften, utses för allenast två år.

Nykterhetsnämnden består här i staden av åtta ledamöter och fem suppleanter. Utskottet har ej funnit skäl föreligga att föreslå någon ändring av nämndens sammansättning.

Barnavårdsnämnden.

Enligt barnavårdslagen skall i varje kommun finnas en barnavårdsnämnd. I nämnden skall enligt lagen bland annat finnas a) en ledamot av kommunens fattigvårdsstyrelse, b) en i församlingstjänst inom kommunen anställd ordinarie präst, c) en vid kommunens folkskolor eller fortsättningsskolor anställd lärare eller lärarinna samt d) minst två andra för nit och intresse för barn- och ungdomsvård kända män eller kvinnor. Samtliga nu angivna ledamöter utses av stadsfullmäktige. I stad är stadsläkare eller annan av staden utsedd läkare ledamot av nämnden. Om annan än stadsläkare blivit ledamot av nämnden, skall staden till suppleant för honom utse annan läkare. För de under a), b) och c) omförmälda ledamöter utser kommunen en suppleant, representerande respektive institutioner och för de under d) omförmälda ledamöterna, om dessa äro två till antalet, två suppleanter, och eljest suppleanter till minst ledamöternas halva antal eller om deras antal ej är jämnt, till minst det antal, som är närmast över hälften.

Barnavårdsnämnden här i staden består av en för lärarkåren, en för prästerskapet, en för fattigvårdsstyrelsen och tre för kommunen i övrigt valda ledamöter med lika många suppleanter. Vidare ha stadsfullmäktige utsett en ledamot med suppleant såsom representant för läkarkåren.

Utskottet har ej funnit skäl föreslå någon ändring av antalet ledamöter och suppleanter i barnavårdsnämnden.

Fattigvårdsstyrelsen.

Enligt fattigvårdslagen skola ledamöter i fattigvårdsstyrelsen utses till det antal som med hänsyn till samhällets vidd och folkmängd erfordras, dock i stad till minst fem. Suppleanterna för ledamöterna utses till minst dessas halva antal eller om ledamöternas antal ej är jämnt, till minst det antal, som är närmast över hälften.

I fattigvårdshänseende är staden indelad i elva distrikt. För varje distrikt ha utsetts en distriktschef och en vice distriktschef samt ett antal vårdare, vanligen två eller tre i varje distrikt. Dessutom förordnas av stadsfullmäktige särskild ordförande och vice ordförande.

Utskottet har i detta sammanhang ej velat föreslå någon ändring av styrelsens sammansättning men anser sig dock vilja uttala såsom sin mening, att en nedskärning av organisationen borde kunna företagas.

Folkskolestyrelsen.

Enligt lagen om skolstyrelse i vissa kommuner skola ledamöter i folkskolestyrelsen väljas av stadsfullmäktige till det antal, som fullmäktige finna lämpligt med hänsyn till kommunens vidd och folkmängd. Antalet ledamöter må dock icke vara under fem eller över tjugoett. Suppleanter skola utses till ett antal, som finnes lämpligt.

Folkskolestyrelsen består här i staden av tolv ledamöter och tolv suppleanter, vilkas mandat upphöra samtidigt.

Utskottet anser för sin del, att antalet ledamöter i folkskolestyrelsen bör utgöra nio med samma antal suppleanter.

Styrelsen för högre folkskolan.

Styrelsen består i sin nuvarande sammansättning av sju av fullmäktige valda

ledamöter med fyra suppleanter. Härtill kommer en av Kungl. Skolöverstyrelsen förordnad ledamot.

Utskottet har icke funnit skäl föreslå någon ändring i styrelsens sammansättning.

Lokalstyrelsen för Västerås högre allmänna läroverk.

Ifrågavarande styrelse utgöres författningsenligt av bland annat tre av fullmäktige valda ledamöter med tre suppleanter.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Yrkesskolestyrelsen består för närvarande av sex av fullmäktige valda ledamöter, vartill kommer skolans föreståndare såsom självskriven ledamot.

Tre av ledamöternas mandat utgå med 1948 års utgång och tre av ledamöternas med 1946 års utgång.

Enligt stadgan för den kommunala yrkesundervisningen skall lärlingsskolestyrelsen bestå av förutom rektor minst fyra, högst åtta ledamöter. Angående suppleanter finnes intet nämnt i författningen. Med hänsyn härtill föreslås ingen ändring i styrelsens sammansättning.

Styrelsen för Statens elektrotekniska fackskola i Västerås.

Styrelsen utgöres författningsenligt av bland annat två av fullmäktige utsedda ledamöter.

Styrelsen för Västerås stads pensionärshem.

Styrelsen består enligt stadsfullmäktiges beslut av fem ledamöter, varav tre utses av drätselkammaren och två av fattigvårdsstyrelsen.

Utskottet föreslår ej någon ändring hårutinnan.

Styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås.

Denna styrelse utgöres av sex ledamöter med fyra suppleanter, vartill kommer skolans rektor såsom självskriven ledamot.

Utskottet föreslår icke någon ändring härutinnan.

Arbetslöshetsnämnden.

Författningsenligt skall särskild arbetslöshetsnämnd bestå av ordförande, förordnad av länsstyrelsen samt minst fyra och högst tio av vederbörande kommunala myndighet utsedda ledamöter. För ordföranden och minst halva antalet ledamöter skola finnas suppleanter. Antalet kommunvalda ledamöter uppgå till nio med fem suppleanter. Ordförande och vice ordförande ha förordnats av länsstyrelsen.

Utskottet föreslår ingen ändring.

Ej heller beträffande övriga av kristidsförhållandena betingade institutioner, såsom *familjebidragsnämnden, kristidsnämnden* och *hyresnämnden* har utskottet haft anledning framlägga något förslag.

Beträffande *vägsynenämnden, huvudmännen i sparbanken, sakkunniga vid sjöförklaring och sjöförhör, överförmyndare, taxeringsnämnderna* och *pensionsnämnderna* m. fl. styrelser förekomma i lag eller författning regler angående deras sammansättning. Dessa styrelser och nämnder ävensom i övrigt de av fullmäktige tillsatta donationsfondsstyrelserna ha ansetts ej böra komma under bedömande i detta sammanhang.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att reglementet för drätselkammaren i nedan angivna delar skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 5.

Drätselkammaren består av tio ledamöter jämte fem suppleanter, vilka för fyra år i sänder väljas av stadsfullmäktige.

Om valbarhet och behörighet att inneha uppdrag som ledamot eller suppleant skall gälla vad som i lagen om kommunalstyrelse i stad föreskrives.

Angående rätt att avsäga sig dylika uppdrag skola gälla samma bestämmelser som ifråga om stadsfullmäktige. Ledamotskap och suppleantskap i drätselkammaren medför enahanda rätt till avsägelse som tjänstgöring såsom stadsfullmäktige.

Avgår ledamot eller suppleant under den tid — — — avgångne återstår.

§ 7.

Drätselkammaren sammanträder — — — det begära.

Kallelse till sammanträde utfärdas skriftligen och delgives ledamöterna och suppleanterna om möjligt minst två dagar före sammanträdet. Kallelsen skall — — — förekomma till behandling.

Ledamot eller suppleant, som är förhindrad — — — skyndsam anmälan",

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa länsstyrelsen sålunda föreslagna ändringar i reglementet för fastställelse,

att § 2 i reglementet för vatten- och avloppslednings- samt gas- och elverken i Västerås skall erhålla följande ändrade lydelse:

"Styrelsen utgöres av fem ledamöter med lika många suppleanter, vilka utses av stadsfullmäktige bland stadens röstberättigade för en tid av fyra år.

Vid styrelsens första sammanträde — — — stadsfullmäktige,

att från och med nästa års ingång i styrelsen skola utses ytterligare tre suppleanter, varav två för tiden intill 1947 års utgång och en för tiden intill 1949 års utgång".

att § 4 i löne- och avtalsnämndens reglemente skall erhålla följande ändrade lydelse:

"§ 4.

Löne- och avtalsnämnden består av fem ledamöter jämte fem suppleanter för dem, valda av stadsfullmäktige för fyra år i sänder.

Ledamot i nämnden — — — nämndens handläggning.

§ 6.

Nämnden sammanträder — — — en gång i månaden.

Nämnden är beslutför, då minst tre ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro närvarande. För besluts fattande — — — utslagsröst.

Suppleanterna — — frånvarande ledamot",

att nu föreslagna ändring av löne- och avtalsnämndens reglemente skall träda i kraft från och med 1949 års ingång, att val efter de ledamöter och suppleanter, som avgå vid 1946 års slut, skola avse tiden intill 1948 års utgång, samt att vid nyval

av nämndens ledamöter och suppleanter under år 1948 efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning skall föreskrivas, att tre ledamöter och tre suppleanter skola avgå efter två år.

att det av stadsfullmäktige den 19 december 1940 antagna reglementet för stadsplanerådet i nedan angivna delar skall erhålla följande ändrade lydelse:

"§ 1.

Stadsplanerådet består av fem ledamöter och lika många suppleanter, valda av stadsfullmäktige för fyra år. Rådet utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande.

§ 6.

Stadsplanerådet är beslutmässigt, då minst tre ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro närvarande",

att nu föreslagna ändring skall träda i kraft från och med 1949 års ingång, att val efter de ledamöter, som avgå vid 1946 års slut, skola avse tiden intill 1948 års utgång samt att vid nyval av rådets ledamöter och suppleanter under år 1948 efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning skall föreskrivas, att tre ledamöter och tre suppleanter skola avgå efter två år,

att utan tidsbegränsning av uppdraget utse tre suppleanter i gatunamnsberedningen,

att det av stadsfullmäktige den 22 februari 1945 antagna reglementet för Västerås stads parkstyrelse i nedan angivna delar skall erhålla följande ändrade lydelse:

"§ 4.

Parkstyrelsen består av fem av stadsfullmäktige valda ledamöter jämte lika många suppleanter, vilka tillsättas för en tid av fyra år. Minst en av styrelsens ledamöter jämte suppleant för denne bör tillika vara ledamot eller suppleant av drätselkammaren. Av ledamöterna skola efter vid första valet inför stadsfullmäktige företagen lottning tre ledamöter och tre suppleanter avgå efter två år.

Avgår ledamot eller suppleant före utgången av den tid, under vilken han är vald, väljes annan person för återstoden av nämnda tid.

§ 6.

För besluts fattande erfordras att minst tre ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro tillstädes och avgör vid omröstning enkel pluralitet. Vid lika röstetal — — — styrelsen bestämmer",

att det av stadsfullmäktige den 26 augusti 1920 antagna reglementet för Västerås stads lantegendomsnämnd i nedan angivna delar skall erhålla följande ändrade lydelse:

"§ 5.

Lantegendomsnämnden består av fem ledamöter jämte lika många suppleanter, valda av stadsfullmäktige, och skall minst en ledamot jämte dennes suppleant tillika vara ledamot eller suppleant av drätselkammaren. Valet sker för en tid av tre år i sänder i samband med övriga val av kommunala förtroendemän. Avgår ledamot eller suppleant före utgången — — — nämnda tid.

§ 7.

För besluts fattande fordras att minst tre ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro tillstädes. Nämndens beslut avgöres genom enkel pluralitet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Vid nämndens sammanträden — — — föras diarium",

att i samband med innevarande års val av kommunala förtroendemän utse fem suppleanter i lantegendomsnämnden för tiden intill 1946 års utgång,

att vid nyval under år 1946 av samtliga ledamöter och suppleanter i lantegendomsnämnden efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning skall föreskrivas, att tre ledamöter och tre suppleanter skola avgå efter två år,

att § 1 de av stadsfullmäktige år 1910 antagna bestämmelser för Västerås stads varmbadhus, skall i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

"§ 1.

Styrelsen, som utövar ledningen av badanstaltens angelägenheter och handhar dess ekonomi, består av fem ledamöter jämte tre suppleanter, vilka väljas av stadsfullmäktige för fyra år i sänder. Avgår ledamot eller suppleant — — — återstoden av samma tid.

Styrelsen utser verkställande ledamot.

Ordföranden äger — — — dessa förhandlingar.

Styrelsen är beslutmässig när sammanlagt minst tre ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro närvarande. Omröstning sker — — — ordföranden biträder, — — —

att i samband med innevarande års val av kommunala förtroendemän utse ytterligare en suppleant i badhusstyrelsen för tiden intill 1946 års utgång,

att vid nyval under år 1947 av samtliga ledamöter och suppleanter i barnstugestyrelsen efter lottning inför stadsfullmäktige skall föreskrivas, att tre ledamöter och två suppleanter skola avgå efter två år,

att vid nyval under år 1947 av ledamöter och suppleanter i folkskolestyrelsen endast skola utses nio ledamöter och nio suppleanter för en tid av fyra år,

att beträffande suppleanter i samtliga stadens styrelser och nämnder skall gälla, att suppleanterna alltid skola kallas till sammanträdena med rätt för dem att utan förslagsrätt deltaga i överläggningarna men ej i besluten, såvida de ej tjänstgöra i stället för ordinarie ledamot, och att i de fall, då antalet suppleanter i styrelse eller nämnd är mindre än antalet ledamöter samt för något parti utsetts mer än en suppleant vid valet skall särskilt bestämmas i vilken ordning suppleanterna skola tjänstgöra i stället för ordinarie ledamot samt

att förut angivna ändringar i gällande kommunala författningar, därest ej ovan för särskilda fall annat föreslagits, skola träda i kraft från och med den 1 januari 1946.

Emot förestående förslag i vad detsamma avser folkskolestyrelsens sammansättning har reservation anmälts av herrar Leontein och G. Karlsson, vilka yrkat, att

beredningsutskottet måtte föreslå stadsfullmäktige besluta, att folkskolestyrelsen skulle utgöras av tolv ledamöter med sex suppleanter.

Drätselkammaren har i ett den 11 oktober 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren har för ärendets beredning tillsatt en särskild delegation, vilken i samråd med beredningsutskottet utarbetat det förslag, som ligger till grund för beredningsutskottets yttrande i ärendet. De motiv för ändringar i nu rådande förhållanden, som kommit till uttryck i beredningsutskottets skrivelse omfattas även av drätselkammaren. Drätselkammaren kan därför för sin del inskränka sig till att hänvisa till vad beredningsutskottet anfört och yrkat och hemställer därför, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

N:r 221. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har uti en den 10 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 27 september 1945 hade stadsfullmäktige jämte det fullmäktige hos magistraten hemställt om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktigeledamoten Bertil Lunds ställe, anmodat beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av herr Lunds avsägelse från övriga kommunala uppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

Herr Lund har innehaft ett dylikt kommunalt uppdrag, nämligen såsom ledamot i den av stadsfullmäktige den 26 november 1942 tillsatta kommittén för utredning av frågan om kommunala tvättstugor.

Beredningsutskottet får till ledamot i kommittén i herr Lunds ställe föreslå fru Greta Gustavsson.

N:r 222. Tryckning av arbetet ”Västerås som handels- och sjöfartsstad”.

Drätselkammaren har uti skrivelse till stadsfullmäktige den 11 oktober 1945 anfört följande:

Vid Stockholms Högskolas geografiska institution har fil. kand. Hans Settervik som examensarbete för vinnande av fil. lic. examen utarbetat en omfattande och synnerligen vederhäftig ekonomisk och geografisk undersökning av Västerås som sjöfarts- och handelsstad. Undersökningen har pågått sedan 1942 och särskild hänsyn har tagits till Västerås hamn. Sålunda ingår i undersökningen bl. a. en noggrann utredning av sjötransporterna i ut- och inrikes fart, järnvägstrafiken, de viktigaste import- och exportvaruslagen och deras fördelning på utrikes hamnar. Vidare må nämnas, att i undersökningen ingår en analys på ett flertal viktiga varuslag så att i bestämda fall en avgränsning av hamnens upplandsområde kunnat genomföras.

Författaren har varit i kontakt med stadens myndigheter, i första hand hamnstyrelsen och drätselkammaren, varvid förhandlingar förts om stadens övertagande av undersökningen, vilken i så fall skulle befordras till tryck. Det har därvid visat sig, att det från stadens sida föreligger ett stort intresse att få avhandlingen publicerad, särskilt som avhandlingen ifråga är den första i sin stil, som utförts beträffande någon svensk stad och dess hamn. Professorn i geografi vid Stockholms Högskola Hans W. Ahlman har i yttrande över utredningen givit densamma de bästa vitsord och rekommenderat densamma för ev. tryckning.

Drätselkammaren är av den uppfattningen, att ett offentliggörande av fil. kand. Setterviks avhandling av Västerås som handels- och sjöfartsstad skulle vara av betydelse för Västerås stad icke minst med tanke på önskvärdheten av att under den tid, som nu stundar göra Västerås och dess hamn känd inom vidare kretsar samt klarlägga en del förhållanden som tidigare icke varit för vem som helst uppenbara. Drätselkammaren tillstyrker därför, att staden förvärvar rätten att utgiva avhandlingen. Preliminärt har drätselkammaren tänkt sig att den skulle utgivas i en upplaga av 1.000 exemplar med ett sidantal utav 208 sidor inkl. illustrationer. I avhandlingen ingår bl. a. 35 kartor och lika många diagram. Kostnaden för tryckning i uppgivet antal exemplar inkl. författararvode och inbindning av ett antal exemplar har överslagsvis beräknats till 12.000 kronor. Anslaget torde med fördel kunna täckas ur Västerås stads trafikfond.

Men hänvisning till ovanstående får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för tryckning av den av fil. kand. Hans Settervik utarbetade undersökningen om Västerås som sjöfarts- och handelsstad ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag om 12.000 kronor att täckas av medel ur Västerås stads trafikfond.

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 29 november 1945 Ser. A nr 10

N:r 223. Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar inom äldre hamnområdet.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 30 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Från olika företag, belägna inom gamla hamnområdet, ha på sistone framställningar inkommit till styrelsen för tekniska verken om att staden ville låta framdraga vatten-, avlopps- och gasledningar inom området. Senast har Asea hemställt att en gasledning måtte framdragas till bolagets nya s. k. ämnesverkstad inom kvarteret Sigurd.

I anledning härav har inom tekniska verken uppgjorts förslag till utläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar för äldre hamnområdet för en sammanlagd kostnad av 66.700 kronor. Gasledningen har i förslaget kostnadsberäknats till 13.000 kronor, därav 2.900 kronor anses kunna inflyta i form av anslutningsavgifter från Asea samt till återstående del genom vinst av gasförsäljning.

Kostnaderna för vatten- och avloppsledningar uppgå till 53.700 kronor. Härav förväntas 34.500 kronor kunna täckas genom nu inflytande anslutningsavgifter, därav från enskilda personer 19.150 kronor samt för av staden ägd och utarrenderad mark 15.350 kronor varjämte 7.000 kronor kunna amorteras och förräntas med inkomster å försålt vatten. Återstående belopp 12.200 kronor beräknas av styrelsen inom en icke alltför avlägsen framtid komma att inflyta i form av anslutningsavgifter från icke bebyggda områden, vilka huvudsakligen tillhöra Asea. Styrelsen vill därför föreslå att sistsagda tvenne belopp får utgå av lånemedel.

Med stöd av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att ifrågavarande vatten-, avlopp- och gasledningar utföras på av styrelsen föreslaget sätt samt

att för ändamålet anvisa 66.700 kronor att utgå med 29.300 kronor av lånemedel samt med 37.400 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har uti ett den 1 november 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för utläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar å äldre hamnområdet anvisa ett anslag av 66.700 kronor av tillgängliga medel att täckas till ett belopp av 29.300 kronor av lånemedel och till ett belopp av 37.400 kronor av inflytande anslutningsavgifter samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 29.300 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

N:r 224. Iordningställande av del av Kryddgårdsgatan.

Drätselkammaren har uti en den 1 november 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan bebyggelsen å området mellan Stohagsvägen samt järnvägen numera är i det närmaste slutförd, har frågan om iordningställande av Kryddgårdsgatan å delen Gästgivarvägen och Nedre Hyttvägen blivit aktuell. I anledning härav ha kostnadsberäkningar å byggnadskontoret verkställts angående gatudelens iordningställande, utvisande en total kostnad av 19.000 kronor, vilket belopp skall bestridas av köpeskillingsmedel. Kostnaden för erforderliga gator har nämligen medräknats i tomtpriset.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande av Kryddgårdsgatan å delen Gästgivarvägen—Nedre Hyttvägen anvisa ett anslag av 19.000 kronor att täckas av fonden för reserverade köpeskillingsmedel.

N:r 225. Yttrande över 1944 års skattesakkunnigas betänkande med förslag angående vissa spörsmål på den allmänna beskattningens område.

Drätselkammaren har uti en den 1 november 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande.

Genom resolution den 13 september 1945 har länsstyrelsen anmodat stadsfullmäktige i Västerås att före den 1 december 1945 avgiva yttrande över 1944 års skattesakkunnigas den 31 maj 1945 avgivna betänkande med förslag angående vissa spörsmål på den allmänna beskattningens område.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för förberedande yttrande, får kammaren i ärendet anföra följande.

Sedan kommunalskatteberedningens verksamhet upphört med utgången av år 1943, har beredningens ordförande, riksdagsmannen A. J. Bärg och en av beredningens övriga ledamöter, landskamreraren Carl Bergstedt, enligt uppdrag såsom sakkunniga inom finansdepartementet utrett vissa återstående kommunalskattefrågor.

I nu ifrågavarande betänkande ha fyra särskilda skattefrågor upptagits till övervägande. Dessa frågor avse *dels* utnyttjandet av allmänna avdragen och ortsavdragen, *dels* skattepliktsgränsen, *dels* statens rätt till avdrag för gäldränta, *dels ock* den kommunala fastighetsbeskattningens omfattning beträffande kommuners och andra menigheters fastigheter.

Som bekant äger vid den kommunala inkomstbeskattningen den skattskyldige från sina inkomster avräkna *dels* s. k. allmänna avdrag och *dels* s. k. ortsavdrag. Enligt gällande bestämmelser ha ortsavdragen och de flesta allmänna avdragen, t. ex. för periodiska understöd, pensionsavgifter och försäkringspremier, endast i den skattskyldiges hemortskommun fått avräknas från den skattskyldiges inkomst därstädes. Grunden till denna bestämmelse har varit att man velat tillgodose kommunens intresse att få i full utsträckning utnyttja till kommunen anknutna beskattningsföremål. Ur den skattskyldiges synpunkt kunna dessa bestämmelser innebära en stor

olägenhet, särskilt för sådan skattskyldig, som är bosatt i en kommun och som huvudsakligen har sin inkomst av rörelse eller fastighet i annan kommun. På samma sätt drabbas mycket hårt även en person, som driver rörelse i två kommuner och i ena kommunen har en viss inkomst av verksamheten och i den andra en lika stor eller större förlust å verksamheten. Denne får då skatta för inkomsten utan motsvarande avdrag för förlusten, trots att han i verkligheten icke åtnjutit någon nettoinkomst, varmed skatten kan betalas. Olägenheterna av nu ifrågavarande beskattningsprincip ha blivit mera kännbara allteftersom beskattningens allmänna tyngd ökats.

De sakkunniga föreslå, att avdragen i första hand skola avräknas i de kommuner, till vilka de äro anknutna. Ett allmänt avdrag kan dock få avräknas jämväl från inkomst i annan kommun och skattskyldigs ortsavdrag även från hans inkomst i annan kommun än hemortskommunen. Om ett avdrag ej kan utnyttjas till den kommun, till vilket det närmast hör, skall det outnyttjade beloppet överflyttas till annan kommun, där inkomst uppburits, mot vilken avräkning kan ske. Förhöjningen av ortsavdragen genom den s. k. bankningen skall ske i förhållande till den skattskyldiges sammanlagda taxerade inkomst i såväl hemortskommunen som andra kommuner.

Av de statistiska undersökningar, som verkställts, ha framgått, att nu föreslagna ändringar i reglerna om allmänna avdragens och ortsavdragens utnyttjande komma att få mycket obetydliga konsekvenser för kommunerna.

Enligt gällande kommunalskattelagstiftning finnas olika regler om skatteplikt för beskattningen i hemortskommun och i annan kommun. Fysisk person, som varit bosatt i riket under hela eller någon del av beskattningsåret och vilkens inom hemortskommunen beräknade taxerade inkomst ej uppgår till 600 kronor, skall icke upptagas till beskattning för sådan inkomst. I övrigt inträder för dylik fysisk person skatteplikt i hemortskommunen, då den beräknade beskattningsbara inkomsten uppgår till minst 10 kronor och skatteplikt i annan kommun, då den beräknade taxerade inkomsten uppgår till minst 100 kronor. För annan skattskyldig än fysisk person, som varit bosatt i riket, inträder skatteplikt, då den beräknade taxerade inkomsten i kommunen uppgår till minst 100 kronor. Bestämmelsen om 600-kronors gränsen har en tämligen begränsad räckvidd. Den influerar endast på beskattningen *dels* för ensamstående skattskyldig, *dels* för skattskyldig i ortsgrupperna I—IV med ett halvt barnavdrag, *dels ock* i ortsgrupperna I och II såvitt angår äkta makar och skattskyldig med ett barnavdrag. Regeln om 600-kronorsgränsen medför ur skatteavvägningssynpunkt mindre tilltalande resultat. Den är lika hög för ensamstående som för familjeförsörjare med olika försörjningsbördor samt är lika för alla ortsgrupper, ehuru behovet av skattefrihet starkt varierar i de olika fallen. Sakkunniga anse därför, att 600-kronorsgränsen, som icke längre fyller något egentligt ändamål, skall avskaffas.

Härjämte ha sakkunniga funnit den nuvarande kommunala skattepliktsgränsen för fysisk person i hemortskommunen vid 10 kronors beskattningsbar inkomst vara alltför låg och föreslå, att skattepliktsgränsen fastställes vid 100 kronors beskattningsbar inkomst, därvid hänsyn tages till den skattskyldiges sammanlagda beskattningsbara inkomst i hemortskommunen och andra kommuner. Särskilt för de allra lägsta inkomsttagarna bland familjeförsörjarna skulle en dylik bestämmelse medföra en avsevärd lättnad.

Enligt företagna statistiska beräkningar skulle, därest de föreslagna bestämmelserna om ändrad skatteplikt varit gällande ifråga om 1944 års taxering antalet skatt-

skyldiga, som taxerades till kommunal inkomstskatt, ha nedgått med ungefär 1 %. Det kommunala skatteunderlaget skulle icke ha minskats med ens en $^0/_{00}$. Den nackdel, som förslagets genomförande ur ekonomisk synpunkt kunde innebära för kommunen, måste tydligen anses väga synnerligen lätt emot de fördelar, en avlastning av skattebördan från samhällets lägsta inkomsttagare måste anses medföra.

Beträffande statens rätt till avdrag för gäldränta gäller för närvarande, att staten liksom övriga skattskyldiga äger åtnjuta avdrag från intäkten av varje förvärvskälla för ränta å däri nedlagt, lånat kapital. Eftersom staten genom sina lånemöjligheter kan driva företag utan nämnvärd insats av eget kapital, har staten sålunda kommit i en mera gynnad ställning framför enskilda företagare, därigenom att staten kunnat avdraga gäldränta å så gott som hela det investerade kapitalet. För att staten skall i förevarande avseende bliva beskattad efter samma grunder som enskilda företagare, måste enligt sakkunnigas mening genom skattelagstiftningen fastslås, att staten icke får åtnjuta gäldränteavdrag i större utsträckning än som svarar mot den inom privata företag vanligen förekommande skuldsättningen. Såsom mått för skuldsättningen har använts den till en förvärvskälla hänförliga skuldens storlek i förhållande till de i densamma nedlagda tillgångarnas värde. Begränsningen av statens avdrag för gäldränta har närmare utformats så, att högsta medgivna avdrag bestämts såsom en viss kvotdel av de i varje förvärvskälla nedlagda tillgångarnas värde, vilken erhålles genom att kombinera maximiprocenten för skuldsättningen i förhållande till tillgångarnas värde med en vald genomsnittlig räntesats för statsskulden. Efter dessa beräkningsgrunder har man kommit fram till en maximigräns för statens gäldränteavdrag beträffande varje förvärvskälla vid ett belopp som utgör 2 % av tillgångarna bokförda värde.

Enligt gällande bestämmelser äro kommuners och andra menigheters fastigheter, vilka användas för vissa allmännyttiga ändamål, såsom allmän styrelse eller förvaltning, kultur- eller rättsvård, ordning eller säkerhet, fattigvård och barnavård, sundhetsvård, religionsvård eller undervisning, frikallade från kommunal fastighetsskatt. Detta gäller även om dylik fastighet är belägen inom annan kommun än den fastigheten tillhör. Med skäl har framhållits, att detta måste anses obilligt gentemot en främmande kommun, som utan skattebidrag får medverka till att tillgodose den andra kommunens behov av offentliga fastigheter. Till undanröjande av detta missförhållande föreslås, att primärkommuners, församlingars, skoldistrikts och fattigvårdssamhälles fastigheter, vilka äro belägna utanför den egna kommunens gränser, i regel skola vara underkastade kommunal fastighetsskatt, även om de disponeras för allmännyttiga ändamål. Någon kommunal inkomstbeskattning av dylika fastigheter har emellertid ej föreslagits.

För innehållet i betänkandet finnes en redogörelse i Svenska Stadsförbundets tidskrift, häfte 8, för innevarande år, till vilken redogörelse närmare hänvisas.

Drätselkammaren har vid granskningen av det sålunda framlagda förslaget icke funnit anledning till erinran mot detsamma.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att med åberopande av vad drätselkammaren anfört i yttrande över ifrågavarande betänkande förklara sig i princip icke hava något att erinra emot de i betänkandet framlagda förslagen.

N:r 226. Motion ang. enhetliga normer för tillsättande och inkallande av suppleanter (jfr Stfms handl. n:r 220 ser. A).

Sedan stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 till beredningsutskottet för förnyat yttrande remitterat ärende ang. införande av enhetliga grunder för tillsättande av suppleanter i stadens olika styrelser och nämnder m. m. med uppdrag för utskottet att efter hörande av de kommunala styrelser och nämnder, beträffande vilkas sammansättning ändring ifrågasattes, inkomma till stadsfullmäktige med förnyat yttrande och förslag har beredningsutskottet den 14 november 1945 avgivit följande yttrande:

Utskottet har infordrat yttranden från löne- och avtalsnämnden, stadsplanerådet, gatunamnsberedningen, parkstyrelsen, lantegendomsnämnden, badhusstyrelsen, folkskolestyrelsen, fattigvårdsstyrelsen och barnstugestyrelsen samt styrelsen för tekniska verken. Yttranden ha inkommit från samtliga ovannämnda styrelser med undantag av barnstugestyrelsen, ifråga om vilken styrelse emellertid icke föreslagits någon ändring av antalet ledamöter och suppleanter utan endast att, då nästa gång nyval av styrelse sker, efter lottning inför stadsfullmäktige föreskrives, att förslagsvis tre ledamöter och två suppleanter avgå efter två år. Dessutom har barnavårdsnämnden, ehuru nämndens sammansättning ej av förslaget beröres, avgivit yttrande. Styrelsen för tekniska verken, stadsplanerådet och gatunamnsberedningen ha förklarat sig utan någon reservation biträda utskottets förslag. Löne- och avtalsnämnden har ävenledes biträtt förslaget men har framhållit, att beträffande löne- och avtalsnämnden en sänkning av antalet ledamöter till fem komme att medföra egendomliga konsekvenser med hänsyn särskilt till nämndens förhandlingsdelegations maktbefogenhet. Förhandlingsdelegationen bestode av tre ledamöter och för den händelse antalet ledamöter i nämnden endast utgjorde fem, skulle detta innebära, att förhandlingsdelegerade, om de, såsom oftast skedde, vore enhälliga, komme att på förhand binda löne- och avtalsnämnden i alla frågor, vilka för förhandlingar remitterats till delegationen, frågor, vilka ofta kunde hava stor både principiell och ekonomisk räckvidd. Parkstyrelsen har biträtt förslaget med den ändringen, att i reglementet borde intagas bestämmelse om att suppleanterna skulle vara personliga. Lantegendomsnämnden har förklarat sig anse, att endast tre suppleanter borde tillsättas i denna nämnd och att dessa suppleanter icke inkallades annat än vid förfall för ordinarie ledamot under motivering, att nämndens ledamöter knappast kunde betraktas som politiskt valda utan mera såsom sakkunniga inom olika delar av lantbrukets förvaltningar. Badhusstyrelsen har såsom svar å remissen från beredningsutskottet överlämnat ett förslag till nytt reglemente för badhusstyrelsen under framhållande av att det gamla vore i hög grad föråldrat. Mot förslaget i hithörande delar har utskottet, enär detsamma överensstämmer med beredningsutskottets tidigare förslag angående badhusstyrelsen, ingen annan erinran än att däri bör utsägas att suppleanterna skola kallas till styrelsens sammanträden. Beträffande förslaget i övrigt kommer utskottet att till ett senare sammanräde inkomma med särskilt yttrande. Folkskolestyrelsen har på anförda skäl hemställt om bifall till den av herrar Leontein och Gust. Karlsson avgivna reservationen till beredningsutskottets förslag, innebärande, att folkskolestyrelsen skulle bibehålla nuvarande antal ordinarie ledamöter eller tolv medan suppleanternas antal minskades till sex. Fattigvårdsstyrelsen framhåller, att suppleanterna i styrelsen enligt gällande bestämmelser äga att deltaga i styrelsens sammanträden men har sådant deltagande endast

undantagsvis ägt rum. De lokala utrymmena lämnade icke heller möjlighet till ett mera allmänt deltagande. Suppleanterna komma dock i fortsättningen att meddelas om styrelsens sammanträden. Barnavårdsnämnden har slutligen uttalat, att nämnden icke funne lämpligt att suppleanterna kallades till nämndens sammanträden. Nämnden har motiverat sitt uttalande med dels att vid handläggning av sådana ärenden i vilka föräldrar till barn, som gjort sig skyldiga till någon förseelse, inkallades till nämnden, risk förelåge för att föräldrarna kände sig pinsamt berörda att behöva figurera inför en så stor församling som nämndens ledamöter och suppleanter tillsammans skulle utgöra, dels att bristande lokalutrymmen hindrade lämplig placering av suppleanterna.

Utskottet har tagit under övervägande vad sålunda förekommit och finner sig i princip sakna anledning frångå sitt tidigare förslag. Med hänsyn till de synpunkter löne- och avtalsnämnden i sitt yttrande anfört, vilka synpunkter synas utskottet förtjäna beaktande, vill utskottet med ändring av sitt tidigare förslag förorda, att antalet ledamöter i löne- och avtalsnämnden bibehålles vid sju och att ytterligare en suppleant utses, varigenom antalet suppleanter sålunda skulle komma att utgöra fyra, och att nämnden skall vara beslutför då minst fyra ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro närvarande. Suppleanten bör utses för tiden till 1946 års utgång.

Utskottet finner ej anledning till erinran mot parkstyrelsens förslag, att i reglementet för styrelsen inryckes bestämmelse om att suppleanterna skola vara personliga och ej heller att antalet suppleanter i lantegendomsnämnden såsom hittills bibehålles vid tre, dock att dessa suppleanter enligt utskottets förmenande alltid böra kallas till sammanträdena, således även då de ej tjänstgöra i stället för ordinarie ledamot. En av suppleanterna bör alltid tillhöra drätselkammaren. Vid nyval böra stadsfullmäktige efter lottning föreskriva, att tre ledamöter och två suppleanter skola avgå efter två år. Vidkommande folkskolestyrelsens förslag har utskottet på de av styrelsen anförda skäl funnit sig böra föreslå bifall till styrelsens förslag.

Vid sammanträde den 25 oktober 1945 återremitterade stadsfullmäktige även ärendet angående antagande av ny arbetsordning för stadsfullmäktige. Återremissen hade bland annat sin grund i olika uppfattningar angående beredningsutskottets sammansättning. Frågan härom kommer av beredningsutskottet att upptagas särskilt i samband med utskottets förnyade yttrande över arbetsordningen.

I övrigt vidhåller beredningsutskottet sitt tidigare förslag i ärendet.

Under hänvisning till vad ovan sagts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta.

att i nedan angivna delar löne- och avtalsnämndens reglemente skall erhålla följande ändrade lydelse:

"§ 4.

Löne- och avtalsnämnden består av sju ledamöter jämte fyra suppleanter för dem, valda av stadsfullmäktige för fyra år i sänder.

Ledamot i nämnden — — — nämndens handläggning.

§ 6.

Nämnden sammanträder — — — en gång i månaden.

Nämnden är beslutför då minst fyra ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro närvarande. För beslutets fattande — — — utslagsröst.

Suppleanterna — — — frånvarande ledamot",

att från nästa års ingång skall utses ytterligare en suppleant i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1946 års utgång,

att det av av stadsfullmäktige den 22 februari 1945 antagna reglementet för Västerås stads parkstyrelse i nedan angivna delar skall erhålla följande lydelse:

"§ 4.

Parkstyrelsen består av fem av stadsfullmäktige valda ledamöter jämte lika många suppleanter, vilka tillsättas för en tid av fyra år. Suppleanterna skola vara personliga för ledamöterna. Minst en av styrelsens ledamöter jämte suppleant för denne bör tillika vara ledamot eller suppleant av drätselkammaren. Av ledamöterna skola efter vid första valet inför stadsfullmäktige företagen lottning tre ledamöter och tre suppleanter avgå efter två år.

Avgår ledamot eller suppleant före utgången av den tid, under vilken han är vald, väljes annan person för återstoden av nämnda tid.

§ 6.

För besluts fattande erfordras att minst tre ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro tillstädes och avgör vid omröstning enkel pluralitet. Vid lika röstetal — — — styrelsen bestämmer",

att det av stadsfullmäktige den 26 augusti 1920 antagna reglementet för Västerås stads lantbruk i nedan angivna delar skall erhålla följande lydelse:

"§ 5.

Lantegendomsnämnden består av fem ledamöter jämte tre suppleanter, valda av stadsfullmäktige, och skall minst en ledamot jämte en suppleant tillika vara ledamot eller suppleant i drätselkammaren. Valet sker för en tid av tre år i sänder i samband med övriga val av kommunala förtroendemän. Avgår ledamot eller suppleant före utgången — — — denna tid.

§ 7.

För besluts fattande fordras att minst tre ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro tillstädes. Nämndens beslut avgöras genom enkel pluralitet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Vid nämndens sammanträden — — — föras diarium",

att i samband med innevarande års val av kommunala förtroendemän utses tre suppleanter i lantegendomsnämnden för tiden till 1946 års utgång.

att vid nyval under år 1946 av samtliga ledamöter och suppleanter i lantegendomsnämnden efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning skall föreskrivas att tre ledamöter och två suppleanter skola avgå efter två år,

att i samband med innevarande års val av kommunala förtroendemän utse ytterligare en suppleant i badhusstyrelsen för tiden intill 1946 års utgång,

att vid nyval under år 1947 av ledamöter och suppleanter i folkskolestyrelsen skola utses tolv ledamöter och sex suppleanter för en tid av fyra år samt

att i övrigt bifalla beredningsutskottets i skrivelse den 10 oktober 1945 framförda förslag.

Emot beredningsutskottets beslut i vad avser förslaget att antalet suppleanter i lantegendomsnämnden skulle utgöra allenast tre, har reservation anmälts av utskottets ordförande, herr Gösta Sjöberg, som förklarat sig anse, att beredningsutskottet bort vidhålla sitt tidigare förslag angående fem suppleanter i lantegendomsnämnden.

N:r 227. Förslag till arbetsordning för Västerås stads stadsfullmäktige (jfr Stfms handl. n:r 219 ser. A).

Sedan stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 till beredningsutskottet för förnyat yttrande remitterat ärende ang. förslag till ny arbetsordning för Västerås stads stadsfullmäktige har beredningsutskottet den 14 november 1945 avgivit följande yttrande.

Återremissen har föranletts av under ärendets diskussion vid nämnda stadsfullmäktigesammanträde framställda yrkande, innebärande *dels* att § 5 i förslaget skulle ändras därhän att stadsfullmäktige finge möjlighet att utse en förste och en andre vice ordförande, *dels* att sådan ändring skulle företagas av § 14 i förslaget att ledamot av drätselkammaren ej samtidigt kunde vara ledamot av beredningsutskottet och att antalet suppleanter i beredningsutskottet bestämdes till nuvarande antal eller nio, *dels ock* att § 16 i förslaget avfattades så, att beredningsutskottets ordinarie sammanträden hållas en gång i månaden med undantag av juli månad.

Enligt § 17 i lagen om kommunalstyrelse i stad skola stadsfullmäktige varje år för nästkommande kalenderår bland sig välja en ordförande och en vice ordförande samt, då stadsfullmäktige så besluta, jämväl en andre vice ordförande. Utskottet har icke något att erinra emot att även en andre vice ordförande utses men vill framhålla, att redan den föreslagna formuleringen i § 5 icke torde lägga hinder i vägen för val av en andre vice ordförande. I den föreslagna lydelsen heter det nämligen: "Stadsfullmäktige välja varje år i december månad för nästkommande kalenderår bland sig en ordförande och *vice ordförande.* Med denna avfattning har sålunda ej utsagts, att endast *en* vice ordförande skall väljas. Utskottet vill dock ej motsätta sig, att bestämmelsen förtydligas därigenom, att det uttryckligen utsäges, att fullmäktige kunna välja även en andre vice ordförande. Utskottet föreslår i anledning härav att § 5 erhåller följande lydelse: "Stadsfullmäktige välja varje år i december för nästkommande kalenderår bland sig en ordförande och en vice ordförande samt, då stadsfullmäktige så besluta, jämväl en andre vice ordförande.

För året närmast efter det, då val av stadsfullmäktige ägt rum, skall ordförandevalet ske vid extra sammanträde å helgfri dag någon av de sju första dagarna i januari månad och ordförandeskapet intill dess utövas av den, som fullmäktige därtill särskilt utsett.

Avgår ordförande eller vice ordförande under året, bör vid nästkommande sammanträde anställas val efter den avgångne för återstående delen av året." Ett par smärre redaktionella ändringar torde i anledning härav böra göras i förslaget.

Vidare vill utskottet biträda yrkandet, att § 16 erhåller sådan avfattning, att därav framgår, att utskottet icke har något ordinarie sammanträde under juli månad.

Vidkommande förslaget, att i reglementet skulle intagas en bestämmelse med förbud mot att ledamot av drätselkammaren samtidigt är ledamot av beredningsutskottet, anser utskottet icke, att skäl för dylikt förbud föreligger. Tvärtom håller utskottet före, att det i många fall skulle vara värdefullt både ur drätselkammarens och beredningsutskottets synpunkter med någon gemensam ledamot, varigenom kontakten mellan dessa organ skulle underlättas.

Utskottet anser sig slutligen ej kunna frångå sitt förslag, att antalet suppleanter i beredningsutskottet bestämmes till fem. Det synes utskottet inkonsekvent och stridande mot förslagets allmänna principer, om antalet suppleanter i berednings-

utskottet skulle utgöra lika många som ledamöterna medan suppleantantalet i drätselkammaren endast skulle utgöra hälften av antalet ledamöter.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att §§ 5 och 16 i förslaget till stadsfullmäktiges arbetsordning skola erhålla följande ändrade lydelse:

"§ 5.

Stadsfullmäktige välja varje år i december för nästkommande kalenderår bland sig en ordförande och en vice ordförande samt, då stadsfullmäktige så besluta, jämväl en andre vice ordförande.

För året närmast efter det, då val av stadsfullmäktige ägt rum, skall ordförandevalet ske vid extra sammanträde å helgfri dag någon av de sju första dagarna i januari månad och ordförandeskapet intill dess utövas av den, som fullmäktige därtill särskilt utsett.

Avgår ordförande eller vice ordförande under året, bör vid nästkommande sammanträde anställas val efter den avgångne för återstående delen av året.

§ 16.

Beredningsutskottets ordinarie sammanträden hållas en gång i månaden med undantag av juli månad å dag, som beredningsutskottet närmare bestämmer. Extra sammanträde hålles när ordföranden finner det nödvändigt." samt

att i övrigt bifalla beredningsutskottets i skrivelse den 10 oktober 1945 framlagda förslag till arbetsordning för stadsfullmäktige.

För beredningsutskottets ovan angivna förslag i vad detsamma avser antalet suppleanter i beredningsutskottet, har avgivits fyra röster, medan fyra röster avgivits för ett förslag innebärande, att antalet suppleanter skulle bibehållas vid nuvarande antalet nio. Förstnämnda förslag har biträtts av ordförandens utslagsröst och sålunda blivit beredningsutskottets beslut.

Nr 228. Motion ang. ökat anslag till Föreningen Västerås Skollovskolonier.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 27 september 1945 väcktes följande motion:

I staden arbetar sedan många år tillbaka Föreningen Barnens Dag med i huvudsak det vällovliga syftet att skaffa erforderliga medel för uppförande och underhåll av sommarkolonier för behövande skolbarn. Förutom Föreningen Västerås Skollovskolonier ha även en del andra föreningar erhållit anslag från de Barnens dagsfestligheter, som anordnats.

Festligheterna sätta under de dagar de pågå en viss prägel på staden, med mycket folk i rörelse, med blomstertåg, uppvisningar, lokalrevyer etc., allt till befolkningens

förnöjelse. Men allting har en baksida, så också detta. För att få största möjliga nettobehållning på festligheterna måste man engagera tivolin och liknande nöjesanordningar, vilkas ägare efter festligheternas avslutande draga sig från staden och Barnens Dagsfesten med säkerligen mycket god ekonomisk behållning. Mycket starkt torde kunna ifrågasättas om det är Barnens Dag värdigt att engagera sådana nöjesanordningar, som för länge sedan borde vara avskrivna som folknöjen. Jag syftar då i första hand på de spelhallar med penningautomater och olika slags lotterier, med i många fall värdelösa vinster, som i år voro förlagda till Munkgatan och Hamngatan, samt även de s. k. korthjul, som voro placerade ute på festplatsen. Rent bedrövligt var det också att se småbarn spela bort sina slantar i penningautomaterna. De socialdemokratiska ungdomsklubbarna i Västerås lyckades på sin tid genom en samfälld aktion få bort de s. k. Al Caponeapparaterna från tivoliet på Viksängsgärdet och tiden borde väl nu vara inne att, åtminstone vid festligheter av Barnens Dags karaktär, icke fresta barn och ungdom att göra av med sina pengar på dylika anordningar. Jag anser det vidare synnerligen motbjudande att genom dylikt tingel-tangel skaffa medel till fattiga barns sommarvistelse. Det förefaller mig därför förnuftigare, och framför allt Västerås stad värdigare, att på annat sätt skaffa fram de pengar, som behövas för att bereda barn från fattiga och trångbodda familjer denna säkerligen mycket välbehövliga kolonivistelse.

En omläggning av anordningarna vid festligheterna, med uteslutande av de ovan nämnda "nöjena", tror jag också skulle tilltala allmänheten. Det minskade ekonomiska utbyte, som eventuellt blir följden av en sådan omläggning av festen anser jag staden genom ett årligt anslag bör kompensera Föreningen Västerås Skollovskolonier för, då dess verksamhet måste anses så behjärtansvärd och av sådant värde att staden ekonomiskt bör trygga verksamhetens utbyggnad. Under dessa förutsättningar skulle även Barnens Dags styrelse kunna utesluta de mindervärdiga nöjesanordningarna vid festligheterna med eventuellt åtföljande minskade nettovinster. För de bägge styrelserna måste det också kännas tryggare om de veta att staden till deras disposition ställer ett visst årligt belopp.

De förebyggande åtgärder i hälsovårdande syfte, som en stärkande kolonivistelse för klena barn utgör, anser jag även ur samhällets synpunkt så betydelsefull att verksamheten på allt sätt bör understödjas. Så har också skett och staden har bidragit med fasta anslag till verksamheten, för år 1945 med 30.000 kronor. Dessutom har staden anslagit medel för uppförande av byggnader vid sjön Usken med 22.750 kr. pr år sedan år 1941. Slutamorteringen av detta sker 1945. Trots dessa åtgärder måste alltjämt massor av barn avvisas eller få stå över till ett annat år på grund av brist på utrymme.

Med stöd av ovan anförda, och under förutsättning att Barnens Dagsföreningen vid sina Barnens Dagsfester slopar alla sådana anordningar, som kunna hänföras till tivolinöjen, får jag föreslå

att stadsfullmäktige måtte besluta att årligen fr. o. m. 1946 och tills vidare i staten upptaga ett belopp av 20.000 kr., utöver det tidigare utgående fasta anslaget på 30.000 kr., eller sammanlagt 50.000 kronor, att disponeras av Föreningen Västerås Skollovskolonier, att användas till anläggningar och underhåll av föreningens sommarkolonier och därmed sammanhängande verksamhet.

Västerås den 7 september 1945.

EINAR JONSSON.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 27 september 1945 remitterat motionen till drätselkammaren för yttrande.

Drätselkammaren har i ett den 15 november 1945 avgivet yttrande anfört följande:

Huvudsyftet med motionen har uppenbarligen varit att rikta ett dråpslag mot de mindervärdiga nöjesanordningar i form av spelautomater och andra därmed jämförliga företag, vilka i allmänhet pläga förekomma å tivolifält. Kammaren vill för sin del ansluta sig till motionärens synpunkter på dylika nöjen och önskvärdheten av att dessa i fortsättningen bannlysas i samband med Barnens Dags-festligheterna. Emellertid har kammaren under hand samrått med såväl ledningen för Barnens Dag som folkskoleinspektören och därvid har inhämtats, dels att något ytterligare anslag utöver redan nu utgående belopp 30.000 kronor icke för närvarande anses erforderligt ävensom att det är Barnens Dagsledningens avsikt att i fortsättningen på ett eller annat sätt söka utrangera angivet slag av nöjesanordningar. Av det sagda torde framgå att motionens syfte kommer att kunna förverkligas även utan att staden lämnar ytterligare anslag till skollovskoloniföreningen.

Med åberopande av vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att ifrågavarande motion icke skall för närvarande till någon vidare stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Nr 229. Stadsplan för område vid Klockaretorp, del av Rikshuvudvägen samt jämkning beträffande del av Sommarro i Västerås.

Byggnadsnämnden har uti en den 1 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom i februari 1945 upprättat förslag till stadsplan för område vid Klockaretorp, del av Rikshuvudvägen samt jämkning beträffande del av Sommarro i Västerås.

I fråga om förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, vilket varit vederbörligen utställt, hava anmärkningar inkommit från ryttmästaren Dage Modin i Hälsingborg, såsom ägare till stadsägorna nris 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044 och 2047.

Av de framställda erinringarna har byggnadsnämnden ansett sig böra beakta allenast den som riktade sig mot bestämmelsen, att byggnad inom område med beteckningen Ö finge inrymma högst tre bostadslägenheter, vadan bestämmelsen ifråga slopats.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till stadsplan för område vid Klockaretorp, del av Rikshuvudvägen samt jämkning beträffande del av Sommarro i Västerås stad.

Stadsplaneområdet omfattar stadsägorna n:ris 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2239 B, 2239 O, 2239 T, samt del av stadsägorna

2056 A, 2057, 2101, 2235 Ä, 2238, 2238 A, 2239 och 2349, del av stadsägan nr 2239, del av nuvarande Stockholmsvägen samt östligaste delen av Sommarro, tillhörigt ett område öster om järnvägen, för vilket stadsplan fastställdes av Kungl. Maj:t den 26 februari 1943.

Klockaretorpsområdet, beläget närmast söder om nya rikshuvudvägen mellan Sommarro och Skiljebo, begränsas i söder av en gata i öst-västlig riktning, som förbinder Sommarro med Skiljebo.

Närmast förlängningen av Vargbogatan, som i nord-sydlig riktning förbinder nya rikshuvudvägen med Flygets domäner, upptages ungefär en fjärdedel av området av radhusbebyggelse samt ett 3-våningshus, samtliga för A. S. E. A:s personal. Närmast Skiljebo har ännu en fjärdedel reserverats för allmänt ändamål, närmast avsedd för en folkskola, som efter den planerade inkorporeringen av Badelunda socken skulle ligga väl till på denna plats.

I övrigt har området, som är bevuxet med ovanligt vacker tallskog, föreslagits utbyggt med efter terrängen och väderstrecken orienterade lamellhus om 3 våningar.

Den föreslagna nya rikshuvudvägen genom Västerås, varav den östligaste sträckningen här förelägges för fastställelse, ansluter sig helt till det förslag, som tidigare granskats och i princip godkänts av Kungl. Väg- & Vattenbyggnadsstyrelsen.

Jämkningen av stadsplanen för Sommarro innebär i huvudsak, att Klockaretorpsgatans östligaste del flyttats något söderut, så att den dels skär Vargbogatans förlängning i rät vinkel, dels får vatten- och avloppsfrågan enklare löst i samband med Klockaretorpsområdet. Som en direkt följd av Klockartorpsgatans ändring har förbindelsegatan närmast och parallellt med Vargbogatans förlängning justerats.

Bebyggelsens art är oförändrad.

För Sommarro har gällande stadsplan stadfästs av Kungl. Maj:t den 26 februari 1943.

Följande bestämmelser föreslås gälla.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk, ävensom uppförande av mindre gårdsbyggnad för mindre hantverk och dylikt samt garage för de å tomten boendes privata behov.

Till med Tm betecknat område får utfart icke anordnas från angränsande tomter.

Med Pk betecknat område får användas endast till parkering av motorfordon.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Å med Ö betecknat område skola av tomts areal minst fyra femtedelar lämnas obebyggda.

§ 4.

Byggnads läge å tomt.

Byggnad å med Ö betecknat område skall förläggas, om dess höjd överskrider fem meter, på minst sex meters avstånd från grannes tomtgräns och, om byggnad är lägre, på minst fyra och en halv meters avstånd därifrån.

Avståndet mellan hus å samma tomt skall vara minst tolv meter, byggnadsnämnden dock obetaget att i särskilda fall medgiva undantag härifrån.

§ 5.

Hushöjd.

Å med I, II och III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än respektive 5.0, 7.6 och 10.5 meter, räknat från angränsande gatas medelnivå.

§ 6.

Våningsantal.

Å med I, II och III betecknat område får byggnad uppföras med högst en, respektive två och tre våningar.

§ 7.

Vindsinredning.

Inom område betecknat med Ö må i byggnad, som uppföres med två våningar, vind inredas med bonings- och arbetsrum till högst en tredjedel av vindsbottens yta.

I byggnad som uppföres med endast en våning, må vind helt inredas med boningsoch arbetsrum.

§ 8.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Å byggnad, som uppföres med endast en våning, må tak givas brantare lutning.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med A och III betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås den 15 februari 1945.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 15 november 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för område vid Klockaretorp, del av Rikshuvudvägen samt jämkning beträffande del av Sommarro samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 230. Stadsplan för del av Viksängsområdet (del av stadsägan nr 2239).

Byggnadsnämnden har uti en den 5 november 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av Försvarets bostadsanskaffningsnämnd den 10 oktober 1945 upprättat förslag till stadsplan för del av Viksängsområdet (del av stadsägan n:r 2239) i Västerås.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, vilket varit vederbörligen utställt, hava icke några anmärkningar inkommit.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

tillhörande förslag till stadsplan för del av stadsägan 2239 i Västerås.

Området är beläget omedelbart nordost om Centrala flygverkstäderna i Västerås och omkring 3 km. öster om stadens centrum. Det är avsett att bebyggas med bostäder för personalen vid nämnda verkstäder.

I sydväst begränsas området av vägen Västerås—Hamre, som avses bliva en lokal huvudväg till stadens östra rekreationsområden och i nordväst av vägen från flygverkstäderna till Hässlö.

De norra och mellersta delarna bestå av öppen jord, som i öster, väster och söder begränsas av blandad löv- och barrskog, med två mycket vackra ekbackar i områdets norra respektive mellersta del. Genom områdets södra del rinner en bäck i en vacker ravin.

Gatunätets utformning har i hög grad påverkats av önskemål om att endast två vägutsläpp böra förekomma mot vägen till Hamre och att vägen till Hässlö på grund av transporter av flygplan skall kunna avstängas för allmän körtrafik. Därjämte har gatusystemet i viss utsträckning bestämts av läget av befintlig vattenledning.

Planen har i övrigt uppgjorts med största möjliga hänsyn till terrängförhållandena. Gator och tomtområden ha sålunda huvudsakligen förlagts till de plana områdena, varigenom exploateringskostnaderna bliva de minsta möjliga och det vackra skogsbeståndet kan lämnas orört. De olika byggnadstyperna ha grupperats så, att hyreshusen förlagts närmast staden och entrén till flygverkstäderna medan övriga byggnadskvarter reserverats för småstuge- och villabebyggelse. Bostadskvarteren ha i vissa fall begränsats med hänsyn till befintliga gränser mellan skog och åker. Vid den norra entrén till området har tomt reserverats för butiksändamål.

Av hyreshusen äro vissa avsedda för lägenheter om 3 rum och kök och vissa avsedda för 2-rumslägenheter.

Förutom ett lek- och rekreationsområde i samband med bebyggelsen i nordöstra delen av området har mark reserverats för en bollplan i områdets centrum. Genom att ekbacken söder om bollplanen frilagts från bebyggelse erhålles här ett genomgående parkstråk med anknytning till skogsområdena söder om bäcken. Ett parkområde har vidare utlagts utmed västra gränsen såsom skyddsområde dels mot den lokala huvudvägen, dels mellan industri- och bostadsbebyggelse.

Stadsplanetalen för förslaget äro:

Total areal c:a 16,5 har

Tomtmark c:a 8,3 har = c:a 50,3 %
Parkmark c:a 6,7 har = c:a 40,6 %
Gatumark c:a 1,5 har = c:a 9,1 %
Hyreshus: 12 st., därav 7 st. med vardera 4 lägenheter om 3 rum och kök, 5 st. med vardera 4 lägenheter om 2 rum och kök
sammanlagt antal lägenheter 48 st.,
sammanlagd bruttovåningsyta c:a 3050 m^2.
Småstugor och villor: 88 st.
sammanlagd bruttovåningsyta 7040 m^2 (vid 80 m^2 bruttoyta pr hus).
Summa bruttovåningsyta c:a 10.090 m^2.

STADSPLANEBESTÄMMELSER

tillhörande förslag till stadsplan för del av stadsägan n:r 2239 i Västerås stad.

Följande bestämmelser föreslås till fastställelse.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk ävensom uppförande av garage för de å tomten boendes privata behov.

Med H betecknat område får användas endast för affärsändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av bostäder för affärspersonalen.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med BÖ betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående och i förgårdslinje.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Å med BÖ betecknat område skall av tomts areal minst fyra femtedelar lämnas obebyggda.

§ 4.

Våningsantal.

Å med I och II betecknat område får byggnad uppföras med högst en resp. två våningar.

§ 5.

Lägenhetsantal.

Å med B II betecknat område får byggnad uppföras med högst 4 lägenheter.

§ 6.

Hushöjd.

Å med I och II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 5 resp. 7,6 meter.

§ 7.

Vindsinredning.

Inom område betecknat med BÖ II må i byggnad, som uppföres med två våningar, vind inredas med bonings- och arbetsrum till högst en tredjedel av vindsbottens yta.

Inom område betecknat med BÖ må i byggnad, som uppföres med endast en våning hela vinden inredas med bonings- och arbetsrum.

§ 8.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisintalplanet av högst 30°.

Å byggnad inom område betecknat med B II eller BÖ II, som uppföres med endast en våning, må tak givas brantare lutning.

Stockholm den 12 oktober 1945.

FÖRSVARETS BOSTADSANSKAFFNINGSNÄMND.
Arkitektkontoret.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 15 november 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för del av Viksängsområdet (del av stadsägan n:r 2239) samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 231. Understöd till ingenjör J. W. Hallander.

Drätselkammaren har uti en den 15 november 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren den 24 september 1945 har ingenjören J. W. Hallander hemställt, att för år 1946 komma i åtnjutande av fortsatt understöd ur fröken Maria Hallanders donationsfond.

Stadsfullmäktige hava tidigare beviljat sökanden understöd ur fonden med 400 kronor för sista halvåret 1930 samt med 800 kronor för vart och ett av åren 1937—1944. Såsom skäl härför har anförts, att sökanden vore brorson till donatorn, att han vore i behov av ekonomisk hjälp och att stadsfullmäktige tidigare i sådana fall, där nära släktingar till donator varit i behov av hjälp, plägat bevilja understöd. För år 1945 beviljades sökanden för sin familj ett understöd av 400 kronor. Anledningen till att understödet nedsattes var den, att Hallanders ekonomiska ställning i viss mån undergått förbättring genom ett arv som tillfallit honom. Å andra sidan har Hallander emellertid att dragas med skulder till avsevärda belopp, däribland skuld till Stockholms stads fattigvårdsnämnd för tidigare utgivet understöd.

Enligt vad drätselkammaren inhämtat är Hallanders ekonomiska ställning fortfarande sådan, att fortsatt understöd under år 1946 är motiverat. Drätselkammaren föreslår därför att Hallander för detta år tillerkännes understöd med samma belopp som föregående år.

Drätselkammaren får under hänvisning till vad ovan anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att av avkastningen av Maria Hallanders donationsfond tilldela ingenjör J. W. Hallander ett understöd för år 1946 å 400 kronor att såsom hittills utbetalas kvartalsvis två månader i efterskott.

N:r 232. Värdering av naturaförmåner för 1946.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 29 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Som bekant pläga stadsfullmäktige för varje år fastställa de ersättningar och värdebelopp ifråga om till stadens befattningshavare utgående naturaförmåner, vilka skola gälla för nästkommande år.

Genom beslut den 30 november 1944 och den 26 april 1945 ha stadsfullmäktige i enlighet härmed för år 1945 fastställt nedan angivna värden och ersättningar, nämligen ifråga om

bostäder:	*Kronor:*
för ett rum och kök	425: —
för två rum och kök	700: —
för tre rum och kök	1.000: —
för fyra rum och kök	1.250: —
för brandchefens bostad	1.450: —
för vice brandchefens bostad	1.100: —
för brandmästarnas bostäder	870: —
för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet	425: —
värmekostnader:	
för ett rum och kök	175: —
för två rum och kök	245: —
för tre rum och kök	308: —
för fyra rum och kök	378: —
samt för vaktmästarebostaden vid åldersdomshemmet, vilken inrymmer ett rum, hall och kök	175: —
beklädnadsersättningar:	
för brandpersonalen	260: —
för polispersonalen	330: —
för renhållningsarbetarna	85: —

Med föranledande av en anmälan från brandchefen, att nuvarande beklädnadsanslag för brandpersonalen visat sig vara otillräckligt, i det att samtliga brandmän häftade i skuld med tämligen avsevärda belopp å beklädnadskontot, har brandstyrelsen hemställt, att beklädnadsanslaget måtte höjas från 260 till 290 kronor per år. Brandstyrelsen har framhållit, att priset å beklädnadsartiklar under kriget avsevärt ökat och att den föreslagna höjningen borde gälla tills vidare, intill dess speciellt priset å uniformstyg komme att sänkas.

Löne- och avtalsnämnden har granskat de tidigare företagna värderingarna och prissättningarna. Nämnden har därvid funnit sig böra tillstyrka, att beklädnads-

anslaget för brandpersonalen höjes till 275 kronor, då med hänsyn till rådande priser och den förslitning av klädespersedlar, som normalt förekommer i brandkårstjänsten, det nuvarande anslaget måste anses otillräckligt. I övrigt har nämnden icke funnit, att skäl förekommit, som kunna motivera någon ändring i gällande bestämmelser.

Med åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta *att* för år 1946 fastställa ovan angivna ersättningar och värdebelopp ifråga om till stadens befattningshavare utgående naturaförmåner med den ändring, att beklädnadsersättningen för brandpersonalen höjes från 260 till 275 kronor per år.

Drätselkammaren har uti ett den 15 november 1945 till stadsfullmäktige avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för år 1946 fastställa ovan angivna ersättningar och värdebelopp ifråga om till stadens befattningshavare utgående naturaförmåner med den ändring, att beklädnadsersättningen för brandpersonalen höjes från 260 till 275 kronor per år.

N:r 233. Inrättande av en ordinarie befattning som maskinist vid Malma grusgrop.

Drätselkammaren har uti en den 20 september 1945 till löne- och avtalsnämnden avlåten skrivelse anfört följande:

Vid det staden tillhöriga grustaget å Malma fanns tidigare anställd såsom förman Knut Emanuel Ståhl. I samband med att maskinell utrustning installerades i grustaget, kunde den därstädes befintliga arbetsstyrkan reduceras till två man, varför en förman, som icke deltog i arbetet, ansågs obehövlig. I anledning härav överflyttades Ståhl till tjänstgöring å stadens förråd. I stället inrättades vid grustaget en befattning såsom maskinist å extra stat med uppgift att omhänderhava skötseln av maskinerna samt i likhet med den tidigare förmannen förestå rörelsen.

Då befattningen i fråga är av behovet påkallad får drätselkammaren härigenom hemställa, att den från och med den 1 januari 1946 upptages å ordinarie stat. Nuvarande innehavaren av befattningen Erik Lundborg, vilken tidigare tjänstgjorde såsom maskinist å stadens båtar, åtnjuter enligt av drätselkammaren i maj 1944 fattat beslut lön beräknad efter 26: III i då gällande lönereglemente. Med hänsyn härtill får drätselkammaren jämväl föreslå löne- och avtalsnämnden, att befattningen inplaceras i motsvarande lönegrad i nu gällande avlöningsreglemente, vilken torde vara 6. lönegraden.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa

att en befattning såsom maskinist vid Malma grustag måtte inrättas å ordinarie stat från och med den 1 januari 1946 samt

att befattningen ifråga måtte inplaceras i 6. lönegraden uti gällande avlönings- och tjänstereglemente.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 29 oktober 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1946 inrätta en ordinarie befattning såsom maskinist vid Malma grustag med placering i lönegrad 6 i gällande löneplan samt

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

N:r 234. Inrättande av två ordinarie befattningar som skolsköterska.

Folkskolestyrelsen har uti en den 28 juni 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom Kungl. Maj:ts kungörelse (n:r 585/1944) med bestämmelser angående den statsunderstödda hälsovården vid bl. a. folk- och småskolor föreskrives, att skolhälsovården skall handhavas av skolläkare och skolsköterskor, varvid på varje sköterska bör komma vården av högst 1.500 barn.

Då barnantalet vid Västerås folkskolor nu utgör c:a 3.000 och inom kort kommer att överskrida detta antal, ha tvenne skolsköterskor med full tjänstgöring måst anställas. Den ena av dem har tidigare varit förordnad av staden men övergick sedan i landstingets tjänst som distriktssköterska med anställning i denna egenskap som skolsköterska vid stadens folkskolor. Enligt ovannämnda kungörelse skola dock numera skoldistrikt med mer än 20.000 invånare själva svara för anställandet av skolsköterska. Så är också fallet härstädes sedan innevarande års början. Den andra sköterskan är mot arvode förordnad för år 1945.

Då båda tjänsterna äro för framtiden behövliga, har styrelsen ansett det vara i sin ordning, att de göras ordinarie fr. o. m. 1/1 1946 med inplacering i den för stadens befattningshavare gällande löneplanen samt i den lönegrad, som närmast motsvarar avlöningen för distriktssköterska.

Med åberopande av vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige behagade inrätta två ordinarie skolskötersketjänster fr. o. m. 1/1 1946 med inplacering i den lönegrad av gällande löneplan, som närmast motsvarar avlöningen för distriktssköterska.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 29 oktober 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Enligt vad löne- och avtalsnämnden inhämtat utgå löneförmånerna till distriktssköterska med följande belopp, nämligen grundlön 2.760 kronor, tre ålderstillägg om vardera 180 kronor, dyrtidstillägg å nämnda belopp efter för närvarande 19,6 %, vartill kommer hyresersättning 900 kronor, ersättning för gas 40 kronor, ersättning för möbler 100 kronor, ersättning för vita rockar 25 kronor samt cykelersättning 60 kronor eller tillhopa kronor 5.071: 80 per år.

Sedan den av skolsköterskorna, vilken förut varit i landstingets tjänst, den 1 januari 1945 återinträtt i stadens tjänst, har avlöning från staden till henne utbetalats efter nu nämnda grunder.

Folkskolestyrelsen har på förfrågan meddelat, att styrelsen med sin framställning avsett, att befattningen som skolsköterska skulle placeras i 6. lönegraden av stadens löneplan. Begynnelse- och slutlönerna i nämnda lönegrad utgöra exklusive dyrtidstilllägg respektive 3.438 kronor och 4.356 kronor. Inklusive dylikt tillägg utgöra begyn-

nelse- och slutlönerna i samma lönegrad vid nuvarande indextal respektive 4.194 och 5.314 kronor.

Sjuksköterska vid ålderdomshemmet har jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1945 placerats i lönegrad 5. Emellertid äro kompetensfordringarna numera större för skolsköterska än för vanlig sjuksköterska, enär den förstnämnda utöver sjuksköterskeskola skall ha genomgått statens distriktssköterskeskola eller statens skola för barnsjuksköterskor eller ock ha erhållit förklarande angående likvärdig kompetens. I regel erhålla dessutom sjuksköterskor i öppen vård högre löneförmåner än sköterskor i sluten vård. Under sådana förhållanden måste det anses riktigt, att skolsköterska i lönehänseende placeras en lönegrad högre än sjuksköterskorna vid ålderdomshemmet.

Jämförelse med genomsnittliga löneläget i med Västerås jämförbara städer torde vidare utvisa, att en inplacering av befattningen i lönegrad 6 är motiverad.

Svensk Sjuksköterskeförenings lokalavdelning i Västmanlands län har hemställt om förhandlingar angående skolsköterskornas löneförmåner. Vid förhandlingarna yrkades, att löneförmånerna för skolsköterska måtte utgå enligt lönegrad 7. Under förhandlingarna frånträdde emellertid avdelningen detta krav och överenskommelse träffades preliminärt mellan avdelningen och löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegation därom, att befattningen borde placeras i lönegrad 6.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 januari 1946 inrätta två befattningar såsom skolsköterska å ordinarie stat med placering i lönegrad 6 av stadens gällande löneplan samt

att bemyndiga folkskolestyrelsen att tillsätta befattningarna ifråga med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har uti ett den 1 november 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar biträda löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 235. Inrättande av en ordinarie befattning som parkförman.

Parkstyrelsen har uti en den 24 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed hemställa, att den i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 8 februari 1945 inrättade befattningen som parkförman å extra stat vid parkförvaltningen måtte uppföras å ordinarie stat från och med den 1 januari 1946. Som motivering för framställningen får parkstyrelsen anföra.

Såsom anförts i skrivelsen till stadsfullmäktige den 6 oktober 1944 har parkstyrelsens vidgade arbetsområde medfört en däremot svarande ökning av arbetarstammen, vilket nödvändiggör att en permanent förmansbefattning inrättas. Det har nämligen visat sig oundgängligen nödvändigt, att för ett effektivt utnyttjande av arbetskraften, c:a 40 man, ha tillgång till en kunnig och väl utbildad förman med uppgift att i första hand tillse planterings- och planeringsverksamheten samt att i enlighet med givna direktiv leda arbeten av olika slag i parker och planteringar. Då arbetarna äro placerade å vitt skilda områden inom stadens ganska vidsträckta

område är det icke möjligt för stadsträdgårdsmästaren att i den omfattning som erfordras själv kunna övervaka arbetet och giva de anvisningar, som kunna vara behövliga.

Vid jämförelse med andra förvaltningar har det visat sig att byggnadskontoret för närmaste tillsynen över arbetet vanligen har avdelat en förman för 20—40 man, beroende på arbetets art och arbetsplatsernas belägenhet i förhållande till varandra. Då nu ifrågavarande befattning således kan i alla avseenden jämföras med hos andra förvaltningar redan befintliga förmanstjänster finner parkstyrelsen, att densamma i lönehänseende likaledes bör jämställas med dessa och parkförmannen således tillerkännas avlöning i 9. lönegraden.

Parkstyrelsen får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att befattningen som parkförman från och med den 1 januari 1946 överföres till ordinarie stat med placering i 9. lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 29 oktober 1945 anfört följande:

I skrivelse den 6 oktober 1944 hemställde planteringsnämnden, att i anledning av omorganisation av stadens parkförvaltning skulle inrättas bl. a. en befattning såsom parkförman å ordinarie stat med placering i 28. lönegruppen av stadens då gällande löneplan.

Löne- och avtalsnämnden vitsordade i utlåtande den 6 februari 1945, att behov av en tjänst som parkförman förelåge men framhöll, att man till en början borde nöja sig med att ha befattningen på extra stat, intill dess att den föreslagna organisationen hunnit närmare prövas. Nämnden föreslog därför, att befattningen finge inrättas å extra stat från och med den 1 mars 1945 med en lön, motsvarande högst slutlönen enligt 28. lönegruppen i den dåvarande löneplanen.

Sedan drätselkammaren i yttrande den 8 februari 1945 biträtt löne- och avtalsnämndens förslag, beslöto stadsfullmäktige å sammanträde den 22 februari 1945 i enlighet med sistnämnda förslag.

I skrivelse den 24 september 1945 har parkstyrelsen förnyat sin framställning att tjänsten upptoges å ordinarie stat och föreslagit att densamma placerades i 9. lönegraden av nu gällande löneplan.

Sedan sistnämnda skrivelse remitterats till bland annat löne- och avtalsnämnden för yttrande, får nämnden i ärendet anföra följande.

Då erfarenheten måste anses ha givit vid handen, att ett stadigvarande behov av befattningen föreligger, har nämnden intet att erinra emot att tjänsten från och med nyåret överföres å ordinarie stat.

Nämnden biträder likaledes parkstyrelsens förslag, att befattningen inplaceras i 9. lönegraden.

Begynnelse- och slutlönerna i nämnda lönegrad utgöra exklusive dyrtidstillägg 4.356 och 5.580 kronor samt inklusive dylikt tillägg 5.314 och 6.807 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta att från och med den 1 januari 1946 inrätta en befattning såsom parkförman å ordinarie stat med placering i 9. lönegraden samt att bemyndiga parkstyrelsen att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Drätselkammaren har i häröver den 15 november 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1946 inrätta en befattning såsom parkförman å ordinarie stat med placering i 9. lönegraden samt

att bemyndiga parkstyrelsen att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Nr 236. Inrättande av en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å parkstyrelsens expedition.

Parkstyrelsen har uti en den 24 september 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed hemställa, att den i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 8 februari 1945 inrättade befattningen som kvinnligt kontorsbiträde på extra stat å parkstyrelsens expedition måtte uppföras å ordinarie stat från och med den 1 januari 1946.

Då arbetsbokföring och uträkning av arbetareavlöningar, vilket arbete före inrättande av kontorsbiträdestjänsten utförts av byggnadskontorets personal, delvis på övertid, numera helt överflyttats till parkstyrelsens kontor, är det en nödvändighet att ha tillgång till kvalificerat biträde. Ifrågavarande biträde skall vidare ombesörja erforderliga utskrifter, omhänderhava följesedlar, rekvisitioner, fakturor och andra handlingar. Då arbetet, speciellt ifråga om arbetsbokföring och avlöningar, fordrar stor noggrannhet och ordentlighet är det av vikt försöka undvika ständiga ombyten av arbetskraft, vilket lätt inträffar under nuvarande förhållanden, då efterfrågan å kvinnlig kontorspersonal, icke minst vid privata företag, är synnerligen stor och löneförmånerna i förhållande därtill.

Med hänsyn till lönesättningen för kvinnliga kontorsbiträden inom staden vill parkstyrelsen föreslå att befattningen placeras i lägst 3. lönegraden av nu gällande lönestat.

På grund av vad sålunda anförts får parkstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att befattningen som kontorsbiträde å parkstyrelsens expedition från och med den 1 januari 1946 överföres till ordinarie stat med placering i 3. lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 29 oktober 1945 anfört följande:

I skrivelse den 6 oktober 1944 till stadsfullmäktige (ser. A n:r 36 innevarande år) hemställde dåvarande planteringsnämnden, att i anledning av parkförvaltningens omorganisation en befattning som kontorsbiträde av II. klass skulle inrättas å planteringsnämndens kontor.

Löne- och avtalsnämnden vitsordade i utlåtande den 6 februari 1945 över sistnämnda framställning, att behov av en dylik tjänst förelåg men framhöll, att man till en början borde nöja sig med att befattningen inrättades på extra stat, intill dess att den föreslagna organisationen hunnit närmare prövas. Nämnden föreslog därför, att från och med den 1 mars 1945 skulle inrättas en kontorsbiträdestjänst å extra stat å planteringsnämndens kontor med avlöning enligt de grunder, som gällde ifråga om extra skrivbiträden.

Sedan drätselkammaren i yttrande den 8 februari 1945 biträtt löne- och avtalsnämndens förslag, beslöto stadsfullmäktige å sammanträde den 22 februari 1945 i enlighet med sistnämnda förslag.

Då det numera visat sig, att ett stadigvarande behov av befattningen föreligger, har nämnden intet att erinra emot att densamma från och med den 1 januari 1946 överföres å ordinarie stat med placering i 3. lönegraden.

Begynnelse- och slutlönerna i nämnda lönegrad utgöra exklusive dyrtidstillägg 2.784 och 3.438 kronor samt inklusive dylikt tillägg 3.396 och 4.194 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta att från och med den 1 januari 1946 inrätta en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å ordinarie stat med placering i 3. lönegraden samt att bemyndiga parkstyrelsen att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Drätselkammaren har i häröver den 15 november 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1946 inrätta en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å ordinarie stat med placering i 3. lönegraden samt

att bemyndiga parkstyrelsen att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

N:r 237. Fråga om kommunal tilläggspension till slöjdläraren Karl August Karlsson.

Folkskolestyrelsen har uti en den 30 maj 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande.

Den 29 maj 1941 fastställde stadsfullmäktige reglering av lönerna för lärare och lärarinnor i slöjd och huslig ekonomi vid stadens folkskolor. Någon pensionsreglering i anslutning till nämnda lönereglering har emellertid ej genomförts. Befattningarna ifråga ha reglerats för pension i Statens pensionsanstalt den 30/9 1921. Det underlag, på vilket pension därvid beräknades utgjordes av s. k. kontant minimilön. Förutom denna utgick vissa lönetillägg såsom ersättning för bostad och bränsle, dyrortstillägg och övertidsläsningsersättning. På dessa tillägg utgår emellertid ej statlig pension enligt den äldre för lärare i övningsämne alltjämt gällande pensionsregleringen. I stället har staden beviljat s. k. kommunalt pensionstillägg på de ovannämnda lönetilläggen enligt de grunder, som gälla för stadens befattningshavare. Samtliga de nämnda lönetilläggen äro emellertid slopade i den senast genomförda löneregleringen, varför ett återupplivande av dem vid fastställandet av kommunalt pensionstillägg ej torde kunna komma ifråga.

Frågan om s. k. kommunalt pensionstillägg har nu aktualiserats genom slöjdlärare K. A. Karlssons avgång med pension den 1 juli 1945. Statens pensionsanstalt har i skrivelse av den 27/4 1945 meddelat, att han vid sin avgång den 1/7 1945 är berättigad uppbära statlig pension med 1.477: 27 kr. för år. På denna summa utgår f. n. dyrtidstillägg med 44 %. Därest tjänsten hade reglerats för pension i anslutning till den lönereglering, som genomfördes för övningslärarna 1941, hade han i stället enligt uppgift

av Statens pensionsanstalt uppburit i statlig pension kr. 2.393: 54, alltså kr. 916: 27 mera än enligt den äldre pensionsregleringen. På denna summa hade han ävenledes fått uppbära dyrtidstillägg enligt förutnämnda grunder.

Styrelsen finner det riktigt och rättvist, att det kommunala pensionstillägget för Karlssons del fastställes till skillnaden mellan den statliga pensionen enligt pensionsregleringen av 1921 och den pension, han skulle ha erhållit, om pensionsreglering genomförts i anslutning till 1941 års lönereglering. Härå torde dyrtidstillägg böra utgå enligt de grunder, som gälla för stadens pensionärer.

Med åberopande av vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige behagade bevilja kommunal tilläggspension till slöjdlärare Karl August Karlsson med kr. 916: 27 pr år jämte dyrtidstillägg därå enligt för stadens pensionärer gällande grunder att utgå fr. o. m. 1/7 1945.

Löne- och avtalsnämnden har uti ett den 29 oktober 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Enligt vad Statens Pensionsanstalt på förfrågan av löne- och avtalsnämnden meddelat skulle för reglering av ifrågavarande befattning till högre pensionsunderlag i Statens Pensionsanstalt erfordras en engångsavgift av 11.450 kronor, varav befattningshavarens andel skulle uppgå till 2.350 kronor. Anledningen till denna höga avgift är givetvis befattningshavarens ålder.

Anledningen till att någon pensionsreglering i anslutning till den av stadsfullmäktige den 29 maj 1941 fastställda löneregleringen för lärare och lärarinnor i slöjd och huslig ekonomi vid stadens folkskolor ännu icke kommit till stånd är den, att löne- och avtalsnämnden velat avvakta statliga bestämmelser angående pensionering av dylika befattningshavare. Enligt vad som under hand meddelats lär lagstiftning på detta område vara att förvänta inom den närmaste tiden.

Under nu angivna förhållanden måste beträffande pension till slöjdläraren tillämpas tidigare gällande bestämmelser.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 25 augusti 1932 har lärarpersonalen i övningsämnen vid folkskolorna tillerkänts kommunal tilläggspension vid inträdd pensionsålder enligt av stadsfullmäktige den 31 maj 1928 antagna grunder för sådan pensionering av övrig lärarpersonal, därvid slöjdlärare likställts med folkskollärarinna.

Jämlikt dessa grunder utgår full tilläggspension efter 30 tjänsteår å ett underlag bestående av ersättning för bostad och bränsle, ortstillägg samt ersättning för övertidsläsning med därå utgående dyrtidstillägg. Full tilläggspension utgör 65 % av detta underlag. Avkortad pension utgår med så stor del av den hela pensionen, som motsvarar förhållandet mellan befattningshavarens sammanlagda tjänstetid i stadens tjänst i hela år räknat och det antal tjänsteår, som erfordras för erhållande av hel pension.

Då Karlsson innehar 26 hela tjänsteår, skulle i förevarande fall således utgå avkortad pension med 26/30 av hel tilläggspension.

Då emellertid även med dessa beräkningsgrunder tilläggspensionen ungefärligen skulle komma att uppgå till samma belopp som det av folkskolestyrelsen nu föreslagna, har löne- och avtalsnämnden icke funnit anledning till erinran emot styrelsens förslag.

Såsom tidigare skett torde stadsfullmäktige böra förbehålla sig rätten att framdeles vidtaga reduktion av tilläggspensionen, därest staten skulle komma att över-

taga pensioneringen av slöjdlärare eller tillerkänna redan pensionerade sådana befattningshavare statliga pensionstillägg.

Med åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bifalla folkskolestyrelsens förslag i ärendet samt *att* stadsfullmäktige skola vara förbehållna rätten, att därest staten framdeles skulle övertaga pensioneringen av slöjdlärare eller tillerkänna redan pensionerade sådana befattningshavare statliga pensionstillägg, vidtaga den reducering av sålunda bestämd kommunal tilläggspension, som kan anses påkallad.

Drätselkammaren har uti ett den 1 november 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar biträda folkskolestyrelsens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag i ärendet.

N:r 238. Återbesättande av befattningen som verkmästare vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har uti en den 11 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan befattningen som verkmästare vid byggnadskontoret genom nuvarande innehavarens flyttning till annan ort blivit vakant, får drätselkammaren, med förmälan att befattningen finnes uppförd i 11. lönegraden i stadens gällande lönestat, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har uti ett den 29 oktober 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 239. Ansökning från Selma Emelia Hedrén om tillstånd att utskänka pilsnerdricka och vin.

Poliskammaren har genom resolution den 8 november 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Selma Emelia Hedrén om tillstånd att *dels* utskänka pilsnerdricka i lokaler i fastigheter Stora gatan 16 här i staden (Hotell Fenix) *dels ock* att i ovannämnda lokaler vid enskilda fester och begravningar utskänka vin.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 12 november 1945 anfört följande:

Emot sökandens lämplighet att handhava pilsnerutskänkning har nämnden ingen anmärkning att anföra varför nämnden ej har något att erinra emot att sökanden erhåller förnyat tillstånd.

Beträffande sökandens framställning att utskänka vin, får nämnden, enär tillstyrkande härutinnan kan få prejudicerande följder, av principiella skäl föreslå avstyrkan av denna ansökan.

På grund av vad som anförts får nykterhetsnämnden härmed föreslå *att* Stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Selma Hedréns hemställan om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden 1/10 1945 till och med den 30/9 1948; *att* Stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte avstyrka bifall till fru Selma Hedréns framställning om utskänkning av vin.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 14 november 1945 anfört följande:

Utskottet finner ej anledning till erinran emot framställningen i vad avser utskänkning av pilsnerdricka. Beträffande ansökningen angående utskänkning av vin, så enär dylik ansökan skall göras av systembolag eller i vissa fall av stadsfullmäktige, lärer Selma Hedréns ansökan i denna del redan av formella skäl icke kunna bifallas. Utskottet finner i likhet med nykterhetsnämnden ej heller sakliga skäl föreligga för bifall till framställningen.

Med åberopande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren i ärendet anfört får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen dels tillstyrka att fru Selma Hedrén meddelas tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Stora gatan nr 16 under tiden 1 oktober 1945—30 september 1948, dels ock avstyrka fru Hedréns framställning i vad den avser utskänkning av vin.

Nr 240. Ansökning från Gustav Evald Persson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 14 juli 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan av Gustav Evald Persson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka i fastigheten Fiskartorget 1 här i staden (Café Torget).

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 17 oktober 1945 anfört följande:

Av handlingarna i ärendet framkommer ej några anmärkningar mot sökanden. Däremot är lokalen och dess läge mindre lämplig för utskänkning och utminutering av pilsnerdricka. Då därtill kommer att lagad mat ej serveras i lokalen som föreskrives för erhållande av utskänkningsrättighet kan nämnden ej föreslå tillstyrkan av nämnda framställning.

På grund av vad som anförts hemställer nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte avstyrka bifall till herr Gustav Evald Perssons framställning om tillstånd till utskänkning och utminutering av pilsnerdricka klass II.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 15 november 1945 anfört följande:

Beredningsutskottet får för sin del med biträdande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren i ärendet anfört hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till Gustav Evald Perssons ifrågavarande framställning.

Nr 241. Tillsättande av kommitté för utredning av fråga om ny- och tillbyggnader vid tekniska skolan.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning m. fl. har uti en till stadsfullmäktige avlåten skrivelse den 31 oktober 1945 anfört följande:

Styrelserna för Västerås stads skolor för yrkesundervisning, för Statens elektrotekniska fackskola och för Västerås högre folkskola få härmed vördsamt göra nedanstående framställning i fråga om skolornas lokalbehov.

Stadsfullmäktige beslöto den 29 augusti 1918, att Västerås stad skulle åtaga sig att hålla lokaler för den då planerade statliga elektrotekniska fackskolan. Beslutet innebär, att det vanliga kravet från statsmakternas sida i fråga om lokaler vid förläggandet av statsläroverk uppfylles. För sina egna skolor för yrkesundervisning måste staden hålla lokaler utan bidrag från staten. Sak samma gäller lokaler för högre folkskolan.

Med uppförandet av den s. k. "tekniska skolan", färdig 1919, löstes skolornas för yrkesundervisning och elektrotekniska fackskolans lokalfråga på ett efter dåvarande förhållanden förträffligt sätt. Stigande lokalbehov genom skolornas tillväxt under årens lopp ha också hittills i huvudsak kunnat tillgodoses inom denna skolbyggnad, delvis genom att i tre etapper företagits inredningsarbeten i den från början icke i anspråk tagna vindsvåningen.

Lokalerna i "tekniska skolan" användas gemensamt av stadens skolor för yrkesundervisning och elektrotekniska fackskolan, som om det vore fråga om en enda skola. Den gemensamma användningen leder till att lokalerna utnyttjas på mest rationella sätt. De bli särskilt väl utnyttjade genom att på dagarna användas av elektrotekniska fackskolan och skolornas för yrkesundervisning dagkurser, under det att de på kvällarna användas av skolorna för yrkesundervisning. På så sätt pågår arbetet från 8.05 på morgonen till sent på kvällen. Den sista gruppen slutar lektionerna 22.10.

Följande viktigare lokaler finnas i den nu helt i anspråk tagna skolbyggnaden: 9 lärosalar, varav en är mycket liten; 1 teckningssal även användbar som lärosal; 2 hörsalar; kemilaboratorium; elektrotekniska och maskintekniska laboratorier; verkstad för elektromekaniker och verkstad för snickare; smedja även använd för svetsundervisningen samt dessutom för husliga avdelningen; 1 skolkök med matrum och tvättstuga och 1 sömnadssal; vidare finnas: rektorsexpedition, kollegierum, bibliotek och en vaktmästarbostad.

Skolorna för yrkesundervisning och elektrotekniska fackskolan ha, sedan skolhuset byggdes, utvecklats i avsevärd grad. Särskilt på senare år har utvecklingen varit betydande. Skolorna för yrkesundervisning hade sålunda i slutet av 1920-talet och i början av 1930-talet årligen omkring 300 à 400 inskrivna kursdeltagare. Nu är antalet omkring 1100. Elektrotekniska fackskolan hade före 1937 högst 60 à 70 elever men har nu cirka 180. Antalet klassavdelningar har som en följd av den ökade tillslutningen stigit starkt. Resultatet har blivit, att f. n. en betydande trängsel gör sig gällande i skolbyggnaden. Endast med stora svårigheter har det nödvändiga lokalbehovet kunnat tillgodoses. Detta gäller såväl dag- som kvällsundervisningen. Följden har blivit, att önskvärda nya undervisningsavdelningar för anordnande av parallellklasser eller för upptagande av ny undervisning icke alltid kunnat igång-

sättas. Västerås stads skolor för yrkesundervisning och elektrotekniska fackskolan ha sålunda nu kommit till en punkt, där utvecklingen hindras av brist på lokaler.

Behovet av utökade lokaler är sålunda aktuellt. Detta gäller såväl i fråga om lärosalar som utrymmen för specialundervisningen.

Först och främst erfordras flera lärosalar och ritsalar, än vad som nu finnes. Vid bedömandet av behovet kan observeras, att lärosalarna även användas som ritsalar och omvänt ritsalarna som lärosalar för att utnyttjningen skall bliva den bästa möjliga. Dessutom kunna dessa salar användas för fackundervisningen i yrken, som icke kräva särskild fast inredning och för vilka specialsalar sålunda icke behöva eller lämpligen böra reserveras. Det nuvarande antalet lärosalar och ritsalar, 10 st., synes för skolornas för yrkesundervisning och elektrotekniska fackskolans behov böra utökas till mellan 15 och 20. Vidare erfordras följande nya lokaler: skrivsal tillika samlingssal, dylik lokal saknas f. n.; laboratorium i fysik, saknas f. n.; en andra hörsal i fysik; utökning av elektrotekniska laboratoriet; särskilda lokaler för svetsundervisningen, som omfattar elektrisk svetsning och gassvetsning; ett andra skolkök och en andra sömnadssal båda med biutrymmen; lokaler för handelsundervisningen, såsom för varukunskap, maskinskrivning, skyltning och övningsbutik; lärare och materialrum och lokaler för förvaring och utställning av undervisningsmateriel, ökat utrymme för skolornas bibliotek och kontorslokal i anslutning till rektorsexpeditionen.

På sistone har vid bedömande av lokalbehovet för skolorna för yrkesundervisning och för elektrotekniska fackskolan ytterligare följande tillkommit.

Västerås högre folkskola, som saknar egna lokaler, har vid sidan om den äldre handelslinjen på sistone även fått en teknisk linje, som bl. a., liksom handelslinjen, behöver en hel del specialsalar och speciell undervisningsmateriel.

Högre folkskolans handelslinje är sedan sin tillkomst för cirka 27 år sedan inrymd i folkskolan vid Djäkneberget, där den disponerar 3 lärosalar. Den tekniska linjen är provisoriskt inrymd i lokaler 1 tr. upp i det Zimmermanska huset vid Stora Torget, där den har 3 salar. Tekniska linjens specialundervisning kan emellertid icke bedrivas där, utan specialundervisningen är förlagd till "tekniska skolan". I denna har, dock icke utan olägenheter och delvis med mindre lämplig arbetsordning, plats beretts för tekniska linjens undervisning i fysik med laborationer, kemi med laborationer och verkstadsarbete. Dessutom är högre folkskolans undervisning splittrad även på andra håll. Allt som allt har den sin undervisning förlagd på sju olika ställen i skilda stadsdelar.

Vid planerandet av högre folkskolans tekniska linje var det största hindret mot att förverkliga den, att lokalfrågan var mycket svårlöst. Undersökningar gjordes, dels att finna en lämplig tomt, dels rörande erforderligt lokalbehov i en egen byggnad för hela skolan och en sådan byggnads utformning. Lämplig tomt föreföll svår att erhålla, och skolbyggnaden visade sig bli ganska stor och dyrbar, särskilt beroende på de erforderliga specialutrymmena för den yrkesbetonade undervisningen. Vissa utsikter att få övertaga epidemisjukhusets av landstinget ägda tomt och byggnader syntes emellertid yppa sig, varigenom en definitiv lösning av lokalfrågan syntes kunna bli möjlig. I förhoppningen att dessa utsikter skulle kunna förverkligas, och då behovet av den tekniska linjen ansågs i hög grad överhängande, igångsattes denna hösttermin 1942 efter beviljande av erforderliga anslag m. m. med lokalfrågan provisoriskt löst på ovan nämnt sätt.

Som den nuvarande provisoriska lösningen av lokalfrågan för högre folkskolan synes böra avvecklas snarast möjligt, har skolans styrelse icke upphört att söka erhålla en definitiv lösning av den. Därvid räknade styrelsen till att börja med i första hand allt fortfarande med epidemisjukhuset, vars tomt synes lämplig, men vars byggnader icke äro av särskilt värde för högre folkskolan. Som en lösning av skolans lokalbehov på den vägen emellertid synes stöta på vissa svårigheter genom att landstinget äger tomten och kostnaderna för ändring av byggnader eller nybyggnader synas komma att ställa sig höga, har styrelsen även sökt finna någon annan om möjligt fördelaktigare utväg att ordna lokalfrågan.

Det nuvarande provisoriska lånet av specialsalar i "tekniska skolan" har då givit ett nytt uppslag, som torde erbjuda åtskilliga fördelar icke minst i fråga om anläggnings- och driftkostnader. Uppslaget är, att samarbetet mellan skolorna för yrkesundervisning, elektrotekniska fackskolan och högre folkskolan genom lämpliga anordningar underlättas och utvidgas, så att det blir till gagn för alla tre skolorna. Det kan därefter få bli av permanent karaktär. En undersökning visar, att ett dylikt samarbete kan äga rum, beroende på att var och en av skolorna för sig utnyttjar specialsalar och laboratorier ganska ofullständigt. För att högre folkskolan skall få sin undervisning samlad på ett ställe, förutsätter emellertid en lösning av lokalbehovet i fråga om specialsalar efter denna linje, att även högre folkskolans övriga undervisning förlägges i anslutning till "tekniska skolan".

Man finner, att efter inrättande av ett under alla förhållanden erforderligt fysiklaboratorium i "tekniska skolan" och en andra hörsal i fysik, kan högre folkskolan utan nu rådande svårigheter förlägga sin undervisning i fysik och kemi dit. För undervisningen i verkstadsarbete kan vid en ombyggnad för "tekniska skolans" eget behov ganska enkelt beredas plats även för högre folkskolans verkstadsarbete. Lokaler för specialundervisningen i handelsämnena kunna ordnas gemensamt för skolorna, likaså lokaler för ritundervisningen. Samlingssalen, även avsedd som skrivsal, kan bli gemensam. Sak samma gäller ev. gymnastiksal. Vidare erhålles med gemensam skolbyggnad den mycket stora fördelen, att vanliga lärosalar för en av skolorna kunna utgöra reserv för de andra. Om sålunda t. ex. högre folkskolan utökas med en hushållsteknisk linje, torde denna kunna beredas plats inom skolornas för yrkesundervisning lokaler, även då det gäller specialutrymmen.

En preliminär undersökning för cirka 2 år sedan av detaljer till det här skisserade samarbetet och därvid erforderliga lokaler, utförd gemensamt av ledningen för de tre skolorna, visade, att frågan syntes kunna lösas tillfredsställande för alla tre genom uppförande av tillbyggnader till "tekniska skolan".

En skiss över huru lokalfrågan skulle kunna lösas efter de ovan angivna linjerna utarbetades såsom ett program. Därvid räknades med att 8 lärosalar skola erhållas för högre folkskolan. F. n. behöver högre folkskolan endast 6 vanliga lärosalar, men om den omorganiseras till praktisk mellanskola, vilket torde vara en tidsfråga beroende på lokalfrågans lösning, behövas de 8 salarna.

Enligt skissen skulle för skolorna för yrkesundervisning och elektrotekniska fackskolan erhållas allt som allt i huvudsak: 19 läro- och ritsalar; 3 hörsalar, varav två för fysik och en för kemi; fysiklaboratorium; kemilaboratorium; elektrotekniskt laboratorium med högspänningslaboratorium; maskintekniskt laboratorium; utrymmen för verkstadsskolor; lokaler för undervisningen i svetsning; 2 skolkök med tillhörande matsalar; tvättstuga för undervisningen; 2 sömnadssalar; 2 biblioteksrum;

rektorsexpedition med kontorsrum; kollegierum; kårlokal för elektrotekniska fackskolans elever; 1 vaktmästarbostad samt diverse materialrum, lärarrum m. m. För högre folkskolan skulle erhållas i huvudsak: de nämnda 8 lärosalarna, speciallokaler för handelsundervisningen, rektorsexpedition med kontorsrum; kollegierum och bibliotek. Dessutom skulle gemensam samlingssal erhållas men icke gymnastiksal.

Vid grupperingen av lokalerna hade ordnats så, att lärarrum för hopsamling av ritningar, protokoll och dylikt och materialrum i möjligaste mån placerades i anslutning till lärosalarna. Den nuvarande splittringen av lokalerna inom "tekniska skolan", vilken blivit en följd av den stora ökningen av antalet klassavdelningar och behovet att för den skull utnyttja alla tillgängliga utrymmen, hade bortarbetats. Omändringarna i nuvarande "tekniska skolan" beräknades bli ganska obetydliga.

Då de preliminära undersökningarna kommit till detta stadium ingingo styrelserna för de tre skolorna den 24 januari 1944 till drätselkammaren med anhållan, att stadsarkitekten måtte erhålla i uppdrag att i samråd med skolornas styrelser utarbeta skissritningar för tillbyggnad till "tekniska skolan".

Sedan drätselkammaren genom en särskild delegation undersökt frågans läge, uppdrog drätselkammaren åt stadsarkitekten att utarbeta de av skolstyrelserna begärda skisserna.

Dessa föreligga nu och ha behandlats av styrelserna för de berörda skolorna.

Alla tre styrelserna ha därvid uttalat, att en lösning av byggnadsfrågan i enlighet med skisserna, till vilka styrelserna dock ännu ej tagit slutlig ställning, synes kunna giva skolorna behövliga lokaler. Tidigare har desutom uttalats, att de föreslagna lokalerna beräknas motsvara de tre skolornas behov för många år framåt. Emellertid kan det ju tänkas, att skolorna växa så mycket, att ytterligare lokaler behövas. Det torde då vara lämpligt, att högre folkskolans (praktiska mellanskolans) lokaler skiljas från de båda andra skolornas. Skolorna torde då också vara så stora, att de behöva mera specialutrymmen, varför särskild byggnad för högre folkskolan (praktiska mellanskolan) då bör vara motiverad även i fråga om specialsalar. Det synes därför vara lämpligt, att stadens myndigheter för högre folkskolan (praktiska mellanskolan) reserverar en någorlunda centralt belägen tomt, avsedd att användas i framtiden.

Efter nu verkställda och här refererade förberedande utredningar önska styrelserna för de tre skolorna att byggnadsfrågan föres vidare, så att den så fort som möjligt kan bliva löst.

För den skull hänvända sig styrelserna härmed vördsamt till drätselkammaren med hemställan, att drätselkammaren ville med eget yttrande nu underställa ärendet stadsfullmäktiges prövning.

Styrelserna tillåta sig i detta hänseende vördsamt föreslå, att drätselkammaren förordar, att stadsfullmäktige måtte för den fortsatta utredningen tillsätta en särskild kommitté, där förslagsvis stadsfullmäktige insätter det antal ledamöter, som fullmäktige anser vara lämpligt, och att i denna kommitté de tre styrelserna tillåtas att utse ledamöter t. ex. två från var och en av dem.

Drätselkammaren har uti ett den 15 november 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

På grundval av de uttalanden, styrelserna i nämnda skrivelse gjort, har stadsarkitekten efter uppdrag av drätselkammaren utarbetat ritningar och principförslag för

tillbyggnad till tekniska skolan. Förslaget innebär i huvudsak att det nuvarande skolhuset tillbygges med en byggnad västerut mot Kopparbergsvägen. Denna tillbyggnad skulle helt sammanhänga med den nuvarande byggnaden, i vilken sistnämnda vindsvåningen skulle komma att omändras. I övrigt skulle i den hittillsvarande byggnaden vidtagas endast smärre förändringar.

Kammaren har övervägt sålunda framlagda förslag och har därvid kommit till den uppfattningen, att förslaget på ett ur alla synpunkter lyckligt sätt skulle för närvarande lösa ifrågavarande skolors lokalbehov. Under sådana förhållanden synes det drätselkammaren lämpligt, att utredningen fortsättes efter de riktlinjer, som redan uppdragits. Kammaren vill därför biträda styrelsernas förslag att en särskild kommitté tillsättes för den fortsatta utredningen, och torde det böra ankomma på beredningsutskottet att avgiva förslag angående antalet ledamöter i kommittén och kandidater. För egen del vill kammaren ifrågasätta, huruvida det icke vore tillräckligt, att de tre styrelserna representerades med endast en ledamot från var och en av dem.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att tillsätta en kommitté med uppdrag att utreda frågan angående yrkesskolans, elektrotekniska fackskolans och högre folkskolans lokalbehov samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma till stadsfullmäktige med förslag till ledamöter i denna kommitté.

Västerås 1945 Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 20 december 1945 **Ser. A nr 11**

N:r 242. Jämkning i stadsplanen för Mariaberget samt kvarteren Malin, Malvina, Maria, Nella och Neta (jfr n:r 127 ser. A/1945).

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 juni 1945 till byggnadsnämnden och drätselkammaren återremitterat ärende ang. jämkning av stadsplanen för Mariaberget m. fl. har nu från *byggnadsnämnden* inkommit en den 19 november 1945 dagtecknad skrivelse, så lydande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 20 september 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för Mariaberget samt kvarteren Malin, Malvina, Maria, Nella och Neta i Västerås.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, vilket varit vederbörligen utställt, hava icke några anmärkningar inkommit.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning i stadsplanen för Mariaberget, samt kvarteren Malin, Malvina, Maria, Nella och Neta i Västerås.

Förslaget avser

dels utvidgning av möjligheterna till bebyggelse å A-området utmed Stora gatan i samband med den projekterade tillbyggnaden av Kommunala Flickskolan,

dels slopande av kvarteren Malvina och Malin, varav större delen av det förra sammanslås med kvarteret Maria samt resten och hela kvarteret Malin lägges till Mariaberget. Det nya kvarteret Maria kommer att omfatta hela A- och Y-områdena utmed Stora gatan och Floragatan,

dels anordnande av parkeringsplats för motorfordon invid korsningen av Stora gatan och Hållgatan,

dels slopandet av tomt n:r 4 i kvarteret Neta, vilken tomt utlägges till parkmark och skall uppgå i Mariaberget,

dels jämkning av gränserna för kvarteren Neta och Nella mot Mariaberget, vargenom bl. a. tillfarten till parken från Gustavsgatan förbättras samt icke önskvärda tillhåll och skräpgömmor avlägsnas.

Den för området gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 14 oktober 1938.

Följande bestämmelser föreslås till fastställelse:

§ 1.

Områdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med B eller Ö betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Å med Ö betecknat område får jämväl byggnad i en våning uppföras för lokaler, nödvändiga för fastighetens skötsel samt garage för det antal motorfordon, som kan anses motsvara de å tomten boendes privata behov.

Med Y betecknat område får användas endast för lek- och idrottsändamål.
Med P betecknat område får användas endast till parkering av motorfordon.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Med Y eller punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Å med Ö betecknat område skall av tomts areal minst 4/5 lämnas obebyggda.

§ 4.

Våningsantal.

Å med II och III betecknat område får byggnad uppföras till högst två resp. tre våningar.

§ 5.

Antal lägenheter.

Å med 1 betecknat område får bostad inredas för endast en familj å varje särskild tomt, dock med rätt att även inreda gårdskarls- eller portvaktsbostad.

§ 6.

Vindsinredning.

Å med Ö betecknat område får utöver det högst tillåtna våningsantalet vinden inredas med bostadsrum till högst en tredjedel.

I byggnad som uppföres med endast en våning, får vinden helt inredas med bostadsrum.

§ 7.

Takfall.

Å med A och Ö betecknat område får taket givas sådan utformning, som ändamålet kräver och byggnadsnämnden prövar lämplig.

Å med B betecknat område får tak givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med A och B betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås den 20 september 1945.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 6 december 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för Mariaberget samt kvarteren Malin, Malvina, Maria, Nella och Neta samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

N:r 243. Jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ludvig.

Byggnadsnämnden har uti en den 5 november 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 25 september 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ludvig i Västerås.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, vilket varit vederbörligen utställt, hava icke några anmärkningar inkommit.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING
till förslag till jämkning i stadsplanen för del av kvarteret
Ludvig i Västerås stad.

Jämkningen innebär, att med IhII betecknat område, avsett för mindre industri eller hantverk, utökas mot öster till en gränslinje i förlängningen av tomten n:r 7, östra gränsen. I samband härmed medgives en ökning av maximihöjden för överbyggd gård närmast norr om Ih-området från +11.50 till +12.50 m.

Då sammanläggning av tomterna Ludolf 8, 9 och 10 är begärd och då avtrappningen mellan överbyggda gårdsområden med olika plushöjd kommer att ligga i linje med Ih-områdets östra gräns, har jämkningen utan olägenhet ansetts kunna genomföras.

Den för stadsplaneområdet gällande stadsplanen har fastställts av Kungl. Maj:t den 26 juli 1940. I detta stadsplaneförslag sammanslogos kvarteren Ludvig och Ludolf till ett kvarter, vilket genom stadsfullmäktigebeslut den 3 augusti 1944 fick namnet Ludvig.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse:

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler, lokaler för handel och hantverk.

Med Ih betecknat område får endast bebyggas för mindre industri eller hantverk.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder få i undervåningen här ej inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 4.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med I, II eller III betecknat område får byggnad uppföras med högst 1, 2 eller 3 våningar.

Å med k betecknat område får utöver angivet våningsantal anordnas undervåning.

§ 6.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 grader.

§ 7.

Byggnadsmaterial.

Å med Ih och k betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 8.

Indragning av hörn å byggnad.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmänt ändamål, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga 3,5 meter.

Byggnad får här ej skjuta utanför en rät linje av minst 3 meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst 30 centimeter.

Västerås den 25 september 1945.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 6 december 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ludvig samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

N:r 244. Jämkning av stadsplanen för kvarteret Inge.

Byggnadsnämnden har uti en den 5 november 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 15 september 1945 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Inge i Västerås.

Beträffande förslagets utformning hänvisas till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, vilket varit vederbörligen utställt, hava icke några anmärkningar inkommit.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till jämkning i stadsplanen för kvarteret INGE
i Västerås stad.

Förslaget avser sådan jämkning av nu gällande stadsplan, att medgivandet till överbyggd gård, som hittills endast gällt tomterna mot Smedjegatan, nu utsträckts till samtliga tomter inom kvarteret.

Då jämkningen skulle innebära, att bättre förutsättningar skapas för snar breddning av Vasagatan, när det gäller tomterna nr 1 och 5 inom kvarteret, har densamma ansetts väl motiverad.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev av den 6 oktober 1939.

Följande bestämmelser föreslås gälla:

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler och lokaler för handel.

Med Z betecknat område skall i höjd med angränsande gata vara tillgängligt för körtrafik, varvid den fria höjden under ovanför varande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv meter.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder få i undervåningen här ej inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med

ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med IV, III eller II betecknat område får byggnad uppföras med högst fyra, tre eller två våningar.

Å med k betecknat område får utöver angivet våningsantal anordnas undervåning.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med IV, III eller II betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 9.

Område tillgängligt för gångtrafik.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv meter. Byggnad får här ej skjuta utanför en rät linje av minst tre meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst 30 centimeter.

Västerås den 10 september 1945.

SVEN AHLBOM

Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 6 december 1945 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Inge samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

N:r 245. Nybyggnadsförbud för Badelunda socken.

Byggnadsnämnden har uti en den 15 november 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom resolution den 7 mars 1945 har länsstyrelsen i länet i samband med meddelande av beslut om uppgörande av byggnadsplan för visst område vid Gryta och Lundby inom Badelunda socken meddelat förbud att utan länsstyrelsens tillstånd i varje särskilt fall verkställa nybyggnad eller avstyckning inom området. Sagda förbud ha meddelats att gälla tillsvidare. Samtidigt har länsstyrelsen jämväl föreskrivit, att tidigare meddelade byggnadsförbud avseende visst område vid Hamre och Hälla samt ett område av Gryta hemman, för vilket senare område även avstyckningsförbud meddelats, skulle äga fortsatt giltighet.

Genom skrivelse till byggnadsnämnden den 12 november 1945 har länsstyrelsen i anledning av att Kungl. Maj:t genom nådigt brev den 23 mars 1945 förordnat, att Badelunda socken med undantag av fastigheterna Tuna 1^2 och 1^3 från och med den 1 januari 1946 kommer att införlivas med Västerås stad, ansett sig böra bringa i byggnadsnämndens erinran, att nybyggnads- och avstyckningsförbuden ifråga upphöra att gälla från och med samma dag.

Med hänsyn härtill får byggnadsnämnden, då det är av största vikt att kommande stadsplanearbete inom berörda områden icke äventyras genom att en ohämmad bebyggelse därstädes får komma till stånd, härigenom hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om att de meddelade nybyggnads- och avstyckningsförbuden inom Badelunda socken måtte få äga fortsatt giltighet tillsvidare efter den förestående införlivningen med Västerås stad.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 6 december 1945 med åberopande av vad byggnadsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

N:r 246. Anläggning av vatten- och avloppsledningar vid Skallbergsgatan samt del av Tunbyvägen.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 2 oktober 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Inom Västerås stads tekniska verk har uppgjorts ett förslag till anordnande av vatten- och avloppsledningar i Skallbergsgatan och Tunbyvägen mellan Skallbergsgatan och Äppelvägen inom området Lilla Johanneslund, vilket beräknas bliva föremål för bebyggelse under loppet av nästkommande år. Kostnaderna härför ha uppskattats till 34.000 kronor. I anslutningsavgifter för vatten och avlopp beräknas preliminärt inflyta 27.300 kronor. Återstående belopp beräknas kunna amorteras och förräntas med inkomster å försålt vatten och torde förty böra utgå av lånemedel.

Med vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att ifrågavarande vatten- och avloppsledningar utföras på av styrelsen föreslaget sätt samt

att för ändamålet anvisa 34.000 kronor att utgå med 6.700 kronor av lånemedel samt med 27.300 kronor av tillgängliga medel att sedermera täckas av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har uti ett den 6 december 1945 till stadsfullmäktige avgivet utlåtande med biträdande av styrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

> *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 34.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och täckas till ett belopp av 6.700 kronor av lånemedel samt till ett belopp av 27.300 kronor av inflytande anslutningsavgifter samt
>
> *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 6.700 kronor ävensom att vidtaga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

N:r 247. Förvärv av mark av stadsägan 2239 av försvarets bostadsanskaffningsnämnd.

Drätselkammaren har uti en den 5 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 29 november 1945 beslöto stadsfullmäktige antaga ett av Försvarets bostadsanskaffningsnämnd den 10 oktober 1945 upprättat förslag till stadsplan för del av Viksängsområdet (del av stadsägan n:r 2239).

Sedan en tid tillbaka ha förhandlingar förts mellan staden och Försvarets bostadsanskaffningsnämnd angående formen för exploatering av förutnämnda område. Från nämndens sida har därvid uttryckts ett önskemål att området exploaterades av staden, som skulle förvärva området av Kronan och därefter upplåta tomtmark för bebyggelsen. Villkoret för att området skulle försäljas till staden vore därvid bl. a. att staden med *äganderätt* upplåter marken till byggarna och därvid i första hand till försvarsanställd personal. Hinder skulle dock icke föreligga för staden att sedan den försvarsanställda personalen beretts tillfälle att teckna sig för tomterna, försälja övrig mark till andra spekulanter. Ytterligare ett villkor för försäljningen vore att staden vid försäljningen av tomterna icke betingade sig högre priser än vad som motsvarade självkostnaderna för inköp av råmarken samt för framdragande av vägar och avloppsledningar.

I anledning av det anbud, som sålunda framställts från bostadsanskaffningsnämndens sida har drätselkammaren låtit verkställa beräkning av kostnaderna för områdets exploatering i stadens hand. Det har härvid visat sig att totalkostnaden för anläggande av gator å området skulle utgöra 150.000 kronor och för framdragande av ledningar 180.000 kronor. Anslag till sistnämnda ändamål har beviljats av stadsfullmäktige den 31 maj 1945 och särskild täckning därför anvisats.

Enligt vad som inhämtats från Statens Byggnadslånebyrå skulle tomtmarken vid stadens försäljning till enskilda kunna åsättas sådana priser, att i köpeskillingar

för tomtmark skulle inflyta sammanlagt 381.000 kronor. Härtill skulle komma köpeskillingen för en butikstomt efter 7 kronor per kvm., varigenom staden skulle vid försäljning tillföras c:a 12.250 kronor. Sammanlagt skulle sålunda genom försäljningar kunna beräknas inflyta ett belopp av 393.000 kronor. Om till förut angivna exploateringskostnader lägges ett belopp av c:a 8.000 kronor, motsvarande stadens administrationskostnader m. m., skulle staden kunna betala ett pris för hela området om 55.000 kronor och därvid erhålla sina självkostnader täckta.

Bostadsanskaffningsnämnden har förklarat sig villig försälja området till staden för nämnda köpeskilling.

Ifrågavarande område innehåller i areal c:a 17,1 hektar. Å området skulle uppföras 12 större bostadshus och närmare ett 90-tal småstugor. Sammanlagda antalet lägenheter skulle utgöra omkring 140 stycken.

Preliminärt har i avbidan å stadsfullmäktiges godkännande av avtalet mellan staden och Kronan träffats överenskommelse, varigenom området skulle säljas till staden för nämnda köpeskilling. Staden skulle enligt överenskommelsen åtaga sig att utföra alla i blivande gatu- och parkmark planerade och för bebyggelse erforderliga ledningar samt pumpstation för befordrande av avloppsvattnet till reningsverket. Häri skulle ingå även framdragande av servisledningar inom gatumark fram till tomtgräns. Vidare skulle staden åtaga sig att utlägga gator över området. I första hand skulle försvarsanställd personal få teckna sig för tomter och i andra hand även andra. De försäljningspriser, vilka staden skulle betinga sig skulle i genomsnitt uppgå tilll 7 kronor per kvadratmeter för tomtmark, å stadsplaneförslaget betecknat med B2 (bostadshus i högst två våningar), 4 kronor per kvadratmeter för tomtmark, å stadsplaneförslaget betecknat med Bö 1 (fristående hus i högst en våning) samt 4 kronor 50 öre per kvadratmeter för tomtmark, å stadsplaneförslaget betecknat med Bö 2 (fristående hus i högst två våningar).

Då drätselkammaren finner villkoren för stadens förvärv av marken antagbara, och då genom områdets exploatering bostadsmarknaden skulle tillföras ett avsevärt tillskott av bostadslägenheter, har drätselkammaren funnit sig böra tillråda stadsfullmäktige att godkänna överenskommelsen.

Det för markens förvärvande samt utläggande av gator erforderliga anslaget å sammanlagt 205.000 kronor torde böra täckas av köpeskillingsmedelsfonden. Utgifterna för exploateringen komma efter hand, som köpeskillingarna inflyta att bestridas av dessa.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för förvärv av ifrågavarande område av stadsägan n:r 2239 från Kronan anvisa ett anslag å 55.000 kronor,

att för anläggande av gator å området anvisa ett anslag av 150.000 kronor,

att bemyndiga drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna villkor med Kronan träffa avtal om förvärv av området samt vidtaga alla för avtalets fullföljande erforderliga åtgärder,

att bemyndiga drätselkammaren att inom området försälja tomter till pris och på villkor, som drätselkammaren med hänsynstagande till överenskommelsen med Kronan kan finna skäligt bestämma samt

att ovan angivna anslag å tillhopa 205.000 kronor skola täckas av köpeskillingsmedelsfonden.

N:r 248. Förvärv och byte av mark med Byggnads A.-B. Verner Andersson å stadsägan 1666 och 1919.

Drätselkammaren har uti en den 6 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Hos drätselkammaren har byggnadsfirman Verner Andersson Aktiebolag hemställt att få förvärva ett område om 4.000—6.000 kvadratmeter av stadsägan nr 1666, avsett till förråd.

Staden har i allmänhet icke beträffande mark av nu ifrågavarande slag plägat överlåta äganderätten utan inskränkt sig till att för viss bestämd tid, vanligen 5 eller 10 år, upplåta marken med nyttjanderätt. Då bolaget emellertid avser att ordna ett permanent förråd med därtill hörande byggnader och dylikt och således nödgas nedlägga avsevärda kostnader därpå, har bolaget vidhållit sin begäran att få inköpa området.

Under förda förhandlingar i ärendet har emellertid yppat sig en lösning, ägnad att tillfredsställa båda parterna. Bolaget har erbjudit staden att verkställa markbyte mellan lämpligt område av stadsägan nr 1666 samt stadsägan nr 1919, belägen i hörnet av Tegnérgatan och Malmabergsgatan.

Preliminärt har drätselkammaren överenskommit med bolaget att bolaget till staden skall överlåta nyssnämnda stadsägan nr 1919 mot det att staden till bolaget överlåter ett område om c:a 4.600 kvadratmeter av stadsägan nr 1666, vilket sistnämnda område är beläget omedelbart norr om den tomt, som disponeras av Byggnadsfirman Anders Diös. Någon mellanavgift skulle icke utgå.

Stadsägan nr 1919 håller i areal 1.144 kvadratmeter och är taxerad för 19.000 kronor, varav 9.000 kronor markvärde och 10.000 kronor i byggnadsvärde. Med hänsyn till sistnämnda stadsägas belägenhet är det för staden av intresse att kunna förvärva densamma.

Då bytesvillkoren måste anses synnerligen skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak ovan angivna villkor med Byggnadsfirman Verner Andersson Aktiebolag träffa avtal angående byte av mark av stadsägan nr 1666 mot stadsägan nr 1919 i Västerås ävensom att vidtaga alla för bytesavtalets fullföljande erforderliga åtgärder.

N:r 249. Övertagande av Badelunda elektriska distributionsförenings verksamhet.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 4 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I gällande kontrakt, daterat den 8 aug. och 11 okt. 1937, mellan Kungl. Vattenfallsstyrelsen och Västerås stad angående leverans av elektrisk kraft är under § 9 mom. 4 stadgat, att därest nytt område inkorporeras med Västerås stad är Kungl. Vattenfallsstyrelsen dock med vissa angivna undantag skyldig, att om staden så påfordrar och vederbörande konsumenter härtill samtycka, på staden överlåta alla kontrakt om leverans av elektrisk kraft med konsumenterna inom nämnda område. Om Kungl. Vattenfallsstyrelsen på angivet sätt på staden överlåter distributionsrätten inom ifrågavarande område är staden skyldig, att till deras tekniska värde inlösa samtliga de Kungl. Vattenfallsstyrelsen tillhöriga anläggningar, vilka begagnats för leverans av elektrisk kraft till området ifråga. Om vidare inom det nyinkorporerade området elektriska anläggningar finnas, som tillhöra annan Kungl. Vattenfallsstyrelsens abonnent med distributionsrätt inom området ifråga, och om av Kungl. Vattenfallsstyrelsen godkänd överenskommelse träffas mellan staden och denna kraftdistributör angående överlåtelse på staden av distributionsrätten inom det nyinkorporerade området är staden skyldig att inlösa samtliga distributören tillhöriga elektriska anläggningar, som användas för kraftdistributionen inom nämnda område till ett värde varom staden och kraftdistributören enas.

Då nu Badelunda socken från och med den 1 januari 1946 skall inkorporeras med Västerås stad har förhandlingar upptagits med Badelunda Elektriska distributionsförening och Kungl. Vattenfallsstyrelsen om överlåtande på staden av föreningens distributionsrätt. Föreningen distribuerar kraft inom hela Badelunda socken med undantag av en smal remsa vid Mälaren, där staden redan förut innehar distributionsrätten, och nordligaste hörnet av socknen, vilket område tillhör Tortuna Elektriska distributionsförening. Därjämte tillhör även västligaste delen av Irsta socken Badelunda Elektriska distributionsförenings område.

Med föreningen har under förbehåll av stadsfullmäktiges godkännande träffats följande avtal:

"Emellan Västerås stad genom styrelsen för stadens tekniska verk å ena samt Badelunda Elektriska Distributionsförening u. p. a. å andra sidan, här nedan kallad föreningen, har för stadens vidkommande under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande träffats följande överenskommelse.

Föreningen överlåter till staden utan ersättning föreningens anläggningar jämte därtill hörande inventarier och annan utrustning samt i övrigt föreningens lösa och fasta tillgångar, därunder inbegripet utestående fordringar och andra föreningen tillkommande rättigheter. I dessa rättigheter inbegripas de rättigheter, föreningen kan hava till bibehållande av de å annans mark uppsatta transformatorstationer och framdragna kraftledningar, vilka innefattas i förut nämnda egendom. I överlåtelsen ingår vidare samtliga föreningen beviljade koncessioner för elektriska ledningars framdragande.

Överlåtelsen sker från och med 1 januari 1946.

Staden övertager från och med nämnda dag ansvaret för samtliga föreningens skulder samt föreningen i övrigt åvilande förpliktelser.

Föreningens tillgångar och skulder skola vid överlåtelsen beräknas till de belopp, vartill dessa upptagits i balansräkning per den 31 dec. 1945. Staden fritager sig från varje återbetalningsskyldighet för de å balansräkningens kreditsida upptagna insatser och inträdesavgifter.

Staden förpliktar sig att från och med den 1 januari 1946 till föreningens konsumenter ävensom inom föreningens distributionsområde bosatta, nytillträdande konsumenter leverera elektrisk kraft i enlighet med de taxor, vilka äro eller kunna bliva gällande för staden.

Samtliga föreningens nuvarande konsumenter bliva i anledning av vad nu sagts från och med nästa års ingång direkta abonnenter under Västerås stads tekniska verk utan skyldighet för dem att härför erlägga några lednings- eller anslutningsavgifter.

Vid eventuell av staden påfordrad framtida ändring av distributionsspänningen inom föreningens nuvarande distributionsområde skola därav betingade ändringar på abonnenternas installationer eller till installationerna anslutna apparater bekostas av staden på samma sätt som för närvarande tillämpas beträffande abonnenter inom stadens hittillsvarande distributionsområde.

Staden övertager ansvaret för fullgörandet av föreningens åtagande att utgiva pension till förutvarande montören O. Ehn, 720 kronor.

Föreningen skall omedelbart träda i likvidation. Minst en likvidator skall av föreningen utses efter förslag av styrelsen för tekniska verken.

Tvister rörande tolkningen eller tillämpningen av detta avtal skola avgöras av skiljemän på sätt i gällande lag om skiljemän föreskrives."

Förenämnda förslag till avtal har antagits av föreningen och även godkänts av Kungl. Vattenfallsstyrelsen.

Vidare har med Kungl. Vattenfallsstyrelsen följande avtal träffats om övertagande av Kungl. Vattenfallsstyrelsens tomt med därå uppförd transformatorstationsbyggnad, genom vilken Kungl. Vattenfallsstyrelsen levererat kraft till föreningen.

"Kungl. Vattenfallsstyrelsen för Kungl. Maj:t och Kronan, här nedan kallad Säljaren, överlåter och försäljer härmed till Västerås Stad, här nedan kallad Köparen, lägenheterna Långby 2^2 och 4^2 (Badelunda tertiärstation) inom Badelunda socken av Västmanlands län enligt bifogade kartor jämte därpå uppförd stationsbyggnad för en köpeskilling av fyratusen (4.000: —) kronor och på följande villkor i övrigt.

1. Tillträde äger rum den 1 januari 1946, då köpeskillingen skall erläggas kontant.
2. I köpet ingår icke den i stationsbyggnaden uppställda transformatorn och ej heller den övriga materiel, som är upptagen i särskild av Säljaren och Köparen upprättad och utväxlad förteckning.
3. Köparen svarar för alla skatter, som belöpa på lägenheterna efter tillträdesdagen, ävensom för lagfartskostnaderna."

Anslag för inköp av tomten har upptagits för täckning i 1946 års stat.

Beträffande avtalet med Badelunda Elektriska distributionsförening kan anföras, att avtalet baseras på det förhållandet, att vid all lantbruksdistribution inom Västerås stads distributionsområde abonnenterna svarat för hela kostnaden för distributionsledningarna och att elverkets taxor för kraftleverans till jordbruk äro baserade på detta förhållande, vilket möjliggjort låga krafttaxor.

Under åberopande av vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga styrelsen att träffa avtal på ovan angivna grunder med Badelunda Elektriska distributionsförening och vidare

att bemyndiga styrelsen att träffa avtal med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om inköp av lägenheterna Långby 2^2 och 4^2 inom Badelunda socken jämte därpå uppförd stationsbyggnad.

Drätselkammaren har uti ett den 6 december 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Sedan ärendet överlämnats till drätselkammaren för yttrande får kammaren under hänvisning till bilagda utdrag av föreningens balansräkning för år 1944 i ärendet anföra följande.

Såsom av räkenskaperna framgår balansera skulderna, däri inräknat andelskapitalet och inträdesavgifter, jämnt med tillgångarna. Jämlikt bestämmelse i avtalet har staden fritagit sig från att återbetala insatser och inträdesavgifter.

Balansräkningen är så lydande:

Föreningens ställning den 31 december 1944.

Vinst- & Förlustkonto:

Debet			Kredit		
1944			1944		
31/12			1/1		
An. Inköpt energi	Konto	41.019: 46	Per. Ing. Balans Konto		95: 45
„ Omkostnads	„	20.353: 59	31/12		
„ Värdeminsknings	„	5.671: 59	Per. Räntors	„	66: —
			„ Debiterings	„	66.883: 19
	Kronor	67.044: 64		Kronor	67.044: 64

Utgående Balans Konto			*Balansräkning.*		
1944			1944		
31/12			31/12		
An. Kassabehållning		1.023: 34	Per. Andelskapitalets	Konto	66.472: 69
„ Anläggningens Konto		64.485: 31	„ Västm. Läns sparb.	„	8.000: —
„ Handelsbankens	„	5.994: 32	„ Inköpt energi	„	20.918: 12
„ Debiterings	„	34.754: 54	„ Diverse personer	„	3.100: —
			„ Inträdesavgifters	„	2.095: 11
			„ Värdeminsknings	„	5.671: 59
	Kronor	106.257: 51		Kronor	106.257: 51

Otto Andersson. *Hj. Engström.* *Hugo Myrberg.*
Karl Wässman. *Fridolf Forsberg.*

Då uppgörelsen måste anses tillfredsställande för staden, får drätselkammaren med åberopande av styrelsens motivering tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att godkänna de i styrelsens skrivelse omförmälda avtal angående *dels* stadens övertagande av Badelunda Elektriska

Distributionsförenings tillgångar och skulder, *dels ock* stadens förvärv av fastigheterna Lundby 2^2 och 4^2 i Badelunda socken,

att bemyndiga styrelsen att vidtaga alla för avtalens fullföljande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingen för angivna fastigheter skall täckas på sätt i 1946 års statförslag angivits.

N:r 250. Anskaffande av ny gasklocka.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 1 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid gasverket finnes nu en gasklocka med ett magasin av 6.000 m^3. Tidigare hade gasverket ytterligare en gasklocka belägen på gamla gasverkets tomt vid Sturegatan med ett magasin å 1.000 m^3. Denna gasklocka måste emellertid rivas år 1942 i samband med att ny byggnad uppfördes på tomten. Samtidigt som sålunda gasverkets klockutrymme minskades har gasförbrukningen trots svårigheterna med kolanskaffningen under kriget något ökat.

Medeldygnsförbrukningen under innevarande november månad har uppgått till 12.300 m^3. Normalt räknar man med ett erforderligt klockmagasin motsvarande en dygnsförbrukning. Det nuvarande magasinet är sålunda alldeles otillräckligt och ugnarna måste drivas synnerligen oekonomiskt med stark forcering under högbelastningsperioder och reducerad drift vid lågbelastning. Utökningen av magasinet har varit aktuell i flera år, men saken har uppskjutits i avvaktan på krigets slut och bättre materieltillgång.

Den nuvarande gasklockan är en s. k. lågtrycksklocka. Vid utökning ställer det sig ekonomiskt fördelaktigare att bygga en högtrycksklocka för ett gastryck av c:a 7 kg/cm^2. Anläggningen utgöres därvid av kompressorer och högtrycksbehållare. Med denna anordning ernås även den fördelen, att man med mycket låg kostnad kan förstärka gasnätet genom utdragande av högtrycksledningar till hårt belastade punkter. En dylik förstärkning blir redan nästa år nödvändig för att möjliggöra leverans av tillräckliga kvantiteter gas till Svenska Metallverken.

Den nuvarande stationsgasmätaren har även för liten kapacitet och måste utbytas. Genom att välja den nya mätaren av modern typ med små dimensioner erhålles tillräckligt utrymme i nuvarande materialrummet för placering av kompressorerna för högtrycksanläggningen. Högtrycksbehållaren placeras på betongfundament i det fria.

Hela anläggningen har kostnadsberäknats till kronor 155.000: —.

Under de senare åren ha några nya gasspisar ej installerats för hushåll inom staden. Det förefaller sannolikt att även i fortsättningen elspisar kommer att föredragas framför gasspisar även om gaspriset framdeles skulle kunna sänkas. Det är därför troligt, att konsumtionen av gas till hushållen efter en övergångsperiod kan komma att minska. Däremot råder stegrad efterfrågan på gas för industriens behov. Svenska Metallverken har sålunda gjort förfrågan om inköp av mycket stora kvantiteter gas. Någon minskning av gasförsäljningen är sålunda ej att påräkna utan tvärtom en avsevärd stegring. Det är därför nödvändigt att skyndsammast möjligt utöka verkets gasklocka, så att den stegrade efterfrågan kan tillgodoses. Den nu

föreslagna utökningen med 4.000 m³ tages omedelbart i anspråk och det är sannolikt, att inom kort ytterligare en utökning måste företagas. Detta kan lätt ske genom anskaffande av ytterligare en högtrycksbehållare och kompressormaskineriet har dimensionerats med tanke härpå. Priset för högtrycksbehållare räknat per m³ lagrad gas ställer sig ej dyrare vid uppdelning på två eller flera enheter.

Under åberopande av vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för anskaffande av ny gasklocka med tillhörande maskineri samt ny stationsgasmätare för gasverket anvisa ett anslag av 155.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har uti ett den 6 december 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag av 155.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt slutligen täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å nämnda belopp samt att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

N:r 251. Anskaffande av en stegvagnsautomobil till elverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 december 1945 anfört följande:

Elverket har en s. k. stegvagn, d. v. s. en lastbil med på flaket fast monterad stege, vilken användes för skötsel av gatubelysningen och även för arbete i kraftledningsstolpar och för lättare transporter. Bilen inköptes år 1932 och användes som lastbil till år 1937, då stegen påmonterades, varefter den brukats som stegvagn. Den har under de senare åren dragit mycket stora underhållskostnader och är nu så försliten, att det ej är möjligt att hålla den i gång. Då gatubelysningen är anordnad med tanke på att stegvagn skall användas för skötsel av densamma, kan vagnen svårligen avvaras, varför det är nödvändigt att ersätta densamma. En ny 2-tons lastbil av märket Volvo kan anskaffas till ett pris av 11.000 kronor inklusive överflyttning av den gamla stegen och därför erforderlig förstärkning av flaket och även inklusive utrustning för metangasdrift. Kostnaderna för vagnen böra med hänsyn till vagnens användning fördelas med ⅔ på anslaget för gatubelysningens underhåll och med ⅓ på anslaget för elledningsnätets underhåll samt lämpligen fördelas på två år.

Under åberopande av vad ovan anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta att för inköp av stegvagn anvisa ett anslag på 11.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och täckas med ⅔ av det löpande underhållsanslaget för gatubelysningen och ⅓ av det löpande underhållsanslaget för elledningsnätet med lika fördelning på år 1945 och 1946.

Drätselkammaren har uti ett den 6 december 1945 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för inköp av en stegvagn anvisa ett anslag på 11.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och täckas med ⅔ av det löpande underhållsanslaget för gatubelysningen och ⅓ av det löpande underhållsanslaget för elledningsnätet med lika fördelning på år 1945 och 1946.

N:r 252. Inköp av korkmatta till barnstugan vid Tunby stadsgärde.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har uti en den 15 november 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Då styrelsen för Västerås stads barnstugor hos stadsfullmäktige i febr. 1944 begärde anslag på 25.000: — kr. för byggnation av Tunby barnstuga var i denna summa medräknat kostnader för golvbeläggning på 1.500: — kr.

På grund av materialbrist och olämpligheten att anlägga golvbeläggning innan byggnaden ordentligt uttorkat blev denna summa 1.500 kr. reserverad till året därpå, för att då utnyttjas. Då H. S. B. senare inkommit med räkning å ändringar, som dragit en merkostnad av 1.700: — kr. är hela byggnadsanslaget därigenom förbrukat.

Tunby barnstuga har under året endast haft golven fernissade och på grund av den stora dagliga slitningen, (förutom barnträdgården pågår fyra kvällar i veckan skolbarnsklubbar) äro de i största behov av förbättring och nu svåra att hålla rena.

Då småbarnen vid sin lek vistas mycket på golvet är en korkmatta ur hygienisk synpunkt det bästa, under rådande bränslebrist blir den för barnen även betydligt varmare än trägolv.

Med stöd av ovanstående vill styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att anslå 1.500 kr. till inköp av korkmatta till Tunby barnstuga.

Drätselkammaren har uti ett den 6 december 1945 till stadsfullmäktige avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för inköp av korkmatta till Tunby barnstuga anvisa ett anslag av 1.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat tillgängligt reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 253. Inköp av tvättmaskin till ålderdomshemmets tvättinrättning.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 14 november 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enär en av tvättmaskinerna i ålderdomshemmets tvättinrättning är utsliten och av sakkunskapen på området utdömd såsom obrukbar, får fattigvårdsstyrelsen hemställa om erforderligt anslag för inköp av en ny sådan maskin.

Av infordrade anbud framgår, att den tvättmaskin, som betingar det lägsta priset, eller 2.750 kr., är lämplig såsom kompletteringsmaskin för här ifrågavarande behov.

För att onödig stagnation icke skall uppstå i arbetet å tvättinrättningen, har fattigvårdsstyrelsen måst gå i författning om att inköpa maskinen ifråga.

Inmonteringen av densamma torde komma att belöpa sig på omkring 200: — kr.
Med vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige för sagda ändamål måtte bevilja ett förslagsanslag på 2.950: — kr.

Drätselkammaren har uti ett den 6 december 1945 till stadsfullmäktige avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett förslagsanslag å 2.950 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat tillgängligt extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 254. Anmälan om överskridande av anslag å ålderdomshemmet till underhåll av byggnader m. m.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 5 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Till underhåll av byggnader och vissa inrednings- och byggnadsarbeten har i ålderdomshemmets stat för innevarande år upptagits ett förslagsanslag på tillsammans 35.000: — kr. Detta anslag har redan överskridits med cirka 13.800: — kr. för arbeten, som till största delen redan äro utförda. Dessutom återstå arbeten för anbefallda brandskyddsåtgärder m. m. för en beräknad kostnad av 9.700: — kr.

Överskridandet av det anvisade förslagsanslaget är förorsakat företrädesvis därav, *att* arbeten, som på förhand icke kunnat beräknas, måst utföras, såsom bland annat omläggning av samtliga golv- och trossbottnar i nedre våningen i föreståndarebostaden, enär dessa voro på grund av översvämning fullständigt uppruttna, *att* erforderliga på förhand icke beräknade arbeten visat sig lämpliga att utföra under det planerade arbetets gång samt *att* en del för brandskyddsanordningar nödvändiga arbeten utförts i samband med övriga pågående arbeten.

I detta sammanhang kan meddelas, att, såvitt det nu är möjligt att bedöma, utgifterna på fattigvårdens stat i dess helhet torde avsevärt komma att understiga de i staten beräknade.

Under åberopande härav samt bilagda sammandrag och detaljberäkningar för ifrågavarande arbeten får fattigvårdsstyrelsen hemställa, att anslag för ändamålet måtte på lämpligt sätt anvisas, *dels* till täckande av redan utförda arbeten med 13.800: — kr. samt *dels* till kostnaderna för anbefallda brandskyddsanordningar och andra mindre arbeten med 9.700: — kr., eller tillsammans 23.500: — kr.

Drätselkammaren har uti ett den 6 december 1945 till stadsfullmäktige avgivet utlåtande anfört följande:

Ifrågavarande anslagsöverskridande å 13.800 kronor hänför sig *dels* till arbeten i avdelning 4, där två balkonger byggts samt kylskåp installerats, varjämte utförts diverse målningsarbeten och smärre reparationer, allt till en kostnad av 2.700 kronor *dels* till arbeten i avdelning 5, ekonomibyggnad, där i en lägenhet insatts diskbänk och kylskåp samt företagits diverse målnings- och ändringsarbeten, allt till en kostnad av 1.300 kronor, *dels* till arbeten i sjukhuset, avseende inredning av tékök, korridor på vinden samt anordnande av reservutgång från andra våningen till en sammanlagd

kostnad av 3.100 kronor, *dels ock* inläggande av nya golv och åtskilliga förbättringsarbeten i föreståndarens bostad samt expeditionslokalerna till en sammanlagd kostnad av 6.700 kronor.

Vid särskilda brandsyner den 10 januari och den 15 november innevarande år ha vissa förelägganden gjorts ifråga om brandskyddsåtgärder i sjukhuset, avdelningarna 4 och 5 samt garaget. Bland annat skola anordnas spiraltrappor för utrymning av första och andra våningarna, nödbalkong och järnstegar samt upptagas nya dörrar m. m., allt för en kostnad av 7.200 kronor. Härtill komma vissa rörarbeten i ekonomibyggnaden, inmontering av kylskåp i föreståndarebostaden samt diverse mindre arbeten i avdelning 4 till en sammanlagd kostnad av 2.500 kronor.

Nu angivna arbeten å sammanlagt 9.700 kronor ha ännu ej blivit utförda.

Täckning för nu angivna utgifter torde böra anvisas i samband med bokslutets fastställande.

Åberopande vad anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande utgifters bestridande anvisa ett belopp av 23.500 kronor att utgå av tillgängliga medel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att i samband med fastställande av bokslutet inkomma med förslag till täckning av beloppet ifråga.

N:r 255. Inrättande av en ordinarie befattning som verkmästare vid elverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse till löne- och avtalsnämnden den 2 oktober 1945 anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 januari 1945 hemställde styrelsen för tekniska verken, att stadsfullmäktige ville besluta, att omedelbart inrätta en befattning på extra stat såsom verkmästare vid elverken. Till grund för framställningen i fråga lämnades en utförlig redogörelse för arbetsledarorganisationen vid verket ävensom för den stegring av göromålen, som därstädes under senare år skett samt orsakerna härtill. Stadsfullmäktige beslöto efter tillstyrkan från löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren å sammanträde den 22 februari 1945 att bifalla styrelsens förslag.

Oaktat styrelsen, då framställningen gjordes, var väl medveten om att en verkmästarebefattning vid elverket på ordinarie stat var av behovet påkallad till följd av föreliggande arbetsuppgifter, ville emellertid styrelsen med hänsyn till den vid sagda tidpunkt pågående omarbetningen av stadens avlöningsreglemente icke göra framställning om att befattningen gjordes ordinarie. Anledningen härtill var närmast att styrelsen ville avvakta resultatet av löneregleringen för att bliva i stånd att föreslå en lämplig placering i den nya löneplanen. På grund av vad sålunda anförts får styrelsen nu hemställa

att berörda befattning på extra stat såsom verkmästare vid elverket från och med den 1 januari 1946 måtte omändras till en befattning såsom verkmästare å ordinarie stat samt

att befattningen måtte placeras i 11. lönegraden uti för stadens befattningshavare gällande löneplan.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 november 1945 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att ifrågavarande å extra stat uppförda befattning från och med den 1 januari 1946 omändras till en befattning som verkmästare å ordinarie stat med placering i 11. lönegraden uti den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt

att bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1945 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren, till vilken ärendet jämväl remitterats för yttrande, får under förmälan att begynnelse- och slutlönerna i 11. lönegraden exklusive dyrtidstillägg utgöra respektive 5.136 kronor och 6.552 kronor samt inklusive dyrtidstillägg vid nuvarande indextal respektive 6.265 kronor och 7.993 kronor, och med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

N:r 256. Pensionsunderstöd till kommunalarbetaren K. A. Alfredsson.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 november 1945 anfört följande:

I skrivelse till löne- och avtalsnämnden har kommunalarbetaren Karl Alfred Alfredsson under förmälan att han från och med den 1 januari 1946 ämnade sluta sin anställning i Västerås stads byggnadskontors tjänst hemställt att från och med nämnda dag erhålla ett pensionsunderstöd av 350 kronor.

I anledning av framställningen får löne- och avtalsnämnden anföra följande.

Alfredsson är född den 18 september 1866 och anställdes i stadens tjänst den 2 januari 1925, sålunda vid en ålder av 58 år. Vid fyllda 65 år hade Alfredsson en tjänstetid av 6 år och 9 månader. Efter att tidigare ha utfört arbetet vid Malma grustag har Alfredsson, som på grund av åldersskäl vill sluta sin anställning, under de senare åren utfört gatusopning och div. fastighetsrenhållning. De arbetsuppgifter, som ålegat honom, har han utfört på ett plikttroget och på ett oklanderligt sätt. Vid avgången ur stadens tjänst kommer Alfredssons tjänstetid att utgöra 21 år.

På grund av den framskridna ålder, Alfredsson innehade redan då han började i stadens tjänst, är han ej jämlikt bestämmelserna i pensionsreglementet för stadens arbetare berättigad till pension.

Med hänsyn till Alfredssons sammanlagda tjänstetid hos staden och då han måste anses vara i behov därav, finner sig löne- och avtalsnämnden böra tillstyrka att han tillerkännes ett pensionsunderstöd med det begärda beloppet på samma sätt som skett i andra liknande fall.

Löne- och avtalsnämnden får under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bevilja kommunalarbetaren Karl Alfred Alfredsson ett pensionsunderstöd av 350 kronor per år att utgå från och med den 1 januari 1946 under hans återstående livstid.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1945 avgivet utlåtande med biträdande av nämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bevilja kommunalarbetaren Karl Alfred Alfredsson ett pensionsunderstöd av 350 kronor per år att utgå från och med den 1 januari 1946 under hans återstående livstid.

N:r 257. Subvention för sprängningskostnader inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde.

Drätselkammaren har uti en den 6 december 1945 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För drätselkammaren har Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. framhållit att under byggnadsarbetena å Tunby stadsgärde vid schaktningen i stor utsträckning påträffats berg, vilket medfört avsevärda sprängningskostnader. Då dessa kostnader icke torde kunna påläggas respektive byggares konton och staden ifråga om åtskilliga nytillkommande större fastigheter påtagit sig en del av sprängningskostnaderna har föreningen hemställt, att även byggarna av nu ifrågavarande småvillor å Tunby stadsgärde erhölle lämplig kompensation härför.

Stadens byggnadskontrollant har uppgjort en specificerad beräkning på kostnaderna för den sprängning, som förekommit och för vilken staden skäligen borde stå ansvaret. Sammanlagda kostnaden enligt beräkningen utgör c:a 10.000 kronor.

Då det synes drätselkammaren rimligt, att staden även i detta fall på något sätt kompenserar dessa smärre byggnadsföretagare för de höga grundschaktningskostnaderna, vill kammaren förorda, att nämnda belopp ställes till föreningens förfogande att efter samråd med drätselkammaren fördelas bland byggnadsföretagarna. Anslaget torde böra täckas ur fonden för bostadssubvention.

Åberopande vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings i Västerås u. p. a. förfogande ställa ett belopp av 10.000 kronor att efter samråd med drätselkammaren fördelas bland byggnadsföretagare å Tunby stadsgärde såsom kompensation för sprängningskostnader samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av bostadssubventionsfonden.

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

HANDLINGAR
Ser. B

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 1

N:r 1. Ny löneplan för Västerås stads befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Allmän motivering för ny löneplan.

Olägenheterna med nuvarande löneplan.

Såsom torde vara stadsfullmäktige bekant har det under de senaste åren visat sig, att gällande löneplan för stadens ordinarie befattningshavare icke i alla avseenden fyller de krav, som skäligen böra kunna ställas på en modern löneplan. Löne- och avtalsnämnden har sålunda gång efter annan haft tillfälle konstatera, hur den gällande löneplanen enbart genom sin konstruktion av flera anledningar kommit att vid tillämpningen medföra ej obetydliga olägenheter såväl från stadens som från befattningshavarnas ståndpunkt.

Löne- och avtalsnämnden, i fortsättningen för korthetens skull benämnd lönenämnden, har sålunda redan tidigare i samband med framläggande av det förslag till nytt tjänstgöringsreglemente, vilket stadsfullmäktige å sammanträde den 31 augusti 1944 antagit, framhållit de olägenheter, vilka nuvarande löneplan medförde särskilt vid befordran av en befattningshavare från lägre till högre tjänst. I viss utsträckning har lönenämnden sökt motverka dessa olägenheter genom regler i tjänstgöringsreglementet, syftande till att tillförsäkra alla befattningshavare, som vinna befordran, garantier för att de *dels* omedelbart erhålla en ökning av sina löneförmåner i förhållande till den tjänst, varifrån befordran skett, *dels ock* i viss utsträckning få tillgodoräkna sig intjänade tjänsteår i den tidigare befattningen. De bestämmelser, som sålunda antagits, kunna emellertid ej i full utsträckning realisera befattningshavarnas berättigade krav därpå, att en befordran för alla befattningshavare skall medföra en så likformig och jämn löneökning som möjligt. Orsaken härtill är att söka i den nuvarande löneplanens allmänna konstruktion, för vilken här nedan i annat sammanhang skall närmare redogöras. Det må här tills vidare endast understrykas en sådan ojämnhet som att en befattningshavare, vilken befordrats till högre tjänst inom närmast högre lönegrupp understundom erhåller mindre löneökning än den, vilken en annan befattningshavare, som kvarstår i den lägre lönegruppen, erhåller genom att tilldelas närmaste ålderstillägg. Ett exempel må vara nog för att belysa detta. En polisöverkonstapel i lönegrupp 33, vilken den 1 januari 1945 intjänat 6 tjänsteår och följaktligen vid kvarstående i 33. lönegruppen skulle ha placerats i lönegruppens III:dje lönegrad, där lönen är 5.178 kronor, befordras sistnämnda dag till kriminalöverkonstapel och placeras då enligt gällande bestämmelser till undvikande av löneminskning i 34. lönegruppens III:dje lönegrad, där lönen är 5.400 kronor. Hans löneökning uppgår sålunda till 222 kronor. — En yngre kamrat till honom, även han polisöverkonstapel, har den 1 januari 1945 intjänat endast 3 tjänsteår i 33. lönegruppen, varför han vid samma tidpunkt erhåller ett ålderstillägg och sålunda flyttas från 33:I med en lön av 4.620 kronor till 33:II med en lön av 4.899 kronor. Denne till tjänsteåren yngre poliskonstapel erhåller därvid en löneökning av

279 kronor. Enda möjligheten att med nuvarande löneplan korrigera ett dylikt missförhållande är att omedelbart tilldela den förstnämnde polisöverkonstapeln ytterligare ett åldertillägg inom den högre lönegruppen. Härigenom kommer emellertid i viss mån en ny ojämnhet att uppstå därigenom, att den befordrade befattningshavaren på dylikt sätt blir överkompenserad i förhållande till andra ej befordrade befattningshavare. Principiellt riktigast är tydligen, att befattningshavaren i nämnda fall genom sin befordran vinner en löneökning, som svarar just emot ett ålderstilllägg. Med den nuvarande löneplanens uppbyggnad är detta emellertid omöjligt, då något genomgående samband, som nedan skall visas, icke finnes mellan ålderstillläggen ifråga om de olika lönegrupperna inbördes.

Följden av ovan angivna förhållande har även blivit den, att lönenämnden betungats med framställningar från befattningshavare angående tilldelande av ett eller flera ålderstillägg i en avsevärt större utsträckning än som ursprungligen varit avsett.

En annan nackdel, som vidlåder nuvarande löneplanen, är vidare, att planen upptager ett stort antal lönegrupper, icke mindre än 64 stycken, och att intervallerna mellan dessa lönegrupper såväl vid begynnelselön som slutlön äro jämförelsevis små. Härigenom uppstå och upprätthållas ofta smärre differenser i löneavseende mellan befattningar, som med hänsyn till befattningarnas karaktär och därmed förknippade arbetsuppgifter i själva verket knappast äro motiverade.

En annan följd av detta system är också att ett relativt stort antal lönegrupper blivit vakanta. I synnerhet är detta förhållandet i de lägsta och högsta lönegrupperna. Av lönegrupperna 1—32 finnas sålunda 15 lönegrupper, som icke för närvarande inrymma någon befattning, medan i lönegrupperna 33—64 för närvarande finnas 13 vakanta lönegrupper. Av löneplanens samtliga 64 lönegrupper (härvid bortses från den högsta, ej sifferbetecknade lönegrupp, vari borgmästartjänsten är placerad), äro sålunda sammanlagt 28 lönegrupper för närvarande "blanka".

Mot gällande löneplan kan slutligen även anföras den anmärkningen, att skillnaden mellan begynnelselön och slutlön eller för att använda ett annat uttryckssätt, "spännvidden" mellan begynnelselön och slutlön, för närvarande i många fall måste anses vara otillräcklig. En jämförelse med löneplanerna i andra städer visar merendels, att även om begynnelselönerna i stadens nuvarande löneplan hålla någorlunda jämna steg med samma löner på andra håll, en viss eftersläpning likväl äger rum ifråga om slutlönerna. I synnerhet ifråga om sådana befattningar, där stadens intresse av att en längre tid bibehålla samma tjänsteman å befattningen är särskilt framträdande, men även ifråga om nyrekrytering av sådana befattningshavare är det av stor betydelse att denna "spännvidd" icke göres för ringa, om staden skall kunna hävda sig gent emot andra städer i konkurrensen om kvalificerade befattningshavare. Visserligen kan detta ändamål tillgodoses även inom ramen av nuvarande löneplan genom att ett extra ålderstillägg införes. Genom en ny löneplan av den beskaffenhet, lönenämnden ämnar föreslå, möjliggöres emellertid att med bibehållande av nuvarande antal ålderstillägg, 3 stycken, ändock öka "spännvidden" och samtidigt tillgodogöra sig de övriga fördelar en dylik löneplan gent emot den nuvarande skulle medföra.

Det förtjänar i detta sammanhang framhållas, att den gällande löneplanen bortsett från vissa ur principiell synpunkt mindre betydande siffermässiga justeringar till sin allmänna struktur bibehållits oförändrad under åtminstone tiden sedan förra världskriget. Efter vad lönenämnden inhämtat är för närvarande Västerås den enda

stad, i varje fall i storleksklass av 20.000 innevånare och uppåt, som tillämpar en löneplan, uppbyggd efter samma system som stadens gällande löneplan. Övriga städer ha sedan avsevärd tid tillbaka löneplaner, vilka, ehuru siffermässigt utvisande skiljaktigheter, äro uppbyggda efter samma grundprinciper som de för statens befattningshavare gällande avlöningsplanerna.

Redan nu anförda skäl ha synts lönenämnden tala för att staden överginge till en helt ny löneplan, konstruerad efter mera moderna principer. Nämnden har med anledning härav men även av orsaker, som i det följande skola angivas, ansett sig böra föranstalta om utredning av frågan, en utredning, vilken utmynnat i framläggande av förslag till en ny löneplan.

Innan lönenämnden går att redogöra för förarbetena till denna nya löneplan och för planens konstruktion, vill nämnden i detta sammanhang närmare utveckla de skäl, som jämsides med ovan anförda förhållanden ur andra, med löneplanens allmänna konstruktion ej sammanhängande men därför ej mindre viktiga synpunkter motivera planens framläggande.

Skäl för och emot lönereglering.

Inom staden har sedan den senaste översynen av lönereglementet år 1938 kunnat förmärkas en allt mer ökad lönepolitisk aktivitet, vilken icke undgått att efterlämna spår vid stadsfullmäktiges sammanträden. Sålunda ha stadsfullmäktige vid skilda tillfällen och framför allt under senare tiden haft att taga ställning till från stadens förvaltningar framställda yrkanden om ökningar av löneförmånerna för olika befattningar. Dessa yrkanden ha än tillkommit enbart på förvaltningarnas eget initiativ, än inspirerats av lönekrav, som från de enskilda befattningshavarnas sida riktats mot förvaltningarna själva. I ännu högre grad har denna ökade aktivitet gjort sig kännbar för lönenämnden. Bortsett från de betydande antal fall, då enskilda befattningshavare påkallat nämndens prövning inom ramen för gällande bestämmelser om tillämpning av lönestaten i frågor om tilldelande av ålderstillägg, framställningar, vilka i realiteten oftast bottnat i rena löneökningskrav, hava till lönenämnden även i ej mindre utsträckning från såväl förvaltningsmyndigheterna som befattningshavarna och deras organisationer tid efter annan avgivits framställningar om löneregleringar, berörande stora grupper av befattningshavare. I själva verket är det endast i ett jämförelsevis ringa antal av dessa fall, som lönenämnden ansett sig kunna framlägga förslag till löneökningar för stadsfullmäktige. I många fall ha på vederbörande organisations begäran förhandlingar jämlikt lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän upptagits, därvid lönenämnden så gott som undantagslöst under hänvisning till lönestoppet förklarat sig förhindrad tillstyrka stadsfullmäktige de begärda löneförhöjningarna. I ett par fall har det förekommit, att organisationer påkallat ytterligare förhandlingar i sådana lönefrågor, som tidigare varit föremål för förhandlingar utan att uppgörelse kunnat träffas. Så har varit förhållandet t. ex. ifråga om brandkårens personal och polisen.

En inventering av de lönefrågor, som under de senaste åren och för tiden fram till oktober månad 1944 hänskjutits till lönenämnden och som fortfarande äro beroende av nämndens prövning utvisar, att framställningar om löneregleringar gjorts huvudsakligen i nedan angivna fall:

1. *Av befattningshavarnas organisationer.*

a) Svenska kommunalarbetareförbundet för följande befattningar, nämligen: dels

extra brandman, brandman, brandförman och brandmästare, dels kokerska, tvättföreståndarinna och husmoder vid ålderdomshemmet, badare och eldare i varmbadhuset, eldare på ålderdomshemmet och i stadshotellet, körkarl vid drätselkammaren, renhållningsarbetare, manligt kontorsbiträde av I klass, mätareavläsare vid tekniska verken, maskinist vid varmbadhuset, maskinist vid ålderdomshemmet, vaktmästare vid kommunala flickskolan och vid köttbesiktningsbyrån, 1. mätareavläsare vid tekniska verken, maskinist vid elverket, gasverkseldare, förman vid grustaget, förrådsförman vid stadens planteringar, ångbåtsmaskinist, renhållningsförman, förrådsförman vid drätselkammarens förråd, arbetsförman vid drätselkammaren, mätarejusterareförman vid tekniska verken, rörnätsförman, kranmaskinistförman och ångbåtsbefälhavare.

b) Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund: för samtliga hos staden anställda kontorsbiträden av I. och II. klass samt för föreståndaren för stadens ålderdomshem.

c) Svenska Elektriska Arbetareförbundet: för befattningen som I. montör vid tekniska verken.

d) Svensk Sjuksköterskeförening: för sjuksköterskebefattningarna vid stadens ålderdomshem.

e) Sveriges Läkarförbund: för befattningen som II. stadsläkare.

f) Sveriges Arbetsledareförbund: för befattningarna såsom montörförman, rörnätsförman, justerareförman, förrådsförman, avläsareförman, verkmästare vid byggnadskontoret, gatuförman och byggnadsförman.

2. *Av stadens olika förvaltningar.*

a) Styrelsen för tekniska verken: för bl. a. driftsingenjörsbefattningen och vissa andra befattningar.

b) Magistraten: för två befattningar som kontorsbiträden av II. klass.

3. *Av enskilda befattningshavare.*

a) Av två kontorsbiträden under fattigvårdsstyrelsen angående uppflyttning i högre lönegrupp.

b) Av vaktmästarna vid magistraten, drätselkammaren, folkskolorna, kommunala flickskolan och ålderdomshemmet.

c) Av innehavarna av befattningarna å extra stat som vägtekniker och byggnadstekniker å byggnadskontoret.

Såsom antytts hava ovan angivits endast de löneregleringar, som begärts fram till oktober månad. Efter denna tidpunkt har i samband med pågående utredning i lönefrågan framställts ytterligare löneregleringskrav, varjämte stadsfullmäktige delvis före löneutredningens påbörjande, delvis under dess gång separat upptagit och avgjort frågor om polisens, vissa befattningars vid tekniska verken och byggnadskontoret samt lantbruksinspektorens löner. Närmare redogörelse för dessa beslut lämnas i den speciella motiveringen under vederbörande befattning i lönestaten.

Med hänsyn till vad nu anförts torde kunna fastslås, att lönekraven under senaste hälften av föregående år antagit en sådan omfattning, att man med skäl kan tala om en mera allmän lönerörelse bland stadens befattningshavare.

Vid sin behandling av den mångfald olika lönespörsmål, vilka under senaste åren hänskjutits till lönenämndens avgörande, har nämnden vid granskning av jämförelsematerial beträffande lönerna i andra städer haft tillfälle konstatera, att lönerna för stadens befattningshavare i ej oväsentlig omfattning ligga på en lägre nivå än för motsvarande befattningar i andra städer. Väl torde man böra göra klart för sig, att jämförelser med löneförhållanden på andra orter ej alltid giva en fullt klar bild av

det verkliga löneläget. Ofta är det förenat med betydande svårigheter att över huvud taget anställa några jämförelser, detta framför allt beroende på att vissa befattningar antingen helt sakna motsvarighet i andra städer eller att de med samma befattningar förenade arbetsgöromål till sin art och omfattning i hög grad skifta efter lokala förhållanden, i all synnerhet i städer av olika storleksordning. Å andra sidan finnas likväl stora grupper av befattningar, där en direkt jämförelse är möjlig. I dylikt fall utvisar jämförelsematerialet ofta på ett otvetydigt sätt, att löneläget här i staden befinner sig på en lägre nivå än i andra jämförliga städer. I många fall äro avvikelserna väsentliga. Vid bedömande av jämförelsematerial kan man ej heller bortse från att detta delvis även omfattar städer, i vilka för närvarande löneregleringar pågå och att jämförelsen beträffande dylika städer avser gällande löner. I sådana fall kan givetvis ett senare genomförande av löneregleringen komma att medföra ytterligare förskjutningar till stadens nackdel i förhållandet mellan genomsnittslönen för vissa befattningar och samma befattningars löneläge här i staden.

I detta sammanhang må anmärkas, att utredningar om löneregleringar för närvarande pågå i sådana med Västerås jämförbara städer som Linköping, Eskilstuna och Örebro. Även i Borås, där lönereglering nyligen ägt rum, lär efterreglering pågå.

Den eftersläpning av stadens tjänstemannalöner, som här och var föreligger, har icke endast direkt givit sig tillkänna i form av krav på lönehöjningar utan även indirekt därigenom, att det emellanåt visat sig svårt att bibehålla kvalificerade befattningshavare av olika grader i stadens tjänst ävensom att efter uppkomna vakanser återbesätta tjänsterna med kompetenta personer. Svårigheterna för staden att hävda sig i konkurrensen med andra städer om kompetent arbetskraft har på ett markant sätt framträtt vid nyanställning av extra befattningshavare, vilkas löner åtminstone under nuvarande konjunkturer i än högre grad än den ordinarie arbetskraften följer lönesättningen i den allmänna marknaden. Det har här i staden förekommit, att man för att kunna försäkra sig om erforderlig extra arbetskraft, nödgats utfästa löneförmåner, som överstiga begynnelselönen för motsvarande ordinarie befattning. Vid jämförelse med förmanstjänsterna har det vidare ej sällan visat sig, att de arbetare, som äro underställda förmännen, haft löneförmåner, vilka antingen obetydligt understigit förmännens löner eller rent av överstigit desamma. Det har t. o. m. förekommit, att kvalificerade arbetare vägrat mottaga vikariatsförordnanden å förmanstjänster, enär de i sådant fall skulle fått vidkännas minskning i sina ordinarie inkomster. Olägenheterna av nu angivna förhållanden ligga i öppen dag.

Gent emot de starka skäl, som onekligen tala för en allmän och genomgripande lönereglering, uppresa sig emellertid även andra, icke mindre tungt vägande skäl. Främst må framhållas, att det allmänna konjunkturläget för närvarande ger anledning till vissa betänkligheter mot allt för omfattande löneregleringar. Utsikterna på arbetsmarknaden efter ett kommande fredsslut te sig för dagen mer eller mindre ovissa. Särskilt torde det vara svårt att för närvarande göra några bestämda förutsägelser huruvida den nuvarande, för städerna ogynnsamma proportionen mellan tillgång och efterfrågan på kommunala befattningar kommer att bestå även efter kriget. Härtill komma även de riktlinjer, som av statsmakterna uppdragits i syfte att motverka riskerna för en inflation, främst i form av det s. k. lönestoppet. Ett mera allmänt avvikande från dessa direktiv från kommunernas sida skulle kunna medverka till inflation.

Emellertid bör den återhållsamhet ifråga om lönesättningen, vilken dikterats av lönestoppet, icke få föranleda till att staden ger avkall på sina berättigade intressen

till förfång för behörigt fullgörande av de staden åvilande betydande arbetsuppgifter, vilka icke minst under övergångstiden till mera normala förhållanden tränga sig i förgrunden och vilka för sin lösning kräva tillgång till kompetent arbetskraft. Bland dylika uppgifter må här endast nämnas bostadsförsörjningen och arbetslöshetspolitiken. Såsom ovan framhållits ha redan andra städer, vilkas löneläge framkallat enahanda svårigheter som här i Västerås, trots tidsläget nödgats företaga översyn av sina löneplaner. Även här i staden ha under de sista månaderna vissa lönefrågor, däribland lönefrågan för en så stor befattningshavargrupp som poliskåren, genom förhållandenas makt tvingat sig fram till en lösning. Det är enligt lönenämndens mening därför icke försvarligt att låta bero vid lönefrågans nuvarande läge.

Efter noggrann avvägning mellan de olika synpunkter, som kunna anföras för och emot en allmän lönereglering, har lönenämnden stannat för en medelväg som den för närvarande lämpligaste lösningen av lönefrågan. De principer, som därvid varit vägledande för nämndens arbete, äro huvudsakligen följande.

Den nya löneplanen, som i första hand avser att undanröja de bristfälligheter, vilka behäftat den gällande löneplanen till följd av dess allmänna konstruktion, har utformats på sådant sätt, att planen över hela linjen kommer att för befattningshavarna utan undantag innebära mindre löneökningar, därest befattningshavarna inplaceras i den lönegrad i det nya systemet, som närmast motsvarar den lönegrupp, där befattningshavaren nu är placerad. I princip har lönenämnden räknat med att endast dylik "inplacering närmast" skall ifrågakomma. I allmänhet är också denna "inplacering närmast" tillräcklig för att åstadkomma erforderlig utjämning uppåt av stadens tjänstemannalöner i förhållande till löneläget i med Västerås jämförbara städer. Endast för sådana fall, där den nuvarande lönesättningen i särskilt hög grad avviker från genomsnittslönerna på andra håll, har uppflyttning inom den nya löneplanen föreslagits. Sådana större avvikelser ha särskilt visat sig föreligga ifråga om de lägsta befattningarna. I enstaka undantagsfall ha justeringar även ansetts erforderliga ifråga om andra befattningar.

Lönenämnden finner angeläget understryka, att de föreslagna lönejusteringarna på intet sätt innebära någon allmän höjning av befattningshavarnas lönestandard utan endast är betingad av nödvändigheten att åvägabringa bättre överensstämmelse med lönenivån i jämförliga städer. Även efter förslagets genomförande torde lönerna för en del högre befattningshavare ligga något ogynnsammare till än på åtskilliga andra håll. Så vitt lönenämnden kunnat finna torde i trots härav det framlagda förslaget under nuvarande förhållanden och för de närmaste åren framåt innebära en tillfredsställande lösning av lönefrågan.

Förarbeten till den nya löneplanen.

Lönenämnden vill härefter lämna en kortfattad framställning av det utredningsarbete, som föregått den nya löneplanen. Vid sammanträde den 5 september 1944 beslöt lönenämnden att låta verkställa utredning av frågan angående allmän översyn av lönestaten ävensom att uppdraga åt en särskild kommitté, bestående av nämndens förhandlingsdelegerade, herrar Engdahl, Wolff och Dahlström samt nämndens sekreterare, att utarbeta och till nämnden inkomma med förslag till ny löneplan för stadens ordinarie befattningshavare. Sedan dylikt förslag upprättats och framlagts för lönenämnden, beslöt nämnden vid sammanträde den 20 oktober 1944 efter några smärre justeringar preliminärt godkänna denna löneplan såsom en arbetsplan att ligga till grund för vidare utredningar i lönefrågan. Genom cirkulärskrivelse den 23 oktober

1944 blev denna preliminära löneplan därefter tillställd samtliga de av stadens förvaltningsmyndigheter, under vilka sorterade å lönestaten upptagna ordinarie befattningshavare. I skrivelsen hemställdes, att förvaltningarna ville före utsatt tid dels avgiva yttrande över löneplanen såsom sådan, dels ock avgiva förslag till inplacering av befattningshavarna i den nya löneplanen. Samtliga de tillskrivna delförvaltningarna förklarade i avgivna yttranden sin anslutning till den nya löneplanen såsom sådan, badhusstyrelsen dock med den reservationen, att styrelsen funne tidpunkten för övergång till den nya löneplanen mindre väl vald och därför påyrkade, att frågan härom ställdes på framtiden. Samtliga tillskrivna förvaltningar ha likaledes framlagt förslag till inplacering av befattningshavarna. För sistnämnda förslag med i förekommande fall tillhörande motiveringar kommer att lämnas närmare redogörelse i den speciella motiveringen för varje särskild befattning.

Delförvaltningarnas yttranden, vilka icke intagits i stadsfullmäktiges tryck, hava bifogats denna skrivelse i original och finnas jämte övriga ärendet rörande, ej tryckta handlingar tillgängliga för stadsfullmäktiges ledamöter å stadskansliet.

Jämlikt gällande lag om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän har löneplanen delgivits samtliga de befattningshavareorganisationer, vilka i föreskriven ordning gjort anmälan om förhandlingsrätt, nämligen Arbetsförmedlingens Tjänstemäns Riksförbund, Slöjd- och yrkeslärarnas Riksförbund, Sveriges Yngre Juristers förening, Svenska Skolkökslärarinnornas förening, Svenska Kommunalarbetareförbundet, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, Svensk Sjuksköterskeförenings centralstyrelse, Svenska Läkareförbundet, Sveriges Slöjdlärarinneförening, Svenska Polisförbundet och Sveriges Arbetsledarförbund. Svar hade inom föreskriven tid inkommit från samtliga dessa organisationer med undantag av de två förstnämnda, vilka emellertid icke torde hava några medlemmar, vilka äro uppförda å stadens ordinarie stat. Av ovanstående organisationer har ingen funnit anledning till erinran emot löneplanen såsom sådan. Några av organisationerna ha emellertid påkallat förhandlingar angående inplacering av befattningshavarna i den nya löneplanen. För dessa förhandlingar och deras resultat redogöres i förekommande fall i den speciella motiveringen särskilt under vederbörande befattningar.

Före förhandlingarna med befattningshavarnas organisationer, vilka ägde rum under förra delen av januari månad innevarande år, har lönenämnden den 28 december förra året efter det förvaltningarnas och organisationernas yttranden blivit för nämnden tillgängliga granskat och preliminärt godkänt ett av ovan nämnda kommitterade uppgjort förslag till inplacering av befattningshavarna i den nya löneplanen. Detta preliminära förslag hade före förhandlingarna tillställts vederbörande befattningshavareorganisationer, som inom den i förhandlingsrättslagen angivna tid påkallat förhandlingar.

Vid ett senare sammanträde i januari månad efter förhandlingarnas slutförande har lönenämnden definitivt tagit ställning till organisationernas vid förhandlingarna framförda lönekrav, för sin del slutligen godkänt den nya löneplanen samt slutjusterat sitt förslag för inplacering av befattningshavarna. Nämndens förslag till inplaceringar återfinnas i den speciella motiveringen under varje särskild tjänst.

Den nya löneplanen, vilken bifogas denna skrivelse som bilaga n:r 1, återfinnes å sid. 75 i stadsfullmäktigetrycket.

I samband med den nya löneplanen har lönenämnden även föreslagit några mindre ändringar i de av fullmäktige förra året antagna tjänstgöringsbestämmelserna för

stadens ordinarie och extra befattningshavare. En redogörelse för dessa ändringar återfinnas nedan å sid. 70 i trycket.

Vissa av delförvaltningarna ha i sina yttranden även framlagt förslag angående inrättande av nya ordinarie befattningar. Redogörelse härför, upptagande jämväl lönenämndens förslag med anledning av yrkandena, lämnas i den speciella motiveringen i härför lämpliga sammanhang.

Rörligt tillägg.

Lönenämnden har icke funnit sig böra föreslå några ändringar i de grunder, som för närvarande gälla ifråga om rörliga tillägg å befattningshavarnas löner. Som bekant ha bestämmelser härom av stadsfullmäktige hittills plägat antagas för ett år i sänder. Lönenämnden avser icke heller härutinnan föreslå någon ändring Som bekant bygga nyssnämnda bestämmelser om rörliga tillägg å det mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen slutna s. k. ramavtalet, dock med den ändringen, att procenttalet för stadens befattningshavare med 1,3 % överstiger motsvarande procenttal enligt ramavtalet.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 24 februari 1944 skulle under år 1944 rörliga tillägg utgå å befattningshavarnas löner enligt följande grunder.

Så länge indextalet ej uppginge till 249, skulle rörliga tillägget utgå med 22 %. Från och med ingången av det kvartal, varunder index uppginge till lägst 249, skulle det rörliga tillägget utgå med ytterligare 5 % eller sålunda med 27 %. Om tillägg skulle komma att utgå med 27 % och index därefter vid ingången av något kvartal fölle till eller under 237, skulle det angivna tillägget å 5 % bortfalla från och med sagda kvartalsskifte. Om indextalet skulle uppgå till lägst 257, förbehölles befattningshavarna rätt att begära förhandlingar om ytterligare tillägg. Tilläggen skulle utgå å ett lönebelopp av högst 800 kronor per månad.

Lönenämnden har uti skrivelse den 28 december 1944 föreslagit stadsfullmäktige att nu angivna bestämmelser skola tillämpas tills vidare under år 1945. Det rörliga tillägget utgår vid nuvarande index fortfarande med 22 %.

Jämförande redogörelser för den nuvarande och den föreslagna löneplanen.

Härefter övergår lönenämnden till att i korthet belysa skiljaktigheterna mellan den nuvarande och den föreslagna löneplanen.

Nu gällande löneplan uppvisar ett visst matematiskt samband mellan ålderstilläggen inom varje lönegrupp men däremot icke något genomgående samband ifråga om de olika lönegrupperna inbördes. Dessa sistnämnda äro helt fristående från varandra. Ålderstilläggen äro lika stora inom varje lönegrupp, men ändra storlek för varje ny lönegrupp. Ålderstilläggen inom den första lönegruppen utgöra 87 kronor och ökas därefter med 6 kronor för varje ny lönegrupp till och med den 35. Från lönegrupp 35 till 40 ökas ålderstilläggen med ytterligare 9 kronor, från lönegrupp 40 till 44 med ytterligare 12 kronor, från lönegrupp 44 till 56 med ytterligare 18 kronor, från lönegrupp 56 till 61 med ytterligare 24 kronor och från lönegrupp 61 till 64 med ytterligare 30 kronor. Mellan 64. lönegruppen och den ej numrerade lönegruppen, vari borgmästaretjänsten är placerad, utgör intervallen 190 kronor. Ålderstilläggen variera på detta sätt från 87 kronor upp till 1.000 kronor.

Begynnelselönen i den lägsta lönegruppen utgör 870 kronor och slutlönen 1.131 kronor, medan i den högsta lönegruppen begynnelselönen utgör 18.000 kronor och slutlönen 21 000 kronor.

"Spännvidden" eller differensen mellan begynnelselön och slutlön utgör i följande lönegrupper:

Lönegrupp	Kronor
1	261: —
18	567: —
32	819: —
48	1.368: —
64	2.430: —

Kännetecknande drag för denna plan är många lönegrupper, intet genomgående samband mellan ålderstilläggen och de olika lönegrupperna, en relativt långsam stegring av ålderstilläggen samt jämförelsevis låg, i sakta tempo stigande "spännvidd".

Den nya löneplanen följer såsom antytts samma system som de av staten tillämpade avlöningsplanerna. Det mest framträdande kännetecknet för planen är att varje *lönegrad* innefattar ett antal *löneklasser*, vanligen 4 till antalet, att differenserna mellan dessa löneklasser motsvara ålderstillägg samt att mellan två på varandra följande *lönegrader* förefinnes sådant samband, att vissa av löneklasserna äro gemensamma för de båda lönegraderna, nämligen 3 av löneklasserna, därest varje lönegrad innehåller 4 löneklasser. Den lägsta löneklassen inom varje lönegrad bär samma nummer som den senare. Lönegrad 1 innehåller sålunda t. ex. löneklasserna 1, 2, 3 och 4, lönegrad n:r 2 löneklasserna 2, 3, 4 och 5, lönegrad n:r 3 löneklasserna 3, 4, 5 och 6 o. s. v. Ett på dylikt sätt konstruerat lönesystem möjliggör tillämpningen av den s. k. sneddningsprincipen, vilken i huvudsak innebär, att en befattningshavare, som från tjänst inom viss lönegrad befordras till tjänst inom högre lönegrad med gemensamma eller angränsande löneklasser, i den nya tjänsten överhoppar eller "sneddar" förbi de löneklasser, han tillhört i den lägre befattningen och omedelbart erhåller lön enligt närmast högre löneklass. Om t. ex. befattningshavare från tjänst i lönegrad 7 (innehållande löneklasserna 7, 8, 9 och 10) och placerad i löneklass 9 erhåller befordran till tjänst i lönegrad 9 (med löneklasserna 9, 10, 11 och 12) skall han sålunda omedelbart placeras i löneklass 10 i den nya lönegraden. Genom ett dylikt system vinner man, att löneökningen vid befordran alltid kommer att utgöra minst ett ålderstillägg.

Under arbetena med den nya löneplanens utformande har lönenämnden även övervägt möjligheten av att helt och hållet tillämpa den s. k. A-planen för F-ort i civila avlöningsreglementet för statens befattningshavare. Emellertid förhåller det sig så, att lönenämnden i viss utsträckning varit bunden av den gällande löneplanen, enär några minskningar av de nuvarande befattningshavarnas löneförmåner ej får äga rum. Då lönegrupperna och löneklasserna i A-planen ej äro så avvägda, att en "inplacering närmast" kan ske från stadens nuvarande löneplan till förstnämnda löneplan, skulle detta medföra, att A-planen i stor utsträckning endast skulle kunna tillämpas ifråga om befattningshavare, som nyanställas. Man finge då under en övergångstid av många år laborera med två löneplaner, dels den nuvarande och dels den nya planen. Nackdelarna med ett sådant system äro uppenbara. Den nya löneplanen har därför måst utarbetas med största möjliga hänsynstagande till den nu gällande löneplanen, så att en "inplacering närmast" i en lönegrad i den nya planen i varje inom lönegraden förekommande löneklass ger åtminstone samma lön som befattningshavaren för närvarande åtnjuter. Denna bundenhet vid den gamla löneplanen har såsom framgår av det följande ställt vissa hinder i vägen för åstad-

kommande av en i progressiv skala gjord, fortlöpande stegring av mellanrummen mellan löneklasserna, något som i och för sig måhända varit önskvärt. Den nya löneplanen utgår från begynnelselönen i nuvarande lönegrupp 18. På detta sätt har man rensat ut samtliga de 17 lägsta lönegrupperna i den nuvarande löneplanen, av vilka ej mindre än 14 för närvarande äro vakanta. De 3 kvarvarande lönegrupperna inrymma med ett undantag sådana befattningar, ifråga om vilka avlöningsförmånerna utgå med en låg kontantlön men med avsevärda naturaförmåner. För att undvika en oproportionerlig ökning av de totala löneförmånerna för dessa befattningar vid inplacering i den nya löneplanen har man därför förfarit så, att hela lönen omräknats till kontant belopp, varifrån värdet av naturaförmånerna efter vissa beräkningar avdragits. Det nyss omförmälda undantaget utgöres av den i 12. lönegruppen upptagna befattningen som biljettförsäljerska vid varmbadhuset, för vilken avlöningsförmånerna utgå med ett kontant belopp av endast kronor 1.860 vid begynnelselön och 2.319 kronor vid slutlön. Av skäl, som närmare skola utvecklas i den speciella motiveringen under ifrågavarande tjänst, föreligga inga betänkligheter mot att denna tjänst inplaceras i lägsta lönegraden i den nya planen.

Intervallen mellan 1. och 2. löneklasserna i den nya löneplanen utgör 189 kronor, eller samma belopp, som motsvarar ett ålderstillägg inom nuvarande lönegrupp 18. Intervallerna uppgå mellan löneklasserna 2 och 3 till kronor 195, mellan löneklasserna 3 och 4 till kronor 204, mellan löneklasserna 4 och 5 till kronor 216, mellan löneklasserna 5 och 6 till kronor 234, mellan löneklasserna 6 och 7 till kronor 270, mellan löneklasserna 7 och 8 samt 8 och 9 till kronor 324, mellan löneklasserna 9 och 10 till kronor 332, mellan löneklasserna 10 och 11 till kronor 408 och mellan löneklasserna 11 och 12 till kronor 444. Från löneklass 12 och till löneklass 22 hålla sig intervallerna vid ett konstant belopp av 486 kronor. Från löneklass 22 till 25 äro intervallerna 600 kronor och från löneklass 25—29 700 kronor. Mellan löneklasserna 29 och 30 är intervallen 800 kronor, mellan löneklasserna 30 och 31 850 kronor, mellan löneklasserna 31 och 32 900 kronor, mellan löneklasserna 32 och 33 950 kronor, mellan löneklasserna 33 och 34 1.000 kronor, mellan löneklasserna 34 och 35 1.200 kronor samt mellan löneklasserna 35 och 36 1.300 kronor.

Ålderstilläggen variera på detta sätt från 189 kronor upp till 1.300 kronor.

Begynnelselön och slutlön i 1. lönegraden utgöra resp. 2.400 kronor och 2.988 kronor samt i den högsta (33. lönegraden) respektive 18.540 kronor och 22.040 kronor.

Till jämförelse med ovan angivna differenser mellan slutlön och begynnelselön mellan vissa lönegrupper i den nuvarande löneplanen lämnas här nedan uppgift angående samma differens i närmast motsvarande lönegrader i den nya planen.

(Lönegrupp)	Lönegrad	Kronor
(18)	1.	588: —
(32)	10.	1.338: —
(48)	20.	1 542: —
(64)	31.	2.830: —

I det följande kommer att behandlas delförvaltningarnas, lönenämndens och i förekommande fall vederbörande organisations förslag till inplacering av de särskilda tjänsterna. För överskådlighetens skull komma därvid befattningarna att behandlas var för sig, i den ordning desamma äro upptagna i den nu gällande löneplanen. Varje befattning upptager en särskild rubrik. Invid denna är inom parentes utsatt numret

å den lönegrupp, inom vilken befattningen för närvarande är placerad. Omedelbart under rubriken angives därjämte nuvarande begynnelselönen och slutlönen.

Alla i fortsättningen angivna löner äro, därest annat icke uttryckligen omförmäles, angivna inklusive rörliga tillägg. Vid beräkning av det rörliga tillägget ha öre-tal ej utsatts.

I de fall, då löner i andra städer åberopas, äro dessa jämförelselöner, därest annat icke utsäges, evalverade till F-ort, vilken dyrortsgrupp Västerås stad tillhör.

I allmänhet angives under de olika befattningarna först förvaltningarnas förslag, därefter organisationens yrkande och sist lönenämndens förslag.

Lönenämnden övergår härefter till motivering av förslaget befattningsvis.

Speciell motivering befattningsvis.

Kokerska vid ålderdomshemmet
Sömmerska vid ålderdomshemmet } (Lönegrupp 3)

Nuvarande kontanta begynnelselön: 1.281: —
„ „ slutlön: 1.643: —

Fattigvårdsstyrelsen föreslår, att dessa befattningar placeras i 1. lönegraden och sålunda erhålla en kontant begynnelselön à 2.928 kronor och kontant slutlön à 3.645 kronor, därvid dock från den kontanta lönen skall avdragas värdet av förmånen av fritt vivre med 1.100 kronor per år, varav 400 kronor per år för bostad och 700 kronor per år för kost.

Kommunalarbetareförbundet har yrkat, att befattningarna placerades i lönegrad 3 med en begynnelselön av 3.396 kronor och slutlön av 4.194 kronor. Från den kontanta lönen skulle därvid avdragas värdet av fritt vivre.

Lönenämnden har inhämtat, att kontant avlöning utgår till kokerska vid landstingets inrättningar med kronor 1.260 i begynnelselön och 1.760 kronor i slutlön jämte fritt vivre. Detta värderas till 1.180 kronor, varav 640 för kost och 540 för bostad. Om förmånen av fritt vivre utbytes mot kontantlön räknas rörligt tillägg å hela beloppet med 19.6 %. Inklusive rörligt tillägg utgör då begynnelselönen 2.918 och slutlönen 3.516 kronor. Motsvarande belopp för sömmerska är respektive 2.631 och 3.248 kronor.

Nämnden biträder styrelsens förslag att tjänsterna sättas i lönegrad 1 och att värdet av fritt vivre skall avdragas den totala lönen med 1.100 kronor per år, varav efter samma proportionella fördelning som landstingets 600 kronor för kost och 500 kronor för bostad.

Organisationen har efter förhandlingar godkänt lönenämndens förslag.

Tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet (Lönegrupp 3)

Nuvarande kontanta begynnelselön: 1.281: —
„ „ slutlön: 1.643: —

Fattigvårdsstyrelsen förordar, att befattningen placeras i lönegrad 2 med en kontant begynnelselön av 3.158 kronor och en kontant slutlön av 3.908 kronor. Styrelsen före-

slår därjämte, att avdrag skall ske för värdet av förmånen av fritt vivre med 1.100 kronor per år eller med 400 kronor per år för bostad och 700 kronor per år för kost.

Kommunalarbetareförbundet har yrkat, att befattningen placerades i lönegrad 3 med en begynnelselön av 3.396 kronor och en slutlön av 4.194 kronor. Från den kontanta lönen skulle avdragas värdet av fritt vivre.

Lönenämnden anser, att befattningshavarens omfattande bestyr med såväl inrättningens egen tvätt som den tvätt, vilken utföres för enskilda personer och inrättningar väl motiverar, att befattningen sättes en lönegrad högre än kokerskan och sömmerskan. Denna placering stämmer ganska väl överens med landstingets löner för tvättföreståndarinna, vilka, inklusive rörligt tillägg och värdet av fritt vivre utgöra vid begynnelselön 3.061 kronor och vid slutlön 3.678 kronor.

Nämnden föreslår sålunda, att befattningen i enlighet med fattigvårdsstyrelsens förslag sättes i 2. lönegraden samt att värdet av fritt vivre skall avdragas lönen med 1.100 kronor per år. Liksom för kokerska och sömmerska bör av beloppet 600 kronor beräknas för kost och 500 kronor för bostad. Kommunalarbetareförbundet har efter förhandlingar godkänt detta nämndens förslag.

Sjuksköterska vid ålderdomshemmet (Lönegrupp 8)

Nuvarande kontanta begynnelselön: 1.830: —
„ „ slutlön: 2.302: —

Fattigvårdsstyrelsen meddelar, att löneförmånerna för motsvarande tjänst vid landstinget inkl. rörligt tillägg om 10,9 % utgör kontant kronor 2.262 i begynnelselön och kronor 2.861 i slutlön jämte fritt vivre. Förmånen av fritt vivre får utbytas mot ett belopp av 1.380 kronor i kontant ersättning, varvid dyrtidstillägg efter 19,6 % beräknas på totala lönen. Inberäknat värdet av fritt vivre uppgå löneförmånerna för landstingets sjuksköterskor inkl. rörligt tillägg till 4.090 kronor i begynnelselön och 4.736 kronor i slutlön. Styrelsen föreslår i första hand, att befattningen helt ställes utanför löneplanen för att man skall kunna följa landstingets lönesättning. I andra hand förordar styrelsen, att befattningen placeras i lönegrad, som ger sådana löneförmåner, som närmast svarar mot landstingets lönesättning, och förordar för sådant fall 5. lönegraden där begynnelselönen utgör 3.908 och slutlönen 4.919 kronor, därvid emellertid värdet av fritt vivre skall avdragas med 1.200 kronor för år räknat.

Svensk Sjuksköterskeförenings centralstyrelse har under framhållande av att de av staden avlönade sjuksköterskorna vore sämre avlönade än statens, hemställt, att stadens sjuksköterskor bleve likställda med statens i lönehänseende. Då begynnelselönen och slutlönen för hos staten anställda sjuksköterskor enl. civila avlöningsreglementet lönegrad A 7 utginge med resp. 4.324 och 5.215 kronor i F-ort, har styrelsen yrkat, att dessa befattningar placeras i närmast häremot svarande lönegrad 6, där begynnelselön och slutlön utgöra resp. 4.194 och 5.314 kronor. Avdrag för naturaförmåner skall härvid ske med 1.200 kronor för år.

Lönenämnden har inhämtat, att kontantlönerna för motsvarande befattningshavare vid begynnelselön utgöra i Borås resp. 2.196 och 3.162 kronor, i Uppsala resp. 2.260 och 2.956 kronor samt i Gävle resp. 1.916 och 2.226 kronor. I Örebro, där lönereglering pågår, föreslås en begynnelselön av 4.041 kronor och en slutlön av 5.247 kronor. Det torde vara ostridigt, att löneläget här i staden för denna kategori befattningshavare ter sig avsevärt ogynnsammare än på andra håll, ett förhållande, som återverkat på rekryteringsmöjligheterna. En reglering av sjuksköterskornas löner synes därför

ofrånkomlig. Ehuru lönenämnden i och för sig finner värdefullt, att lönesättningen för sjuksköterskorna så nära som möjligt följer landstingens, vill nämnden likaväl ej förorda, att befattningen nu avföres ur stadens löneplan, då det ur likformighetens och följdriktighetens synpunkt knappast är av intresse — varken för staden eller vederbörande befattningshavare — att olika lönesystem tillämpas på skilda grupper av ordinarie befattningshavare. Med hänsyn härtill biträder nämnden fattigvårdsstyrelsens alternativa förslag, enligt vilket befattningen inplaceras i lönegrad 5. med avdrag för fritt vivre å den kontanta lönen med 1.200 kronor per år räknat.

Organisationen har efter förhandlingar godkänt lönenämndens förslag.

Föreståndarinna vid barnhemmet (Lönegrupp 8)

Nuvarande kontanta begynnelselön: 1.830: —
„ „ slutlön: 2.302: —

Barnavårdsnämnden hemställer, att denna befattning, vilken hittills i lönehänseende varit likställd med sjuksköterska vid ålderdomshemmet, även i fortsättningen erhölle samma löneplacering som sistnämnda befattning.

Lönenämnden har efter prövning funnit sig böra biträda barnavårdsnämndens sålunda uttalade uppfattning, i följd varav och då sjuksköterskebefattningen vid ålderdomshemmet föreslagits inplacerad i lönegrad 5 med en begynnelselön av 3.908 kronor och en slutlön av 4.919 kronor, nämnden tillstyrker, att barnhemsföreståndarinnan placeras i samma lönegrad med skyldighet för henne att i likhet med sjuksköterska vidkännas avdrag å lönen för värdet av fritt vivre med ett belopp av 1.200 kronor för år.

Biljettförsäljerska vid varmbadhuset (Lönegrupp 12)

Nuvarande begynnelselön: 2.269: —
„ slutlön: 2.829: —

Badhusstyrelsen föreslår, att befattningen som biljettförsäljerska skall kvarstå å den gamla lönestaten, och erhålla ett skäligt lönetillskott, enär vid en inplacering av befattningen i den lägsta lönegraden biljettförsäljerskan skulle erhålla oproportionerligt stor ökning av löneförmånerna. Denna ökning skulle uppgå till 659 kronor vid begynnelselön och 816 kronor vid slutlön.

Lönenämnden får i anledning härav anföra: Enligt vad lönenämnden förvissat sig om är biljettförsäljerskans befattning en heltidstjänst och en relativt betungande sådan, i det att arbetstiden måndagar till fredagar varar från klockan 13 till klockan 20 och på lördagar från klockan 11 till klockan 20 praktiskt taget utan något avbrott. Vid vakans å tjänsten lär det ej finnas möjligheter att för nuvarande låga kontantlön, som ej är förenad med några naturaförmåner, uppbringa någon efterträdare. Jämförelse med motsvarande befattningar i städerna Hälsingborg, Karlstad, Jönköping, Lund, Karlskrona, Kristianstad och Kalmar utvisar genomsnittliga begynnelselöner och slutlöner om resp. c:a 2.800 och 3.640 kronor, varför inplacering i lägsta lönegraden måste anses fullt skälig.

Nämnden föreslår sålunda, att befattningen inplaceras i lönegrad 1. med en begynnelselön av 2.928 kronor och en slutlön av 3.645 kronor.

Husmoder vid ålderdomshemmet (Lönegrupp 12)

Nuvarande kontanta begynnelselön: 2.269:—
„ „ slutlön: 2.829:—

Fattigvårdsstyrelsen föreslår, att husmodern placeras i lönegrad 4. och erhåller en begynnelselön av 3.645 kronor samt en slutlön av 4.523 kronor ävensom att värdet av fritt vivre avdrages med ett belopp av 1.200 kronor per år, varav 500 kronor per år för bostad och 700 kronor per år för kost.

Lönenämnden har inhämtat, att kontanta lönerna för motsvarande befattningshavare vid begynnelselön och slutlön utgöra resp. i Borås 2.680 och 3.645 kronor, i Gävle 1.917 och 2.226 kronor, i Linköping 2.334 och 3.270 kronor, i Uppsala 3.001 och 3.775 kronor samt i Örebro (gällande lön) 2.361 och 3.657 kronor. Av dessa siffror framgår, att husmoderns lön här i staden ligger lägre än i ovannämnda städer med undantag av Gävle. Nämnden finner, att husmoderstjänsten i anslutning till den avvägning som skett i den statliga löneplanen bör placeras en lönegrad högre än sjuksköterska vid ålderdomshemmet. Nämnden föreslår sålunda, att husmodern erhåller avlöning efter 6. lönegraden med 4.194 kronor i begynnelselön och 5.314 kronor i slutlön, varifrån skall avdragas värdet av fritt vivre med 1.200 kronor per år, varav 500 kronor per år för bostad och 700 kronor per år för kost.

Kontorsbiträde av II. klass (Lönegrupp 18)

Nuvarande begynnelselön: kronor 2.928:—
„ slutlön: „ 3.619:—

Förvaltningarna hava samtliga med undantag av polisnämnden föreslagit, att denna befattning sättes i 3. lönegraden med en begynnelselön av 3 396 kronor och en slutlön av 4 194 kronor. Polisnämnden har föreslagit, att befattningen endast skulle inplaceras i 2. lönegraden med en begynnelselön av kronor 3 158 och en slutlön av kronor 3 908. — *Kommunaltjänstemannaförbundet* har yrkat 4. lönegraden.

Lönenämnden har från jämförbara städer inhämtat, att genomsnittliga slutlönen för städerna Hälsingborg, Örebro, Gävle, Uppsala, Eskilstuna, Karlstad, Jönköping, Lund, Karlskrona, Halmstad, Karlskoga, Landskrona, Kristianstad, Kalmar, Linköping och Borås utgör c:a 3 900 kronor. Därvid ha emellertid medtagits även gällande löner i Örebro, Eskilstuna och Linköping, där lönereglerlngar pågå. I Örebro har slutlönen för jämförbara kontorsbiträden föreslagits till kronor 4 317. I de angivna städerna förekommer den högsta slutlönen för II. klass kontorsbiträde i Jönköping med 4 602 kronor och den lägsta slutlönen i Örebro med 3 707 kronor.

Ehuru en jämförelse med lönenivån i andra städer möjligen skulle kunna försvara en inplacering i 2. lönegraden, har lönenämnden likväl med hänsyn till den kända svårigheten för stadens förvaltningar att till nuvarande löner förskaffa sig arbetskraft, icke velat förorda lägre inplacering än i 3. lönegraden.

Lönenämnden anser, att liksom hittills på ordinarie stat böra finnas kontorsbiträden av II. klass och I. klass och har därvid tänkt sig skillnaden mellan dessa befattningar liksom tidigare däri, att med den lägre befattningen huvudsakligen böra förenas uppgifter, som äro av mera manuell och automatisk beskaffenhet såsom vanlig renskrivning och dylikt arbete, medan kontorsbiträden av I. klass böra hava mera självständiga arbetsuppgifter. Ifråga om de från vissa förvaltningar framställda förslag an-

gående inrättande av ytterligare en kontorsbiträdesbefattning i högre löneställning än I klass kontorsbiträde hänvisar lönenämnden till vad nedan anföres under sistnämnda befattning. Lönenämnden vill emellertid i detta sammanhang understryka, att kontorsbiträdestjänsterna av II. klass i större utsträckning än nu varit fallet böra betraktas endast som slutpost för biträden, vilka under längre tid varit anställda som extra utan att dock ha kunnat avancera till biträden av I. klass. En viss återhållsamhet vid inrättande av nya dylika befattningar torde sålunda böra iakttagas. Lönenämnden har icke i detta sammanhang velat ingå på frågan angående lönesättningen för extra kontorsbiträden. Nämnden torde emellertid få anledning att, därest nu föreliggande löneförslag vinner stadsfullmäktiges godkännnande, även upptaga frågan om avlöningsförmånerna för extra biträden till särskild behandling i syfte att åstadkomma en jämn och likformig lönesättning för dessa biträden.

I detta sammanhang må vidare anmärkas, att Kommunaltjänstemannaförbundet gjort framställning om att vissa befattningar som extra kontorsbiträden skulle göras till ordinarie kontorsbefattningar av II. klass. Sålunda hemställes, att en extra kontorsbiträdestjänst å fattigvårds- och barnavårdsbyrån samt en dylik tjänst å stadsfogdekontoret finge göras till ordinarie. Lönenämnden har efter övervägande emellertid icke funnit skäl biträda denna hemställan.

Organisationen har efter förhandlingar frånträtt sin framställning i sistnämnda avseende.

Kartriterska (lönegrupp 20)

Nuvarande begynnelselön: 3 220: —
" slutlön: 3 956: —

Byggnadsnämnden anför: "Vid en jämförelse med tillgängliga medelvärden — — — framgår, att Västerås ligger avsevärt under dessa värden. Med hänsyn härtill är en "inplacering närmast" icke tillräcklig för att föra ifrågavarande befattningar i nivå med gällande medellöner i andra städer. På grund härav synas befattningarna såsom kartriterskor å stadsarkitekt- och stadsingenjörskontoren — det senare kontorets båda befattningar utan inbördes åtskillnad — böra inplaceras i 5:e lönegraden."

Enligt en av stadsingenjören upprättad sammanställning utgöra de genomsnittliga begynnelse- och slutlönerna för städerna Norrköping, Hälsingborg, Örebro, Borås, Linköping, Eskilstuna, Gävle, Uppsala, Jönköping, Karlstad och Solna resp. 4 121 och 5 251 kronor.

Drätselkammaren har föreslagit inplacering av under byggnadskontoret sorterande kartriterska i 4:e lönegraden.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har begärt, att befattningen skulle erhålla lön enligt 6:e lönegraden.

Begynnelselönerna i 4, 5 och 6 lönegraderna uppgå till resp. 3 645, 3 908 och 4 194 kronor, medan slutlönerna i samma lönegrader utgöra resp. 4 523, 4 919 och 5 314 kronor.

Lönenämnden har med beaktande av vad jämförelsesiffrorna från andra städer utvisa angående det nuvarande löneläget för stadens kartriterskor och med hänsyn till att för närvarande kompetent kartriterska på extra stat ej kan anställas för lägre lön än 3 600 kronor per år, motsvarande ungefärligen begynnelselönen i 4. lönegraden,

icke ansett sig kunna förorda annan inplacering än i lägst 5. lönegraden, vilken löneplacering Kommunaltjänstemannaförbundet även efter förhandlingar förklarat sig kunna godkänna.

Kvinnligt kontorsbiträde av I. klass (lönegrupp 21)

Nuvarande begynnelselön:	3 367 kronor	
" slutlön:	4 124 kronor	

Förvaltningarna hava samtliga för 1. klass kontorsbiträden föreslagit lönegrad 5 med en begynnelselön av 3 908 kronor och en slutlön av 4 919 kronor utom polisnämnden som föreslagit denna befattning i 4. lönegraden, där begynnelselönen är 3 645 kronor och slutlönen 4 523 kronor. Hamnstyrelsen har vidare under motivering, att det kvinnliga kontorsbiträdet av 1. klass å hamnkontoret i viss mån utförde samma sysslor som en kassörska hemställt, att detta biträde borde placeras i 6. lönegraden med en begynnelselön av 4 194 kronor och en slutlön av 5 314 kronor. Magistraten har likaledes föreslagit, att särskilda tjänster skulle inrättas ovanför 1. klass. kontorsbiträden med placering i 7. lönegraden, nämligen en befattning såsom *rådhuskanslist* hos inskrivningsdomaren, en befattning såsom *kronobokhållare* å kronokassörskontoret samt en befattning såsom *kassörska* å stadsfogdekontoret.

Magistraten anför såsom motivering härför i huvudsak följande: Vid jämförelse med lönerna för kansli- och kontorsbiträden i med Västerås jämförliga städer framginge, att i åtminstone fyra städer, nämligen Borås, Linköping, Jönköping och Lund funnes ett biträde med avsevärt högre lön än som skulle ifrågakomma för 1. klass kontorsbiträden. Dessa bättre avlönade biträden tjänstgjorde å inskrivningsdomarens expedition. Det arbete, som åvilade biträdet å inskrivningsdomarens expedition vore av synnerligen ansvarsfull och krävande natur. För ett riktigt fullgörande av dessa arbeten krävdes icke blott god skolunderbyggnad, rutin i maskinskrivning och vana vid kassagöromål utan även genom lång erfarenhet förvärvad förmåga att bedöma inskrivningsrättsliga frågor. Det vore därför av stor vikt, att dessa tjänster erhölle sådan placering, att innehavarna icke sökte över till en annan tjänst. Dylika synpunkter hade även vunnit beaktande vid den nyligen beslutade omorganisationen av häradsrätterna. De biträden, som sysselsattes med inskrivningsgöromål av kvalificerad art, komme att åtminstone i alla större och medelstora domsagor hänföras till lönegraderna A 9 och A 11 i statens avlöningsplan, innebärande slutlöner av respektive 5 737 kronor och 6 366 kronor. Redan nu åtnjöte under övergångstiden extra ordinarie inskrivningsbiträden i större och medelstora domsagor lön enligt lönegrad Eo 9 och Eo 11 i statens avlöningsreglemente, innebärande slutlöner å respektive 5 446 och 6 028 kronor.

Ifråga om kronokassörskontoret framhåller magistraten, att jämförelse med andra städer givit vid handen, att jämte kontorsbiträden av 1. och 2. klass funnos en eller flera lägre tjänster såsom uppbördsassistent, mantalsskrivare, kronobokhållare eller dylikt. Jämförelsen utvisar även att såsom närmaste man åt kronouppbördskassören ansetts erforderlig en befattningshavare med högre tjänsteställning och avlöningsförmåner än ett kontorsbiträde av 1. klass.

Liknande synpunkter anföras ifråga om den föreslagna tjänsten såsom kassörska å stadsfogdekontoret. Magistraten åberopar, att vid tidigare tillfällen framhållits, det krävande och ansvarsfulla arbete, som åvilar ett av de nu anställda biträdena å

kontoret. I detta sammanhang framhåller magistraten ytterligare, att med hänsyn till arbetets natur och omfattning det vore ofrånkomligt, att vissa tider i samband med redovisningar avsevärt övertidsarbete förekomme samt att någon kompensation eller ersättning härför ej torde vara att påräkna.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har påyrkat, att kontorsbiträdet av 1. klass placerades i lönegrad 6 med en begynnelselön av 4 194 kronor och en slutlön av 5 314 kronor. Kommunaltjänstemannaförbundet hemställer därjämte, att en särskild befattning såsom *kontorist* i lönegrad 7 inrättades å inskrivningsdomarens kansli, å uppbördskontoret, å stadsfogdekontoret, å stadskansliet samt å stadskamrerarekontoret. Beträffande biträdet å stadskansliet, varmed avses det biträde, som för närvarande tjänstgör hos stadsdirektören, skulle nuvarande tilläggsarvode av 300 kronor, avseende sekreterarskap i donationsstyrelser, inräknas i lön.

Lönenämnden får i anledning av vad sålunda förekommit anföra följande:

Vidkommande till en början frågan om inrättande av nya tjänster ovanför befattningarna såsom 1. klass kontorsbiträden måste lönenämnden i viss mån vitsorda vad magistraten anfört angående de särskilt ansvarsfulla uppgifter, som åligga ifrågavarande biträden hos inskrivningsdomaren, å stadsfogdekontoret samt å kronokassörskontoret, uppgifter, vilka i och för sig synas motivera, att dessa biträden placeras något högre än 1. klass kontorsbiträdena. Samma synpunkter som de, vilka magistraten anfört beträffande dessa biträden, gälla även stadsdirektörens biträde, vilket handhar särskilt ansvarsfulla uppgifter beträffande registrering och diarieföring av till stadsfullmäktige och drätselkammaren inkommande ärenden samt tillsyn över det löpande arbetet med stadsfullmäktigetrycket. Vad de tre förstnämnda biträdena angår förmenar emellertid lönenämnden, att tiden ännu knappast kan anses mogen för att inrätta särskilda befattningar såsom rådhuskanslist, kronobokhållare och kassörska å stadsfogdekontoret, i all synnerhet som frågan om såväl rättegångs- som uppbördsväsendets reformerande är i stöpsleven. I avbidan å processreformen och uppbördsreformen bör man enligt lönenämndens förmenande icke nu föregripa utvecklingen genom att föreslå några mera betydande organisatoriska förändringar. Vad man emellertid redan nu klart kan skönja är att ett biträde i något högre tjänsteställning såväl hos inskrivningsdomaren som å kronokassörskontoret och stadsfogdekontoret kommer att behövas även i framtiden. Lönenämnden har därför stannat för att föreslå att en kontorsbiträdestjänst av 1. klass hos magistraten (inskrivningsdomaren) en dylik tjänst å kronokassörskontoret, en dylik tjänst å stadsfogdekontoret och en dylik tjänst å stadskansliet omändras till befattningar såsom respektive kanslibiträde hos inskrivningsdomaren, kanslibiträde å kronokassörskontoret, kanslibiträde å stadsfogdekontoret och kanslibiträde å stadskansliet samt placeras i en lönegrad ovanför kontorsbiträde av 1. klass.

Vad beträffar lönesättningen av nu nämnda tjänster har lönenämnden utgått närmast från jämförelse med motsvarande befattningar å statens avlöningsplan, nämligen för kanslibiträdena motsvarande biträden å domsagorna och i ämbetsverken och för kontorsbiträden av 1. klass därmed närmast jämställda biträden, vilka äro placerade, de förstnämnda i A 9 och A 11 och de sistnämnda i Eo 11 av statens avlöningsreglemente. Slutlönerna utgöra i respektive grader kronor 5 737, 6 366 och 6 028.

Även jämförelse med andra städer, därvid som representativa tagits Hälsingborg, Örebro (nyreglerad lön) Uppsala, Lund och Borås, för vilka städer genomsnittliga slutlönen utgör 4 810 kronor, torde utvisa, att lönenivån för nuvarande 1. klass kontors-

biträden torde böra avsevärt höjas för att komma i nivå med andra städer. Lönenämnden har därför velat föreslå 5. lönegraden för 1. klass kontorsbiträden (i enlighet med majoriteten av förvaltningarnas förslag) samt de nyinrättade kanslibiträdestjänsterna i 6. lönegraden.

Kommunaltjänstemannaförbundet har efter förhandlingar godkänt detta lönenämndens förslag.

Beträffande 1. klass kontorsbiträdet å hamnkontoret har lönenämnden efter verkställd undersökning icke kunnat finna att skäl anförts för att jämställa detta biträde med kanslibiträdena.

Åtskilliga förvaltningar har i samband med lönefrågan även gjort framställningar angående inrättande av nya befattningar såsom 1. klass kontorsbiträden. Sålunda har magistraten hemställt, att nuvarande befattningar såsom kontorsbiträden av 2. klass å civilrådmannens och brottmålsrådmannens expedition skulle omändras till kontorsbiträdesbefattningar av 1. klass. Beträffande kronokassörskontoret föreslår magistraten vidare, att ett av de nuvarande kontorsbiträdena av 2. klass uppflyttas till 1. klass kontorsbiträde i lönegrad 5.

Fattigvårdsstyrelsen har under erinran om ett tidigare ingivet förslag hemställt, att å fattigvårds- och barnavårdsbyrån inrättades en kvinnlig kontorsbiträdestjänst av 1. klass, en tjänst som socialregisterförare med benämning "socialregisterförare" och samma löneplacering som kontorsbiträde av 1. klass samt inrättande av ytterligare två kontorsbiträdesbefattningar av 2. klass.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har i detta sammanhang biträtt fattigvårdsstyrelsens förslag samt magistratens i vad det avser uppflyttande av en befattning som kontorsbiträde av 2. klass till dylik befattning av 1. klass ävensom uppflyttning av befattningen å kronouppbördskontoret. Härutöver har förbundet hemställt, att vid vart och ett av tekniska verken och stadskamrerarekontoret en befattning som kontorsbiträde av 2 klass omändras till dylik befattning av 1. klass.

Vidkommande först magistratens framställning finner sig lönenämnden böra tillstyrka densamma ifråga om 2. klass biträdet hos brottmålsrådmannen samt å kronouppbördskontoret. De befattningshavare, som här avses, utföra onekligen arbetsuppgifter, som vida överstiga dem, som åvila 2. klassbiträden i övrigt. Samma förhållande gäller visserligen även nuvarande biträdet av 2. klass hos civilrådmannen. Emellertid är nuvarande innehavare av denna tjänst sedan lång tid tillbaka sjukskriven och klarhet har ännu icke vunnits huruvida vederbörande kan tänkas återupptaga tjänstgöringen på befattningen inom den närmaste framtiden. Innan det visat sig hur härmed kommer att bli fallet, anser lönenämnden sig icke vilja för närvarande förorda, att även denna tjänst göres om till befattning som 1. klass kontorsbiträde.

Ifråga om fattigvårdsstyrelsens hemställan vill lönenämnden under erinran, att för närvarande tre kontorsbiträdestjänster av 2. klass finnas inrättade under styrelsen, biträda styrelsens förslag så tillvida, att två av dessa tjänster omändras till kontorsbiträdesbefattningar av 1. klass. Det ena av 1. klassbiträdena skulle då omhänderhava socialregistret. Lönenämnden anser emellertid icke att för närvarande denna befattning bör erhålla den föreslagna benämningen socialregisterförare med hänsyn bl. a. till att enligt vad lönenämnden inhämtat en omorganisation av fattigvårdsbyrån planeras.

Sammanfattningsvis får lönenämnden sålunda föreslå, *att* en befattning såsom 1. klass kontorsbiträde vid magistraten, en dylik befattning å stadsfogdekontoret, en dylik befattning å kronouppbördskontoret och en dylik befattning å stadskansliet omän-

dras till befattningar, benämnda respektive kanslibiträde hos inskrivningsdomaren, kanslibiträde å stadsfogdekontoret, kanslibiträde å kronokassörskontoret och kanslibiträdet å stadskansliet med placering samtliga i 6. lönegraden, *att* befattningarna som 1. klass kontorsbiträde i övrigt placerades i 5. lönegraden, *att* från och med den 1 januari 1945 två befattningar såsom kontorsbiträden av 2. klass hos fattigvårdsstyrelsen (därav den ena den som innehas av ett biträde, vilket för socialregistret), en befattning såsom kontorsbiträde av 2. klass hos brottmålsrådmannen samt en dylik befattning å kronokassörskontoret omändras till befattningar såsom kontorsbiträden av 1. klass samt *att* stadsfullmäktige bemyndiga fattigvårdsstyrelsen respektive magistraten att med ordinarie innehavare vederbörligen besätta ifrågavarande nyinrättade befattningar.

Detta nämndens förslag har Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund efter förhandlingar förklarat sig godkänna.

Badare i varmbadhuset (lönegrupp 21)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3 367: —
„ slutlön: „ 4 124: —

Badhusstyrelsen erinrar om att denna befattningshavare från och med år 1941 uppflyttats en lönegrupp i den nuvarande lönestaten, varigenom han fått sin fasta lön något förbättrad. Styrelsen, som framhåller, att i förevarande sammanhang ej alltför stort avseende bör fästas härvid, föreslår inplacering i 3. lönegraden, där begynnelselönen utgör 3 396 och slutlönen 4 194 kronor.

Svenska Kommunalarbetareförbundet har yrkat befattningens inplacering i 6. lönegraden med en begynnelselön av 4 194 kronor och en slutlön av 5 314 kronor.

Lönenämnden, som inhämtat, att genomsnittliga begynnelse- och slutlönerna för samma befattning i städerna Hälsingborg, Eskilstuna, Jönköping, Lund, Landskrona och Kalmar utgöra resp. c:a 3 780 och 4 740 kronor, har med hänsyn härtill funnit skäligt föreslå, att tjänsten sättes i 5. lönegraden med en begynnelselön av 3 908 kronor och en slutlön av 4 919 kronor, vilket förslag organisationen efter förda förhandlingar godkänt.

Eldare i varmbadhuset (lönegrupp 22)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3 513: —
„ slutlön: „ 4 293: —

Badhusstyrelsen föreslår eldaren placerad i lönegrad 4, varigenom han skulle erhålla 3 645 kronor i begynnelselön och 4 523 kronor i slutlön.

Kommunalarbetareförbundet har påyrkat, att tjänsten placeras i 7. lönegraden med en begynnelselön av 4 523 kronor och en slutlön av 5 768 kronor.

Lönenämnden har inhämtat, att begynnelse- och slutlönerna för likvärdiga befattningar i städerna Hälsingborg, Borås, Gävle, Uppsala, Lund, Karlskrona, Halmstad, Landskrona och Kalmar i genomsnitt utgöra resp. c:a 3 950 och 4 800 kronor. I betraktande härav synes lönegrad 5., där begynnelselönen är 3 908 kronor och slutlönen 4 919 kronor, giva en tillfredsställande lönesättning. Nämnden vill i anledning härav föreslå, att tjänsten sättes i lönegrad 5. I lönen ingår förmånen av bostad om ett rum och kök. Värdet härav avdrages lönen med av stadsfullmäktige fastställt belopp. Nå-

gon ändring härav avses icke. — Lönenämndens förslag har efter förhandlingar godkänts av Kommunalarbetsförbundet.

Eldare i stadshotellet (lönegrupp 22)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3 513: —
„ slutlön „ 4 293: —

Drätselkammaren har föreslagit, att denna befattning inplaceras i 4. lönegraden med en begynnelselön av 3 645 kronor och en slutlön av 4 523 kronor. Denna lönesättning, som innebär "inplacering närmast", torde enligt drätselkammarens förmenande vara försvarlig med hänsyn till löneläget på andra håll. I vart fall anser drätselkammaren skäl ej föreligga, att befattningen sättes i annan lönegrupp än eldaren i varmbadhuset.

Kommunalarbetarförbundet hemställer, att befattningen placeras i 7. lönegraden, där begynnelselönen är 4 523 kronor och slutlönen 5 768 kronor.

Lönenämnden har på skäl, som ovan anförts ifråga om eldarbefattningen vid varmbadhuset, efter förhandlingar med förbundet ansett sig böra föreslå tjänstens placering i lönegrad 5, där begynnelselönen är 3 908 kronor och slutlönen 4 919 kronor.

Härmed avses icke någon förändring i den till eldaren nu utgående förmånen av bostad om ett rum och kök, vars värde till av stadsfullmäktige fastställt belopp såsom hittills skall avdragas kontantlönen. — Organisationen har godkänt lönenämndens förslag.

Exekutionsbiträde (lönegrupp 23)

Nuvarande kontanta begynnelselön: kronor 3 660: —
„ „ slutlön: „ 4 461: —

Stadsfogden har under hänvisning till det nu gällande sportelsystemet, vilket tilllämpas även för exekutorernas del, icke ifrågasatt annat än "inplacering närmast" i 5. lönegraden.

Begynnelselönen i denna lönegrad utgör 3 908 kronor och slutlönen 4 919 kronor.

Magistraten tillstyrker för sin del, att exekutorerna erhålla lön efter angiven lönegrad.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund hemställer, att befattningen placeras i 6. lönegraden med en begynnelselön av kronor 4 194: — och en slutlön av kronor 5 314: —.

Lönenämnden har av en genom stadsfogden upprättad tablå över exekutorernas sportelinkomster under åren 1940—1944 inhämtat, att efter fördelning av sportlerna å fem exekutorer dessa under angivna år för varje exekutor uppgått till år 1940 kronor 3 901, år 1941 kronor 4 904, år 1942 kronor 5 431, år 1943 kronor 6 149 och år 1944 till kronor 6 034. Med hänsyn till den under de senaste åren inträffade kraftiga stegringen av sportelinkomsterna har lönenämnden funnit, att exekutorerna ej böra placeras högre än i lönegrad 4, där begynnelselönen utgör 3 645 kronor och slutlönen 4 523 kronor. Lönen inom löneklasserna 4 och 5 i denna lönegrad är visserligen något tiotal kronor mindre än i 23 lönegruppens två lägsta lönegrader, ett förhållande som dock är betydelselöst gentemot den kraftigt ökade sportelinkomsten. Såsom kompensation har lönenämnden tänkt sig, att exekutorerna skulle äga att åtnjuta pension

efter samma pensionsunderlag som poliskonstapel, d. v. s. efter slutlönen i 7. lönegraden, vilken utgör 5 768 kronor. För närvarande utgår pension endast å ett pensionsunderlag av 4 257 kronor. Vid förhandlingar har Kommunaltjänstemannaförbundet å exekutorernas vägnar godkänt lönenämndens förslag.

Lönenämnden föreslår alltså, att tjänsten inplaceras i 4. lönegraden med rätt för befattningshavaren att åtnjuta pension efter samma pensionsunderlag som för poliskonstapel i 7:e lönegraden.

Nämnden vill i detta sammanhang uttala som sin åsikt, att sportlerna vid lämplig tidpunkt böra indragas och att i samband härmed omreglering sker av lönen för exekutorerna lika som för stadsfogden. I avvaktan på en kommande uppbördsreform och en därav föranledd eventuell omorganisation av indrivningsväsendet har nämnden ej i förevarande sammanhang velat taga ställning till denna fråga.

Kvinnlig barnavårdsman (lönegrupp 23)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.660: —
„ slutlön „ 4.461: —

Barnavårdsnämnden anför i fråga om denna befattning: "Beträffande barnavårdsföreståndaren och kvinnliga barnavårdsmannen åvilande arbetsuppgifter, så uppgår antalet barnavårdsmannaskap, som anförtrotts dem betydligt över medeltalet av vad som är fallet i jämförelsestäderna. Därjämte handhava barnavårdsmännen förmedlingen av barnafädernas resp. mödrarnas underhållsbidrag. I flera städer äro dessa in- och utbetalningar centraliserade till nämndernas kassarörelse."

I anledning härav föreslår barnavårdsnämnden, att den kvinnliga barnavårdsmannen placeras i lönegrad 8., där begynnelselönen är 4.919 kronor och slutlönen 6.265 kronor.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har samma yrkande som barnavårdsnämnden.

Lönenämnden har låtit införskaffa uppgifter från andra städer angående lönesättningen för ifrågavarande befattning. Jämförelse med städerna Hälsingborg, Örebro, Gävle, Uppsala, Karlskrona, Karlskoga, Linköping och Borås utvisar en genomsnittlig begynnelselön av c:a kronor 3.920 samt en genomsnittlig slutlön av c:a kronor 4.950 med en högsta lön för Hälsingborg av resp. 4.473 och 5.885 kronor samt lägsta lön för Karlskrona av 3 238 och 3 865 kronor.

Den av verket och organisationen föreslagna lönesättningen skulle medföra, att barnavårdsmännen flyttades upp högt över icke allenast medelnivån utan även över den i jämförelsen högst liggande lönen.

Lönenämnden, som icke kan finna detta riktigt, har efter förhandlingar stannat vid att föreslå befattningen i lönegrad 6. med en begynnelselön av kronor 4.194 och en slutlön av kronor 5.314.

Kommunaltjänstemannaförbundet har godkänt detta förslag.

Barnavårdsinspektris (lönegrupp 23)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.660: —
„ slutlön „ 4.461: —

Barnavårdsnämnden föreslår barnavårdsinspektrisen i lönegrad 7., varigenom denna befattningshavare skulle erhålla en begynnelselön av 4.523 kronor och en slutlön av

5.768 kronor. Av en av barnavårdsnämnden förebragt utredning angående lönerna i andra städer framgår, att barnavårdsinspektrisen i städerna Eskilstuna, Gävle, Hälsingborg, Linköping, Örebro och Västerås åtnjuta samma lön som barnavårdsman, medan i Borås lönen är lägre än barnavårdsmannens.

Nämnden framhåller vidare, att arbetsuppgifterna för barnavårdsinspektrisen här i staden äro av enahanda slag som i de städer, med vilka jämförelse anställts.

Lönenämnden får under erinran, att befattningen som barnavårdsinspektris inrättats så sent som genom stadsfullmäktiges beslut den 26 oktober 1944, därvid tjänsten med ledning av barnavårdsnämndens eget förslag sattes i 23. lönegruppen eller i samma lönegrupp, där den kvinnliga barnavårdsmannen nu är placerad, framhålla, att lönenämnden icke finner bärande skäl föreslå annan placering för denna tjänst än för kvinnlig barnavårdsman.

Lönenämnden föreslår sålunda lönegrad 6, varigenom befattningshavaren skulle erhålla 4 194 kronor i begynnelselön samt 5 314 kronor i slutlön.

Körkarl vid drätselkammaren (lönegrupp 23)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.660: —
„ slutlön „ 4.461: —

Drätselkammaren föreslår, att befattningen inplaceras i den lönegrad, som närmast motsvarar nuvarande 23. lönegruppen eller sålunda 5. lönegraden, där begynnelselönen är 3 908 kronor och slutlönen 4 919 kronor. Löneökningen uppgår redan härigenom till drygt ett ålderstillägg vid begynnelselön och drygt 2 ålderstillägg vid slutlön. Kammaren vill ifrågasätta, huruvida icke denna befattning lämpligen vid lägligt tillfälle bör avföras ur lönestaten och i stället befattningens löneförmåner regleras genom kollektivavtal.

Svenska Kommunalarbetarförbundet har yrkat, att befattningen inplaceras i 7. lönegraden med en begynnelselön av 4 523 kronor och en slutlön av 5 768 kronor.

Lönenämnden, som delar drätselkammarens uppfattning, att tjänsten så snart möjlighet härtill ges bör avföras ur lönestaten, får med biträdande av drätselkammarens förslag föreslå, att befattningen sättes i 5. lönegraden.

Detta förslag har efter förhandlingar godkänts av Kommunalarbetarförbundet.

Biträdande maskinist vid ålderdomshemmet (lönegrupp 23)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.660: —
„ slutlön „ 4.461: —

Fattigvårdsstyrelsen föreslår denna befattning i lönegrad 5. med en begynnelselön av 3 908 kronor och en slutlön av 4 919 kronor.

Kommunalarbetarförbundet föreslår befattningen i lönegrad 7.

Lönenämnden kan för sin del ej finna annat än att denna befattning bör placeras en lönegrad under befattningen som maskinist vid ålderdomshemmet, vilken senare befattning på sätt och av skäl nedan framgår föreslagits i 7. lönegraden. Jämförelsesiffror från andra städer, vilka till följd av att naturaförmåner i allmänhet ingår i lönen, äro svårbedömbara, torde utvisa, att tjänsten för närvarande ligger långt under genomsnittet i jämförbara städer. Genom den föreslagna inplaceringen skulle tjänsten komma klart i nivå med lönenivån i andra städer. Nämnden föreslår

sålunda 6. lönegraden, där begynnelselönen utgör 4.194 kronor och slutlönen 5.314 kronor.

Till befattningshavare utgår för närvarande fritt vivre. Värdet härav avdrages lönen med av stadsfullmäktige fastställt belopp. Lönenämnden avser ej, att någon ändring skall göras härutinnan.

Barnträdgårdslärarinna (lönegrupp 23)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.660: —
„ slutlön „ 4.461: —

Barnstugestyrelsen föreslår tjänstens inplacerande i lönegrad 3 med en begynnelselön av 3.396 kronor och en slutlön av 4.194 kronor. Styrelsen har därvid förutsatt att befattningshavarna skulle för undvikande av löneminskning inplaceras i löneklass 5 med en lön av 3.908 kronor. Detta skulle innebära, att barnträdgårdslärarinnan omedelbart erhölle 2 ålderstillägg.

Lönenämnden har efter övervägande funnit, att tjänsten lämpligen bör inplaceras i 4. lönegraden med en begynnelselön av 3 645 kronor och en slutlön av 4 523 kronor. Till förekommande av löneminskning föreslår lönenämnden i stället att nuvarande befattningshavare tills vidare få uppbära lön i hittillsvarande lönegrupp 23 intill dess, att två ålderstillägg intjänats, då vederbörande befattningshavare i 6. löneklassen erhåller en lön av 3 438 kronor. Då tjänsten nyinrättats 26/10 1944 har högre placering icke ansetts motiverad.

Frågan, huruvida nuvarande befattningshavare böra tilldelas ålderstillägg, anser sig lönenämnden icke böra upptaga i denna ordning, då avgörandet enligt tjänstgöringsreglementet tillkommer lönenämnden.

Maskinist vid vattenverket (lönegrupp 24)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.806: —
„ slutlön: „ 4.629: —

Styrelsen för tekniska verken föreslår, att denna befattning inplaceras i 6. lönegraden, varigenom befattningshavaren skulle erhålla en begynnelselön av 4.194 kronor samt en slutlön av 5.314 kronor. Denna lönesättning motsvarar en "inplacering närmast", enär nuvarande befattningshavare jämlikt stadsfullmäktiges beslut åtnjuter lön i 26. lönegraden.

Kommunaltjänstemannaförbundet har påyrkat befattningens inplacering i 7. lönegraden, där begynnelselönen utgör 4.523 kronor och slutlönen 5.768 kronor. Såsom särskild motivering härför har från förbundets sida åberopats, att denna tjänst till sin art vore en tillsyningstjänst och att befattningshavaren därigenom vore i särskilt hög grad bunden, vilket motiverade en något högre lönesättning.

Lönenämnden har konstaterat, att genomsnittliga slutlönen för motsvarande befattning i städerna Hälsingborg, Uppsala, Eskilstuna, Karlstad, Jönköping, Lund, Karlskrona, Halmstad och Landskrona utgör c:a 5.790 kronor. Då befattningen som mätaravläsare enligt vad som framgår av det följande föreslås placerad i 7. lönegraden och nämnden anser, att maskinistbefattningen ej gärna kan placeras lägre än den förstnämnda befattningen, något som även under hand vitsordats av verksstyrelse, har lönenämnden om ock med tvekan velat föreslå maskinistbefattningen i 7. lönegraden.

Nämnden avser härvid, att den nuvarande bostadsförmånen, vars värde avdrages lönen med av stadsfullmäktige fastställt belopp, även i fortsättningen skall utgå..

Renhållningsarbetare (Lönegrupp 24)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.806: —
„ slutlön: „ 4.629: —

Lantegendomsnämnden föreslår, att denna befattning placeras i den mot lönegrupp 24 närmast svarande lönegraden, nämligen lönegrad 5. med en begynnelselön av 3.908 kronor och en slutlön av 4.919 kronor.

Kommunalarbetarförbundet har för sin del påyrkat, att befattningen inplaceras i 7. lönegraden, där begynnelselönen utgör kronor 4.523 och slutlönen kronor 5.768.

Med hänsyn till arbetets relativt obehagliga art och då en alltför stor löneskillnad mellan renhållningsarbetarna å ena, samt renhållningsförman, å andra sidan knappast är motiverad, har *lönenämnden* efter förhandlingar med förbundet ansett sig böra tillmötesgå förbundet såtillvida, att befattningen föreslås inplacerad i lönegrad 6, där begynnelselönen utgör 4.194 kronor samt slutlönen 5.314 kronor. Denna lönesättning torde stå i överensstämmelse med lönerna för motsvarande befattningar å andra håll.

Genom detta förslag avses ingen ändring i den till befattningshavaren nu utgående beklädnadsförmånen.

Lönenämnden vill i detta sammanhang uttala, att denna befattning vid lägligt tillfälle efter uppkommande vakanser bör avföras från lönestaten och renhållningsarbetarnas löneförmåner regleras genom kollektivavtal.

Extra brandman (Lönegrupp 24)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.806: —
„ slutlön: „ 4.629: —

Brandstyrelsen har med åberopande av löneläget i andra städer samt under hänvisning till att befattningen lämpligen synes böra ligga en lönegrad under brandmansbefattning hemställt, att extra brandman måtte åtnjuta begynnelselön enligt 6. lönegraden, med begynnelselön av 4.194 kronor samt i slutlön 5.314:— kronor. Brandstyrelsen framhåller därjämte, att denne befattningshavare, som endast åtnjuter begynnelselönen, enär regelmässigt efter något år befattningshavaren plägar bliva ordinarie, lämpligen bör erhålla benämningen *vice brandman*. För närvarande finnes inom brandkåren sedan den 1 januari 1945 3 extra brandmän.

Kommunalarbetarförbundet hemställer, att befattningen placeras i 7. lönegraden med en begynnelselön av kronor 4.523 och en slutlön av kronor 5.768.

Lönenämnden har, sedan förhandlingar i ärendet förts med organisationen och med hänsyn till den överenskommelse därvid träffats angående placering av brandman, varom närmare här nedan, ansett sig böra föreslå, att befattningen placeras en lönegrad under brandmansbefattningen eller i lönegrad 6. där befattningshavaren sålunda skall åtnjuta lön i löneklass 6. med kronor 4.194.

Med biträdande av brandstyrelsens förslag angående tjänstens benämning föreslår lönenämnden, att befattningen i den nya lönestaten upptages under benämningen "vice brandman". Nu utgående beklädnadsförmån föreslås oförändrad.

Biträdande vaktmästare vid ålderdomshemmet (Lönegrupp 24)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.806: —
„ slutlön: „ 4.629: —

Fattigvårdsstyrelsen hemställer, att befattningen som biträdande vaktmästare vid ålderdomshemmet placeras i lönegrad 5, där begynnelselönen är 3 908 kronor och slutlönen 4 919 kronor.

Svenska Kommunalarbetarförbundet yrkar, att befattningen placeras i 7. lönegraden där begynnelselönen är 4.523 kronor och slutlönen 5.768 kronor.

Lönenämnden har efter förhandlingar och då denna befattning lämpligen bör placeras en lönegrad lägre än vaktmästaren vid ålderdomshemmet, vilken sistnämnda befattning enligt vad nedan angivits av lönenämnden föreslagits placerad i lönegrad 7, funnit sig böra tillstyrka inplacering av tjänsten i 6. lönegraden med en begynnelselön av 4.194 kronor och en slutlön av 5.314 kronor.

Lönenämnden föreslår icke någon ändring av den nuvarande förmånen av bostad om ett rum och kök, vars värde avdrages lönen med av stadsfullmäktige fastställt belopp.

Organisationen har vid förhandlingarna godkänt lönenämndens förslag.

Manligt kontorsbiträde av 1. klass (Lönegrupp 25)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.952: —
„ slutlön: „ 4.798: —

Drätselkammaren och *styrelsen för tekniska verken* hava föreslagit, att denna befattning inplaceras i 6. lönegraden eller den närmast mot 25. lönegruppen svarande lönegraden. Begynnelselönen i 6. lönegraden utgör 4.194 kronor och slutlönen 5.314 kronor.

Lönenämnden har med hänsyn till att mätareavläsare enligt vad ovan angivits placerats i 7. lönegraden och då manligt kontorsbiträde icke bör åtnjuta lägre lön än förstnämnda befattningshavare samt då bokhållaretjänsten ansetts böra placeras i 8. lönegraden för att icke rubba den relativa placeringen av dessa befattningar velat föreslå, att det manliga kontorsbiträdet placeras i lönegrad 7, där begynnelselönen är 4.523 kronor och slutlönen 5.768 kronor. Denne befattningshavare skulle härigenom komma att ligga en lönegrad över kanslibiträdena och två lönegrader över kontorsbiträdena av 1. klass. I den nuvarande löneplanen är det manliga kontorsbiträdet placerat fyra lönegrupper över kvinnligt kontorsbiträde av 1. klass. — *Kommunaltjänstemannaförbundet* godkänner detta förslag.

Mätaravläsare vid tekniska verken (Lönegrupp 25)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.952: —
„ slutlön „ 4.798: —

Styrelsen för tekniska verken föreslår, att befattningen som mätaravläsare inplaceras i 6. lönegraden, vilken ger en begynnelselön av 4.194: — kronor och en slutlön av 5.314: — kronor. Befattningen skulle sålunda inplaceras i den närmast mot 25. lönegruppen svarande lönegraden.

Svenska Kommunalarbetareförbundet hemställer, att tjänsten placeras i 9. lönegraden med en begynnelselön av 5.314 kronor och en slutlön av 6.807 kronor.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har påyrkat placering i 7. lönegraden, där begynnelselönen utgör 4.523 kronor och slutlönen 5.768:— kronor.

Lönenämnden har med dessa organisationer fört förhandlingar och har därvid om ock med stor tvekan funnit sig böra gå med på tjänstens inplacering i lönegrad 7. Nämnden har härvid tagit hänsyn till att mätaravläsarna icke åtnjuta något särskilt beklädnadsbidrag, oaktat arbetets art medför tämligen omfattande slitage särskilt å skodon. I andra städer av jämförbar storlek råder ackordssystem, vilket för befattningshavarna medför ökade inkomster. Något dylikt system tillämpas ej här i staden.

Organisationerna ha vid förhandlingarna förklarat sig godkänna lönenämndens förslag.

Maskinist vid varmbadhuset (Lönegrupp 25)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.952: —
„ slutlön: „ 4.798: —

Badhusstyrelsen förordar, att denna befattning inplaceras i lönegrad 6. med en begynnelselön av 4.194 kronor samt en slutlön av 5.314 kronor.

Kommunalarbetarförbundet hemställer, att samma befattning placeras i lönegrad 8, där begynnelselönen utgör 4.919 kronor och slutlönen 6.265:— kronor.

Lönenämnden har efter övervägande av förbundets framställning icke funnit sig kunna föreslå inplacering i högre lönegrad än den badhusstyrelsen föreslagit eller sålunda i 6. lönegraden. Befattningen skulle sålunda ligga en lönegrad under maskinistbefattning vid vattenverket, vilket synes lönenämnden rättvist med hänsyn till de större krav på ansvar och tekniskt kunnande, som måste uppställas ifråga om sistnämnda befattningshavare.

Kommunalarbetarförbundet har vid förhandlingar godkänt lönenämndens förslag.

Ritare vid tekniska verken (Lönegrupp 25)

Nuvarande begynnelselön: kronor 3.952: —
„ slutlön: „ 4.798: —

Styrelsen för tekniska verken förordar, att befattningen placeras i närmast mot lönegrupp 25 svarande lönegrad nämligen 6. lönegraden, där begynnelselönen utgör 4.194 kronor och slutlönen 5.314 kronor.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har påyrkat befattningens inplacering i 11. lönegraden, där begynnelselönen utgör 6.265 kronor och slutlönen 7.993 kronor.

Lönenämnden har vid jämförelse med löneläget för motsvarande befattningar i andra jämförbara städer funnit, att en så hög placering av ritarna som den av organisationen föreslagna icke på något sätt torde vara motiverad. Vid jämförelse med städerna Hälsingborg, Borås, Linköping, Gävle, Jönköping, Karlskrona, Lund och Kalmar framgår, att den högsta begynnelselönen förekommer i Lund med 6.566 kronor samt den lägsta begynnelselönen i Linköping med 4.377 kronor. Den högsta slutlönen uppvisar Lund med 7.895 kronor och den lägsta slutlönen Linköping med 5.590 kronor. Genomsnittliga begynnelse- och slutlönerna för dessa städer utgöra resp. c:a kronor 5.100 och 6.340.

I anledning härav har lönenämnden icke funnit sig kunna tillstyrka, att tjänsten placeras högre än i lönegrad 8, där begynnelselönen utgör kronor 4.919 och slutlönen

kronor 6.265. Lönenämnden har härvid tagit hänsyn till att ritaren i viss utsträckning utför även något mera självständiga konstruktionsuppgifter.

Kommunaltjänstemannaförbundet har godkänt nämndens förslag.

Vaktmästare och eldare vid Herrgårds-, Djäknebergs- och Korsängsskolorna. Vaktmästare vid kommunala flickskolan (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Folkskolestyrelsen anför: "Skolvaktmästarnas avlöning härstädes ligger visserligen bättre till i jämförelse med motsvarande befattningars i andra städer än vad fallet är beträffande folkskoleinspektörs- och expeditionsbiträdestjänsterna. I en del städer ligger dock lönen högre än här, varjämte på andra håll vaktmästarna äro kompenserade genom extra arvoden eller personliga tillägg". Styrelsen föreslår därför, att vaktmästarna placeras i 7. lönegraden med en begynnelselön av 4.523 kronor och en slutlön av 5.768 kronor. Näst emot lönegrupp 26 svarande lönegrad utgöres av lönegrad 6 med en begynnelselön av 4.194 kronor och en slutlön av 5.314 kronor.

Av en av folkskolestyrelsen förebragt utredning angående löneförhållandena för vaktmästarna i Borås, Eskilstuna, Gävle, Hälsingborg, Jönköping, Karlskrona, Karlstad, Landskrona, Linköping, Lund, Norrköping, Uppsala och Örebro framgår, att högsta begynnelselönen och slutlönen förekommer i Eskilstuna med resp. kronor 4.500 och 5.850 samt lägsta begynnelselön i Örebro med 3.707 kronor och lägsta slutlön i Gävle med 4.774 kronor.

Styrelsen för kommunala flickskolan föreslår lönegrad 6 för skolans vaktmästare.

Kommunaltjänstemannaförbundet föreslår i likhet med folkskolestyrelsen inplacering av skolvaktmästarebefattningarna i 7. lönegraden.

Lönenämnden, som anser att vaktmästarebefattningarna vid folkskolorna och kommunala flickskolan äro i stort sett likvärdiga, har efter förhandlingar med hänsyn till löneläget i andra städer icke funnit sig böra föreslå, att dessa tjänster inplaceras högre än i lönegrad 6.

Lönenämnden föreslår ingen ändring i de till vaktmästare och eldare vid Herrgårds-, Djäknebergs- och Korsängsskolorna nu utgående naturaförmåner i form av bostad med värme, varför värdet avdrages lönen. — Organisationen godkänner detta förslag.

Vaktmästare vid ålderdomshemmet (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Fattigvårdsstyrelsen hemställer, att vaktmästaren vid ålderdomshemmet inplaceras i lönegrad 6.

Svenska Kommunalarbetarförbundet föreslår, att vaktmästaren vid ålderdomshemmet inplaceras i lönegrad 9, där begynnelselönen utgör kronor 5.314 och slutlönen kronor 6.807.

Lönenämnden har inhämtat, att vaktmästaren vid ålderdomshemmet bland andra arbetsuppgifter handhaver arbetsledningen över pensionärerna och tillsynen över ål-

derdomshemmets trädgård. Han sköter vidare beklädnadsförrådet för de manliga pensionärerna samt ombesörjer även delvis transporterna av den tvätt, anstalten utför på beställning av enskilda personer och företag inom staden. Med hänsyn härtill synes det nämnden skäligt, att denne vaktmästare placeras en lönegrad över skolvaktmästarna i 7. lönegraden. Begynnelselönen i sistnämnda lönegrad utgör 4.523 kronor och slutlönen 5.768 kronor.

Nämnden avser icke att härmed föreslå någon ändring i den till vaktmästaren utgående förmån av bostad om 2 rum och kök, vars värde avdrages lönen med av stadsfullmäktige fastställt belopp. — Efter förhandlingar med kommunalarbetarförbundet har förbundet förklarat sig godkänna lönenämndens förslag.

1:ste avläsare vid tekniska verken (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Styrelsen för tekniska verken hemställer, att befattningen placeras en lönegrad över mätaravläsarebefattning i 7. lönegraden, varigenom befattningshavaren skulle komma att åtnjuta 4.523 kronor i begynnelselön samt 5.768 kronor i slutlön.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har yrkat, att tjänsten inplaceras i 8. lönegraden med en begynnelselön av 4.919 kronor och en slutlön av 6.265 kronor.

Lönenämnden har i frågan förhandlat med organisationen. Nämnden, som inhämtat att genomsnittslönen för 1:ste avläsare i städerna Malmö, Norrköping, Hälsingborg och Örebro utgöra resp. c:a kronor 4.850 vid begynnelselön och vid slutlön kronor 6.250, har med hänsyn härtill samt till att avläsare på förut anförda skäl föreslagits i 7. lönegraden ansett 1:e mätaravläsaren böra inplaceras i 8. lönegraden.

Gasverkseldare (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Styrelsen för tekniska verken föreslår, att gasverkseldaren placeras i lönegrad 6, som närmast motsvarar nuvarande lönegrupp 26. Befattningshavaren skulle då erhålla en begynnelselön av 4.194 kronor och en slutlön av 5.314 kronor.

Svenska Kommunalarbetarförbundet har föreslagit, att gasverkseldaren placeras i lönegrad 7 med en begynnelselön av 4.523:— kronor och en slutlön av kronor 5.768:—. Efter jämförelse med löneläget i ett par andra städer har *lönenämnden* funnit sig icke kunna föreslå högre inplacering än den av styrelsen föreslagna i 6. lönegraden.

Kommunalarbetarförbundet, med vilket lönenämnden förhandlat i frågan, har godkänt nämndens och styrelsens förslag.

Förman vid grustaget (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Enligt vad byggnadskontoret upplyst, är ifrågavarande befattning för närvarande vakant och avgörande har ännu icke träffats, huruvida befattningen skall återbesättas. I avbidan å att organisationen blir klar, har *lönenämnden* ansett sig icke

böra avgiva något yttrande om inplacering av denna tjänst på annat sätt än att lönenämnden föreslår, att förmannen K. E. Ståhl, vilken tidigare upprätthållit denna befattning men vilken numera tjänstgör vid stadens förråd, tillsvidare får åtnjuta lön efter lönegrad 6, där begynnelselönen är 4.194 kronor och slutlönen 5.314 kronor och att hans befattning upptages i lönestaten under benämningen "Förman vid grustaget (på övergångsstat)", därvid dock nämnden förutsätter, att, sedan Ståhl avgått ur stadens tjänst, denna befattning avföres ur lönestaten.

Ångbåtsmaskinist (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

För närvarande finnas upptagna befattningar som ångbåtsmaskinist, dels under hamnstyrelsen dels ock under drätselkammaren.

Drätselkammaren föreslår för sin del, att befattningen som ångbåtsmaskinist inplaceras i lönegrad 6, varigenom befattningshavaren erhåller en begynnelselön av 4.194 kronor samt en slutlön av 5.314 kronor. Denna inplacering innebär "inplacering närmast".

Hamnstyrelsen har beträffande befattningen såsom maskinist å bogserbåten med hänsyn till det synnerligen påfrestande arbete, som särskilt vintertid åvilade befattningshavaren, förklarat sig anse, att maskinistbefattningen borde inplaceras något högre än i nuvarande löneplanen, förslagsvis i 7. lönegraden.

Begynnelselönen i sistnämnda lönegrad är 4.523 kronor och slutlönen 5.768 kronor.

Kommunalarbetarförbundet har påyrkat befattningens inplacering i lönegrad 9 med en begynnelselön av 5.314 kronor och en slutlön av 6.807 kronor.

Lönenämnden har ej kunnat undgå att finna denna av förbundet föreslagna inplacering väl hög i förhållande till löneläget i andra städer och även sett i relation till andra befattningshavare. Nämnden känner sig ej heller övertygad om att i övrigt skäl kunna åberopas för en så hög lönesättning. Med hänsyn till vad nämnden har sig bekant om tjänstgöringens art och till de särskilda kvalifikationer, som erfordras för behörighet såsom ångbåtsmaskinist har nämnden ansett sig böra föreslå inplacering av ångbåtsmaskinisten såväl under drätselkammaren som hamnstyrelsen i lönegrad 7.

Kommunalarbetarförbundet har godkänt lönenämndens förslag efter förda förhandlingar.

Förrådsman vid planteringarna (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Planteringsnämnden framhåller, att den vid förrådet anställda förrådsmannen med hänsyn till nu utgående löneförmåner bör placeras i 6. lönegraden men förutskickar, att nämnden, sedan frågan om stadens förråd senare blivit ordnad på avsett vis,

ämnar till förnyat övervägande upptaga frågan angående denne befattningshavares löneplacering.

Svenska Kommunalarbetarförbundet har för sin del yrkat, att befattningen placeras i 8. lönegraden med en begynnelselön av 4.919 kronor samt en slutlön av 6.265 kronor.

Lönenämnden har med beaktande av att denna befattning icke kan betraktas såsom någon förmanstjänst icke ansett sig böra för närvarande föreslå någon förhöjning av löneförmånerna utöver vad en inplacering närmast i enlighet med planteringsnämndens förslag medför.

Nämnden föreslår sålunda, att tjänsten placeras i 6. lönegraden.

Kassörska vid fattigvårdsbyrån (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Fattigvårdsstyrelsen föreslår "inplacering närmast" i lönegrad 6, vilken ger en begynnelselön av 4.194 kronor samt en slutlön av 5.314 kronor.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har framställt yrkande om tjänstens inplacering i lönegrad 8 med en begynnelselön av 4.919 kronor och en slutlön av 6.265 kronor.

Av en av fattigvårdsstyrelsen förebragt utredning framgår, att genomsnittliga begynnelse- och slutlönerna i städerna Borås, Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Uppsala och Örebro (gällande lön) utgöra kronor 4.050 och 4.970.

Lönenämnden har i anledning härav ansett sig icke kunna förorda, att tjänsten inplaceras högre än i lönegrad 6 såsom fattigvårdsstyrelsen föreslagit. — Detta förslag har förbundet efter förhandlingar godtagit.

Brandman (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Brandstyrelsen föreslår under hänvisning till jämförbara städer, att brandmansbefattningen inplaceras i lönegrad 7 med en begynnelselön av 4.523 kronor och en slutlön av 5.768 kronor.

Kommunalarbetarförbundet påyrkar för sin del lönegrad 8 med begynnelselön av kronor 4.919 samt en slutlön av kronor 6.265:—.

För lönenämnden har funnits att tillgå en sammanställning av avlöningsförmånerna för brandmän i städerna Halmstad, Lund, Kristiansstad, Linköping, Eskilstuna, Karlskoga, Karlskrona, Borås och Karlstad. Bortsett från särskilda löneförmåner i form av fri beklädnad eller beklädnadsbidrag uppgår genomsnittliga begynnelselönen i dessa städer till c:a kronor 4.285 samt genomsnittliga slutlönen till c:a kronor 5.400.

Med hänsyn till vad jämförelsematerialet sålunda utvisar angående befattningens lonesättning på andra håll, har lönenämnden funnit sig böra tillstyrka, att tjänsten inplaceras i lönegrad 7 med bibehållande av nu utgående beklädnadsförmån.

1:ste montör vid elverket (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Styrelsen för tekniska verken föreslår befattningens inplacerande i den mot lönegrupp 26 närmast svarande 6. lönegraden med en begynnelselön av 4.194 kronor samt en slutlön av 5.314 kronor.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har föreslagit inplacering i lönegrad 8, vilken ger en begynnelselön av 4.919 kronor och en slutlön av 6.265 kronor.

Lönenämnden har med hänsyn till att mätareavläsare föreslagits i 7. lönegraden och då denna befattning hittills varit placerad under 1. montören ansett sig böra föreslå, att 1. montör erhåller lön enligt 7. lönegraden. Denna lönegrad ger i begynnelselön 4.253 kronor och i slutlön 5.768 kronor.

Kommunaltjänstemannaförbundet har vid förhandlingar godkänt lönenämndens förslag.

Tillsyningsman å Björnön (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Drätselkammaren föreslår, att ifrågavarande tjänst inplaceras i den närmast mot 26. lönegruppen svarande lönegrad 6, varigenom befattningshavaren skulle erhålla en begynnelselön av 4.194 kronor samt en slutlön av 5.314 kronor.

Lönenämnden biträder drätselkammarens förslag.

Maskinist vid ålderdomshemmet (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Fattigvårdsstyrelsen har föreslagit tjänstens inplacering i lönegrad 6, närmast motsvarande nuvarande lönegrupp 26. Begynnelselönen i lönegrad 6 utgör 4.194 kronor och slutlönen 5.314 kronor.

Kommunalarbetarförbundet har hemställt, att denne befattningshavare placeras i lönegrad 8, där begynnelselönen utgör kronor 4.919 samt slutlönen kronor 6.265.

Lönenämnden har efter övervägande funnit, att denna maskinistbefattning i lönehänseende bör liksom tidigare jämställas med vaktmästaren vid ålderdomshemmet. Befattningen bör därför placeras i lönegrad 7 med en begynnelselön av 4.523 kronor och en slutlön av 5.768 kronor. Härigenom kommer befattningen även att stå i samma lönegrad som maskinistbefattningen vid vattenverket.

Härmed avser lönenämnden ej ändring i den nu utgående förmånen av fri bostad med värme.

Organisationen har godkänt lönenämndens förslag.

Maskinist vid elverket
Maskinist vid reningsverket (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Styrelsen för tekniska verken har föreslagit dessa båda befattningar i lönegrad 6, vilken närmast svarar mot lönegrupp 26. Begynnelselönen i 6. lönegraden utgör 4.194 kronor och slutlönen 5.314 kronor.

Då enligt vad lönenämnden inhämtat, dessa båda befattningar ävensom befattningen som maskinist vid vattenverket måste anses jämbördiga och då sistnämnda tjänst föreslagits i 7. lönegraden bör som en konsekvens härav även befattningarna som maskinist vid elverket och vid reningsverket placeras i sistnämnda lönegrad.

Lönenämnden föreslår sålunda för dessa befattningar lönegrad 7 med en begynnelselön av 4.523 kronor och en slutlön av 5.768 kronor.

Föreståndarinna vid barnstugorna (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Barnstugestyrelsen föreslår, att föreståndarinnebefattningen inplaceras i lönegrad 6, där begynnelselönen utgör 4.194 kronor och slutlönen 5.314 kronor.

Under erinran, att ifrågavarande tjänst av stadsfullmäktige uppfördes å stadens lönestat så sent som den 30 september 1943, då med hänsyn till löneläget för motsvarande befattning i jämförbara städer lönegrupp 26 ansågs tillräcklig, får *lönenämnden* tillstyrka bifall till barnstugestyrelsens förslag, varigenom sålunda barnstugeföreståndarinnan skulle erhålla lön efter 6. lönegraden.

Stadsvaktmästare
Magistratsvaktmästare (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Drätselkammaren föreslår beträffande stadsvaktmästarebefattningen, att den placeras in i 6. lönegraden med en begynnelselön av kronor 4.194 och en slutlön av kronor 5.314.

Detta förslag innebär sålunda en "inplacering närmast".

Magistraten åter föreslår ifråga om magistratsvaktmästaren, att denna befattning uppflyttas i lönegrad 7, där begynnelselönen är kronor 4.523 och slutlönen kronor 5.768.

Kommunaltjänstemannaförbundet har för båda nu nämnda befattningarna hemställt, att de måtte inplaceras i lönegrad 7.

Lönenämnden har efter jämförelse med löneläget i jämförbara städer, därvid inhämtats, att genomsnittliga begynnelse- och slutlönerna i städerna Hälsingborg, Gävle, Uppsala, Eskilstuna, Jönköping, Karlskrona, Linköping och Borås utgöra resp. c:a 4.750 och 5.430 kronor, funnit, att tjänsten knappast kan sättas lägre än i 7. lönegraden. Att dessa vaktmästarebefattningar på detta sätt skulle ligga en lönegrad

över skolvaktmästarna finner lönenämnden motiverat därav, att stads- och magistratsvaktmästaren i mycket stor utsträckning hava kvällstjänstgöring i form av uppassning vid sammanträden i rådhuset och även eljest i viss utsträckning måste finna sig i att även efter den normala arbetstidens slut stå till hands.

Kranreparatör (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —
„ slutlön: „ 5.003: —

Hamnstyrelsen har föreslagit, att ifrågavarande tjänst inplaceras i 8. lönegraden med en begynnelselön av 4.919 kronor samt en slutlön av 6.265 kronor. Såsom skäl för denna framställning anför hamnstyrelsen, att kranreparatören jämväl tjänstgör såsom biträdande förman i djuphamnen.

Kommunalarbetarförbundet har likaledes hemställt, att befattningen inplacerades i 8. lönegraden.

Lönenämnden har med hänsyn till att åtskilliga förmansbefattningar föreslagits placerade i 8. lönegraden, däribland förrådsförmannen vid drätselkammarens förråd, renhållningsförmannen, förmannen för gaturenhållningen och mätarjusterarförmannen, och då kranmaskinistförmannen föreslås i 9. lönegraden, icke ansett sig kunna förorda högre placering av kranreparatören än i 7. lönegraden. Då begynnelselönen i denna lönegrad utgör 4.523 kronor och slutlönen 5.768 kronor, kommer även en dylik inplacering, vilken ligger en grad över inplacering "närmast", att innebära en löneökning vid begynnelselön av 388 kronor och vid slutlön av 765 kronor. — Organisationen har godkänt detta lönenämndens förslag efter förda förhandlingar.

Extra poliskonstapel (lönegrupp 26)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.135: —

Polisnämnden hemställer, att befattningen såsom extra poliskonstapel inplaceras i 6. lönegraden eller den närmast mot lönegrupp 26 svarande lönegraden. Då avlöning för befattningen som extra poliskonstapel, vilken är att betrakta såsom en övergångsform till befattningen som poliskonstapel, endast utgår med begynnelselön inom lönegruppen, har polisnämnden sålunda föreslagit, att avlöningsförmånerna till befattningshavarna skall utgå med kronor 4.194 efter 6: 6.

Svenska polisförbundet har i likhet med polisnämnden hemställt, att befattningen inplacerades i lönegrad 6.

Lönenämnden biträder polisnämndens av Svenska polisförbundet godkända förslag. Nu till befattningshavare utgående beklädnadsförmån föreslås oförändrad.

Renhållningsförman (lönegrupp 27)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.318: —
„ slutlön: „ 5.208: —

Lantegendomsnämnden har under framhållande av att avlöningsförmånerna för förmannen vid renhållningsverket måste anses för låga vid jämförelse med likställda befattningshavare å annan ort föreslagit, att befattningen inplacerades i 9. lönegra-

den, vilken ger en begynnelselön av 5 314 kronor samt en slutlön av 6.807 kronor. *Kommunalarbetarförbundet* hemställer i likhet med nämnden, att tjänsten inplaceras i nämnda lönegrad.

Lönenämnden har funnit riktigast att jämföra nu ifrågavarande befattning med den under drätselkammaren sorterande befattningen såsom gatuförman för renhållningen. Efter förhandlingar med organisationen och med hänsynstagande till löneläget i andra jämförbara städer har lönenämnden ansett sig böra föreslå tjänstens inplacering i 8. lönegraden, vars begynnelselön utgör 4.919 kronor och slutlön 6.265 kronor. Denna lönesättning stämmer väl överens med genomsnittliga begynnelse- och slutlönerna för renhållningsförman i sådana städer som Hälsingborg, Örebro, Gävle, Uppsala, Borås och Karlskoga, vilka löner utgöra resp. c:a 4.615 och 5.830 kronor. — Kommunalarbetarförbundet har godkänt detta lönenämndens förslag.

Förrådsförman vid drätselkammarens förråd (lönegrupp 27)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.318: —
„ slutlön: „ 5.208: —

Drätselkammaren har föreslagit, att denna befattning inplacerades i 9. lönegraden med en begynnelselön av 5.314 kronor och en slutlön av 6.807 kronor.

Kommunalarbetarförbundet och *Kommunaltjänstemannaförbundet* föreslå i likhet med drätselkammaren inplacering i lönegrad 9.

Lönenämnden har anställt jämförelse mellan denna tjänst och förrådsförmanstjänsten vid tekniska verken, vilken sistnämnda befattning för närvarande är placerad i lönegrupp 29. Vid besiktning av drätselkammarens och tekniska verkens förråd har lönenämnden ej kunnat undgå att konstatera, att det sistnämnda förrådet i varje fall under nuvarande förhållanden är av sådan art, att det för sin skötsel kräver större kvalifikationer av befattningshavaren än drätselkammarens. Då lönenämnden för tekniska verkens förrådsförman enligt vad som framgår av det följande föreslagit 9. lönegraden, vill nämnden sålunda föreslå lönegrad 8 med en begynnelselön av 4.919 kronor och en slutlön av 6.265 kronor för nu ifrågavarande befattning. Lönenämndens förslag har efter förda förhandlingar godtagits av Kommunalarbetarförbundet och Kommunaltjänstemannaförbundet.

Hälsovårdsinspektör (lönegrupp 27).

Nuvarande kontanta begynnelselön: kronor 4.318: —
„ „ slutlön: „ 5.208.

Hälsovårdsnämnden anför beträffande denna befattning: ”Vid en jämförelse med tillgängliga medelvärden framgår, att medellönen för ifrågavarande befattning utgör i begynnelselön kronor 3.524:— och slutlönen kronor 4.546:—. På grund härav synes icke direkt motiverat att inplacera befattningarna såsom hälsovårdsinspektör högre än ”närmast” eller i 7. lönegruppen. Med hänsyn till den tidigare anknytningen till inspektionskonstapelsbefattningen och relationen till den föreslagna uppflyttningen av 1:ste hälsovårdsinspektörsbefattningen finner nämnden emellertid skäl föreligga för att inplacera befattningarna såsom hälsovårdsinspektör i 8. lönegraden”.

Kommunaltjänstemannaförbundet hemställer, att befattningen uppflyttades i lönegrad 8.

Kommunalarbetareförbundet har yrkat lönegrad 9.

Lönenämnden, som förhandlat med organisationen i denna fråga, har före sitt ställningstagande till ärendet inhämtat, att genomsnittliga begynnelse- och slutlönerna i städerna Hälsingborg, Gävle, Uppsala, Eskilstuna, Karlstad, Jönköping, Lund, Karlskrona, Karlskoga, Kalmar, Linköping och Borås utgöra resp. c:a kronor 4.830 och 6.000. Då begynnelselönen i lönegrad 8 utgör 4.919 kronor och slutlönen 6.265 kronor, är en uppflyttning till denna lönegrad tydligen motiverad redan med hänsyn till löneläget i andra städer. Det framgår ej av hälsovårdsnämndens skrivelse vilka städer de av nämnden angivna jämförelsesiffrorna avse. Sannolikt avse de emellertid endast lönen utan dyrtidstillägg.

Lönenämnden får sålunda med biträdande av hälsovårdsnämndens förslag förorda, att befattningen som hälsovårdsinspektör inplacerades i 8. lönegraden. Organisationerna ha godkänt detta förslag efter förhandlingar.

Bostadsinspektris (lönegrupp 27)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4 318: —
„ slutlön: „ 5.208: —

Hälsovårdsnämnden hemställer, att bostadsinspektrisbefattningen placeras i samma lönegrad som den, i vilken nämnden föreslagit hälsovårdsinspektören eller sålunda 8. lönegraden med en begynnelselön av kronor 4 919 och en slutlön av kronor 6 265. Nämnden framhåller, att befattningen här i staden ligger lågt under gällande medelvärden samt att motiv förefinnas för att likställa denna befattning med hälsovårdsinspektörens, vilkens arbetsuppgifter ”torde vara mindre krävande och grannlaga än bostadsinspektrisens”.

Lönenämnden har inhämtat uppgifter angående avlöningsförhållandena för motsvarande befattningar i andra städer och därvid funnit, att medellönen för nio jämförbara städer utgör vid begynnelselön 4 643 kronor och slutlönen 5 714 kronor. Ehuru såsom hälsovårdsnämnden anfört vissa skäl tala för ett jämställande av hälsovårdsinspektörerna i lönehänseende med bostadsinspektris, pekar genomnittsläget för lönerna i andra städer närmast på att bostadsinspektrisen sättes i 7. lönegraden, där begynnelselönen är 4 523 kronor och slutlönen 5 768 kronor.

Lönenämnden föreslår sålunda 7. lönegraden.

Fattigvårdstillsyningsman (lönegrupp 28)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4 501: —
„ slutlön: „ 5 413: —

Fattigvårdsstyrelsen har utan särskild motivering hemställt, att befattningen inplacerades i lönegrad 8 där begynnelselönen utgör kronor 4.919 och slutlönen kronor 6 265: —.

Fattigvårdsstyrelsen meddelar härjämte, att till styrelsen ingivits framställning från vederbörande tjänstemän, att titeln fattigvårdstillsyningsman ändrades till socialvårdsassistent. Styrelsen har emellertid förklarat, att den icke ansåge denna framställning för närvarande böra föranleda åtgärd.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har hemställt om befattningens inplacerande i lönegrad 9, där begynnelselönen utgör kronor 5 314 samt slutlönen kronor 6 807: —. Därjämte biträder organisationen tjänstemännens hemställan om titelns ändring till socialvårdsassistent.

Lönenämnden, vilken av tillgängliga löneuppgifter inhämtat, att begynnelselönerna i städerna Borås, Eskilstuna, Jönköping, Linköping, Uppsala och Örebro utgöra resp. kronor 4 949, 5 400, 5 304, 4 679, 5 650 och 4 284 samt slutlönerna resp. kronor 6 056, 6 840, 6 760, 5 989, 6 811 och 5 554 med en genomsnittlig begynnelselön av 5 044 kronor och en genomsnittlig slutlön av 6 330 kronor, finner med hänsyn till vad sålunda framkommit angående löneläget i andra städer den av fattigvårdsstyrelsen föreslagna inplaceringen i 8. lönegraden riktigt avvägd. — Detta förslag har godkänts av organisationen.

Nämnden föreslår sålunda, att ifrågavarande befattning placeras i 8. lönegraden. I likhet med styrelsen finner nämnden ej skäl föreslå ändrad benämning av tjänsten.

Bokhållare vid tekniska verken (lönegrupp 28)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4 501: —
„ slutlön: „ 5 413: —

Styrelsen för tekniska verken hemställer, att bokhållarebefattningen vid verken inplacerades "närmast" i lönegrad 7, där begynnelselönen utgör 4 523 kronor och slutlönen 5 768 kronor.

Kommunaltjänstemannaförbundet påyrkar befattningens inplacerande i lönegrad 9 med en begynnelselön av kronor 5 314 samt en slutlön av kronor 6 807.

Lönenämnden har vid övervägande av frågan om denna befattnings inplacering icke haft tillgång till något säkert jämförelsematerial från andra städer. Nämnden har emellertid ansett sig böra bedöma denna befattning i relation till tjänsten som manligt kontorsbiträde, å ena, samt kassörstjänsten vid tekniska verken å andra sidan. Bokhållaren har lönenämnden sålunda ansett intaga en mellanställning mellan förutnämnda båda tjänster, vilka föreslagits, det manliga kontorsbiträdet i 7. lönegraden och kassörstjänsten i 9. lönegraden. Med beaktande härav har lönenämnden stannat för att föreslå bokhållarebefattningen i 8. lönegraden, där begynnelselönen utgör 4 919 kronor och slutlönen 6 265 kronor.

Detta förslag har efter förda förhandlingar godkänts av organisationen.

Bokhållare vid byggnadskontoret (lönegrupp 28)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4 501: —
„ slutlön: „ 5 413: —

Drätselkammaren hemställer, att befattningen inplacerades i den närmast mot 28. lönegruppen svarande lönegrad 7, där begynnelselönen är 4 523 kronor och slutlönen 5 768 kronor.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund yrkar befattningens inplacering i lönegrad 9. I denna lönegrad utgör begynnelselönen 5 314 kronor och slutlönen 6 807 kronor.

Lönenämnden vill med hänsyn tagen till att bokhållarebefattningen vid tekniska verken på skäl som ovan anförts ansetts böra sättas i 8. lönegraden och då båda bokhållarbefattningarna måste anses likvärdiga, föreslå, att nu ifrågavarande befattning inplaceras i 8. lönegraden.

Trädgårdsmästare (lönegrupp 28)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4 501: —
„ slutlön: „ 5 413: —

Planteringsnämnden har genom skrivelse till stadsfullmäktige den 6 oktober 1944 hemställt att ifrågavarande befattning skulle uppflyttas från 28. till 33. lönegruppen i nuvarande löneplanen. Begynnelselönen i 33. lönegruppen utgör 5 636 kronor och slutlönen 6 657 kronor. Den närmast mot lönegrupp 33. svarande lönegraden i den nya planen är lönegrad 10. med en begynnelselön av kronor 5 768 och en slutlön av kronor 7 400. Planteringsnämnden anför såsom motivering för förslaget, att genom den avsedda utvidgningen av området för planteringsnämndens verksamhet, en utvidgning av plantskolor och blomsterodling komme att äga rum. En dylik åtgärd medförde, att stadens behov av nyssnämnda alster kunde tillgodoses från egna odlingar men gjorde även att växthusträdgårdsmästarens ansvar betydligt ökades. Nämnden framhåller vidare, att växthusträdgårdsmästaren måste äga god utbildning och skolning och att han därför bör även avlönas i förhållande härtill, i all synnerhet som han redan vid den nuvarande jordbruksarealen torde vara för lågt avlönad.

Planteringsnämnden har sedermera, efter att ha tagit del av lönenämndens förslag till ny löneplan ändrat sitt yrkande därhän, att växthusträdgårdsmästaren inplacerades i lönegrad 9 med en begynnelselön av kronor 5 314 och en slutlön av kronor 6 807.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har emellertid hemställt, att tjänsten inplacerades i lönegrad 10.

Lönenämnden delar planteringsnämndens åsikt, att trädgårdsmästartjänsten såsom en följd av det ökade ansvar, vilket genom omorganisationen av planteringsnämndens verksamhet kommer att åvila befattningshavaren, kräver en något högre lönesättning än vad hittills varit fallet. En så kraftig uppflyttning som den av kommunaltjänstemannaförbundet påyrkade kan dock enligt lönenämndens förmenande under inga förhållanden ifrågakomma. Lönenämnden finner planteringsnämndens förslag vara väl avvägt och föreslår sålunda, att befattningen inplaceras i lönegrad 9. Efter förda förhandlingar har Kommunaltjänstemannaförbundet även förklarat sig godtaga lönenämndens förslag.

Mätarjusterarförman vid elektricitets- och gasverken (lönegrupp 28)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4 501: —
„ slutlön: „ 5 413: —

Styrelsen för tekniska verken hemställer, att både befattningen som mätarjusterarförman vid gasverket och motsvarande befattning vid elverket inplacerades i lönegrad 7 med en begynnelselön av 4 523 kronor samt en slutlön av 5 768 kronor.

Beträffande befattningens karaktär meddelar överingenjören vid verken, att mätarjusterarförmännen handhava justering av samtliga verkens mätare samt leda arbetet med uppsättning och inprovning resp. nedtagning av mätare och utföra även reparationer och tillsyn av samtliga mätare. Varje förman har en arbetsstyrka av c:a 5 man. Såsom kvalifikationer för befattningen fordras en ingående kännedom om de olika mätarnas konstruktion och verkningssätt samt förmåga att självständigt kunna företaga justering av alla förekommande mätare ävensom att leda den underställda personalen.

Sveriges Arbetsledarförbund hemställer, att befattningen måtte inplaceras i lönegrad 9 med en begynnelselön av 5 314 kronor samt en slutlön av 6 807 kronor.

Lönenämnden har med hänsyn tagen till mätarjusterarförmännens arbetsuppgifter och till de inplaceringar, som föreslagits för åtskilliga andra förmansbefattningar samt för 1. mätareavläsaren, ansett, att mätarjusterarförmännen böra åtnjuta lön efter 8. lönegraden med en begynnelselön av 4 919 kronor och en slutlön av 6 265 kronor. Däremot kan lönenämnden icke finna den av arbetsledarförbundet påyrkade placeringen i 9. lönegraden motiverad varken med hänsyn till befattningens art eller löneläget i andra städer.

Lönenämnden föreslår alltså, att ifrågavarande befattning sättes i 8. lönegraden. Detta förslag har godtagits av organisationen efter förda förhandlingar.

Arbetsförman vid vattenverket (förut lönegrupp 28, numera 31)

Nuvarande begynnelselön:	kronor	4.501: —	5.124: —
„ slutlön:	„	5.413: —	6.101: —

Styrelsen för tekniska verken hemställer, att förmansbefattningen placeras in i 9. lönegraden med en begynnelselön av kronor 5.314 samt en slutlön av kronor 6.807.

Enligt vad överingenjören meddelar, biträder arbetsförmannen vid vattenverken schaktmästaren vanligen så, att han handhar den direkta arbetsledningen vid större anläggningsarbeten, där ständig övervakning äger rum, verkställer avvägningar och utsättningar m. m.

Såsom kvalifikation för befattningen erfordras helst lägre teknisk skolunderbyggnad inom väg- och vattenbyggnadsfacket, kunnighet i avvägning och utsättning, ingående erfarenhet beträffande utförande av vatten-, gas- och avloppsledningar samt förmåga och erfarenhet i arbetsledning.

Befattningen är för närvarande vakant. Verket anser dock, att befattningen kommer att i framtiden behöva besättas med ordinarie innehavare.

Lönenämnden har efter jämförelse med löneläget i städerna Hälsingborg, Uppsala, Karlskoga och Borås för vilka genomsnittliga begynnelselönen utgör kronor 5.570 samt genomsnittliga slutlönen kronor 6.950 samt under erinran att stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 november 1944 beslutat att uppflytta befattningen från lönegrupp 28 till nuvarande lönegrupp 31, vilken lönegrupp närmast svarar mot lönegrad 9, funnit sig böra biträda styrelsens för tekniska verken förslag.

Nämnden föreslår alltså, att tjänsten som arbetsförman vid vattenverket sättes i 9. lönegraden.

Arbetsförman vid drätselkammaren (lönegrupp 28)

Nuvarande begynnelselön:	kronor	4.501: —
„ slutlön:	„	5.413: —

Denna befattning motsvaras numera av de genom stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1944 nyinrättade befattningarna som gatuförman, byggnadsförman och förman för gaturenhållningen, för vilka redogöres i det följande.

Lönenämnden föreslår vid detta förhållande, att befattningen som arbetsförman vid drätselkammaren avföres ur lönestaten.

Expeditionsbiträde å folkskoleexpeditionen (lönegrupp 28)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.501: —
„ slutlön: „ 5.413: —

Folkskolestyrelsen framhåller beträffande ifrågavarande tjänst: "Även expeditionsbiträdestjänsten är svagare avlönad härstädes än i övriga städer, som äro jämförbara med Västerås. Närmast jämförbara äro Eskilstuna och Linköping ej blott ifråga om storlek och skolorganisationens storlek utan även med hänsyn till utvecklingens intensitet. I en stad som Uppsala är visserligen folkmängden nära nog lika stor som den i Västerås, men barnantalet i folkskolan mycket lägre. Styrelsen föreslår att expeditionsbiträdestjänsten placeras i 9. lönegraden."

Begynnelselönen i 9. lönegraden utgör kronor 5.314 och slutlönen kronor 6.807.

Lönenämnden har inhämtat, att begynnelselönerna för expeditionsbiträde i städerna Uppsala, Linköping och Eskilstuna utgöra resp. kronor 4.566, 5.733 och 5.400 medan slutlönerna utgöra resp. kronor 5.650, 7.174 och 6.840. Lönenämnden vill emellertid erinra om att befattningen i Linköping, som benämnes skolkamrer, icke torde vara fullt jämförbar med befattningen här i Västerås, vilken närmaste torde till sin art vara att jämföra med den i Uppsala. Vid jämförelse med andra befattningar här i staden torde expeditionsbiträdestjänsten enligt lönenämndens uppfattning närmast vara att likställa med bokhållare i lönehänseende.

Lönenämnden föreslår därför, att befattningen placeras i 8. lönegraden med en begynnelselön av 4.919 kronor och en slutlön av 6.265 kronor.

Brandförman (lönegrupp 28)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.501: —
„ slutlön: „ 5.413: —

Brandstyrelsen framhåller, att brandförmansbefattningen här i staden ligger på en lägre lönenivå än i andra jämförliga städer och hemställer, att befattningen för att erhålla likställighet i detta hänseende inplacerades i lönegrad 8 med en begynnelselön av kronor 4.919 och en slutlön av kronor 6.265.

Kommunalarbetarförbundet hemställer, att befattningen inplacerades i 9. lönegraden, där begynnelselönen utgör 5.314 kronor och slutlönen 6.807 kronor.

Lönenämnden har av tillgängligt jämförelsematerial inhämtat, att genomsnittliga begynnelselönen och slutlönen i städerna Hälsingborg, Örebro, Eskilstuna, Borås och Karlskrona utgöra resp. kronor 4.700 och kronor 5.990, vilket svarar väl mot 8. lönegraden.

Lönenämnden får alltså med biträdande av brandstyrelsens förslag förorda, att befattningen som brandförman sättes i 8. lönegraden. Härigenom föreslår nämnden ingen ändring i den till befattningen nu hörande beklädnadsförmån utom lönen. — Detta nämndens förslag har godkänts av Kommunalarbetarförbundet.

Förrådsförman vid tekniska verken (lönegrupp 29)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.684: —
„ slutlön: „ 5.618: —

Styrelsen för tekniska verken föreslår, att befattningen inplaceras i lönegrad 8 med en begynnelselön av kronor 4.919 samt en slutlön av kronor 6.265: —

Styrelsen framhåller, att förrådsförmannen handhar verkets förråd, bokför in- och utgående material, granskar inkommande fakturor beträffande kvantitet och pris, granskar och prissätter alla rekvisitioner för utgående material, uppgör förslag till kompletteringsinköp, upprättar inventarium m. m.

Som kvalifikationer för befattningen erfordras god materialkunskap, god färdighet i räkning, förtrogenhet med förrådsbokföring samt framför allt ordningssinne och pålitlighet.

Sveriges Arbetsledarförbund hemställer, att befattningen inplaceras i lönegrad 9 med en begynnelselön av kronor 5.314 samt en slutlön av kronor 6.807.

Lönenämnden har som tidigare angivits verkställt besiktning av tekniska verkens och drätselkammarens förråd och har därvid kommit till den uppfattningen, att förrådsförmannen vid förstnämnda förråd har avsevärt mera omfattande och ansvarsfulla uppgifter än motsvarande befattningshavare vid det andra förrådet. Lönenämnden anser därför skäligt, att tekniska verkens förrådsförman erhåller lön efter 9. lönegraden.

Poliskonstapel (lönegrupp 29)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.684: —
„ slutlön „ 5.618: —

Polisnämnden har hemställt, att befattningen inplacerades i lönegrad 7 med en begynnelselön av 4.523 kronor och en slutlön av 5.768 kronor, därvid polisnämnden till förebyggande av löneminskning förutsätter, att nu anställda poliskonstaplar skola åtnjuta de nuvarande lönerna till dess att de på grund av intjänade tjänsteår eller eljest kommit upp i nuvarande 29: III, då de skola åtnjuta lön efter motsvarande löneklass, nämligen 7: 9. Först här överstiger nämligen lönen i lönegrad 7 motsvarande lön i lönegrupp 29 (29: III = 5.307:, 7: 9 = 5.314, exkl. dyrtidstillägg resp. 4.350 och 4.356). Alternativt ifrågasätter polisnämnden att befattningshavarna tilldelas erforderliga ålderstillägg.

Svenska polisförbundet hemställer, att befattningarna inplaceras i lönegrad 8 med en begynnelselön av kronor 4.919 samt en slutlön av kronor 6.265. I andra hand har förbundet yrkat, att samtliga nu anställda poliskonstaplar, vilka äro placerade i 29: I, skulle direkt uppflyttas i 7: 8 och de som stå i 29: II i 7: 9. De, som nu stå i 29: III och 29: IV, skulle däremot flyttas direkt in i resp. 7: 9 och 7: 10. Även den, som bleve antagen till ordinarie konstapel efter den 1 jan. 1945 men före den 1 april samma år, skulle få placeras in direkt i 7: 8. Befattningshavare, som antoges till ordinarie poliskonstaplar efter den 1 april 1945, skulle däremot från början åtnjuta lön i 7: 7.

Lönenämnden har i ärendet för förhandlingar med förbundet. Vid ställningstagandet till polismännens lönefråga har lönenämnden icke kunnat undgå att ta hänsyn till att polispersonalen så sent som den 25 maj 1944 efter förhandlingar med förbundet erhöllo uppflyttning 2 lönegrupper från 27. till 29. lönegruppen ävensom att genom denna lönereglering, med vilken poliskåren då förklarade sig fullt tillfreds, lönenivån för kåren förts upp i jämnhöjd med vad som gäller i övriga likvärdiga städer.

Att under sådana förhållanden nu förorda en inplacering, som vid slutlön skulle ge befattningshavarna en ytterligare löneökning av 647 kronor utöver den tidigare [illegible]

värda ökningen, bjuder lönenämnden bestämt emot, så mycket hellre som frågan om polisväsendets förstatligande nu börjar närma sig sitt avgörande.

I fråga om Polisförbundets alternativa förslag, innebärande rätt för nuvarande befattningshavare att i viss omfattning åtnjuta åldertillägg direkt utan att ha intjänat erforderliga tjänsteår måste lönenämnden finna ett sådant förslag i princip och till sina konsekvenser förkastligt. Det medför bland annat ett otillbörligt gynnande av de yngre och yngsta inom kåren på de äldres bekostnad. För att taga ett exempel: En nu vid kåren anställd ordinarie poliskonstapel har varit så länge i tjänst, att han intjänat jämnt sex tjänsteår, varför han sålunda åtnjuter lön i 29. lönegruppens III lönegrad med 5.307 kronor. Han placeras in i 7. lönegraden och 9. löneklassen, där lönen är 5.314 kronor. Denne konstapels löneökning utgör sålunda 7 kronor. En kamrat till honom, som är nyligen, säg för ett år sedan, antagen till ordinarie poliskonstapel, står i begynnelselönen i 29. lönegruppen och åtnjuter där en lön av 4.684 kronor. Denne skulle enligt Polisförbundets förslag placeras i 7: 8 med en lön av 4.919 kronor och hans löneökning skulle sålunda uppgå till 235 kronor. Men ej nog härmed. Med tillämpning av tjänstgöringsreglementets bestämmelser skulle han efter ytterligare två år vara berättigad till uppflyttning i 7: 9 eller samma *löneklass*, där den förut omnämnde äldre kamraten fortfarande är placerad. Det säger sig självt, att ett sådant system varken ur stadens eller ur befattningshavarnas synpunkt kan anses tillfredsställande.

Merkostnaden för staden vid bifall till det första alternativet (inplacering i 8. lönegraden) och det sist angivna skulle uppgå till resp. c:a 18.400 kronor och 8.100 kronor. Det kan framhållas, att en betydande del av ordinarie poliskonstaplarna äro sådana, som antingen ha intet eller ock ett enda ålderstillägg.

Lönenämnden kan för sin del under angivna förhållanden ej förorda, att man sträcker sig längre än vad polisnämnden enligt sitt först angivna alternativ föreslagit. Lönenämnden föreslår sålunda, *att* poliskonstapel inplaceras i lönegrad 7, varje befattningshavare i den löneklass, som till ordningsföljden svarar mot den lönegrad, vari han inom 29. lönegruppen nu är placerad, sålunda, att 29: I motsvarar 7: 7, 29: II 7: 8, 29: III 7: 9 och 29: IV 7: 10 samt att till *nu anställda* poliskonstaplar i 29: I och i 29: II må utgå ett tillägg, svarande mot skillnaden mellan lönen i dessa lönegrader samt löneklasserna 7: 7 resp. 7: 8. Efter den 1 jan. 1945 såsom ordinarie anställda konstaplar skola utan något dylikt tillägg åtnjuta lön efter 7: 7.

Lönenämnden avser ej någon ändring i den till poliskonstaplar utgående beklädnadsförmånen.

Polisförbundet har förklarat sig ej kunna godkänna lönenämndens förslag utan förbehållit sig rätt att i särskild skrivelse till stadsfullmäktige få framföra sina yrkanden. Skrivelsen bifogas detta utlåtande som särskild bilaga.

Kassörska vid stadskamrerarekontoret (stadskassör) (lönegrupp 30)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.867: —
„ slutlön „ 5.823: —

Drätselkammaren hemställer, att befattningen inplaceras i lönegrad 8, vilken närmast svarar mot lönegrupp 30. Begynnelselönen i lönegrad 8 utgör 4.919 kronor och slutlönen 6.265 kronor.

Kommunaltjänstemannaförbundet hemställer, att befattningen placeras i 9. lönegraden med en begynnelselön av 5.314 kronor och en slutlön av 6.807 kronor.

Lönenämnden biträder drätselkammarens förslag. — Organisationen har vid förda förhandlingar godkänt samma förslag.

Lönenämnden vill påpeka, att befattningen i lönestaten bör upptagas under dess ursprungliga och riktiga benämning stadskassör.

Avsynare vid vattenverket (lönegrupp 30)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.867: —
„ slutlön „ 5.823: —

Styrelsen för tekniska verken har föreslagit, att befattningen inplaceras i 8. lönegraden, där begynnelselönen utgör 4.919 kronor samt slutlönen 6.265 kronor. 8. lönegraden svarar närmast mot 30. lönegruppen. Ifrågavarande befattning har nyinrättats på ordinarie stat genom stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1944. Befattningen föreslogs av styrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 oktober 1944 i 31. lönegruppen. Stadsfullmäktige beslöto emellertid inplacera befattningen i 30. lönegruppen. — Enligt uppgift från överingenjören vid tekniska verken besiktigar avsynaren alla nyinstallationer jämte servisledningar för vatten, avlopp och gas, förhandsgranskar alla framställningar från hälsovårdsnämnden beträffande WC-installationer samt anmälningsritningar för nyinstallationer och ändringar, ombesörjer registrering av ritningar och handlingar beträffande fastigheternas installationer, serviser m. m. och biträder i övrigt driftsingenjören med handläggning av frågor beträffande sanitära installationer. Såsom kvalifikationer för befattningshavaren erfordras lägre teknisk utbildning inom sanitetsfacket, fullständig kännedom om gällande föreskrifter för sanitära installationer samt ingående erfarenhet från utförande av sanitära installationer av alla slag.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har hemställt, att befattningen placeras i 9. lönegraden med en begynnelselön av 5.314 kronor och en slutlön av 6.807 kronor.

Lönenämnden har med hänsyn till vad verket uppgivit angående avsynarens arbetsuppgifter ansett sig böra föreslå befattningen i 9. lönegraden.

Förman för gaturenhållningen (lönegrupp 30)

Nuvarande begynnelselön: kronor 4.867: —
„ slutlön „ 5.823: —

Drätselkammaren har hemställt, att befattningen inplacerades i lönegrad 9 med en begynnelselön av kronor 5.314 och en slutlön av kronor 6.807.

Kammaren framhåller, att stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 november 1944 beslutat placera denna befattning i 30. lönegruppen. Drätselkammaren hade tidigare föreslagit 31. lönegruppen, där begynnelselönen är kronor 5.124 och slutlönen kronor 6.101: —. På av lönenämnden anförda skäl frånträdde drätselkammaren för att ej föregripa den pågående löneutredningen detta förslag och anslöt sig till lönenämndens hemställan, vilken även bifölls av stadsfullmäktige. Kammaren hänvisar emellertid till vad som av kammaren i skrivelse den 16 november 1944 till stadsfullmäktige (Stadsfullmäktiges handlingar nr 187) närmare anförts i ärendet.

Svenska Kommunalarbetarförbundet har hemställt, att befattningen placerades i 9. lönegraden.

Lönenämnden håller före, att nu ifrågavarande tjänst bör kunna jämställas med tjänsten som renhållningsförman under lantegendomsnämnden. Då sistnämnda befattning på skäl som ovan anförts föreslagits i 8. lönegraden, anser nämnden, att jämväl denna befattning bör erhålla samma placering.

Begynnelselönen i 8. lönegraden utgör 4.919 kronor och slutlönen 6.265 kronor. Detta lönenämndens förslag har godkänts av Kommunalarbetareförbundet.

Lönenämnden föreslår sålunda, att befattningen sättes i 8. lönegraden.

Kassör vid tekniska verken (lönegrupp 31)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.124: —
„ slutlön: „ 6.101: —

Styrelsen för tekniska verken hemställer, att denna befattning inplaceras i 9. lönegraden med en begynnelselön av 5.314 kronor och en slutlön av 6.807 kronor. Under erinran, att nuvarande innehavaren av kassörsbefattningen tjänstgör såsom kamrersassistent med ett härför utgående personligt lönetillägg å 1.179 kronor, motsvarande skillnaden mellan slutlönerna i 36. och 31. lönegrupperna, hemställer vidare styrelsen, att detta personliga lönetillägg avrundades till 1.200 kronor.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har påyrkat, att det nuvarande personliga lönetillägget inräknades i lönen samt att en särskild befattning som kamrersassistent inrättades å ordinarie stat i lönegrad 14, där begynnelselönen utgör kronor 7.993 och slutlönen kronor 9.772. Förbundet har vidare hemställt, att kassörsbefattningen skulle placeras i 10. lönegraden, där begynnelselönen utgör kronor 5.768 och slutlönen kronor 7.400.

Lönenämnden har efter övervägande av saken vad beträffar först yrkandet om att en ny tjänst såsom kamrersassistent i 14. lönegraden skulle inrättas, icke funnit sig kunna i detta sammanhang upptaga ett dylikt yrkande till prövning. Vidkommande därefter kassörstjänstens placering finner lönenämnden efter jämförelse med löneläget i städerna Norrköping, Gävle, Jönköping, Lund och Landskrona, vilka uppvisa en slutlön av i genomssnitt c:a 7 000 kronor, i likhet med verket, att befattningen ej torde böra sättas högre än i 9:e lönegraden. Nämnden vill dock med hänsyn till att slutlönen i sistnämnda lönegrad ligger ett par hundra kronor under genomsnittet föreslå, att det personliga lönetillägget för bestridande av assistenttjänsten höjes från 1.200 till 1.500 kronor.

Lönenämnden föreslår sålunda, att befattningen ifråga sättes i 9. lönegraden samt att till nuvarande kassören Wennberg skall, så länge han uppehåller förordnandet såsom kamrersassistent, utgå ett personligt lönetillägg å 1.500 kronor jämte dyrtidstillägg därå.

Detta förslag godkännes av Kommunaltjänstemannaförbundet.

1:ste hälsovårdsinspektör (lönegrupp 31)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.124: —
„ slutlön: „ 6.101: —

Hälsovårdsnämnden anför ifråga om denna befattning: ”Enligt tillgängliga jämförelsetal utgör medellönen för denna befattning (exkl. dyrtidstillägg) begynnelselön kronor 4.956 och slutlön kronor 6.343: —. Med hänsyn härtill är en ’inplacering när-

mast', d. v. s. 9. lönegraden, icke tillräcklig för att föra ifrågavarande befattning i nivå med gällande medellöner i andra städer utan härtill erfordras, att befattningen upptages i 10. lönegraden. Ehuru härigenom icke full motsvarighet erhålles, synes likväl befattningen såsom 1:ste hälsovårdsinspektör icke böra placeras högre än i sistnämnda lönegrad. Jämförelsevärdena omfatta nämligen så folkrika städer som Norrköping och Hälsingborg med hälsovårdskommissarie resp. hälsovårdsassistent i stället för 1:ste hälsovårdsinspektör samt Karlskrona, där hälsovårdsassistenten tillika är hälsovårdsnämndens sekreterare. De relativt höga jämförelsetalen för dessa städer äro helt visst betingade av dels den större arbetsbörda, som åvilar föreståndaren för hälsovårdsexpeditionerna därstädes och dels sannolikt även av de högre kompetenskrav, som där måste ställas på vederbörande. Hälsovårdsnämnden är dock icke enig härutinnan, i det att 2 ledamöter reserverade sig och förklarade sig anse, att 11. lönegraden borde ifrågakomma och att det personliga lönetillägget å 300 kronor för år till den nuvarande 1:ste hälsovårdsinspektören skulle borttagas".

Begynnelse- och slutlönerna i lönegrad 10 utgöra resp. 5.768 kronor och 7.400 kronor.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har yrkat, att befattningen placerades i 11. lönegraden, där begynnelselönen utgör 6.265 kronor och slutlönen 7.993 kronor.

Lönenämnden finner hälsovårdsnämndens förslag vara riktigt avvägt såväl med hänsyn till löneläget för motsvarande befattningar å andra håll som befattningens relativa placering i lönestaten. Nämnden finner dock, att det till nuvarande innehavaren av tjänsten utgående personliga lönetillägget å 300 kronor vid denna placering bör indragas. Nämnden föreslår sålunda med nämnda förbehåll 10. lönegraden.

Efter förhandlingar har organisationen förklarat sig godkänna nämndens förslag.

Ångbåtsbefälhavare (lönegrupp 31)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.124: —
„ slutlön: „ 6.101: —

Hamnstyrelsen har med hänsyn till det synnerligen påfrestande arbete, som särskilt vintertid åvilar denne befattningshavare, föreslagit, att befattningen bör bli föremål för en mindre uppflyttning och placeras i 10. lönegraden, där begynnelselönen utgör 5.768 kronor och slutlönen 7.400 kronor.

Svenska Kommunalarbetarförbundet har påyrkat, att befattningen inplacerades i samma lönegrad som den av styrelsen föreslagna.

Lönenämnden har efter övervägande av saken på de av hamnstyrelsen anförda skäl och efter förda förhandlingar ansett sig böra biträda hamnstyrelsens och organisationens hemställan.

Härigenom avses ej ändring i den till befattningshavaren utgående förmånen i form av gottgörelse för uniformshållning.

Brandmästare (lönegrupp 31)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.124: —
„ slutlön: „ 6.101: —

Brandstyrelsen hemställer, att befattningen med hänsyn till löneläget i andra städer erhåller placering 1 lönegrad över "inplacering närmast" eller sålunda i 10. lönegraden, där begynnelselönen utgör 5.768 kronor och slutlönen 7.400 kronor.

Svenska Kommunalarbetarförbundet har påyrkat, att befattningen ifråga finge inplaceras i lönegrad 11. med en begynnelselön av kronor 6.265 och en slutlön av kronor 7.993: —.

Lönenämnden har i ärendet förhandlat med förbundet angående lönesättningen av befattningen ifråga och har därvid icke ansett sig kunna medgiva, att befattningen placerades högre än vad av brandstyrelsen föreslagits. Enligt vad lönenämnden inhämtat uppgår genomsnittliga begynnelse- resp. slutlönerna i städerna Borås, Karlskrona, Jönköping, Uppsala, Eskilstuna och Linköping till 5.760 kronor och 7.110 kronor med en högsta begynnelselön i Borås av 6.397 kronor samt högsta slutlön i samma stad av 7.846 kronor och med en lägsta begynnelselön i Linköping av 5.364 kronor samt lägsta slutlön av kronor 6.724: —. Såsom dessa siffror utvisa, skulle befattningen vid inplacering i 10. lönegraden komma upp något över genomsnittet vid såväl begynnelselönen som slutlönen.

I den nu utgående förmånen av bostad om 2 rum och kök, samt beklädnadsförmånen föreslås ingen ändring.

Kranmaskinistförman (lönegrupp 31)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.124: —
„ slutlön: „ 6.101: —

Hamnstyrelsen hemställer, att befattningen insplacerades i 10. lönegraden eller en lönegrad högre än "inplacering närmast", därvid styrelsen framhåller, att befattningen synes böra likställas med befattningen såsom montörförman vid tekniska verken, då de med ifrågavarande befattningar förenade arbetsuppgifterna torde vara tämligen likvärdiga. Begynnelselönen i 10. lönegraden utgör kronor 5.768 och slutlönen kronor 7.400: —.

Sveriges Arbetsledarförbund har hemställt, att befattningen placerades i samma lönegrad som av hamnstyrelsen föreslagits.

Efter jämförelse med löneläget för motsvarande befattningar i ungefär jämbördiga hamnstäder har *Lönenämnden* emellertid icke ansett sig kunna medgiva högre inplacering än "närmast" eller i 9. lönegraden med en begynnelselön av kronor 5.314 samt en slutlön av 6.807 kronor.

Biträdande polisöverkonstapel (lönegrupp 31)
Kriminalkonstapel
Kanslikonstapel

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.124: —
„ slutlön: „ 6.101: —

Polisnämnden föreslår, att befattningarna med hänsyn till den lönereglering, poliskåren under förra året erhöll, inplaceras i lönegrad 8. Begynnelselönen i 8. lönegraden utgör 4.919 kronor och slutlönen 6.265 kronor. Med undantag för slutlönen är lönen i 8. lönegraden lägre än i nuvarande 31. lönegruppen. För att nuvarande befattningshavare ej skola få vidkännas löneminskning föreslår polisnämnden, att befattningarna antingen få behålla den nu utgående lönen intill dess de efter intjänade ålderstillägg kommit upp i slutlönen eller också att de för undvikande av löneminskning omedelbart erhålla erforderliga ålderstillägg i den nya löneplanen.

Svenska polisförbundet har hemställt, att befattningarna trots den nyligen företagna lönereglering en bleve inplacerade i lönegrad 9, där begynnelselönen utgör 5.314 kronor och slutlönen 6.807: — kronor. I andra hand hemställer förbundet, att nuvarande befattningshavare på samma sätt som i fråga om poliskonstaplar tilldelas ålderstillägg. Sålunda skulle de befattningshavare, som nu stå i 31:1 uppflyttas i 8:9, de i 31:II i 8:10 och de i 31:III i 8:11, medan befattningshavare i 31:IV likaledes skulle komma upp i 8:11. Tillika yrkas samma övergångsbestämmelse som ifråga om poliskonstaplarna.

Lönenämnden biträder polisnämndens åsikt, att befattningarna böra inplaceras i lönegrad 8. En inplacering i lönegrad 9. skulle medföra, att befattningshavarna vid slutlön finge en löneökning utöver vad som skett genom sista löneregleringen av c:a 700 kronor.

Av samma skäl, som lönenämnden anfört ifråga om poliskonstaplarna, kan lönenämnden ej heller tillstyrka Polisförbundets alternativa yrkande.

Merkostnaden för staden vid bifall till Polisförbundets första alternativ (inplacering i 9. lönegraden) och vid bifall till det andra alternativet med ålderstilläggen uppgå i första fallet till c:a 3.800 kronor och i det senare till c:a 1.600 kronor.

Lönenämnden får sålunda föreslå, att biträdande polisöverkonstapel, kriminalkonstapel och kanslikonstapel placeras i 8. lönegraden, varje särskild befattningshavare i den löneklass, som till ordningsföljden svarar mot den lönegrad, vari han inom 31. lönegruppen nu är placerad sålunda, att 31: I svarar mot 8: 8, 31: II mot 8: 9, 31: III mot 8: 10 och 31: IV mot 8: 11, samt att till *nu anställda* dylika befattningshavare i 31: I, 31: II och 31: III må utgå ett tillägg, svarande mot skillnaden mellan lönen i dessa lönegrader och resp. löneklasserna 8: 9, 8: 10 och 8: 11. Efter den 1 jan. 1945 såsom ordinarie anställda dylika befattningshavare skola utan något tillägg åtnjuta lön enligt 8: 8.

Lönenämnden avser ej någon ändring i de till dessa befattningshavare utgående beklädnadsförmånerna.

Polisförbundet har förklarat sig ej kunna godkänna lönenämndens förslag utan vid förhandlingar förbehållit sig att i särskild skrivelse få framföra sina yrkanden. Skrivelsen bifogas detta betänkande som särskild bilaga.

Arbetsförman vid elverket (lönegrupp 31)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.124: —
„ slutlön: „ 6.101: —

Styrelsen för tekniska verken hemställer, att ifrågavarande befattning placeras i 9. lönegraden med en begynnelselön av 5.314 kronor och en slutlön av 6.807 kronor. — Befattningen är genom stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1944 nyinrättad å ordinarie stat och inplacerad i 31. lönegruppen i den nuvarande löneplanen.

Arbetsförmannen vid elverket biträder montörförmannen och inträder som ersättare för denne. Han har särskilt till uppgift att sköta underhåll och nyutbyggnader för luftledningsnätet samt i förekommande fall reparationer och nyanläggningar för jordkabelnätet. Hans arbetsstyrka utgör 5 à 10 man. Såsom kvalifikationer för befattningen erfordras ingående erfarenhet i byggnad och koppling av elektriska distributionsledningar, kännedom om gällande föreskrifter för elektriska arbeten och förmåga som arbetsledare.

Lönenämnden får med biträdande av styrelsens förslag föreslå, att arbetsförmannen

vid elverket placeras i 9. lönegraden. Han kommer därvid en lönegrad under montörförmannen, vilket måste anses riktigt i betraktande av vad ovan anförts angående arbetsuppgifterna.

Driftsförman vid gasverket (lönegrupp 31)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.124: —
„ slutlön: „ 6.101: —

Styrelsen för tekniska verken hemställer, att denna befattning inplaceras i 9. lönegraden med en begynnelselön av 5.314 kronor och en slutlön av 6.807 kronor. Befattningen är nyinrättad på ordinarie stat genom stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1944 samt inplacerad i 31. lönegruppen.

Sveriges Arbetsledarförbund har likaledes påyrkat befattningens inplacering i 9. lönegraden.

Lönenämnden får med biträdande av styrelsens förslag föreslå, att befattningen sättes i 9. lönegraden, vilket innebär inplacering i den närmast mot 31. lönegruppen svarande lönegraden.

Gatuförman vid drätselkammaren (lönegrupp 31)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.124: —
„ slutlön: „ 6.101: —

Drätselkammaren hemställer, att ifrågavarande befattning, vilken på grund av stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1944 placerades i 31. lönegruppen, vid inplacering i den nya löneplanen erhåller lön efter 10. lönegraden.

Drätselkammaren erinrar om att kammaren uti skrivelse den 14 september 1944 på anförda skäl hemställt, att befattningen placerades i 34. lönegruppen ävensom att befattningen jämte befattningen som förman för gaturenhållningen trätt i stället för den nuvarande i 28. lönegruppen upptagna befattningen såsom arbetsförman vid drätselkammaren. På av lönenämnden i ärendet anförda skäl tillstyrkte drätselkammaren emellertid i dåvarande läge, för att ej föregripa den pågående löneutredningen, lönenämndens i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 november 1944 framförda förslag, att befattningen tills vidare placerades i lönegrupp 31. Detta blev även stadsfullmäktiges beslut. Drätselkammaren vill i detta sammanhang ånyo understryka vad kammaren i sin skrivelse till stadsfullmäktige den 16 november 1944 anfört därom, att drätselkammaren med hänsyn till svårigheten att i längden erhålla fullgod arbetskraft ansåge nödvändigt, att ifrågavarande befattningshavare vid inplacering i den nya löneplanen erhölle löner, motsvarande de av drätselkammaren tidigare föreslagna. Drätselkammaren hänvisar härutinnan till stadsfullmäktiges handlingar nr 187 för år 1944. Då emellertid slutlönen i lönegrad 10, bortsett från dyrtidstillägg, med c:a 380 kronor överstiger slutlönen i 34. lönegruppen, ehuru begynnelselönen i samma lönegrad med c:a 100 kronor understiger begynnelselönen i 34. lönegruppen, anser drätselkammaren, att tjänsten bör kunna placeras i sistnämnda lönegrad.

Begynnelselönen i lönegrad 10 utgör 5.768 kronor och slutlönen 7.400 kronor.

Sveriges Arbetsledareförbund har hemställt, att befattningen inplacerades i lönegrad 10.

Lönenämnden har efter förnyat övervägande med hänsyn till de kvalifikationer, som erfordras för dessa befattningshavare, på av drätselkammaren anförda skäl ansett sig böra biträda kammarens förslag.

Biträdande kriminalöverkonstapel (lönegrupp 32)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.380: —
„ slutlön: „ 6.379: —

Polisnämnden föreslår, att biträdande kriminalöverkonstapelbefattningen inplaceras i 9. lönegraden, där begynnelselönen utgör 5.314 kronor och slutlönen 6.807 kronor. Då 9. lönegraden i lägsta löneklassen 9 har lägre lön än nuvarande 32: I, föreslår polisnämnden samma arrangemang som för poliskonstapel, bitr. polisöverkonstapel, kriminalkonstapel och kanslikonstapel.

Svenska Polisförbundet hemställer, att befattningen erhåller "inplacering närmast" i 10. lönegraden med en begynnelselön av kronor 5.768 och en slutlön av kronor 7.400 samt att titeln ändras till polisöverkonstapel, enär befattningarna vore jämställda. Då enligt vad lönenämnden inhämtat befattningshavarnas utbildning är densamma som för polisöverkonstapel och kriminalöverkonstapel samt även i övrigt tjänstgöringsåliggandena i huvudsak äro likvärdiga med dem, som utföras av polisöverkonstapeln, har nämnden ansett sig böra biträda polisförbundets förslag, dock att tjänsten liksom hittills bör benämnas biträdande kriminalöverkonstapel.

Nämnden föreslår sålunda att befattningen placeras i 10. lönegraden.

Rörnätsförman
Montörförman vid elektricitetsverket (lönegrupp 32)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.380: —
„ slutlön: „ 6.379: —

Styrelsen för tekniska verken hemställer, att ifrågavarande befattningar inplaceras i lönegrad 10 med en begynnelselön av kronor 5.768 och en slutlön av kronor 7.400.

Styrelsen uppger beträffande ifrågavarande befattningshavare: Rörnätsförmannen vid vattenverket igångsätter vatten- och gasverkets samtliga reparationsarbeten beträffande rörnätet samt övervakar och ombesörjer underhållsarbetena på rörnätet och pumpstationen. Därjämte handhar han tillsynen av verkets bilar och övervakar dessas reparationer och underhåll. I egenskap av ersättare för schaktmästaren deltager han i ledningen av nyanläggningsarbetena, då denne icke själv tjänstgör eller då så många nyanläggningsarbeten äro i gång, att schaktmästaren ej själv hinner utöva arbetsledningen för dessa. Såsom kvalifikationer för befattningen erfordras långvarig erfarenhet av reparationsarbeten å rörnätet och pumpstationen, ingående kännedom om rörnätets byggnad, vana vid arbetsledning, förmåga att snabbt och effektivt igångsätta och utföra reparationer och förmåga att på ett smidigt sätt bemöta och betjäna allmänheten vid de friktioner, som måste uppstå vid fel och avstängningar å rörnätet.

Montörförmannen leder reparations- och underhållsarbeten och i viss utsträckning även nyanläggningsarbeten för elverkets ledningsnät och transformatorstationen samt utför i övrigt arbeten närmast motsvarande vad som angivits beträffande rörnätsförmannen. För befattningshavaren erfordras ingående erfarenhet beträffande lednings-, reparations- och nybyggnadsarbeten på distributionsnätet och transformatorstationen, ingående kännedom om distributionsanläggningarnas utförande,. dimensionering och koppling samt om gällande förordningar för elektriska arbetens utförande, vana vid arbetsledning samt förmåga att snabbt och effektivt igångsätta och utföra reparationer.

Sveriges Arbetsledarförbund hemställer, att befattningshavarna placeras i lönegrad 10 eller samma som av styrelsen för verken föreslagits. Kommunaltjänstemannaförbundet har samma yrkande.

Lönenämnden vill erinra om att lönen för befattningshavarna fastställdes så sent som vid stadsfullmäktiges sammanträde den 30 november 1944 då befattningarna uppflyttades från 29. till 32. lönegruppen. Med hänsyn till befattningshavarnas ansvarsfulla arbetsuppgifter biträder lönenämnden verksstyrelsens förslag.

Vägtekniker
Byggnadstekniker (lönegrupp 32)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.380: —
„ slutlön „ 6.379: —

Drätselkammaren har föreslagit, att ifrågavarande befattningshavare skulle inplaceras i 11. lönegraden eller sålunda i samma lönegrad som mätningstekniker, med vilken befattningarna närmast kunna jämföras. Begynnelselönen i 11. lönegruppen utgör 6.265 kronor och slutlönen 7.993 kronor.

Lönenämnden får under erinran, att befattningarna genom stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1944 nyinrättades från och med den 1 januari 1945 och därvid preliminärt placerades i lönegrupp 32, biträda drätselkammarens förslag.

Kommunaltjänstemannaförbundet, med vilket lönenämnden förhandlat angående dessa befattningar, har godkänt lönenämndens förslag.

Byggnadsförman (lönegrupp 32)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.380: —
„ slutlön „ 6.379: —

Drätselkammaren föreslår, att denna befattning inplaceras i lönegrad 10 med en begynnelselön av 5.768 kronor och en slutlön av 7.400 kronor. Befattningen har nyinrättats å ordinarie stat genom stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1944 och placerats i 32. lönegruppen. Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 september 1944 tidigare föreslagit befattningen i 34. lönegruppen men på framställning av löne- och avtalsnämnden uttalade drätselkammaren i skrivelse den 16 november 1944 sin anslutning till lönenämndens förslag i dåvarande läge för att icke förrycka arbetet med den pågående löneutredningen, men framhöll drätselkammaren, att kammaren ansåge nödvändigt, att ifrågavarande befattningshavare genom inplacering i den nya löneplanen erhölle lön motsvarande av drätselkammaren tidigare föreslagna. 10. lönegraden innebär något högre lön än 34. lönegruppen med undantag för begynnelselönen, vilken ligger ungefär 100 kronor lägre.

Sveriges Arbetsledarförbund har hemställt, att befattningen placerades i 10. lönegraden.

Lönenämnden, som anser, att befattningen bör erhålla samma löneplacering som gatuförman och arbetsförman vid drätselkammaren, biträder drätselkammarens förslag.

Polisöverkonstapel (lönegrupp 33)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.636: —
„ slutlön: „ 6.657: —

Polisnämnden har föreslagit tjänstens inplacering i lönegrad 9. med en begynnelselön av 5.314 kronor samt en slutlön av 6.807 kronor. Då lönen i löneklasserna 9, 10 och 11 inom lönegraden äro lägre än lönen i 33: I, 33: II och 33: III samt först slutlönen i 12. löneklassen överstiger lönen i 33: IV, föreslår polisnämnden samma anordning som beträffande poliskonstapel, polisöverkonstapel, kriminalkonstapel och kanslikonstapel.

Svenska Polisförbundet hemställer, att befattningen inplaceras i lönegrad 10 med en begynnelselön av 5.768 kronor och en slutlön av 7.400 kronor.

Lönenämnden har efter jämförelse med utgående avlöningsförmåner i övriga städer och med hänsyn till att polisöverkonstapeln icke bör sättas lägre än 1:ste hälsovårdsinspektör i lönehänseende funnit sig kunna efter förhandlingar böra biträda organisationens hemställan, varför tjänsten sålunda föreslås inplaceras i 10. lönegraden.

Härmed avser lönenämnden ej att föreslå någon ändring i den utgående beklädnadsförmånen.

Barnavårdsföreståndare (lönegrupp 34)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.892: —
„ slutlön: „ 6.935: —

Barnavårdsnämnden hemställer, att denna befattning inplaceras i lönegrad 11, där begynnelselönen utgör 6.265 kronor och slutlönen 7.993 kronor.

Lönenämnden, som erfarit, att man inom socialvården är betänkt på att i sinom tid framlägga förslag angående inrättande av en gemensam socialvårdsbyrå för fattig- och barnavården, har ej ansett lämpligt, att befattningen i nuvarande läge och i avbidan på eventuell omorganisation placeras högre än i 10. lönegraden. Då nuvarande befattningshavaren åtnjuter slutlön i 34. lönegruppen, kommer han därigenom att erhålla en löneökning av c:a 465 kronor. Slutlönen i 10. lönegraden 7.400 kronor stämmer väl överens med genomsnittliga slutlönen i städerna Hälsingborg, Gävle, Eskilstuna, Jönköping, Linköping, Karlskrona och Kalmar, som är c:a 7.500 kronor.

Kommunaltjänstemannaförbundet, med vilket lönenämnden förhandlat i ärendet, har godkänt lönenämndens förslag.

Stadsbokhållare (lönegrupp 34)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.892: —
„ slutlön: „ 6.935: —

Drätselkammaren föreslår, att befattningen inplaceras i 11. lönegraden, vilken närmast svarar mot nuvarande 34. lönegruppen. Begynnelselönen och slutlönen i 11. lönegraden, utgörande resp. 6.265 kronor och 7.993 kronor stämma väl överens med genomsnittliga begynnelse- och slutlönerna i Hälsingborg, Gävle, Eskilstuna, Uppsala, Jönköping, Borås, Linköping och Lund, vilka utgöra resp. c:a 6.000 kronor och 7.410 kronor.

Kommunaltjänstemannaförbundet har hemställt, att befattningen placerades i 14. lönegraden med en begynnelselön av 7.993 kronor och en slutlön av 9.772 kronor, därvid emellertid den till befattningshavaren nu utgående nöjesskatteprovisionen skulle inräknas i lönen.

Lönenämnden har inhämtat, att nämnda provision utgör c:a 1.000 kronor om året. Enligt drätselkammarens beslut den 10 februari 1938 äger befattningshavaren såsom ersättning för utövande av den s. k. inre nöjesskattekontrollen uppbära ½ % å inlevererad nöjesskatt från biografer och 1 % å inbetald nöjesskatt för övriga tillställningar. Den inre nöjesskattekontrollen innebär förande av förteckningar över tillställningar, vid vilka nöjesskatt kan tänkas skola utgå, samt övervakande av att skatten kommer stadskassan tillgodo, granskande av inkomna deklarationer, infordrande från fasta nöjesställen av bestyrkta redovisningar till nöjesanordningar ävensom företagande av alla sådana undersökningar, som erfarenhetsmässigt för ändamålet kunna anses lämpade. Kontrollanten har vidare att öva tillsyn över att biljetter eller block, som av drätselkammarens kassakontor utlämnas eller kontrollstämplas, bliva före utlämnandet vederbörligen noterade och av mottagaren kvitterade ävensom att till kassakontoret inreverserade biljetter (block) och kontanta medel motsvara värdet av de utlämnade eller kontrollstämplade. Kontrollanten skall vidare vid besök å nöjesplatserna göra sig underkunnig om att biljettförsäljning och avgiftsupptagning samt förekommande kassaredovisning sker på effektivast möjliga sätt.

Lönenämnden anser, att ifrågavarande provision bör indragas och i stället ersättning därför inarbetas i lönen. Under sådana förhållanden, anser nämnden att befattningen bör placeras i 12. lönegraden, där begynnelselönen utgör 6.807 kronor samt slutlönen 8.586 kronor.

Nämndens förslag har godkänts av vederbörande befattningshavareorganisation.

Kriminalöverkonstapel (lönegrupp 34)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.892: —
„ slutlön: „ 6.935: —

Polisnämnden föreslår, att kriminalöverkonstapel inplaceras i 10. lönegraden, där begynnelselönen utgör 5.768 kronor och slutlönen 7.400 kronor. Till undvikande av löneminskning för nuvarande befattningshavare föreslår nämnden samma anordning som beträffande poliskonstaplar, bitr. polisöverkonstaplar, kriminalkonstapel och kanslikonstapel.

Svenska Polisförbundet hemställer, att befattningen placeras i 11. lönegraden med en begynnelselön av 6.265 kronor och en slutlön av 7.993 kronor.

Lönenämnden har inhämtat, att genomsnittliga slutlönen för överkonstaplar i städerna Borås, Halmstad, Jönköping, Kalmar, Karlskrona, Karlstad, Kristianstad, Landskrona, Linköping och Örebro (i sistnämnda stad de vid löneregleringen av lönenämnden därstädes föreslagna) utgör c:a 7.425 kronor. Slutlönen i 11. lönegraden överstiger visserligen genomsnittet med c:a 570 kronor. Lönenämnden finner likväl

denna placering vara väl motiverad med hänsyn till att kriminalöverkonstapel här i staden har arbetsåligganden, som närmast svara mot en kriminalkommissaries i andra städer ävensom till att förstnämnda tjänst i allmänhet är placerad någon grad högre än vanlig polisöverkonstapel. Det kan anmärkas, att enligt föreliggande förslag till polisväsendets förstatligande överkonstapel i Västerås skulle placeras i A 15 i statens avlöningsreglemente, innebärande en slutlön å cirka 8.200 kronor.

Kriminalöverkonstapel föreslås sålunda inplacerad i 11. lönegraden utan att ändring därigenom sker i den till befattningshavaren utgående beklädnadsförmånen i form av slitningsersättning.

Mätningstekniker (lönegrupp 34)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.892: —
„ slutlön: „ 6.935: —

Byggnadsnämnden föreslår, att befattningen placeras i 11. lönegraden med en begynnelselön av 6.265 kronor och en slutlön av 7.993 kronor. 11. lönegraden motsvarar närmast den nuvarande 34. lönegruppen.

Efter jämförelse med löneläget i andra jämförbara städer har *lönenämnden* funnit, att den förslagna placeringen för befattningshavare i Västerås är synnerligen gynnsam. Med hänsyn härtill och då lönereglering av tjänsten skett i maj månad föregående år, biträder lönenämnden byggnadsnämndens förslag.

Schaktmästare vid vattenverket (lönegrupp 34)

Nuvarande begynnelselön: kronor 5.892: —
„ slutlön „ 6.935: —

Styrelsen för tekniska verken har hemställt, att befattningen placeras i 11. lönegraden, där begynnelselönen utgör 6.265 kronor och slutlönen 7.993 kronor.

Sveriges Arbetsledarförbund har likaledes hemställt, att befattningen inplaceras i 11 lönegraden.

Lönenämnden får under erinran, att ifrågavarande befattning nyinrättades å ordinarie stat genom stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1944 och då placerades i 34. lönegruppen, vilken närmast motsvarar 11. lönegraden, meddela följande angående befattningshavarens arbetsuppgifter. Schaktmästaren utövar den direkta arbetsledningen vid samtliga vattenverkets nyanläggningar, omfattande en arbetsstyrka av i genomsnitt ett 50-tal man. Han utövar daglig tillsyn över arbetets gång å arbetsplatserna, kontrollerar arbetstiden, ombesörjer ackordssättningen, övervakar transport av materiel och schaktmassor och kontrollerar att materielen är i behörigt skick. Han verkställer vidare avvägningar och uppmätningar, övervakar att anläggningarna utföras efter uppgjorda ritningar och beskrivningar samt biträder driftsingenjören med arbetsstudier. För befattningen fordras såsom kvalifikationer examen från lägre teknisk läroanstalt eller fackskola inom väg- och vattenbyggnadsfacket samt flerårig erfarenhet som arbetsledare för ifrågavarande arbeten.

Lönenämnden biträder styrelsens för tekniska verken förslag och föreslår sålunda, att befattningen placeras i 11. lönegraden.

Lantbruksinspektor (lönegrupp 35)

Nuvarande begynnelselön: kronor 6.148: —
„ slutlön: „ 7.213: —

Lantegendomsnämnden hemställer, att befattningen inplaceras i lönegrad 12, där begynnelselönen utgör 6.807 kronor och slutlönen 8.586 kronor. Lantegendomsnämnden motiverar framställningen med inspektorens höga utbildning (agronomexamen) samt med hänsyn till att levnadskostnaderna i staden äro högre än på landet. Nämnden har därvid jämfört med avlöningsförhållandena på landsbygden.

Lönenämnden har efter övervägande av denna fråga med hänsyn till att stadsfullmäktige genom beslut den 30 november 1944 på lantegendomsnämndens egen framställning uppflyttat tjänsten från 33. till 35. lönegruppen i den nuvarande löneplanen och då befattningshavaren genom inplacering i 11. lönegraden utöver den sålunda av stadsfullmäktige beslutade löneökningen ändock skulle komma att erhålla ytterligare löneökning av 780 kronor i slutlön, icke ansett sig nu kunna förorda någon ytterligare uppflyttning. Nämnden föreslår därför, att befattningen placeras in i 11. lönegraden.

Verkmästare vid drätselkammaren (lönegrupp 35)

Nuvarande begynnelselön: kronor 6.148: —
„ slutlön: „ 7.213: —

Drätselkammaren har föreslagit, att denna befattning skulle inplaceras i 12. lönegraden med en begynnelselön av 6.807 kronor samt en slutlön av 8.586 kronor. Drätselkammaren erinrar därvid om sitt uttalande i drätselkammarens skrivelse till stadsfullmäktige den 16 november 1944 (stadsfullmäktiges handlingar nr 187).

Drätselkammaren framhöll i denna skrivelse, att kammaren med hänsyn till svårigheten att i längden erhålla fullgod arbetskraft ansåg nödvändigt, att ifrågavarande befattningshavare genom inplacering i den nya löneplanen erhölle lön motsvarande av drätselkammaren tidigare föreslagna, ehuru kammaren då med hänsyn till av lönenämnden anförda skäl och för att ej föregripa den pågående löneutredningen icke vidhållit sitt tidigare förslag att placera in tjänsten i 37. lönegruppen, där begynnelselönen utgör kronor 6.734 och slutlönen kronor 7.865.

12. lönegraden motsvarar närmast nuvarande 37. lönegruppen.

Sveriges Arbetsledarförbund har tidigare hemställt, att verkmästarebefattningen skulle inplaceras i lönegrupp 37.

Vid förhandlingar med lönenämnden har förbundet emellertid förklarat sig tillfreds med att tjänsten inplacerades i 11. lönegraden, där begynnelselönen är 6.265 kronor och slutlönen 7.993 kronor, enär slutlönen i 11. lönegraden överstiger 37. lönegruppens slutlön med 128 kronor.

Förbundet har dock hemställt, att nuvarande befattningshavaren, som innehar ett ålderstillägg, omedelbart kommer i åtnjutande av ytterligare ett dylikt tillägg.

Lönenämnden har med hänsyn till den inställning organisationen sålunda intagit och då begynnelse- och slutlönerna i 11. lönegraden, resp. kronor 6.265 och 7.993 avsevärt överstiga genomsnittliga begynnelse- och slutlönerna för städerna Hälsingborg, Örebro, Gävle, Eskilstuna, Karlstad, Karlskrona, Halmstad och Borås, vilka utgöra resp. c:a kronor 5.800 och 7.200, icke ansett sig kunna tillstyrka, att

befattningen placeras högre än i 11. lönegraden. Emellertid är lönenämnden villig att taga under omprövning frågan om ett ytterligare ålderstillägg till den nuvarande befattningshavaren.

Installationsingenjör (ej intagen i nuvarande lönestat)

Styrelsen för tekniska verken hemställde genom skrivelse den 29 augusti 1944 till stadsfullmäktige, att fullmäktige ville besluta om inrättande å ordinarie stat (från den 1 januari 1945) av en befattning såsom installationsingenjör vid elverket med placering i 36. lönegruppen i den nuvarande löneplanen.

Lönenämnden föreslog på anförda skäl i skrivelse den 7 november 1944, att befattningen i avbidan å pågående lönereglering preliminärt inplacerades endast i 33. lönegruppen. Stadsfullmäktige beslöto den 30 november 1944 återremittera ärendet till lönenämnden för förnyad utredning.

Sedermera har styrelsen för tekniska verken i samband med yttrande över den nya löneplanen föreslagit, att befattningen inplacerades i 11. lönegraden med en begynnelselön av 6.265 kronor och en slutlön av 7.993 kronor. Motsvarande löner i 36. lönegruppen utgöra resp. 6.441 och 7.539 kronor.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har hemställt, att befattningen sattes in i lönegrad 13, med en begynnelselön av 7.400 kronor och en slutlön av 9.179 kronor.

Lönenämnden har inhämtat, att installationsingenjören bland annat ombesörjer besiktning över abonnentinstallationer, granskning av ritningar över alla nyanläggningar för såväl högspänning som lågspänning, kontroll av mätaranordningar, rådgivning beträffande val av taxor och därför lämpade mätare, granskning av alla servisanmälningar samt teknisk kontroll i övrigt av mätarnas och mätaranordningarnas funktion. Vidare projekterar och övervakar han olika installationer samt tjänstgör såsom ställföreträdare för driftsingenjören. Av befattningshavaren erfordras minst examen från tekniskt gymnasium i elektrotekniska facket eller motsvarande elektroteknisk fackskola jämte flerårig praktisk erfarenhet.

Med hänsyn till ifrågavarande befattningshavares arbetsuppgifter och ansvar samt de kvalifikationer, som av honom erfordras, har lönenämnden kommit till den uppfattningen, att befattningshavaren icke rimligen bör sättas lägre än vad styrelsen föreslagit.

Lönenämnden föreslår sålunda, att från och med den 1 januari 1945 inrättas en befattning å ordinarie stat såsom installationsingenjör vid elverket med placering i lönegrad 11 av den nya löneplanen samt att styrelsen för tekniska verken bemyndigas att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga. Detta förslag i vad avser löneplacering har godkänts av Kommunaltjänstemannaförbundet. Nämnden har utfäst sig att pröva frågan ang. ålderstillägg till befattningshavarna.

Föreståndare för ålderdomshemmet (lönegrupp 37)

Nuvarande begynnelselön: kronor 6.734: —
„ slutlön „ 7.865: —

Fattigvårdsstyrelsen har hemställt, att befattningshavaren inplacerades i lönegrad 13 med en begynnelselön av 7.400 kronor och en slutlön av 9.179 kronor. Fattigvårdsstyrelsen har anfört såsom motivering härför, att befattningen av styrelsen tidi-

gare föreslagits i 39 lönegruppen och att med hänsyn till befattningshavarens ansvar en inplacering i 13. lönegraden, vilken närmast svarar mot 39. lönegruppen, därför vore motiverad.

Kommunaltjänstemannaförbundet hemställer, att tjänsten inplacerades i 14. lönegraden, där begynnelselönen utgör kronor 7.993 och slutlönen kronor 9.772.

Enligt vad lönenämnden inhämtat utgöra genomsnittliga begynnelse- och slutlönerna för motsvarande befattning i Hälsingborg, Örebro, Borås, Linköping, Eskilstuna, Gävle, Uppsala och Jönköping resp. kronor 7.380 och kronor 8.900. Med anledning härav och med hänsyn till vad fattigvårdsstyrelsen anfört vill lönenämnden förorda, att befattningen inplaceras i 13. lönegraden.

Lönenämnden erinrar om att med befattningen nu är förenad förmånen av fri bostad om 3 rum och kök med värme. Värdet av bostad avdrages lönen med av stadsfullmäktige fastställt belopp. Någon ändring häri föreslås ej.

Fastighetsförvaltare (lönegrupp 37)

Nuvarande begynnelselön: kronor 6.734: —
„ slutlön: „ 7.865: —

Drätselkammaren föreslår, att befattningen inplaceras "närmast" i 12. lönegraden, där begynnelselönen är 6.807 kronor och slutlönen 8.586 kronor.

Kommunaltjänstemannaförbundet har hemställt, att befattningen inplaceras i lönegrad 13 med en begynnelselön av kronor 7.400 och en slutlön av kronor 9.179: —.

Lönenämnden vill erinra om att befattningen inrättades genom stadsfullmäktiges beslut den 25 november 1943, då lönen bestämdes för samma befattning. Till följd härav och då redan "inplacering närmast" innebär en löneförhöjning vid slutlön av 721 kronor, har lönenämnden icke ansett sig böra förorda högre inplacering än den av drätselkammaren föreslagna, vilken placering lönenämnden finner vara riktigt avvägd.

Organisationen har efter förhandlingar godkänt lönenämndens förslag.

Tekniskt biträde å stadsingenjörskontoret
Tekniskt biträde å stadsarkitektkontoret (lönegrupp 37)
1:ste mätningstekniker

Nuvarande begynnelselön: kronor 6.734: —
„ slutlön: „ 7.865: —

Byggnadsnämnden har föreslagit samtliga ifrågavarande befattningars inplacering i lönegrad 12, där begynnelselönen utgör 6.807 kronor och slutlönen 8.586 kronor.

Lönenämnden vill erinra, att ifrågavarande befattningar senast lönereglerades genom stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1944, då befattningarna uppflyttades i 37. lönegruppen. En jämförelse med lönenivån i andra städer ger vid handen, att annan inplacering än i den närmast mot 37. lönegruppen svarande 12. lönegraden icke är motiverad.

På grund härav biträder lönenämnden byggnadsnämndens förslag.

Stadsplanetekniker (lönegrupp 37)

Nuvarande begynnelselön: kronor 6.734: —
„ slutlön: „ 7.865: —

Byggnadsnämnden hemställer, att befattningen inplaceras i 12. lönegraden. vilken närmast motsvarar 37. lönegruppen. Begynnelselön i 12. lönegraden utgör kronor 6.807 och slutlön kronor 8.586.

Lönenämnden vill erinra om att befattningen nyinrättades på ordinarie stat genom stadsfullmäktiges beslut den 26 oktober 1944, därvid befattningen inplacerades i nuvarande 37 lönegruppen. Med hänsyn härtill får lönenämnden biträda byggnadsnämndens förslag.

Stadsträdgårdsmästare (lönegrupp 38)

Nuvarande begynnelselön: kronor 7.027: —
„ slutlön: „ 8.191: —

Planteringsnämnden har hemställt, att befattningen inplacerades i 16. lönegraden med en begynnelselön av 9.179 kronor och en slutlön av 10.958 kronor.

Planteringsnämnden erinrar om att nämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 oktober 1944 närmare motiverat den begärda löneförhöjningen för stadsträdgårdsmästaren. Av denna skrivelse framgår, att stadsträdgårdsmästaretjänsten i staden redan nu i viss mån skiftat karaktär samt att befattningshavarens arbetsuppgifter och ansvar vid en blivande omorganisation av planteringsnämndens verksamhet i ännu högre grad komme att ökas.

Lönenämnden har inhämtat, att medellönen för 9 städer utgör i begynnelselön c:a 7.760 kronor och vid slutlön c:a 9.400 kronor. Jämförelsen omfattar städerna Hälsingborg, Örebro, Borås, Gävle, Eskilstuna, Uppsala, Jönköping, Karlskrona och Lund. Under sådana förhållanden anser sig emellertid lönenämnden för närvarande icke kunna förorda att tjänsten placeras högre än i 14. lönegraden med begynnelselön av 7.993 kronor och slutlön av 9.772 kronor. Befattningen erhåller då samma placering som stadsfogde, II. stadsläkare och poliskommissarie.

Vice brandchef (lönegrupp 38)

Nuvarande begynnelselön: kronor 7.027: —
„ slutlön: „ 8.191: —

Brandstyrelsen förordar, att befattningen inplaceras ”närmast” i lönegrad 13, som har en begynnelselön av kronor 7.400 och en slutlön av kronor 9.179.

Vid jämförelse med motsvarande befattningar i Borås, Linköping, Eskilstuna, Uppsala, Gävle, Jönköping och Karlskrona framgår, att medeltalet av begynnelse- och slutlönerna utgör c:a 7.400 kronor och c:a 9.000 kronor.

Lönenämnden finner därför brandstyrelsens förslag med hänsyn till löneläget i andra städer vara riktigt avvägt och föreslår sålunda tjänstens inplacering i lönegrad 13. Nämnden avser ej härigenom någon ändring i de till befattningshavaren för närvarande utgående bostads- och beklädnadsförmånerna.

Byggnadsinspektör (lönegrupp 39)

Nuvarande begynnelselön: kronor 7.320: —
„ slutlön: „ 8.516: —

Byggnadsnämnden föreslår, att befattningen placeras in "närmast" eller i 13. lönegraden med en begynnelselön av kronor 7.400 och en slutlön av kronor 9.179.

Lönenämnden får med erinran, att befattningen blivit inrättad genom stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1944 och då placerad i lönegrupp 39 tillstyrka bifall till byggnadsnämndens förslag.

Stadsfogde (lönegrupp 41)

Nuvarande begynnelselön: kronor 7.978: —
„ slutlön: „ 9.252: —

Magistraten har beträffande stadsfogdetjänsten föreslagit "inplacering närmast" i lönegrad 14, där begynnelselönen utgör 7.993 kronor och slutlönen 9.772 kronor.

Magistraten meddelar, att stadsfogden hemställt, att han, som jämte lönen uppbär sportler, måtte garanteras en minimiinkomst. Magistraten anser för sin del, att en omreglering av stadsfogdens löneförmåner så snart som möjligt bör genomföras, därvid sportlerna böra indragas till staden och den fasta lönen höjas, vilket dock icke torde kunna genomföras så länge sportelinkomsterna äro av den storlek som för närvarande. Magistraten anser sig icke kunna förorda att nu garantera någon minimiinkomst.

Stadsfogden har vidare hemställt, att vid beräkning av pensionsförmånerna pensionsunderlaget måtte höjas.

Lönenämnden biträder magistratens förslag angående stadsfogdetjänstens inplacering i lönegrad 14.

Nämnden ansluter sig även i övrigt till den mening magistraten uttalat angående indragande av sportelinkomsterna och omreglering av löneförmånerna. Med en dylik omreglering torde dock enligt lönenämndens mening böra tills vidare anstå i avbidan på genomförande av uppbördsreformen och på en därav föranledd eventuell omorganisation av stadsfogdekontoret. För närvarande avstår stadsfogden av sportlerna årligen 8.507 kronor. Lönenämnden ämnar framdeles med stadsfogden upptaga förhandlingar angående ev. avstående av sportler i ökad omfattning, detta med hänsyn till de senaste årens kraftiga stigning i sportelinkomsterna.

Då lönenämnden har för avsikt att i annat sammanhang företaga en översyn av jämväl pensionsreglementet, får nämnden anledning återkomma till stadsfogdens yrkande i denna del.

II. stadsläkare (lönegrupp 41)

Nuvarande begynnelselön: kronor 7.978: —
„ slutlön: „ 9.252: —

Hälsovårdsnämnden förordar inplacering "närmast" i 14. lönegraden, i följd varav sålunda löneförmånerna för befattningen skulle utgå med en begynnelselön av kronor 7.993 och en slutlön av kronor 9.772.

Lönenämnden finner sig böra biträda hälsovårdsnämndens förslag.

Sveriges Läkareförbund har under hand förklarat sig godkänna denna inplacering men förbehållit sig rätt att längre fram återkomma med begäran om förhandlingar angående tjänstens löne- och arbetsförhållanden.

Lönenämnden erinrar i detta sammanhang om att förhandlingar beträffande tjänsten tidigare begärts men förklarats vilande i avbidan å resultatet av centrala förhandlingar i Svenska Stadsförbundets regi. För närvarande är som bekant platsen vakant och upprätthålles av vikarie.

Poliskommissarie (lönegrupp 41)

Nuvarande begynnelselön: kronor 7.978: —
„ slutlön: „ 9.252: —

Polisnämnden föreslår, att tjänsten inplaceras i den mot lönegrupp 41 närmast svarande lönegrad 14, där begynnelselönen utgör 7.993 kronor samt slutlönen 9.772 kronor.

Lönenämnden finner med hänsyn till rådande löneläge icke skäl att förorda annan inplacering än polisnämnden föreslagit.

Svenska polisförbundet har efter förhandlingar godkänt lönenämndens förslag.

Avlöningen skall även efter denna inplacering liksom hittills innefatta gottgörelse för uniformshållning.

Driftsingenjör vid elverket (lönegrupp 43)

Nuvarande begynnelselön: kronor 8.710: —
„ slutlön: „ 10.072: —

Styrelsen för tekniska verken föreslår, att befattningen inplaceras i 16. lönegraden eller sålunda "närmast". I 16. lönegraden utgör begynnelselönen kronor 9.179 och slutlönen kronor 10.958: —.

Lönenämnden har efter jämförelse med löneläget för motsvarande befattning i 15 andra städer funnit den föreslagna inplaceringen riktigt avvägd, varför nämnden förordar densamma.

Svenska Kommunaltjänstemannaförbundet med vilket förhandlingar förts angående denna befattning, har godkänt lönenämndens förslag.

Driftsingenjör vid gasverket (lönegrupp 43)

Nuvarande begynnelselön: kronor 8.710: —
„ slutlön: „ 10.072: —

Styrelsen för tekniska verken hemställer, att denna befattning, vilken nyinrättats på ordinarie stat genom stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1944, inplaceras i 16. lönegraden.

Begynnelselönen i 16. lönegraden utgör kronor 9.179 och slutlönen kronor 10.958.

Lönenämnden finner den föreslagna inplaceringen i 16. lönegraden väl svara mot genomsnittliga begynnelse- och slutlönerna för städerna Hälsingborg, Örebro, Eskilstuna, Uppsala, Jönköping, Karlskrona, Norrköping och Malmö, varför nämnden ansluter sig till styrelsens förslag.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, med vilket förhandlingar förts angående denna befattning, har godkänt lönenämndens förslag.

Kamrerare vid tekniska verken (lönegrupp 43)

Nuvarande begynnelselön: kronor 8.710: —
„ slutlön: „ 10.072: —

Styrelsen för tekniska verken har föreslagit, att befattningen placeras i lönegrad 15, där begynnelselönen är 8.586 kronor och slutlönen 10.365 kronor. Då nuvarande befattningshavare innehar samtliga ålderstillägg, skulle denna placering för honom medföra en löneökning av c:a 300 kronor.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har för sin del hemställt, att befattningen inplaceras i 18. lönegraden, där begynnelselönen utgör 10.365 kronor och slutlönen 12.066 kronor.

Lönenämnden har i betraktande av att genomsnittliga slutlönen i tio jämförbara städer utgör c:a 11.100 kronor icke kunnat finna annat än att befattningen bör placeras i 16. lönegraden, där begynnelselönen är 9.179 och slutlönen 10.958 kronor. — Efter förhandlingar har Kommunaltjänstemannaförbundet godkänt lönenämndens förslag.

Kronouppbördskassör (lönegrupp 43)

Nuvarande begynnelselön: kronor 8.710: —
„ slutlön: „ 10.072: —

Magistraten har hemställt, att befattningen inplacerades i 20. lönegraden, där begynnelselönen utgör kronor 11.550 och slutlönen kronor 13.152: —

Av en av magistraten upprättad jämförelsetabell över kronouppbördskassörs löneställning i städer jämförbara med Västerås framgår, att medellönerna i städerna Hälsingborg, Örebro, Gävle, Uppsala, Eskilstuna, Jönköping, Lund, Karlskrona, Borås och Linköping vid begynnelselön utgör 11.940 kronor och slutlön 14.330 kronor. Magistraten framhåller vidare, att i ett flertal av de städer, som jämförelsen omfattar, de göromål, som vila å kronouppbördskassören här i staden, äro fördelade på flera högre befattningshavare. Magistraten framhåller vidare, att genomförande av den tillämnade uppbördsreformen icke torde komma att medföra någon nedskärning av kronouppbördskontoret utan tvärtom en väsentlig utökning av detsamma.

Lönenämnden får för sin del i ärendet anföra följande. Nämnden vitsordar att kronouppbördskassören här i staden är avsevärt lägre avlönad än på andra håll och att en högre lönesättning därför i och för sig måste anses vara motiverad. Emellertid anser nämnden, att med den slutliga regleringen av tjänsten bör anstå intill dess organisationsfrågan blivit genom uppbördsreformens genomförande fullt klarlagd. I avbidan härå har lönenämnden icke velat föreslå högre inplacering än i 18. lönegraden, där begynnelselönen utgör kronor 10.365 och slutlönen kronor 12.066.

Liksom hittills skola sportler av landstingsmedel och debetsedellösen av kronokassören inlevereras till stadskassan.

Hamnkapten (lönegrupp 43)

Nuvarande begynnelselön: kronor 8.710: —
„ slutlön: „ 10.072: —

Hamnstyrelsen tillstyrker, att befattningen inplaceras i 17. lönegraden. Styrelsen anför såsom motivering härför: "Enligt 1943 års instruktion för hamnkaptenen åligger det denne bl. a. att hålla tillsyn över samtliga hamnmaskinerier, byggnader och områden, som stå under hamnstyrelsens förvaltning samt tillse, att rörande desamma gällande bestämmelser iakttagas. Härav torde framgå, att hamnkaptenen jämväl har att förestå hamnens kranavdelning, d. v. s. ansvara för kranmaterial, dess skötsel och ekonomi samt fungera såsom chef för kranpersonalen. Kranparken motsvarar för närvarande ett värde av c:a 2,5 miljoner kronor. Chefskapet för hamnens kranavdelning torde i allmänhet på andra håll utövas av en särskild under hamnstyrelsen lydande hamn- eller kraningenjör. Vid sådant förhållande synes det hamnstyrelsen motiverat, att hamnkaptenen, vars arbetsbörda sålunda väsentligt överstiger motsvarande befattningshavares i jämförliga städer, genom viss uppflyttning erhåller den kompensation härför, som hittills icke blivit föremål för beaktande. Med hänsyn härtill samt medellöneläget i jämförbara städer synes befattningen såsom hamnkapten böra inplaceras i 17. lönegraden."

Begynnelselönen i 16. lönegraden utgör kronor 9.179: — samt slutlönen kronor 10.958: —. Motsvarande löner i 17. lönegraden utgöra kronor 9.772: — och 11.550: —.

Lönenämnden har, ehuru nämnden i viss mån måste vitsorda vad hamnstyrelsen framhållit angående omfattningen av hamnkaptenens arbetsåligganden, likväl vid jämförelse med Hälsingborg, Gävle, Karlskrona, Kalmar, Halmstad och Landskrona, för vilka genomsnittliga begynnelselönen uppgår till c:a 9.050 kronor och genomsnittliga slutlönen till c:a 10.800 kronor, funnit, att 16. lönegraden för tjänsten i nivå med medellöneläget.

Lönenämnden får sålunda föreslå, att befattningen sättes i 16. lönegraden. Nämnden föreslår därjämte, att liksom hittills gottgörelse för uniformshållning skall utgå enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 oktober 1941.

Byggnadsingenjör (lönegrupp 43)

Nuvarande begynnelselön: kronor 8.710: —
„ slutlön: „ 10.072: —

Drätselkammaren föreslår befattningens inplacering i 16. lönegraden, där begynnelselönen utgör 9.179 kronor och slutlönen 10.958 kronor.

Lönenämnden biträder drätselkammarens förslag.

1:ste stadsläkare (lönegrupp 44)

Nuvarande begynnelselön: kronor 9.076: —
„ slutlön: „ 10.482: —

Hälsovårdsnämnden föreslår befattningens inplacering "närmast" i lönegrad 16, där begynnelselönen utgör kronor 9.179 och slutlönen kronor 10.958.

Sedan *lönenämnden* inhämtat, att Sveriges Läkareförbund förklarat sig icke hava något att erinra mot att tjänsten inplaceras i angiven lönegrad, därvid förbundet emellertid ville förbehålla sig rätt att längre fram företaga en omprövning av samtliga de med befattningen förenade anställnings- , arbets- och avlöningsvillkoren, har lönenämnden funnit sig böra tillstyrka hälsovårdsnämndens förslag.

Jordbruksförvaltare (lönegrupp 44)

Nuvarande begynnelselön: kronor 9.076:—
„ slutlön: „ 10.482:—

Lantegendomsnämnden föreslår befattningens inplacering i lönegrad 17, där begynnelselönen utgör kronor 9.772 och slutlönen kronor 11.550. Till motivering härför anför lantegendomsnämnden, att sedan nuvarande innehavarens tillträde av tjänsten åkerarealen avsevärt ökats icke minst genom att skötseln av Johannisbergs gård överflyttats å nämnden. Den nuvarande åkerarealen utgör c:a 1.000 tunnland, vilket medför ett betydande ansvar för arbetsledaren, varjämte påpekas, att chefsskapet för renhållningen medför stort ansvar och bör avlönas i förhållande härtill.

Lönenämnden vill utöver vad lantegendomsnämnden anfört framhålla, att förutvarande innehavaren av denna befattning var placerad i 45. lönegruppen, vilken närmast motsvarar den 17. lönegraden. Under sådana förhållanden finner sig lönenämnden böra biträda den av lantegendomsnämnden föreslagna inplaceringen.

Fattigvårdssysslomam (lönegrupp 45)

Nuvarande begynnelselön: kronor 9.552:—
„ slutlön: „ 11.023:—

Fattigvårdsstyrelsen har hemställt, att befattningen inplaceras "närmast" i lönegrad 17, där begynnelselönen utgör kronor 9.772 och slutlönen kronor 11.550. Till fattigvårdssysslomannen utgår från och med den 1 oktober 1944 ett arvode med 2.200 kronor som sekreterare, ombudsman och verkställande tjänsteman hos barnavårdsnämnden. Lönenämnden har hemställt om fattigvårdsstyrelsens meddelande, huruvida icke detta arvode lämpligen borde inarbetas i lönen.

Styrelsen har i anledning härav meddelat, att, enär frågan om en sammanslagning till en enda förvaltningsenhet av arbetsuppgifterna inom samtliga socialvårdsgrenar i staden inom en snar framtid skulle bliva aktuell, styrelsen anser skäl föreligga, att icke nu inarbeta ifrågavarande arvode i sysslomannens lön utan synes denna åtgärd böra anstå i avbidan å en eventuell sammanslagning av de olika socialvårdsgrenarnas förvaltningstekniska arbete.

Med hänsyn till vad fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört, har icke heller *lönenämnden* nu velat taga ställning till frågan om nämnda arvodes inarbetande i den fasta lönen. Enär den genomsnittliga slutlönen för motsvarande befattning i 10 med Västerås jämförbara städer utgör c:a 11.470 kronor, har lönenämnden icke funnit skäl tillstyrka annan löneplacering än den av fattigvårdsstyrelsen föreslagna.

Lönenämnden föreslår sålunda, att tjänsten inplaceras i lönegrad 17.

Driftsingenjör vid vattenverket (lönegrupp 45)

Nuvarande begynnelselön: kronor 9.552:—
„ slutlön: „ 11.023:—

Styrelsen för tekniska verken föreslår, att befattningen inplaceras i 17. lönegraden, där begynnelselönen utgör 9.772 kronor samt slutlönen 11.550 kronor.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund påyrkar, att befattningen inplaceras i 18. lönegraden med en begynnelselön av 10.365 kronor och en slutlön av 12.066 kronor.

Lönenämnden har efter jämförelse med löneläget i andra motsvarande städer funnit styrelsens förslag, som innebär "inplacering närmast", väl avvägt, varför lönenämnden sålunda föreslår, att befattningen sättes i lönegrad 17.

Drätselassistent (lönegrupp 45)

Nuvarande begynnelselön: kronor 9.552: —
„ slutlön: „ 11.023: —

Drätselkammaren föreslår, att befattningen inplaceras i lönegrad 19, där begynnelselönen utgör kronor 10.958 och slutlönen kronor 12.552, varigenom befattningshavaren skulle placeras i samma lönegrad som befattningen som biträdande stadsombudsman. Drätselkammaren erinrar om att befattningen såsom kanslinotarie, vilken närmast motsvarar nuvarande biträdande stadsombudsmannabefattningen, av drätselkammaren i skrivelse den 11 juli 1941 föreslagits i 43. lönegruppen. I samma skrivelse föreslogs, att befattningen som drätselassistent skulle uppföras på ordinarie stat i 46. lönegruppen. Genom stadsfullmäktiges beslut den 28 augusti 1941 blev emellertid sedermera kanslinotarietjänsten placerad i 44. lönegruppen men avslogo stadsfullmäktige framställningen beträffande drätselassistenten. Frågan om drätselassistentens löneplacering upptogs ånyo vid fullmäktiges sammanträde den 26 november 1942, då fullmäktige beslöto inrätta befattningen på ordinarie stat i 45. lönegruppen. Sedan numera befattningen såsom biträdande stadsombudsman jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1944 nyinrättats och placerats i 47. lönegruppen, varemot närmast svarar 19 lönegraden, har drätselkammaren ansett principiellt riktigast att drätselassistentbefattningen i lönehänseende jämställes med förutnämnda befattning, så mycket hellre som den i drätselassistentens arbetsuppgifter ingående inköpsverksamheten under senare åren i avsevärd grad ökats.

Lönenämnden har efter övervägande för sin del i likhet med drätselkammaren funnit skäl, att befattningen uppflyttas inom den nya löneplanen. Med hänsyn till att numera jur. kand.-examen erfordras för befattningen som biträdande stadsombudsman har lönenämnden vid avvägning mellan dessa båda tjänsters löneplacering kommit till det resultatet, att drätselassistentbefattningen bör placeras en lönegrad under biträdande stadsombudsman eller sålunda i 18. lönegraden.

Lönenämndens beslut har fattats med 4 röster mot 3, vilka sistnämnda avgivits för biträdande av drätselkammarens förslag till tjänstens inplacering i 19. lönegraden.

Brandchef (lönegrupp 45)

Nuvarande begynnelselön: kronor 9.552: —
„ slutlön: „ 11.023: —

Brandstyrelsen hemställer, att befattningen med hänsyn till löneläget i andra städer inplaceras i 19. lönegraden, där begynnelselönen utgör kronor 10.958: och slutlönen kronor 12.552:—

Lönenämnden har vid övervägande av brandstyrelsens förslag funnit sig med hänsyn till det förhållandet, att brandchefen så sent som den 26 augusti 1943 erhållit

lönereglering, i det att befattningen uppflyttades från 44. till 45. lönegruppen samt att brandchefen vid samma tillfälle tillerkändes ett beklädnadsbidrag med 300 kronor pr år, icke för närvarande ansett sig kunna förorda högre inplacering av befattningen än i 17. lönegraden, varigenom brandchefen skulle erhålla en slutlön av kronor 11.550.

Genom detta förslag avses icke någon ändring i de nu utgående förmånerna av bostad om 4 rum och kök, vars värde avdrages lönen med av stadsfullmäktige fastställt belopp, samt förmånen av beklädnadsbidrag.

1:ste ingenjör vid byggnadskontoret (lönegrupp 46)

Nuvarande begynnelselön: kronor 10.028: —
„ slutlön: „ 11.565: —

Drätselkammaren föreslår, att befattningen inplaceras i lönegrad 18, vilken närmast motsvarar nuvarande 46. lönegraden. I lönegrad 18 utgör begynnelselönen kronor 10.365 och slutlönen kronor 12.066.

Vid jämförelse med löneläget i andra städer har lönenämnden funnit den av drätselkammaren föreslagna löneplaceringen väl avvägd, varför drätselkammarens förslag tillstyrkes.

Biträdande stadsombudsman (lönegrupp 47)

Nuvarande begynnelselön: kronor 10.504: —
„ slutlön: „ 12.107: —

Drätselkammaren föreslår, att befattningen inplaceras "närmast" i lönegrad 19, där begynnelselönen är 10.958 kronor samt slutlönen 12.552 kronor.

Under erinran att befattningen genom stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1944 nyinrättats med placering i 47. lönegruppen från och med den 1 januari 1945, tillstyrker *lönenämnden* drätselkammarens förslag.

Stadskamrerare (lönegrupp 48)

Nuvarande begynnelselön: kronor 10.980: —
„ slutlön: „ 12.480: —

Drätselkammaren föreslår, att tjänsten inplaceras i den mot lönegrupp 48 närmast svarande lönegrad 20, där begynnelselönen utgör kronor 11.550 och slutlönen kronor 13.152.

Lönenämnden ansluter sig till drätselkammarens förslag.

Stadsingenjör (lönegrupp 49)

Nuvarande begynnelselön: kronor 11.453: —
„ slutlön: „ 12.924: —

Byggnadsnämnden har under åberopande av medellönen för sådana städer, där stadsingenjörskontoren äro organ enbart för mätnings- och fastighetsregisterväsende samt med stöd av den omständigheten, att medelvärdena till följd av förestående lönereglering inom kort torde komma att stiga ytterligare, att befattningen inplace-

rades i 23. lönegraden, där begynnelselönen är 13.152 kronor och slutlönen 15.052 kronor.

Enligt byggnadsnämndens jämförelsematerial utgör genomsnittslönen i en var av städerna Linköping, Eskilstuna, Gävle, Uppsala och Solna vid resp. begynnelselön och slutlön c:a 13.000 och 15.300 kronor.

Lönenämnden måste vitsorda, att lönetillägget för denna befattningshavare ligger sämre än på en del andra håll. Genom "inplacering närmast" skulle dock befattningshavaren erhålla en löneökning av c:a 610 kronor i begynnelselön och c:a 828 kronor i slutlön. Då befattningen reglerats så sent som vid stadsfullmäktiges sammanträde den 25 november 1943, har lönenämnden icke för närvarande ansett sig kunna förorda högre inplacering än i 21. lönegraden, där begynnelselönen utgör 12.066 kronor och slutlönen 13.752 kronor.

Folkskoleinspektör (lönegrupp 50)

Nuvarande begynnelselön: kronor 11.892: —
„ slutlön: „ 13.368: —

Folkskolestyrelsen framhåller, att folkskoleinspektörstjänsten är sämre avlönad i Västerås än i andra motsvarande städer och att även städer, som, ifråga om storlek, skolorganisationens omfattning och dyrortsgruppering äro av lägre ordning överlag, ha en avsevärt högre lönestandard. Styrelsen föreslår därför, att tjänsten placeras i 24. lönegraden, där begynnelselönen utgör 13.752 kronor och slutlönen 15.752 kronor.

Lönenämnden är väl medveten om att befattningen här i staden i lönehänseende är mindre väl gynnad och anser därför en inplacering utöver den närmast emot lönegrupp 50 svarande lönegrad 21 vara motiverad. Genomsnittliga slutlönen i städerna Hälsingborg, Borås, Gävle, Eskilstuna, Jönköping och Örebro utgör sålunda kronor 15.567, vilket i och för sig motiverar en inplacering i den av folkskolestyrelsen föreslagna lönegrad 24. Med hänsyn till nuvarande löneläge och den återhållsamhet, lönenämnden såsom förut angivits ansett sig böra iakttaga vid reglering av lönerna för högre befattningshavare, har lönenämnden emellertid icke ansett sig kunna för närvarande tillstyrka högre inplacering än i lönegrad 22, där begynnelselönen utgör 12.552 kronor och slutlönen 14.352 kronor. Löneökningen för den nuvarande befattningsinnehavaren, som åtnjuter slutlön, skulle då uppgå till kronor 984.

Polismästare tillika stadsfiskal (lönegrupp 53)

Nuvarande begynnelselön: kronor 13.062: —
„ slutlön: „ 14.700: —

Polisnämnden föreslår befattningens inplacering "närmast" i 23. lönegraden, där begynnelselönen utgör 13.152 kronor och slutlönen 15.052 kronor.

Polismästaren har i skrivelse till polisnämnden hemställt, att befattningen i lönеavseende likställdes med rådmanstjänsterna och har till stöd härför åberopat ett av landsfogden i samband med tjänstens lönereglering år 1938 avgivet yttrande, varav framgår, att landsfogden uttalat, att polismästaretjänsten här i staden med hänsyn till arbetsuppgifternas vikt och det med tjänsten förenade stora ansvaret samt i viss utsträckning även ifråga om utbildning torde få anses likställd åtminstone med magistratsrådmanstjänsten.

Av en av Justitiekanslersexpeditionen i september 1944 upprättad sammanställning angående löneuppgifter från polismästare och stadsfiskaler i vissa städer framgår, att slutlönerna för dylika befattningshavare i städerna Linköping, Eskilstuna, Jönköping, Karlstad, Halmstad och Kalmar utgöra resp. kronor 15.383, 18.235, 13.073, 12.156, 14.981 och 13.182. Medeltalet i slutlön utgör för dessa städer c:a kronor 14.730.

Enligt föreliggande förslag till polisväsendets förstatligande skulle i Västerås stad, därest organisationen genomföres, komma att finnas en särskild tjänst som polismästare och en särskild tjänst som stadsfiskal. Av förslaget framgår, att polismästaretjänsten, med vilken skall vara förenad befattningen som överåklagare, skulle placeras i A 29 i avlöningsplanen för statens civila befattningshavare samt stadsfiskalstjänsten i A 28 i samma löneplan. Slutlönerna i dessa lönegrader utgöra resp. c:a kronor 14.800 och 14.300.

Med hänsyn till nu anförda omständigheter synes lönenämnden någon särskild reglering av polismästaretjänsten icke böra för närvarande äga rum; varför lönenämnden med biträdande av polisnämndens förslag föreslår tjänstens inplacering i lönegrad 23.

Stadsarkitekt (lönegrupp 54)

Nuvarande begynnelselön: kronor 13.452: —
„ slutlön: „ 15.144: —

Byggnadsnämnden har med hänsyn till löneläget i andra jämförbara städer föreslagit, att befattningen inplaceras "närmast" i 24. lönegraden med en begynnelselön av 13.752 kronor och en slutlön av 15.752 kronor.

Lönenämnden finner byggnadsnämndens förslag vara lämpligen avvägt och tillstyrker sålunda bifall till detsamma.

Magistratsrådman (lönegrupp 55)

Nuvarande begynnelselön: kronor 13.842: —
„ slutlön: „ 15.588: —

Magistraten har föreslagit, att ifrågavarande rådmanstjänst skulle placeras i 26. lönegraden med en begynnelselön av 15.052 kronor och en slutlön av 17.152 kronor. Befattningen skulle härigenom i lönehänseende komma i paritet med civilrådmans- och brottmålsrådmanstjänsterna.

Magistraten anför såsom motivering härför, att tjänsterna ifråga om ansvar och karaktär äro jämställda, varför numera icke synes befogat att upprätthålla någon löneskillnad mellan å ena sidan befattningarna såsom civilrådman och brottmålsrådman och å andra sidan befattningen som magistratsrådman. Magistraten framhåller vidare dels, att efter genomförande av rättegångsreformen antalet rättegångsdagar kommer att väsentligt ökas och dels att förberedelserna av målen komma att medföra en väsentlig ökning av ordförandens arbetsbörda, till följd varav borgmästaren i fortsättningen icke kan vara inskrivnings- och ägodelningsdomare. Rådhusrätten har i infordrat yttrande till justitiedepartementet rörande rådhusrättens omorganisation föreslagit, att inskrivnings- och ägodelningsärenden skola överflyttas på magistratsrådmannen, som skulle befrias från sin nuvarande befattning med mål

rörande häktade. Omorganisationen kommer på detta sätt att medföra en avsevärd ökning av magistratsrådmannens arbetsbörda. I anledning av nu nämnda förhållanden föreslår magistraten, att magistratsrådmannen även i lönehänseende jämställes med övriga rådmän.

Lönenämnden får i anledning av magistratens förslag anföra följande: Det undandrager sig lönenämndens bedömande huruvida även numera föreligga de skäl, vilka tidigare, i samband med rådhusrättens senaste omorganisation, åberopats för upprätthållande av skillnad i lönehänseende mellan ifrågavarande befattningar. För varje fall torde såsom magistraten framhållit efter rättegångsreformens genomförande och därav föranledd omorganisation av rådhusrätten skäl för fortsatt upprätthållande av en dylik skillnad ej föreligga. Lönenämnden anser likväl, att med frågan om ändrad löneplacering av magistratsrådmanstjänsten bör anstå i avbidan på den avsedda omorganisationen.

Nämnden finner sig under nu angivna förhållanden icke kunna tillstyrka, att befattningen inplaceras högre än "närmast" i lönegrad 25, där begynnelselönen utgör 14.352 kronor och slutlönen 16.452 kronor. Nämnden vill i detta sammanhang erinra om att av befattningen härrörande sportler liksom hittills skola inlevereras till stadskassan.

Stadsombudsman (lönegrupp 55)

Nuvarande begynnelselön: kronor 13.842: —
„ slutlön: „ 15.588: —

Drätselkammaren föreslår befattningen inplacerad i den mot nuvarande lönegrupp 55 närmast svarande lönegrad 25, där begynnelselönen utgör 14.352 kronor och slutlönen 16.452 kronor.

Lönenämnden biträder drätselkammarens förslag.

I nämndens behandling av denna fråga har sekreteraren ej deltagit.

Brottmålsrådman
Civilrådman (lönegrupp 57)

Nuvarande begynnelselön: kronor 14.712: —
„ slutlön: „ 16.584: —

Magistraten föreslår, att dessa befattningar inplaceras i den lönegrad, som närmast motsvarar deras nuvarande löneplacering eller sålunda i lönegrad 26 med en begynnelselön av 15.052 kronor och en slutlön av 17.152 kronor.

Lönenämnden får med erinran, att alla av tjänsterna inflytande sportler såsom hittills skola redovisas till stadskassan, tillstyrka bifall till magistratens förslag.

Byggnadschefen (lönegrupp 57)

Nuvarande begynnelselön: kronor 14.712: —
„ slutlön: „ 16.584: —

Drätselkammaren har med hänsyn till löneläget i andra jämförbara städer och det ansvar, som med tjänsten är förknippat, tillstyrkt, att denna inplaceras i lönegrad 28 med en begynnelselön av 16.452 kronor samt en slutlön av 18.802 kronor. Av för

kammaren tillgängligt jämförelsematerial framgår, att genomsnittliga slutlönen i städerna Hälsingborg, Borås, Eskilstuna, Örebro, Jönköping, Karlskrona, Lund och Halmstad utgör c:a 18.550 kronor.

Lönenämnden finner obestridligt, att byggnadschefsbefattningen här i staden i så avsevärd grad i lönehänseende är missgynnad i förhållande till samma befattning i andra städer av med Västerås jämförlig storleksordning, att en justering uppåt i lönehänseende av befattningen är motiverad. Jämförelsesiffrorna giva otvetydigt belägg för att befattningen såsom drätselkammaren funnit icke bör placeras lägre än i 28. lönegraden.

Lönenämnden får med hänsyn härtill biträda drätselkammarens förslag.

Överingenjör vid tekniska verken (lönegrupp 57)

Nuvarande	begynnelselön:	kronor	14.712: —
„	slutlön:	„	16.584: —

Styrelsen för tekniska verken hemställde vid sammanträde den 4 oktober 1944, att lönenämnden ville till stadsfullmäktige framföra ett förslag, att överingenjören vid tekniska verken tilldelades ett personligt lönetillägg om 2.750 kronor från och med den 1 januari 1945. Under hand hemställde styrelsen, att lönenämnden ville snarast taga ställning till och med tillstyrkan framföra ärendet till stadsfullmäktige.

Med hänsyn till den pågående löneutredningen tillkännagav lönenämnden i skrivelse den 22 november 1944, att nämnden visserligen vore beredd att i betraktande av tillgängligt jämförelsematerial, varav framginge, att medellönen för chefer vid jämförliga städers tekniska verk vore avsevärt högre än härstädes, i samband med den förestående lóneregleringen taga under omprövning frågan om överingenjörsbefattningens inplacering i sådan lönegrad i den nya löneplanen, att löneförmånerna för tjänsten komme i bättre överensstämmelse med löneläget för samma tjänst i jämförbara städer, men att nämnden ansett sig förhindrad att för det dåvarande göra ett definitivt uttalande angående tjänstens inplacering i den nya lönestaten eller överhuvudtaget angående den form, som kunde anses lämpligast för en eventuell löneökning.

Styrelsen har i anledning av vad lönenämnden sålunda anfört låtit vid den tidigare framställningen bero samt numera föreslagit nämnden, att befattningen inplacerades i 28. lönegradens 30. löneklass, varigenom befattningshavaren erhölle en löneökning i det närmaste motsvarande det tidigare yrkade personliga lönetillägget.

Lönenämnden har vid noggrant övervägande av frågan och efter granskning av tillgängligt jämförelsematerial från andra städer funnit att överingenjörstjänsten här i staden är avsevärt sämre avlönad än motsvarande befattningar i liknande städer, trots att i dessa städer motsvarande befattningshavare icke hava överinseendet över vattenverket, vilket där i allmänhet sorterar under byggnadskontoret. Jämförelsematerialet visar, att genomsnittliga slutlönerna i städerna Hälsingborg, Borås, Eskilstuna, Örebro, Jönköping, Karlskrona, Lund och Kalmar utgöra c:a 19.460 kronor, varför lönen här i staden ligger c:a 1.870 kronor under medelvärdet vid slutlön. Med hänsyn härtill och till vikten för staden att på denna ansvarsfulla post kunna bibehålla en kvalificerad befattningshavare och då nämnden anser att befattningen liksom hittills bör erhålla samma löneplacering som byggnadschefens, föreslår nämnden, att

befattningen inplaceras i 28. lönegraden, där begynnelselönen utgör 16.452 kronor och slutlönen 18.802 kronor.

Nämnden har ej heller någon erinran mot styrelsens förslag att nuvarande tjänsteinnehavaren från den 1 januari 1945 erhölle lön enligt 30. löneklassen. Därest stadsfullmäktige bifalla nämndens förslag att befattningen inplaceras i 28. lönegraden, förklarar sig nämnden beredd att tilldela befattningshavaren, vilken från den 1 januari 1945 åtnjuter ett ålderstillägg, ytterligare ett dylikt tillägg, varigenom han skulle erhålla lön efter den begärda löneklassen.

Stadsdirektör (lönegrupp 64)

Nuvarande begynnelselön: kronor 18.312: —
„ slutlön: „ 20.742: —

Drätselkammaren föreslår att befattningen inplaceras i den mot lönegrupp 64 närmast svarande lönegrad 31.

Begynnelselönen i denna lönegrad utgör 18.802 kronor och slutlönen 21.652 kronor.

Lönenämnden ansluter sig till drätselkammarens förslag.

Borgmästare

Nuvarande begynnelselön: kronor 20.112: —
„ slutlön: „ 23.112: —

Magistraten hemställer, att borgmästartjänsten inplaceras i den lönegrad, som närmast motsvarar den lönegrupp, tjänsten nu tillhör, eller sålunda i lönegrad 33, där begynnelselönen utgör 20.652 kronor och slutlönen 24.152 kronor.

Lönenämnden biträder magistratens förslag. Nämnden erinrar om, att alla sportler av tjänsten liksom hittills skola redovisas till stadskassan.

Lönenämndens under de särskilda befattningarna angivna förslag till inplacering av befattningshavarna i den nya löneplanen har för överskådlighetens skull sammanfattats i en särskild "Tjänsteförteckning", bifogad lönenämndens skrivelse såsom bilaga nr 2. Nämnda tjänsteförteckning angiver, särskilt för varje befattning, den lönegrad, till vilken Västerås stads tjänsteinnehavare äro att hänföra. Befattningarna ha därvid angivits lönegradsvis med början vid lägsta lönegraden. I en särskild anmärkningskolumn angives i förekommande fall, på samma sätt som hittills i den nuvarande lönestaten, de naturaförmåner, som äro förknippade med befattningen. Då i förevarande sammanhang samtliga befattningar å lönestaten blivit föremål för större eller mindre regleringar därigenom, att en helt ny löneplan föreslagits, har ej ansetts nödvändigt att i anmärkningskolumnen även medtaga data för stadsfullmäktiges beslut angående tidigare löneregleringar för tjänsterna utan hänvisas härutinnan till vad som finnes antecknat i den nuvarande lönestaten.

Lönenämnden avser, att såväl löneplanen som tjänsteförteckningen skulle bifogas tjänstgörings- och avlöningsreglementet såsom en särskild bilaga och erinran härom göras i nämnda reglemente.

Övergångsbestämmelser.

Därest lönenämndens förslag till ny löneplan och tjänsteförteckning vinner stadsfullmäktiges bifall, erfordras särskilda övergångsbestämmelser ifråga om de nya lönebestämmelsernas tillämplighet. Därvid uppställer sig i första hand frågan, från vilken tidpunkt bestämmelserna skola börja tillämpas. Lönenämnden har tänkt sig årsskiftet 1944—1945 såsom en lämplig tidpunkt, från vilken tillämpning bör ske. Då stadsfullmäktiges beslut i förevarande ärende kan fattas tidigast vid instundande februarisammanträde, innebär lönenämndens förslag sålunda vid bifall till förslaget, att detsamma skulle få retroaktiv tillämpning från 1 januari 1945. Vid beräkning av den omedelbara kostnad för staden, det nya löneförslaget skulle medföra, har också räknats med befattningshavarnas status i lönehänseende den 1 januari 1945. Lönenämnden vill meddela, att en av befattningshavarnas organisationer, Svenska Kommunalarbetarförbundet, från början ifrågasatt, att den nya löneplanen skulle få tillbakaverkande kraft redan från och med den 1 juli 1944, därvid från organisationens sida åberopats den förra året företagna löneregleringen för polispersonalen, vilken lönereglering trädde i kraft från sistnämnda dag. Övriga befattningshavarorganisationer ha nöjt sig med att yrka förslagets ikraftträdande från nyåret. Nämnden har givetvis icke ansett sig kunna förorda retroaktiv tillämpning i den omfattning, Kommunalarbetarförbundet yrkat. Under förutsättning att ärendet kan avgöras före februari månads utgång, har lönenämnden dock funnit skäligt tillstyrka, att bestämmelserna få tillämpas retroaktivt från den 1 januari 1945. Efter förhandlingar med befattningshavarorganisationerna har enighet härom även uppnåtts.

Till bedömande har vidare i detta sammanhang förelegat frågan, i vilken utsträckning vederbörande befattningshavare skola få tillgodoräkna sig ålderstilläggen enligt den nuvarande löneplanen. Det förefaller härvid till en början tämligen självklart, att befattningshavarna böra äga att tillgodoräkna sig de tjänsteår, de intjänat enligt den nuvarande löneplanen. En befattningshavare bör sålunda ha rätt att erhålla lika många ålderstillägg inom vederbörande *lönegrad* i den nya löneplanen som dem, vilka han förvärvat under den tid han kvarstod i motsvarande *lönegrupp* i den hittillsvarande löneplanen. För framtida uppflyttning till nytt ålderstillägg bör han likaledes få tillgodoräkna sig den tid, han enligt den gamla löneplanen tjänat sig till godo för erhållande av nytt ålderstillägg. Ex. En tjänsteman, som nu står i 31. lönegruppen, placeras in i 9. lönegraden. Om han i förstnämnda lönegrupp har ett ålderstillägg (d. v. s. är placerad i 31: II), skall han även ha ett ålderstillägg i 9. lönegraden, d. v. s. komma upp i lönegrad 9, löneklass 10. Har han stått två år i 31: II, skall han räkna dessa två tjänsteår tillgodo, så att han efter ytterligare ett år kommer upp i löneklass 11. Hade han stått kvar i lönegrupp 31, hade han ju efter ytterligare ett år kommit upp i 31: III.

Däremot kunna möjligen delade meningar råda, hur man skall förfara i sådant fall, då befattningshavare tilldelats ett eller flera ålderstillägg så att säga utom vanlig ordning, d. v. s. utan att ha intjänat motsvarande antal tjänsteår. Ålderstillägg i denna ordning kan ha tilldelats, t. ex. vid befordran av en arbetare till tjänsteman för att förekomma inkomstminskning, eller för att i stadens intresse bibehålla eller förvärva särskilt kvalificerad arbetskraft. Lönenämnden anser dock konsekvensen bjuda att även i detta fall låta vederbörande uppflyttas i motsvarande löneklass, så att han därigenom får behålla den särskilda förmån han tidigare förvärvat.

Ifråga om barnträdgårdslärarinnor, poliskonstapel, biträdande polisöverkonstapel, kriminalkonstapel och kanslikonstapel skulle i visst fall gälla särskilda övergångsbestämmelser, varför ovan redogjorts vid resp. befattningar.

Om författning, beslut, föreskrift eller dylikt innehåller hänvisning till den gamla löneplanen, bör hänvisningen i stället gälla den nya löneplanen resp. tjänsteförteckningen. Erinran härom har gjorts i övergångsbestämmelserna.

Övergångsbestämmelserna till den nya löneplanen ha sammanfattats och utredigerats i särskild bilaga, nr 3, till denna skrivelse.

Ändringar i tjänstgörings- och avlöningsreglementet m. fl. kommunala författningar.

Vid bifall till lönenämndens förslag om ny löneplan erfordras en del smärre redaktionella ändringar i dels tjänstgörings- och avlöningsreglementet för de ordinarie befattningshavarna, dels arbetsordningen och lönestaten för rådhusrätten och magistraten i Västerås, dels lönestaten för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås, dels i bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för Västerås stads extra befattningshavare.

Den nuvarande löneplanen upptager som vid upprepade tillfällen omnämnts *lönegrupper*. Inom varje lönegrupp markeras ålderstilläggen genom särskilda *lönegrader*. Lönegrupperna motsvaras i den nya löneplanen av *lönegrader* och lönegraderna i den hittillsvarande planen av *löneklasser*. På samtliga förekommande ställen skall sålunda ordet "lönegrupp" utbytas mot ordet "lönegrad" resp. ordet "lönegrad" mot ordet "löneklass".

I §§ 1, 9 och 16 i reglementet för de ordinarie befattningshavarna skall ordet "lönestat" utbytas mot "tjänsteförteckning".

I §§ 13, 27 och 35 i samma reglemente ha givits särskilda regler angående övertidsersättning, semester och sjukvård, olika allt efter det befattningshavarna tillhöra lönegrupperna 1—32 eller lönegrupperna 33—64. Efter förhandlingar med vederbörande befattningshavarorganisationer har överenskommelse träffats, att i dessa §§ gjord gränsdragning skall göras mellan lönegraderna 9 och 10 så, att övertidsersättning, den kortare semestern och den fria sjukvården skall utgå till befattningshavarna i lönegraderna 1—9. Den längre semestern skall utgå till befattningshavare i lönegraderna 10—33.

Motsvarande ändringar föreslås även i §§ 7 och 9 i bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för Västerås stads extra befattningshavare.

Fjärde stycket av § 14 i reglementet för de ordinarie befattningshavarna föreslås böra erhålla följande ändrade lydelse:

"Den egentliga avlöningen och de särskilda förmånerna framgå för varje befattning av vid detta reglemente fogade löneplan och tjänsteförteckning."

I samband med dessa av den nya löneplanen föranledda ändringar i reglementet för de ordinarie befattningshavarna bör i anslutning till stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1944 om dubbelfridygn i visst fall för brandkårspersonal punkt 2) i "Särskilda bestämmelser om tjänstgöringstid för brandpersonalen m. m." erhålla följande ändrade lydelse:

2) Brandmästare, brandförmän, brandmän och vice brandmän erhålla fridygn vart 3:e dygn, brandförmän, brandmän och vice brandmän dessutom vart 4:e fridygn ett dubbelfridygn, med rätt etc. — — — — — vederbörande befäl.

I anslutning till den nya löneplanen föreslås vidare ändrad lydelse av § 12 i arbetsordningen och lönestaten för rådhusrätten och magistraten samt av § 2 i lönestaten för stadsfiskalen och polismästaren.

Uti båda nu nämnda lönestater finnas stadganden av innehåll, att utöver vad i resp. arbetsordning och lönestat stadgats skola i tillämpliga delar gälla allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929. Stadgandena böra ersättas med hänvisningar till nu gällande tjänstgöringsoch avlöningsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare.

Samtliga föreslagna ändringar i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare, bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för extra befattningshavarna samt arbetsordningen för rådhusrätten och magistraten och lönestaten för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås ha i utarbetad form sammanställts i till denna skrivelse fogade bilagorna n:ris 4, 5 och 6.

Kostnaderna för nya löneplanens genomförande.

En överslagsvis verkställd beräkning av kostnaderna för den nya löneplanens genomförande ger vid handen, att den omedelbara merkostnaden för staden skulle belöpa sig till omkring 157.000 kronor. Härvid har räknats med en retroaktiv tillämpning av löneplanen från och med den 1 januari 1945. Till grund för beräkningarna har lagts befattningshavarnas status i lönehänseende vid nämnda tidpunkt sålunda, att beräkning skett med utgångspunkt från de ålderstillägg vederbörande befattningshavare innehade vid årsskiftet. I kostnadssumman har även medtagits den omedelbara merkostnaden för staden i anledning av de föreslagna nya kanslibiträdesoch kontorsbiträdestjänsternas inrättande.

Nu nämnda kostnadsberäkningar innefatta ej den merkostnad, som staden i viss utsträckning kommer att åsamkas genom något förhöjda pensionsbelopp. Genom ökningarna i slutlönerna kommer nämligen även pensionsunderlaget att något förhöjas. Höjningen blir på grund av pensionsreglementets bestämmelser proportionsvis mindre ju högre man kommer upp i löneskalan. Ifrågavarande merkostnad låter sig endast med största svårighet exakt beräknas, då tidpunkten för pensionsfallens inträffande ej blott bestämmas av tiden för pensionsålderns inträdande utan även beror på inträffade dödsfall och avgång ur tjänsten av andra anledningar, allt faktorer, som svårligen kunna med någon större exakthet matematiskt bestämmas. Emellertid torde man ha rätt att utgå från att denna merkostnad i varje fall omedelbart icke kommer att uppgå till annat än relativt obetydliga belopp. I viss mån uppväges kostnaden därav, att staden tillföres ökade pensionsavgifter. Enligt § 22 i gällande pensionsreglemente erlägger nämligen manlig befattningshavare årligen pensionsavgift som bidrag till kostnaderna för familjepensionering med 3 % av det för honom gällande pensionsunderlaget. I samma mån som pensionsunderlaget ökas stiga sålunda avgifterna.

I detta sammanhang vill lönenämnden påpeka, att i § 6 i pensionsreglementet bör vidtagas en mindre ändring, i det att ordet lönegrad på samma sätt som i tjänstgöringsreglementet bör utbytas mot ordet löneklass. Paragrafen stadgar nämligen i sin nuvarande lydelse, att såsom underlag för bestämmande av det årliga pensionsbeloppet skall med viss begränsning tjäna de sammanlagda årliga avlöningsförmånerna i vederbörande befattnings högsta *lönegrad,* d. v. s. med andra ord slutlönen. Ändringsförslaget framgår av vid denna skrivelse fogade bilaga nr 7.

Vid bifall till förevarande löneförslag måste pensionsstaten omräknas och det nya pensionsunderlaget och pensionsbeloppen införas i pensionsstaten. Lönenämnden kommer att gå i författning härom.

Lönenämnden vill även meddela, att nämnden har för avsikt att underkasta pensionsreglementet en allmän översyn. Drätselkammaren har nämligen i anledning av väckt fråga angående anslutning till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa givit lönenämnden i uppdrag att verkställa en förutsättningslös utredning angående kostnaden härför och alternativt kostnaderna för skälig förbättring av familjepensionerna, vilka i förhållande till andra städer här i Västerås äro synnerligen låga. I samband härmed skulle utredning även verkställas angående möjligheterna av att genom ökad avgiftsplikt låta befattningshavarna i högre grad än hittills själva bidraga till pensionering. Lönenämnden får i sinom tid anledning återkomma till denna fråga.

Slutligen vill lönenämnden redogöra för de olika löneframställningar, vilka ligga på stadsfullmäktiges bord och som genom nu förevarande förslag kunna avföras från vidare behandling.

På sammanträde den 28 mars 1940 uppdrogo stadsfullmäktige åt lönenämnden att efter verkställd utredning till stadsfullmäktige inkomma med yttrande och, därest utredningen därtill funnes giva anledning, förslag till ändrade bestämmelser rörande tilldelande av ålderstillägg till stadens i lönestaten upptagna ordinarie befattningshavare. Utredningen skulle enligt vad som framgår av drätselkammarens skrivelse till stadsfullmäktige närmast omfatta frågan angående rätt för befattningshavare å ordinarie stat att tillgodoräkna sig tidigare anställning som extra. Ehuru nämnda fråga erhållit sin lösning redan genom det av stadsfullmäktige den 31 augusti 1944 antagna tjänstgörings- och avlöningsreglementet, torde lämpligen i detta sammanhang nämnda ärende uttryckligen avföras från dagordningen.

Genom en den 12 april 1944 till stadsfullmäktiges kansli inkommen, till lönenämnden remitterad skrivelse har magistraten hemställt att 2 befattningar såsom II. klass kontorsbiträden under magistraten skulle omändras till dylika befattningar av I. klass. Ifrågavarande framställning, vilken sedermera av magistraten upprepats i samband med granskning av den nya löneplanen, har av lönenämnden behandlats ovan i samband med frågan om inplacering av befattningarna som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass och där föranlett vissa lönenämndens förslag, till vilka hänvisas.

Styrelsen för tekniska verken har i en till stadsfullmäktiges kansli den 13 juni 1944 inkommen skrivelse, vilken under hand remitterats till löne- och avtalsnämnden för yttrande, hemställt, att befattningen såsom driftsingenjör vid elverket skulle uppflyttas till 45. lönegruppen. I och med lönenämndens förslag till inplacering av nämnda befattning måste denna framställning anses besvarad.

På sammanträde den 31 augusti 1944 beslöto stadsfullmäktige till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren för utredning remittera en av Svenska Kommunalarbetareförbundet m. fl. ingiven, av stadsfullmäktigeledamoten herr Löf såsom egen motion upptagen framställning om uppflyttning av personalen vid stadens brandkår i högre lönegrupp. Även denna motion bör nu kunna avföras från vidare handläggning.

Till sist har löne- och avtalsnämnden tidigare i en till stadsfullmäktige ställd

skrivelse föreslagit, efter framställning från Kommunalarbetarförbundet, uppflyttning av befattningarna såsom kokerska, sömmerska och tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet i högre lönegrupp, vilken framställning under hand remitterats till drätselkammaren för yttrande. Då efter förhandlingar nämnda befattningshavargrupp genom organisationen förklarat sig tillfreds med den föreslagna inplaceringen i den nya löneplanen, får detta ärende i vad på lönenämnden ankommer anses vara slutbehandlat.

Med åberopande av vad ovan anförts får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga härvid fogade, med bil. 1 betecknade förslag till löneplan för Västerås stads ordinarie befattningshavare att gälla från och med den 1 januari 1945,

att antaga härvid fogade, med bil. 2 betecknade förslag till tjänsteförteckning för stadens befattningshavare att likaledes gälla från och med den 1 januari 1945,

att antaga härvid fogade med bil. 3 betecknade förslag till övergångsbestämmelser ifråga om tillämpningen av nämnda löneplan och tjänsteförteckning,

att godkänna de härvid såsom bilagorna 4—7 fogade förslag till ändringar i resp. tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare, bestämmelserna ang. tjänstgöringsförhållandena för stadens extra befattningshavare, arbetsordningen för rådhusrätten och magistraten i Västerås, lönestaten för stadsfiskal och polismästare i Västerås samt pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare,

att från och med den 1 januari 1945 följande befattningar såsom I. klass kontorsbiträden nämligen en vid magistraten, en å stadsfogdekontoret, en å kronouppbördskontoret och en å stadskansliet omändras till befattningar med benämning resp. kanslibiträde hos inskrivningsdomaren, kanslibiträde å stadsfogdekontoret, kanslibiträde å kronouppbördskontoret och kanslibiträde å stadskansliet med placering samtliga befattningar i 6. lönegraden,

att från nyssnämnda dag 2 befattningar såsom kontorsbiträden av II. klass hos fattigvårdsstyrelsen, därav den ena, den befattning, som innehas av det biträde, vilket för närvarande för socialregistret, en befattning såsom kontorsbiträde av II. klass hos magistraten (brottmålsrådmannen) samt en befattning såsom kontorsbiträde av II. klass å kronouppbördskontoret omändras till befattningar såsom kontorsbiträden av I. klass,

att från och med samma dag å ordinarie stat inrätta befattning såsom installationsingenjör med placering i lönegrad 11,

att bemyndiga resp. fattigvårdsstyrelsen, magistraten och styrelsen för tekniska verken att med ordinarie innehavare besätta nämnda befattningar,

att exekutionsbiträde skall åtnjuta pension efter samma pensionsunderlag som poliskonstapel eller efter slutlön i 7. lönegraden,

att uppdraga åt lönenämnden att, i den mån så erfordras, underställa förut angivna beslut vederbörande myndigheter för fastställelse,

att från vidare handläggning avföra ovan angivna hos stadsfullmäktige anhängiga framställningar och motioner,

samt att föreliggande framställningar i övrigt i detta ärende icke skola i förevarande sammanhang föranleda vidare stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 13 januari 1945.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Per Siösteen.*

Reservationer:

Emot förevarande förslag, som omfattats av lönenämndens majoritet, ha följande reservationer anmälts:

1) ifråga om poliskonstapel, bitr. polisöverkonstapel, kriminalkonstapel och kanslikonstapel av lönenämndens förhandlingsdelegerade, herrar Engdahl, Wolff och Dahlström, vilka yrkat bifall till Svenska Polisförbundets alternativa hemställan, antecknad å sid. 40 samt 46, och innebärande, att nu anställda ävensom före den 1 april 1945 anställda ovannämnda befattningshavare skulle, där den föreslagna inplaceringen av befattningshavarna i respektive 7. och 8. lönegraderna icke skulle medföra omedelbar löneförhöjning, omedelbart tilldelas ett ålderstillägg, under framhållande, att förhandlingsdelegerade vid förhandlingarna förklarat sig överens med organisationen härutinnan.

2) ifråga om inplaceringen av mätareavläsarna och 1. mätareavläsarna av lönenämndens vice ordförande herr Pers, vilken yrkat, att nämnda befattningar inplaceras i respektive 6. och 7. lönegraderna.

Löneplan för Västerås stads ordinarie befattningshavare. *Bilaga 1.*

Lönegrad	Löneklass	Belopp kr. exklusive dyrtidstillägg	Belopp kr. inklusive dyrtidstillägg	Lönegrad	Löneklass	Belopp kr. exklusive dyrtidstillägg	Belopp kr. inklusive dyrtidstillägg
1	1	2.400: —	2.928: —	11	11	5.136: —	6.265: —
	2	2.589: —	3 158: —		12	5.580: —	6.807: —
	3	2 784: —	3.396: —		13	6.066: —	7.400: —
	4	2.988: —	3.645: —		14	6.552: —	7.993: —
2	2	2.589: —	3.158: —	12	12	5.580: —	6.807: —
	3	2.784: —	3.396: —		13	6.066: —	7.400: —
	4	2 988: —	3.645: —		14	6.552: —	7.993: —
	5	3.204: —	3.908: —		15	7.038: —	8.586: —
3	3	2.784: —	3.396: —	13	13	6.066: —	7.400: —
	4	2.988: —	3.645: —		14	6.552: —	7.993: —
	5	3.204: —	3.908: —		15	7.038: —	8.586: —
	6	3.438: —	4.194: —		16	7.524: —	9.179: —
4	4	2.988: —	3.645: —	14	14	6.552: —	7.993: —
	5	3.204: —	3.908: —		15	7.038: —	8,586: —
	6	3.438: —	4.194: —		16	7.524: —	9.179: —
	7	3.708: —	4.523: —		17	8.010: —	9.772: —
5	5	3.204: —	3.908: —	15	15	7.038: —	8.586: —
	6	3.438: —	4.194: —		16	7.524: —	9.179: —
	7	3.708: —	4.523: —		17	8.010: —	9.772: —
	8	4.032: —	4.919: —		18	8.496: —	10.365: —
6	6	3.438: —	4.194: —	16	16	7.524: —	9.179: —
	7	3.708: —	4.523: —		17	8.010: —	9.772: —
	8	4 032: —	4.919: —		18	8.496: —	10.365: —
	9	4 356: —	5.314: —		19	8.982: —	10.958: —
7	7	3.708: —	4.523: —	17	17	8.010: —	9.772: —
	8	4.032: —	4.919: —		18	8.496: —	10.365: —
	9	4.356: —	5 314: —		19	8.982: —	10.958: —
	10	4 728: —	5.768: —		20	9.468: —	11.550: —
8	8	4 032: —	4.919: —	18	18	8.496: —	10.365: —
	9	4.356: —	5.314: —		19	8.982: —	10.958: —
	10	4.728: —	5.768: —		20	9.468: —	11.550: —
	11	5.136: —	6.265: —		21	9.954: —	12.066: —
9	9	4.356: —	5.314: —	19	19	8.982: —	10.958: —
	10	4.728: —	5.768: —		20	9.468: —	11.550: —
	11	5.136: —	6.265: —		21	9.954: —	12.066: —
	12	5.580: —	6.807: —		22	10.440: —	12.552: —
10	10	4.728: —	5.768: —	20	20	9.468: —	11.550: —
	11	5.136: —	6.265: —		21	9.954: —	12.066: —
	12	5.580: —	6.807: —		22	10.440: —	12.552: —
	13	6.066: —	7.400: —		23	11.040: —	13.152: —

Lönegrad	Löneklass	Belopp kr. exklusive dyrtidstillägg	Belopp kr. inklusive dyrtidstillägg	Lönegrad	Löneklass	Belopp kr. exklusive dyrtidstillägg	Belopp kr. inklusive dyrtidstillägg
21	21	9.954: —	12·066: —	28	28	14.340: —	16.452: —
	22	10.440: —	12.552: —		29	15.040: —	17.152: —
	23	11.040. —	13.152: —		30	15.840: —	17.952: —
	24	11.640: —	13.752: —		31	16.690: —	18.802: —
22	22	10.440: —	12.552: —	29	29	15.040: —	17.152: —
	23	11.040: —	13.152: —		30	15.840: —	17.952: —
	24	11.640: —	13.752: —		31	16.690: —	18.802: —
	25	12.240: —	14.352: —		32	17.590: —	19.702: —
23	23	11.040: —	13.152: —	30	30	15.840: —	17.952: —
	24	11.640: —	13.752: —		31	16.690: —	18.802: —
	25	12.240: —	14.352: —		32	17.590: —	19.702: —
	26	12.940: —	15.052: —		33	18.540: —	20.652: —
24	24	11 640: —	13.752: —	31	31	16.690: —	18.802: —
	25	12.240: —	14.352: —		32	17.590: —	19.702: —
	26	12.940: —	15 052: —		33	18.540: —	20.652: —
	27	13.640: —	15.752: —		34	19.540: —	21.652: —
25	25	12 240: —	14.352: —	32	32	17.590: —	19.702: —
	26	12.940: —	15.052: —		33	18.540: —	20.652: —
	27	13.640: —	15.752: —		34	19.540: —	21.652: —
	28	14.340: —	16.452: —		35	20.740: —	22.852: —
26	26	12.940: —	15.052: —	33	33	18.540: —	20.652: —
	27	13.640: —	15.752: —		34	19.540: —	21.652: —
	28	14.340: —	16.452: —		35	20.740: —	22.852: —
	29	15.040: —	17.152: —		36	22.040: —	24.152: —
27	27	13.640: —	15.752: —				
	28	14.340: —	16.452: —				
	29	15.040: —	17.152: —				
	30	15.840: —	17.952: —				

Bilaga nr 2.

Tjänsteförteckning

över Västerås stads ordinarie befattningshavare.

Lönegrad	Befattning	Anmärkning
1	Kokerska vid ålderdomshemmet[1]) Sömmerska vid ålderdomshemmet[1]) Biljettförsäljerska vid varmbadhuset	[1]) Fritt vivre utom den kontanta lönen. Värdet härav avdrages med 1.100 kr. per år, varav 600 kr. för kost och 500 kr. för bostad.
2	Tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet[1])	[1]) Fritt vivre utom den kontanta lönen. Värdet härav avdrages lönen med 1.100 kr. per år, varav 600 kr. för kost och 500 kr. för bostad.
3	Kvinnligt kontorsbiträde av II. klass	
4	Exekutionsbiträde[1]) Barnträdgårdslärarinna	[1]) Sportler utom lönen.
5	Sjuksköterska vid ålderdomshemmet[1]) Kartriterska Kvinnligt kontorsbiträde av I. klass Badare i varmbadhuset Eldare i varmbadhuset[2]) Föreståndarinna vid barnhemmet[3]) Eldare i stadshotellet[4]) Körkarl vid drätselkammaren	[1]) Fritt vivre utom den kontanta lönen. Värdet av fritt vivre avdrages lönen med 1.200 kr. per år. [2]) Bostad om ett rum och kök med värme; värdet avdrages lönen. [3]) Fritt vivre utom den kontanta lönen. Värdet av fritt vivre avdrages lönen med 1.200 kr. per år, varav 500 kr. för bostad 700 kr. för kost. [4]) Bostad om ett rum och kök. Värdet avdrages lönen.
6	Kanslibiträde Kvinnlig barnavårdsman Barnavårdsinspektris Biträdande maskinist vid ålderdomshemmet[1]) Renhållningsarbetare[2]) Vice brandman[3]) Biträdande vaktmästare vid ålderdomshemmet[4]) Vaktmästare och eldare vid Herrgårds-, Djäknebergs- och Korsängsskolorna, vaktmästare vid folkskolans expedition[5]) Husmoder vid ålderdomshemmet[6]) Maskinist vid varmbadhuset Vaktmästare vid kommunala flickskolan Gasverkseldare Förman vid grustaget (på övergångsstat)	[1]) Vivre; värdet avdrages lönen. [2]) Beklädnadsförmån utom lönen. [3]) Endast löneklass 6: 6. Beklädnadsförmån utom lönen. [4]) Bostad om ett rum och kök med värme. Värdet avdrages lönen. [5]) Bostad om ett à två rum och kök med värme. Värdet avdrages lönen. [6]) Fritt vivre utom den kontanta lönen. Värdet av fritt vivre avdrages lönen med 1.200 kr. per år, varav 500 kr. för bostad och 700 kr. för kost.

Lönegrad	Befattning	Anmärkning
6	Förrådsman vid planteringarna Kassörska vid fattigvårdsbyrån Tillsyningsman å Björnön Föreståndarinna vid barnstugorna Extra poliskonstapel[7])	[7]) Endast löneklass 6: 6. Beklädnadsförmån utom lönen.
7	Maskinist vid vattenledningsverket[1]) Stadsvaktmästare Magistratsvaktmästare Manligt kontorsbiträde av I. klass Mätaravläsare vid tekniska verken Kranreparatör Vaktmästare vid ålderdomshemmet[2]) Ångbåtsmaskinist Brandman[3]) 1:ste montör vid elverket Maskinist vid ålderdomshemmet[4]) Maskinist vid elektricitetsverket Bostadsinspektris Maskinist vid reningsverket Poliskonstapel[5])	[1]) Bostad om två rum och kök; värdet avdrages lönen. [2]) Bostad om 2 rum och kök. Beträffande värdet härav, se stadsfullmäktige 31/8 1942. [3]) Beklädnadsförmån utom lönen. [4]) Bostad om ett rum och kök med värme; värdet avdrages lönen. [5]) Beklädnadsförmån utom lönen.
8	Stadskassör Brandförman[1]) Expeditionsbiträde å folkskoleexpeditionen Ritare vid tekniska verken 1:ste avläsare vid tekniska verken Renhållningsförman Förrådsförman vid drätselkammarens förråd Hälsovårdsinspektör Fattigvårdstillsyningsman Bokhållare vid tekniska verken Bokhållare vid byggnadskontoret Mätarjusterarförman vid elektricitets- och gasverken Förman för gaturenhållningen Biträdande polisöverkonstapel[2]) Kriminalkonstapel[3]) Kanslikonstapel[4])	[1]) Beklädnadsförmån utom lönen. [2]) Beklädnadsförmån utom lönen. [3]) Beklädnadsförmån utom lönen i form av slitningsersättning. [4]) Beklädnadsförmån utom lönen.
9	Trädgårdsmästare Arbetsförman vid vattenverket Förrådsförman vid tekniska verken Avsynare vid vattenverket Kassör vid tekniska verken[1]) Kranmaskinistförman Arbetsförman vid elverket Driftsförman vid gasverket	[1]) Nuvarande tjänstehavaren åtnjuter ett personligt tillägg av 1.500 kr. jämte dyrtidstillägg, så länge han uppehåller förordnande som kamrersassistent.
10	1:ste hälsovårdsinspektör[1]) Ångbåtsbefälhavare[2]) Brandmästare[3]) Gatuförman vid drätselkammaren	[1]) Till nuvarande tjänstehavaren tidigare utgående personliga lönetilllägg å 300 kr. är inräknat i lönen. [2]) Gottgörelse för uniformshållning. [3]) Bostad om två rum och kök; vär-

Lönegrad	Befattning	Anmärkning
10	Biträdande kriminalöverkonstapel[4]) Rörnätsförman Montörförman vid elektricitetsverket Byggnadsförman Polisöverkonstapel[5]) Barnavårdsföreståndare	det avdrages lönen. Beklädnadsförmån utom lönen. [4]) Beklädnadsförmån utom lönen i form av slitningsersättning. [5]) Beklädnadsförmån utom lönen.
11	Vägtekniker Byggnadstekniker Kriminalöverkonstapel[1]) Mätningstekniker Schaktmästare vid vattenverket Lantbruksinspektor Verkmästare vid drätselkammaren Installationsingenjör vid elverket	[1]) Beklädnadsförmån utom lönen i form av slitningsersättning.
12	Stadsbokhållare[1]) Fastighetsförvaltare Tekniskt biträde å stadsingenjörskontoret Tekniskt biträde å stadsarkitektkontoret 1:ste mätningstekniker Stadsplanetekniker	[1]) Arvode för nöjesskattekontrollen ingår i lönen.
13	Föreståndare för ålderdomshemmet[1]) Vice brandchef[2]) Byggnadsinspektör	[1]) Bostad om tre rum och kök med värme. Värdet avdrages lönen. [2]) Bostad om tre rum och kök. Värdet avdrages lönen. 300 kr. årligen i beklädnadsbidrag.
14	Stadsträdgårdsmästare Stadsfogde[1]) II. stadsläkare Poliskommissarie[2])	[1]) Avstår av sportler årligen 8.507 kr. Stfms beslut 30/6 1932 och 29/2 1940. [2]) Avlöningen innefattar gottgörelse för uniformshållning.
16	Driftsingenjör vid elverket Driftsingenjör vid gasverket Kamrerare vid tekniska verken Hamnkapten[1]) Byggnadsingenjör I. stadsläkare	[1]) Gottgörelse för uniformshållning.
17	Jordbruksförvaltare Fattigvårdssyssloman Driftsingenjör vid vattenverket Brandchef[1])	[1]) Bostad om fyra rum och kök. Värdet avdrages lönen. 300 kr. årligen i beklädnadsbidrag.
18	Kronouppbördskassör[1]) Drätselassistent 1:ste ingenjör vid byggnadskontoret	[1]) Sportler av landstingsmedel och debetsedellösen inlevereras till stadskassan.
19	Biträdande stadsombudsman	
20	Stadskamrerare	
21	Stadsingenjör	

Lönegrad	Befattning	Anmärkning
22	Folkskoleinspektör	
23	Polismästare tillika stadsfiskal[1])	[1]) Alla sportler redovisas till stadskassan. Stfms beslut 30/6 1938 och 26/1 1939.
24	Stadsarkitekt	
25	Magistratsrådman[1]) Stadsombudsman	[1]) Alla sportler redovisas till stadskassan. Stfms beslut 30/6 1938. Kungligt brev 31/3 1939.
26	Civilrådman[1]) Brottmålsrådman[1])	[1]) Alla sportler redovisas till stadskassan. Stfms beslut 30/6 1938. Kungligt brev 31/3 1939.
28	Byggnadschef Överingenjör vid tekniska verken	
31	Stadsdirektör	
33	Borgmästare[1])	[1]) Alla sportler redovisas till stadskassan.

Bilaga nr 3.

Övergångsbestämmelser.

De nu beslutade förändringarna i tjänstgörings- och avlöningsreglementet även- som den antagna löneplanen och tjänsteförteckningen skola tillämpas från och med den 1 januari 1945. Nuvarande tjänsteinnehavare vare dock obetaget att kvarstå å gammal stat i avseende å lön och pensionsbestämmelser, såvida han före den 1 april 1945 ingiver anmälan därom till löne- och avtalsnämnden.

Vid övergången till den nya löneplanen skall iakttagas

att befattningshavare, såvitt ej annorlunda särskilt beslutas, skall placeras i den löneklass inom vederbörande lönegrad, som till ordningsföljden svarar mot den lönegrad inom hittillsvarande lönegrupp, vari befattningshavaren den 1 januari 1945 var placerad, med rätt för befattningshavaren att för omedelbar eller framtida uppflyttning i högre löneklass tillgodoräkna sig den tjänstetid, han fullgjort i den lönegrad enligt den nuvarande löneplanen, han sålunda lämnat.

Ifråga om sådana nedan angivna befattningshavare, vilka blivit anställda å ordinarie stat före den 1 januari 1945, skola gälla följande särskilda bestämmelser:

Barnträdgårdslärarinna skall, så länge hon kvarstår i 4. och 5 löneklasserna inom lönegrad 4, äga att uppbära ett tillägg till lönen, motsvarande skillnaden mellan lönebeloppen i 23: I och 4: 4 respektive 23: II och 4: 5.

Poliskonstapel skall, så länge han kvarstår i 7. och 8. löneklasserna inom lönegrad 7, äga att uppbära ett tillägg till lönen, motsvarande skillnaden mellan lönebeloppen i 29: I och 7: 7, respektive 29: II och 7: 8.

Biträdande polisöverkonstapel, kriminalkonstapel och kanslikonstapel skola, så länge vederbörande kvarstå i löneklasserna 8, 9 och 10 inom lönegrad 8, äga att uppbära ett tillägg till lönen, motsvarande skillnaden mellan lönebeloppen i respektive 31: I och 8: 8, 31: II och 8: 9 samt 31: III och 8: 10.

Där författning, beslut, föreskrift eller dylikt innehåller hänvisning till tidigare gällande lönebestämmelser eller annat dylikt stadgande, som ersatts av nu antagna bestämmelser, skall hänvisningen i stället gälla motsvarande nu antagna bestämmelser.

Bilaga nr 4.

Förslag till ändringar i tjänstgörings- och avlöningsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

§ 1.

Bestämmelserna i detta reglemente avse samtliga tjänsteinnehavare, som äro eller bliva upptagna i den av stadsfullmäktige fastställda tjänsteförteckningen för ordinarie befattningshavare.

§ 9.

I tjänsteförteckningen upptagen befattningshavare: — — — — — och hans familj.

§ 13.

Befattningshavare i lönegraderna 1—9, som utför övertidsarbete — — — — — till timlön.

Förlägges — — — — — nyssnämnda avlöning.
Vid uträkning — — — — — anses utgöra 200.
I tveksamma fall — — — — — löne- och avtalsnämndens prövning.
Om övertidsersättning — — — — — särskilt stadgat.

§ 14.

Befattningshavare äger åtnjuta — — — — ordning stadgade.
Avlöningsförmånerna — — — — — sportler och dylikt.
Den egentliga avlöningen — — — — i det följande stadgas.
Den egentliga avlöningen och de särskilda förmånerna framgå för varje befattning av vid detta reglemente fogade löneplan och tjänsteförteckning.
Angående rörligt — — — — — — kan vara stadgat.
Begynnelseavlöningen — — — — — — hänföras till lönen.
Om befattningshavarnas — — — — — — särskilt stadgat.

§ 16.

Åt innehavare — — — — — — tjänstebeklädnad.
Om och i vad mån naturaförmåner skola utgå, bestämmes i varje särskilt fall av stadsfullmäktige och antecknas i tjänsteförteckningen.
För förmån, som utgöres av bostad och värme, är befattningshavare, med undantag, som i förekommande fall angives i tjänsteförteckningen, skyldig att månadsvis — — — — — löne- och avtalsnämnden.
Är befattningshavaren — — — — — kontant inbetalats.
För andra förmåner — — — — — ej ersättningsskyldig.

§ 20.

1) Vid tillträdande av befattning erhåller befattningshavare avlöning enligt den för vederbörande lönegrad fastställda lägsta löneklass, där ej föreskrifterna i §§ 21—24 giva anledning till avvikelser härutinnan.

2) Efter att hava tillhört en och samma löneklass under tre år uppflyttas befattningshavare till närmast högre löneklass, efter ytterligare tre år till därpå följande högre löneklass samt efter ytterligare tre år i den högsta inom lönegraden förekommande löneklassen, allt såframt ej annat följer av föreskrifterna i mom. 3 här nedan eller i §§ 21, 23 och 24.

3) Uppflyttning i högre löneklass sker vid ingången av kalenderkvartalet närmast efter det, under vilket den för sådan uppflyttning stadgade tiden i den lägre löneklassen tilländagått.

I övrigt gäller såsom villkor för befattningshavares uppflyttning i högre löneklass
att befattningshavare — — — — omförmäles i § 30,
att befattningshavares tjänstgöring är väl vitsordad samt
att befattningshavare vid tiden för uppflyttning i högre löneklass icke redan uppnått den för honom gällande pensionsåldern.
Är befattningshavares — — — — — uppflyttas i högre löneklass.
Beslut om uppskov — — — — — uppskov med uppflyttningen.

§ 21.

Befattningshavare, som omedelbart före tillträdet av ordinarie befattning — — — äger att för uppflyttning i högre löneklass i sistnämnda befattning — — — — — dylika arbetsåligganden.

§ 22.

Befattningshavare, som övergår eller förflyttas till annan befattning inom samma lönegrad, äger att för uppflyttning i högre löneklass i den nya befattningen tillgodoräkna sig även den tjänstetid, han haft tillgodo, därest han kvarstått i den förra befattningen.

§ 23.

Befattningshavare, som befordras till befattning inom högre lönegrad, skall omedelbart placeras i den inom den högre lönegraden förekommande lägsta löneklass, som för befattningshavaren kommer att medföra ökning i förhållande till den avlöning, han före befordran åtnjutit i den lägre befattningen.

Därest vid befordran befattningshavare icke med tillämpning av ovannämnda bestämmelse blir placerad i den högre lönegradens högsta löneklass, äger befattningshavare dessutom för omedelbar eller framtida uppflyttning inom den högre lönegraden tillgodoräkna sig den tid, dock högst tre år, varunder befattningshavare tillhört den löneklass, som han vid befordran lämnade.

§ 24.

Undantagsvis såframt stadens intresse sådant erfordrar, må för förvärvande av särskilt kvalificerad person till viss tjänst eller för sådan persons bibehållande i tjänst löne- och avtalsnämnden kunna tilldela honom lön enligt högre löneklass än den, till vilken ha enligt de i 20.—23. §§ angivna grunder eljest skolat hänföras.

Där skäl därtill — — — — — innehavda befattningen.

I undantagsfall — — — — ålderstillägg.

§ 25.

Då fråga uppkommer angående överförande av hos staden anställd arbetare å ordinarie lönestat, äger löne- och avtalsnämnden efter förslag av vederbörande myndighet avgöra, i vilken löneklass inom lönegraden vederbörande med hänsyn till tidigare tjänstgöring eller tidigare åtnjutna avlöningsförmåner skall placeras.

§ 26.

Alla frågor rörande uppflyttning i högre löneklass avgöras av löne- och avtalsnämnden.

§ 27.

1) Befattningshavare äger för löpande kalenderår åtnjuta semester, sedan han varit anställd 180 dagar i stadens tjänst, med nedan nämnda antal dagar:

	Intill det kalenderår varunder befattningshavaren uppnår 40 år	Från och med det kalenderår varunder befattningshavaren uppnår 40 år
Befattningshavare i lönegraderna 1—9....	18 dygn	26 dygn
Befattningshavare i lönegraderna 10—33..	22 dygn	30 dygn

2) Bestämmelserna under 1) — — — — — anställda befattningshavare.
3) Semestern uttages — — — — — bestämmes av vederbörande myndighet.
4) Under semestertiden — — — — — inräknas ej i denna.
5) Därest befattningshavare — — — — — närmast högre dagantal.
6) Under befattningshavare — — — — — redovisas.
7) Har på grund av — — — — — påföljande år.

§ 35.

Befattningshavare inom lönegraderna 1—9 ävensom sådan befattningshavares hemmavarande hustru eller husföreståndarinna samt barn under 15 år tillförsäkras kostnadsfri läkare- och sjukhusvård genom medlemskap i sjukkassa, i den mån nedan icke annorlunda stadgas.

Befattningshavare — — — — ersättes av kassan.

För befattningshavare — — — — — — inträdet i sjukkassa.

Särskilda bestämmelser om tjänstgöringstid för brandpersonalen m. m.

1) Den ordinarie arbetstiden — — — — — utgör 4 timmar.

2) Brandmästare, brandförmän, brandmän och extra brandmän erhålla fridygn vart 3. dygn, brandförmän, brandmän och extra brandmän dessutom vart 4. fridygn ett dubbelfridygn med rätt att över fridygnen fritt disponera och med skyldighet — — — — — vederbörande befäl.

3) För arbete vid eldsvådor inom staden och ambulanskörning samt sådan tillsyn och sådana — — — — — från arbetet under ordinarie arbetstid. Sådan ledighet — — — — — s. k. teatervakter.

För andra arbeten — — — — — stadens befattningshavare.

Vid utryckning för — — — — — 3 kronor per timma.

Bilaga nr 5.

Förslag till ändringar i bestämmelser ang. tjänstgöringsförhållandena för Västerås stads extra befattningshavare.

§ 1.

Nedanstående bestämmelser skola tillämpas å sådana befattningshavare, vilka utan att vara upptagna i tjänsteförteckningen för stadens ordinarie tjänstemän, fullgöra — — — — — (extra befattningshavare).

§ 7.

Extra befattningshavare med avlöning motsvarande den enligt lönegraderna 1—9 i stadens löneplan utgående, vilka utföra övertidsarbete — — — — — omräknad till timlön.

Förlägges övertidsarbetet — — — — — löne- och avtalsnämndens prövning.

§ 9.

1) Extra befattningshavare äger för löpande kalenderår åtnjuta semester, sedan han varit anställd 180 dagar i stadens tjänst, med nedan antal dagar:

	Intill det kalenderår varunder befattningshavaren uppnår 40 år.	Från och med det kalenderår varunder befattningshavaren uppnår 40 år.
Avlöning motsvarande lönegraderna 1—9 i ordinarie reglementet	16	22
Avlöning motsvarande lönegraderna 10—33 i ordinarie reglementet	20	26

2) Bestämmelserna — — — — — nu anställda befattningshavare.
3) Semester uttages — — — — — bestämmes av vederbörande myndighet.
4) Under semestertiden — — — — — inräknas ej i denna.
5) Därest befattningshavare — — — — — högre dagantal.
6) Under befattningshavare — — — — — till honom redovisas.

Bilaga nr 6.

Förslag till ändringar i dels arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten i Västerås, dels ock lönestaten för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås.

Arbetsordning och lönestat för Rådhusrätten och magistraten i Västerås.

§ 12.

För borgmästaren och rådmännen skall i anslutning till för stadens övriga befattningshavare tillämpade löneplan och tjänsteförteckning gälla följande avlöningsförmåner:

Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Åldterstillägg	Lön efter 1:sta ålderstillägget	Lön efter 2:ndra ålderstillägget	Slutlön
25	Magistratsrådman	12.240: —	3 à 700	12.940: —	13 640: —	14.340: —
26	Civilrådman } Brottmålsrådman}	12.940: —	3 à 700	13.640: —	14.340: —	15.040: —
33	Borgmästare	18.540: —	1 à 1000 1 à 1200 1 à 1300	19.540: —	20.740: —	22 040: —

§ 17.

Därjämte skall för borgmästaren och rådmännen i tillämpliga delar gälla tjänstgörings- och avlöningsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

Lönestat för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås.

§ 2.

För befattningen skall i anslutning till för stadens övriga befattningshavare tilllämpade löneplan och tjänsteförteckning gälla följande avlöningsförmåner:

Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg	Lön efter 1:sta ålderstillägget	Lön efter 2:ndra ålderstillägget	Slutlön
23	Stadsfiskal och Polismästare	11.040: —	2 à 600 1 à 700	11.640: —	12.240: —	12.940: —

§ 5.

Därjämte skall för befattningshavaren i tillämpliga delar gälla tjänstgörings- och avlöningsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

Bilaga nr 7.

Förslag till ändring i pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare.

§ 6.

Såsom underlag för bestämmande av den årliga pensionens belopp — pensionsunderlag — skall, med nedan angivna begränsning, tjäna de sammanlagda årliga avlöningsförmånerna i innehavande befattnings högsta löneklass, däri således inberäknat lön, tjänstgöringspengar, ålderstillägg och andra icke tillfälliga lönetillägg samt, till ett värde, varmed de upptagas i pensionsstaten, sportler samt bostads- och därmed jämförliga naturaförmåner, för vilka ej göras avdrag å avlöningen.

Dessa avlöningsförmåner ingå — — — — medräknas ej i pensionsunderlaget.

Polisföreningen Kamraterna
Västerås

Bilaga nr 8.

Västerås den 27 januari 1945.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Innan Stadsfullmäktige går att besluta om polismännens inplacering i den nya löneplanen vilja vi framhålla följande.

Vid förhandlingar den 12 januari 1945 mellan delegerade från Västerås stads löne- och avtalsnämnd å ena sidan samt förhandlingsombud från Svenska polisförbundet å andra sidan träffades överenskommelse om att övergå till den nya löneplanen. Överenskommelsen innebar bland annat, att poliskonstaplarna skulle placeras i 7:de och bitr. överkonstaplarna, kriminalkonstaplarna och kanslikonstapeln i 8:de lönegraden. För de, som innehar slutlön, skulle detta medföra en löneökning med 150 kronor per år i konstapelsgraden och 164 kronor per år i bitr. överkonstapelsgraden inklusive dyrtidstillägg, under det att begynnelselönen skulle sänkas för den förstnämnda graden med 161 kronor och för den sistnämnda graden med 205 kronor per år. För att råda bot mot detta förhållande överenskoms, att de nu anställda polismännen, som voro placerade i sådana löneklasser, att den nya löneplanen inte täckte deras nuvarande lön, skulle uppflyttas i den närmast högre liggande löneklassen, till vilken de endast intjänat en viss del av föreskriven tjänstetid. Detta ansågs både lämpligt och riktigt ur flera synpunkter. För det första skulle man redan från början kunna tillämpa den nya löneplanen i dess helhet. För det andra skulle den sålunda uppkomna löneökningen för de yngre kategorierna utgöra en kompensation för de ekonomiska uppoffringar, som dessa fått ikläda sig vid genomgång av Statens polisskola, och som under rådande kristid varit särskilt betungande. För de konstaplar, som efter den 1 januari 1945 genomgå Statens polisskola, har föreslagits löneförmåner under skoltiden. Det vore därför både rimligt och rättvist, att de yngre polismän, som det här är fråga om, erhölle den föreslagna uppflyttningen.

Löne- och avtalsnämnden har senare meddelat, att den icke kunnat godtaga den träffade överenskommelsen i vad den avsåg uppflyttningen i högre löneklass av befattningshavare i konstapels- och bitr. överkonstapelsgraderna, vilka icke intjänat alla ålderstillägg.

Vid förnyade förhandlingar den 17 januari 1945 vidhöllo Löne- och avtalsnämndens delegerade sin förut intagna ståndpunkt och framhöllo det skäliga uti att polismännen tilldelades en lön i enlighet med den träffade överenskommelsen.

Vi få därför anhålla om att Stadsfullmäktige måtte besluta att polismännen måtte inplaceras i den nya löneplanen i enlighet med den mellan oss och Löne- och avtalsnämndens delegerade träffade överenskommelsen. Detta skulle innebära att

14 konstaplar uppflyttas från nuvarande	29: I	till 7: 8	=	Kr. 3.278
7 " " " "	29: II	" 7: 9	=	" 2.926
4 " " " "	29: III	" 7: 9	=	" 28
2 kriminalkonstaplar uppflyttas från nuvarande	31: II	" 8: 10	=	" 638
1 kanslikonstapel uppflyttas från nuvarande	31: II	" 8: 10	=	" 319
			Summa kronor	7.189

Som ovan.

För Polisföreningen Kamraterna.

ARWID OFFE.

Ordf.

/Gunnar Karlström.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 2

N:o 2. Familjebidragsnämndens årsberättelse för 1944.

Under år 1944 har utbetalats familjebidrag och hemortslön med 1.950.392 kronor 42 öre, varav 1.876.358 kronor 98 öre statsbidrag och kommunandelen utgör kronor 74.033: 44

Huru beloppen fördela sig på de olika månaderna och bidragsformerna framgår av särskild bilaga.

Övriga utgifter ha varit:

Löner och arvoden	35.217: 08	
Porton och telefon	2.289: 40	
Hyra, lyse och städning	3.710: 55	
Kontorsmateriel och tryckningskostnader	1.742: 68	
Inventarier	1.904: 78	
Oförutsedda utgifter	715: 90	45.580: 39
	Kronor	119.613: 83

Den av stadsfullmäktige för år 1944 fastställda staten för nämndens verksamhet upptog:

Kommunandel	81.000: —
Övriga utgifter	53.675: —
Kronor	134.675: —

En besparing för år 1944 har därför uppstått **med 15.061 kronor 17 öre.**

Antalet utsända postgiroutbetalningskort utgör för familjebidrag 48.623 och för hemortslön 8.415 eller sammanlagt 57.038 mot 60.823 för år 1943.

Angående verksamheten i övrigt kan nämnas:

Nämnden har under året hållit 14 sammanträden.

Arbetsutskottet har sammanträtt varje vardag.

T. o. m. utgången av 1944 registrerade akter utgjorde 9.306, varav under år 1944 tillkomna 1.218 mot 1916 under år 1943.

Antalet under år 1944 inkomna ansökningar voro 4.618 mot 4.950 under år 1943 samt 5.293 anmälningar om återinträde. Under året har fattats 5.624 beslut i familjebidragsärenden och 2.130 i hemortslöneärenden.

Nämnden har under året yttrat sig över 32 besvär, avgivit yttrande till värnpliktslånenämnden över 13 ansökningar om värnpliktslån och till utmätningsmän över 136 ansökningar angående skatteanstånd samt till länskommitténs understödsnämnd över 200 ansökningar om bidrag av de av denna nämnd handhavda medlen.

Västerås den 15 februari 1945.

På familjebidragsnämndens vägnar:

O. M. HELLBLOM,

ordf.

/B. Sjöstrand.

sekr.

SAMMANDRAG över utbetalda familjebidrag och hemortslön under år 1944.

Mån.	Familjepenning		Bostadsbidrag		Näringsbidrag		Sjuk- & Begravn. bidrag		Hemorts-lön	Statsbidrag	Kommun-andel	Summa Kronor
	Statsbidrag	Kom.-andel	Statsbidr.	Kom.-andel	Stats-bidrag	Kom.-andel	Statsbidr.	Kom.-andel				
Jan.	48.121: 14	1.000: 46	21.610: 44	2.401: 16	271: 87	20: 68	621: 51	155: 38	10.254: —	80.878: 96	3.577: 68	84.456: 64
Febr.	37.634: 85	714: 39	20.574: 23	2.286: 03	267: 91	24: 79	580: 62	145: 15	14.310: —	73.367: 61	3.170: 36	76.537: 97
Mars	38.355: —	681: 49	19.906: 26	2.211: 81	188: 99	16: 31	957: 42	239: 36	12.937: —	72.344: 67	3.148: 97	75.493: 64
April	86.498: 27	1.180: 81	32.440: 72	3.604: 53	396: 40	30. 20	548: 13	137: 03	16.118: 50	136.002: 02	4.952: 57	140.954: 59
Maj	93.472: 86	1.344: 19	45.448: 74	5.049: 86	404: 63	38: 10	1.321: 07	330: 27	26.720: 50	167.367: 80	6.762: 42	174.130: 22
Juni	100.872: 55	1.644: 13	47.218: 67	5.246: 52	754: 20	85: 80	890: 68	222: 67	23.351: 50	173.087: 60	7.199: 12	180.286: 72
Juli	137.118: 74	2.134: 45	51.132: 19	5.681: 35	46: —	11: 50	1.215: 76	266: 44	33.927: 50	223.440: 19	8.093: 74	231.533: 93
Aug.	121.285: 09	1.882: 67	60.783: 01	6.753: 67	1.547: 46	167: 54	689: 18	172: 29	43.592: —	227.896: 74	8.976: 17	236.872: 91
Sept.	101.817: 14	1.684: 03	54.499: 75	6.055: 53	2.127: 82	193: 28	1.145: 28	223: 82	60.579: —	220.168: 99	8.156: 66	228.325: 65
Okt.	111.215: 59	1.693: 46	43.689: 11	4 854: 35	1.865: 01	209: 51	1.325: 82	293: 96	39.393: —	197.488: 53	7.051: 28	204.539: 81
Nov.	76.359: 10	1.123: 97	43.951: 16	4.883: 46	410: 22	72: 18	1.058: 53	264: 63	29.691: 50	151.470: 51	6.344: 24	157.814: 75
Dec.	76.536: 79	1.131: 78	46.481: 26	5.164: 59	302: —	35: 56	1.223: 22	268: 30	28.302: 09	152.845: 36	6 600: 23	159.445: 59
Kr.	1.029.287: 12	16.215: 83	487.735: 54	54.192: 86	8.582: 51	905: 45	11.577: 22	2.719: 30	339.176: 59	1.876.358: 98	74.033: 44	1.950.392: 42

Västerås 1945, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 3

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1944.

Västerås stads nykterhetsnämnd får härmed avgiva berättelse för år 1944 och i sådant avseende anföra följande:

Under år 1944 har nämnden avhållit 11 ordinarie sammanträden. Mellan sammanträdena ha på nämndens uppdrag en del ärenden handlagts av delegerade eller ordföranden. Antalet in- och utgående expeditioner ha varit 814 (år 1943 var antalet 625), skrivelser från alkoholistanstalter angående försökspermission eller uppgifter från Systembolag ej medräknade, därav följande särskilda utlåtanden (siffrorna inom parentes äro jämförelsesiffror från föregående år).

Till Stadsfullmäkige:		
Ang. försäljning till avhämtning eller utskänkning av pilsnerdricka klass II	17	(12)
Till Polismästaren och Stadsfiskalen:		
Ang. nykterhetsintyg för körkort, där nämnden tillstyrkt	181	(194)
Ang. nykterhetsintyg för körkort, där nämnden avstyrkt	5	(3)
Till Länsstyrelsen:		
Ang. yttrande beträffande ifrågasatt återkallelse av körkort, där nämnden förordat återkallelse	14	(12)
Ang. yttrande beträffande ifrågasatt återkallelse av körkort, där nämnden förordat varning	25	(23)
Till A.-B. Vin- & Spritcentralen:		
Ang. detaljhandel med dubbeldenaturerad rödsprit	4	(3)

Nämndens övervakningsarbete framgår av nedanstående uppgifter:

Nämnden har under året handlagt 376 ärenden angående alkoholmissbruk, varvid följande åtgärder beslutats:

Förordnades övervakning	66	(52)
Förordnades militär övervakning	20	(9)
Tilldelades muntliga varningar	270	(295)
Tilldelades skriftliga varningar	18	(30)
Hemställdes om avstängning från utskänkning och utminutering av rusdrycker och pilsnerdricka klass II	89	(140)
Överlämnades ärendet till annan kommuns nykterhetsnämnd	15	(5)
Kallades vederbörande att personligen inställa sig inför nykterhetsnämnden och tilldelades varning	15	(8)
Begärdes intagningsförordnande å alkoholistanstalt	21	(7)
Verkställdes tvångsintagning å alkoholistanstalt	8	(11)
Ingick vederbörande frivilligt å anstalt	4	(2)
Vidtogs inga åtgärder	9	(6)

Antalet under året övervakade eller på anstalt vårdade personer framgår av nedanstående tablå:

Övervakade personer:				
Från 1943 kvarstående			71	(61)
Tillkommer under året:				
a) genom nämndens beslut	66	(52)		
b) genom alkoholistanstalts beslut	20	(20)	86	(72)
		Summa	157	(133)
Avförda under året:				
a) genom nämndens beslut	56	(48)		
b) genom internering	18	(9)		
c) genom återintagning	4	(3)		
d) genom rem. till annan nykterhetsnämnd	2	(—)		
e) genom dödsfall	1	(2)	81	(62)
Kvarstående vid årets slut			76	(71)
		Summa	157	(133)

På alkoholistanstalt vårdade personer:				
Vid årets början intagna	25	(17)		
Under året intagna	12	(13)	37	(30)
Under året utskrivna	14	(5)		
Vid årets slut kvarstående	23	(25)	37	(30)

Av de vid årets slut på anstalt kvarstående voro 10 vid årsskiftet försökspermitterade. 14 personer, som under året varit försökspermitterade, ha återförts till anstalt. Därav har 1 person varit försökspermitterad två gånger.

Tablå över nykterhetsnämndens verksamhet åren 1938—1944.

	År						
	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944
In- och utgående expeditioner	117	227	217	296	491	625	814
Till nämnden ink. anmälningar	139	172	335	400	373	380	376
Åtgärder:							
Muntliga varningar					280	295	270
Skriftliga varningar	114	123	247	350	75	30	18
Övervakningar	44	52	74	96	117	133	157
därav under året nytillkomna	21	30	43	47	66	72	86
Avstängning fr. alkoholhaltiga drycker	21	38	47	46	70	80	91
Framställning om intagning å anstalt	5	7	7	17	14	9	21
verkställda beslut	5	4	7	13	12	11	8
återintagningar å anstalt				2	7	5	14
frivilligt ingångna å anstalt	4	3	2	2	1	2	4
Körkortsärenden	693	557	169	141	186	236	225
Rödsprit- och pilsnerförsäljning	18	25	19	11	15	15	21
Personer, som dömts för fylleri 1 gång och som efter varning av NN ej varit föremål för åtgärd	27	81	64	126	125	163	143

Uppgifter från polismyndigheten i Västerås åren 1938—1944.

	År						
	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944
Anmälda fylleriförseelser	342	412	341	413	472	477	512
därav på västeråsbor					259	250	291
Rattfylleri	15	17	2		2	4	11
Olovlig försäljning och tillverkning av rusdrycker och pilsnerdricka	21	13	34	18	7	1	6

Uppgifter från Systembolaget i Västerås för 1939—1944.

	År					
	1939	1940	1941	1942	1943	1944
Västerås folkmängd	37.848	38.597	39.433	40.798	42.749	44.349
Motböcker, män	19.190	19.491	19.922	20.677	21.464	22.544
„ kvinnor	1.316	1.316	1.357	1.410	1.491	1.595
Utskänkta l. spritdr.	46.066	39.015	43.393	57.230	58.230	56.994
„ l. vin	11.653	7.450	8.242	9.130	8.616	7.492
Utminuterade l. spritdr.	408.512	325.519	327.727	343.549	369.597	386.492
„ l. vin	53.347	20.125	26.347	33.222	43.554	54.939

Till nykterhetsnämnden ha inkommit 83 anmälningar om alkoholmissbruk. 293 västeråsbor ha i Västerås och på annan ort haft 380 fylleriförseelser. Därav ha 43 västeråsbor haft 2 eller flera förseelser. Det sammanlagda antalet uppdelat på åldersgrupper är följande: 31 (43) personer äro födda 1892 och före, 147 (135) födda under åren 1893—1913, 92 (120) födda under åren 1914—1923 och 23 (26) äro födda 1924 och senare.

Kostnaderna för nämndens verksamhet under året hava uppgått till 9.946: 86 kronor, varav 3.600: — kronor till löner och arvoden, kronor 4.924: 22 avgifter för anstaltsvård samt 628: 55 till eftervård. Diverse utgifter hava uppgått till 517: 04 och portoavgifter till kr. 177: 05 samt inkomna flitpengar för utdelning till personer, som utskrivits från anstalt kronor 100: —.

Nämnden har under året erhållit statsbidrag med 650: — kronor för 1943 års verksamhet. Dessutom har influtit kronor 382: 98 för reseersättning och kronor 100: — utgörande flitpengar.

Nykterhetstillståndet i Västerås har, liksom under föregående år, ej varit gott. Nämnden har under året sökt att intensifiera sitt nykterhetsvårdande arbete bl. a. genom ökade avstängningar från utskänkning och utminutering av rusdrycker. Arbetet motverkas dock i hög grad genom rådande överlåtelser av motbokssprit samt svårigheten att erhålla kontroll över inköp av tekniska preparat, hårvatten, rödsprit etc., som i ökad omfattning synes förtäras i berusningssyfte. För att stävja denna försäljning har nämnden dels genom annonsering och dels i samråd med Landshöv-

dingen i länet fäst försäljarnas uppmärksamhet på detta förhållande med uppmaning att iakttaga största möjliga försiktighet vid försäljningen av dessa preparat

Nykterhetsnämnden har tidigare erfarenhet av att spritpolis varit av betydelse för ett förbättrat nykterhetstillstånd, varför nämnden finner det påkallat att sådan ånyo anställes.

Liksom tidigare ha samtliga alkoholmissbrukare, som nämnden kunnat nå, kallats att inställa sig inför nämndens tillsyningsman. Ävenså ha yngre personer kallats att inställa sig inför nykterhetsnämnden.

Nämnden har under året inbjudit nykterhetsföreningar och andra ideella organisationer att genom lämpliga medlemmar biträda i nämndens övervakningsarbete.

Återfall i spritmissbruk förekommer i betydande omfattning, men å andra sidan ha många låtit sig rätta av nämndens åtgärder, varför resultatet av nämndens verksamhet kan betecknas såsom relativt tillfredsställande.

Av Föreningen Västmanlands Samhjälp har nämnden erhållit värdefull hjälp i sitt arbete.

Västerås den 19 februari 1945.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL NORÉN.

/*K. A. Bergvall.*

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 4

N:r 4. Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 21 juni 1935 beslöto stadsfullmäktige att genom sekretariatet vid varje årsskifte skulle upprättas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsatte särskild utredning samt över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 9 februari 1945.

PER SIÖSTEEN.
Stadsfullmäktiges sekreterare.

A. Oavgjorda ärenden.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1930 30/5	Motion ang. anordnande av friluftsbad.	Återremiss till drätselkammaren.	Under åren 1937—1939 hava anordningar vidtagits för förbättrade badanordningar å Östra holmen, Elba samt Norra Björnö. Åren 1941—1943 har ny badplats vid Johannisberg iordningställts och upplåtits. I övrigt är frågan beroende av utredning inom drätselkammaren. Av drätselkammaren under år 1944 väckt förslag om friluftsbad å Djäkneberget har icke kunnat genomföras, enär fastställelse vägrats å erforderlig ändring av stadsplanen.
1934 28/3	Omändring och framtida disposition av seminariebyggnaden.	Remiss till läroverkskommittén.	Beroende av kommitténs utredning.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1936 26/3	Nya lokaler för pastorsexpeditionen.	Remiss till rådhuskommittén.	Beroende på utredning. Under år 1943 har pastorsexp. inflyttat i arbetsförmedlingens förra lokaler.
1936 28/5	Uppförande av nytt rådhus m. m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ämnet.	Utredningsarbetet pågår. Pristävlan om platsen har ägt rum år 1937. Ny inventering av lokalbehovet pågår.
1938 27/1	Utredning om anordnande av småbåtshamn.	Remiss till hamnstyrelsen och drätselkammaren.	Framställning om statsbidrag gjord i januari 1938. Drätselkammaren har hösten 1943 uppdragit åt byggnadskontoret att verkställa ny utredning och kostnadsberäkning.
1939 30/3	Inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.	Ansökan till Kungl. Maj:t om proposition till Riksdagen.	Ärendet beroende av Kungl. Maj:ts prövning. Arbete med ritningar pågår.
1939 30/11	Om- och tillbyggnad för högre allmänna läroverket.	Ny utredning genom den förutvarande kommittén.	Stfm. hava den 26/3 1943 i princip godkänt förslag till nybyggnad för läroverket samt uppdragit åt kommittén att detaljutforma förslaget.
1940 28/11 1944 24/2	Plan över pilsnerförsäljningen i staden.	Uppdrag åt nykterhetsnämnden att utreda frågan.	Sedan nykterhetsnämnden inkommit med förslag ang. fördelningen av försäljningsställena ha stadsfullmäktige på förslag av beredningsutskottet tillsatt en kommittè att utreda frågan ang. pilsnerdricksförsäljningen inom staden, varigenom nykterhetsnämndens uppdrag måste anses övertaget av kommittén.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1941 29/5 1942 26/3	Högre folkskolans ombildning till praktisk mellanskola.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning pågår. Den 26/3 1942 beslöto stfm. inrätta en teknisk linje vid högre folkskolan.
1942 26/3	Anslag till KFUM:s ungdomshem.	Återremiss till drätselkammaren.	Utredning pågår i samband med utredning om ungdomsvården. Se nedan.
1942 26/11	Utredning av fråga om kommunala tvättstugor.	Remiss till särskild kommitté.	Utredning pågår.
1943 18/6	Inventering och översyn av namn å gator, kvarter m. m.	Uppdrag åt gatunamnsberedningen att föranstalta om inventering och översyn.	
1943 26/8	Upplåtelse av tomt till V:ås hantverks- och industriförening för uppförande av pensionärshem.	Återremiss till drätselkammaren.	
1943 25/11 1944 27/1	Inkorporering av Badelunda socken.		Stadsfullmäktige ha den 27/1 1944 tillstyrkt inkorporering. Sedan även K. B. yttrat sig i ärendet, är detta beroende på prövning av Kammarkollegium.
1943 25/11	Motion ang. utredning av fråga om ungdomsvården i staden.	Remiss till särskild kommitté för utredning.	Utredning pågår.
1943 25/11 1944 27/1	Motion ang. utredning av fråga om inrättande av hem för ensamma mödrar.	Remiss till beredningsutskottet.	Efter förslag av beredningsutskottet ha stfm tillsatt en särskild kommitté med uppdrag att utreda frågan. Utredning pågår

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1943 20/12 1944 27/1	Utredning av frågan om en vidsträcktare användning av tomträttsinstitutet inom staden m. m.		Efter förslag av beredningsutskottet ha stfm 27/1 1944 tillsatt en särskild kommitté med uppdrag att utreda ärendet.
1944 31/8	Motion ang. uppflyttning av brandpersonalen i högre lönegrupp.	Remiss till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren för yttrande.	Förslag i ärendet framlagt i löne- och avtalsnämnden, betänkande den 13 januari 1945 ang. ny löneplan, vilket förslag inom närmaste tiden kommer att föreläggas stfm.
1944 30/11	Uppförande på ordinarie stat av vissa befattningar vid tekniska verken.	Remiss till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren ifråga om befattningen som installationsingenjör. Ärendet i övrigt avgjort.	Dito.
1944 26/10	Utgivande av kommunal författningssamling.	Remiss till beredningsutskottet och drätselkammaren.	Utredning pågår.
1944 30/11	Omorganisation av parkförvaltningen.	Återremiss till planteringsnämnden, drätselkammaren o. beredningsutskottet.	Nytt förslag kommer att inom närmaste tiden föreläggas stfm.
1944 30/11	Motion ang. utredning av bostadsfrågorna i Västerås m. m.	Remiss drätselkammaren.	Utredning pågår.

B. Ej verkställda beslut.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1938 25/8 1939 31/8	Anordnande av plaskdamm i planteringen söder om Östra Kyrkogården.	Arbetet har på grund av mellankommande orsaker ännu ej verkställts.
1938 27/10 1942 30/4	Anordnande av bekvämlighetsinrättningar.	Arbetet har på grund av mellankommande orsaker ännu ej verkställts.
1938 24/11	Om- och tillbyggnader för högre allmänna läroverket.	Stfm har den 26/3 1943 i princip godkänt förslag till nybyggnad.
1939 25/5	Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen vid Långängskrogen.	Omläggningen färdig. Stensättningsarbetet påbörjat 1943. Återstoden färdigställes 1945. Arbetet ännu ej avslutat enär arbetstillstånd ej erhållits under lämplig årstid.
1940 25/4	Anläggningar och ledningar inom småstugeområdet vid Vega.	Arbetet fortsättes allt efter det bebyggelsen fortskrider. Gatuarbetena färdiga med undantag för beläggning.
1942 26/2	Omläggning från lik- till växelström inom vissa delar av staden.	Arbetet pågår.
1942 28/5	Serveringskiosk vid Johannisberg.	Arbetet har på grund av brist på arbetare icke kunnat igångsättas.
1942 9/6	Utbyggnad av Djuphamnen.	Framställning om rätt att upptaga lån har av Kungl. Maj:t avslagits dels 1942 och dels 1943. Ny ansökan given under slutet av år 1944.
1943 29/4	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Apalbyområdet.	Arbetet ej utfört på grund av stadsplanehinder.
1943 27/5	Inrättande av skyddsrum i pensionärshem.	Arbetet påbörjat.
1943 30/9	Bidrag till anordnande av väg till Hässlö och Björnön.	Arbetet påbörjat våren 1944. Arbetet till största delen utfört.
1943 30/9	Förbättring av skyddsrum i fastigheten Munkgatan 7.	Arbetet ännu ej utfört. Arbetet påbörjat.

Dag för stmf:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1943 30/9	Förbättrings- och reparationsarbeten i svinhuset vid Malma.	Arbetet ej påbörjat på grund av lång leveranstid för fläktar och motorer.
1943 28/10	Ombyggnad av portalkran vid djuphamnen.	Arbetet ej utfört.
1943 28/10	Framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar till och inom Hagaområdet samt iordningställande av gator inom samma område.	Arbetena pågå.
1944 30/3	Utförande av vatten- och avloppsledning mellan Hyttan o. Djuphamnen.	Arbetet pågår.
1944 30/3	Uppförande av skolbyggnad å Herrgärdsskolans tomt samt utbyggnad av Korsängsskolan.	Under förutsättning av arbetstillstånds erhållande kommer arbetet att påbörjas under innevarande år.
1944 21/6	Anläggning av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar till småstugeområdet inom Tunby stadsgärde.	Arbetet pågår.
1944 21/6	Anläggning av vatten- och avloppsledningar till Djuphamnsområdet.	Arbetet pågår.
1944 21/6	Framdragning av vatten- och avloppsledningar till Andelsslakteriet.	Arbetet pågår.
1944 21/6	Iordningställande av Blåsbovägen, Per-Olovsgatan och Valbäcksgatan.	Arbetet i det närmaste slutfört.
1944 31/8	Iordningställande av Stohagsvägen mellan Gästgivarvägen och Djuphamnsvägen.	Arbetet påbörjat under år 1944 och i det närmaste slutfört.
1944 28/9	Iordningställande av del av Lasarettsvägen.	Arbetet ej påbörjat.
1944 26/10	Uppför. av verkstadsbyggn. i Djuph.	Ritningar utarbetade. Arbetet ej påbörjat.
1944 26/10	Ombyggnad av träkajen vid pråmån inom äldre hamnen.	Arbetet påbörjat 1944. Arbetet pågår.
1944 30/11	Anläggande av nya branddammar.	Utredningar pågå.
1944 30/11	Byggnads- och reparationsarbeten vid ålderdomshemmet Karlslund.	Arbetet pågår.

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 5

Nr 5. Brandstyrelsens årsberättelse för 1945.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelse för brandkårens verksamhet under år 1944.

Västerås den 13 mars 1945.

För brandstyrelsen:
GEORG ROBSAHM.
/Gunnar Ekberg.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Folkmängden (kyrkoskrivna) i staden var den 31 december 1943 42.749 personer och den 31 december 1944 44.349.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 7.600 har.

Antalet registerförda fastigheter är 3 848.

Organisation och personal.

Brandstyrkan består av brandchef, vice brandchef och
yrkesbrandkåren: 3 brandmästare, 5 brandförmän och 19 brandmän,
borgarbrandkåren: 1 chef, 3 förmän och 36 man,
brandberedskap från Västmanlands Flygflottilj.

Utbildning:

Under året har en brandman genomgått Statens Brandskolas brandförmanskurs kat. I.

Två utbildningskurser för vapenfria värnpliktiga ha ägt rum vid kåren. De vapenfria värnpliktiga ha efter erhållen utbildning krigsplacerats i luftsskyddets brandtjänst i staden.

Hälsotillståndet har under året icke varit tillfredsställande. Sammanlagda antalet sjukdagar vid yrkesbrandkåren utgör 706.

Brandredskap.

Följande fordon ha stått utrustade på brandstationen för utryckning:
1 automobil med 1.200 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 automobil med 1.250 min.-lit. R. A. G.-pump och mek. stege,
1 automobil med 800 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 automobil med Magirusstege (motordriven),
1 manskapsautomobil (även användbar såsom lastbil),
1 personbil,
1 motorspruta med 1.600 min.-lit. centrifugalpump,
3 motorsprutor med 1.000 min.-lit. centrifugalpump.
Dessutom finnas motorsprutor tillhörande luftskyddet.

Brandtelegrafen.

Under året har den nya brandtelegrafanläggningen blivit helt färdigbyggd med undantag av polislarmen och anslutning av brandtelegrafnätets telefoner till luftskyddscentralen, vilket är avsett att färdigställas under år 1945.

De för anläggningen gemensamma apparaterna ha inbyggts i ett centralt manöverbord av L. M. Ericssons senaste modell. Telegrafvakten kan sålunda sköta det hela från samma plats.

Brandskåpens antal har utökats med 5 och nuvarande antalet utgör 37 allmänna och 10 enskilda. Antalet automatiska brandalarmanläggningar är 6, varav 1 tillkommit under året.

Antalet brandskåp är otillräckligt, varför en successiv utökning måste ske under de närmaste åren.

De nya polisbrandskåpen äro försedda med anordningar för telefonanrop och samtal direkt med polisstationen. Allmänheten får sålunda möjlighet att alarmera polisen och rekvirera ambulans genom samtliga polisbrandskåp. Vidare kommer man att från polisstationen genom blinksignaler på brandskåpslamporna kunna kalla patrullerande poliskonstapel till närmaste brandskåp, varifrån han sätter sig i förbindelse med polisstationen. Samtal och utsändandet av blinksignaler kommer icke att förhindra brandalarmsignals avgivande och mottagande på brandtelegrafcentralen.

Möjligheten att vid krigstillstånd kunna omkoppla brandtelegrafnätets telefoner till luftskyddscentralen är av stor betydelse, då brandtelegrafen vid sådant tillfälle icke kan få fungera som den för fredsförhållanden är avsedd att göra.

Vattenledningen.

Å vattenledningsnätet ha tillkommit 19 brandposter i stadens ytterområden. Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 620, därav 48 enskilda.

Antalet brandbrunnar har utökats och anslag har beviljats för iordningställande av ytterligare vattentillgångar.

Ambulansväsendet.

Med hälsovårdsnämndens ambulansautomobil har utförts 843 transporter, därav sjukdomsfall 700 och vid olycksfall 143. Med landstingets ambulansautomobil har utförts 553 transporter, därav vid sjukdomsfall 501 och vid olycksfall 52.

Brandsyn har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid elstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:
07.30—08.00 städning,
08.00—09.00 gymnastik och övningar,
09.00—09.30 frukost,
09.30—14.00 arbetstjänst.

Å kårens verkstäder hava utom för brandkårens räkning utförts arbeten för drätselkammaren, renhållningsverket, hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide, bil-, cykel- och skrivmaskinsreparation, snickeri, skrädderi och måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kronor 13.806: 80, enligt följande fördelning:

Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer	6.747: 79
Snickarverkstaden	1.556: 58
Skräddarverkstaden	283: 50
Brandtelegrafens ombyggnad	3.189: —
Diverse arbeten	2.029: 93
Summa kronor	13.806: 80

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kronor 6.294: 33, varå en vinst av kronor 5.393: — uppstått.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 59 gånger med två man varje gång.

Brandkåren har även tillkallats för räddning av djur i fara och lämnat hjälp vid andra fall av nödlägen m. m.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

För eldsvåda	75
„ trängrök och förmodad eldfara	13
„ soteld	129
„ kontakt i ledningar till autom. brandalarm m. m.	9
Summa	226

Vid släckning av eldsvådorna har i ett fall använts 3 och i fem fall 2 slangledningar samt i tolv fall 1 slangledning från brandposter och motorsprutor. Övriga eldsvådor hava släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 3.493 meter.

Alarmering har 4 gånger skett genom brandskåp, 7 gånger genom automatisk brandalarm och i övriga fall genom telefon eller bud.

Några eldsvådor av större betydenhet hava icke förekommit under året. Däremot ökade antalet soteldar och gräsbränder högst betydligt.

Västerås den 28 februari 1945.

OLOF CLARHOLM.
Brandchef.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 6

N:r 6. Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse för 1944.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed överlämna berättelse rörande styrelsens verksamhet för år 1944.

Västerås stads barnstugor. Årsberättelse för 1944.

Styrelsens ledamöter:

Doktor P. W. Fritsch, ordförande.
Fru Ebba Holmström, vice ordförande.
Major G. Robsahm.
Folkskollärare John Jacobsson.
Fru Anna Larsson.

Suppleanter:

Förrådsvaktmästare Ivar Engström.
Personalkonsulent Inez Mallander.
Fru Alice Boström.

Enligt styrelsebeslut av den 21 februari 1944 har barnstugornas föreståndarinna fröken Gertrud Olsson fungerat som styrelsens sekreterare. Fröken Olsson, som erhållit anställning som barnträdgårdskonsulent vid Kungliga Socialstyrelsen, beviljades tjänstledighet från och med den 1 september 1944. Därefter har hennes vikarie fröken Brita Bohlin enligt styrelsebeslut av den 13 juli 1944 även tjänstgjort som sekreterare.

Anställd personal:

Föreståndarinna för verksamheten i sin helhet, fröken Gertrud Olsson med frk. Brita Bohlin som vikarie från och med den 25 juli 1944.

Herrgärdets barnträdgårdar, 2 avdeln. vårterminen: frk. Gertrud Olsson, frk. Karin Benedicks; höstterminen: frk. Ingrid Lundberg.

Korsängens barnträdgårdar, 2 avdeln. vårterminen: frk. Ingrid Carlsson; höstterminen: frk. Irma Forsman.

Jakobsbergs barnträdgårdar, 3 avdeln. vårterminen: frk. Birgitta Rabe, fru Ingrid Widengren; höstterminen: frk. Birgitta Rabe, frk. Harriet Lindahl.

Hallens barnträdgårdar, 2 avdeln. frk. Hillevi Erlandsson.

Gideonsbergs barnträdgårdar, 2 avdeln. vårterminen: frk. Harriet Lindahl, höstterminen: frk. Elisabeth Romanus.

Herrgärdets eftermiddagshem, vårterminen: frk. Karin Benedicks, föreståndarinna fru Märta Nilsson, slöjdlärarinna fru Signe Sundquist, husmor: höstterminen: frk. Brita Bohlin, föreståndarinna. Övrig personal lika med vårterminen.

Under den gemensamma beteckningen Västerås stads barnstugor har under 1944 bedrivits

1: Barnträdgårdar för 4—7-åringar.
2: Eftermiddagshem för skolbarn.

3: Dagkoloni på Östra holmen.

4: Lekplatser vid Korsängsskolan och på Djäkneberget.

Barnträdgårdsverksamheten började vårterminen med 11 avdelningar för sammanlagt 275 barn. På grund av den stora efterfrågan på platser hade styrelsen hos Drätselkammaren begärt ett anslag på 300: — kr. som bidrag till driften av en extra barnträdgårdsavdelning i en av de tomma salarna i gamla Jakobsbergsskolan, en begäran, som även beviljats, och den 15 januari kunde styrelsen till stor tillfredsställelse för såväl barn som föräldrar bereda ytterligare 25 barn plats.

Att behovet av barnträdgårdar fortfarande är stort visa siffror från höstens inskrivningar, då 152 barn måste avvisas. Vid Herrgärdets barnträdgårdar är belastningen alltfort svårast. Där avvisades 60 barn, mer än 2 barnträdgårdsavdelningar.

Sedan 1940, då barnträdgårdarna vid Herrgärdet startades har verksamheten vuxit betydligt och ökat ut år för år. Senaste förvärvet är Tunby barnstuga, som är nära nog idealisk för dylik verksamhet. Den skulle ha startat redan under höstterminen, men kunde ej göra detta, då stugan ej blev klar för inflyttning förrän till julen.

Hälsotillståndet har på det hela varit tillfredsställande, inga epidemier ha förekommit. Difteriympning utfördes på alla barn i januari.

Föräldramöten ha anordnats vid samtliga barnträdgårdar. Dessutom hölls ett gemensamt möte för samtliga föräldrar i Folkets hus, då bl. a. fru Ottesen-Jenssen höll föredrag om sexualupplysning bland småbarn med efterföljande diskussion, varefter ordet lämnades fritt och fru Ottesen-Jenssen besvarade frågor från föräldrarna.

I oktober anordnades ett liknande gemensamt föräldramöte i Folkets hus, då styrelsens ordförande doktor P. W. Fritsch lämnade en orientering jämte belysande statistik över barnträdgårdarnas utveckling i Västerås varjämte barnstugornas föreståndarinna fröken Brita Bohlin talade om barnträdgårdens syfte, arbetssätt m. m.

I november deltog barnträdgårdarna i aktionen för Rädda Barnens verksamhet, dels genom en insamling av kläder till de finska flyktingarna i Norrland, en insamling, som lämnade ett synnerligen gott resultat, dels genom att bidraga med ett av barnen utfört sagospel på Västerås teater.

Statistiska uppgifter från barnträdgårdarna.

	antal besök	antal arb.-dag.	medeltal per dag	avgifter
Herrgärdet	6734	155	43	1773: —
Korsängen	6222	158	39	1518: —
Jakobsberg	5770	158	37	1919: 50
Hallen	6156	158	39	1611: —
Gideonsberg	7155	159	45	1316: 50
Jakobsberg	2605	152	17	1231: —
	34642			9369: —

Herrgärdets eftermiddagshem har i stort sett fortsatt sin verksamhet liksom föregående år. Under höstterminen ha dock en del ändringar vidtagits, dels i det att de barn, som så önskat, fått komma redan kl. 14.30, dels i att barnen indelats i mindre grupper, som vissa kvällar i veckan fått stanna kvar till kl. 18.30 och då haft självvalda sysselsättningar. Tre kvällar i veckan har dessutom en slöjdlärare undervisat olika grupper i träslöjd. Under vårterminen var på grund av militära inkallelserna denna del av verksamheten mindre regelbunden. Barnantalet har till förmån för verk-

samhetens individuella resultat med c:a 45 inskrivna hållits något lägre än vad som tidigare varit fallet.

Statistiska uppgifter från eftermiddagshemmet.

Antal besök	4940
Antal arbetsdagar	147
Medeltal pr dag	34

Avgifter: 1047: 85.

Dagkolonien på Östra holmen pågick under tiden 26 juni till 18 augusti. Senaste delen av sommaren var kall och blåsig, vilket inverkade på besöksfrekvensen. En bidragande orsak till att dagkolonien ej var lika flitigt besökt som under tidigare år var tillkomsten av den nya lekplatsen på Djäkneberget, vilken jämte Korsängens lekplats tog en stor del av det klientel, i synnerhet i de yngsta årsgrupperna, som förut farit ut till dagkolonien.

Statistiska uppgifter från dagkolonien:

Antal besök	3603
Antal baddagar	32
Medeltal per dag	112

Kostnad per barn och dag: 20,5 öre.

Badresorna måste helt inställas på grund av regn.

Verksamheten på lekplatsen vid Korsängsskolan pågick under tiden 26 juni till 18 augusti. En dag hölls lekplatsen stängd på grund av inkvarteringen av den finska barnförläggningen i Korsängskolan. Lekplatsen har hållits öppen mellan kl. 9—12 och 1.30—4 och har varit livligt frekventerad hela tiden. En av barnstugornas lärarinnor har med hjälp av en skolflicka skött lekplatsen.

Lekplatsen vid Djäkneberget, som på ett synnerligen förtjänstfullt sätt iordningställts av Planteringsnämnden, hölls öppen under tiden 10 juli till 18 augusti. Det är en så kallad "öppen lekplats" utan inhägnad till skillnad från den vid Korsängen. På den förra kan alltså inte ledarinnan i samma grad som på den senare typen ansvara för barnen. Sommarens erfarenheter ha emellertid varit goda och har lekplatsen livligt uppskattats av tillfrågade mödrar. Lekplatsen skötes av en av Barnstugornas lärarinnor.

Statistik från lekplatserna.

Korsängen	f. m.	antal dagar 45,	medeltal per dag	53
	e. m.	„ „ 38,	„ „ „	44
Djäkneberget	f. m.	„ „ 33,	„ „ „	35
	e. m.	„ „ 27,	„ „ „	38
				170

Under året har Styrelsen för Västerås stads barnstugor med stor tacksamhet mottagit en del penninggåvor till Tunby barnstuga, som kommit till stånd tack vare stadens byggnadsanslag på 25.000: — kr. Dels har Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening bidragit med 2.000: — kr. dels Barnens dag med 5.000: — kr. till inredning, samt Didrik Bildts fond i Stockholm med 1.000: — kr. till anskaffning av utrustning för barnstugans slöjdavdelning för skolbarnsverksamheten. Dessutom beviljade Kungliga Socialstyrelsen på därom gjord framställning Västerås stads barnstugor för tiden 1 januari till 1 juli ett löne- och kostbidrag med tillhopa 3.463: 75.

Skolbarnsverksamhet med fritidsklubbar och dylikt, en verksamhet, som är syn-

nerligen värdefull, har hittills på grund av lokalsvårigheter ej gått att genomföra i samtliga barnträdgårdar, som för övrigt ej helt fylla kraven på tillfredsställande lokaler. Detta gäller framför allt den provisoriska lokalen vid Korsängen, vilken alltfort väntar på att inom den närmaste framtiden få flytta över i ändamålsenliga lokaler i den planerade institutionen vid Korsängsskolan.

Styrelsen hyser även en varm förhoppning om att inom den närmaste framtiden få förverkliga planerna på byggandet av ett daghem på lekplatsen vid Östra kyrkogården och en ny barnstuga vid Djuphamnsområdet. Vad barnstugan beträffar har behovet länge varit kännbart, då efterfrågan på platser till barnträdgården i Jakobsberg varit vida större än tillgången, långa vägar ha därvid ej verkat avskräckande. Men önskemål ha framkommit om ytterligare en barnträdgård inom den västra stadsdelen, förslagsvis vid Djuphamnsområdet, vilket skulle bidraga att fylla behovet för detta område, som hittills varit ganska missgynnat i det avseendet.

Västerås den 12 mars 1945.

För Styrelsen för Västerås Stads Barnstugor:

P. W. FRITSCH.

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 7

N:r 7. Badhusstyrelsens årsberättelse för 1944.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över förvaltningen vid stadens badhus under år 1944 avgiva följande berättelse:

A. Kallbadhuset.

Badhuset öppnades den 20 juni och stängdes den 31 augusti. Antalet baddagar har varit 73. De badandes antal har varit:

Betalande	11.770	
Fribad för ungdom	1.442	Summa 13.212 bad

Under 1943 var antalet betalda bad 4.851 och fribad 845, s:a 5.696. Antalet baddagar var då 78.

Utgifter och inkomster under året i förhållanden till de beräknade:

Löpande utgifter.	Verkliga	Beräknade
Personalkostnader	873: 63	1.000: —
Administrationskostnader	37: 24	75: —
Underhållskostnader	863: 47	2.065: —
Diverse utgifter	44: 14	50: —
Summa utgifter	1.818: 48	3.100: —
Löpande inkomster,		
Badavgifter	2.143: 39	1.000: —
Summa inkomster	2.143: 39	1.000: —

Den sedan föregående år betydligt ökade badfrekvensen får ses mot bakgrunden av det under sommaren 1944 rådande ovanligt goda badvädret.

B. Varmbadhuset.

Badhuset har hållits öppet alla vardagar under året med undantag för två veckor vid midsommar, då det var stängt för reparation och rengöring av pannorna.

Antalet baddagar har varit 292 och antalet serverade bad 107.166. Motsvarande siffror för 1943 voro 291 baddagar och 111.356 bad. Antalet bad har alltså minskat med 4.190, vilket torde bero på att allmänheten under 1944 hade större möjligheter att bada i hemmen. Siffran för 1944 är dock den näst högsta hittills. Hur baden fördela sig på olika badformer framgår av följande tabell:

Antal serverade bad
vid Västerås varmbadhus under år 1944 med parallellsiffror för 1943.

	1944			1943		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	1.816	1.447	3.263	1.947	1.887	3.834
D:o m. massage	204	306	510	148	468	616
I kl. halvbad	34	14	48	40	14	54
II kl. karbad	2.025	2.433	4.458	2.067	2.870	4.937
D:o m. massage	439	359	798	396	235	631
II kl. halvbad	9	12	21	5	16	21
I kl. bastu	9.731	389	10.120	9.049	496	9.545
D:o med borstning	2.386	109	2.495	2.581	100	2.681
D:o med massage	4	6	10	16	2	18
Simhall med värmestuga	15.042	7.972	23.014	13.397	9.535	22.932
D:o för skolungdom	1.472	1.308	2.780	2.086	1.565	3.651
Elektriskt ljusbad	2	2	4	6	1	7
D:o med borstning	3	—	3	8	—	8
Ljusbad med massage	54	20	74	56	37	93
Bågljus med dusch	117	52	169	49	46	95
D:o med halvbad	1	—	1	—	—	—
D:o med karbad	14	3	17	15	26	41
Kolsyrebad II gr.	3	1	4	2	2	4
Billighetsbastu	33.890	9.331	43.221	35.898	10.730	46.628
D:o för skolungdom	3.942	1.242	5.184	2.554	890	3.444
Kvartslampa m. dusch	361	319	680	316	374	690
Militärbad	37	—	37	54	—	54
Simsällskapet	403	204	607	304	113	417
D:o juniorer	1.034	358	1.392	910	391	1.301
Bad på träningskort	1.058	—	1.058	867	44	911
I kl. bastu på räkning	3	—	3	52	—	52
Militärbad på räkning	873	—	873	2.094	—	2.094
Hundbad			50			69
S:ma betalade bad	74.957	25.887	100.894	74.913	29.842	104.824
Bad för simundervisning	3.606	2.666	6.272	3.952	2.580	6.532
Summa bad	78.563	28.553	107.166	78.865	32.422	111.356

VÄSTERÅS STADS VARMBADHUS.

Utgifter och inkomster under 1944 jämfört med beräknade utgifter och inkomster.

Löpande utgifter.	Verkliga	Beräknade
Personalkostnader:		
111. Löner enl. lönestat	27.470: 94	29.132: ..
112. Dyrtidstillägg	6.061: 28	6.638: —

113. Övriga löner och arvoden	5.277: 36	4.000: —
121. Pensioner enligt pensionsstat	4.741: 25	4.023: —
122. Dyrtidstillägg	1.043: 19	1.005: 75
191. Olycksfallsförsäkring	238: 29	175: —
192. Sjukvård	276: 31	200: —
Administrationskostnader:		
211. Kontorskostnader	76: 35	100: —
221. Annonsering och trycksaker	678: 77	1.200: —
241. Telefon	214: 40	200: —
Driftskostnader:		
321. Förbrukningsmateriel	7.585: 71	7.000: —
331. Kraftström	634: 04	600: —
332. Bränsle	35.293: 34	38.000: —
333. Tvätt, extra hjälp	131: —	800: —
351. Lyse, städning och renhållning	2.894: 97	1.800: —
Underhållskostnader:		
411. Badhusbyggnaden	6.051: 84	4.000: —
412. Pannor och ledningar	5.258: 60	4.000: —
421. Inventarier	629: 07	500: —
422. Linne	1.876: 06	2.000: —
491. Försäkringspremier	361: 46	300: —
Räntor och amorteringar:		
531. Andel i stadens låneräntor enl. plan	3.097: 39	3.097: 39
541. Andel i stadens låneamorteringar enl. plan	10.068: 24	10.068: 24
Diverse utgifter:		
721. Utskylder	429: 75	500: —
791. Oförutsedda utgifter	191: —	160: 62
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter:		
Anordnande av hetluftsbastu (Stfm. 27/4 1944, § 76)	2.168: 61	1.500: —
Summa utgifter	122.749: 22	121.000: —

Löpande inkomster.	Verkliga	Beräknade
931. Personalens bostadsförmåner	2.576: 25	2.580: —
951. Badavgifter	106.030: 62	105.000: —
952. Simundervisningsbad	5.062: 50	5.062: 50
991. Skillnad mellan bokförd och utbekommen växelkassa	25: —	—: —
Summa inkomster	113.694: 37	112.642: 50

Utgifterna ha alltså med 1.749: 22 överskridit de beräknade. Underhållet av badhusbyggnaden samt pannor och ledningar ha kostat 11.310: 44 kr. mot beräknade 8.000: —, varvid är att märka att endast de allra nödvändigaste reparationerna utförts. På grund av byggnadens och röranläggningarnas dåliga bestånd torde underhållskostnaderna ytterligare komma att stiga de närmaste åren.

Utgifterna för lyse, städning och renhållning ha överskridit de beräknade med 1.094: 97 delvis beroende på att under året badpersonalen frigjorts från en del städningsarbete för att i stället ägna tiden åt sina resp. avdelningar, vilket medfört att extra städerskor fått mera arbete.

Inkomsterna ha med 1.051: 87 överstigit de beräknade. Då varmvatten för privata badrum funnits under en stor del av året torde man kunna dra den slutsatsen att den nuvarande frekvensen i badhuset ej i högre grad är att betrakta som en krisföreteelse.

Västerås den 9 mars 1945.

För Badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

Tord Söderqvist.

Västerås 1945, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:r 8. Yttrande över verkställd värdering av Rocklunda egendom.

Sedan Kungl. Kammarkollegium på begäran av drätselkammaren i Västerås den 26 maj 1943 förordnat 3 särskilda värderingsmän att verkställa värdering av biskopshemmanet Rocklunda i Västerås stad, hava värderingsmännen den 12 oktober 1944 avgivit sitt värderingsutlåtande. Yttranden över värderingsutlåtandet hava infordrats från Västerås stad, boställsnämndsordföranden och stiftsnämnden. Med anledning härav avgav drätselkammaren den 11 januari 1945 å stadens vägnar yttrande över värderingen. Sedan jämväl stiftsnämnden med bifogande av boställsnämndsordförandens yttrande till länsstyrelsen inkommit med sitt utlåtande har länsstyrelsen genom resolution den 20 mars 1945 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över värderingsutlåtandet.

Med anledning härav får drätselkammaren anföra följande.

Drätselkammarens ovan omförmälda den 11 januari 1945 avgivna yttrande är av följande lydelse:

Rent allmänt sett anser sig kammaren kunna godtaga de huvudprinciper efter vilka värderingen är verkställd. Det hade givetvis varit önskvärt om värdering hade kunnat ske på grundval av ett i vederbörlig ordning upprättat stadsplaneförslag för egendomen. Då emellertid så ej kunnat ske återstår ingen annan utväg än att, som värderingsmännen gjort, med ledning av andra stadsplaneförslag söka komma fram till ett lämpligt exploateringstal för egendomen. Då drätselkammaren sålunda i stort sett godtager de principer, som värderingsmännen använt vid värderingen, betyder detta emellertid icke att kammaren därmed godkänner värderingen i alla dess faser. Värderingsmännen ha i sina kalkyler utgått ifrån att av den som exploateringsbar mark betraktade delen av egendomen 60 % skulle utgöra tomtmark, 18 % gatumark och 22 % parkmark. Enligt drätselkammarens förmenande torde siffran 60 % vara för hög redan beträffande lättare exploateringsbar mark än Rocklunda egendom. Då Rocklunda egendom genom sin natur, särskilt med hänsyn till den stora arealen bergig och otillgänglig terräng, får anses vara mer svårexploaterad än normalt, föreligger all anledning att här räkna med ett lägre procenttal för tomtmarken. Härtill kommer att genom det förslag till riksväg och till framtida reservat till riksväg, som i princip godkänts, ett område om cirka 90.000 kvm. av egendomens södra del kommer att bliva oanvändbart för bebyggelse. Preliminärt kan man räkna med att dessa 90.000 kvm. fördela sig med cirka hälften på skogsmarkens södra bebyggelseområde och cirka hälften på det område åker, gårdsplan och väg som enligt värderingsmännens förslag skulle lämpa sig till tomtmark. Redan härigenom sker sålunda en väsentlig nedskärning i den areal tomtmark på vilken värderingsmännen bygga sitt utlåtande.

Beträffande Biskopsängarna ha värderingsmännen i likhet med drätselkammaren ansett att desamma icke lämpa sig för bebyggelse men ändock åsatt området ett pris av 75 öre pr kvm. Värderingsmännen ha därvid meddelat att de vi åsättande av nämnda pris inte kunnat undgå att taga hänsyn till det pris av 1 krona pr kvm. som staden vid värderingsförrättning den 9 september 1943 förklarat sig villig att erlägga

för stadsägoområdet 1219. Gent emot detta vill drätselkammaren meddela, att stadsägoområdet 1219, vilket för närvarande av staden arrenderas och nyttjas av ålderdomshemmet som trädgård, ingick som en relativt liten del i en större uppgörelse och att drätselkammarens delegerade ansågo sig böra gå med på boställsnämndens förslag att värdera marken där till 1 krona med hänsyn till angelägenheten av att skapa enhällighet vid värderingsförrättningen. Drätselkammaren räknade givetvis icke med att denna eftergift i ett sammanhang, där den spelade mindre roll, skulle komma att åberopas då det gällde en värdering av de längre norrut belägna Biskopsängarna. Drätselkammaren får därför bestämt hävda att Biskopsängarna icke kan anses hava ett så högt värde som 75 öre pr kvm. allra helst som värderingsmännen beträffande återstoden av Rocklunda egendom kommit till ett värde av cirka 43 öre pr kvm. Drätselkammaren kan för sin del icke beträffande Biskopsängarna godkänna högre värde än 30—40 öre pr kvm.

Värderingsmännen ha räknat med att Rocklundaområdet skulle kunna fullbyggas på 30 år, varvid man utgått ifrån att ¼ av stadens årliga bostadstillskott skulle förläggas till Rocklunda. Drätselkammaren måste framhålla att denna hypotes förefaller optimistisk. Sannolikt torde det dröja längre tid än 30 år innan Rocklunda i sin helhet är exploaterat och drätselkammaren skulle anse det troligt att en tid av 40 år vore mera rättvisande än den av de sakkunniga antagna tiden av 30 år.

De av värderingsmännen i utredningen antagna tomtpriserna i Västerås pr kvadratmeter bruttovåningsyta vitsordas av drätselkammaren såsom de för närvarande gällande och av statens byggnadslånebyrå godkända.

Vid beräkning av kostnaderna för vatten- och avloppsledningar ha värderingsmännen räknat med de av tekniska verken uppgivna kostnaderna, varierande mellan kronor 1: 33 och kronor 2: 70 pr kvm. nettotomtareal. Värderingsmännen ha emellertid ansett, att på avloppsledningarna, som böra bekostas av markägaren skall belöpa cirka 60 % av samtliga ledningskostnader och att staden bör svara för återstående 40 %, avseende vattenledningar. Såvitt drätselkammaren kan finna föreligger här ett missförstånd. De av tekniska verken uppgivna priserna, vilka framgå av överingenjörens skrivelse, översänd till värderingsmännen den 15 juli 1943, motsvara nämligen den s. k. restkostnaden för vatten- och avloppsledningar, vilket betyder att häri icke är inräknad den del av ledningskostnaden, som kan förräntas och amorteras av inflytande förbrukningsavgifter och för vars täckande staden normalt upptager amorteringslån, och ej heller den del av ledningskostnaden, som beräknas bliva täckt genom inflytande anslutningsavgifter. Med hänsyn härtill är det felaktigt att i värderingskalkylen räkna med att endast 60 % av de antagna ledningskostnaderna skola påföras exploateringskostnaden. En rättelse härutinnan medför sålunda att ett avsevärt högre belopp skall frångragas bruttointäkten å tomtförsäljningar än vad värderingsmännen räknat med.

Drätselkammaren har vidare fått taga del av det yttrande som boställsnämndens ordförande den 4 december 1944 till stiftsnämnden avgivit över värderingsmännens utlåtande. Ifråga om detta yttrande, vilket utmynnar i ett fasthållande vid boställsnämndens tidigare värdering, vill drätselkammaren endast på ett par punkter göra ett bemötande. Boställsnämndens ordförande framhåller, att en exploateringstid av 32 år synes strida mot kammarkollegii anvisningar, att kyrklig jord icke får ligga som tomtreserv för framtiden, och anser, att om man skall räkna med så lång exploateringstid, det får anses vara felaktigt att räkna med samma försäljningspris för tomter nu och om 32 år utan tanke på penningsvärdets fall. Häremot vill drätsel-

kammaren genmäla att den omständigheten att man beträffande en egendom av Rocklundas storlek räknar med en jämförelsevis lång exploateringstid icke betyder att egendomen kommer att ligga som tomtreserv för framtiden utan en successiv, naturlig exploatering kan väntas äga rum. Det är givet att vad som först kommer att exploateras är den närmast staden belägna delen av egendomen under det att återstoden förmodligen med hänsyn till svårigheten att framdraga gator och ledningar kommer att exploateras senare. Staden har i och för sig intet att erinra mot att endast inköpa den för mer aktuell betydelse avsedda delen av egendomen men en sådan uppdelning av egendomen torde näppeligen låta sig göra. Resonemanget att det vore felaktigt att räkna med samma försäljningspris för tomter nu och om 32 år utan tanke på penningvärdets fall kan lätt bemötas därmed att omkostnaderna för exploateringen d. v. s. kostnaderna för gator, parker, ledningar och administration givetvis komma att i mån av penningvärdets fall stiga i motsvarande grad varjämte det får antagas att köpeskillingen för egendomen kan placeras i realvärden och sålunda ej röna nämnvärd inverkan av penningvärdets eventuella fall. Boställsnämndens ordförande har vidare påpekat att för sluttningen ned mot Skultunavägen i väster fastställts ett försäljningspris av 75 öre i ett fall och 1 à 2 kronor pr kvm. råmark i ett annat fall. Det må här framhållas att dessa priser avse mindre tomtområden avsedda att utnyttjas för speciella ändamål av i ett fall en arrendator, som bedriver rörelse å egendomen. Boställsnämndsordförandens jämförelse med de för Gideonsberg och Lundby erlagda köpeskillingarna föranleder drätselkammaren till den upplysningen, att Gideonsberg har betydligt bättre läge än Rocklunda. Gideonsberg ligger omedelbart intill vissa av Aseas och Metallverkens verkstäder och består av värdefull och lätt exploateringsbar mark. Egendomen är redan delvis exploaterad och kommer att som de närmaste åren vara färdigbebyggd. Lundby ligger visserligen i Badelunda socken men fråga om inkorporering av denna socken är väckt. Egendomen ligger dock lika nära stadens centrum som Rocklunda och har ett gott läge med tanke på att F 1 och CVV äro belägna åt detta håll. Slutligen vill drätselkammaren framhålla att boställsnämndens ordförande tydligen har missförstått värderingen därutinnan att han tyckes förutsätta att det allmänna skall till staden utan något som helst vederlag upplåta parkområden. Det är ju givet och framgår även av värderingsmännens utlåtande att även mark, avsedd för parker kommer att av staden ersättas. Värderingsmännen ha ju endast för att nå en beräkningsmetod kommit till en viss slutsats beträffande den procentuella storleken av parker och allmänna platser.

Med hänvisning till vad drätselkammaren sålunda anfört vill kammaren sammanfattningsvis framhålla att det pris för Rocklunda egendom som värderingsmännen i sitt utlåtande kommit till måste anses vara för högt. Med hänsyn härtill har icke saknats skäl för att från drätselkammarens sida bjuda ett lägre pris. Drätselkammaren har emellertid ansett det vara av värde att frågan om Rocklundas försäljning snarast möjligt avgöres och för att skapa möjlighet för ett positivt beslut vill drätselkammaren icke motsätta sig det av värderingsmännen åsatta priset. Kammaren förutsätter då emellertid att denna eftergift från kammarens sida icke föranleder vederbörande till att höja priset utöver vad värderingsmännen kommit till. Med förklaring att drätselkammaren sålunda är beredd tillstyrka stadsfullmäktige att förvärva Rocklunda egendom för ett pris av 401.000 kronor får kammaren hemställa att Stiftsnämnden och Kammarkollegium även för sin del ville tillstyrka en försäljning till detta pris. Drätselkammaren uttalar till sist en förhoppning att ärendet må kunna avgöras snarast möjligt.

Stiftsnämnden har i sitt den 20 februari 1945 avgivna yttrande på anförda skäl ansett sig böra tillstyrka, att Rocklunda egendom försäljes till Västerås stad, varvid dock stiftsnämnden uttalat viss tvekan rörande den föreslagna köpeskillingen, 401.000 kronor.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att som eget yttrande över den verkställda värderingen av Rocklunda egendom åberopa vad drätselkammaren i ovanintagna den 11 januari 1945 dagtecknade yttrande anfört.

Värderingsmännens utlåtande ävensom stiftsnämndens och boställsnämnsordförandens yttranden finnas tillgängliga å stadsfullmäktiges kansli.

Västerås 1945, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 9

N:r 9. **Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1944.**

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse samt stadsläkarnes m. fl. årsberättelser för 1944.

Västerås den 10 april 1945.

För hälsovårdsnämnden:
GUSTAV ANDRÉN.

/Erik Hedström.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1944.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: 1:ste stadsläkaren G. Andrén, ordförande. Polismästare H. Hellekant, v. ordf., Byggmästare F. Eklund, Kyrkoskrivare J. Sjöblom, Posttjänsteman E. Östlund, Fru K. Kjelldahl, Distriktsveterinär V. Snöborgs.

Suppleanter: Fru E. Ramkvist, Doktor N. Boström, Verkmästare Fritz Johansson, Fru Greta Schörling, Metallarbetare Anton Berglund.

Sekreterare: Kanslinotarie {Arne Nilsson 1/1—31/7.
E. Hedström 1/8—31/12.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

1. Nämnden har sammanträtt 13 gånger under året. Ärendena protokollförda i 374 paragrafer.
2. Diarieförda ärenden 488.
3. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggandena ha skett i 21 fall.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDENA INOM SAMHÄLLET.*

1. Kyrkoskrivna inv. vid årets början:	m. 21.317,	kv. 21.390,	s:a 42.707
Kyrkoskrivna inv. vid årets slut:	m. 22.101,	kv. 22.248,	s:a 44.349
2. Antal under året levande födda:	m. 553,	kv. 514,	s:a 1.067
3. Antal under året döda personer:	m. 161,	kv. 183,	s:a 344
4. Antal döda under 1 års ålder:	m. 10,	kv. 8,	s:a 18

5. Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

Folkmängdens tillväxt under de senaste 15 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minskning −	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott −	Inflyttnings överskott + underskott −
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1930	29,921	30,378	+ 457	202	167	369	153	149	302	+ 67	+ 390
1931	30,378	30,648	+ 270	194	178	372	136	154	290	+ 82	+ 198
1932	30,648	30,913	+ 265	183	157	340	160	168	328	+ 12	+ 253
1933	30,913	31,229	+ 316	176	176	352	157	155	312	+ 40	+ 276
1934	31,229	31,294	+ 565	181	151	332	164	153	317	+ 15	+ 550
1935	31,794	32,570	+ 776	159	164	323	156	178	334	— 11	+ 787
1936	32,570	33,834	+1,264	229	195	424	158	176	334	+ 90	+1,174
1937	33,834	35,378	+1,544	247	244	491	162	183	345	+ 146	+1,398
1938	35,378	36,551	+1,173	278	271	549	156	164	320	+ 229	+ 944
1939	36,551	37,848	+1,297	286	279	565	140	195	335	+ 230	+1,067
1940	37,848	38,597	+ 749	284	288	572	171	157	328	+ 244	+ 505
1941	38,597	39,433	+ 836	352	336	688	161	148	309	+ 379	+ 457
1942	39,433	40,797	+1,364	399	377	776	170	153	323	+ 453	+ 911
1943	40,797	42.707	+1,910	455	469	924	193	184	377	+ 547	+1,363
1944	42,707	44,349	+1,642	553	514	1,067	161	183	344	+ 723	+ 919

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgången.*

1) Behovet av hushållsvatten tillgodoses genom stadens vattenledning, vartill samtliga fastigheter inom staden äro anslutna utom de inom sydvästra delen av Jakobsbergsområdet.

2) Under året utfördes 5.770 m. nya vattenledningar. Av äldre vattenledningar togos 3.655 m. ur drift. Största delen härav utgöres av ett äldre 9" huvudvattenrör från Hässlö, vilket nu tagits i anspråk för transport av avloppsvatten från de nyuppförda kasernerna för F 1 vid Hässlö.

Vattenledningarnas sammanlagda längd utgjorde den 31 dec. 112.387 m.

3) Vatten inleddes under året i 79 fastigheter.

Vattenledningsvattnet utgöres av vatten taget ur brunnar i Badelundaåsen vid Hässlö. Vattnet består dels av i åsen från norr framrinnande grundvatten och dels till följd av grundvattenytans sänkning genom pumpning, infiltrerat vatten från den c:a 1.000 m. från vattenverket avlägsna Mälaren. Regelbundna undersökningar av vattenledningsvattnet ha under året utförts av kemiska stationen i Örebro. Vattnets hårdhet var högst 12,0 och lägst 10,0 tyska grader. Manganhalten har varierat mellan 0,05—0,20 milligram per liter. Utfällningar av manganoxider i vattenledningsvattnet har tillfälligtvis förekommit. Undersökningar av vattnets bakteriehalt ha utförts en gång i månaden. Härom intet att anmärka.

Som resultat framgår, att vattenledningsvattnet är rent och av god beskaffenhet.

Vattentillgången var fullt tillräcklig. Förbrukningen var under året

För hushållsbehov, enl. mätare och kontrakt	2.470.000 m^3	eller	60,6 %
„ industriella behov enl. mätare	819.000 „	„	20,1 %
„ allmänna behov och läckage	784.000 „	„	19,3 %
Summa	4.073.000 m^3		

Per person och dygn blev förbrukningen sålunda

För hushållsbehov	160 liter
För industriella behov	53 „
För allmänna behov och läckage	50 „
Summa	263 liter

För vattenförbrukningen enligt mätare har avgiften under året varit 23 öre per m^3. För de bostadshus (189 st.), där vattenmätare ännu ej installerats, 5,5 % av hela antalet hus, har vattnet debiterats gårdsägarna enligt kontrakt med däri stipulerade avgifter, utgörande: för rum 6 kr., bad- eller duschrum 12 kr., vattenklosett 12 kr. vattenpost 8 kr. Tvättavgift per hushåll 5 kr.

Undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg.

Mälarvattnets bakteriehalt per liter.

	1 Björnön Djup2m.	2 Östra holmen Djup1m.	3 Johannisberg Djup1m.	4 Andelsslakteriet Djup2m.	5 a Kallbadhuset Djup 1 m.	5 b Kallbadhuset Djup 4 m	6 a Reningsverket Djup 1 m.	6 b Reningsverket Djup 4 m.	7 Svartåns mynning Dj. Ytan	8 Svartån vid Vallby Dj. Ytan
Juni 1944 ...	100	100	2.000	1.800	2.100	8.000	4.000	5.000	18.000	2.000
Juli 1944 ...	100	1.200	600	17.000	3.000	1.000	58.000	69.000	4.000	7.000
Aug. 1944 ...	1.200	600	100	3.400	6.000	24.000	14.000	100.000	47.000	400
Sept. 1944 ...	100	100	3.000	32.000	12.000	20.000	34.000	75.000	112000	11.000

B. *Avledning av spill- och regnvatten.*

Vattenavloppet är anordnat enligt det kombinerade systemet, d. v. s. såväl spill- och regnvatten avledes i gemensamma ledningar.

Allt avloppsvatten undergår mekanisk rening innan det utsläppes i Mälaren eller Svartån. Huvudparten av avloppsvattnet renas vid reningsverket vid Kungsängen.

Avloppsvatten för de områden, som på grund av sitt läge ej kan avledas till reningsverket undergår mekanisk rening genom separat byggda emscherbrunnar. Dessa områden äro stadsdelen Kvarnbrovreten och en del av Aroslund. Hovdestalund —Åshagen-områdets avloppsvatten renas i en Friesbrunn.

Under året utfördes 5.750 m. nya underjordiska avloppsledningar. Härtill kommer 3.565 m. äldre vattenledningar, som tagits i anspråk för avloppsvatten.

Avloppsledningarnas sammanlagda längd var vid årets slut 111.175 m.

Underjordiskt avlopp utfördes under året till 82 fastigheter.

RENINGSVERKET.

I reningsverket behandlades en avloppsvattenmängd av 6.889.720 m^3. Dygnsvattenmängden utgjorde i medeltal 18.825 m^3

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 13.362 m^3 eller i medeltal 36,5 m^3 per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 4.100 m^3 utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 281.000 m^3 eller i medeltal 770 m^3 per dygn, har till större delen komprimerats på stålflaskor och försålts som bränsle för motorfordon.

Driftsresultat.

Månad	Uppumpat vatten m^3	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand m^3	Rötk. temp.	Gasproduktion		pH-värde	Slam till	
					Rågas m^3	Renad gas v. e.		rötkam. m^3	tork-gård m^3
Januari	589.000	96460	44,9	26,29°	23.402	5.818	7,3	1.031	268
Februari	438.900	29260	23,4	26,65°	23.402	5.831	7,3	1.083	297
Mars	447.500	37490	34,0	25,35°	23.402	6.822	7,1	1.350	366
April	596.200	47610	41,5	25,76°	23.402	6.960	7,2	1.167	268
Maj	612.400	42650	43,1	25,19°	23.402	6.896	7,3	1.148	386
Juni	589.400	41140	36,8	26,59°	23.402	6.686	7,1	1.082	255
Juli	417.120	30730	30,5	28,75°	22.036	6.657	7,1	1.139	286
Augusti	462.400	29630	53,1	28,80°	26.446	6.974	7,2	1.094	214
September	564.700	32880	54,0	28,33°	26.892	6.780	7,3	1.056	594
Oktober	489.500	31560	46,8	27,90°	25.912	6.792	7,3	1.146	542
November	934.100	47990	82,4	26,96°	22.215	6.920	7,2	1.115	843
December	1.048.200	59500	44,3	28,53°	16912	7.274	7,0	951	281
Summa värde	6.889.720	526900	534,8	26,10	280.825	6.783	7,2	13.362	4.600

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

1. Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 78 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

2. Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts i 23 fall, som rättats efter tillsägelse.

3. Antal våningsklosetter: 12.475, varav 12.418 w. c. i 2.278 fastigheter.

4. Se mom. 1.

5. Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, belägen inom staden vid hamnområdet. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl. Sedan användande av pudrett till gödsling i trädgårdar inom stadsområdet förbjudits har torvpudrettberedning i det närmaste upphört.

6. Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tre-delningssystemet är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

1. Bortforslingen sker genom renhållningsverket (förutom i 290 gårdar belägna i ytterområdet).

2. Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes å strandområdet väster om hamnen.

3. Svinmaten inom tredelningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.

Soporna köras ut till hamnutfyllningar.

4. Anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. ha gjorts i 202 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

Nämnden har beslutat att sopkärl av plåt, s. k. Norba-kärl, rymmande 125 liter, försett med avtagbart lock, skall användas.

Enl. stadsfullmäktiges beslut skall ev. sophämtning enl. systemet "dammfri tömning", införas i staden framdeles. Enhetliga sopkärl skulle överallt i staden vara anskaffade senast den 1/7 1942.

c) Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus: 7 st. ansökningar för hållande av hushållsgris beviljade under året.

2. Fähus: inga.

3. Stall 31, därav 16 inom och 15 utom stadsplanen.

4. Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet, dock har under det rådande krisläget tillstånd lämnats att hålla hushållsgris viss del av året (se ovan).

5. Kaniner: föreskrifter för hållande av kaniner hava utfärdats.

Föreskrifter för hållande av kaniner i Västerås.

Kaninburar få ej utan hälsovårdsnämndens tillstånd uppställas inomhus i annan byggnad än stall eller fähus. Vid uppställning utomhus skola de vara ombonade så, att de giva skydd mot drag och fuktighet samt vara skyddade mot direkt solljus.

Kaninburar få ej heller uppställas på mindre avstånd än 6 meter från vägg, varå finnes fönster till boningsrum eller kök, eller från plats, där födoämne eller dryckesvara hålles till salu eller till försäljning beredes eller förvaras samt ej utan ägarens av grannfastigheten medgivande på mindre avstånd än 6 meter från tomtgräns.

Burarna böra stå c:a 40 cm. över mark samt vara rymliga med en golvyta minst 0,7 kvadratmeter samt i regel ej ställas ovanpå varandra. Golvet i kaninbur skall

vara av sådant utförande, att det genomsläpper den fasta och flytande orenligheten. Där flera burar förekomma böra de vara av enhetligt utförande och prydliga så att de inte verka onödigt störande på omgivningen. Den som önskar bedriva kaninuppfödning i större omfattning, bör rådgöra med hälsovårdsnämnden om lämpligt område för uppställning av burarna.

I burarna samt området omkring dem skall hållas rent och snyggt och orenligheten skall uppsamlas i täta plåtkärl försedda med tättslutande lock eller nedgrävas och helt täckas med jord. Kaninspillning får ej brännas. Kaninföda skall förvaras på sådant sätt att den är för råttor oåtkomlig. Rengöring under bur skall ske så ofta, att sanitär olägenhet ej uppstår, och minst en gång i veckan. Efter sådan rengöring skall platsen kalkas.

Kaninburar, som äro uppställda på annan tillhörig mark, skola vara försedda med anslag som tydligt anger ägarens namn och adress. Om ägaren är minderårig, skola uppgifterna avse dennes målsman.

Överträdelse av här meddelade föreskrifter kan komma att medföra förbud mot djurens hållande.

Västerås den 6 mars 1944.

Hälsovårdsnämnden.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdsrenhållning	62	—	—
Bristande hämtning av sopor	46	—	—
Avträden och urinkurar	23	—	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	52	—	—
Stall, svinhus	8	—	—
Kaniner (renhållning)	11	—	—

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

Utredning om uppförande av ett krematorium pågår.

E. *Fabriker och näringar.*

1. Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan. Ingen.

2. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste inspektören förordnad som tillsyningsorgan. Han har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 82 inspektioner fördelade på 68 dagar.

Arbetsställena: hantverk 7, handel 47, övrig verksamhet 28. Missförhållanden, som föranlett anmälan till yrkesinspektör i intet fall.

F. *Bostäder.*

1. Antal med boningshus bebyggda tomter inom planlagt område vid årets slut: c:a 2.950.

Under året ha av enskilda uppförts 56 nya fastigheter med 748 lägenheter.

Lägenheterna fördela sig på följande sätt: 56 enkelrum, 1 dubbelrum, 14 lägenheter å 1 rum och kokvrå, 2 lägenheter å 2 rum och kokvrå, 83 lägenheter å 1 rum och kök, 366 lägenheter å 2 rum och kök, 190 lägenheter å 3 rum och kök, 31 lägenheter å 4 rum och kök, 5 lägenheter å 5 rum och kök.

Häri ingå 1 barnrikehus omfattande 18 läg. å 3 rum och kök.

Rivna fastigheter: 10, därav 12 lägenheter å 1 rum och kök, 4 lägenheter å 2 rum och kök, 1 lägenhet å 3 rum och kök och 2 lägenheter å 4 rum och kök.

2. För barnrika familjer finnes nu 8 bostadshus rymmande tillsammans 34 lägenheter å 2 rum och kök, 41 lägenheter å 3 rum och kök.

I staden finnes nu 5 pensionärshem och 1 bostadshus för "pauvres honteux".

Bostadsproduktionen har även i år varit synnerligen livlig. Det oaktat är bostadsbristen fortfarande mycket stor och ett 50-tal utdömda bostäder äro bebodda. För ett flertal mindre bemedlade barnrika familjer finnes ej lämpliga bostäder. Resanderummen äro överbefolkade och huvudsakligen bebodda av månadsinneboende. I övrigt må särskilt framhållas de relativt talrikt förekommande anmälningarna angående obehag från gengasgarage, vari bl. a. genom rökprov otätheter ofta konstaterats.

3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

4. Inga härbärgen eller asyler hava tillkommit.

5. a) Bostadsinspektionen handhaves av en särskild inspektris.

b) Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 2.074, återbesök 426, summa 2.500. Åtgärdade anmälningar, förfrågningar och klagomål c:a 2.200. Avhjälpta missförhållanden 202.

Barnförbjudna lägenheter: 8 enkelrum, 7 lägenheter å 1 rum och kök.

Av hälsovårdsnämnden utdömda bostäder: 10 enkelrum, 7 lägenheter å 1 rum och kök.

Antal damfriseringar: 40. De flesta av dem äro små och primitiva.

Antal herr- & damfriseringar: 13.

G. *Samlingslokaler.*

Några anmärkningar ha ej inkommit.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 107.166 bad, varav för skolbarn: simhall med värmestuga 2.780, billighetsbastu 5.184 och simundervisningsbad 6.272, folkbad: billighetsbastu 43.221.

Staden har dessutom ett kallbadhus vid hamnen och har även anordnat 3 friluftsbad å holmar i fjärden, dit regelbundna båt- och ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Sedan nu broförbindelse ordnats från fastlandet till Björnön har friluftsbadet här betydligt bättre kunnat utnyttjas. Ett mindre friluftsbadområde finnes även väster om djuphamnen samt ett friluftsbad vid Johannisberg.

Vattnet i Västeråsfjärden var liksom under föregående år tämligen starkt förorenat. Colihalten var hög. Ökad sjuklighet i samband med badningen har dock ej förmärkts.

Förbättring av rådande förhållanden kan förväntas när framdeles reningsverket utbygges med ett biologiskt filtrum, samt när Andelsslakteriets spillvatten kan avledas till stadens avloppsnät, vilket blir lättare genomförbart då inom kort avloppsledning drages till djuphamnen. Biologiskt filtrum kan av kostnadsskäl tillsvidare ej anläggas.

En kommunal badstuga vid Lundby kyrkby har inspekterats och godkänts. Antal bad för vuxna 1.445. Skolbad 484.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

1. Köttbesiktningstvång finnes. Västerås Andelsslakteri (N:o 74) började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

3. Se mom. 1.

4. Enskilda, mindre slakterier: 1 st. Intet under s. k. offentlig kontroll.

5. Mjölkkontrollen genom inspektörerna. Mjölkundersökningarna utföras å det år 1939 inrättade mjölklaboratoriet (vid köttbesiktningsbyrån) och beträffande pasteuriseringsprov å Apoteket Bävern.

6. Matvaruberedning och matvaruhandel.

Rörelsens art	Antal: Vid årets början	Under året: nedlagda	Under året: inrättade	Vid årets slut
Slakterier	1	—	—	1
Korvfabriker	22	1	1	22
Charkuteributiker	41	—	4	45
Bagerier	38	—	1	39
Karamellfabriker	2	1	1	2
Brödbutiker	19	1	—	18
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	92	3	5	94
Smör-, ägg- och ostbutiker	1	—	—	1
Speceributiker	71	—	3	74
Fiskbutiker	7	—	2	9
Näringsställen	70	3	1	68
Rak- & Frisérsalonger	30	—	—	30
Skrot- och hudupplag	10	—	—	10

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	11	—	—
Charkuteributiker	19	1	1
Bagerier och konditorier	22	1	—
Mjölkbutiker	22	—	—
Speceriaffärer	1	—	—
Näringsställen	5	1	—

Av hälsovårdsinspektörerna ha under året beslagtagits 2 partier fisk (räkor och lax) om tillsammans 41 kg., som anlänt hit i förskämt tillstånd.

8. Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	145	119	—	26	—
svin	28	10	—	18	—
häst	2	—	—	2	—
älg	1	—	—	1	—

9. Tillsyn av matserveringsställen:

114 inspektionsbesök, varvid i 5 fall anmärkningar förekommit.

10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Mjölk undersökes å mjölklaboratoriet med avseende på fetthalt, 217 mjölk- och 71 gräddprov ha därvid undersökts. Medelfetthalten för oskummad mjölk 3,33 %, för tunn grädde 14,34. På grund av ändrade försäljningsbestämmelser å tjock grädde i oktober 1940, har någon sådan inte varit föremål för undersökning under året. Matvaruprov undersöktes å kemiska stationen i Örebro. Årskostnaderna ha uppgått till c:a 1.000 kronor.

11. Missförhållande med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

12. Torghandeln: Saluförd svamp granskas av särskilt härför utsedd expert. 1.435 liter svamp kontrollerades, därav voro 123 liter odugliga samt 5 liter ej matsvamp. Dessutom ha ett stort antal husmödrar inställt sig för kontroll av plockad svamp.

13. Bestämmelser angående handeln från fiskkiosk har fastställts av hälsovårdsnämnden. Se bil. 4.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1. Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 2.543. Medeltal per mottagning 8,5.

Den 15/11 1936 flyttades polikliniken till förste stadsläkarens mottagningslokaler.

2. Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 22.

2. Anslag för staden för den privata dispensärverksamheten (sommarbarnkolonien) = 4.000 kr. (Se 1:ste stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1944, bil. 13.)

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

1. 1:ste stadsläkaren var under året förordnad som offentlig vaccinatör. D:r Lundblad och D:r Assar Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

2. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande ha skett i 21 fall.

3. Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 175 kronor.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

1. Sjukavdelning finnes inrättad vid åldersdomshemmet Karlslund med 44 platser. På tuberkulosavdelningen finnas 19 platser och på sinnessjukavdelningen 16 platser. Försörjningsfall 110 platser.

2. Barnhem.

	Plats-antal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn (Barnhemmet i Sommarro)	14	19 277: 38
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal pr dag	26	3.500: —
Sparvboet	12	1.400: —
Flickbarnhemmet	12	1.000: —

Västerås stads barnhem i Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1944.

Läkare: 1:ste stadsläkare G. Andrén.

Föreståndarinna: Ewy Aspling.

Antal underhållsdagar: 4.759.

Antal kvarliggande barn från år 1943: 13 st.

Antal intagna barn under år 1944: 19 st.

Antal utskrivna barn under år 1944: 18 st.

Antal kvarliggande barn till år 1945: 14 st.

Barnens hälsotillstånd har varit gott. Antal sjukdagar 170. Antal sjukskrivna barn 13.

3. Barnkrubba.

Adress: Anderslundsgatan 6.

Öppet kl. 6.40—18. Lördagar till kl. 13. Stängt under juli.

För driftskostnaden svarar närmast Föreningen Västerås Barnkrubba, Understödsförening.

Kommunalt bidrag.

Dagavgift 60 öre el. 75 öre per barn och dag.

Läkare: K. Hallengren.

4. Sommarkoloniverksamhet.

Folkskolornas sommarkolonier vid Frösåker (65 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor) 130 platser
Mårdshyttan (65 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor) 130 „
Bysala (10/6—5/8) 35 „

Röda korsets sommarkoloni vid Ramnäs (emottager barn från hela länet) varit stängd i år 32 „

Tuberkulosdispensärens sommarkoloni i Lindersnäs (Varberg) (öppet 15/1—23/8) 50 „

Aseas sommarkoloni Bjällandsås, Bokenäs (Västkusten), 72 barn under 1 mån, i 2 perioder (öppet 20/6—20/8) 144 „

5. Barnträdgårdar:
"Västerås stads barnstugor"

Herrgärdsskolans barnträdgård	25 + 25 = 50 barn
Jakobsbergs „	25 + 25 + 12 = 62 barn
Korsängens „	25 + 25 = 50 barn
Hallens barnträdgård	25 + 25 = 50 barn
Gideonsbergs barnträdgård	25 + 25 = 50 barn

Å vardera barnträdgården emottagas c:a 25 barn å en förmiddagsavd. 3 tim. och c:a 25 barn å eftermiddagsavd. 3 tim. Alla dagar utom lördag e. m. och söndag.

Läkare: P. Fritsch.

Eftermiddagshem för skolbarn: Herrgärdsskolan.

Varje dag ½3—½7 e. m. 55 barn.

Dagkoloni: 25/6—20/8 kl. 11,30—3,30 i form av badresor till Östra Holmen. 112 barn i genomsnitt per dag.

Lekplatsverksamhet har varit anordnad under ledning av ledarinna tiden 20/6—20/8 å Korsängsskolans park samt å Djäkneberget. 170 barn per dag.

Tunby barnträdgård har under året färdigbyggts och kommer att tagas i bruk i början av år 1945.

O 1. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

Å barnavårdscentralen för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder ha under året varit inskrivna 1.651 st., därav 1944 nyinskrivna 961 st.

Läkaren har under året haft 104 mottagningar, varvid sammanlagt 2.527 barn undersökts. Medeltal per mottagning 24,3.

Sköterskorna ha avlagt 3.227 besök i hemmen. Å sköterskornas mottagningsrum har avlagts 1.855 besök.

Läkare: D:r J. Lundblad och D:r Assar Normark.

O 2. *Mödravård.*

Å landstingets mödracentral vid Centrallasarettet emottages för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet.

Vid 101 mottagningar besöktes centralen av 1.618 mödrar. Medeltal: 16 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska och 3 sköterskor.

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

1. Tjänstebefattningar: 2 stadsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 2 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 4 inspektörer, som tillika äro desinfektörer, 7 stadsdistriktssjuksköterskor, därav 1 dispensärsköterska och 1 skolsköterska. Dessutom finnas 4 diakonissor, 5 distriktsbarnmorskor av vilka 4 tillika äro landsdistriktsbarnmorskor.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning.*

I staden praktiserar: 3 homeopater, 1 chiropraktor och 2 "naturläkare".

Sedan tidningarna i regel upphört med att införa kvacksalvares annonser ha de ambulerande kvacksalvarna kunnat hållas borta.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

T. *Ambulanser.*

2 ambulanser äro stationerade vid brandkåren.

1 ambulansbil är stationerad vid epidemisjukhuset.

U. *Observationsplats för besiktning av fartyg med avseende å förekomst av råttor.*

Inrättad 1 jan. 1938.

Besiktningsläkare: 1:ste stadsläkaren G. Andrén med d:r C. Idar såsom ersättare.

Under år 1944 ha 6 fartyg besiktigats och erhållit bevis om befrielse från råttutrotning.

V. *Sanitär kontroll över luftfarten.*

Inrättad 19 dec. 1938.

Läkare vid tullflygplatserna för landsflygplan Västerås—Hässlö samt för sjöflygplan Västerås—Centrala flygverkstaden är 1:ste stadsläkaren G. Andrén med d:r C. Idar såsom ersättare.

Inspektioner ha ej förekommit.

X. *Civila luftskyddet.*

Gruppchef för sjukvårdstjänsten är 1:ste stadsläkaren G. Andrén.

Utbildning och instruktion har meddelats.

Bilagor: 1) Översikt av dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2) Översikt över några av de viktigaste dödsorsakerna.
3) Årsberättelse rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.
4) Bestämmelser angående fiskkiosker.

Västerås den 10 april 1945.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.
Ordf., 1:ste stadsläkare.

/Erik Hedström.

Bilaga 1 se nästa sida.

Bilaga 2.

Översikt av några av de viktigaste dödsorsakerna i Västerås under år 1944.

Dödsorsak	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Ålderdomssjukdomar	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	4
Scharlakansfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Difteri	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Lungsot	—	2	3	2	4	2	2	1	3	4	1	3	27
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	—	1	3	2	—	2	1	—	—	—	—	—	9
Akut lobär lunginflammation	1	2	4	1	1	—	1	1	—	—	—	—	11
Mag- och tarmsår	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Självmord	—	2	—	—	1	2	—	2	2	1	2	1	13
Summa	3	9	11	5	6	7	4	4	7	5	6	4	78

Bilaga 1. *Översikt av dödsorsakerna i Västerås*

Dödsorsak (Enligt K. Med. styr:s cirk. den 2 jan. 1931)	Mankön: under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa mankön
Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Ålderdomssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scharlakansfeber	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Difteri	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Varfeber	1	—	—	—	—	2	—	—	—	1	4
Sömnsjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Lungsot	—	—	—	—	1	10	2	1	1	—	15
Annan tuberkulos	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Förvärvad syfilis	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Övriga infektionssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Perniciös anämi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Andra sjukdomar i blodbildande organen och blodet	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Övriga ämnesomsättnings- m. fl. sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Hjärnblödning	—	—	—	—	—	—	1	2	4	8	15
Andra nervsystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Andra sinnessjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Mellanöroninflammation	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Kronisk sjukdom i hjärtats valver och muskulatur	—	—	—	—	—	1	1	5	5	13	25
Arterio-cardioscleros	—	—	—	—	—	—	—	1	1	13	15
Övriga cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	4
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Akut lobär lunginflammation	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	6
Övriga andningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
Mag- och tarmsår	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tarmbråck och tarmhinder	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4
Sjukdom i lever och gallvägar	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	3
Övriga matsmältningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kronisk njurinflammation	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	4
Prostata hypertrofi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4
Övriga urinorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra havandeskaps- och förlossningssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hudsjukdomar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Magkräfta	—	—	—	—	—	—	—	2	2	5	9
Tarmkräfta	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	3
Bröstkörtelkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i livmoder och äggstock	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i övriga organ	—	—	—	—	—	—	2	1	2	3	8
Sarkom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Övriga svulster	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Annan dödsorsak Ostrophorosis vertabear	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olyckshändelser: Fraktur	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2
Olyckshändelser: Förbränning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olyckshändelser: Sönderslitning	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Olyckshändelser: Drunkning	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Självmord: Syrgas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Självmord: Sömnmedel	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Självmord: Drunkning	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Självmord: Hängning	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	3
Självmord: Skjutning	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Självmord: Sönderslitning	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Summa	10	3	3	1	2	22	16	21	21	62	161

under år 1944, enligt dödsbevisen.

Kvinnkön											
under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa kvinnkön	Total-summa
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3
—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	3	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	3	7	—	—	1	1	12	27
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2	—	—	—	—	—	—	1	7	15	25	40
—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	3	4
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
1	—	—	—	—	1	1	2	6	24	35	60
—	—	—	—	—	—	1	—	3	14	18	33
—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	6
3	—	—	1	—	—	—	1	—	3	8	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	11
—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	5
—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	5	8
—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	2	3
—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	3	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	3	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	8	17
—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	8
—	—	—	—	—	—	1	3	1	—	5	5
—	—	—	—	—	1	—	3	1	1	6	6
—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	6	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	3	4
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
8	2	2	1	5	16	7	17	41	84	183	344

Bilaga 3.

Bilaga till årsberättelse för år 1944 från hälsovårdsnämnden i Västerås stad rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.

I. Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande bostäder 61 + 91 w. c. = 152. Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande samlingslokaler (se även 1:ste hälsovårdsinsp. rapport) 2. Nytillkomna bostadslägenheter enl. Byggn. uppgift till Socialstyrelsen 748. Nytillkomna bostadshus för barnrika familjer 1. Nytillkomna bostadslägenheter för barnrika familjer 18.

II. Bostadsinspektionen.

A. Organisation.

Närmaste förman för bostadsinspektionens personal 1:ste stadsläkaren G. Andrén. Instruktion för personalen fastställd år 1943. Personal (tjänst, namn): bostadsinpektris Ulla Sandin. Beräknad omloppstid för den fortlöpande inspektionen 5 år.

B. Verksamhet.

Antal under året prövade ärenden rörande bostäder 2.131, därav antal ärenden, som prövats på grund av anmälan från allmänhet eller myndighet 1.886, antal ärenden som prövats på grund av den fortlöpande inspektionen 245. Utförda inspektioner 2.500, därav återbesök 426. Inspekterade bostäder om 1 rum (ej kök) 91, 1 kök 67, 1 rum och kök eller kokvrå 321, 2 rum och kök eller kokvrå 440, 3 rum och kök eller kokvrå 208, mer än 3 rum och kök eller kokvrå 65.

Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande:

1. Byggnadens anordning, inredning, underhåll och skötsel 78.

2. Boningsrums, köks eller kokvrås fönster eller dagerbelysning 24, uppvärmning 45, skydd mot olägenhet från grund 12, ohyra 25, storlek 13, luftväxling 21, skydd mot fukt 17, skydd mot angränsande utrymmen 28.

3. Bostadslägenhetens biutrymmen och bekvämligheter: garderob 34, avträde 16, (vattenklosett) 10, skafferi 66, tvättstuga 7, torkrum 2, vattenledning 8, avloppsledning 20, gasledning —, elektriskt ljus 5.

4. Bostadslägenhetens skötsel 23.

5. Trångboddhet i familj med intill 2 barn 34, trångboddhet i familj med mer än 2 barn 9.

Inspekterade samlingslokaler: serveringslokaler (se 1:ste hälsovårdsinsp. rapport), natthärbärgen 1, hotell och pensionat 8, möteslokaler 3, lekstugor 1.

Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande samlingslokals bekvämlighetsinrättningar 4, uppvärmning 1, bristande underhåll och skötsel 3.

Iakttagna missförhållanden som avhjälpts genom ingripande av: bostadsinspektionen (dess tjänstemän) 175, hälsovårdsnämnden 27.

Iakttagna missförhållanden, som ej avhjälpts 50, utdömda lägenheter, som utrymts 8, medgivet uppskov med utrymningen av utdömd lägenhet 11. Av hälsovårdsnämnden meddelade föreläggande enligt 8 § 8 mom resp. 43 § 7 mom 52. Utfärdade förbud mot rums användande till bostadsändamål enligt samma lagrum 17. Meddelade uppskov med föreläggande eller förbud enligt samma lagrum 11, förordnande om utrymmande av rum i samband med föreläggande 5, förbud mot lägenhets beboende av mer än ett visst antal personer 3, förbud mot lägenhets beboende av minderåriga 10.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Bostadsbristen är fortfarande mycket stor och ett 50-tal utdömda bostäder äro bebodda. För ett flertal mindre bemedlade barnrika familjer finnes ej lämpliga bostäder. Resanderummen äro överbefolkade och

huvudsakligen bebodda av månadsinneboende. I övrigt må särskilt nämnas de relativt talrikt förekommande anmälningarna angående obehag från gengasgarage, vari bl. a. genom rökprov otätheter ofta konstateras. Fortlöpande inspektioner medhinnes i alltför ringa utsträckning.

Västerås den 12 februari 1945.

ULLA SANDIN.
Bostadsinspektris.

Bilaga 4.

Bestämmelser angående fiskkiosker i Västerås.

1. Fiskkiosk skall vara så uppställd och så skötas, att icke sanitära olägenheter uppstå. Golvet skall ligga högre än markytan.

2. Kiosk skall vara tillräckligt rymlig samt invändigt målad med ljus oljefärg och lätt att rengöra.

Golvet skall vara försett med korkmatta eller därmed jämförlig tät beläggning.

3. Kioskens front skall vara sluten med skjutlucka av glas eller tätmaskigt metalltrådsnät.

När dörren under den varma årstiden ställes öppen, skall öppningen skyddas mot flugor medelst nätdörr.

4. Fisklådor få ej ställas utanför kiosken.

5. I kiosken skola fisklådorna uppställas på tätt underlag med avlopp för smältvatten till flyttbart spillvattenskärl.

Därest spillvattnet icke avledes till avloppsledning, skall vattenuppsamlingskärlet vara uppställt inomhus.

Vid anfordran skall dock kioskinnehavaren vara skyldig att anordna anslutning till avloppsnätet vid äventyr, att kiosken eljest icke må begagnas för sitt ändamål.

Spillvattensbehållaren får endast tömmas i avloppsledning.

6. Anordning för handtvagning jämte handduk och tvål skall finnas inom kiosken.

7. Vintertid bör om så erfordras på tjänligt sätt uppvärmning ske inom kiosken.

8. Kioskpersonalen får under den tid kiosken hålles öppen för fiskförsäljning icke sysselsättas inom annan livsmedelslokal.

Tillstånd att driva fiskhandel från kiosk meddelas av hälsovårdsnämnden efter därom gjord ansökan. Till ansökningen skall vara fogad ritning och beskrivning. Givet tillstånd skall gälla tills vidare. Hälsovårdsnämndens medgivande lämnas under villkor av byggnadsnämndens tillstånd till kioskens uppförande.

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1944.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.[1]) vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Scharlakansfeber 168 insjuknade Difteri 24 „ Barnförlamning 8 „ Nervfeber och paratyfus 1 „ Weilsjukdom 1 „ S:ma 202 insjuknade
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	202 st.
3. Förekomst av spetälska och åtgärder däremot enl. 2 § 6 mom.	0.
4. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	För observation å epidemisjukhuset hava varit intagna 27 personer. 13 difteribacillbärare.
5. Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka hava vårdats å epidemisjukhuset. Syskonen till de insjuknade hava varit isolerade i hemmet under erforderlig tid.
6. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 168 ggr. efter fall av epidemisk sjukdom. 31 ggr. efter fall av tuberkulos. Förutom de sjukas kläder m. m. som behandlats i smittade hem, hava 207 rum och 41 kök desinfekterats.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätegasbehandling har utförts i 25 rum. I 2 privata cyangaskammare hava utförts 18 gasbehandlingar av möbler, kläder m. m.
c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste inspektören är tidigare utbildad härför.

[1] Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

Västerås den 28 februari 1945.

GUSTAV ANDRÉN.

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1944.

I.

Befolkningsförhållandena inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	18.796	kv.	18.833	s:a	37.629	
i S:t Ilians församling	m.	1.415	kv.	1.501	s:a	2.916	
i Lundby församling	m.	1.106	kv.	1.056	s:a	2.162	
S:a	m.	21.317	kv.	21.390	s:a	42.707	

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	19.510	kv.	19.663	s:a	39.173
i S:t Ilians församling	m.	1.463	kv.	1.498	s:a	2.961
i Lundby församling	m.	1.128	kv.	1.087	s:a	2.215
S:a	m.	22.101	kv.	22.248	s:a	44.349

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	494	kv.	456	s:a	950
i S:t Ilians församling	m.	33	kv.	27	s:a	60
i Lundby församling	m.	26	kv.	31	s:a	57
S:a	m.	553	kv.	514	s:a	1.067

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	151	kv.	164	s:a	315
i S:t Ilians församling	m.	6	kv.	12	s:a	18
i Lundby församling	m.	4	kv.	7	s:a	11
S:a	m.	161	kv.	183	s:a	344

4. Därav antal döda under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	10	kv.	7	s:a	17
i S:t Ilians församling	m.	—	kv.	—	s:a	—
i Lundby församling	m.	—	kv.	1	s:a	1
S:a	m.	10	kv.	8	s:a	18

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

6. Antalet under året födda har överstigit antalet under året döda med 723 (392 m., 331 kv.).

7. Ökning av befolkningssiffran genom inflyttning 919 (392 m., 527 kv.).

II.

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Scharlakansfeber	168	insjuknade
Difteri	24	„
Barnförlamning	8	„
Nervfeber och paratyfus	1	„
Weilsjukdom	1	„
S:a	202	insjuknade.

Beträffande sjukligheten må nämnas att av difteri inträffade 24 fall. 13 bacillbärare. I början av året utfördes allmän skyddsympning mot difteri. Av 1:ste stadsläkaren ympade barn i åldern 1—6 år 2.050. Av läkaren vid barngårdar och barnhem 300. Av läkaren vid barnavårdscentralen 256.

I scharlakansfeber insjuknade 168 (180 år 1943). Fallen voro ungefär lika fördelade över årets olika månader. Högsta antalet sjuknade i februari, 27 st.

En lindrig influensaepidemi pågick under årets första 5 månader.

Under tiden juli—augusti inträffade ett avsevärt antal fall av myalgia epidemica (Bornholmssjukan).

Om under året inträffade dödsfall må endast antecknas 27 fall i lungsot och 3 fall i annan tuberkulos.

Könssjukdomarna ha liksom föregående år visat en avsevärd ökning. Besöksantalet på polikliniken för könssjukdomar, som under år 1943 var 2.263, utgjorde år 1944 2.543. Antalet nytillkomna patienter var 1943 276 och 1944 396.

Föredrag.

För civila luftskyddets sjukvårdspersonal:
Föredrag och instruktioner.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 2 leg. apotekare och 4 pharm.-kandidater.

På apoteket Bäfvern tjänstgöra förutom innehavaren 2 leg. apotekare, 4 pharm.-kandidater.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Västerås utgör numera endast 1 barnmorskedistrikt. Till distriktet höra även socknarna Dingtuna, Västerås—Barkarö och Lillhärad.

Distriktsbarnmorskor: Fröken Anna Johansson, Fröken Bertha Karlsson, Fru Carola Pagmer och Fröken Lisa Svensson.

Privatpraktiserande: 0.

3. *Skyddskoppympning.*

1:ste stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör. D:r Lundblad och D:r Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

Inalles ha c:a 818 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

3 vuxna ha revaccinerats.

Föreläggande ha meddelats i 21 fall.

Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång ha enligt anmälan 28 barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:
 Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.
 Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.
 Förordnad som ympare enl. lag om skyddskoppympning.
2. För rättsmedicinskt ändamål: Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd.

V.

Sinnesslöa och sinnessjuka.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Inspektion av i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa utföres av hjälpverksamhetsläkaren och 1:ste stadsläkaren.

Å pastorsämbetet journalförda:

Sinnessjuka: 113 m., 123 kv.

Sinnesslöa: 55 m., 44 kv.

VI och VII.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade barnavårdscentralen för meddelande av läkareråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har även under det gångna året flitigt anlitats. Doktor J. Lundblad och d:r Assar Normark har varit föreståndare. Sköterskor: Syster Svea Sandberg, Syster Inga Gabrielsson och Syster Berta Hedlöf.

Mödravården.

Å landstingets mödracentral vid Centrallasarettet emottagas för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet. Från 1943 överfördes 185 mödrar. Nytillkomna under året 650 mödrar. Vid 101 mottagningar besöktes centralen av 1.618 mödrar.

Medeltal: 16 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska och 3 sköterskor.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 31/12 1944.

Läkare:

G. Ankarswärd, 1:ste provinsialläkare.

E. Julin, provinsialläkare.

G. Andrén, 1:ste stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus, läkare vid könspolikliniken, dispensärläkare.

K. Hallengren, 2:dre stadsläkare, läkare vid åldersdomshemmet.

J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem, läkare vid barnavårdscentralen.

P. Fritsch, läkare vid Kungl. Västmanlands Flygflottilj, spec. invärtes och barnsjukdomar.

Privatpraktiserande:

Hilda Bauer.

Hjördis Lind-Campbell, läkare vid flickskolan.

G. Fjellander, f. d. 1:ste provinsialläkare.

K. Granberg, läkare vid folkskolorna från den 1/10.

G. Helmer, järnvägsläkare.

C. Idar, läkare vid folkskolorna till den 1/10.

K. Nylén, f. d. provinsialläkare, bitr. 1:ste provinsialläkare, läkare vid läroverket.

G. Wingren, fältläkare.

Vid Centrallasarettet:

E. M. Bergenfeldt, lasarettsläkare vid kirurgiska avd.

T. Hendelberg, bitr. lasarettsläkare vid kirurgiska avd.

T. Hedberg, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
T. Jerre, „ „ „ „ „
T. Eriksson, „ „ „ „ „
A. Bjure, lasarettsläkare vid medicinska avd.
K. Vannfeldt, 1:ste underläkare vid medicinska avd.
A. Dalén, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
K. Wirdholm, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
K. B. Odqvist, lasarettsläkare vid ögonavd.
N. Boström, extra läkare vid öronavd.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
S. Clausen, underläkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.
A. Normark, lasarettsläkare vid barnavd.

Vid länssanatoriet Skogsfjället:
G. Karth, sanatorieläkare, läkare vid Centraldispensären.
Harald Nilsson, 1:ste underläkare.
Märta Stille, 2:dre underläkare.

Tandläkare:
E. Adolphson, E. Berggren, A. Björk, K. Blomkvist, O. Boberg, G. von Bothmer, Fru Gisela Rantzien-Cronholm, H. Ehnberg, Brita Fjellander, R. Hultström, G. Jonsson, E. Lagerkvist, E. Nyström, E. von Unge, F. E. Wahlund, G. Werthén, O. Westermark, G. Wikström.

Tandläkare vid folktandkliniken:
Föreståndare Vilh. Netterkvist från den 1/10 K. Edlund, Inga Anderberg, Rune Hannerz, H. Hellman, Janderberg, H. Lybeck, Maj-Britt Essunger-Ternstad, A. Ternstad.

Veterinärer:
Thor Henriksson, länsveterinär, Verner Snöborgs, distriktsveterinär, Osw. Hultén, chefsveterinär, Harald Sjölin, besiktningsveterinär vid Köttbesiktningsbyrån och Andelsslakteriet, E. Thunberg, praktiserande veterinär.

Sjukgymnaster:
Manliga: Legitimerade: Kapten O. Clarholm, Kapten A. Hammarfelt (gymnastiklärare), A. Tersmeden, Överstelöjtnant K. Wallenius.

Kvinnliga: Legitimerade: Fröken Karin Andersson, Fru E. Quiding-Andersson, Fröken Elisabet Arvedson (gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren, (anställd vid vårdhemmet för kroniskt sjuka), Fröken Gertrud Hidén (anställd vid Centrallasarettet), Fru Greta Ljungquist, Fröken Ursula af Klercker, Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fru Morling, Fröken Lulu Schultz (anställd vid Centrallasarettet), Fru Maj Svensson, Fröken Dagny Trenius (anställd vid Centrallasarettet), Fru Thora Wittbom.

Barnmorskor:
a) Distriktsbarnmorskor: Fröken Anna Johansson, Fröken Bertha Karlsson, Fru Carola Pagmer, Fröken Lisa Svensson.
b) Å Centrallasarettet anställda: Hanna Gustafsson, Anna-Lisa Jansson. 2 vakanta.

c) Kommunalt anställda: Se a).
d) Privatpraktiserande: Inga.
e) Ej praktiserande: Fru Anna Ågren, Fru Signe Mejer-Karlsson, Fru Inez Lundberg.

Sjuksköterskor:

a) (Stads)distriktssjuksköterskor:
Lilly Kallin, I distr. Området mellan Vasagatan och Jakobsbergsgatan.
Birgit Neppelberg, II distr. Området mellan Vasagatan och Östra Ringvägen.
Helny Carlsson, III distr. Området väster om Jakobsbergsgatan, Lundby och Fredriksberg.
Aina Söderholm, IV distr. Området norr om Norra Ringvägen.
Iris Fagerlund, V distr. Ängsgärdet, Haga, Hemdal, Vargbo.
Å ålderdomshemmet: Elin Ramqvist, Lisa Hedberg, Kerstin Pettersson, Margit Haga, Hillevi Larsson, Elny Björklund.
b) Skolsköterska: (distrikts) Rut Berggren-Nilsson.
c) Dispensärsköterska: (distrikts) Lisa Nilsson.
d) Barnavårdssköterskor: Svea Sandberg, Inga Gabrielsson, Berta Hedlöf.
e) Privatpraktiserande: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Agnes Eklund, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, Fru Karin Wisén, alla godkända, Gunhild Gustafsson, ej godkänd.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Hjördis Andersson, Elsa Bergstrand, Annie Hagberg, vid flickbarnhemmet Greta Jonsson, vid barnkrubban Hilma Moberg.

Församlingssyster: Anna Karlsson.

Hemsystrar: Astrid Nilsson, Britta Weibel och Bengta Lindgren, anställda av Västerås stad. (Verksamhet se bilaga 15.)

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
7. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
8. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
10. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
11. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
12. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
13. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.
14. Folkskoletandklinikverksamheten.
15. Hemsystrarnas verksamhetsberättelse.

Västerås den 28 februari 1945.

GUSTAV ANDRÉN.
1:ste stadsläkare.

Bilaga 1. *Översikt av gängse sjukdomar*

Sjukdomar	Insjuknade				
	Januari	Febr.	Mars	April	Maj
Scharlakansfeber	14	27	17	15	12
Difteri (och strypsjuka)	2	3	8	—	3
Difteribacillbärare	4	1	5	—	1
Mässling	2	—	—	—	4
Påssjuka	3	4	6	6	4
Kikhosta	5	2	4	4	2
Influensa	27	26	84	59	43
Nervfeber och Paratyfus	—	—	—	1	—
Akut barnförlamning	—	—	—	—	—
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	60	60	57	51	58
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	8	8	18	3	7
Akut lunginflammation	—	—	—	—	—
Akut mag- och tarminflammation	11	8	7	21	3
Smittsam gulsot (Hepatitis epidemica)	9	10	17	22	15
Weilssjukdom	—	—	—	—	—
Röda hund	—	2	2	—	2
Vatt-koppor	—	—	—	2	1
Summa	145	151	225	184	155

Bilaga 3. *Sammandrag av summariskt utdrag ur dagböcker, förda*

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Förlösta och vårdade		Barnsängskvinnan var 10 dagar efter förlossningen		
	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Summa	Därav		i barnmorskans eget hem Regl. § 24. mom. 1 st 2	å förlossningsh. Regl §24, mom. 1, st. 1 o mom. 2	frisk	sängliggande sjuk	död
					Förstföderskor	Omföderskor					
5	88	6	1	95	31	64	—	—	93	2	—

i Västerås år 1944.

Insjuknade: Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
12	6	10	3	24	20	8	168
—	2	—	1	3	1	1	24
—	-	—	—	—	1	1	13
—	—	—	1	2	—	—	9
—	—	—	1	2	—	—	26
1	—	—	—	—	4	3	25
9	2	—	2	3	—	—	255
—	1	—	—	—	—	—	2
—	—	1	1	—	3	3	8
21	8	14	41	115	54	85	624
3	2	3	2	5	6	15	80
—	—	—	—	—	2	2	4
4	29	20	19	21	16	18	177
5	9	17	8	12	2	12	138
—	—	1	—	—	—	—	1
—	2	—	—	—	—	—	8
—	1	—	—	2	1	3	10
55	62	66	79	189	110	151	1572

av barnmorskor i Västerås stad Västmanlands län under år 1944.

Antal börder: Missfall	Antal börder: med livsd. foster: Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Födda barn: Levande födda: Fullgångna: Gossar	Flickor	Ofullgångna: Gossar	Flickor	Dödfödda: Fullgångna: Gossar	Flickor	Ofullgångna: Gossar	Flickor	Summa: Gossar	Flickor	Hela antalet	Ögondesinfektion verkställd å nyfödda barn	Därav: Gossar	Flickor
2	93	—	—	93	41	48	—	—	2	2	—	—	43	50	93	89	41	48

Bilaga 4. *Uppgifter den 31 dec. 1944 angående läkare och*

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistrikt, stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhört provinsialläkaredistrikt	Antal legitimerade läkare						Antal tandläkare, praktiserande	
	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
Västerås stad	24	8	1	30	3	33	*22	4

tandläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Antal sjukgymnaster, legitimerade		Antal barnmorskor				Antal sjuksköterskor					Anmärkningar
						Distr. sköterskor anst. av					
m.	kv.	Distrikts-barnmorskor	Anställda av kommun	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	landsting	kommun	Dispensärsköterskor	Andra av kommun, församling, bruk m. m fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst (privatvård)	
4	13	4	—	—	0	**6 ***3 ****4	—	1	1 °5 °°4	6	24: 15 läkare vid lasarettet 3 läkare vid sanatoriet 1 1:ste provinsialläk. 1 provinsialläkare 2 stadsläkare 1 fängelseläkare 1 militärläkare

* Vid folktandkliniken 8 tandläkare,
** Därav 1 skolsköterska,
*** Sköterskor vid barnavårdscentralen.
**** Tandsköterskor
°) Diakonissor.
°°) Barnhemsskköterskor

Bilaga 2.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås i Västmanlands län år 1944.

A. Vaccination.

Utdragets n:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer, som fullgjort ympningsplikt på grund av			
			framgångsrik ympning	11 § 2 mom lagen om skyddskoppympning	genomgångna smittkoppor	Summa
1—17	Västerås	D:r G. Andrén	400	8		408
18—21	„	D:r A. Normark	243	7		250
23—26	„	D:r J. Lundblad	121	23		144
27—28	„	D:r E. Julin	4			4
29	„	D:r G. Fjellander		1		1
30	„	D:r K. Hallengren	9			9
31	„	D:r G. Helmer	2			2
32	„	D:r K. Granberg	1	1		2
33	„	D:r O. Carlstedt	1			1
34	„	D:r R. Caspersson		1		1
35	„	D:r W. Ivarsson	1			1
36	„	D:r G. Wingren	2			2
37	„	D:r S. Roman	1			1
38	„	D:r H. Hannefors	2			2
39	„	„	1			1
40	„	D:r C. Barre	1	1		2
41	„	D:r M. Hedvall	1			1
42	„	D:r Kjellner	1			1
		Summa	791	42		833

Bilaga 7.

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1944.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som under föregående år.

2. Invånarantalet torde uppgå till hälften av hela stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse. Beträffande övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1944. Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga skyddskoppympningen har verkställts av förste stadsläkaren.

2. Yttre likbesiktning har företagits i 4 fall på polisens begäran.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. *Behovet av ökat antal vårdplatser*

å Ålderdomshemmet är fortfarande stort.

VI. *Intet av vikt att anföra.*

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem jämte Bil.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1944.

Västerås den 31 januari 1945.

Kurt Hallengren,
tj. 2:dre stadsläkare.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås Ålderdomshem för år 1944.

Sjukhuset (sjukstugan) tillhör: Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnader och deras omgivning: Inga åtgärder av betydelse.

Mathållning: Endast sådana förändringar, som betingats av kristiden.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Komplettering.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Inga förändringar.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Ytterligare ett sjukvårdsbiträde.

Följande viktiga åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: Balkonger å sjukhusets södra gavel.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Intet att anmärka.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag under året		
121	61	27109	80	74	83	67	224

II. *Inkomster.*

Sjukhusets räkenskaper föras gemensamt med anstalten i dess helhet.

III. *Utgifter.*

Se ovan!

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Lön, inkl. dyrtidstillägg Kr. pr år	Andra förmåner
2 sjuksköterskor	2,302: 20	+ fritt vivre
1 d:o	2,026: 77	+ „ „
1 d:o	1,987: 44	+ „ „
1 d:o	1,830: —	+ „ „
1 vårdbiträden	1,431: 24	+ „ „
1 d:o	1,380: 74	+ „ „
1 d:o	1,270: 26	+ „ „
2 d:o 946: 20	1,892: 40	+ „ „
1 d:o bostadsers. o.	1,819: 55	+ kost
1 d:o d:o	1,698: 12	+ „
1 d:o d:o	1,643: 40	+ „
1 d:o d:o	1,455: 72	+ „

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor: Uppgift angående: Intagna sjukdomsfall ävensom döda bil. C; för skador och förgiftningar intagna bil F.

Västerås den 31 januari 1945.

Kurt Hallengren.
tj. 2:dre stadsläkare.

Bilaga 8.

Årsberättelse från Västerås stads poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, 5 §, för år 1944.

I a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: } 1
„ „ kvinnliga „ }

b) Sköterskor, antal 1.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	277	
därav nytillkomna under året	256	
b) kvinnliga	154	
därav nytillkomna under året	140	
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök		
a) av manliga patienter	1386	
medeltal per mottagning	4,6	
b) av kvinnliga patienter	1157	
medeltal per mottagning	3,9	

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: måndagar, tisdagar, torsdagar, fredagar 18.00—18.30, onsdagar, lördagar 13.00—13.30.

b) för kvinnliga patienter: måndagar, tisdagar, torsdagar, fredagar 18.30—19.00, onsdagar, lördagar 13.30—14.00.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) lika som föregående år. På poliklinik-tiderna ha även "andra" patienter fått infinna sig.

Gustav Andrén.,
Poliklinikföreståndare.

Bilaga 10.

Sammandrag av hälsovårdsinspektörernas i Västerås arbeten under år 1944.

Inspektionen har omfattat:	Gårdar och avträden	20.021	besök
	Stall	415	"
	Svinhus	36	"
	Lump-, hud- och benupplag	60	"
	Avstjälpningsplatser	39	"
	Avloppstrummor och diken	203	"
	Godsmagasin	12	"
	Salubodar för födoämnen	4.090	"
	Salutorg	113	"
	Bagerier och karamellfabriker	494	"
	Mjölkförsäljningsställen	1.175	"
	Slakterier och korvfabriker	977	"
	Näringsställen	114	"
	Rak- och frisérsalonger	13	"
	Arbetsställen för minderåriga	82	"
	Desinfektioner	189	st.
	Provtagningar	288	"
	Expeditionstjänst	301	dagar
	Anhållande av födoämnen	2	st.
	Diverse arbeten	295	"

Västerås den 25 januari 1945.

Ernst Berggren.
1:ste inspektör.

Bilaga 11.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete under år 1944.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	2.074
	Antal återbesök	426
	Summa	2.500

Inkomna anmälningar	224
Wc-ansökningar (omfattande 927 wc)	91
Kvarstående ärenden från föreg. år	38
„ „ till nästkom. år	50
Avhjälpta ärenden	202
Fortlöpande besiktningar	245

Utdömda lägenheter: 10 enkelrum
7 lägenheter à 1 rum och kök.

Barnförbjudna lägenheter: 8 enkelrum
2 lägenheter à 1 rum och kök.

Antal damfriseringar:

December	1930	8
„	1940	38
„	1943	41
„	1944	40

Herr- & Damfriseringar:

December	1941	5
„	1943	11
„	1944	13

Under året ha 2 st. damfriseringar upphört och 1 st. tillkommit. 2 st. herrfrisersalonger ha utökats med damfriseringslokal.

Förutom ovannämnda uppgifter ha förekommit andra med inspektioner förenade arbeten såsom bokföring, kortregistrering, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl., intyg angående ohyra i bohag, m. m.

Arbetet har i det stora hela fortgått efter samma riktlinjer som förut. Det löpande arbetet ger tyvärr alltför ringa möjlighet till fortlöpande inspektioner.

Västerås den 12 februari 1945.

Ulla Sandin.
Bostadsinspektris.

Den framtida bostadsförsörjningen i Västerås.

(Folkmängd vid slutet av år 1943: 42.707)

Härmed lämnas en kortare redogörelse för den bostadsutredning, som utförts under senare hälften av år 1944 av drätselkammaren i Västerås i samarbete med Statens byggnadslånebyrå för att utröna det framtida bostadsbehovet i Västerås.

Försök att bedöma den framtida utvecklingen av befolkning, hushållsbestånd och bostadsbestånd kräva kunskaper om den hittillsvarande utvecklingen och det nuvarande läget. Av undersökningen framgår att Västerås folkmängd under 1930-talet ökade väsentligt hastigare än städernas i allmänhet. Även under krigsåren har folkmängdstillväxten varit utomordentligt kraftig i Västerås. Antalet till staden inflyttade överstiger antalet utflyttade. Äkenskapsfrekvensen har undgått en kraftig stegring.

I Västerås har den övervägande delen av befolkningen (57,9 %) sin utkomst från industri och hantverk. Metallindustrin är den helt dominerande industrigrenen. Därefter kommer byggnadsverksamheten.

Beträffande hushållens fördelning efter samtliga lägenhetsinnehavares civilstånd år 1939 utvisas att 73,2 % voro gifta, 14,4 % förut gifta och 12,4 % ogifta.

Antalet lägenheter i Västerås voro vid halvårsskiftet 1944: 13.877. Av dessa voro 56,1 % om 1 rum och kök eller mindre. Det relativa antalet tvårumslägenheter har oavbrutet stigit under de senaste trettio åren. En motsatt utveckling visa de större lägenheterna. Bostadslägenheterna i Västerås äro såväl absolut som i jämförelse med förhållandena på andra orter synnerligen små. Om man utgår från att en familjebostad förutom kök bör innehålla minst två boningsrum voro år 1939 endast omkring 40 % av lägenheterna familjebostäder. Under krisåren har i det närmaste hälften av de nyproducerade lägenheterna omfattat 2 rum och kök och endast en tredjedel utgjorts av smålägenheter.

Beträffande bostädernas förbättring i vad det gäller utrustning har en glädjande utveckling ägt rum. År 1920 voro endast 4 % av lägenheterna utrustade med centralvärme men år 1939 drygt hälften. Antalet lägenheter med bad- och duschrum har också ökat kraftigt; dock saknade mer än två tredjedelar av smålägenheterna dylik utrustning år 1939. Anmärkningsvärt är att, ehuru förhållandena avsevärt förbättrats, endast något mer än hälften av lägenheterna år 1939 voro utrustade med vattenklosett medan drygt 80 % voro försedda med tambur eller hall samt 68 % med skafferi med fönster. Se följande tabell!

Utrustning	År 1920		År 1933		År 1939	
	Smålgh. 1)	Samtl. lgh.	Smålgh. 1)	Samtl. lgh.	Smålgh. 2)	Samtl. lgh.
Centralvärme	1 9	4,0	22,7	28,0	45,7	53,9
Bad (eget el. gem.) el. duschr.	0,9	7,2	7,1	14,8	31,4³)	41,0³)
Vatten o./el. avlopp	—	—	86,3	87,9	95,8	96,1
Vattenkl. (inom el. utom lgh)	—	—	26,6	34,3	54,0	64,2
Tambur o./el. hall	36,6	44,2	54,7	60,8	84,0	89,1
Skafferi med fönster	—	—	--	—	67,8	75,5

1) 2 r. o. k. + mindre
2) 1 r. o k. + mindre
3) Därav 2 % endast duschrum

Mellan åren 1926 till 1933 steg hyresnivån med i runt tal 20 %. Årshyran för lägenheter om 1 rum och kök utgjorde omkring 350 kr. År 1939 betingade omoderna lägenheter om 1 rum och kök en hyra av 425 kr. medan moderna lägenheter av samma storlek hade kommit upp i 750 kr. För en modern tvårumslägenhet var hyran inemot 1.100 kr.

I allmänhet plägar man utgå ifrån att antalet lediga lägenheter bör utgöra omkring 3 % av samtliga, för att en normal omflyttning på bostadsmarknaden skall vara möjlig och en av knapphet betingad hyresstegring skall kunna undvikas. Emellertid utgjorde vid slutet av år 1920 antalet lediga lägenheter endast 0,3 %. Visserligen ökade reserven till 2,0 % år 1933, men minskade sedan åter för att år 1940 vara nere i 0,05 %. De följande åren ha karakteriserats av en mycket kännbar brist på bostadslägenheter.

År 1939 kunde inemot tre fjärdedelar av hushållen anses såsom familjehushåll, medan endast 40 % av lägenheterna kunde betraktas som familjebostäder. Dessutom torde en icke obetydlig del av familjebostäderna varit upptagna av icke-familjehushåll, varför omkring drygt hälften av familjehushållen säkerligen varit hänvisade till icke-familjebostäder. Ytterligare må nämnas att år 1939 bodde 34 % av hushållen med fem eller flera personer i lägenheter om 1 rum och kök.

Erfarenheten visar att familjehushållen icke äro benägna — och ej heller ha ekonomisk möjlighet — att för bostad utge mer än högst 20 % av sina inkomster. Trots att hyresutgifterna äro jämförelsevis stora i förhållande till betalningsförmågan bo familjerna i de flesta fall i mycket små lägenheter. Av verkställda undersökningar framgår vidare att utrymmesstandarden endast obetydligt förbättras vid stigande inkomster.

En höjning av bostadsstandarden åstadkommes dels genom att nyproduktionen inriktas på rymliga familjebostäder, omfattande minst 2 eller 3 rum och kök, dels genom att rivning av äldre, undermåliga bostadshus intensifieras, varvid såväl skärpt utdömning av enstaka lägenheter som systematisk kvarterssanering kan komma ifråga. Skola de bostadssökande ha råd att överge de billiga, saneringsmogna lägenheterna, erfordras säkerligen bostadssubvention i en eller annan form från det allmännas sida till de hushåll, som av olika skäl icke kunna betala marknadshyror för kvantitativt och kvalitativt godtagbara lägenheter. Det torde även bli nödvändigt att upprätthålla fortsatt kontroll av hyresnivån i syfte att åvägabringa en gradvis sänkning av denna.

År 1970 har tagits såsom slutpunkt för utredningarna beroende på att man för närvarande kan utgå ifrån att tätorterna komma att vara fullbyggda inom 25—35 år, i vissa fall tidigare. Om folkmängden skulle stiga i samma takt som under högkonjunkturperioden 1936—40 skulle den år 1970 i Västerås komma att uppgå till c:a 73.500 personer.

Förutsättes en höjning av bostadsstandarden i sådan takt att samtliga hushåll med barn år 1955 skulle disponera en lägenhet om minst 2 rum och kök skulle bruttoproduktionen per år komma att utgöra omkring 775 lägenheter eller lika mycket som produktionen år 1944.

Den samtidigt med standardhöjningen pågående årliga saneringen under perioden 1946—70 skulle komma att utgöra mellan 550 och 560 lägenheter. Med den ovan angivna takten skulle det vara möjligt att inom de närmaste 25 åren radikalt förbättra de nuvarande särskilt ur utrymmessynpunkt föga tillfredsställande bostadsförhållandena i Västerås.

För att erhålla hållpunkter för en bedömning av hyresbetalningsförmågan har verkställts en undersökning av familjehushållens inkomster. En icke obetydlig stegring har ägt rum sedan år 1939, då familjeinkomsten för familjer, där mannen var industriarbetare i regel utgjorde mellan 2.500 och 4.000 kr. År 1943 utgjorde motsvarande inkomst i regel mellan 4.000 och 6.000 kr., i ett icke obetydligt antal fall var dock inkomsten högre, väsentligen beroende på att även barnen hade vissa inkomster.

Vid beräkningen angående hyresbetalningsförmågans framtida förhållande till bostadskostnaden (hyran) har gjorts följande antaganden. Utrymmesstandarden beräknas att år 1955 succesivt ha stigit därhän att familjer utan barn disponera en lägenhet om minst 1 rum och kök (yta: 43 kvm), familjer med 1—2 barn minst 2 rum och kök (53 kvm.), familjer med 3—4 barn minst 3 rum och kök (65 kvm.), familjer med 5 eller flera barn minst 4 rum och kök (75 kvm.). Dessa lägenheter benämnas "standardlägenheter".

Beträffande hyresnivån har gjorts flera antaganden, dels att hyresnivån blir densamma som för närvarande gäller för nyuppförda lägenheter, vilket innebär att hyran för 1 rum och kök ev. matrum blir 1.100 kr., för 2 rum och kök 1.300 kr., för 3 rum och kök 1.550 kr., och för 4 rum och kök 1.750 kr., och dels att hyresnivån sjunker med 10, 20, 30, 40 eller 50 %. Inkomsterna förutsättas vara desamma som år 1943. Och hyran förutsättes kunna utgöra 20 % av inkomsten.

Under ovan angivna förutsättningar skulle vid oförändrad hyresnivå för familjer utan barn fordras en inkomst av 5.500 kr., för familj med 1—2 barn en inkomst av 6.500 kr., för familj med 3—4 barn en inkomst på 7.750 kr. och för en familj med 5 eller flera barn en inkomst av minst 8.750 kr. I korthet kan konstateras att endast omkring 30 % av familjerna vid oförändrad hyresnivå skulle ha möjlighet att hyra en standardlägenhet, medan vid sänkning av hyresnivån med 30 % detta skulle vara fallet med mer än två tredjedelar av familjerna.

En särskild undersökning har verkställts beträffande de barnrika familjernas ekonomiska förhållanden. Såsom barnrik räknas en familj med tre eller flera barn. I Västerås finnes drygt 900 flerbarnsfamiljer. Av dessa ha endast 70 familjer 4 barn eller flera. Förutom av Statens byggnadslånebyrå beviljade familjebidrag (d. v. s. bidrag till bostadskostnaden) förefinnes av Asea lämnad hyresrabatt för flerbarnsfamiljer enligt samma grunder. Av de 900 barnrika familjerna hava 310 icke fått något dylikt bidrag. Utgår man från att i allmänhet flerbarnsfamiljer med en inkomst understigande 6.000 kr. äro i behov av bidrag till sin bostadskostnad skulle det i Västerås finnas 175 flerbarnsfamiljer som borde erhålla dylikt bidrag.

På grundval av de undersökningar av olika slag som verkställts kan man upprätta planer för bebyggelsen i Västerås. I den allmänna planen bör inrymmas all bebyggelse inklusive kommunikationsleder. Prognoserna rörande bostadsbeståndets förändringar på lång sikt ge hållpunkter för bedömning av frågan efter vilka riktlinjer den framtida exploateringen på orten skall ske. Befolkningsprognoserna möjliggöra en beräkning av det framtida behovet av skolor, samlingslokaler, sjukhus, ålderdomshem o. s. v.

En preliminär plan för bostadsproduktionen under den närmaste tioårsperioden har uppgjorts. Nyproduktion av genomsnittligt 800 lägenheter per år bör ske, samt en relativt kraftig sanering, vilken till största delen torde infalla under den senare delen av perioden. Saneringen förutsätter dock stora ekonomiska uppoffringar från kommunens sida.

Bilaga 12.

Sammanställning och översikt över distriktssköterskornas i Västerås verksamhet under år 1944.

I. distriktet: Lilly Kallin, Vallingatan 5 A.
II. „ Birgit Neppelberg, Munkgatan 7.
III. „ Helny Carlsson, Stadshagsvägen 9.
IV. „ Aina Söderholm, Skultunavägen 18 D.
V. „ Iris Fagerholm, Frejahöjden 3.
Dispensären: Elisabeth Nilsson, Vallingatan 5 B.

1) Spädbarns- och småbarnsvården: Handhaves av barnavårdscentralens sköterskor.
2) Skolbarnsvården: Handhaves av skolsköterska, anställd av Västerås stad.
3) Dispensärarbetet:
 a) Biträtt vid dispensärmottagning, antal mottagningsdagar: 2. Anm. Från dispensärsköterskan särskild årsrapport.
4) Bostadstillsyn:
 a) Biträtt vid inspektion, antal gånger: 0.
 b) Företagit hembesök för bostadsvård av annan anledning, antal gånger: 6.
 c) Övervakning av smittrening, antal gånger: 1.
5) Sjukvård:
 a) Antal hela dagar, som distr.-sköterskan tjänstgjort i patientens hem 1½
 b) Antal vaknätter 4
 c) Företagit hembesök:
 1) om dagen, antal ggr 9.334
 2) nattetid, antal ggr 53
 d) Sjukvård m. m. lämnad å egen mottagning, antal ggr 3.325
 e) Resor med patienter till sjukhus m. m., antal ggr 26
6) Sköterskan i distr. I biträtt vid allm. vaccinationer samt vid undersökning av finska barn 14 ggr.
 Sköterskan i distr. II avlönas helt av staden. Tjänstgör dagl. 1—2 tim. på polikliniken för könssjukdomar. Biträtt vid allm. vaccinationer 21 ggr.
 Sköterskan i distr. III biträtt vid allm. vaccinationer 2 ggr och tjänstgjort för dispensärsköterskan 10 dagar, som semestervikarie.
 Sköterskan i distr. IV har tjänstgjort på epidemisjukhuset i Köping 4/9—11/9 och på epidemisjukhuset i Heby 1/1—10/2.
 Sköterskan i distr. V biträtt vid allm. vaccinationer 18 ggr.

Västerås den 1 februari 1945.

Gustav Andrén.
1:ste stadsläkare.

Bilaga 13.

Årsberättelse för år 1944 från Västerås stads distriktsdispensär typ II i Västmanlands län.

1. Dispensären anordnad av Västmanlands läns landsting.
2. Dispensärdistriktet: Västerås stad inkl. Lundby och S:t Ilians församlingar.
3. Personal: a) distriktsdispensärläkaren I:ste stadsläkaren Doktor G. Andrén.
 b) dispensärsköterska: Elisabeth Nilsson.
4. Lokal för dispensärläkarens mottagningar: särskild.
5. Mottagningar: 1 gång i veckan.
6. Antal rådfrågningar hos dispensärdistriktsköterskorna (utom i anslutning till läkarmottagningarna): omkring 2.000.
7. Antal undersökningar utförda vid distriktsdispensären:
 a) av dispensärläkaren undersökta personer 334, därav nytillkomna 220.
 b) av dispensärläkaren utförda läkarundersökningar 454.
 c) tuberkulinundersökningar (av dispensärklientel) 1.293, ev. tuberkulinundersökningar i skolor m. m. 229.
8. Åtgärder vidtagna av distriktsdispensären:
 a) antal till centraldispensären (eller för röntgenundersökning) remitterade personer 293.
 b) antal genom dispensärens förmedling på tuberkulossjukvårdsanstalter intagna personer: 0.
 c) intagna på övriga sjukhus, konvalescenthem m. m.: 0.
 d) antal BCG-vaccinationer (av dispensärklientel) 81, därav barn 58, vuxna 23, ev. BCG-vaccinationer i skolor m. m. 556.
 e) antal hembesök av dispensärdistriktssköterskan i dispensärens tjänst 1.158.
 g) i fosterhem eller på barnhem omhändertagna friska barn från tuberkulösa familjer: under 2 år 3, över 2 år 5.
 50 tuberkulosartade barn i ålder 3—14 år voro genom dispensärens försorg uttagna till kolonivistelse vid Varberg sommaren 1944.
9. Under året i registret nyinförda personer behäftade med tuberkulos: (som barn räknas personer under 16 år). Endast inom distriktet mantals- eller kyrkskrivna personer införas.

	Lungtuberkulos					Enbart annan tuberkulos				
	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a
a) konstaterade av central- eller distriktsdispensärläkaren	2	8			10	4	8	2	1	15
b) anmälda av annan läkare	9	8			17	13	19	2	2	36
c) inflyttade	6	10			16		6		2	8
Summa	17	26			43	17	33	4	5	59

10. Från dispensärens register under året avförda personer.

	Lung-tuberkulos	Enbart annan tuberkulos
a) tillfrisknade	20	20
b) dödsfall i tuberkulos*)...	19	1
c) dödsfall i annan sjukdom		
d) avflyttade	10	9
e) okända	4	2
Summa	53	32

*) Endast *före* döden registrerade personer medräknas.

11. I dispensärens register kvarstående den 31/12.

Lung-tuberkulos	därav med öppen tbc	Enbart annan tuberkulos
247	12	232

Bland enbart annan tuberkulos medräknas hiluslymfom, pleurit och knölrosfall av tuberkulös art utan tydligt påvisbara lunghärdar. Till öppen tbc räknas fall med kaverner eller TB i direktprep. (ej *enbart* vid odling el. marsvinsprov).

Anmärkningar: Dispensärsköterskan har tjänstgjort 50 gånger på Centraldispensären. Av läkaren utfärdade recept och intyg 81. Sänkningsreaktioner 253.

Västerås den 12 februari 1945.

Gustav Andrén.
Distriktsdispensärläkare.

Bilaga 14.

Redogörelse för verksamheten vid Västerås stads folkskoletandklinik läsåret 1943—1944.

Redogörelse för skoltandvården för folkskolebarnen i Västerås, sedan densamma inrangerats i Folktandvården, fr. o. m. 30/8 1943—30/8 1944.

Utförda arbeten:

Beständiga tänder:

Fyllningar	1.979
Tanduttagningar	99

Mjölktänder:

Fyllningar	452
Tanduttagningar	1.381
Slipning och lapisering m. m.	484

Vad kariesfrekvensen på de behandlade barnen beträffar så har den etablerat sig i mjölktandsbettet med 1,64 per barn och i permanenta bettet med 0,83 per barn.

Västerås den 22 mars 1945.

Karl Edlund.

Bilaga 15.

Tre hemsystrar ha varit anställda: Astrid Nilsson, Britta Weibel och Bengta Lindgren.

Arbetsförmedlingen fördelar arbetet bland hemsystrarna och dessa ha varje månad avlämnat rapport över verksamheten.

Syster Astrid Nilsson har under året tjänstgjort i 43 familjer med sammanlagt 253 heldagar, 15 halvdagar och 30 timmar samt varit tillfällig handräckning åt gamla under tiden 20/11—24/11.

Syster Britta Weibel har under året tjänstgjort i 33 familjer med sammanlagt 241 heldagar, 13 halvdagar.

Syster Bengta Lindgren har under året tjänstgjort i 12 familjer med sammanlagt 93 heldagar, 33 halvdagar och 9 timmar.

Kostnaderna ha bestridits av Västerås stad och Landstinget och inkomsten på deras arbete belöper sig till c:a 500: — kr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 10

N:r 10. Fråga om inkorporering av Badelunda socken med Västerås stad.

Avskrift.
KUNGL. SOCIALDEPARTEMENTET
Till kammarkollegiet.

Med skrivelse den 6 mars 1945 har kammarkollegiet underställt Kungl. Maj:ts prövning fråga angående införlivning med Västerås stad av Badelunda socken av Västmanlands län, innefattande jämväl viss enklavreglering berörande Tärna socken av samma län.

Kungl. Maj:t förordnar som följer.

A. Från och med den 1 januari 1946 skall Badelunda socken med undantag av fastigheterna Tuna 1[2] och 1[3] i kommunalt, administrativt och judiciellt hänseende ävensom i avseende å fastighetsredovisningen införlivas med Västerås stad samt i följd härav upphöra att tillhöra Västerås landsfiskalsdistrikt, Västerås fögderi, Siende härad, Siende och Norrbo tingslag samt Västmanlands mellersta domsaga.

Beträffande indelningsändringen skola gälla följande särskilda bestämmelser:

1. Avkastningen av de donationer och stiftelser, vilka förvaltas av respektive församlingar, skall endast tillgodokomma personer, tillhörande församlingen, eller ändamål, knutna till församlingen. I övrigt skola det införlivade områdets invånare och stadens övriga invånare ömsesidigt vara berättigade att, i den mån donations- eller stiftelseurkunder icke lägga hinder i vägen, tillgodonjuta de förmåner, som donationer och allmänna stiftelser bestämma åt det införlivade områdets och stadens invånare eller särskilda grupper av dem.

2. För staden gällande föreskrifter i avseende å auktioner skola gälla även för det införlivade området.

3. Innan de för staden med tillämpning av brandstadgan, ordningsstadgan för rikets städer, byggnadsstadgan och hälsovårdsstadgan fastställda särskilda föreskrifter tillämpas inom det införlivade området, böra dessa föreskrifter granskas. Om därvid med avseende å förhållandena inom området särskilda stadganden beträffande detta eller delar därav finnas erforderliga eller lämpliga, böra sådana stadganden intagas i föreskrifterna.

4. Åtgärder för det införlivade områdets förseende inom erforderliga delar med vatten- och avloppsledningar samt belysning skola efter införlivningen vidtagas i nödig utsträckning i överensstämmelse med av stadsfullmäktige för staden i övrigt meddelade föreskrifter eller vad stadsfullmäktige eljest beträffande området eller del därav må komma att bestämma.

5. Västerås ökade stad skall övertaga Badelunda kommuns tillgångar och ansvarigheten för dess förbindelser, således även kommunens rättigheter och förpliktelser i förhållande till Irsta polisdistrikt.

6. Därest vid tiden för indelningsändringen kapital- eller räntebetalning, som skolat vara verkställd dessförinnan, kvarstår ogulden, eller underskott uppstått, som skäligen bort täckas av uttaxerade medel, skall ansvaret därför åvila de skatt-

skyldiga inom vederbörande nu bestående kommun, i den mån ansvaret före införlivningen åvilat dem.

7. Staden övertager den allmänna väghållningen inom införlivningsområdet.

8. Det minskade Siende och Norrbo tingslag behåller det odelade tingslagets tillgångar och ansvaret för dess skulder och övriga förbindelser.

9. Tingshusmedel, som år 1945 beviljas att utgå, skola till utgörande fördelas å dem, som skulle under nämnda år varit till tingslaget skattskyldiga, därest indelningsändringen då varit gällande.

10. Uppstår tvist mellan vederbörande indelningsenheter rörande tolkningen eller tillämpningen av vad ovan föreskrivits angående deras inbördes ekonomiska förhållanden, skall tvisten avgöras av skiljemän, utsedda enligt gällande lag om skiljemän.

11. I avseende å den judiciella indelningsändringen skall gälla följande:

a) Domhavanden respektive inskrivningsdomaren i Västmanlands mellersta domsaga skall vid tiden för indelningsändringens ikraftträdande hava tillställt rådhusrätten respektive inskrivningsdomaren i Västerås:

dels domsagans nyupplagda fastighetsbok i huvudskrift i de delar boken upptager fastigheter, som införlivas med staden,

dels utdrag av tomträtts- och vattenfallsrättsböckerna samt spannmålspantregistret, allt i vad angår med staden införlivat område,

dels de blad i boken över inteckningar i jordbruksinventarier, som röra fastigheter inom det införlivade området, jämte de till dessa inteckningar hörande akterna eller avskrifter därav,

dels utdrag av förmynderskapsprotokollet och förmynderskapsboken i vad angår det med staden införlivade området,

dels utdrag av förteckningen över vid samma häradsrätt anhängiggjorda boskillnadsärenden i den mån mannen under ärendets handläggning var mantalsskriven inom det införlivade området eller, därest mannen ej var mantalsskriven inom riket, hustrun var mantalsskriven inom nämnda område,

dels uppgift ej mindre å de enligt vederbörandes anmälan inom det införlivade området kyrkoskrivna avlidna personer, efter vilka bouppteckning icke inkommit till häradsrätten, än även å de inom det införlivade området mantalsskrivna personer, som äro omyndigförklarade eller i konkurstillstånd,

dels ock förteckning över de vid häradsrätten bevakade testamenten i den mån testator vid dödsfallet var mantalsskriven inom det införlivade området och bouppteckning efter honom ej inkommit till häradsrätten.

Därest mål eller ärende av nu nämnd beskaffenhet icke förekommit, skall anmälan göras därom.

b) De till inskrivningsdomaren i Västerås i huvudskrift överlämnade delarna av domsagans fastighetsbok skola, i den mån så kan ske, utgöra fastighetsbok för de i dem upptagna, med staden införlivade fastigheterna, och skola förty fastigheternas nya beteckningar där införas.

Motsvarande skall gälla de överlämnade delarna av bok över inteckningar i jordbruksinventarier.

Vederbörande befattningshavare vid rådhusrätten skall *dels* med ledning av de överlämnade handlingarna i övrigt verkställa föreskrivna anteckningar i rådhusrättens fastighets-, tomträtts- och vattenfallsrättsböcker, spannmålspantregister, förteckning över boskillnadsärenden samt förmynderskapsbok, *dels ock* vid utfärdande av gravationsbevis och annat bevis angående inskriven rätt rörande det införlivade

området samt konkurs-, myndighets- eller annat bevis rörande å området mantalsskrivna personer taga hänsyn till såväl rådhusrättens protokoll och böcker som de till rådhusrätten överlämnade handlingarna.

c) Häradsrätten skall även efter indelningsändringens ikraftträdande vara vårdnadsdomstol för övervakning av inom det införlivade området bosatta personer, vilka jämlikt lagen den 28 juni 1918 angående villkorlig straffdom eller lagen den 22 juni 1939 om villkorlig dom blivit villkorligt dömda och ställts under övervakning, intill dess i anledning av föreskrifterna i 9 §§ nyssnämnda lagar annorlunda beslutats.

d) Indelningsändringen skall icke medföra någon ändring i behörigheten att handlägga och avsluta sådana mål och ärenden, som före densammas ikraftträdande blivit i laga ordning anhängiggjorda och icke äro att hänföra till inskrivningsärenden eller avse anteckning i spannmålspantregistret eller inteckning i jordbruksinventarier.

Meddelas efter indelningsändringens ikraftträdande beslut (utslag) i hemskillnadsmål mellan makar, vilka båda äro mantalsskrivna inom det införlivade området eller av vilka endera är mantalsskriven inom sagda område men den andra ej inom domsagan, eller beslut (utslag) i boskillnadsmål mellan makar, av vilka mannen är mantalsskriven inom området, eller, därest denne ej är mantalsskriven inom riket, hustrun är mantalsskriven inom samma område, eller beslut (utslag), varigenom inom det införlivade området mantalsskriven person försättes i konkurstillstånd eller förklaras omyndig eller åter myndig, eller ock eljest beslut (utslag) rörande förmynderskap för sådan person, skall domhavanden i domsagan till rådhusrätten översända avskrift av sådant beslut (utslag).

e) Beslutet angående den judiciella indelningsändringens ikraftträdande skall intagas i häradsrättens och rådhusrättens förmynderskapsprotokoll även som förvaras bland de hos inskrivningsdomarna i domsagan och staden förda akterna rörande inskrivningsärenden.

B. Från och med den 1 januari 1946 skola fastigheterna Tuna 1[2] och 1[3] i kommunalt, ecklesiastikt, administrativt och judiciellt hänseende ävensom i avseende å fastighetsredovisningen överflyttas från Badelunda socken till Tärna socken samt förty förläggas från Badelunda kommun och församling, Västerås landsfiskalsdistrikt, Västerås fögderi, Siende härad, Siende och Norrbo tingslag samt Västmanlands mellersta domsaga till Tärna kommun och församling, Sala landsfiskalsdistrikt, Salbergs-Väsby fögderi och Simtuna härad samt Västmanlands östra tingslag och domsaga.

Beträffande denna indelningsändring skola gälla följande särskilda bestämmelser:

1. De personer från de överflyttade fastigheterna, vilka vid indelningsändringens ikraftträdande äro berättigade till fattigvård, i vilken form det vara må, liksom ock de fattigvårdsbehövande, vilka äro eller förut varit mantalsskrivna å fastigheterna å sådan tid och under sådana förhållanden, att de på grund därav vid sagda tidpunkt äga hemortsrätt i Badelunda kommun, skola övertagas till underhåll av Tärna kommun utan ersättning från Badelunda kommun eller Västerås stad.

Motsvarande bestämmelser skola gälla beträffande barnavården.

2. De förpliktelser, som enligt bestämmelserna om folkpensionering och invalidunderskott samt om barnbidrag och förskottering av underhållsbidrag till barn åligga Badelunda kommun beträffande personer, vilka vid indelningsändringens ikraftträdande äro mantalsskrivna å fastigheterna, skola från nämnda tidpunkt övertagas av Tärna kommun.

3. Det minskade Siende och Norrbo tingslag behåller det odelade tingslagets tillgångar samt ansvaret för dess skulder och övriga förbindelser.

4. Tingshusmedel, som år 1945 beviljas att utgå, skola till utgörande fördelas å dem, som skulle under nämnda år varit till tingslaget skattskyldiga, därest indelningsändringen då varit gällande.

5. Uppstår tvist mellan vederbörande indelningsenheter rörande tolkningen eller tillämpningen av vad ovan föreskrivits angående deras inbördes ekonomiska förhållanden, skall tvisten avgöras av skiljemän, utsedda enligt gällande lag om skiljemän.

6. I avseende å förevarande indelningsändring i judiciellt hänseende skola de förut under A mom. 11 meddelade bestämmelserna i tillämpliga delar lända till efterrättelse, dock att vad som stadgats beträffande rådhusrätten respektive inskrivningsdomaren i Västerås i stället skall gälla Västmanlands östra domsagas häradsrätt respektive inskrivningsdomaren i samma domsaga.

Kungl. Maj:t föreskriver, att Västerås stad skall *dels* till förste amanuensen hos kammarkollegiet Agnar Arfvidson såsom särskilt arvode för av honom på kollegiets uppdrag verkställd utredning i ärendet utgiva ett belopp av *ettusentvåhundra* kronor *dels ock* till statsverket återgälda de av allmänna medel förskjutna utredningskostnaderna, etthundranittiotvå kronor 90 öre genom att insätta beloppet för statskontorets räkning å statsverkets checkräkning i riksbanken för att tillgodoföras femte huvudtitelns reservationsanslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga.

Kungl. Maj:t anbefaller lantmäteristyrelsen att till Kungl. Maj:t inkomma med förslag beträffande fastighetsredovisningen inom det under A omförmälda införlivningsområdet.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom och efterrättelse. Avskrifter av denna ämbetsskrivelse tillställas länsstyrelsen i Västmanlands län till kännedom och för vederbörandes förständigande, Svea hovrätt till kännedom och för vederbörande domhavandes, inskrivningsdomares och rådhusrätts förständigande, lantmäteristyrelsen till kännedom och efterrättelse ävensom justitiedepartementet, ecklesiastikdepartementet, centrala värnpliktsbyrån, socialstyrelsen, pensionsstyrelsen, statens byggnadslånebyrå, civilförsvarsstyrelsen, statens hyresråd, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, byggnadsstyrelsen, statskontoret, statistiska centralbyrån, riksräkenskapsverket, skolöverstyrelsen, domkapitlet i Västerås, lantmäterikontoret i Västmanlands län, rikets allmänna kartverk och Arfvidson till kännedom.

Stockholm den 23 mars 1945.

GUSTAV MÖLLER.

|Anders Tottie.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
Stig Hammar.

Västerås 1945, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 11

N:r 11. **Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1944.**

REDOGÖRELSE
över Västerås stads räkenskaper för år 1944.

Huvudräkning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.			
Fasta tillgångar:			
Fastigheter	26.934.620: 62		
Inventarier	92.899: 65		
Investeringar, aktier och fordringar	4.605.440: 53	31.632.960: 80	
Rörelsetillgångar:			
Kassamedel, kontant	4.375: 37		
„ bankräkningar	1.218.714: 88		
Diverse fordringar	2.424.753: 94		
Lager och förråd	988.831: 12	4.636.675: 31	
Förskotterade medel		4.993.843: 72	41 263.479: 83
Inkomster under året:			
Enligt redogörelse			16.247.573: 22
Värdeökningar under året:			
Fastigheter och anläggningar		1.653.455: 07	
Kapitalavbetalningar å lån		905.292: 14	
Inköp av aktier		4.900: —	2.563.647: 21
Skulder vid årets slut:			
Fasta skulder: lån		16.063.256: 97	
Rörelseskulder		10.142.497: 20	
Reserverade medel		4.817.462: 47	
Reserverade överskott av skattemedel		867.601: 16	
Reserverade överskott av lånemedel		176.189: 88	
Reserverade överskott av fondmedel		780: 09	
Reserverade inkomstmedel		966.414: 57	
Avsatta medel för diverse ändamål		196.041: 54	
Fondmedel		11.060.321: 07	44.290.564: 95
		Kronor	104.365.265: 21

KREDIT.

Skulder vid årets början:

Fasta skulder: lån	17.731.709: 11	
Rörelseskulder	1.542.000: 63	
Reserverade medel	4.335.215: 55	
Reserverade överskott av skattemedel	754.878: 38	
Reserverade överskott i flera års skattestater	1.022: 05	
Reserverade överskott av lånemedel	17.958: 63	
Reserverade inkomstmedel	1.134.450: 26	
Fondmedel	1 844.993: 53	27.362.228: 14

Utgifter under året:

Enligt redogörelse		15.896.590: 14

Värdeminskningar under året:

Fastigheter	1.183.592: 24	
Inventarier	92.849: 65	
Avskrivningar å andelar i ekonomiska föreningar	5.343: 32	
Amortering å utlämnade lån	28.213: 57	
Inbetalda bostadslån	3.433: 22	
Överföring av fordringar till rörelsetillgångar	1.179.438: —	2.492.870: —

Inkomster utöver utgifter i årets stat.

Överskott i årets stat		350.983: 08

Tillgångar vid årets slut.

Fasta tillgångar:

Fastigheter	27.404.483: 45		
Inventarier	50: —		
Investeringar: aktier och fordringar	2.630.752: 42	30.035.285: 87	

Rörelsetillgångar:

Kassamedel, kontant	19.803: 80		
„ bankräkningar	3.587.239: 25		
Obligationer	14.993.375: —		
Diverse fordringar	3.099.731: 69		
Lager och förråd	793.097: 18	22.493.246: 92	
Förskotterade medel		5.734.061: 06	58.262.593: 85
		Kronor	104.365.265: 21

Fond- och lånestatens utgifter och inkomster 1944.

DEBET.

Utgifter.

Lån och investeringar:

Överskott å förskotterade medel att amorteras i flera års skattestater	1.022: 05

Avsättning till lånemedelsfond av överskott å anslag av lånemedel			4.075: 76	5.097: 81
Avsättning till egna fonder:				
Till Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:				
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1942—30/9 1943			705.868: 20	
Tomträttsavgälder 1/10 1942—30/9 1943			1.908: 28	
Värdet av tomtmark överlåten till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar:				
st.-äga nr 1528 E. P.	10.000: —			
„ „ „ 1922 B.	10.000: —			
„ „ „ 266 E.	15.000: —		35.000: —	742.776: 48
Anslag ur lånemedel:				
Hamnar:				
Anskaffande av en 12-tons brokran med tillbehör i stadens djuphamn, tilläggsanslag (Stfm. 30/9 1943) ..		157.700: —		
Tillbyggnad av djuphamnen, vågbrytare m. m. (Stfm. 25/11 1943)		120.000: —	277.700: —	
Vattenverk:				
Vatten- och avloppsledningar i Sturegatan o. Domkyrkoesplanaden (Stfm. 25/2 1943)		20.200: —		
Vatten och avloppsledningar å området väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 26/3 1943)		42.000: —		
Utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan, del av anslag (Stfm. 28/10 1943)		120.000: —		
Vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet, del av anslag (Stfm. 28/10 1943)		3.000: —	185.200: —	
Gasverk:				
Anordnande av spårförbindelse mellan statens kraftverk och gasverket (Stfm. 25/2 1943)			25.000: —	
Elektricitetsverk:				
Transformatorstation och elektriska ledningar å området väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 26/3 1943)		19.000: —		

Transformatoranläggning vid Vegagatan (Stfm. 27/5 1943)	18.000: —		
Förstärkning av elektriska ledningar till Hesslö (Stfm. 18/6 1943)	15.000: —		
Transformatorstation i elektricitetsverkets källare (Stfm. 30/9 1943)	28.000: —		
Transformatorstation och elektriska ledningar vid Hagaområdet (Stfm. 28/10 1943)	60.000: —	140.000: —	
Tekniska verkens gemensamma förvaltning:			
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1944 (Stfm. 20/12 1943)		40.000: —	
Allmän fastighetsförvaltning:			
Del av anslag för uppförande av pensionärshem å st.-äga 1528 E. T. (Stfm. 26/11 1942)		285.000: —	952.900: —

Anslag att förskotteras och sedermera amorteras i flera års skattestater.

Hamnar:		
Ombyggnad av en 5-tons portalkran vid djuphamnen (Stfm. 28/10 1943), amorteras 1944—1948	40.000: —	
Reparation av vågbrytare i djuphamnen att amorteras under 3 år 1944—1946	35.000: —	75 000: —

Anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:

Ersättning för intrång m. m. å stadsägan nr 766 vid utläggning av Kronvägen	600: —
Köp av stadsägorna n:ris 2366 och 2367 avsedda till gatumark i Östermalmsgatan	1.550: —
Köp av fastigheten, tomterna n:ris 5 och 6 i kvarteret Laura (Stfm. 30/10 1941)	45.000: —
Framdragande av Vegagatan inom området öster om Tunbyvägen (Stfm. 24/9 1942)	27.600: —
Framdragande av del av gata å området väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 25/2 1943)	23 000: —
Köp av ett område avstyckat från stadsägan nr 267 (Stfm. 25/2 1943)	11.687: 40
Anläggning av huvudledningar för vatten och avlopp för provisorisk pumpstation och tryckledning inom området väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 26/3 1943	63.000: —
Köp av stadsägorna n:ris 1956, 1957 och 1958 (Stfm. 18/6 1943)	66.235: 50

Köp av stadsägorna n:ris 1440 och 1441 (Stfm. 18/6 1943)		37.000: —	
Köp av tre bostadsrättslägenheter (Stfm. 26/8 1943)		9.444: —	
Köp av gatumark av stadsägan nr 638		800: —	
Köp av gatumark av stadsägan nr 1920		40: —	
Av Kungl. Maj:t utdömt ersättningsbelopp i mål mellan Kungl. Domänstyrelsen och Västerås stad angående Johannisberg (Stfm. 26/8 1943)		5.804: 42	
Vatten och avloppsledningar inom Sommarroområdet, del av anslag (Stfm. 28/10 1943)		6.800: —	
Diverse fastighetsutgifter 1/10 1942—30/9 1943:			
Gatuarbeten å tomtindelat område av Lundby egendom	115: —		
Iordningställande av provisorisk infartsväg till stadsägan nr 1275 B, Borgmästarvreten	1.515: 36		
Iordningställande av plantering vid Borgmästarvreten	902: 10		
Borttagning av stenmuren i Oxbacken	1 247: 87		
Ersättning för förstörd skörd på grund av nybebyggelse	162: 80		
Arrende för jord å Iggebygärdet	37: —		
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. dyl.	1 719: 13		
Avgifter för avstyckningar och tomtindelningar för tomtmark tillhörande Västerås stad	10.544: 30	16.243: 56	314.804: 88
		Kronor	2.090.579: 17

KREDIT.

Inkomster.

Lån och investeringar:

Förskotterade medel att täckas av lån	952.900: —		
Överskott å anslag av lånemedel att fonderas:			
Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska verken år 1942	4 075: 76	956.975: 76	
Förskotterade medel att amorteras i flera års skattestater	75.000: —		
Överskott å anslag att amorteras i flera års skattestater:			
Inköp av väghyvel m. m.	831: 90		
Anskaffning av malmskärmar för djuphamnen	12: 10		
Inköp av jordbrukstraktor	178: 05	76.022: 05	1.032.997: 81

Disposition ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:

Anslag enl. Stfm:s beslut för inköp av diverse fastigheter	172.356: 90	
Nyanläggningar av gator	50.600: —	
Anläggning av vatten- och avloppsledningar	69.800: —	
Av Kungl. Maj:t utdömt ersättningsbelopp angående Johannisberg	5.804: 42	
Diverse fastighetsutgifter 1/10 1942—30/9 1943	16.243: 56	314.804: 88

Inkomster av försålda fastigheter att tillföras egna fonder:

Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:			
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1942—30/9 1943		705 868: 20	
Tomträttsavgälder 1/10 1942—30/9 1943		1.908: 28	
Värdet av tomtmark överlåten till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar:			
st.-äga nr 1528 E. P.	10.000: —		
„ „ „ 1922 B.	10.000: —		
„ „ „ 266 E.	15 000: —	35.000: —	742.776: 48
		Kronor	2.090.579: 17

Specialstater.

1. FINANSFÖRVALTNING.

1 A. Lån och investeringar.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Låneräntor:		
511 Låneräntor enligt plan	567.077: 35	586.015: 63
512 Övriga låneräntor	15.549: 24	16.682: 97
513 Ränta å tillfälliga lån	3.000: —	1.826: 38
514 Ränta å A.-B. Västeråsbanans Intressenters lån		204 055: —
Fondstämplar m. fl. kostnader i samband med S V. B.-aktiernas försäljning till staten		30.633: 63
	585.626: 59	839.213: 61
Kapitalökningar.		
831 Låneamorteringar enligt plan	902.457: 49	901.678: 16
831 A Extra amortering å bostadslån		3.433: 22
832 Övriga låneamorteringar	180: 76	180: 76
833 Amorteringar å förskotterade medel för anslag att gäldas under flera år	217.920: 65	217.920: 65
834 Skillnad i verkställd och beslutad upplåning år 1943	70: 45	70: 45
Summa utgifter kronor	1.706 255: 94	1.962.496: 85

Skattestatens utgifter och inkomster för år 1944 jämförda med i stat upptagna belopp.

	Anslag enl. stat	Förslags-anslag	Summa beräknade utgifter	Verkliga utgifter: Löpande utgifter:	Verkliga utgifter: Kapital-ökningar:	Summa verkliga löpande utgifter och kapital-ökningar:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster: Löpande inkomster:	Verkliga inkomster: Kapital-minskningar:	Summa verkliga löpande inkomster och kapital-minskningar:	I förhållande till budgeten uppkomna: Överskott:	I förhållande till budgeten uppkomna: Underskott:
1. Finansförvaltning.												
1 A. Lån och investeringar	1.706.255: 94		1.706.255: 94	839.213: 61	1.123.283: 24	1.962.496: 85	1.518.323: 69	1.037.142: 72	856.936: 08	1.894.078: 80	119.514: 20	
1 B. Egna fonder	37.217: 91		37.217: 91		37.028: 76	37.028: 76					189: 15	
1 C. Skatter och liknande avgifter	32.500: —		32.500: —	41.189: 69		41.189: 69	5.529.570: 14	5.600.510: 46		5.600.510: 46	62.250: 63	
2. Fattigvård.												
2 A. Ålderdomshem	340.355: 76		340.355: 76	357.911: 15	5.388: 06	363.299: 21	209.308: —	219.508: 45		219.508: 45		12.743: —
2 B. Yttre fattigvård	430.195: —	220: —	430.415: —	396.787: 86	446: 01	397.233: 87	123.379: —	115.521: 93		115.521: 93	25.324: 06	
3. Barnavård.												
3 A. Barnhem	24.089: —		24.089: —	22 563: 64	570: 75	23.134: 39	3.000: —	3.036: 40		3.036: 40	991: 01	
3 B. Yttre barnavård	123.722: —	135: —	123.857: —	118.388: 93		118.388: 93	66.150: —	59.694: 59		59.694: 59		987: 34
4. Alkoholistvård.												
4 A. Nykterhetsnämnd	7.500: —	300: —	7.800: —	9.946: 86	298: 90	10.245: 76	1.050: —	982: 98		982: 98		2.512: 78
5. Undervisnings- och bildningsanstalter.												
5 A. Folkskola	1.337.783: 97	19.384: —	1.357.167: 97	1.322.373: 83	43.028: 37	1.365.402: 20	711.470: —	737.620: —		737.620: —	17.915: 77	
5 B. Fortsättningsskola	17.400: —		17.400: —	16.493: 16		16.493: 16	8.100: —	7.765: —		7.765: —	571: 84	
5 C. Högre folkskola	86.851: —		86.851: —	74.523: 26	2.260: 21	76.783: 47	49.612: —	42.683: 10		42.683: 10	3.138: 63	
5 D. Yrkesskola	144.938: —		144.938: —	155.117: 31	1.448: 50	156.565: 81	82.155: —	98.569: 27		98.569: 27	4.786: 46	
5 E. Allmänt läroverk	110.900: —	1.200: —	112.100: —	11.583: 53	100.588: 98	112.172: 51						72: 51
5 F. Kommunal flickskola	181.803: 67	1.737: —	183.540: 67	184.150: 05	3.465: 69	187.615: 74	133.148: —	127.213: 41		127.213: 41		10.009: 66
5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	43.400: —		43.400: —	43.400: —		43.400: —						
6. Hälso- och sjukvård.												
6 A. Allmän hälso- och sjukvård	83.537: —	2.007: —	85.544: —	85.784: 81	392: —	86.176: 81	3.350: —	4.601: 96		4.601: 96	619: 15	
6 B. Bostadsinspektion	5.340: —		5.340: —	5.266: 96		5.266: 96	100: —	498: —		498: —	471: 04	
6 C. Köttbesiktningsbyrå	19.880: —		19.880: —	19.563: 45		19.563: 45	10.289: —	14.836: 08		14.836: 08	4.863: 63	
6 D. Poliklinik	5.200: —		5.200: —	5.564: —		5.564: —	3.000: —	3.000: —		3.000: —		364: —
7. Gator, vägar, planteringar o. d.												
7 A. Gatu- och väghållning	911.000: —	1.087: 54	912.087: 54	978.348: 25		978.348: 25	315.608: 28	321.927: 48		321.927: 48		59.941: 51
7 C. Planteringar	205.087: 25	2.940: —	208.027: 25	254.590: 09	5.969: 21	260.559: 30	13.625: —	31.012: 93		31.012: 93		35.144: 12
7 D. Gatubelysning	100.000: —		100.000: —	85.835: 77	24.719: 06	110.554: 83	840: —	879: —		879: —		10.515: 83
7 E. Gaturenhållning	69.368: —		69.368: —	47.274: 81		47.274: 81	2.800: —	2.800: —		2.800: —	22.093: 19	
9. Hamnar	618.006: 80		618.006: 80	611.610: 98	2.962: 15	614.573: 13	618.006: 80	614.573: 13		614.573: 13		
10. Renhållningsverk och svingård.												
10 A. Renhållningsverk	225.951: 25	5.000: —	230.951: 25	210.481: 26	12.425: 57	222.906: 83	108.674: —	111.434: —		111.434: —	10.804: 42	
10 B. Svingård	58.500: —		58.500: —	64.228: 83		64.228: 83	43.000: —	53.761: 33		53.761: 33	5.032: 50	
11. Vattenverk	613.420: —		613.420: —	659.089: 53		659.089: 53	532.890: —	629.998: 37		629.998: 37	51.438: 84	
12. Gasverk	985.330: —		985.330: —	1.115.486: 10		1.115.486: 10	1.089.445: —	1.183.514: 28		1.183.514: 28		36.086: 82
13. Elektricitetsverk	1.406.363: 13		1.406.363: 13	1.604.791: 27		1.604.791: 27	1.736.150: —	2.069.623: 07		2.069.623: 07	135.044: 93	
Transport	9.931.895: 68	34.010: 54	9.965.906: 22	9.341.558: 99	1.364.275: 46	10.705.834: 45	12.913.043: 91	13.092.707: 94	856.936: 08	13.949.644: 02	465.049: 45	168.377: 57

	Anslag enl. stat	Förslags-anslag	Summa beräknade utgifter	Verkliga utgifter: Löpande utgifter:	Verkliga utgifter: Kapitalökningar:	Summa verkliga löpande utgifter och kapital-ökningar:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster: Löpande inkomster:	Verkliga inkomster: Kapital-minskningar:	Summa verkliga löpande inkomster och kapital-minskningar:	I förhållande till budgeten uppkomna: Överskott:	I förhållande till budgeten uppkomna: Underskott:
Transport	9.931.895: 68	34 010: 54	9.965.906: 22	9.341.558: 99	1.364.275: 46	10.705.834: 45	12.913.043: 91	13.092.707: 94	856.936: 08	13.949.644: 02	465.049: 45	168.377: 57
14. Tekniska verkens gemensamma förvaltning	447.483: 13		447.483: 13	462.117: 04		462.117: 04	447.483: 13	462.117: 04		462.117: 04		
18. Andra kommunens affärsföretag.												
18 A. Kallbadhus	3.100: —		3.100: —	1.835: 48		1.835: 48	1.000: —	2.143: 39		2.143: 39	2.407: 91	
18 B. Varmbadhus	119.500: —	1.500: —	121.000: —	120.650: 61	2.174: 61	122.825: 22	112.642: 50	113.694: 37		113.694: 37		773: 35
18 C. Bekvämlighetsinrättningar	4.035: —		4.035: —	5.763: 42		5.763: 42	1.400: —	1.263: 95		1.263: 95		1.864: 47
18 D. Båttrafik	31.780: —		31.780: —	41.263: 47		41.263: 47	25.100: —	31.351: 54		31.351: 54		3.231: 93
18 E. Automobiler	32.000: —		32.000: —	34.124: 79		34.124: 79	32.000: —	31.739: 30		31.739: 30		2.385: 49
18 F. Grustag	32.551: 01		32.551: 01	55.225: 91		55.225: 91	40.000: —	51.217: 59		51.217: 59		11.457: 31
18 G. Drätselkammarens förråd	302.601: 39	700: —	303.301: 39	243.607: 08	101.748: —	345.355: 08	190.000: —	251.554: 64		251.554: 64	19.500: 95	
19. Brandväsen	293.336: 49	3.100: —	296.436: 49	303.467: 72	16.529: 58	319.997: 30	21.981: —	30.040: 71		30.040: 71		15.501: 10
21. Fastighetsförvaltning.												
21 A. Allmän fastighetsförvaltning	824.374: 95	40.046: 77	864.421: 72	601 563: 41	298.217: 41	899.780: 82	541.777: 84	562.676: 16		562.676: 16		14.460: 78
21 B. Lantegendomar under eget bruk	244.543: 77	400: —	244.943: 77	264.259: 43	6.002: 47	270 261: 90	258.800: —	302.054: 91		302.054: 91	17.936: 78	
21 C. Skogar	22.040: —		22.040: —	19.120: 43		19.120: 43	37.000: —	33.360: 18		33.360: 18		720: 25
22. Magistrat och rådhusrätt	126.263: 50	355: —	126.618: 50	123.362: 10	971: 17	124.333: 27	31.000: —	43.089: 03		43.089: 03	14.374: 26	
23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.												
23 A. Kronouppbördsväsen	53.655: 25	135: —	53.790: 25	52.062: 99	1.486: 21	53.549: 20	21.000: —	25.073: 49		25.073: 49	4.314: 54	
23 B. Exekutionsväsen	68.569: 50	5.480: —	74.049: 50	65.156: 61	5.417: 42	70.574: 03	8.507: —	8.773: 26		8.773: 26	3.741: 73	
24. Polisväsen och fångvård	577.042: 25	11.860: —	588.902: 25	512.071: 08	46.900: —	558.971: 08	57.378: 26	58.491: 51		58.491: 51	31.044: 42	
27. Folkpensionering	235.415: —	343: 90	235.758: 90	227.695: 43	298: 90	227.994: 33					7.764: 57	
28. Övrig förvaltning.												
28 A. Stadsfullm., drätselkammare och stadsrevision	27.590: —	9.720: 50	37.310: 50	45.067: 78	4.847: 58	49.915: 36	7.550: —	7.550: —		7.550: —		12.604: 86
28 B. Stadskansli	126.779: 50	1.640: —	128.419: 50	129.268: —	2.792: 20	132.060: 20		35: —		35: —		3.605: 70
28 C. Stadskamrerarekontor	78 212: 75	2.550: —	80.762: 75	82.992: 04	3.212: 48	86.204: 52	7.000: —	7.000: —		7.000: —		5.441: 77
28 D. Byggnadskontor	177.220: —	1.427: 18	178.647: 18	181.272: 85	964: 90	182.237: 75	57.400: —	57.400: —		57.400: —		3.590: 57
28 E. Byggnadsnämnd:												
28 Ea. Stadsarkitektkontor	69.143: —	1.390: —	70.533: —	70.124: 22	835: 59	70.959: 81	13.000: —	17.589: 76		17.589: 76	4.162: 95	
28 Eb. Stadsingenjörskontor	103.463: —	2.985: —	106.448: —	102.118: 58	566: 89	102.685: 47	18.000: —	30.035: 20		30.035: 20	15.797: 73	
29. Diverse utgifter och inkomster.												
29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål	147.675: —	25.034: 90	172.709: 90	180.154: 15		180.154: 15						7.444: 25
29 Aa. Barnstugor	43.079: —	3.800: —	46.879: —	42.566: 91	3.248: 44	45.815: 35	10.100: —	13.043: 92		13.043: 92	4.007: 57	
29 Ab. Pensionärshem	44.753: —		44.753: —	50.252: 94		50.252: 94	28.250: —	28.468: 60		28.468: 60		5.281: 34
29 B. Skattetaxering	4.300: —	17. —	4.317: —	5.339: 10		5.339: 10						1.022: 10
29 C. Medel till oförutsedda utgifter	201.125: 01		201.125: 01	200.000: —		200.000: —					1.125: 01	
29 D. Ofördelade utgifter och inkomster	148.097: 25	4.607: 16	152.704: 41	165.054: 80		165.054: 80	5.989: 89	10.862: 23		10.862: 23		7.478: 05
29 E. Allmänt luftskydd	118.955: —	1.000: —	119.955: —	102.230: 64	14.396: 78	116.627: 42	34.132: —	34.132: —		34.132: —	3.327: 58	
29 F. Kristidsnämnd	60.430: —	180: —	60.610: —	56.273: 26	532: 51	56.805: 77					3.804: 23	
29 G. Familjebidragsnämnd	134.675: —		134.675: —	117.709: 05	1.800: 42	119.509: 47					15.165: 53	
29 H. Hyresnämnd	8.150: —	1.000: —	9.150: —	8.326: 11		8.326: 11					823: 89	
29 I. Hemsysternämnd	6.420: —		6.420: —	5.714: 70		5.714: 70	500: —	1.669: 57		1.669: 57	1.874: 87	
30. Underskott och överskott från tidigare år.												
30 A Allmänt överskott i 1942 års stat							81.501: 85	81.501: 85		81.501: 85		
	14.850 254: 43	153.282: 95	15.003.537: 38	14.019.371: 12	1.877.219: 02	15.896.590: 14	15.003.537: 38	15.390.637: 14	856.936: 08	16.247.573: 22	616.223: 97	265.240: 89
30 A. Överskott i årets stat						350.983: 08						350.983: 08
Summa kronor	14.850.254: 43	153.282: 95	15.003.537: 38	14.019.371: 12	1.877.219: 02	16.247.573: 22	15.003.537: 38	15.390.637: 14	856.936: 08	16.247.573: 22	616.223: 97	616.223: 97

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Räntor och utdelningar:		
971 Andelar i stadens låneräntor	387.279: 32	403.929: 41
972 Räntor å utlämnade bostadslån	22.814: 52	22.739: 51
972 A Räntor å lån för inköp av bostadsrättslägenheter		1.149: 90
973 Räntor å oguldna köpeskillingar	3.000: —	7.720: 02
974 Räntor å övriga utlämnade lån	3.042: 69	3.042: 69
975 Räntor å till stadens förvaltningar förskotterade medel	30.783: 04	26.891: 24
976 Ränta å rörliga medel	34.282: —	71.707: 82
977 Utdelningar å aktier	182.694: —	27.644: —
978 Utdelning å aktier i S. V. B.		370.852: 35
979 Ränta å Västerås stads andel i Svenska Statens Järnvägars obligationer		101.465: 78
	663.895: 57	1.037.142: 72
Kapitalminskningar.		
981 Andelar i stadens låneamorteringar	610.304: 85	609.368: 64
982 Andelar i amorteringar å förskotterade medel	217.920: 65	217.920: 65
983 Amorteringar å utlämnade bostadslån	24.202: 62	24.213: 57
983 A Extra amortering å bostadslån		3.433: 22
984 Amorteringar å övriga utlämnade lån	2.000: —	2.000: —
Summa inkomster kronor	1.518.323: 69	1.894.078: 80

1 B. Egna fonder.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kapitalökningar.		
841 Avsättning till fonder	37.217: 91	37.028: 76
Summa utgifter kronor	37.217: 91	37.028: 76

1 C. Skatter och liknande avgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Diverse utgifter:		
711 Restitution av kommunalutskylder	10.000: —	8.593: 07
712 Restitution av nöjesskatt	20.000: —	29.136: 53
713 Kostnader för nöjesskattekontroll	2.500: —	3.460: 09
Summa utgifter kronor	32.500: —	41.189: 69

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
961 Hundskatt	25.000: —	28.400: —
962 Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar (artistskatt)	600: —	1.248: 66
963 Skogsaccis	1.000: —	762: 62
964 Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid	73: 62	73: 62
965 Nöjesskatt	130.000: —	177.176: 58
967 Statsbidrag till restitution för främmande trosbekännare	300: —	
967 Restantier från tidigare år		333.429: 94
969 Allmän kommunalskatt	5.372 596: 52	5.059.419: 04
Summa inkomster kronor	5.529.570: 14	5.600.510: 46

2. FATTIGVÅRD.

2 A. Ålderdomshem.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	57.303: —	59.317: 89
112 Dyrtidstillägg	14.325: —	12 291: 38
113 Vikarier och extrahjälp	8.000: —	12.686: 47
114 Kostpengar under semester	2.300: —	3.738: 43
115 Diverse arvoden	600: —	600: —
121 Pensioner enligt pensionsstat	4.786: —	4.766: 28
122 Dyrtidstillägg	1.197: —	709: 80
123 Pensionsavgift för husmodern och sjuksköterskor	1.030: —	1 037: 19
191 Olycksfallsförsäkring	300: —	296: 70
192 Personalens sjukvård	220: —	204: 96
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	300: —	431: 49
241 Telefon	700: —	639: 20
291 Övriga administrationskostnader	200: —	65: 67
Driftkostnader:		
Tvättinrättningen:		
311 Värdet av pensionärernas arbeten	5.000: —	5.384: —
312 Extra hjälp	800: —	455: 52
321 Tvättmedel	5.000: —	2.699: 14

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
331 Kraftström	700: —	401: 92
332 Vattenavgifter	1.000: —	1.000: —
391 Övriga kostnader	1.500: —	3.012: 69
Övriga driftkostnader:		
311 Värdet av pensionärernas arbeten	3 300: —	2.580: —
323 Utsäde och gödningsämnen för trädgården	350: —	305: 49
341 Driftskostnader för bil	1.500: —	3.699: 56
351 Arrende för trädgårdsjord	50: —	42: 12
392 Övriga kostnader för trädgård	300: —	50: 56
393 Övriga kostnader för stall	1.000: —	1.206: 99
Underhåll av byggnader:		
411 Reparationer	8.000: —	6.739: 90
419 Försäkringspremier	585: —	579: 64
Underhåll av maskiner och inventarier:		
421 Maskinrummet	800: —	2.582: 66
422 Maskiner i tvättinrättningen	500: —	688: 49
423 Linne och sängkläder	1 500: —	915: 02
424 Möbler	500: —	1.232: 11
425 Glas, porslin och köksattiralj	1.000: —	522: 01
426 Värdet av pensionärernas arbeten	500: —	
429 Försäkringspremier	300: —	315: 24
Räntor och amorteringar:		
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan	17.208: 29	17.208: 29
541 Andel i stadens låneamorteringar enligt plan	39.901: 47	39.901: 47
Sjukvård och begravningskostnader:		
631 Sjukvård	5.500: —	7.282: 53
632 Begravningskostnader	1.200: —	2.318: 66
Hushåll, tvätt och beklädnad:		
641 Hushåll	73 000: —	79.185: 23
642 Tvätt och rengöring	9.800: —	14.237: 90
643 Beklädnad	5.500: —	4.360: 01
Lokalkostnader:		
651 Renhållning	2.100: —	3.432: —
652 Bränsle, lyse och vatten	45.000: —	47.217: 57
Diverse utgifter:		
711 Diverse förbrukningsartiklar	500: —	1.235: 44
712 Flitpengar	3.700: —	3 973: 50
713 Del av folkpensioner och livräntor m. m. till pensionärerna	5.800: —	5.246: 79

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
714 Böcker och tidningar	300: —	246: 75
721 Utskylder	200: —	202: 12
791 Oförutsedda utgifter	1.000: —	664: 37
	336.155: 76	357.911: 15
Kapitalökningar.		
821 Avskaffning av inventarier	4.200: —	5 388: 06
Summa utgifter kronor	340.355: 76	363.299: 21

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Försäljning och utförda arbeten:		
911 Produkter från trädgården	5.800: —	4.248: 55
913 Tvättinrättningen	41 000: —	51.818: 82
914 Pensionärernas arbeten	19.900: —	21.794: 08
Hyror:		
931 Hyra av polisväsendet för bårhus	300: —	300: —
932 Personalens bostadsförmåner	3.608: —	3.608: 04
Bidrag och ersättningar:		
941 Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner	7.500: —	5.195: 50
942 Vårdavgifter, ersatta av enskilda	45.000: —	47.477: 21
943 Vårdavgifter, ersatta av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen	2.800: —	5.635: 40
946 Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer	3.200: —	3.079: 30
947 Vårdavgifter, ersatta av pensioner	80.000: —	76.060: 05
Övriga inkomster:		
991 Diverse inkomster	200: —	291: 50
Summa inkomster kronor	209.308: —	219.508: 45

2 B. Yttre fattigvård.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	32.226: —	31.647: 63
112 Dyrtidstillägg	8.060: —	6 962: 73
113 Diverse arvoden	3.200: —	3.909: 85
121 Pensioner enligt pensionsstat	1.347: —	1.347: —
122 Dyrtidstillägg	337: —	296: 40
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader för personal	125: —	88: 80

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.650: —	1.145: 33
221 Annonsering och trycksaker	1.000: —	871: 61
231 Resor och transporter	300: —	78: 40
241 Post och telefon	2 000: —	2.244: 51
251 Hyror	5.100: —	5.100: —
252 Städning, bränsle och lyse	2.700: —	3.442: 63
291 Övriga administrationskostnader	950: —	631: 49
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av inventarier	200: —	65: 66
422 Försäkringspremier	150: —	205: 69
Understöd med karaktär av fattigvård:		
611 Ordinarie understöd	60.000: —	54.055: 52
612 Tillfälliga understöd	40.000: —	36.090: 34
613 Understöd in natura	60 000: —	58.844: 47
614 Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	45.000: —	38.792: 03
Understöd utan karaktär av fattigvård:		
615 Bidrag till yrkesutbildning	2.000: —	538: 56
616 Kommunalt pensionstillskott	45.000: —	30.520: 06
Anstaltsvård:		
621 Hospitalsvård	68.000: —	78.286: 57
622 Lasarettsvård	6.500: —	3.693: 45
623 Sanatorievård	5.500: —	7.832: 85
Sjuk- och begravningskostnader:		
631 Sjukvård	18.000: —	10.411: 12
632 Medicin	4.000: —	5.559: 75
633 Begravningskostnader	1.500: —	450: 56
Övriga sociala utgifter:		
691 Diakoniverksamhet	12.000: —	11.175: —
692 Bidrag till Västmanlands läns samhjälp	1.500: —	1 500: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	1.000: —	725: 78
	429.345: —	396.513: 79
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	850: —	446: 01
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	220: —	274: 07
Summa utgifter kronor	430.415: —	397.233: 87

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Bidrag och ersättningar:		
941 Statsbidrag	8.000: —	9.515: 82
942 Landstingsbidrag	25.000: —	14.209: 36
943 Ersättning av enskilda	24.000: —	22.032: 03
944 Ersättning av pensioner och sjukkassor	62.000: —	65.578: 62
Övriga inkomster:		
991 Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader	4.179: —	4.179: —
992 Diverse inkomster	200: —	7: 10
Summa inkomster kronor	123.379: —	115 521: 93

3. BARNAVÅRD.

3 A. Barnhem.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	4.029: —	4.793: 29
112 Dyrtidstillägg	1.075: —	958: 31
113 Vikarieersättning och extra löner	500: —	795: 41
191 Sjukvård	30: —	44: 90
192 Pensionsavgift	165: —	162: 12
Administrationskostnader:		
241 Telefon	140: —	144: 25
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av inventarier	900: —	337: 15
Sjukvård:		
631 Tandvård och medicin	250: —	103: 60
Hushåll, tvätt och beklädnad:		
641 Hushåll	7 200: —	6.556: 07
642 Tvätt	800: —	789: 60
643 Beklädnad	2.400: —	2.430: 58
Lokalkostnader:		
651 Hyra	2.500: —	2.500: —
652 Bränsle, lyse och vatten	2.300: —	1.806: 26

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Diverse utgifter:		
711 Förbrukningsartiklar och diverse kostnader	1.300: —	1.142: 10
	23.589: —	22.563: 64
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	500: —	570: 75
Summa utgifter kronor	24.089: —	23.134: 39

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Avgifter:		
951 Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda	3.000: —	3.036: 40
Summa inkomster kronor	3.000: —	3.036: 40

3 B. Yttre barnavård.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	14.082: —	14 082: —
112 Dyrtidstillägg	3.521: —	3.142: 16
113 Övriga löner och arvoden	5.779: —	5.729: 92
121 Pensioner enligt pensionsstat	1.150: —	1.340: 16
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader	200: —	71: 12
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	800: —	803: 76
231 Resor och transporter	300: —	297: —
241 Telefon och post	1.100: —	1.421: 90
251 Lokalkostnader	2.200: —	2 200: —
291 Övriga administrationskostnader	690: —	401: 82
Utackorderingskostnader:		
611 Utackordering i enskilda hem och barnhem	23.000: —	20.711: 96
612 Skyddsuppfostran i enskilda hem och barnhem	3.500: —	3.788: 71
613 Utackordering i skyddshem	5.500: —	5.561: 47
Övriga bidrag:		
614 Bidragsförskott	34.000: —	26.043: 95
615 Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn	18.500: —	22 545: 13

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Anstaltsvård:		
621 Lasarettsvård	600: —	190: 95
622 Sanatorievård	300: —	
623 Vanföre- och sinnesslövård	6.000: —	8.549: 08
624 Vård å anstalter för svårfostrade barn	1.000: —	144: 10
Sjukvård- och begravningskostnader:		
631 Sjukvård	800: —	470: 24
632 Medicin	100: —	35: 22
633 Begravningskostnader	100: —	168: 89
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	524: 95
	123.722: —	118.224: 49
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	135: —	164: 44
Summa utgifter kronor	123.857: —	118.388: 93

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Bidrag och ersättningar:		
941 Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott	32.000: —	29.421: 09
942 Statsbidrag enligt 63 § i barnavårdslagen	2.000: —	4.177: 20
943 Landstingsbidrag	4.000: —	5.585: 56
944 Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	28.000: —	20.488: 56
992 Diverse inkomster	150: —	22: 18
Summa inkomster kronor	66.150: —	59.694: 59

4. ALKOHOLISTVÅRD.

4 A. Nykterhetsnämnd.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Administrationskostnader:		
242 Postavgifter	70: —	177: 05

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Anstaltsvård:		
621 Vårdavgifter för alkoholister	2.800: —	4.924: 22
622 Eftervård	600: —	628: 55
Diverse utgifter:		
791 Ersättning till Västmanlands läns Samhjälp för övervakning och sekreterareuppdrag	3.600: —	3.600: —
792 Oförutsedda utgifter	230: —	517: 04
793 Flitpengar	200: —	100: —
	7.500: —	9.946: 86
Kapitalökningar.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
29 C—791 Inköp av vertikalskåp för nykterhetsnämnden	300: —	298: 90
Summa utgifter kronor	7.800: —	10.245: 76

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
941 Flitpengar	200: —	100: —
942 Statsbidrag	850: —	804: 60
943 Svenska Lantbrukarnas Olycksfallsförsäkringsbolag, sjukpenning		78: 38
Summa inkomster kronor	1.050: —	982: 98

5. UNDERVISNINGS- OCH BILDNINGSANSTALTER.

5 A. Folkskola.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner till lärare i läs- och skrivämnen enl. lönestat	766.416: —	789.019: 78
112 Löner till lärare i övningsämnen enligt lönestat	83.348: —	82.850: 55
113 Andra löner enligt lönestat	26.775: —	25.710: 45
114 Dyrtidstillägg	6.280: —	5.292: 13
115 Övriga arvoden	23.344: —	21.339: 46
121 Pensioner	21.534: 52	22.533: 25
122 Dyrtidstillägg	6.075: —	4.653: 73
191 Olycksfallsförsäkring	785: —	646: 05
192 Personalens sjukvård	300: —	341: 48
193 Hyra för en vaktmästarebostad	1.300: —	1.279: —

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Administrationskostnader:		
221	Annonsering och trycksaker	2.500: —	2.584: 15
241	Post	300: —	352: —
242	Telefon	2.097: —	2.045: —
	Underhållskostnader:		
411	Underhåll av byggnader	15 000: —	19.128: 28
421	Underhåll av inventarier	7.000: —	9.952: 06
491	Försäkringspremier	1.830: 25	1.835: 66
	Räntor och amorteringar:		
531	Andel i stadens låneräntor enligt plan	40.042: 48	40.042: 48
541	Andel i stadens låneamorteringar enligt plan	55.221: 32	55.221: 30
	Sjukvård:		
631	Arvode till skolläkare	1.400: —	1.400: —
632	Arvode till läkare för behandling av defekter i syn-, hörsel- och talorgan m. m.	3 000: —	1.934: 73
633	Sjukgymnastik	1.500: —	1.500: —
634	Ersättning till skolsköterskan för bostad och bränsle	1.010: 40	960: 04
635	Extra skolsköterska	1.800: —	1.704: —
636	Medicin, förbandsartiklar m. m.	500: —	1.226: 76
	Tandvård:		
637	Avgifter till folktandvården	10 000: —	8.570: —
	Lokalkostnader:		
651	Lokalhyra	2.000: —	2.000: —
652	Arvoden till vaktmästare och städerskor jämte semesterersättning	17.700: —	16.945: 24
653	Dyrtidstillägg	4.425: —	3.367: 50
654	Skurning och rengöring	11.000: —	10.961: 91
655	Renhållning	3.000: —	2 540: 10
656	Sotning	700: —	652: 23
657	Uppvärmning	55.000: —	57.156: 07
658	Belysning	6.000: —	7.442: 51
659	Vatten	3.000: —	3.934: 40
	Fri undervisningsmateriel till skolbarnen:		
661	Materiel i läs- och skrivämnen	23.000: —	23.412: 41
662	Slöjdmateriel för gossar	7.000: —	4.724: 75
663	Slöjdmateriel för flickor	7.000: —	6.352: 34
664	Materiel i skolköken	4.000: —	3.202: 14
	Övriga undervisningsmateriel:		
666	Materiel till skolornas förråd	4.500: —	3.713: 69
667	Lärarepersonalens bibliotek	400: —	397: 92
668	Lärjungebiblioteket	1.150: —	1.144: 78
669	Skomakerislöjd	2.000: —	2.450: 87

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Skolträdgårdar:		
671 Västgötegatan	2.250: —	2.514: 92
672 Herrgärdsskolan	2.400: —	2 330: 24
673 Korsängsskolan	2.550: —	2.665: 08
674 Hammarbyskolan	650: —	675: 82
675 Jakobsbergsskolan	300: —	
676 Lundby skola	150: —	289: 46
677 Rosenlunds skola	150: —	120: 99
Simundervisning:		
681 Arvoden	4.850: —	5.132: 81
682 Dyrtidstillägg	1.212: 50	803: 04
683 Övriga kostnader	5.437: 50	4.597: 73
Bidrag till diverse ändamål:		
691 Bidrag till lärarnas studieresor och fortbildningskurser	500: —	500: —
692 Bidrag till lärjungarnas skolresor	1.000: —	1.000: —
693 Bidrag till barnbespisning	18 000: —	17.813: 33
694 Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång	7.000: —	9.589: 98
Diverse utgifter:		
721 Utskylder	600: —	509: 33
791 Oförutsedda utgifter	1.500: —	1.923: 29
	1.279.783: 97	1.302.987: 22
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	8.000: —	7.144: 63
822 Anskaffning av inventarier till nya Jakobsbergsskolan	50.000: —	35.883: 74
	1 337.783: 97	1.346.015: 59
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
29 C—791 Engångsersättning för pensionering av skolsköterskan Rut Berggren-Nilsson	784: —	786: 61
Underhållskostnader:		
29 C—791 Restaurering och konservering av Herrgärdsskolans fasader	18.600: —	18.600: —
Summa utgifter kronor	1.357.167: 97	1.365.402: 20

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Försäljnings- och hyresinkomster:		
911 Slöjdmateriel för flickor	2.000: —	2.788: 03
912 Skomakerislöjd	1.000: —	1.342: 15
931 Hyror och arrenden	11.585: —	12.306: 49
Statsbidrag:		
941 Bidrag till lärarelöner	645.120: —	664.511: 84
942 Bidrag till andra löner	32.463: —	33.440: 08
943 Bidrag till lärjungebiblioteket	600: —	640: —
944 Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler	750: —	750: —
945 Hyresbidrag	400: —	400: —
946 Underhålls- och materielbidrag	3 025: —	3.061· —
947 Tjänstebostadsbidrag	11.827: —	13.462: 80
Övriga bidrag:		
948 Anslag från Wahlbeckska fonden till barnbespisning	2.000: —	2.000: —
Avgifter:		
951 Terminsavgifter	300: —	315· —
952 Avgifter för tennisspelning m. m.	400: —	1.458: 24
953 Återbetalda löner		1.144: 37
Summa inkomster kronor	711.470: —	737.620: —

5 B. Fortsättningsskola.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	12.600: —	11.557: 50
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	100: —	46: —
Lokalkostnader:		
651 Städning och renhållning	500: —	748: 79
Undervisningskostnader:		
661 Fri undervisningsmateriel	3.200: —	3.470: 27
662 Materiel till förråden	400: —	227: 60
671 Understöd till behövande lärjungar	600: —	443: —
Summa utgifter kronor	17.400: —	16.493: 16

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
941 Statsbidrag	8.100: —	7.765: —
Summa inkomster kronor	8.100: —	7.765: —

5 C. Högre folkskola.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Lärarelöner enligt lönestat	31.494: —	29.092: 13
112 Rörligt tillägg	4.975: —	3.092: 30
113 Kristillägg	5.306: —	3.577: 70
114 Övriga arvoden	29.301: —	25.564: 75
121 Pensioner enl. pensionsstat	1.380: —	1.380: —
122 Dyrtidstillägg	345: —	303: 60
191 Olycksfallsförsäkring	100: —	536: 73
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	100: —	89: 35
221 Annonsering och trycksaker	600: —	556: 89
241 Post och telefon	300: —	289: 15
251 Lokalkostnader	650: —	561: 17
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	400: —	408: 97
491 Brandförsäkring	50: —	51: 61
Sjukvård:		
631 Skolläkare	300: —	300: —
Lokalkostnader:		
651 Hyra (Stora torget 4)	1.750: —	1.750: —
652 Hyra (Yrkesskolornas byggn.)	500: —	500: —
653 Hyra för gymnastiklokaler	500: —	318: —
654 Städning och eldning (Stora torget 4)	1.350: —	1.212: 68
655 Skurning och rengöring (Stora torget 4)	300: —	207: 15
656 Uppvärmning (Stora torget 4)	1.000: —	397: 72
657 Belysning	150: —	99: 98
Undervisningsmateriel:		
661 Undervisningsmateriel	2.500: —	2.995: 24
662 Förbrukningsmateriel	600: —	599: 02
663 Bibliotek	400: —	396: 22
671 Premiegåva till elever	—	100: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Diverse utgifter:		
791 Diverse och oförutsedda utgifter	200: —	142: 90
	84 551: —	74.523: 26
Kapitalökningar:		
821 Anskaffning av inventarier	2.300: —	2.260: 21
Summa utgifter kronor	86.851: —	76.783: 47

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Statsbidrag:		
941 Bidrag till avlöningar	41.394: —	36.253: 58
942 Bidrag till rörligt tillägg	3.880: —	2 881: 59
943 Bidrag till kristillägg	4.138: —	3.072: 93
944 Bidrag till bibliotek	200: —	300: —
Övriga inkomster:		
951 Terminsavgifter	—	75: —
952 Stipendiemedel	—	100: —
Summa inkomster kronor	49.612: —	42.683: 10

5 D. Yrkesskola.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Lärarearvoden	71.000: —	80.541: 09
112 Löner enligt lönestat	2.967: —	2.967: —
113 Dyrtidstillägg	14.900: —	13.441: 03
114 Övriga arvoden	6.250: —	5.642: 13
121 Pensioner	1.625: —	1.609: 08
122 Dyrtidstillägg	406: —	354: 12
191 Olycksfallsförsäkring	500: —	469: 06
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	200: —	354: 74
221 Annonsering och trycksaker	1.500: —	1.544: 71
241 Post och telefon	700: —	912: 70
291 Övriga administrationskostnader	100: —	45: 65
Underhållskostnader:		
411 Byggnader och fast inredning	4.400: —	2.552: 54
412 Försäkringspremier	250: —	250: 48
421 Inventarier	400: —	510: 50

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Lokalkostnader:		
651 Bränsle, lyse och vatten	11.000: —	10.832: 38
652 Övriga lokalkostnader	1.700: —	2.474: 74
Undervisningsmateriel:		
661 Stadigvarande undervisningsmateriel	750: —	873: 19
662 Förbrukningsmateriel	4.000: —	4.628: 80
663 Bibliotek	640: —	650: 55
664 Produktionsmateriel	10.000: —	13.646: 77
Premier och stipendier:		
671 Arbetspremier	750: —	1.163: 20
672 Övriga premier och stipendier	9.250: —	9.502: 85
691 Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser	150: —	150: —
	143.438: —	155.117: 31
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	1.500: —	1.448: 50
Summa utgifter kronor	144.938: —	156.565: 81

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Försäljning:		
911 Försäljning av elevernas produkter	10.750: —	13 607: 11
Bidrag:		
941 Statsbidrag	43.195: —	45.392: 63
942 Landstingsbidrag	4.000: —	4.000: —
943 Bidrag av föreningar och enskilda	1.000: —	1.000: —
944 Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier	250: —	239: —
Avgifter:		
951 Lärjungeavgifter	17.000: —	25.378: —
952 Ersättning av Elektrotekniska Fackskolan m. fl för gemensamma kostnader och div. inkomster	5.960: —	8.952: 53
Summa inkomster kronor	82.155: —	98.569: 27

5 E. Allmänt läroverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
112 Hyresbidrag för rektor	2.400: —	2.400: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
113 Bidrag till avlöning åt vaktmästare vid seminariebyggnaden	1 200: —	1.200: —
Administrationskostnader:		
251 Lokalkostnader	2.200: —	2.200: —
Underhållskostnader:		
411 Underhåll av fastighet	4.000: —	4.096: 51
Simundervisning:		
681 Arvode för simundervisning	430: —	429: 96
682 Dyrtidstillägg	107: 50	94: 56
683 Övriga kostnader	562: 50	562: 50
	10.900: —	10.983: 53
Kapitalökningar.		
Ny läroverksbyggnad	100.000: —	100.000: —
	110.900: —	110.983: 53
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
29 C—791 Del av avlöning till vaktmästaren vid seminariet	600: —	600: —
Kapitalökningar.		
29 C—791 Inköp av skåp till Högre Allmänna läroverkets rektorsexpedition	600: —	588: 98
Summa utgifter kronor	112.100: —	112.172: 51

5 F. Kommunal flickskola.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Lärarelöner enligt lönestat	79.127: 33	76.747: 69
112 Andra löner enligt lönestat	17.494: 50	16.017: 29
113 Rörligt tillägg, kris- och dyrtidstillägg	29.729: 20	28.338: 22
114 Övriga löner och arvoden	20.004: 94	30 291: 90
115 Huvudmansavgift för pensionering av lärare	5.040: 20	4.823: 20
191 Olycksfallsförsäkring	170: —	77: 27
192 Sjukvård	25: —	21: 80
193 Hyra för vaktmästarebostad	1.150: —	1.133: 95

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	2.000: —	2.088: 62
241 Post	150: —	81: 35
242 Telefon	500: —	370: 25
291 Övriga administrationskostnader	300: —	268: 46
Underhållskostnader:		
411 Underhåll av byggnader	2.000: —	2.035: 02
421 Underhåll av inventarier	1.000: —	646: 07
491 Försäkringspremier	300: —	266: 94
Sjukvård:		
631 Sjukgymnastik	300: —	252: —
Lokalkostnader:		
652 Städning	3.100: —	3.114: 92
653 Dyrtidstillägg	700: —	567: 60
654 Skurning och rengöring	2.000: —	1.994: 30
655 Renhållning	200: —	156: 97
656 Sotning	150: —	229: 50
657 Uppvärmning	7.000: —	7.359: 40
658 Belysning	800: —	847: 34
659 Vatten	150: —	147: 43
Undervisningsmateriel:		
661 Materiel i läs- och skrivämnen	2.000: —	2.055: 98
662 Slöjdmateriel	200: —	136: 89
663 Materiel i skolköket	2.000: —	1.804: 73
664 Materiel i övriga övningsämnen	200: —	210: 56
668 Biblioteket	550: —	604: 65
669 Materiel till värntjänsten	200: —	—
Övriga undervisningskostnader:		
671 Skolbad	562: 50	562: 50
672 Föredrag	100: —	95: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	400: —	151: 63
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	1.000: —	1 408: 46
822 Automatisk ringning	1.200: —	1.126: 62
	181.803: 67	186.034: 51

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
29 C—791 Tilläggsanslag för undervisning i instrumentalmusik vid Kommunala Flickskolan	87: —	87: 14
29 C—791 För bestridande av vissa utgifter i anledning av omläggning av hälsovården vid Kommunala Flickskolan	650: —	563: 48
Kapitalökningar.		
29 C—791 Inköp av diverse gymnastikredskap för Kommunala Flickskolan	1.000: —	930: 61
Summa utgifter kronor	183.540: 67	187.615: 74

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Försäljnings- och hyresinkomster:		
912 Terminsavgifter	20.000: —	20.531: 25
913 Skolköksavgifter	1.000: —	1 034: 96
931 Hyra för lokaler	250: —	731: 50
932 Hyra för bostad åt vaktmästare	945: —	945: —
Statsbidrag:		
941 Bidrag till lärarelöner	108.703: —	101.595: 70
942 Statsbidrag till elevbibliotek	250: —	300: —
Övriga bidrag:		
942 Landstingsbidrag	2.000: —	2.000: —
943 Stipendiemedel	—	75: —
Summa inkomster kronor	133.148: —	127.213: 41

5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Diverse bildningsanstalter:		
691 Arbetarinstitutet	26 000: —	26.000: —
692 Elektrotekniska fackskolan	2.900: —	2.900: —
693 Arosgården	3.500: —	3.500: —
694 Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet	3.500: —	3.500: —
694 a. Tillfälligt anslag till inventarieanskaffning	2 500: —	2.500: —
695 Västerås Konstförening	3.000: —	3.000: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
696 Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet	1.000: —	1.000: —
697 Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning	1.000: —	1.000: —
Summa utgifter kronor	43.400: —	43 400: —

6. HÄLSO- OCH SJUKVÅRD.

6 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	28.758: —	28.549: —
112 Dyrtidstillägg	7.190: —	6.346: 96
113 Övriga löner och arvoden	13.669: —	13.324: 61
121 Pensioner enligt pensionsstat	7 798: —	8.361: 23
122 Dyrtidstillägg	1.720: —	1.129: 15
191 Olycksfallsförsäkring	100: —	82: 97
192 Läkare och sjukvård	100: —	290: 60
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	700: —	652: 41
231 Resor och transporter	1.070: —	833: —
241 Telefon	990: —	930: 31
242 Postavgifter	50: —	46: 20
251 Lokalkostnader	1.500: —	1.564: 07
Driftkostnader för ambulansautomobilen:		
391 Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll	4.000: —	4.000: —
392 Övriga driftkostnader	2.100: —	3.339: 14
Underhållskostnader:		
491 Försäkringspremier	5: —	2: 30
Övriga utgifter:		
691 Skyddskoppsympning	175: —	589: 34
692 Kostnader för profylaktiska åtgärder	300: —	251: 40
693 Desinfektion	300: —	421: 66
694 Analyser	900: —	1.464: 93
695 Bidrag till Centrallasarettets barnbördsavdelning	11 412: —	11.412: —
791 Oförutsedda utgifter	200: —	176: 09
	83.037: —	83.767: 37

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kapitalökningar.		
821 Möbler i hälsovårdsnämndens lokaler	500: —	392: —
	83.537: —	84.159: 37
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	135: —	164: 44
Övriga kostnader:		
29 C—791 Kungl. Patriotiska Sällskapets medalj till doktor Carl Idar	272: —	272: —
29 C—791 Kostnader för difteriprov	1 600: —	1.581: —
Summa utgifter kronor	85.544: —	86.176: 81

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Bidrag:		
942 Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	950: —	704: 51
943 Bidrag från landstinget för bostäder till distriktssjuksköterskorna	500: —	500: —
Avgifter:		
951 Ambulansutryckningar	1.500: —	2.562: 45
952 Protokollslösen	400: —	835: —
Summa inkomster kronor	3.350: —	4.601: 96

6 B. Bostadsinspektion.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	3.540: —	3.540: —
112 Dyrtidstillägg	885: —	778: 80
113 Övriga arvoden	—	215: 33
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	75: —	12: 62
231 Resor och transporter	100: —	108: 27
241 Telefon ...	180: —	180: —
251 Lokalkostnader	560: —	431: 94
Summa utgifter kronor	5.340: —	5.266: 96

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
951 Ohyresinspektioner	100: —	33: —
952 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning	—	465: —
Summa inkomster kronor	100: —	498: —

6 C. Köttbesiktningsbyrå.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	4 269: —	4.269: —
112 Dyrtidstillägg	1.070: —	959: 24
113 Övriga löner och arvoden	5.020: —	4.738: 50
121 Pensioner enligt pensionsstat	4.461: —	4.461: —
122 Dyrtidstillägg	900: —	792: —
191 Olycksfallsförsäkring	75: —	42: 68
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	100: —	55: 98
241 Telefon	200: —	180: 25
251 Bränsle, lyse, kraftström och vatten	500: —	711: 43
252 Övriga lokalkostnader	3.150: —	3.141: 28
291 Övriga administrationskostnader	100: —	173: 85
Underhållskostnader:		
491 Brandförsäkringar	35: —	38: 24
Summa utgifter kronor	19.880: —	19.563: 45

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster:		
941 Ersättning för lokal för mjölkkontroll	250: —	250: —
951 Besiktningsavgifter	6.000: —	10.788: 60
991 Allmänna hälsovårdens andel i vaktmästarens lön	3.419: —	3.419: —
992 Analysavgifter (Mjölk)	120: —	120: —
999 Diverse inkomster	500: —	258: 48
Summa inkomster kronor	10.289: —	14.836: 08

6 D. Poliklinik.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
112 Lön till läkare	3.000: —	3.000: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
113 Arvode till poliklinikssköterska	800: —	1.164: —
651 Lokalkostnader	1 200: —	1.200: —
691 Övriga utgifter	200: —	200: —
Summa utgifter kronor	5.200: —	5.564: —

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
941 Medicinalstyrelsen	3.000: —	3.000: —
Summa inkomster kronor	3.000: —	3.000: —

7. GATOR, VÄGAR, PLANTERINGAR O. D.

7 A. Gatu- och väghållning.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.			
Administrationskostnader:			
201 Andel i byggnadskontorets löner och övriga administrationskostnader		47.000: —	47.000: —
Underhållskostnader:			
431 Underhåll och mindre förbättringar av gator och vägar		135.000: —	199.232: 56
432 Rensning av gatubrunnar, avgift till Tekniska verken		5.000: —	5.000: —
433 Reparation av asfaltgator		28.000: —	28.335: 93
Nyanläggningar:			
461 Stensättning av Malmabergsgatan, delen Nybomsgatan—Släggargatan (Stfm. 26/8 1943)		64.000: —	64.000: —
462 Bidrag till ombyggnad av Hässlövägen (Stfm. 30/9 1943)		50.000: —	50.000: —
463 Stensättning av Köpingsvägen, delen Fröklängningen—stadsgränsen	255.000: —		
varifrån avgår:			
reserverade medel enligt behovsplanen..	22.800: —	232 200: —	232.200: —
464 Stensättning av Vasagatan, delen Norra Ringvägen Persbovägen		40.700: —	40.700: —
465 a. Domkyrkoesplanaden, delen Engelbrektsplan—Östra Kyrkogatan, omläggning, parkering och stensättning		31.000: —	34.580: 25

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
465 b. Biskopsgatan, delen Västra Kyrkogatan—Östra Kyrkogatan, nyanläggning		39.600: —	39.600: —
466 Biskopsgatan, delen Hållgatan—Källgatan, kantsten och justering		12.600: —	12.600: —
467 Bryggerigatan, delen Biskopsgatan—Gamla Bryggeriet		10.400: —	10.907: 22
468 Parkeringsplats vid Östermalmsgatan		3.900: —	3.900: —
469 Östra Ringvägen, delen Trefasgatan—Stora gatan, nyanläggning		68.000: —	68.000: —
470 Väg till Björnön i anslutning till Hässlövägen, 1:sta utbyggnad		35 000: —	35.000: —
471 Övriga nyanläggningar		75.000: —	
Sturegatan	10.615: 30		
Tunby stadsgärde	30.000: —		
Gator å Blåsboområdet	21.200: —		
Källgatan vid tomt nr 12 kv. Naima	6.447: 63		
Stohagsvägen mellan N. Hyttvägen och Gästgivarvägen	7.300: —		75.562: 93
472 Anslag till nyanläggningar att disponeras av drätselkammaren		25.000: —	
Iordningställande av Östermalmsgatan framför fastigheten nr 2 Östermalmsgatan	2.000: —		
Tullhusplanen	7.143: 88		
Frejahöjden	5.400: —		
Hållgatan	3.270: 73		
Stockholmsvägen, utfyllnad vid Sommarro å delen Folkets Park—stadsgränsen	312: 34		
Anläggning av gångbana med kantsten mot Drottninggatan invid Jakobsbergs skolhusbyggnad	2 940: 50		
Anläggning av gångbana med råkantsten mot Jakobsberbsgatan invid Jakobsbergs pensionärshem	974: 37		22.041: 82
Marklösen:			
473 Till marklösen hänförliga anläggningskostnader för Köpingsvägens omläggning		8.600: —	8.600: —
		911.000: —	977.260: 71

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Förslag till oförutsedda utgifter.		
Diverse utgifter:		
29 C—793 Ersättning för skada å personbil genom påkörning av gatubrunn i Gåsmyregatan	797: 54	797: 54
29 C—793 Konsultation angående gatukostnader	290: —	290: —
Summa utgifter kronor	912.087: 54	978.348: 25

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
941 Statsbidrag till underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator	51.000: —	81.700: —
942 Statsbidrag till stensättning av Köpingsvägen, Froklängningen—stadsgränsen	216.700: —	216.700: —
944 Gatukostnadsbidrag	30.000: —	5.936: 20
945 Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	4.000: —
951 Torgplatsavgifter	4.000: —	3.683: —
Överskott å anslag:		
991 Stensättning av Knutsgatan	9.908: 28	9.908: 28
Summa inkomster kronor	315.608: 28	321.927: 48

7 C. Planteringar.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	14.061: —	13.180: 10
112 Dyrtidstillägg	3.515: —	2.693: 54
113 Trädgårdskonsulentarvode	1.050: —	1.050: —
114 Semesterersättning till timavlönad personal	4.000: —	4.968: 95
121 Pensioner enligt pensionsstat	6.333: —	4.929: —
122 Dyrtidstillägg	1.583: 25	1.084: 44
191 Olycksfallsförsäkring	500: —	464: 62
192 Personalens sjukvård	1.500: —	1.135: 55
193 Sjuk- och olycksfallsavlöningar	—	2.109: 67
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	300: —	707: 44
213 Facklitteratur och tidningar	500: —	519: 12
241 Telefon	470: —	620: 98
242 Postavgifter	—	14: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
251 Ombyggnad och reparation av tekniska verkens kontor för trädgårdsarkitekten	—	761: 58
291 Föreningsavgifter	100: —	60: 50
Driftkostnader:		
311 Växthus och planteringsarbetare	21.500: —	23.257: 29
312 Parkvakt	1.500: —	1.718: 25
321 Förbruknigsmateriel	3.500: —	3.077: 98
332 Bränsle	5.500: —	3.739: 31
333 Gödsel	1.500: —	1.424: 95
353 Lyse och elkraft	200: —	531: 27
354 Städning och renhållning	800: —	968: 53
Underhållskostnader:		
Inventarier och lokaler:		
421 Maskiner och redskap	1.500: —	2.277: 36
423 Soffor (målning och lagning)	1.500: —	1 462: 34
424 Växthus, drivbänkar och plantskola	2.000: —	2.391: 62
425 Förråds- och personallokaler	500: —	702: 84
429 Försäkringspremier	300: —	296: 49
Materiel och transporter:		
431 Växtmateriel och frövaror	6.000: —	7.799: 81
432 Grus	1.500: —	1.253: 09
433 Virke	800: —	1.194: 13
434 Körslor	13.000: —	16.043: 61
Parker och fåglar:		
441 Vasaparken och parken vid Aseas kontor	10.575: —	10.806: 85
442 Stadsparken	4.000: —	5.500: 48
443 Östra Kyrkogatan, Gamla kyrkogårdarna och parken vid Domkyrkan	6.100: —	6.406: 28
444 Parkerna vid Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan och Svartån, Hammarby torg, Tråddragareplan, esplanaderna och övriga mindre park- och gatuområden	17.000: —	19 356: 64
445 Rudbecksparken	2.500: —	3.118: 53
446 Djäkneberget	6.000: —	6.918: 14
447 Mariaberget, Stallhagen, Sundemans backe och Ragvaldsbacke	5.000: —	5.691: 18
448 Elba, östra och Västra holmarna, Kattskär och Amundsgrund	6.000: —	6.926: 78
451 Botaniska trädgården	1.800: —	1.953: 40
452 Slottsparken	500: —	1.077: 10
453 Fågelsången, Kullen och Åshagen	4.000: —	3.631: 25
454 Folkets park	1.200: —	1.568: 42

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
455 Fåglarna i Svartån	2.000: —	3.427: 65
456 Anslag för anläggningar åt andra kommunala förvaltningar	2.000: —	16 839: 32
Nyanläggningar:		
461 Mästermans källa	5.200: —	5.200: —
562 Lekplats i Fågelsången	500: —	500: —
463 Blomstergård vid Biskopsbron	1.000: —	1.637: 18
464 Planering av Floraplanen och ordnande av angränsande område vid Stora gatan	13.000: —	16 773: 71
465 Ordnande av Västgötegatans förlängning i parkvägen till Kommunala flickskolan	3 000: —	3.568: 25
466 Rudbecksparken	5.700: —	5.700: —
467 Planering av Djäknebergsslätten	9.000: —	23.865: 29
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	1.525: 65
	202.087: 25	254.430: 46
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	3.000: —	3.188: 13
	205.087: 25	257.618: 59
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	90: —	109: 63
Diverse utgifter:		
29 C—793 C. Fries, besök å Djäkneberget inkl. resekostnad Stockholm—Västerås	50: —	50: —
Kapitalökningar.		
29 C—791 Inköp av möbler till Stadsträdgårdsmästarens expedition	2.800: —	2.781: 08
Summa utgifter kronor	208 027: 25	260.559: 30

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Försäljning:		
911 Blommor och dekorationer	3.500: —	4.803: 50
913 Likvid för 2 st. svanar	—	100: —
Ersättning för anläggningar och underhållsarbeten:		
912 Ersättning från andra kommunala förvaltningar	2.000: —	17 055: 42
941 Kyrkogårdarna och parken vid Domkyrkan	6.100: —	6.100: —

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
942 Slottsparken	250: —	250: —
943 Parkområde vid Aseas kontor	575: —	575: —
944 Folkets park	1.200: —	1.200: —
Övriga inkomster:		
945 Riksförsäkringsanstalten, olycksfallsersättning	—	818: 50
946 Försäkringsaktiebolaget Hansa, ersättning för stormskada	—	71: 25
947 Bidrag från Flodinska fonden för fågelparken i Svartån	—	39: 26
Summa inkomster kronor	13.625: —	31.012: 93

7 D. Gatubelysning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
391 Elektrisk belysning	80.000: —	85.835: 77
Kapitalökningar:		
811 Belysningsanläggningar	20.000: —	24.719: 06
Summa utgifter kronor	100.000: —	110 554: 83

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster.
Löpande inkomster.		
991 Hamnars andel i elektrisk gatubelysning	840: —	840: —
992 Ersättning för skadegörelse å gatlyktor	—	39: —
Summa inkomster kronor	840: —	879: —

7 E. Gaturenhållning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
391 Sopning å allmänna platser (kapitelhjonen)	4.368: —	4.368: —
392 Övriga renhållningskostnader	65.000: —	42 906: 81
Summa utgifter kronor	69.368: —	47.274: 81

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
951 Avgifter för renhållning	2.800: —	2.800: —
Summa inkomster kronor	2.800: —	2.800: —

9. HAMNAR.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	31.383: —	29.543: 70
112 Dyrtidstillägg	7.850: —	6.499: 78
113 Övriga löner och arvoden	9.800: —	9.814: 99
191 Olycksfallsförsäkring	1.100: —	948: 50
192 Olycksfallsersättning	48: —	48: —
193 Sjukvård	350: —	562: 77
194 Beklädnadsersättning till kranmaskinister	450: —	293: 35
195 Beklädnadsersättning till hamnbefälet	900: —	900: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	500: —	498: 66
221 Annonsering och trycksaker	400: —	399: 02
231 Resor och transporter	900: —	889: 59
241 Telefoner	1.500: —	1.306: 75
242 Postavgifter	100: —	118: 85
251 Lokalkostnader	3.300: —	3.137: 25
291 Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	4.000: —	4 000: —
292 Provision å hamnavgiftsuppbörden	910: —	1.378: 33
293 Övriga administrationskostnader	1.000: —	909: 80
Driftkostnader:		
311 Kranskötare, äldre hamnen	10.000: —	9.988: 38
312 Kranskötare, djuphamnen	45.000: —	41.954: 14
313 Besättningsmän, bogserbåten	6 000: —	5.488: 26
314 Dyrtidstillägg	1.500: —	900: 83
351 Belysning	4.500: —	4.494: 52
352 Renhållning	1.800: —	1.800: —
353 Värme i verkstaden, äldre hamnen	800: —	631: 90
391 Övriga driftkostnader, kranar i äldre hamnen	6.000: —	5.831: 96
392 Övriga driftkostnader, kranar i djuphamnen	25.000: —	27.698: 73
393 Driftskostnader för bogserbåten	10.000: —	9.954: 16
394 Driftskostnader för motorbåten	800: —	629: 08
Underhåll av hamnanläggningar:		
411 Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken	24.000: —	30.426: 73
412 Hamnskjul	200: —	173: 64
413 Järnvägsspår	6.000: —	5.905: 34
414 Grusning	800: —	1.417: 83
Underhåll av maskiner och inventarier:		
421 Hamnmaskiner, äldre hamnen	2.600: —	2.490: 64
422 Hamnmaskiner, djuphamnen	20.000: —	16.267: 71
423 Övriga inventarier	200: —	165: 64

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
424 Säkerhetsanordningar	500: —	—
425 Reservåkmotor, åkmotor till kübelvagn, diverse luftskyddsmateriel samt rep. av gripskopa	13.290: —	12 405: 43
426 Reservkübel för malm	4.000: —	4.000: —
427 Gripanordning för kübel	3.000: —	3.000: —
428 Reparation av bogserbåten	1.500: —	2.704: 98
429 Bilvåg	500: —	40: 70
Övriga underhållskostnader:		
491 Brandförsäkring	200: —	251: 90
492 Sjöförsäkring	3.940: —	3.937: 50
Räntor och amorteringar:		
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan	95.474: 47	95.474: 47
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel	22.992: 83	19.067: 09
541 Andel i stadens låneamortering enligt plan	136.687: 54	136.687: 54
542 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel	85.714: 53	85.714: 53
Diverse utgifter:		
721 Utskylder	400: —	378: 99
791 Isbrytning	15.000: —	18.484: 23
792 Oförutsedda utgifter	2.000: —	1.994: 79
	614.890: 37	611.610: 98
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av möbler (Stfm. 29/4 1943)	1.350: —	1.195: 72
822 Underskott å anslag för uppförande av transformatorstation (Stfm. 29/1 1942)	1.766: 43	1.766: 43
Summa utgifter kronor	618.006: 80	614.573: 13

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Hyror:		
931 Båtplatser	4.000: —	4.000: —
932 Upplagsplatser	25.000: —	21 366: 45
933 Varuskjul	2.355: —	2.355: —
934 Markhyror för fasta upplag	12.136: —	12.136: —
935 Kranhyror, äldre hamnen	25.000: —	24.771: 80
936 Kranhyror, djuphamnen	165.000: —	150.378: 84
937 Övriga hyror	2.100: —	2 117: 75
Hamnavgift för varor:		
951 Ångfartyg i regelbunden trafik	13.000: —	19.690: —
952 Andra fartyg	90.000: —	89.113: 24

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Hamnavgift för fartyg:		
953 Ångfartyg	80.000: —	68.743: 04
954 Segelfartyg	1.000: —	696: 92
955 Pråmfartyg	2.000: —	4.134: 80
Andra avgifter:		
956 Bogsering	30 000: —	28.008: 90
957 Motorbåtstransporter	800: —	1.459: 90
958 Bilvåg	800: —	1.745: —
Övriga inkomster:		
991 Diverse inkomster	1.000: —	4.284: 48
992 Utjämning att förskotteras av finansförvaltningen	163.815: 80	167.307: 96
993 Ersättning för isbrytning	—	12.263: 05
Summa inkomster kronor	618.006: 80	614.573: 13

10. RENHÅLLNINGSVERK OCH SVINGÅRD.

10 A. Renhållningsverk.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	60 579: —	55.382: 60
112 Dyrtidstillägg	15.144: 75	12.189: 33
113 Övriga löner och arvoden	7.750: —	7.635: 60
121 Pensioner enl. pensionsstat	22.742: —	18.031: 50
122 Dyrtidstillägg	5.685: 50	3.819: 11
191 Olycksfallsförsäkring	1.000: —	883: 20
192 Personalens sjukvård	600: —	744: 65
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	600: —	1.111: 88
241 Telefon	500: —	584: 60
251 Lokalkostnader	1.900: —	1.790: 60
Driftskostnader:		
311 Extra arbetare och gatusopning	48.000: —	56.956: 64
321 Torvmull	4.000: —	3 525: 42
331 Kraftström	600: —	408: 16
351 Lokalkostnader	5.250: —	5.501: 63
391 Drivmedel och smörjmedel för bilar	10.000: —	11.572: 92
392 Utfodring av hästar	3.500: —	4.295: 73

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
411 Fabriksbyggnad och maskiner	800: —	1.104: 74
421 Hästar och fordon	1.200: —	1.285: 19
422 Automobiler	3 000: —	6.282: 83
423 Kärl	4.000: —	2.645: 17
424 Beklädnadspersedlar	2.000: —	2.427: 78
425 Övriga inventarier	1.200: —	2.440: 94
491 Försäkringspremier	200: —	136: 69
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	700: —	552: 31
792 Svinmatshämtning	12.000: —	4.248: 49
	212.951: 25	205.557: 71
Kapitalökningar.		
821 Inköp av lastautomobil (Stfm. 26/8 1943)	13.000: —	12.425: 57
	225.951: 25	217.983: 28
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
29 C—791 Ombyggnad av Renhållningsverkets lastbilar (Stfm. 30/3 1944)	5.000: —	4.923: 55
Summa utgifter kronor	230.951: 25	222.906: 83

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Försäljning:		
911 Stallströ och sopor	1.800: —	1.688: 60
912 Torvmullspudrett	2.500: —	2 875: —
913 Torvmull	200: —	253: 09
Utförda arbeten:		
921 Uppsamling och transport av svinmat	6.500: —	6.500: —
922 Försäljning av svinmat	6.000: —	2.124: 25
Avgifter:		
951 Hämtningsavgifter	80.000: —	84.068: —
Övriga inkomster:		
991 Lantbrukets andel i löner och pensioner	10.674: —	10.246: 95
992 Diverse inkomster	1.000: —	3.678: 11
Summa inkomster kronor	108.674: —	111.434: —

10 B. Svingård.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
121 Pensioner	—	651: —
122 Dyrtidstillägg	—	143: 22
191 Olycksfallsförsäkring	—	46: 49
Driftskostnader:		
311 Arbetareavlöningar	4.500: —	5.948: 94
321 Inköp av grisar	1.000: —	737: 10
322 Kraftfoder	20.000: —	22.003: 96
323 Uppsamling och transport av svinmat	6.500: —	8.624: 25
341 Körningar	1.500: —	880: —
351 Hyra	6.000: —	6.000: —
352 Bränsle och lyse	1.500: —	1.902: 45
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av inventarier och hus	1.500: —	1 235: 51
422 Ombyggnad av svinhus (Stfm. 30/9 1943)	16.000: —	16.000: —
491 Försäkringspremier	—	55: 91
Summa utgifter kronor	58.500: —	64.228: 83

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
911 Försäljning av fläsk	43.000: —	53.761: 33
Summa inkomster kronor	43.000: —	53.761: 33

TEKNISKA VERKEN.

11. Vattenverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
1. Löpande utgifter: Förvaltning.		
Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat	6.890: —	6.643: 04
112 Löner till extra personal	13.730: —	14.457: 37
110 Andel i gemensamma kostnader	40.500: —	40.990: —
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	1.870: —	2.520: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	2.370: —	3.230: —
Materielkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	1 800: —	1.840: —
Allmänna kostnader:		
154 Resor och representation	1.100: —	1.461: 45
158 Utskylder	2.100: —	1.440: 21
150 Andel i gemensamma kostnader	2.350: —	3.460: —
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar: Kundförluster	600: —	—
180 Andel i gemensamma kostnader	18.200: —	17.250: —
185 Amortering av förskotterade medel för grävmaskin enl. Stfm. besl. 26/3 1943	13.000: —	23.984: 21

2. Löpande utgifter: Tillverkning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	5.130: —	3.794: 15
212 Löner till extra personal	600: —	6.876: 27
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	375: —	198: 58
222 Uppvärmning	1.205: —	442: 25
Underhållskostnader:		
231 Byggnader	3.000: —	3.759: 07
234 Maskiner och instrument	1.200: —	1.001: 31
235 Verktyg och inventarier	200: —	377: 28
Materielkostnader:		
241 Oljor	500: —	625: 50
242 Förbrukningsmateriel	200: —	184: 46
Allmänna kostnader:		
257 Laboratoriekostnader	1.000: —	1.269: 28
258 Anskaffning av laboratorieutrustning	2.000: —	4.664: 96
Kraftinköp:		
272 Kraftström	37.000: —	39.260: 73

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Räntor och avskrivningar:		
281	Ränta på anläggningsmedel	7.500: —	8.184: 56
282	Avskrivning på anläggningstillgångar	14.100: —	14.354: 78
	3. Löpande utgifter: Distribution:		
	Personalkostnader:		
311	Löner till personal på stat	15.100: —	13.898: 21
312	Löner till extra personal	3.700: —	6.913: 56
	Lokalkostnader:		
321	Hyror och arrenden	3.000: —	3 000: —
322	Uppvärmning	5.000: —	5.585: 40
	Underhållskostnader:		
331	Byggnader med fasta anläggningar	3.000: —	8.695: 47
332	Ledningsnät	96.000: —	96.530: 22
334	Maskiner och instrument	3.000: —	9.774: 16
335	Verktyg och inventarier	8.000: —	10.226: 98
	Materielkostnader:		
341	Oljor	500: —	1.113: 78
342	Förbrukningsmateriel	500: —	1.522: 49
	Allmänna kostnader:		
357	Laboratoriekostnader	500: —	783: 25
	Mätningskostnader:		
361	Ombyte av mätare	1.800: —	1.188: 89
362	Underhåll av mätare	5.000: —	3 577: 56
363	Anskaffning av mätare	9.000: —	4.310: 64
	Kraftinköp:		
372	Kraftström	14.000: —	15.721: 56
	Räntor och avskrivningar:		
381	Ränta å anläggningsmedel	110.600: —	119.413: 12
382	Avskrivning å anläggningstillgångar	156.200: —	154.564: 78
	Summa utgifter kronor	613.420: —	659 089: 53

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Förbrukningsavgifter:		
511	Vattenavgifter	480.000: —	568.519: 42

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Försäljningsinkomster:		
521 Metangasförsäljning	30.000: —	26.421: 62
523 Utförda installationsarbeten	2.000: —	3.490: —
524 Ersättning från drätselkammaren för rensning av gatubrunnar	5.000: —	5.000: —
525 Grävmaskin	13.000: —	23.984: 21
529 Slam	—	217: 50
Hyresinkomster:		
531 Från utomstående	1.300: —	1.350: 12
533 Från befattningshavare	840: —	632: 50
Ränteinkomster:		
541 Ränta på utestående anslutningsavgifter	750: —	383: —
Summa inkomster kronor	532.890: —	629.998: 37

12. Gasverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
1. Löpande utgifter: Förvaltning.		
Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat:		
Andel i vattenverkets lön till driftingeniören	3.400: —	3 400: —
110 Andel i gemensamma kostnader	81.000: —	81.980: —
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	3.840: —	5.050: —
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	4.740: —	6.470: —
Materielkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	3.600: —	3.680: —
Allmänna kostnader:		
153 Annonser och reklam	500: —	409: 73
154 Resor och representation	700: —	1.147: 45
158 Utskylder	8.100: —	9.039: 55
159 Övriga allmännna omkostnader	800: —	785: 19
150 Andel i gemensamma kostnader	4.700: —	6.910: —
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar: Kundförluster	1.000: —	64: 32
180 Andel i gemensamma kostnader	36.200: —	34 490: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
2. Löpande utgifter: Tillverkning.		
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	33.495: —	26.990: 85
212 Löner till extra personal	19.805: —	29.552: 92
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	2.800: —	2 735: —
222 Uppvärmning	1.500: —	1.793: 36
224 Städning och renhållning	2.000: —	2 485: 73
Underhållskostnader:		
231 Byggnader	34.000: —	46.531: 19
233 Övriga fasta transportanläggningar	15.000: —	13.153: 92
234 Maskiner och apparater	8.000: —	22.551: 62
235 Verktyg och inventarier	1.500: —	4.323: 70
Reparation av bostaden vid gasverket enl. Stfm. 30/9 1943	9.500: —	9 539: 31
Materielkostnader:		
241 Oljor	2.000: —	3.418: 23
242 Förbrukningsmateriel	1.500: —	3.047: 48
244 Gaskol	510.000: —	595.662: 61
245 Reningsmassa	2.500: —	4 709: 86
246 Vatten	3.000: —	3.818: 48
248 Gas från reningsverket	—: —	1.736: —
Allmänna kostnader:		
257 Laboratoriekostnader	500: —	1.735: 82
258 Anskaffning av laboratorieutrustning	1.500: —	1.916: 53
Kraftinköp:		
272 Kraftström	6.000: —	5.903: 84
Räntor och avskrivningar:		
281 Ränta på anläggningsmedel	16.400: —	15.947: 35
282 Avskrivning på anläggningstillgångar	61.800: —	61.710: 66
3. Löpande utgifter: Distribution.		
Personalkostnader:		
311 Löner till personal på stat	5.550: —	5 413: 20
312 Löner till extra personal	5.600: —	5.631: 25
Underhållskostnader:		
332 Ledningsnät	25.000: —	23.430: 59
335 Verktyg och inventarier	3.000: —	1 458: 73

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	3.500: —	1.707: 70
362 Underhåll av mätare	7.500: —	4.656: 09
363 Anskaffning av mätare	5.000: —	10.928 :50
364 Gaspoletter	3.000: —	1.983: 58
Räntor och avskrivningar:		
381 Ränta på anläggningskapital	18.200: —	20.015: 90
382 Avskrivning av anläggningstillgångar	27.600: —	27.569: 86
Summa utgifter kronor	985.330: —	1.115.486: 10

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Förbrukningsavgifter:		
511 Gasavgifter från enskilda	680 000: —	646.975: —
Försäljningsinkomster:		
521 Koks, tjära och ved	405.000: —	531.193: 28
523 Utförda installationsarbeten	2.000: —	3.490: —
Hyresinkomster:		
533 Från befattningshavare	945: —	1.090: —
Ränteinkomster:		
541 Ränta på utestående anslutningsavgifter	1.500: —	766: —
Summa inkomster kronor	1.089.445: —	1.183.514: 28

13. Elektricitetsverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
1. Löpande utgifter: Förvaltning.		
Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat	10.320: —	10.072: 32
112 Löner till extra personal	13.800: —	10.222: 99
110 Andel i gemensamma kostnader	148 420: —	150.307: 24
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	7.090: —	9.251: 69
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	8.690: —	11.868: 11

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Materielkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	6.600: —	6.747: 96
Allmänna kostnader:		
153 Annonser och reklam	5.000: —	4.987: 38
154 Resor och representation	2 000: —	2.167: 35
158 Utskylder	15.000: —	17.041: 34
159 Övriga allmänna kostnader	1.000: —	947: —
150 Andel i gemensamma kostnader	8.765: —	12.678: 36
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar: Kundförluster	2.000: —	659: 15
180 Andel i gemensamma kostnader	18 548: 13	15.193: 68
Andel i elverkets ombyggnad	48.200: —	48.200: —

2. Löpande utgifter: Tillverkning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
211 Löner til personal på stat	5.130: —	3.915: 76
212 Löner till extra personal	500: —	4.084: 02
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	5.000: —	4 712: 50
222 Uppvärmning	1.500: —	1 735: 07
224 Städning och renhållning	1.000: —	627: 93
Underhållskostnader:		
231 Byggnader	4.500: —	7.213: 43
234 Maskiner och instrument	1.000: —	898: 71
Materielkostnader:		
241 Oljor	100: —	434: —
242 Förbrukningsmateriel	100: —	136: 29
244 Destillerat vatten	—: —	1.867: 02
Kraftinköp:		
272 Elkraft	660.000: —	780.385: 81
273 Kraft för vattendestillering	200: —	52: 30
Räntor och avskrivningar:		
281 Ränta på anläggningsmedel	2.700: —	2.984: 52
282 Avskrivning på anläggningstillgångar	10.900: —	10.899: 33

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
3. Löpande utgifter: Distribution.		
Personalkostnader:		
311 Löner till personal på stat	42.050: —	41.051: 04
312 Löner till extra personal	5.550: —	5.391: 73
Lokalkostnader:		
332 Hyror och arrenden	—: —	1.295: 76
Underhållskostnader:		
331 Byggnader	1.000: —	918: 12
332 Ledningsnät	85.000: —	101.876: 63
Omläggning till växelström	70 000: —	70.000: —
333 Övriga fasta anläggningar: Ställverk	15.000: —	10.048: 71
334 Transformatorer	5.000: —	10.712: 69
335 Verktyg och inventarier	4.500: —	10.559: 75
337 Gatubelysning	30 000: —	29.997: 22
Materielkostnader:		
341 Oljor	100: —	114: 52
342 Förbrukningsmateriel	300: —	1.032: 94
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	3.000: —	2.508: 38
362 Underhåll av mätare	12.000: —	17.586: 46
363 Anskaffning av mätare	35.000: —	65.945: 42
Räntor och avskrivnigar:		
381 Ränta på anläggningsmedel	39.600: —	44 700: 02
382 Avskrivnig på anläggningstillgångar	70.200: —	70 760: 62
Summa utgifter kronor	1.406.363: 13	1.604.791: 27

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Förbrukningsavgifter:		
511 Enskild strömförbrukning	1.650.000: —	1.974 283: 20
512 Allmänna belysningen	80.000: —	85.761: 86
Försäljningsinkomster:		
523 Utförda installationsarbeten	2.000: —	5.625: 21
521 Destillerat vatten	950: —	2.038: 20
Hyresinkomster:		
531 Från utomstående	450: —	509: 01

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Ränteinkomster:		
541 Ränta på utestående anslutningsavgifter	2 750: —	1.405: 59
Summa inkomster kronor	1.736.150: —	2.069.623: 07

14. Gemensamma förvaltningen.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
11 Löner till personal på stat	112.070: —	100.786: 66
12 Löner till extra personal	30.300: —	35.447: 10
13 Sjukavlöningar	12 000: —	16.311: 01
14 Läkare, sjukvård, medicin	4.800: —	5.073: 77
15 Olycksfallsförsäkring	9.000: —	9.730: 88
16 Pensioner	90.150: —	86.122: 41
17 Arvode till styrelse och revisorer	5 600: —	5.500: —
18 Beredskapsersättningar	6.000: —	14.305: 41
Lokalkostnader:		
21 Hyror	300: —	264: —
22 Uppvärmning och vatten	5.000: —	2.553: 23
23 Belysning	1.000: —	1.830: 43
24 Städning och renhållning	6.500: —	12.174: 03
Underhållskostnader:		
31 Byggnader	4.000: —	4 178: 02
34 Maskiner	1.800: —	1.913: 88
35 Verktyg och inventarier	10.000: —	15.476: 21
Materielkostnader:		
47 Kontorsmateriel och trycksaker, ritmateriel	12.000: —	12.267: 96
Allmänna kostnader:		
51 Post	1.600: —	1.929: 40
521 Telefon och telegram	6 500: —	8.252: 04
522 Anskaffning av telefonväxel	3.500: —	4.172: 50
53 Annonser	1.000: —	2.714: 21
54 Resor och representation	2.400: —	2.910: 69
55 Tidningar och tidskrifter	500: —	358: 13
56 Inkassokostnader	315: —	402: 75
57 Omläggning av verkens kontoplan	—	850: —
58 Invigningsfesten	—	1.098: 64
59 Busskort	—	360: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Räntor och avskrivningar:		
81 Ränta på anläggningsmedel	4.078: 13	4 482: 75
82 Avskrivning på anläggningstillgångar	3.400: —	3.403: 78
83 Ränta på rörelsemedel	12.000: —	5.577: 15
84 Ränta på av finansförvaltningen förskotterade medel	1.170: —	1.170: —
85 Andel av finansförvaltningens amortering å förskotterade medel	13.000: —	13.000: —
86 Elverkets ombyggnad till kontor enl. Stfm. 26/11 1942 och 30/9 1943	87.500: —	87.500: —
Summa utgifter kronor	447.483: 13	462.117: 04

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Fördelning av gemensamma utgifter.		
891 Personalkostnader	269 920: —	273.277: 24
892 Lokalkostnader	12.800: —	16.821: 69
893 Underhållskostnader	15.800: —	21.568: 11
894 Materielkostnader	12 000: —	12.267: 96
895 Allmänna kostnader	15.815: —	23.048: 36
896 Räntor och avskrivningar	33.648: 13	27.633: 68
897 Elverkets ombyggnad till kontor	87.500: —	87.500: —
Summa inkomster kronor	447.483: 13	462.117: 04

18. ANDRA KOMMUNENS AFFÄRSFÖRETAG.

18 A. Kallbadhus.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	900: —	870: —
191 Olycksfallsförsäkring	10: —	3: 63
Administrationskostnader:		
221 Annonsering och trycksaker	75: —	37: 24
Underhållskostnader:		
411 Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning och diverse arbeten	2 000: —	801: 56
491 Försäkringspremier	65: —	78: 91

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	50: —	44: 14
Summa utgifter kronor	3.100: —	1.835: 48

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
951 Badavgifter	1.000: —	2.143: 39
Summa inkomster kronor	1.000: —	2.143: 39

18 B. Varmbadhus.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	29.132: —	27.470: 94
112 Dyrtidstillägg	6 638: —	6.061: 28
113 Övriga löner och arvoden	4.000: —	5.277: 36
121 Pensioner enligt pensionsstat	4.023: —	4.741: 25
122 Dyrtidstillägg	1.005: 75	1.043: 19
191 Olycksfallsförsäkring	175: —	238: 29
192 Sjukvård	200: —	276: 31
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	100: —	76: 35
221 Annonsering och trycksaker	1.200: —	678: 77
241 Telefon	200: —	214: 40
Driftkostnader:		
321 Förbrukningsmateriel	7.000: —	7.585: 71
331 Kraftström	600: —	634: 04
332 Bränsle	38.000: —	35.293: 34
333 Tvätt, extra hjälp	800: —	131: —
351 Lyse, städning och renhållning	1.800: —	2 927: 97
Underhållskostnader:		
411 Badhusbyggnaden	4.000: —	6.088: 84
412 Pannor och ledningar	4.000: —	5.258: 60
421 Inventarier	500: —	629: 07
422 Linne	2.000: —	1 876: 06
419 Försäkringspremier	300: —	361: 46
Räntor och avskrivningar:		
531 Andel i stadens låneräntor enl. plan	3.097: 39	3.097: 39
541 Andel i stadens låneamorteringar enl. plan	10.068: 24	10.068: 24

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Diverse utgifter:		
721 Utskylder	500: —	429: 75
791 Oförutsedda utgifter	160: 62	191: —
	119.500: —	120.650: 61
Kapitalökningar.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
29 C—791 Kostnader för inrättande av ett rum med hetluft i varmbadhuset	1.500: —	2.174: 61
Summa utgifter kronor	121.000: —	122.825: 22

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
931 Personalens bostadsförmåner	2.580: —	2.576: 25
951 Badavgifter	105.000: —	106.030: 62
952 Simundervisningsbad	5.062: 50	5.062: 50
991 Varmbadhusets växelkassa	—: —	25: —
Summa inkomster kronor	112.642: 50	113.694: 37

18 C. Bekvämlighetsinrättningar.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
111 Löner och arvoden	3.000: —	3.732: 52
192 Sjukvård	—: —	272: 05
351 Lokalkostnader	800: —	585: 69
391 Vattenavgift	50: —	34: 96
411 Underhåll av kabinettet	150: —	1.106: 30
491 Försäkringspremier	35: —	31: 90
Summa utgifter kronor	4.035: —	5.763: 42

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
951 Avgifter	1.400: —	1.263: 95
Summa inkomster kronor	1 400: —	1.263: 95

18 D. Båttrafik.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personal- och administrationskostnader:		
111 Löner enligt lönestat	8.064: —	7.627: 14
112 Dyrtidstillägg	2.016: —	1.677: 95
113 Övriga löner	9.000: —	12.876: 27
191 Olycksfallsförsäkring	250: —	265: 01
192 Sjukvård	50: —	26: 49
221 Annonsering och trycksaker	200: —	267: 76
Driftkostnader:		
331 Bränsle	5.000: —	7.807: 96
332 Smörjoljor, fotogen och diverse	1 400: —	1.258: 66
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av fartyg	3.000: —	5.818: 73
422 Underhåll av inventarier	150: —	55: 67
491 Försäkringspremier	2.000: —	3.000: —
Diverse utgifter:		
711 Diverse utgifter	650: —	581: 83
Summa utgifter kronor	31.780: —	41.263: 47

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Avgifter:		
951 Persontrafik	25.000: —	31.177: 54
952 Godstrafik	100: —	174: —
Summa inkomster kronor	25 100: —	31.351: 54

18 E. Automobiler.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
111 Löner och arvoden	10.000: —	13.512: 64
241 Telefon	140: —	70: —
331 Drivmedel och smörjoljor	10.000: —	6.642: 72
421 Underhåll av automobiler	4.000: —	5.555: 76
491 Bilskatt och försäkring	1.500: —	2.145: 58
492 Amortering å inköpt lastautomobil	6 360: —	6.198: 09
Summa utgifter kronor	32.000: —	34.124: 79

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
921 Körningar	32.000: —	31.739: 30
Summa inkomster kronor	32.000: —	31.739: 30

18 F. Grustag.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	3.864: —	3.864: —
112 Dyrtidstillägg	966: —	850: 08
192 Sjukvård	30: —	13: 20
Driftkostnader:		
311 Arbetareavlönnigar	5 000: —	14.773: 80
331 Elektrisk ström	3.000: —	2.186: —
332 Avgäld för grustäkt	1.500: —	1.500: —
391 Övriga driftkostnader	1.500: —	4.661: —
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av maskiner	3.000: —	5.706: 64
431 Underhåll av väg till grustaget	1.200: —	2.763: 34
432 Försäkringspremier	100: —	27: —
Räntor och amorteringar:		
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 11.933: 02	357: 99	357: 99
541 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	11.933: 02	11.933: 02
Diverse utgifter:		
721 Utskylder	100: —	111: 37
Skillnad mellan in- och utgående lager	—: —	6.478: 47
Summa utgifter kronor	32.551: 01	55.225: 91

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
911 Försäljning av grus	40.000: —	51 217: 59
Summa inkomster kronor	40.000: —	51.217: 59

18 G. Drätselkammarens förråd.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	4.269: —	4.163: 14
112 Dyrtidstillägg	1.067: —	798: 85
113 Övriga löner	10.000: —	20.585: 44
121 Pensioner	—: —	185: —
122 Dyrtidstillägg	—: —	40: 70
192 Sjukvård	30: —	16: 94
Driftkostnader:		
311 Arbetareavlöningar	24 000: —	21.565: 24
321 Materialier	125.000: —	126.513: 38
331 Elektrisk ström	800: —	802: 93
332 Smörjoljor, drivmedel m. m.	10.000: —	11.598: 24
333 Anordnande av 3 st. garageplatser för arbetsmaskiner på polisstationens gård	—: —	1.813: 44
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av maskiner och övriga inventarier	15 000: —	44.272: 83
491 Försäkringspremier	400: —	605: 76
Räntor och amorteringar:		
531 Ränta à av finansförvaltningen förskotterade medel för inköp av maskiner, 3 % à kr. 9.743: 10	292: 29	292: 29
541 Andel i finansförvaltningens amortering à förskotterade medel för inköp av maskiner	9.743: 10	9.743: 10
	200.601: 39	242.997: 28
Kapitalökningar.		
821 Inköp av borrutrustning (Stfm. 27/5 1943)	2.000: —	1.748: —
Ny förrådsbyggnad	100.000: —	100.000: —
	302.601: 39	344.745: 28
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
29 C—791 Anskaffande av en skrivmaskin till drätselkammarens förråd	700: —	609: 80
Summa utgifter kronor	303.301: 39	345.355: 08

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
911 Inkomst av rörelsen	190.000: —	236.251: 22
Skillnad i in- och utgående lager	—: —	15.303: 42
Summa inkomster kronor	190.000: —	251.554: 64

19. BRANDVÄSEN.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	122 268: —	122.927: 13
112 Dyrtidstillägg	30.433: 50	28.883: 38
113 Övriga löner och arvoden	12.075: —	16.387: 84
121 Pensioner enligt pensionsstat	19.956: —	19.768: 50
122 Dyrtidstillägg	4 989: —	4.349: 19
191 Olycksfallsförsäkring	1.300: —	1.380: 39
192 Sjukvård Fa	700: —	735: 70
193 Beklädnad	8.220: —	13.164: 71
194 Beklädnadsersättning till brandchef och vice brandchef	600: —	600: —
195 Teknisk utbildning	300: —	43: 40
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	200: —	465: 77
221 Annonsering och trycksaker	250: —	492: 91
241 Telefon	1.200: —	1.305: 65
251 Hyra till fastighetsförvaltningen inkl. ränta och amortering för lån till nya brandstationen	32.404: 19	32.404: 19
Materiel för verkstäderna:		
321 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer	2.000: —	2.473: 09
322 Snickareverkstaden	500: —	575: 70
323 Skräddareverkstaden	100: —	114: 38
325 Arbeten, diverse	100: —	102: 15
Övriga driftkostnader:		
326 Motordrivmedel och smörjoljor	2.500: —	4.535: 16
327 Skumsläckningsmateriel	200: —	200: —
328 Rökskyddsmateriel	600: —	332: 87
331 Kraftström	600: —	837: 85
352 Värme	13.000: —	17.589: 19
353 Lyse	1.500: —	2.553: 46
353 a. Hyra för reservbelysning	200: —	200: —
354 Tvätt och städning	2.500: —	4.136: 24
355 Tidningar, tidskrifter och facklitteratur för manskapsmässen	200: —	239: 82
391 Verkstadsarbeten för brandkårens behov	1.000: —	6.437: 72
392 Brandsynekostnader	100: —	30: —
393 Timpenning för borgarbrandkåren vid övnigar och eldsvådor	1 500: —	1.543: 66

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
411 Brandtelegraf och ringledningar	800: —	928: 54
421 Brandredskap	2.500: —	2.552: 22
422 Övriga inventarier	600: —	718: 97
491 Försäkringsavgifter	300: —	284: 41
Räntor och amorteringar:		
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel för brandtelegrafanläggning	1.300: 80	1.300: 80
542 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel för brandtelegrafanläggning	10.840: —	10.840: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	1 099: 58
	278.336: 49	302.534: 57
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	15.000: —	14.675: 77
	293.336: 49	317.210: 34
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
29 C—791 Anslag för vikarier för brandmän, som genomgått Statens brandskola	1.100: —	933: 15
Kapitalökningar.		
29 C—791 Inköp av en kompressor till brandkårens skrivmaskinsverkstad	1.500: —	1.356: 56
29 C—791 Utvidgning av brandkårens förvaringsskjul för cyklar och övriga förnödenheter	500: —	497: 25
Summa utgifter kronor	296.436: 49	319.997: 30

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Verkstadsarbeten:		
921 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer	4.000: —	5.702: 17
922 Snickareverkstaden	1 500: —	372: 51
923 Skräddareverkstaden	100: —	33: —
924 Diverse arbeten	300: —	797: 35
925 Brandväsendets egna arbeten	1.000: —	6.437: 72

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Övriga arbeten:		
926 Skötsel och körning av ambulansautomobilen......	8.000: —	8.000: —
928 Skötsel av automatiska brandalarmanläggningar och enskilda brandskåp	500: —	562: 50
Hyror:		
931 Personalens bostadsförmåner	6.581: —	7.179: 96
Övriga inkomster:		
932 Riksförsäkringsanstalten	—: —	955: 50
Summa inkomster kronor	21.981: —	30 040: 71

21. FASTIGHETSFÖRVALTNING.

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
a) **Diverse fastigheter:**		
113 Del i byggnadskontorets avlöning till fastighetsförvaltare, byggnadsförman och skrivbiträde	10.400: —	10.400: —
121 Pension enligt pensionsstat	2.946: —	2.946: —
122 Dyrtidstillägg	736: 50	648: 12
351 Renhållning	15.000: —	12.674: 17
352 Sotning	2.600: —	2.041: 35
353 Vatten, värme och belysning	15.000: —	14.227: 50
354 Arrenden och avgälder	3.000: —	6 686: 23
411 Underhåll av byggnader	60.000: —	58.570: 23
412 Ränta och amortering å av finansförvaltningen förskotterade medel för inköp av fastigheten Stora Fridnäs ..	32.700: —	32.700: —
413 Pensionärshemmet å Jakobsberg	49.120: 70	49.120: 70
413 Underskott å anslag för uppförande av pensionärshemmet å Jakobsberg	500: —	500: —
414 Inköp av byggnader från H. Nordenhaags Trävaruaffär A.-B.	45 000: —	45.000: —
415 Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats	500: —	605: 13
416 Underhåll av avstjälpningsplatser	15.000: —	14.006: 59
491 Försäkringspremier	6.500: —	6.397: 82
721 Utskylder	17 000: —	18.028: 95
791 Oförutsedda utgifter	500: —	2.434: 03
791 a. Luftskyddsmaterial för stadens fastigheter	—: —	4.038: 81
792 Tomtmätning och tomtindelning av egen mark	1.000: —	4.126: 35

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
b) **Rådhus:**		
411 Underhåll av byggnaden	2.000: —	1.900: 43
421 Underhåll av inventarier	500: —	118: 18
491 Försäkringspremier	205: —	198: 17
bb) **Byggnad i kv. Njord nr 1:**		
111 Lön till gårdskarl och eldare	2 350: —	2.382: —
241 Telefon	70: —	70: —
351 Renhållning	100: —	92: 25
352 Sotning	100: —	63: 72
353 Vatten	200: —	510: 37
354 Värme	7.500: —	6.050: 53
355 Elektrisk ström	100: —	1.354: 30
411 Underhåll av byggnaden	1.000: —	1.180: 33
491 Försäkringspremier	300: —	279: 02
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan	18.532: 34	18.532: 34
532 Andel i stadens låneamortering enligt plan	13.136: 31	13.136: 31
721 Utskylder	2.500: —	—: —
c) **Polisstation:**		
351 Renhållning	900: —	1.163: 29
352 Sotning	100: —	63: 47
353 Vatten	300: —	315: 10
411 Underhåll av byggnaden	1.000: —	3.255: 08
491 Försäkringspremier	200: —	184: 34
cc) **Brandstation:**		
351 Renhållning	—: —	224: 52
352 Sotning	200: —	194: 70
353 Vatten	600: —	753: 94
411 Underhåll av byggnader	1.000: —	2 908: 46
491 Försäkringspremier	300: —	299: 09
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan	13.314: 22	13.314: 22
541 Andel i stadens låneamortering enligt plan	9.089: 97	9.089: 97
d) **Stadshotell:**		
121 Pension enligt pensionsstat	2.109: —	2.109: —
122 Dyrtidstillägg	525: —	464: 04
351 Renhållning	2.000: —	4 025: 54
352 Sotning	500: —	441: 41
353 Vatten	3.000: —	4.755: 84
354 Värme (inklusive lön och bostad för eldare)	35.000: —	41.874: 39
411 Underhåll av byggnaden	10.000: —	13.264: 41
412 Anordnande av reservutgång m. m.	25.000: —	25.000: —
421 Underhåll av inventarier	1.000: —	267: 47
491 Försäkringspremier	1.600: —	440: 54
721 Utskylder	4.500: —	4.545: 50

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
e) Sundinska huset:		
351 Renhållning	650: —	356: 68
352 Sotning	75: —	105: 14
353 Vatten och elström	250: —	434: 10
355 Hyra till Sundinska fonden	8.000: —	8.000: —
411 Underhåll av byggnader	1 500: —	1.687: 37
491 Försäkringspremier	300: —	294: 89
721 Utskylder	300: —	303: 50
f) Tullhus:		
241 Telefon	70: —	75: —
351 Renhållning	50: —	36: 78
352 Sotning	50: —	42: 20
353 Vatten	100: —	104: 07
411 Underhåll av byggnader	500: —	1.716: 59
421 Underhåll av inventarier	100: —	88: 58
491 Försäkringspremier	100: —	90: 01
492 Provision å hyresavgifter för gods m. m.	—: —	22: 05
g) Paviljong i Stadsparken:		
351 Renhållning	300: —	478: —
352 Sotning	100: —	90: 86
354 Värme	2.000: —	1.704: 96
411 Underhåll av byggnaden	2.000: —	2.858: —
491 Försäkringspremier	400: —	355: 76
721 Utskylder	700: —	302: —
h) Hamnfastigheter:		
351 Renhållning	50: —	26: 50
352 Sotning	50: —	72: 70
353 Vatten	150: —	191: —
411 Underhåll av byggnader	2 500: —	4.315: 67
412 Underhåll av järnvägsspår	2.000: —	3.779: 14
431 Underhåll av magasinsgator	2.000: —	1.378: 99
491 Försäkringspremier	500: —	735: 30
721 Utskylder	2.250: —	2.223: 36
i) Omnibustrafikstation:		
411 Underhåll av byggnaden	500: —	618: 83
491 Försäkringspremier	50: —	56: 10
721 Utskylder	350: —	354: —
j) Omnibusgaraget:		
411 Underhåll	500: —	753: 29
491 Försäkringspremier	100: —	86: 78
721 Utskylder	1 000: —	1.010: 50

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
k) Carlsberg, Stensborg, Bärby, Emaus, Lundby, Gideonsberg och Johannisberg:		
353 Vatten och sotning	500: —	550: 38
354 Ved till gårdar och arrendatorer under år 1944	—: —	3.936: 50
411 Underhåll av byggnader	5.000: —	5.922: 93
412 Underhåll av väg till Johannisberg	500: —	2.880: 59
413 Underhåll av badplatsen vid Johannisberg	500: —	660: 08
414 Förbättring av väg till badplatsen	2.800: —	1.788: 78
415 Ytterligare arbeten å badplatsen vid Johannisberg	5.000: —	5.000: —
491 Försäkringspremier	300: —	316: 39
711 Bidrag till anläggande av flygfält vid Johannisberg	10.000: —	10.000: —
721 Utskylder	4.500: —	4.413: 90
l) Björnön:		
111 Avlöning till ordningsman enligt lönestat	3.390: —	3.390: —
112 Dyrtidstillägg	847: 50	745: 80
241 Telefon	140: —	140: —
411 Underhåll av byggnader	1.000: —	746: 10
412 Underhåll och förbättringar av vägar och badplatser	3.000: —	2.933: 93
413 Utvidgning av badplatser	5.000: —	5 000: —
491 Försäkringspremier	250: —	60: 16
711 Avverkningskostnad	1.500: —	839: 32
712 Skogsodling	500: —	656: —
721 Utskylder	200: —	160: 05
m) Hästholmarna:		
111 Arvode till ordningsmän	2.500: —	2.326: 25
121 Pensioner	—: —	439: 20
411 Underhåll av byggnader	5.000: —	12.485: 08
412 Underhåll av badplatser	4.000: —	1.094: 47
491 Försäkringspremier	550: —	517: 35
721 Utskylder	600: —	573: 80
n) Mariabergets arkiv:		
353 Elektrisk ström	500: —	855: 11
411 Underhåll	200: —	3: 04
	526 157: 54	563.158: 16
Kapitalökningar.		
811 Inköp av fastighet nr 3 i kvart. Kata	25 000: —	25.000: —
812 Tilläggsanslag för nybyggnaden i kvart. Njord	61.217: 41	61.217: 41
813 6:te årets amortering å del av köpeskilling för Björnön	12.000: —	12 000: —
814 Bibliotek	50.000: —	50.000: —
815 Ny förvaltningsbyggnad	150.000: —	150.000: —
	824.374: 95	861.375: 57

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
29 C—791 Kostnader vid markundersökningar inom området öster om djuphamnen	10.000: —	10.000: —
Underhållskostnader:		
29 C—791 Kostnader för slutligt ombyggnad av vissa lokaler för Västerås Högre Folkskolas tekniska linje i fastigheten Stora torget 4	4.850: —	4.850: —
29 C—791 Utrustning för tvätt-, omklädnings- och förvaringsrum å Kungsängen för renhållningsarbetarna	2.000: —	1.731: 50
29 C—791 Ändringsarbeten i exekutorkontorets lokaler	900: —	900: —
29 C—791 Restaurering och konservering av Stadshotellets fasader	12.896: 77	12.896: 77
29 C—791 Utförande av vissa omändringsarbeten i fastigheten Slottsgatan 4	5.800: —	4.426: 98
29 C—791 Kostnader för uppsättande av staket utefter västra sidan av gångvägen mellan Hamre och bron till Björnön	1.600: —	1.600: —
29 C—791 Underhåll av byggnader å Hästholmarna ..	2.000: —	2.000: —
Summa utgifter kronor	864.421: 72	899.780: 82

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
a) Diverse fastigheter:		
931 Hyror och arrenden	205.681: 15	216.788: 53
932 Pensionärshemsstyrelsens andel i fastighetsförvaltarens lön	950: —	—: —
b) Rådhuset:		
931 Lokalhyror	9.000: —	9.000: —
bb) Byggnad i kvart. Njord:		
931 Hyror	45.287: —	44 629: 21
c) Polisstation:		
931 Hyror	12.890: —	13.418: 98
cc) Brandstation:		
931 Lokalhyra	32.404: 19	32.404: 19
d) Stadshotell:		
931 Hyror	57.007: 60	56.767: 60
932 Avgifter för vatten och värme	30.000: —	36.231: 26

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
e) **Sundinska huset:**		
931 Hyror	13.248: —	13.372: —
f) **Tullhus:**		
931 Bostadshyror	720: —	750: —
g) **Paviljong i Stadsparken:**		
931 Hyror	15.000: —	15 000: —
h) **Hamnfastigheter:**		
931 Hyror och arrenden	54.004: 90	57.553: 41
i) **Omnibustrafikstation:**		
931 Hyror	3.280: —	3.280: —
j) **Omnibusgaraget:**		
931 Hyra	10.000: —	10.000: —
k) **Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby, Gideonsberg, Johannisberg, Nordanby, Kristiansborg och Malma:**		
931 Hyror occh arrenden	38.800: —	39.600: —
l) **Björnön:**		
932 Arrenden	5.105: —	5 205: —
933 Skogsprodukter	4.000: —	2.108: —
m) **Hästholmarna:**		
931 Hyror	4.000: —	5.610: 98
n) **Mariabergets arkiv:**		
931 Hyror occh arrenden	400: —	957: —
Summa inkomster kronor	541.777: 84	562.676: 16

21 B. Lantegendomar under eget bruk.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
101 Andel i renhållningsverkets kostnader	10.674: —	10 246: 95
102 Direkta kostnader	6.518: 75	7.551: 94
Administrationskostnader:		
241 Telefon	500: —	405: 45

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftkostnader:		
311 Arbetareavlöningar	101.000: —	102.920: 11
321 Utsäde	10.000: —	10.970: 24
322 Fodervaror till ladugården	10.000: —	13.674: 95
323 Gödningsämnen	8.000: —	10 792: 56
324 Förbrukningsmateriel och diverse	6.000: —	8.114: 19
331 Elektrisk ström	3.200: —	4.527: 18
332 Ved, avverkningskostnad	1.900: —	1.966: 25
333 Driftkostnader för traktorer	3.000: —	2.650: 29
351 Arrenden	19.715: —	19 655: —
391 Utfodring av hästar	21.000: —	18.619: 36
Underhållskostnader:		
411 Byggnader	10 000: —	9.356: 68
412 Hägnader	500: —	79: 87
413 Grundförbättringar	2.000: —	3.096: —
421 Hästar	2.000: —	2.029: 72
422 Seldon	1.200: —	1.167: 17
423 Fordon och redskap	5.500: —	6.086: 91
491 Försäkringspremier	2.200: —	2.223: 50
Räntor och amorteringar:		
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel	538: 43	572: 37
541 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel	9 000: —	9.000: —
Diverse utgifter:		
721 Utskylder	2.997: 59	3.400: 52
722 Arvode till ledamöter	100: —	110: —
723 Kartering och kartläggning	2.000: —	1.366: 50
Skillnad i in- och utgående lager	—: —	13.275: 72
	239.543: 77	263.859: 43
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier	5.000: —	6.002: 47
	244.543: 77	269.861: 90
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Diverse utgifter:		
29 C—791 Utredningskostnad för ny ekonomibyggnad	400: —	400: —
Summa utgifter kronor	244.943: 77	270.261: 90

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Försäljning:		
912 Jordbruksprodukter, Malma	57.000: —	52.233: 83

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
913 Jordbruksprodukter, Nordanby, Kristiansborg, Emaus, Gideonsberg och Johannisberg	100.000: —	128.607: 15
914 Mejeriprodukter	33.000: —	42.359: 07
915 Djur	20.000: —	28 066: 04
916 Trädgårdarna vid Malma och Johannisberg	2.800: —	2.835: —
Utförda arbeten:		
921 Körningar och diverse arbeten	20.000: —	18.047: 36
Hyror och arrenden:		
931 Hyror	17.000: —	19.948: 34
932 Arrenden	9.000: —	7.772: 60
Övriga inkomster:		
991 Diverse inkomster	—: —	2.185: 52
Summa inkomster kronor	258.800: —	302.054: 91

21 C. Skogar.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	1.050: —	1.000: —
121 Pensioner enligt pensionsstat	2.472: —	2.472: —
122 Dyrtidstillägg	618: —	543: 84
Underhållskostnader:		
411 Hägnader	200: —	—: —
412 Dikning	200: —	—: —
413 Diverse underhåll	400: —	384: 75
414 Skogsodling	2.000: —	1.531: 62
415 Avverkningskostnad	14.000: —	5 544: 57
416 Jaktvård	200: —	225: 02
417 Försäkringar	100: —	421: 77
Diverse utgifter:		
721 Utskylder	800: —	254: 63
Skillnad mellan in- och utgående lager	—: —	6.742: 23
Summa utgifter kronor	22.040: —	19.120: 43

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
911 Skogsprodukter	36.900: —	33.260: 18
931 Hyra för benupplag	50: —	50: —
932 Hyra för upplag av explosiv vara	50: —	50: —
Summa inkomster kronor	37.000: —	33.360: 18

22. MAGISTRAT OCH RÅDHUSRÄTT.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	72.082: —	75 484: 39
112 Dyrtidstillägg	13.336: 50	10.886: 40
113 Anslag för beredande av semester åt borgmästare och rådmän	2.800: —	1.248: 18
114 Anslag för beredande av semester åt kontorsbiträden	700: —	715: 08
115 Tillfälliga biträden	1.000: —	578: 49
121 Pensioner enligt pensionsstat	5.210: —	6.322: 41
122 Dyrtidstillägg	2.525: —	2 480: 63
191 Olycksfallsförsäkring	60: —	60: 35
192 Sjukvård (för stadsvaktmästaren och kontorsbiträden)	150: —	106: 57
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	2.500: —	2.829: 78
221 Annonsering och trycksaker	1.500: —	1.965: 88
241 Telefon	1.000: —	1.150: 36
251 Lokalhyror	4.000: —	4.000: —
252 Värme	3 500: —	2.837: 79
253 Lyse	600: —	478: 76
254 Renhållning	2.100: —	2.283: 34
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	500: —	405: 44
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	300: —	295: 85
792 Uppläggande av fastighetsböcker	3.500: —	3.500: —
793 Omkostnader för valförrättning	4.600: —	3.903: 36
794 Anskaffning av valinventarier	1.600: —	1.390: 53
	123.563: 50	122.923: 59

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	2.700: —	971: 17
	126.263: 50	123.894: 76
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	355: —	438: 51
Summa utgifter kronor	126.618: 50	124.333: 27

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
951 Löseninkomster från:	31.000: —	
Borgmästaren		25.493: 52
Civilrådmannen		10.827: 51
Brottmålsrådmannen		1 247: —
Magistratsrådmannen		3.696: —
Handelsregistret		1.600: —
Auktionsprovision		225: —
Summa inkomster kronor	31.000: —	43.089: 03

23. KRONOUPPBÖRDS- OCH EXEKUTIONSVÄSEN.

23 A. Kronouppbördsväsendet.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	22.542: —	22.389: —
112 Dyrtidstillägg	5.545: 50	4.925: 64
113 Löner och arvoden	11.200: —	10 914: —
114 Dyrtidstillägg för stadigt anställda extra biträden	1.500: —	1.612: 60
121 Pensioner enligt pensionsstat	1.755: —	1.755: —
122 Dyrtidstillägg	438: 75	386: 16
191 Riksförsäkringsanstalten	—: —	50: 41
192 Sjukvård för biträden	90: —	35: 67
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	800: —	1.466: 19
221 Annonsering och trycksaker	1.500: —	2.116: 01
241 Telefon	500: —	347: 40

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
251 Lokalhyra	3.160: —	3.090: —
252 Värme	800: —	433: 41
253 Lyse	200: —	114: 09
254 Städning och renhållning	1,000: —	977: 84
291 Distribution av debetsedlar	1 050: —	1.072: 68
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	150: —	200: 21
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	12: 24
	52.531: 25	51.898: 55
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	1.324: —	1.486: 21
	53.655: 25	53.384: 76
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	135: —	164: 44
Summa utgifter kronor	53.790: 25	53.549: 20

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Avgifter:		
951 Debetsedelslösen, ersättning för värnskattedebitering och provision å landstingsmedel	21.000: —	25.073: 49
Summa inkomster kronor	21 000: —	25.073: 49

23 B. Exekutionsväsendet.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	27.936: —	25.642: 14
112 Dyrtidstillägg	6.984: —	5.641: 49
113 Löner och arvoden	11.100: —	11.169: 59
114 Dyrtidstillägg åt stadigt anställda extra biträden	2.310: —	1.280: 19
121 Pensioner enligt pensionsstat	5 538: —	5.538: —
122 Dyrtidstillägg	1.384: 50	1.218: 48
191 Olycksfallsförsäkring	75: —	50: 41
192 Sjukvård för exekutorer och ordinarie skrivbiträden	100: —	37: 80

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1.500: —	3.282: 54
221 Annonsering och trycksaker	900: —	2.348: 73
231 Kostnader för resor i tjänsten	780: —	852: 40
241 Telefon	850: —	839: 02
251 Lokalhyra	3.198: —	3.198: —
252 Värme	750: —	577: 46
253 Lyse	100: —	125: 31
254 Städning och renhållning	1.000: —	1.155: 50
292 Kollektivförsäkring av uppbördsmedel	200: —	16: 65
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	200: —	2: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	5: 84
	65.005: 50	62.981: 55
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	3 564: —	2.917: 42
	68.569: 50	65.898: 97
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
29 C—791 Anställande av två extra exekutorer	2.800: —	1.955: 81
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	180: —	219: 25
Kapitalökningar.		
29 C—791 Kontorsutrustning för exekutionsverket	2.500: —	2.500: —
Summa utgifter kronor	74.049: 50	70 574: 03

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
951 Sportelandelar, exekutorer	—	266: 22
952 Stadsfogdens sportler	8.507: —	8.507: 04
Summa inkomster kronor	8.507: —	8.773: 26

24. POLISVÄSEN OCH FÅNGVÅRD.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	285.381: —	270.271: 16
112 Dyrtidstillägg	70.871: 25	61.387: 58
113 Övriga löner och arvoden	30.725: —	22 821: 18
121 Pensioner enligt pensionsstat	49.278: —	53.326: 25
122 Dyrtidstillägg	11.782: —	11.259: 93
191 Olycksfallsförsäkring	1.100: —	1.284: 32
192 Sjukvård och gymnastik	2.000: —	1.834: 79
193 Beklädnad och slitningsersättning	21.120: —	20.848: 88
193 a Beklädnad och slitningsersättning för vikarier	2.000: —	1.445: 56
194 Stipendium	200: —	200: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	2.000: —	4.715: 17
221 Annonsering och trycksaker	1.200: —	1.091: 65
231 Bilar, radio och transporter	13.400: —	15 378: 22
241 Telefon	4.300: —	6.363: 81
251 Lokalhyror	12.950: —	12.750: —
252 Värme	6.500: —	7.231: 87
253 Lyse	1.600: —	3 915: 47
254 Städning	3.000: —	4.633: 58
291 Föreningsavgifter	210: —	210: —
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	2.000: —	1.923: 83
422 Utrustningspersedlar och övningsmateriel	1.850: —	1.893: 28
423 Anskaffning av vapen och andra persedlar för nyanställd personal	3.500: —	2.757: 74
491 Försäkringspremier	475: —	336: 13
Kostnader för vård och förplägnad:		
691 Fångar å straffängelset	500: —	621: 52
692 Anhållna	1.200: —	1 772: 14
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	1.000: —	937: 02
	530.142: 25	511.211: 08
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	46.900: —	46.900: —
	577.042: 25	558.111: 08

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
29 C—791 Arvode till vaktmästaren vid polisen	860: —	860: —
29 C—791 Anslag för täckande av kostnadsökning vid löneregleringför polispersonalen	11.000: —	—: —
Summa utgifter kronor	588.902: 25	558.971: 08

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Statsbidrag för stats- och reservpolisen:		
941 Avlöning av statspolisen	41.200: —	40.196: 83
942 Avlöning till reservpolis	2.150: —	2.342: 40
943 Pensioneringskostnader	5 488: 26	5.145: 72
944 Beklädnad och diverse	2.640: —	2.310: —
945 Olycksfallsförsäkring och sjukvård	200: —	318: 93
946 Lokalkostnader, telefon och diverse	3.700: —	3.753: 47
Avgifter:		
951 Polismästarens och stadsfiskalens sportler	2.000: —	3.326: 50
Övriga inkomster:		
952 Olycksfallsförsäkring	—: —	38: 50
953 Ersättning för hållande av reservpolis	—: —	19: —
954 Återbetalning av lön	—: —	1.040: 16
Summa inkomster kronor	57.378: 26	58.491: 51

27. FOLKPENSIONERING.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	4 700: —	4.842: 47
112 Dyrtidstillägg	800: —	545: 05
Administrationskostnader:		
221 Annonser och kungörelser	140: —	16: —
222 Trycksaker och diverse	400: —	526: 93
241 Telefon	125: —	196: 44
251 Lokalhyra	950: —	938: 52
291 Läkarundersökningar	300: —	150: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Övriga bidrag:		
611 Tilläggspensioner och barnbidrag	228.000: —	220.425: 21
	235.415: —	227.640: 62
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	45: —	.. 54: 81
Kapitalökningar.		
29 C—791 Inköp av ett vertikalfackskåp	298: 90	298: 90
Summa utgifter kronor	235.758: 90	227.994: 33

28. ÖVRIG FÖRVALTNING.

28 A. Stadsfullmäktige, Drätselkammare och Stadsrevision.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	15.450: —	15.450: —
Administrationskostnader:		
231 Resor och mindre utredningar	4.000: —	7.299: 90
231 a Kostnader för av Statens Byggnadslånebyrå anbefalld bostadsutredning	—: —	1.863: 61
232 Representation	3.000: —	10.151: 25
241 Telefon	140: —	141: 60
242 Reklam	5.000: —	5.506: 60
	27.590: —	40.412: 96
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	45: —	54: 81
29 C—791 Kostnader för vikarie för kanslinotarien	3.000: —	2.774: 51
29 C—791 Representationskostnader	600: —	600: —
29 C—793 Representationskostnader	1.225: 50	1.225: 50
Kapitalökningar.		
29 C—791 Anslag till möbler för D. K:s sessionsrum	3.500: —	3.500: —
29 C—791 Anskaffande av inventarier och kontorsutensilier till stadsrevisionen	1 350: —	1.347: 58
Summa utgifter kronor	37.310: 50	49.915: 36

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
991 Andelar i revisionsarvoden	7.550: —	7.550: —
Summa inkomster kronor	7.550: —	7.550: —

28 B. Stadskansli.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	59.022: —	58.866: 06
112 Dyrtidstillägg	12.521: —	10 811: 25
113 Övriga löner och arvoden	5.000: —	5.941: 31
114 Dyrtidstillägg	1.250: —	967: 57
121 Pensioner enligt pensionsstat	13.678: 50	13.678: 56
122 Dyrtidstillägg	2.513: —	2.211: 36
191 Olycksfallsförsäkring	75: —	75: —
192 Sjukvård (för vaktmästare och skrivbiträden)	120: —	110: 41
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	2.000: —	2.599: 78
212 Böcker och tidskrifter	500: —	439: 42
221 Annonsering och trycksaker	15.000: —	18.986: 31
231 Bilresor	500: —	363: 20
241 Telefon	2.000: —	2.396: 76
242 Post	1.000: —	990: 30
251 Lokalhyra	3.000: —	3.000: —
252 Värme	2.500: —	2.910: 43
253 Lyse	600: —	480: 43
254 Städning	3.000: —	3.045: 97
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	500: —	477: 33
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	313: 60
	125.279: 50	128.665: 05
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier	1.500: —	1 753: 12
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	490: —	602: 95

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kapitalökningar.		
29 C—791 Anskaffande av inventarier och kontorsutensilier till stadskansliet	1.150: —	1.039: 08
Summa utgifter kronor	128.419: 50	132.060: 20

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
991 Riksförsäkringsanstalten	—: —	35: —
Summa inkomster kronor	—: —	35: —

28 C. Stadskamrerarekontor.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	35.529: —	35.425: 84
112 Dyrtidstillägg	8.690: —	7 625: 02
113 Övriga löner och arvoden	10.000: —	13.318: 78
114 Dyrtidstillägg	2.000: —	1.351: 13
191 Olycksfallsförsäkring	70: —	70: —
192 Sjukvård (för skrivbiträden)	100: —	97: 03
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	2.000: —	2.980: 29
221 Annonsering och trycksaker	2.000: —	4 241: 22
241 Telefon	500: —	528: 55
242 Post	1.000: —	1.346: 41
251 Lokalhyra	6.400: —	6.200: —
252 Värme	3.000: —	3.421: 03
253 Lyse	400: —	600: 15
254 Städning	3.000: —	3 182: 19
291 Inbrotts- och garantiförsäkring	203: 75	103: 70
292 Distribuering av debetsedlar	1.000: —	942: 28
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	1.000: —	824: 57
491 Försäkringspremier	220: —	64: 52
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	121: 19
	77.212: 75	82.443: 90

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kapitalökningar.		
821 Inventarier	1.000: —	921: 64
	78.212: 75	83.365: 54
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	450: —	548: 14
Kapitalökningar.		
29 C—791 Anskaffande av inventarier och kontorsutensilier till stadskamrerarekontoret	2.100: —	2 290: 84
Summa utgifter kronor	80.762: 75	86.204: 52

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
991 Byggnadskontorets och byggnadsnämndens andel i lokalkostnader	7.000: —	7.000: —
Summa inkomster kronor	7.000: —	7.000: —

28 D. Byggnadskontor.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	70.068: —	64.602: 40
112 Dyrtidstillägg	16 611: —	13.351: 43
113 Övriga löner och arvoden	19.710: —	26.949: 12
114 Dyrtidstillägg	4.930: —	5.151: 71
121 Pensioner	34.911: —	30.400: 89
122 Dyrtidstillägg	8.640: —	5.930: 95
191 Olycksfallsförsäkring	150: —	150: —
192 Sjukvård	150: —	151: 82
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	1 000: —	3.379: 42
213 Facklitteratur	300: —	249: 65
221 Annonser	300: —	166: 20
231 Bilskjutsar	4.000: —	7.602: 97
241 Telefon	1.500: —	2.465: 71
242 Postavgifter	—: —	137: 45

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
251 Andel i lokalkostnader	3.500: —	3.500: —
262 Hantlangning för utredningar	1.500: —	5.826: 70
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	200: —	395: 13
422 Hästar	7.000: —	5.953: 76
423 Körredskap	1 000: —	2.452: 11
491 Försäkringspremier	250: —	176: 75
Diverse utgifter:		
491 Resor och oförutsedda utgifter	500: —	782: 81
	176.220: —	179.776: 98
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier	1.000: —	964: 90
	177.220: —	180.741: 88
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
29 C—791 Ersättning för övertidsarbete	1.112: 18	1.112: 18
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	315: —	383: 69
Summa utgifter kronor	178 647: 18	182.237: 75

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
991 Andel i administrationskostnader från gatu- och väghållning	47.000: —	47.000: —
992 Fastighetsförvaltningens andel i löner	10.400: —	10.400: —
Summa inkomster kronor	57.400: —	57.400: —

28 E. Byggnadsnämnd.

28 Ea. Stadsarkitektkontoret.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	20.115: —	20.694: —
112 Dyrtidstillägg	4.453: —	4 045: 80
113 Övriga arvoden	14.100: —	13.780: 18
114 Dyrtidstillägg	3.275: —	2.196: 28

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
121 Pensioner enligt pensionsstat	3.000: —	2.500: —
122 Dyrtidstillägg	750: —	550: —
191 Olycksfallsförsäkring	25: —	25: —
192 Sjukvård	25: —	18: 25
Administrationskostnader:		
211 Rit- och skrivmateriel, tryckning av kartor, fotomateriel m. m.	2.500: —	3 333: 34
212 Stadsplanemodeller	500: —	415: 90
213 Facklitteratur	300: —	269: 75
221 Annonser	500: —	1.439: 25
231 Bilskjutsar	200: —	285: 90
241 Telefon	400: —	512: 26
242 Postavgifter	400: —	181: 70
251 Andel i lokalkostnader	3.500: —	3.500: —
291 Resolutioner, kallelsekostnader m. m.	200: —	274: —
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	100: —	84: 79
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter, resor m. m.	400: —	1 008: 19
792 Generalplanen	14.000: —	14.000: —
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	400: —	835: 59
	69.143: —	69.950: 18
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Inköp av metangasaggregat samt ersättning till stadsarkitekten och byggnadsinspektören för användande av egna bilar i tjänsten	900: —	900: —
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	90: —	109: 63
Personalkostnader:		
29 C—791 Anslag för täckande av merutgifterna i samband med löneregleringen å stadsarkitektkontoret	400: —	—: —
Summa utgifter kronor	70.533: —	70.959: 81

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
951 Avgifter för byggnadslov och protokollslösen	12.400: —	16 383: 75
592 Kopiering m. m.	600: —	1.206: 01
Summa inkomster kronor	13.000: —	17.589: 76

28 Eb. Stadsingeniörskontoret.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	29.826: —	29.399: 85
112 Dyrtidstillägg	7.457: —	6.468: 07
113 Övriga löner och arvoden	13 800: —	14.416: 80
114 Dyrtidstillägg	3.300: —	2.902: 34
121 Pension enligt pensionsstat	4.704: —	4.704: —
122 Dyrtidstillägg	1.176: —	792: —
191 Olycksfallsförsäkring	100: —	90: 96
192 Sjukvård	50: —	17: 58
Administrationskostnader:		
211 Rit- och skrivmateriel	1.000: —	2.151: 19
213 Facklitteratur	100: —	44: 75
221 Annonser	100: —	1.050: 70
231 Bilskjutsar	400: —	283: 74
241 Telefon	350: —	406: 46
242 Postavgifter	200: —	141: 20
251 Lokalkostnader	2.000: —	2 007: 67
262 Hantlangning och materiel	15.000: —	12.540: 83
263 Nya pologonpunkter	300: —	71: 60
291 Resolutioner, kallelsekostnader m. m.	500: —	1.004: 40
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	400: —	624: 32
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	300: —	635: 68
792 Generalplanen	22.200: —	22.200: —
	103.263: —	101 954: 14
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av inventarier	200: —	566: 89
	103.463: —	102.521: 03
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	135: —	164: 44
Personalkostnader:		
29 C—791 Anslag för täckande av merutgifterna i samband med lönereglering å stadsingenjörskontoret	2.850: —	—: —
Summa utgifter kronor	106.448: —	102.685: 47

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
951 Mätningsförrättningar	18.000: —	29.999: 45
952 Lösenmedel	—: —	7: 75
953 Riksförsäkringsanstalten	—: —	28: —
Summa inkomster kronor	18.000: —	30.035: 20

29. DIVERSE UTGIFTER OCH INKOMSTER.

29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
691 Fasta anslag:		
Barnkrubban	6.000: —	6.000: —
Barnhemmet för flickor	1.500: —	1.500: —
Natthärbärget	1.000: —	1 000: —
Länsarbetsnämnden	6.000: —	4.500: —
Barnhemmet "Sparvboet"	2.500: —	2.500: —
Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —	1.200: —
Västerås Gymnastikförening	2.000: —	2.000: —
Västmanlands Fornminnesförening	6 000: —	6.000: —
Västerås stads förening mot tuberkulos	3.000: —	3.000: —
Föreningen Västerås Skollovskolonier	26.500: —	26.500: —
Föreningen Västerås Skollovskolonier, del av anslag för uppförande av byggnader vid sjön Usken, 4:de årets amortering	22.750: —	22.750: —
Stadens andel i hyra och uppvärmning av tandkliniken	10.600: —	10.988: 90
692 Frilufts- och folkkonserter	3.500: —	3.500: —
693 Erkända sjukkassor i Västerås	14.625: —	14.625: —
694 Värdet av tomterna n:ris 1528 EP, 1922 B, 266 E, överlåtna till H. S. B:s stiftelse Solgårdar	35.000: —	35.000: —
695 Föreningen Västerås Idrottshall	5.000: —	5.000: —
696 Västmanlands läns Husmoderssemesternämnd	500: —	380: —
697 Kostnader för Rädda barnens finlandshem Stora Fridnäs	—: —	9.135: 55
	147.675: —	155.579: 45

Löpande utgifter.

Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Diverse anslag:

29 C—791 Bidrag till Lahti stad för vissa välgörande ändamål	1.071: —	1 088: 40

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
29 C—791 Föreningen Västmanlands Samhjälp, tillhandahållande av läsrum för sjömän	1.000: —	1.000: —
29 C—791 Västerås Röda Korskår	500: —	500: —
29 C—791 Kostnader för Turistbyrån	2.500: —	2.755: —
29 C—791 Anslag för uppförande av övningsbyggnad till hemvärnet i Malmabergsskogen samt framdragande av elektriska ledningar	1.950: —	1.950: —
29 C—791 Kostnader för hemvärnsmännens skjututbildning	3.000: —	3000: —
29 C—791 Arbetslöshetskommittén, arvode till exp.-föreståndare samt övriga administrationskostnader	1 500: —	1.072: 50
29 C—791 Anslag till Kvinnoföreningarnas beredskapskommitté	300: —	300: —
29 C—791 Bestridande av utgifter i samband med Svenska Flaggans dag	500: —	194: 90
29 C—791 Anslag till Västerås Ungdomsråd	1.000: —	1.000: —
29 C—791 Vestmanlands Fornminnesförening, garanti för firandet av 100-årsminnet av "Du gamla du fria"	400: —	400: —
29 C—791 Anslag för bestridande av vissa löpande utgifter för föreningen Västerås Nya idrottsplats	10.000: —	10.000: —
29 C—793 Anslag till Västerås slumstation för driften av Sommarhemmet vid Forsbo	500: —	500: —
29 C—793 Utarbetande av text till turistbroschyr ang. Västerås	50: —	50: —
29 C—793 Gåvor till Finland	463: 90	463: 90
29 C—793 Västerås Hemvärn, anslag till bestridande av kostnaderna för div. kontorsmateriel och trycksaker	300: —	300: —
Summa utgifter kronor	172.709: 90	180.154: 15

29 Aa. Barnstugor.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat	3.390: —	3.390: —
112 Övriga löner och arvoden	16 150: —	16.105: 50
113 Dyrtidstillägg	4.889: —	4.295: 03
121 Pensioner enligt pensionsstat	875: —	874: 56
122 Dyrtidstillägg	—: —	32: 06
Administrationskostnader:		
221 Annonser och trycksaker	180: —	226: 90
241 Telefon	200: —	518: 80
242 Post	60: —	15: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av inventarier	200: —	310: 81
491 Försäkringspremier	20: —	10: 52
Sjukvård:		
631 Sjukvårdsartiklar	90: —	138: 53
Lokalkostnader:		
651 Lokalhyra	1.100: —	1.100: —
652 Uppvärmning, vatten och belysning	500: —	654: 41
653 Städning och tvätt	2.575: —	2.582: 24
Undervisningsmateriel:		
661 Lek- och arbetsmateriel	2.500: —	2.409: 53
Diverse utgifter:		
691 Bespisning	8.000: —	6.858: 61
792 Dagkoloniverksamhet å Östra holmen	1 400: —	1.287: 07
793 Oförutsedda utgifter	650: —	1.054: 73
	42.779: —	41.864: 30
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier	300: —	342: 94
	43.079: —	42.207: 24
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Personalkostnader:		
29 C—791 Driftkostnader för barnträdgårdsavdelningen i gamla Jakobsbergsskolan	700: —	702: 61
Kapitalökningar.		
29 C—791 Inköp av piano och korkmatta till barnträdgårdarna	1.400: —	1.403: 58
29 C—791 Driftkostnader för barnstuga å Vegaområdet	1.700: —	1 501: 92
Summa utgifter kronor	46.879: —	45.815: 35

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
941 Återbetalda löner	600: —	—: —
942 Bidrag från fonder	500: —	392: 67
951 Avgifter	9.000: —	9.187: 50
952 Kungl. Socialstyrelsen, statsbidrag	—: —	3.463: 75
Summa inkomster kronor	10.100: —	13 043: 92

29 Ab. Pensionärshem.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
a) **Tenngatan:**		
111 Arvode till gårdskarl och eldare	700: —	660: —
112 Arvode till vice värd	250: —	250: —
241 Telefon	70: —	70: —
351 Renhållning	100: —	104: 50
352 Sotning	80: —	59: —
353 Lyse och vatten	350: —	645: 26
354 Värme	4.000: —	5.349: 36
355 Hyra till drätselkammaren	3.525: —	3.525: —
411 Underhåll av byggnader	1.000: —	809: 99
491 Försäkring	321: —	366: 75
791 Oförutsedda utgifter	250: —	249: 42
b) **Föreningsgatan:**		
111 Arvode till gårdskarl och eldare	450: —	420: —
112 Arvode till vice värd	125: —	125: —
241 Telefon	70: —	70: —
351 Renhållning	50: —	49: 75
352 Sotning	40: —	21: 44
353 Lyse och vatten	125: —	176: 81
354 Värme	1.300: —	1.599: 04
355 Hyra till drätselkammaren	1.450: —	1.450: —
411 Underhåll av byggnader	700: —	460: 24
491 Försäkring	82: —	94: 20
791 Oförutsedda utgifter	100: —	95: 79
c) **Malmabergsgatan:**		
111 Arvode till gårdskarl och eldare	400: —	420: —
112 Arvode till vice värd	125: —	125: —
241 Telefon	70: —	70: —
351 Renhållning	50: —	53: —
352 Sotning	40: —	35: 40
353 Lyse och vatten	250: —	377: 54
354 Värme	2 000: —	2.228: 43
355 Hyra till drätselkammaren	1.840: —	1.840: —
411 Underhåll av byggnader	600: —	742: 70
491 Försäkring	100: —	116: 22
791 Oförutsedda utgifter	100: —	48: 46
d) **Jakobsberg:**		
111 Arvode till gårdskarl och eldare	1.200: —	1.212: 96
112 Arvode till vice värd	200: —	200: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
241 Telefon	70: —	70: —
351 Renhållning	100: —	61: 50
352 Sotning	75: —	40: 20
353 Lyse och vatten	350: —	943: 24
354 Värme	3.500: —	3.720: 54
355 Hyra till drätselkammaren	3.175: —	3.175: —
411 Underhåll av byggnader	500: —	622: 02
491 Försäkringspremier	150: —	110: 94
791 Oförutsedda utgifter	250: —	350: 64
e) **Kullen:**		
111 Arvode till gårdskarl och eldare	1.500: —	1.569: —
112 Arvode till vice värd	250: —	250: —
241 Telefon	70: —	58: 53
351 Renhållning	100: —	105: 50
352 Sotning	100: —	26: 80
353 Lyse och vatten	350: —	704: 41
354 Värme	5 000: —	6.731: 47
355 Hyra till drätselkammaren	5.700: —	5.700: —
411 Underhåll av byggnader	500: —	243: 78
491 Försäkringspremier	250: —	150: 70
791 Oförutsedda utgifter	150: —	126: 50
821 Inköp av diverse inventarier	500: —	1.370: 91
Summa utgifter kronor	44.753: —	50.252: 94

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
a) **Tenngatan:**		
931 Hyror	6.950: —	7.830: —
b) **Föreningsgatan:**		
931 Hyror	3.150: —	3.330: —
c) **Malmabergsgatan:**		
931 Hyror	3.150: —	3 240: —
d) **Jakobsberg:**		
931 Hyror	6.150: —	6.060: —
e) **Kullen:**		
931 Hyror	8.850: —	7.982: 50
Övriga inkomster:		
932 Diverse inkomster	—: —	26: 10
Summa inkomster kronor	28.250: —	28.468: 60

29 B. Skattetaxering.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner och arvoden	1.800: —	2.285: —
191 Försäkringsavgifter	—: —	1: 82
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	250: —	767: 93
221 Annonser	150: —	133: —
231 Traktamentsersättning	2.000: —	2 059: 40
251 Lokalkostnader	100: —	74: 95
	4.300: —	5.322: 10
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—793 Resekostnad	17: —	17: —
Summa utgifter kronor	4.317: —	5.339: 10

29 C. Medel till oförutsedda utgifter.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.			
791 Förslagsanslag till oförutsedda utgifter:			
1944 års anslag enligt stat	149.407: 96		
Å respektive utgiftstitlar specificerade anslag	148.282: 95	1.125: 01	—: —
792 Till fond för bostadssubvention		200.000: —	200 000: —
793 Till drätselkammarens förfogande:			
1944 års anslag enligt stat	5.000: —		
Å respektive utgiftstitlar specificerade anslag	5.000: —	—: —	—: —
Summa utgifter kronor		201.125: 01	200.000: —

29 D. Ofördelade utgifter och inkomster.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Kostnad för utsättning av bord på salutorg	500: —	—: —
112 Arvode till vägare vid Köttbesiktningsbyrån	540: —	540: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
112 a Trycksaker	—: —	9: 80
121 Pension enl. pensionsstat	1.497: —	1.497: —
122 Dyrtidstillägg	374: 25	329: 40
191 Olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare	9.000: —	4.219: 04
192 Sjukvård och sjukavlöning till drätselkammarens arbetare	7.000: —	16.036: 62
Administrationskostnader:		
291 Föreningsavgifter:		
Svenska stadsförbundet	3.663: —	3 663: —
Svenska städernas förhandlingsorganisation	1.048: —	1.073: 30
292 Övriga administrationskostnader	975: —	960: —
Diverse utgifter:		
731 Försvarsberedskapsbidrag till kommunalarbetare	5.000: —	12.171: 41
732 Inköp av konstverk	1.500: —	1.500: —
733 Porträttmålning och fotografering av stadsbilder	3.000: —	3.559: 20
734 För utarbetande av Västerås stads kommunala historia	5.000: —	5 000: —
735 Anslag till avskrivning av fordringar	1.000: —	593: 61
736 Tomtindelning av främmande mark	2.000: —	1.659: 30
737 För uppläggning av gatumarksregister och äganderättskarta	6.000: —	6.000: —
738 Avsättning för hamnrörelsen	100.000: —	100.000: —
739 Inköp av entrébiljetter	—: —	150: 60
741 Kostnader för budgetomställning	—: —	1.390: 50
	148.097: 25	160 352: 78

Löpande utgifter.

Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Administrationskostnader:

29 C—791 Kostnader för utgivande av fastighets- och gatuförteckning	2.000: —	1.982: —
Diverse utgifter:		
29 C—791 Kostnader för skärmbildsundersökning av stadens befattningshavare och arbetare	2.000: —	2.000: —
29 C—793 Ordnande av arkivet i Rådhusets källare	492: 16	605: 02
29 C—793 Länsstyrelsen i Västmanlands län, bidrag till uppehållande av ångbåtstrafiken mellan Aggarön med flera öar i Mälaren samt Västerås stad	115: —	115: —
Summa utgifter kronor	152.704: 41	165.054: 80

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Bidrag:		
941 Källarfrihetsmedel	349: 89	349: 89
Avgifter:		
952 Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	540: —	452: —
Övriga inkomster:		
991 Bötesmedel	1.000: —	1.251: 59
992 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	4 000: —	4.000: —
999 Diverse inkomster	100: —	590: 20
1000 Riksförsäkringsanstalten	—: —	4.218: 55
Summa inkomster kronor	5.989: 89	10.862: 23

29 E. Allmänt luftskydd.

Löpande utgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
a) Luftskyddsbyrån och utrymningsbyrån:		
111 Löner och arvoden	25.915: —	21.728: 55
191 Försäkringsavgifter	—: —	20: —
221 Trycksaker och skrivmateriel	700: —	1.781: 71
222 Tidskrifter och litteratur	100: —	90: 75
231 Transportkostnader	300: —	429: 05
232 Underhåll av luftskyddsmateriel	300: —	302: —
241 Telefoner	600: —	458: 40
251 Hyra för förrådslokaler	3.700: —	3.659: —
252 Städning och belysning i expeditionslokalerna	350: —	964: 38
491 Försäkringspremier	200: —	121: 96
b) Utbildning:		
111 Utbildning av beredskapsavdelningar, anordnande av instruktionskurser m. m.	2.000: —	2.361: 17
231 Utbildning av en tjänstegrenschef för det allmänna luftskyddet	500: —	398: 80
c) Luftskyddscentralen:		
111 Ersättning till eldare	540: —	225: —
241 Telefon till luftskyddscentralen, förläggningsplatserna för aktiv personal samt rapportställena	1 300: —	1.683: 15
252 Värme	3.000: —	729: 22
253 Elektrisk ström för kraft, belysning och värme	900: —	2.019: 63

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
791 Oförutsedda utgifter	200: —	149: 12
792 Omändring av luftskyddscentralen	22.000: —	22.000: —
e) Blockgrupperna:		
331 Bränsle och olja till motorsprutor	500: —	501: 69
421 Underhåll av motorsprutor, slang och annan redskap	300: —	221: 42
f) Branddammar:		
791 1 st. branddamm	11.000: —	11.000: —
h) Skyddsrummen:		
253 Elektrisk ström	200: —	252: 54
791 Oförutsedda utgifter	200: —	403: 04
792 Splitterskydd vid 14 rapportställen	13.000: —	13.000: —
i) Utrymning och socialtjänst:		
791 Diverse kostnader	1.500: —	1.449: 20
k) Ordningshållningen:		
791 Avstängningsmateriel	250: —	280: 86
l) Sjukvårdstjänsten:		
791 Anordnande av större förbandsplats	15.000: —	15 000: —
	104.555: —	101.230: 64
Kapitalökningar.		
e) Blockgrupperna:		
821 4 st. motorsprutor "Albin"	12.800: —	12.969: 60
d) Brandstjänsten:		
821 Kompletterings- och reservmateriel	1.600: —	1.427: 18
	118.955: —	115.627: 42
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
b) Utbildning:		
29 C—791 Västerås Luftskyddsförening	1.000: —	1.000: —
Summa utgifter kronor	119.955: —	116.627: 42

Löpande inkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
941 Bidrag från Badelunda kommun för planläggning av luftskyddet i Skiljebo	470: —	470: —

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
942 Beräknat statsbidrag till luftskyddscentralens omändring	33.662: —	33.662: —
Summa inkomster kronor	34.132: —	34.132: —

29 F. Kristidsnämnd.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
112 Löner och arvoden	29.760: —	26.688: 10
113 Dyrtidstillägg	6.170: —	5.712: 97
114 Kortutdelningar och tillfälliga arvoden	10.000: —	9.624: 44
191 Försäkringsavgifter	—: —	21: 43
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	2.000: —	1.440: 61
221 Annonsering	800: —	736: 20
241 Telefon	700: —	515: 03
251 Lokalhyra för expeditionen	3.000: —	3.045: 51
252 Lokalhyra för kortutdelningar	1.500: —	2.945: —
253 Städning	1 000: —	807: 22
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	500: —	17: 50
792 Lagringsersättning för ved	3.500: —	4.500: —
	58.930: —	56.054: 01
Kapitalökningar.		
821 Inköp av inventarier	1.500: —	532: 51
	60.430: —	56.586: 52
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Administrationskostnader:		
29 C—791 Kostnader för gemensam telefonväxel	180: —	219: 25
Summa utgifter kronor	60.610: —	56.805: 77

29 G. Familjebidragsnämnd.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
112 Löner och arvoden	38 675: —	35.217: 08
191 Försäkringsavgifter	—: —	21: 43

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader:		
211 Porton och telefon	3.000: —	2.289: 40
212 Hyra, lyse och städning	4.000: —	3.710: 55
213 Kontorsmateriel och tryckningskostnader	3.000: —	1.742: 68
Övriga utgifter:		
711 Familjebidrag, kommunandel	81.000: —	74.033: 44
791 Oförutsedda utgifter	3.000: —	694: 47
	132.675: —	117 709: 05
Kapitalökningar:		
821 Anskaffning av inventarier	2.000: —	1.800: 42
Summa utgifter kronor	134.675: —	119.509: 47

29 H. Hyresnämnd.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
113 Övriga löner och arvoden	6.900: —	6.599: 15
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader	300: —	132: 62
231 Bilskjutsar	350: —	358: 40
242 Postavgifter	400: —	634: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda kostnader	200: —	1: 23
	8.150: —	7.725: 40
Löpande utgifter.		
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter.		
Övriga utgifter:		
29 C—791 Anslag till Hyresnämnden för bestridande av utgifter ang. uthyrning av möblerad bostad	1.000: —	600: 71
Summa utgifter kronor	9.150: —	8.326: 11

29 I. Hemsysternämnd.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
111 Löner enligt lönestat	3.360: —	3.480: —

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
112 Dyrtidstillägg	840: —	397: 56
191 Sjuk- och olycksfallsförsäkring	100: —	92: 78
192 Hyra för bostad åt hemsystrarna jämte vatten och lyse	1.500: —	1.287: 62
Administrationskostnader:		
241 Telefon	70: —	182: 04
242 Ersättning för cykelslitage och busskort	150: —	150: —
243 Övriga utgifter	400: —	124: 70
Summa utgifter kronor	6.420: —	5.714: 70

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
911 Ersättning för lämnad hemsysterhjälp i familjer	500: —	599: 50
912 Landstingsbidrag	—: —	1.070: 07
Summa inkomster kronor	500: —	1.669: 57

Balansräkning per den 31 december 1944.

Tillgångar.

Fastigheter:		
Under drätselkammarens omedelbara förvaltning	13.995.137: —	
Fattigvårdens fastigheter	1.220.000: —	
Folkskolans fastigheter	3 008.000: —	
Hamnbyggnad	3.724.700: —	
Tekniska verkens fastigheter	5.456.646: 45	27.404.483: 45
Inventarier:		
Under drätselkammarens omedelbara förvaltning	40: —	
Fattigvårdens inventarier	2: —	
Barnavårdens inventarier	2: —	
Folkskolans inventarier	1: —	
Hamnens inventarier	1: —	
Tekniska verkens inventarier	4: —	50: —

Investeringar:

Aktier och andelar:

Aktiebolaget Arbetarebostäder

3.000 st. à nom. 100: — 300.000: —

Aktiebolaget Västeråsbanans intressenter				
10.000 st. à nom. 100: —		1.000.000: —		
Byggnadsaktiebolaget Mimer				
9.996 st. à nom. 50: —		499.800: —		
Västerås Teater A.-B.				
1.454 st. à nom. 100: —		2: —		
Västerås Omnibus A.-B.				
1.996 st. à nom. 100: —		199.600: —		
		1.999.402: —		
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. Andelsteckn. 74.800: —	1: —			
Västerås Idrottshall Förening u. p. a. Andelsteckning 65.000: — ..	42.649: 16	42.650: 16	2.042.052: 16	
Reversfordringar mot säkerhet i aktier			80.600: —	
Reversfordringar mot säkerhet i inteckningar			479.100: 26	
Kyrkorådets andel i stadens lån			29.000: —	2.630.752: 42
Summa kapitaltillgångar kronor				30.035 285: 87

Rörelsetillgångar:

Kassamedel, kontant:		
Drätselkammaren	2 300: 42	
Fattigvården	2.215: 79	
Tekniska verken	15.287: 59	19.803: 80
Kassamedel, bankräkningar:		
Drätselkammaren	3.540.536: 16	
Fattigvården	19.607: 70	
Tekniska verken	27.095: 39	3.587.239: 25
Obligationer:		
Svenska Statens Järnvägars 3 % obligationer:		
Inskrivna i statsskuldboken	8.023.375: —	
Placerade i Postsparbanken som säkerhet för lån	6.970.000: —	14.993.375: —
Diverse fordringar:		
Fordringar mot säkerhet i inteckningar	145.852: 36	
Lån för insats i bostadsrättslägenheter	58.581: —	
Särskilda fondens utlåning	430.433: 95	
Upplupen ränta å järnvägsobligationer	224.936: 46	
AB. Arbetarebostäder	220.911: 30	
Västerås Trädgårdskoloniförening	3.000: —	

Fordran av statsbidrag för:			
Skyddsrum i stadens skolor	6.932: 75		
Köpingsvägens omläggning	177.500: —		
Stensättning av Köpingsvägen:			
delen Djuphamnsvägen—Fröklängningen	6.800: —		
delen Fröklängningen—stadsgränsen	150.808: —		
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan	10.660: —		
Stensättning av Engelbrektsplan	6.040: —		
Polisväsendet	15.132: 38		
Allmänna skyddsrum	18.264: —		
Anordnande av 9 st. offentliga skyddsrum	10.878: 25		
Skyddsrum för aktiv luftskyddspersonal	1 246: 67		
Luftskyddscentralens omändring	33.662: —		
Fordran av gatukostnadsbidrag	4.470: 25		
Förskotterade gatukostnader att gäldas av diverse personer	12.034: 66		
Inkomstrester	296.097: 56		
Drätselkammarens fordringar	75.622: 80		
Förskotterade kostnader för år 1945	352: 60		
Fattigvårdens fordringar	109.485: 37		
Barnavårdsnämndens fordringar	37.772: 43		
Tekniska verkens fordringar	1.042 256: 90	3.099.731: 69	
Lager och förråd		793.097: 18	22.493.246: 92

Förskotterade medel:

Balanserade kostnader för ofullbordade arbeten att täckas av anslag i:		
1944 eller tidigare års stater	2.245.172: 53	
1945 års stat	333.869: 63	
Balanserade kostnader för arbeten för vilka täckning ej beslutats	36.821: 38	
Tekniska verkens balanserade kostnader	429.014: 21	
Förskotterade anslag att täckas av fondmedel	692.047: 07	
Förskotterade anslag att täckas av lånemedel	1.000.900: —	
Förskotterade medel att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år	591.459: 65	
Underskott å anslag av skattemedel	372.968: —	
Underskott å anslag att amorteras i flera års skattestater	13.829: 98	
Underskott å anslag av fondmedel	17.978: 61	5.734.061: 06
Summa tillgångar kronor		58.262.593: 85

Skulder och kapital.

Lån.

Amorteringslån	14.983.256: 97	
Lån mot säkerhet i aktier	1.080.000: —	16.063.256: 97
Kapitalbehållning		13.972.028: 90

Rörelseskulder:

Sundinska beklädnadsfonden	5 000: —
Folkskolans förvaltade fonder	12 000: —
Drätselkammarens förvaltade fonder	29.536: 91
Flodinska donationsfonden	2.692: 24
Torngrenska fonden	9.075: —
Maria Hallanders donationsfond	5.115: —
Knut Lewenhaupt, resterande köpeskilling för Björnön	108.000: —
Västerås m. fl. städers hypoteksförening, inteckningslån i fastigheten Heimer 1	59.422: 20
Kungl. Maj:t och Kronan, resterande köpeskilling för Johannisbergs gård	220.000: —
Kungl. Flygförvaltningen, bidrag till anordnande av flygfält	50.000: —
Fastighetsföreningen Karl u. p. a., köpeskilling för st.-äg. 761	35.000: —
Kungl. Generalpoststyrelsen, amorteringslån	875 500: —
Kungl. Statskontoret, tertiärlån	17.000: —
Kungl. Statskontoret, förskottslån för främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade	233.870: —
Kungl. Statskontoret, annuitet å tertiärlån	13.584: 50
H. S B:s Riksförbund u. p. a. enligt avtal 1	500: —
Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter lån mot säkerhet i obligationer	7.091.044: 51
Statens pensionsanstalt, pensionsavgifter för:	
lärarepersonalen vid folkskolan	15.121: 35
„ „ yrkesskolan	3.307: 50
„ „ kommunala flickskolan	2.255: 40
Deponerade belopp för entreprenadhandlingar till:	
kajbyggnad vid djuphamnen	200: —
utbyggnad av djuphamnen	200: —
pensionärshem å Kullen	100: —
stensättning av Kristiansborgsallén och del av Kopparbergsvägen	30: —
Projekterande planeringsarbeten vid pensionärshemmet Kullen	10.000: —
Kostnad för sten avsedd för Köpingsvägen	13.695: —
Byggnadsfirman Gottfrid Lindgren, innestående entreprenadbelopp	1.330: —
A.-B. Knut Lundquist, innestående entreprenadlikvid	4.000: —

Västerås Fackföreningars byggnadsproduktion, innestående entreprenadbelopp		25.246: 51	
Resterande del av 1944 års revisionsarvode		1.000: —	
I förskott inbetalda hyror för år 1945		26.610: 69	
Statens Arbetsmarknadskommission, oreglerade statsbidrag		220: —	
Utgiftsrester		503.175: 74	
Fattigvårdens skulder:			
Utgiftsrester för år 1944		47.126: 33	
Statens Pensionsanstalt		122: 09	
Skulder till främmande fattigvårdsnämnder		265: 34	
Diverse personer		20: —	
Barnavårdsnämndens skulder:			
Skulder till främmande barnavårdsnämnder		624: 74	
Renhållningsverket, försålda sopkärl i kommission		3.468: 47	
Tekniska verkens skulder		717.037: 68	10.142.497: 20

Reserverade medel:

Reserverade skatteanslag för pågående arbeten	2.292.586: 37		
Reserverade skatteanslag för ännu ej påbörjade arbeten	1.335.176: 10		
Reserverade låneanslag	1.079.700: —		
Reserverade fondanslag	110.000: —	4.817.462: 47	
Reserverade överskott av skattemedel:			
Allmänt överskott i 1943 års stat	495.952: 14		
Dito i 1944 års stat	350.983: 08		
Överskott å anslag upptaget i 1945 års stat	15.359: 76		
Överskott å anslag att upptagas i 1946 års stat:			
Inköp av stålskåp för förvaring av musikbibliotek	15: 83		
Iordningställande av Mileniigatan	1.882: 86		
Läggning av kantsten vid Lidmansvägen	2.691: 85		
Reparation av kontorslokalerna i Kristiansborgs huvudbyggnad	384: 56		
Inköp av vissa inventarier för polisstationen	133: 76		
Iordningställande av trädgården vid brandstationen	197: 32	867.601: 16	

Reserverade överskott å anslag av lånemedel:

Överskott å anslag av lånemedel för:

Tekniska verkens nyanläggningar fullbordade:		
År 1943	13.882: 87	
År 1944	3.291: 36	
Folkskolebyggnad å Jakobsberg	133.036: 13	
Pensionärshem å st.-äg. 1528 ET (Kullen)	25.979: 52	176.189: 88
Reserverade överskott å anslag av fondmedel:		
Överskott å anslag av Reserverade köpeskillingsmedelsfonden för framdragande av Vegagatan inom området öster om Tunbyvägen		780: 09
Reserverade inkomstmedel:		
Reserverade medel att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden för:		
Fastighetsförsäljningar 1/10 1943—30/9 1944	614.078: 82	
Fastighetsförsäljningar 1/10—31/12 1944	113.420: —	
Tomträttsavgälder 1/10 1943—30/9 1944	3.510: 44	
Tomträttsavgälder 1/10—31/12 1944	1.486: 59	
Inkomster av försålda fastigheter att tillföras donationsjordsfonden	24.780: 60	
Reserverad del av köpeskilling för ett garage inom det till Asea överlåtna området å hamnplan	36.845: 50	
Överskott av drätselkammarens vedförsäljningsrörelse upptaget i 1945 års stat	585: 96	
Överskott vid avvecklingen av centrallagret av ved	3.959: 99	
Reserverat bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag	15.600: —	
Dito från Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod	8.400: —	
Gåvor till barnstugeverksamheten från:		
H. S. B. (Upptaget i 1945 års stat) ..	1.000: —	
Didrik Bildts fond	1.000: —	
Reserverade statsbidrag för:		
Anordnande av skyddsrum i stadens skolor	55.400: —	

Anordnande av skyddsrum för aktiv luftskyddspersonal i polishuset	1.246: 67		
Stensättning av Köpingsvägen, delen Djuphamnsvägen— Fröklängningen	34.000: —		
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan	34.100: —		
Stensättning av Engelbrektsplan	17.000: —	966.414: 57	
Avsatta medel för:			
Särskilda fonden, disponibel avkastning	90.677: 04		
Hamnrörelsen	100.000: —		
Idrottens främjande	5.364: 50	196.041: 54	7.024.489: 71
Fondmedel:			
Västerås stads pensionsfond		506.816: 93	
Reserverade köpeskillingsmedelsfonden		456.716: 23	
Donationsjordsfonden		207.605: 79	
Skatteutjämningsfonden		700.000: —	
Finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lånemedel		62.789: 30	
Lånemedelsfond av överskott å anslag av lånemedel för tekniska verkens fullbordade anläggningar		4.075: 76	
Västerås stads trafikfond (f. d. Järnvägsmedelsfonden)	410.258: 60		
Reserverade medel att tillföras trafikfonden	1.102.569: 88		
	1.512.828: 48		
Upplupen ränta för år 1944 att tillföras trafikfonden	28.846: 31	1.541.674: 79	
Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål:			
Reserverade medel att tillföras fonden:			
Fondkapital	7.556.420: 01		
Ränta och kursvinst att tillföras fonden	24.222: 26	7.580.642: 27	11.060.321: 07
		Summa skulder och kapital	58.262.593: 85

Västerås den 29 mars 1945.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

Oscar Arnstorp.

SPECIFIKATIONER TILL BALANSRÄKNING.

Specifikation å förskotterade och reserverade medel den 31/12 1944.

Förskotterade medel.

Balanserade kostnader för ofullbordade arbeten:

	Balanserade kostnader den 31/12 1944	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Kostnader att täckas av anslag i 1944 eller tidigare års stater.				
Inrättande av teknisk linje vid högre folkskolan (Stfm. 26/3 1942 och 31/8 1944). a) Iordningställande av lokaler	10.979: 78	7.000: — 4.850: —	870: 22	
Anordnande av skyddsrum i stadens skolor (Stfm. 30/4 1942). Av 1942 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter 25.000: — Att gäldas av statsbidrag 55.400: —	72.199: 49	80.400: —	8.200: 51	
Kostnader för utredningsarbeten ang. nybyggnad för högre allm. läroverket (Stfm. 26/3 1943). Av tidigare reserverade skatteanslag för läroverkets om- och tillbyggnad	31.645: 32	75.000: —	43.354: 68	
Anordnade av inhägnad kring flickskolans område (Stfm. 28/8 1941). Av 1941 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter	1.159: 86	2.300: —	1.140: 14	
Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen (Stfm. 25/5 1939). Anslag i 1940 års skattestat	424.951: 29	355.000: —		69.951: 29
Iordningställande av Bomansgatan mellan Sundinsgatan och Mobergsgatan (Stfm.				

	Balanserade kostnader den 31/12 1944	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
18/6 1942). Av 1942 års skatteanslag till övriga nyanläggningar	10.185: 60	15.000: —	4.814: 40	
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan. (Stfm. 29/4 1943). Av 1940 års skatteanslag till nyanläggningar enl. behovsplan 27.900: — Att utgå av beräknat statsbidrag 34.100: —	36.928: 93	62.000: —	25.071: 07	
Stensättning av Vasagatan, delen Norra Ringvägen—Persbovägen. Anslag i 1944 års skattestat	12.361: 06	40.700: —	28.338: 94	
Stensättning av Malmabergsgatan, delen Nybomsgatan—Släggargatan. (Stfm. 26/8 1943). Anslag i 1944 års stat 64.000: — Av reserverade anslag för nyanläggningar i 1942—1943 års skattestater 22.797: 33	88.809: 86	86.797: 33		2.012: 53
Stensättning av Engelbrektsplan (Stfm. 29/4 1943). Av 1943 års skatteanslag till övriga nyanläggningar 23.300: — Att utgå av beräknat statsbidrag 17.000: —	36.113: 60	40.300: —	4.186: 40	
Stensättning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och Frölängningen (Stfm. 29/4 1943). Av 1940 års skatteanslag till nyanläggningar enligt behovsplan .. 6.000: — Att utgå av beräknat statsbidrag 34.000: —	37.857: 50	40.000: —	2.142: 50	
Stensättning av Köpingsvägen, delen Frölängningen—stads-				

	Balanserade kostnader den 31/12 1944	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
gränsen. Anslag i 1944 års stat 232.200: — Av reserverade medel enligt behovsplan i 1940 års stat 22.800: —	102.339: 77	255.000: —	152.660: 23	
Arosvägens förlängning österut till Vasagatan. Av skatteanslag i 1943 års stat	9.887: 49	20.600: —	10.712: 51	
Iordningställande av Arosvägen mellan Vasagatan och Tunbyvägen. Av skatteanslag i 1943 års stat	9.573: 38	24.000: —	14.426: 62	
Iordningställande av Stohagsvägen mellan Nedre Hyttvägen och Gästgivarevägen (Stfm. 28/9 1944). Av 1944 års skatteanslag till övriga nyanläggningar 7.300: — Av anslag i 1945 års skattestat under litt 8 B1—466 7.400: —	15.613: 53	14.700: —		913: 53
Förbättring av stensättningen av Stora gatan mellan Kopparbergsvägen och Källgatan. Av skatteanslag i 1938 års stat	15.226: 13	75.000: —	59.773: 87	
Anläggande av gator inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde (Stfm. 21/6 1944) Av 1944 års skatteanslag till övriga nyanläggningar 30.000: — Av anslag i 1945 års skattestat under litt 8 B1—462 25.500: —	34.170: 14	55.500: —	21.329: 86	
Nyanläggning av Östra Ringvägen mellan Trefasgatan och Stora gatan. — Av skatteanslag i 1944 års stat	34.580: 49	68.000: —	33.419: 51	
Nyanläggning av Biskopsgatan mellan Västra Kyrkogatan och Östra Kyrkogatan.				

	Balanserade kostnader den 31/12 1944	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Av skatteanslag i 1944 års stat	27.453: 86	39.600: —	12.146: 14	
Läggning av kantsten och justering av Biskopsgatan, delen Hållgatan — Källgatan. Av skatteanslag i 1944 års stat	11.613: 71	12.600: —	986: 29	
Anläggande av gator å Frejahöjden. Av skatteanslag i 1944 års stat	6.963: 88	5.400: —		1.563: 88
Iordningställande av gator å Blåsboområdet. Av skatteanslag i 1944 års stat	21.359: 14	21.200: —		159: 14
Inköp av nya gatuskyltar (Stfm. 29/4 1943). Av 1943 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter............	1.232: 53	1.800: —	567: 47	
Utökning och förbättring av lekplatser (Stfm. 25/8 1938). Av skatteanslag i 1939 års stat 10.000: — Av skatteanslag i 1940 års stat 2.500: — 12.500: — Avgår anslag till Dricksfontän i Rudbecksparken 475: — Lekplatser i Rudbecksparken 5.400: — 5.875: —	5.002: 75	6.625: —	1.622: 25	
Iordningställande av platsen vid Mästermans källa. Anslag i 1943 års skattestat 500: — Anslag i 1944 års skattestat 5.000: —	4.857: 76	5.700: —	842: 24	
Iordningställande av lekplats i Fågelsången. Av anslag i 1944 års skattestat	397: 74	500: —	102: 26	

	Balanserade kostnader den 31/12 1944	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Iordningställande av Rudbecksparken. Av 1944 års skatteanslag	4.315: 60	5.700: —	1.384: 40	
Anskaffande av ytterligare belysningsanläggningar. Av skatteanslag i 1940 års stat	1.540: —	16.430: —	14.890: —	
Anskaffande och uppmontering av en 12-tons brokran vid djuphamnen jämte elektrisk kabeltrumma. (Stfm. 28/3 och 25/4 1940). Anslag av lånemedel i 1941 års fond- och lånestat 572.000: — Tilläggsanslag i 1944 års fond- o. lånestat (Stfm. 30/9 1943) 157.700: —	706.424: 40	729.700: —	23.275: 60	
Uppförande av en vågbrytare m. m. vid djuphamnen (Stfm. 25/11 1943 och 22/2 1945). Av lånemedel i 1944 års fond- och lånestat 120.000: — Av lånemedel i 1946 års dito.... 30.000: —	124.566: 54	150.000: —	25.433: 46	
Ombyggnad av en 5-tons portalkran vid djuphamnen (Stfm. 28/10 1943). Av anslag i 1944 års fond- och lånestat att amorteras under åren 1944—1948. . 40.000: — Tilläggsanslag (Stfm. 24/2 1944) att amorteras under åren 1945-1948 15.000: —	13.167: —	55.000: —	41.833: —	
Anordnande av bekvämlighetsinrättningar (Stfm. 27/10 1938). Av skatteanslag i 1938 års stat 5.000: — Dito i 1939 års stat 23.000: — Dito i 1942 års stat 9.000: —	711: 12	37.000: —	36.288: 88	

	Balanserade kostnader den 31/12 1944	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Utbildning av vapenfria värnpliktiga i brandtjänst (Stfm. 25/11 1943). Av skatteanslag i 1943 års stat	1.525: —	2.000: —	475: —	
Anordnande av reservutgång m. m. i Stadshotellet. Av skatteanslag i 1944 års stat	19.763: 98	25.000: —	5.236: 02	
Ombyggnad av svinhus. Av skatteanslag i 1944 års stat	6.009: 05	16.000: —	9.990: 95	
Anordnande av skyddsrum i stadens hyresfastigheter (Stfm. 31/8 1942). Av det för år 1941 reserverade till stadsfullmäktiges förfogande stående anslaget à kr. 200.000: —	25.646: 23	30.000: —	4.353: 77	
Kostnad för erforderliga arbeten för installation av diskmaskin i Vasakällarens kök. (Stfm. 26/3 1943). Av 1943 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter 5.400: — Bidrag av Restaurant A/B Sara med halva kostnaden 5.400: —	6.627: 42	10.800: —	4.172: 58	
Ändringsarbeten i exekutorskontorets lokaler (DK 6/7 1944). Av 1944 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter	512: 40	900: —	387: 60	
Markundersökningar inom området öster om djuphamnen (Ica-kajen) (Stfm. 31/8 1944). Av 1944 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter	3.511: 07	10.000: —	6.488: 93	
Uppläggning av ny fastighetsbok för rådhusrätten (Stfm. 31/10 1940). Av 1940 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter .. 4.500: —				

	Balanserade kostnader den 31/12 1944	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Av skatteanslag i 1942 års stat .. 1.500: — Dito i 1944 års stat 3.500: —	7.274: 59	9.500: —	2.225: 41	
Upprättande av triangel- och polygonnät (Stfm. 29/4 1937). Reserverat av skattemedel t. o. m. år 1940	98.130: 14	100.000: —	1.869: 86	
Inventering och översyn av namn å gator, kvarter m. m. (Stfm. 18/6 1943). Av skatteanslag i 1943 års stat ..	3: 86	500: —	496: 14	
Fri tandvård i landstingets tandpoliklinik för inom Västerås stad mantalskrivna barn (Stfm. 20/12 1943). Av 1943 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter	1.215: —	4.000: —	2.785: —	
Inredande av skyddsrum i pensionärshemmen vid Malmabergsgatan och Tenngatan (Stfm. 27/5 1943). Av 1943 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter. Malmabergsgatan 43	359: 73	520: —	160: 27	
Tenngatan 1	1.426: 47	1.850: —	423: 53	
Reservbelysning i 30 st. skyddsrum för allmänheten samt i skyddsrum för aktiv personal. Av skatteanslag i 1942 års stat	2.399: 41	5.802: —	3.402: 59	
Anordnande av 9 st. offentliga skyddsrum. Av skatteanslag i 1943 års stat	32.808: 68	37.502: —	4.693: 32	
Iordningställande av 4 st. branddammar. Av skatteanslag i 1943 års stat	31.533: 79	32.000: —	466: 21	
Splitterskydd vid 14 st. rapportställen. Av skatteanslag i 1943 års stat.. 7.000: — Dito i 1944 års stat 13.000: —	10.134: 50	20.000: —	9.865: 50	

	Balanserade kostnader den 31/12 1944	Reserverade medel härför	Reserverade medel utöver balanserade kostnader (överskott)	Balanserade kostnader utöver reserverade medel (underskott)
Omändring av luftskyddscentralen. Av skatteanslag i 1943 års stat 8.000: — Dito i 1944 års stat 22.000: — Dito i 1945 års stat 6.600: —	34.740: 16	36.600: —	1.859: 84	
Anskaffning av inventarier och utrustningsmateriel för luftskyddet. Av skatteanslag i 1943 års stat	2.777: 13	13.591: 19	10.814: 06	
Rådhuskommitténs utredningskostnader. Av skatteanslag i 1937 års stat.. 15.000: — Dito i 1939 års stat 10.000: —	18.722: 39	25.000: —	6.277: 61	
Bibliotekskommitténs utredningskostnader. Av skatteanslag i 1939 års stat 5.000: — Av 1943 års förslagsanslag till oförutsedda utgifter 2.500: —	7.154: 26	7.500: —	345: 74	
För utarbetande av Västerås stads kommunala historia. Av skatteanslag i 1942 års stat 10.000: — Dito i 1944 års stat 5.000: —	13.208: 02	15.000: —	1.791: 98	
Kommunalt stöd till bostadsbyggande enligt Kungl. Kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån (Stfm. 29/10 1942). Av skatteanslag i 1943 års stat .. 150.000: — Dito i 1944 års stat 200.000: —	5.500: —	350.000: —	344.500: —	
Kronor	2.245.172: 53	3.163.467: 52	992.895: 36	74.600: 37

Kostnader att täckas av anslag i 1945 års stat.	Balanserade kostnader den 31/12 1944	Anslag i 1945 års stat	Anslagna medel utöver balans. kostnader (överskott)	Balans.kostnader utöver anslagna medel (underskott)
Inredning av vaktmästarebostad och sjuksköterskerum samt uppförande av balkong vid sjukhuset. Litt. 16B2—411	795: 22	30.000: —	29.204: 78	
Förstärkning av strandskoningen å Svartåns västra sida (Stfm. 24/2 1944) Litt. 8B1—461	64.103: 63	45.000: —		19.103: 63
Omläggning av Stohagsvägen mellan Gästgivarevägen och Djuphamnsvägen (Stfm. 31/8 1944). Litt. 8B1—463 30.000: — Av Rk-medel i 1945 års stat.... 9.000: —	28.731: 43	39.000: —	10.268: 57	
Ombyggnad av vågbrytaren norr om kallbadhuset (Stfm. 28/9 1944). Litt. 8B1—465	8.094: 29	10.000: —	1.905: 71	
Iordningställande av bandyplan vid Emaus (DK. 14/12 1944). Litt. 20d—791	75: 14	1.000: —	924: 86	
Inköp av ett skrapspel för djuphamnen (Stfm. 25/5 1944). Litt. 9A—821	7.719: 23	8.000: —	280: 77	
Ombyggnad av kaj vid pråmån i äldre hamnen (Stfm. 26/10 1944). Av lånemedel i 1945 års fond- och lånestat	36.831: 51	70.000: —	33.168: 49	
Inköp av diverse arbetsmaskiner för byggnadskontorets räkning: Enl. Stfm. 30/3 1944. Litt. 8B4—792	14.949: 29	17.000: —	2.050: 71	
Enl. Stfm. 20/12 1944. Litt. 8B4—792	1.635: 70	28.000: —	26.364: 30	
Anordnande av omklädningsrum i polishuset (Stfm. 30/3 1944). Litt. 7B3—412	9.057: 49	13.000: —	3.942: 51	

	Balanserade kostnader den 31/12 1944	Anslag i 1945 års stat	Anslagna medel utöver balans. kostnader (överskott)	Balans kostnader utöver anslagna medel (underskott)
Inredning av värmeledning i 3 bostadslägenheter i polishuset. Litt. 7B3—412	1.468: 26	2.000: —	531: 74	
Vissa underhålls- och förbättringsarbeten i Stadshotellet och Vasakällaren (Stfm. 31/8 1944). Litt. 7E2—412	14.377: 28	15.800: —	1.422: 72	
Uppförande av nya lantarbetarbostäder samt ombyggnad av äldre bostäder vid Nordanby och Malma gårdar (Stfm. 21/6 1944). Litt 7D —822	50.654: 86	65.000: —	14.345: 14	
Inköp av jordbrukstraktor (Stfm. 26/10 1944). Litt. 7D1—792	12.000: —	12.000: —		
Kostnader för fastighetstaxeringsarbetet i Västerås stads fastighetsnämnder för år 1945. (Stfm. 26/10 1944). Litt. 3A—B2—114 och 212	375: 60	3.450: —	3.074: 40	
Uppförande av barnstuga å Vegaområdet (Stfm. 30/3 1944). Litt. 16C4—821	16.500: —	25.000: —	8.500: —	
Inköp av st.-äg. n:ris 887 C. och 887 J (Stfm. 31/8 1944) Litt. 7C—811	20.600: —	20.600: —		
Inköp av 49 st. aktier i Västerås Omnibus A/B (Stfm. 21/6 1944). Av anslag i 1945 års låne- och fondstat ur trafikfonden	5.900: 70	5.910: —	9: 30	
Del av köpeskilling för fastigheten nr 8 i kvart. Knut (Stfm. 27/1 1944). Litt. 7E —811	40.000: —	40.000: —		
Kronor	333.869: 63	450.760: —	135.994: —	19.103: 63

Kostnader för vilka täckning ej beslutats.

Stensättning av Norra Ringvägen mellan Karlsgatan och Lovisebergsvägen		9.677: 73
Anläggningsarbeten vid pensionärshemmet vid Jakobsbergsgatan utförda av parkförvaltningen		5.297: 17
Kostnad för bevakningstjänst vid stadens hamnar utöver bidragsberättigade utgifter		1.556: 06
Reparationsarbeten utförda vid Stadshotellet av Byggnadsfirman Gottfrid Lindgren		16.359: 02
Kostnad för värdering av Rocklunda egendom i Västerås		3.931: 40
	Kronor	36.821: 38

Balanserade kostnader för Tekniska verken.

Tekniska verkens balanserade kostnader för ofullbordade arbeten m. m. enligt specifikation		429.014: 21
	Kronor	429.014: 21

Förskotterade anslag att täckas av fondmedel.

Förskotterade medel för fastighetsutgifter 1/10 1943—30/9 1944 upptagna i 1945 års stat:		
Inköpta fastigheter	85.936: 80	
Gatuarbeten m. m. å tomtindelat område av Lundby egendom	210: —	
Iordningställande av plantering vid Borgmästarvreten	488: 12	
Arrende för jord å Iggebygärdet	37: —	
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	6.799: 10	
Avgifter för avstyckningar och tomtindelningar för tomtmark tillhörande Västerås stad	6.436: 65	99.907: 67
Förskotterade medel för fastighetsutgifter 1/10 1944—31/12 1944 att upptagas i 1946 års stat		
Inköpta fastigheter	222.245: 80	
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	344: 75	
Avgifter för avstyckningar och tomtindelningar för tomtmark tillhörande Västerås stad	524: 30	
Iordningställande av infart till tomt vid Djuphamnsvägen	725: 87	223.840: 72
Anläggning av gator inom småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940). Reserverat anslag av Rk-medel kr. 110.000: —		81.135: 83
Anläggande av gator inom Hagaområdet (Stfm. 28/10 1945) att täckas av Rk-medel kr. 307.700: — i 1945 års stat		149.109: 64
Andel i kostnad för utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet (Stfm. 28/10 1943) att täckas av Rk-medel kr. 75.000: — i 1945 års stat		75.000: —
Uppförande av bräddavloppsledning vid oljekajen öster om djuphamnen (Stfm. 27/4 1944) att täckas av Rk-medel kr. 23.000: — i 1945 års stat		23.000: —
Igenläggande av ett dike och dränering av sumpigt område norr om Bomansgatan (Stfm. 25/5 1944) att täckas av Rk-medel kr. 3.500: — i 1945 års stat		1.403: 04

Iordningställande av Gästgivarevägen mellan Stohagsvägen och Kryddgårdsgatan (Stfm. 28/9 1944) att täckas av Rk-medel kr. 3.700: — i 1945 års stat		2.012: 09
Nyanläggning av gator å Gideonsbergsområdet (Stfm. 28/3 1945) kr. 133.000: — att täckas av Rk-medel i 1946 års stat		29.913: 61
Nyanläggning av gator å Sommarroområdet (Stfm. 8/3 1945) kr. 72.000: — att täckas av Rk-medel i 1946 års stat		6.724: 47
Kronor		692.047: 07

Förskotterade anslag att täckas av lånemedel.

Förskotterade anslag att täckas av lånemedel upptagna i 1943 års fond- och lånestat:		
Anläggningar av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1943 (Stfm. 21/12 1942)		40.000: —
Förskotterade anslag att täckas av lånemedel upptagna i 1944 års fond- och lånestat:		
Anskaffande av en 12-tons brokran med tillbehör i stadens djuphamn, tilläggsanslag (Stfm. 30/9 1943)	157.700: —	
Uppförande av en vågbrytare m. m. vid djuphamnen (Stfm. 25/11 1943)	120.000: —	
Vatten- och avloppsledningar i Sturegatan och Domkyrkoesplanaden (Stfm. 25/2 1943)	20.200: —	
Vatten- och avloppsledningar å området väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 26/3 1943)	42.000: —	
Vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan, del av anslag (Stfm. 28/10 1943)	120.000: —	
Vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet, del av anslag (Stfm. 28/10 1943)	3.000: —	
Anordnande av spårförbindelse mellan statens kraftverk och gasverket (Stfm. 25/2 1943)	25.000: —	
Transformatorstation och elektriska ledningar å området väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 26/3 1943)	19.000: —	
Transformatoranläggning vid Vegagatan (Stfm. 27/5 1943)	18.000: —	
Förstärkning av elektriska ledningar till Hesslö (Stfm. 18/6 1943)	15.000: —	
Transformatorstation i elektricitetsverkets källare (Stfm. 30/9 1943)	28.000: —	
Transformatorstation och elektriska ledningar vid Hagaområdet (Stfm. 28/10 1943)	60.000: —	
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1944 (Stfm. 20/12 1943)	40.000: —	
Del av anslag för uppförande av pensionärshem å st.-äg. n:r 1528 ET (Stfm. 26/11 1942)	285.000: —	952.900: —

Förskotterade anslag till nyanläggningar, fullbordade år 1944, att täckas av lånemedel i 1945 års låne- och fondstat:

Ersättning för rätt att inrymma transformatorstation i nybyggnad å st.-äg. n:r 264 K (Köpingsvägen 55) (Stfm. 21/6 1944)		8.000: —
		Kronor 1000.900: —

Förskotterade anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år.

Förbättringsarbeten i äldre hamnen, amorteras på 10 år, ursprungligt belopp kr. 187.884: 11	56.365: 24	
Utbyggnad av kübelvagnsspåret och betongbarriären vid djuphamnen (Stfm. 27/2 och 18/12 1941) kr. 18.165: 03, amorteras åren 1942—1951	12.600: —	
Anskaffning av malmskärmar vid djuphamnen (Stfm. 26/3 1942) kr. 13.487: 90, amorteras på 3 år	4.487: 90	
Inköp av gripskopa för djuphamnen (Stfm. 29/10 1942) kr. 15.800: —, amorteras på 5 år	9.480: —	
Ombyggnad av en 5-tons portalkran i djuphamnen (Stfm. 28/10 1943) kr. 40.000: —, amorteras åren 1944—1948	32.000: —	
Reparation av vågbrytare i djuphamnen (Stfm. 20/12 1943) kr. 35.000: —, amorteras på 3 år	25.000: —	
Rälsspår för kranmaskiner vid Östra kajen kr. 44.638: 71, amorteras åren 1945—1949	44.638: 71	
Utbyggnad av Östra kajen kr. 42.889: 70, amorteras åren 1945—1949	42.889: 70	227.461: 55
Ny förrådsbyggnad vid Tekniska verken (Stfm. 31/8 1939 och 28/11 1940) kr. 88.000: —, amorteras på 7 år		26.000: —
Ny brandtelegrafanläggning för brandkåren (Stfm. 31/8 1942) kr. 54.200: —, amorteras under högst 5 år		32.520: —
Bidrag till anordnande av flygfält vid Johannisberg kr. 100.000: —, amorteras på 10 år		50.000: —
Inköp av norra delen av Björnön (Stfm. 20/12 1937) kr. 180.000: —, amorteras på 15 år		108.000: —
Inköp av jordbrukstraktor (Stfm. 27/3 och 18/12 1941) kr. 10.321: 95, amorteras 1942—1945		2.446: 95
Inköp av tröskverk (Stfm. 27/3 och 18/12 1941) kr. 8.125: 65, amorteras 1942—1945		2.125: 65
Vatten- och avloppsledningar vid Johannisberg (Stfm. 18/12 1941) kr. 18.631: 34, amorteras 1942—1945		5.506: 34
Del av köpeskilling för inköp av fastigheten Stora Fridnäs (Stfm. 28/8 1941 och 18/12 1941) kr. 150.000: —, amorteras 1942—1946		60.000: —
Inköp av lastbil för byggnadskontorets behov (Stfm. 26/11 1942) kr. 18.198: 09 att gäldas av överskott å körningar med automobiler		12.000: —
Västerås Skollovskoloniförening, anslag för uppförande av byggnad vid sjön Usken (Stfm. 28/11 1940) kr. 113.750: —, amorteras på 5 år		22.750: —

Andelsteckning i Västerås Idrottshall kr. 65.000: — att gäldas av nöjesskattemedel (Stfm. 30/9 1937) (Att ev. gäldas av 1944 års överskott)		42.649: 16
Kronor		591.459: 65

Underskott å anslag av skattemedel.

Underskott å hamnens stat, regleras med taxor		336.185: 78
Att gäldas i kommande års skattestater:		
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Tessingatan och Engelbrektsgatan, Kristiansborgsallén samt Bergslagsvägen mellan Eriksberg och stadsgränsen	33.135: 63	
Läggning av kantsten vid Arosvägen mellan Agnegatan och Arosvägen 46	3.420: 79	
Inköp av personalskåp för polisen	225: 80	36.782: 22
Kronor		372.968: —

Underskott å anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år.

Inköp av gripskopa för nya brokranen	1.288: 21
Reparation av vågbrytare i djuphamnen	12.509: 42
Ny brandtelegrafanläggning	32: 35
Kronor	13.829: 98

Underskott å anslag av fondmedel.

Framdragande av Bomansgatan väster om Kristiansborgsallén att gäldas av Rk-medelsfonden	1.836: 22
Framdragande av del av gata å området väster om Djuphamnsvägen att gäldas av Rk-medelsfonden	16.142: 39
Kronor	17.978: 61

Reserverade medel.

Reserverade skatteanslag för pågående arbeten.

Inrättande av en teknisk linje vid högre folkskolan (Stfm. 26/3 1942 och 31/8 1944)		
Iordningställande av lokaler:		
1942 års skatteanslag	7.000: —	
1944 års skatteanslag	4.850: —	11.850: —
Anordnande av skyddsrum i stadens skolor (Stfm. 30/4 1942)		25.000: —
Utredningsarbeten ang. nybyggnad för högre allmänna läroverket (Stfm. 26/3 1943)		75.000: —

Anordnande av inhägnad kring flickskolans område (Stfm. 28/8 1941)		2.300: —
Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen (Stfm. 25/5 1939)		355.000: —
Iordningställande av Bomansgatan mellan Sundinsgatan och Mobergsgatan (Stfm. 18/6 1942)		15.000: —
Stensättning av Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan (Stfm. 29/4 1943)		27.900: —
Stensättning av Vasagatan, delen Norra Ringvägen—Persbovägen. Anslag i 1944 års skattestat		40.700: —
Stensättning av Malmabergsgatan delen Nybomsgatan—Släggargatan (Stfm. 26/8 1943)		
Resterande del av anslag till nyanläggningar i 1942—1943 års skattestater	22.797: 33	
Av anslag i 1944 års skattestat	64.000: —	86.797: 33
Stensättning av Engelbrektsplan (Stfm. 29/4 1943)		23.300: —
Stensättning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och Fröklängningen (Stfm. 29/4 1943)		6.000: —
Stensättning av Köpingsvägen delen Fröklängningen—stadsgränsen. Del av anslag i 1940 års skattestat för nyanläggningar enl. behovsplan	22.800: —	
Av anslag i 1944 års skattestat	232.200: —	255.000: —
Arosvägens förlängning österut till Vasagatan. Anslag i 1943 års skattestat		20 600: —
Iordningställande av Arosvägen mellan Vasagatan och Tunbyvägen. Anslag i 1943 års skattestat		24.000: —
Iordningställande av Stohagsvägen mellan Nedre Hyttvägen och Gästgivarevägen. Av anslag i 1944 års skattestat. (Del av anslag Kr. 14.700: —)		7.300: —
Förbättring av stensättningen i delar av Stora gatan. Anslag av skattemedel i 1938 års stat		75.000: —
Anläggande av gator inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde. Av anslag i 1944 års skattestat (Del av anslag Kr. 55.500: —)		30.000: —
Nyanläggning av Östra Ringvägen delen Trefasgatan—Stora gatan. Av anslag i 1944 års skattestat		68.000: —
Nyanläggning av Biskopsgatan mellan Västra Kyrkogatan och Östra Kyrkogatan. Av anslag i 1944 års skattestat		39.600: —
Läggning av kantsten och justering av Biskopsgatan delen Hållgatan—Källgatan. Av anslag i 1944 års skattestat		12.600: —
Anläggande av gator å Frejahöjden Av anslag i 1944 års skattestat		5.400: —
Iordningställande av gator å Blåsboområdet. Av anslag i 1944 års skattestat		21.200: —

Inköp av nya gatuskyltar (Stfm. 29/4 1943)		1.800: —
Utökning och förbättring av lekplatser (Stfm. 25/8 1938)		6.625: —
Iordningställande av platsen vid Mästermans källa.		
Av anslag i 1943 års skattestat........	500: —	
Av anslag i 1944 års skattestat	5.200: —	5.700: —
Iordningställande av lekplats i Fågelsången. Av anslag i 1944 års skattestat		500: —
Iordningställande av Rudbecksparken. Av anslag i 1944 års skattestat		5.700: —
Anskaffande av ytterligare belysningsanläggningar. Anslag i 1940 års stat		16.430: —
Ombyggnad av en 5-tons portalkran vid djuphamnen (Stfm. 28/10 1943)		40.000: —
Anordnande av bekvämlighetsinrättningar (Stfm. 27/10 1938 och 30/4 1942)		37.000: —
Utbildning av vapenfria värnpliktiga i brandtjänst (Stfm. 25/11 1943)		2.000: —
Anordnande av reservutgång m. m. i stadshotellet. Av anslag i 1944 års skattestat		25.000: —
Ombyggnad av svinhus (Stfm. 30/9 1943)		16.000: —
Anordnande av skyddsrum i stadens hyresfastigheter (Stfm. 31/8 1942)		30.000: —
Kostnad för erforderliga arbeten för installation av diskmaskin i Vasakällarens kök (Stfm. 26/3 1943)		5.400: —
Ändringsarbeten i exekutorskontorets lokaler. Av anslag i 1944 års skattestat		900: —
Kostnader vid markundersökningar inom området öster om djuphamnen (Ica-kajen) (Stfm. 31/8 1944)		10.000: —
Uppläggande av ny fastighetsbok.		
Av anslag i 1940 års skattestat	4.500: —	
„ „ „ 1942 „ „	1.500: —	
„ „ „ 1944 „ „	3.500: —	9.500: —
Upprättande av triangel- och polygonnät (Stfm. 29/4 1937) ..		100 000: —
Anslag till gatunamnsberedningen (Stfm. 18/6 1943)....		500: —
Fri tandvård i Landstingets tandpoliklinik för inom Västerås stad mantalsskrivna barn (Stfm. 20/12 1943)..		4.000: —
Inredande av skyddsrum i pensionärshemmen vid Malmabergsgatan och Tenngatan (Stfm. 27/5 1943)		
Malmabergsgatan 43	520: —	
Tenngatan 1	1.850: —	2.370: —
Reservbelysning i 30 st. skyddsrum för allmänheten samt i skyddsrum för aktiv personal. Av anslag i 1942 års stat ..		5.802: —

Anordnande av 9 st. offentliga skyddsrum. Av anslag i 1943 års stat		37.502: —	
Iordningställande av 4 st. branddammar. Av anslag i 1943 års stat		32.000: —	
Splitterskydd vid 14 st. rapportställen. Av anslag i 1943 års skattestat	7.000: —		
„ „ „ 1944 „ „	13.000: —	20.000: —	
Omändring av luftskyddscentralen. Av anslag i 1943 års skattestat	8.000: —		
„ „ „ 1944 „ „	22.000: —	30.000: —	
Anskaffning av inventarier och utrustningsmateriel för luftskyddet. Av anslag i 1943 års skattestat		13.591: 19	
Rådhuskommitténs utredningskostnader. Anslag i 1937 och 1939 års skattestater		25.000: —	
Bibliotekskommitténs utredningskostnader. Anslag i 1939 och 1943 års skattestater		7.500: —	
För utarbetande av Västerås stads kommunala historia. Av skatteanslag i 1942 års stat	10.000: —		
„ „ „ 1944 „ „	5.000: —	15.000: —	
Kommunalt stöd till bostadsbyggande enligt Kungl. kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån (Stfm. 29/10 1942) Av skatteanslag i 1943 års stat	150.000: —		
„ „ „ 1944 „ „	200.000: —	350.000: —	
Anställande av ytterligare arbetskraft å stadsarkitekt- och mätningskontoren (Generalplanen). Resterande del av anslag i 1943 års skattestat		9.318: 09	
Tekniska verkens reserverade anslag		199.900: 76	2.292.586: 37

Reserverade skatteanslag för ännu ej påbörjade arbeten.

Anskaffning av inventarier till fattigvårdsbyrån. Av anslag i 1944 skattestat		850: —
Nybyggnad för högre allmänna läroverket	325.000: —	
Dito. Av anslag i 1944 års skattestat	100.000: —	425.000: —
Utredning angående inrättande av kommunal desinfektionsanstalt		200: —
Bidrag till ombyggnad av Hesslövägen. Av anslag i 1944 års skattestat		50.000: —
Parkeringsplats vid Östermalmsgatan. Av anslag i 1944 års skattestat		3.900: —
Beläggning av gångbanorna i Köpmangatan mellan Stora torget och Stora gatan (Stfm. 31/8 1939)		5.400: —
Iordningställande av Östermalmsgatan framför fast. nr 2 Östermalmsgatan. (Dk 8/6 1944)		2.000: —

Väg till Björnön i anslutning till Hesslövägen, 1:sta utbyggnad. Av anslag i 1944 års skattestat		35.000: —
Marklösen för Köpingsvägens omläggning.		
Rest. del av 1943 års skatteanslag	2.002: 79	
Anslag i 1944 års skattestat	8.600: —	10.602: 79
Plantering samt igenläggande av del av Katrinelundsvägen. Anslag i 1943 års skattestat		3.600: —
För trädplantering å Köpingsvägen. Av anslag i 1943 års skattestat		2.000: —
Omläggning av planteringar vid stadshotellet. Anslag i 1940 års skattestat		1.200: —
Plantering av området norr om Övre Rosenhill utmed Persbobäcken vid Iggebyområdet. Anslag i 1942 års skattestat		1.500: —
Anordnande av enkel lekplats å området mellan Sandgärdet och Haga. Av anslag i 1943 års skattestat		500: —
Anslag för utförande av elektrisk väg- och lekplatsbelysning vid den öppna platsen väster om flickskolan. Av anslag i 1944 års skattestat		1.100: —
Anslag för utökning av vägbelysningen å Emausvägen från Vikmansgatan till Emaus gård. Av anslag i 1944 års skattestat		1.400: —
Uppsättande av 3 st. lampor utefter gångvägen mellan Västmannagatan och Valhallavägen. Av anslag i 1944 års skattestat		1.330: —
Utökning och förbättring av gatubelysningen å Jakobsbergsområdet. Av anslag i 1944 års skattestat		3.700: —
Reservkübel för malm. Av anslag i 1944 års skattestat		4.000: —
Gripanordning för kübel		3.000: —
Uppförande av förrådsbyggnad. Av anslag i 1944 års skattestat		100.000: —
Inköp av skumsläckningsmateriel. Av anslag i 1944 års skattestat		200: —
Ersättning till H. Nordenhaags Trävaruaffär i samband med bortflyttning från stadens mark i kv. Sune		5.000: —
Uppförande av serveringskiosk m. m. å badplatsen vid Johannisberg. (Stfm. 28/5 1942)	5.000: —	
Ytterligare arbeten vid Johannisberg. Av anslag i 1944 års skattestat	5.000: —	10.000: —
Uppförande av biblioteksbyggnad. Av anslag i 1942 och tidigare års skattestater	275.000: —	
Av anslag i 1944 års skattestat	50.000: —	325 000: —
Uppförande av ny förvaltningsbyggnad. Av anslag i 1944 års skattestat		150.000: —
Inventarier för exekutorkontoret. (Stfm. 21/6 1944 kr. 2.500: —). Rest. del av anslag reserveras		911: 30

Anskaffande av inventarier till polisen (telefonväxel). Rest. del av 1944 års skatteanslag reserveras	8.049: 89	
Utrustning till fotorum för polisnämnden. Av anslag i 1943 års skattestat	900: —	
Möbler till Dk:s sessionsrum (Stfm. 24/2 1944 kronor 3.500: —). Rest. del av anslag reserevras	619: 73	
Av det under 29 C—792 år 1941 till Stfm:s förfogande ställda anslaget à kr. 250.000: — skall kr. 120.000: — reserveras ..	120.000: —	
Inköp av konstverk. Rest. del av 1944 års skatteanslag reserveras ..	350: —	
Bidrag till undersökning av ortsnamn inom staden......	600: —	
Uppläggning av gatumarksregister och äganderättskartor	6.000: —	
Kostnader för skärmbildsundersökning av stadens befattningshavare och arbetare (Stfm. 20/12 1944)	2.000: —	
Resterande del av 1942 års skatteanslag för utrustning av blockgrupperna	16.339: 06	
Inmontering av ett luftreningsaggregat och anordnande av torrklosetter i skyddsrum i Njord nr 1 (Stfm. 30/9 1943) ..	2.400: —	
Anordnande av skyddsrum för aktiv luftskyddspersonal i polishuset. Av anslag i 1943 års skattestat, kr. 1.870: —, varifrån avgår beräknat statsbidrag kr. 1.246: 67 (Stfm. 29/12 1943)	623: 33	
Anordnande av skyddsrum för polispersonalen samt i polishuset inneboende personer (Stfm. 20/12 1943)	1.950: —	
Uppförande av övningsbyggnad till hemvärnet i Malmabergsskogen samt framdragande av elektriska ledningar (Stfm. 30/11 1944)	1.950: —	
Iordningställande av 1 st. branddamm. Av anslag i 1944 års skattestat ..	11 000: —	
Anordnande av större förbandsplats. Av anslag i 1944 års skattestat ..	15.000: —	1.335.176: 10

Reserverade låneanslag för pågående arbeten.

Anskaffning och uppmontering av en 12-tons brokran vid djuphamnen (Stfm 28/3 och 25/4 1940)	572.000: —		
Dito tilläggsanslag (Stfm. 30/9 1943)	157.700: —	729.700: —	
Tillbyggnad av djuphamnen, vågbrytare m. m. (Stfm. 25/11 1943) ..		120.000: —	
Tekniska verkens reserverade anslag		230.000: —	1.079.700: —

Reserverade fondanslag för pågående arbete.

Anslag att gäldas av Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:	
Anläggning av gator inom småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940)	110.000: —
Kronor	4.817.462: 47

Västerås Stads Tekniska Verk.

Ofullbordade arbeten den 31 december 1944.

Bräddavloppsledning vid gasverket	31.635: 65
Va-Ledn. Hagaområdet	113.988: 05
„ „ Sommarroområdet	38.866: 50
„ „ Hyttan—Djuphamnen	128.223: 86
„ „ Tunby stadsgärde	15.406: 38
„ „ Gideonsberg	23.066: 90
„ „ Djuphamnen—Andelsslakteriet	6.222: 98
Avlopp, pumpstation och tryckledning från F 1 H	3 064: 23
Avloppsledning för Svenska Metallverken	20.618: 97
Utökning av bostaden vid gasverket	4.600: —
Ombyggnad av elverksbyggnaden till kontor	141.254: 37
Högspänningsställverk Asea:s bostadsområde	2.128: 78
Jordkabel området väster om Djuphamnsvägen	13.500: —
„ Tunby stadsgärde	11.037: 40
„ Sommarroområdet	5.936: 12
„ Gideonsberg	4.298: 35
6-kV-kabel från Aseastaden	4.421: 86
Transformatorstation elledning Hagaområdet	21.910: 14
Luftledning Tunby stadsgärde	1.272: 74
Uppgrävning av kablar	786: 37
Elektrisk gatubelysning	— 681: 26
Pågående installationsarbeten	7.763: 84
Omläggning till växelström	19.877: 46
	619.199: 69
Avgår anslutningsavgifter för ledningar	190.185: 48
Kronor	429.014: 21

Specifikation å stadens låneskuld den 31 december 1944.

Lån nr	Långivare	Lånebelopp
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	
3	År 1916	126.520: 53
4	„ 1917	134.219: 30

Lån nr	Långivare	Lånebelopp
5	„ 1918	198.196: 80
6	„ 1918	205 654: 74
7	„ 1920	141.047: 26
	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)	
8	År 1920	49.710: 61
9	„ 1921	18.877: 80
10	„ 1925	16.908: 13
11	„ 1926	22.545: 33
12	„ 1927	7.434: 66
13	„ 1928	29.868: 81
14	„ 1929	13.955: 81
15	„ 1930	23.346: 81
16	„ 1931	9 606: 15
	Svenska Arbetarnas Allmänna Sjuk- och Begravningskassa	
17	År 1937 (År 1926)	109.363: 76
	Sveriges Allmänna Understödsförening	
18	År 1937 (År 1926)	109.363: 76
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	
19	År 1926	184.310: 51
	Kungl. Postsparbanken	
29	År 1931	462.279: 12
	Västmanlands läns Landsting	
31	År 1932	166.634: 04
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	
50	År 1934	479.899: 69
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	
51	År 1934	822.736: 99
	Städernas Allmänna Barndstodsbolag	
52	År 1935	290 540: 68
	Kungl. Postsparbanken	
59	År 1936	1.271.213: 37
	Riksförsäkringsanstalten	
60	År 1937	861.045: 24
	Kopparbergs läns Sparbank	
61	År 1938	133.405: 96
	Svenska Lifförsäkringsbolaget	
62	År 1938	38.033: 30
	Bollnäs Sparbank	
63	År 1938	6.658: 13
	Gävle stads Sparbank	
64	År 1938	26.773: 23
	Kungl. Postsparbanken	
65	År 1938	133 164: 03
	Kungl. Postsparbanken	
72	År 1939	1.853.000: —

Lån nr	Långivare	Lånebelopp
	Understödsföreningen S. V. B:s Pensionskassa	
74	År 1940	317.408: 44
	Västerås stads fonder	
75	År 1940	376.673: 14
	Sörmland-Västmanlands erkända Centralsjukkassa	
76	År 1940	259.083: 38
	Västmanlands läns Landsting	
77	År 1940	105.792: 37
	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse	
78	År 1940	107 951: 41
	Kungl. Pensionsstyrelsen	
81	År 1941	647.531: —
	Svenska Personal-Pensionskassan	
82	År 1941	793.622: —
	Kungl. Postsparbanken	
84	År 1942 (År 1932)	421.398: 39
	Fonder under Drätselkammarens förvaltning	
85	År 1942 (År 1932)	638.759: 95
	Försäkringsaktiebolaget Skandia	
86—89	År 1943	902.056: —
90	„ 1943	677.060: —
	Livförsäkringsbolaget Framtiden	
91	År 1943	673 698: —
	Försäkringsaktiebolaget Skandia	
92	År 1943	661.473: —
93	Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål	430.433: 95
		14.959.175: 58
	Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond mot säkerhet i inteckningar	24.081: 39
	Kronor	14.983.256: 97

Västerås stads donationsjordsfond.

DEBET.

Utgående Balans Konto.

Fonderade medel av försåld donationsjord:			
Bokförda å fondens konto		207.605: 79	
Att tillföras fonden enligt 1945 års låne- och fondstat		24.780: 60	232.386: 39
Fondmedlens placering:			
Innestående medel å kapitalräkning i A.-B. Svenska Handelsbanken	162.249: 89		

Västmanlands läns landsting, rest. köpeskilling för ett område av östra utmarken	67.136: 50	
Carl Gösta Hellman, rest. köpeskilling för stadsägan 2235 X av östra utmarken	3.000: —	
	232.386: 39	
Kronor		232.386: 39

KREDIT.

Ingående Balans Konto.

Fonderade medel av försåld donationsjord		206.999: 32

Inkomster.

Avsättning till fonden motsvarande 1/10 av årets ränteavkastning å fondkapitalet	606: 47	
Försåld tomtmark av stadsägan 2235 av östra utmarken (Hagaområdet) att tillföras fonden enligt 1945 års låne- och fondstat	24.780: 60	25.387: 07
Kronor		232.386: 39

Reserverade köpeskillingsmedel.

DEBET.

Utgifter.

Enligt 1944 års fond och lånestat:		
Köpeskilling för inköpta fastigheter	172.356: 90	
Nyanläggning av gator	50.600: —	
Anläggning av vatten och avloppsledningar	46.800: —	
Av Kungl. Maj:t utdömt ersättningsbelopp ang. Johannisberg	5.804: 42	
Diverse fastighetsutgifter 1/10 1942—30/9 1943	16.243: 56	291.804: 88
Enligt 1945 års fond- och lånestat:		
Köpeskilling för inköpta fastigheter	85.936: 80	
Nyanläggning av gator	320.400: —	
Anläggning av vatten- och avloppsledningar	128.000: —	
Dränering av sumpigt område norr om Bomansgatan	3.500: —	
Diverse fastighetsutgifter 1/10 1943—30/9 1944	13.970: 87	551.807: 67

Att upptagas i 1946 års fond- och lånestat:			
Köpeskilling för inköpta fastigheter ..	222.245: 80		
Nyanläggning av gator	205.000: —		
Diverse fastighetsutgifter 1/10—31/12 1944	1.594: 92	428.840: 72	1.272.453: 27

Utgående Balans Konto.

Behållning till år 1945	456.716: 23	
varifrån avgår skillnaden mellan å fondens konto ännu ej bokförda utgifter och inkomster	206.537: 54	250.178: 69
	Kronor	1.522.631: 96

KREDIT.

Ingående Balans Konto.

Behållning från år 1943 ..	5.744: 63

Inkomster.

Enligt 1944 års fond- och lånestat:			
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1942 —30/9 1943	705.868: 20		
Tomträttsavgälder 1/10 1942—30/9 1943	1.908: 28		
Värdet av tomtmark överlåten till H. S. B:s stiftelse Solgårdar	35.000: —	742.776: 48	
Enligt 1945 års fond- och lånestat:			
Diverse fastighetsförsäljnnigar 1/10 1943 —30/9 1944	614.078: 82		
Tomträttsavgälder 1/10 1943—30/9 1944	3.510: 44		
Värdet av tomtmark överlåten till H. S. B:s stiftelse Solgårdar	36.615: —		
Värdet av till S. V. B. överlåtet område vid Finnslätten	5.000: —	659.204: 26	
Att upptagas i 1946 års fond- och lånestat:			
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10—31/12 1944	113.420: —		
Tomträttsavgälder 1/10—31/12 1944 ..	1 486: 59	114.906: 59	1.516.887: 33
		Kronor	1.522.631: 96

Redogörelse över Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål den 31 december 1944.

Tillgångar.

Fondkapitalet placerat i Svenska statens järnvägars 3 % obligationer ..	7.125.986: 06
Lån till Västerås stad à 3½ % enligt revers	430.433: 95

Kursvinst vid försäljning av obligationer den 31/12 1944		1.553: —
1/5 av räntan å fondkapitalet för tiden 1/7—31/12 1944 à 3 % kr. 113.346: 30		22.669: 26
	Kronor	7.580 642: 27

Redogörelse över Västerås stads trafikfond den 31 december 1944.

Tillgångar.

Fondkapitalet placerat i Svenska statens järnvägars 3 % obligationer		1.102.569: 88
Fondmedel från år 1943 f. d. järnvägsmedelsfonden, placerade i stadens rörelse		410.258: 60
Ränta å kr. 1.102.569: 88 à 3 % (1/7—31/12 1944)	16.538: 55	
Ränta å kr. 410.256: 60 à 3 % (1/1—31/12 1944)	12.307: 76	28.846: 31
	Kronor	1.541.674: 79

REDOGÖRELSE
över förvaltningen av stadens donationsfonder år 1944.

Under Drätselkammarens förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning		1.941.578: 86

Inkomster under året.

Influtna räntor	63.543: 25	
Utdelning å aktier	9.435: 20	
Hyresmedel	8.000: —	
Inbetalda pensionsavgifter	1.314: —	
Värdeökning vid försäljning av aktier i S. V. B	7.229: —	
Donerade medel	4.032: 13	93.553: 58

Skulder vid årets slut.

Fonder enligt specifikation		1.962.978: 70
	Kronor	3.998.111: 14

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Fonder enligt specifikation		1.941.578: 86

Utgifter under året.

Pensioner och understöd åt enskilda	41.384: 33	

Premier till skolbarn		125: —		
Bidrag till fågelparken i Svartån		39: 26		
Anslag och bidrag till sociala inrättningar:				
Fattiga skolbarns beklädnad	4.103: 78			
Fattiga skolbarns bespisning	2.000: —			
Barnhemmet för flickor	457: 14			
Natthärbärget	140: 57			
Västerås Arbetsstuga	392: 67			
Västerås Frivilliga Skarpskytteförening	22: 86			
Västmanlands läns landsting	15.000: —			
Föreningen Västerås Skollovskolonier	792: 06			
Ålderdomshemmet	1.943: 65			
Västerås stads Förening mot Tuberkulos	35: 14			
Sällskapet Västerås Jultomtar	35: 14			
Församlingsdiakonissorna	169: 12			
Västerås Arbetareförening	398: —	25.490: 13		
Annonskostnader		206: 60		
Administrationskostnader		361: 74		
Skötsel av gravar		40: —		
Underhåll av fastighet		4.506: 68	72.153: 74	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna			21.399: 84	93.553: 58

Tillgångar vid årets slut.

Fastigheter		74.900: —
Aktier:		
403 st aktier i A. S. E. A.	38.748: —	
541 „ „ „ A/B Sv. Handelsbanken	128.664: —	
9 „ „ „ A/B Sv. Metallverken	585: —	
2 „ „ „ Västerås Teater A/B	2: —	
43 „ „ „ Skand. Kredit A/B	8.600: —	176.599: —
Obligationer:		
57 st. Teaterobligationer	535: —	
4 „ 1943 års 3½ % obligationer	4.150: —	
Obligationer tillhörande 1941 års 3 % statslån inskrivna i statsskuldboken enligt certifikat n:ris 41547 och 160720	37.000: —	41.685: —
På kapitalräkning insatta medel		515.546: 41
På sparkasseräkning insatta medel		99.610: 71
Utlånade medel:		
Västerås stad		
Andel i 1942 års lån	638.759: 95	
„ „ 1940 „ „	370.194: 36	

Lån från Sundinska fonden	5.000: —		
„ „ Torngrenska fonden	9.075: —		
„ „ Maria Hallanders donationsfond	5.115: —		
„ „ Stina Flodins fond	2.692: 24	1.030.836: 55	
Andel i fondernas gemensamma behållning		23.801: 03	1.962.978: 70
		Kronor	3.998.111: 14

Under Folkskolestyrelsens förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning			41.815: 53

Inkomster under året.

Influtna räntor			5.868: 55

Skulder vid årets slut.

Fonder enligt specifikation			42.458: 28
		Kronor	90.142: 36

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Fonder enligt specifikation			41.815: 53

Utgifter under året.

Utbetalda premier till elever	685: 90		
Understöd till skolbarn	4 513: —		
Skötsel av grav	10: —		
Kyrkorådet	16: 90	5.225: 80	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna		642: 75	5.868: 55

Tillgångar vid årets slut.

På depositionsräkning insatta medel		7.126: 50	
På kapitalräkning insatta medel		3.313: 72	
På sparkasseräkning insatta medel		13 136: 76	
Utlånade medel:			
Västerås stad, andel i 1940 års lån	6.478: 78		
Lån från Sundinska fonden	10.000: —		
„ „ Lindqvists testamentsfond	2.000: —	18.478: 78	
Andel i fondernas gemensamma behållning		402: 52	42.458: 28
		Kronor	90.142: 36

Under styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning			9.477: 29

Inkomster under året.

Influtna räntor			263: 22
Skulder vid årets slut.			
Fonder enligt specifikation			9.479: 77
		Kronor	19.220: 28

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Fonder enligt specifikation			9.477: 29
Utgifter under året.			
Utbetalda premier till elever		260: 74	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna		2: 48	263: 22
Tillgångar vid årets slut.			
På sparkasseräkning insatta medel	5.292: 09		
På kapitalräkning insatta medel	4.184: 42	9.476: 51	
Andel i fondernas gemensamma förvaltning		3: 26	9.479: 77
		Kronor	19.220: 28

Under Kommunala flickskolans förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning			28.552: 55
Inkomster under året.			
Influtna räntor	805: 11		
Utdelning å aktier	54: —	859: 11	
Utgifter utöver inkomster		17: 24	876: 35
Skulder vid årets slut.			
Fonder enligt specifikation			28.535: 31
		Kronor	57.964: 21

KREDIT

Skulder vid årets början.

Fonder enligt specifikation			28.552: 55
Utgifter under året.			
Utbetalda premier till skolbarn			876: 35

Tillgångar vid årets slut.

Aktier:

6 st. aktier i A. S . E. A.		500: —

Obligationer:

2 st. Svenska statens 3½ % obligationer av år 1941	600: —	

3 st. Svenska statens 2¾ % obligationer av år 1939 ..	2.500: —			
2 st. Konungariket Sveriges stadshypotekskassans 3½ % obligationer	2.000: —			
1 st. Svenska statens 3½ % obligationer av år 1943 ..	5.000: —	10.100: —		
På kapitalräkning insatta medel		6.124: 28		
På sparkasseräkning insatta medel		11.684: 16	28.408: 44	
Andel i fondernas gemensamma behållning			126: 87	28.535: 31
			Kronor	57.964: 21

Under Drätselkammarens förvaltning (f. d. Arbetsstugan).

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning	12.124: 76

Inkomster under året.

Influtna räntor ...	363: 73

Skulder vid årets slut.

Fonder enligt specifikation ...	12.488: 49
Kronor	24.976: 98

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Fonder enligt specifikation ...	12.124: 76

Utgifter under året.

Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna	363: 73

Tillgångar vid årets slut.

På sparkasseräkning insatta medel	12.488: 49
Kronor	24.976: 98

Under Fattigvårdsstyrelsens förvaltning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.

Enligt föregående års balansräkning	214.754: 24

Inkomster under året.

Influtna räntor ...	8.283: 70

Skulder vid årets slut.

Fonder enligt specifikation ...	214.869: 56
Kronor	437.907: 50

KREDIT.

Skulder vid årets början.

Fonder enligt specifikation ...	214.754: 24

Utgifter under året.

Utbetalda understöd	8.077: 78		
Skötsel av gravar	20: —		
Annonser	70: 60	8.168: 38	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna		115: 32	8.283: 70

Tillgångar vid årets slut.

Västerås stad, andel i 1940 års lån	107.951: 41		
Birger Rollins sterbhus, lån mot inteckning i fastigheten Lustigkullagatan 10	6.000: —		
På kapitalräkning insatta medel	2.483: 30		
På sparkasseräkning insatta medel	93.231: 62	209.666: 33	
Andel i fondernas gemensamma behållning		5.203: 23	214.869: 56
		Kronor	437 907: 50

SPECIFIKATION
å av Västerås stad förvaltade donationsfonder år 1944.

	Behållning 1/1 1944	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1944
Under Drätselkammarens förvaltning:				
Sundinska fonden för pauvres honteux	29.673: 45	1.045: 97	1.200: —	29.519: 42
Dito för arbetsklassen	15.096: 03	529: 52	600: —	15.025: 55
Sundinska beklädnadsfonden	5.000: —	250: —	250: —	5.000: —
Curry Treffenbergs fond	2.000: —	69: 40	69: 40	2.000: —
Gustaf Vahlbecks gåva	3.010: 31	105: 43	96: —	3.019: 74
Västerås Gilles donationsfond	1.000: —	45: 72	45: 72	1.000: —
Magistratens Ämbets- och Tjänstemäns reservfond	94.641: 76	7.576: 32	6.262: 32	95.955: 76
Engvallska pensionsfonden	31.673: 02	1.138: 91	1.161: 88	31.650: 05
Altinska fonden	3.995: 48	138: 72	125: —	4.009: 20
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10.000: —	457: 14	457: 14	10.000: —
Ol. Norelii testamentsfond	31.561: 65	1.178: 38	1.178: 38	31.561: 65
A. Engströms donationsfond	10.000: —	382: 87	382: 87	10.000: —
Zimmermanska slöjdskolefonden	72.539: 20	2.542: 39	1.536: 12	73.545: 47
Sundinska donationsfonden för välg. och allm.-nyttiga ändamål	177.881: 05	12.393: 42	12.801: 70	177.472: 77
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500: —	22: 86	22: 86	500: —
Bilschierska testamentsfonden	1.282: 64	52: 83		1.335: 47

	Behållning 1/1 1944	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1944
Natalia Anderssons stipendiefond	1.046: 22	45: 72	45: —	1.046: 94
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	192.743: 27	6.965: 30	8.023: 60	191.684: 97
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11.000: —	398: —	398: —	11.000: —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3.000: —	105: 43	105: 43	3.000: —
Torngrenska fonden	469.292: 77	23.332: 77	16.200: —	476.425: 54
Ålderdomshemmets Kapitalmedel	48.157: 47	3.243: 90	4.506: 68	46.894: 69
Carolina Hygrells donationsfond	63.154: 90	2.301: 64		65.456: 54
Mark Modins minne	626: 40	22: 86		649: 26
D:r P. O. Linds fond	10.000: —	352: 25	352: 25	10.000: —
Katarina Molls fond	4.810: 38	183: 80		4.994: 18
Mobergska guldbröllopsfonden	37.697: 30	1.365: 72	1.689: —	37.374: 02
Johanna Fryklunds donationsfond	10.308: 73	366: 01	360: —	10.314: 74
Orströms donationsfond	9.192: 12	331: 95	200: —	9.324: 07
J. G. Berglunds testamentsfond	15.000: —	527: 95	527: 95	15.000: —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	33.093: 05	1.203: 71	1.220: —	33.076: 76
Abraham Hülphers testamentsfond	6.233: 20	233: 87		6.467: 07
Vretmanska donationsfonden	1.109: 76	50: 17	47: 14	1.112: 79
Anna Norbergs stipendiefond	1.833: 10	87: 56	80: —	1.840: 66
Ekelundska sjukvårdsfonden	20.000: —	704: 51	704: 51	20.000: —
Lotten Ekelunds donationsfond	50.000: —	1.761: 25	1.761: 25	50.000: —
G. R. Lagerqvists donationsfond	29.544: 40	1.056: 93	1.055: —	29.546: 33
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	3.771: 61	94: 25		3.865: 86
Major Meurlings fond	4.716: 75	173: 14	173: 14	4.716: 75
G Sällings donationsfond	3.000: —	105: 42	105: 42	3.000: —
Karin Möllers donationsfond	4.914: 17	182: 40	182: 40	4.914: 17
Emelie Bergströms donationsfond	18.013: 52	1.080: —	1.080: —	18.013: 52
Bernhard Carlssons donationsfond	51.531: 09	1.728: 86	1.728: 86	51.531: 09
Theresia Möllers donationsfond	4.625: —	169: 12	169: 12	4.625: —
Hanna & P. W. Werkelins donationsfond	22.000: —	785: 34	785: 34	22.000: —
Augusta Berglunds vångåva	25.321: 86	758: 74	735: —	25.345: 60

	Behållning 1/1 1944	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1944
Maria Hallanders donationsfond	151.387: 47	7.822: 62	3.100: —	156.110: 09
Amanda Petterssons donationsfond	20.013: 48	609: 35	572: —	20.050: 83
Systrarna Hedmans understödsfond	124.586: 25	4.741: 66	18: —	129.309: 91
Stina Flodins donationsfond		2.731: 50	39: 26	2.692: 24
Kronor	1.941.578: 86	93.553: 58	72.153: 74	1.962.978: 70
Under Folkskolestyrelsens förvaltning:				
Fabriks- och Handtverksföreningens premiefond	1.056: 85	31: 64	30: —	1.058: 49
Hammarby skoltomt	2.724: 64	81: 72		2.806: 36
Funkerska donationsfonden	148: 56	4: 44		153: —
Hygrellska donationsfonden för Skollovskolonier	3.832: 45	114: 97		3.947: 42
Änkan Sjöbergs testamentsfond	500: —	12: 50	12: 50	500: —
Lindqvists testamentsfond	4.000: —	150: —	150: —	4.000: —
Änkan Scherdins testamentsfond	500: —	12: 50	12: 50	500: —
Änkan Ströms donationsfond	200: —	5: —	5: —	200: —
Änkan Nordgrens donationsfond	2.200: —	55: —	55: —	2.200: —
Menlöska donationsfonden	691: 90	16: 90	16: 90	691: 90
J. G. Wahlströms donationsfond	52: 96	1: 28	1: —	53: 24
Johanna Redins donationsfond	1.025: 05	25: 02	25: —	1.025: 07
Domprost & domprostinnan Fåhræus stipendiefond	3.764: 12	94: 01	94: —	3.764: 13
Sundinska premiefonden	10.000: —	500: —	499: 90	10.000: 10
Johannisbergs gårds donationsfond	206: 68	5: 03	6: —	205: 71
Folkskolans premiefond	346: 66	10: 40		357: 06
Fattiga skolbarns beklädnads Konto	9.516: 78	4.716: 72	4.288: —	9.945: 50
A/B Svenska Metallverkens premiefond	1.048: 88	31: 42	30: —	1.050: 30
Kronor	41.815: 53	5.868: 55	5.225: 80	42.458: 28
Under styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning:				
Sundinska premiefonden	5.154: 69	154: 44	154: —	5.155: 13
Wilhelmsstipendiet	1.314: 72	32: 44	25: —	1.322: 16

	Behållning $^{1}/_{1}$ 1944	Inkomster	Utgifter	Behållning $^{31}/_{12}$ 1944
Karlsbrödernas premiefond ..	2.850: 61	71: 65	60: —	2.862: 26
Yrkesskollärarnas premiefond	157: 27	4: 69	21: 74	140: 22
Kronor	9.477: 29	263: 22	260: 74	9.479: 77
Under Kommunala flickskolans förvaltning:				
Sundinska fonden	5.081: 18	175: —	165: —	5.091: 18
21-septemberfonden	1.232: 49	72: 29	66: —	1.238: 78
Th. af Billbergs fond	2.015: 92	61: 75	60: —	2.017: 67
Karlsbrödrafonden nr 1	3.173: 59	90: 67	90: —	3.174: 26
Karlsbrödrafonden nr 2......	2.910: 79	81: 18	120: —	2.871: 97
Wilhelmsstipendiet	1.278: 23	32: 13	32: —	1.278: 36
Eric & Math:a Anderssons fond	1.015: 22	30: 42	30: —	1.015: 64
Lina Gröndahls fond	2.035: 17	70: —	70: —	2.035: 17
Elsa Andréns minnesfond	447: 83	11: 25	11: —	448: 08
Premiefonden	2.084: 89	52: 38	50: 60	2.086: 67
Johan & Aug:a Högstedts stipendiefond	2.310: 41	58: 03	56: 75	2.311: 69
Anna Löfgrens fond	2.939: 89	73: 41	75: —	2.938: 30
Anna Löfgrens minnesfond ..	2.026: 94	50: 60	50: —	2.027: 54
Kronor	28.552: 55	859: 11	876: 35	28.535: 31
Under Arbetsstugans förvaltning:				
Knyppelsällskapets i Västerås gåva	780: 62	23: 40		804: 02
Otto Oests gåva	637: 58	19: 13		656: 71
L. M. Ströms gåva	6.812: 89	204: 39		7.017: 28
Besparade medel till byggnadsfond	3.893: 67	116: 81		4.010: 48
Kronor	12.124: 76	363: 73		12.488: 49
Under Fattigvårdsstyrelsens förvaltning:				
Anna Helena Almströms fond	4.000: 07	151: 89	151: 96	4.000: —
Ulrika Anderssons fond	500: —	18: 99	18: 99	500: —
J. G. Berglunds fond	118.461: 06	4.496: 14	4.034: —	118.923: 20
Ulrika Godenius fond	2.000: 01	75: 95	75: 96	2.000: —
Johanna Hallströms fond	2.538: 18	96: 36	96: 38	2.538: 16
Hedda Hoffmans m. fl. fonders räntebehållning	109: 26	123: 90	109: 26	123: 90
Fanny Johanssons fond	5.203: 47	197: 55	400: —	5.001: 02
Johanna Math:a Janssons fond	547: 98	20: 80	20: —	548: 78
Fanny & Olivia Holméns fond	42.877: 89	1.627: 56	1.836: 60	42.668: 85
Malmströms fond	10.000: 01	379: 74	379: 75	10.000: —

	Behållning $^1/_1$ 1944	Inkomster	Utgifter	Behållning $^{31}/_{12}$ 1944
Alex. Mossbergs fond	636: 72	24: 17	18: 13	642: 76
Regina Möllers fond	5.000: 05	189: 85	189: 90	5.000: —
Sofia Elisabet Sjöbergs fond	4.500: 03	170: 90	170: 93	4.500: —
Beate Louise Voughts fond..	10.000: 07	391: 85	391: 75	10.000: 17
Vretmans fond	4.329: 50	164: 36	150: —	4.343: 86
Anders Nordlöfs fond	643: 36	24: 42	18: 32	649: 46
P. Bilschiers fond	1.184: 49	44: 97	33: 73	1.195: 73
Anna Sofia Sjöbergs fond ..	389: 72	14: 80	11: 10	393: 42
Hedda Hoffmans fond	832: 37	31: 51	23: 63	840: 25
Anders Petter Ljunglöfs fond	1.000: —	37: 99	37: 99	1.000: —
Kronor	214.754: 24	8.283: 70	8.168: 38	214.869: 56

Sammandrag.

Under Drätselkammarens förvaltning	1.941.578: 86	93.553: 58	72.153: 74	1.962.978: 70
Under Folkskolestyrelsens förvaltning	41.815: 53	5.868: 55	5.225: 80	42.458: 28
Under styrelsens för Västerås stads skolors för yrkesundervisning förvaltning	9.477: 29	263: 22	260: 74	9.479: 77
Under Kommunala flickskolans förvaltning	28.552: 55	859: 11	876: 35	28.535: 31
Under Drätselkammarens förvaltning (f. d. Arbetsstugan)	12.124: 76	363: 73		12.488: 49
Under Fattigvårdsstyrelsens förvaltning	214.754: 24	8.283: 70	8.168: 38	214.869: 56
Kronor	2.248.303: 23	109.191: 89	86.685: 01	2.270.810: 11

Västerås den 29 mars 1945.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

Oscar Arnstorp.

Av staden tecknade borgensförbindelser.

Stadsfullmäktiges beslut	Kungl. Maj:ts stadfästelse	Låntagare	Ursprungl. belopp	Belopp vid senaste årsskifte
28/11 1918, § 280	31/1 1919	A/B Arbetarebostäder i Västerås (Pensionsförsäkringsfonden	300.000: —	187.663: 83
26/4 1934, § 65	22/6 1934	S. V. B:s Nya Järnvägs A/B	6.500.000: —	3.999.148: 71

Stadsfullmäktiges beslut	Kungl. Maj:ts stadfästelse	Låntagare	Ursprungl. belopp	Belopp vid senaste årsskifte
20/12 1937, § 283	29/4 1938	A/B Västeråsbanans Intressenter	8.300.000: —	6.969.085: 51
25/8 1938, § 132		Västerås Teater A/B (Västerås stads Sparbank)..	125.000: —	56.000: —
21/6 1939, § 163		Västerås Idrottshall Förening u. p. a. (Uplands Enskilda Bank A/B)	75.000: —	75.000: —
30/5 1940, § 95		Västerås Omnibus A/B (A/B Svenska Handelsbanken)	300.000: —	90.000: —
24/4 1941, § 68	30/10 1941	Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 1 (Kungl. Generalpoststyrelsen	156.000: —	137.280: —
25/11 1943, § 234		Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Vågen för st.-äga 266 F (Uplands Enskilda Bank A/B)	154.000: —	154.000: —
26/8 1943, § 159	22/10 1943	Borgensåtagande enligt Kungl. Maj:ts kungörelse om tertiär- och tilläggslån för vissa bostadsföretag enligt 12 §.....	100.000: —	58.040: —
30/9 1943, § 205	15/11 1943	Dito	100.000: —	
24/2 1944, § 36		Byggnads A/B Mimer för st.-äg. 2477 (AB Svenska Handelsbanken)	1.200.000: —	1.120.559: 16
27/4 1944, § 75		H. S. B. för kvart. Kata nr 10 (Uplands Enskilda Bank A/B)	414.000: —	398.500: —
30/3 1944, § 49		H. S. B. för st.-äg. 266 J (AB Jordbrukarbanken)	197.000: —	197.000: —
30/3 1944, § 56		Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 2 för st.-äg. 1528 DX (AB Jordbrukarbanken)	84.600: —	84.600: —
30/3 1944, § 56		Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 3 för st.-äg. 1528 ER och 1520 ES (AB Jordbrukarbanken)	274.000: —	274.000: —

Stadsfullmäktiges beslut	Kungl. Maj:ts stadfästelse	Låntagare	Ursprungl. belopp	Belopp vid senaste årsskifte
31/8 1944, § 170		Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 6 för st.-äg. 2484 (AB Jordbrukarbanken)	2.140.000: —	525.500: —
31/8 1944, § 170		H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar för st.-äg. 1665 BÄ (Uplands Enskilda Bank A/B)......	378.000: —	316.000: —
31/8 1944, § 170		Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Berghaga för st.-äg. 2485 A (A/B Jordbrukarbanken)	322.000: —	167.000: —
31/8 1944, § 170		Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Hagaborg för st.-äg. 2485 (A/B Jordbrukarbanken)	567.000: —	292.000: —
27/1 1944, § 12		Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkkredit (Uplands Enskilda Bank A/B)	25.000: —	
27/1 1944, § 12		Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet (Västerås stads sparbank)	10.000: —	262: 16
26/10 1944, § 228	8/12 1944	Borgensåtagande enligt Kungl. Maj:ts kungörelse om tertiär- och tilläggslån enligt 12 § enfamiljshus	100.000: —	
		Dito enligt 14 § flerfamiljshus	100.000: —	

Västerås den 31 december 1944.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

Oscar Arnstorp.

REGISTER.

Huvudräkning 1
Fond- och lånestatens utgifter och inkomster 2
Specifikation av skattestatens utgifter och inkomster 6
Sammandrag av skattestatens utgifter och inkomster 7
Balansräkning 89
Specifikation å förskotterade och reserverade medel 96
Specifikation å Tekniska verkens ofullbordade arbeten 115
Specifikation å stadens låneskuld den 31 december 1944 115
Redogörelse över Västerås stads donationsjordsfond 117
Redogörelse över Reserverade köpeskillingsmedelsfonden 118
Redogörelse över Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål 119
Redogörelse över Västerås stads trafikfond 120
Redogörelse över förvaltningen av stadens donationsfonder 120
Specifikation å av Västerås stad förvaltade donationsfonder 125
Förteckning å av staden tecknade borgensförbindelser 129

Västerås 1945, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 12

Nr 12. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1944.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt 2 § i reglemente för Västerås stads fattigvård, får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet för år 1944.

Styrelsen har under året haft 12 sammanträden, varvid behandlats sammanlagt 560 ärenden. Distriktsråden ha tillsammans haft 132 sammanträden och fattigvårdens förvaltningsutskott 9 sammanträden med 86 protokollförda ärenden.

Antalet understödstagare har under året ökat med 28, varav 9 hänföra sig till kommunala pensionstillskott utan karaktär av fattigvård. Hemunderstöd ha utgått under sammanlagt 4.859 kalendermånader med en kostnad av 218.840:— kronor.

Utöver åtnjutet fattigvårdsunderstöd eller kommunalt pensionstillskott ha 781 personer åtnjutit tilläggspension, 102 barnbidrag och 44 bidragsförskott.

Under året ha 4 personer erhållit yrkesutbildning på fattigvårdens och pensionsstyrelsens gemensamma bekostnad.

Arbetsförelägganden enligt 71 § i lagen om fattigvården ha meddelats 4 försumliga försörjare, varav ett lett till intagning å arbetshem.

Antalet underhållsdagar vid ålderdomshemmet utgjorde 64.835. De intagnas antal uppgick till 308 och genomsnittsbeläggningen pr dag till 180 personer.

Procenttalet av understödstagarnas antal i förhållande till stadens folkmängd för hela fattigvården utgjorde 3,92 % mot 3,96 % näst föregående år. Detta procenttal fördelar sig med 3,22 % på den öppna och med 0,70 % på den slutna fattigvården.

Samtliga vårdplatser vid ålderdomshemmet ha varit strängt anlitade, så att i många fall vårdbehövande måst vänta på intagning under längre eller kortare tid. Styrelsen har nödgats att för vård mottaga en hel del betalande vårdtagare, som, därest andra vårdmöjligheter funnits, bort kunna ordna sin vård utan anlitande av ålderdomshemmets platser.

Bruttokostnaden för hela fattigvården belöper sig på 760.533:— kronor, varav 397.299:— kr. avser öppna och 363.299:— kr. slutna fattigvården. Inkomsterna utgöra 335.030:— kr., varför nettokostnaden för hela fattigvården utgör 425.503:— kr.

Jämfört med närmast föregående år ha nettoutgifterna ökat med omkring 50.000:— kronor.

Med berättelseårets utgång ha ledamöterna Skomakaremästaren Ernfrid Carlsson, Fru Mattis Pettersson samt Filaren Viktor Persson avgått ur styrelsen. Herr Carlsson har under flera år tillhört styrelsen. Samtliga ha nedlagt ett nitiskt och intresserat arbete till fattigvårdens fromma.

I övrigt hänvisas till efterföljande huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1945.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

Axel Norén.

Fattigvårdsstyrelsen.

Förre Drätseldirektören Th. Öberg, ordförande.
Kyrkoskrivare John Sjöblom, vice ordförande och distriktschef.
Ledamöter och distriktschefer: Komminister Nils Berge, Apparatmontören Alvar Johansson, Fru Hilda Bergsten, Eldaren E. A. Lindstedt, Skomakaremästaren Ernfrid Carlsson, Folkskollärarinnan Elsa Pettersson, Förmannen Hugo Svensson, Tjänstemannen Hugo Lindgren, Fru Helga Hall och Filaren Viktor Persson.

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare.

Vid Fattigvårds- och barnavårdsbyrån:
Axel Norén, syssloman, sekreterare och ombudsman sedan 1 jan. 1920.
Eric Johansson, tillsyningsman sedan 1 nov. 1930.
Karl Österberg, tillsyningsman sedan 1 maj 1933, ordinarie från 1/7 1939.
Fru Anna-Lisa Adamsson, kassörska fr. o. m. 1 jan. 1940, dessförinnan kontorsbitr. sedan 1 april 1922, ordinarie sedan 1 jan. 1929.
Fröken Gurli Ahlström, kontorsbiträde sedan 1 febr. 1929, ordinarie från 1 jan. 1940.
Fru Karin Sjölin, kontorsbiträde sedan 1 febr. 1937, ordinarie från 1 jan. 1941.
Fröken Gertrud Næslund, extra skrivbiträde sedan 5 okt. 1938.
Fröken Maj-Britt Pettersson, extra skrivbiträde sedan 9 febr. 1940.
Fröken Britta Jonsson, extra skrivbiträde sedan 1 juli 1940.

Vid Ålderdomshemmet:
Gustav Severin Pihl, föreståndare sedan 1 jan. 1924. (Vik. sedan 1 april 1923.)
Johan Viktor Eriksson, vaktmästare sedan 24 oktober 1921.
Henrik Forslund, maskinist sedan 1 mars 1920.
Olga Lundberg, husmoder sedan 4 januari 1917.
Elin Ramkvist, sjuksköterska sedan 1 jan. 1922.
Kerstin Pettersson, sjuksköterska sedan 1 jan. 1937.
Elny Björklund, sjuksköterska sedan 15 sept. 1941.
Frideborg Hellåsen, sjuksköterska sedan 15 mars 1942.
Alinde Högdén, sjuksköterska sedan 1 jan. 1943.
Ingegerd Svensson, sjuksköterska sedan 1 febr. 1944. (Tjänstledig 1/2—31/3. Slutat 31/12 1944.)
Ester Vestberg, tvättföreståndarinna sedan 1 mars 1929.
Anna Lundkvist, kokerska sedan 1 febr. 1935.
Annie Vinterkvist, sömmerska sedan 1 jan. 1940.
Ruben Sand, bitr. vaktmäst. sedan 31/8 1942. Vårdare sedan 1/7 1923.
Holger Larsson, bitr. maskinist sedan den 31 aug. 1942. Eldare sedan 16 juni 1930.
Elsa Carlsson, skrivbiträde sedan 10 jan. 1944.
19 tvätt- och köksbiträden.
Predikant: Komminister Manne Eriksson.
Läkare: 2:dre stadsläk. Carl Idar t. o. m. den 31 jan. 1944 och därefter D:r K. Hallengren.

Inom den öppna fattigvården tjänstgöra:

1:ste stadsläkare G. Andrén för södra och västra stadsdelarna samt f. d. S:t Ilian och Lundby socknar.
2:dre stadsläkare Carl Idar för norra stadsdelen till och med 31/1 1944 samt därefter D:r K. Hallengren.

Familjer och personer, som under åren 1940—1944 åtnjutit understöd av fattigvården.

FAMILJETYP.

	1940	1941	1942	1943	1944
Ensam man utan barn	272	274	284	276	279
„ „ med barn	—	4	5	5	2
Ensam kvinna utan barn	408	416	426	429	445
„ „ med barn	72	58	82	65	71
Gift par eller samboende utan barn	286	280	282	264	278
„ „ „ „ med barn	264	274	252	236	236
Ensamma barn	2	1	2	—	—
Antal hemmavarande barn under 16 år	419	413	438	397	405
Omhändertagna av barnavårdsnämnden	—	—	—	20	18
Summa antal personer	1.723	1.720	1.771	1.692	1.734

UNDERSTÖDETS BESKAFFENHET.

	1940	1941	1942	1943	1944
Understöd enligt fattigvårdslagen	1.621	1.616	1.661	1.580	1.613
Understöd enligt lagen om kommunalt pensionstillskott m. m.	102	104	110	112	121
Summa antal personer	1.723	1.720	1.771	1.692	1.734

Vård å fattigvårdsanstalt.

	1940	1941	1942	1943	1944
Antal vårdtagare: män	124	165	134	146	146
„ „ : kvinnor	111	135	108	120	146
„ „ : under 16 år	—	—	14	17	16
Summa antal personer	235	300	256	283	308

Antal vårddagar och vårdens värde:

	1940	1941	1942	1943	1944
Antal underhållsdagar	68.445	68.754	66.683	65.296	65.109
Vårdens värde, kronor	276.838:—	331.978:—	274.189:—	282.634:—	319.202:—

Vård å sjukvårdsanstalt helt eller delvis på kommunens bekostnad.

	1940	1941	1942	1943	1944
Antal vårdtagare: män	117	107	119	110	121
„ „ kvinnor	139	121	139	108	126
„ „ barn	—	8	14	9	21
Summa antal personer	256	236	272	227	268

Antal vårddagar och vårdkostnadens värde:

	1940	1941	1942	1943	1944
Antal	52.207	54.165	56.693	52.537	59.227
Vårdens värde, kronor	78.692:—	85.047:—	95.301:—	84.687:—	98.501:—

Hemunderstöd:

	1940	1941	1942	1943	1944
Understödets värde, kr.	175.089: —	212.917: —	206.467: —	198.841: —	203.254: —
Annan hjälp, värde, kr.	5.825: —	8.244: —	5.280: —	5.530: —	6.579: —
Antal kalendermånader under vilka hjälp lämnats. .	4.921	5.354	5.446	5.079	4.859
Därjämte har utgått till följande antal personer:					
tilläggspension	—	—	780	771	781
barnbidrag	64	56	68	103	102
bidragsförskott	56	44	59	53	44
Antal	120	100	907	937	927

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål.

A) Till främmande kommuner avlåtna anmaningar, svar å anmaningsskrivelser och annan skriftväxling.

	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944
Anmaningsskrivelser	150	199	147	189	176	154	162	159	165	156	192
Svar å anmaningsskrivelser	195	196	165	168	207	180	193	180	186	210	184
Annan skriftväxling	1991	2130	2507	2492	2716	1848	2012	2221	2390	2540	2855
Summa	2336	2525	2819	2849	3099	2182	2367	2560	2741	2906	3231

B) Till Konungens befallningshavande i länet:

	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944
Ansökningar	51	71	84	71	47	34	53	33	43	48	41	44
Påminnelser	92	97	129	159	188	70	61	73	62	72	107	97
Förklaringar	161	146	141	81	77	128	71	92	85	79	94	53
Summa	304	314	354	311	312	232	185	198	190	199	242	194
Mantalsskrivningsmål:												
Ansökningar	164	98	60	121	101	144	115	81	62	119	148	123
Påminnelser	102	62	29	87	57	81	116	76	27	54	155	87
Förklaringar	53	38	46	40	55	50	47	38	41	32	46	60
Summa	319	198	135	248	213	275	278	195	130	205	349	270

Vård har under året lämnats.

	Antal personer											
	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	274	189	132	118	90	78	88	113	99	96	142	99
Å Sanatorium	28	23	15	17	33	37	29	33	25	36	21	38
Å Sinnesslöanstalter	19	20	19	21	19	18	21	21	27	24	20	21
Å Hospital	91	93	91	99	101	107	117	114	127	129	123	141
Å Epileptikerhem	2	4	6	6	4	4	4	5	6	5	7	5
Å Västm. läns sjukhem	35	41	34	32	27	30	16	19	18	23	15	8
Å Kuranstalter	51	57	40	40	24	25	18	20	15	14	7	12
Å andra anstalter	29	28	25	22	24	15	19	28	45	40	44	22
Summa	529	455	362	355	322	314	312	353	362	367	379	446

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1944:

Kvarvarande sedan år 1943	182	
Under året intagna	126	308
Under året avgångna genom döden	64	
Under året avgångna genom utskrivning	61	125
Vid årets slut kvarvarande		183

Därav 101 män och 82 kvinnor.

Av under året intagna tillhöra 18 män och 12 kvinnor främmande fattigvårdssamhälle.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	3	—	—	—	—	—	3
Pensionärer mellan 16—20 år	—	—	—	2	—	—	2
„ 20—30 „	3	—	—	4	2	—	9
„ 30—40 „	2	—	—	4	1	—	7
„ 40—50 „	7	1	—	5	—	—	13
„ 50—60 „	10	1	1	17	3	1	33
„ 60—70 „	15	7	3	10	3	5	43
„ 70—80 „	24	12	23	14	8	26	107
„ 80—90 „	9	8	30	10	8	22	87
„ över 90 år	1	—	1	—	—	2	4
Summa	74	29	58	66	25	56	308

Dessa 308 pensionärer ha åtnjutit vård under sammanlagt 64.835 underhållsdagar, varå 27.109 belöpa sig å 95 män och 113 kvinnor, som vårdats å hemmets sjukavdelningar.

Av de å ålderdomshemmet vårdade pensionärerna åtnjöto 194 folkpension. Den äldsta av under året vårdade män var änkl. Karl Fredrik Holmgren, född år 1854, och bland kvinnor änkan Anna Sofia Kat. Karlsson, född år 1853.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

Icke arbetsföra:	Män	Kvinnor	Summa
Sinnessjuka och sinnesslöa	12	18	30
Blinda och litet seende	3	5	8
Lama och ofärdiga	10	6	16
Ständigt sängliggande	70	82	152
Lungsjuka	1	—	1
Ålderstigna och sjukliga	25	27	52
Minderåriga barn	3	—	3
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	10	10	20
Av annan orsak partiellt mindre arbetsföra	13	13	26
Summa	147	161	308

Pensionärernas sysselsättning har bestått av:

dels i arbeten för hemmets behov såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, skomakeri, måleri, snickeri och div. trädgårdsarbeten m. m., samt dels arbeten för andra personer såsom fjäderspritning, mangling, vedsågning och vedhuggning samt div. arbeten i tvättinrättningen m. m.

I Tvättinrättningen har under året avverkats 73.243 kg. tvätt, därav privattvätt 47.022 kg.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna under åren 1935—1944.

	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rågmjöl	18: 75	18: 25	21: 25	22: 50	20: 63	23: 50	26: 44	28: 80	25: —	28: —
Rågsikt	25: 75	25: —	29: 25	30: 75	28: 63	31: —	32: 78	34: 75	—	—
Vetemjöl	30: 75	33: 75	33: 82	32: —	34: 50	39: 13	37: 48	39: 60	39: 15	38: 13
Korngryn	21: —	21: 50	28: —	27: 75	23: —	32: 25	46: 75	44: 22	42: 50	39: 25
Ärter	35: 88	28: —	28: 12	28: 25	29: 67	—	67: 67	69: 50	62: 50	48: —
Fläsk	112: 75	134: 75	133: 50	148: 12	151: 63	179: 75	246: 38	265: —	375: —	350: —
Sill	31: 88	48: 50	30: 75	29: 50	25: 83	68: 47	119: 38	—	100: —	133: —
Havregryn	26: 63	26: —	31: 12	33: 50	33: 38	43: 38	53: —	53: —	45: 38	45: —
Risgryn	30: 50	36: —	36: —	36: 75	30: 25	47: —	79: 75	124: —	119: —	114: —
Kaffe	205: —	193: 75	204: 50	172: 50	172: 50	282: 75	341: 25	425: —	430: —	440: —
Socker	36: —	36: 75	37: 55	37: 94	38: 38	41: 69	47: 06	56: 81	58: 13	53: 75
Bruna bönor	46: 25	44: —	37: 50	40: 50	73: 67	85: —	104: 17	—	—	119: 50
Margarin	96: 13	91: 75	116: 25	128: 38	127: 33	145: —	270: —	255: —	246: 75	216: 56
Farrin	27: 33	29: —	30: 25	31: —	31: 75	35: —	40: 67	—	53: —	53: —

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1942, 1943 och 1944, fördelat distriktsvis.

Distr. n:o	År 1942 Understöds-kostnad distriktsvis under året	År 1942 Understöds-kostnad pr hushåll	År 1942 Understöds-kostnad pr person	År 1943 Understöds-kostnad distriktsvis under året	År 1943 Understöds-kostnad pr hushåll	År 1943 Understöds-kostnad pr person	År 1944 Understöds-kostnad distriktsvis under året	År 1944 Understöds-kostnad pr hushåll	År 1944 Understöds-kostnad pr person
N:o 1	7,325: 58	488: 37	385: 53	6,508: —	500: 61	390: 63	5,957: 80	496: 48	372: 36
„ 2	5,810: 24	505: 24	365: 32	5,899: —	536: 27	456: 92	4,454: 60	494: 95	445: 44
„ 3	6,882: 98	461: 33	458: 20	7,997: —	499: 83	477: 46	6,424: 32	494: 17	494: 18
„ 4	6,706: 76	536: 54	447: 11	8,221: 50	541: 43	476: 60	8,141: —	581: 50	478: 88
„ 5	3,329: 03	429: 55	416: 13	4,903: 50	500: 35	494: 30	4,542: 50	504: 72	504: 66
„ 6	4,970: 67	455: 19	382: 36	4,701: —	508: 21	417: 86	3,999: 80	444: 42	363: 62
„ 7	3,334: 78	439: 94	370: 53	3,249: 50	437: 93	385: 92	3,225: 15	460: 74	403: 14
„ 8	5,816: 97	465: 36	342: 17	6,565: 85	498: 54	386: 22	6,860: 85	527: 76	428: 80
„ 9	3,303: 54	435: 82	367: 06	2,562: 25	409: 96	409: 96	2,538: 60	423: 10	423: 10
„ 10	3,590: 90	448: 86	359: 09	4,129: 04	589: 86	458: 78	4,231: 44	604: 49	470: 16
„ 11	4,554: 83	455: 03	379: 57	3,863: 50	468: 30	376: 90	2,986: —	497: 66	426: 57
Genomsnitts-kostnad	5,056: 93	465: 56	388: 46	5,324: 78	457: 60	394: 30	4,851: 10	502: 75	437: 34

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården dels i genomsnitt under 5-årsperioder åren 1920—1939 och dels årsvis åren 1940—1944.

Åren	Bruttokostnad Inre fattigvården Kr.	Bruttokostnad Yttre fattigvården Kr.	Summa Kr.	Nettokostnad Inre fattigvården Kr.	Nettokostnad Yttre fattigvården Kr.	Summa Kr.
1920—1924	122,516: 25	452,688: 92	575,205: 17	78,473: 75	413,524: 36	511,998: 11
1925—1929	198,691: 50	460,036: 37	658,727: 87	89,216: 91	407,143: 75	496,360: 66
1930—1934	249,991: 55	449,927: 54	659,919: 08	117,880: 78	364,434: 88	482,315: 67
1935—1939	277,655: 52	368,086: 64	645,722: 16	128,513: 70	256,844: 06	385,357: 77
1940	318,069: 31	361,170: 01	679,239: 32	139,306: 45	232,857: 18	372,163: 63
1941	331,978: 78	407,989: 08	739,967: 81	138,634: 95	290,855: 55	429,490: 50
1942	347,048: 43	392,026: 68	739,077: 11	121,949: 79	258,193: 79	380,143: 58
1943	338,440: 99	377,891: 16	716,332: 15	119,885: 90	252,455: 19	372,341: 09
1944	363,299: 21	397,233: 87	760,533: 08	143,790: 76	281,711: 94	425,502: 70

Tabell, som utvisar hur kostnadssummorna fördelas på invånare och skattekronor m. m. dels i genomsnitt under 5-årsperioder åren 1920—1939 och dels årsvis under åren 1940—1944.

År	Antal skattekronor	Nettokostnaden för hela fattigvården		Nettokostnaden för yttre fattigvården		Underhållskostnad på Ålderdomshemmet		Understödstagare på Ålderdomshemmet		
		fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	Understödstagare pr år Kr.	Understödstagare pr dag Kr.	Antal underhållsdagar	Antal	Medeltal pr dag
1920—1924	351,984	17: 86	1: 74	14: 05	1: 42	1,051: 48	2: 81	41,775	270	114
1925—1929	284,882	16: 89	1: 77	13: 88	1: 48	1,067: 31	3: 03	60,798	377	164
1930—1934	352,579	15: 57	1: 37	11: 77	1: 03	1,377: 48	3: 77	66,410	362	181
1935—1939	497,491	11: 05	0: 81	7: 38	0: 54	1,489: 20	4: 08	69,434	326	186
1940	649,176	9: 61	0: 57	6: 01	0: 35	1,701: 90	4: 65	68,445	295	187
1941	674,405	10: 90	0: 64	7: 40	0: 43	1,752: 95	4: 83	68,754	300	192
1942	744,256	9: 33	0: 52	6: 33	0: 33	1,836: 23	4: 95	70,033	282	189
1943	857,313	8: 73	0: 43	5: 91	0: 31	1,912: 09	5: 32	63,575	286	177
1944	843,548	9: 60	0: 50	6: 36	0: 33	2,041: —	5: 60	64,835	308	180

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

År	Antal kyrkoskrivna invånare vid årets slut	Antal understödstagare	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1920—1924	30,322	2,720	7,61 %	0,89 %	8,50 %
År 1925—1929	29,387	2,476	7,04 %	1,11 %	8,15 %
År 1930—1934	30,996	2,240	6,24 %	1,09 %	7,33 %
År 1935	32,616	2,213	5,5 %	0,98 %	6,48 %
År 1936	33,879	2,017	4,97 %	0,70 %	5,67 %
År 1937	35,378	1,818	4,89 %	0,68 %	5,57 %
År 1938	36,551	1,699	3,76 %	0,7 %	4,46 %
År 1939	37,848	1,634	3,59 %	0,73 %	4,32 %
År 1940	38,729	1,723	3,79 %	0,66 %	4,45 %
År 1941	39,421	1,720	3,6 %	0,76 %	4,36 %
År 1942	40,797	1,771	3,69 %	0,62 %	4,31 %
År 1943	42,707	1,692	3,3 %	0,66 %	3,96 %
År 1944	44,306	1,734	3,22 %	0,70 %	3,92 %

Tablå över Fattigvårdsstyrelsens inkomster och utgifter för år 1944.

DEBET:

Inkomster:

Yttre fattigvården:

Bidrag och ersättningar:		
Statsbidrag, landstingsbidrag, ersättning av enskilda samt av pensioner och sjukkassor	111.335: 83	
Övriga inkomster	4.186: 10	115.521: 93
Uttaxerade medel från Drätselkammaren		425.502: 70
Ålderdomshemmet:		
Försäljning och utförda arbeten	77.861: 45	
Hyror	3.908: 04	
Bidrag och ersättningar: (vårdavg. av främmande kommuner, enskilda, landstinget, staten samt av pensioner)	137.447: 46	
Övriga inkomster	291: 50	219.508: 45
	Summa Kronor	760.533: 08

KREDIT:

Utgifter:

Yttre fattigvården

Personalkostnader	44.252: 41	
Administrationskostnader	13.788: 04	
Underhållskostnader	271: 35	
Understöd med karaktär av fattigvård	187.782: 36	
Understöd utan karaktär av fattigvård	31.058: 62	
Anstaltsvård	89.812: 87	
Sjukvård och begravningskostnader	16.421: 43	
Övriga sociala utgifter	12.675: —	
Anskaffning av inventarier	446: 01	
Diverse utgifter	725: 78	397.233: 87
Ålderdomshemmet:		
Personalkostnader	95.649: 10	
Administrationskostnader	1.136: 36	
Driftskostnader	20.837: 99	
Underhåll av byggnader	7.319: 54	
Underhåll av maskiner och inventarier	6.255: 53	
Räntor och amorteringar	57.109: 76	
Sjukvård och begravningskostnader	9.601: 19	
Hushåll, tvätt och beklädnad	97.783: 14	
Lokalkostnader	50.649: 57	
Anskaffning av inventarier	11.568: 97	
Diverse utgifter	5.388: 06	363.299: 21
	Summa Kronor	760.533: 08

I övrigt hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Under Fattigvårdens förvaltning stående fonder.

DEBET.

Tillgångar vid årets början.	
Enligt föregående års balansräkning	214.754: 24
Inkomster under året.	
Influtna räntor	8.283: 70
Skulder vid årets slut.	
Fonder enligt specifikation	214.869: 56
Kronor	437.907: 50

KREDIT.

Skulder vid årets början.			
Fonder enligt specifikation			214.754: 24
Utgifter under året.			
Utbetalda understöd	8.077: 78		
Annonser	70: 60		
Skötsel av gravar	20: —	8.168: 38	
Inkomster utöver utgifter, som tillförts fonderna		115: 32	8.283: 70
Tillgångar vid årets slut.			
Västerås stad, andel i 1940 års lån	107.951: 41		
Birger Rollins sterbhus, lån mot inteckning i fastigheten Lustigkullagatan 10	6.000: —		
På kapitalräkning insatta medel	2.483: 30		
På sparkasseräkning insatta medel	93.231: 62	209.666: 33	
Andel i fondernas gemensamma behållning		5.203: 23	214.869: 56
		Kronor	437.907: 50

Under Fattigvårdens förvaltning:

	Behållning $^{1}/_{1}$ 1944 Kr.	Under året Inkomster Kr.	Under året Utgifter Kr.	Behållning den $^{31}/_{12}$ 1944 Kr.
Anna Helena Almströms fond	4,000: 07	151: 89	151: 96	4,000: —
Ulrika Anderssons fond	500: —	18: 99	18: 99	500: —
J. G. Berglunds fond	118,461: 06	4,496: 14	4,034: —	118,923: 20
Ulrika Godenius fond	2,000: 01	75: 95	75: 96	2,000: —
Johanna Hallströms fond	2,538: 18	96: 36	96: 38	2,538: 16
Hedda Hoffmans m. fl. fonders räntebehålln.	109: 26	123: 90	109: 26	123: 90
Fanny Johanssons fond	5,203: 47	197: 55	400 —	5,001: 02
Johanna Mat:ha Janssons fond	547: 98	20: 80	20: —	548: 78
Fanny o. Olivia Kolméns fond	42,877: 89	1,627: 56	1.836: 60	42,668: 85
Malmströms fond	10,000: 01	379: 74	379: 75	10,000: —
Alex. Mossbergs fond	636: 72	24: 17	18: 13	642: 76
Regina Möllers fond	5,000: 05	189: 85	189: 90	5,000: —
Sofia Elisabet Sjöbergs fond	4,500: 03	170: 90	170: 93	4,500: —
Beate Louise Vougts fond	10,000: 07	391: 85	391: 75	10,000: 17
Vretmans fond	4,329: 50	164: 36	150: —	4,343: 86
Anders Nordlövs fond	643: 36	24: 42	18: 32	649: 46
P. Bilchiers fond	1,184: 49	44: 97	33: 73	1,195: 73
Anna Sofia Sjöbergs fond	389: 72	14: 80	11: 10	393: 42
Hedda Hoffmans fond	832: 37	31: 51	23: 63	840: 25
Anders Petter Ljunglöfs fond	1,000: —	37: 99	37: 99	1,000: —
Summa kronor	214,754: 24	8,283: 70	8,168: 38	214,869: 56

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr ~~17~~ 13

Nr ~~17~~ 13. Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1944.

Barnavårdsnämnden har under året haft 11 sammanträden samt i sin egenskap av ungdomsnämnd 6 sammanträden. Nämndens delegation har dessutom haft 9 sammanträden.

Vid dessa sammanträden ha behandlats sammanlagt 1133 protokollförda ärenden.

Yttranden ha av nämnden avgivits i 33 adoptivärenden och 6 äktenskapsskillnadsärenden.

Arbetsförelägganden ha meddelats i 25 fall, varav 8 lett till intagning å arbetshem. I övriga fall har av olika anledningar med verkställandet av besluten fått anstå.

Samtliga utackorderade barn och fosterbarn inom staden ha inspekterats minst en gång under året, varemot de utom staden utackorderade barnen på grund av rådande förhållanden inom trafikväsendet icke inspekterats av nämnden, men vederbörande vistelsekommuners barnavårdsnämnder ha på begäran verkställt inspektion av dessa barn samt häröver avgivit rapporter.

I enlighet med riksdagens beslut har nämnden handhaft verksamheten med fria sommarresor för barn i och för landsvistelse. 379 barn ha på så sätt beretts fria resor, mot 515 under föregående år.

Antalet av barnavårdsnämnden omhändertagna eller på annat sätt behandlade barn har, jämfört med näst föregående år, stigit rätt avsevärt, såväl relativt som absolut. Antalet omhändertagna barn, som kvarstå till påföljande år, utgör 188. Ökningen utgör 52. I förhållande till stadens folkmängd utgör de omhändertagna barnens antal 0,40 % mot 0,44 % år 1943.

Bruttokostnaden för barnavården har stigit med något över 14.000:— kr., men på grund av ökade inkomster är nettokostnaden ungefär densamma som under näst föregående år.

Fördelad på innevånareantal och bevillningskronor utgör kostnaden respektive 1,78 och 0: 08 kronor.

Antalet bidragsförskottsansökningar har sjunkit något, varemot mödrahjälpsansökningarnas antal stigit betydligt.

Beträffande verksamheten i övrigt hänvisas till efterföljande, huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1945.

För barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.

[Axel Norén.

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Folkskoleinspektören Em. Granér, ordförande.
Tjänstemannen Gösta Sjöberg, vice ordförande.
Ledamöter: Komminister Nils Berge, Doktor Josef Lundblad, Fru Anna Vestberg, Fru Lydia Billgren och Kyrkoskrivaren John Sjöblom.

Fattigvårds- och barnavårdsbyrån:

Befattningshavare.

Avd. för samhällsvård och skyddsuppfostran:

Sekreterare och ombudsman m. m.: Fattigvårdssysslomannen Axel Norén fr. o. m. 1 januari 1926.
Kassörska och bokförerska m. m.: Kassörskan Anna-Lisa Adamsson fr. o. m. 1 jan. 1940.
Extra befattningshavare: Fröken Britta Wengelin fr. o. m. den 1 jan. 1944.
Övriga arbetsuppgifter utföras av på fattigvårdens stat upptagna, vid byrån anställd personal.

Barnavårdsmännens avdelning:

Föreståndare och barnavårdsman: Carl E. Scott fr. o. m. 1 jan. 1931.
Barnavårdsman: Fröken Elsa Hultgren fr. o. m. 15 april 1932.

Barnhemmet:

Föreståndarinna: Fröken Evy Aspling fr. o. m. 1 februari 1935.

Avd. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under åren 1937—1944, fördela sig sålunda:

År	i äkt.		u. äkt.		Tillhör annan kom.	Förebyggande åtgärder enl. 23 §					Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §		
	m.	kv.	m.	kv.		1 m. a)	1 m. b)	1 m. c)	1 m. d)	2 m.	a)	b)	c)	d)	1 m.	2 m.	3 m.
1937	56	50	59	59	55	14	12	1	—	2	4	22	21	3	30	20	104
1938	72	47	52	56	52	4	37	—	5	5	7	20	27	3	25	18	89
1939	96	43	52	49	44	9	21	—	6	10	7	20	36	3	21	18	81
1940	74	33	44	40	41	9	24	—	3	7	5	21	38	4	17	11	69
1941	125	49	53	45	44	7	46	—	2	15	5	15	40	3	20	18	79
1942	85	49	51	46	48	4	35	—	1	28	5	14	35	4	21	13	82
1943	69	51	46	48	37	7	11	—	5	24	6	19	39	5	19	12	105
1944	81	59	49	46	73	16	30	—	—	6	21	32	24	9	16	12	83

De av nämnden omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Från föreg. år	Nytillkomna	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till ensk. person inom kommun	Överlämnad till ensk. person utom kommun	Överlämnad till barnhem inom kommun	Överlämnad till barnhem utom kommun	Skyddshem	Annan anstalt	Förhållande till stadens folkm. i %
1936	172	24	26	170	2,004	62	104	15	8	12	21	0,66
1937	171	30	34	167	1,967	58	65	18	20	20	20	0,66
1938	167	18	30	155	1,975	50	61	23	16	22	14	0,51
1939	155	25	42	138	1,713	47	99	26	7	35	8	0,59
1940	138	32	17	153	1,955	47	55	16	2	19	14	0,40
1941	146	30	35	141	1,685	64	45	16	6	27	18	0,36
1942	141	30	26	145	1,795	53	46	20	8	27	17	0,41
1943	145	19	28	136	1,726	65	49	23	10	38	11	0,44
1944	136	53	23	166	1,848	71	52	17	8	19	17	0,40

Därjämte ha 31 barn, hemmahörande i Västerås varit omhändertagna och åtnjutit vård i olika form genom andra barnavårdsnämnder.

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944
Anmaningsskrivelser	52	35	44	66	51	29	35	61	64	53
Svar å anmaningsskrivelser	17	38	27	60	26	31	52	42	39	36
Ansökningar hos länsstyrelsen	31	25	18	31	28	23	14	15	21	18
Påminnelser hos länsstyrelsen	92	94	98	96	94	77	74	62	76	73
Förklaringar hos länsstyrelsen	22	61	89	84	86	76	53	37	69	62
Andra skrivelser	680	637	604	1329	1247	1788	1297	1752	1509	2169
Summa	894	890	880	1666	1532	2024	1525	1969	1778	2411

I 3 mål ha besvär anförts hos Kungl. Kammarrätten och Kungl. Maj:t.

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården åren 1934—1944 och dess fördelning på mantalsskriven innevånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Antal invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på	
	Brutto	Netto			invånare	bev.-kr.
1934	94,255: —	67,485: —	31,794	320,206: —	2: 12	0: 21
1935	97,032: —	65,649: —	32,616	379,313: —	2: 01	0: 19
1936	97,132: —	66,897: —	33,879	450,777: —	1: 90	0: 15
1937	101,155: —	66,636: —	35,378	541,956: —	1: 87	0: 12
1938	95,089: —	64,007: —	36,551	544,015: —	1: 75	0: 11
1939	132,956: —	65,952: —	37,848	571,393: —	1: 74	0: 12
1940	120,527: —	69,640: —	38,729	649,176: —	1: 79	0: 10
1941	132,482: —	71,543: —	39,421	674,405: —	1: 81	0: 10
1942	133,899: —	74,275: —	40,797	744,256: —	1: 82	0: 09
1943	127,476: —	78,483: —	42,707	857,313: —	1: 84	0: 09
1944	141,523: —	78,792: —	44,306	843,548: —	1: 78	0: 08

Tabell, utvisande under åren 1938—1944 utgivet bidragsförskott och beviljad mödrahjälp.

År	Bidragsförskott till			Kronor	Mödrahjälp till			Kronor
	Hela	Antal barn			Hela	Antal mödrar		
		u. ä.	i. ä.			ogifta	gifta	
1938	189	98	91	38,863: 35	102	37	65	17,175: —
1939	212	114	98	45,554: 73	184	46	138	18,572: 34
1940	203	116	87	39,866: —	140	47	93	24,817: —
1941	152	81	71	36,091: 70	160	49	111	28,752: 85
1942	123	61	62	29,818: 80	145	42	103	21,130: —
1943	138	42	96	26,856: —	222	75	175	28,227: —
1944	129	66	63	26,043: 95	242	79	163	35,911: —

Barnhemmet Sommarro 8.

Å barnhemmet ha följande antal barn intagits och utskrivits m. m.:

Kvarvarande från år 1943	13	
Intagna under året	19	32
Utskrivna under året	18	
Kvarvarande till år 1945	14	32

Av de intagna barnen voro 16 gossar och 3 flickor.

Hela årskostnaden för barnhemmet utgör 23.134:— kr., vilken summa fördelad på 4.759 underhållsdagar utgör 4: 86 kr. pr dag och barn mot 4: 63 år 1943.

Feberdagar under året 170, fördelade på 13 barn.
Skyddsvacc. 6 st. Difterivacc. 16 st. Calmettvacc. 6 st. Paraucités 2 st. Påssjuka 4 st.
Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och tre biträden.

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskapet.

Antal barnavårdsmän:

I likhet med föregående år ha samtliga förordnanden varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år		514
Under året utfärdade:		
För inom kommunen kyrkoskrivna	113	
För inflyttade från annan kommun	44	157
Summa förordnanden		671

Under året upphörda förordnanden:

Enär barnet fyllt 16 resp. 18 år	27	
Föräldrarnas giftermål med varandra	34	
Överflyttning till annan kommun	37	
Adoption av barnen	17	
Barnens död	3	
Annan orsak	2	120
Kvarstående vid årets slut		551

Fastställande av faderskap:

Frivilligt genom avtal	98	
Rättegång om faderskapet pågår	12	
Kan ej fastställas	3	113
För de inflyttade var faderskapet fastställt för	36	
Rättegång om faderskapet pågår	1	
Kan ej fastställas för	7	44
Summa fall		157

För de inom kommunen födda har trolovning mellan barnens föräldrar konstaterats och barnens egenskap av trolovningsbarn fastställts i 58 fall.

Verksamheten på grund av lagen om barn inom äktenskapet.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvar från föregående år	93 fall med tillsammans 129 barn
Under året utfärdade:	
På grund av moderns begäran	29 fall med tillsammans 37 barn
Summa	122 fall med tillsammans 166 barn

Under året upphörda förordnanden:

Enär barnen fyllt 16 resp. 18 år	8 fall med tillsammans 20 barn
Överflyttning till annan kommun	2 fall med tillsammans 2 barn
Annan orsak	10 fall med tillsammans 17 barn
Summa	20 fall med tillsammans 39 barn
Kvarvarande vid årets slut	102 fall med tillsammans 127 barn

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse	19 fall
Därav inställda å Arbetshem	2
Uppskov med inställelse på grund av uppgörelse	9
Delgivna men handräckning ej begärd under året	3
Ej anträffade med delgivning	5

Underhållsbidrag:

I underhållsbidrag har under året till byråns kassa inbetalts kronor 128.462: 36, vilken summa, jämförd med föregående års, utvisar en ökning med kronor 11.743: 82. Härav har till fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens kassa inlevererats kronor 24.218: 61 i avräkning med samhällsvård och bidragsförskott. Denna summa utvisar en minskning från näst föregående år med kronor 5.539: 27. Denna minskning beror på att barnens föräldrar fullgjort sina skyldigheter så att bidragsförskott och samhällsvård ej behövt sökas och meddelas i så stor utsträckning som under tidigare år.

Granskning:

Föreskriven granskning av barnavårdsnämndens förda anteckningar och räkenskaper har, i likhet med föregående år, enligt Nämndens förordnande verkställts av Nämndens ombudsman, syssloman Axel Norén och föreståndaren för byrån, Carl E. Scott.

Tabell, utvisande nya barnavårdsmannaförordnanden pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn:

År	Förordnanden för		Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
	inom kommunen födda	från annan kommun inflyttade		
1931	70	29	99	19,07
1932	60	32	92	17
1933	58	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,60
1936	64	28	92	15,17
1937	61	38	99	12,45
1938	71	42	113	12,96
1939	83	26	109	10,48
1940	79	31	110	13,96
1941	85	27	112	12,43
1942	77	26	103	10,03
1943	98	49	147	10,60
1944	113	44	157	10,08

Avd. III.

Fosterbarn under Barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn har under år 1944 stått 150 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård.

Av dessa ha 58 varit födda inom äktenskap och 92 utom äktenskap.

Barnen under ett års ålder inskrivas i barnavårdscentralen och stå under barnavårdssystrarnas tillsyn. Dessa ha till antalet varit 5.

Antal barn vid årets början	107
Därav i fosterhem	90
Därav på barnhem	17
Under året tillkomna	43
Därav i fosterhem	31
Därav på barnhem	12
Under året avgångna	52
Därav enär barnet flyttat från staden	8
Därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	10
Därav enär barnet omhändertagits av modern	11
Därav enär barnet omhändertagits av fadern	1
Därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	5
Därav enär fosterlega ej utgår	2
Därav enär barnet fyllt 16 år	8
Därav enär barnet adopterats	6
Därav enär barnet avlidit	1
Antal barn vid årets slut	98
Därav i fosterhem	83
Därav i barnhem	15

Antal besök under året 250.

Tablå över Barnavårdsnämndens inkomster och utgifter för år 1944.

DEBET:

Inkomster:

Yttre barnavården:

Bidrag och ersättningar:		
Ersättning av staten och ensk. för bidragsförskott, statsbidrag, landstingsbidrag, ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	59.672: 41	
Diverse inkomster	22: 18	59.694: 59
Inre barnavården:		
Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda		3.036: 40
Uttaxerade medel från Drätselkammaren		78.792: 33
	Summa Kronor	141.523: 32

KREDIT:

Utgifter:

Yttre barnavården:

Personalkostnader	24.365: 36	
Administrationskostnader	5.288: 92	
Utackorderingskostnader	30.062: 14	
Övriga bidrag	48.589: 08	
Anstaltsvård	8.884: 13	
Sjukvård och begravningskostnader	674: 35	
Diverse utgifter	524: 95	118.388: 93
Barnhemmet, Sommarro 8:		
Personalkostnader	6.754: 03	
Administrationskostnader	144: 25	
Underhållskostnader	337: 15	
Sjukvård	103: 60	
Hushåll, tvätt och beklädnad	9.776: 25	
Lokalkostnader	4.306: 26	
Anskaffning av inventarier	570: 75	
Diverse utgifter	1.142: 10	23.134: 39
	Summa Kronor	141.523: 32

Beträffande detaljsiffrorna hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings Aktiebolags tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 14

N:r 14. Byggnadskontorets årsberättelse för 1944.

7 A. Gatu- och väghållning.

I. UNDERHÅLLSARBETEN.

Anslag enligt stat.

Underhåll och mindre förbättringar	135.000: —	
Rensning av gatubrunnar	5.000: —	
Reparation av asfaltgata	28.000: —	168.000: —

Barmarkstiden var under 1944 c:a 9½ månader.

Då underhållskostnaden och kostnaden för gaturenhållningen äro beroende av varandra och barmarkstidens längd, är det upplysande att se totalanslagen i förhållande till totala kostnaden.

	Anslag	Verkl. kostn.
Underhåll och mindre förbättring	135.000: —	199.232: 56
Övrig gaturenhållning	65.000: —	42.906: 81
Summa kronor	200.000: —	242.139: 37

Statsbidraget till underhåll har ökat från i staten upptaget 51.000: — till 81.700: — eller med 30.700: —.

Den beräknade stensättningen av nya Köpingsvägen kunde ej utföras, då byggnadstillstånd ej erhölls. Detta medförde grusvägsunderhåll utöver beräknat för c:a 10.000: — kronor. I övrigt har utöver normalt underhåll tillkommit stensättning av infarten till Metallverken i Korsängsgatan för en kostnad av 4.256: 74, ombyggnad av Apotekarbron (återstående arbeten från 1943) 1.873: 95, reparation av Skarpskyttebron 2.099: 59 samt underhåll av provisorisk väg i S. Esplanaden utanför Aseas nybygge 353: 40 eller sammanlagt 8.583: 68.

Underhållskostnaderna fördelas på olika arbeten och de statsunderstödda och övriga gator och vägar enligt nedanstående tabell.

Sammanställning av underhållskostnader för stadens vägar och gator för år 1944.

	För biltrafiken viktiga vägar och gator			Övr. vägar och gator	Summa
	Körbanor	Gång- och cykelbanor	Summa	Summa	
1. *Barmarksunderhåll*				91.239: 18	91.239: 18
Permanenta beläggningar	21.955: 65	4.796: 34	26.751: 99	23.413: 25	50.165: 24
Halvpermanenta beläggningar	—	24: —	24: —		24: —
Grus m. m.	—	799: 15	799: 15		799: 15
grusning	5.602: 61	—	5.602: 61		5.602: 61
hyvling	10.776: —	—	10.776: —		10.776: —
dammbindning	10.948: 67	—	10.948: 67		10.948: 67
Röjning, dikesrensning, trummor, dräneringsanordn. m. m.				5.000: —	5.000: —
belagda vägar			1.319: 39		1.319: 39
grusvägar			4.028: 01		4.028: 01
Summa 1	49.282: 93	5.619: 49	60.249: 82	119.652:43	179.902:25
2. *Vinterväghållning*					
Snöskärmar m. m.				400: —	400: —
vägar			901: 84		901: 84
gator			—		
Snöröjning				12.605: 65	12.605: 65
vägar			6.907: 50		6.907: 50
gator			6.382: 61		6.382: 61
Sandning				8.794: 62	8.794: 62
vägar			2.890: 60		2.890: 60
gator			6 290: 83		6.290: 83
Summa 2			23.373: 38	21.800: 27	45.173: 65
3. Broar				3.973: 54	3.973: 54
4. Vägmärken, optiska signaler m. m.			637: 97	—	637: 97
5. Övriga kostnader			1.200: —	1.681: 08	2.881: 08
Summa 1—4	49.282: 93	5.619: 49	85.461: 17	147.107:32	232.568:49

II. NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRBÄTTRINGSARBETEN.

A) *Inom stadsplanelagt område.*

Biskopsgatan (Hållgatan—Källgatan).

Anslag kr. 12.600: — upptaget i 1944 års stat för gatans förseende med kantsten samt justering av kör- och gångbanor jämte anslutning till nybebyggelse i kv. Herta. Arbetet utfört med undantag av belysning av trafikdelare

Kostnad under året .. 11.294: 72

Totalkostnad hittills 11.613: 71.

Biskopsgatan (V. Kyrkogatan—Ö. Kyrkogatan).

Anslag kr. 39.600: — upptaget i 1944 års stat för anläggande av ny gata samt justering av V. Kyrkogatan mellan Stortorget och domkyrkan. Återstår asfaltbeläggning på den nya delen, justering av V. Kyrkogatan samt belysning av trafikdelare.

Kostnad under året.. 16.473: 68

Biskopsgatan mur till komministergården.

Anslag kr. 13.000: — upptaget i 1945 års stat. Arbetet har efter beslut av drätselkammaren den 8/6 1944 utförts i samband med gatuarbetet.

Kostnad under året.. 10.980: 18

Bryggerigatan (Biskopsgatan—Gamla bryggeriet).

Anslag kr. 10.400: — upptaget i 1944 års stat, för anläggning av ny sträckning i samband med bebyggelse av kv. Herta.

Arbetet utfört under året

Slutkostnad .. 10.907: 22

Domkyrkoesplanaden (Ö. Kyrkogatan—Engelbrektsplan).

Anslag kr. 31.000: — upptaget i 1944 års stat för omläggning, stensättning och ordnande av parkeringsplats.

Arbetet utfört under året.

Slutkostnad .. 34.580: 25

Drottninggatan (utanför Jakobsbergsskolan).

Utläggandet av gångbana utanför skoltomten har avslutats.

Kostnad under året 668: 70.

Slutkostnad .. 2.940: 50

Engelbrektsplan.

Den under 1943 i huvudsak utförda omläggningen har i samband med Domkyrkoesplanadens ombyggnad kompletterats i anslutningen till denna gata.

Kostnad under året .. 2.860: —

Totalkostnad hittills 36.113: 60.

Frejahöjden.

Anslag kr. 5.400: — bev. av Drk den 4/5 1944, vartill beräknats 4.000: — i gatukostnadsbidrag för ny gata och plantering.

Arbetet utfört under året.

Slutkostnad .. 6.963: 88

Hagaområdet.

Anslag kr. 307.700: — bev. av Sfm. den 28/10 1943 för anläggande av gator inom området i anslutning till dess exploatering för bostadsbebyggelse.

Kostnad under året.. 148.952: 57

Totalkostnad hittills 149.109: 64.

Hållgatan (Kristinagatan—Biskopsgatan).

Anslag kr. 3.000: — bev. av Sfm den 8/6 1944 för utläggande av kantsten. Arbetet har utförts under året.

Slutkostnad .. 3.270: 73

Jakobsbergsgatan (utanför pensionärshemmet).

Utläggandet av gångbana har avslutats.

Kostnad under året.. 202: 52

Slutkostnad 974: 37.

Källgatan—Västgötegatan (utanför Naima n:r 12).

Anslag kr 6.500:— bev. av Stfm. den 31/8 1944 för breddning och stensättning samt beläggning av gångbanor med klinker. Arbetet utfört under året.

Slutkostnad .. 6.447: 63

Källgatan (norr om Biskopsgatan).

På Nya bryggeriets bekostnad har utlagts tillfart till dess område öster om kv. Herta.

Kostnad .. 619: 69

Lidmansvägen (Västermalmsgatan—Kristinagatan).

Anslag kr. 9.000: — bev. av Sfm. den 29/4 1943 för utläggande av kantsten och justering av kör- och gångbanor. Arbetet utfört under året.

Slutkostnad .. 6.308: 15

Malmabergsgatan (Nybomsgatan—Släggargatan).

Anslag kr. 22.797: 33 av 1942—43 års reserverade skatteanslag kronor 64.000: — upptaget i 1944 års stat för stensättning med smågatsten, kantsten och ordnande av gångbanor. Arbetet har medfört ett flertal icke beräknade justeringar av staket till angränsande fastigheter. Endast mindre planteringsarbeten återstå.

Kostnad under året.. 62.685: —

Totalkostnad hittills 88.809: 86.

Mileniigatan.

Anslag kr. 18.700: — bev. av Sfm. den 26/11 1942, för ny gata. Arbetet har avslutats under året.

Kostnad under året 34: 52

Slutkostnad 16.817: 14.

Norra Ringvägen (Vasagatan—Tessingatan).

Anslag kr. 27.900 bev. av Stfm. den 29/4 1943 för stensättning m. m. Statsbidrag 29.400: —. I avvaktan på markförvärv vid Vasagatan har arbetet ej slutförts.

Kostnad under året 943: 09

Totalkostnad hittills 36.928: 93.

Norra Ringvägen (Karlsgatan—Lovisebergsgatan)

För kommande stensättningsarbete har staden erhållit fri gatsten från statens lager. Frakt- och transportkostnad under året 9.677: 73

Pilbogatan (vändplan)

Arbetena i samband med bostadsbebyggelsen i kv. Ida ha avslutats. I kostnaden ingår även gångväg ö. om Pilbogatan mot Djäknebergsgatan.

Kostnad under året 2.459: 55

Slutkostnad 2.521: 05.

Småstugeområdet vid Tunbyvägen.

Anslag kr. 110.000: — varav 12.500: — för del i Tunbyvägen. bev. av Stfm. den 25/4 1940. Arbetena ha fortsatt med ordnande av Tunbyvägen samt gångbanornas slutjustering.

Kostnad under året 21.817: 46

Totalkostnad hittills 81.135: 83.

Stora gatan (utanför tomten nr 9 kv. Laura)

Gångbanan har belagts med cementplattor på fastighetsägarens bekostnad.

Slutkostnad 426: 90

Stora gatan (Källgatan—Kopparbergsvägen)

Anslag kr. 75.000: — bev. av Stfm. den 20/12 1937 för omsättning med smågatsten. Genom beslut den 24/11 1944 har staden tilldelats 4.500 kvm. fri smågatsten, för vilkens transport och mottagande kostnader utgått under året.

Kostnad under året 15.226: 13

Sturegatan (Smedjegatan—Domkyrkoesplanaden)

Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm. den 30/3 1944 för utbyggnad med kantsten i samband med nybebyggelse i kv. Inge. Arbetet avslutat.

Kostnad under året 10.412: 15

Slutkostnad 10.615: 30.

Tullhuset, planen utanför.

Anslag kr. 9.300: — bev. av Drk. den 4/5 1944 för stensättning med smågatsten mellan stensatt körbana och järnvägsspåren. Arbetet avslutat.

Slutkostnad ... 7.143: 88

Tunbyvägen (Iggebygatan—Skallbergsgatan)

Anslag kr. 12.500: — bev. av Stfm. den 25/4 1940 för halva kostnaden av Tunbyvägens utbyggnad med kantsten. Arbetet slutfört.

Kostnad under året ... 2.939: 20

Slutkostnad 12.500: —.

Tunby stadsgärde (småstugeområde)

Anslag kr. 55.500: — bev. av Stfm. den 21/6 1944 för anläggande av nya gator samt breddning och justering av Tunbyvägen i samband med områdets exploatering. Förberedande arbeten hava utförts. Då arbeten med ledningar i gatorna, gatornas ordnande och bostadsbebyggelse pågått samtidigt ha stora svårigheter förelegat, som medfört avsevärd fördyring.

Kostnad under året ... 34.170: 14

Östra Ringvägen (Trefasgatan—Stora gatan).

Anslag kr. 68.000: — bev. av Stfm. den 20/12 1943 för anläggande av ny körbana jämte plantering och parkeringsplats. På grund av pågående förhandlingar om förvärv av mark med hindrande uthusbyggnader har arbetet delvis uppskjutits.

Kostnad under året ... 34.580: 49

Summa kronor 443.500: 50

b) *Utom stadsplanelagt område.*

Arosvägen (förlängning österut till Vasagatan).

Anslag kr. 20.600: — upptaget i 1943 års stat. Sedan det ursprungligen avsedda arbetet avbrutits på grund av ny planläggning i anslutning till riksvägens nya sträckning, har en provisorisk körväg anordnats för att underlätta trafiken i öst-västlig riktning.

Kostnad under året ... 3.511: 59

Totalkostnad hittills 9.887: 49.

Arosvägen (Vasagatan—Tunbyvägen).

Anslag kr. 24.000: — upptaget i 1943 års stat. I avvaktan på arbetsplan för riksvägen i dess nya sträckning ha vissa utfyllnadsarbeten samt provisorisk körväg utförts.

Kostnad under året ... 1.426: 63

Totalkostnad hittills 9.573: 38.

Arosvägen (Agnegatan—Arosvägen 46)

Anslag kr. 18.000: — bev. av Stfm. den 29/4 1943 för utläggning av kantsten samt justering av körbana och gångbanor. Arbetet har slutförts under året.

Kostnad under året .. 19.532: 96

Slutkostnad 21.420: 79.

Björnövägen.

Anslag kr. 1.600: — bev. av Stfm. den 31/8 1944 för inhägnad av cykelväg inom Hamre.

Slutkostnad .. 1.600: —

Blåsbo.

Anslag kr. 19.800: — bev. av Stfm. den 21/6 1944 för utläggande av kantsten samt justering av körbana och gångbanor utanför de fastigheter vid Blåsbovägen, Per Olovsgatan och Agnegatan som försålts av staden. I samband härmed har för att erhålla enhetlighet och bättre vattenavrinning utlagts kantsten här och i Föreningsgatan utanför några intilliggande privatförsålda fastigheter, där fastighetsägarna skola ersätta staden kostnaderna. Arbetet i huvudsak utfört.

Kostnad under året .. 21.359: 14

Bomansgatan (västerut mot Kullen).

Anslag kr. 19.600: — bev. av Stfm. den 31/8 1942 för ordnande av ny gata i samband med markförsäljning för bostadsbebyggelse. Arbetet har avslutats under året.

Kostnad under året.. 1.836: 22

Slutkostnad 23.683: 82.

Emausgatan (norrut till gamla Kopparbergsvägen).

Utföres på uppdrag av Asea.

Kostnad under året.. 303: 40

Totalkostnad hittills 12.874: 11.

Gideonsberg.

Anslag kr. 133.000: — bev. av Sfm. den 20/3 1945 för anläggande av gator i anslutning till pågående bostadsbebyggelse. Arbetet påbörjades under 1944 utan anslagsbeslut.

Kostnad under året.. 29.913: 61

Gästgivarvägen (söder om Stohagsvägen).

Anslag kr. 3.700:— bev. av Stfm. den 28/9 1944 för utläggande av kantsten samt justering av körbana och gångbanor.

Kostnad under året.. 2.012: 09

Korsängsgatan (anslutning till Kopparbergsvägen).

Av underhållsanslaget har enl. Drk. beslut den 8/6 1944 utförts sättning med smågatsten i anslutning till av Sv. Metallverken verkställd stensättning.

Slutkostnad 4.256: 74.

Köpingsvägen (Djuphamnsvägen—stadsgränsen).

Anslag kr. 6.000: — bev. av Sfm. den 29/4 1943, kr. 255.000: — bev. av Sfm. den 20/12 1944 för stensättning. Genom beslut den 10/12 1942 har staden erhållit fri smågatsten och statsbidrag med 250.700: — kr. Delen Djuphamnsvägen—Fröklängningen färdigställdes under år 1943. För den övriga delen ha kostnader utgått för transport och frakt av sten m. fl. förberedande åtgärder. Då staden ej erhållit byggnadstillstånd under lämplig årstid har arbetet ej kunnat utföras.

Kostnad under året .. 24.984: 77

Totalkostnad hittills 140.197: 27.

Sommarro (öster om Vargbogatan).

Anslag kr. 72.000: — bev. av Sfm. den 28/3 1945 för anläggande av två nya gator i samband med markförsäljning för bostadsbebyggelse. Arbetet påbörjades under året utan anslag.

Kostnad under året .. 6.724: 47

Spantgatan (inom stadens mark).

Anslag kr. 27.600: — bev. av Sfm. den 25/2 1943 för anläggande av ny gata i samband med markförsäljning för bostadsbebyggelse. Av de stora oförutsedda svårigheter, som uppkommit därigenom att ledningar, gator och bostadshus måste byggas så gott som samtidigt har arbetet avsevärt fördyrats. Arbetet avslutat.

Kostnad under året .. 23.094: 50

Slutkostnad 39.142: 39.

Stockholmsvägen (öster om Vargbogatan).

För den blivande sträckningen ingående i riksvägen har i samband med grundschakter mottagits fyllning.

Kostnad under året .. 312: 34

Stohagsvägen (Gästgivarvägen—Djuphamnsvägen).

Anslag kr. 39.000: — bev. av Sfm. den 31/8 1944 för breddning, utläggande av kantsten, justering av körbanan, ordnande av gångbanor och plantering i samband med bebyggelse av bostäder söder om Stohagsvägen.

Kostnad under året .. 28.731: 43

Stohagsvägen (Nedre Hyttvägen—Gästgivarvägen).

Anslag kr. 14.700: — bev. av Sfm. den 28/9 1944 för utläggande av kantsten samt justering av körbanan och gångbanor.

Kostnad under året .. 15.613: 53

Vegagatan (Polhemsgatan—Tunbyvägen).

Anslag kr. 27.600: — bev. av Sfm. den 24/9 1942 för anläggande av ny gata i samband med markförsäljning för bostadsbebyggelse. Arbetet avslutat.

Kostnad under året .. 12.477: 56

Slutkostnad 26.819: 91.

Summa kronor 193.434: 24

III. ÖVRIGA ARBETEN FÖR DRÄTSELKAMMAREN.

Dike norr om Bomansgatan.

Anslag kr. 3.500: — bev. av Stfm. den 25/5 1944 för igenläggning av dike, utfyllning m. m. utanför nybyggnad tillhörande H. S. B.

Kostnad under året 1.403: 04

Gatunamnskyltar.

Anslag kr. 1.800:— bev. av Stfm. den 29/4 1943 för utbyte av gamla och för nya skyltar

Kostnad under året 166: 86

Totalkostnad hittills 1.232: 53.

Svartån, strandskoning i västra sidan.

Anslag kr. 45.000: — bev. av Stfm. den 24/2 1944. Tilläggsanslag kr. 20.000:— bev. av Stfm. den 26/4 1945, för ombyggnad i betong av 280 m. av äldre strandskoning nedanför järnvägsverkstäderna.

Kostnad under året 64.103: 63

Svartån, vågbrytare i östra sidan.

Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm. den 28/9 1944 för ombyggnad i betong av äldre träkonstruktion samt höjning av lägre partier.

Kostnad under året 8.094: 29

Summa kronor 73.767: 82

SAMMANSTÄLLNING.

Utgifter:			
Gator och vägar			
Underhåll		232.568: 49	
Nyanläggning			
inom stadsplan	443.500: 50		
utom stadsplan	193.434: 24	636.934: 74	
Övriga anläggningar		73.767: 82	943.271: 05
Inkomster:			
Statligt underhållsbidrag		81.700: —	
Gatukostnadsbidrag		5.936: 20	
Bidrag av omnibustrafiken		4.000: —	
Torgplatsavgifter		3.683: —	
Överskott å anslag		9.908: 28	105.227: 48

7 E. Gaturenhållning.

Sopning på allmänna platser		4.368: —
Vinterrenhållning	14.165: 38	
Övrig renhållning	28.741: 43	42.906: 81
Summa kronor		47.274: 81

9. Hamnen.

Underhåll enligt stat.

Allmänt underhåll av byggnader, kajer m. m.	30.426: 73
Reparation av kaj vid Lillån	8.775: 64

Större reparationer och ombyggnad.

Djuphamnen, äldre vågbrytare.

Anslag kr. 35.000: — bev. av Stfm. den 20/12 1943 för påbyggnad i betong av den äldre vågbrytaren av träkistor. Arbetet färdigt. Vågbrytarens östra huvud, som måste helt nybyggas medförde större kostnader än beräknat genom högt vattenstånd under byggnadstiden.

Slutkostnad 47.509: 42

Pråmån.

Anslag kr. 70.000: — bev. av Stfm. den 26/10 1944 för ombyggnad i betong av äldre träkaj samt stensättning av motsvarande del av kajplanet.

Kostnad under året 36.831: 51

NYBYGGNAD.

Djuphamnen, tillbyggnad.

I samband med grundschakter har upplagts fyllning inom blivande kajplan, samt röjning verkställts.

Kostnad under året 1.286: 18

Totalkostnad hittills 14.316: 41.

Djuphamnen, ny vågbrytare.

Anslag kr. 125.000:— bev. av Stfm. den 29/1 1942 för utbyggnad av vågbrytare med 300 m. att täckas av lånemedel. Vid Stfm. beslut den 25/11 1943 om täckning i 1944 års fond- och lånestat minskades anslaget till dåvarande verkliga kostnaden 106.061: 38 för utförda 250 m. För att kunna fullfölja utbyggnaden beviljade Stfm. den 22/2 1945 ytterligare 30.000: —. Totalanslaget utgör sålunda 136.061: 38.

Kostnad under året 4.188: 75

Totalkostnad hittills 110.250: 13.

Summa kronor 129.018: 23

18 E. Automobiler.

Bilarnas gångtid under året har varit 4.553 tim. fördelade på:
U 3166 (Scania) 1.998 tim. och U 1825 (Volvo) 2.555 tim.
Antal mil, som bilarna kört, är U 3166 1.942,1 och U 1825 3.732,6.

Utgifter	34.124: 79
Inkomster	31.739: 30

18 F. Malma grustag.

Sedan under 1943 omläggning skett till maskindrift ha materialpriserna sänkts. Ett underskott à 4.008: 32 har uppstått beroende på att lagret vid årets början var åsatt det högre pris, vilket gällde 1943. Vid deb. av utgående material från lagret, har detta prissatts efter de lägre priser, vilka gälla fr. o. m. 1944.

Utgående material från grustaget under 1944.

Sort. 1 Sand	98,9 m3
„ 2 Sand och stenmjöl	5.996,8 „
„ 3 Krossgrus	5.038,7 „
„ 4 Finsingel	155,0 „
„ 5 Grovsingel	2.468,6 „
„ 6 „	930,3 „
Grus	7.124,8 „
Fyllning	2.994,3 „
Makadam och stenmjöl	379,7 „
Summa	25.187,1 m3

Kostnaderna för utgående material fördelas enligt nedanstående:

Gator och vägar:	
Underhåll	11.408: 38
Nyanläggningar	22.159: 23
Sandning vintertid	2.208: 75
Hamnar	861: 91
Fastigheter	2.554: 56
Avstjälpningsplatser	1.978: 59
Övriga arbeten och platser	508: —
Försålt	9.538: 17
	51.217: 59

Lager vid grustaget av material, som passerat sorteringsverket eller i övrigt bearbetats.

Sort. 1	0,7 m3	à 1: 50	1: 05
„ 2	215,2 „	à 1: 50	322: 80
„ 3	4,1 „	à 3: —	12: 30
„ 4	4,5 „	à 3: —	13: 50
„ 5	1.698,5 „	à 3: 75	6.369: 38
„ 6	587,4 „	à 3: 75	2.202: 75
			8.921: 78

18 G. Drätselkammarens förråd.

Kostnader för utgående material från förrådet samt slitage av verktyg under år 1944 fördelas enligt nedanstående:

Gator och vägar:		
Underhåll och reparationer	30.667: 35	
Nyanläggningar	80.797: 55	111.464: 90
Renhållning		3.064: 36
Hamnar		12.738: 71
Båttrafiken		286: 41
Kallbadhus och badplatser		3.215: 20
Grustaget		3.126: 77
Automobiler		2.572: 49
Fastigheter		15.017:56
Allmänna luftskyddet		3.479: 02
Stenslagning		1.383: 73
Diverse		6.668: 85
Försålt och uthyrt		22.834: 22
	Kronor	185.852: 22

MASKINER OCH REDSKAP.

Inköp.

Under året har inköpts 1 stenstötningsmaskin för kr. 5.321: 74, 1 vibrator kr. 926: —, 1 grusvåg kr. 506: 40, 1 sorteringsverk kr. 3.450: 60, 1 Bernhard motor kr. 747: 60 och 1 betongblandare kr. 5.400: —. För anslag i 1945 års stat har i dec. inköpts 1 boschhammare för kr. 1.635: 70, 2 st. gamla betongblandare har lämnats i byte vid inköp av den nya betongblandaren och krediterats med 1.500: —.

De olika maskinerna ha gått i följande timmar.

Kompressor, 1 st.	843	timmar
Stenstötningsmaskiner, 3 st.	1.930	„
Väghyvlar, 3 st.	3.437½	„
Vägvältar, 2 st.	2.065½	„
Gångbanevält, 1 st.	1.141	„

PERSONALUPPGIFTER:

Under året ha sammanlagt 245 st. arbetare varit anställda enl. nedanstående:

6 st. motorskötare
2 st. chaufförer
3 st. reparatörer
22 st. träarbetare
18 st. stensättare
186 st. grovarbetare
2 st. eldare
1 st. förrådsman
4 st. bergsprängare
1 st. murare

Under mars var 20 st. och under april 13 st. reservarbetare sysselsatta med stenslagning.

Arbetad tid:

Tidlön (37 %)	99.550½ timmar
Ackord (63 %)	168.989½ „
	268.540 timmar
Dagsverken	31.874
Arbetsveckor	5.312

Arbetstiden under året har varit 8 månader med 48 timmars arbetsvecka och 4 månader med 45½ timmars arbetsvecka.

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalats kronor 647.766: 11 enl. nedanstående:

För timtidsarbete	99.550½	timmar	125.264: 16
För ackordsarbete	168.989½	„	379.201: 53
Övertidsersättning	7.223	„	8.428: 28
Dyrtidstillägg			88.259: 44
Dagtraktamenten	111	st.	2.254: —
Beredskapsavlöning	45	st.	9.652: 16
Olycksfallsavlöning	36	st.	6.272: 39
Sjukavlöning	38	st.	5.344: —
Semesteravlöning	141	st.	16.040: 52
Medicin och läkare	38	st.	1.410: —
Övriga ersättningar	94	st.	5.639: 63
		Summa kronor	647.766: 11

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

I. UNDERHÅLL.

	Anslag	Verkl. kostn.
a. Diverse fastigheter	60.000: —	58.570: 23
b. Rådhus	2.000: —	1.900: 43
bb. Tomten n:r 1 i kv. Njord	1.000: —	1.180: 33
c. Polisstationen	1.000: —	3.255: 08
cc. Brandstation	1.000: —	2.908: 46
d. Stadshotell	10.000: —	13.264: 41
e. Sundinska huset	1.500: —	1.687: 37
f. Tullhus	500: —	1.716: 59
g. Paviljong i Stadsparken	2.000: —	2.858: —
h. Hamnfastigheter	6.500: —	9.473: 80
i. Omnibustrafikstation	500: —	618: 83
j. Omnibusgarage	500: —	753: 29
k. Carlsberg m. fl.	8.800: —	11.252: 38
l. Björnön	4.000: —	3.680: 03
m. Hästholmarna	9.000: —	13.579: 55
n. Mariaberget, arkiv	200: —	3: 04
Summa kronor	108.500: —	126.701: 82

Härav ha följande arbeten varit föremål för särskilt beslut av drätselkammaren:

den 11/5 uppförande av ny avklädningshytt på Björnön för en beräknad kostnad av 2.000: — kr.;

den 3/8 Inredning av lärosal i Seminariet;

den 12/10 Inredning med wc. samt reparationer i fastigheten Stortorget 5, inredning av toalett och dusch invid pannrummet i Stadshotellet samt ändringsarbeten i rådhuset för en beräknad kostnad av sammanlagt 10.000: — kr. Arbetena ha delvis utförts;

den 2/11 Reparation av omnibusgaraget för en beräknad kostnad av 1.000: — kr.

II. NYBYGGNAD OCH FÖRBÄTTRING.

Björnön.

Anslag kr. 5.000: — bev. av Sfm. den 20/12 1943 för utvidgning av badplatser.

Kostnad under året .. 5.000: —

Brandstationen.

Anslag kr. 500:— bev. av Drk. den 5/10 1944 för utvidgning av cykelgarage. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 497: 25

Elektrotekniska Fackskolan.

Anslag kr. 1.900:— bev. av Stfm. den 26/8 1943. Tilläggsanslag kr. 2.500:— upptaget i 1944 års stat för iordningställande av vaktmästarbostad samt rep. av varmvattenberedare. Arbetet färdigt.

Kostnad under året .. 2.039: 95

Slutkostnad 2.552: 54.

Exekutorernas kontor, Munkgatan 7.

Anslag kr. 900:— bev. av Drk. den 6/7 1944 för ändringsarbeten. Arbetet delvis utfört.

Kostnad under året .. 512: 40

Hammarkvists verkstad, Slottsgatan 4.

Anslag kr. 5.800:— bev. av Stfm. den 24/2 1944 för inredning av toiletter och klädrum för arbetarna. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 4.403: 98

Högre folkskolan, Stortorget 4.

Anslag kr. 7.000:— bev. av Stfm. den 26/3 1942.

Tilläggsanslag kr. 4.850:— bev. av Stfm. den 31/8 1944 för inredande av klassrum och lärarrum. Arbetet i huvudsak färdigt.

Kostnad under året .. 5.964: 37

Totalkostnad hittills 10.979: 78.

Johannisbergs badplats.

Anslag kr. 5.000:— bev. av Stfm. den 20/12 1943 för ytterligare arbeten med badplatsens ordnande.

Kostnader under året .. 5.000: —

Polisstation.

Anslag kr. 13.000: — bev. av Sfm. den 30/3 1944 för inredande av omklädningsrum.

Kostnad under året .. 9.057: 49

Polisstation.

Inredning av provisoriskt garage.

Kostnad under året .. 1.798: 44

Slutkostnad 2.734: 33.

Stadshotellet.

Anslag kr. 25.000: — bev. av Sfm. den 20/12 1943 för byggande av reservutgångar samt vidtagande av andra brandskyddsanordningar för hotellavdelningen. Arbetet i huvudsak färdigt.

Kostnad under året .. 19.763: 98

Stadshotellet, Vasakällaren, Stadspaviljongen.

Anslag kr. 17.000: — bev. av Sfm. den 31/8 1944 för diverse reparationer och förbättringsarbeten.

Kostnad under året .. 14.377: 28

Stadshotellet, yttre underhåll.

Anslag kr. 15.000: — bev. av Sfm. den 18/12 1941, anslag kr. 15.000: — bev. av Sfm. den 24/2 1944 för reparation av kalkstenspartier enligt Decocitmetoden samt därmed sammanhängande underhåll av fönster och fasader. Arbetet färdigt.

Slutkostnad .. 28.882: 15

Varmbadhuset.

Anslag kr. 1.500: — bev. av Sfm. den 27/4 1944 för inredande av varmluftsrum. Arbetet slutfört.

Slutkostnad .. 2.174: 61

Östra holmen.

Anslag kr. 2.000: — bev. av Sfm. den 27/4 1944 för flyttning av paviljong. Dessutom skulle av underhållsanslaget utgå 2.000: — kr. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 2.000: —

Summa kronor 101.471: 90

Sammanställning:

Underhåll	126.701: 82	
Nybyggnad och förbättring	101.471: 90	228.173: 72

29 E. Luftskyddet.

Branddammar.

Anslag kr. 32.000: — bev. av Sfm. den 21/12 1942 för 4 st. branddammar. De under 1943 i huvudsak färdigbyggda 2 st. vid Tessingatan och Utanbygatan har avslutats.

Kostnad under året	1.820: 81

Totalkostnad hittills 31.533: 79.

Rapportställen.

Anslag kr. 7.000: — bev. av Sfm. den 21/12 1942, anslag kr. 13.000: — bev. av Sfm. den 20/12 1943.

Kostnad under året	10.134: 50

Skyddsrum i pensionärshem.

Anslag kr. 2.370: — bev. av Sfm. den 27/5 1943.

Kostnad under året	1.786: 20

Skyddsrum i stadens skolor.

Anslag kr. 80.400: — bev. av Sfm. den 30/4 1942.

Kostnad under året	261: 46

Totalkostnad hittills 72.199: 49.

Summa kronor	14.002: 97

Västerås den 15 maj 1945.

F. Schiött.

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings Aktiebolags tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 15

Nr 15. Hemhjälpsnämndens årsberättelse för 1944.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

1:o. Hemhjälpsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse för år 1944.

Hemhjälpsnämnden består av fru Gertrud Lundkvist, ordförande, fröken Inez Mallander, sekreterare, och fru Ebba Holmström.

Nämnden har sammanträtt 4 gånger under året.

Tre hemsystrar ha varit anställda: Astrid Nilsson och Britta Weibel från och med den 1 januari samt Bengta Lindgren från och med den 16 augusti.

Arbetsförmedlingen fördelar arbetet bland hemsystrarna, och dessa ha varje månad avlämnat rapport över verksamheten.

Syster Astrid Nilsson har under året tjänstgjort i 44 familjer med sammanlagt 280 heldagar, 21 halvdagar och 30 timmar. Hon har dessutom under 5 dagar gjort tillfälliga besök och handräckningar åt ensamma gamla.

Syster Britta Weibel har under året tjänstgjort i 35 familjer med sammanlagt 245 heldagar och 4 halvdagar.

Syster Bengta Lindgren har under året tjänstgjort i 13 familjer med sammanlagt 91 heldagar, 35 halvdagar och 9 timmar.

2:o. Kostnaderna ha till två tredjedelar bestridits av Västerås stad och till en tredjedel av Asea, och inkomsten på deras arbete belöper sig till kr. 895: 50.

Västerås den 11 maj 1945.

För Västerås stads hemhjälpsnämnd:

GERTRUD LUNDKVIST.

EBBA HOLMSTRÖM. INEZ MALLANDER.

Västerås 1945 Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri,

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 16

N:r 16. Styrelsens för Tekniska verken årsberättelse för 1944.

11. VATTENVERK.

Löpande utgifter: Förvaltning.

1. Personalkostnader:				
111 Löner till personal på stat:				
1 Löner	8.232: —			
2 Dyrtidstillägg	1.811: 04			
	10.043: 04			
3 Överföres gasverkets andel i gemensamma löner	— 3.400: —	6.643: 04		
112 Löner till extra personal:				
1 Biträdande ingenjörer	12.227: 37			
Andel i gasverksingenjörens lön	2.230: —	14.457: 37		
110 Andel i gemensamma kostnader		40.990: —	62.090: 41	
2. Lokalkostnader:				
120 Andel i gemensamma kostnader			2.520: —	
3. Underhållskostnader:				
130 Andel i gemensamma kostnader			3.230: —	
4. Materielkostnader:				
140 Andel i gemensamma kostnader			1.840: —	
5. Allmänna kostnader:				
154 Resor och representation		1.461: 45		
158 Utskylder		1.440: 21		
150 Andel i gemensamma kostnader		3.460: —	6.361: 66	
8. Räntor och avskrivningar:				
180 Andel i gemensamma kostnader	4.150: —			
Dito elverkets ombyggnad	13.100: —	17.250: —	17.250: —	
185 Amortering av förskotterade medel för grävmaskin enligt Stfms beslut 26/3 1943			23.984: 21	117.276: 28

Löpande utgifter: Tillverkning.

1. Personalkostnader:				
211 Löner till personal på stat:				
1 Löner	3.109: 93			
2 Dyrtidstillägg	684: 22	3.794: 15		
212 Löner till extra personal		6.876: 27	10.670: 42	
2. Lokalkostnader:				
221 Hyror och arrenden		198: 58		
222 Uppvärmning		442: 25	640: 83	
3. Underhållskostnader:				
231 Byggnader		3.759: 07		
234 Maskiner och instrument		1.001: 31		
235 Verktyg och inventarier		377: 28	5.137: 66	
4. Materielkostnader:				
241 Oljor		625: 50		
242 Förbrukningsmateriel		184: 46	809: 96	
5. Allmänna kostnader:				
257 Laboratoriekostnader		1.269: 28		
258 Askaffning av laboratorieutrustning		4.664: 96	5.934: 24	
7. Kraftinköp.				
272 Kraftström			39.260: 73	
8. Räntor och avskrivningar:				
281 Ränta på anläggningsmedel		8.184: 56		
282 Avskrivning på anläggningstillgångar		14.354: 78	22.539: 34	84.993: 18

Löpande utgifter: Distribution.

1. Personalkostnader:			
311 Löner till personal på stat:			
1 Löner	11.391: 93		
2 Dyrtidstillägg	2.506: 28	13.898: 21	
312 Löner till extra personal	11.713: 56		
Överföres gasverkets del i förmanslöner	4.800: —	6.913: 56	20.811: 77
2. Lokalkostnader:			
321 Hyror och arrenden		3.000: —	
322 Uppvärmning		5.585: 40	8.585: 40

3. Underhållskostnader:				
331 Byggnader med fasta anläggningar		8.695: 47		
332 Ledningsnät:				
1 Vattenledningar	48.932: 70			
2 Avloppsledningar	47.597: 52	96.530: 22		
334 Maskiner och instrument		9.774: 16		
335 Verktyg och inventarier		10.226: 98	125.226: 83	
4. Materielkostnader:				
341 Oljor		1.113: 78		
342 Förbrukningsmateriel		1.522: 49	2.636: 27	
5. Allmänna kostnader:				
357 Laboratoriekostnader			783: 25	
6. Mätningskostnader:				
361 Ombyte av mätare		1.188: 89		
362 Underhåll av mätare		3.577: 56		
363 Anskaffning av mätare		4.310: 64	9.077: 09	
7. Kraftinköp:				
372 Kraftström			15.721: 56	
8. Räntor och avskrivningar:				
381 Ränta å anläggningsmedel		119.413: 12		
382 Avskrivning på anläggningstillgångar		154.564: 78	273.977: 90	456.820: 07
			Summa utgifter	659.089: 53

5. Löpande inkomster.

1. Förbrukningsavgifter:			
511 Vattenavgifter			568.519: 42
2. Försäljningsinkomster:			
521 Metangasförsäljning, nettointäkt	26.421: 62		
523 Utförda installationsarbeten, nettointäkt	3.490: —		
524 Ersättning från drätselkammaren för rensning av gatubrunnar	5.000: —		
525 Grävmaskin	23.984: 21		
529 Slam	217: 50		59.113: 33
3. Hyresinkomster:			
531 Från utomstående	1.350: 12		
533 Från befattningshavare	632: 50		1.982: 62
4. Ränteinkomster:			
541 Ränta på utestående anslutningsavgifter			383: —
		Summa inkomster	629.998: 37

12. GASVERK.

Löpande utgifter: Förvaltning.

1. Personalkostnader:				
111 Löner till personal på stat: Andel i vattenverkets lön till driftingenjören		3.400: —		
110 Andel i gemensamma kostnader		81.980: —	85.380: —	
2. Lokalkostnader:				
120 Andel i gemensamma kostnader			5.050: —	
3. Underhållskostnader:				
130 Andel i gemensamma kostnader			6.470: —	
4. Materielkostnader:				
140 Andel i gemensamma kostnader			3.680: —	
5. Allmänna kostnader:				
153 Annonser och reklam		409: 73		
154 Resor och representation		1.147: 45		
158 Utskylder		9.039: 55		
159 Övriga allmänna omkostnader: Föreningsavgifter		785: 19		
150 Andel i gemensamma kostnader		6.910: —	18.291: 92	
8. Räntor och avskrivningar:				
184 Avskrivning på rörelsetillgångar: Kundförluster		64: 32		
180 Andel i gemensamma kostnader	8.290: —			
D:o elverkets ombyggnad......	26.200: —	34.490: —	34.554: 32	153.426: 24

Löpande utgifter: Tillverkning.

1. Personalkostnader:			
211 Löner till personal på stat:			
1 Löner	22.125: 20		
2 Dyrtidstillägg	4.865: 65	26.990: 85	
212 Löner till extra personal:			
Gasverksingenjör	8.710: 80		
Avgår vattenverkets andel....	— 2.230: —		
	6.480: 80		
Extra kontorsbiträde	2.167: 20		
Ersättningspersonal	20.904: 92	29.552: 92	56.543: 77

2. Lokalkostnader:				
221 Hyror och arrenden		2.735: —		
222 Uppvärmning		1.793: 36		
224 Städning och renhållning		2.485: 73	7.014: 09	
3. Underhållskostnader:				
231 Byggnader (ugnar)	26.531: 19			
Ommurning av ugnar	20.000: —	46.531: 19		
233 Övriga fasta transportanläggningar		13.153: 92		
234 Maskiner och apparater		22.551: 62		
235 Verktyg och inventarier		4.323: 70		
Reparation av bostaden vid gasverket enl. Stfm. 30/9 1943		9.539: 31	96.099: 74	
4. Materielkostnader:				
241 Oljor		3.418: 23		
242 Förbrukningsmateriel		3.047: 48		
244 Gaskol		595.662: 61		
245 Reningsmassa		4.709: 86		
246 Vatten		3.818: 48		
248 Gas från reningsverket		1.736: —	612.392: 66	
5. Allmänna kostnader:				
257 Laboratoriekostnader		1.735: 82		
258 Anskaffning av laboratorieutrustning		1.916: 53	3.652: 35	
7. Kraftinköp:				
272 Kraftström			5.903: 84	
8. Räntor och avskrivningar:				
281 Ränta på anläggningsmedel		15.947: 35		
282 Avskrivning på anläggningstillgångar		61.710: 66	77.658: 01	859.264: 46

3. Löpande utgifter: Distribution.

1. Personalkostnader:			
311 Löner till personal på stat:			
1 Löner	4.437: —		
2 Dyrtidstillägg	976: 20	5.413: 20	
312 Löner till extra personal	831: 25		
Andel i vattenverkets lön till förmän	4.800: —	5.631: 25	11.044: 45
2. Underhållskostnader:			
332 Ledningsnät		23.430: 59	
335 Verktyg och inventarier		1.458: 73	24.889: 32

6. Mätningskostnader:

361 Ombyte av mätare	1.707: 70			
362 Underhåll av mätare	4.656: 09			
363 Anskaffning av mätare	10.928: 50			
364 Gaspolletter	1.938: 58	19.275: 87		

8. Räntor och avskrivningar:

381 Ränta på anläggningskapital	20.015: 90			
382 Avskrivning av anläggningstillgångar	27.569: 86	47.585: 76	102.795: 40	
			Summa utgifter	1.115.486: 10

5. Löpande inkomster.

1. Förbrukningsavgifter:

511 Gasavgifter från enskilda		646.975: —

2. Försäljningsinkomster:

521 Egen tillverkning:		
Koks, tjära och ved	531.193: 28	
523 Utförda installationsarbeten, nettointäkt	3.490: —	534.683: 28

3. Hyreinkomster:

533 Från befattningshavare		1.090: —

4. Ränteinkomster:

541 Ränta på utestående anslutningsavgifter		766: —
	Summa inkomster	1.183.514: 28

13. Elektricitetsverk.

Löpande utgifter: Förvaltning.

1. Personalkostnader:

111 Löner till personal på stat:			
1 Löner	8.256: —		
2 Dyrtidstillägg	1.816: 32	10.072: 32	
112 Löner till extra personal		10.222: 99	
110 Andel i gemensamma kostnader		150.307: 24	170.602: 55

2. Lokalkostnader:

120 Andel i gemensamma kostnader			9.251: 69

3. Underhållskostnader:

130 Andel i gemensamma kostnader			11.868: 11	

4. Materielkostnader:

140 Andel i gemensamma kostnader			6.747: 96	

5. Allmänna kostnader:

153 Annonser och reklam		4.987: 38		
154 Resor och representation		2.167: 35		
158 Utskylder		17.041: 34		
159 Övriga allmänna kostnader:				
Föreningsavgifter		947: —		
150 Andel i gemensamma kostnader		12.678: 36	37.821: 43	

8. Räntor och avskrivningar:

184 Avskrivning på rörelsetillgångar:				
Kundförluster		659: 15		
180 Andel i gemensamma kostnader	15.193: 68			
Andel i elverkets ombyggnad ..	48.200: —	63.393: 68	64.052: 83	300.344: 57

2. Löpande utgifter: Tillverkning.

1. Personalkostnader:

211 Löner till personal på stat:			
1 Löner	3.209: 60		
2 Dyrtidstillägg	706: 16	3.915: 76	
212 Löner till extra personal		4.084: 02	7.999: 78

2. Lokalkostnader:

221 Hyror och arrenden		4.712: 50	
222 Uppvärmning		1.735: 07	
224 Städning och renhållning		627: 93	7.075: 50

3. Underhållskostnader:

231 Byggnader		7.213: 43	
234 Maskiner och instrument		898: 71	8.112: 14

4. Materielkostnader:

241 Oljor		434: —	
242 Förbrukningsmateriel		136: 29	
244 Destillerat vatten		1.867: 02	2.437: 31

7. Kraftinköp:

272 Elkraft		780.385: 81	
273 Kraft för vattendestillering		52: 30	780.438: 11

8. Räntor och avskrivningar:

281 Ränta på anläggningsmedel		2.984: 52		
282 Avskrivning på anläggningstillgångar		10.899: 33	13.883: 85	819.946: 69

3. Löpande utgifter: Distribution.

1. Personalkostnader:				
311 Löner till personal på stat:				
1 Löner	33.648: —			
2 Dyrtidstillägg	7.403: 04	41.051: 04		
312 Löner till extra personal		5.391: 73	46.442: 77	
2. Lokalkostnader:				
332 Hyror och arrenden			1.295: 76	
3. Underhållskostnader:				
331 Byggnader		918: 12		
332 Ledningsnät	101.876: 63			
Omläggning till växelström ..	70.000: —	171.876: 63		
333 Övriga fasta anläggningar:				
Ställverk		10.048: 71		
334 Transformatorer		10.712: 69		
335 Verktyg och inventarier		10.559: 75		
337 Gatubelysning		29.997: 22	234.113: 12	
4. Materielkostnader:				
341 Oljor		114: 52		
342 Förbrukningsmateriel		1.032: 94	1.147: 46	
6. Mätningskostnader:				
361 Ombyte av mätare		2.508: 38		
362 Underhåll av mätare		17.586: 46		
363 Anskaffning av mätare		65.945: 42	86.040: 26	
8. Räntor och avskrivningar:				
381 Ränta på anläggningsmedel		44.700: 02		
382 Avskrivning på anläggningstillgångar ..		70.760: 62	115.460: 64	484.500: 01
			Summa utgifter	1.604.791: 27

5. Löpande inkomster.

1. Förbrukningsavgifter:			
511 Enskild strömförbrukning	1.974.283: 20		
512 Allmänna belysningen	85.761: 86	2.060.045: 06	

2. Försäljningsinkomster:

523 Utförda installationsarbeten, nettointäkt	5.625: 21		
521 Destillerat vatten	2.038: 20	7.663: 41	

3. Hyresinkomster:

531 Från utomstående		509: 01

4. Ränteinkomster:

541 Ränta på utestående anslutningsavgifter		1.405: 59
	Summa inkomster	2.069.623: 07

14. Gemensamma förvaltningen.

Löpande utgifter.

1. Personalkostnader:

11 Löner till personal på stat:			
1 Löner	83.148: 61		
2 Dyrtidstillägg	17.638: 05	100.786: 66	
12 Löner till extra personal:			
Extra kontorspersonal	21.993: 58		
Extra avläsning	7.870: 17		
Springpojkar	4.122: 82		
Telefonister	1.460: 53	35.447: 10	
13 Sjukavlöningar		16.311: 01	
14 Läkare, sjukvård, medicin		5.073: 77	
15 Olycksfallsförsäkring		9.730: 88	
16 Pensioner:			
1 Pensioner	71.175: 25		
2 Dyrtidstillägg	14.947: 16	86.122: 41	
17 Arvode till styrelse och revisorer:			
Ordförandearvode	500: —		
Andel i revisionsarvode	5.000: —	5.500: —	
18 Beredskapsersättningar		14.305: 41	273.277: 24

2. Lokalkostnader:

21 Hyror	264: —	
22 Uppvärmning och vatten	2.553: 23	
23 Belysning	1.830: 43	
24 Städning och renhållning	12.174: 03	16.821: 69

3. Underhållskostnader:

31 Byggnader	4.178: 02	
34 Maskiner	1.913: 88	

35 Verktyg och inventarier:			
1 För kontoret	4.752: 35		
2 I övrigt	5.551: 62		
3 Inköp av kontorsmöbler för nya kontoret	5.172: 24	15.476: 21	21.568: 11
Materialkostnader:			
447 Kontorsmatrial och trycksaker			12.267: 96
Allmänna kostnader:			
451 Post		1.929: 40	
4521 Telefon och telegram		8.252: 04	
4522 Anskaffning av telefonväxel		4.172: 50	
453 Annonser		2.714: 21	
454 Resor och representation		2.910: 69	
455 Tidningar och tidskrifter		358: 13	
456 Inkassokostnader		402: 75	
457 Omläggning av verkens kontoplan		850: —	
458 Invigningsfesten		1.098: 64	
459 Busskort för avläsare		360: —	23.048: 36
Räntor och avskrivningar:			
481 Ränta på anläggningsmedel		4.482: 75	
482 Avskrivning på anläggningstillgångar		3.403: 78	
483 Ränta på rörelsemedel		5.577: 15	
484 Ränta på av finansförvaltningen förskotterade medel		1.170: —	
485 Andel av finansförvaltningens amortering å förskotterade medel		13.000: —	27.633: 68
486 Elverkets ombyggnad till kontor enl. Stfm. 26/11 1942 och 30/9 1943			87.500: —
		Summa utgifter Kronor	462.117: 04

Löpande inkomster.

Fördelning av gemensamma utgifter.

891 **Personalkostnader:**			
Vattenverket	15 %	40.990: —	
Gasverket	30 %	81.980: —	
Elverket	55 %	150.307: 24	273.277: 24
892 **Lokalkostnader:**			
Vattenverket		2.520: —	
Gasverket		5.050: —	
Elverket		9.251: 69	16.821: 69

893 **Underhållskostnader:**		
Vattenverket	3.230: —	
Gasverket	6.470: —	
Elverket	11.868: 11	21.568: 11
894 **Materialkostnader:**		
Vattenverket	1.840: —	
Gasverket	3.680: —	
Elverket	6.747: 96	12.267: 96
895 **Allmänna kostnader:**		
Vattenverket	3.460: —	
Gasverket	6.910: —	
Elverket	12.678: 36	23.048: 36
896 **Räntor och avskrivningar:**		
Vattenverket	4.150: —	
Gasverket	8.290: —	
Elverket	15.193: 68	27.633: 68
897 **Elverkets ombyggnad till kontor:**		
Vattenverket	13.100: —	
Gasverket	26.200: —	
Elverket	48.200: —	87.500: —
	Summa inkomster Kronor	462.117: 04

Nyanläggningar, fullbordade år 1944.

Vatten- och avloppsledningar: Nya rörbrunnar samt ny tillförselledning till staden	Bruttokostnad kr.	Anslag beviljat den	Anslutningsavgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Anslagskalkyl	26/3-1942	246.500: —		246.500: —
Verklig kostnad		265.696: 71		265.696: 71
Hovdestalunds kyrkogård				
Anslagskalkyl	30/4-1942	117.900: —	106.400: —	11.500: —
Verklig kostnad		114.959: 52	106.400: —	8.559: 52
Området väster om Djuphamnsvägen				
Anslagskalkyl	26/3-1942	112.000: —	70.000: —	42.000: —
Verklig kostnad		111.075: 92	64.644: 01	46.431: 91

Elektr. luftledningar				
Förstärkn. av ledn. till Hässlö				
Anslagskalkyl	18/6-1943	15.000: —		15.000: —
Verklig kostnad		15.334: 83		15.334: 83
Jordkablar				
Området väster om Djuphamnsvägen				
Anslagskalkyl	26/3-1942	34.000: —	7.000: —	27.000: —
Verklig kostnad........	21/6-1944	34.923: 66	7.898: 74	27.024: 92
Transformatorstationer				
Elverket				
Anslagskalkyl	30/9-1943	28.000: —		28.000: —
Verklig kostnad		28.673: 30		28.673: 30
Sammandrag				
Summa anslag		553.400: —	183.400: —	370.000: —
Summa kostnad		570.663: 94	178.942: 75	391.721: 19
Serviser och mindre ledningsutsträckningar år 1944:				
Anslagskalkyl	20/12-1943			40.000: —
Verklig kostnad		184.630: 81	169.643: 36	14.987: 45

Sammandrag:

Summa anslag	410.000: —
Summa kostnad	406.708: 64
Överskott på lånemedelsanslag	3.291: 36

SAMMANSTÄLLNING

av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1944 samt amortering under åren 1912—1944.

	Anläggnings-värde kr.	Amortering kr.	Bokfört värde kr.
Vattenledningsverk	2.764.701: 78	1.182.512: 45	1.582.189: 33
Avloppsledningar	2.877.817: 95	1.123.867: 88	1.753.950: 07
Gasverk	2.221.492: 80	1.411.691: 86	809.800: 94
Elverk	2.994.993: 86	1.792.948: 61	1.202.045: 25
Kontors- och förrådsbyggnader	225.045: 26	116.380: 40	108.664: 86
Kronor	11.084.051: 65	5.627.401: 20	5.456.650: 45

VATTENVERKET

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	Av årsförbrukningen				Jämförelse mellan åren 1943 och 1944
	1943		1944		Ökning resp. minskning
	m^3	%	m^3	%	m^3
För hushållsbehov	1.747.150	52,6	2.470.000	60,6	+ 722.850
För industriella behov	728.350	21,9	819.000	20,1	+ 90.650
För allmänna behov såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning, läckage m. m.	849.500	25,5	784.000	19,3	— 65 500
	3.325.000	100,0	4.073.000	100,0	+ 748.000

Elektriska kraftförbrukningen har uppgått till 1.521.440 kWh, motsvarande 372,0 kWh per 1.000 m^3 uppfodrat vatten.

Dygnsförbrukningen utgjorde högst (18/7) 13.000 m^3, i medeltal 11.160 m^3 och lägst (29/5) 7.000 m^3, motsvarande en specifik förbrukning inom förbrukningsområdet med c:a 42.500 invånare av 306 resp. 263 och 165 l. per person och dygn.

Undersökning av vattnets bakteriehalt har verkställts en gång per månad. Av dessa undersökningar har framgått, att vattnet i bakteriologiskt hänseende är fullgott.

Vattnets hårdhet och manganhalt har undersökts c:a 2 ggr per månad. Hårdheten har varit högst 12,0 och lägst 10,0 tyska grader.

Manganhalten vid vattenverket har varierat mellan 0,05 och 0,20 milligram per liter. I stadens centrala delar har manganhalten varit högst 0,04 milligram per liter. Skillnaden mellan manganhalten vid vattenverket och staden har utfallit i rörledningarna från Hässlö i form av manganoxider. Härigenom har vattnet tillfälligtvis svartfärgats.

Vattenledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1943		106.826
Under året lagda ledningar	3.781	
Under året kasserade ledningar	3.655	126
Sammanlagda längden den 31 december 1944		106.952
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1943	—	—
Under året lagda ledningar	563	
Under året kasserade ledningar	—	563
Sammanlagda längden den 31 december 1944		563
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1943		3.293
Under året lagda ledningar		
Under året kasserade ledningar	—	
Sammanlagda längden den 31 december 1944		3.293
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 december 1944		110.808
Enskildas:		
Gjutjärnsledningar ej under 4" diam.	1.436	
Smidesjärnledningar, ej servisledningar	143	1.579
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1944		112.387

År 1944 lagda vattenledningar.

	Meter 400	250	200	175	150	100	S:ma met.
Metallgatan från Bruksgatan till kv. Remmen					224		224
Från Metallgatan över kv. Siktet					121		121
Urhagsgatan vid Urgatan					26		26
Urgatan från Urhagsgatan norrut					48		48
Pressargatan från Utmarksgatan till Gjutargatan						70	70
Från Djuphamnens kloakpumpstation norrut till järnvägen			275				275
Nya Strandvägen från kloakpumpstationen österut			232				232
Från Djuphamnens kloakpumpstation söderut					90		90
Klockartorpsgatan från Sommarrogatan österut		118	160				278
Vargbogatan från Stockholmsvägen till Klockartorpsgatan			162				162
Vegagatan från Päronvägen söderut					145	45[1]	190
Hallonvägen från Vegagatan österut						88[1]	88
Tomatvägen „ „ „						120[1]	120
Päronvägen „ „ „					100		100
Gideonsbergsområdet				310[1]			310
Kraftverksvägen					155		155
Huvudvattenledning från Hässlö till 3:dje växelstationen	1.805	50					1.855
	1.805	168	829	310	909	323	4.344

1 Stålrör.

Antal vattenmätare den 31 december 1943	2.812	st.
Ökning under året	86	„
Antal vattenmätare den 31 december 1944	2.824	„
Antal brandposter den 31 december 1943	592	„
Ökning under året	26	„
Antal brandposter den 31 december 1944	618	„
Vattenserviser: Under året anlades	79	„

Vatten utlämnades under år 1944 till Hamre gård och Hässlö Flygfält, belägna utanför staden.

AVLOPPSVERKET.

Avloppsledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Sammanlagda längden den 31 december 1943		91.699
Under året lagda ledningar	[1] 9.315	
Under året kasserade ledningar	90	9.225
Sammanlagda längden den 31 december 1944		100.924
Enskildas:		
Sammanlagda längden den 31 december 1943		251
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1944		251
Avloppsnätets totala längd den 31 december 1944		101.175

[1] Därav 3.565 m. gammal huvudvattenledning från Hässlö, som tagits i anspråk såsom avloppsledning.

År 1944 lagda avloppsledningar.

	Meter											S:ma meter
	mm 1200	mm 1000	mm 900	mm 800	mm 700	mm 600	mm 450	mm 375	mm 300	mm 225	mm 200	
Metallgatan från Bruksgatan till kv. Remmen								223				223
Från Metallgatan över kv. Siktet										121		121
Urgatan från Malmabergsgatan norrut							44			138		182
Malmabergsgatan från Tegnérgatan till Urgatan				460	147							607
Från Djuphamn. kloakpumpstation norrut till järnvägen			290					290				580
Nya Strandvägen från kloakpumpstation österut		222								222	222[1]	666
Från Djuphamn. kloakpumpstation söderut till Mälaren	140									90		230
Från Nya Strandvägen till järnvägen vid Frankegatans förlängning		113									140[1]	253
Klockartorpsgatan från Sommarrogatan österut				178		100						278

[1] Trärör.

	Meter											S:ma meter
	mm 1200	mm 1000	mm 900	mm 800	mm 700	mm 600	mm 450	mm 375	mm 300	mm 225	mm 200	
Vargbogatan fr. Stockholmsvägen till Klockartorpsgatan							162					162
Vargbogatan från Päronvägen söderut									153	18		171
Hallonvägen från Vegagatan österut										88		88
Tomatvägen från Vegagatan österut										120		120
Päronvägen från Vegagatan österut										100		100
Äppelvägens förlängning från Tunbyvägen till Vegagatan ..									92			92
Gideonsbergsområdet ..				80					100	297		477
Kraftverksvägen							298					298
Tryckavloppsledning fr. Hässlö till Regementet, varav nyanläggning											315[1]	315
Vattenledning fr. Hässlö tagen i anspråk som avloppsledning										3565		3565
Östra Ringvägen från Stora gatan till Trefasgatan							101	246				347
Från Stora gatan till Metallverken utefter järnvägen									440			440
	140	335	290	718	147	100	605	759	785	4759	677	9315

[1] Trärör.

Avloppsserviser: Under året anlades................ 82 st.
Antal vattenklosetter den 31 december 1943 11.419 „
Ökning under året 860 „
Antal vattenklosetter den 31 december 1944 12.279 „

RENINGSVERKET.

I reningsverket behandlades en avloppsvattenmängd av 6.889.720 m³. Dygnvattenmängden utgjorde i medeltal 18.825 m³.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 13.362 m³ eller i medeltal 36,5 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 4.600 m³ utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 281.000 m³ eller i medeltal 767 m³ per dygn har efter rening (borttvättande av kolsyra) till större delen komprimerats på stålflaskor och försålts som bränsle för motorfordon. Försäljningssumman av den komprimerade gasen har under året uppgått till 103.746: 55 kronor.

Driftsresultat.

Månad	Uppump. vatten m³	Förbr. elenergi kWh	Uppfordr. sand m³	Rötkam.-temp. °C	Gasprod. rågas m³	Värmevärde renad gas k. Cal pr m³	Komprim. bilgas m³	pH värde	Slam till rötkam. m³	Slam fr. rötkam. m³
Januari	589.000	44.900	44,9	26,29	23.402	5 818	14.728	7,3	1.031	268
Februari	438.900	30.140	23,4	26,65	23.402	5.831	13.750	7,3	1.083	297
Mars	447.500	37.400	34,0	25,35	23.402	6.822	15.309	7,1	1.350	366
April	596.200	47.610	41,5	25,76	23.402	6.960	13.733	7,2	1 167	268
Maj	612.400	44.040	43.1	25.19	23.402	6.896	14.602	7,3	1.148	386
Juni	589.400	40.860	36,8	26,59	23.402	6.686	15.950	7,1	1.082	255
Juli	417.120	30.830	30,5	28,75	22.036	6.657	16.134	7,1	1.139	286
Augusti	462.400	29.570	53,1	28,80	26.446	6.974	18.023	7,2	1.094	214
September	564.700	32 880	54,0	28,33	26.892	6.780	16.890	7,3	1.056	594
Oktober	489.500	33.500	46,8	27,90	25.912	6.792	18.266	7,3	1.146	542
November	934.100	49.460	82,4	26,96	22.215	6.920	15.741	7,2	1.115	843
December	1.048.200	59.400	44,3	28,53	16.912	7.274	20.524	7,2	951	281
	6.889.720	480.590	534,8		280.825	6.783	193.710		13.362	4.600
Medelvärde per dygn	18.825	1.310	1,46	26,10	767			7,2	36,5	12,5

Periodiska undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg.

GASVERKET.

Driftresultat.

		1943	1944	Jämförelse 1943—1944
Förgasade kol	ton	9.510	10 243	+ 733
Tillverkad gas	m³	3.566.000	3.622.000	+ 56.000
Gasutbyte pr 1.000 kg. kol	„	377	354	— 23
Koks från ugnarna	hl	157.362	157.996	+ 634
Koks till försäljning	„	118.641	122.266	+ 3.625
„ „ „ (1.000 kg. kol)	„	12,5	11,9	— 0,6
„ „ undereldning	„	39.140	42.250	+ 3.110
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol	%	18,8	23,3	+ 4,5
Erhållen tjära	ton	271,1	417,0	+ 145,9
„ „ (1.000 kg. kol)	kg	28,5	40,6	+ 12,1
Antal laddningar	st	5.625	5.735	+ 110
Kol per laddning	kg	1.690	1.790	+ 100

Fördelning av den tillverkade gasen.

	Av årsförbrukningen				Jämförelse mellan 1943 och 1944 m³
	1943		1944		
	m³	%	m³	%	+ —
Enskild förbrukning	3.119.900	87,0	2.948.853[1]	81,1	— 171 047
Gasverkets eget behov	19.400	0,5	18.100	0,5	— 1.300
Felmätningar, kondensation och förluster	446.700	12,5	669.547	18.4	+ 222.847
	3.586.000	100,0	3.636.500	100,0	+ 50.500

[1] Värdet osäkert emedan avläsningsperioderna kortats av.

Gastillverkning per dygn: största 15.800 m³ den 26/5.
medel 9.930 „
minsta 7.320 „ den 2/7.

Gasledningarna.

	Meter	Summa meter
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1943		78.257
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	440	
Sammanlagda längden den 31 december 1944		77.817
Under året lagda stålrörsledningar		440
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1943		4.614
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1944		4.614
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 december 1944		82.871

Antal gasmätare den 31 december 1943	10.117	st.
Ökning under året	—	„
Minskning under året	40	„
Antal gasmätare den 31 december 1944	10.077	„
Gasserviser: Under året anlades	3	„

Under år 1944 lagda gasledningar.

Från Stora gatan till Metallverken utefter järnvägen 440 m. d = 150 mm.

ELVERKET.

Kraftomsättning.

	1942	1943	1944	Ökn. resp. minskn. jämf med föreg. år i %
Inköpt från Älvkarleby Kraftverk				
Bottenkraft kW	3.000	3.500	4.400	+ 31,43
Toppkraft kW	1.926	2.315	2.411	— 4,15
Bottenenergi kWh	18.609.984	21.939.612	26.221.160	+ 19,51
Toppenergi kWh	1.182.912	1.459.752	1.011.112	— 30,73
Egen produktion kWh	173.000	112.900	319.800	+ 183,26
S:a inköpt och producerat kWh	19.965.896	23.502.264	27.552.072	+ 17,24
Förluster i kWh	1.845.059	2.066.480	2.552.742	+ 23,53
Förluster i %	9,2	8,8	[1] 9,27	+ 5,34
Nyttiggjord energi kWh	18.120.837	21.435.784	24.999.330	+ 16,62
Distribuerad energi				
Högspänning:				
Antal abonnenter	29	30	30	—

[1] På grund av att avläsningstiden för lågspänningsabonnenterna endast omfattar 51 veckor är i verkligheten förlustprocenten 1 à 1,5 % lägre.

	1942	1943	1944	Ökn. resp. minsk jämf. med föreg. år i %
Energiförbrukning kWh	6.814.336	7.343.320	5.993.194	— 18,39
Avgifter kr.	339.346: 09	367.796: 23	327.218: 22	— 11,03
Medelpris öre/kWh	5,59	5,54	5,46	— 1,45
Lågspänning:				
Hushåll				
Antal abonnenter	10.913	11.930	13.483	+ 13,02
Energiförbrukning kWh	5.498.624	7.560.581	8.902.182	+ 17,74
Avgifter kr.	565.874: 77	708.682: 86	789.948: 80	+ 11,47
Medelpris öre/kWh	10,29	9,37	8,87	— 5,34
Belysning				
Antal abonnenter	5.041	5.050	4.485	— 11,18
Energiförbrukning kWh	1.789.176	2.085.352	2.485.460	+ 19,16
Avgifter kr.	368.893: 45	419.457: 31	491.808: 46	+ 17,25
Medelpris öre/kWh	20,62	20,11	19,79	— 1,59
Kraft och värme				
Antal abonnenter	812	896	992	+ 10,71
Energiförbrukning kWh	3.363 863	3.403.238	4.633.832	+ 36,16
Avgifter kr.	235.193: 91	240.390: 66	313.299: 65	+ 30,33
Medelpris öre/kWh	6,99	7,06	6,76	— 4,25
Värme enl. nattarriff				
Antal abonnenter	63	70	69	— 1,43
Energiförbrukning kWh	515.677	570.100	774.242	+ 26,37
Avgifter kr.	20.044: 09	22.857: 23	28.298: 98	+ 23,80
Medelpris öre/kWh	3,89	4,01	3,66	— 8,73
Värme, avkopplingsbar				
Antal abonnenter	31	31	40	+ 29,03
Energiförbrukning kWh	835.383	938.454	908.138	— 3,23
Avgifter kr.	18 171: 60	21.169: 56	19.410: 56	— 8,31
Medelpris öre/kWh	2,18	2,26	2,14	— 5,31
Lantbruk				
Antal abonnenter	229	229	93	— 59,39
Energiförbrukning kWh	376.394	366.844	327 665	— 10,68
Avgifter kr.	32 500: 76	29.793: 84	27.372: 53	— 18,13
Medelpris öre/kWh	8,63	8,12	8,35	+ 2,83
Gatubelysning				
Antal lampor st.	1 314	1.408	1.497	+ 6,32
„ kW	319	338	354	+ 4,43
Energiförbrukning kWh	747.729	906.721	974.617	+ 7,49
Avgifter kr.	64.978: 96	79.748: 84	87.762: 00	+ 10,05
Medelpris öre/kWh	3,0	3,0	3,0	—

Transformatorer:

Från 1,7—500 kVA, 6.400 V, 196 st. om tillsammans 18.698 kVA.

Mätare:

	Likström	Växelström
Den 31 december 1943	737	17.556
Minskning resp. ökning under året	—180	1.123
Den 31 december 1944	—557	18.679
	Summa	19.236

Under året utförda elektriska servisledningar:

Jordkabel	71
Luftledning	5
Summa	76

Installerade elektriska spisar:

	Antal	kW
Under året	697	3.802
Totalt	2.498	

Utförda ledningsarbeten m. m.

Högspänningsjordkablar:

Från Ekeborg på södra linjen i Lundby till Johannisbergs flygfält 785 m, 3×10 mm².
Ombyggnad och förstärkning av jordkabeln till Hässlö.
6 kV-kabel 3×50 mm² från stationen vid Sandgärdet till ny station för Hagaområdet,
6 kV-kabel 3×25 mm² från Folkets Park till nytt byggnadsområde vid Sommarro,
6 kV-kabel vid Finnslätten för Malmalinjens korsning med nytt stationsområde, 140 m., 3×10 mm²,
6 kV-kabel, 3×50 mm² från Aseastadens transformatorstation i ny gata norrut till ny station för Malmalinjens sektionerings-transformator.

Friledningar för högspänning:

Förstärkning av 6 kV-ledningen till Hässlö från Notudden till C. V. V. från 3×16 till 3×50 mm²,
Luftledning, 3×25 mm², mellan Hässlölinjen vid Hamre gård och nya reserv-transformatorstationen vid Blomsterlund (= Hamre grustag).

Nya transformatorstationer och ändring av äldre:

Spantgatan 400 kVA med hög- och lågspänningsställverk,
Lilla Johanneslund, utökning från 100 kVA 220 V till 125 kVA 380 V,
Finnslätten ny transformator 7,5 kVA.
Blomsterlund (= Hamre grustag) reservtransformatorstation à 600 kVA 20/6, 4 kV,

flyttning av Malmalinjens sektionstransformator à 200 kVA från Loviseberg till en plats norr om Asea-staden,
flyttning av transformatorn för Notudden längre österut,
ett flertal provisoriska transformatorstationer för byggnadsplatser m. m.

Lågspänningsjordkablar nedlades:

från Asea-stadens transformatorstation norrut för den fortsatta bebyggelsen area $3 \times 95 + 50$ mm^2,
inom Djuphamnsområdet vid Spantgatan,
inom nya Hagaområdet för nya fastigheter,
på området väster om Vega för ytterligare ett antal småstugor,
inom Tunby stadsgärde för ett antal småstugor,
i Grindstuvägen, $3 \times 95 + 50$ mm^2, från Drottninggatan till Jakobsbergsgatan.

Friledningar för lågspänning:

förstärkning av luftledningen i Råbygatan,
förstärkning av luftledningen i Götgatan från Drottninggatan till Jakobsbergsgatan från $3 \times 50 + 16$ till $3 \times 95 + 25$ mm^2.

Övriga större arbeten:

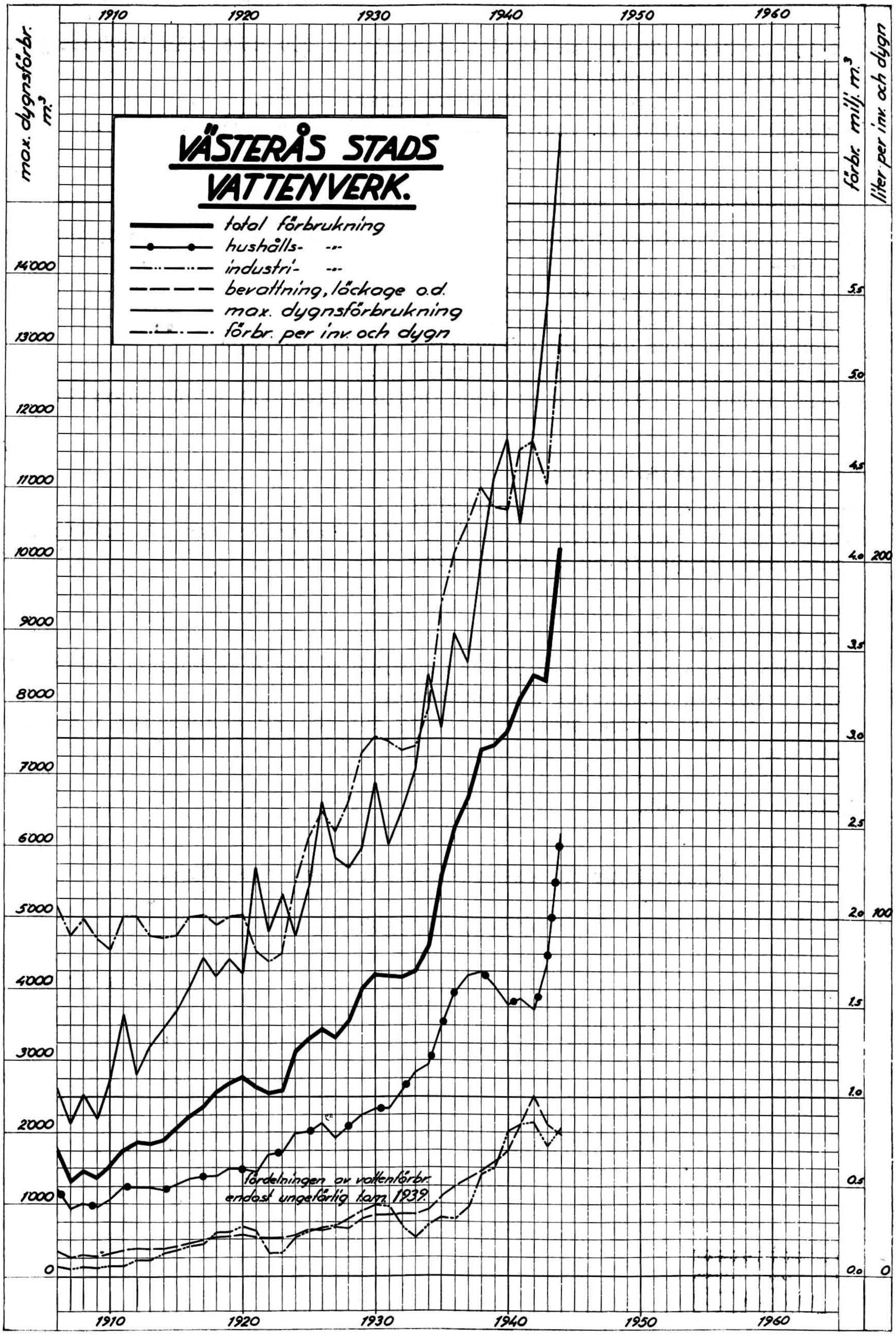
Installationerna i ett antal fastigheter i centrala staden hava ändrats och överfört till växelström, omfattande 180 abonnenter,
montage av automatisk spänningreglering för 100 kW-omformaren i elverkets källare.

Västerås i april 1945.

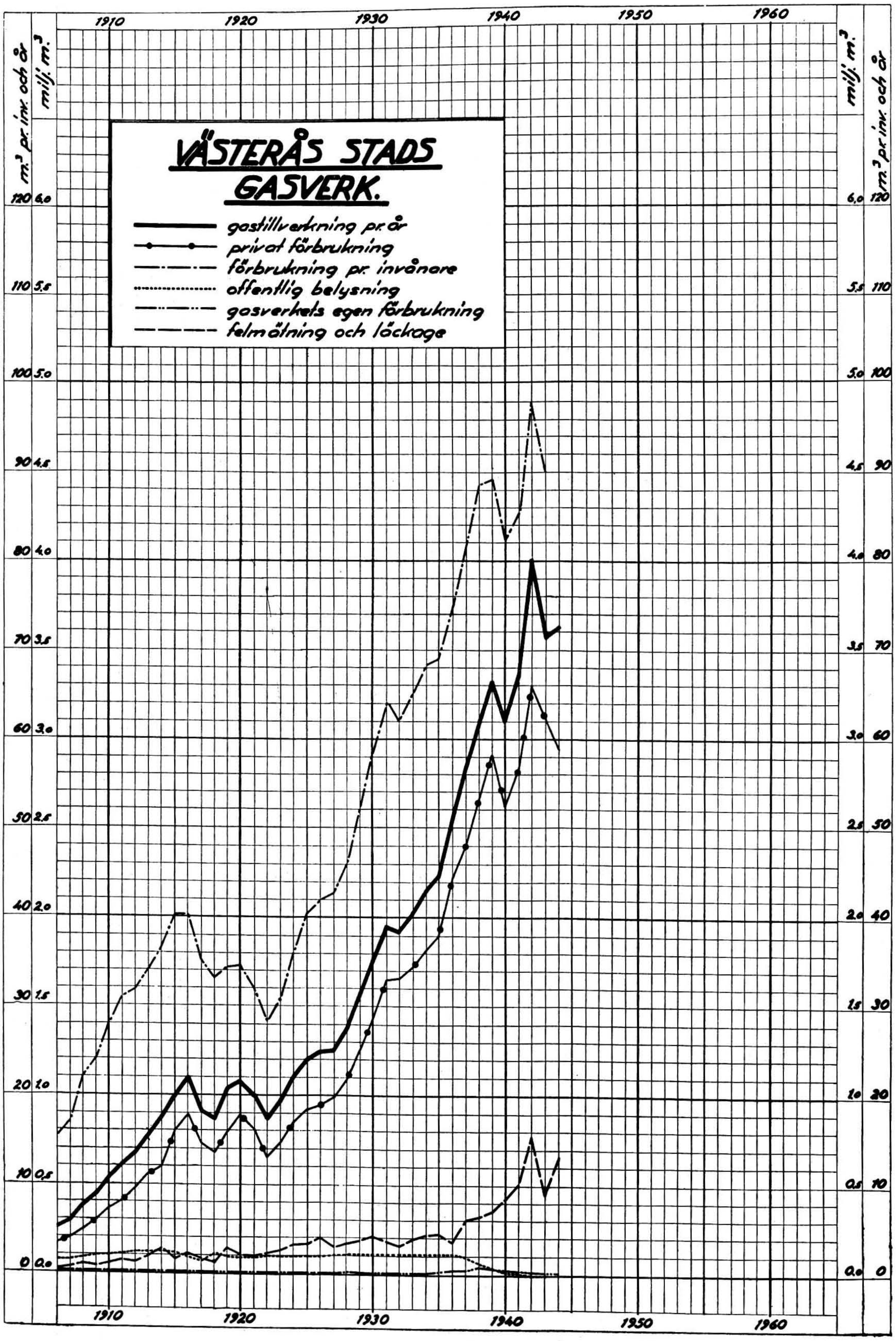
På styrelsens för Västerås stads tekniska verk vägnar:

GUSTAF OLSSON.

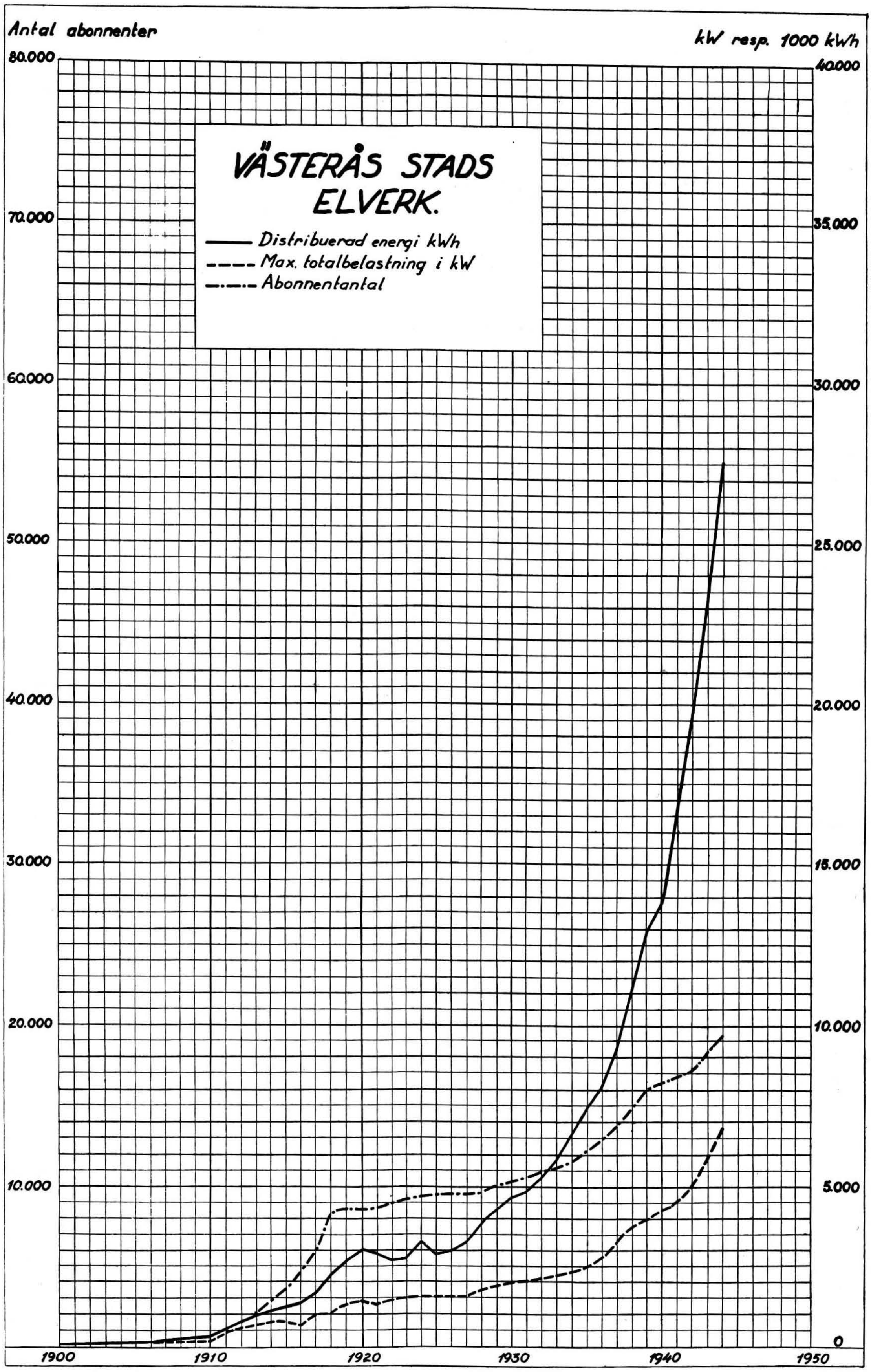
/John Sintorn.

VÄSTERÅS STADS VATTENVERK.
total förbrukning
hushålls- -"-
industri- -"-
bevattning, läckage o.d.
max. dygnsförbrukning
förbr. per inv. och dygn
Fördelningen av vattenförbr. endast ungefärlig t.o.m. 1939.
max. dygnsförbr. m³
förbr. milj. m³
liter per inv. och dygn
1910
1920
1930
1940
1950
1960
0
1000
2000
3000
4000
5000
6000
7000
8000
9000
10000
11000
12000
13000
14000
0.0
0.5
1.0
1.5
2.0
2.5
3.0
3.5
4.0
4.5
5.0
5.5
0
100
200

VÄSTERÅS STADS GASVERK.
gastillverkning pr. år
privat förbrukning
förbrukning pr. invånare
offentlig belysning
gasverkets egen förbrukning
felmätning och läckage
m³ pr. inv. och år
milj. m³
1910
1920
1930
1940
1950
1960

Västerås 1945, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 17

N:r 17. Utredning ang. pilsnerdricksförsäljningen i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 24 februari 1944 tillsatt en kommitté med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan om pilsnerdricksförsäljningens ordnande inom staden och att till Stadsfullmäktige inkomma med de förslag, vartill utredningen kunde föranleda, samt till ledamöter i kommittén utsett sysslomannen Axel Norén, sammankallande, tjänstemannen Gösta Sjöberg, ekonomichefen Gösta Lundberg, ombudsmannen Eric Genell och polisnotarien Otto Stålhane, så får kommittén härmed anmäla, att dess uppdrag slutförts, och framlägga sitt förslag i ämnet.

Kommitténs arbete, som avsevärt fördröjts genom långvarig inkallelse till militärtjänst för två av dess ledamöter, har omfattat undersökning genom förmedling av Svenska Stadsförbundet av de olika system för utminutering av pilsnerdricka, som tillämpades i med Västerås jämförliga städer, och därefter studiebesök i städerna Uppsala, Sundbyberg, Södertälje, Linköping, Norrköping och Eskilstuna. Kommittén har därefter berett sig tillfälle att med Länsstyrelsen i Västmanlands län överlägga om möjligheterna att erhålla utminuteringstillstånd i enlighet med de här nedan beskrivna systemen.

Beträffande de olika system, som kunna komma i fråga för utminutering av pilsnerdricka, hänvisar kommittén till härvid fogade av kommitténs sekreterare E. Hedström uppgjorda promemoria. Såsom framgår av denna kunna de olika systemen återföras till två huvudtyper, vardera två varianter.

Den ena huvudtypen förutsätter utminutering genom enskilda näringsidkare under nykterhetsnämndens kontroll. En variant av denna typ medgiver principiellt utminuteringstillstånd åt alla för ändamålet lämpade välfrejdade näringsidkare. Denna variant förekommer väl utbildad i Uppsala och benämnes i det följande uppsalasystemet. Den andra varianten medgiver endast så många utminuteringstillstånd, som anses behövliga för tillgodoseende inom olika stadsdelar av den konsumerande allmänhetens anspråk på något så när bekväm tillgång till pilsnerdricka. Denna variant förekommer bl. a. i Linköping och benämnes i det följande linköpingssystemet.

Den andra huvudtypen förutsätter medverkan av ett från privata vinstintressen avkopplat halvkommunalt företag, i regel ett även för utskänkningsändamål bildat kafébolag. I den ena varianten, som förekommer i Eskilstuna och i det följande benämnes eskilstunasystemet, omhänderhaver kafébolaget självt utminuteringen, vilken bedrives i av bolaget upprätthållna utminuteringsbodar. I den andra varianten har kafébolaget för sin affärsledare ansökt om personliga utminuteringsrättigheter, vilka av denna utövas i av privata näringsidkare förhyrda lokaler och med anlitande enligt särskilda anställningskontrakt av dessa näringsidkare eller deras biträden. Detta system förekommer bäst utbildat i Sundbyberg och benämnes i det följande sundbybergssystemet.

Huvudsynpunkten på utminuteringen av pilsnerdricka bör enligt kommitténs enhälliga mening vara, att denna utminutering ordnas så, att lojal förbrukning tillgodoses

och icke underkastas andra inskränkningar än dem, som äro nödvändiga för att stävja förefintligt eller befarat missbruk.

Enligt kommittémajoritetens mening bör det vara möjligt att tillgodose denna huvudsynpunkt utan att övergiva det i Västerås hittills praktiserade systemet med utminuteringsrättigheter till enskilda näringsidkare. Det förutsättes emellertid, att antalet utminuteringsställen väsentligt ökas i jämförelse med nuvarande. Utminuteringstillstånden böra enligt kommitténs mening vara tidsbegränsade, vilket bäst låter sig ordnas på det sättet, att hugade spekulanter på utminuteringsrättigheterna tillhandahållas särskilda ansökningsblanketter, däri sökanden själv begränsar det sökta tillståndet till, exempelvis, tre år och vidare förbinder sig att medverka till av nykterhetsnämnden anordnad kontroll. Därest stadsfullmäktige genom principbeslut förklarat sig icke ämna tillstyrka utminuteringstillstånd för andra sökande än sådana, som inskränkt sina ansökningar på sätt här antytts, torde den tveksamma frågan om Länsstyrelsens möjligheter att tidsbegränsa utminuteringstillstånden icke behöva uppkomma. Tidsbegränsningen medför den fördelen, att tillståndsinnehavarna villigare än eljest rätta sig efter av nykterhetsnämnden meddelade tillämpningsföreskrifter eller varningar. Nykterhetsnämnden torde vid sin övervakning böra fästa stort avseende vid tillståndsinnehavarnas villighet att avstänga av nykterhetsnämnden anvisade personer från inköp och vidare vid pilsneromsättningens storlek i förhållande till den övriga affärsrörelsen. Det bör nämligen ur nykterhetssynpunkt vara av intresse att icke låta enskilda rättighetsinnehavare utveckla utminuteringen till sådan storlek, att de för sin utkomst bliva beroende av densamma. Ju fler utminuteringsställen som inrättas ju mindre blir självfallet denna fara och ju bättre kan tillståndsinnehavaren övervaka sin kundkrets. Denna synpunkt samt angelägenheten av att undvika premiering av vissa näringsidkare till förfång för andra tala närmast för ett införande av uppsalasystemet. Emellertid torde till en början en viss begränsning i antalet rättigheter vara att föredraga. Kommittén håller före, att det lämpliga begynnelseantalet kan sättas till tjugo. Det bör i detta sammanhang upplysas, att stadens båda bryggerier fr. o. m. den 1 mars detta år självvilligt upphört med utförsäljning från fabriksställena.

Av de båda alternativen för utminutering genom ett halvkommunalt kafébolag, som beskrivits här ovan, föredrager kommittén sundbybergssystemet. Överläggningarna med Länsstyrelsen hava också givit vid handen, att Länsstyrelsens medverkan kan påräknas vid genomförandet av detta system. Det i staden verksamma kafébolaget har tidigare genom sin styrelse förklarat sig villigt att påtaga sig utminuteringsbesväret, därest Stadsfullmäktige så besluta. Bolaget har emellertid under hand meddelat kommittén, att det för sin del icke är angeläget om ett dylikt uppdrag. Till fördel för sundbybergssystemet talar onekligen den totala frånvaron av ett enskilt vinstintresse, vars tillgodoseende kan göras beroende av utminuteringens omfattning. Till nackdel för systemet talar enligt kommittémajoritetens mening den omständigheten, att den formella tillståndsinnehavaren blir en annan än den, som reellt utövar tillståndet, och att övervakningen från den formella tillståndsinnehavarens sida blir betydligt svårare att genomföra i Västerås med dess betydande folkmängd och stora utsträckning än i Sundbyberg, som har ett invånareantal av c:a 13.000 och en längsta utsträckning av 1.50 km.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får kommittén föreslå Stadsfullmäktige

1:o) att i princip besluta

a) att utminutering av pilsnerdricka skall ske genom enskilda näringsidkare;

b) att såsom villkor för Stadsfullmäktiges tillstyrkan av eventuella ansökningar om tillstånd skall uppställas;

ba) tidsbegränsning av rättigheten;

bb) erbjudande om medverkan till kontroll från nykterhetsnämndens sida;

2:o) att uppdraga åt nykterhetsnämnden att utarbeta förslag till lämpliga villkor för rättighetsinnehavarna, avseende såväl tidsperiod som kontrollanordningar.

Huruvida framställning bör göras till Länsstyrelsen om indragning av redan beviljade utminuteringstillstånd, undandrager sig kommitténs bedömande och torde väl närmast bliva beroende av initiativ från nykterhetsnämnden.

Undertecknade Lundberg och Sjöberg hava icke biträtt kommittémajoritetens här ovan gjorda förslag till Stadsfullmäktige utan vilja för sin del — med framhållande av att sundbybergssystemet enligt deras mening icke blott utesluter enskilt vinstintresse utan även medför ökade möjligheter till kontroll och att det principiellt är riktigast, att all å pilsnerförsäljning uppkommande vinst bör på ett eller annat sätt tillgodoföras det allmänna — hemställa

att stadsfullmäktige ville i princip besluta, att utminuteringen skall ordnas enligt sundbybergssystemet och anförtros åt Västerås Kaféaktiebolag, som bör anmodas att gemensamt med nykterhetsnämnden utarbeta förslag till utminuteringens ordnande och därefter ansöka om utminuteringstillstånd i enlighet med förslaget.

Västerås den 11 maj 1945.

AXEL NORÉN.

Eric Genell. *Gösta Lundberg.* *Gösta Sjöberg.* *Otto Stålhane.*

P. M.

rörande pilsnerdricksförsäljningens anordnande i Uppsala, Sundbyberg, Södertälje, Linköping, Norrköping och Eskilstuna.

Uppsala: I Uppsala finnes ett lokalt bryggeri och ett Kronans i Sundbyberg nederlag. Antalet avhämtningsställen uppgå till 135—140. I princip medgives varje välfrejdad handlare rätt att utminutera pilsnerdricka (d. v. s. matvaru-, speceri- och mjölkaffärer). År 1940 tillsattes en kommitté med uppdrag att utreda det lämpligaste sättet för pilsnerutminuteringen, därvid förordades en begränsning av utminuteringsrätten till enbart specerihandlarna. Efter återremiss för förnyad utredning beslöto stadsfullmäktige medgiva, att utminutering av pilsnerdricka skulle få äga rum genom sammanlagt 80 affärsidkare, vilket antal emellertid sedermera utökats till 135. Kontrollen över utminuteringen äger rum genom nykterhetsnämnden, som övar tillsyn över försäljningsställena genom bl. a. en huvudsakligen för andra arbetsuppgifter heltidsanställd tjänsteman med regelbundna inspektioner. (Den s. k. kringföringshandeln har icke ansetts medföra några kända missförhållanden). Genom nykterhetsnämndens försorg har upplagts ett kontrollregister, vari antecknats meddelade tillstånd, varningar och andra anmärkningar samt i förekommande fall uppgift å eventuellt överlåtna rättigheter m. m. Affärsidkarna föra särskilda förteckningar över de försålda kvantiteterna, varemot något speciellt kundregister icke förekommer. *Rättighet att försälja pilsnerdricka beviljas högst för en tid av tre år i sänder.* Då ansökan avser viss tid erhålles möjlighet att indraga meddelat tillstånd i händelse av missbruk. Vid ansökan om tillstånd ankommer på polisen att yttra sig över sökandens lämplighet, varom intyg utfärdas.

Då den löpande treårsperioden ännu ej gått till ända, möter vissa svårigheter att redan nu konstatera de verkningar beträffande nykterhetstillståndet m. m., som det tillämpade systemet möjligen kan medföra. Några påtagliga olägenheter därav har dock icke kunnat spåras. Såsom ett allmänt omdöme torde kunna framhållas, att det ur nykterhetssynpunkt synes lyckligast att begränsa försäljningsrätten till enbart speceriaffärerna. En viss garanti mot missbruk av utminuteringsrätten anses för övrigt ligga däri, att sökanden i ansökningsformuläret förbinder sig att icke försälja eller utlämna pilsnerdricka till den, som synbarligen är berörd av alkoholaktiga drycker eller i fall, där det framstår såsom uppenbart, att varan helt eller delvis är avsedd att användas i berusningssyfte eller till olovlig försäljning.

Huvudprinciper:

Utminuteringen av pilsnerdricka sker efter principer, som fastställts av länsstyrelsen i Uppsala län den 15 april 1942.

1) Försäljningen äger rum endast å vardagar,

2) tillstånd beviljas endast för viss tid, högst 3 år,

3) handel med pilsnerdricka får endast äga rum i speceri-, mjölk- och brödaffärer,

4) pilsnerdricka får ej säljas i större utsträckning än vad som motsvarar den övriga handelns omsättning,

5) nykterhetsnämnden tillhandahåller formulär för ansökan om tillstånd till försäljning.

Bilagor: 1) Formulär till ansökan om tillstånd att försälja pilsnerdricka till avhämtning.

2) Stadsfullmäktiges tryck 1941 Ser. A N:r 147 Om principerna för behandling av ansökningar om tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka i staden.

Sundbyberg: Intill år 1927 har all utminutering, d. v. s. försäljning till avhämtning, av pilsnerdricka varit förbjuden. Den 4 april 1927 bildades Sundbybergs Kafé Aktiebolag, som till skillnad från flertalet kafébolag i landet skulle handhava icke blott utskänkningen utan även utminuteringen av pilsnerdricka. Bolagets stiftare hade ursprungligen tänkt sig att öppna särskilda affärer för maltdrycksförsäljningen. Med detta hade emellertid följt, att försäljningsställena skulle bliva synnerligen begränsade och komma att ligga relativt avsides för många kunder. Bolagen träffade därför avtal med Mjölkcentralen, Lantmännens försäljningsförening u. p. a., vilken hade 6 öppna affärer lämpligt belägna inom staden, att för bolagets räkning utminutera pilsnerdricka. Av försäljningspriset, som skulle överstiga inköpspriset med 3 öre, hade försäljaren att tillgodoräkna sig 1¼ öre, medan Sundbybergs Kaféaktiebolag fick 1¾ öre pr försåld flaska. Med denna anordning nedbragtes administrationskostnaderna, försäljningen kom att förläggas till alla delar av staden men koncentreras till affärer av speciell natur, varigenom undveks, att en del livsmedelshandlare bereddes fördelar på de andras bekostnad. Ansökan, vilken gällde tiden 1927—1930 blev av länsstyrelsen godkänd. Den med Mjölkcentralen träffade överenskommelsen kunde emellertid icke fullföljas, enär Mjölkcentralen såg sig nödsakad att på hösten 1929 indraga 2 av sina affärer. Kafébolaget tvangs därigenom att på nytt upptaga frågan till behandling och måste därvid frångå sin tidigare princip att icke gynna någon till förfång för övriga. I samförstånd med köpmännens organisation utsågs 11 affärer, ägda dels av enskilda, dels av Konsumtionsföreningen, att jämte Mjölkcentralen utminutera maltdrycker kl. II för bolagets räkning. Avtalet ändrades även därutinnan att försäljaren ägde rätt

att tillgodoräkna sig 2 öre och bolaget 1 öre pr försåld flaska. Bolagets ansökan blev godkänd av stadsfullmäktige och av länsstyrelsen den 30 september 1929 och gällde för tiden 1929—1932. Över beslutet anförde en handlare i staden besvär hos Kungl. Maj:t. I anledning av besvären fann Kungl. Maj:t enligt resolution 1931 lagligt undanröja länsstyrelsens ifrågavarande tillstånd. Klaganden åberopade förhållandet, att försäljningen av pilsnerdricka icke handhades av den, åt vilken försäljningsrätten upplåtits, d. v. s. den verkställande ledamoten i Sundbybergs Kaféaktiebolag, utan av andra personer. En rättighetsöverlåtelse förelåge, vilken icke stod i överensstämmelse med gällande förordning angående försäljning av pilsnerdricka.

Genom den utgång frågan sålunda fått förefanns för bolaget endast två alternativ, antingen att öppna egna affärer eller att förhyra plats och betala lön till biträden i redan befintliga affärslokaler. Bolaget valde det senare alternativet och träffade hyreskontrakt och avtal med 16 affärsinnehavare.

Vid ärendets föredragning inför länsstyrelsen förelåg framställning om att länsstyrelsen måtte godkänna dels varje mellan bolaget och den enskilde affärsinnehavaren träffat hyresavtal, dels det avtal, som träffats av bolaget angående anställande av biträde åt tillståndsinnehavaren för försäljningens utövande i lokalen. Länsstyrelsen biföll dessa framställningar och tillstånd beviljades till den 1 oktober 1934. Över länsstyrelsens beslut anfördes besvär, innefattande, att utminuteringen vore avsedd att äga rum i lokaler, som innehades icke av den verkställande ledamoten i kafébolaget utan av handelsidkare i staden samt skulle omhänderhavas av dessa eller hos dem anställd personal. Avtalen med nämnda handelsidkare måste därför anses såsom en överlåtelse av den verkställande ledamoten i kafébolaget meddelad försäljningsrätt. I allt fall borde det begärda tillståndet ej hava meddelats, enär det under föreliggande förhållanden vore omöjligt för den verkställande ledamoten i kafébolaget att utöva en effektiv personlig kontroll beträffande utminuteringen. I beslut den 2 oktober 1931 prövade Kungl. Maj:t skäligt att med bifall till besvären undanröja länsstyrelsens beslut att till den verkställande ledamoten i kafébolaget utfärda tillståndsbevis.

Stadsfullmäktige hade nu endast att på ansökan tillstyrka personliga tillstånd till de handlare, som tidigare haft dylika genom kafébolaget. Dessa fingo en giltighetstid till den 1 januari 1933. Kafébolaget ansåg dock frågan vara av så stor principiell betydelse för staden, att skäl förelåge att låta densamma komma under förnyad prövning. I detta syfte inlämnade bolaget en ny oktrojansökan den 29 oktober 1932 för utminutering av pilsnerdricka under samma former som tidigare, d. v. s. med förut nämnda hyres- och biträdesavtal och för samma handlare. Under hänvisning till Kungl. Maj:ts beslut avslog länsstyrelsen emellertid bolagets ansökan.

Länsstyrelsens beslut överklagades av bolaget, som hänvisade till att föreslagna system för utminutering av pilsnerdricka innebure stora fördelar särskilt i ökad kontroll, samt att det privata vinstintresset gjordes oberoende av försäljningskvantiteten liksom att staden bleve i tillfälle tillgodogöra sig eventuellt uppkommen vinst på försäljningen. Kungl. Maj:t återremitterade ärendet till länsstyrelsen för förnyad behandling. Den 31 mars 1933 beviljade länsstyrelsen tillstånd för herr O. R. L. Pettersson att i egenskap av verkställande ledamot i Sundbybergs kaféaktiebolag under tiden 1 april 1933—31 december 1935 utminuteringsvis få försälja pilsnerdricka enligt föreslaget system med hyres- och löneavtal.

Därmed hade bolaget vunnit sitt mål att möjliggöra för kommunen att på ett betryggande sätt handhava utminuteringen och utskänkningen av pilsnerdricka samt att tillgodogöra sig den eventuella vinst, som kunne uppkomma till gagn för det allmänna.

För närvarande innehaves utminuteringsrättigheterna av kafébolaget, som förhyr vissa utminuteringsplatser hos ett antal handlare i staden och bidrager till kostnaderna för avlönande av för utminuteringen erforderlig personal. För ändamålet är staden indelad i vissa utminuteringsdistrikt och antalet utminuteringsställen äro för närvarande 18. För lokaler och biträden betalar bolaget 125 kronor i kvartalet ifråga om större butiker och 100 kronor ifråga om mindre. Bolaget uppbär 3 öre i provision pr försåld pilsner. Handlarna hava intet intresse av att försälja flera flaskor än som motsvarar den normala åtgången. Deras försäljningssiffror granskas månatligen. Genom att varje enskild handlares vinst är maximerad till 500 respektive 400 kronor för år, bortfaller det enskilda profitintresset.

Försäljningsuppdrag sökas hos kafébolaget, som gör framställning om rättighet till utminutering med angivande av den handlare, åt vilken uppdraget skall lämnas. Endast välmeriterade handlare komma ifråga för erhållande av sådant uppdrag.

Bolagets oktroj är tidsbegränsad och uppdragen till de enskilda handlarna lämnas tills vidare. Handlarna utväljas efter samråd med köpmannaorganisationen på platsen.

Det tillämpade systemet har visat sig slå synnerligen väl ut. Nykterheten främjas och kringföringshandeln minskas. Under bolagets 16-åriga verksamhetstid har endast förekommit två anmärkningar mot dess skötsel. I ett fall hade ett försäljningsställe för övrigt misskött sitt uppdrag. Stadens enda bryggeri har icke rätt att försälja pilsnerdricka till avhämtning.

För övrigt må framhållas, att i staden blott existerar en privat restaurant, som innehar rättigheter att utskänka pilsnerdricka (ett konditori med lunchservering). Den övriga utskänkningen omhänderhaves helt av kafébolaget, som för ändamålet innehar 4 utskänkningslokaler. Kafébolaget kontrollerar sålunda praktiskt taget hela pilsnerdricksförsäljningen i staden.

Bilaga 3. Redogörelse för pilsnerutminuteringsfrågans behandling i Sundbyberg.

Södertälje: Utminuteringen av pilsnerdricka sker här från 42 st. försäljningsställen, vilka samtliga utgöras av speceriaffärer. Dessutom finnes ett bryggeri i staden med eget försäljningsställe. En treårig oktroj tillämpas. Då det nuvarande systemet är behäftat med vissa olägenheter, ha stadsfullmäktige den 24 november 1943 beslutat tillsätta en kommitté för utredning av frågan om bildande av ett kommunalt kafébolag att omhänderhava utskänkningen och utminuteringen av pilsnerdricka. Kommittén skall dels undersöka behovet av ett kommunalt kafébolag, dels utreda de ekonomiska förutsättningarna för ett sådant bolag, dels ock anskaffa lämpliga lokaler för rörelsens bedrivande. Genom kommunalisering av pilsnerdricksförsäljningen är bland annat avsett att nedbringa antalet försäljningsställen samt att avkoppla det privata vinstintresset.

Bilagor: 4) Stadsfullmäktiges handlingar den 21 juni 1944. A. 116 ang. kommunalt kafébolag.

Linköping: Tidigare har i staden funnits 5 avhämtningsställen, nämligen ett pilsnerbryggeri, en vattenfabrik och tre speceriaffärer. Det ringa antalet försäljningsställen berodde på nykterhetsorganisationernas ingripande. Rättigheterna voro ursprungligen upplåtna utan tidsbegränsning. På framställning av nykterhetsnämnden drog länsstyrelsen år 1942 in 3 av de ursprungliga rättigheterna. I stället tillkommo 8—12 försäljningsställen för avhämtning av pilsnerdricka, numera utökade till 14 ställen

vilka fördela sig tämligen jämnt på hela staden. Rättigheterna upplåtas för ett år i sänder.

Kontrollen över utminuteringen sker genom ett kundregister, som föres av vederbörande handlare, som tillika innehar förteckning över från inköpsrätt avstängda personer. I tillståndsbeviset finnes intaget en passus om plikt för tillståndshavaren att iakttaga föreskriften av kundregister. Avhämtningsförsäljningen är så anordnad, att handlaren försänder pilsnerdricka genom bud, som kontrollerar mottagarens namn, adress och kvantitet, varom anteckning sker i kundregistret. Såsom huvudregel gäller, att pilsnerdricka blott får försäljas till kända och vederhäftiga personer. Kundregistren insändas var 14 dag till nykterhetsnämnden för kontroll. I fall av överträdelse av bestämmelserna tilldelas vederbörande i första hand varning, varefter, om rättelse ej sker, indragning av rättigheten kommer ifråga. Fördelningen av avhämtningsställena medför, att cirka 3.000 personer komma på varje ställe. Bryggeriets avhämtningsställe vid Stångån är numera nedlagt.

Enligt de erfarenheter, som hittills vunnits av det tillämpade systemet, synes det ökade antalet försäljningsställen väl tillgodose önskad personalkännedom och som en direkt fördel därav måste betraktas, att kringföringshandeln minskat. Ifråga om kringföringshandeln ha för övrigt vissa restriktioner införts. Så är kringföring av pilsnerdricka numera förbjuden efter kl. 18 (lördagar kl. 15) i stället för såsom tidigare efter kl. 22. Den Bryggeriaktiebolaget Kronan i Syndbyberg tidigare medgivna rätten att bedriva kringföringshandel med pilsnerdricka i staden har numera indragits.

En nackdel av det rådande utminuteringssystemet är, att vissa handlare privilegieras framför andra. Härvid må dock framhållas, att Konsum uttryckligen förklarat sig icke vilja bedriva försäljning av pilsnerdricka. Mjölkaffärer anses icke heller ifrågakomma. Kafébolaget i staden har för sin del uttryckt en bestämd önskan att slippa utminutera pilsnerdricka.

Bilaga: 5) Stadsfullmäktigetryck för år 1942.

Norrköping: Antalet utminuteringsställen utgör här 73, varav 71 äro speceriaffärer och de övriga två bryggeriernas försäljningsställen. I april 1944 har stadsfullmäktiges beredningsutskott tillsatt en ständig kommitté för handhavande av utminuteringsfrågor. Kommittén, som samarbetar med nykterhetsnämnden, avgör principiella frågor i samråd med nämnden och avgiver yttrande direkt till beredningsutskottet. Detta avgiver utlåtande till stadsfullmäktige för vidare befordran till poliskammaren. I ett i maj 1944 avgivet yttrande anför kommitté bl. a., att de mest framträdande olägenheterna av det i staden tillämpade systemet för utminutering av pilsnerdricka bestå i det relativt stora antalet försäljningsställen, som omöjliggöra en effektiv avstängning av ej önskvärda konsumenter. För att råda bot på förefintliga missförhållanden föreslår kommittén, att antingen antalet utminuteringsställen minskas och placeras lokalt och socialt på lämpligaste sätt eller kontrollsystem såsom i Sundsvall m. fl. städer införas eller ökade befogenheter tilldelas nykterhetsnämnden såsom i Uppsala eller att kommunalisering av utminuteringen i likhet med utskänkningen efter mönster från Sundbyberg, Eskilstuna m. fl. orter genomföres.

Rättighet att utminutera pilsnerdricka beviljas för närvarande tillsvidare. Kontrollen sker genom polismyndighetens försorg samt genom den personalkännedom, de kommunala nämnderna besitta. Nykterhetsnämnden för s. k. gaturegister med anteckning av antal överlåtelser m. m. Varningar vid fall av missbruk eller överträdelse med-

delas av polisen. Under de senaste fem åren ha inga överträdelser förekommit. Den största pilsnerförsäljningen sker genom bryggeriets kringföringshandel, som sker distriktsvis.

Bilaga 6: Pilsnerkommitténs skrivelse den 23 maj 1944 till nykterhetsnämnden.

Eskilstuna: Här försäljas pilsnerdricka till avhämtning endast från för ändamålet särskilt inrättade försäljningsställen, där ingen annan försäljning, med undantag av svagdricka och läskedrycker, får äga rum. Antalet försäljningsställen utgör sex. Försäljningen handhaves av ett bolag, restaurantbolaget Stenberg & C:o, som numera ombildats till Eskilstuna restaurantaktiebolag, vars vinst inlevereras till stadskassan. På de sex försäljningsställena äro anställda kvinnliga befattningshavare. Dessa anställda ha visat sig väl fylla ganska högt ställda krav på omdöme och pålitlighet i sitt ur nykterhetssynpunkt grannlaga arbete. Försäljningsresultatet från de sex ställena äro i förhållande till bryggeriets försäljningssiffror blygsamma. Av försäljningsomslutningen per år utgör 89 % pilsnerdricka och 11 % läskedrycker. Årskonsumtionen år 1942 utgjorde 108.000 flaskor pilsnerdricka, försålda från de sex försäljningsställena och 141.000 flaskor, försålda genom utskänkning från tre utskänkningsställen. Härutöver må framhållas, att rättighet att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster tilldelats ett antal hotell och restauranter, som härför i royalty till restaurantbolaget erlägga 5 öre per flaska.

Rapport fredagen den 9 juni 1944.

Till Poliskammaren i Västerås hade inkommit en så lydande skrivelse:

"Till/

Poliskammaren, *Västerås.*

1944-års kommittén för utredning av pilsnerdricksförsäljningen i Västerås får härmed hemställa om uppgifter i de hänseenden, som angivas genom framställda frågor i bifogade utdrag av kommitténs protokoll.

Skulle ytterligare uppgifter, ägnade att belysa frågan, förefinnas, torde jämväl sådana lämnas.

Västerås den 24/4 1944.

För kommittén:
AXEL NORÉN.
Ordf.

Till skrivelsen fanns fogat följande transumt av protokoll, fört vid sammanträde den 10 mars 1944 med 1944 års kommitté för utredning av pilsnerdricksförsäljningen i Västerås.

— —

§ 2.

— —

Efter slutad överläggning beslöt kommittén att rikta en skriftlig hänvändelse till poliskammaren och nykterhetsnämnden i staden med begäran om upplysning i följande hänseenden.

1) Hava missbruk av utminuteringsrättigheter förekommit hos nuvarande eller tidigare innehavare, särskilt genom åsidosättande av bestämmelsen i 22 § 1 mom. 2:dra stycket i Kungl. förordningen angående försäljning av pilsnerdricka?

2) Uppgives av för fylleriförseelser omhändertagna personer, att berusningen skett genom förtäring av pilsnerdricka, som inköpts

a) å utminuteringsställe?

b) hos tillverkare?

c) av utkörare?

3) Kunna befogade anmärkningar riktas mot den av tillverkarna i staden bedrivna försäljningen?

a) å tillverkningsställena?

b) genom kringföring?

4) Föreligger för tillverkarna i staden sådant tillstånd till kringföringshandel utom stadens planlagda område, som avses i 10 § i Kungl. förordningen angående försäljning av pilsnerdricka?

— —

Rätt transumerat intyga:

Gertrud Næslund. *Maj-Britt Pettersson.*

Med anledning därav har på order av Polismästaren härstädes verkställts utredning, varvid följande uppgifter inhämtats:

Enligt härstädes förda diarier synes missbruk av utminuteringsrättigheter genom åsidosättande av bestämmelsen i 22 § 1 mom. 2 :dra stycket i Kungl. förordningen angående försäljning av pilsnerdricka icke hava förekommit under senare år.

Beträffande punkt 2) hava följande antal för fylleriförseelser anhållna personer uppgivit, att berusningen uppstått genom förtäring av pilsnerdricka, som inköpts:

a) å utminuteringsställe: 9 stycken år 1941, 5 stycken år 1942, 7 stycken år 1943 och 3 stycken hittills år 1944,

b) hos tillverkare: 4 stycken år 1941, 1 stycken år 1942, 5 stycken år 1943 och 1 stycken hittills år 1944,

c) av utkörare: ingen under åren 1941—1944.

Beträffande punkt 3) synas några allvarligare anmärkningar, som föranlett åtal, icke hava förekommit mot den av tillverkarna i staden bedrivna försäljningen av pilsnerdricka vare sig å tillverkningsställena eller genom kringföring under senare år.

På grund av att en del anmärkningar mot pilsnerdricksförsäljningen tidigare förekommit, hade biträdande kriminalöverkonstapeln Gustav Eriksson av Polismästaren erhållit särskilt uppdrag att övervaka den ifrågavarande försäljningen. Under den tid övervakningen sålunda pågått, hade några anmärkningar av sådan omfattning, att åtal kunnat följa, icke förekommit. Däremot hade vid något enstaka tillfälle mindre anmärkningar gjorts, och hade rättelse därigenom omedelbart vunnits. Denna övervakning pågår fortfarande.

Beträffande punkt 4) bifogas avskrifter av tillstånd för tillverkarna av pilsnerdricka i staden till kringföringshandel utom stadens planlagda område enligt 10 § i Kungl. förordningen angående försäljning av pilsnerdricka.

Utöver de svar, som här ovan lämnats på de framställda frågorna, kunna följande upplysningar lämnas, nämligen:

Av personer, som anhållits för fylleri, hava 256 stycken år 1941, 213 stycken år 1942, 277 stycken år 1943 och 81 stycken hittills år 1944 uppgivit, att de berusat sig genom förtäring av sprit och pilsnerdricka i förening med måltid å utskänkningsställe.

Under år 1941 hava 11 för fylleri på allmän plats anhållna personer uppgivit, att de berusat sig genom förtäring av enbart pilsnerdricka, samt 34 stycken, att de berusat sig genom förtäring av sprit och pilsnerdricka i privat bostad. År 1942 voro

motsvarande siffror för enbart pilsnerdricka 3, sprit och pilsnerdricka 18 stycken, år 1943 14 respektive 18 samt år 1944 hittills 1 respektive 4. I samtliga dessa fall har inköpskällan icke uppgivits.

Beträffande förtäring utomhus hava år 1941 13 personer uppgivit, att de berusat sig genom förtäring enbart av pilsnerdricka, samt 16 stycken genom förtäring av sprit och pilsnerdricka. År 1942 voro motsvarande siffror 5 respektive 12, 1943 5 respektive 14 samt hittills år 1944 3 respektive 7. Även i dessa fall har inköpskällan icke uppgivits.

Under år 1941 hava 12 för fylleri anhållna personer uppgivit, att de blivit berusade genom förtäring av pilsnerdricka på restaurant Mimer, år 1942 var motsvarande siffra 2, år 1943 12 och 1944 hittills 2 personer.

Slutligen kan nämnas att år 1939 blev en specerihandlare, som innehar tillstånd till försäljning av pilsnerdricka, ådömd dagsböter dels för det han tillåtit kunder förtära pilsnerdricka i affärslokalen och angränsande kontorslokal, och dels för det han försålt pilsnerdricka under icke affärstid.

Dessutom förekommer att fyra affärsinnehavare ådömts dagsböter för olaga pilsnerdricksförsäljning under åren 1941—1944. En affärsinnehavare som likaledes idkat olaga pilsnerdricksförsäljning, har ännu icke ställts under åtal.

Västerås poliskommissariekontor som ovan.

H. STAHRE.

Eric Rosdahl.

Tillståndsbevis.

På därom av Västerås Bryggeri Aktiebolag i Västerås gjord av magistraten i Västerås tillstyrkt ansökning har Konungens befallningshavande, enligt 10 § i Kungl. förordningen den 11 juli 1919, funnit gott härigenom meddela sökandebolaget, som äger behörighet att till avsalu tillverka pilsnerdricka, tillstånd att i staden Västerås, utom dess planlagda område, genom kringföring försälja pilsnerdricka utav bolagets egen tillverkning, dock endast inomhus till därstädes boende samt med den begränsning, vartill stadgandet i 3 § 4 mom. ovanberörda nådiga förordning må föranleda.

Detta tillstånd gäller från och med den 1 januari 1920 tillsvidare och så länge Konungens befallningshavande ej finner skäl återkalla detsamma; och åligger det tillståndshavaren att noggrant iakttaga de i åberopade Kungl. förordning meddelade föreskrifter.

Västerås slott i landskansliet den 31 december 1919.

WALTER MURRAY.

Georg Enhörning.

Sign.

Bestyrkes; Västerås slott i landskansliet den 10 okt. 1928.

På tjänstens vägnar:

Oläslig namnteckn.

Till 1944 års kommitté för utredning av pilsnerdricksförsäljningen i Västerås.

Sedan den av Stadsfullmäktige den 24 februari 1944 tilsatta kommittén för utredning av fråga om ordnande av försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka inom staden begärt nykterhetsnämndens yttrande, varvid särskilt framställts vissa frågor, får nämnden i ärendet anföra.

Innan nämnden ingår på ett närmare besvarande av de av kommitterade framställda frågorna, vill nämnden något närmare motivera den ståndpunkt, som intagits i framställning, som gjordes i oktober 1943 med förslag till frågans ordnande.

I sitt yttrande över nykterhetsnämndens framställning har beredningsutskottet i yttrande till Stadsfullmäktige bl. a. påpekat, att nämnden numera intoge en till sitt i november 1933 avgivna yttrande angående samma fråga motsatt ståndpunkt, särskilt ifråga om försäljningsställenas antal och deras sätt att omhänderhava försäljningen.

Härtill kan genmälas, att avhämtningsställena vid tidpunkten för nämndens först avgivna yttrande voro 15 stycken, bryggerierna oräknade, och i en del fall handhades av personer, som voro föga lämpade för uppgiften. Självfallet är det av största vikt att dylik försäljning sker på sådant sätt, som i görligaste mån utesluter missbruk av varan. Med hänsyn till stadens storlek år 1933, kan också sägas att antalet sådana ställen låg i överkant. Därtili var förläggningen av desamma olämplig ur en del synpunkter, främst med hänsyn till önskvärdheten av en jämn fördelning inom stadens mera folktäta delar.

Bland de skäl, som anfördes till stöd för förslaget om en centralisering av avhämtningsförsäljningen till de två bryggeribolagen i staden, intog frågan om svårigheten att åstadkomma en effektiv kontroll över avhämtningsställena samt den oordning och vantrevnad, som uppstod genom rådande förtäring av pilsnerdricka utomhus, i portgångar och på liknande platser, en framträdande plats. Dessa missförhållanden emanera både då och nu till huvudsaklig del från bryggeriernas avhämtningsställen och den av bryggerierna bedrivna kringforslingen av pilsnerdricka.

Antalet försäljningsställen, som beviljats rätt till avhämtningsförsäljning av Länsstyrelsen, har numera nedgått till fyra varjämte stadens två bryggerier har vardera ett vid tillverkningsställena. Pilsnerförsäljningen sker därför numera till övervägande del genom kringforsling, varöver någon kontroll, som bekant, med nuvarande bestämmelser icke är möjlig att åstadkomma, varför försäljningen kan ske utan några mera ingripande restriktiva åtgärder.

Avhämtningsförsäljningen däremot är underställd kontroll genom det för en del år sedan här i staden införda kundregistret. Även om detta icke kan sägas innebära hundraprocentig effektivitet, så är nämnden dock av den uppfattningen, att detsamma särskilt beträffande affärerna utgör ett relativt verksamt medel mot missbruk. Erfarenheten har också visat, att försäljningen genom affärerna skett och sker i huvudsak till mera fasta kunder, som försäljaren i regel väl känner och endast undantagsfall till mera tillfälliga kunder, vilket tydligen däremot icke är fallet vid bryggeriernas försäljningsställen, som äro långt ifrån anmärkningsfria, i det att fyllerister och löst folk gärna hålla till kring dessa ställen till vantrevnad och störningar för omgivningen och den allmänna ordningen. Det råder för övrigt icke något tvivel därom, att försäljningen genom affärerna fyller ett visst legitimt behov genom tillhandahållandet av den mindre kvantitet pilsnerdricka, som rimligtvis icke kan rekvireras från brygerierna genom hemforsling, vilket jämväl måste befordra ett likaledes legitimt nykterhetsintresse, som alltid måste stå i förgrunden när det gäller

ordnandet av hithörande angelägenheter. För övrigt har nämnden anledning antaga att ett väl avvägt antal avhämtningsställen med ändamålsenlig placering och god skötsel säkerligen gradvis motverkar en kringforslingsförsäljning, som f. n. icke är bunden av restriktiva bestämmelser av någon sådan betydenhet, att önskvärda sociala och nykterhetsbefrämjande intressen tillgodoses.

Om man sålunda å ena sidan ser frågan ur synpunkten, att på ett smidigt och ändamålsenligt sätt förse allmänhetens legitima behov av pilsnerdricka och å andra sidan strävar efter att ordna försäljningen på ett sätt som befrämjar ordning och nykterhet, så bör tvivel därom icke råda, att dessa intressen bäst tillgodoses genom frågans ordnande efter de linjer, som nämnden i sitt senast avgivna förslag angivit. Därvid bör dock betonas, att största vikt självfallet bör fästas vid de personliga kvalifikationer, som måste besittas av dem, som handhava de beviljade rättigheterna. Genom en centralisering av försäljningen till några få försäljningsställen skulle säkerligen samma olägenheter uppstå beträffande brygeriernas avhämtningsställen. De skulle ge upphov till att alkoholmissbrukare och andra störande element, som kanske eljest icke skulle sammanträffa, samlas omkring dessa ställen och föranleda oordning och vantrevnad. För närvarande spelar visserligen pilsnerdrickat, på grund av sin låga alkoholhalt, icke någon större roll som berusningsmedel för andra än utpräglade alkoholister, men skulle alkoholhalten stiga till tidigare nivå, får det givetvis ökad användning i sådant syfte. Därvid kan jämväl den omständigheten, att det längre avståndet till försäljningsstället, som i regel föranleder inköp av en större kvantitet, komma att i sin mån motverka en önskvärd förbättring av nykterhetstillståndet.

Med dessa antydningar vill nämnden övergå till besvarande av de av kommittén framställda frågorna i den ordning de framställts:

1) Beträffande frågan huruvida missbruk av utminuteringsrättigheterna förekommit hos nuvarande eller tidigare innehavare genom åsidosättande av 22 § 1 mom. 2 stycket i Kungl. förordningen angående försäljning av pilsnerdricka, vill nämnden meddela, att det veterligt icke under de senaste åren förekommit att pilsnerdricka utlämnats i uppenbar strid mot dessa bestämmelser. Däremot har försäljningen tidigare icke varit helt anmärkningsfri, utan har i enstaka fall försäljning skett till personer, som av olika anledningar avstängts från rätten att inköpa pilsnerdricka samt dels till personer, som eljest borde vara avstängda från rätten till inköp härav. Området omkring ett och annat försäljningsställe har också tidigare besvärats av pilsnerdrickande personer. I dylika fall har dock rättelse kunnat vinnas genom tillsägelse till vederbörande affärsinnehavare. Härvid har det förenämnda kundregistret kommit till god hjälp.

2) Rörande för fylleriförseelser anhållna personer har uppgivits att berusningen skett genom förtäring av pilsnerdricka, som inköpts

a) å utminuteringsställe i ett fåtal fall;

b) hos tillverkare i ett betydande antal fall. Därjämte har trakten kring bryggeriernas försäljningsställen blivit ett tillhåll för s. k. "pilsnergubbar" och vagabonderande alkoholister, som i regel använda pilsnerdricka i syfte att fullborda en eftertraktad berusning.

c) av utkörare i ett mycket ringa antal fall, men det största antalet torde dock undandraga sig det allmänna bedömandet, enär varan levereras och förtäres inomhus, varför upptäckt av fylleriförseelser är så gott som utesluten. En nöjaktig kontroll över

verkningarna av detta försäljningssätt är därför med nuvarande bestämmelser icke möjlig att åstadkomma.

3) Rörande frågan huruvida befogade anmärkningar kunna riktas mot den av tillverkarna i staden bedrivna försäljningen kan meddelas:

a) utöver den omständigheten, att tillverkningsställena äro belägna på alltför isolerade och för oordning gynnsamma platser, har det visat sig svårt, att få jämväl tillverkarna att på nöjaktigt sätt sköta kundregistret över avhämtningsförsäljningen.

b) Kringforslingsförsäljningen av pilsnerdricka torde icke alltid hava skett i enlighet med bestämmelserna i 9 § 1 mom. pilsnerförsäljningsförordningen, utan lär i stor utsträckning bedrivits på så sätt att varan kringförts utan föregående rekvisition. Det är därför önskvärt att försäljningen av pilsnerdricka sker efter så enhetliga grunder som möjligt. Bland annat borde ersättning till utkörare utgå i fixerade löneförmåner och icke såsom nu sker genom provision. Därmed vore ett betydelsefullt privatekonomiskt intresse avkopplat från försäljningen. Ett annat önskemål är att prissättningen å pilsner, som försäljes å ena sidan genom tillverkaren och å andra sidan genom affären bringas till överensstämmelse.

4) För närvarande ha endast stadens båda bryggerier sådana tillstånd till kringforslingshandel av pilsnerdricka utom stadens planlagda område, som avses i 10 § i Kungl. förordningen angående försäljning av pilsnerdricka.

Med vad sålunda anförts har nykterhetsnämnden velat giva skäl för sin ståndpunkt samt vidhålla sitt i skrivelse den 18 oktober 1943 avgivna förslag i ärendet.

Häremot anförde ledamoten av nämnden, Fru H. Hall, avvikande mening i så måtto, att hon ansåge att utökning av pilsneravhämtningsställena icke komme att medföra nämnvärd minskning av kringföringsförsäljningen varför någon utökning av antalet försäljningsställen icke kunde anses påkallat.

Västerås den 28 juni 1944.

För Västerås stads nykterhetsnämnd

AXEL NORÉN.

K. A. Bergvall.

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 18 A

N:r 18 A. Motiveringar till budgetförslaget för år 1946.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stadsrevision får härmed avgiva sitt förslag till stat för år 1946:

Arvoden till stadsrevisorerna	Kr. 1.050: —
Arvode för siffergranskning	„ 10.000: —
Arvode till sakkunnigt biträde	„ 2.500: —
	Kronor 13.550: —

Stadsrevisionens anslagsäskande överensstämmer med vad som utgått de tre senaste åren för revisionen.

Västerås den 5 oktober 1945.

För Västerås stadsrevision:

KARL ENGDAHL,
ordf.

Bilaga Magistrat.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistrat och rådhusrätt, mantalsskrivnings- och uppbördsverk och taxering samt exekutionsverk för år 1946 och därtill anföra följande.

1. Beträffande magistraten och rådhusrätten.

Anslag för löner enligt lönestat har beräknats i överensstämmelse med det under innevarande år antagna lönereglementet.

I staten för år 1945 har upptagits 3.150 kronor för beredande av semester åt borgmästare och rådmän. Då enligt föreliggande beslut vikariatersättning skall utgå under den tid borgmästaren Rylander är ledig för riksdagsmannauppdrag har förenämnda anslag höjts till 5 600 kronor och dess titel ändrats.

Anslaget för beredande av semester åt kontorsbiträden har visat sig icke förslå, varför detsamma föreslås höjt till 900 kronor.

Såsom magistraten redan i sitt yttrande över förslaget till inkorporering av Badelunda socken framhöll torde införlivningen medföra en sådan ökning av magistratens och rådhusrättens arbete att det blir nödvändigt att inrätta en ny kontorsbiträdestjänst. Tillsvidare vill magistraten emellertid söka använda sig av tillfällig arbetskraft. Anslaget för tillfälliga biträden har av nämnda anledning höjts från 1.000 till 2.400 kronor.

Lokalhyra samt andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning har upptagits efter samråd med stadens fastighetsförvaltare till 9.700 kronor.

Magistraten har av Västerås Konstförening fått låna en del tavlor. Dessa hava försäkrats och premien upptagits till 10 kronor.

Med hänsyn till att hittillsvarande anslaget för oförutsedda utgifter, 300 kronor, visat sig vara för lågt och att inkorporeringen av Badelunda socken kan tänkas medföra en del utgifter, som icke i förväg kunna beräknas, har anslaget ifråga höjts till 500 kronor.

För anskaffning av inventarier har begärts 1.150 kronor. Av detta belopp är 650 kronor avsett för inköp av en skrivmaskin åt det tillfälliga skrivbiträde, som förutses bliva erforderligt under större delen av året. — Återstående 500 kronor avse eventuella behov.

Val av stadsfullmäktige och landstingsmän skola förrättas under år 1946. Valkostnaderna hava beräknats till 5.000 kronor.

Av anslaget för uppläggande av fastighetsböcker beräknas vid 1945 års utgång återstå omkring 1.500 kronor. Arbetet med uppläggningen har på grund av brist på lämplig extra arbetskraft under året huvudsakligen utförts av den ordinarie personalen, som emellertid på grund av de löpande göromålen endast i ringa utsträckning kunnat befatta sig därmed. Det belopp som står till förfogande torde vara tillräckligt för att täcka kostnaderna under år 1946.

I staten för år 1945 har anslagits 10.000 kronor för inköp av en edifonanläggning. Föreliggande importsvårigheter ha gjort att denna icke kunnat anskaffas under innevarande år men magistraten räknar med att kunna inköpa den under år 1946 och önskar därför att anslaget reserveras för ändamålet.

Sportlerna hava upptagits till 36.000 kronor och inkomsten av registreringsavgifter för handelsfirmor till 1.500 kronor.

2. *Beträffande mantalsskrivnings- och uppbördsväsen samt taxering.*

A. *Kronouppbördskontoret.*

Anslag för löner enligt lönestat har beräknats i överensstämmelse med det under innevarande år antagna lönereglementet.

Beträffande anslaget till extra biträden å kronouppbördskontoret får magistraten hänvisa till bilagda skrivelse från kronouppbördskassören.

1.100 kronor har begärts för anskaffning av inventarier. Därav avse 800 kronor inköp av två, möjligen tre skrivbord med tillhörande stolar. Återstående 300 kronor avse eventuella behov.

I förhållande till staten för innevarande år ha en del utgiftsposter höjts något, huvudsakligen beroende på inkorporeringen av Badelunda socken. De torde emellertid icke tarva särskild motivering.

Inkomsterna hava beräknats till 24.000 kronor.

B. *Taxeringskontor.*

Med hänsyn till det belopp som åtgått till löner och arvoden under år 1945 och den förestående inkorporeringen av Badelunda socken har anslaget för nämnda ändamål höjts till 2.800 kronor.

Anslaget för annonser har visat sig vara alldeles för litet, varför det i årets stat upptagits till 400 kronor.

Efter anvisning av stadens fastighetsförvaltare har för lokalhyra med värme upptagits 1.860 kronor. Lokalen ifråga behöver emellertid icke disponeras av taxeringskontoret för längre tid än omkring tre månader. Övrig del av året kan den lämpligen uthyras till hyresgäster, som hava tillfälligt behov av en sådan lokal. Under innevarande år har den sålunda bland annat förhyrts av Statens Järnvägars turistbyrå.

3. *Beträffande exekutionsverket.*

Löner enligt lönestat hava upptagits i överensstämmelse med det under innevarande år antagna lönereglementet.

Stadsfogden har ifrågasatt att det nu å hans expedition anställda extra skrivbiträdet skulle som kontorsbiträde av II klass överföras å ordinarie stat. Med hänsyn till den minskning av exekutionsverkets arbetsbörda, som den väntade uppbördsreformen kan väntas medföra, anser sig magistraten icke kunna tillstyrka denna framställning. Däremot torde det få anses skäligt att nämnda biträde erhåller ökning av löneförmånerna till 225 kronor i månaden jämte dyrtidstillägg. Vidare har stadsfogden föreslagit, att utöver nu berörda biträde skulle å stadsfogdens kontor anställas ytterligare ett extra skrivbiträde med en avlöning av 160 kronor i månaden jämte dyrtidstillägg. Även om en sådan utökning av antalet biträden hos stadsfogden kan anses motiverad kan magistraten icke tillstyrka att kostnad härför upptages i staten, då det i princip ankommer på stadsfogden, som å sin tjänst uppbär sportler till betydande belopp, att själv bestrida denna kostnad.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1944 har å exekutionsverket inrättats en särskild avdelning för handräcknings- och bötesärenden, handräckningsavdelningen, varvid personalen utökats med två extra exekutorer och ett extra skrivbiträde hos exekutorerna. Med stöd av stadsfullmäktiges beslut den 22 februari 1945 har anställts ytterligare ett skrivbiträde å exekutorernas kontor, som avlönas av staden, varjämte där nyanställts två skrivbiträden, vilkas avlöning bestrides av stadsfogden och exekutorerna.

Med anledning av de sålunda vidtagna omfattande åtgärderna för effektivisering av indrivningen finner magistraten lämpligt att här lämna en summarisk redogörelse för verkningarna av åtgärderna ifråga. Med hänsyn till att den nya handräckningsavdelningen började sin verksamhet den 1 september 1944 har såsom jämförelsetid valts tiderna 1/9 1943—31/8 1944 och 1/9 1944—31/8 1945. Summan av indrivna utskylder och böter utgjorde för förstnämnda period i runt tal 1.370.000 kronor och för sistnämnda period 1.594.000 kronor. Indrivningsresultatet har sålunda ökats med 224.000 kronor. Härvid är att märka att under den sistnämnda perioden på grund av metallarbetarstrejken särskilda svårigheter mött för restindrivning.

De normala utgifterna för den utökning av organisationen, som handräckningsavdelningen innebär, beräknas till 10.500 kronor om året. Med hänsyn till att personal å avdelningen under 1945 i viss utsträckning måst tagas i anspråk för vikariat vid tjänstledighet för sjukdom och militärtjänstgöring för övriga exekutorer kunna de verkliga kostnaderna för handräckningsavdelningen beräknas icke komma att överstiga 8 500 kronor. De staden tillkommande sportlerna å ärenden handlagda av handräckningsavdelningen torde komma att uppgå till omkring 5.000 kronor. Inrättandet av en särskild handräckningsavdelning har med hänsyn till den fortskridande ökningen av bötes- och restskatteposter visat sig mycket lämplig och har för en jämförelsevis ringa kostnad medfört en väsentlig förbättring av indrivningsresultatet. Sportelinkomsterna från handräckningsavdelningen har under den tid avdelningen varit i

verksamhet undergått en fortskridande ökning. Denna ökning torde allteftersom återhämtning sker efter metallstrejken komma att stegras. Att sportel-inkomsterna under år 1945 icke lära komma att fullt uppgå till vad som beräknats torde få tillskrivas dels metallstrejken och dels den omständigheten att det av praktiska skäl icke varit möjligt att med en gång till handräckningsavdelningen överföra indrivningen av utskylder, beträffande vilka handräckning tidigare begärts. Härtill kommer att personalen i viss omfattning tagits i anspråk för annan indrivningsverksamhet.

För år 1946 hava sportelinkomsterna å handräckningsavdelningen ansetts böra beräknas till 10.000 kronor.

Beträffande avlöningsförmånerna till de å avdelningen tjänstgörande extra exekutorerna har magistraten ansett önskvärt, att dessa genom möjlighet till andel i sportlerna uppmuntras till ett energiskt indrivningsarbete. Magistraten har på grund härav ansett den ändringen böra vidtagas med avseende å skyldigheten att inleverera å avdelningen belöpande sportler till stadens kassa, att av sportelinkomsten till stadskassan skall inlevereras 6.000 kronor om året samt tre fjärdedelar av överskjutande belopp.

Å exekutorskontoret har såsom förut antytts efter fastställandet av staten för innevarande år nyanställts ett skrivbiträde, så att för närvarande å kontoret finnas anställda fyra av staden avlönade biträden. Avlöningarna till dessa hava beräknats till 8.160 kronor.

Kontorskostnader samt kostnaderna för annonsering och trycksaker hava på grund av förestående inkorporering av Badelunda socken ansetts böra höjas till respektive 2.500 och 1.200 kronor. Beträffande kostnaderna för bil- och bussresor torde av samma anledning föreligga skäl till höjning av anslaget och har stadsfogden begärt att anslaget skulle höjas till 1.500 kronor. Magistraten har därför i staten ansett sig böra upptaga detta belopp.

Anslaget för telefonavgifter har ansetts kunna sänkas.

Med anledning av inkorporeringen av Badelunda socken bör anslaget för oförutsedda utgifter höjas till 500 kronor.

Å exekutorskontoret finnas för närvarande fyra stålskåp. Redan av utrymmesskäl, men även i övrigt ur rent praktiska synpunkter är önskvärt, att ett skåp står till förfogande för var och en av de fem ordinarie exekutorerna och ett för handräckningsavdelningen. Skåpen böra vara av samma typ som de befintliga skåpen. Priset är 500 kronor per styck. Vidare erfordras ett maskinskrivningsbord för exekutorerna. För ett eventuellt erforderligt ytterligare skrivbiträde å stadsfogdekontoret behöves ett skrivmaskinsbord och en skrivstol. Slutligen måste anställningsregistret utökas med ytterligare tre skåp. Kostnaden härför beräknas till 1.794 kronor. Återstående 300 kronor avse eventuella behov.

I enlighet med vad ovan anförts hava sportlerna å handräckningsavdelningen upptagits till 9.000 kronor.

Dyrtidstillägg hava för samtliga tre statförslag beräknats efter 25 procent å månadslöner intill ett belopp av 800 kronor och å månadspensioner intill ett belopp av 300 kronor. Västerås rådhus den 29 september 1945.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

Martin Lindheimer.

Till Magistraten i Västerås.

Närlagda förslag till utgifts- och inkomststat för kronouppbördsväsendet år 1946 får jag vördsamt överlämna och har anslaget till extra biträden å kronouppbördskontoret höjts med 5.800 kronor. Nämnda höjning har föranletts av det ökade arbete, som kommer att påvila kontoret genom Badelunda kommuns införlivande med staden från den 1 januari 1946 och den ständiga ökning av stadens folkmängd, som årligen förekommer. Dessutom kommer sannolikt arbetet å kontoret att ökas genom den nya folkbokföringen, som träder i kraft den 1 juli 1946. Någon ökning av den ordinarie personalen å kontoret har jag ansett mig ej böra föreslå med hänsyn till den ovisshet, som för närvarande råder om uppbördsväsendets omläggning efter 1 januari 1947. Jag har därför tänkt mig kunna fullgöra de ökade arbetsuppgifterna under kommande året genom anställande av ökad extra personal. Det begärda anslaget å 800 kronor under "Anskaffning av inventarier" är avsett för inköp av tvenne skrivbord eventuellt tre samt därtill hörande skrivbordsstolar.

Västerås i kronouppbördskontoret den 19 september 1945.

OSCAR KARLSSON.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1944 har inom exekutionsverket upprättats en särskild avdelning för handräcknings- och bötesärenden. Av de å handräckningsavdelningen anställda extra exekutorerna åtnjuter föreståndaren, extra exekutorn Torsten Looström, en avlöning av 350 kronor i månaden jämte dyrtidstillägg och de båda övriga vardera en lön av 250 kronor i månaden jämte dyrtidstillägg. I magistratens skrivelse till drätselkammaren den 29 september 1945 med förslag till stat för bl. a. exekutionsverket har magistraten hemställt att exekutorerna å handräckningsavdelningen utom den fasta lönen måtte tillerkännas rätt till ¼ av å dem belöpande inflytande sportler i den mån dessa överstiga 6.000 kronor om året.

Efter det nämnda skrivelse avlåtits hava de å handräckningsavdelningen tjänstgörande extra exekutorerna till magistraten gjort framställning om att komma i åtnjutande av ökad andel i sportlerna. Såsom skäl härför har framhållits att den dem tillförsäkrade fasta avlöningen måste anses alltför låg, så mycket mera som en av dem, extra exekutorn Karlström, vore gift och hade ett barn, samt att den andel i sportlerna, som enligt magistratens förslag skulle tillkomma dem, icke kunde beräknas bereda dem skälig förbättring av avlöningsförmånerna. Vidare hava de extra exekutorerna framhållit att på grund av de betydande penningbelopp, som av dem omhänderhades, förlust uppkomme till följd av felräkningar. För denna förlust, som kunde skattas till 5 kronor i veckan, borde skäligen kompensation utgå. Slutligen har anförts att med de av magistraten föreslagna bestämmelserna beträffande skyldighet att inleverera sportler och då hälften av sportlerna tillfölle stadsfogden någon andel i sportlerna icke tillkomme exekutorerna å handräckningsavdelningen förrän 12.000 kronor influtit i sportler och att de till följd härav icke kunde komma i åtnjutande av någon sportelinkomst förrän mot slutet av året, vilket med hänsyn till den låga fasta avlöningen vore en avsevärd olägenhet.

Magistraten har funnit de synpunkter som sålunda anförts beaktansvärda. En avlöning av 250 kronor i månaden jämte dyrtidstillägg torde för en i stadens tjänst anställd familjeförsörjare med så maktpåliggande uppgifter som exekutorernas onekligen vara alltför låg. Genom den andel i sportlerna, som enligt magistratens förslag skulle tillkomma exekutorerna å handräckningsavdelningen, skulle, om sportelinkomsterna uppgå till av magistraten beräknat belopp, 10.000 kronor om året, de extra exekutorerna erhålla ett lönetillägg av omkring 330 kronor om året var. Denna förbättring torde vara alltför ringa. Vid avlöningens bestämmande bör skälig hänsyn tagas till den inkomst, som åtnjutes av övriga exekutorer, ävensom till vad som förut anförts beträffande felräkningspenningar. Då en ökning av avlöningsförmånerna sålunda torde böra vidtagas, synes detta lämpligast kunna ske därigenom att exekutorerna å handräckningsavdelningen tillförsäkras ökad andel av sportlerna. Magistraten vill i detta sammanhang framhålla att det efter uppbördsreformens genomförande torde bliva synnerligen svårt att indriva äldre restantier samt att det därför är angeläget att så stor del av dessa som möjligt indrivas före reformens ikraftträdande. Genom ökad andel i sportlerna skulle exekutorerna å handräckningsavdelningen komma att erhålla en ökad sporre i arbetet.

Magistraten vill i detta sammanhang understryka att handräckningsavdelningens inrättande medfört icke blott förbättrad indrivning av böter och utskylder, som uttagas handräckningsvägen, utan även förbättrat indrivningsresultat i övrigt genom att de övriga exekutorerna fått mera tid att ägna sig åt annan indrivning samt att kostnaderna för handräckningsavdelningen, om hänsyn tages till att tidigare vid exekutionsverket varit anställd en extra exekutor med en lön av 3.300 kronor jämte dyrtidstillägg, äro tämligen ringa.

Magistraten anser på grund härav den ändring böra vidtagas i avlöningsförmånerna till exekutorerna å handräckningsavdelningen att dessa utöver den kontanta lönen tillförsäkras ¼ av å avdelningen belöpande sportler, vilka eljest skola redovisas till staden. Stadens beräknade inkomst av sportler från handräckningsavdelningen skulle till följd härav komma att minskas med 1.500 kronor eller från 9.000 kronor till 7.500 kronor.

Västerås den 24 oktober 1945.

På magistratens vägnar:

FOLKE HÖIJER.

Bilaga Polisväsende.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 och därvid anföra.

Driftutgifter.

Personalkostnader.

Löner enligt lönestat och dyrtidstillägg därå hava ökat med tillhopa c:a 22.000 kronor, beroende på under innevarande år i vederbörlig ordning verkställda löne-

justeringar varjämte befattningen som polissyster uppförts å ordinarie stat. I detta sammanhang bör nämnas, att utredning pågår rörande behovet av eventuellt erforderlig ökning av poliskåren med hänsyn till inkorporeringen av Badelunda socken.

I enlighet med lönenämndens beslut rörande avlöning åt extra befattningshavare har polisnotariens lön höjts med 438 kronor. Här bör anmärkas att polismästaren i skrivelse till polisnämnden hemställt att polisnotariebefattningen måtte uppföras å ordinarie stat från och med den 1 januari 1946. Ifrågavarande framställning har av polisnämnden bordlagts för närmare utredning.

Genom överförande till ordinarie stat av befattningen som polissyster bortfaller anslaget å 2.700 kronor för extra kvinnligt biträde åt kriminalpolisen, men i stället tillkommer avlöning för telefonisten i polisverkets växel, 2.640 kronor jämte dyrtidstillägg.

Pensioner enligt pensionsstat samt dyrtidstillägg därå har genom nytillkomna pensionärer ökats med något över 11.000 kronor.

Anslaget för stipendium har höjts med 200 kronor, då under nästkommande år tvenne polismän komma att genomgå Statens Polisskolas överkonstapelsklass.

Administrationskostnader.

Anslaget för kontorskostnader har med ledning av innevarande års förbrukning samt med hänsyn till merutgifter i samband med inkorporeringen av Badelunda höjts med 600 kronor.

Anslaget för bilar, radio och transporter har minskats med 1.400 kronor, då övergång till bensinkörning beräknas förbilliga driften trots utökade bevakningsområden genom Badelunda sockens inkorporering.

Kostnaderna för telefonväxeln beräknas under nästkommande år öka med 800 kronor.

I enlighet med uppgift från fastighetsförvaltaren har hyran för polisverkets lokaler beräknats till 12.950 kronor inklusive värme, vilket medför en minskning av hyres- och värmeutgifterna med tillhopa 860 kronor.

Anslaget för lyse, som visat sig otillräckligt, har höjts med 400 kronor varjämte anslaget för städning på grund av avtalsenligt höjda städerskelöner ökats med 600 kronor.

Underhållskostnader.

Anslagen för utrustningspersedlar och övningsmateriel samt för anskaffning av vapen och andra persedlar för nyanställd personal har sammanförts till en post för undvikande av svårigheter vid littereringen enär båda titlarna egentligen äro avsedda för samma ändamål. Vid jämförelse med innevarande år ha utgifterna beräknats minska med 1.600 kronor.

Diverse utgifter.

För komplettering av kriminalteknisk utrustning och vissa andra inventarier har upptagits ett anslag å 1.000 kronor.

Då polisverket vid vissa tillfällen varit nödsakat anlita sakkunnigt biträde för speciella utredningar, såsom bokföringsgranskning m. m. har anslag för dylika oförutsedda utgifter upptagits med 2.000 kronor. Tidigare ha dylika utgifter förts å konto 791, vilket emellertid särskilt under innevarande år visat sig otillräckligt.

Kapitalutgifter.

I anslutning till brandtelegrafanläggningens utbyggnad har här upptagits ett

anslag à 8.700 kronor, utgörande polisverkets andel i kostnaderna för anbringande av polistelefoner i de nya brandskåpen.

I övrigt äro samtliga utgiftsposter oförändrade.

Driftinkomster.

Då inkomstposterna först vid årets slut kunna fastställas ha desamma beräknats i likhet med innevarande år.

På grund av vad ovan anförts får polisnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsendet för år 1946.

Västerås den 10 oktober 1945.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg..

Bilaga Byggnadsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 samt anföra följande.

Stadsarkitektkontoret.

Lönerna enligt lönestaten hava ökat med 2.559 kronor beroende på den under innevarande år genomförda löneregleringen. I följd härav ha dyrtidstilläggen, beräknade efter 25 % à en högsta månatlig avlöning av 800 kronor, undergått motsvarande förhöjning.

Avlöningen till biträdande arkitekten har med tanke på förestående reglering av den extra personalens löner föreslagits höjd med 241 kronor. Praktikantarvodena ha visat sig vara otillräckliga, varför en höjning med 600 kronr ansetts erforderlig. Under rubriken Övriga arvoden ha tillkommit tvenne anslagsäskanden. Det ena avser avlöning till kvinnligt kontorsbiträde. För närvarande skötes för byggnadsnämndens räkning all diarieföring, utskrivning av protokoll samt expediering av handlingar av ett kontorsbiträde à stadens kansli. För åstadkommande av centralisation har byggnadsnämnden för avsikt att från och med 1946 års ingång överföra berörda del av arbetet till arkitektkontoret i samband varmed det visat sig erforderligt att anställa ett kvinnligt kontorsbiträde för skötseln härav. Nämnden har därvid tänkt sig befattningen såsom extra under ett års tid, för att man skulle bliva i tillfälle att konstatera om förändringen medför de fördelar man tänkt sig härigenom. Därest så skulle visa sig bliva fallet har nämnden för avsikt att befattningen omändras till en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass. Det andra äskandet berör anslag för granskning av förslag till planering av tomter för flerfamiljshus. I annan skrivelse till stadsfullmäktige har nämnden lämnat en ut-

förlig redogörelse för innebörden av detta granskningsförfarande samtidigt med en begäran om anslag för granskningar, vilka utförts under innevarande år. Höjningen av dyrtidstillägg och olycksfallsförsäkring har skett med hänsyn till personalökningen. Enahanda är förhållandet beträffande anslaget för rit- och skrivmateriel, som undergått en förhöjning med 1.000 kronor. Anslaget för stadsplanemodeller har likaledes ökat med 1.000 kronor, detta beroende på att dylika beräknas komma till större användning än hitintills varit förhållandet. Då annonsanslaget visat sig vara otillräckligt har en höjning måst vidtagas à 200 kronor. Anslaget för oförutsedda utgifter har av samma anledning ökats med 200 kronor.

Generalplaneanslaget har i likhet med för år 1945 upptagits till 12.000 kronor. Då emellertid av berörda anslag för år 1944 finnes en återstod à kronor 9.318: 09 får byggnadsnämnden samtidigt anhålla att detta belopp får disponeras under år 1946 utöver äskade 12.000 kronor.

Anslaget för inköp av inventarier utvisar i förslagen kraftig höjning. Till följd av den nya kontorsbiträdesbefattningen måste nämligen nyanskaffning ske. Vidare kommer en utvidgning av ritkontoret att företagas under nästa år, därvid förutom ritbord o. dyl. även en del skåp för förvaring av ritningar måste inköpas.

Inkomstsidan företer i fråga om avgifter för byggnadslov och protokollslösen en höjning på icke mindre än 5.000 kronor, vilken höjning med hänsyn till under innevarande år hitintills influtna avgifter ansetts antagbar. Dessutom tillkommer såsom ny inkomstpost avgifter för granskning av tomtplaneringar.

Stadsingenjörskontoret.

Lönerna enligt lönestaten hava ökats med 16.407 kronor till följd av nyinrättade befattningar såsom mätningsingenjör och mätningstekniker samt den under året företagna allmänna lönereglerigen. Dyrtidstillägg ha undergått motsvarande förhöjning. Övriga löner och arvoden i fråga om mätningstekniker ha minskats på grund av att genom de ovan berörda nyinrättade tjänsterna två extrabefattningar utgått. Såsom given följd härav har dyrtidstillägget sänkts.

Av administrationskostnaderna har posten rit- och skrivmateriel höjts med 1.500 kronor med hänsyn till att flera mätningsförrättningar beräknas bliva verkställda, samt då nytt fastighetsregister måste uppläggas för Badelunda socken till följd av inkorporeringen. Annonsanslaget har höjts med 100 kronor, då det visats vara otillräckligt. Posten bilskjutsar har även ansetts böra höjas med 100 kronor, närmast beroende på tillkomsten av mätningsingenjörstjänsten. Av samma anledning har anslaget för telefon undergått en förhöjning à 150 kronor. Då en mera intensiv nymätning beräknas komma till stånd har anslaget för nya polygonpunkter ökat med 500 kronor.

Kostnaderna för generalplanen har stigit med 4.500 kronor *dels* på grund av beräknade förhöjda löner till under detta anslag hänförlig extra personal och *dels* för reparationer av triangeltorn.

Posten inköp av inventarier har bibehållits oförändrad vid 2.000 kronor, då en del större inköp måste ske bl. a. för möblering av mätningsingenjörens tjänsterum.

Inkomsterna av utförda mätningsförrättningar ha beräknats uppgå till samma belopp som under innevarande år.

Inkomsterna hava alltså för år 1946 beräknats för stadsarkitektkontoret till 19.400 kronor och för stadsingenjörskontoret till 20.000 kronor eller sammanlagt 39.400

kronor. Utgifterna hava för samma år beräknats till för stadsarkitektkontoret 90.317 kronor och för stadsingenjörskontoret 140.554 kronor.

Med vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för byggnadsnämnden år 1946.

Västerås den 17 september 1945.

För byggnadsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Anders Ahlström.

Bilaga Civilförsvar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av här bifogat förslag till utgifts- och inkomststat för det allmänna civilförsvaret inom Västerås civilförsvarsområde för år 1946 får civilförsvarsnämnden härmed anföra följande:

Jämlikt civilförsvarslagen åligger det vederbörande kommun att ekonomiskt och materiellt svara för upprätthållande av det allmänna civilförsvaret. Någon fullständig avveckling av civilförsvaret kan sålunda icke ifrågakomma. Personalstyrkan på civilförsvarsbyrån har emellertid kunnat nedbringas till att omfatta föreståndare, ett manligt biträde, materielvårdare och ett kvinnligt skrivbiträde. I 1946 års stat har sålunda upptagits anslag, motsvarande avlöning till vikarierande poliskonstapel, för föreståndare och ett manligt biträde eller tillhopa 5.760 kronor. För materielvårdaren har upptagits ett arvode av 3.204 kronor enligt löne- och avtalsnämndens anvisningar av den 24/9 1945 och till det kvinnliga kontorsbiträdet 2.280 kronor, det senare beloppet lika med innevarande års.

Ritningar till nybyggnader inom civilförsvarsområdet skola granskas av civilförsvarschefen. För arvode till sakkunnigt biträde åt civilförsvarschefen vid granskningen av dessa ritningar har upptagits ett belopp av 400 kronor.

För arvode till civilförsvarschefen och dennes ställföreträdare har upptagits 1.200 kronor. På detta belopp utgår helt statsbidrag.

Å de till vikarierna, kvinnliga skrivbiträdet och materielvårdare utgående lönerna har dyrtidstillägg beräknats efter 25 %. Kostnaderna härför ha sålunda upptagits till 2.811 kronor.

Avgifter till riksförsäkringsanstalten för anställd personal ha upptagits till 25 kronor.

Till trycksaker och skrivmateriel har upptagits 500 kronor eller 300 kronor mindre än innevarande år.

Ett belopp av 400 kronor har upptagits för civilförsvarsbyråns telefonkostnader.

Under år 1945 ha 2 nya förrådslokaler förhyrts. Då det dessutom erfordras nya utrymmen för uppläggning av de allmänna skyddsrummens inventarier, takförstärkningar och luftrenare ha hyreskostnaderna för år 1946 upptagits till 9.520 kronor.

Beträffande posterna tidskrifter och litteratur, städning och belysning i expeditionslokalerna, transportkostnader, underhåll av civilförsvarsmateriel samt försäkringspremier har ingen ändring vidtagits.

Med anledning av att vissa utgiftsposter kraftigt beskurits, har civilförsvarsnämnden ansett det lämpligt att införa ett anslag å 500 kronor för oförutsedda utgifter.

Under innevarande år har utbildning av vissa årsklasser civilförsvarspliktiga ägt rum enligt bestämmelser utfärdade av Kungl. Maj:t. Då det kan förväntas, att utbildningen under år 1946 kommer att bli av ungefär samma omfattning, har i staten för nästa år till utbildningskurser upptagits 9.000 kronor. På detta belopp utgår emellertid statsbidrag med två tredjedelar.

För ytterligare utbildning av tjänstegrenschefer vid av Kungl. civilförsvarsstyrelsen anordnade instruktionskurser har upptagits ett belopp av 200 kronor eller samma belopp, som upptagits i innevarande års stat.

Studiebesök vid å andra orter anordnade civilförsvarsövningar hava visat sig synnerligen värdefulla för civilförsvarsledningen, varför anslaget på 300 kronor bibehållits.

Sedan elektrisk värmeinstallation numera skett, kan ersättningen till eldare utgå, likaså kostnaden för värme, tidigare 3.000 kronor.

Det allmänna civilförsvarets telefonnät omfattar 31 apparater à kronor 17: 50, 1 apparat à 26 kronor, 2 apparater à 37 kronor, 13 apparater à 15 kronor och en förhyrd ledning från vattentornet till civilförsvarscentralen för 8 kronor. På 24 rapportställen finnes anslutning medelst jackkontakter till privata telefoner. För dessa erlägges emellertid ingen abonnemangsavgift. Då Kungl. civilförsvarsstyrelsen i skrivelse av den 27 juni 1945 meddelat, att s. k. luftskyddsabonnemang å i trafikplanen upptagna telefoner t. v. icke få uppsägas, har i staten för år 1946 upptagits 900 kronor för bestridande av dessa abonnemangskostnader.

Kostnaderna för elektrisk ström, kraft, belysning och värme i civilförsvarscentralen har upptagits till samma belopp som innevarande år eller 900 kronor, som torde vara tillräckligt.

För underhåll och skötsel av batterier till reservbelysningen i civilförsvarscentralen har upptagits 500 kronor eller lika med innevarande år.

Brandförsäkringspremierna för civilförsvarscentralens inredning ha upptagits till 50 kronor.

Då utbildning av nyengagerad personal inom blockgrupperna fortfarande skall bedrivas, erfordras bränsle och olja till motorsprutorna. För detta ändamål har därför upptagits 400 kronor eller 200 kronor mindre än innevarande år. För underhåll av motorsprutor, slang och annan redskap har upptagits 100 kronor.

Civilförsvarets offentliga alarmeringsanläggningar beräknas under år 1946 draga en kostnad av 600 kronor. Häri inräknas då kostnader för elektrisk ström, laddning och utbyte av högtrycksbehållare, provtryckning av såväl högtrycks- som lågtrycksbehållare samt erforderliga transporter i samband härmed, abonnemangsavgifter för manöverledningar samt olja till kompressorerna. På dessa kostnader utgår statsbidrag med två tredjedelar.

Kungl. Civilförsvarsstyrelsen har i skrivelse av den 26 maj 1945 anbefallt, att allmänna skyddsrum skola återställas i sådant skick, att de helt kunna utnyttjas av respektive innehavare. Sålunda skola inventarier, provisoriska anordningar för gas- och splitterskydd, takförstärkningar av trä, dörrar, luckor och luftreningsaggregat

avlägsnas, om så med hänsyn till lokalernas fredsanvändning erfordras. All materiel, som i enlighet med vad ovan sagts skall avlägsnas, men som lämpligen kan användas vid lokalernas iståndsättande och utrustande såsom skyddsrum skall noggrant uppmärkas och förtecknas. Denna materiel skall förvaras i förråd, i den mån den icke kan användas utan att därigenom skyddsrummets iståndsättande eller utrustande äventyras.

För verkställande av dessa åtgärder har till arbetskostnader, transportkostnader m. m. upptagits 11.000 kronor. Kostnader för lokaler, vilka erfordras för uppläggning av dessa anordningar, ha upptagits under rubriken "Hyra för förrådslokaler".

I skrivelse av den 12 juli 1945 har Kungl. Civilförsvarsstyrelsen meddelat, att statsbidrag icke utgår till kostnader, som kommun får vidkännas för återställande för fredsbruk av skyddsrum.

För komplettering av ordningshållningstjänstens avstängningsanordningar har upptagits 300 kronor. Då må framhållas, att denna materiel helt kan ianspråktagas av polisverket.

Arvodet till utrymnings- och socialtjänstchefen har bibehållits vid 1.000 kronor.

På utrymningsbyrån finnes för närvarande ett kvinnligt skrivbiträde anställt. Då arbetsuppgifterna emellertid avsevärt minskat, har särskilt skrivbiträde under år 1946 ansetts obehövligt. För arvode till extra skrivhjälp, om sådan skulle erfordras, har dock upptagits 400 kronor.

Ett belopp av 100 kronor har upptagits för utrymningsbyråns telefonkostnader.

Hyra för förrådslokal till socialtjänstens kokvagnar har upptagits till samma belopp som innevarande år eller 425 kronor.

För oförutsedda utgifter till utrymnings- och socialtjänsten har upptagits 1.000 kronor eller 200 kronor mindre än innevarande år. Detta anslag beräknas täcka utgifter för inköp av skrivmateriel och trycksaker, transportkostnader, kostnader för materielvård m. m.

Slutligen må framhållas, att inkomsterna under år 1946 beräknas till 7.600 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får civilförsvarsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för det allmänna civilförsvaret inom Västerås civilförsvarsområde för år 1946.

Västerås den 9 oktober 1945.

För civilförsvarsnämnden:

JOHN LUNDGREN.

/Sven Martiin.

Bilaga Familjebidragsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads familjebidragsnämnd får härmed framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för nämndens verksamhet under år 1946.

Sedan fredsförhållande inträdde i maj månad och försvarsberedskapen ställdes på avveckling har nämndens verksamhet successivt minskat, genom att antalet värnpliktiga som kvarhållits eller inkallats nedgått, men å andra sidan har efter den 1 juli 1945 nya författningar och övergångsbestämmelser utfärdats, vilket inverkat på arbetsförhållandena å nämndens expedition. Bland annat har tillkommit bestämmelser om ersättning till viss långtidsinkallad personal, yrkesutbildning och nya värnpliktslån, samt kungörelse om fredsfamiljebidragsförordningens ikraftträdande efter den 1 juli 1945. Sålunda komma familjebidragsnämnderna även i fortsättningen att handhava ärenden rörande familjebidrag enligt krigsfamiljebidragsförordningen på samma sätt som förut, och jämsides därmed även ärenden enligt fredsfamiljebidragsförordningen, ehuru de senare, efter utredning av familjebidragsnämnden, komma att fastställas av Länsstyrelsen och utbetalning av bidrag sker genom den militära myndigheten. Krigsfamiljebidragsförordningen blir tillämplig å äldre värnpliktiga som under föregående år fyllt minst 25 år och fredsfamiljebidragsförordningen å de yngre årsklasserna.

Då någon av nämndens ledamöter icke aktivt deltagit i expeditionsarbetet, för vilket fordras en kvalificerad person med kännedom om författningarnas tillämpning och därtill expeditionsvana, är det nämndens åsikt att även i fortsättningen bör bibehållas den expeditionsföreståndare som förestått expeditionen sedan nämnden började sin verksamhet 1940. Vidare kommer kassörskan att tills vidare fortsätta sin anställning, eventuellt med reducerad arbetstid, eller också att anställas ett yngre skrivbiträde.

Att under nuvarande förhållanden uppgöra ett statförslag för kommande år, är svårare än under krigsåren, men efter konferens med nämnderna i några jämnstora städer, har nämnden stannat vid det nu framlagda förslaget.

Av statsanslaget för innevarande år, 130.825 kronor, har nämnden t. o. m. augusti månad förbrukat 50.745 kronor 78 öre, därav 25.187 kronor 13 öre i kommunalandel å utbetalda familjebidrag, varför nämnden räknar med ett överskott å anslaget med c:a 70.000 kronor.

Statförslaget för år 1946 å tilhopa 27.385 kronor, innebär alltså en avsevärd minskning, eller 103.500 kronor, jämfört med 1945 års stat.

Nämnden får sålunda anhålla om ett förslagsanslag å 27.325 kronor för verksamheten under år 1946.

Västerås den 18 september 1945.

På Familjebidragsnämndens vägnar:

O. M. HELLBLOM.
Ordf.

K. E. Ericsson.

Bilaga Brandverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 och därvid anföra.

Utgifter.

Personalkostnader.

Lönerna enligt lönestat ha ökats med c:a 24.500 kronor, beroende *dels* på personalökning *och dels* på under innevarande år verkställd löneförhöjning för personalen.

På grund av ovanberörda personalökning har anslaget för semestervikarier höjts med 500 kronor. Nämnda personalökning medför även en höjning av beklädnadsanslaget för vikarier med 500 kronor.

Anslaget för beklädnad har höjts med 990 kronor, vilket motsvarar en ökning med 30 kronor per man. Då verkställd utredning givit vid handen att nuvarande beklädnadsanslag är otillräckligt har brandstyrelsen därför i särskild skrivelse till löne- och avtalsnämnden hemställt, att anslaget höjes till 290 kronor, vilket motsvarar en ökning av förkrigsanslaget med c:a 22 %.

Administrationskostnader.

Anslaget för telefonavgifter, vilket visat sig otillräckligt, har höjts med 120 kronor.

Materiel och driftkostnader.

Innevarande års anslag för tvätt och städning, 3.500 kronor, har med hänsyn till den avtalsenligt höjda städerskelönen varit otillräckligt och därför höjts med 500 kronor.

Diverse utgifter.

För inköp av 44 st. gasmasker jämte tillbehör för borgarbrandkåren erfordras ett anslag à 1.400 kronor. Det har nämligen vid olika tillfällen befunnits, att borgarbrandkåren för fullgörande av sina uppdrag vid eldsvådor är i oundgängligt behov av rökskyddsmasker.

Då möjligheter nu åter yppat sig att införskaffa utryckningsrockar för yrkesbrandkåren har brandstyrelsen för ändamålet upptagit ett anslag à 2.200 kronor.

För inköp av 1 st. presenning, slang samt arbetshandskar för brandkårens verksamhet erfordras tillhopa 2.225 kronor.

Kapitalutgifter.

I likhet med föregående år har brandstyrelsen för utbyggnad av stadens brandtelegrafanläggning upptagit ett anslag à 11.100 kronor för anskaffning och uppsättning av 10 st. brandskåp jämte ledningar.

Inkomster.

På grund av ökad verksamhet i brandverkets verkstäder ha inkomsterna från smidesverkstaden samt av diverse arbeten beräknats öka med 1.000 respektive 200 kronor. Inkomsten från snickareverkstaden har däremot beräknats minska med 500 kronor. För skötseln av automatiska brandalarmanläggningar komma inkomsterna att öka med 50 kronor, utgörande ersättning för en nytillkommen anläggning.

På grund av vad ovan anförts får brandstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för brandväsendet för år 1946.

Västerås den 25 september 1945.

För brandstyrelsen:
GEORG ROBSAHM.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads pensionärshem får härmed framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för 1946. I anslutning härtill får styrelsen anföra följande. Utgifter och inkomster för de nuvarande pensionärshemmen överensstämma i stort sett med de i årets stat beräknade utgifterna och inkomsterna. Beträffande pensionärshemmet vid Föreningsgatan bortfaller dock det i årets stat upptagna anslaget för ombyggnad. Det nya pensionärshemmet vid Löfbergsgatan beräknas bliva färdigt till 1 juli 1946 och styrelsen har därför i budgeten beträffande detta hem räknat med utgifter och inkomster för ett halvt år.

Styrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna det framlagda förslaget till budget.

Västerås den 24 september 1945.

För Styrelsen för Västerås stads pensionärshem:

EINAR KEIJSER.

/Thjelvar Hedberg.

Bilaga Parkförvaltning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Parkstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 och därvid anföra.

Föreliggande budgetförslag kommer att visa en ökning av förvaltningens utgifter, beroende *dels* på avtalsenligt höjda arbetslöner och viss mindre personalökning och *dels* på förvaltningens betydligt ökade verksamhetsområde, vartill i stor utsträckning den starka byggnadsverksamheten bidrager, då parker och planteringar i anslutning till de färdigställda byggnadsområdena snarast böra ordnas. I övrigt motiveras anslagens höjning närmare här nedan.

Utgifter.

Personalkostnader.

Ökningen av lönekostnader, c:a 12.000 kronor, beror *dels* på av stadsfullmäktige under innevarande år beslutade löneförbättringar för vissa befattningshavare och *dels* på att parkförmannen och kontorsbiträdet föreslås uppförda på ordinarie stat samt förrådsmannen föreslås bliva uppflyttad en lönegrad. Särskild framställning beträffande ovanberörda befattningshavares anställnings- och lönevillkor har avlåtits till stadsfullmäktige.

Administrationskostnader.

Telefonkostnader samt bilskjutsar, vilka konton visat sig otillräckliga, ha höjts med vardera 100 kronor. Vidare har i enlighet med stadskamrerarekontorets önskemål ett nytt konto för postavgifter upptagits med 50 kronor. I enlighet med fastighetsförvaltningens förslag har hyra för förrådslokaler upptagits med 1.600 kronor.

Materiel och driftkostnader.

Anslaget för växthus, bänk- och plantskolearbeten har höjts med 8.000 kronor, enär nyanställning av personal i stadsträdgården måste företagas på grund av den väsentligt utökade odlingsarealen. Anslaget för parkvakt har ökats med 1.300 kronor, då tillsyn är erforderlig såväl i parker som vid skridskobanor även under en del av vintern. Då åtgången på förbrukningsmateriel beräknas bliva betydligt högre under 1946 har anslaget härför höjts med 500 kronor varjämte anslaget för vatten, lyse och elkraft visat sig otillräckligt och därför höjts med 200 kronor.

Anslagen för bränsle samt städning och renhållning har kunnat sänkas med 1.500 respektive 400 kronor.

Underhållskostnader.

På grund av parkförvaltningens avsevärt ökade verksamhet har förslitningen av maskiner och redskap blivit avsevärt större, vilket föranleder en höjning av anslaget härför med 1.500 kronor. Anslaget för målning och lagning av soffor har höjts med 500 kronor, då soffantalet under innevarande år ökat väsentligt.

Anslagen för växthus, drivbänkar och plantskola samt förråds- och personallokaler ha däremot kunnat sänkas med 1.000 respektive 1.500 kronor.

Materiel och transporter.

Viss fördyring av växtmateriel och frövaror samt anskaffning av moderexemplar av perenna blommor, träd och buskar medför en tillfällig höjning av anslaget för dylika inköp med 5.000 kronor. Utökade vägarealer medföra en höjning av anslaget för inköp av grus med 500 kronor.

Anslaget för körslor, vilket under innevarande år överskridits ganska avsevärt, har bibehållits oförändrat, då parkförvaltningen under 1946, om drivmedelsläget så medger, ämnar anhålla om anslag för inköp av en automobil för att därigenom förbilliga körselkostnaderna. Skulle automobil icke kunna anskaffas beräknas körselkostnaderna uppgå till c:a 20.000 kronor.

Parker och fåglar.

Beträffande flertalet av anslagen under denna rubrik har en höjning måst vidtagas på grund av det utvidgade verksamhetsområdet beträffande såväl park- och gatuplanteringsytor som skol- och pensionärshem jämte stadens övriga tomtområden.

För Vasaparken har föreslagits en ökning med 1.000 kronor för justering av gångar, förbättring av lekplats samt flyttning av rododendronpartiet vid förrådet, enär dessa buskar på sin nuvarande plats äro placerade olämpligt såväl beträffande jordmån som ljusförhållanden.

För underhåll av Mästermans källa, Biskopstäppan m. fl. parkområden och gatuplanteringar erfordras en höjning av anslaget med 15.000 kronor på grund av de avsevärt ökade arealerna samt enär gatuplanteringskostnaderna överförts hit från byggnadskontorets budget.

Ökningen av anslaget för Rudbecksparken med 1.000 kronor erfordras för uppförande av ett lämpligt regnskydd vid lekplatsen samt för underhåll av de under innevarande år väsentligt ökade planteringsytorna.

Underhållet av Djäkneberget har likaledes ökats med 1.000 kronor för ytterligare förbättringar av vägar och vegetationsytor samt plantering av röda näckrosor m. fl. vattenväxter i den nedre dammen.

För omläggning av den branta grässlänten i Sundemans backe mot Köpingsvägen

samt för blomsterplantering och utplacering av soffor utmed nämnda vägs södra trottoar erfordras en höjning av anslaget för Mariaberget, Stallhagen, Sundemans backe och Ragvalds backe med 1.000 kronor.

För förbättring av badplatserna vid Björnön och Johannisberg har anslagen ökats med 6.000 respektive 5.000 kronor för att ändamålsenligare kunna ordna strandpartierna samt genom vasshuggning och påförande av sand förbättra bottenförhållandena.

För ett omsorgsfullare underhåll av Fågelsången, Kullen och Åshagen, speciellt med tanke på lekplatsanläggningen i Fågelsången samt ordnande av terrängpartiet framför kyrkogårdsentrén vid Åshagen har beräknats en höjning av anslagen för nämnda parker med 2.000 kronor.

För skötsel, underhåll och nyanskaffning erfordras en höjning av anslaget för fåglarna med 1.000 kronor.

Arbetet med underhåll och anläggningar åt andra kommunala förvaltningar har speciellt ifråga om skol- och pensionärshemstomterna ökats, vilket i förening med skötseln av de liknande tomtområden, som tillkomma efter inkorporeringen av Badelunda, medför en höjning av anslaget för dessa ändamål med 5.000 kronor.

Nyanläggningar.

Som avgränsning mot kyrkogården erfordras ett relativt högt nätstängsel vid Utanbyparkens redan anlagda lek- och bollspelsutrymmen varjämte bollplanens utrustning ifråga om bänkar m. m. måste kompletteras. Förenämnda anordningar i förening med ordnande av skridskobana å området har kostnadsberäknats till 3.000 kronor.

Inom olika delar av staden har bostadsbebyggelsen inom nyexploaterade områden färdigställts, vilket fordrar att parkområdena därinvid snarast möjligt ordnas. Ett sådant område är beläget vid gamla ridhuset, där bebyggelsen varit färdig sedan försommaren detta år. För anläggning av vegetationsytor, lekplats, bollplan, vägar, sittplatser och blomsterplanteringar samt stängsel för lekplatsen erfordras ett anslag å 10.000 kronor. Å området är avsikten att reservera plats för en plaskdamm, avsedd att iordningställas under år 1947.

För fortsatt ordnande av Hagaparken erfordras ett ytterligare anslag å 7.500 kronor, vilket av parkstyrelsen påpekades vid upprättande av innevarande års stat. Avsikten är att under nästkommande år anordna lekplatser och vägar samt planera terrängen inom de mest aktuella parkdelarna.

För ordnande av lekplats, vägar, vegetationsytor och sittplatser inom parkområdet vid det nybyggda Djuphamnsområdet erfordras ett anslag å 4.000 kronor.

Då parkytorna inom Sommarroområdet äro tämligen begränsade erfordras att desamma snarast möjligt iordningställas. Parkstyrelsen ämnar därför anordna lekplatsutrymmen vid stadens barnhem invid Klockartorpsgatan varjämte bergspartiet vid Hemdalsvägens mynning i Stockholmsvägen skulle förses med lekattiralj och lämplig stängselbegränsning utmed bergskanten i avbidan på bebyggelse å sistnämnda område. Dessa provisoriska anläggningar ha kostnadsberäknats till respektive 1.000 och 3.000 kronor.

Vid upprepade tillfällen ha framställningar gjorts om anordnande av en lekplats å Hammarbyområdet, speciellt ordnande av en bollplan invid skogen nordväst om villabebyggelsen. För detta ändamål erfordras ett anslag å 2.000 kronor.

För iordningställande av stadsträdgårdens nya odlingsområde och vedgård genom planerings- och schaktningsarbeten, ytvattenavlopp, vattenledning, vägar och stängsel med grindar erfordras ett anslag å 15.000 kronor.

Diverse utgifter.

För inköp av en motorgräsklippare, en balanskapsåg, snöplog, manskapsbod på hjul, 50 parksoffor, diverse handredskap med tillbehör, hiss- och dubbelstegar, stenkran, gummihjul, elektrisk motor för slipsten, möbler och skåpinredning i stadsträdgårdens personalrum, 2 st. flaggor samt räknemaskin, planimeter och fickavvägningsinstrument erfordras en sammanlagd summa av 14.550 kronor, vilken utgift är oundgängligen nödvändig med hänsyn till parkstyrelsens stora verksamhetsområde samt behovet av arbetenas rationalisering.

Inkomster.

Bland inkomsterna, som i övrigt äro oförändrade, har i likhet med föregående år som inkomst upptagits kostnaderna för Björnön, Hästholmarna och Johannisbergsbadet, vilka utgifter debiteras konto 13 E 2 (Fritidsreservat).

På grund av vad ovan anförts får parkstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för parkförvaltningen för år 1946.

Västerås den 24 september 1945.

För parkstyrelsen:

GÖSTA LUNDBERG.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Hamnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för hamnarna under 1946 samt anföra följande.

I likhet med föregående år måste framhållas svårigheten av att i nuvarande läge, då man icke kan förutse, när utrikessjöfarten på allvar kan komma i gång, yttra sig om utgifter och inkomster för nästkommande år.

Löner till ordinarie personal ha ökat med 11.218 kronor beroende på dels den under året genomförda allmänna löneregleringen och dels att befattningen såsom hamnfogde genom stadsfullmäktiges beslut gjorts ordinarie. I följd av berörda omständigheter visar jämväl dyrtidstillägg för nämnda personal en höjning med 2.799 kronor. Övriga löner och arvoden ha sänkts med hänsyn till att härunder tidigare upptagen lön till hamnfogde numera utgår, varjämte lönen till extra kontorsbiträde visat sig kunna sänkas med 500 kronor. Dyrtidstillägget har sänkts i motsvarande mån. Beklädnadsanslaget till kranmaskinister har visat sig otillräckligt, varför en höjning måst vidtagas. Anslag för beklädnad till hamnbefälet har såsom sig bör medtagits.

Anslaget för annonsering och trycksaker har undergått en sänkning till 500 kronor, vilket belopp ansetts böra vara tillräckligt. Den höjning som vidtagits ifråga om anslaget för föreningsavgifter betingas av att avgiften till hamnförbundet höjts för år 1946.

Ifråga om driftskostnaderna må först anmärkas att den tidigare verkställda uppdelningen mellan äldre hamnen och djuphamnen slopats i statförslaget. Höjningen av anslag till kranskötare med 5.000 kronor betingas av den omständigheten att ytterligare en kranskötare anställts. I beloppet 60.000 kronor ingår även dyrtidstillägg. Anslaget för värme och vatten har måst höjas med 900 kronor med hänsyn till att den nya verkstadsanläggningen i djuphamnen beräknas kunna tagas i bruk under nästkommande år. Ökningen av kostnaderna för kranarna med 1.000 kronor hänför sig till kranarna i äldre hamnen. Kostnader för motorbåten har i förslaget upptagits till 1.000 kronor i anledning av att motorbåten såsom varande ur driftssynpunkt billigare än bogserbåten användes mera. På grund härav har anslaget för bogserbåten kunnat bibehållas oförändrat.

I statförslaget ha upptagits diverse nya anslag. Sålunda har under litt. 411 a upptagits 1.000 kronor till fyllning med sten vid Sandskärs fyr, vilken genom isskruvningen föregående vinter rubbats ur sitt normala läge. Under litt 415 har upptagits 1.000 kronor för underhåll av de pontoner, vilka användas såsom vågbrytare. Dessutom har till täckning upptagits anslag, vilka av stadsfullmäktige beviljats under året.

Någon uppdelning av de olika hamnarna förekommer icke heller i vad rör underhåll av maskiner och inventarier. Underhållskostnaderna för hamnmaskinerna har visat sig kunna sänkas med 7.600 kronor. Anslaget för reparationer av bogserbåten har ökat 1.000 kronor, då det visat sig erforderligt att utbyta några av plåtarna i skrovet. Stadsfullmäktige anvisade genom beslut i april innevarande år ett belopp à 7.200 kronor till höjning av kranspår å östra kajen, vilket belopp skulle upptagas till täckning i 1946 års stat. Beloppet ifråga redovisas under litt. 427. Kostnaderna för arbetet hava emellertid blivit högre än vad som beräknats, varför ett tilläggsanslag à 2.800 kronor upptagits till täckning under litt. 427 a. För ombyggnad av motorbåten har beräknats ett belopp à 1.000 kronor. I sitt nuvarande skick erbjuder båten nämligen vid dåligt väder ett synnerligen otillfredsställande skydd för de ombordvarande, varför man har för avsikt att förse den med ruff och styrhytt.

Brandförsäkringen har höjts efter påpekande därom från stadens revisorer.

Under diverse utgifter har upptagits ett anslag à 3.500 kronor, avsett för inredning av kontorsrum m. m. i den nya verkstaden.

Vidkommande inkomsterna så har hyra för båtplatser beräknats inflyta med ett 3.000 kronor högre belopp, då det är att förmoda att en stor del av motorbåtarna få tilldelning av bensin nästa år. Höjningen av markhyra för fasta upplag har skett med hänsyn till att den under innevarande år medgivna sänkningen à 25 % icke kommer att beviljas nästa år.

Hamnavgifterna för ångfartyg har sänkts 10.000 kronor, då man icke kan räkna med att kol- och malmbåtar komma att anlöpa hamnen i samma utsträckning som under innevarande år. Däremot anser man sig kunna räkna med en ökning i trafiken med pråmfartyg. Avgiften för bogsering har sänkts med 5.000 kronor såsom en följd av den minskade ångfartygstrafiken.

Det nu föreliggande förslaget visar ett underskott à kronor 332.940: 06 mot kronor 295.195: 45 i 1945 års stat.

Med vad sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna det framlagda förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1946.

Västerås den 28 september 1945.

För hamnstyrelsen:

G. A. WITTBOM.

/Anders Ahlström.

Bilaga Tekniska verk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för stadens tekniska verk får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 samt framföra följande.

Gemensam förvaltning.

Utgifterna för personalkostnader hava ökat såsom en följd av den under året genomförda allmänna lönereglerigen. Under rubriken löner till extra personal har upptagits avlöning till tvenne telefonister, gemensamma för stadens förvaltningar. Likaledes beräknas utgifterna för extra avläsare öka på grund av ökningen i antalet abonnentavtal, särskilt då med hänsyn till övertagandet av Badelunda Elektriska distributionsförening. Det i årets stat upptagna beloppet för beredskapsersättningar anses däremot icke erforderligt för år 1946. Posten verktyg och inventarier för kontoret har höjts i anledning av att inköp av utrustning för ritningsarkiv kommer att ske. För närvarande finnas mycket otillfredsställande anordningar för förvaring av det alltmer ökade antalet ritningar över verkets ledningar, varför styrelsen finner det nödvändigt att vidtaga förbättringar härutinnan.

Såsom driftutgift har upptagits ett anslag om 5.000 kronor avseende övertagande av transformatorhus med tomt från Älvkarleby kraftverk. Transformatorhuset, som är beläget i Badelunda, har använts för matning av Badelunda Elektriska distributionsförening, och enligt mellanvarande kontrakt med Kungl. Vattenfallsstyrelsen åligger det tekniska verken att övertaga denna anläggning till pris som fastställes efter företagen värdering i samband med distributionsföreningens hopslagning med elverket. Under kapitalutgifter har upptagits resterande anslag i enlighet med tidigare stadsfullmäktigebeslut för elverksbyggnadens omändring till kontor. Sedan byggnadsarbetet numera helt färdigställts, har det visat sig att kostnaderna uppgå till sammanlagt 232.602 kronor och 37 öre, varför det tidigare beviljade anslaget å 43.000 kronor ökats till 57.662 kronor 37 öre. Styrelsen föreslår att detta senare belopp upptages till täckning i 1946 års stat.

Ifråga om gemensamma förvaltningens inkomster finner styrelsen lämpligt att i förslaget vidtaga ändring i tidigare tillämpade grunder för fördelning mellan de olika verken. Tidigare har fördelningen verkställts med 15 % för vattenverket, 30 % på gasverket och 55 % på elverket. Elverkets abonnentantal och därmed även ar-

betsuppgifterna på elverket äro emellertid stadda i ständig ökning under det att motsvarande förhållande för gasverket under flera år varit i det närmaste oförändrade. En riktigare fördelningsgrund synes därför styrelsen vara 15 % för vattenverket, 25 % på gasverket och 60 % på elverket.

Elektricitetsverket.

Med anledning av den genomförda löneregleringen beräknas lönerna till personal på ordinarie stat öka ävensom därigenom att viss extra personal upptages på ordinarie stat. Löner till extra personal under rubriken "distribution" beräknas därvid minska i motsvarande grad. Kostnaden för kraftinköp har ökats från 780.000 kronor till 970.000 kronor beroende dels på den starkt ökade kraftkonsumtionen och dels att Badelunda Elektriska distributionsförenings område tillkommer. Av samma anledning och med hänsyn därtill att arbetslönerna höjts, ökas jämväl underhållskostnaderna, särskilt ifråga om ledningsnätet. I övrigt ha diverse mindre justeringar betingade av utvecklingen företagits beträffande ett flertal poster.

Såsom ny underhållspost under "distribution" har upptagits fordon, nämligen en personbil och en skåpvagn. Med nätets starka utvidgning, vartill även kommer Badelunda Elektriska distributionsförenings ledningsnät, har det visat sig omöjligt att medhinna de olika arbetsuppgifterna utan tillgång till personbil för driftpersonalen. Styrelsen har därför för avsikt att inköpa en mindre personvagn. Å kontot skall även föras kostnaderna för skåpvagnen, vilken användes för utryckning vid uppkomna fel. Den nuvarande skåpvagnen är i det närmaste försliten och måste därför, så snart nya vagnar komma i marknaden, utbytas.

Inkomsterna beräknas undergå en kraftig ökning, för enskild strömförbrukning från 1,85 till 2,25 miljoner kronor samt för allmänna belysningen från 80.000 till 90.000 kronor, vilken senare omständighet betingas av uppsättningen av ett flertal nya gatubelysningslampor.

Gasverket.

Gasverkets utgifter ha i stort sett beräknats bliva oförändrade. Ett undantag härutinnan utgör dock kostnaderna för kolinköp. Det förefinnes för närvarande icke någon möjlighet att beräkna dessa kostnader, då några uppgifter om blivande kolpris ej står att vinna. Bränslekommissionen har för sin del förklarat sig icke kunna lämna några som helst upplysningar härom. Den angivna summan 450.000 kronor har beräknats med ledning av den nuvarande inskränkta kolförbrukningen och nu gällande priser på kol och ved.

I förslaget har till täckning upptagits av stadsfullmäktige under året anslagna medel för utbyte av kolkross samt inköp av rökgasångpanna.

Ifråga om inkomsterna ha gasavgifterna för enskilda beräknats bliva ungefärligen oförändrade. Inkomsterna av försäljningen av koks och tjära ha upptagits till 273.000 kronor. Styrelsen är medveten om att beräkningen av denna post är synnerligen osäker och antagligen för högt beräknad, då med nu tillgängliga kolkvalitéer användbar koks svårligen kan framställas, och har beloppet upptagits av den anledningen, att styrelsen ansett det önskvärt att gasverket icke bör redovisa förlust.

Med anledning av herr Hellmans å stadsfullmäktiges sammanträde den 20 december 1944 framförda yrkande angående undersökning av möjligheterna för bortskaffande av gasmätarhyrorna från och med den 1 januari 1946 får styrelsen i detta sammanhang anföra, att mätarhyror sedan länge icke utgå. Däremot utgår en grund-

avgift, vilken varierar med förbrukningens storlek och uppgår till 3 kronor per år för de minsta abonnenterna samt växer till 1.600 kronor per år för abonnenter med en årlig uttagning över 80.000 kbm. Någon sänkning av gällande gastaxa anser styrelsen i nuvarande läge vara fullständigt utesluten och kan något förslag på grund härav icke framläggas.

Vattenverket.

Beträffande underhållet av rörnäten antecknas större ökningar beroende på nödvändiga underhållsarbeten samt löneökningar till arbetare. I övrigt föreligga endast mindre, genom utvecklingen betingade justeringar.

Inkomsterna av vattenförsäljningen beräknas uppgå till 575.000 kronor beroende på ökad förbrukning.

Slutligen får styrelsen i likhet med tidigare år hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag å 40.000 kronor för serviser och diverse mindre anläggningar att utgå av lånemedel samt att därjämte bemyndiga styrelsen att för samma ändamål använda inflytande anslutningsavgifter för avslutade och redovisade ledningsanläggningar.

Med anledning av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946.

Västerås den 2 oktober 1945.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

Anders Ahlström.

Bilaga Hälsovård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för hälso- och sjukvården för år 1946 samt därvid anföra följande:

Allmän hälso- och sjukvård.

Lönerna ha höjts i enlighet med stadens nya löneplan.

Hälsovårdsnämnden kommer med hänsyn till införlivningen av Badelunda socken att hos landstingets förvaltningsutskott hemställa om ytterligare en distriktssjukskötersketjänst för staden. Med anledning härav föreslås att ersättningen för bostad, värme och lyse beräknas för sex distriktssjuksköterskor i stället för tidigare fem. Anslaget för ytterligare värmekostnader har beräknats i proportion härtill.

Hälsovårdsnämndens andel i lönen till vaktmästaren vid köttbesiktningsbyrån (⅔) har ökats enligt den nya löneplanen.

Stadsfullmäktige beslöto den 22 februari 1945 att inrätta en befattning såsom hälsovårdsinspektör å extra stat med samma lön som ordinarie hälsovårdsinspektör jämte rörligt tillägg. Befattningen har nu införts i statförslaget. Införlivningen av Badelunda kommer att betydligt öka hälsovårdsinspektionens arbetsfält, särskilt under den första övergångstiden, enär någon hälsovårdstjänsteman ej funnits i Badelunda. För att kunna möta denna ökade arbetsbörda och uppbygga hälsovårdsinspektionen i det nya stadsområdet, har hälsovårdsnämnden ansett sig böra föreslå, att en extra arbetskraft anställes under första halvåret av 1946. Under denna tid bör full klarhet kunna uppnås beträffande omfattningen av hälsovårdsinspektionens ökade arbetsuppgifter. Anslaget föreslås utgå med belopp motsvarande grundlön till hälsovårdsinspektör under ett halvt år jämte rörligt tillägg. I detta sammanhang vill hälsovårdsnämnden hänvisa till den utredning, beträffande hälsovårdsinspektörerna, som förebragtes till stadsfullmäktiges nyssnämnda sammanträde den 22 februari 1945.

De höjda kostnaderna för annonsering och trycksaker motiveras med hälsovårdsnämndens beslut den 13 februari 1945 att bekosta annonseringen för jourhavande läkarens räkning. Drätselkammaren anslog den 15 mars detta år 684 kronor för ändamålet.

Ett förslagsanslag å 60 kronor för kontorskostnader har upptagits. Anslaget har tidigare ej funnits men har visat sig vara behövligt.

Ersättningen för hållande av velocipeder samt för bussresor bör höjas med 220 kronor, varav 100 kronor tillkommer extra hälsovårdsinspektören, 50 kronor den extra inspektör, som föreslås för första halvåret, samt 70 kronor den föreslagna nya distriktssjuksköterskan, allt enligt tidigare tillämpade grunder.

Inspektionsresorna beräknas draga en ytterligare kostnad om 100 kronor beroende på införlivningen av Badelunda.

Anslaget för postavgifter har varit otillräckligt och föreslås höjt till 75 kronor.

Det i 1945 års stat upptagna anslaget å 200 kronor för reparationer och dylikt har hitintills utnyttjats i ringa utsträckning och kan därför sänkas till 50 kronor i samband varmed beteckningen lämpligen bör ändras till "Underhåll av inventarier och dylikt".

Inkorporeringen nödvändiggör en höjning av anslaget för skyddsympning, enligt förslaget till 1.300 kronor.

Anslaget för profylaktiska åtgärder kan utgå vid uppgörandet av den nya staten. I stället föreslås desinfektionsanslaget höjt till 500 kronor. Sistnämnda anslag har detta år föga anlitats men bör finnas till betryggande belopp för alla eventualiteter.

På framställning av kontrollören av mjölk och grädde beslöt hälsovårdsnämnden den 13 februari innevarande år att höja det till honom utgående arvodet från 120 kronor till 200 kronor för år. Detta har medfört en ökning av anslaget "analyser, stadens förvaltningar", till 450 kronor. Av anslaget utgår 200 kronor till kontrollören och 250 kronor såsom ersättning för lokal för mjölkkontroll.

I förslaget har upptagits ett nytt förslagsanslag å 2.500 kronor för bakteriologiska prov under åren 1944 och 1945. Härmed avses närmast difteriprov. Stadsfullmäktige beslöto den 31 augusti 1944 anvisa ett belopp av 1.600 kronor för difteriprov under åren 1942 och 1943. Hälsovårdsnämnden hade i samband därmed i sin förslagsskrivelse sagt sig hava för avsikt att i fortsättningen begära särskilt anslag för dylika kostnader i samband med staten. Av förbiseende begärdes icke sådant

anslag i förslaget till 1945 års stat. Kostnaderna för difteriprov under år 1944 ha uppgått till 1.737 kronor, vartill följaktligen intet anslag finnes. Hälsovårdsnämnden föreslår därför att kostnaderna för difteriproven under 1944 täckas i staten för 1946 ävensom att hänsyn tages till kostnaderna under 1945. Anslaget föreslås därför till 2.500 kronor.

Ytterligare ett nytt förslagsanslag, à 3.000 kronor, har medtagits i förslaget, nämligen för råttutrotning. Som bekant beslöto stadsfullmäktige den 25 januari i år att till hälsovårdsnämndens förfogande ställa ett förslagsanslag à 5.000 kronor till bestridande av stadens andel uti de till 9.000 kronor beräknade kostnaderna för verkställandet av en allmän råttutrotning inom stadens bostadsområden under år 1945. För att det goda resultatet av utrotningen skall bli bestående erfordras emellertid en noggrann, systematiskt bedriven efterkontroll. I sin skrivelse till stadsfullmäktige den 4 december 1944 talade hälsovårdsnämnden om eventuell efterkontroll under en femårsperiod. Hälsovårdsnämnden har ansett att ett anslag för dylik efterkontroll bör upptagas redan i staten för år 1946, på det att ingen tidsfrist må givas för råttbeståndets återväxt.

Beträffande statens inkomstsida må nämnas att landstinget detta år beslutat att för distriktssköterskebostäderna bestrida två tredjedelar, dock högst 800 kronor per bostad, av den årliga hyreskostnaden, häri inberäknat kostnader för värme, spisved, bränsletillägg och elström. Hälsovårdsnämnden räknar därför med ett till 4.800 kronor förhöjt bidrag från landstinget i nämnda hänseende. Avgifterna för ambulansutryckningar beräknas stiga till 2.200 kronor och inkomsterna av protokollslösen till 800 kronor.

Poliklinik.

Kungl. Maj:t har medgivit höjning av polikliniläkarens lön till 3.500 kronor. Arvodet till poliklinikssköterskan upptogs i innevarande års stat felaktigt till 1.000 kronor och skall rätteligen vara 1.200 kronor, som här föreslås. Såsom ersättning till semestervikarie för sköterskan önskas ett nytt anslag à 50 kronor. Den ökade inkomsten från medicinalstyrelsen har direkt samband med höjningen av lönen till läkaren.

Bostadsinspektion.

Lönekostnader ha justerats enligt nya löneplanen. Ett anslag för kontorskostnader har även här visat sig behövligt. Inkomsterna av ohyresinspektionen har nedgått år från år. Inkomsten härav har ej kunnat beräknas till mer än 25 kronor.

Köttbesiktningsbyrå.

Även här har lönestaten justerats enligt nya löneplanen. I övrigt har upptagits ett anslag à 1.000 kronor avseende installation för elektrisk nattuppvärmning av köttbesiktningsbyråns lokaler. Härom hänvisas till stadsfullmäktiges beslut den 30 augusti 1945. I anslutning härtill har det tidigare anslaget à 200 kronor til eldare blivit onödigt och alltså uteslutits. Övriga ändringar ha berörts här ovan under rubriken "Allmän hälso- och sjukvård".

Övriga här ej särskilt nämnda utgifter och inkomster ha medtagits oförändrade från 1945 års stat.

På grund av vad sålunda anförts får hälsovårdsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att fastställa framlagt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946.

Västerås den 1 oktober 1945.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/*Sven Martiin.*

Bilaga Lantegendomsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för jordbruksegendomar, skogar, renhållningsverk och svingård och därvid anföra.

JORDBRUKSEGENDOMAR.

Utgifter.

Personalkostnader.

Under innevarande år verkställd lönereglering samt nytillkomna pensionärer har medfört en ökning av löne- och pensionskontot samt utgifterna för dyrtidstillägg med tillhopa 4.390: 75 kronor.

Driftkostnader.

Genom innevarande år avtalad ökning av timlönen för lantarbetarna beräknas utgifterna för arbetareavlöningar öka med 15.000 kronor.

Ökning av kreatursbesättningen medför en utgiftshöjning för fodervaror med 2.000 kronor.

Anslaget för vatten och sotning har visat sig otillräckligt och därför höjts med 100 kronor.

På grund av ganska avsevärd ökning av fårstammen å Johannisberg ha utgifterna för nämnda djurs utfodring höjts med 1.000 kronor.

Då svingården vid Nordanby numera nedlagts, enär det ansetts lämpligare överföra all svinuppfödning till Malma svingård, bortfaller anslaget för utfodring av svin, vilket i innevarande års stat uppgått till 10.000 kronor.

Underhållskostnader.

Utgifterna beräknas oförändrade med det undantag, att anslaget för underhåll av byggnader sänkts med 100 kronor.

Räntor.

Vid omläggning av innevarande års stat upptog drätselkammaren såsom utgift för lantegendomarna 4 % å bokfört värde av fasta tillgångar, vilka nu uppgå till 800.000 kronor. Mot principen finns intet att erinra, men då nämnden anser att icke hela beloppet skall debiteras jordbruket har 150.000 kronor överförts till skogarna, vilka ingå i ovanberörda fasta värde. Ränteutgifterna under denna titel ha därför upptagits till endast 26.000 kronor.

Diverse utgifter.

Utgifterna hava bibehållits lika med innevarande år.

Under *kapitalutgifter* har upptagits ett belopp av 33 000 kronor, utgörande den del av det av stadsfullmäktige den 28 juni 1945 beviljade anslaget för uppförande av ladugård och arbetarebostäder vid Nordanby som motsvarar kostnaderna för bostäderna, vilka beräknas kunna uppföras under 1946. För ladugården har arbetstillstånd icke för närvarande kunnat erhållas.

SKOGAR.

Underhållskostnader.

Utgifterna för hägnader, avverkningskostnad och jaktvård ha minskats med respektive 200, 4.900 och 200 kronor medan utgifterna för försäkringar ökats med 200 kronor.

Räntor.

Såsom utgifter ha under denna rubrik upptagits 4 % ränta å 150.000 kronor, vilket belopp som ovan sagts bör hänföras till skogsvärde.

Inkomster.

Jordbruksegendomar

Försäljning av jordbruksprodukter från Malma beräknas öka med 2.180 kronor medan övriga gårdar torde komma att visa en minskning med 9.490 kronor, närmast beroende på sänkta hö- och potatispriser.

Mejeriprodukterna beräknas ge en inkomstökning av 2.000 kronor.

Genom nedläggning av svingården vid Nordanby kommer försäljning av djur att minska med omkring 15.000 kronor.

Hyror.

Sedan naturaförmånerna för lantarbetarna genom nyligen träffat avtal indragits, skola de erlägga hyra till staden för sina bostäder, vilket medför en ökning av hyresinkomsterna med c:a 15.000 kronor.

Arrenden.

På grund av ökad efterfrågan å potatislotter ha inkomsterna härför beräknats öka med 1.000 kronor. Därjämte ha arrendeinkomsterna för Lundby och Bjärby upptagits under denna titel till ett belopp av 8.400 kronor.

Skogar.

På grund av minskad avverkning beräknas inkomsterna för försäljning av skogsprodukter minska med 13.250 kronor.

RENHÅLLNINGSVERK.

Utgifter.

Personalkostnader.

Dessa utgifter hava ökats med c:a 8.000 kronor, huvudsakligen beroende på i vederbörlig ordning beslutade löneökningar och ålderstillägg.

Administrationskostnader.

Kontorskostnaderna, som visat sig otillräckliga, ha höjts med 200 kronor.

Rörelsekostnader.

Genom den ökade bebyggelsen i stadens ytterområden samt tippens förflyttning västerut har antalet hästskjutsar måst ökas, vilket jämte vissa löneökningar medfört att anslaget för extra arbetare och gatusopning måste ökas med 5.000 kronor.

Underhållskostnader.

På grund av automobilringarnas dåliga beskaffenhet och därav följande ökning av reparationskostnaderna samt förhöjning av övriga bilreparationskostnader har anslaget för underhåll av automobiler ökats med 2.000 kronor.

Då reparation och nyanskaffning av kärl kommer att minska under 1946 har anslaget härför sänkts med 2.000 kronor.

Anslaget för oförutsedda utgifter har höjts med 1.000 kronor, då utredning rörande omläggning av stadens sophämtningssystem m. m. kommer att företagas under 1946, vilket beräknas medföra vissa kostnader, som nu ej kunna beräknas.

Svinmatshämtning i hemmen kommer icke att bedrivas under 1946, då personal för ändamålet icke kan erhållas och hämtningsresultatet dessutom visat sig synnerligen dåligt. Anslag för ändamålet har därför icke upptagits i detta statförslag.

Inkomster.

Inkomsterna av svinmatsförsäljning beräknas minska med 3.000 kronor, då hämtningen i hemmen som ovan nämnts kommer att upphöra.

Ökad sophämtning beräknas ge en merinkomst av 3.000 kronor, och lantbrukets andel i löne- och pensionskostnader öka med 1.273: 25 kronor.

SVINGÅRD.

Anslaget för olycksfallsförsäkring, som är otillräckligt, har höjts med 25 kronor.

Höjda arbetareavlöningar och personalökning i svingården har medfört höjning av avlöningskontot med 3.000 kronor.

Inkomsterna beräknas öka med 2.425 kronor.

I övrigt äro såväl utgifter som inkomster i samtliga delstater oförändrade.

På grund av vad ovan anförts får lantegendomsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för jordbruksegendomar, skogar, renhållningsverk och svingård för år 1946.

Västerås den 22 september 1945.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Badhusstyrelse.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 och därvid anföra följande:

Varmbadhus.

Personalkostnaderna beräknas öka med c:a 9.000 kr. beroende på dels under året företagen justering av lönerna för personal på ordinarie stat, dels vid förhandlingar fastställd löneförhöjning enl. kollektivavtal för övrig personal.

Rörelsekostnaderna ha beräknats öka med 800 kr. huvudsakligast på grund av ökade kostnader för städning och renhållning.

Underhållskostnaderna för badhusbyggnaden och för pannor och ledningar äro svåra att beräkna på grund av byggnadens dåliga bestånd. Med ledning av senaste årens erfarenheter har styrelsen föreslagit höjning av dessa anslag från 8.000 kr. till 11.000 kr. Som vidare nyanskaffning av linne måste företagas under året stiga underhållskostnaderna från 9.600 kr. till 16.850 kr.

Sammanlagda utgifterna stiga till 133.500 kr. mot 116.510 kr. 07 öre i årets stat. I anslag för linne är inkluderat av drätselkammaren förskotterade medel 1.500 kr.

Inkomsterna äro delvis beroende av varmvattenförhållandena i bostadshusen. De ha beräknats till 117.597 kr 50 öre, vilket är c:a 4.000 kr. mera än vad som inflöt 1944, men c:a 10.000 kr. mindre än vad som nu kan beräknas inflyta 1945.

Kallbadhus.

Utgifterna ha beräknats bli 200 kr. högre och inkomsterna — med ledning av de två senaste årens inkomster — 500 kr. högre än i innevarande års stat.

Badhusstyrelsen får med stöd av vad ovan sagts hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för varm- och kallbadhus för år 1946.

För Badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/Tord Söderquist.

Bilaga Folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås folkskolestyrelse får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 och i anslutning härtill lämna följande motivering till viktigare förändringar rörande anslagsäskandena.

1. Beträffande avlöning till lärare i läs- och skrivämnen, lärare i övningsämnen samt övriga befattningshavare på stat hänvisas till bilagda lönestater. På grund av ökat barnantal i de nybildade klasserna 1 och 3 erfordras två nya icke ordinarie småskollärarinnetjänster och 5 nya icke ordinarie folkskollärartjänster för senare halvåret 1946.

Förslaget upptager avlöning till tio lärare i nuvarande Badelunda skoldistrikt därav en ordinarie manlig och en ordinarie kvinnlig folkskollärare å A-ort, en ordinarie kvinnlig folkskollärare å F-ort och två e. o. manliga folkskollärare å F-ort, två ordinarie småskollärarinnor å A-ort, en ordinarie och två e. o. småskollärarinnor å F-ort.

De nyinrättade lärartjänsterna i folkskolan föranleda behov av nya slöjdlärarinnetjänster. För senare halvåret 1946 tillkomma tio nya grupper för syslöjden motsvarande 40 veckotimmar. F. n. finnes en timlärarinna anställd med en tjänstgöring av 20 veckotimmar, vilket svarar mot tjänstgöringstiden för två slöjdlärarinnor. Styrelsen föreslår för den skull inrättandet av två icke ordinarie slöjdlärarinnetjänster fr. o. m. 1/7 1946.

Anslag till provisoriskt lönetillägg har upptagits i enlighet med bestämmelserna i KK den 29/6 1945 nr 490.

2. Höjningen av anslaget för undervisningen i slöjd för gossar beror på att nya slöjdgrupper tillkommit genom inkorporeringen av Badelunda.

Till lärarinnan i slöjd i Lundby och Rosenlunds skolor föreslås ett resebidrag, då avståndet från den egentliga staden till dessa skolor är så stort, att man ej kan begära, att lärarinnan skall kunna ta sig dit under vintern annat än med anlitande av bil eller buss.

Ett nytt anslag har upptagits avseende kuratorsverksamhet för efterblivna barn. Avsikten med denna verksamhet är att ge hjälp, råd och vägledning åt sådan ungdom, som — framförallt efter skoltidens slut — har svårt att anpassa sig i arbets- och samhällsliv och därför lätt löper fara att komma på avvägar. Folkskolestyrelsen och barnavårdsnämnden anse, att här föreligger en för dessa båda institutioner gemensam uppgift. De ha därför efter överläggning enats om att lika dela de för verksamheten erforderliga kostnaderna. Ett antal städer ha redan med gott resultat prövat denna hjälpform för efterbliven ungdom.

Arvodet till tillsyningslärarna i Herrgårds- och Korsängsskolorna föreslås höjt, då arbetet genom nybyggnaden vid dessa skolor blir avsevärt stegrat.

Även till vice värden för skolans fastigheter har arvodet något höjts, då det arbete, som är förenat med denna tjänst blir mera krävande efter inkorporeringen av Badelunda, där skolbyggnaderna befinna sig i ett miserabelt skick.

3. Anslaget till annonsering och trycksaker beräknas kunna något minskas, varemot en mindre höjning erfordras å anslaget till post.

4. Av det begärda anslaget till reparationer av skolans fastigheter ha ej mindre än 114.970 kronor redan förut av stadsfullmäktige beviljats, men reparationerna ha ej utförts beroende dels på förvägrat arbetstillstånd, dels på materialbrist. I förutnämnda summa ingå 65.470 kronor, som beviljats innevarande år att upptagas i 1946 års stat. De återstående 25.675 kronor (18.000 kronor till invändig ommålning av Djäknebergsskolan, 5.500 kronor till utvändig ommålning av Hammarby skola samt 2.175 kronor till stensättning vid Korsängsskolan), som beviljats i 1945 års stat, finnas tillgängliga. Styrelsen hemställer, att dessa medel få reserveras.

De begärda anslagen för nya ändamål, 49.500 kronor, avse nya fönster i Djäknebergsskolan. Bågarna i de gamla äro alldeles uppruttna. Vidare iordningställande av badrum och wc i lärarbostaden vid Lundby samt wc i lärarinnebostaden därstädes ävensom målning av hallen samt ombyggnad av ytter- och innertrapporna i gamla skolan i Jakobsberg.

Till oförutsedda utgifter ha beräknats 20.000 kronor, ett belopp som väl kan synas högt, men som helt visst är motiverat med tanke på det bristfälliga skick, vari skollokalerna i Badelunda befinna sig.

Underhåll av inventarier beräknas komma att kräva ökade kostnader. De nya skolbyggnaderna i Herrgärds- och Korsängsskolorna jämte skolfastigheterna i Badelunda förorsaka höjda anslag till försäkringspremier.

5. Höjningen av arvodet till skolläkaren samt anslaget till medicin och förbandsartiklar betingas av ökat barnantal.

I anslutning till tidigare ingiven framställning till stadsfullmäktige angående anställande av två skolsköterskor på ordinarie stat har anslag härtill upptagits för den ena enligt lönegrad 6: 9, för den andra enligt lönegrad 6: 6.

Avgifterna till folktandvården ha beräknats med hänsyn till antalet barn i skolan inklusive tillskottet från Badelunda.

6. I hyror för skollokaler i Badelunda ha upptagits de belopp, som enligt av skolkassören därstädes lämnad uppgift erlägges för ändamålet innevarande år.

Anslaget till arvoden åt vaktmästare och städerskor har måst höjas beroende dels på verkställda justeringar uppåt i innevarande års kollektivavtal för nämnda befattningshavare, dels på att nya tjänster under nästkommande år måste tillsättas vid Herrgärds- och Korsängsskolorna och andra tillkomma genom Badelundas inkorporering.

Som en följd av lokaltillskotten måste en rad av övriga anslagsposter ävenledes höjas, såsom utgifterna för skurning och rengöring, uppvärmning och belysning.

Ökningen av barnantalet kräver anslagshöjning ifråga om den fria undervisningsmateriellen och de många nytillkomna skolorna medför ökade behov jämväl för övrig undervisningsmateriell samt biblioteken.

Då skomakerislöjden helt kommer att upphöra med utgången av detta läsår, har anslaget till denna kunnat minskas.

7. Anslaget till barnbespisningen har visat sig otillräckligt, och blir det ännu mer för nästa läsår, på grund av att antalet till bespisning antagna barn avsevärt ökat. I likhet med vad som tillämpas i Rosenlunds och Lundby skolor, torde även varm mjölk under vintern böra tillhandahållas de skolbarn i Badelunda, som ej hinna hem under frukostrasten.

Större anspråk anses även komma att ställas på anslaget till bekostnad av lärjungarnas skolgång. Erfarenheten ger nämligen vid handen, att behov av hjälp är störst i stadens ytterområden, vartill nu Badelunda hör. Därtill kommer, att reparation av skor till behövande skolbarn, som hittills ombesörjts av skomakerislöjden, hädanefter måste bekostas av ifrågavarande anslag.

8. Utgifterna för resor bestridas av anslaget till oförutsedda utgifter. En höjning anses oundviklig av nämnda anslag, på grund av de många skiftande uppgifter, som tillkomma genom inkorporeringen av Badelunda.

Styrelsen har för avsikt att inköpa 150 nya skolbänkar, 15 katederbord, katederstolar och andra stolar samt 15 radioapparater till komplettering av den förra året påbörjade radioutrustningen i skolorna. Därjämte tillkomma skolorna i Badelunda, vilka sakna dylika apparater. Dessa inköp jämte påkommande nyförvärv gör höjning av anslag till inköp av inventarier behövlig.

9. Då under nästkommande år ny- och tillbyggnaderna vid Herrgärds- och Kors-

ängsskolorna komma att tagas i bruk, föreslår styrelsen, att anslag till nyuppsättning av inventarier för dessa skolor upptages i årets stat.

10. De olika posterna på inkomstsidan äro beräknade med hänsyn till gällande bestämmelser om statsbidrag.

Flickorna i klasserna 5—7 ha hittills själva fått bekosta slöjdmaterielen, i den mån befrielse därifrån efter prövning i varje enskilt fall ej medgivits. Nu föreslås att slöjdmaterielen blir kostnadsfri för samtliga lärjungar, varigenom inkomstposten "Slöjdmateriel för flickor" utgår.

Genom småskollärarinnornas bidrag till avlöning av en slöjdlärarinna befrias de förstnämnda enligt överenskommelse från fyllnadstjänstgöring i slöjd i den egentliga folkskolan.

Å fortsättningsskolans stat ha inga förändringar föreslagits.

Västerås den 24 september 1945.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST
Ordförande.

/*Em. Granér.*

Bilaga Högre folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för högre folkskolan i Västerås får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för skolan för år 1946 och i anslutning härtill anföra följande.

Skolan kommer under år 1946 att bestå av sex klasser liksom år 1945, varför utgifterna efter tre år av utveckling komme att stabiliseras, vilket visar sig i skolans budgetförslag till år 1946.

Beträffande avlöningen till skolans ordinarie lärare hänvisas till särskild uppgjord lönestat, som också innehåller avlöning till en e. o. ämneslärarbefattning under senare halvåret 1946. Rörligt tillägg och kristillägg beräknas utgå efter oförändrade grunder.

Arvodet till timlärare och vikarier visar en minskning av 850 kr. i förhållande till 1945 års stat.

Å arvodet till rektors skrivhjälp föreslås en höjning av 100 kr., då årets anslag kr. 400, visat sig vara i knappaste laget.

Likaså föreslår styrelsen, att anslaget till olycksfallsförsäkring höjes från 500 kr. till 600 kr., enär denna utgift redan år 1944 uppgick till 536 kronor 73 öre.

Övriga personalkostnader föreslås utgå med oförändrade belopp liksom administrationskostnader, underhållskostnader och kostnader för skolläkaren.

Å lokalkostnader föreslår styrelsen en sänkning å anslaget för uppvärmning från 1.400 kr. till 1.000 kr., som visat sig tillräckligt med nuvarande priser. En mindre höjning å 60 kr. föreslås för städning och eldning av skolans lokaler vid tekniska linjens lokaler, Stora torget 4. Vidare har styrelsen för kommunala flickskolan beslutat uttaga en hyra av 150 kr. för utlåning av gymnastiklokalen åt högre folkskolan, varför detta belopp tillkommer å utgifter för gymnastiklokaler.

Övriga lokalkostnader äro oförändrade, liksom utgifterna för undervisningsmateriel med undantag av ett belopp å 100 kr., beräknat för utgifter till ev. föredrag.

Å diverse och oförutsedda utgifter föreslår styrelsen beloppet höjt från 200 kr. till 400 kr., enär skolan under sommaren 1946 måste utrymma lokalerna i Djäknebergsskolan på grund av skolans reparation, vilket föranleder extra transportkostnader vid flyttning av skolans inventarier.

För inköp av inventarier, särskilt för vidmakthållande av skolans bestånd av räkne- och skrivmaskiner samt för ev. inköp av ett mikroskop till skolan, föreslår styrelsen ett oförändrat belopp av 1.500 kr.

Å driftinkomster, bidrag till avlöningar, rörligt tillägg, kristillägg, bibliotek och skolläkare äro inkomsterna beräknade efter sedvanliga grunder för statsbidrag. Någon inkomst å terminsavgifter är ej beräknad, enär de terminsavgifter, som hittills influtit, enbart gällt elever skrivna i Badelunda kommun. Dessa avgifter bortfalla vid denna kommuns inkorporering i Västerås stad.

Västerås den 29 september 1945.

På styrelsens vägnar:

FOLKE ERICSSON.
Ordförande.

/Knut Carlfors.

Bilaga Kom. flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås får härmed vördsamt framlägga förslag till utgifts- och inkomsstat för år 1946.

I samband därmed vill styrelsen anföra följande:

Lärarlönerna beräknas utgå efter samma grunder som under höstterminen 1945. En ledig ord. ämneslärartjänst beräknas under vårterminen uppehållas av extra lärare samt fr. o. m. 1 juli av ord. lärare i lägsta löneklassen. Den ordinarie övningslärartjänsten i kvinnlig slöjd beräknas besättas med ny innehavare fr. o. m. 1 jan. 1946 i lägsta löneklassen. Fr. o. m. höstterminen 1945 är ytterligare en extra ämneslärartjänst inrättad. Avlöningen till bitr. lärare (= vikarier) har höjts, enär kostnaderna därför det sista året varit högre än det tidigare begärda anslaget.

Bland "Övriga löner och arvoden" har i likhet med föregående år en post upptagits för extra undervisning i matematik (1 timme i vardera sjätte och sjunde klasserna) samt 1 timme i instrumentalmusik. Arvodet till skrivbiträde å rektorsexpeditionen, som är beräknat för omkring 15 arbetstimmar per läsvecka, föreslås höjt till 600 kr.

Utgifterna för *hälsovården* har fr. o. m. hösten 1945 beräknats efter ett elevantal av 301 elever. En särskild post för förbrukningsmateriel har upptagits.

Bland *lokalkostnaderna* har posten för bränsle höjts till 8.000 kr., då det är synnerligen ovisst, om det av kristidsnämnden tilldelade bränslet kommer att räcka, och skolan kanske blir nödsakad att på annat sätt skaffa ytterligare bränsle.

F. ö. har efter verkställd omvärdering försäkringen för skolans inventarier höjts.

Bland *inkomsterna* har posten för terminsavgifter sänkts till 10.000 kr. I skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen för kom. flickskolan begärt att helt få slopa terminsavgifterna. Sedan drätselkammaren behandlat ärendet och föreslagit, att en sänkning till hälften skulle företagas, har styrelsen beslutat följa drätselkammarens anvisning och framställa om det ytterligare anslag, vilket blir en följd av avgifternas nedsättande.

Västerås den 29 september 1945.

AGNES SÖDERQUIST
Ordförande.

Ingeborg Jansson
Rektor.

Bilaga Yrkesskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning överlämnar härmed vördsamt förslag till stat för skolorna för läsåret 1946/47 och för kalenderåret 1946.

I fråga om de olika posterna vill styrelsen anföra följande:

Kungl. Överstyrelsen för yrkesutbildning beräknas förlägga en elektrisk installatörkurs till skolan. Alla direkta kostnader för denna kurs betalas med statsmedel och elevavgifter. Med anledning härav har kontot "Övriga lärarearvoden" föreslagits höjt med 5.000 kronor, förutom 1.000 kronor på grund av stegrat antal kurser i övrigt vid skolorna, men dessa 5.000 kronor motsvaras på inkomstsidan av en ökning i statsbidraget till lärarearvoden med 4.600 kronor och en ökning av de beräknade lärjungeavgifterna med 400 kronor. Statsbidraget till lärarearvoden beräknas dessutom höjt med 3.400 kronor, dels för ökad verksamhet vid skolorna och dels genom att underlaget för statsbidraget till den husliga avdelningen förbättrats. Allt som allt beräknas statsbidraget till lärarearvoden stiga med 8.000 kronor. "Lärjungeavgifternas" konto beräknas stiga, förutom med avgifterna från installatörkursen, med 1.100 kronor eller tillsammans med 1.500 kronor.

Konto 112 "Löner enligt lönestat" stiger något på grund av att kontorsbiträdets lön ökats genom stadsfullmäktiges beslut i våras. Utgifterna för "Diversepersonal" beräknas något ökade genom ökade kostnader för städningen vid skolorna. En inkomstökning under konto 952 erhålles som följd härav.

Posten "Annonsering och trycksaker" föreslås höjd med 800 kronor. Härav hänföra sig emellertid 700 kronor till den elektriska installatörkursen och balanseras av en motsvarande inkomst bland statsbidragen. "Kontorskostnader" och "Post och telefon" ha beräknats något höjda särskilt för det ökade lokalportots skull, men höjningen balanseras till en del av ökade inkomster under konto 952.

Underhållet av "Byggnader och fast inredning" beräknas ökat från 1.500 kronor till 3.000 kronor, dels därför att föregående anslag varit väl knappt, dels därför att en del belysningsanordningar i skolan böra förbättras.

Lokalkostnadernas slutsumma är oförändrad, men omflyttning av 600 konor har föreslagits från kontot "Bränsle, lyse och vatten" till kontot "Övriga lokalkostnader", som bl. a. omfattar rengöringsmedel och tillfällig städhjälp. Detta har även medfört en del smärre ändringar under inkomstposten 952.

"Produktionsmaterielen" har ökat med 1.000 kronor, men inkomsterna som svara mot detta "Försäljning av elevernas produkter" ha höjts med samma belopp.

Sak samma gäller statsstipendierna till elever (672), där på såväl utgifts- som inkomstsida en höjning gjorts med 5.000 kronor. Höjningen är föranledd av ändrade bidragsgrunder.

I övrigt ha i statförslaget upptagits från innevarande år oförändrade eller endast obetydligt justerade belopp.

Från staden begäres, frånsett "4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar", ett anslag på 62.119 kronor, vilket är något mindre än innevarande års anslag.

Den uppställda staten avser läsåret 1946/47, emedan vid sökandet av statsbidrag för nämnda tid staten bör vara fastställd för den tid, som ansökningen avser. Som vanligt föreslås, att staten även skall avse kommande kalenderår, alltså nu år 1946.

I stadens budget för innevarande år är bland utgifterna för yrkesskolan på drätselkammarens förslag insatt under rubriken räntor en post å 23.200 kronor med beteckningen 4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar 580.000 kronor. Styrelsen vill ifrågasätta om detta är riktigt. Den fastighet, där skolan har sina undervisningslokaler, blev färdig år 1919 och kostade då i uppförande 644.000 kronor. Därav togos 505.000 kronor av den till staden donerade Zimmermanska slöjdskolefonden, en donation, som enligt donators testamente skulle hava till ändamål upprättandet av en "slöjdskola" i Västerås. Emellertid är utom yrkesskolan, som väl närmast motsvarar vad Zimmerman avsett med sin gåva, inrymd statens elektrotekniska fackskola, rörande vilken stadsfullmäktige, alldeles som beträffande läroverket förbundit sig att tillhandahålla bl. a. undervisningslokaler. Rörande vissa för hela skolverksamheten i den tekniska skolbyggnaden gemensamma, till lokaliteterna hänförliga kostnader såsom värme, lyse och städning m. m. är mellan styrelserna för de olika skolorna överenskommet, att elektrotekniska fackskolan skall bidraga med 36 % av dessa kostnader.

Det synes under dessa förhållanden i varje fall riktigt, att om fastighetshyra skall belasta yrkesskolans stat detta ej sker med större belopp än som svarar mot 64 % av hela räntan å fastighetsvärdet medan 36 % därav påföres elektrotekniska fackskolan, vars titel i 1945 års stat är fri från varje kostnad i förevarande avseende. Ehuru yrkesskolestyrelsen ej ville bestrida lämpligheten av att dess budget och bokföring visar hela den kostnad skolornas verksamhet kräver och således även fastighetskostnaden, synes det dock oriktigt att stadens finansförvaltning, som ytterst redovisar de skattdragandes medel, tillgodogör sig hyra eller som det heter ränta för en fastighet, som t. o. m. i större omfattning än som svarar mot yrkesskolans behov bekostats av för ändamålet donerade medel. Det torde ej vara omöjligt att på annat sätt än som skett i 1945 års budget framvisa hela kostnaden för yrkesskolans verksamhet.

Som synes av det av styrelsen redan avlämnade statförslaget för 1946 har däri icke gjorts någon ändring i årets stat i nu förevarande avseende. Men styrelsen hemställer, att drätselkammaren likväl ville vid framläggandet av statförslaget för stads-

fullmäktige beakta vad här ovan framhållits och vidtaga de ändringar, som i anledning därav kunna av drätselkammaren finnas påkallade.

Västerås den 12 oktober 1945.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning:

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

/Folke Ericsson.

Bilaga Arbetarinstitut.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås arbetarinstitut härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1946 bevilja institutet ett anslag av 36.000 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Allmänhetens intresse för biblioteket är alltjämt mycket stort. Under år 1944 utlämnades från biblioteket 99.761 boklån, vilket i jämförelse med år 1943 (95.541 boklån) innebär en ökning av 4.220 boklån. Lånen fördela sig på de olika avdelningarna (med 1943 års siffror inom parentes) sålunda: Facklitteratur 26.417 (24.270), skönlitteratur på främmande språk 3.678 (3.033), svensk och till svenska översatt skönlitteratur 49.963 (50.436), barn- och ungdomslitteratur 19.703 (17.802). Från vetenskapliga bibliotek ha under året 60 lån förmedlats. Under året ha även 13 st. vandringsbibliotek — om tillsammans 540 band — utsänts från biblioteket, de flesta till flyktingsläger och utlänningsförläggningar inom länet. Låntagarnas antal under året var 4.690, varav 1.612 nyinskrivits. Motsvarande siffror för 1943 voro 4.639 och 1.495.

Bibliotekets starka frekvens gör, att böckerna rätt snart bli förslitna och måste utrangeras. Högre anspråk ställas också numera på bibliotekets bokbestånd. Det är ju också att hoppas, att det planerade landsbiblioteket snart kommer till stånd. Då är det nödvändigt, att bokbeståndet något så när kan möta de större krav, som komma att ställas på ett sådant bibliotek. Därför nödgas styrelsen nu begära, att anslaget för inköp av litteratur utökas med 5.000 kronor.

Bibliotekspersonalen är alltför fåtalig, särskilt med hänsyn till de ytterst besvärliga lokalförhållandena. Som norm inom biblioteksarbetet brukar angivas minst en biblioteksutbildad anställd pr 20.000—25.000 boklån. Personalen består för närvarande av en bibliotekarie, en assistentbibliotekarie och ett biblioteksbiträde. Styrelsen anser därför nödvändigt, att personalen utökas med ett expeditionsbiträde. Härför begäres 2.400 kronor jämte dyrtidstillägg.

För bokbeståndets ordentliga underhåll är det även nödvändigt, att anslaget till inbindning och reparationer ökas med 1.000 kronor.

Styrelsen uttalar en varm förhoppning, att stadsfullmäktige behjärtar den gjorda framställningen och beviljar det begärda anslaget.

Västerås den 17 oktober 1945.

Å Västerås arbetarinstituts styrelses vägnar:

EINAR KEIJSER.
ordförande.

/Georg Leontein.

Bilaga ABF.

Till Drätselkammaren i Västerås.

ABF:s lokalavdelning har de båda senaste åren från Västerås stad erhållit ett anslag av 6.000 kronor årligen till biblioteksverksamhet. Vår anhållan om detta förhöjda anslag motiverade vi utförligt i vår framställning till drätselkammaren i fjol, och de i denna framförda synpunkterna äga fortfarande giltighet. De senare årens höga bokpriser ha gjort, att vi måst inksränka oss till att köpa endast den allra oundgängligaste litteraturen, och vi ha fått avstå från att komplettera handbokssamlingen, då verk lämpliga för denna i allmänhet äro mycket dyra. Den ökade utlåningen har också medfört en kraftig förslitning och stora avskrivningar, men reparationer och kompletteringar av bokbeståndet ha ej kunnat ske i den utsträckning, som varit önskvärd. Betydelsen av att vårt bibliotek står väl rustat fick ett kraftigt understrykande i samband med årets verkstadskonflikt, då vi bl. a. hade möjligheter att hålla biblioteket öppet viss dagtid och sålunda stå de strejkande metallarbetarna till tjänst med lektyr i ökad omfattning. Resultatet blev också rekordsiffror i utlåningen.

Utöver biblioteksverksamheten har under de senaste åren tillkommit ett moment i vårt arbete, som gör, att vi drista oss att hos staden anhålla om en ytterligare förhöjning av bidraget till ABF. Vi syfta här på den omfattande ungdomsverksamhet, som bedrives i anslutning till ABF och Arosgården. Arosgården kom ju till för att i första hand ge ungdomen möjligheter till fritidssysselsättningar med mening och innehåll, och det är därför glädjande att se, att ungdomen i ökade skaror söker sig dit. Ungdomsverksamheten, som även omfattar yngre åldersgrupper, kräver emellertid speciella anordningar, och det är omöjligt att härbärgera den under Arosgårdens tak. Stora utgifter för bl. a. lokaler till denna verksamhet ha därför blivit följden.

Med hänsyn till det ovan anförda tillåta vi oss därför att hos drätselkammaren vördsamt hemställa, att kammaren hos stadsfullmäktige måtte begära ett anslag på 8.000 kronor till vår biblioteks- och ungdomsverksamhet under år 1946.

Västerås den 18 oktober 1945.

För ABF:s lokalavdelning nr 7, Västerås:

ERIK ANDERSSON,
ordförande.

GUSTAF SUND,
studieledare.

Bilaga K. F. U. M.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås anhåller härmed vördsamt om att i likhet med föregående år få mottaga ekonomiskt stöd till sin verksamhet.

Den under år 1944 öppnade ungdomsgården har visat sig ha en stor uppgift att fylla. Lokalerna inom densamma har blivit flitigt utnyttjade. Antalet besök 1/4 1944 —31/3 1945 beräknas till 40.000. Föreningen har härigenom fått tillfälle att göra en ökad insats i ungdomsvärlden. Särskilt kan anmärkas att många ungdomar, som ej tillhöra några organisationer använt sig av lokalerna som en tillflyktsort under fritiden. KFUM:s strävan att ha en öppen dörr för ungdomen har således mötts med förtroende.

Helt naturligt ställer den ökade verksamheten stora krav på föreningens ekonomi. Genom medlemsavgifter samt att söka erhålla anslag och gåvor, anordna lotterier, försäljningar och fester söka vi att ordna densamma. Trots stor offervillighet och mycken omsorg är det förenat med stora svårigheter att täcka utgifterna.

Vi bedja få meddela, att kostnaderna för hyra, värme, ljus och städning uppgå till kronor 11.386: 70 per år. Härtill kommer sedan kostnaderna för bl. a. tidningar och skrifter till det dagligen öppna läsrummet, 400 kronor per år, samt diverse utgifter för telefon, trycksaker, annonser m. m., c:a 1.500 kronor per år. I dessa belopp ingå ej några kostnader för Excelsiorsalen och föreningens pojkhem, samt ej heller löner till föreningens sekreterare.

Med hänsyn till den stora uppgift, som det visat sig att denna ungdomsgård fyller och att densamma står öppen för all ungdom, oavsett medlemskap, samt att dess möjligheter kommit att i så hög grad utnyttjas, anhålla vi vördsamt att anslaget för år 1946 höjes med 1.000 kronor och hemställa därför

att stadsfullmäktige för år 1946 måtte anslå 2.000 kronor till KFUM i Västerås, såsom bidrag till föreningens verksamhet.

Västerås den 12 oktober 1945.

Styrelsen för Kristliga Föreningen av Unge Män, Västerås:

GEORG ERIKSSON.

/Erik Tunås.

Bilaga Gymnastikförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås gymnastikförening har under de senaste åren konstaterat en ökad förståelse för den frivilliga gymnastikens nytta och betydelse. Antalet deltagare i våra övningar har år från år vuxit så, att Västerås nu torde i detta avseende vara en av de främsta landsortsstäderna. Angående omfattningen av vår verksamhet och dennas organisation få vi hänvisa till bilagda schema för höstterminen 1945. Stadsfullmäktige hava även beaktat betydelsen av vår verksamhet och lämnat oss sitt värdefulla stöd genom att upplåta stadens gymnastiklokaler för våra övningar och

genom att tilldela oss kontant anslag, vilket under de senaste åren utgått med 2.000 kronor per år. Föreningens inkomster utgöras i övrigt huvudsakligast av medlemsavgifter, vilka vi för att möjliggöra även mindre bemedlades deltagande i våra övningar alltid hållit synnerligen låga. Våra driftskostnader utgöras huvudsakligast av arvoden till gymnastikledarna och ersättning till vaktmästarna i gymnastiksalarna. Expeditions- och förvaltningskostnader hava vi måst nedbringa till ett minimum, vilket givetvis måst menligt inverka på vår rörelse.

Trots den yttersta sparsamhet hava vi icke lyckats få våra inkomster att helt täcka utgifterna.

Våra möjligheter att genom uppvisningar och tävlingar förbättra vår ekonomi äro, jämförda med andra idrottsliga sammanslutningars, mycket små. Då den frivilliga gymnastiken ur allmännyttig synpunkt väl kan försvara sin plats vid sidan av idrotten, synes den böra i lika mån som idrotten vara förtjänt av myndigheternas stöd. I jämförelse med de idrottsliga organisationerna synes den frivilliga gymnastiken vara i viss mån missgynnad av stadens myndigheter. Under det att vi åtnjutit ovan nämnda förmåner har Arosvallen och Idrottshallen under år 1944 tillsammans erhållit 31.182 kronor dels i form av direkta anslag om 20.000, dels i form av restitution på nöjesskattemedel med 11.182 kronor. De idrottsföreningar, som använda sig av förenämnda anläggningar räknade den 1 mars 1945 omkring 1.300 medlemmar, under det att vår förening vid samma tidpunkt hade 1.187 aktiva gymnaster.

Med stöd av vad ovan anförts och för att möjliggöra anställandet av kvalificerade gymnastikledare, bedrivandet av propaganda och ordnandet av expeditionsarbetet få vi vördsamt anhålla att för år 1946 erhålla ett anslag å 4.000 kronor.

Västerås den 4 oktober 1945.

För Västerås gymnastikförening:

GUSTAF ROSENQVIST. RAGNAR MAGNUSSON. JOHN JONSSON.

Bilaga Fornminnesförening.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Västmanlands Fornminnesförening har alltifrån 1931 fått mottaga anslag av Västerås stad i stigande utsträckning och i år, 1945, utgår detta stadens anslag med åttatusen kronor. Det är med största tacksamhet fornminnesföreningen mottagit dessa för dess verksamhet nödvändiga understöd.

När fornminnesföreningen nu anhåller om anslag för nästkommande år, ber föreningen att särskilt få erinra om följande:

Västmanlands Fornminnesförenings verksamhetsområde omfattar Västmanlands län. Tyngdpunkten av dess verksamhet är dock förlagd till Västerås, där föreningens museer — Länsmuseet i slottet och friluftsmuseet vid Vallby — äro belägna. Dessa museer utnyttjas lättast av västeråsborna och kunna anses höra till stadens sevärdheter och attraktioner. För stadens skolungdom ordnas årligen många avgiftsfria visningar. Vallby-museet, dit inträdet är fritt för alla, har blivit mer och mer populärt och besökt, inte endast som museum utan också som rekreationsplats. Även

som samlingsplats vid kongresser o. dyl. har Vallby blivit utnyttjat. I år ha sålunda I. O. G. T:s storlogemöte och J. U. F:s riksstämma helt eller delvis förlagts dit och SM i terränglöpning anordnats därstädes.

I museerna äro betydande utrymmen ägnade åt Västerås stad, särskilt på Vallby där det stora stadskvarteret till allra största delen härrör från Västerås, och de samlingar som där belysa stadens historia äro av oskattbart värde. I mån av krafter och tillgångar bedriver eller understöder fornminnesföreningen forskningar i Västerås historia, vilken verksamhet avsatt betydande resultat i bl. a. föreningens arkiv och bildsamlingar. En icke ringa del av texten och bilderna i föreningens publikationer belysa Västerås kulturhistoria.

Föreningen vill även framhålla, att den och dess intendent i stigande utsträckning användas av såväl institutioner som enskilda i Västerås för olika uppdrag, som ha samband med stadens kulturminnesvård och med spridandet av kunskaper om stadens historia. Intendenten anlitas exempelvis allt flitigare för att hålla föredrag och författa artiklar och uppsatser om det gamla Västerås samt för att demonstrera stadens sevärdheter för studiegrupper, kongresser etc.

Fornminnesföreningen vågar alltså alltjämt påstå, att den med sin verksamhet gagnar Västerås stad och i mån av sina möjligheter verkar till stadens bästa på de områden, där föreningen arbetar.

De kostnader, som äro förenade med fornminnesföreningens verksamhet, bestridas huvudsakligen genom stadens anslag, avkastningen av föreningens lönefond, anslag från Västmanlands läns landsting, medlemsavgifter, serveringsrörelsen på Vallby samt inkomster av fester o. dyl. Dessa inkomster kunna dock icke anses vara stora och de äro därtill delvis osäkra.

Angående föreningens verksamhet och dess ekonomiska förhållanden hänvisas till den senaste verksamhetsberättelsen, som bifogas denna ansökan. I detta sammanhang måste ånyo betonas, att föreningen under senare år icke kunnat få och för tillfället ej heller har utsikter att få ytterligare bidrag av lotterimedel till lönefonden, vars avkastning icke tillnärmelsevis förslår till intendentens avlöning.

De inkomster, som fornminnesföreningen för närvarande kan räkna med, uppgå innevarande år sammanlagt till i runt tal 24.000 kronor och förslå nätt och jämnt att finansiera verksamheten i dess nuvarande omfattning. Till de ofrånkomliga utgifterna höra avlöningarna till intendenten och till vakten på Vallby-museet, skatter, arrenden, försäkringar, telefon, post, fotograferingsarbeten, resor, underhåll av byggnader och anläggningar på Vallby m. m. Alltjämt äro kostnaderna på grund av tidsläget höga, och möjligheten att genom inköp öka samlingarna äro minimala. Att i större utsträckning lita till den enskilda offerviljan är under nuvarande omständigheter omöjligt.

Redan i förra årets ansökan framhöll fornminnesföreningen, att åtskilliga strängt taget nödvändiga utgifter icke kunnat göras och att särskilt vaktmästarebefattningen vid Länsmuseet och föreningens expedition under lång tid icke kunnat hållas besatt. Alltjämt är denna viktiga post vakant. Att föreningen över huvud taget kunnat undvara en sådan kraft beror på, att Länsmuseet av luftskyddsskäl under krigsåren varit stängt. Bristen på en medhjälpare har dock känts ytterligt svår och har haft till följd, att intendenten måst utföra diverse sysslor, som inkräktat på hans egentliga arbete.

Fornminnesföreningen är nu absolut tvungen söka anställa en *kvalificerad* med-

hjälpare, en expeditionsvaktmästare, amanuens eller dyl. En sådan befattningsinnehavare motiveras främst av följande skäl:

1) När nu Länsmuseet åter skall öppnas, vilket f. ö. kräver vissa kostnader för nya uppställningar m. m., och därvid bl. a. exponera stadshistoriska samlingar, måste museet ha tillgång till en arbetskraft, som kan omhänderhava museets öppethållande, skötsel, visningar o. dyl.

2) Under nuvarande förhållanden kan föreningens intendent icke hinna med alla de åligganden, han i första hand på grund av sin yrkesutbildning skulle fullgöra. Det är därför nödvändigt att anskaffa en medhjälpare, som kan sköta vissa expeditionsgöromål (distribution av årstryck, registrering av fotografiska negativ och liknande, ordnande av tidningsklipp o. s. v.), vilka eljest belasta intendentens arbete.

3) På grund av att Vallby-museet mer och mer utnyttjas, måste intendenten där ha hjälp vid arrangerandet av fester, kongresser, visningar etc. (Den nu anställde vaktmästaren på friluftsmuseet kan närmast anses som gårdskarl och vakt därstädes.)

4) Då föreningens verksamhet tenderar att utvecklas allt vidare och då kulturminnesvårdsarbetet kräver allt mera arbetskraft, inte minst i Västerås på grund av pågående omdaning av gamla stadsdelar och inkorporeringen av Badelunda, Västmanlands fornminnesrikaste socken, synes det ofrånkomligt att föreningens personal ökas med en medhjälpare, som även kan bidraga till att hålla föreningens expedition, bibliotek, arkiv och samlingar i övrigt lätt tillgängliga.

Det är sålunda fullt tydligt, att ett kvalificerat biträde skulle kunna icke endast bidraga till att föreningens verksamhet på ett tillfredsställande sätt hölles i gång utan också högst effektivt ökades. Föreningen har också säkra utsikter att inom kort förvärva en sådan kraft för de uppgifter, som ovan angivits och som under nu rådande fredstidsförhållanden måste anses ofrånkomliga.

Under hänvisning till vad här anförts får fornminnesföreningen härmed hemställa, att Drätselkammaren måtte av Stadsfullmäktige utverka ett understöd på fjortontusen kronor att under året 1946 tilldelas Västmanlands Fornminnesförening, dels till förkovran och vård av föreningens museer i Västerås, dels till anställande av en kvalificerad medhjälpare.

Västerås den 22 oktober 1945.

För Västmanlands Fornminnesförening:

ALB. LUNDKVIST.
Ordförande.

Sven Drakenberg.
Sekreterare.

Bilaga Fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av sitt förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stads fattigvård under år 1946, får fattigvårdsstyrelsen, i den mån ändrade anslag i jämförelse med innevarade år begärts, såsom motivering anföra följande.

ÅLDERDOMSHEMMET.

Stegringen av kostnaderna för löner och dyrtidstillägg är föranledd av den av Stadsfullmäktige beslutade höjningen av personalens löner.

Kostnaderna för vikarier och extrahjälp ha även stigit, enär fattigvårdsstyrelsen, företrädesvis på grund av svårigheter att erhålla personal, har måst höja vikariearvoden och ersättningar åt tillfällig arbetskraft. Anslaget för kostpengar under semester och ledigheter har däremot kunnat sänkas, då den ordinarie personalen numera uppbär kontantlön.

Anslaget för pensioner har ökat med 86 kronor.

Administrationskostnader:

Anslaget för kontorskostnader har för näst föregående och innevarande år visat sig otillräckligt och därför höjts med 100: — kronor.

För telefonkostnader har begärts förhöjning av anslaget med 150 kronor, enär ytterligare två telefoner indragits i resp. ålderdoms- och ekonomiavdelningen.

Rörelsekostnader:

Anslaget för extra hjälp har ökats med 300 kronor, enär tvättinrättningens arbete ökat och extra hjälp måste användas i större utsträckning än tidigare. För tvättmedel har anslaget beräknats 800 kronor lägre.

Till kostnaden för kraftström har anslaget beräknats 1.000 kronor högre än tidigare, men har anslaget för bränsle, lyse och vatten i gengäld beräknats motsvarande belopp lägre.

Underhåll av byggnader:

Till försäkringspremier har beräknats ett med 20 kronor förhöjt anslag.

Sjukvårds- och begravningskostnader:

Kostnaderna för sjukvård och begravningar ha under föregående och innevarande år visat sig otillräckliga, varför anslagen härför ha måst höjas med resp. 500 och 200 kronor.

Driftinkomster:

Inkomsterna för tvätt åt enskilda har beräknats stiga med 3.000 kronor.

Personalens ersättning för bostad och kost uppgår till 13.000 kronor.

Bidrag och ersättningar ha beräknats giva en med 9.000 kronor stegrad inkomst.

YTTRE FATTIGVÅRD.

Personalkostnader:

Ökningen av anslagen för löner, dyrtidstillägg och pensioner är föranledd av den av Stadsfullmäktige beslutade löneregleringen.

Administrationskostnader:

Arvodet för städning har höjts i enlighet med i staden i övrigt gällande ersättningsgrunder för sådant arbete, varför en ökning av anslaget härför måst begäras.

Understöd med karaktär av fattigvård:

De här under vid respektive titlar föreslagna ökningarna av anslagen äro uteslutande betingade av inkorporeringen av Badelunda socken, som under de senaste åren haft en genomsnittskostnad för fattigvården på omkring 32.000 kronor. Med utgångspunkt från denna kostnadssumma har fördelning skett på de konton, som därav beröras. Sålunda ha anslagen för ordinarie understöd, tillfälliga understöd och

understöd in natura begärts förhöjda med 5.000 kronor vardera samt anslaget för ersättning till främmande kommuner med 1.000 kronor.

Anstaltsvård:

Anslagen för hospitalskostnader ha under en följd av år varit otillräckliga, varför en förhöjning är påkallad med minst 4.000 kronor, varav inkorporeringen av Badelunda socken beräknats innebära en merkostnad av 2.000 kronor.

För lasaretts- och sanatorievård ha ökade anslag med respektive 500 och 3.000 kronor måst begäras. Anslaget för sanatorievård har nämligen visat sig alldeles för lågt med hänsyn till det ökade behovet och en merkostnad på respektive 500 och 800 kronor har beräknats uppkomma genom föresagda inkorporering. Därjämte har under denna rubrik upptagits ett anslag på 6.700 kronor till Badelunda sockens andel i kostnaderna för ålderdomshemmet, som drives genom ett kommunalförbund med Björksta och Tortuna socknar.

Sjukvårds- och begravningskostnader:

Sjukvårds- och medicinkostnaderna ha beräknats stiga med respektive 1.000 och 1.700 kronor, därav genom inkorporeringen med resp. 1.000 och 400 kronor.

Driftinkomster:

Inkomsterna av statsbidrag för sjukvård, landstingsbidrag för hospitalsvård och ersättningar av pensioner och sjukkassor ha beräknats stiga med respektive 1.000, 1.000 och 6.000 eller tillsammans 8.000 kronor.

Västerås den 14 sept. 1945.

För Fattigvårdsstyrelsen:

JOHN SJÖBLOM.

/*Axel Norén.*

Bilaga Barnavård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stads barnavårdsnämnd under år 1946, får nämnden i anslutning till densamma anföra följande.

Barnhemmet:

Den föreslagna höjningen av anslaget för löner är föranledd av höjda löneförmåner åt föreståndarinnan vid barnhemmet. Därjämte är ett av biträdena berättigat till ett ålderstillägg. Anslaget för dyrtidstillägg har undergått förhöjning i förhållande härtill. Jämväl anslaget för personalens sjukvård har undergått en mindre förhöjning.

Driftinkomster:

Bidrag av staten och landstinget ha beräknats i enlighet med fr. o. m. år 1946 gällande villkor för sådant bidrag till driftkostnaderna vid barnhem.

Yttre barnavården:

Anslagen för löner, dyrtidstillägg och pensioner ha beräknats i enlighet med de lönevillkor, som av Stadsfullmäktige beslutats. Biträdeslönen har upptagits förhöjd till

160 kronor i månaden i enlighet med av löne- och avtalsnämnden uppställda avlöningsnormer för extra befattningshavare. Framställning har gjorts om tjänstens upptagande på ordinarie stat, enär densamma, som inrättades för tre år sedan, redan från början hade permanent karaktär, vilket ännu mer blir fallet genom inkorporeringen av Badelunda. Det är också angeläget, att tjänsten har sådan karaktär och avlöning, att önskvärd arbetskraft kan förvärvas och behållas i densamma.

Till bedrivande av kuratorsverksamhet för stöd och vägledning ifråga om bl. a. utbildning och arbetsanställning åt efterblivna ungdomar, som lämnat skolan och ha svårigheter med anpassningen i arbets- och samhällslivet, har begärts anslag med 250 kronor. Verksamheten är avsedd att bedrivas i samarbete med folkskolestyrelsen.

Anslagen under administrationskostnader, utackorderingskostnader, övriga bidrag, anstaltsvård och sjukvård ha höjts med respektive 200, 6.000, 2.000, 1.200 och 200 kronor, allt beroende av de merkostnader för barnavården, omkring 10.000 kronor, som beräknats uppstå genom inkorporeringen av Badelunda socken. Beräkningarna äro beroende på de faktiska genomsnittssiffror pr år, som barnavården i Badelunda betingat under de sistförflutna fem åren.

Driftinkomster:

Enär inkomstberäkningarna ligga i överkant för innevarande år och de faktiska inkomsterna icke synas komma upp till de beräknade, har nämnden icke ansett sig kunna räkna med någon inkomstökning utöver en beräknad stegring av 500 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får nämnden hemställa

att Stadsfullmäktige måtte godkänna det av barnavårdsnämnden framlagda förslaget till inkomst- och utgiftsstat för barnavården under år 1946.

Västerås den 10 sept. 1945.

Västerås Stads Barnavårdsnämnd:

EM. GRANÉR.

/Axel Norén.

Bilaga Barnstugor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1946 och därvid anföra följande.

I årets statförslag ha tillkommit inkomster och utgifter för daghemmet å stadsägan 1789 A beräknade för ett halvt år. Denna utvidgning av verksamheten, vilken tidigare blivit av stadsfullmäktige beslutad, är huvudorsaken till höjningen av samtliga konton för barnstuguverksamheten för 1946. Därutöver ha några höjningar av begärda anslag varit nödvändiga.

Under rubriken *löner enligt lönestat* har upptagits tre ordinarie tjänster placerade i lönegrad 4: 4 under förutsättning att stadsfullmäktige bevilja styrelsens tidigare anhållan i denna fråga. En av dessa tre ordinarie tjänster är beräknad för halvår, då styrelsen avser den för föreståndarinnan för daghemmet. Likaså är höjningen under *övriga löner och arvoden* betingad av daghemmet. Slöjdlärararvodet är höjt med 100 kronor för att tillgodose behovet av utvidgning inom fritidsverksamheten å Tunby barnstuga.

Anslagen för *annonser och trycksaker* samt för *post* har höjts då dessa visat sig vara otillräckliga (höjt lokalporto m. m.).

Under rubriken *uppvärmning, vatten och belysning* betingas den största höjningen av daghemmet, dessutom är det en ökning för Tunby barnstuga på 200 kronor då arbetskraften och vedåtgången visat sig bli dyrare än styrelsen från början räknat med.

Förutom höjningen för daghemmet har under *lek- och arbetsmateriel* tillkommit en ökning med 50 kronor per barnstuga, då det med nuvarande priser visat sig svårt att hålla barnstugorna med tillräckligt undervisningsmateriel.

Då en omläggning av måltiderna i barnträdgårdarna skett, har kontot för *bespisning* betydligt kunnat nedskäras för dessa och ökningen i årets stat är tillkommen enbart för daghemmet, där barnen, såväl spädbarn som koltbarn och barnträdgårdsbarn som regel tillbringa hela sin dag och intaga sina måltider.

För *dagkoloni och lekplatser* tillkommer 600 kronor till utrustning och anskaffande av utelekmateriel till Tunby lekplats. Likaså begäres en ökning på 200 kronor för anskaffande av en flaggstång till samma barnstuga.

Då barnstugorna ha pågått i flera år och det är av behovet påkallat att göra en del nyanskaffningar har *inköp av inventarier* höjts med 50 kronor för en del barnstugor. Då barnstuguverksamheten utvidgas och de olika institutionerna äro spridda på ganska stora avstånd inom staden och det dessutom tillkommer nybyggnader blir inspektionsresorna för barnstugornas föreståndarinna mycket omfattande, varför styrelsen enhälligt beslutat att i årets stat upptaga 240 kronor för inköp av en tjänstecykel för barnstugornas räkning.

Anskaffande av staket och iordningställande av tomt å Tunby barnstuga 5.000 kronor, vilket tidigare av stadsfullmäktige blivit beviljat och enligt uppgift skall täckas av 1946 års stat är ytterligare medräknat som höjning.

Barnstugorna ha föregående år mottagit 1.000 kronor som *gåvor från enskilda* (H. S. B.) men då det är osäkert att även för 1946 kunna påräkna detta anser sig styrelsen icke nu kunna medräkna detta under *inkomster*.

Med stöd av vad som ovan anförts får barnstugustyrelsen härmed hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för 1946.

Västerås den 26 sept. 1945.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:

P. W. FRITSCH.

Bilaga Arbetslöshetsnämnd.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Västerås stads arbetslöshetsnämnd får härigenom anhålla, att inkomst- och utgiftsstaten för år 1946 upptages till samma belopp som i den för år 1945 fastställda staten nämligen:

1.000 kronor till arbetslöshetsnämndens kontorskostnader m. m. samt 2.000 kronor utgörande kostnader för omskolning av arbetare, på vilket utgår 75 % i statsbidrag.

Västerås den 20 oktober 1945.

För Västerås Stads Arbetslöshetsnämnd:

GUSTAF OLSSON
Ordförande.

Bilaga Nykterhetsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnandet av förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 får nykterhetsnämnden anföra följande i det avseende som statförslaget avviker från innevarande års stat.

Till löner och arvoden har begärts ett med 1.000 kronor förhöjt anslag. Det nykterhets- och alkoholistvårdande arbetet har nämligen betydligt ökat i omfattning varjämte arbetsområdet från och med budgetårets ingång kommer att utökas med Badelunda socken. Merarbetet som föranledes av inkorporeringen av Badelunda låter sig dock ej ännu exakt bedömas. Föreningen Västmanlands Samhjälp har på anförda skäl hemställt om ökning av anslaget för ändamålet och har nämnden funnit framställningen väl motiverad. Föreningens skrivelse bifogas i avskrift. I detta sammanhang vill nämnden betona behovet av en heltidsanställd tjänsteman hos nämnden och torde nämnden sedermera komma att ställa förslag härom.

Anslaget för eftervården har tidigare ställts i relation till beräknat statsanslag. Kostnaderna för detta ändamål kunna emellertid icke beräknas efter denna grund, enär nämnden för att rationellt bereda erforderlig eftervård i form av kläder, verktyg, resor till arbetsplats samt uppehälle under kortare tid tills avlöning ehållits, måste ha möjlighet att disponera över tillräckliga medel. Anslaget härför har därför höjts med 400 kronor.

För trycksaker, porto, telefon och diverse utgifter har begärts anslag, som sammanlagt överstiger tidigare anslag med 200 kronor, enär dels tidigare anslag varit otillräckligt och stegrade kostnader komma att föranledas för dessa ändamål genom inkorporering av Badelunda och ordnandet av pilsnerförsäljningen i staden.

I inkomst har nämnden räknat med ett höjt statsanslag från 600 till 1.000 kronor. Nämnden har i år för föregående års räkenskaper erhållit 1.000 kronor i statsanslag.

På grund av vad som anförts får nämnden hemställa

att stadsfullmäktige måtte godkänna det av nykterhetsnämnden framlagda förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1946.

Västerås den 18 september 1945.

För nykterhetsnämnden:

AXEL NORÉN.

/*K. A. Bergvall.*

Bilaga Hemhjälpsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 och därvid anföra.

Driftutgifter.

Personalkostnader.

Då det visat sig föreligga behov av ytterligare minst en hemvårdarinna, icke minst med tanke på inkorporeringen av Badelunda och där särskilt Skiljeboområdet, har hemhjälpsnämnden upptagit anslag för avlöning av en dylik befattningshavare, vilket medför en ökning av lönekostnaderna med 1.620 kronor, dyrtidstillägget med 405 kronor, kostersättning under semester med 60 kronor, sjuk- och olycksfallsförsäkring med 50 kronor samt hyra för bostad jämte vatten och lyse med 1.100 kronor.

Administrationskostnader.

Genom anställning av ytterligare en hemvårdarinna komma utgifterna för telefon och ersättning för cykelslitage och bussresor att öka med 100 respektive 75 kronor.

Övriga utgifter äro oförändrade.

Driftinkomster.

Ersättning för lämnad hemhjälp beräknas öka med 250 kronor, därest ytterligare en hemvårdarinna anställes och bidraget från landstinget med 500 kronor av samma anledning.

Bidraget från Asea, som avser en hemvårdarinna, beräknas oförändrat till 2.700 kronor.

På grund av vad ovan anförts får hemhjälpsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för hemhjälpsnämnden för år 1946.

Västerås den 15 oktober 1945.

För hemhjälpsnämnden:

GERTRUD LUNDKVIST.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga Pensionsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Pensionsnämnderna i Västerås stads, S:t Ilians och Lundby pensionsdistrikt få härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 och därtill anföra följande.

Förslaget skiljer sig från den för år 1945 fastställda staten i vad det gäller lönen åt pensionsnämndernas kanslist, vilken efter yttrande av löne- och avtalsnämnden tillerkänts lön med 3.700 kronor per år jämte dyrtidtillägg att utgå fr. o. m. den 1 april 1945.

Anslaget till telefon, vilket visat sig vara otillräckligt, har föreslagits höjt till 250 kronor.

Med anledning av Badelunda sockens inkorporering med Västerås stad från den 1 januari 1946 komma enligt inhämtade uppgifter från Kungl. Pensionsstyrelsen kostnaderna för nämnda år i vad det gäller tilläggspensioner och barnbidrag samt tillfällig förhöjning härå att öka till respektive 234.000 och 41.200 kronor. Dessutom har huvudsakligen med anledning av inkorporeringen upptagits oförutsedda utgifter med 100 kronor och nyanskaffning av inventarier med 600 kronor. Av detta belopp avser 150 kronor inköp av nytt randregister över pensionstagare samt en del stämplar, och 350 kronor inköp av nytt blankettskåp. Återstående 100 kronor avse eventuella behov.

Västerås den 4 oktober 1945.

På pensionsnämndernas vägnar:

MARTIN LINDHEIMER,
ordförande.

Bilaga Kristidsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kristidsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 och därvid anföra.

Då någon klarhet icke kunnat vinnas om när och i vilken ordning kristidsnämndens verksamhet kommer att avvecklas, har kristidsnämnden vid upprättande av statförslaget bibehållit anslagen i stort sett oförändrade. Härvid har hänsyn tagits till att Badelunda den 1 januari kommer att inkorporeras, vilket givetvis kommer att i viss mån öka kostnaderna för kristidsnämndens verksamhet. I den mån så kan ske kommer redan påbörjad minskning av personalen å nämndens expedition att fortsättas.

Personalkostnader.

På förslag av föreståndaren har anslaget för hans avlöning sänkts med 1.200 kronor. Beträffande övriga befattningshavare ha lönerna upptagits i enlighet med av löne- och avtalsnämnden godkända lönejusteringar.

Då läkarvård under vissa förutsättningar i enlighet med gällande bestämmelser utgår till personalen, har anslag härför upptagits med 50 kronor.

Administrationskostnader.

Under denna rubrik upptagna utgifter äro samtliga oförändrade med det undantag att anslaget för annonsering sänkts med 200 kronor.

Diverse utgifter.

Med hänsyn till bränslesituationen torde någon lagringsersättning för ved icke komma att utgå under eldningsperioden 1945—1946 varför anslag härför icke upptagits. Ej heller beräknas inköp av inventarier komma att verkställas under 1946.

På grund av vad ovan anförts får kristidsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946.

Västerås den 9 oktober 1945.

För kristidsnämnden:

GUSTAF OLSSON.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Hyresnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hyresnämnden får härmed överlämna bifogade förslag till stat för år 1946 och därtill anföra följande.

Staten har uppgjorts under förutsättning att hyresnämndens verksamhet kommer att fortgå under hela år 1946.

Det i årets stat upptagna anslaget å 1.200 kronor för bestridande av kostnader i anledning av anmälningsplikt beträffande möblerad bostad utgår ur nästa års stat. Den utgiftsminskning, som härav blivit följden, uppväges emellertid av ökningar å några anslag. Anslaget för arvoden till nämndens ordförande och ledamöter har sålunda höjts med 100 kronor till 4.000 kronor med hänsyn till Badelunda sockens inkorporering. Av samma anledning samt i betraktande av den hittillsvarande förbrukningen å motsvarande anslag i årets stat har anslaget för bilskjutsar höjts med 100 kronor till 450 kronor. Av anslaget för postavgifter har intill augusti månads utgång förbrukats cirka 380 kronor, vilket föranlett hyresnämnden att begära en ökning av detta anslag från 400 till 600 kronor. Slutligen har anslaget för expeditionsbiträde upptagits till 1.300 kronor mot 900 kronor i innevarande års stat. Orsaken härtill är att hyresnämnden efter inhämtande av löne- och avtalsnämndens medgivande funnit sig böra höja arvodet till nämndens skrivbiträde, från 45 kronor till 80 kronor i månaden. Med hänsyn till omfattningen av de arbetsgöromål, vilka åvila skrivbiträdet särskilt ifråga om diarieföring av till nämnden inkommande handlingar, utskrift av hyresnämndens besked och protokoll samt övrig expedition av hyresnämndens ärenden, är det av vikt för hyresnämnden att till sitt förfogande hava ett kvalificerat biträde. Det torde icke vara möjligt att för lägre arvode än

det nyss nämnda erhålla ett dylikt biträde, som med tillsättande av sin fritid, vill ägna sig åt detta arbete. Den nuvarande anordningen torde säkerligen för staden ställa sig fördelaktigare än om, såsom på åtskilliga andra håll skett, ett särskilt biträde enkom för hyresnämndens del skulle anställas.

Hyresnämnden vill i detta sammanhang anmäla, att nämnden för att få behålla det nuvarande biträdet sett sig föranlåten att med löne- och avtalsnämndens samtycke medgiva, att det förhöjda arvodet finge utgå retroaktivt från och med innevarande års början. Delvis på grund härav och delvis till följd av att hyresnämnden under året funnit nödvändigt att uppgöra ett systematiserat register över samtliga hyresnämndens utslag från början av nämndens verksamhet år 1942, ett arbete, som förväntas draga en kostnad av cirka 300 kronor, beräknar hyresnämnden att anslaget för expeditionsbiträde och skrivhjälp skulle komma att vid årets utgång ha överskridits med cirka 500 kronor.

Övriga i statförslaget upptagna anslag ha upptagits till samma belopp som i årets stat.

Västerås den 3 oktober 1945.

För hyresnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Per Siösteen.

Bilaga Sjukkassor.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Med hänvisning till stadsfullmäktiges tidigare beslut om bidrag till Västerås erkända sjukkassa, får styrelsen för nämnda kassa vördsamt anhålla att för år 1946 komma i åtnjutande av anslag kronor 15.000: — till täckande av kassans administrationskostnader, enligt villkor stadsfullmäktige behagade förelägga.

I ovvanämnda summa har inräknats det bidrag, som kassan tidigare erhållit från Badelunda kommun, beräknat efter 1: — kr. per år och medlem.

Västerås den 24 augusti 1945.

VÄSTERÅS ERKÄNDA SJUKKASSA:

Einar Keijser.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Aseapersonalens erkända centralsjukkassa, vilken kassa den 30 juni 1933 blivit hos Kungl. Socialstyrelsen registrerad enligt lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar dels ock i enlighet med Kungl. Maj:ts förordning den 26 juni 1931 antagen till erkänd sjukkassa fr. o. m. den 1 juli 1933 och som den 31 december 1944 räknade

13.330 sjukförsäkrade, avgiftspliktiga medlemmar, av vilka 8.764 vid årets slut voro i Västerås mantalsskrivna, får härmed vördsamt anhålla om erhållande av kommunbidrag för år 1946.

Vi bifoga uppgift ang. kassans förvaltningsstat pr den 30 juni 1945, utvisande, att ett underskott uppstått på kr. 3.691: 22 för 1:a halvåret 1945. Samtidigt bifogas den av årsmötet godkända förvaltningsstaten för år 1946, utvisande, att ett kommunbidrag på 8.000: — kr. beräknas som inkomst för att inkomst- och utgiftsstaterna skola balansera.

Ett exemplar av kassans stadgar jämte förvaltnings- och revisionsberättelse över sistförflutna verksamhetsår bifogas.

Västerås den 24 juli 1945.

ASEAPERSONALENS ERKÄNDA CENTRALSJUKKASSA:

Ivar Behring,
V. ordförande.

Tora Ljung-Eriksson,
Verkst. tjänsteman.

Bilaga Föreningen Västerås Nya Idrottsplats.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Styrelsen för Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. får härmed vördsamt hemställa om att drätselkammaren hos stadsfullmäktige ville utverka medel för förbättring och reparation av idrottsplatsen Arosvallen enligt följande.

Under årens lopp har vissa nyanläggningar och kompletteringar av olika slag för det rätta utnyttjandet av idrottsplatsen pockat på sin lösning. Sålunda har Arosvallen saknat bastu i olikhet med de flesta idrottsplatser i landet, vilka en efter en få sådan för modern idrottsrörelse önskvärd anläggning. Ett ännu mera nödvändigt komplement till idrottsplatsen, och som hittills saknats, är bekvämlighetsinrättningar för publiken. Med den placering de för idrottsmännen befintliga bekvämlighetsanordningarna nu ha, kunna de icke göra tjänst åt publiken, och då numera det kvinnliga inslaget bland publiken ökat är det också av behovet påkallat att det även sörjes för denna del av publiken i detta avseende. En utökning av serveringsmöjligheterna har också varit ett önskemål som styrelsen velat se förverkligat.

Då det vore olämpligt för idrottsplatsens nuvarande utrymme, och även för dess utseende, att för dessa frågors lösande en eller flera byggnader anbringades på platsen, har styrelsen tänkt sig en utökning av den nuvarande åskådareläktaren med c:o 15 meter på var sida, i vilket fall såväl bastu, bekvämlighetsinrättningar för damer och herrar ur publiken som ytterligare behövliga omklädnadsrum skulle komma att anbringas där. Dessutom skulle serveringsavdelningen få ökat utrymme jämsides med att ett klubbrum iordningställdes för sammanträden m. m., ett större expeditionsrum skulle erhållas, varjämte även domare och funktionärer vid tävlingar erhölle ett särskilt rum. Nyttan med en utbyggnad av läktaren ligger dessutom däri att c:a 600 nya åskådareplatser komma att erhållas, vilket skulle betyda att med de nuvarande platserna c:a 1.500 åskådare kunde beredas plats på läktaren.

Genom stadens byggnadskontors försorg har förslag till ombyggnad av läktaren

utarbetats och kostnadsberäknats till etthundraåttatusenfemhundra (108.500) kronor.

Åskådareläktaren, som den nu befinnes, tarvar fullständig reparation, då densamma icke genomgått reparation allt sedan den färdigställdes år 1931. I samband med uppgörande av förslaget till utökning av läktarbyggnaden har byggnadskontoret även beräknat kostnaderna för en sådan genomgående reparation. Denna skulle bestå i målning av såväl inre lokaler som yttre delar av läktaren, inläggning av cementgolv med trätrallar i stället för de nu befintliga trägolven. Dessutom skulle skåp för idrottsmännens personliga materiel uppsättas i tillräckligt antal i de olika omklädnadsrummen. Utom en del mindre ändringsarbeten i läktaren skulle målning av entré och träinhägnad kring idrottsplatsen jämte reparation av densamma även utföras. För denna reparation av åskådareläktaren skulle kostnaderna omfatta en summa av tjuguåttatusen (28.000) kronor.

Det har länge varit styrelsens önskemål att kunna utöka belysningen på Arosvallen, som särskilt vintertid är av behovet påkallat. På många av landets idrottsplatser har så kraftig belysning arrangerats att idrott med fördel kan utövas även om kvällarna. Detta skulle betyda en merinkomst för Arosvallen samtidigt som idrottsrörelsen själv vore betjänad därav. Med strålkastare av en ljusstyrka upp till 30.000 watt och med stolpar och montage skulle kostnaden för en förstärkning av nuvarande belysning å huvudplanen jämte kompletterande belysning å andra platser av Arosvallen omfatta åttatusen (8.000) kronor.

Då styrelsen är underkunnig om det förhållandet att den av drätselkammaren tillsatta kommittén för utredning av stadens idrottsplatsförhållanden är i full verksamhet, vilja vi detta oaktat ingå till drätselkammaren med vördsam begäran om att tillsvidare och i avvaktan på denna kommittés utredning i övrigt vad beträffar Arosvallen anslag beviljas oss för ovan berörda arbetens utförande under år 1946.

Vi hemställa därför att drätselkammern hos stadsfullmäktige måtte utverka

dels 108.500 kronor till utbyggnad av Arosvallens åskådareläktare,

dels 28.000 kronor till reparation av gamla läktarbyggnaden och inhägnaden,

dels ock 8.000 kronor till förstärkning av belysningen av Arosvallen,

eller tillsammans 144.500 kronor.

Västerås den 24 oktober 1945.

Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a.

THEOFIL ÖBERG.
Ordförande.

/Carl-Anton Andersson.
Sekreterare.

Bilaga Musikskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med innevarande termin har Västerås musiksällskap övertagit ansvaret för den tidigare av ”Västerås bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikunder-

visning" bedrivna musikcirkelverksamheten, som under ett flertal år åtnjutit anslag från staden. Sällskapet har härför upprättat Västerås musikskola, vars styrelse består av musiksällskapets ordf. dir. M. Pers som ordf., musikdirektör Axel Melander som musikalisk ledare, rektor Ivar Andrén som sekreterare och kassör, ABF-ordf. Erik Andersson, folkskollärare Gunnar Axén, tonsättare W. W. Glaser, folkskolinspektör Em. Granér, för TBV tjänsteman Helge Lundborg samt studieledare Gustaf Sund.

För verksamheten under höstterminen har stadsfullmäktige utöver det ordinarie årsanslaget på 1.000 kronor välvilligt beviljat 2.000 kronor, för vilket styrelsen uttalar sitt vördsamma tack. Skolan har också mötts av ett allmänt förtroende, i det att elevantalet redan sprungit upp över 400, ett antal, som långt överstigit förväntningarna men som också medfört problem, såväl organisatoriskt som finansiellt. Styrelsen hoppas dock kunna lösa dem tillfredsställande och har härvid utgått från, att eleverna själva skola förskottsvis betala avgifter, som täcka lärararvodena, och att staden lämnar bidrag till dessa avgifter för obemedlade och i övrigt beviljar anslag till täckande av lokal- och organisationskostnader samt till anskaffande av behövliga noter och instrument.

I enlighet härmed har styrelsen uppgjort följande förslag till stat för år 1946.

Utgifter.

Arvoden till lärare i skilda instrument	30.000: —
„ „ „ „ teoretiska kurser samt föreläsare	400: —
„ „ „ „ utbildn.-kurser för musiklärare	200: —
„ „ „ „ samspel	1.000: —
„ „ musikledare, sekreterare och kassör	1.500: —
Anskaffning av instrument	1.000: —
„ „ notmaterial	500: —
Lokalkostnader	1.000: —
Expeditions-, tryck- och annonskostnader	1.000: —
Oförutsedda utgifter	400: —
Kronor	37.000: —

Inkomster.

Elevavgifter		27.000: —
Bidrag av stadsfullmäktige till lektionskostnader för obemedlade	3.000: —	
Bidrag av stadsfullmäktige till övriga omkostnader	7.000: —	10.000: —
Kronor		37.000: —

Som ovan sagts övertog Musikskolan bildningsorganisationernas musikcirkelverksamhet i och med höstterminens början och från årsskiftet kommer även, enligt folkskolestyrelsens beslut, musikundervisningen i folkskolan att övertagas av Musikskolan. För dessa verksamheter har stadsfullmäktige hittills beviljat årliga anslag på resp. 1.000 och 1.500 kronor.

Styrelsen hänvisar f. ö. till innehållet i skrivelsen den 11 juni 1945 till drätsel-

kammaren, där Musikskolans program framlades och som resulterade i ovan berörda positiva beslut.

Den stora anslutningen av elever har glatt skolans styrelse, som nu också hoppas, att ekonomiska förutsättningar givas, som möjliggör ett framgångsrikt arbete inom denna del av stadens kulturella liv.

För Västerås Musikskola

MATTIAS PERS.
Ordf.

Västerås den 9 okt. 1945.

Bilaga Västerås Nykterhetsvänners Centralförsamling.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Västerås Nykterhetsvänners Centralförsamling, som är en sammanslutning av samtliga inom staden varande nykterhetsorganisationer samt de frikyrkliga församlingarna, polisens och järnvägsmännens nykterhetsorganisationer m. fl., söker på sitt sätt genom bl. a. anordnandet av den årligen återkommande Nykterhetsfolkets Dag, ordnande av föredrag och upplysningskurser verka för upplysning i nykterhetsfrågan.

Detta vårt arbete kan dock ej ske i den omfattning och på det sätt vi många gånger skulle önska, beroende på våra ekonomiska svårigheter. Centralförsamlingens ekonomi grundar sig på en årlig avgift från de anslutna organisationerna. Dessa avgifter ha ännu ej vid något tillfälle ensamt kunnat täcka kostnaderna för av Centralförsamlingen anordnade tillställningar i nykterhetsbefrämjande syfte.

Vi avse med denna skrivelse varmt vädja till drätselkammaren om att i förvaltningsstaten för kommande år upptaga ett belopp på t. ex. 500 kronor som hjälp och uppmuntran i vårt arbete.

Under förutsättning av drätselkammarens tillstyrkan kunna vi försäkra drätselkammaren om, att dessa penningar skola användas på ett rätt sätt i här ovan berörda syfte.

Med utmärkt högaktning

Västerås den 27 september 1945.

För Västerås Nykterhetsvänners Centralförsamling

GUST. LINDÉN,
ordf.

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 och i samband därmed anföra följande.

Från och med den 1 januari 1946 skall Badelunda kommun införlivas med Västerås stad. På grund härav har man vid utarbetande av budgeten haft att taga hänsyn även till de utgifter och inkomster, som föranledas av inkorporeringen. De utgiftsökningar, som av inkorporeringen föranledas, äro givetvis av växlande storlek. Mest i ögonen fallande är ökningen på folkskolans stat, där utgiftsökningen — delvis beroende på inkorporeringen — uppgår till cirka 350.000 kronor.

Skatteunderlaget har ökat från nuvarande 954.640 skattekronor till 1.043.657 skattekronor inklusive skatteunderlaget i nuvarande Badelunda kommun, vilket uppgår till 33.697 skattekronor. Utan avseende å inkorporeringen utgör ökningen av skatteunderlaget 5,8 procent. Tager man hänsyn till skatteunderlaget i Badelunda ökar skattekronornas antal med 9,3 procent. Ökningen från 1944 till 1945 utgjorde 11,5 procent.

Det för 1946 års stat disponibla bokslutsöverskottet från 1944 utgör 199.623 kronor. Motsvarande överskott som ingår i årets stat uppgick till 495.952 kronor.

Till mötande av den inkomstminskning, som uppkommer därigenom att hela det utdebiterade beloppet ej inflyter vid uppbördsstämmor har upptagits ett belopp av 650.000 kronor mot 550.000 kronor i årets stat. Beloppet motsvarar 8,7 procent av det utdebiterade beloppet. Liksom tidigare har ej i staten räknats med inkomst av äldre års restantier.

I likhet med tidigare ha en del utgifter, som hade kunnat fördelas på flera år eller delvis kunnat täckas av lånemedel, täckts av uttaxerade medel på en gång. Sålunda har upptagits anslag med 75.000 kronor som första avsättning för täckande av kostnaden för införande av nytt sophämtningssystem, med 120.000 kronor för reparation och ombyggnad å Arosvallen, med 90.000 kronor för inköp av inventarier till nybyggnaderna vid Herrgärdsskolan och Korsängsskolan, med 100.000 kronor för fortsatt utbyggnad av stadens förråd, med 182.000 kronor för lösen av Aseas modellbodar vid Tegnérgatan, med 86.000 kronor för lösen av gatumark från kvarteret Lennart nr 1 och med 33.000 kronor för uppförande av nya lantarbetarbostäder vid Nordanby. För mötande av förlust å hamnrörelsen har avsatts 200.000 kronor. Någon ytterligare avsättning till fond för bostadssubvention har ej gjorts, av skäl som nedan omförmälas.

Som ordinarie reservationsanslag för oförutsedda utgifter har upptagits ett belopp av cirka 180.000 kronor d. v. s. något högre än i år. I årets stat finnes dessutom upptaget ett extra reservationsanslag å 275.000 kronor. Då emellertid av detta anslag vid utgången av år 1945 beräknas återstå minst 200.000 kronor har drätselkammaren icke ansett behövligt att för år 1946 upptaga nytt anslag utan torde i enlighet med anslagets karaktär av reservationsanslag återstoden av 1945 års anslag få reserveras till 1946 och under detta år efter beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall komma till användning.

Budgeten är uppställd på samma sätt som innevarande år. En ändring har dock vidtagits, nämligen den att låne- och fondstaten ingår som bilaga till skattestaten och de i låne- och fondstaten under vederbörlig huvudtitel uppförda summorna utgifter och inkomster införts under samma huvudtitel i skattebudgeten under rubriken "Låne- och fondstat." Drätselkammaren har icke, som avsikten var vid uppgörande av årets budget, hunnit få fram underlag för genomförande av avskrivningar å samtliga del-

förvaltningar. På grund härav förekomma i 1946 års stat avskrivningar som driftutgifter och kapitalinkomster endast på tekniska verkens stater. Liksom innevarande år ha anslagsbeteckningar utsatts i budgeten och drätselkammaren anser sig i detta sammanhang ha anledning upprepa vad som kom till uttryck i samband med framläggande av 1945 års budget, nämligen att den omständigheten att ett anslag betecknats som förslagsanslag visserligen innebär att anslaget må i trängande fall överskridas men att det förutsättes, att delförvaltningarna så handhava anslagen, att endast undantagsvis överskridanden skola behöva ifrågakomma.

Under förarbetena till 1946 års budget har drätselkammaren upprättat en preliminär översikt över de företag av olika karaktär, som torde komma att behandlas av stadsfullmäktige och även delvis komma till utförande under den närmaste femårsperioden. Denna översikt utvisar följande företag med preliminärt angiven kostnad:

Företag.	*Prel. ber. kostn.*
Förvaltningsbyggnad	3.000.000: —
Bibliotek	900.000: —
Läroverk	3.500.000: —
Tillbyggnad till flickskolan	1.300.000: —
Tillbyggnad till tekniska skolan	2.500.000: —
Ny idrottsplats vid Emaus	400.000: —
Hem för ogifta mödrar	600.000: —
Kommunal tvättstuga	200.000: —
Småbåtshamn	400.000: —
Ombyggnad av stadshotellet	1.000.000: —
Fem folkskolor	3.100.000: —
Två pensionärshem	500.000: —
Utbyggnad av djuphamnen	2.600.000: —
Ny kaj utanför Icas blivande industriområde	1.600.000: —
Summa	21.600.000: —

Det bör anmärkas, att drätselkammaren med framläggande av ovan omförmälda förteckning ej avsett någon uttömmande redogörelse för kommunala byggnadsprojekt liksom att meningen ej heller varit att förteckningen skall vara på något sätt bindande för drätselkammaren eller stadsfullmäktige. Kammaren är fullt medveten om att en del av de i förteckningen upptagna projekten måhända komma till utförande först efter femårsperiodens slut liksom att andra projekt kunna framkomma och av skilda anledningar fordra sin lösning före vissa av de i förteckningen upptagna företagen. Utöver de sålunda uppräknade företagen återstå givetvis åtskilliga som snarast möjligt kräva sin lösning, t. ex. nytt varmbadhus, ordnande av friluftsområdet vid Mälaren, museum m. fl., beträffande vilka emellertid drätselkammaren ej vågat räkna med att de hinna förverkligas under de närmaste åren. De sålunda uppräknade företagen äro av den storleksordning och av den art, att för deras finansiering det får anses motiverat att tillgripa lånemedel. Drätselkammaren har emellertid ansett det rättvist, att den nuvarande generationen — förutom sin andel i ränta och amortering — även påtager sig att av skattemedel gälda en del av kostnaden för ovannämnda företag. Huru stor andel som därvid bör belasta skattebetalarna nu är givetvis en omdömessak, men kammaren har icke ansett det obilligt

om man därvid räknade med 25 procent och att sålunda företagen till 75 procent bekostades av lånemedel. Bland företagen ingå emellertid folkskolor och pensionärshem med en beräknad kostnad av 3.600.000 kronor. Redan nu åtnjutes statsbidrag enligt vissa regler till byggande av folkskolor och enligt ett nyligen framlagt förslag till ändring av statsbidragsreglerna kan man räkna med att Västerås torde få åtnjuta 25 procent statsbidrag till sina blivande folkskolebyggnader. Enligt gällande bestämmelser åtnjutes även 25 procent statsbidrag till kostnaden för byggande av pensionärshem. Det bör under sådana förhållanden kunna anses rimligt, att återstående kostnad för dessa företag helt bekostas av lånemedel. Beträffande de båda hamnbyggnadsprojekten på tillhopa 4.200.000 kronor torde man i princip få räkna med att hamnen av sina inflytande inkomster bör förränta och amortera hela kostnaden utan bidrag från den allmänna skattebudgeten. Räknar man alltså bort kostnaderna för folkskolor, pensionärshem och hamnutvidgningar, sammanlagt 7,8 miljoner kronor återstår ett belopp av 13,8 miljoner kronor. Den del av detta belopp, som, under förutsättning att förhållandena i övrigt det medgiver, bör uttaxeras under den närmaste femårsperioden, d. v. s. 25 procent, utgör sålunda 3.450.000 kronor. Därifrån bör emellertid avräknas vad som tidigare finnes reserverat för de företag, som finnas upptagna i förteckningen, nämligen för bibliotek 575.000 kronor, (därav 325.000 kronor av uttaxerade medel) för läroverk (inklusive särskilt anvisat anslag för ritningar å 75 000 kronor) 500.000 kronor samt för förvaltningsbyggnad 300.000 kronor. Efter denna vidräkning återstår att uttaxera under femårsperioden 2.075.000 kronor eller i runt tal 400.000 kronor per år. Det är emellertid icke möjligt att nu avgöra i vilken ordning de härovan uppräknade företagen skola komma till utförande. Därför vore det ur många synpunkter mest önskvärt och även ledes särdeles praktiskt om de belopp man vid ett bifall till drätselkammarens förslag skulle avsätta av uttaxerade medel till företagens genomförande icke komme att avsättas med fixerade belopp för ett vart av de olika företagen utan att avsättningarna samlades i en särskild fond, ur vilken sedan allteftersom definitiva beslut fattas om företagens utförande medel kunde anvisas till att delvis täcka kostnaden för respektive företags genomförande. Fullföljande den sålunda föreslagna principen har drätselkammaren i budgeten för 1946 upptagit anslag med 400.000 kronor för avsättning till ovan omförmälda särskilda fond. I detta sammanhang vill drätselkammaren även föreslå, att de uttaxerade medel, som tidigare anvisats för läroverk, bibliotek och förvaltningsbyggnad — med undantag av anslaget å 75.000 kronor för ritningar till läroverk — överföras till denna särskilda fond. Beloppet av dessa avsättningar uppgår för närvarande till 1.050.000 kronor. Nu omförmälda åtgärd har medfört, att drätselkammaren varit nödsakad föreslå en något höjd uttaxering för 1946 eller kronor 7,15 per skattekrona, d. v. s. en höjning med 30 öre. Då för den kyrkliga kommunens del beslutats oförändrad uttaxering med 65 öre skulle sålunda den sammanlagda kommunalskatten komma att uppgå till 7 kronor 80 öre per skattekrona, dock att inom Badelunda församling, där den kyrkliga uttaxeringen bestämts till 78 öre, den sammanlagda uttaxeringen kommer att utgöra 7 kronor 93 öre.

Under förutsättning att ovan omförmälda program kan genomföras skulle sålunda under de närmaste fem åren behöva upplånas 17,25 miljoner kronor, varav för hamnutvidgningar 4,2 miljoner. Därest man räknar med att hamnen själv kommer att förränta och amortera sina lån återstår alltså att å stadens allmänna budget

förränta och amortera en ökad upplåning av cirka 13 miljoner kronor. Förutsatt att man härför upptager ett 25-årigt amorteringslån och att räntan utgör 3 % kommer den årliga annuiteten att uppgå till cirka 750.000 kronor. Den nuvarande låneskulden inklusive det nya lån som beräknas komma att upptagas under 1946, uppgår till cirka 18 miljoner kronor och årsannuiteten till cirka 1,7 miljoner kronor. Den frågan uppställer sig då om staden kan räkna med att utan skattehöjning i framtiden erlägga den ökade annuiteten. Om man bortser från de förändringar i skatteunderlaget som givetvis måste uppstå men varom man icke kan bilda sig ett tillförlitligt omdöme, har man att taga i betraktande följande omständigheter. Såvitt man kan förutse kommer från och med år 1947 den nya s. k. källbeskattningen att genomföras. Staden kan då räkna med att utan avkortning utfå hela det utdebiterade beloppet, varigenom nuvarande avsättning à 650.000 kronor för avkortning å kommunalutskylder skulle bortfalla. Vidare må tagas i betraktande att, som inledningsvis framhållits, i staten för 1946 på en gång av uttaxerade medel täckts utgifter om sammanlagt över 800.000 kronor, som kunde ha fördelats på längre tid eller i varje fall delvis täckts av lånemedel. Det är givet, att under kommande år även uppstår ett så att säga normalt behov av upplåning. Till den ojämförligt största delen sker emellertid denna upplåning för tekniska verkens behov och för inköp av exploateringsfastigheter, varför man har anledning att räkna med att genom investering av lånemedel i dylika företag inkomster skola tillkomma stora nog att motsvara den genom upplåningen ökade annuiteten. Det får vidare ej förbises, att genom verkställda amorteringar stadens nuvarande låneskuld årligen kommer att nedbringas med under de närmaste 10 åren i genomsnitt 1.000.000 kronor och att sålunda annuiteten årligen sjunker och lämnar möjlighet att utan total höjning av annuitetsbeloppet lägga in nya lån. Utan att sålunda vilja ställa någon tillförlitlig prognos anser sig drätselkammaren dock ha anledning räkna med att det ligger inom möjligheternas gräns att bära såväl en årlig uttaxering av cirka 400.000 kronor som även den ökade annuitet, som skulle bliva en följd av den nya upplåningen, och därvid undvika alltför stora variationer i den kommunala uttaxeringen.

Drätselkammaren övergår härefter till att behandla de olika specialstatförslagen, därvid som en allmängiltig kommentar må anföras, att lönekontot på grund av den under året beslutade löneregleringen för stadens tjänstemän å samtliga delstater företer större eller mindre höjningar i förhållande till motsvarande konton i årets fastställda stat.

1. Allmän förvaltning.

1 A och B. Stadsfullmäktige och stadsrevision.

De till stadsfullmäktige samt löne- och avtalsnämndens ordförande utgående arvodena föreslås höjda med respektive 200 och 400 kronor till respektive 500 och 800 kronor. Höjningen måste anses väl motiverad med hänsyn till såväl de personliga uppoffringar och det aktiva arbete dessa förtroendeuppdrag kräva som ock till de arvoden, som i andra städer utgå till innehavare av dylika uppdrag.

1 B. Drätselkammare.

Utgiftsökningen under denna budgettitel uppgår till c:a 80 000 kronor, varav mer än hälften hänför sig till ökade personalkostnader. För inköp av kvitteringsmaskin

till stadskamrerarekontoret har upptagits ett nytt anslag å 15.600 kronor. Bland anslagshöjningar märkas följande. Arvodet till drätselkammarens ordförande har av skäl som ovan nämnts höjts med 600 kronor till 1.800 kronor. Administrationskostnaderna för stadskamrerarekontoret ha ökats med 2.100 kronor beroende på höjda anslag för kontorskostnader, annonsering och trycksaker, telefon m. m. Motsvarande kostnader för byggnadskontoret ha höjts med 3.500 kronor, varav posten bilskjutsar 2.000 kronor från 5.000 kronor i årets stat till 7.000 kronor i förslaget. Att märka är vidare att sistnämnda anslag i statförslaget uppdelats i en intern post å 6.000 kronor avseende egna bilar, vilken post återfinnes å inkomstsidan under gatuförvaltningens stat, samt en post avseende övriga bilskjutsar å 1.000 kronor. Bland diverse utgifter märkas nya anslag för dels inköp av personbil med 5.400 kronor och dels ej amorterad del av kostnaden för redan inköpt personbil med 1.600 kronor. Driftsinkomsterna ha ökats med 23.000 kronor, varav 18.000 kronor belöper å andel i administrationskostnader för gatu- och väghållning samt 5.000 kronor å fastighetsförvaltningens andel i omkostnader. Nämnda poster, vilka äro interna, återfinnas å inkomstsidan, den första i gatuförvaltningens och den sistnämnda å fastighetsförvaltningens stat.

1. Ö. Övriga ändamål.

Driftsutgifterna ha i förslaget höjts till 65.000 kronor från 27.660 kronor i årets stat. Ökningarna hänföra sig framför allt till ett nytt anslag å 30.000 kronor för automatisk telefonväxel, beslutat av stadsfullmäktige den 25 oktober 1945. I övrigt märkas höjningar av anslagen för resor och mindre utredningar med 1.000 kronor samt av representationsanslaget med 4.000 kronor, då hittillsvarande anslag för dessa utgifter visat sig vara otillräckliga. Sedan staden numera tecknat särskild ansvarsförsäkring för de olika förvaltningarnas verksamhet har under denna budgettitel upptagits ett anslag härför å 1.500 kronor. Till den del försäkringen avser hamnen och tekniska verken finnas anslag upptagna i respektive stater.

Årets anslag för reklam på 10.000 kronor, vilket utgör ett reservationsanslag, har hittills icke utnyttjats. På grund härav står under år 1946 ett belopp av 20.000 kronor till förfogande för reklamändamål. Att anslaget hittills ej utnyttjats beror på att man velat avvakta stadsplaneläggningen för industriområdena å Viksängsgärdet och Hammarby.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande statförslag under rubriken Allmän förvaltning.

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

I statförslaget för magistraten och rådhusrätten har drätselkammaren förutom en mindre justering av beloppet för pensioner vidtagit den ändringen, att begärt anslag för beredande av semester åt kontorsbiträden å 900 kronor endast upptagits till samma belopp som i årets stat eller 700 kronor, enär sistnämnda belopp anses täcka det verkliga behovet.

Anslagen å utgiftssidan förete en ökning av 8.600 kronor, huvudsakligen beroende på höjda löner och motsvarande ökningar av dyrtidstilläggen samt anslag för valomkostnader med 5.000 kronor avseende 1946 års val av stadsfullmäktige, lands-

tingsmän och kyrkofullmäktige, vartill motsvarighet saknas i årets stat. Höjningarna motvägas delvis därigenom, att anslaget för inköp av inventarier i förslaget upptagits med c:a 10.000 kronor lägre belopp än föregående år. I sportler samt avgifter för registrering av handelsfirmor har beräknats inflyta ökat belopp, varigenom driftsinkomsterna beräknats inflyta med 6.500 kronor högre belopp än i årets stat.

Utgiftsökningen netto å magistratens och rådhusrättens stat skulle sålunda uppgå till c:a 2.100 kronor.

Drätselkammaren hemställer om fastställelse av statförslaget för magistraten och rådhusrätten med ovan angivna ändringar.

2 B. Polis- och åklagarväsen.

Utgifterna ha ökats med c:a 17.000 kronor, under det att inkomsterna bibehållits oförändrade. Till övervägande delen faller ökningen å lönekostnaderna.

Drätselkammaren föreslår, att statförslaget för polis- och åklagarväsen fastställes i oförändrat skick.

3. Mantalsskrivning och beskattningsväsen.

Kronouppbördskontor.

Utgifterna ha ökat med c:a 15.000 kronor, huvudsakligen genom ökade personalkostnader, under det inkomsterna ökat med 2.000 kronor. Utgiftsökningen netto uppgår sålunda till c:a 13.000 kronor.

Taxeringskontor.

Utgifterna ha minskat med c:a 1.000 kronor i förhållande till årets stat, beroende på att anslag för fastighetstaxering under nästa år icke ifrågakommer.

3 C. Exekutionsverk.

I magistratens förslag till stat för exekutionsverket har drätselkammaren företagit den ändringen, att sportler å handräckningsavdelningen beräknas till stadskassan inflyta med ett belopp av 6.500 kronor i stället för i magistratens förslag upptagna 9.000 kronor. Magistraten har i särskild skrivelse till drätselkammaren den 24 oktober 1945 framhållit, att den till extra exekutorerna utgående kontanta lönen vore för låg och att exekutorerna borde tillförsäkras ¼ å de å avdelningen belöpande sportler, vilka eljest skulle inlevereras till staden. Stadens beräknade inkomst av sportler skulle enligt magistratens i skrivelsen närmare angivna förslag komma att minskas till 7.500 kronor. Under förutsättning att såsom magistraten beräknat i sportelinkomster å handräckningsavdelningen sammanlagt för år 1946 inflyter 10.000 kronor, synas dessa böra fördelas sålunda, att till stadskassan inlevereras två tredjedelar medan återstående tredjedelen fördelas bland de å handräckningsavdelningen tjänstgörande extra exekutorerna. Dessa skulle härigenom erhålla önskad löneökning, samtidigt som genom sportelsystemets bibehållande skapas ett incitament för dessa befattningshavare att så energiskt som möjligt sköta indrivningarna. Utgifterna under denna titel ha ökat med totalt c:a 3.000 kronor, beroende huvudsakligen å ökade personalkostnader samt å diverse smärre höjningar å anslagen för administrationskostnader. Efter av drätselkammaren föreslagen ändring skulle

driftsinkomsterna komma att upptagas med 2.500 kronor lägre belopp mot i årets stat. Kammaren föreslår stadsfullmäktige att godkänna föreliggande budgetförslag för mantalsskrivning och beskattningsväsen med angiven ändring.

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. Byggnadsnämnd.

Stadsarkitektkontor.

Utgifterna ha ökats med c:a 16.000 kronor, varav c:a 9.300 kronor personalkostnader, c:a 3.200 kronor administrationskostnader och 3.300 kronor å diverse utgifter. Beträffande personalkostnaderna märkas bland annat anslag för en nyinrättad befattning som kvinnligt kontorsbiträde, nytt anslag till arvode till planeringssakkunnig för planering av park- och trädgårdsanläggningar samt ökning av anslaget till praktikanter med 600 kronor. Under titeln administrationskostnader ha höjningar föreslagits bland annat beträffande anslagen för rit- och skrivmateriel m. m. samt stadsplanemodeller med 1.000 kronor vardera samt av anslaget till ersättning för hållande av egen bil i tjänsten (stadsarkitekten och byggnadsinspektören) med 650 kronor till sammanlagt 1.850 kronor enligt av drätselkammaren antagna grunder för dylik ersättnings beviljande.

Stadsingenjörskontor.

Enligt byggnadsnämndens förslag skulle utgifterna ökas med c:a 16.000 kronor, medan inkomsterna höjas med 1.000 kronor i det att den interna posten "stadens egna förvaltningar" ökats från 3.000 kronor till 4.000 kronor. Drätselkammaren har i byggnadsnämndens förslag vidtagit den ändringen, att anslaget till generalplaner, av byggnadsnämnden upptaget till 33.000 kronor, sänkts till 26.000 kronor med hänsyn till att av årets anslag för samma ändamål vid årsskiftet beräknas kvarstå oförbrukat c:a 8.000 kronor. Denna outnyttjade del av anslaget bör reserveras för år 1946.

Nettoökningen å stadsingenjörskontorets stat uppgår efter ändringen till c:a 8.000 kronor.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att antaga byggnadsnämndens förslag till budgetförslag för byggnads- och stadsplaneväsen med nu angiven ändring ävensom att medgiva, att outnyttjad del av anslaget i årets stat under stadsingenjörskontoret för generalplan får reserveras till år 1946.

5. Civilförsvar o. dyl.

5 A. Civilförsvar.

Med anledning av den inträdda förändringen i det utrikespolitiska läget har å civilförsvarets stat verkställts betydande nedskärningar. Drätselkammaren har i förhållande till nämndens förslag ytterligare vidtagit de ändringar, att anslaget å 2.880 kronor till vikarie för manligt biträde å civilförsvarsbyrån slopats, varjämte motsvarande nedsättning skett av anslaget för dyrtidstillägg och att anslaget för utbildning av civilförsvarspliktiga män och kvinnor sänkts från 9.000 kronor till 4.500

kronor, i samband varmed å inkomstsidan motsvarande statsbidrag nedsatts från 6.000 kronor till 3.000 kronor. Med anledning av den minskade omfattningen av civilförsvarsnämndens verksamhet synes organisation av civilförsvarsbyrån kunna ytterligare nedskäras så att utöver föreståndaren och materialvårdaren å byrån endast finnes anställt ett kvinnligt kontorsbiträde. Anslaget för utbildning av civilförsvarspliktiga har av nämnden uppgjorts i enlighet med de utbildningsplaner, som förelågo vid statförslagets upprättande. Sedan numera inhämtats, att väsentlig minskning av inkallelserna torde komma att ske, har nedsättning av anslaget skett på sätt som ovan nämnts.

Utgifterna ha i förhållande till årets stat sänkts med c:a 93.000 kronor och inkomsterna beräknats inflyta med c:a 9.000 kronor lägre belopp, en förbättring sålunda med c:a 84.000 kronor. Inga kapitalutgifter ha upptagits i statförslaget.

5 *B. Utrymning och socialtjänst.*

Utgifterna ha kunnat sänkas med c:a 2.500 kronor, beroende bl. a. på att en kontorsbiträdestjänst kunnat indragas.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att godkänna förslaget till stat för titlarna civilförsvar samt utrymnings- och socialtjänst med ovan angivna ändringar.

5 *C. Familjebidrag.*

Gentemot familjebidragsnämndens förslag har drätselkammaren ansett sig böra företaga en sänkning av anslaget för avlöning till extra arbetskraft från 4.000 kronor till 1.000 kronor, en sänkning av hyran enligt uppgift från tekniska verken med 500 kronor samt sänkningar av anslagen till oförutsedda utgifter med 500 kronor, varjämte anslaget för inköp av inventarier å 500 kronor indragits. Avsevärda inskränkningar i organisationen ha kunnat vidtagas, varigenom betydande utgiftsminskningar kunnat uppnås. Nettoutgifterna för familjebidragsnämnden ha på detta sätt sjunkit från 130.000 kronor i årets stat till c:a 23.000 kronor i nu ifrågavarande statförslag. Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att fastställa familjebidragsnämndens statförslag med ovan angivna ändringar.

6. Brandskydd.

Brandstyrelsen har i sitt statförslag räknat med en brandman för mycket. Vidare har brandstyrelsen räknat med en från 260 till 290 kronor höjd beklädnadsersättning. Löne- och avtalsnämnden har emellertid endast medgivit en ökning av samma anslag till 275 kronor. Slutligen har brandstyrelsen ökat anslagen för semestervikarier och beklädnadsanslaget för vikarier med vardera 500 kronor under motivering att brandkåren utökats med sex man. Redan i 1945 års stat har emellertid styrelsen räknat med denna utökning och därför redan då höjt dessa anslag. Den av styrelsen nu förordade höjningen kan därför ej anses motiverad. Efter i anledning härav företagna rättelser utvisar statförslaget en ökning å utgiftssidan med c:a 18.000 kronor och å inkomstsidan med c:a 1.000 kronor. Utgiftsökningen netto uppgår sålunda till omkring 17.000 kronor.

Anslagshöjningarna hänföra sig i huvudsak till lönestaten och motvägas av en större anslagsminskning under rubriken "inköp av inventarier" av c:a 11.000 kronor.

Drätselkammaren tillstyrker med ovan angivna ändringar stadsfullmäktige att antaga brandstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat.

7. Fastighetsförvaltning.

7 A. Gemensam förvaltning.

Utgifterna ha sänkts med c:a 10.000 kronor, huvudsakligen beroende på att anslaget för luftskyddsmateriel utgått.

7 B. Förvaltningsfastigheter.

Driftsutgifterna ha stigit med c:a 17.000 kronor. Som kapitalutgifter ha upptagits avsättning till tidigare omförmälda fond för kommunala byggnader 400.000 kronor och till förrådsbyggnader 100.000 kronor. Sistnämnda anslag har överförts till denna budgettitel från gatuförvaltningens stat.

Anslagshöjningarna på denna titel ha i allmänhet föranletts av ökade utgifter för värme, elektrisk ström och underhåll. Härjämte må anmärkas, att till denna rubrik överförts ytterligare förvaltningsfastigheter, nämligen köttbesiktningsbyrån, barnhemmet Sommarro och fastigheterna Ingrid nr 1 och Heimer nr 1, samt drätselkammarens förrådsbyggnad.

7 C. Exploateringsfastigheter.

Till denna titel har från jordbruksegendomar överförts fastigheterna Johannisberg, Kristiansborg, Emaus och Gideonsberg, sedan exploatering av dessa fastigheter för byggnadsändamål påbörjats. Bland utgifterna märkas ett anslag av 50.000 kronor för utläggning av järnvägsspår å Viksäng samt anslag av 13.000 kronor till anslutningsavgift för ledningar inom hamnområdet. Driftutgifterna hava ökats med c:a 56.000 kronor.

Kapitalutgifterna enligt låne- och fondstaten uppgå till omkring 3,5 miljoner kronor. Utgifter avse närmast de stora markförvärv, vilka under de senare åren ha beslutats. Bland större utgiftsposter märkas inköp av fastigheten Mina nr 4 för c:a 135.000 kronor, inköp av fastigheterna stadsägorna 1811 och 1812, 1813—1822 och 1914 från Aktiebolaget Svenska Metallverken för c:a 335.000 kronor, köp av fastigheten Nestor nr 1 för 300.000 kronor, Rocklunda egendom 401.000 kronor, diverse ecklesiastik mark 137.000 kronor, mellanavgift vid markbyte med Asea 339.000 kronor, köp av fastigheten Lennart nr 7 325.000 kronor, mellanavgift enligt markbytesavtalet med S. V. B. 825.000 kronor, köp av fastigheten Lennart nr 1 200.000 kronor jämte åtskilliga smärre köpeskillingar ävensom anslag ur köpeskillingsmedelsfonden för anläggande av diverse gator.

Driftinkomsterna ha upptagits till 57.900 kronor emot 4.700 kronor i årets stat. Kapitalinkomster enligt låne- och fondstat i form av inkomster av olika fastighetsförsäljningar och tillfallande dels köpeskillingsmedelsfonden dels donationsmedelsfonden utgöra sammanlagt c:a 920.000 kronor.

7 D. Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat.

Lantegendomsnämnden har i sitt förslag till stat upptagit utgifterna, däri inberäknat kapitalutgifter å 33.000 kronor för anordnande av arbetarebostäder vid Nordanby enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1945, till 303.000 kronor och inkomsterna till 268.000 kronor. Drätselkammaren föreslår efter granskning de ändringar i förslaget, att anslaget för pensioner ökas med hänsyn till en nytillkommen pensionär med c:a 2.100 kronor och dyrtidstilläggen i anslutning härtill ökas med c:a 500 kronor ävensom att under driftskostnader tillägges en intern utgiftspost å

5.100 kronor avseende för Emaus, Johannisberg, Gideonsberg och Kristiansborg, vilka redovisas under exploateringsfastigheter. Utgifterna komma härigenom att uppgå till 278.000 kronor, exklusive kapitalutgifterna. Kammaren föreslår vidare att inkomsterna av jordbruksprodukter från Nordanby, Kristiansborg m. fl. egendomar med hänsyn till motsvarande inkomster under år 1944 ökas med 10.000 kronor. Inkomsterna komma härigenom att uppgå till c:a 279.000 kronor. Driftsutgifterna och driftsinkomsterna äro härmed praktiskt taget oförändrade i förhållande till föregående år.

Skogar.

Utgifterna utgöra 22.700 kronor mot 21.800 kronor i årets stat. I statförslaget har upptagits ränta å bokfört värde med 6.000 kronor, vilken interna post i årets stat belastat jordbruksegendomarna. Inkomsterna ha beräknats till 18.800 kronor mot innevarande år 32.100 kronor.

Grustag.

Utgifterna hava beräknats till c:a 28.000 kronor mot innevarande år 22.000 kronor under det att i inkomster beräknats inflyta 5.000 kronor lägre belopp eller 35.000 kronor mot innevarande år 40.000 kronor. Driftsresultatet utvisar sålunda totalt en försämring av c:a 11.000 kronor.

Fritidsreservat.

Utgifterna under denna titel uppgå till c:a 70.000 kronor, innebärande en ökning i förhållande till årets stat å c:a 33.000 kronor. Utgiftsökningen hänför sig huvudsakligen till reparation av bryggan å Björnön vid Halsen och av bryggan å Östra holmen. Nettokostnaderna ha liksom innevarande år överförts till 13 E 2 anordningar för friluftsliv.

7 E. Hyresfastigheter.

Diverse fastigheter. Utgifterna ha ökats med c:a 21.000 kronor, huvudsakligen beroende på ökat underhållsanslag med hänsyn till nyinköpta fastigheter. Tidigare under denna rubrik upptaget anslag för underhåll av "kreaturstorg" och tivoliplatser har överförts till rubriken exploateringsfastigheter.

Stadshotell. Utgifterna ha ökats med c:a 4.000 kronor.

Sundinska huset. Utgifterna ha ökats med c:a 5.800 kronor, beroende huvudsakligen på ett särskilt anslag för reparation av fasaden.

Stadspaviljong. Utgifterna ha ökats med c:a 2.000 kronor till följd av upptagande av ett anslag för omläggning av serveringsplatsen.

Varumagasin. Utgifterna ha ökat med 12.000 kronor utgörande kostnad för installation av w. c. i stenmagasinen.

Ifråga om övriga särskilt uppräknade fastigheter äro utgifterna ungefärligen oförändrade.

Totala utgiftsökningen under rubriken hyresfastigheter uppgår till c:a 49.000 kronor under det att inkomsterna ökat med c:a 13.000 kronor.

7 F 1. Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Utgifterna under denna titel uppgå till 95.100 kronor, avseende värdet av till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar överlåtna tomter. Motsvarande utgift i årets stat uppgår till 36.600 kronor, varför utgiftsökningen uppgår till c:a 58.500 kronor.

7 F 2. Pensionärshem.

Nettominskningen i driftsutgifter utgör enligt föreliggande statförslag c:a 18.000 kronor, huvudsakligen beroende på att ett i årets stat upptaget engångsanslag å samma belopp för ombyggnad av pensionärshem utgått. Att anmärka är vidare, att ett nytt pensionärshem vid Krutkällarbacken tillkommit, för vilket utgifterna beräknats för ett halvt år. Under kapitalutgifter har upptagits del av anslag för bestridande av anläggningskostnaderna med ett belopp av 142.500 kronor.

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

Till fond för bostadssubvention ha tidigare avsatts sammanlagt 500.000 kronor. Härav har hittills som stadens andel i tilläggslån utbetalats 65.000 kronor. Ärenden, som nu ligga under Byggnadslånebyråns behandling beräknas kräva ett kommunalt bidrag till tilläggslånen av högst 35.000 kronor. Med nuvarande ränta å primärkrediten och vid gällande hyresläge torde man få utgå från att tilläggslån i fortsättningen endast undantagsvis komma att beviljas. Under nu angivna förhållanden torde man kunna nöja sig med redan avsatta medel, varför någon avsättning till fond för bostadssubvention icke i förslaget blivit gjord.

Utgifterna under denna titel komma sålunda att uppgå endast till 32.000 kronor mot 182.000 kronor i årets stat. Inkomsterna ha upptagits till 27.000 kronor mot c:a 15.000 kronor i årets stat. Inkomstökningen hänför sig till utdelning å aktier i Aktiebolaget Arbetarebostäder.

8. Gatu- och parkförvaltning.

8 B. Gatuförvaltning.

1. Underhåll och nyanläggning av gator och vägar.

Utgifterna sluta på 1.122.000 kronor mot innevarande år 898.000 kronor, innebärande en utgiftsökning av 224.000 kronor. Inkomsterna ha beräknats till 140.000 kronor mot innevarande år c:a 133.000 kronor. Utgiftsökningen utgör sålunda netto i runt tal 217.000 kronor. Av ökningarna märkas särskilt höjning av den interna posten "andel i byggnadskontorets löner och övriga administrationskostnader" med 18.000 kronor samt höjning av anslaget för underhåll och mindre förbättringar av vägar och gator med 55.000 kronor till 225.000 kronor. Anslaget för nyanläggningar av gator har med hänsyn till att dels åtskilliga reserverade gatuanslag från tidigare stater äro outnyttjade, dels åtskilliga av arbetena från innevarande år komma att återstå till 1946, dels ock att inom exploateringsområdena gatuarbetena utföras med anlitande av medel ur reserverade köpeskillingsmedelsfonden och sålunda ej belasta skattestaten, ansetts ej behöva upptagas till högre belopp än 450.000 kronor. Bland nya större utgiftsposter märkas anslag för lösen av Aseas modellbodar för möjliggörande av rikshuvudvägens utläggande med 182.000 kronor samt lösen av gatumark från tomten Lennart nr 1 för breddning av Vasagatan med 86.000 kronor.

2. Gatubelysning.

Anslagen för elektrisk belysning och för belysningsanläggningar har med hänsyn till bebyggelsens förväntade framskridande ökats med resp. 10.000 kronor och 20.000 kronor.

3. Gaturenhållning.

Utgifterna härför ha ökat med 5.000 kronor.

4. Drätselkammarens förråd. 5. Automobiler och maskiner.

Sedan arbetsmaskinerna med tillhörande kostnader överförts till särskild titel 8 B 5 "Automobiler och maskiner", ha utgiftsposterna under förrådet delvis överförts till sistnämnda titel.

Summa utgifter under titeln gatuförvaltning uppgår till 1.593.000 kronor mot innevarande år 1.365.000 kronor, innebärande sålunda en ökning med 228.000 kronor. Inkomsterna ha beräknats till 423.000 kronor mot innevarande år 371.000 kronor. Utgiftsökningen netto uppgår sålunda till c:a 175.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna förslaget till stat för gatuförvaltningen.

8 C. Parkförvaltning.

Drätselkammaren har i parkstyrelsens förslag till stat vidtagit den ändringen, att anslag för parkerna vid Mästermans källa m. fl. anläggningar sänkts ifrån av styrelsen begärda 45.000 kronor till 40.000 kronor. Efter denna justering uppgå utgifterna till i runt tal 367.000 kronor mot innevarande år 307.000 kronor. Inkomsterna upptagas till 42.000 kronor mot innevarande år 25.000 kronor. Beträffande statförslaget kan anmärkas, att bland ordinarie befattningshavare upptagits parkförman och kontorsbiträde. Då stadsfullmäktige ännu icke behandlat styrelsens framställning härom, bör löneanslagen i dessa delar upptagas med reservation för stadsfullmäktiges bifall. Av mera framträdande anslagshöjningar märkas en höjning av anslagen för materiel och driftskostnader på c:a 9.000 kronor, av anslagen för materiel och transporter med 5.500 kronor och av anslagen under Parker och fåglar med c:a 33.000 kronor. Anslagen för nyanläggningar av parker ha upptagits med 9.000 kronor lägre belopp än i årets stat.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville med angiven ändring fastställa statförslaget för parkförvaltningen.

9. Hamnen.

Hamnförvaltning.

Drätselkammaren har vidtagit den ändringen av hamnstyrelsens statförslag, att den under rubriken underhåll av hamnanläggningar upptagna anslagsposten å 33.000 kronor för nytt hamnmagasin överförts till kapitalutgifterna, dit den rätteligen bör höra. Vidare har anslag för löner enligt lönestat och dyrtidstillägg sänkts med c:a 950 kronor, beroende på att hamnstyrelsen räknat med ålderstillägg, varom löne- och avtalsnämnden ej beslutat. Anslaget för reparation av gripskopa har vidare höjts på begäran av hamnstyrelsen. Driftutgifterna komma därigenom att utgöra c:a 632.000 kronor i stället för i hamnstyrelsens statförslag upptagna 665.000 kronor, i samband varmed kapitalutgifterna komma att ökas till c:a 732.500 kronor ifrån 699.500 kronor, vilket belopp angivits i styrelsens statförslag. Driftsunderskottet för hamnrörelsen torde kunna beräknas till 329.000 kronor. Vid utgången av år 1944 utgjorde hamnens samlade driftsförlust c:a 336.000 kronor. Enligt 1945 års budget beräknas årets förlust till 295.000 kronor. Enligt 1946 års budget kan man som

nämnts räkna med en förlust av 329.000 kronor. Under förutsättning att under år 1946 ställningen icke förbättras skulle hamnen sålunda vid 1946 års utgång redovisa en förlust av c:a 960.000 kronor. Till mötande härav finnes då inklusive 1946 års avsättning tillgängligt ett belopp av 450.000 kronor.

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Flygfält.

Utgifterna under denna budgettitel, som är helt ny, ha beräknats till 8.600 kronor för år 1946. Det har ifrågasatts, att i skattebudgeten skulle upptagas ett anslag å förslagsvis 50.000 kronor för uppförande av en ny hangar. Om flygtrafiken kommer igång, torde ytterligare byggnader erfordras såsom administrationsbyggnad etc. Förslag härtill håller för närvarande på att utarbetas. Då det för närvarande är omöjligt att avgöra i vilken utsträckning bebyggelse å flygfältet under nästkommande år kan komma till stånd, har icke i statförslaget upptagits några kostnader för dylikt ändamål. Kostnader för nu ifrågavarande anläggningar böra emellertid åtminstone delvis kunna bestridas genom anslag ur trafikfonden.

10 D. Färjor och ångslupar.

Statförslaget utvisar en nettoökning utgifter av c:a 2.300 kronor, beroende bland annat på ökade underhållskostnader för fartyg.

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Utgifterna äro i huvudsak oförändrade.

10 Ö. Övriga ändamål.

Under denna rubrik har upptagits anslag å 12.000 kronor av fondmedel för tryckning av arbetet "Västerås som handels- och sjöfartsstad" enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 oktober 1945.

11. Industriella verk.

11 A. Gasverk.

Med hänsyn till rådande situation å kolmarknaden räknar styrelsen för tekniska verken ej med att gasverket kommer att lämna någon vinst. Driftsutgifterna utgöra c:a 927.000 kronor mot c:a 980.000 kronor i årets stat, medan driftsinkomsterna upptagits till c:a 928.300 kronor emot c:a 1.000.000 kronor i innevarande års stat. Av mera betydande engångsanslag märkas anslag för utbyte av kolkross å 38.000 kronor samt anslag för inköp av rökgasångpanna å 24.000 kronor, enligt stadsfullmäktiges beslut resp. den 22 februari och den 31 maj 1945. Å inkomstsidan ha försäljningsinkomsterna av egen tillverkning av koks och tjära beräknats nedgå med 132.000 kronor till 273.000 kronor från 405.000 kronor i årets stat. Försämringen i förhållande till årets stat utgör c:a 84.000 kronor.

11 B. Elektricitetsverket.

Driftsutgifterna utgöra i statförslaget c:a 2.220.000 kronor mot c:a 1.942.000 kronor

i årets stat, innebärande en utgiftsökning av c:a 258.000 kronor. Driftsinkomsterna ha upptagits till 2.800.000 kronor mot c:a 2.400.000 kronor i årets stat eller utvisande en ökning av c:a 400.000 kronor. Såsom tidigare har under kapitalutgifter upptagits ett anslag av lånemedel till anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1946.

Kammaren tillstyrker stadsfullmäktige att godkänna sålunda förliggande förslag till utgifts- och inkomststat för industriella verken ävensom i samband därmed uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för täckande av sistnämnda anslag à 40.000 kronor.

12. Hälso- och sjukvård.

12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.

Utgifterna ha i förhållande till årets stat ökats med c:a 20.600 kronor. Ökningen hänför sig till största delen til höjda löner, inrättande av nya befattningar såsom extra hälsovårdsinspektörer och en ny befattning såsom distriktssköterska samt beror i övrigt på nya anslag för bakteriologiska prov och råttutrotning. Inkomsterna ha upptagits till 4.700 kronor högre belopp. Nettoökningen utgifter uppgår sålunda till c:a 16.000 kronor.

12 A 3. Poliklinik.

Utgifterna och inkomsterna äro i huvudsak oförändrade.

12 A 5. Bostadsinspektion.

Såväl utgifter som inkomster ha upptagits med i stort sett oförändrat belopp.

12 Ö. Övriga ändamål.

Utgifterna å denna titel ha ökats med 11.000 kronor i förhållande till årets stat motsvarande ett anslag å 11.000 kronor utgörande stadens andel i hyra och uppvärmning av tandkliniken, vilket anslag ansetts böra rätteligen hänföras hit.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville bifalla föreliggande förslag till stat för hälso- och sjukvården.

13. Allmän hygien.

13 A. Vatten- och avloppsverk.

Driftsutgifterna utgöra enligt förslaget c:a 731.000 kronor och driftsinkomsterna c:a 667.000 kronor, varför sålunda uppstår ett underskott å driften av c:a 64.000 kronor mot i årets stat c:a 70.000 kronor.

13 C 1. Renhållningsverk.

Som bekant ha stadsfullmäktige år från år beslutat uppskjuta genomförandet av nytt sophämtningssystem. Under åren 1946 och 1947 torde man få räkna med att systemet genomföres. Enär tvekan fortfarande råder om huruvida man skall övergå till dammfri tömning eller kärlbytessystemet ställer det sig svårt att för närvarande

överblicka kostnaderna för nytt systems genomförande. Drätselkammaren har emellertid velat föreslå, att för närvarande anslag för ändamålet upptages med 75.000 kronor. Efter detta tillägg komma utgifterna att uppgå till c:a 313.000 kronor. Inkomsterna ha upptagits till 109.000 kronor. Nettoökningen i utgifter i förhållande till innevarande års stat kommer då att utgöra c:a 83.000 kronor. Höjningen hänför sig förutom till ökningar i lönestaten huvudsakligen till nämnda anslag för kostnaderna för nytt sophämtningssystem.

13 C 1 Svingård.

Utgifterna och inkomsterna balansera å 52.000 kronor.

13 D Varmbadhus.

Utgifterna ha upptagits till c:a 133.000 kronor och inkomsterna till c:a 118.000 kronor. Nettoökningen utgifter utgör c:a 12.000 kronor. Förutom ökningar i lönestaten ha underhållskostnaderna ökats, bl. a. beroende på upptagande av ett nytt anslag för inköp av linne, ökningar av underhållsanslaget för badhusbyggnad m. m.

13 E 1 Kallbadhus.

Utgifterna och inkomsterna äro desamma som innevarande år.

13 E Anordningar för friluftsliv.

Fastighetsförvaltningens och parkförvaltningens nettokostnader för Björnön, Hästholmarna och Johannisbergs friluftsbad ha överförts hit. Utgifterna, som utgöra sammanlagt 90.000 kronor, utgöra samtliga interna poster.

Kammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar ifråga om lantegendomsnämndens förslag till stat för renhållningsverket fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat under rubriken Allmän hygien.

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

Saluhall och salutorg.

Inkomsterna och utgifterna äro oförändrade.

14 C Köttbesiktningsbyrå.

Nettoökningen i utgifter uppgår till c:a 1.000 kronor. Ett nytt anslag för installation av elektrisk nattuppvärmning av köttbesiktningsbyrån har upptagits enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 augusti 1945.

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A Folkskola.

Utgifterna enligt folkskolestyrelsens förslag uppgår till 1.777.000 kronor mot innevarande år 1.426.000 kronor, innebärande en ökning av c:a 350.000 kronor. Ifråga om inkomstsidan har kammaren vidtagit den ändringen av folkskolestyrelsens statförslag att statsbidragsposten under 15 A 1 944 å c:a 14.000 kronor för nya Jakobsbergsskolan överförts till finansförvaltningens stat under rubriken Kapitalinkomster. Efter

denna ändring ha inkomsterna upptagits till 806.000 kronor mot c:a 747.000 kronor å årets stat, innebärande en ökning av inkomsterna av c:a 92.000 kronor. Nettoökningen i utgifter uppgår till c:a 264.000 kronor. Ökningen beror dels på ökat anslag för lärarlöner, dels på Badelunda sockens inkorporering dels på ökning av anslaget till underhåll av byggnader med 90.000 kronor dels ock på tidigare omförmält anslag till inventarier till de nya folkskolorna vid Herrgärdet och Korsängen med 90.000 kronor.

15 A 2 Fortsättningsskola.

Utgifterna och inkomsterna äro oförändrade.

15 B. Högre folkskola.

Såväl utgifts- som inkomstposter äro i stort sett oförändrade, varför statförslaget medför ungefärligen oförändrad uttaxering.

15 D. Kommunal flickskola.

Utgifterna ha upptagits till 224.000 kronor mot 205.000 kronor innevarande år. På inkomstsidan är att märka en minskning av elevavgifterna från 19.000 kronor till 10.000 kronor beroende på att skolstyrelsen efter drätselkammarens hörande beslutat nedsätta terminsavgifterna. Trots detta ha inkomsterna beräknats till ungefärligen oförändrat belopp. Nettoökningen utgifter enligt statförslaget utgör i enlighet med vad sagts 19.000 kronor.

15 G. Statliga läroverk.

Allmänt läroverk.

Driftsutgifterna utgöra c:a 38.000 kronor emot c:a 29.000 kronor i årets stat. Höjningen hänför sig bland annat till ökade avgifter för hyra för lokaler, vilka läroverket disponerar utom läroverksbyggnaderna samt till ett nytt anslag för inköp av inventarier.

Elektroteknisk fackskola.

På förslag av styrelsen för yrkesskolan har bland utgifterna upptagits hyra med 8.350 kronor motsvarande andel i ränta å på visst sätt beräknat bokfört värde av fasta tillgångar.

15 H. Yrkesskola.

Utgifterna ha beräknats till 193.000 kronor mot föregående år 177.000 kronor och inkomsterna till 116.000 kronor mot föregående år 92.000 kronor. I inkomstbeloppet är inberäknat nyssnämnda interna inkomstposten 8.350 kronor från elektrotekniska fackskolan.

15 I. Gymnastik och idrott.

Under denna budgettitel, som är ny, har upptagits ett anslag å 10.000 kronor för högtalaranläggning för Arosvallen enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1945.

Ifrån 15 Ö övriga ändamål har vidare hit överförts anslag å 10.000 kronor till föreningen Västerås Idrottshall till samma belopp som det i årets stat upptagna. Drätselkammaren hemställer att i likhet med vad tidigare skett såsom villkor för anslaget må föreskrivas att minst 5.000 kronor användas till avskrivning å fastig-

heten och att i övrigt största möjliga nedsättning av avgifterna lämnas idrottsorganisationer och idrottsmän, som använda hallen för träning. I särskild skrivelse den 4 oktober 1945 har Västerås Gymnastikförening hemställt om ett anslag å 4.000 kronor emot 2.000 kronor i årets stat. Drätselkammaren tillstyrker ett anslag av 3.000 kronor och föreslår att anslaget överflyttas från 15 Ö Övriga utgifter till nu ifrågavarande budgettitel.

I framställning den 24 oktober 1945 har Föreningen Västerås Nya Idrottsplats hemställt om anslag å tillhopa 144.500 kronor, varav 108.500 kronor till utbyggnad av Arosvallens åskådarläktare, 28.000 kronor till reparation av gamla läktarbyggnaden och inhägnaden samt 8.000 kronor till förstärkning av belysning av Arosvallen. Drätselkammaren har funnit sig böra tillstyrka, att anslag för nu angivna ändamål i 1946 års stat upptages med ett belopp av 120.000 kronor under denna anslagstitel. Kammaren, som erfarit, att idrottsplatskommittén överväger förslag om kommunalisering av idrottsplatsen, hemställer, att anslaget överlämnas till drätselkammaren, som bör förbehållas rätten att med hänsyn till de villkor som kunna överenskommas för en eventuell kommunalisering, närmare pröva frågan angående anslagets utanordnande.

Summan av anslag för gymnastik och idrott i 1946 års stat skulle sålunda uppgå till 143.000 kronor.

15 Ö. Övriga ändamål.

Anslagen till *Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet, Arosgården* och *Västerås Konstförening* ha bibehållits oförändrade. *KFUM* har genom särskild framställning begärt, att stadsfullmäktige ville för år 1946 anslå ett belopp av 2.000 kronor. Drätselkammaren har icke funnit anledning för närvarande tillstyrka högre anslag än vad som utgår i innevarande års stat eller 1.000 kronor. Med biträdande av en av *Västerås Arbetareinstitut* gjord framställning föreslår kammaren, att för år 1946 måtte beviljas ett anslag av 36.000 kronor till institutets biblioteksverksamhet, innebärande en anslagshöjning av 9.000 kronor mot i år, då höjningen får anses motiverad med hänsyn till behovet av ökad personal samt medel för litteraturinköp och underhåll av bokbeståndet. *ABF:s lokalavdelning, Västerås,* har hemställt om höjning av anslaget för förbundets biblioteksverksamhet med 2.000 kronor till 8.000 kronor. Drätselkammaren har funnit framställningen befogad och föreslår därför anslag med sistnämnda belopp.

Ett nytt anslag för *Västerås Musikskola* å 10.000 kronor har upptagits i enlighet med av skolans styrelse därom gjord framställning. I samband härmed har det till Västerås bildningsorganisationers samarbetskommitté tidigare utgående årliga anslaget indragits. Anslaget för inköp av konstverk i årets stat upptaget till 1.500 kronor, har höjts till 3.000 kronor, medan anslaget för Västerås stads kommunala historia sänkts från 10.000 kronor till 5.000 kronor enär tidigare beviljat reservationsanslag ännu ej förbrukats.

Västerås Fornminnesförening har i en längre motiverad framställning till drätselkammaren hemställt om ett anslag å 14.000 kronor för föreningens verksamhet, enär verksamheten numera erhållit sådan omfattning, att föreningen nödgas anställa en kvalificerad medhjälpare till intendenten. Motsvarande anslag i året stat är 8.000 kronor. Kammaren har efter övervägande funnit sig böra tillstyrka ett anslag av 12.000 kronor. Anslaget för frilufts- och folkkonserter har höjts från 5.000 kronor till 6.000 kronor. Med bifall till särskild framställning har upptagits ett

anslag å 500 kronor till *Västerås Nykterhetsvänners Centralförsamling,* varjämte under denna budgetrubrik upptagits ett anslag för *nykterhetskurs* å samma belopp enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 oktober 1945. Av övriga i årets stat upptagna anslag har anslagen till Västerås Gymnastikförening och Västerås Idrottshall såsom i det föregående angivits överförts till 15 I. Gymnastik och idrott medan anslaget till Föreningen Västerås Skollovskolonier å 30.000 kronor överförts till socialvården under 16 Ö och anslaget för stadens andel i hyra och uppvärmning av tandkliniken å 11.000 kronor överförts till hälsovårdens stat under rubriken 12 Ö övriga ändamål.

Anslagen under 15 Ö uppgå med tillämpning av vad nu sagts till sammanlagt 92.000 kronor, vartill under kapitalutgifter komma två anslag ur fonder å tillhopa 13.250 kronor för inköp av den Scheffelska tavelsamlingen enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1945 samt för konservering och restaurering av samlingen ifråga.

16. Socialvård.

16 B 2. Ålderdomshem.

Utgifterna uppgå enligt statförslaget till c:a 382.000 kronor eller ungefär samma belopp som i årets stat. Inkomsterna ha beräknats till 231.200 kronor mot 209.000 kronor i årets stat. I förhållande till årets stat utvisar förslaget sålunda netto en förbättring å 21.000 kronor. Å inkomstsidan märkes höjning av inkomsterna från tvättinrättning med 3.000 kronor, av hyror med cirka 9.000 kronor och inkomsterna genom bidrag och ersättningar med 9.000 kronor, sistnämnda ökning huvudsakligen beroende på att vårdavgifter i större omfattning än i årets stat beräknats bliva ersatta genom pensioner och sjukkassebidrag.

16 B 3. Yttre fattigvård.

Enligt fattigvårdsstyrelsens förslag uppgå utgifterna till c:a 469.000 kronor mot innevarande år 433.000 kronor. I kostnadsökningen ingår bl. a. andel av kostnaden för Badelunda kommuns ålderdomshem med 6.700 kronor medan i övrigt utgiftsökningarna bero på höjda personalkostnader, samt stegring av utgifterna för understöd, anstaltsvård och sjukvård m. m.

Inkomsterna ha beräknats till 133.000 kronor mot i innevarande års stat 127.000 kronor. Statförslaget medför sålunda en nettoökning i utgifter av c:a 30.000 kronor.

16 C 2. Barnhem.

Barnavårdsnämnden har i sitt förslag upptagit utgifter å 28.000 kronor och inkomster å 20.000 kronor. Emellertid kommer landstinget att från och med den 1 januari 1946 övertaga det ekonomiska ansvaret för barnhemmet, ehuru detsamma på landstingets uppdrag alltjämt kommer att drivas av barnavårdsnämnden. Det underskott på driften, som uppkommer, skall sålunda täckas av landstinget. I den mån föräldrar till barn som intagas på hemmet, sakna ekonomiska möjligheter att betala vårdkostnaden är staden författningsenligt skyldig att svara för vårdkostnaden. På grund härav har anslaget under 16 C 3 litt 611 utackordering i enskilda hem och barnhem i förhållande till nämnda förslag höjts med 7.500 kronor. Med anledning av förut omförmälda förhållanden har i barnhemmets stat inkomsterna och utgifterna balanserats, varjämte vid rubriken över denna budgettitel utmärkts, att landstinget numera är huvudman för barnhemmet.

16 C 3. Yttre barnavård.

Förutom omförmälda ökning av anslaget för utackordering i enskilda hem och barnhem förekomma en del utgiftsökningar för personalkostnader, adminstrationskostnader, övriga bidrag, anstalts- och sjukvård, varigenom utgifterna komma att uppgå till 141.000 kronor mot i år 120.000 kronor. Inkomsterna ha beräknats till ungefärligen samma belopp som i 1945 års stat eller till cirka 59.000 kronor varför nettoökningen i utgifter belöper sig till omkring 21.000 kronor.

16 C 4. Barnstugor.

Barnstugustyrelsens statförslag slutar på en utgiftssumma å 80.000 kronor. Kammaren har vidtagit den ändringen i förslaget, att bland utgiftsposterna upptagits även anslag för inköp av inventarier till daghem å stadsägan 1789 A enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1945. Härigenom kommer summan driftsutgifter att stiga till cirka 97.000 kronor. Driftsutgifterna för föregående år utgjorde c:a 57.000 kronor. Under rubriken kapitalutgifter har upptagits låneanslag å 130.000 kronor för uppförande av nyssnämnda daghem enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1945. Driftsinkomsterna ha beräknats till 26.000 kronor mot 24.000 kronor i innevarande års stat.

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

Ett nytt anslag har upptagits å 2.000 kronor för omskolningsbidrag, varemot å inkomstsidan svarar statsbidrag å 1.500 kronor.

16 F. Nykterhetsvård.

Med biträdande av nykterhetsnämndens framställning föreslår drätselkammaren en höjning med 1.000 kronor av anslaget beträffande ersättning till Föreningen Västmanlands Samhjälp för övervaknings- och sekreterareuppdrag.

16 H. Hemhjälpsnämnd.

Utgifterna ha ökats med c:a 3.000 kronor och inkomsterna höjts med 750 kronor. Höjningen betingas av att ytterligare en hemsystertjänst kommer att inrättas under år 1946.

16 Ö. Övriga ändamål.

Under denna titel har upptagits ett antal anslag till olika sociala ändamål, av vilka en del återfinnas med oförändrade belopp i innevarande års stat. I det följande beröras endast sådana anslag, vilka ha ändrats eller som ha nytillkommit. Tidigare utgående anslag till barnhemmet för flickor 4.500 kronor och barnhemmet Sparvboet 2.500 kronor ha utgått, sedan landstinget övertagit ansvaret för driften av dessa barnhem. Ett nytt anslag av intern natur för natthärbärget i fastigheten Johan nr 3 har upptagits. Under denna rubrik ha vidare upptagits interna poster avseende lokalhyror för Föreningen Rädda Barnen, Röda kors-kretsens och Västerås Röda kors-kårs lokaler i Stadshotellet samt Föreningen Västmanlands Samhjälps lokaler i västra kvarteret. Särskilt anslag för sjömansvård å 600 kronor har upptagits i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 25 oktober 1945. Ifrån 15 Ö under skolans stat har hit överförts anslaget för skollovskolonierna, vilket upptagits till samma belopp som i årets stat, 30.000 kronor. Såsom kapitalutgift å låne- och

fondstat har uppförts det av stadsfullmäktige den 31 mars 1945 beslutade låneanslaget å 195.000 kronor för uppförande av skollovskolonibyggnad i Gusselby utanför Lindesberg.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för socialvård efter i det föregående angivna justeringar.

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

Utgifterna ha beräknats till c:a 9.000 kronor högre än innevarande år. Utgiftsökningen hänför sig förutom till höjda löner huvudsakligen till beräknad ökning av tilläggspensioner och barnbidrag samt utgifter för provisorisk förstärkning. Ett nytt anslag för anskaffning av inventarier har upptagits.

18 B 7. Sjukförsäkring.

Västerås Erkända Sjukkassa har i särskild skrivelse hemställt om höjning av kommunala bidraget från 13.000 kronor till 15.000 kronor, i vilket sistnämnda belopp inräknats det bidrag kassan tidigare erhållit från Badelunda kommun. Drätselkammaren föreslår att anslaget upptages med sistnämnda belopp. Bidraget till Aseapersonalens Erkända Centralsjukkassa föreslås höjt med 500 kronor från 4.500 kronor till 5.000 kronor. Anslaget till Träarbetarnas Erkända Sjukkassa föreslås till 125 kronor eller samma belopp som i årets stat. Från Blomkronan, Stockholms fristående sjuk- och begravningskassa har även innevarande år inkommit framställning om bidrag för kassans tretton i Västerås stad mantalsskrivna och bosatta medlemmar. Liksom föregående år finner kammaren ej skäl tillstyrka framställningen. Anslagen för sjukförsäkringar uppgår i enlighet med vad nu sagts till 20.125 kronor, innebärande en höjning av 2.500 kronor i förhållande till årets stat.

19. Kristidsförvaltning.

19 A. Kristidsnämnd.

I kristidsnämndens statförslag ha utgifterna upptagits till 50.250 kronor. Efter samråd med kristidsnämndens ordförande har kammaren ansett sig kunna föreslå att två kontorsbiträdestjänster å kristidsnämndens kontor indragas samt att anslaget för kortutdelning och tillfälliga arvoden nedsättes med 2.000 kronor, enär redan nu en minskning i omfattningen av nämndens verksamhet kunnat förmärkas och nämndens arbetsuppgifter under det kommande året allteftersom mera normala förhållanden ifråga om livsmedelsförsörjningen inträda kan beräknas bliva ytterligare reducerad. Utgifterna komma härigenom att uppgå till c:a 41.800 kronor, innebärande en minskning i förhållande till årets stat av c:a 13.000 kronor.

19 B. Hyresnämnd.

Utgifterna ha beräknats med ett 400 kronor lägre belopp än innevarande år.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av kristidsnämn-

dens och hyresnämndens statförslag, beträffande den förra nämndens förslag med de av kammaren föreslagna ändringar.

20. Finansförvaltning.

Anslaget till räntor å stadens amorteringslån har upptagits med 13.000 kronor högre belopp än innevarande år, medan anslaget till räntor å stadens övriga lån praktiskt taget är oförändrat. En mindre räntepost tillkommer för ett av Badelunda kommun upptaget lån i Västmanlands läns sparbank. Bland driftutgifter har medtagits tidigare omtalade avsättning för hamnrörelsen med 200.000 kronor. Årets andelar i anslag för flerårig uttaxering framgå av särskild bilaga och 1946 års amorteringsbelopp kronor 104.248: 41 återfinnas å finansförvaltningens utgiftssida.

Anslag till oförutsedda utgifter har som nämnts upptagits till ett belopp av kronor 180.411: 59. Anslaget betecknas liksom i innevarande års stat såsom reservationsanslag.

Anslaget till restitution av nöjesskatt har höjts med 5.000 kronor till 30.000 kronor. Samtidigt ha emellertid inkomsterna av nöjesskatt höjts från 150.000 kronor till 175.000 kronor.

För restitutioner och avkortningar å kommunalutskylder har upptagits ett från 25.000 kronor till 15.000 kronor minskat anslag. För avskrivning av kommunalutskylder har som nämnts upptagits ett anslag å 650.000 kronor. På utgiftssidan av finansförvaltningens stat återfinnas vidare avsättningar till olika fonder, bl. a. till de båda nybildade särskilda fonderna, trafikfonden och fonden för stadens förskönande. Ifråga om avbetalning å stadens låneskuld anmärkes, att från finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lån tages i anspråk ett belopp av kronor 29.547: 56 motsvarande kvarstående del av fonden. Bland inkomsterna märkes summan av i de olika delförvaltningarnas stater upptagna anslagen till ränta å fasta tillgångarnas bokförda värde samt avgift från hamnen för amortering å hamnens lån, motsvarande hamnens andel enligt låneplan. Såsom förut anmärkts vid kommentering av folkskolornas stat har till finansförvaltningens stat under kapitalinkomsterna överförts inflytande statsbidrag för Jakobsbergsskolan med kronor 14.094: 20.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att de uttaxerade medel som i tidigare års stater avsatts till bibliotek, läroverk och förvaltningsbyggnad, tillhopa 1.050.000 kronor, skola överföras till en särskild fond för kommunala byggnader,

att fastställa hundskatten för år 1946 till 50 kronor för varje hund,

att fastställa uttaxeringen för år 1946 till 7 kronor 15 öre per skattekrona,

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet angående höjda arvoden till löne- och avtalsnämndens samt

drätselkammarens ordförande länsstyrelsen för fastställelse samt

att godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 i dess helhet.

Västerås den 20 november 1945.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg. *Per Siösteen.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren till magistraten ingivit förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1946, får magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar för besluts fattande.

Västerås rådhus den 3 december 1945.

På magistratens vägnar:

MARTIN LINDHEIMER.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för år 1946 och förslaget av magistraten överlämnats till stadsfullmäktige för besluts fattande får beredningsutskottet, till vilket statförslaget remitterats för yttrande anföra följande.

Utskottet har granskat det föreliggande statförslaget och därvid icke funnit skäl att på någon punkt frångå drätselkammarens förslag. Utskottet vill särskilt uttala sin tillfredsställelse över att drätselkammaren lämnat en sammanfattande redogörelse för de kommunala byggnadsprojekt som inom den närmaste 5-årsperioden torde komma att beslutas av stadsfullmäktige. Utskottet delar ävenledes drätselkammarens uppfattning, att kostnaden för en del av dessa företag med 25 % uttaxeras och att för ändamålet upplägges en särskild fond för kommunala byggnader. Då utskottet i övrigt icke finner påkallat att göra särskilda uttalanden får utskottet med biträdande av drätselkammarens förslag hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Västerås den 5 december 1945.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1945 Ser. B n:r 18 B

N:r 18 B

UTGIFTS- OCH INKOMSTSTAT

FÖR

VÄSTERÅS STAD

ÅR 1946

Uttaxering:

till borgerliga kommunen	7: 15
till kyrkliga kommunen	—: 65
S:a uttaxering pr skattekrona	7: 80

För Badelunda församling utgör uttaxeringen:

till borgerliga kommunen	7: 15
till kyrkliga kommunen	—: 78
S:a uttaxering pr skattekrona	7: 93

Sammandrag av specialstaterna för Västerås stads utgifts- och inkomststat år 1946.

Titel	Utgifter Skattestat: Drift-utgifter	Utgifter Skattestat: Kapital-utgifter	Låne- och fondstat: Kapital-utgifter	Inkomster Skattestat: Drift-inkomster	Inkomster Skattestat: Kapital-inkomster	Låne- och fondstat: Kapital-inkomster	Skattestatens överskjutande: Utgifter	Skattestatens överskjutande: Inkomster
1. Allmän förvaltning.								
1 A Stadsfullmäktige och dess beredningar	1.370: —						1.370: —	
1 B Stadsrevision	13.750: —			7.550: —			6.200: —	
1 C Drätselkammare	520.315: —			112.100: —			408.215: —	
1 Ö Övriga ändamål	65.259: —						65.259: —	
2. Rätts- och ordningsväsen.								
2 A Magistrat och rådhusrätt	136.085: —			37.500: —			98.585: —	
2 B-C Polis- och åklagarväsen samt fångvård	624.180: 94	8.700: —		57.778: 26			575.102: 68	
3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.								
3 A-B Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering	79.497: 75			24.000: —			55.497: 75	
3 C Exekutionsverk	84.462: 30			15.007: —			69.455: 30	
4. Byggnads- och stadsplaneväsen.								
4 A Byggnadsnämnd	225.232: —			40.400: —			184.832: —	
5. Civilförsvar o. d.								
5 A Luftskydd	44.400: —			4.600: —			39.800: —	
5 B Utrymning och inkvartering	2.925: —						2.925: —	
5 C Familjebidrag	214.825: —			192.000: —			22.825: —	
5 Ö Övriga ändamål	3.000: —						3.000: —	
6. Brandskydd.								
6 A-B Brand- och sotningsväsen	341.776: 50	11.100: —		16.250: —			336.626: 50	
7. Fastighetsförvaltning.								
7 A Gemensam förvaltning	36.382: 50						36.382: 50	
7 B Förvaltningsfastigheter	184.138: —	500.000: —		162.318: 15			521.819: 85	
7 C Exploateringsfastigheter	175.688: —		3.461.358: 02	57.910: 01		920.697: 47	117.777: 99	
7 D Jordbruksegendomar, skogar, grustag o. fritidsreservat	398.690: —	33.000: —	220.000: —	402.830: —			28.860: —	
7 E Hyresfastigheter	477.261: 48			409.899: 39			67.362: 09	
7 F 1 Bostadsförsörjning f. mindre bemedl., barnrika familjer	95.100: —						95.100: —	
7 F 2 Pensionärshem	76.080: —		142.500: —	30.290: —			45.790: —	
7 Ö Övriga ändamål	32.000: —			27.000: —			5.000: —	
8. Gatu- och parkförvaltning.								
8 B Gatuförvaltning	1.593.328: —			423.340: —			1.169.988. —	
8 C Parkförvaltning	366.991: 75			42.215: —			324.766: 75	
9. Hamnförvaltning.								
9 A Hamnar	632.341: 81	33.000: —	699.500: —	665.341: 81				
10. Kommunikationsföretag.								
10 C Johannisbergs flygfält	8.600: —			500: —			8.100: —	
10 D Färjor och ångslupar	38.210: —			30.150: —			8.060: —	
10 F Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —						8.000: —	
10 Ö Övriga ändamål			12.000: —					
11. Industriella verk.								
11 A Gasverk	927.701: —			928.308: —	67.067: —			67.674: —
11 B Elektricitetsverk	2.220.205: —	57.662: 37	276.700: —	2.804.010: —	85.520: —			611.662: 63
12. Hälso- och sjukvård.								
12 A 1 Allmän hälsovård	105.578: 32			8.750: —			96.828: 32	
12 A 3 Poliklinik	6.150: —			3.500: —			2.650: —	
Transport	9.739.524: 35	643.462: 37	4.812.058: 02	6.503.547: 62	152.587: —	920.697: 47	4.406.188: 73	679.336: 63

Titel	Utgifter Skattestat Drift-utgifter	Utgifter Skattestat Kapital-utgifter	Låne- och fondstat Kapital-utgifter	Inkomster Skattestat Drift-inkomster	Inkomster Skattestat Kapital-inkomster	Låne- och fondstat Kapital-inkomster	Skattestatens överskjutande Utgifter	Skattestatens överskjutande Inkomster
Transport	9.739.524: 35	643.462: 37	4.812.058: 02	6.503.547: 62	152.587: —	920.697: 47	4.406.188: 73	679.336: 63
12 A 5 Bostadsinspektion	5.980: —			25: —			5.955: —	
12 Ö Övriga ändamål	18.000: —						18.000: —	
13. Allmän hygien.								
13 A-B Vatten- och avloppsverk	731.394: —		396.700: —	667.140: —	173.702: —			109.448: —
13 C 1 Renhållningsverk	313.127: 50			109.160: —			203.967: 50	
13 C 2 Svingård	52.052: 50			52.052: 50				
13 D Varmbadhus	133.500: —			117.597: 50			15.902: 50	
13 E 1 Kallbadhus	6.600: —			2.000: —			4.600: —	
13 E 2 Anordningar för friluftsliv	90.950: —						90.950: —	
14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.								
14 A Salutorg och saluhall	1.300: —			4.000: —				2.700: —
14 C Köttbesiktningsbyrå	22.381: —			13.470: —			8.911: —	
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.								
15 A 1 Folkskola	1.777.316: 91		760.000: —	806.375: 60			970.941: 31	
15 A 2 Fortsättningsskola	17.400: —			8.100: —			9.300: —	
15 B Högre folkskola	91.039: 50			51.448: —			39.591: 50	
15 D Kommunal flickskola	223.996: 24			143.418: 92			80.577: 32	
15 G Statliga läroverk	49.690: —						49.690: —	
15 H Yrkesundervisning	193.739: —			116.770: —			76.969: —	
15 I Gymnastik och idrott	143.000: —						143.000: —	
15 Ö Andra undervisnings- och bildningsanstalter	92.000: —		13.250: —				92.000: —	
16. Socialvård.								
16 B 2 Ålderdomshem	381.954: —			231.200: —			150.754: —	
16 B 3 Yttre fattigvård	469.182: —			132.900: —			336.282: —	
16 C 2 Barnhem	28.396: —			28.396: —				
16 C 3 Yttre barnavård	141.263: —			59.200: —			82.063: —	
16 C 4 Barnstugor	97.682: —		130.000: —	26.130: —			71.552: —	
16 E Arbetslöshetsunderstöd	3.000: —			1.500: —			1.500: —	
16 F Nykterhetsvård	11.250: —			1.500: —			9.750: —	
16 H Hemhjälpsnämnd	14.440: —			5.650: —			8.790: —	
16 Ö Övriga ändamål	50.700: —		195.000: —				50.700: —	
18. Socialförsäkring.								
18 A Folkpensionering	284.315: —						284.315: —	
18 B Sjukförsäkring	20.125: —						20.125: —	
19. Kristidsförvaltning.								
19 A Kristidsnämnd	41.875: —						41.875: —	
19 B Hyresnämnd	8.950: —						8.950: —	
20. Finansförvaltning.								
20 a Överskott och underskott (mot skattestat)				204.929: 73				204.929: 73
20 b Räntor och lånekostnader	779.328: 60			1.608.369: 20				829.040: 60
20 c Anslag till särskilda ändamål	223.000: —						223.000: —	
20 d Medel till oförutsedda utgifter	180.411: 59						180.411: 59	
20 e Egna fonder		292.233: 25	1.083.784: 57			1.239.935: 67	292.233: 25	
20 f Upplånat kapital		1.018.230: 50	29.547: 56	162.854: 37		5.259.707: 01	855.376: 13	
20 g Utlånat kapital					26.095: 25			26.095: 25
20 h Skatter och rättigheter	698.700: —			7.667.376: 42				6.968.576: 42
20 i Statsbidrag				14.094: 20				14.094: 20
Kronor	17.187.563: 19	1.953.926: 12	7.420.340: 15	18.725.010: 86	366.478: 45	7.420.340: 15	8.834.220: 83	8.834.220: 83

Kronor 19.091.489: 31

Kronor 19.091.489: 31

Specialstater.

1. Allmän förvaltning.

1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner och arvoden:		
Stadsfullmäktiges ordförande	500: —	
Löne- och avtalsnämndens ordförande	800: —	1.300: —

Administrationskostnader:

241 Telefon		70: —
Summa utgifter		1.370: —

1. B. Stadsrevision.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

113 Arvode till ledamöter i stadsrevisionen	1.050: —	
114 Arvode till revisionsfirma	12.500: —	13.550: —
115 Kontorskostnader		200: —
Summa utgifter		13.750: —

Driftinkomster.

991 Andelar i revisionsarvoden:	
Fattigvård	1.900: —*
Renhållningsverk	650: —*
Tekniska verk	5.000: —*
Summa inkomster	7.550: —

1 C. Drätselkammare.

Driftutgifter.

1. GEMENSAMMA KOSTNADER.

Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden:			
Drätselkammarens ordförande		1.800: —	
Administrationskostnader:			
241 Telefon		70: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa		5.000: —	6.870: —

2. STADSKANSLI.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)	67.220: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	13.972: 50		
113 Övriga löner och arvoden Fa			
Extra sekreterarebiträde 6.600: —			
Extra biträden 5.400: —	12.000: —		
114 Dyrtidstillägg Fa	3.000: —		
115 Semestervikarie för vaktmästare Fa..	300: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5) ..	13.678: 50		
122 Dyrtidstillägg Fa	3.113: —		
191 Olycksfallsförsäkring Fa	75: —		
192 Sjukvård Fa	150: —	113.509: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa	2.500: —		
212 Böcker och tidskrifter Fa	500: —		
221 Annonsering och trycksaker Fa	18.000: —		
231 Bilresor Fa	500: —		
241 Telefon Fa	2.500: —		
242 Post Fa	1.000: —		
251 Lokalhyra	5.000: —*		
252 Andel i gemensam kostnad för lyse, värme och städning Fa	6.300: —*	36.300: —	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier Fa	1.000: —		
491 Försäkringspremier	200: —	1.200: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h	400: —		
792 Inköp av inventarier	2.000: —	2.400: —	153.409: —
Transport			160.279: —

Transport			160.279: —

3. STADSKAMRERAREKONTOR.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)	39.976: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	9.634: —		
113 Övriga löner och arvoden:			
Stadskamrersassistent	10.000: —		
Extra och tillfälliga biträden Fa	16.000: —		
114 Dyrtidstillägg Fa	6.400: —		
191 Olycksfallsförsäkring Fa	70: —		
192 Sjukvård Fa	100: —	82.180: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa	2.500: —		
221 Annonsering och trycksaker Fa	4.000: —		
241 Telefon Fa	1.000: —		
242 Post Fa	1.400: —		
251 Lokalhyra inkl. andel i värme, lyse och städning	10 000: —*		
252 Hyra för uppbördslokal Fa	800: —		
291 Inbrotts- och garantiförsäkring Fa	150: —		
292 Distribuering av debetsedlar Fa	1.200: —	21.050: —	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier Fa	1.000: —		
491 Försäkringspremier Fa	200: —	1.200: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h	200: —		
792 Inköp av inventarier Fa	3.000: —		
793 Inköp av kvitteringsmaskin Fa	15.600: —	18.800: —	123.230: —

4. BYGGNADSKONTOR.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)	101.406: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	25.673: —		
113 Övriga löner och arvoden Fa	20.000: —		
114 Dyrtidstillägg Fa	3.000: —		
121 Pensioner enl. pensionssat (bil. 5)	33.926: —		
122 Dyrtidstillägg Fa	8.481: —		
191 Olycksfallsförsäkring Fa	150: —		
192 Sjukvård Fa	150: —	192.786: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa	2.500: —		
213 Facklitteratur Fa	300: —		
221 Annonsering Fa	300: —		
Transport	3.100: —	192.786: —	283.509: —

231 Bilskjutsar Fa Transport		3.100: —	192.786: —	283.509: —
Egna bilar	6.000: —*			
Övriga	1.000: —	7.000: —		
241 Telefon Fa		2.000: —		
242 Postavgifter Fa		300: —		
251 Lokalhyra		2.000: —*		
252 Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning Fa		2.300: —*		
253 Hyra för garage		120: —*		
262 Hantlangning för utredningar Fa		6.000: —	22.820: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier Fa		400: —		
422 Hästar:				
Utfodring och skötsel Fa	6.000: —			
Hästskoning o. försäkr. Fa	1.000: —			
Stallhyra	800: —*	7.800: —		
423 Körredskap Fa		1.200: —		
491 Försäkringspremier Fa		300: —	9.700: —	
Diverse utgifter:				
791 Resor och oförutsedda utgifter Fa h ..		1.000: —		
792 Inköp av inventarier Fa		3.500: —		
793 Inköp av personbil Fa	5.400: —			
794 Ej amorterad del av inköpskostnad för personbil	1.600: —	7.000: —	11.500: —	236.806: —
Summa utgifter				520.315: —

Driftinkomster.

2. STADSKANSLI.		
991 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		1 000: —*
3. STADSKAMRERAREKONTOR.		
991 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	2.000: —*	
999 Diverse inkomster:		
Försäljning av trycksaker m m. ..	100: —	2.100: —
4. BYGGNADSKONTOR.		
991 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	1.000: —*	
992 Andel i administrationskostnader från gatu- och väghållning	83.000: —*	
993 Fastighetsförvaltningens andel i omkostnader	25.000: —*	109.000: —
Summa inkomster		112.100: —

1 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

Administrationskostnader:

231 Resor och mindre utredningar Fa		6.000: —
232 Representation Fa		10.000: —
242 Reklam Ra		10.000: —
243 Flaggning å offentliga platser Fa		500: —
291 Föreningsavgifter: Svenska Stadsförbundet		5.759: —
292 Övriga administrationskostnader: Svenska Stadsförbundets Tidskrift Fa		1.200: —
293 Automatisk telefonväxel (Stfm. 25/10 1945) Fa		30.000: —
294 Omkostnad vid indrivning och lagsökning m. m. Fa		300: —
491 Ansvarighetsförsäkring utom hamnen och tekniska verken Fa		1.500: —
Summa utgifter		65.259: —

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enl. lönestat (bil. 4)	81.434: —	
112 Dyrtidstillägg Fa	14.369: —	
113 Ersättning åt vikarier vid semester eller annan tjänstledighet för magistratens ledamöter Fa	5.600: —	
114 Anslag för beredande av semester åt kontorsbiträden Fa h	700: —	
115 Tillfälliga biträden Fa	2.400: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5) ..	6.430: —	
122 Dyrtidstillägg Fa	2.482: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa	60: —	
192 Sjukvård Fa	150: —	113.625: —

Administrationskostnader:

211 Kontorskostnader Fa	2.800: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa	1.500: —	
241 Telefon Fa	1.300: —	
251 Lokalhyra	4 000: —*	
252 Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning Fa	5.700: —*	15.300: —
Transport		128.925: —

Underhållskostnader: Transport			128.925: —
421 Inventarier Fa		500: —	
491 Försäkring av deponerade tavlor Fa		10: —	510: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	
792 Inköp av inventarier Ra		1.150: —	
793 Valomkostnader Fa		5.000: —	6.650: —
Summa utgifter			136.085: —

Driftinkomster.

951 Sportler			36.000: —
952 Avgifter för registering av handelsfirmor			1.500: —
Summa inkomster			37.500: —

2 B—C. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		330.547: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		81.976: 75	
113 Övriga löner och arvoden:			
Polisnotarie	7.038: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.759: 50		
Telefonist vid polisverket	2.640: —		
Dyrtidstillägg Fa	660: —		
Semester- och tjänstled.-vikarier Fa	13.000: —		
Vikarier för polismän under skolutbildningstid Fa h	3.300: —		
Extra skrivhjälp å polismästarens expedition Fa h	300: —		
Kvinnligt biträde å ordonnansavdelningen	2.280: —		
Dyrtidstillägg Fa	570: —		
Vaktmästare	2.208: —		
Dyrtidstillägg Fa	552: —	34.307: 50	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)		69.975: 75	
122 Dyrtidstillägg Fa		17.493: 94	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		1.500: —	
192 Sjukvård och gymnastik Fa		2.000: —	
193 Beklädnad och slitningsersättning		21.780: —	
194 Beklädnad och slitningsersättning för vikarier Fa		2.000: —	
195 Stipendium Fa		400: —	561.980: 94
Transport			561.980: 94

Transport			561.980: 94
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		3.500: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		1.200: —	
231 Bilar, radio och transporter Fa		12.000: —	
241 Telefon Fa		6.800: —	
251 Lokalhyror:			
Hyra och värme till fastighetsförvaltningen	12.950: —*		
Expeditionslokal för statspolisen ..	2.200: —		
Garage	450: —*		
Bårhus	300: —*	15.900: —	
253 Lyse Fa		3.400: —	
254 Städning Fa		4.800: —	
291 Föreningsavgifter Fa h		225: —	47.825: —
Underhållskostnader:			
421 Inventarier Fa		2.000: —	
422 Vapen och andra utrustningspersedlar samt övningsmateriel Fa		6.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		475: —	8.475: —
Kostnader för vård och förplägnad:			
691 Fångar å straffängelset Fa		500: —	
692 Anhållna Fa		1.400: —	1.900: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1 000: —	
792 Kriminalteknisk utrustning och möbler Fa		1.000: —	
793 Sakkunnigt biträde m. m. vid polisutredningar Fa		2.000: —	4.000: —
Summa driftutgifter			624.180: 94

Kapitalutgifter.

Skattestat:		
821 Andel i kostnad för nya brand- och polisskåp		8.700: —
Summa utgifter		632.880: 94

Driftinkomster.

Statsbidrag för stats- och reservpolis:		
941 Avlöning av statspolis	33.000: —	
942 Dyrtidstillägg	8.200: —	
943 Avlöning av reservpolis	2.150: —	
944 Pensioneringskostnader	5.488: 26	
945 Beklädnad och diverse	2.640: —	
Transport	51.478: 26	

Transport		51.478: 26	
946 Olycksfallsförsäkring och sjukvård ..		200: —	
947 Lokalkostnader, telefon och diverse ..		3.700: —	55.378: 26
Avgifter:			
951 Polismästarens och stadsfiskalens sportler			2.400: —
Summa inkomster			57.778: 26

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 A—B. Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering.

Driftutgifter.

1. KRONOUPPBÖRDSKONTOR:

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		27.942: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		6.897: —	
113 Löner och arvoden:			
Extra biträden å kronouppbördskontoret Fa	15.500: —		
Extra biträden vid uppbörd Fa	1.800: —		
Semestervikarie för kronouppbördskassören Fa h	300: —		
Mantalsskrivningsombud Fa	900: —	18.500: —	
114 Dyrtidstillägg för stadigt anställda extra biträden Fa		3.875: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5) ..		1.755: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		438: 75	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		100: —	
192 Sjukvård Fa		90: —	59.597: 75
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		1.200: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		2.000: —	
241 Telefon Fa		500: —	
251 Lokalhyra:			
Kronouppbördskontoret	2.150: —*		
Lokal för uppbörd Fa	1.140: —	3.290: —	
252 Värme Fa		350: —*	
253 Lyse Fa		200: —	
254 Städning och renhållning Fa		1.000: —	
291 Distribution av debetsedlar Fa		1.200: —	9.740: —
Transport			69.337: 75

Transport			69.337: 75
Underhållskostnader:			
421 Inventarier Fa......................			500: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		100: —	
792 Inköp av inventarier Fa		1.100: —	1.200: —
			71.037: 75

2. TAXERINGSKONTOR.

Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden Fa	2.800: —		
113 Traktamentsersättning till ledamöter i årliga taxeringsnämnder Fa..........	3.000: —	5.800: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa	250: —		
221 Annonser Fa	400: —		
251 Lokalhyra och värme	1.860: —*		
253 Lyse och städning	150: —	2.660: —	8.460: —
Summa utgifter			79.497: 75

Driftinkomster.

1. KRONOUPPBÖRDSKONTOR.

951 Debetsedelslösen, ersättnnig för värnskattedebitering och provision å landstingsmedel			24.000: —
Summa inkomster			24.000: —

3 C. Exekutionsverk.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		29.490: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		7.372: 50	
113 Löner och arvoden:			
Semestervikarie för stadsfogden Fa h	300: —		
Extra skrivbiträde åt stadsfogden ..	2.700: —		
Extra exekutorer å handräckningsavdelningen	10.200: —		
Extra kvinnliga skrivbiträden åt exekutorerna Fa h	8.160: —	21.360: —	
Transport		58.222: 50	

Transport		58.222: 50	
114 Dyrtidstillägg åt stadigt anställda extra biträden och extra exekutorer Fa		5.265: —	
121 Pensioner enl. pensiosstat (bil. 5)		5.538: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		1.384: 50	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		75: —	
192 Sjukvård Fa		100: —	
193 Garantiförsäkring		345: 30	70.930: 30
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		2.500: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		1.200: —	
231 Kostnader för resor i tjänsten:			
Velocipedunderhåll Fa h	240: —		
Bil- och bussresor Fa h	1.500: —	1.740: —	
241 Telefon Fa		600: —	
251 Lokalhyra:			
Stadsfogdekontoret och exekutorernas tjänsterum		3.198: —*	
252 Värme Fa		450: —*	
253 Lyse Fa...........................		150: —	
254 Städning och renhållning Fa		1.200: —	11.038: —
Underhållskostnader:			
421 Inventarier Fa......................			100: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		300: —	
792 Inköp av inventarier Fa		2.094: —	2.394: —
Summa utgifter			84.462: 30

Driftinkomster.

952 Stadsfogdens sportler	8.507: —
953 Sportler å handräckningsavdelningen	6.500: —
Summa inkomster	15.007: —

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. Byggnadsnämnd.

Driftutgifter.

1. *STADSARKITEKTKONTOR.*

Personalkostnader:

111 Löner enl. lönestat (bil. 4)	36.090: —
112 Dyrtidstillägg Fa	8.362: —
Transport	44.452: —

	Transport		44.452: —		
113	Övriga arvoden				
	Arkitekt	8.241: —			
	Kvinnligt kontorsbiträde	3.000: —			
	Praktikanter Fa h	1.200: —			
	Arvode till planeringssakkunnig	1.500: —	13.941: —		
114	Dyrtidstillägg Fa		2.810: —		
191	Olycksfallsförsäkring Fa		50: —		
192	Sjukvård Fa		25: —	61.278: —	
	Administrationskostnader:				
211	Rit- och skrivmateriel, tryckning av kartor, fotomateriel Fa		4.000: —		
212	Stadsplanemodeller Fa		1.500: —		
213	Facklitteratur Fa		300: —		
221	Annonser Fa		500: —		
231	Bilskjutsar Fa		100: —		
232	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten				
	Stadsarkitekt	850: —			
	Byggnadsinspektör	1.000: —	1.850: —		
241	Telefon Fa		400: —		
242	Postavgifter Fa		400: —		
251	Lokalhyra		2.000: —*		
252	Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning Fa		2.300: —*		
291	Resolutioner, kallelsekostnader m. m. Fa		350: —	13.700: —	
	Underhållskostnader:				
421	Inventarier Fa			100: —	
	Diverse utgifter:				
791	Oförutsedda utgifter, resor m. m. Fa h		800: —		
792	Generalplanen Ra		12.000: —		
793	Inköp av inventarier Fa		3.500: —	16.300: —	91.378: —
	2. STADSINGENIÖRSKONTOR.				
	Personalkostnader:				
111	Löner enl. lönestat (bil. 4)		48.348: —		
112	Dyrtidstillägg Fa		11.726: —		
113	Övriga löner och arvoden:				
	En mätningstekniker	5.100: —			
	En kartriterska	3.180: —	8.280: —		
114	Dyrtidstillägg Fa		2.070: —		
121	Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)		4.704: —		
	Transport		75.128: —		91.378: —

Transport	75.128: —		91.378: —
122 Dyrtidstillägg Fa	1.176: —		
191 Olycksfallsförsäkring Fa	100: —		
192 Sjukvård Fa	50: —	76.454: —	
Administrationskostnader:			
211 Rit- och skrivmateriel Fa	3.000: —		
213 Facklitteratur Fa	100: —		
221 Annonser Fa	300: —		
231 Bilskjutsar Fa	500: —		
241 Telefon Fa	500: —		
242 Postavgifter Fa	200: —		
251 Lokalhyra	2.500: —*		
252 Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning Fa	2.600: —*		
262 Hantlangning och materiel Fa	15.000: —		
263 Nya polygonpunkter Fa	1.000: —		
291 Resolutioner, kallelsekostnader, porto m. m. Fa	700: —	26.400: —	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier Fa		500: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter, resor m. m. Fa h	500: —		
792 Generalplanen Ra	26.000: —		
793 Inköp av inventarier Fa	2.000: —		
794 Tomtindelning av främmande mark Fa	2.000: —*	30.500: —	133.854: —
Summa utgifter			225.232: —

Driftinkomster.

1. STADSARKITEKTKONTOR.

951 Avgifter för byggnadslov och protokollslösen	18.000: —	
952 Granskningsavgifter för planering av tomter	500: —	
953 Kopiering m. m.	900: —	19.400: —

2. STADSINGENIÖRSKONTOR.

931 Mätningsförrättningar m. m.:		
Stadens egna förvaltningar	4.000: —*	
Övriga	17.000: —	21.000: —
Summa inkomster		40.400: —

5. Civilförsvar o. d.

5 A. Civilförsvar.

Driftutgifter.

1. CIVILFÖRSVARSBYRÅN.

113	Löner och arvoden:				
	Vikarie för föreståndare å civilförsvarsbyrån		2.880: —		
	Materielvårdare		3.204: —		
	Kvinnligt biträde å civilförsvarsbyrån		2.280: —		
	Byggnadstekn. biträde för granskning av byggnadsritningar		400: —		
	Civilförsvarschef		800: —		
	Stf. civilförsvarschef		400: —	9.964: —	
114	Dyrtidstillägg Fa			2.091: —	
191	Avgifter till Riksförsäkringsanstalten Fa			25: —	
221	Trycksaker och skrivmateriel Fa			500: —	
222	Tidskrifter och litteratur Fa			100: —	
231	Transportkostnader Fa			300: —	
232	Underhåll av civilförsvarsmateriel Fa			300: —	
241	Telefoner Fa			400: —	
251	Hyra för förrådslokaler:				
	Stadens förvaltningar	1.020: —*			
	Övriga	3.500: —	4.520: —		
	Nya lokaler för uppläggning av skyddsrumsinredningar Fa h		5.000: —	9.520: —	
252	Städning och belysning i expeditionslokalerna Fa			350: —	
491	Försäkringspremier Fa			200: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h			500: —	24.250: —

2. UTBILDNING

231	Utbildning av civilförsvarspliktiga män och kvinnor, anordnande av instruktionskurser m. m. Fa		4.500: —	
232	Utbildning av tjänstegrenschefer för det allmänna civilförsvaret Fa	200: —		
	Studiebesök vid civilförsvarsövningar å annan ort Fa h	300: —	500: —	5.000: —
	Transport			29.250: —

	Transport		29.250: —
	3. CIVILFÖRSVARSCENTRALEN.		
241	Telefon till civilförsvarscentralen, förläggningsplatserna för aktiv personal samt rapportställena Fa h	900: —	
253	Elektrisk ström för kraft, belysning och värme Fa	900: —	
411	Underhåll av belysningsbatterier Fa	500: —	
491	Försäkringspremier Fa	50: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	2.550: —
	4. BLOCKGRUPPERNA.		
331	Bränsle och olja till motorsprutorna Fa	400: —	
421	Underhåll av motorsprutor, slang- och annan redskap Fa	100: —	500: —
	5. SKYDDSRUMMEN.		
791	Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	
793	Yttre alarmeringsanordningar Fa	600: —	
794	Nedmontering av skyddsrumsinredning i allmänna skyddsrum, transportkostnader m. m. Fa h	11.000: —	11.800: —
	6. ORDNINGSHÅLLNINGEN.		
793	Avstängningsanordningar Fa		300: —
	Summa utgifter		44.400: —

Driftinkomster.

941	Beräknat statsbidrag för arvode till civilförsvarschef	800: —
942	Beräknat statsbidrag för arvode till stf. civilförsvarschef	400: —
943	Beräknat statsbidrag för utbildning av civilförsvarspliktiga	3.000: —
944	Beräknat statsbidrag för yttre alarmeringsanordningar	400: —
	Summa inkomster	4.600: —

5 B. Utrymning och socialtjänst.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

113	Löner och arvoden:		
	Utrymningschef	1.000: —	
	Extra skrivhjälp Fa	400: —	1.400: —
	Transport		1.400: —

Transport			1.400: —
Administrationskostnader:			
241 Telefon Fa		100: —	
251 Hyra för förrådslokal		425: —	525: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			1.000: —
Summa utgifter			2.925: —

5 C. Familjebidrag.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
113 Löner och arvoden:			
Expeditionsföreståndare	5 100: —		
Kassörska eller skrivbiträde Fa h	3.000: —		
Avlöning till extra arbetskraft och event. arvoden Fa	1.000: —	9.100: —	
114 Dyrtidstillägg à 8.000: — à 25 % Fa		2.025: —	11.125: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Porton och telefon		1.000: —	
212 Hyra, lyse och städning		1.500: —	
213 Kontorsmateriel och tryckningskostnader		1.000: —	3.500: —
Övriga utgifter:			
711 Familjebidrag Fa		200.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —	200.200: —
Summa utgifter			214.825: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag å utbetalt familjebidrag	192.000: —
Summa inkomster	192.000: —

5 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

711 Anslag till Västerås hemvärn (Stfm. 25/10 1945)	3.000: —
Summa utgifter	3.000: —

6. Brandskydd.

6 A—B. Brand- och sotningsväsen.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner enl. löestat (bil. 4)		
Kontant lön	158.947: —	
Bostadsförmån	6.581: —*	165.528: —
Transport		165.528: —

Transport		165.528: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		41.382: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
a) Verkstadsförman	250: —		
b) Sjukvikarier Fa	1 000: —		
c) Semestervikarier Fa	6.500: —		
d) Semestervikarier för brandchef och vice brandchef Fa h	1 000: —		
e) Skorstensfejaremästare (varav för eldstadsbesiktningar kr. 400: —)	450: —		
f) Borgarbrandkårens personal: 1 chef 400: —; 3 förmän à 250: — 750: —; 36 manskap à 125: — 4.500: —	5.650: —		
g) Timpenning till borgarbrandkåren vid övningar och eldsvådor Fa	2.000: —	16.850: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)		20.574: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		5.143: 50	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		1.600: —	
192 Sjukvård Fa		850: —	
193 Beklädnad för 33 man à 275: —	9.075: —		
194 Beklädnad för vikarier och förstörda kläder m. m. Fa	2.000: —	11.075: —	
195 Beklädnadsersättning till brandchef och vice brandchef		600: —	
196 Teknisk utbildning Fa h		300: —	263.902: 50
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		300: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		300: —	
241 Telefon Fa		1.500: —	
251 Hyra till fastighetsförvaltningen		35.249: —*	37.349: —
Material och driftkostnader:			
321 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer Fa		2.000: —	
322 Snickareverkstaden Fa		500: —	
323 Skräddareverkstaden Fa		100: —	
325 Arbeten, diverse Fa		100: —	
326 Motordrivmedel och smörjoljor Fa		4.000: —	
327 Skumsläckningsmateriel Fa		200: —	
328 Rökskyddsmateriel Fa		700: —	
331 Kraftström Fa		700: —	
Transport		8.300: —	301.251: 50

Transport		8.300: —	301.251: 50
352 Värme Fa		13.000: —	
353 Lyse Fa		2.500: —	
354 Hyra för reservbelysning		200: —	
355 Tvätt och städning Fa		4.000: —	
356 Tidningar, tidskrifter och facklitteratur för manskapsmässen Fa h		200: —	
391 Verkstadsarb. för brandkårens behov		1.000: —*	
392 Brandsynekostnader Fa h		100: —	29.300: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Brandtelegraf och ringledningar		1.300: —	
421 Brandredskap		2.500: —	
422 Övriga inventarier		600: —	
491 Försäkringsavgifter		500: —	4.900: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	
792 Inköp av inventarier Ra			
44 st. gasmasker med tillbehör för borgarbrandkåren	1.400: —		
35 st. eldrockar för yrkesbrandkåren	2.200: —		
1 st. presenning	250: —		
300 m. smalslang m. kopplingar	1.550: —		
50 par arbetshandskar	425: —	5.825: —	6.325: —
Summa driftutgifter			341.776: 50

Kapitalutgifter.

Skattestat.

821 Anskaffning av 10 st. brandskåp jämte ledningar Ra	11.100: —
Summa utgifter	352.876: 50

Driftinkomster.

Verkstadsarbeten:

921 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer	5.000: —	
922 Snickareverkstaden	1.000: —	
923 Skräddareverkstaden	100: —	
924 Diverse arbeten	500: —	
925 Brandväsendets egna arbeten	1.000: —*	7.600: —
Transport		7.600: —

Transport			7.600: —
Övriga arbeten:			
926 Skötsel och körning av ambulansautomobiler			
Landstinget	4.000: —		
Hälsovårdsnämnden	4.000: —*	8.000: —	
928 Skötsel av automatiska brandalarmanläggningar och enskilda brandskåp		650: —	8.650: —
Summa inkomster			16.250: —

7. Fastighetsförvaltning.

7 A. Gemensam förvaltning.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
113 Del i byggnadskontorets omkostnader	25.000: —*	
121 Pension enl. pensionsstat (bil. 5)	2.946: —	
122 Dyrtidstillägg Fa	736: 50	
191 Olycksfallsförsäkring av kommunalarbetare Fa	1.500: —	
192 Sjukvård och sjukavlöning för kommunalarbetare Fa	3.000: —	33.182: 50
Avgifter:		
354 Arrenden och avgälder Fa		3.000: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —
Summa utgifter		36.382: 50

7 B. Förvaltningsfastigheter.

Driftutgifter.

1. RÅDHUS MED ANNEX.

351 Renhållning och städning Fa	8.500: —	
352 Sotning Fa	150: —	
353 Vatten Fa	200: —	
354 Värme Fa	7.500: —	
355 Elektrisk ström Fa	3.000: —	
411 Underhåll av byggnader Fa	3.000: —	
412 Gardiner till fullmäktigesalen m. m.	1.260: —	
491 Försäkringspremier Fa	525: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 300.000:—	12.000: —*	
711 Inredning och möblering av stadsfullmäktiges plenisal Fa	10.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	46.635: —
Transport		46.635: —

Transport		46.635: —
2. BYGGNAD I KVART. NJORD N:R 1.		
113 Lön till gårdskarl och eldare	2.350: —	
241 Telefon	70: —	
351 Renhållning Fa	100: —	
352 Sotning Fa	100: —	
353 Vatten Fa	500: —	
354 Värme Fa	7 500: —	
355 Elektrisk ström Fa	1.200: —	
411 Underhåll av byggnaden Fa	1.500: —	
491 Försäkringspremier Fa	300: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 615.000: —	24.600: —*	
721 Utskylder Fa	1.600: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	39.920: —
3. POLISSTATION.		
351 Renhållning Fa	1.200: —	
352 Sotning Fa	100: —	
353 Vatten Fa	300: —	
354 Värme Fa	7.000: —	
411 Underhåll av byggnaden Fa	2.000: —	
412 Ändringsarbeten Fa	2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	200: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 167.500: —	6.700: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	19.600: —
4. BRANDSTATION.		
351 Renhållning Fa	150: —	
352 Sotning Fa	200: —	
353 Vatten Fa	1.000: —	
411 Underhåll av byggnaden Fa	2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	300: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 967.000: —	38.680: —*	
791 Oförutsedda utgifter	100: —	42.430: —
5. TULLHUS.		
241 Telefon	70: —	
351 Renhållning Fa	50: —	
352 Sotning Fa	50: —	
353 Vatten Fa	100: —	
411 Underhåll av byggnaden	1.000: —	
421 Underhåll av inventarier Fa	200: —	
491 Försäkringspremier Fa	100: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 278.000: —	11.120: —*	12.690: —
Transport		161.275: —

	Transport			161.275: —
	6. *DIVERSE FÖRVALTNINGSFASTIGHETER.* (Mariabergets arkiv, Köttbesiktningsbyrån, barnhemmet Sommarro, Ingrid nr 1 och Heimer nr 1)			
351	Renhållning Fa		950: —	
352	Sotning Fa		150: —	
353	Vatten, värme och belysning Fa		3.500: —	
411	Underhåll Fa		4.500: —	
491	Försäkringspremier Fa		300: —	
531	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 292.200: —		11.688: —*	
721	Utskylder Fa		725: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h		200: —	22.013: —
	7. *DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅDSBYGGNADER.*			
352	Sotning Fa		50: —	
353	Vatten Fa		100: —	
411	Underhåll Fa		500: —	
491	Försäkringspremier Fa		50: —	
721	Utskylder Fa		150: —	850: —
	Summa driftutgifter			184.138: —
	Kapitalutgifter.			
	Skattestat:			
811	Fond för kommunala byggnader Ra		400.000: —	
812	Förrådsbyggnader Ra		100.000: —	500.000: —
	Summa utgifter			684.138: —
	Driftinkomster.			
	1. *RÅDHUS MED ANNEX.*			
931	Hyror			
	Stadens förvaltningar:			
	Stadskansli	11.300: —		
	Byggnadskontor	4.300: —		
	Magistrat	9.700: —		
	Stadsarkitektkontor	4.300: —		
	Stadsingenjörskontor	5.100: —	34.700: —*	
	Övriga		756: 15	35.456: 15
	2. *BYGGNAD I KVART. NJORD N:R 1.*			
931	Hyror			
	Stadens förvaltningar:			
	Stadens andel i hyra och uppvärmning av tandklinik	11.000: —		
	Transport	11.000: —		35.456: 15

	Transport	11.000: —		35.456: 15
	Kronouppbördskontor	2.500: —		
	Exekutionsverk	3.648: —		
	Hälsovårdsnämndens byrå	1.000: —		
	Distriktsköterskebostad	1.200: —		
	Bostadsinspektion	400: —		
	Kristidsnämnd	3.000: —		
	Föreningen Rädda Barnen	600: —	23.348: —*	
	Övriga		21.150: —	44.498: —
	3. POLISSTATION.			
931	Hyror			
	Stadens förvaltningar:			
	Statspolisens garage	450: —		
	Polisen	12.950: —		
	Byggnadskontorets garage m. m.	1.500: —	14.900: —*	
	Övriga		3.174: —	18.074: —
	4. BRANDSTATION.			
931	Hyror			
	Bostadsförmån för brandpersonal	6.581: —		
	Stadens förvaltningar:			
	Brandkåren	34.349: —	40.930: —	
	5 logement		900: —	41.830: —*
	5. TULLHUS.			
931	Bostadshyror		780: —	
932	Magasinshyror		150: —	930: —
	6. DIVERSE FÖRVALTNINGSFASTIGHETER.			
931	Hyror:			
	Stadens förvaltningar:			
	Köttbesiktningsbyrån	3.000: —		
	Barnavårdsnämnden	3.000: —		
	Högre Allmänna Läroverket:			
	Ingrid 1	5.200: —		
	Heimer 1	5.000: —	16.200: —*	
	Övriga		4.480: —	20.680: —
	7. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅDSBYGGNADER.			
931	Hyror:			
	Byggnadskontoret			850: —*
	Summa inkomster			162.318: 15

7 C. Exploateringsfastigheter.

Driftutgifter.

353	Vatten och sotning Fa	400: —
	Transport	400: —

Transport	400: —
411 Underhåll av byggnader Fa	1.500: —
412 Underhåll av väg till Johannisberg Fa	500: —
413 Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats Fa	500: —
414 Utläggning av spår Fa	50.000: —
415 Anslutningsavgift för ledningar inom hamnområdet	13.000: —
491 Försäkringspremier Fa	200: —
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 2.409.700: 20	96.388: —*
711 Tomtmätning och tomtindelning av egen mark Fa	2.000: —*
721 Utskylder Fa	11.000: —
791 Oförutsedda utgifter Fa h	200: —
Summa driftutgifter	175.688: —

Kapitalutgifter.

Låne- och fondstat:

Enligt bilaga 1	3.461.358: 02
Summa utgifter	3.637.046: 02

Driftinkomster.

931 Hyror och arrenden:

Stadens förvaltningar:		
Fattigvårdsstyrelsen	42: 12	
Grustag	1.500: —	
Tekniska verken	5.800: —	
Lantegendomsnämnden för Emaus..	600: —	
Dito för Gideonsberg, Johannisberg och Kristiansborg	4.500: —	12.442: 12*
Övriga		45.467: 89
Summa driftinkomster		57.910: 01

Kapitalinkomster.

Låne- och fondstat:

Enligt bilaga 1	920.697: 47
Summa inkomster	978.607: 48

7 D. Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat.

Driftutgifter.

1. JORDBRUKSEGENDOMAR.

Personalkostnader:			
101 Andel i Renhållningsverkets kostnader		12.160: —*	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5) ..		9.689: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		2.422: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		1.000: —	
192 Sjukvård Fa		300: —	25.571: —
Administrationskostnader:			
241 Telefon Fa			500: —
Driftkostnader:			
311 Arbetareavlöningar Fa		120.000: —	
321 Utsäde Fa		10.000: —	
322 Fodervaror till ladugården Fa		14.000: —	
323 Gödningsämnen Fa		10.000: —	
324 Förbrukningsmateriel, bilskatt och diverse Fa		5.200: —	
331 Elektrisk ström Fa		3.500: —	
332 Ved, avverkningskostnad Fa		2.000: —	
333 Driftkostnad för traktorer Fa		3.000: —	
351 Arrenden		1.955: —	
352 Arrenden för Emaus, Gideonsberg, Johannisberg, Kristiansborg och del av Karlsberg		5.500: —*	
353 Vatten och sotning Fa		150: —	
391 Utfodring av hästar Fa....	8.000: —		
392 Utfodring av får Fa	4.000: —	12.000: —	187.305: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Byggnader		10.000: —	
412 Hägnader		500: —	
413 Grundförbättringar		5.000: —	
421 Hästar			
Hästskoning	1.500: —		
Veterinärkostnad	500: —	2.000: —	
422 Seldon		1.200: —	
423 Fordon och redskap		5.500: —	
491 Försäkringspremier Fa		2.550: —	26.750: —
Räntor:			
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 651.350: — Malma, Nordanby, Lundby och Bjärby			26.054: —*
Transport			266.180: —

Transport			266.180: —	
Diverse utgifter:				
721 Utskylder Fa		4.400: —		
722 Arvode till ledamöter Fa		100: —		
723 Kartering och kartläggning Ra		2.000: —		
724 Resor och representation Fa h		500: —		
725 Mjölkkontrollkostnader Fa		300: —		
726 Inköp av inventarier Fa h		5.000: —	12.300: —	278.480: —
3. SKOGAR.				
Personalkostnader:				
111 Löner och arvoden:				
Jägmästare	500: —			
Bevakning och tillsyn	550: —	1.050: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)		2.472: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		618: —	4.140: —	
Underhållskostnader, Fa:				
411 Hägnader		200: —		
412 Dikning		200: —		
413 Diverse underhåll		300: —		
414 Skogsodling		1.500: —		
415 Avverkningskostnad		9.100: —		
491 Försäkringar		300: —	11.600: —	
Räntor:				
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 150.000: —			6.000: —*	
Diverse utgifter:				
721 Utskylder Fa			1.000: —	22.740: —
				301.220: —
4. GRUSTAG.				
Personalkostnader:				
111 Löner enligt lönestat (bil. 4)		8.388: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		2.097: —		
192 Sjukvård Fa		30: —	10.515: —	
Driftkostnader:				
311 Arbetareavlöningar Fa		6.000: —		
331 Elektrisk ström Fa		3.000: —		
332 Avgäld för grustäkt		1.500: —*		
391 Övriga driftkostnader Fa		2.000: —	12.500: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Underhåll av maskiner		3.500: —		
431 Underhåll av väg till grustaget		1.200: —		
491 Försäkringspremier		100: —	4.800: —	
Transport			27.815: —	

Transport		27.815: —	
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		100: —	27.915: —
5. *FRITIDSRESERVAT.*			
a) Björnön:			
111 Avlöning till ordningsman enligt lönestat (bil. 4)	3.708: —		
112 Dyrtidstillägg Fa	927: —		
241 Telefon	140: —		
411 Underhåll av byggnader Fa	1.000: —		
412 Reparation av brygga Fa	33.000: —		
491 Försäkringspremier Fa	250: —		
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 250.000: —	10.000: —*		
711 Avverkningskostnad Fa	600: —		
721 Skogsodling Fa	100: —		
721 Utskylder Fa	850: —	50.575: —	
b) Hästholmarna:			
111 Arvode till ordningsmän Fa	2.500: —		
121 Pension enl. pensionsstat (bil. 5)	360: —		
122 Dyrtidstillägg Fa	90: —		
411 Underhåll av byggnader Fa	6.000: —		
412 Reparation av brygga vid Ö. holmen ..	3.000: —		
491 Försäkringspremier Fa	550: —		
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 147.000: —	5.880: —*		
721 Utskylder Fa	600: —	18.980: —	69.555: —
Summa driftutgifter			398.690: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:	
JORDBRUKSEGENDOMAR.	
822 Anordnande av två bostadslägenheter vid Nordanby (Stfm. 28/6 1945)	33.000: —
Låne- och fondstat:	
JORDBRUKSEGENDOMAR.	
Enligt bilaga 1	220.000: —
Summa utgifter	651.690: —

Driftinkomster.

1. *JORDBRUKSEGENDOMAR.*	
Försäljning.	
912 Jordbruksprodukter från Malma	49.780: —
Transport	49.780: —

Transport		49.780: —		
913 Jordbruksprodukter från Nordanby, Kristiansborg, Emaus, Gideonsberg och Johannisberg		105.000: —		
914 Mejeriprodukter		44.000: —		
915 Djur		10.000: —		
916 Trädgårdarna Malma och Johannisberg		2.800: —	211.580: —	
Utförda arbeten:				
921 Körningar och div. arbeten			20.000: —	
Hyror och arrenden:				
931 Hyror:				
Renhållningsverk	1.000: —*			
Svingård	1.000: —*			
Övriga hyror samt hyror och förmåner till fast anst. arbetare	30.000 —	32.000: —		
932 Arrenden:				
Lundby och Bjärby samt potatislotter m. m.		15.400: —	47.400: —	278.980: —

2. *SKOGAR.*

911 Skogsprodukter			18.750: —	
931 Hyra för benupplag			50: —	
932 Hyra för upplag av explosiv vara			50: —	18.850: —
				297.830: —

4. *GRUSTAG.*

911 Försäljning av grus och sten			30.000: —	
991 Förrådets andel i lönekostnader			5.445: —*	35.445: —

5. *FRITIDSRESERVAT.*

a) Björnön:				
932 Arrenden		5.230: —		
933 Skogsprodukter		1.500: —		
941 Nettokostnad, överföres till titel 13 E 2		43.845: —*	50.575: —	
b) Hästholmarna:				
931 Hyror		4.875: —		
941 Nettokostnad, överföres till titel 13 E 2		14.105: —*	18.980: —	69.555: —
Summa inkomster				402.830: —

7 E. Hyresfastigheter.

Driftutgifter.

1. DIVERSE FASTIGHETER.

351	Renhållning Fa	15.000: —	
352	Sotning Fa	2.500: —	
353	Vatten, värme och belysning Fa	18.000: —	
355	Avgifter till bostadsrättslägenheter Fa	4.500: —	
411	Underhåll av byggnader Fa	75.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	7.900: —	
531	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 2.559.686: 80	102.387: 48*	
721	Utskylder Fa	16.000: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	241.787: 48

2. STADSHOTELL.

111	Löner enl. lönestat (bil. 4)	4.032: —	
112	Dyrtidstillägg Fa	1.008: —	
121	Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)	2.109: —	
122	Dyrtidstillägg Fa	525: —	
351	Renhållning Fa	3.000: —	
352	Sotning Fa	500: —	
353	Vatten Fa	4.000: —	
354	Värme Fa	36.000: —	
411	Underhåll av byggnaden Fa	25.000: —	
421	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
422	Inköp av gardiner Fa	3.500: —	
491	Försäkringspremier Fa	1.200: —	
531	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 1.100.000: —	44.000: —*	
721	Utskylder Fa	5.200: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	131.274: —

3. SUNDINSKA HUSET.

351	Renhållning Fa	500: —	
352	Sotning Fa	100: —	
353	Vatten och elström Fa	500: —	
355	Hyra till Sundinska fonden	10.000: —	
411	Underhåll av byggnader Fa	2.000: —	
412	Reparation av fasad Fa	5.000: —	
491	Försäkringspremier Fa	300: —	
721	Utskylder Fa	325: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	18.825: —

4. PAVILJONGEN I STADSPARKEN.

351	Renhållning Fa	300: —	
352	Sotning Fa	100: —	
	Transport	400: —	391.886: 48

Transport	400: —	391.886: 48
354 Värme Fa	2.000: —	
411 Underhåll av byggnaden Fa	3.000: —	
412 Omläggning av serveringsplats Fa	2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	200: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 225.000: —	9.000: —*	
721 Utskylder Fa	1.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	17.700: —

5. *VARUMAGASIN O. DYL.*

351 Renhållning Fa	100: —	
352 Sotning Fa	50: —	
353 Vatten Fa	150: —	
411 Underhåll av byggnader Fa	3.000: —	
412 Underhåll av järnvägsspår Fa	2.000: —	
413 Installation av w.c. i stenmagasinen Fa	12.000: —	
431 Underhåll av magasinsgator Fa	2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	800: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 554.000: —	22.160: —*	
721 Utskylder Fa	2.400: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	44.760: —

6. *OMNIBUSSTATION.*

411 Underhåll av byggnaden Fa	500: —	
491 Försäkringspremier Fa	50: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 30.000: —	1.200: —*	
721 Utskylder Fa	350: —	2.100: —

7. *OMNIBUSGARAGE.*

411 Underhåll Fa	1.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	100: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 248.000: —	9.920: —*	
721 Utskylder Fa	1.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	12.120: —

8. *KARLSBERG OCH STENSBORG.*

353 Vatten och sotning Fa	75: —	
411 Underhåll av byggnader Fa	1.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	200: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 163.000: —	6.520: —*	
721 Utskylder Fa	900: —	8.695: —
Summa utgifter		477.261: 48

Driftinkomster.

1. DIVERSE FASTIGHETER.			
931 Hyror och arrenden.			
Stadens förvaltningar:			
Elverk	3.000: —		
Renhållningsverk	950: —		
Folkskola	2.000: —		
Högre folkskola	2.500: —		
Yttre fattigvård	5 100: —		
Stora Fridnäs	8.600: —		
Gatuförvaltning	900: —		
Parkförvaltning	1.600: —		
Natthärbärget	600: —		
Föreningen Västmanlands Samhjälp	400: —	25.650: —*	
Övriga		216.259: 79	241.909: 79
2. STADSHOTELL.			
931 Hyror			
Stadens förvaltningar:			
Taxeringskontor	1.860: —		
Västerås Röda Korskår	800: —		
Röda Korskretsen	400: —	3.060: —*	
Övriga		55.147: 60	
932 Avgifter för vatten och värme		35.000: —	93.207: 60
3. SUNDINSKA HUSET.			
931 Hyror			13.748: —
4. PAVILJONG I STADSPARKEN.			
931 Hyror			15 000: —
5. VARUMAGASIN O. DYL.			
931 Hyror och arrenden:			
Stadens förvaltningar:			
Hamnförvaltning	1.600: —		
Tekniska verk	112: 50	1.712: 50*	
Övriga		26.941: 50	28.654: —
6. OMNIBUSSTATION.			
931 Hyra			3.280: —
7. OMNIBUSGARAGE.			
931 Hyra			10.000: —
8. KARLSBERG OCH STENSBORG.			
931 Hyror och arrenden:			
Stadens förvaltningar:			
Renhållningsverk		400: —*	
Övriga		3.700: —	4.100: —
Summa inkomster			409.899: 39

7 F. Bostadsförsörjning.

7 F 1. Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Driftutgifter.

691 Värdet av tomten nr 1 i kvarteret Kolven, överlåten till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar för barnrikehus (Stfm. 25/1 1945)		60.000: —	
Värdet av mark i kvarteret Skjutvallen, överlåten till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar för barnrikehus (Stfm. 25/10 1945) Fa		35.000: —	95.000: —
791 Besiktningsavgifter Fa			100: —
Summa utgifter			95.100: —

7 F 2. Pensionärshem.

Driftutgifter.

a) Tenngatan:

113 Löner och arvoden:			
Gårdskarl och eldare	700: —		
Vice värd	150: —	850: —	
241 Telefon		70: —	
351 Renhållning Fa		100: —	
352 Sotning Fa		80: —	
353 Lyse och vatten Fa		500: —	
354 Värme Fa		3.500: —	
411 Underhåll av byggnaden Fa		1.500: —	
491 Försäkring Fa		370: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 235.000: —		9.400: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		300: —	16.670: —

b) Föreningsgatan:

113 Löner och arvoden:			
Gårdskarl och eldare	420: —		
Vice värd	75: —	495: —	
241 Telefon		70: —	
351 Renhållning Fa		50: —	
352 Sotning Fa		50: —	
353 Lyse och vatten Fa		250: —	
354 Värme Fa		1.300: —	
411 Underhåll av byggnaden Fa		1.000: —	
491 Försäkring Fa		100: —	
Transport		3.315: —	16.670: —

Transport		3.315: —	16.670: —
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 98.000: —		3.920: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		100: —	7.335: —
c) Malmabergsgatan:			
113 Löner och arvoden:			
Gårdskarl och eldare	420: —		
Vice värd	75: —	495: —	
241 Telefon		70: —	
351 Renhållning Fa		50: —	
352 Sotning Fa		50: —	
353 Lyse och vatten Fa		350: —	
354 Värme Fa		2.000: —	
411 Underhåll av byggnaden Fa		1.000: —	
491 Försäkring Fa		120: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 130.000: —		5.200: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		100: —	9.435: —
d) Jakobsberg:			
113 Löner och arvoden:			
Gårdskarl och eldare	1.200: —		
Vice värd	150: —	1.350: —	
241 Telefon		70: —	
351 Renhållning Fa		150: —	
352 Sotning Fa		50: —	
353 Lyse och vatten Fa		500: —	
354 Värme Fa		4.000: —	
411 Underhåll av byggnaden Fa		1.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		120: —	
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 225.000: —		9.000: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —	16.440: —
e) Kullen:			
113 Löner och arvoden:			
Gårdskarl och eldare	1.600: —		
Vice värd	150: —	1.750: —	
241 Telefon		70: —	
351 Renhållning Fa		150: —	
352 Sotning Fa		75: —	
353 Lyse och vatten Fa		700: —	
354 Värme Fa		5.000: —	
411 Underhåll av byggnaden Fa		1.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		200: —	
Transport		8.945: —	49.880: —

Transport		8.945: —	49.880: —
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 355.000: —		14.200: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		300: —	23.445: —
f) Lövbergsgatan:			
113. Löner och arvoden Fa		300: —	
241 Telefon Fa		135: —	
351 Renhållning Fa		50: —	
352 Sotning Fa		50: —	
353 Lyse och vatten Fa		200: —	
354 Värme Fa		1.000: —	
411 Underhåll av byggnaden Fa		300: —	
491 Försäkring Fa		120: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		100: —	
821 Inköp av div. inventarier		500: —	2.755: —
Summa driftutgifter			76.080: —

Kapitalutgifter.

Låne- och fondstat:			
Enligt bilaga 1			142.500: —
Summa utgifter			218.580: —

Driftinkomster.

a) Tenngatan:			
931 Hyror:			
Pensionärer		6.150: —	
Garage:			
Luftskyddet	720: —*		
Byggnadskontoret	120: —*		
Övriga	280: —	1.120: —	
Lokal		100: —	7.370: —
b) Föreningsgatan:			
931 Hyror:			
Pensionärer			3.150: —
c) Malmabergsgatan:			
931 Hyror:			
Pensionärer			3.150: —
d) Jakobsberg:			
931 Hyror:			
Pensionärer		4.950: —	
Gårdskarl		1 200: —	6.150: —
Transport			19.820: —

	Transport		19.820: —
e) Kullen:			
931 Hyror:			
Pensionärer		7.650: —	
Gårdskarl		1.200: —	8.850: —
f) Lövbergsgatan:			
931 Hyror			1.620: —
	Summa inkomster		30.290: —

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

Driftutgifter.

531 4 % ränta å bokfört värde kronor 299.600: — av 2.996 aktier i Aktiebolaget Arbetarebostäder (nom. 100 kronor)	11.984: —	
4 % ränta å lån kr. 400: — mot säkerhet i 4 aktier i Aktiebolaget Arbetarebostäder	16: —	12.000: —*
4 % ränta å bokfört värde kronor 499.800: — av 9.996 aktier i Byggnads AB Mimer (nom. 100 kronor)	19.992: —	
4 % ränta å lån kr. 200: — mot säkerhet i 4 aktier i Byggnads AB Mimer	8: —	20.000: —*
Summa utgifter		32.000: —

Driftinkomster.

971 Utdelningar å aktier:		
Aktiebolaget Arbetarebostäder 2.996 aktier à 4: —	11.984: —	
Ränta å reverslån till diverse personer motsvarande utdelning å 4 aktier i Aktiebolaget Arbetarebostäder	16: —	12.000: —
Byggnads AB Mimer 9.996 st. aktier à 1: 50	14.994: —	
Ränta å reverslån till diverse personer motsvarande utdelning å 4 aktier i Byggnads AB Mimer à 1:50	6: —	15.000: —
Summa inkomster		27.000: —

8. Gatu- och Parkförvaltning.

8 B. Gatuförvaltning.

Driftutgifter.

1. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.

Personalkostnader:				
191 Olycksfallsförsäkring för kommunalarbetare Fa		8.000: —		
192 Sjukvård och sjukavlöning för kommunalarbetare Fa		9.000: —	17.000: —	
Administrationskostnader:				
201 Andel i byggnadskontorets löner och övriga administrationskostnader			83.000: —*	
Underhållskostnader:				
431 Underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator Fa	115.000: —			
432 Underhåll och mindre förbättringar av övriga vägar och gator Fa	110.000: —	225.000: —		
433 Rensning av gatubrunnar, avgift till Tekniska verken		6.000: —*	231.000: —	
Nyanläggningar, Ra:				
468 Nyanläggningar enl. beslut i varje fall av Stfm.		450.000: —		
469 Anslag till nyanläggningar att disponeras av drätselkammaren		50.000: —		
470 Inköp av cykelställ		10.000: —	510.000: —	
Marklösen,				
471 Lösen av byggnader från Asea för utl. av rikshuvudvägen (Stfm. 26/4 1945)		182.000: —		
472 Lösen av gatumark från tomten nr 1 i kvart. Lennart (Stfm .27/9 1945)		86.000: —		
473 Diverse marklösen Fa		10.000: —	278.000: —	
Diverse utgifter:				
731 Uppläggning av äganderättskarta och gatumarksregister	7.500: —			
varifrån avgår från föregående år beräknad reservation	4.500: —		3.000: —	1.122.000: —
2. GATUBELYSNING.				
391 Elektrisk belysning Fa			90.000: —	
792 Belysningsanläggningar Ra			40.000: —	130.000: —
Transport				1.252.000: —

Transport				1.252.000: —
3. GATURENHÅLLNING.				
351 Hyra			100: —*	
391 Sopning å allmänna platser (kapitelhjon)			4.368: —	
392 Övriga renhållningskostnader Fa			70.000: —	74.468: —
4. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.				
Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		4.032: —		
112 Dyrtidstillägg Fa		1.008: —		
113 Övriga löner:				
Lön till förrådspersonal	8.555: —			
Förrådets andel i löner till personal vid grustaget	5.445: —*	14.000: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)		2.220: —		
122 Dyrtidstillägg Fa		555: —		
192 Sjukvård Fa		30: —	21.845: —	
Materiel och driftkostnader, Fa:				
321 Materialier		115.000: —		
322 Verktyg m. m.		10.000: —		
331 Elektrisk ström		2.000: —		
332 Smörjoljor, drivmedel m. m.		500: —		
351 Hyra		650: —*	128.150: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Underhåll av inventarier		11.000: —		
491 Försäkringspremier		500: —	11.500: —	
Räntor:				
531 4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar kr. 20.000: —			800: —*	
Diverse utgifter:				
792 Inköp av maskiner Fa			5.000: —	167.295: —
5. AUTOMOBILER OCH MASKINER.				
A. Automobiler:				
113 Löner och arvoden:				
Bilförare Fa		16.500: —		
241 Telefon Fa		210: —		
251 Hyra för garage i polisstation		1.000: —*		
Dito för utrymmen i nya förrådet		200: —*		
331 Drivmedel och smörjoljor Fa		16.000: —		
421 Underhåll Fa		6.000: —		
491 Bilskatt och försäkring Fa		3.200: —	43.110: —	
Transport			43.110: —	1.493.763: —

Transport			43.110: —	1.493.763: —
B. Maskiner:				
113 Löner och arvoden:				
Maskinskötare Fa		18.500: —		
251 Hyra				
Stadens förvaltningar	500: —*			
Övriga	400: —	900: —		
331 Drivmedel och smörjoljor Fa		13.000: —		
421 Underhåll Fa		9.000: —		
491 Försäkringspremier Fa		200: —		
792 Inköp av arbetsmaskiner Fa		10.000: —	51.600: —	94.710: —

6. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.

Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden	3.000: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)	450: —		
192 Sjukvård	50: —	3.500: —	
Driftkostnader:			
351 Lokalkostnader, bränsle, lyse och diverse kostnader	800: —		
391 Vattenavgift	50: —	850: —	
Underhållskostnader:			
411 Underhåll av kabinettet	150: —		
491 Försäkringspremier	35: —	185: —	
Räntor:			
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 8.000: —		320: —*	4.855: —
Summa utgifter			1.593.328: —

Driftinkomster.

1. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.

941 Statsbidrag till underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator	109.000: —	
942 Gatukostnadsbidrag	20.000: —	
943 Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	
951 Avgifter för utnyttjande av allmänna platser	2.000: —	
991 Riksförsäkringsanstalten	5.000: —	140.000: —

2. GATUBELYSNING.

991 Hamnens andel i elektrisk gatubelysning		840: —*
Transport		140.840: —

Transport			140.840: —
3. GATURENHÅLLNING.			
951 Avgifter för renhållning			
Folkskolan		1.000: —	
Hamnen		1.800: —	2.800: —*
4. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.			
911 Inkomst av rörelsen		150.000: —	
991 Riksförsäkringsanstalten		300: —	150.300: —
5. AUTOMOBILER OCH MASKINER.			
921 Körningar med lastbilar		42.000: —	
922 Körningar med maskiner		80.000: —	
923 Byggnadskontoret för personbilar		6.000: —*	128.000: —
6. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.			
951 Avgifter			1.400: —
Summa inkomster			423.340: —

8 C. Parkförvaltning.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		23.790: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		5.947: 50	
113 Övriga löner och arvoden:			
Parktekniker	5.000: —		
Trädgårdskonsulentarvode	1.050: —	6.050: —	
114 Dyrtidstillägg Fa		1.250: —	
115 Semesterersättning till timavlönad personal Fa		7.100: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5) ..		4.929: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		1.232: 25	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		900: —	
192 Personalens sjukvård Fa		1.000: —	
193 Sjuk- och olycksfallsavlöningar Fa ..		2.500: —	54.698: 75
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		800: —	
213 Facklitteratur och tidningar Fa		300: —	
221 Annonser och trycksaker Fa		500: —	
231 Bilskjutsar Fa		400: —	
241 Telefon Fa		750: —	
242 Postavgifter Fa		50: —	
Transport		2.800: —	54.698: 75

Transport		2.800: —	54.698: 75
251 Hyra:			
Kontorslokal	1.000: —		
Förrådslokal	1.600: —	2.600: —*	
291 Föreningsavgifter Fa h		100: —	5.500: —
Materiel och driftkostnader:			
311 Växthus, bänk- och plantskolearbeten Fa		40.000: —	
312 Parkvakt Fa h		2.800: —	
321 Förbrukningsmateriel Fa		6.000: —	
332 Bränsle Fa		4.000: —	
333 Gödsel Fa		2.000: —	
353 Vatten, lyse och elkraft Fa		600: —	
354 Städning och renhållning Fa		400: —	55.800: —
Underhållskostnader:			
Inventarier och lokaler, Fa:			
421 Maskiner och redskap		3.000: —	
423 Soffor (målning och lagning)		2.500: —	
424 Växthus, drivbänkar och plantskola		5.000: —	
425 Förråds- och personallokaler		1.500: —	
491 Försäkringspremier		400: —	12.400: —
Materiel och transporter, Fa:			
431 Växtmateriel och frövaror		15.000: —	
432 Grus		2.000: —	
433 Virke		1.500: —	
434 Körslor		13.000: —	31.500: —
Parker och fåglar, Fa:			
441 Vasaparken och parken vid Aseas kontor		11.575: —	
442 Stadsparken		4.000: —	
443 Gamla kyrkogårdarna och parken vid Domkyrkan		3.600: —	
444 Parkerna vid Mästermans källa, Biskopstäppan, Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Svartån, Hammarbytorg, Krutkällarbacken, Tråddragareplan, Frejahöjden, esplanaderna och övriga mindre park- och gatuområden		40.000: —	
445 Rudbecksparken		4.500: —	
446 Djäkneberget		9.000: —	
447 Mariaberget, Stallhagen, Sundemans backe och Ragvalds backe		8.000: —	
Transport		80.675: —	

	Transport	80.675: —	
448	Elba, Östra och Västra holmarna, Kattskär och Amundsgrund	15.000: —	
449	Björnön	8.000: —	
450	Johannisbergsbadet	10.000: —	
451	Botaniska trädgården	1.800: —	
452	Slottsparken	500: —	
453	Fågelsången, Kullen och Åshagen	6.000: —	
454	Folkets park	1.200: —	
455	Fåglarna i Svartån	4.000: —	
456	Anslag för underhåll och anläggningar åt andra kommunala förvaltningar ..	15.000: —	142.175: —
	Nyanläggningar, Ra:		
461	Utanbyparken, kompl. arbeten jämte stängsel	3.000: —	
462	Parkområde vid gamla ridhuset, inkl. lekplatsstängsel	10.000: —	
463	*Hagaparken*	*7.500: —*	
464	Park inom Djuphamnsområdet	4.000: —	
465	Ordnande av bergspartiet vid Stockholmsvägen, öster om Hemdalsvägen..	3.000: —	
466	Ordnande av fotbollsplan inom Hammarbyområdet	2.000: —	
467	Ordnande av lekplats inom Sommarroområdet vid Stadens barnhem	1.000: —	
468	Ordnande av stadsträdgårdens nya odlingsområde	15.000: —	45.500: —
	Räntor:		
531	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 109.200: —		4.368: —*
	Diverse utgifter, Fa h:		
791	Oförutsedda utgifter	500: —	
792	Inköp av inventarier	14.550: —	15.050: —
	Summa utgifter		366.991: 75

Driftinkomster.

	Försäljning:		
911	Blommor och dekorationer		3.000: —
	Ersättning för anläggningar och underhållsarbeten:		
941	Kyrkogårdarna och parken vid Domkyrkan	3.600: —	
942	Slottsparken	250: —	
943	Parkområdet vid Aseas kontor	575: —	
944	Folkets park	1.200: —	
	Transport	5.625: —	3.000: —

Transport		5.625: —	3.000: —
945 Bidrag från Flodinska fonden för fågelparken i Svartån		90: —	
946 Kostnader för Björnön överföres till titel 13 E 2		8.000: —*	
947 Kostnader för Hästholmarna överförres till titel 13 E 2		15.000: —*	
948 Kostnader för Johannisbergsbadet överföres till titel 13 E 2		10.000: —	
949 Riksförsäkringsanstalten		500: —	39.215: —
Summa inkomster			42.215: —

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		42.000: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		10.500: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
Extra kontorsbiträde	1.500: —		
Arvode för kranbesiktning	1.000: —		
Arvode till ordförande	300: —	2.800: —	
114 Dyrtidstillägg Fa		375: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		1.100: —	
192 Olycksfallsersättning		48: —	
193 Sjukvård Fa		500: —	
194 Beklädnad till kranmaskinister Fa		500: —	
195 Beklädnad till hamnbefälet		900: —	58.723: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		500: —	
221 Annons- och trycksaker Fa		500: —	
231 Resor och transporter Fa		200: —	
232 Ersättning för bil till tjänstebruk		850: —	
241 Telefoner Fa		1.500: —	
242 Postavgifter Fa		100: —	
251 Lokalkostnader:			
Hyra för hamnkontor	1.600: —*		
Värme och städning Fa	1.700: —	3.300: —	
291 Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		4 000: —*	
292 Provision å hamnavgiftsuppbörden Fa		1.050: —	
Transport		12.000: —	58.723: —

Transport		12.000: —	58.723: —
293 Övriga administrationskostnader:			
Ansvarsförsäkring Fa	1.300: —		
Föreningsavgifter Fa	425: —	1.725: —	13.725: —
Driftkostnader, Fa:			
311 Kranskötare		60.000: —	
312 Besättningsmän, bogserbåten	5.000: —		
313 Dyrtidstillägg	1.000: —	6.000: —	
351 Belysning			
Gatubelysning	840: —*		
Övrig belysning, inkl. fyrlampor ..	4.800: —	5.640: —	
352 Renhållning		1.800: —*	
353 Värme och vatten i verkstäderna		1.700: —	
391 Övriga kostnader, kranar och maskiner		26.000: —	
392 Kostnader för bogserbåten		8.000: —	
393 Kostnader för motorbåten		1.000: —	110.140: —
Underhåll av hamnanläggningar, Fa:			
411 Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken		15.000: —	
411 a. Fylln. av sten vid Sandskärs fyr..		1.000: —	
412 Hamnskjul		300: —	
413 Järnvägsspår		6.000: —	
414 Grusning		1.000: —	
415 Pontoner		1.000: —	
416 Anordnande av belysning vid småbåtshamnen samt ommålning av magasin och lyftkran (Stfm. 31/5 1945 § 137)		1.595: —	
417 Stensättning av kaj vid pråmån (Stfm. 26/4 1945 § 94)		8.400: —	
418 Fyllningsarbeten vid östra kajen (Stfm. 31/5 1945 § 137)		12.000: —	
419 Stensättning vid Arosbygdens Silosmagasin (Stfm. 30/8 1945 § 200)		18.000: —	64.295: —
Underhåll av maskiner och inventarier, Fa:			
421 Hamnmaskiner		15.000: —	
422 Övriga inventarier		200: —	
423 Säkerhetsanordningar		100: —	
424 Reparation av gripskopa		5.500: —	
425 Reparation av bogserbåten		2.500: —	
426 Bilvåg		500: —	
427 Höjning av kranspår å östra kajen (Stfm. 26/4 1945 § 95)		7.200: —	
Transport		31.000: —	246.883: —

Transport		31.000: —	246.883: —
427 a. Tilläggsanslag till d:o		2.800: —	
428 Ombyggnad av motorbåten		1.000: —	34.800: —
Övriga underhållskostnader:			
491 Brandförsäkring Fa		400: —	
492 Sjöförsäkring		3.937: 50	4.337: 50
Avgifter till finansförvaltningen:			
531 Ränta å lån med Kungl. Maj:ts tillstånd		98.318: 53*	
532 Amortering å lån med Kungl. Maj:ts tillstånd		162.854: 37*	
533 Hamnens andel i anslag för flerårig uttaxering		69.248: 41	330.421: 31
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		400: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		2.000: —	
792 Inköp av möbler och diverse inventarier till verkstad Fa		3.500: —	
793 Isbrytning Fa		10.000: —	15.900: —
Summa driftutgifter			632.341: 81
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
821 Nytt hamnmagasin (Stfm. 30/8 1945 § 199)		33.000: —	
Låne- och fondstat:			
Enligt bilaga 1		699.500: —	732.500: —
Summa utgifter			1.364.841: 81
Driftinkomster.			
Hyror:			
931 Båtplatser		8.000: —	
932 Upplagsplatser		20.000: —	
933 Varuskjul:			
Stadens förvaltningar	200: —*		
Övriga	2.155: —	2.355: —	
934 Markhyror för fasta upplag		21.741: 75	
935 Kranhyror		120.000: —	
936 Övriga hyror:			
Hamnarbetarnas lokal vid hamnen	700: —		
Bostadslägenhet i gamla tullhuset	650: —		
Diverse hyror:			
Stadens förvaltningar	100: —*		
Övriga	800: —	2.250: —	174.346: 75
Transport			174.346: 75

	Transport		174.346: 75
Hamnavgift för varor:			
951 Ångfartyg i regelbunden trafik		15.000: —	
952 Andra fartyg		70.000: —	85.000: —
Hamnavgift för fartyg:			
953 Ångfartyg		50.000: —	
954 Segelfartyg		2.000: —	
955 Pråmfartyg		5.000: —	57.000: —
Andra avgifter:			
956 Bogsering		15.000: —	
957 Motorbåtstransporter		1.500: —	
958 Bilvåg		1.500: —	18.000: —
Övriga inkomster:			
991 Diverse inkomster			2.000: —
	Summa beräknade inkomster		336.346: 75
992 Överskjutande utgifter att regleras å finansförvaltningens stat			328.995: 06
	Summa inkomster		665.341: 81

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygfält.

Driftutgifter.

113 Personalkostnader		300: —
231 Bilkostnader för inspektion m. m.....		300: —
431 Underhåll av fältet med byggnader och hägnad		2.500: —
432 Underhåll av väg		500: —
433 Markeringar m. m.		5.000: —
	Summa utgifter	8.600: —

Driftinkomster.

931 Hyra för hangar...................		500: —
	Summa inkomster	500: —

10 D. Färjor och ångslupar.

Driftutgifter.

Personal- och administrationskostnader:		
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		8.928: —
112 Dyrtidstillägg Fa		2.232: —
	Transport	11.160: —

Transport		11.160: —	
113 Övriga löner:			
Redare	500: —		
Övrigt befäl Fa	4.500: —		
Besättningsmän Fa	4.000: —		
Polettförsäljerska Fa	1.100: —		
Extra betjäning sön- och helgdagar Fa	800: —	10.900: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		300: —	
192 Sjukvård Fa		50: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		200: —	22.610: —
Driftkostnader, Fa:			
331 Bränsle		6.000: —	
332 Smörjoljor, fotogen och diverse		1.000: —	7.000: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av fartyg		5.000: —	
422 Underhåll av inventarier		100: —	
491 Försäkringspremier		3.000: —	8.100: —
Diverse utgifter:			
711 Oförutsedda utgifter Fa h			500: —
Summa utgifter			38.210: —

Driftinkomster.

Avgifter:	
951 Persontrafik	30.000: —
952 Godstrafik	150: —
Summa inkomster	30.150: —

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Driftutgifter.

531 4 % ränta à 2.000 aktier à nom. 100:— i Västerås Omnibus AB	8.000: —
Summa utgifter	8.000: —

10 Ö. Övriga ändamål.

Kapitalutgifter.

Låne- och fondstat:	
Enligt bilaga 1	12.000: —
Summa utgifter	12.000: —

11. Industriella verk.

11 A. Gasverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.				
1. Personalkostnader:				
111 Löner till extra personal på stat:				
1. Enligt bilaga 4	7.524: —			
2. Dyrtidstillägg Fa	1.876: —	9.400: —		
110 Andel i gemensamma kostnader		77.474: —*	86.874: —	
2. Lokalkostnader:				
120 Andel i gemensamma kostnader			2.454: —*	
3. Underhållskostnader:				
130 Andel i gemensamma kostnader			6.000: —*	
4. Materielkostnader:				
140 Andel i gemensamma kostnader			3.000: —*	
5. Allmänna kostnader:				
153 Annonser och reklam Fa		500: —		
154 Resor och representation Fa		1.000: —		
158 Utskylder		9.200: —		
159 Övriga allmänna omkostnader:				
Föreningsavgifter Fa		800: —		
150 Andel i gemensamma kostnader		3.875: —*	15.375: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:				
Kundförluster Fa		500: —		
180 Andel i gemensamma kostnader		5.403: —*	5.903: —	119.606: —
2. TILLVERKNING.				
1. Personalkostnader:				
211 Löner till personal på stat:				
1. Enligt bilaga 4	41.325: —			
2. Dyrtidstillägg Fa	10.335: —	51.660: —		
212 Löner till extra personal:				
Förman	1.000: —			
Kontorsbiträde Fa	3.000: —			
Ersättningspersonal Fa ..	7.000: —	11.000: —	62.660: —	
2. Lokalkostnader:				
221 Hyror och arrenden		2.800: —*		
222 Uppvärmning Fa		1.500: —		
224 Städning och renhållning Fa		2.000: —	6.300: —	
Transport			68.960: —	119.606: —

Transport		68.960: —	119.606: —
3. Underhållskostnader:			
231 Byggnader (ugnar) Fa 14.000: —			
Ommurning av ugnar Ra h 20.000: —	34.000: —		
233 Övriga fasta anläggningar Fa	15.000: —		
234 Maskiner och apparater Fa	8.000: —		
Utbyte av kolkross (Stfm. 22/2 1945) Ra	38.000: —		
Inköp av rökgasångpanna (Stfm. 31/5 1945) Ra	24.000: —		
235 Verktyg och inventarier Fa	2.000: —	121.000: —	
4. Materielkostnader, Fa:			
241 Oljor	2.000: —		
242 Förbrukningsmateriel	1.500: —		
224 Gaskol	450.000: —		
245 Reningsmassa	2.500: —		
246 Vatten	2.000: —	458.000: —	
5. Allmänna kostnader:			
257 Laboratoriekostnader Fa		1.000: —	
7. Kraftinköp:			
272 Kraftström Fa		6.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:			
281 Ränta på fasta tillgångar	11.776: —*		
282 Avskrivningar på fasta tillgångar ..	41.976: —*	53.752: —	708.712: —
3. DISTRIBUTION.			
1. Personalkostnader:			
311: Löner till personal på stat:			
1. Enligt bilaga 4 5.136: —			
2. Dyrtidstillägg Fa 1.284: —	6.420: —		
Andel i vattenverkets lön till förmän	2.500: —		
312 Löner till extra personal Fa	1.000: —	9.920: —	
2. Underhållskostnader, Fa:			
332 Ledningsnät	25.000: —		
335 Verktyg och inventarier	1.500: —	26.500: —	
6. Mätningskostnader, Fa:			
361 Ombyte av mätare	3.000: —		
362 Underhåll av mätare	6.000: —		
363 Anskaffning av mätare	5.000: —		
364 Gaspolletter	2.500: —	16.500: —	
Transport		52.920: —	828.318: —

Transport		52.920: —	828.318: —
8. Räntor och avskrivningar:			
381 Ränta på fasta tillgångar	17.872: —*		
382 Avskrivning på fasta tillgångar	25.091: —*	42.963: —	95.883: —
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
413 Arbetslöner Fa		2.000: —	
414 Materiel Fa		1.500: —	3.500: —
Summa utgifter			927.701: —

Driftinkomster.

1. Förbrukningsavgifter:			
511 Gasavgifter från enskilda			650.000: —
2. Försäljningsinkomster:			
521 Egen tillverkning:			
Koks och tjära		273.000: —	
523 Utförda installationsarbeten		4.000: —	277.000: —
3. Hyresinkomster:			
533 Från befattningshavare			1.308: —
Summa driftinkomster			928.308: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:			
Avskrivningar å fasta tillgångar:			
981 Tillverkning		41.976: —*	
982 Distribution		25.091: —*	67.067: —
Summa inkomster			995.375: —

11 B. Elektricitetsverk.

Driftutgifter.

1. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

1. Personalkostnader:		
11 Löner till personal på stat:		
1. Enligt bilaga 4	112.194: —	
2. Dyrtidstillägg Fa ..	26.489: —	138.683: —
12 Löner till extra personal:		
Extra kontorspersonal och telefonister Fa	30.000: —	
Extra avläsning Fa	13.000: —	
Springpojkar Fa	4.800: —	47.800: —
13 Sjukavlöningar Fa		16.000: —
14 Läkare, sjukvård, medicin Fa		5.000: —
Transport		207.483: —

Transport		207.483: —		
15 Olycksfallsförsäkring Fa..	10.000: —			
Ansvarighets- och garantiförsäkring Fa	1.300: —	11.300: —		
16 Pensioner:				
1. Enligt bilaga 5	68.609: —			
2. Dyrtidstillägg Fa	16.905: —	85.514: —		
17 Arvode till styrelse och revisorer:				
Ordförandearvode	500: —			
Dagtraktamente för styrelse och kommittéer Fa	100: —			
Andel i revisionsarvode..	5.000: —*	5.600: —	309.897: —	
2. Lokalkostnader:				
22 Uppvärmning och vatten Fa		5.000: —		
23 Belysning Fa		2.000: —		
24 Städning, renhållning, gårdskarl Fa		14.000: —	21.000: —	
3. Underhållskostnader:				
31 Byggnader Fa		7.000: —		
34 Maskiner Fa		4.000: —		
35 Verktyg och inventarier:				
1. För kontoret Fa	4.000: —			
2. I övrigt Fa	4.000: —			
3. Inköp av utrustning för ritningsarkiv	5.000: —	13.000: —	24.000: —	
4. Materielkostnader:				
47 Kontorsmateriel och trycksaker, ritmateriel Fa			12.000: —	
5. Allmänna kostnader:				
51 Post		2.500: —		
52 Telefon och telegram		8.000: —		
53 Annonser		1.500: —		
54 Resor och representation		2.400: —		
55 Tidningar och tidskrifter		500: —		
56 Inkassokostnader		300: —		
57 Busskort för avläsare		300: —	15.500: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
81 Ränta på fasta tillgångar Fa		6.048: —*		
82 Avskrivning på fasta tillgångar Fa ..		7.565: —*		
83 Ränta på rörelsemedel:				
Ränta å förlagsmedel Fa		10.000: —*	23.613: —	406.010: —
Transport				406.010: —

Transport				406.010: —
2. Elektricitetsverket.				
1. FÖRVALTNING.				
1. Personalkostnader:				
111 Löner till personal på stat:				
1. Enligt bilaga 4	15.048: —			
2. Dyrtidstillägg	3.762: —			
	18.810: —			
112 Löner till extra personal Fa	16.000: —			
110 Andel i gemensamma kostnader	185.938: —*	220.748: —		
2. Lokalkostnader:				
120 Andel i gemensamma kostnader		5.624: —*		
3. Underhållskostnader:				
130 Andel i gemensamma kostnader		14.400: —*		
4. Materielkostnader:				
140 Andel i gemensamma kostnader		7.200: —*		
5. Allmänna kostnader.				
153 Annonser och reklam Fa..	10.000: —			
154 Resor och representation Fa	2.000: —			
158 Utskylder Fa	41.000: —			
159 Övriga allmänna kostnader: Föreningskostnader	1.000: —			
150 Andel i gemensamma kostnader	9.300: —*	63.300: —		
8. Räntor och avskrivningar:				
184 Avskrivning på rörelsetillgångar: Kundförluster Fa	2.000: —			
188 Andel i gemensamma kostnader	12.970: —*	14.970: —	326.242: —	
2. TILLVERKNING.				
1. Personalkostnader:				
211 Löner till personal på stat:				
1. Enligt bilaga 4	3.708: —			
2. Dyrtidstillägg	922: —			
	4.630: —			
212 Löner till extra personal Fa	2.000: —	6.630: —		
Transport		6.630: —	326.242: —	406.010: —

Transport		6.630: —	326.242: —	406.010: —
2. Lokalkostnader:				
221 Hyror och arrenden:				
Hyresfastigheter	3.112: 50			
Övriga	1.887: 50			
	5.000: —			
222 Uppvärmning Fa	300: —	5.300: —		
3. Underhållskostnader, Fa:				
231 Byggnader	1.000: —			
234 Maskiner och instrument ..	1.000: —	2.000: —		
4. Materielkostnader:				
241 Oljor	100: —			
242 Förbrukningsmateriel	100: —	200: —		
7. Kraftinköp, Fa:				
272 Elkraft	970.000: —			
273 Elkraft för vattendestillering	200: —	970.200: —		
8. Räntor och avskrivningar:				
281 Ränta på fasta tillgångar..	456: —*			
282 Avskrivning på fasta tillgångar	2.140: —*	2.596: —	986.926: —	
3. DISTRIBUTION.				
1. Personalkostnader:				
311 Löner till personal på stat:				
1. Enligt bilaga 4	49.842: —			
2. Dyrtidstillägg	12.458: —			
	62.300: —			
312 Löner till extra personal Fa	1.000: —	63.300: —		
2. Lokalkostnader:				
321 Hyror och arrenden		2.000: —		
3. Underhållskostnader:				
331 Byggnader Fa	1.500: —			
332 Ledningsnät Fa	105.000: —			
333 Övriga fasta anläggningar:				
Ställverk Fa	15.000: —			
334 Transformatorer Fa	15.000: —			
335 Verktyg och inventarier Fa	9.000: —			
336 Fordon Fa	15.000: —			
337 Gatubelysning Fa	33.000: —			
339 Inlösen av Älvkarleby Kraftverks tomt och byggnad i Badelunda Fa	5.000: —	198.500: —		
Transport		263.800: —	1.313.168: —	406.010: —

Transport		263.800: —	1.313.168: —	406.010: —
4. Materielkostnader:				
342 Förbrukningsmateriel Fa		500: —		
6. Mätningskostnader, Fa:				
361 Ombyte av mätare	5.000: —			
362 Underhåll av mätare	15.000: —			
363 Anskaffning av mätare	45.000: —	65.000: —		
8. Räntor och avskrivningar:				
381 Ränta på fasta tillgångar	43.912: — *			
382 Avskrivning på fasta tillgångar	75.815: — *	119.727: —	449.027: —	
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.				
413 Arbetslöner		25.000: —		
414 Materiel Fa		25.000: —		
415 Transporter Fa		2.000: —	52.000: —	1.814.195: —
Summa driftutgifter				2.220.205: —

Kapitalutgifter.

Gemensam förvaltning:	
Skattestat:	
86 Elverkets ombygnad till kontor (Stfm. 30/11 1944)	57.662: 37
Låne- och fondstat:	
Enligt bilaga 1	276.700: —
Summa utgifter	2.554.567: 37

Driftinkomster.

1. GEMENSAM FÖRVALTNING.

890 Hyra för kontorslokaler för Stadskamrerarekontoret inkl. bränsle och städning	10.000: — *		
Hyra för stadsträdgårdsmästarens kontor	1.000: — *		
Hyror från utomstående	450: —	11.450: —	
Ränta på utestående anslutningsavgifter		2.000: —	13.450: —
Fördelning av gemensamma nettoutgifter.			
891 *Personalkostnader:*			
Gasverket	77.474: —		
Elverket	185.938: —		
Vattenverket	46.485: —	309.897: —*	
Transport		309.897: —	13.450: —

	Transport	309.897: —	13.450: —		
892 *Lokalkostnader:*					
Gasverket	2.454: —				
Elverket	5.624: —				
Vattenverket	1.472: —	9.550: —*			
893 *Underhållskostnader:*					
Gasverket	6.000: —				
Elverket	14.400: —				
Vattenverket	3.600: —	24.000: —*			
894 *Materielkostnader:*					
Gasverket	3.000: —				
Elverket	7.200: —				
Vattenverket	1.800: —	12.000: —*			
895 *Allmänna kostnader:*					
Gasverket	3.875: —				
Elverket	9.300: —				
Vattenverket	2.325: —	15.500: —*			
896 *Räntor och avskrivningar:*					
Gasverket	5.403: —				
Elverket	12.970: —				
Vattenverket	3.240: —	21.613: —*	392.560: —	406.010: —	

2. ELEKTRICITETSVERKET.

1. Förbrukningsavgifter:				
511 Enskild strömförbrukning	2.250.000: —			
512 Allmän belysning	90.000: —	2.340.000: —		
2. Försäljningsinkomster:				
523 Utförda installationsarbeten	57.000: —			
521 Destillerat vatten	1.000: —	58.000: —	2.398.000: —	
Summa driftinkomster			2.804.010: —	

Kapitalinkomster.

Skattestat:			
Avskrivning på fasta tillgångar:			
981 Gemensam förvaltning	7.565: —*		
982 Tillverkning	2.140: —*		
983 Distribution	75.815: —*	85.520: —	
Summa inkomster		2.889.530: —	

12. Hälso- och sjukvård.

12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enl. lönestat (bil. 4)			31.872: —	
112 Dyrtidstillägg Fa			7.968: —	
113 Övriga löner och arvoden:				
Ex. hälsov.-inspektör		4.032: —		
Dyrtidstillägg Fa		1.008: —		
Ex. hälsov.-inspektör för Badelunda		2.016: —		
Dyrtidstillägg Fa		504: —		
Vikarier för tjänsteläkare Fa		1.200: —		
Sex distriktssjuksköterskor ersättning för bostad, värme och lyse Fa				
Stadens förvaltningar	1.200: —*			
Övriga	7.100: —	8.300: —		
Dispensärsköterska, ersättning för bostad, värme och lyse Fa		1.150: —		
Beräknade ytterligare värmekostnader Fa		700: —		
Andel i lön till vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån		4.280: —*	23.190: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)			8.053: 32	
122 Dyrtidstillägg Fa			2.013: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa			100: —	
192 Läkare och sjukvård Fa			100: —	73.296: 32

Administrationskostnader:

211 Kontorskostnader Fa		60: —	
221 Annonsering och trycksaker		1.400: —	
231 Resor och transporter:			
Ersättning för hållande av velocipeder samt för bussresor	1.040: —		
Inspektionsresor Fa	350: —	1.390: —	
241 Telefon Fa		990: —	
242 Postavgifter Fa		75: —	
251 Lokalkostnader			
Hyra och värme för hälsovårdsnämndens byrå	1.000: —*		
Städning och lyse Fa	500: —	1.500: —	5.415: —
Transport			78.711: 32

Transport			78.711: 32
Driftkostnader för ambulansautomobilen:			
391 Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll		4.000: —*	
392 Övriga driftkostnader Fa		3.000: —	7.000: —
Underhållskostnader, Fa:			
491 Försäkringspremier		5: —	
492 Underhåll av inventarier och dylikt		50: —	55: —
Övriga utgifter:			
691 Skyddsympning Fa		1.300: —	
693 Desinfektion Fa		500: —	
694 Analyser Fa			
Stadens förvaltningar	450: —*		
Övriga	450: —	900: —	
Bakteriologiska prov avseende åren 1944 och 1945 Fa		2.500: —	
Råttutrotning Fa		3.000: —	
695 Bidrag till Centrallasarettets barnbördsavdelning			
Fast årsavgift	3.600: —		
Bidrag till driftkostnader	7.812: —	11.412: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —	19.812: —
Summa utgifter			105.578: 32

Driftinkomster.

Bidrag:		
942 Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	950: —	
943 Bidrag från landstinget för bostäder till distriktssjuksköterskorna	4.800: —	5.750: —
Avgifter:		
951 Ambulansutryckningar	2.200: —	
952 Protokollslösen	800: —	3.000: —
Summa inkomster		8.750: —

12 A 3. Poliklinik.

Driftutgifter.

112 Lön till läkare		3.500: —
113 Arvode till poliklinikssköterska Fa h	1.200: —	
Ersättning till semestervikarie Fa h	50: —	1.250: —
Transport		4.750: —

Transport			4.750: —
651 Lokalkostnader:			
Hyra		600: —	
Värme, lyse och städning		600: —	1.200: —
691 Övriga utgifter			200: —
Summa utgifter			6.150: —

Driftinkomster.

941 Medicinalstyrelsen	3.500: —
Summa inkomster	3.500: —

12 A 5. Bostadsinspektion.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		4.032: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		1.008: —	5.040: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		50: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		75: —	
231 Resor och transporter:			
Ersättning för hållande av velociped samt bussresor		100: —	
241 Telefon Fa		180: —	
251 Lokalkostnader:			
Hyra och värme	400: —*		
Städning och lyse Fa	135: —	535: —	940: —
Summa utgifter			5.980: —

Driftinkomster.

951 Ohyresinspektioner	25: —
Summa inkomster	25: —

12 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

691 Västerås stads förening mot tuberkulos	3.000: —
692 Fri tandvård (Stfm. 20/12 1943) Fa.	4.000: —
693 Stadens andel i hyra ochh uppvärmning av tandkliniken	11.000: —*
Summa utgifter	18.000: —

13. Allmän hygien.

13 A—B. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.				
1. Personalkostnader:				
111 Löner till personal på stat:				
1. Enligt bilaga 4	13.224: —			
2. Dyrtidstillägg Fa	3.306: —	16.530: —		
112 Löner till extra personal:				
Bitr. ingenjörer Fa		16.000: —		
110 Andel i gemensamma kostnader		46.485: —*	79.015: —	
2. Lokalkostnader:				
120 Andel i gemensamma kostnader			1.472: —*	
3. Underhållskostnader:				
130 Andel i gemensamma kostnader			3.600: —*	
4. Materielkostnader:				
140 Andel i gemensamma kostnader			1.800: —*	
5. Allmänna kostnader:				
154 Resor och representation Fa		1.100: —		
158 Utskylder Fa		2.300: —		
150 Andel i gemensamma kostnader		2.325: —*	5.725: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:				
Kundförluster Fa		600: —		
180 Andel i gemensamma kostnader		3.240: —*		
185 Andel i finansförvaltningens anslag för flerårig uttaxering (amortering av förskotterade medel för grävmaskin)....		13.000: —	16.840: —	108.452: —
2. TILLVERKNING.				
1. Personalkostnader:				
211 Löner till personal på stat:				
1. Enligt bilaga 4	4.728: —			
2. Dyrtidstillägg Fa	1.172: —	5.900: —		
212 Löner till extra personal Fa		1.000: —	6.900: —	
2. Lokalkostnader:				
221 Hyror och arrenden		375: —		
222 Uppvärmning Fa		1.205: —	1.580: —	
Transport			8.480: —	108.452: —

Transport			8.480: —	108.452: —
3. Underhållskostnader, Fa:				
231 Byggnader och brunnar		4.000: —		
234 Maskiner och instrument		3.000: —		
235 Verktyg och inventarier		500: —	7.500: —	
4. Materielkostnader, Fa:				
241 Oljor		500: —		
242 Förbrukningsmateriel		200: —	700: —	
5. Allmänna kostnader:				
257 Laboratoriekostnader Fa			1.000: —	
7. Kraftinköp:				
272 Kraftström Fa			42.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
281 Ränta på fasta tillgångar		12.804: —*		
282 Avskrivning på fasta tillgångar		19.423: —*	32.227: —	91.907: —
3. DISTRIBUTION.				
1. Personalkostnader:				
311 Löner till personal på stat:				
1. Enligt bilaga 4	20.286: —			
2. Dyrtidstillägg Fa	5.074: —			
	25.360: —			
Avgår gasverkets del i förmanslöner	2.500: —	22.860: —		
312 Löner till extra personal Fa	14.000: —			
9. Löner för bilgastillverkning	11.000: —	25.000: —	47.860: —	
2. Lokalkostnader:				
321 Hyror och arrenden		3.000: —*		
322 Uppvärmning Fa		5.000: —	8.000: —	
3. Underhållskostnader, Fa:				
331 Byggnader och fasta anläggningar		6.000: —		
332 Ledningsnät:				
1. Vattenledningar	70.000: —			
2. Avloppsledningar	45.000: —	115.000: —		
334 Maskiner och instrument	5.000: —			
9. Underhåll av bilgasanläggningar	9.000: —	14.000: —		
335 Verktyg och inventarier		8.000: —		
336 Fordon		5.000: —	148.000: —	
Transport			203.860: —	200.359: —

Transport			203.860: —	200.359: —
4. Materielkostnader, Fa:				
341 Oljor	500: —			
9. Oljor för bilgastillverkning	1.000: —	1.500: —		
342 Förbrukningsmateriel	1.000: —			
9. För bilgastillverkning ..	1.000: —	2.000: —	3.500: —	
5. Allmänna kostnader:				
357 Laboratoriekostnader Fa			500: —	
6. Mätningskostnader, Fa:				
361 Ombyte av mätare		1.800: —		
362 Underhåll av mätare		5.000: —		
363 Anskaffning av mätare		9.000: —	15.800: —	
7. Kraftinköp, Fa:				
372 Kraftström		18.000: —		
9. För bilgastillverkning		8.000: —	26.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
381 Ränta på fasta tillgångar............		117.096: —*		
382 Avskrivningar på fasta tillgångar		154.279: —*	271.375: —	521.035: —
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.				
413 Arbetslöner Fa			3.000: —	
414 Materiel Fa			7.000: —	10.000: —
Summa driftutgifter				731.394: —
Kapitalutgifter.				
Låne- och fondstat:				
Enligt bilaga 1				396.700: —
Summa utgifter				1.128.094: —
Driftinkomster.				
1. Förbrukningsavgifter:				
511 Vattenavgifter				575.000: —
2. Försäljningsinkomster:				
521 Metangasförsäljning (bilgas)			60.000: —	
523 Utförda installationsarbeten			11.000: —	
524 Ersättning från drätselkammaren för rensning av gatubrunnar			6.000: —*	
525 Grävmaskin..			13.000: —	90.000: —
Transport				665.000: —

Transport		665.000: —
3. Hyresinkomster:		
531 Från utomstående	1.300: —	
533 Från befattningshavare	840: —	2.140: —
Summa driftinkomster		667.140: —
Kapitalinkomster.		
Skattestat:		
Avskrivningar å fasta tillgångar:		
981 Tillverkning	19.423: —*	
982 Distribution	154.279: —*	173.702: —
Summa inkomster		840.842: —

13 C 1. Renhållningsverk.

Driftutgifter.			
Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		68.349: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		17.087: 25	
113 Övriga löner och arvoden			
Arvode till ordförande	300: —		
Extra kontorsbiträden Fa	2.400: —		
Semesterersättning till arbetare Fa	5.400: —		
Andel i revisionsarvode	650: —*	8.750: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)		19.473: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		4.868: 25	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		1.200: —	
192 Sjukvård Fa		800: —	120.527: 50
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		1.200: —	
241 Telefon Fa		500: —	
251 Lokalkostnader			
Hyra för kontor	1.000: —*		
Värme, lyse och städning Fa	900: —	1.900: —	3.600: —
Rörelsekostnader:			
311 Extra arbetare och gatusopning Fa		56.000: —	
321 Torvmull Fa		4.000: —	
331 Kraftström Fa		600: —	
351 Lokalkostnader			
Hyra för omklädningsrum, stall och vagnslider	950: —*		
Värme, lyse och gas Fa	800: —		
Garagehyra	750: —	2.500: —	
Transport		63.100: —	124.127: 50

Transport		63.100: —	124.127: 50
352 Bilskatt och försäkring Fa		3.000: —	
391 Drivmedel och smörjmedel för bilar Fa		10.000: —	
392 Utfodring av hästar Fa		4.500: —	80.600: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Fabriksbyggnader och maskiner		800: —	
412 Underhåll av avstjälpningsplatser		15.000: —	
421 Hästar och fordon			
Hästskoning	600: —		
Veterinärkostnader	100: —		
Seldon, täcken och presenningar....	500: —	1.200: —	
422 Automobiler		5.000: —	
423 Kärl		4.000: —	
424 Beklädnadspersedlar		2.000: —	
425 Övriga inventarier		3.000: —	
491 Försäkringspremier		300: —	31.300: —
Räntor:			
531 4% ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 10.000: — (pudrettfabrik)			400: —*
Diverse utgifter:			
711 Utredningskostnader för nytt sophämtningssystem Fa		1.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		700: —	
792 För införande av nytt sophämtningssystem		75.000: —	76.700: —
Summa utgifter			313.127: 50

Driftinkomster.

Försäljning:		
911 Stallströ och sopor	1.800: —	
912 Torvmullspudrett	2.500: —	
913 Torvmull	200: —	4.500: —
Utförda arbeten:		
921 Uppsamling och transport av svinmat		6.500: —*
Avgifter:		
951 Hämtningsavgifter		85.000: —
Övriga inkomster:		
991 Lantbrukets andel i löner och pensioner	12.160: —*	
992 Diverse inkomster	1.000: —	13.160: —
Summa inkomster		109.160: —

13 C 2. Svingård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

121	Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5) ..	1.302: —	
122	Dyrtidstillägg Fa	325: 50	
191	Olycksfallsförsäkring Fa	50: —	
192	Sjukvård Fa	25: —	1.702: 50

Rörelsekostnader:

311	Arbetsavlöningar Fa	8.000: —	
321	Inköp av grisar Fa	1.000: —	
322	Kraftfoder Fa	25.000: —	
323	Uppsamling och transport av svinmat Fa	6.500: —*	
341	Körningar Fa	1.500: —	
351	Hyra: Ladugården m. fl. byggnader	1.000: —*	
352	Bränsle och lyse Fa	1.150: —	44.150: —

Underhållskostnader, Fa:

421	Underhåll av inventarier och hus	1.500: —	
491	Försäkringspremier	100: —	
492	Veterinärkostnader	100: —	1.700: —

Räntor:

531	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 110.000: —		4.400: —*

Diverse utgifter:

791	Oförutsedda utgifter Fa h		100: —
	Summa utgifter		52.052: 50

Driftinkomster.

911	Försäljning av svin	52.052: 50
	Summa inkomster	52.052: 50

13 D. Varmbadhus.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111	Löner enl. lönestat (bil. 4)		
	Kontant lön	32.599: —	
	Bostadsförmåner	1.605: —*	34.204: —
112	Dyrtidstillägg Fa		8.551: —
	Transport		42.755: —

Transport		42.755: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
Vikarier och extra hjälp Fa	4.000: —		
Kontrollant	1.500: —	5.500: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5) ..		5.670: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		1.417: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		250: —	
192 Sjukvård Fa		200: —	55.792: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Konstorskostnader		100: —	
221 Annonsering och trycksaker		1.200: —	
241 Telefon		200: —	1.500: —
Rörelsekostnader, Fa:			
321 Förbrukningsmateriel		7.000: —	
331 Kraftström		600: —	
332 Bränsle		35.000: —	
333 Tvätt, extra hjälp		600: —	
351 Lyse, städning och renhållning		3.500: —	46.700: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Badhusbyggnaden		6.000: —	
412 Pannor och ledningar		5.000: —	
421 Inventarier		1.000: —	
422 Linne		4.500: —	
491 Försäkringspremier		350: —	16.850: —
Räntor:			
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 300.000: —			12.000: —*
Diverse utgifter:			
721 Utskylder		500: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		158: —	658: —
Summa utgifter			133.500: —

Driftinkomster.

931 Hyror:		
Personalens bostadsförmåner	1.605: —*	
Övriga	930: —	2.535: —
951 Badavgifter		110.000: —
952 Simundervisningsbad		5.062: 50*
Summa inkomster		117.597: 50

13 E 1. Kallbadhus.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden:			
Biljettförsäljerska och bitr. simlärare	1.000: —		
Kontrollant	200: —	1.200: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		10: —	1.210: —
Administrationskostnader:			
221 Annonsering och trycksaker Fa			75: —
Underhållskostnader:			
411 Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning och diverse arbeten Fa		2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		80: —	2.080: —
Räntor:			
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 80.000: —			3.200: —*
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			35: —
Summa utgifter			6.600: —

Driftinkomster.

951 Badavgifter	2.000: —
Summa inkomster	2.000: —

13 E 2. Anordningar för friluftsliv.

Driftutgifter.

FRITIDSRESERVAT.

Björnön:		
221 Fastighetsförvaltningens andel i kostnader	43.845: —*	
222 Parkförvaltningens andel i kostnader	8.000: —*	51.845: —
Hästholmarna:		
223 Fastighetsförvaltningens andel i kostnader	14.105: —*	
224 Parkförvaltningens andel i kostnader	15.000: —*	29.105: —
Johannisbergsbadet:		
225 Parkförvaltningens andel i kostnader		10.000: —*
Summa utgifter		90.950: —

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg och saluhall.

Driftutgifter.

111 Kostnad för utsättande av bord på salutorg		100: —
113 Arvode till torguppsyningsman Fa h		1.200: —
	Summa utgifter	1.300: —

Driftinkomster.

951 Torgavgifter		4.000: —
	Summa inkomster	4.000: —

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		5.136: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		1.284: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
1:ste besiktningsveterinär	3.000: —		
Vikarie för 1:ste besiktningsveterinären	150: —		
Mikroskopister	650: —		
Kassör	600: —		
Semestervikarie för vaktmästare	300: —		
Vägare	540: —		
Analyser (mjölk)	200: —	5.440: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)		4.461: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		900: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		75: —	17.296: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		100: —	
241 Telefon Fa		200: —	
251 Bränsle, lyse, kraftström och vatten Fa		500: —	
252 Övriga lokalkostnader:			
Lokalhyra	3.000: —*		
Städning och renhållning Fa	150: —	3.150: —	
291 Övriga administrationskostnader Fa h		100: —	
Installation för el. nattuppvärmning enl. Stfm:s beslut 30/8 1945 Fa		1.000: —	5.050: —
Transport			22.346: —

	Transport	22.346: —
Underhållskostnader:		
491 Brandförsäkringar Fa		35: —
	Summa utgifter	22.381: —

Driftinkomster.

941 Ersättning för lokal för mjölkkontroll		250: —*
951 Besiktningsavgifter		8.000: —
952 Vågavgifter		540: —
991 Allmänna hälsovårdens andel i vaktmästarens lön		4.280: —*
992 Analysavgifter (mjölk)		200: —*
999 Diverse inkomster		200: —
	Summa inkomster	13.470: —

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A 1. Folkskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till lärare i läs- och skrivämnen enligt lönestat (bil. 4)		
a) Löner (därav kommunandel kr. 120.480: —)	693.006: —	
b) Rörligt tillägg Fa	105.538: 50	
c) Kristillägg Fa	112.574: 40	
d) Barntillägg Fa	594: —	
e) Provisoriskt lönetillägg Fa	4.545: —	916.257: 90
112 Löner till lärare i övningsämnen enl. lönestat (bil. 4)		
a) Löner	71.625: —	
b) Rörligt tillägg Fa	10.545: 75	
c) Kristillägg Fa	11.248: 80	
d) Barntillägg Fa	108: —	
e) Provisoriskt lönetillägg Fa	555: —	94.082: 55
113 Andra löner enl. lönestat (bil. 4)		31.108: —
114 Dyrtidstillägg Fa		6.942: —
115 Övriga arvoden:		
Undervisning i slöjd för gossar ..	7.560: —	
Resebidrag till slöjdlärare i Lundby och Rosenlund	250: —	
Transport	7.810: —	1.048.390: 45

Transport	7.810: —	1.048.390: 45	
Undervisning för hörselsvaga barn	400: —		
Extra undervisning i sång	500: —		
Kuratorsverksamhet	250: —		
Materiel för musikundervisning ..	1.500: —		
Privatläsning	600: —		
Vikariearvoden Fa	8.000: —		
Tillsyningslärare: 2 à 750, 3 à 500, 1 à 400, 1 à 300, 1 à 200	3.900: —		
Extra skrivbiträde å expeditionen..	1.800: —		
Dyrtidstillägg Fa	450: —		
Bibliotekarie å lärjungebiblioteket..	450: —		
Ordförandearvode	300: —		
Vice värd för fastigheterna	1.600: —	27.560: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5) ..		21.979: 51	
122 Dyrtidstillägg Fa		6.207: 45	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		785: —	
192 Personalens sjukvård: Läkarearvode för vaktmästare m. fl. Fa		300: —	
193 Hyra för en vaktmästarebostad		1.300: —	1.106.522: 41
Administrationskostnader, Fa:			
221 Annonsering och trycksaker		3.000: —	
241 Post		450: —	
242 Telefon		2.085: —	5.535: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Underhåll av byggnader		140.645: —	
421 Underhåll av inventarier		10.000: —	
491 Försäkringspremier		2.300: —	152.945: —
Räntor:			
531 4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar kr. 3.008.000: —			120.320: —
Sjukvård:			
631 Arvode till skolläkare Fa		8.125: —	
632 Arvode till läkare för behandling av defekter å syn-, hörsel- och talorgan m. m. Fa		3.000: —	
633 Sjukgymnastik		1.500: —	
634 Avlöning till två ordinarie skolsköterskor		7.794: —	
635 Dyrtidstillägg till d:o Fa		1.948: 50	
636 Medicin, förbandsartiklar m. m. Fa..		1.200: —	23.567: 50
Transport			1.408.889: 91

Transport				1.408.889: 91
Tandvård:				
637 Avgifter till folktandvården Fa				12.500: —
Lokalkostnader:				
651 Lokalhyra:				
Lokaler i Hwasserska gården	2.000: —*			
Lokaler i Gryta och Skiljebo	4.400: —	6.400: —		
652 Arvode till vaktmästare och städerskor jämte semesterersättning Fa ..	25.850: —			
653 Dyrtidstillägg Fa	4.739: 50	30.589: 50		
654 Skurning och rengöring Fa		14.900: —		
655 Renhållning Fa				
Renhållning och skötsel av gator m. m.:				
Stadens förvaltningar	1.000: —*			
Övriga	2.000: —	3.000: —		
656 Sotning Fa		700: —		
657 Uppvärmning Fa		64.100: —		
658 Belysning Fa		9.150: —		
659 Vatten Fa		4.000: —	132.839: 50	
Fri undervisningsmateriel till skolbarnen, Fa:				
661 Materiel i läs- och skrivämnen		27.000: —		
662 Slöjdmateriel för gossar		8.400: —		
663 Slöjdmateriel för flickor		8.500: —		
664 Materiel i skolköken		4.000: —	47.900: —	
Övrig undervisningsmateriel:				
666 Materiel till skolornas förråd Fa		6.000: —		
667 Lärarepersonalens bibliotek Fa h		600: —		
668 Lärjungebiblioteket Fa h		2.000: —		
669 Skomakerislöjd Fa		400: —	9.000: —	
Skolträdgårdar:				
671 Västgötegatan				
Omkostnader Fa	550: —			
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —			
Vård av planteringar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna Fa	200: —	1.750: —		
672 Herrgårdsskolan				
Omkostnader Fa	700: —			
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —			
Vård av planteringar och gårdar vid Herrgårdsskolan och Herrgårdsskolans annex Fa	400: —	2.100: —		
Transport		3.850: —		1.611.129: 41

Transport		3.850: —	1.611.129: 41
673 Korsängsskolan			
Omkostnader Fa	700: —		
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —		
Vård av skolträdgård Fa	550: —	2.250: —	
674 Hammarbyskolan			
Omkostnader Fa	400: —		
Arvode till trädgårdslärare	250: —	650: —	
675 Lundby skola:			
Omkostnader Fa		200: —	
676 Rosenlunds skola:			
Omkostnader Fa		200: —	7.150: —
Simundervisning:			
681 Arvoden			
Simlärare	2.000: —		
Simlärarinna	1.650: —		
Baderskor	1.750: —	5.400: —	
682 Dyrtidstillägg Fa		1.350: —	
683 Övriga lokalkostnader			
Ersättning till varmbadhuset	3.937: 50*		
Handdukar och tvål Fa	1.500: —	5.437: 50	12.187: 50
Bidrag till diverse ändamål:			
691 Bidrag till lärarnas studieresor och fortbildningskurser Fa h		750: —	
692 Bidrag till lärjungarnas skolresor Fa h		1.000: —	
693 Bidrag till barnbespisning Fa		25.000: —	
694 Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång Fa		12.000: —	38.750: —
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		600: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		2.500: —	
792 Inköp av inventarier Fa		15.000: —	
793 Inköp av inventarier till nya Herrgårds- och Korsängsskolan		90.000: —	108.100: —
Summa driftutgifter			1.777.316: 91

Kapitalutgifter.

Låne- och fondstat:	
Enligt bilaga 1	760.000: —
Summa utgifter	2.537.316: 91

Driftinkomster.

Försäljnings- och hyresinkomster:			
912 Skomakerislöjd		200: —	
931 Hyror och arrenden:			
Västgötegatan 11, Jakobsberg, Hammarby m. m.	8.907: —		
Jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön	37: —		
Hyra för bostäder åt vaktmästare..	2.835: —	11.779: —	11.979: —
Statsbidrag:			
941 Bidrag till lärarelöner			
Löner	512.130: —		
Rörligt tillägg och kristillägg	211.075: —		
Barntillägg	729: —		
Provisoriskt lönetillägg	4.593: —	728.527: —	
942 Bidrag till andra löner			
Slöjdundervisning för gossar	5.990: —		
Slöjdundervisning för flickor	10.137: 60		
Undervisning i huslig ekonomi	3.060: —		
Dyrtidstillägg till lärare i slöjd och hushållsgöromål	12.100: —		
Provisorisk avlöningsförbättring till slöjdlärare samt slöjd- och skolkökslärarinnor	2.900: —	34.187: 60	
943 Bidrag till lärjungebiblioteket		1.100: —	
944 Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler		900: —	
945 Hyresbidrag		1.867: —	
946 Underhålls- och materielbidrag		3.535: —	
947 Tjänstebostadsbidrag		15.400: —	
948 Skolläkare		3.600: —	789.116: 60
Övriga bidrag:			
949 Anslag från Wahlbeckska fonden till barnbespisning			2.000: —
950 Småskollärarinnornas ersättning till slöjdlärarinna			2.880: —
Avgifter:			
951 Terminsavgifter för tennisspelning m. m.			400: —
Summa inkomster			806.375: 60

15 A 2. Fortsättningsskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner och arvoden		
Lärarearvoden	12.000: —	
Föreståndarearvode	600: —	12.600: —

Administrationskostnader Fa:

221 Annonsering och trycksaker	100: —

Lokalkostnader Fa:

651 Städning och renhållning	500: —

Undervisningskostnader Fa:

661 Fri undervisningsmateriel	3.200: —	
662 Materiel till förråden	400: —	
671 Understöd till behövande lärjungar	600: —	4.200: —
Summa utgifter		17.400: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag	
Lärarearvoden	8.100: —
Summa inkomster	8.100: —

15 B. Högre folkskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enl. lönestat (bil. 4)			
Löner	25.117: 50		
Huvudmansavgift	1.692: —	26.809: 50	
112 Rörligt tillägg Fa		3.916: —	
113 Kristillägg Fa		4.177: —	
114 Övriga arvoden			
Rektor	990: —		
Timlärare och vikarier Fa	35.362: —		
Skrivhjälp	500: —		
Bibliotekarie	150: —	37.002: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)		1.380: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		345: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		600: —	74.229: 50
Transport			74.229: 50

Transport			74.229: 50
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		100: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		900: —	
241 Post och telefon Fa		300: —	
251 Lokalkostnader Fa h		650: —	1.950: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Inventarier:			
Stadens förvaltningar	250: —*		
Övriga	400: —	650: —	
491 Brandförsäkring		100: —	750: —
Sjukvård:			
631 Skolläkare			450: —
Lokalkostnader:			
651 Hyra (Stora torget 4)		2.500: —*	
652 Hyra (Yrkesskolornas byggnad)		750: —*	
653 Hyra för gymnastiklokaler			
Stadens förvaltningar	150: —*		
Övriga	990: —	1.140: —	
654 Städning och eldning Fa		1.570: —	
655 Skurning och rengöring Fa		300: —	
656 Uppvärmning Fa		1.000: —	
657 Belysning Fa		150: —	7.410: —
Undervisningsmateriel:			
661 Undervisningsmateriel Fa			
Stadens förvaltningar	750: —*		
Övriga	2 500: —	3.250: —	
662 Förbrukningsmateriel		600: —	
663 Bibliotek Fa h		400: —	4.250: —
Övriga undervisningskostnader:			
671 Föredrag Fa h			100: —
Diverse utgifter:			
791 Diverse och oförutsedda utgifter		400: —	
792 Inköp av inventarier Fa h		1.500: —	1.900: —
Summa utgifter			91.039: 50

Driftinkomster.

Statsbidrag:	
941 Bidrag till avlöningar	44.636: —
942 Bidrag till rörligt tillägg	3.054: —
943 Bidrag till kristillägg	3.258: —
Transport	50.948: —

Transport			50.948: —
944 Bidrag till bibliotek			300: —
945 Bidrag till skolläkare			200: —
Summa inkomster			51.448: —

15 D. Kommunal flickskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Lärarelöner enl. lönestat (bil. 4)		126.389: 70	
112 Andra löner enl. lönestat (bil. 4)		4.728: —	
113 Rörligt tillägg, kristillägg och ersättning till lärarelöner Fa		37.464: 68	
114 Dyrtidstillägg Fa		1.040: 16	
115 Övriga löner och arvoden:			
Extra undervisning i matematik och musik Fa h	663: —		
Rektors skrivbiträde	600: —		
Bibliotekarie	200: —		
Vaktmästarens semestervikarie Fa h	100: —		
Simundervisning	450: —	2.013: —	
116 Huvudmansavgift för pensionering av lärare		5.058: 20	
117 Hälsovård:			
Skolläkare	925: —		
Skolsköterska	510: —		
Förbrukningsmateriel	150: —	1.585: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		170: —	
192 Sjukvård Fa		25: —	
193 Hyra för vaktmästarebostad		1.150: —	179.623: 74

Administrationskostnader:

221 Annonsering och trycksaker		2.100: —	
241 Post		150: —	
242 Telefon		500: —	
291 Övriga administrationskostnader		300: —	3.050: —

Underhållningskostnader, Fa:

411 Underhåll av byggnader		2.000: —	
421 Underhåll av inventarier		1.000: —	
491 Försäkringspremier		360: —	3.360: —

Räntor:

531 4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar kr. 192.500: —			7.700: —*
Transport			193.733: 74

Transport			193.733: 74
Sjukvård:			
631 Sjukgymnastik			300: —
Lokalkostnader, Fa:			
652 Städning		3.100: —	
653 Dyrtidstillägg		700: —	
654 Skurning och rengöring		2.000: —	
655 Renhållning		200: —	
656 Sotning		300: —	
657 Uppvärmning		8.000: —	
658 Belysning		800: —	
659 Vatten		150: —	15.250: —
Undervisningsmateriel:			
661 Materiel i läs- och skrivämnen Fa		2.000: —	
662 Slöjdmateriel Fa		200: —	
663 Materiel i skolköket Fa		2.000: —	
664 Materiel i övriga övningsämnen Fa		200: —	
668 Biblioteket Fa h		600: —	5.000: —
Övriga undervisningskostnader:			
671 Skolbad		562: 50*	
672 Föredrag Fa h		150: —	712: 50
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	
792 Inköp av inventarier Fa h		2.000: —	
793 Inköp av orgel		6.500: —	9.000: —
Summa utgifter			223.996: 24

Driftinkomster.

Hyresinkomster:			
931 Hyra för lokaler			
Stadens förvaltningar	350: —*		
Övriga	300: —	650: —	
932 Hyra för bostad åt vaktmästare		945: —	1.595: —
Statsbidrag:			
941 Bidrag till lärarelöner		127.806: 42	
942 Bidrag till elevbiblioteket		300: —	
943 Bidrag till hälsovård		717: 50	128.823: 92
Övriga bidrag:			
944 Landstingsbidrag			2.000: —
Elevavgifter:			
951 Terminsavgifter		10.000: —	
952 Skolköksavgifter		1.000: —	11.000: —
Summa inkomster			143.418: 92

15 G. Statliga läroverk.

Driftutgifter.

1. ALLMÄNT LÄROVERK.

Personalkostnader:			
112 Hyresbidrag för rektor	2.400: —		
113 Bidrag till avlöning åt vaktmästare vid f. d. seminariebyggnaden	2.140: —	4.540: —	
Administrationskostnader:			
251 Lokalkostnader			
Hyra för f. d. seminariet	5.200: —		
Dito för Heimer 1	5.000: —		
Gymnastiksal	200: —	10.400: —*	
Underhållskostnader:			
411 Underhåll av fastighet Fa		4.000: —	
Räntor:			
531 4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar kr. 435.000: —		17.400: —*	
Simundervisning:			
681 Arvode för simundervisning	430: —		
682 Dyrtidstillägg Fa	107: 50		
683 Övriga kostnader			
Ersättning till varmbadhuset	562: 50*	1.100: —	
Diverse utgifter:			
792 Inköp av inventarier Fa		1.000: —	38.440: —

2. ELEKTROTEKNISKA FACKSKOLAN.

112 Hyresbidrag till rektor	2.000: —	
251 Hyra för gymnastiksal	900: —	
531 Andel i ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar	8.350: —	11.250: —
Summa utgifter		49.690: —

15 H. Yrkesskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
111 Lärarearvoden:		
Rektorsarvode	3.000: —	
Löner enl. lönestat (bil. 4)	38.328: —	
Övriga lärarearvoden Fa	40.672: —	82.000: —
112 Löner enl. lönestat (bil. 4)		3.438: —
113 Dyrtidstillägg Fa		15.050: —
Transport		100.488: —

Transport		100.488: —	
114 Övriga arvoden Fa			
Extra skrivhjälp	750: —		
Diverse personal	6.500: —	7.250: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)		1.609: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		402: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		500: —	110.249: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader		300: —	
221 Annonsering och trycksaker		2.300: —	
241 Post och telefon		1.000: —	
291 Övriga administrationskostnader		100: —	3.700: —
Underhållskostnader:			
411 Byggnader och fast inredning Fa		3.000: —	
412 Försäkringspremier Fa		250: —	
421 Inventarier Fa		650: —	3.900: —
Räntor:			
531 4 % ränta å bokförda värdet av fasta tillgångar kr. 580.000: —			23.200: —*
Lokalkostnader, Fa:			
651 Bränsle, lyse och vatten		11.400: —	
652 Övriga lokalkostnader		2.500: —	13.900: —
Undervisningsmateriel:			
661 Stadigvarande undervisningsmateriel Fa		1.500: —	
662 Förbrukningsmateriel		5.750: —	
663 Bibliotek Fa h		640: —	
664 Produktionsmateriel Fa		13.000: —	20.890: —
Premier och stipendier:			
671 Arbetspremier		1.000: —	
672 Övriga premier och stipendier (inklusive statsstipendier)		15.250: —	16.250: —
673 Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser Fa h			150: —
792 Inköp av inventarier Fa h			1.500: —
Summa utgifter			193.739: —

Driftinkomster.

Försäljning:	
911 Försäljning av elevernas produkter	14.000: —
Transport	14.000: —

Transport			14.000: —
Bidrag:			
941 Statsbidrag:			
Lärarearvoden	41.000: —		
Stadigvarande undervisningsmateriel	750: —		
Förbrukningsmateriel	2.500: —		
Bibliotek	320: —		
Statsstipendier	15.000: —		
Diverse bidrag till installatörkurs	700: —	60.270: —	
942 Landstingsbidrag		4.000: —	
943 Bidrag av föreningar och enskilda		1.000: —	
944 Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier		250: —	65.520: —
945 Elektrotekniska fackskolans andel i ränta å bokförda medel av fasta tillgångar			8.350: —*
Avgifter:			
951 Lärjungeavgifter		21.000: —	
952 Ersättning av Elektrotekniska fackskolan m. fl. för gemensamma kostnader och diverse inkomster:			
Diverse personal	1.000: —		
Telefon	300: —		
Bränsle, lyse och vatten	4.100: —		
Övriga lokalkostnader	650: —		
Ersättning från Högre folkskolan m. fl. för lokaler m. m.:			
Stadens förvaltningar	1.750: —*		
Övriga	100: —	7.900: —	28.900: —
Summa inkomster			116.770: —

15 I. Gymnastik och idrott.

Driftutgifter.

Diverse utgifter:	
711 Högtalaranläggning för Arosvallen (Stfm. 28/6 1945 § 168)	10.000: —
712 Diverse ombyggnadsarbeten vid Arosvallen	120.000: —
713 Västerås Gymnastikförening	3.000: —
714 Föreningen Västerås Idrottshall	10.000: —
Summa utgifter	143.000: —

15 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

Diverse bildningsanstalter:

691 Arbetareinstitutet:			
Föreläsningsverksamhet	3.000: —		
Bibliotek	36.000: —	39.000: —	
692 Arosgården		4.000: —	
693 Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet		8.000: —	
694 Västerås Konstförening..............		3.000: —	
695 Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet		1.000: —	
696 Västerås Musikskola		10.000: —	65.000: —

Diverse anslag:

732 Inköp av konstverk Fa h	3.000: —	
733 Nykterhetskurs (Stfm 25/10 1945) ..	500: —	
734 Västerås Nykterhetsföreningars Centralförsamling	500: —	
735 För utarbetande av Västerås stads kommunala historia Ra	5.000: —	
736 Västmanlands fornminnesförening ..	12.000: —	
737 Frilufts- och folkkonserter	6.000: —	27.000: —
Summa driftutgifter		92.000: —

Kapitalutgifter.

Låne- och fondstat:

Enligt bilaga 1	13.250: —
Summa utgifter	105.250: —

16. Socialvård.

16 B. Fattigvård.

16 B 2. Ålderdomshem.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enl. lönestat (bil. 4)	
Kontant lön	87.207: —
Transport	87.207: —

Transport		87.207: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		21.802: —	
113 Vikarier och extrahjälp Fa		9.500: —	
114 Kostpengar under semester och ledighet åt biträden Fa		3.000: —	
115 Diverse arvoden:			
Predikant	600: —		
Organist	150: —	750: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)		7.648: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		1.912: —	
123 Pensionsavgift för husmor och sjuksköterskor		1.040: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		300: —	
192 Personalens sjukvård Fa		400: —	133.559: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader		400: —	
241 Telefon		950: —	
291 Övriga administrationskostnader:			
Stämpelkostnader		100: —	1.450: —
Rörelsekostnader:			
Tvättinrättningen.			
311 Värdet av pensionärernas arbeten		5.000: —*	
312 Extra hjälp Fa		1.100: —	
321 Tvättmedel Fa		3.000: —	
331 Kraftström Fa		1.500: —	
332 Vattenavgifter Fa		1.000: —	
341 Driftkostnader för bil Fa		2.300: —	
391 Övriga kostnader Fa		1.500: —	15.400: —
Övriga rörelsekostnader:			
311 Värdet av pensionärernas arbeten			
Trädgård	3.000: —		
Stall	300: —	3.300: —*	
323 Utsäde och gödningsämnen för trädgården Fa		500: —	
351 Arrende för trädgårdsjord			
Stadens förvaltningar	42: 12*		
Övriga	7: 88	50: —	
392 Övriga kostnader för trädgård Fa		300: —	
393 Övriga kostnader för stall Fa			
Stadens förvaltningar	100: —*		
Övriga	900: —	1.000: —	5.150: —
Transport			155.559: —

Transport			155.559: —
Underhåll av byggnader:			
411 Reparationer			
Värdet av pensionärernas arbeten ..	3.000: —*		
Övriga reparationskostnader Fa....	6.000: —	9.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		580: —	9.580: —
Underhåll av maskiner och inventarier:			
421 Maskinrummet Fa		1.000: —	
422 Maskiner å tvättinrättningen Fa		600: —	
423 Linne och sängkläder Fa		1.500: —	
424 Möbler Fa		500: —	
425 Glas, porslin och köksattiralj Fa		1.000: —	
426 Värdet av pensionärernas arbeten ..		500: —*	
427 Reparation av radioanläggning (Stfm. 30/8 1945)		2.200: —	
491 Försäkringspremier Fa		315: —	7.615: —
Räntor:			
531 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 1.220.000: —			48.800: —*
Sjukvård och begravningskostnader, Fa:			
631 Sjukvård		5.500: —	
632 Begravningskostnader		315: —	7.615: —
Hushåll, tvätt och beklädnad:			
641 Hushåll			
Varuinköp Fa	67.000: —		
Produkter från hemmets trädgård..	5.000: —*		
Värdet av pensionärernas arbeten..	3.000: —*	75.000: —	
642 Tvätt och rengöring			
Tvätt	11.000: —*		
Rengöringsmedel Fa	900: —	11.900: —	
643 Beklädnad			
Varuinköp Fa	3.000: —		
Värdet av pensionärernas arbeten..	2.500: —*	5.500: —	92.400: —
Lokalkostnader:			
651 Renhållning			
Torvmull och sophämtning Fa	500: —		
Värdet av pensionärernas arbeten..	1.600: —*	2.100: —	
652 Bränsle, lyse och vatten Fa		42.000: —	44.100: —
Diverse utgifter:			
711 Diverse förbrukningsartiklar Fa		1.000: —	
712 Flitpengar Fa		3.900: —	
Transport		4.900: —	365.554: —

Transport		4.900: —	365.554: —
713 Del av folkpensioner och livräntor m. m. till pensionärerna Fa		6.000: —	
714 Böcker och tidningar Fa		300: —	
721 Utskylder Fa		200: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —	
792 Inköp av inventarier Fa		4.000: —	16.400: —
Summa utgifter			381.954: —

Driftinkomster.

Försäljning och utförda arbeten:

911 Produkter från trädgården:			
Försäljning	700: —		
Förbrukning i hushållet	5.000: —*		
Förbrukning i stallet	100: —*	5.800: —	
Tvättinrättningen:			
913 Tvätt för enskilda	40.000: —		
914 Tvätt för hemmet	11.000: —*	51.000: —	
915 Pensionärernas arbeten:			
Arbeten för enskilda	1.000: —		
Arbeten för hemmet	18.900: —*	19.900: —	76.700: —

Hyror:

931 Hyra av polisväsendet för bårhus ..		300: —*	
932 Personalens ersättning för bostad och kost		13.000: —	13.300: —

Bidrag och ersättningar:

941 Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner		5.000: —	
942 Vårdavgifter, ersatta av enskilda		46.000: —	
943 Vårdavgifter, ersatta av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen		2.800: —	
946 Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer		3.200: —	
947 Vårdavgifter, ersatta av pensionärer och sjukkassor		84.000: —	141.000: —

Övriga inkomster:

991 Diverse inkomster			200: —
Summa inkomster			231.200: —

16 B 3. Yttre fattigvård. (Öppen fattigvård.)

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		37.638: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		9.410: —	
113 Diverse arvoden			
Vikariearvoden Fa	800: —		
Arvode till ordförande	500: —		
Andel i revisionsarvoden	1.900: —*	3.200: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5) ..		1.347: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		337: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostn. för personal Fa		300: —	52.232: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader, Fa		1.850: —	
221 Annonsering och trycksaker Fa		1.000: —	
231 Resor och transporter Fa		300: —	
241 Post och telefon Fa		2.500: —	
251 Hyror:			
Fattigvårdsbyrån	4.600: —		
Magasin	500: —	5.100: —*	
252 Städning, bränsle och lyse Fa		3.800: —	
291 Övriga administrationskostnader Fa			
Föreningsavgifter	200: —		
Stämpelavgifter	150: —		
Diverse kostnader	600: —	950: —	15.500: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av inventarier		200: —	
422 Försäkringspremier		400: —	600: —
Understöd med karaktär av fattigvård, Fa:			
611 Ordinarie understöd		65.000: —	
612 Tillfälliga understöd		40.000: —	
613 Understöd in natura		65.000: —	
614 Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård		46.000: —	216.000: —
Understöd utan karaktär av fattigvård, Fa:			
615 Bidrag till yrkesutbildning		2.000: —	
616 Kommunalt pensionstillskott		45.000: —	47.000: —
Anstaltsvård, Fa:			
621 Hospitalsvård		78.000: —	
622 Lasarettsvård		5.500: —	
623 Sanatorievård		8.500: —	
Transport		92.000: —	331.332: —

Transport		92.000: —	331.332: —
624 Andel i kostnader för Badelunda Ålderdomshem		6.700: —	98.700: —

Sjukvård och begravningskostnader, Fa:

631 Sjukvård			
a) vanlig	14.000: —		
b) tandvård	2.000: —	16.000: —	
632 Medicin		5.700: —	
633 Begravningskostnader		1.500: —	23.200: —

Övriga sociala utgifter:

691 Diakoniverksamhet Fa h		12.000: —	
692 Bidrag till Västmanlands läns Samhjälp		1.500: —	13.500: —

Diverse utgifter:

791 Oförutsedda utgifter Fa h			1.000: —
792 Inköp av inventarier Fa			1.450: —
Summa utgifter			469.182: —

Driftinkomster.

Bidrag och ersättningar:

941 Statsbidrag			
Sjukvård	8.000: —		
Tandvård	1.000: —	9.000: —	
942 Landstingsbidrag			
Hospitalsvård	8.000: —		
Lasarettsvård	2.000: —		
Sanatorievård	2.000: —		
Andra sjukvårdskostnader	3.000: —		
Vårdkostnader till främmande kommuner	6.000: —	21.000: —	
943 Ersättning av enskilda		26.000: —	
944 Ersättning av pensioner och sjukkassor		71.000: —	127.000: —

Övriga inkomster:

991 Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader		5.700: —*	
992 Diverse inkomster		200: —	5.900: —
Summa inkomster			132.900: —

16 C. Barnavård och ungdomsskydd.

16 C 2. Barnhem. (Jämlikt S F S 508/1945)

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)	6.993: —	
112 Dyrtidstillägg Fa	1.748: —	
113 Vikarieersättning och extra löner Fa	750: —	
191 Sjukvård Fa	50: —	
192 Pensionsavgift	165: —	9.706: —
Administrationskostnader:		
241 Telefon		140: -
Underhållskostnader:		
421 Underhåll av inventarier Fa		800: —
Sjukvård:		
631 Tandvård och medicin Fa		150: —
Hushåll, tvätt och beklädnad:		
641 Hushåll	7.000: —	
642 Tvätt	900: —	
643 Beklädnad	2.400: —	10.300: —
Lokalkostnader:		
651 Hyra	3.000: —*	
652 Bränsle, lyse och vatten Fa	2.200: —	5.200: —
Diverse utgifter:		
711 Förbrukningsartiklar och diverse kostnader Fa h	1.600: —	
792 Inköp av inventarier Fa h	500: —	2.100: —
Summa utgifter		28.396: —

Driftinkomster.

Hyror och arrenden:		
931 Föreståndarinnans kost- och bostadsförmåner		1.200: —
Bidrag och ersättningar:		
941 Statsbidrag efter 1: 50 kr. pr vårddag	7.200: —	
942 Landstingsersättning för återstående vårdkostnad	16.496: —	23.696: —
Avgifter:		
951 Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda		3.500: —
Summa inkomster		28.396: —

16 C 3. Yttre barnavård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		16.644: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		4.161: —	
113 Övriga löner och arvoden			
Diverse arvoden och inspektionskostnader Fa h	3 000: —		
Kuratorsverksamhet	250: —		
Andel i fattigvårdens löner	3.500: —*		
Ordförandearvode	300: —	7.050: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5) ..		1.150: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		288: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader Fa		200: —	29.493: —
Administrationskostnader:			
221 Annonsering och trycksaker Fa		900: —	
231 Resor och transporter Fa		400: —	
231 a. Resor, kongresser och studiebesök Fa h		500: —	
241 Telefon och post Fa		1.200: —	
251 Lokalkostnader			
Andel i fattigvårdens lokalkostnader		2.200: —*	
291 Övriga administrationskostnader Fa			
Föreningsavgifter	225: —		
Tidskrifter	115: —		
Diverse	250: —		
Stämpelkostnader	100: —	690: —	5.890: —
Utackorderingskostnader, Fa:			
611 Utackordering i enskilda hem och barnhem		33.500: —	
612 Skyddsuppfostran i enskilda hem och barnhem		4.000: —	
613 Utackordering i skyddshem		6.000: —	43.500: —
Övriga bidrag, Fa:			
614 Bidragsförskott		31.000: —	
615 Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn		19.500: —	50.500: —
Anstaltsvård, Fa:			
621 Lasarettsvård		700: —	
622 Sanatorievård		400: —	
623 Vanföre- och sinnesslövård		7.500: —	
624 Vård å anstalter för svårfostrade barn		1.500: —	10.100: —
Transport			139.483: —

Transport			139.483: —
Sjukvård och begravningskostnader, Fa:			
631 Sjukvård		900: —	
632 Medicin		200: —	
633 Begravningskostnader		180: —	1280: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			500: —
Summa utgifter			141.263: —

Driftinkomster.

Bidrag och ersättningar:	
931 Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott	28.500: —
942 Statsbidrag enligt 63 § i barnavårdslagen	2.000: —
943 Landstingsbidrag	4.500: —
944 Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	24.000: —
992 Diverse inkomster	200: —
Summa inkomster	59.200: —

16 C 4. Barnstugor.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)		18.414: —	
112 Övriga löner och arvoden:			
Ledarinnor	15.704: —		
Extra slöjdlärare	450: —		
Läkare	1.990: —		
Vikarier Fa h	400: —	18.544: —	
113 Dyrtidstillägg Fa		8.530: —	
114 Sjukvård Fa		100: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 5)		875: —	
122 Dyrtidstillägg Fa		219: —	46.682: —
Administrationskostnader, Fa:			
221 Annonser och trycksaker		305: —	
241 Telefon		635: —	
242 Post		140: —	1.080: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av inventarier		400: —	
491 Försäkringspremier		245: —	645: —
Transport			48.407: —

Transport		48.407: —
Sjukvård, Fa:		
631 Sjukvårdsartiklar		160: —
Lokalkostnader:		
651 Lokalhyra	1.100: —	
652 Uppvärmning, vatten och belysning Fa	3.400: —	
653 Städning och tvätt Fa	4.325: —	8.825: —
Undervisningsmateriel, Fa:		
661 Lek- och arbetsmateriel		3.825: —
Diverse utgifter:		
691 Bespisning Fa	10.100: —	
792 Dagkoloni och lekplatser Fa	2.200: —	
793 Oförutsedda utgifter Fa h	950: —	
794 Inköp av inventarier Fa	1.215: —	
795 Inköp av inventarier för daghem å stadsägan 1789 A (Stfm. 31/5 1945)	17.000: —	
796 Iordningställande av tomt å Tunby, extra anslag (Stfm. 30/8 1945)	5.000: —	36.465: —
Summa driftutgifter		97.682: —

Kapitalutgifter.

Låne- och fondstat:	
Enligt bilaga 1	130.000: —
Summa utgifter	227.682: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag	10.960: —
942 Bidrag från fonder	500: —
951 Avgifter	13.200: —
952 Kostersättning för personal	1.470: —
Summa inkomster	26.130: —

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

Driftutgifter.

731 Arbetslöshetsnämndens kontorskostnader m. m. Fa	1.000: —
732 Omskolningsbidrag Fa	2.000: —
Summa utgifter	3.000: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag till omskolning		1.500: —
Summa inkomster		1.500: —

16 F. Nykterhetsvård.

Driftutgifter.

Administrationskostnader, Fa:		
221 Annonsering och trycksaker	200: —	
241 Telefon	100: —	
242 Postavgifter	150: —	450: —
Anstaltsvård, Fa:		
621 Vårdavgifter för alkoholister	5.000: —	
622 Eftervård	1.000: —	6.000: —
Diverse utgifter:		
791 Ersättning till Västmanlands läns Samhjälp för övervakning och sekreterareuppdrag	4.600: —	
792 Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	4.800: —
Summa utgifter		11.250: —

Driftinkomster.

942 Statsbidrag		1.000: —
943 Statsbidrag, reseersättning		500: —
Summa inkomster		1.500: —

16 H. Hemhjälpsnämnd.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner enl. lönestat (bil. 4)	6.720: —	
112 Dyrtidstillägg Fa	1.680: —	
113 Kostersättning under semester Fa h..	240: —	
114 Deltidsanställda hemvårdarinnor och sjukvikarier Fa	1.000: —	
191 Sjuk- och olycksfallsförsäkring Fa ..	200: —	
192 Hyra för bostad åt hemsystrarna jämte vatten och lyse Fa	3.600: —	13.440: —
Administrationskostnader:		
241 Telefon Fa	300: —	
242 Ersättning för cykelslitage och busskort	300: —	
243 Övriga utgifter Fa h	400: —	1.000: —
Summa utgifter		14.440: —

Driftinkomster.

911 Ersättning för lämnad hemhjälp i familjer		950: —
912 Landstingsbidrag		2.000: —
913 Bidrag från Asea		2.700: —
Summa inkomster		5.650: —

16 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

691 Fasta anslag:		
Barnkrubban (28/12 1918)	6.000: —	
Natthärbärget	1.000: —	
Natthärbärget för lokal i Johan nr 3	600: —*	
Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)	1.200: —	8.800: —
692 Västmanlands läns Husmoderssemesternämnd		500: —
693 Barnhemmet Stora Fridnäs		8.600: —*
694 Föreningen Rädda Barnen för lokal i Njord nr 1		600: —*
695 Röda Korskretsen för lokal i Stadshotellet		400: —*
696 Västerås Röda Korskår för lokal i Stadshotellet		800: —*
697 Föreningen Västmanlands Samhjälp för lokal i västra kvarteret 133		400: —*
698 Sjömansvård (Stfm. 25/10 1945)		600: —
699 Föreningen Västerås skollovskolonier		30.000: —
Summa driftutgifter		50.700: —

Kapitalutgifter.

Låne- och fondstat:

Enligt bilaga I		195.000: —
Summa utgifter		245.700: —

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner och arvoden	
Ordförande, tillika sekreterare	900: —
Kanslist	3.700: —
Semestervikarier Fa h	200: —
Transport	4.800: —

Transport	4.800: —		
Dagtraktamenten för ledamöter i pensionsnämnder Fa	600: —	5.400: —	
112 Dyrtidstillägg Fa		975: —	6.375: —
Administrationskostnader:			
221 Annonser och kungörelser Fa		140: —	
222 Trycksaker och diverse Fa		400: —	
241 Telefon Fa		250: —	
251 Lokalhyra och städning		950: —	
291 Läkarundersökningar Fa		300: —	2.040: —
Övriga bidrag, Fa:			
611 Tilläggspensioner och barnbidrag		234.000: —	
612 Provisorisk förstärkning		41.200: —	275.200: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		100: —	
792 Nyanskaffning av inventarier Fa		600: —	700: —
Summa utgifter			284.315: —

18 B. Sjukförsäkring.

Driftutgifter.

691 Erkända Sjukkassor i Västerås	20.125: —
Summa utgifter	20.125: —

19. Kristidsförvaltning.

19 A. Kristidsnämnd.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

112 Löner och arvoden		
Ordförande	600: —	
Sekreterare	600: —	
1 föreståndare	1.200: —	
1 assistent	5.400: —	
1 biträde	3.300: —	
„	3.240: —	
„	3.120: —	
„	2.760: —	20.220: —
Transport		20.220: —

Transport	20.220: —	
113 Dyrtidstillägg à 19.020: — Fa	4.355: —	
114 Kortutdelningar och tillfälliga arvoden Fa	8.000: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa	50: —	
192 Läkarvård Fa	50: —	33.075: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader Fa	1.000: —	
221 Annonsering Fa	600: —	
241 Telefon Fa	700: —	
251 Lokalhyra för expeditionen	3.000: —*	
252 Lokalhyra för kortutdelningar Fa ..	2.000: —	
253 Städning Fa	1.000: —	8.300: —
Diverse utgifter, Fa h:		
791 Oförutsedda utgifter		500: —
Summa utgifter		41.875: —

19. B. Hyresnämnd.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
113 Övriga löner och arvoden		
Arvoden till nämndens ordförande och ledamöter Fa	4.000: —	
114 Arvode till sekreterare	1 800: —	
115 Expeditions- och skrivbiträde Fa	1.300: —	
116 Sakkunniga Fa	300: —	7.400: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader Fa	300: —	
231 Bilskjutsar Fa	450: —	
242 Postavgifter Fa	600: —	1.350: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa		200: —
Summa utgifter		8.950: —

20. Finansförvaltning.

Driftutgifter.

20 b. Räntor och lånekostnader:		
511 Räntor à stadens lån med Kungl. Maj:ts tillstånd enl. bilaga 2	570.739: 50	
Transport	570.739: 50	

Transport			570.739: 50	
512 Räntor å stadens övriga lån enl. bilaga 3			208.169: 11	
513 Ränta å lån i Västmanlands läns Sparbank för f. d. Badelunda kommun ..			419: 99	779.328: 60
20 c. Anslag till särskilda ändamål.				
731 Anslag till avskrivning av fordringar Fa			1.000: —	
732 Avsättning till hamnrörelsen:				
Utgifter å skattestat ..	665.341: 81			
Inkomster å skattestat	336.346: 75			
Överskjutande utgifter ..	328.995: 06			
varav uttaxeras			200.000: —	
733 Årets andel i anslag för flerårig uttaxering enl. bilaga 7		104.248: 41		
varav påförts:				
9. Hamnförvaltning ..	69.248: 41			
13. A-B. Vatten- och avloppsverk	13.000: —	82.248: 41	22.000: —	223.000: —
20 d. Medel till oförutsedda utgifter:				
791 Reservationsanslag Ra				180.411: 59
20 h. Skatter och rättigheter:				
I Särskilda skatter och rättigheter:				
Nöjesskatt:				
721 Restitutioner av kommunandelen av nöjesskatt Fa		30.000: —		
722 Kostnader för nöjesskattekontroll Fa		3.700: —	33.700: —	
II Allmän kommunalskatt:				
723 Restitutioner och avkortningar å kommunalutskylder Fa		15.000: —		
724 Avskrivning å kommunalutskylder ..		650.000: —	665.000: —	698.700: —
Summa driftutgifter				1.881.440: 19

Kapitalutgifter.

20 e. Egna fonder:				
Skattestat:				
841 Avsättning till fonder:				
Avsättning till trafikfonden utgörande ränta å fondkapitalet kronor 1.579.821: 10		42.945: 87		
Avsättning till Västerås stads Pensionsfond 3 % å kr. 575.000: — Fa		17.250: —		
Transport		60.195: 87		1.881.440: 19

Transport	60.195: 87		1.881.440: 19
Avsättning till Donationsjordsfonden motsvarande 1/10 av årets beräknade avkastning kr. 5.616: 54	561: 65		
Avsättning till särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål ränta å kr. 7.627.854: 16	231.475: 73	292.233: 25	
Låne- och fondstat:			
Enligt bilaga 1		1.083.784: 57	1.376.017: 82
20 f. Upplånat kapital:			
Skattestat:			
831 Avbetalningar å stadens lån med Kungl. Maj:ts tillstånd enl. bilaga 2	1.045.456: 96		
832 Avgår i anspråk taget belopp ur finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lån	29.547: 56	1.015.909: 40	
Avbetalning å andra fonderade lån:			
833 Inteckningslån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond	191: 09		
834 Amortering å lån i Västmanlands läns Sparbank för f. d. Badelunda kommun	2.130: 01	2.321: 10	
		1.018.230: 50	
Låne- och fondstat:			
Enligt bilaga 1		29.547: 56	1.047.778: 06
Summa utgifter			4.305.236: 07

Driftinkomster.

20 a. Överskott å skattestat:		
991 Förvaltningarnas överskott från år 1944	199.623: 55	
992 Överskott å reserverade anslag......	5.306: 18	204.929: 73
20 b. Räntor och lånekostnader:		
971 Ränta å fasta tillgångars bokförda värde enl. bilaga 6	978.889: 48*	
972 Avgift från hamnen för ränta å hamnens lån	98.318: 53*	
973 Ränta å elverkets förlagsmedel	10.000: —*	
974 Räntor å utlämnade bostadslån	20.300: 92	
975 Ränta å oguldna köpeskillingar	3.000: —	
976 Ränta å statsobligationer nom. kr. 14.508.375: — à 3 %	435.251: 25	
Transport	1.545.760: 18	

Transport		1.545.760: 18	
977 Landstinget, 3 % ränta å resterande köpeskilling 69.940: 14		2.098: 20	
978 Ränta å andra rörliga medel		30.000: —	
979 Ränta å lån av särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål			
kr. 430.433: 95 à 3½ %	15.065: 19		
„ 485.000: — „ 3¼ %	15.445: 63	30.510: 82	1.608.369: 20
20 f. Upplånat kapital:			
921 Avgift från hamnen för amortering å hamnens lån			162.854: 37*
20 h. Skatter och rättigheter:			
I. Särskilda skatter och rättigheter:			
941 Källarfrihetsmedel		349: 89	
961 Hundskatt à kr. 50: — per hund		27.000: —	
962 Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar (artistskatt)		1.000: —	
963 Skogsaccis		700: —	
964 Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		73: 62	
965 Nöjesskatt, kommunala delen		175.000: —	
966 Bötesmedel		1 000: —	
II. Allmän kommunalskatt:		205.123: 51	
969 1.043.657 skattekronor och 75 skatteören à 7: 15		7.462.152: 91	7.667.276: 42
Summa driftinkomster			9.643.429: 72

Kapitalinkomster.

20 e. Egna fonder:			
Låne- och fondstat:			
Enligt bilaga 1		1.239.935: 67	
20 f. Upplånat kapital:			
Låne- och fondstat:			
Enligt bilaga 1		5.259.707: 01	
20 g. Utlånat kapital:			
Skattestat:			
831 Amortering å utlämnade bostadslån.		26.095: 25	
20 i. Statsbidrag:			
Skattestat:			
941 Byggn.-bidrag för Nya Jakobsb.-skolan		14.094: 20	6.539.832: 13
Summa inkomster			16.183.261: 85

Bilaga 1 till
skattestatens specialstater.

Låne- och fondstat för Västerås stad år 1946.

L 25 = anslag ur 25-årigt amorteringslån att upptagas med Kungl. Maj:ts tillstånd
L 20 = „ „ 20-årigt „ „ „ „ „ „ „
L 5 = „ „ 5-årigt „ på underställningsfri lånerätt
l = „ „ lån, vartill Kungl. Maj:ts tillstånd senare kommer att begäras
F = „ „ fonder

	Utgifter	Inkomster
7 C. Exploateringsfastigheter:		
Anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:		
Köp av 270 kvm. mark av lägenheten Lindsborg F	270: —	
Köp av 1.292 kvm. gatumark av stadsägoområdet nr 1158 (Tunby) F	1.292: —	
Resterande köpeskilling för mark av tomten nr 12 i kv. Naima F	1.431: —	
Köp av 6.994,8 kvm. mark av stadsäg. nr 1654—1662 från Asea F	10.417: 20	
Köp av 18,1 kvm. mark av st.-äg. nr 1950 A samt ersättning för flyttning av grindstolpar F	140: 50	
Köp av 3,5 kvm. mark av st.-äg. nr 1951 A F	17: 50	
Ersättning för intrång vid förvärv av mark från st.-äg. 1474 F	110: —	
Köp av 450 kvm. gatumark av st.-äg. nr 756, 757 F	2.250: —	
Köp av fastigheten nr 4 i kvart. Mina (Stfm. 26/10 1944, § 223, och 25/1 1945, § 9) F	135.252: 80	
Transport	151.181: —	

		Utgifter	Inkomster
Transport		151.181: —	
Köp av st.-äg. n:ris 1811 och 1812 från Aktiebolaget Svenska Metallverken (Stfm. 20/12 1944, § 309) F		84.000: —	
Anläggande av gator å:			
Gideonsbergsområdet	133.000: —		
Sommarroområdet	72.000: —	205.000: —	
(Stfm. 28/3 1945, § 57) F			
Köp av fastigheterna st.-äg. n:ris 1813—1822 och 1914 från Aktiebolaget Svenska Metallverken (Stfm. 26/4 1945, § 104) F ..		250.000: —	
Andel i kostnad för utförande av vatten- och avloppsledningar inom ett område å övre Gideonsberg (Stfm. 27/9 1945, § 221) F		27.000: —	
Utbyggnad av gator å Gideonsbergsområdet (Stfm. 27/9 1945, § 238) F		51.000: —	
Diverse fastighetsutgifter 1/10 1944—30/9 1945: F..			
Iordningställande av infart till tomt vid:			
Djuphamnsvägen	725: 87		
Arosvägen	213: 60		
Arrende för jord å Iggebygärde	37: —		
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	11.738: 75		
Avgifter för avstyckningar av tomtmark tillhörande Västerås stad	3.461: 80	16.177: 02	
		784.358: 02	
Transport		784.358: 02	

	Utgifter	Inkomster
Transport	784.358: 02	
Anslag ur lån och fonder:		
Köp av fastigheten nr 1 i kvart. Nestor (Stadsf. 28/3 1945, § 62) L-25 ..	300.000: —	
Köp av Rocklunda egendom (Stfm.28/3 1945) L-25	401.000: —	
Köp av diverse ecklesiastikmark (Stfm.25/10 1945) L-5	137.000: —	
Mellanavgift vid byte av mark med Asea enl. avtal av den 16/4 1945 (Stfm. 26/4 1945, § 105) L-25	339.000: —	
Köp av fastigheten st.-äg. nr 1900 (Stfm. 31/5 1945, § 114) L-5	83.000: —	
Köp av fastigheten Gränsta nr 8 (Stfm. 31/5 1945, § 115) L-5	32.000: —	
Köp av fastigheten nr 7 i kvart. Lennart (Stfm. 31/5 1945, § 113) L-5 ..	325.000: —	
Ersättning till Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag vid markbyte enl. avtal av den 14 och 18 juni 1945 (Stfm. 30/8 1945, § 212)		
Del av anslag amorteras under 5 år 1945—1949 av Särskilda fondens disponibla avkastning F 400.000: —		
Återstående del genom upplåning 1 425.000: —	825.000: —	
Köp av fastigheten Gränsta nr 7 (Stfm. 27/9 1945, § 222) L-5	35.000: —	
Transport	3.261.358: 02	

	Utgifter		Inkomster	
Transport	3.261.358: 02			
Köp av fastigheten nr 1 i kvart. Lennart, del av anslag kr. 286.000: — (Stfm. 27/9 1945, § 237) L-25	200.000: —	3.461.358: 02		
Inkomster att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:				
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1944—30/9 1945				814.008: 65
Tomträttsavgälder 1/10 1944—30/9 1945			6.485: 47	
Värdet av tomtmark överlåten till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar: kv. Kolven nr 1 55.455: — „ Skjutvallen nr 1 23.185: —			78.640: —	
			899.134: 12	
Inkomster att tillföras Donationsjordsfonden:				
Försäljning av tomten nr 2 i kvart. Remmen (Hagaområdet)			5.203: 35	
Värdet av tomtmark inom Hagaområdet överlåten till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar: kv. Kolven nr 1 4.545: — „ Skjutvallen nr 1 11.815: —			16.360: —	920.697: 47

7 D 1. Jordbruksegendomar.

	Utgifter		Inkomster	
Uppförande av ladugård vid Nordanby (Stfm. 28/6 1945, § 172)				
Del av anslag avseende kostnader för själva byggnaden täckes genom upptagande av ett 20-årigt lån 1	175.000: —			
Transport	175.000: —	3.461.358: 02		920.697: 47

	Utgifter		Inkomster
Transport	175.000: —	3.461.358: 02	920.697: 47
Resterande anslag avseende kostnader för inventarier genom upptagande av ett 5-årigt lån L-5..	45.000: —	220.000: —	
7 F 2. Pensionärshem.			
Del av anslag för uppförande av pensionärshem å tomt väster om Krutkällarbacken (Stfm. 22/2 1945, § 31) L-25		142.500: —	
9. Hamnar.			
Anläggande av vatten- och avloppsledningar inom djuphamnen, del av anslag kr. 59.500: — (Stfm. 21/6 1944, § 132) L-20	49.500: —		
Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen (Stfm. 26/10 1944, § 224) L-20	150.000: —		
Ombyggnad av kaj vid pråmån i äldre hamnen (Stfm. 26/10 1944, § 224) L-20 ..	70.000: —		
Utbyggnad av vågbrytaren i djuphamnen (Stfm. 22/2 1945, § 34) L-20	30.000: —		
Anskaffande av två 5-tons brosvängkranar för östra kajen i gamla hamnen (Stfm. 27/9 1945, § 224) l	400.000: —	699.500: —	
10 Ö. Kommunikationsföretag.			
Övriga ändamål.			
Tryckning av arbetet "Västerås som handels- ochh sjöfartsstad" (Stfm. 25/10 1945, § 276) F		12.000: —	
Transport		4.535.358: 02	920.697: 47

		Utgifter	Inkomster
Transport		4.535.358: 02	920.697: 47
11 B. Elektricitetsverk.			
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1944 (Stfm. 20/12 1943, § 315) L-20 ..	40.000: —		
Anläggande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar inom småstugeområdet å Tunby stadsgärde, del av anslag kr. 44.000: — (Stfm. 21/6 1944, § 130) L-20	14.000: —		
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1945 (Stfm. 20/12 1944, § 313) L-20..	40.000: —		
Ersättning för rätt att inrymma transformatorstation i nybyggnad å st.-äg. nr 264 K (Köpingsvägen 55) (Stfm. 21/6 1944, § 124) L-20	8.000: —		
Utbyggnad av transformatorstationen och ledningsnätet för bostadsområdet väster om Djuphamnsvägen (Stfm. 25/1 1945, § 14) L-20	13.500: —		
Utbyggnad av transformatorstationen i Aseastaden med ytterligare en transformator å 400 kVa jämte instrumentering och erforderliga jordkabelledningar (Stfm. 25/1 1945, § 15) L-20	27.000: —		
Utsträckning av en högspänningsledning från ovannämnda transformatorstation c:a 450 meter norrut samt anläggning av en provisorisk sektionstransformator (Stfm. 25/1 1945, § 15) L-20	7.500: —		
Transport	150.000: —	4.535.358: 02	920.697: 47

	Utgifter		Inkomster
Transport	150.000: —	4.535.358: 02	920.697: 47
Anläggning av en 6 kV högspänningsledning samt en transformator på 300 kVa jämte instrumentering och erforderliga jordkabelledningar å område intill Sommarro (Stfm. 22/2 1945, § 33) L-20	40.700: —		
Förstärkning av transformatorstation vid Kopparbergsvägen m. m. (Stfm. 28/3 1945, § 68) L-20	34.000: —		
Uppförande av en transformatorstation i gamla hamnen (Stfm. 28/6 1945, § 167) L-20	12.000: —		
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1946 (Stfm. /12 1945) 1	40.000: —	276.700: —	
13 A—B. Vatten- och avloppsverk.			
Utbyggnad av vatten- och avloppsledningar inom Hagaområdet samt förstärkning av avloppsledningen i Malmabergsgatan dels från Urgatan till Tegnérgatan samt dels från Tegnérgatan öster om järnvägen till Pilgatan, del av anslag (Stfm. 28/10 1943, § 213) L-20	74.400: —		
Vatten- och avloppsledningar inom Sommarroområdet, del av anslag (Stfm. 28/10 1943, § 215) L-20	3.000: —		
Framdragande av vatten- och avloppsledningar för området mellan Hyttan och djuphamnen, del av anslag kr. 135.000:— (Stfm. 30/3 1944, § 63) L-20	123.000: —		
Transport	200.400: —	4.812.058: 02	920.697: 47

		Utgifter	Inkomster
Transport	200.400: —	4.812.058: 02	920.697: 47
Anläggande av vatten- och avloppsledningar inom djuphamnen, del av anslag kr. 59.500: — (Stfm. 31/6 1944, § 132) L-20	10.000: —		
Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Andelsslakteriet, del av anslag kr. 104.000: — (Stfm. 21/6 1944, § 133) L-20	74.000: —		
Framdragande av vatten- och avloppsledningar inom del av Gideonsberg (Stfm. 26/10 1944, § 226) L-20	35.000: —		
Anordnande av vatten- och avloppsledningar från Vargbogatan 320 meter öster ut i Klockartorpsgatan (Stfm. 22/2 1945, § 32) L-20	20.300: —		
Utförande av vatten- och avloppsledningar för område beläget omedelbart nordost om nya Björnövägen samt mitt emot C. V. V. (Stfm. 31/5 1945, § 134) L-20	20.000: —		
Utförande av vatten- och avloppsledningar inom ett område å övre Gideonsberg, del av anslag (Stfm. 27/9 1945, § 221) L-20	37.000: —	396.700: —	

15 A 1. Folkskola.

Uppförande av nytt skolhus å Herrgårdsskolans tomt samt tillbyggnad av Korsängsskolan (Stfm. 20/12 1944, § 311) L-25		760.000: —	
Transport		5.968.758: 02	920.697: 47

		Utgifter		Inkomster
Transport		5.968.758: 02		920.697: 47
15 Ö. Undervisnings- och bildningsverksamhet.				
Övriga ändamål.				
Inköp av en samling porträtt målade av Johan Henrik Scheffel (Stfm. 30/8 1945, § 193) F	12.000: —			
Konservering och restaurering av den Scheffelska tavelsamlingen (Dk 4/10 1945, § 639) F	1.250: —	13.250: —		
16 C 4. Barnstugor.				
Uppförande av ett daghem för barn å st.-äg. 1789 A, anslag för byggnadskostnaderna (Stfm. 31/5 1945, § 139) L-5		130.000: —		
16 Ö. Övriga ändamål.				
Uppförande av skollovskolonibyggnad vid sjön Rossvalen i Gusselby utanför Lindesberg (Stfm. 31/5 1945, § 138), L-5		195.000: —		
20. Finansförvaltning.				
20 e. Egna fonder.				
Avsättning till:				
Reserverade köpeskillingsmedelsfonden	899.914: 31			
Donationsjordsfonden	21.563: 25			
Lånemedelsfonden:				
Överskott å anslag av lånemedel	162.307: 01	1.083.784: 57		
Disposition ur:				
Reserverade köpeskillingsmedelsfonden			784.358: 02	
Trafikfonden			12.000: —	
Transport		7.390.792: 59	796.358: 02	920.697: 47

	Utgifter	Inkomster	
Transport	7.390.792: 59	796.358: 02	920.697: 47
Finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lån		29.547: 56	
Särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål, disponibel avkastning		413.250: —	
Överskott å anslag av fondmedel att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:			
Framdragande av Vegagatan inom området öster om Tunbyvägen (Stfm. 24/9 1942, § 193). Arbetet fullbordat år 1944 ..		780: 09	1.239.935: 67
20 f. Upplånat kapital.			
Avbetalning å stadens lån med Kungl. Maj:ts tillstånd till den del de utgå ur finansförvaltningens fond för amortering av tekniska verkens lån	29.547: 56		
Upptagande av 25-årigt amorteringslån med Kungl. Maj:ts tillstånd (med L-25 betecknade poster)		2.142.500: —	
Upptagande av 20-årigt amorteringslån med Kungl. Maj:ts tillstånd (med L-20 betecknade poster)........		932.900: —	
Upptagande av 5-årigt amorteringslån på underställningsfri lånerätt (med L-5 betecknade poster)		982.000: —	
Förskotterade medel att täckas av lån vartill Kungl. Maj:ts tillstånd ännu icke erhållits (med I betecknade poster		1.040.000: —	
Transport	7.420.340: 15	5.097.400: —	2.160.633: 14

		Utgifter	Inkomster	
Transport		7.420.340: 15	5.097.400: —	2.160.633: 14
Överskott å anslag av lånemedel att fonderas:				
Pensionärshem å stadsäga 1528 ET	25.979: 52			
Folkskolebyggnad å Jakobsberg	133.036: 13			
Diverse ledningsanläggningar fullbordade av tekniska verken år 1944..	3.291: 36		162.307: 01	5.259.707: 01
Kronor		7.420.340: 15		7.420.340: 15

Kapitalavbetalningar och räntor å fonderade lån.

Lånets n:r	Långivare	Amorterings-tid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1946	Amortering år 1946	Räntefot	Ränta för år 1946	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsf. fonden)										
3	År 1916	40 år	31/12	250.000: —	118.456: 07	8.447: 53	4,75 %	5.626: 66	31/12 1956	Ej konv. rätt	
4	År 1917	40 år	31/12	250.000: —	126.520: 53	8.064: 46	4,75 %	6.009: 73	31/12 1957	D:o	
5	År 1918	40 år	30/6	350.000: —	187.907: 29	10.778: 26	4,75 %	8.925: 60	30/6 1958	D:o	
6	År 1918	40 år	30/6	350.000: —	195 256: 66	10.849: 26	5,25 %	10.250: 97	30/6 1958	D:o	
7	År 1920	40 år	31/12	210.000: —	135.553: 18	5.823: 73	6 %	8.133: 19	31/12 1960	D:o	
	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)										
8	År 1920	35 år	31/12	162.000: —	45.575: 67	4.300: 33	4 %	1.823: 03	31/12 1954	Rätt till omedelbar inlösen	
9	År 1921	35 år	31/12	74.240: —	17.489: —	1.454: 75	4 %	699: 56	31/12 1955	D:o	
10	År 1925	32 år	31/12	30.000: —	15.891: 21	1.057: 60	4 %	635: 65	31/12 1957	D.o	
11	År 1926	32 år	31/12	37.800: —	21.312: 79	1.281: 84	4 %	852: 51	31/12 1958	D:o	
12	År 1927	32 år	31/12	48.191: 37	7.063: 37	386: 15	4 %	282: 53	31/12 1959	D:o	
13	År 1928	32 år	31/12	65.800: —	28.500: 22	1.423: 33	4 %	1.140: 01	31/12 1960	D:o	
14	År 1929	32 år	31/12	39.825: —	13.366: 89	612: 47	4 %	534: 68	31/12 1961	D:o	
15	År 1930	32 år	31/12	70.000: —	22.436: 44	946: 78	4 %	897: 46	31/12 1962	D:o	
16	År 1931	32 år	31/12	20.475: —	9.259: —	361: 04	4 %	370: 36	31/12 1963	D:o	
			Transport	1.958.331: 37	944.588: 32	55.787: 53		46.181: 94			

Lånets n:r	Långivare	Amorterings-tid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1946	Amortering år 1946	Räntefot	Ränta för år 1946	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	1.958.331: 37	944.588: 32	55.787: 53		46.181: 94			
17	Svenska arbetarnas Allm. Sjuk- och Begrav.-kassa År 1937 (År 1926)	20 år	30/6 31/12	162.137: 80	101.766: 27	7.844: 41	3,25 %	3.307: 40	31/12 1956	1/1 1947	Förutv. 1926 års lån à 200.000: —
18	Sveriges Allmänna Försäkringsförening och Begravningsfond År 1937 (År 1926)	20 år	30/6 31/12	162.137: 80	101.766: 27	7.844: 41	3,25 %	3.307: 40	31/12 1956	1/1 1947	Förutv. 1926 års lån à 200.000: —
19	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1926	30 år	30/6 31/12	319.663: 33	172.731: 58	12.157: 87	5 %	8.636: 58	31/12 1956	Ej konv.rätt	
29	Kungl. Postsparbanken År 1931	24 år	30/6 30/12	881.000: —	424.771: 42	38.351: 62	4,5 %	19.114: 72	30/12 1955	D:o	Förutv. 1916 års obl.-lån à 1.095.000: —
			Transport	3.483 270: 30	1.745.623: 86	121.985: 84		80.548: 04			

Lånets n:r	Långivare	Amorterings-tid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1946	Amortering år 1946	Räntefot	Ränta för år 1946	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	3.483.270: 30	1.745.623: 86	121.985: 84		80.548: 04			
31	Västm. läns Landsting År 1932	25 år	1/4 1/10	250.000: —	157.228: 24	9.876: 08	5 %	7.614: 51	1/4 1957	Ej konv.rätt	
50	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden) År 1934	20 år	30/6 30/12	812.000: —	438.802: 96	42.494: 02	3,4 %	14.196: 90	30/6 1954	D:o	Förutv. 1924 års obl.-lån à 1.000.000: —
51	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1934	16 år	1/4	1.844.000: —	696.180: 96	130.605: 82	3,2 %	22.277: 79	1/4 1950	D:o	Förutv. 1910 års obl.-lån à 3.000.000: —
52	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1935	13 år	1/8	1.050.000: —	196.541: 95	96.818: 69	3 %	5.896: 26	1/8 1947	D:o	Förutv. 1907 års obl.-lån à 2.000.000: —
			Transport	7.439.270: 30	3.234.377: 97	401.780: 45		130.533: 50			

Lånets n:r	Långivare	Amorterings-tid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1946	Amortering år 1946	Räntefot	Ränta för år 1946	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	7.439.270: 30	3.234.377: 97	401.780: 45		130.533: 50			
59	Kungl. Postsparbanken År 1936	25 år	30/12	1.686.500: —	1.212.302: 44	60.619: 35	2,9 %	35.156: 77	30/12 1961	30/12 1951	
60	Riksförsäkringsanstalten År 1937	25 år	30/6 31/12	1.089.500: —	824.345: 70	37.808: 78	3 %	24.448: 92	31/12 1962	31/12 1947	
61	Kopparbergs läns sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	309.805: 50	101.336: 88	32.902: 88	2,6 %	2.207: 02	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 500.000: —
62	Svenska Livförsäkringsbolaget År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	87.984: 88	28 907: 92	9.376: 34	2,75 %	666: 04	30/6 1948	D:o	Förutv. 1928 års lån å 142.000: —
63	Bollnäs Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	15.490: 12	5.054: 69	1.643: 54	2,5 %	105: 82	30/6 1948	D:o	Förutv. 1928 års lån å 25.000: —
			Transport	10.628.550: 80	5.406.325: 60	544.131: 34		193.118: 07			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1946	Amortering år 1946	Räntefot	Ränta för år 1946	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	10.628.550: 80	5.406.325: 60	544.131: 34		193.118: 07			
64	Gävle stads Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	61.961: 10	20.342: 08	6.604: 79	2,7 %	460: 07	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 100.000: —
65	Kungl. Postsparbanken År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	309.805: 80	101.094: 72	32.871: 05	2,5 %	2.116: 48	30/6 1948	D:o	Förutv. 1928 års lån å 500.000: —
72	År 1939	20 1/2 år	1/3 1/9	2.289.000: —	1.767.000: —	90.000: —	2,55 %	45.058: 50	1/9 1959	1/3 1954	Förutv. 1919 års obl.-lån å 2.744.000: —
74	Kungl. Järnvägsstyrelsen År 1940	25 år	15/3 15/9	350.000: —	308.270: 55	9.571: 94	4,75 %	14.415: 51	15/3 1965	15/3 1950	
75	Västerås stads fonder År 1940	25 år	5/5 5/11	415.350: —	365.829: 09	11.359: 15	4,75 %	17.107: 10	5/5 1965	5/5 1950	
			Transport	14.054.667: 70	7.968.862: 04	694.538: 27		272.275: 73			

Lånets n:r	Långivare	Amorterings-tid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1946	Amortering år 1946	Räntefot	Ränta för år 1946	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	14.054.667: 70	7.968.862: 04	694.538: 27		272.275: 73			
76	Sörmland-Västmanlands erkända Centralsjukkassa År 1940	20 år	1/6 1/12	300.000: —	247.678: 13	11.918: 48	4,5 %	11.145: 52	1/12 1960	1/12 1950	
77	Västmanlands läns Landsting År 1940	20 år	1/6 1/12	122.500: —	101.135: 23	4.866: 71	4,5 %	4.551: 09	1/12 1960	1/12 1950	
78	Västerås stads Fattigvårds-styrelse År 1940	20 år	1/6 1/12	125.000: —	103.199: 22	4.966: 04	4,5 %	4.643: 96	1/12 1960	1/12 1950	
81	Kungl. Pensionsstyrelsen År 1941	25 år	30/3 30/9	700.000: —	628.623: 87	19.663: 42	4 %	25.144: 95	30/9 1966	30/9 1951	
82	Svenska Personal-Pensionskassan År 1941	25 år	31/3 30/9	858.800: —	770.180: —	24.356: —	3,9 %	30.038: —	30/9 1966	Ej konv.rätt	
84	Kungl. Post-Sparbanken År 1942	15 år	30/6 30/12	485.876: 78	393.999: 67	28.366: 07	3,5 %	13.543: 93	30/6 1957	D:o	Förutv. 1932 års lån å 663.000: —
			Transport	16.646.844: 48	10.213.678: 16	788.674: 99		361.343: 18			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermíner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1946	Amortering år 1946	Räntefot	Ränta för år 1946	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	16.646.844: 48	10.213.678: 16	788.674: 99		361.343: 18			
85	Västerås stads Fonder År 1942	15 år	30/6 31/12	736.493: 12	597.230: 32	42.995: 89	3,5 %	20.530: 11	30/6 1957	Ej konv.rätt	Förutv. 1932 års lån à 1.000.000: —
86—89	Försäkr. A.-B. Skandia År 1943	20 år	30/6 31/12	972.000: —	865.236: —	38.110: —	3,5 %	30.280: —	31/12 1962	D:o	
90	År 1943	25 år	30/4 30/10	694.900: —	658.596: —	19.112: —	3,5 %	22.716: —	30/4 1968	D:o	
91	Livförs.-bolaget Framtiden År 1943	19 år	1/6 1/12	700.000: —	646.449: 12	28.229: 84	3,6 %	22.764: 03	1/6 1962	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån à 1.765.000: —
92	Försäkr. A.-B. Skandia År 1943	19 år	1/6 1/12	687.299: 76	634.719: —	27.718: —	3,6 %	22.351: —	1/6 1962	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån à 1.765.000: —
93	Kungl. Postsparbanken År 1944	20 år	30/12	875.500: —	844.542: 50	32.041: 01	3,5 %	29.558: 99	30/12 1964	Ej konv.rätt	
			Transport	21.313.037: 36	14.460.451: 10	976.881: 73		509.543: 31			

Lånets n:r	Långivare	Amorterings-tid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1946	Amortering år 1946	Räntefot	Ränta för år 1946	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	21.313.037: 36	14.460.451: 10	976.881: 73		509.543: 31			
	Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål										
94	År 1945	15 år	1/6	430.433: 95	430.433: 95	22.307: 27	3,5 %	15.065: 19	1/6 1960	1/12 1954	Förutv. 1935 års lån à 596.700: —
95	År 1946 den 1/7	25 år	30/6 31/12	2.142.500: —	2.142 500: —	29.077: 32	3 %	32.137: 50	30/6 1971		Ännu ej upptaget lån
96	År 1946 den 1/7	20 år	30/6 31/12	932.900: —	932.900: —	17.190: 64	3 %	13.993: 50	30/6 1966		Ännu ej upptaget lån
			Kronor	24.818.871: 31	17.966.285: 05	1.045.456: 96		570.739: 50			

Bilaga 3 till
skattestatens specialstater.

Förteckning över tillfälliga lån, ogulden köpeskilling samt förskotterade statsbidrag m. m.

Långivare	Lånebelopp	Ränta à	Kronor
Sundinska Beklädnadsfonden	5.000: —	5 %	250: —
Folkskolans fonder	12.000: —	5 %	600: —
Torngrenska fonden	9.075: —	3 %	272: 25
Maria Hallanders donationsfond	5.115: —	3 %	153: 45
Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond: Inteckningslån för Malma egendom	24.043: 24	3,25 %	781: 41
Ogulden köpeskilling för Johannisberg	165 000: —	3 %	4.950: —
Västerås m. fl. städers hypoteksförening	59.228: 80	3,5 %	[1]) 2.162: —
Inteckningslån i övrigt			3.000: —
Förskotterade statsbidrag m. m.			3.000: —
Kungl. Postsparbanken för AB. Västeråsbanans Intressenter: Ränta å lån samt omkostnnder för bolaget			193.000: —
Summa Kronor	279.462: 04		208.169: 11

[1]) Häri ingår 0,15 % förvaltningsbidrag c:a kr. 89: —.

Lönestat för år 1946.

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		1. Allmän förvaltning.							
		1 C. Drätselkammare.							
		1 C 2. Stadskansli.							
31	32	Stadsdirektör	16.690: —	900: —			17.590: —		17.590: —
25	26	Stadsombudsman	12.240: —	700: —			12.940: —		12.940: —
19	19	Biträdande stadsombudsman	8.982: —				8.982: —		8.982: —
18	20	Drätselassistent	8.496: —	486: —	486: —		9.468: —		9.468: —
6	8	Kanslibiträde	3.438: —	270: —	324: —		4.032: —		4.032: —
5	7	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —	270: —		3.708: —		3.708: —
3	4	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —	204: —			2.988: —		2.988: —
3	3	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —				2.784: —		2.784: —
7	10	Stadsvaktmästare	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —		4.728: —
		Kronor	62.326: —	3.118: —	1.404: —	372: —	67.220: —		67.220: —
		1 C 3. Stadskamrerarekontor.							
20	23	Stadskamrer	9.468: —	486: —	486: —	600: —	11.040: —		11.040: —
11	14	Stadsbokhållare	5.136: —	444: —	486: —	486: —	6.552: —		6.552: —
8	11	Stadskassör	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —		5.136: —
7	10	Manligt kontorsbiträde av I klass	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —		4.728: —
5	8	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —	270: —	324: —	4.032: —		4.032: —
3	3	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass (fr. o. m. 1/4 1946 3—4)	2.784: —	136: —			2.920: —		2.920: —
3	3	2 kvinnliga kontorsbiträden av II klass	5.568: —				5.568: —		5.568: —
		Kronor	33.900: —	1.948: —	1.938: —	2.190: —	39.976: —		39.976: —

Löne-grad	Löne-klass	Befattningshavare	Begynnelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		1 C 4. Byggnadskontor.							
28	30	Byggnadschef	14 340: —	700: —	800: —		15.840: —		15.840: —
18	19	1:ste Ingeniör	8.496: —	486: —			8.982: —		8.982: —
16	18	Byggnadsingenjör	7 524: —	486: —	486: —		8.496: —		8.496: —
12	12	Fastighetsförvaltare	5.580: —				5.580: —		5.580: —
11	11	Verkmästare	5.136: —				5.136: —		5.136. —
11	12	Vägtekniker	5.136: —	444: —			5.580: —		5.580: —
11	11	Byggnadstekniker	5.136: —				5.136: —		5.136: —
10	11	Gatuförman	4.728: —	408: —			5.136: —		5.136: —
10	10	Gatuförman	4.728: —				4.728: —		4.728: —
10	10	Byggnadsförman	4.728: —				4.728: —		4.728: —
8	11	Bokhållare	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —		5.136: —
8	11	Renhållningsförman	4,032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —		5 136: —
5	5	Kartriterska	3.204: —				3.204: —		3.204: —
3	3	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —				2.784: —		2.784: —
5	8	3 körkarlar à 4.032: —	9.612: —	702: —	810: —	972: —	12.096: —		12.096: —
5	7	Körkarl	3.204: —	234: —	270: —		3.708: —		3.708: —
		Kronor	92.400: —	4.108: —	3.110: —	1.788: —	101.406: —		101.406: —
		2. Rätts- och ordningsväsen.							
		2 A. Magistrat och rådhusrätt.							
33	35	Borgmästare	18.540: —	1.000: —	1.200: —		20.740: —		20.740: —
26	28	Civilrådman	12.940: —	700: —	700: —		14.340: —		14.340: —
26	27	Brottmålsrådman	12.940: —	700: —			13.640: —		13.640: —
25	27	Magistratsrådman	12.240: —	700: —	700: —		13.640: —		13.640: —
6	9	Kanslibiträde	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —		4.356: —
		Transport	60.098: —	3.370: —	2.924: —	324: —	66.716: —		66.716: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	60.098: —	3.370: —	2.924: —	324: —	66.716: —		66.716: —
5	8	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass......	3.204: —	234: —	270: —	324: —	4.032: —		4.032: —
5	7	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass......	3.204: —	234: —	270: —		3.708: —		3.708: —
3	3	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass......	2.784: —				2.784: —		2.784: —
7	8	Magistratsvaktmästare (fr. 1/7 1946 7—9)	3.708: —	324: —	162: —		4 194: —		4.194: —
		Kronor	72.99 : —	4.162: —	3.626: —	648: —	81.434: —		81.434: —
		2 B—C. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.							
23	25	Polismästare	11.040: —	600: —	600: —		12.240: —		12.240: —
14	17	Poliskommissarie	6.552: —	486: —	486: —	486: —	8.010: —		8.010: —
11	14	Kriminalöverkonstapel	5.136: —	444: —	486: —	486: —	6.552: —		6.552: —
10	13	6 polisöverkonstaplar à 6.066: —	28.368: —	2.448: —	2.664: —	2.916: —	36.396: —		36.396: —
10	11	1 polisöverkonstapel (vakant).............	4.728: —	408: —			5.136: —		5.136: —
10	13	Bitr. kriminalöverkonstapel................	4.728: —	408: —	444: —	486: —	6.066: —		6.066: —
8	11	Bitr. polisöverkonstapel	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —		5 136: —
8	10	Bitr. polisöverkonstapel (vakant)	4.032: —	324: —	372: —		4.728: —		4.728: —
8	11	3 kriminalkonstaplar à 5.136: —	12.096: —	972: —	1.116: —	1.224: —	15.408: —		15.408: —
8	10	4 kriminalkonstaplar à 4.728: —	16 128: —	1.296: —	1.488: —		18.912: —		18.912: —
8	10	Bitr. överkonstapel	4.032: —	324: —	372: —		4.728: —		4.728: —
7	10	12 poliskonstaplar à 4.728: —	44.496: —	3.888: —	3.888: —	4.464: —	56.736: —		56.736: —
7	10	1 poliskonstapel (pension fr. 1/2 1946)...	309: —	27: —	27: —	31: —	394: —		394: —
7	10	1 poliskonstapel (pension fr. 1/7 1946)...	1.854: —	162: —	162: —	186: —	2.364: —		2.364: —
7	9	9 poliskonstaplar à 4.356: —	33.372: —	2 916: —	2.916: —		39.204: —		39.204: —
7	9	2 poliskonstaplar (fr. 1/4 1946 7—10) ..	7.416: —	648: —	648: —	558: —	9.270: —		9.270: —
7	8	9 poliskonstaplar à 4.032: —	33.372: —	2.916: —			36.288: —		36.288: —
7	8	2 poliskonstaplar (fr. 1/7 1946 7—9)......	7 416: —	648: —	324: —		8.388: —		8.388: —
		Transport	229.107: —	19.239: —	16.365: —	11.245: —	275.956: —		275.956: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	229.107: —	19.239: —	16 365: —	11.245: —	275.956: —		275.956: —
7	7	5 poliskonstaplar à 3.708: —	18.540: —				18.540: —		18.540: —
7	7	4 poliskonstaplar (vakanta)................	12.669: —				12.669: —		12.669: —
6	6	4 extra poliskonstaplar à 3,438: —	13.752: —				13.752: —		13 752: —
5	5	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass......	3.204: —				3.204: —		3.204: —
3	4	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass......	2.784: —	204: —			2.988: —		2.988: —
6	6	Polissyster	3.438: —				3.438: —		3.438: —
		Kronor	283.494: —	19.443: —	16.365: —	11 245: —	330.547: —		330.547: —
		3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.							
		3 A—B 1. Kronouppbördskontor.							
18	21	Kronouppbördskassör	8.496: —	486: —	486: —	486: —	9.954: —		9.954: —
6	9	Kanslibiträde	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —		4.356: —
5	8	2 kvinnliga kontorsbiträden av I klass...	6.408: —	468: —	540: —	648: —	8.064: —		8.064: —
3	3	2 kvinnliga kontorsbiträden av II klass...	5.568: —				5.568: —		5.568: —
		Kronor	23.910: —	1.224: —	1.350: —	1.458: —	27.942 —		27.942: —
		3 C. Exekutionsverk.							
14	17	Stadsfogde	6.552: —	486: —	486: —	486: —	8.010: —		8 010: —
6	9	Kanslibiträde	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —		4 356: —
4	7	3 exekutorer à 3.708: —	8.964: —	648: —	702: —	810: —	11.124: —		11.124: —
3	1	2 exekutorer à 3.000: —	6.000: —				6.000: —		6.000: —
		Kronor	24.954: —	1.404: —	1.512: —	1 620: —	29.490: —		29 490: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		4. Byggnadsväsen.							
		4 A. Byggnadsnämnd.							
		4 A 1. Stadsarkitektskontor.							
24	25	Stadsarkitekt	11.640: —	600: —			12.240: —		12.240: —
13	13	Byggnadsinspektör	6.066: —				6.066: —		6.066: —
12	15	Stadsplanetekniker	5.580: —	486: —	486: —	486: —	7.038: —		7.038: —
12	15	Tekniskt biträde	5.580: —	486: —	486: —	486: —	7.038: —		7.038: —
5	7	Kartriterska	3 204: —	234: —	270: —		3.708: —		3.708: —
		Kronor	32.070: —	1.806: —	1.242: —	972: —	36.090: —		36.090: —
		4 A 2. Stadsingeniörskontor.							
22	23	Stadsingeniör	10.440: —	600: —			11.040: —		11.040: —
17	17	Mätningsingeniör	8 010: —				8.010: —		8.010: —
12	15	Tekniskt biträde	5.580: —	486: —	486: —	486: —	7.038: —		7.038: —
12	12	1:ste mätningstekniker	5.580: —				5.580: —		5.580: —
11	11	2 mätningstekniker	10.272: —				10.272: —		10.272: —
5	5	Kartriterska	3.204: —				3.204: —		3.204: —
5	5	Kartriterska	3.204: —				3.204: —		3.204: —
		Kronor	46.290: —	1.086: —	486: —	486: —	48.348: —		48.348: —
		6 A-B. Brand- o. sotn.-väsen.							
17	20	Brandchef	8.010: —	486: —	486: —	486: —	9.468: —	1.828: —	7.640: —
13	16	Vice brandchef	6 066: —	486: —	486: —	486: —	7.524: —	1.408: —	6.116: —
10	13	3 brandmästare à 6.066: —	14.184: —	1.224: —	1.332: —	1.458: —	18.198: —	3.345: —	14.853: —
8	11	6 brandförmän à 5.136: —	24.192: —	1.944: —	2.232: —	2.448: —	30.816: —		30.816: —
7	10	9 brandmän à 4.728: —	33.372: —	2.916: —	2.916: —	3.348: —	42.552: —		42.552: —
		Transport	85.824: —	7.056: —	7.452: —	8.226: —	108.558: —	6 581: —	101.977: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	85.824: —	7.056: —	7.452: —	8.226: —	108.558: —	6.581: —	101.977: —
7	9	1 brandman	3 708: —	324: —	324: —		4.356: —		4.356: —
7	8	5 brandmän à 4 032: —	18.540: —	1.620: —			20.160: —		20.160: —
7	7	1 brandman (fr. o. m. 1/10 1946 7—8)......	3 708: —	81: —			3.789: —		3.789: —
7	7	4 brandmän à 3.708: —	14 832: —				14.832: —		14,832: —
6	6	1 brandman (fr. o. m. 1/10 1946 7—7)......	3 438: —	81: —			3.519: —		3.519: —
6	6	3 brandmän à 3.438: —	10.314: —				10.314: —		10.314: —
		Kronor	140.364: —	9.162: —	7.776: —	8.226: —	165.528: —	6.581: —	158.947: —
		7. Fastighetsförvaltning.							
		7 D 4. Grustag.							
8	8	Maskinist	4.032: —				4.032: —		4.032: —
6	9	Förman	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4 356: —		4.356: —
		Kronor	7.470: —	270: —	324: —	324: —	8.388: —		8.388: —
		7 D 5. Fritidsreservat. Björnön.							
6	7	Tillsyningsman	3.438: —	270: —			3.708: —		3.708: —
		Kronor	3.438: —	270: —			3.708: —		3.708: —
		7 E. Hyresfastigheter. Stadshotell.							
5	8	Eldare ..	3.204: —	234: —	270: —	324: —	4.032: —		4.032: —
		Kronor	3.204: —	234: —	270: —	324: —	4.032: —		4.032: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		8. Gatu- och parkförvaltning.							
		8 B 4. Drätselkammarens förråd.							
8	8	Förrådsman	4.032: —				4.032: —		4.032: —
		Kronor	4.032: —				4 032: —		4.032: —
		8 C. Parkförvaltning.							
14	15	Stadsträdgårdsmästare	6.552: —	486: —			7.038: —		7.038: —
9	12	Trädgårdsmästare	4.356: —	372: —	408: —	444: —	5.580: —		5.580: —
6	8	Förrådsman	3.438: —	270: —	324: —		4.032: —		4.032: —
9	9	Parkförman	4 356: —				4.356: —		4.356: —
3	3	Kontorsbiträde av II klass	2.784: —				2.784: —		2.784: —
		Kronor	21.486: —	1.128: —	732: —	444: —	23.790: —		23.790: —
		9. Hamnförvaltning.							
16	19	Hamnkapten	7.524: —	486: —	486: —	486: —	8.982: —		8.982: —
12	12	Hamnfogde	5.580: —				5 580: —		5.580: —
5	6	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —			3.438: —		3.438: —
3	3	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —				2.784: —		2,784: —
10	13	Ångbåtsbefälhavare	4.728: —	408: —	444: —	486: —	6.066: —		6.066: —
10	13	Kranförman	4.728: —	408: —	444: —	486: —	6.066: —		6.066: —
7	10	Maskinist	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —		4 728: —
7	9	Kranreparatör	3.708: —	324: —	324: —		4 356: —		4.356: —
		Kronor	35.964: —	2.184: —	2.022: —	1.830: —	42.000: —		42.000: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		10. Kommunikationsföretag.							
		10 D. Båttrafik.							
		Befälhavare	4.200: —				4.200: —		4.200: —
7	10	Maskinist	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —		4.728: —
		Kronor	7.908: —	324: —	324: —	372: —	8 928: —		8.928: —
		11. Industriella verk.							
		11 A. Gasverk.							
		Förvaltning.							
16	16	Driftingeniör	7.524: —				7.524: —	1.308: —	6.216: —
		Tillverkning.							
9	11	Ugnsförman	4.356: —	372: —	408: —		5.136: —		5.136: —
9	10	Verkstadsförman	4.356: —	372: —			4.728: —		4.728: —
7	10	Gasverkseldare 5 st. à 4,728: —	18.540: —	1.620: —	1.620: —	1.860: —	23.640: —		23.640: —
7	8	Gasverkseldare	3.708: —	324: —			4 032: —		4.032: —
7	7	Gasverkseldare (fr. 1/10 1946 7—8)	3.708: —	81: —			3 789: —		3.789: —
			34.668: —	2.769: —	2.028: —	1.860: —	41.325: —		41.325: —
		Distribution.							
8	11	Justerareförman	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —		5.136: —
		Kronor	46.224: —	3.093: —	2.400: —	2.268: —	53.985: —	1.308: —	52.677: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		11 B. Elektricitetsverk.							
		11 B 1. Gemensam förvaltning.							
28	30	Överingeniör	14.340: —	700: —	800: —		15.840: —		15.840: —
16	19	Kamrerare	7.524: —	486: —	486: —	486: —	8.982: —		8.982: —
9	12	Kamrersassistent 4.356: —							
		Personligt lönetillägg 1.500: —	5.856: —	372: —	408: —	444: —	7.080: —		7.080 —
9	12	Förrådsförman	4 356: —	372: —	408: —	444: —	5.580: —		5.580: —
8	11	Bokhållare	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —		5,136: —
8	10	Bokhållare	4.032: —	324: —	372: —		4.728: —		4.728: —
7	10	Manligt kontorsbiträde av I klass	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —		4.728: —
5	7	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —	270: —		3.708: —		3.708: —
5	6	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —			3.438; —		3.438: —
5	6	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —			3.438; —		3.438: —
3	5	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —	204: —	216: —		3.204: —		3.204: —
3	3	3 kvinnliga kontorsbiträden av II klass à 2.784: —	8.352: —				8.352: —		8.352: —
8	11	2 1:sta avläsare à 5.136: —	8.064: —	648: —	744: —	816: —	10.272: —		10.272: —
7	10	3 avläsare à 4.728: —	11.124: —	972: —	972: —	1.116: —	14.184: —		14.184: —
7	9	1 avläsare	3 708: —	324: —	324: —		4.356: —		4.356: —
7	8	1 avläsare	3.708: —	324: —			4.032: —		4.032: —
8	11	Ritare	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —		5.136: —
		Kronor	95.232: —	6 400: —	6.068: —	4 494: —	112.194: —		112.194: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		11 B 2. Elektricitetsverk.							
		Förvaltning.							
16	19	Driftingeniör	7.524: —	486: —	486: —	486 —	8.982: —		8.982: —
11	13	Installationsingeniör	5.136: —	444: —	486: —		6.066: —		6.066: —
			12.660: —	930: —	972: —	486: —	15.048 —		15.048: —
		Tillverkning.							
7	7	Maskinist	3.708: —				3.708: —		3.708: —
		Distribution.							
11	11	Verkmästare	5 136: —				5.136: —		5.136: —
10	13	Montörförman	4.728: —	408: —	444: —	486: —	6 066: —		6.066: —
9	11	Arbetsförman	4.356: —	372: —	408: —		5.136: —		5.136: —
8	11	Justerareförman	4.032. —	324: —	372: —	408: —	5.136: —		5.136: —
7	10	6 1:sta montörer à 4.728: —	22.248: —	1.944: —	1.944: —	2.232: —	28.368 —		28 368 —
			40.500: —	3.048: —	3.168: —	3.126: —	49.842: —		49.842: —
		Kronor	56.868: —	3.978: —	4.140: —	3.612: —	68.598: —		68.598: —
		12. Hälso- och sjukvård.							
		12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.							
16	19	1:ste stadsläkare	7.524: —	486: —	486: —	486: —	8.982: —		8.982: —
14	14	2:dre stadsläkare	6.552: —				6.552 —		6.552 —
10	13	1:ste hälsovårdsinspektör	4.728: —	408 —	444: —	486: —	6.066: —		6.066: —
8	11	2 hälsovårdsinspektörer	8.064: —	648: —	744: —	816: —	10.272: —		10.272: —
		Kronor	26.868: —	1.542: —	1.674: —	1.788: —	31.872: —		31.872: —
		12 A 5. Bostadsinspektion.							
8	8	Bostadsinspektris	4.032: —				4.032: —		4.032: —
		Kronor	4.032: —				4.032: —		4 032: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		13. Allmän hygien.							
		13 A - B. Vatten- och avloppsverk.							
		Förvaltning.							
17	18	Driftingeniör	8.010: —	486: —			8.496: —		8.496: —
9	10	Avsynare	4.356: —	372: —			4.728: —		4.728: —
			12.366: —	858: —			13 224: —		13.224: —
		Tillverkning.							
7	10	Maskinist vid vattenverket	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —	700: —	4.028: —
		Distribution.							
11	11	Schaktmästare	5 136 —				5.136: —		5.136: —
10	13	Rörnätsförman	4.728: —	408: —	444: —	486: —	6.066: —		6.066: —
7	10	Maskinist vid reningsverket	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —		4.728: —
7	9	Maskinist vid reningsverket	3.708: —	324: —	324 —		4.356: —		4.356: —
			17.280: —	1.056: —	1.092: —	858: —	20.286: —		20.286: —
		Kronor	33.354: —	2.238: —	1.416: —	1.230: —	38.238: —	700 —	37.538: —
		13 C 1. Renhållningsverk.							
17	19	Förvaltare	8.010: —	486: —	486: —		8.982: —		8.982: —
11	11	Inspektor (fr. 1/4 1946 11—12)	5.136: —	333: —			5.469: —		5.469: —
8	11	Förman	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —		5.136: —
6	9	5 renhållningsarbetare à 4.356: —	17.190: —	1.350: —	1.620: —	1.620: —	21.780:		21.780: —
6	8	4 renhållningsarbetare à 4.032: —	13.752: —	1 080: —	1.296: —		16.128: —		16.128: —
6	7	2 renhållningsarbetare à 3.708: —	6.876: —	540: —			7.416: —		7.416: —
5	6	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —			3.438: —		3.438: —
		Kronor	58 200: —	4.347: —	3.774: —	2.028: —	68.349: —		68 349: —

Lönegrad	Löneklass	Bnfattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		13 D. Varmbadhus.							
7	10	Maskinist	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —		4.728: —
6	9	Eldare	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —	630: —	3.726: —
1	4	Biljettförsäljerska	2.400: —	189: —	195: —	204: —	2.988: —		2.988: —
5	8	Badare	3.204: —	234: —	270: —	324: —	4.032: —		4.032: —
		Kronor	12.750: —	1.017: —	1.113: —	1.224: —	16.104: —	630: —	15.474: —
		En baderska	2.185: —	100: —	100: —	100: —	2.485: —	975: —	1.510: —
		En baderska	2.185: —	100: —	100: —	100: —	2.485: —		2.485: —
		En baderska	2.185: —	100: —	100: —	100: —	2.485: —		2.485: —
		En baderska	2.185: —	100: —			2.285: —		2.285: —
		En vakt i simhallen	1.840: —	100: —	100: —	100: —	2.140: —		2.140: —
		En vakt i badstun	1.840: —	100: —	100: —	100: —	2.140: —		2.140: —
		En tvätterska	1.840: —	100: —	100: —	100: —	2.140: —		2.140: —
		En tvätterska	1.840: —	100: —			1.940: —		1.940: —
		Kronor	16.100: —	800: —	600: —	600: —	18.100: —	975: —	17.125: —
		14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.							
		14 C. Köttbesiktningsbyrå.							
8	11	Hälsovårdsinspektör	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —		5.136: —
		Kronor	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —		5.136: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.							
		15 A 1. Folkskola.							
23	26	Folkskoleinspektör	11.040: —	600: —	600: —	700: —	12.940: —		12.940: —
8	9	Expeditionsbiträde	4.032: —	324: —			4.356: —		4 356: —
7	10	2 vaktmästare à 4.728: —	7.416: —	648: —	648: —	744: —	9.456: —	1.890: —	7.566: —
7	9	1 vaktmästare	3.708: —	324: —	324: —		4.356: —	945: —	3.411: —
		Kronor	26 196: —	1.896: —	1.572: —	1.444: —	31.108: —	2.835: —	28.273: —
			Årslön						
LO 17	21-F	24 ord. folkskollärare à 7.011: —	168.264: —				168.264: —		168.264: —
LO 17	21-F	3 „ „ à 7.011: —	21.033: —				21.033: —	4.068: —	16.965: —
LO 17	20-F	1 „ „	6.621: —				6.621: —		6.621: —
LO 17	19-F	1 „ „	6.231: —				6.231: —		6.231: —
LO 17	17-F	2 „ „ à 5.481: —	10.962: —				10.962: —		10.962: —
LO16/17	20/21-A	1 „ „	5 751: —				5.751: —	660: —	5.091: —
LO 17	18-F	1 e. o. „	5.856: —				5.856: —		5.856: —
LEo 15	16-F	1 „ „	5.118: —				5.118: —		5.118: —
LEo 15	15-F	1 „ „	4.860: —				4,860: —		4.860: —
LEo 14/15	15/17-F	1 „ „	5.170: 50				5.170: 50		5.170: 50
„	14/16-F	1 „ „	4.860: —				4.860: —		4.860: —
LEo 15	18-F	5 „ „ à 2.928:— (ht 1946)	14.640. —				14.640: —		14.640: —
LO 17	20-F	26 ord. folkskollärarinnor à 6.621: —	172.146: —				172.146: —		172.146: —
LO 17	20-F	1 „ folkskollärarinna	6.621: —				6.621: —	1.020: —	5.601: —
LO 17	19/20-F	1 „ „	6.426: —				6.426: —		6.426: —
LO 17	19-F	1 „ „	6.231: —				6.231: —		6.231: —
LO 17	18-F	1 „ „	5.856: —				5 856: —		5.856: —
LO16/17	19/20-F	1 „ „	6.426: —				6.426: —	1.020: —	5.406: —
		Transport	465.072: 50				465.072: 50	6.168: —	456.304: 50

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Årslön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	465.072: 50				465.072: 50	6.168: —	456.304: —
LO16/17	19/20-A	1 ord. folkskollärarinna	5.421: —				5.421: —	492: —	4.929: —
LO 17	18-F	1 e. o. „	5.856: —				5.856: —		5.856: —
LEo 15	16-F	1 „ „	5.118: —				5.118: —		5.118: —
LEo 15	15-F	1 „ „	4.860: —				4.860: —	666: —	4.194: —
LO 9	12-F	29 ord. småskollärarinnor à 4.158: — ...	120.582: —				120.582: —		120.582: —
LO 9	12-F	2 „ „ à 4.158: — ...	8.316: —				8 316: —	1.332: —	6.984: —
LO 9	11-F	1 „ småskollärarinna	3.981: —				3.981: —		3.981: —
LO 9	10-F	1 „ „	3.813: —				3.813: —		3.813: —
LO 9	12-F	1 „ „	4.158: —				4.158: —	666: —	3.492: —
LO 9	12-A	2 „ småskollärarinnor à 3.438: — ...	6.876: —				6.876: —	660: —	6.216: —
LO 9	12-F	2 e. o. „ à 4.158: — ...	8.316: —				8.316: —		8.316: —
LEo 7	10-F	2 „ „ à 3.813: — ...	7.626: —				7.626: —		7.626: —
LEo 7	9/10-F	1 „ småskollärarinna	3.729: —				3.729: —		3.729: —
LEo 7	9-F	3 „ småskollärarinnor à 3.645: — ...	10.935: —				10.935: —		10.935: —
LEo 7	8-F	1 „ småskollärarinna	3.477: —				3.477: —		3.477: —
LEo 7	7/8-F	1 „ „	3.393: —				3.393: —		3.393: —
LEo 7	7-F	2 „ småskollärarinnor à 3.309: — ...	6.618: —				6.618: —		6.618: —
LEo 7	6-F	3 „ „ à 3.141: — ...	9.423: —				9.423: —		9.423: —
LEo 7	6/7-F	1 „ småskollärarinna	3.225: —				3.225: —		3.225: —
LEo 7	4/6-F	2 „ småskollärarinnor à 2.762: 85 ...	5.525: 70				5.525: 70		5.525: 70
	4-F	2 extra „ à 2.811: 90 ...	5.623: 80				5.623: 80		5.623: 80
LEo 7	9-F	2 e. o. „ à 1.822:50 (ht 1946)	3.645: —				3.645: —		3.645: —
		Kronor	703.590: —				703.590: —	10.584: —	693.006: —
LO 14	18-F	2 ord. slöjdlärare à 5.856: —	11.712: —				11.712: —		11.712: —
LO 14	16/17-F	1 „ „	5.299: 50				5.299: 50		5.299: 50
		Transport	17.011: 50				17.011: 50		17.011: 50

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Årslön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	17.011: 50				17.011: 50		17.011: 50
LO 14	14-F	1 ord. slöjdlärare	4.602: —				4.602: —		4.602: —
LO 9	12-F	5 „ slöjdlärarinnor à 4.158: —	20.790: —				20.790: —		20.790: —
LO 9	11/12-F	1 „ slöjdlärarinna	4.069: 50				4.069: 50		4.069: 50
LO 9	11-F	1 „ „	3.981: —				3.981: —		3.981: —
LEo 7	9-F	1 e. o. „	3.645: —				3.645: -		3.645: —
LEo 7	7/8-F	1 „ „	3.435: —				3.435: —		3.435: —
LEo 7	7-F	2 „ slöjdlärarinnor à 1.654:50 (ht 1946)	3.309: —				3.309: —		3.309: —
		1 timlär. i syslöjd (20 veckotim. vt 1946)	1.320: —				1 320: —		1.320: —
LO 13	15-F	1 ord. skolkökslärarinna	4.860: —				4.860: —		4.860: —
LO 13	14-F	1 „ „	4.602: —				4.602: —		4.602: —
		Kronor	71.625: —				71.625: —		71.625: —
		15 B. Högre folkskola.	Årslön	Löneavdrag Tjänstepension	Löneavdrag Familjepension				
KO 21	24-K	1 ord. ämneslärare	8.355: —	267: —	249: —		7.839: —		7.839: —
KO 21	21-K	1 „ „	7.011: —	243: —	234: —		6.534: —		6.534: —
KO 21	21-K	1 „ ämneslärarinna	7.011: —	243: —	234: —		6.534: —		6.534: —
		Kronor	22.377: —	753: —	717: —		20.907: —		20.907: —
KEo18	17-K	1 e. o. ämneslärare (vakant 1/1—30/6 1946)	*) 2.740: 50	93: —	96: —		2 551: 50		2.551: 50
		Kronor	25.117: 50	846: —	813: —		23.458: 50		23.458: 50

*) Lön 1/7—31/12 1946.

Lönegrad	Löneklass	Timantal	Befattningshavare	Årslön	Nettolön	Rörligt tillägg	Kristillägg	Bruttolön	Löneavdrag Tjänstepension	Löneavdrag Familjepension	Kontant lön kronor
			15 D. Komm. flickskola.								
21	23		6 ord. ämneslär. à 7.875: —	47.250: —	47.250: —	7.087: 50	7.560: —	61.897: 50	1.215: —	1.404: —	59.278: 50
23	25		1 „ „	8.850: —	8.850: —	1.327: 50	1.416: —	11.593: 50	291: —	267: —	11.035: 50
21	21		1 „ „ fr. 1/7 1946	7.011: —	3 505: 50	525: 83	560: 88	4.592: 21	121: 50	117: —	4.353: 71
20	22	26	1 „ övningslär.	7.425: —	6.435: —	965: 25	1.029: 60	8.429: 85	106: 40	8: 32	8.315: 13
20	22	26	1 „ „	7.425: —	6.435; —	965: 25	1.029: 60	8.429: 85	122: 80	9: 14	8.297: 91
16	16	34	1 „ „	5.118: —	5.802: —	870: 30	928: 32	7.600: 62	101: 20	8: 06	7.491: 36
16	19	31	1 „ „	6.231: —	6.438: 70	965: 81	1.030: 19	8 434: 70	91: 20	7: 50	8.336: —
			Rektor	2.475: —	2.475: —	371: 25	396: —	3.242: 25	72: —	51: —	3.119: 25
			Kronor		87.191: 20	13.078: 69	13.950: 59	114.220:48	2 121: 10	1.872: 02	110 227:36
18	18—19		1 e. o. ämneslärare	6.043: 50	6.043: 50	906: 45	966: 90	7.916: 85	186: —	192: —	7.538: 85
21	21		1 „ „	7.011: —	7.011: —	1.051: 65	1.121: 75	9.184: 40	222: —	219: —	8.743: 40
18	16		1 extra „	5.118: —	5.118: —	767: 70	818: 90	6.704: 60			6.704: 60
20	17		3 „ „ (1 t.o.m. 10/6 1946) à 5.481: —......	13.621: 50	13.621: 50	2.043: 20	2.179: 40	17.844: 10			17.844: 10
			Rektors sem.-vik.	153: —	153: —	22: 95	24: 50	200: 45			200: 45
			Bitr. ämneslärare	3.800: —	3.800: —	Ersättning	532: —	4.332: —			4.332: —
		16,5	1 timlärare à 195:—	3.217: 50	3.217: 50			3.217: 50			3.217: 50
		1	1 „ „ 234:—	234: —	234: —			234: —			234: —
			Kronor		39.198: 50	4.791: 95	5.643: 45	49.633: 90	408: —	411: —	48.814: 90
						Dyrtidstillägg				Avg. nat.-förm.	
7	10		Vaktmästare		4.728: —	1.040: 16		5.768: 16	123: —	945: —	4.823: 16
			Kronor		4.728: —	1.040: 16		5.768: 16	123: —	945: —	4.823: 16

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		15 H. Yrkesskola.							
3	6	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass.....	2.784: —	204: —	216: —	234: —	3.438: —		3.438: —
		Kronor	2.784: —	204: —	216: —	234: —	3 438: —		3.438: —
statens	statens								
21	24-A	1 ord. lärare *)........................	8.355: —				8.355: —		8.355: —
17	21-A	2 „ „ *) à 7.011: —...............	14.022: —				14.022: —		14.022: —
14	19-A	1 „ „	6.231: —				6.231: —		6.231: —
14	15-A	2 „ lärarinnor à 4.860: —	9.720: —				9.720: —		9.720: —
		Kronor	38.328: —				38 328: —		38.328: —
		16. Socialvård.							
		16 B. Fattigvård.							
		16 B 2. Ålderdomshem.							
13	13	Föreståndare	6.066: —				6.066: —		6.066: —
7	10	Vaktmästare	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —		4.728: —
6	9	Biträdande vaktmästare	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —		4.356: —
7	10	Maskinist	3.708: —	324: —	324: —	372: —	4.728: —		4.728: —
6	9	Biträdande maskinist	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —		4.356: —
6	9	Husmoder	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —		4.356: —
5	8	3 sjuksköterskor à 4.032: —	9.612: —	702: —	810: —	972: —	12.096: —		12.096: —
5	7	2 sjuksköterskor à 3.708: —	6.408: —	468: —	540: —		7.416: —		7.416: —
5	5	1 sjuksköterska	3.204: —				3.204: —		3.204: —
2	5	1 tvättföreståndarinna	2 589: —	195: —	204: —	216: —	3.204: —		3.204: —
1	4	1 kokerska	2.400: —	189: —	195: —	204: —	2.988: —		2.988: —
1	2	1 sömmerska	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
		Kronor	50.409 : —	3.201: —	3.369: —	3.108: —	60.087: —		60.087: —

*) Träder i tillämpning vid den tidpunkt, då anslutning av tjänsterna till statens pensionsanstalt sker.

Löne-grad	Löne-klass	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		6 biträden à 1.180: —	7.080: —	Hyresbidrag			7.080: —		7.080: —
		3 biträden à 1.080: — (hyresbidrag à 420: —)	3.240: —	1.260: —			4 500: —		4.500: —
		1 biträde (hyresbidrag 420: —)	980: —	420: —			1.400: —		1.400: —
		4 biträden à 880: — (hyresbidrag à 420: —	3.520: —	1.680: —			5.200: —		5.200: —
		6 biträden à 780: — (hyresbidrag à 420: —	4.680: —	2.520: —			7.200: —		7.200: —
		1 ex. kontorsbiträde	1.740: —				1.740: —		1.740: —
		Kronor	21 240: —	5.880: —			27.120: —		27.120: —
		16 B 3. Yttre fattigvård.							
17	20	Syssloman	8.010: —	486: —	486: —	486: —	9.468: —		9.468: —
8	11	Tillsyningsman	4.032: —	324: —	372: —	408: —	5.136: —		5.136: —
8	10	Tillsyningsman	4 032: —	324: —	372: —		4.728: —		4.728: —
6	8	Kassörska	3.438: —	270: —	324: —		4.032: —		4.032: —
5	7	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	3.204: —	234: —	270: —		3.708: —		3.708: —
5	6	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass (socialregisterförare)	3.204: —	234: —			3.438: —		3.438: —
3	3	2 kvinnliga kontorsbiträden av II klass à 2.784: —	5.568: —				5.568: —		5.568: —
		Ett extra kontorsbiträde	1.560: —				1.560: —		1.560: —
		Kronor	33.048: —	1.872: —	1.824: —	894: —	37 638: —		37.638: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		16 C. Barnavård.							
		16 C 2. Barnhem.							
5	8	Föreståndarinna	3.204: —	234: —	270: —	324: —	4.032: —		4.032: —
		1 biträde 1.080: — + 120: — i arvode för matlagning	1.200: —				1.200: —		1.200: —
		1 biträde efter 880: — till 1/12 och därefter 980: —	889: —				889: —		889: —
		1 t iträde efter 780: — till 1/12 och därefter 880: —	872: —				872: —		872: —
		Kronor	6 165: —	234: —	270: —	324: —	6.993: —		6.993: —
		16 C 3. Yttre barnavård.							
10	13	Föreståndare för barnavårdsnämndens avdelning	4 728: —	408: —	444: —	486: —	6.066: —		6.066: —
6	9	Kvinnlig barnavårdsman	3.438: —	270: —	324: —	324: —	4.356: —		4.356: —
6	6	Barnavårdsinspektris	3.438: —				3,438; —		3.438: —
3	3	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass	2.784: —				2.784 : —		2.784: —
		Kronor	14 388: —	678: —	768: —	810: —	16.644: —		16.644: —
		16 C 4. Barnstugor.							
6	6	Föreståndarinna	3.438: —				3.438: —		3.438: —
4	4	3 barnträdgårdslärarinnor à 3.000: —	9.000: —				9.000: —		9.000: —
4	4	2 barnträdgårdslärarinnor à 2.988: —	5 976: —				5.976: —		5.976: —
		Kronor	18.414: —				18 414: —		18.414: —

Lönegrad	Löneklass	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:sta	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		16 H. Hemhjälpsnämnd.							
		Två hemvårdarinnor à 1.620: —	3.240: —				3.240: —		3.240: —
		Två hemvårdarinnor à 1.740: —	3.480: —				3.480: —		3.480: —
		Kronor	6.720: —				6.720: —		6.720: —

Sammandrag av Västerås stads lönestat för år 1946.

	Kronor	Avgår natura-förmåner	Kronor	Anteckningar
1. Allmän förvaltning				
1 C 2. Stadskansli	67.220: —		67.220: —	
1 C 3. Stadskamrerarekontor	39.976: —		39.976: —	
1 C 4. Byggnadskontor	101.406: —		101.406: —	
2. Rätts- o. ordningsväsen				
2 A. Magistrat och rådhusrätt	81.434: —		81.434: —	
2 B-C. Polis- och åklagarväsen samt fångvård	330.547: —		330.547: —	
3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen				
3 A-B 1. Kronouppbördskontor	27.942: —		27.942: —	
3 C. Exekutionsverk	29.490: —		29.490: —	
4. Byggnadsväsen				
4 A 1. Stadsarkitektkontor	36.090: —		36.090: —	
4 A 2. Stadsingeniörskontor	48.348: —		48.348: —	
6 A—B. Brand- och sotningsväsen	165.528: —	6.581: —	158.947: —	
7. Fastighetsförvaltning				
7 D 4. Grustag	8.388: —		8.388: —	
7 D 5. Fritidsreservat (Björnön)	3 708: —		3.708: —	
7 E. Hyresfastigheter (Stadshotell)	4.032: —		4.032: —	
8. Gatu- och parkförvaltning				
8 B 4. Drätselkammarens förråd	4.032: —		4.032: —	
8 C. Parkförvaltning	23.790: —		23 790: —	
9. Hamnförvaltning	42.000: —		42.000: —	
10. Kommunikationsföretag				
10 D. Båttrafik	8.928: —		8.928: —	
Transport	1.022.859: —	6.581: —	1.016.278: —	

	Kronor	Avgår natura-förmåner	Kronor	Anteckningar
Transport	1.022.859: —	6.581: —	1.016.278: —	
11. Industriella verk				
11 A. Gasverk	53.985: —	1.308: —	52.677: —	
11 B 1. Gemensam förvaltning	112.194: —		112.194: —	
11 B 2. Elektricitetsverk	68.598: —		68.598: —	
12. Hälso- och sjukvård				
12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård	31.872: —		31.872: —	
12 A 5. Bostadsinspektion ...	4.032: —		4.032: —	
13. Allmän hygien				
13 A. Vattenverk	38.238: —	700: —	37.538: —	
13 C 1. Renhållningsverk ...	68.349: —		68 349: —	
13 D. Varmbadhus	16.104: —	630: —	15.474: —	
13 D. Varmbadhus	18.100: —	975: —	17.125: —	
14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel				
14 C. Köttbesiktningsbyrå ...	5.136: —		5.136: —	
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet				
15 A 1. Folkskola...............	31.108: —	2.835: —	28.273: —	
15 A 1. Folkskola...............	703.590: —	10.584: —	693.006: —	
15 A 1. Folkskola...............	71.625: —		71.625: —	
15 B. Högre folkskola.........	23.458: 50		23.458: 50	
15 D. Kommunal flickskola...	110.227: 36		110.227: 36	
15 D. Kommunal flickskola...	48.814: 90		48.814: 90	
15 D. Kommunal flickskola...	4.728: —	945: —	3.783: —	
15 H. Yrkesskola	3.438: —		3.438: —	
15 H. Yrkesskola	38.328: —		38.328: —	
16. Socialvård.				
16 B 2. Ålderdomshem.........	60.087: —		60.087: —	
16 B 2. Ålderdomshem.........	27.120: —		27.120: —	
16 B 3. Yttre fattigvård.........	37.638: —		37.638: —	
16 C 2. Barnhem	6.993: —		6.993: —	
16 C 3. Yttre barnavård	16.644: —		16.644: —	
16 C 4. Barnstugor	18.414: —		18.414: —	
16 H. Hemhjälpsnämnd......	6.720: —		6.720: —	
Kronor	2.648.400: 76	24.558: —	2.623.842: 76	

Bilaga 5 till skattestatens specialstater

Pensionsstat för år 1946.

Pension från		Pensions- och understöds- belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	1. Allmän förvaltning.			
	1 C 2. Stadskansli.			
1/1 1942	f. d. Drätseldirektören Theofil Öberg ...	7.227: —		
1/7 1938	„ Drätselnotarien E. Plantin	3.450: —		
1/9 1936	Änkefru Siri Tenow	3.001: 50	13.678: 50	
	1 C 4. Byggnadskontor.			
1/7 1939	f. d. Byggnadsahefen G. Smitt............	7.020: —		
1/4 1931	„ Förrådsförmannen C. J. Barklund...	2.556: —		
1/2 1934	„ Arbetsförmannen J. V. Råberg ...	1.400: —		
1/2 1937	„ „ C. H. Pettersson	2.775: —		
1/4 1941	„ „ G. V. Johansson	2.886: —		
1/1 1940	„ Komm.-arbet. G. F. Pihlblad	350: —		
1/1 1941	„ „ K. E. Forsberg	1.170: —		
1/2 1941	„ „ P. Fr. Grönberg......	1.287: —		
1/4 1942	„ „ Axel E. Jansson ...	350: —		
15/6 1944	„ „ Karl Gustav Möller	350: —		
1/10 1945	„ „ K. D. Karlsson	1.464: —		
1/1 1931	„ Grovarbetaren H. Hansson	1.347: —		
1/1 1931	„ „ E. A. Tibbling	762: —		
1/1 1932	„ „ J. V. Karlsson	1.041: —		
1/1 1935	„ „ A. T. Svensson......	1.170: —		
1/11 1936	„ Kranmaskinisten J. V. Åsberg	1.497: —		
1/2 1939	Änkefru Mimmi Andersson	1.398: —		
1/9 1936	„ Ida Nygren-Andersson	705: —		
1/6 1940	„ Johanna Svangren	540: —		
1/6 1937	„ Anna Axelsson	600: —		
1/7 1941	„ Hulda Andersson	1.092: —		
1/4 1944	„ Hilda Johansson................	1.137: —		
1/11 1945	„ Emma K. Vestholm	1.029: —	33.926: —	
	Transport		47.604: 50	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		47.604: 50	
	2. Rätts- och Ordningsväsen.			
	2 A. Magistrat och rådhusrätt,			
1/3 1937	f. d. Stadsvaktmästaren P. Berglund ...	2.556: —		
1/6 1937	„ Städerskan Elin Eng..................	300: —		
1/10 1942	Änkefru Karin Ödman	2.157: —		
1/9 1942	„ Rakel Cronholm.....................	1.860: —		
1/3 1941	„ Irma Hedenström	3.057: —		
		9.930: —[1]	6.430: —	[1]) Av sammanlagda pensionsbeloppetutgår kr 3.500:— från Magistratens Ämbets- o. Tj.mäns reservfond.
	2 B-C. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.			
1/1 1939	f. d. Stadsfiskalen E. V. Pettersson......	4.983: —		
1/11 1940	„ Överkonstapeln M. Andersson......	3.252: —		
1/3 1945	„ „ H. H. Carlsson ...	3.942: —		
1/9 1945	„ „ J. A. Ström	3.942: —		
1/7 1934	„ Bitr. Överkonstapeln G. Haake ...	2.667: —		
1/12 1945	„ „ J. V. Marthon	2.784: —		
1/9 1932	„ Krim.-konstapeln G. K. Forslund	2.667: —		
1/2 1942	„ „ Axel Sporre......	2.994: —		
1/1 1932	„ Poliskonstapeln E. Kraft	2.385: —		
1/5 1934	„ „ Hj. Rosenberg ...	2.385: —		
1/7 1936	„ „ J. E. Persson	2.217: —		
1/1 1940	„ „ J. A. Johnsson ...	1.944: —		
1/10 1941	„ „ A. T. Bertilsson...	2.127: —		
1/2 1942	„ „ J. A. Eriksson ...	2.775: —		
1/12 1942	„ „ K. E. Morlin	2.775: —		
1/3 1944	„ „ K. A. Fäldt.........	2.406: —		
1/5 1944	„ „ K. J. Andersson...	2.406: —		
1/9 1944	„ „ Karl Björkman ...	2.397: —		
1/4 1945	„ „ C. M. Mårtensson	2.460: —		
1/9 1945	„ „ K. H. Carlsson ...	3.075: —		
1/2 1946	„ „ K. I. Gustavsson	2.538: 25		
1/7 1946	„ „ D. L. Carlsson ...	1.537: 50		
1/1 1919	Änkefru Gerda Vretlöf	600: —		
1/4 1930	„ Agnes Karlsson	921: —		
1/9 1940	„ Ebba Qviberg	1.196: —[2]		[2]) För sonen t. o. m. den 30 nov. 1946
1/2 1941	„ Jenny Carlsson	1.002: —		
1/4 1941	„ Hilda Weimer......................	1.047: —		
	Transport	65.424: 75	54.034: 50	

Pension från		Pensions- och understöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	65.424: 75	54.034: 50	
1/3 1942	Änkefru Anna-Lisa Löfdahl	1.284: —[3]		[3]) Därav utgår för två barn t.o.m jan. 1957 därefter för 1 barn 342: -- t.o.m. februari 1960.
1/4 1944	„ Alma Kling	1.002: —		
1/1 1945	„ Anna Winroth	921: —		
1/11 1945	„ Sara Linder	1.344: —	69.975: 75	
	3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.			
	3 A-B 1. Kronouppbördskontor.			
1/8 1931	Änkefru Edla Eklundh		1.755: —	
	3 C. Exekutionsverk.			
1/7 1932	f. d. Exekutorn Hugo A. Carlsson	2.769: —		
1/1 1944	„ „ R. Steen	2.769: —	5.538: —	
	4. Byggnadsväsen.			
	4 A. Byggnadsnämnd.			
	4 A 2. Stadsingeniörskontor.			
1/7 1932	f. d. Bitr. Stadsingeniören J. Eriksson		4.704: —	
	6. Brandskydd.			
	6 A—B. Brand- och sotningsväsen.			
1/6 1933	f. d. Brandförmannen K. A. Lövstrand	2.400: —		
1/4 1933	„ „ J. R. Andersson	2.490: —		
1/10 1930	„ Brandmannen K. E. Pettersson	1.893: —		
1/1 1936	„ „ G. A. Lindberg	1.974: —		
1/3 1937	„ „ R. A. Ferngren	2.139: —		
1/3 1940	„ „ E. L. Rask	2.556: —		
1/10 1942	„ Brandmästaren G. Th. Medin	3.252: —		
1/8 1945	„ Brandmannen O. L. Karlsson	2.868: —		
1/12 1944	Änkefru Signe Mathilda Staberg	1.002: —	20.574: —	
	7. Fastighetsförvaltning.			
	7 A. Gemensam förvaltning.			
1/1 1942	f. d. Bitr. vice värden A. G. Eriksson		2.946: —	
	Transport		159.527: 25	

Pension från		Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		159.527: 25	
	7 D 1. Jordbruksegendomar.			
1/7 1938	f. d. Lantarbetaren K. J. Svahn	864: —		
1/5 1940	„ „ K. A. Eriksson	957: —		
1/5 1940	„ „ K. A. Wall	957: —		
1/3 1941	„ „ A. V. Nordström ...	1.047: —		
1/7 1943	„ „ V. Danielsson	350: —		
1/2 1944	„ „ Alb. Zetterberg	912: —		
1/12 1944	„ Ladugårdsförmannen J. O. Johansson	1.248: —		
1/2 1945	„ Kördrängen C. O. Eriksson	1.230: —		
1/5 1945	„ Rättaren J. E. Tillman	2.124: —	9.689: —	
	7 D 2. Skogar.			
1/1 1931	f. d. Stadsskogvaktaren C. A. Lindkvist		2.472: —	
	7 D 5. Fritidsreservat, Hästholmarna.			
1/1 1944	f. d. Ordningsvakten G. F. Lundberg...		360: —	
	7 E. Hyresfastigheter, Stadshotell.			
1/1 1937	f. d. Eldaren A. Vidfors		2.109: —	
	8. Gatu- och Parkförvaltning.			
	8 B 4. Drätselkammarens förråd.			
1/12 1944	f. d. Förrådsförmannen Th. Bergkvist...		2.220: —	
	8 B 6. Bekvämlighetsinrättningar.			
1/1 1945	f. d. Föreståndarinnan Cecilia Fröberg		450: —	
	8 C. Parkförvaltning.			
1/12 1930	f. d. Trädgårdsarbet. K. V. Andersson	936: —		
1/12 1930	„ „ J. Nordström ...	996: —		
1/1 1930	„ „ A. G. Hellberg	1.287: —		
1/11 1937	„ „ C. A. Hagström	1.170: —		
1/4 1938	Änkefru Anna T. Eriksson	540: —	4.929: —	
	Transport		181.756: 25	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		101.756: 25	
	11. Industriella verk.			
	11 B 1. Gemensam förvaltning.			
22/2 1923	Änkefru Hilda Boholm	636: —		
22/6 1925	f. d. Gasverkseldaren C. G. Gustavsson	1.990: —		
28/3 1929	Änkefru Anna Johansson	570: —		
24/1 1930	„ Judith Hellström	786: —		
24/1 1930	f. d. Gasmästaren K. W. Jansson	2.994: —		
10/11 1930	„ Rörmontören K. Johansson	1.302: —		
10/11 1930	„ Grovarbetaren Gerhard Karlsson	996: —		
17/11 1931	„ „ A. G. Andersson	879: —		
17/11 1931	„ Rörläggaren J. A. Falk	1.365: —		
29/4 1933	„ Rörmontören Aug. Hedquist	2.049: —		
29/6 1933	„ Kontorsbitr. Hulda Klingvall	1.125: —		
1/1 1935	Änkefru Arvida Eriksson	800: —		
1/3 1935	„ Anna Gustavsson	700: —		
19/6 1935	f. d. Lykttändaren J. A. Persson	879: —		
1/7 1935	„ Maskinmästaren H. G. Boberg	3.399: —		
21/7 1935	„ Lykttändaren B. L. Pettersson	714: —		
1/2 1936	„ Grovarbetaren Gustav Andersson	1.404: —		
1/8 1937	Änkefru Elin Eriksson	500: —		
1/8 1937	f. d. Grovarbetaren J. F. Lundkvist	996: —		
1/7 1938	„ Städerskan Selma Broberg	300: —		
1/7 1939	Änkefru Augusta Eriksson	700: —		
1/9 1939	„ Hilda Jansson	300: —		
1/1 1940	f. d. Grovarbetaren K. Å. Broberg	1.698: —		
1/2 1940	Avlidne rörmontören J. Bursells ett minderårigt barn	315: —		
1/4 1940	Änkefru Tekla Johansson	630: —		
1/10 1940	f. d. Grovarbetaren A. V. Adamsson	879: —		
1/1 1941	„ Linjearbetaren L. Å. Larsson	350: —		
1/4 1941	„ Överingeniören Gerh. Geston	6.990: —		
21/4 1941	Änkefru Greta Johansson	300: —		
1/6 1941	f. d. Grovarbetaren K. E. Sjöström	350: —		
1/6 1941	„ „ P. E. Lundberg	350: —		
1/1 1942	Änkefru Mina K. Andersson	822: —		
1/1 1941	Dotter Ingrid Andersson	330: —		
1/1 1942	Änkefru Gerda Samuelsson	822: —		
1/1 1942	f. d. Grovarbetaren Carl Erik Söder	350: —		
	Transport	39.570: —	181.756: 25	

Pension från		Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	39.570: —	181.756: 25	
1/5 1942	f. d. Maskinisten K. A. Eriksson........	2.466: —		
1/6 1942	„ Rörnätsförmannen P. J. Hedqvist	2.994: —		
1/7 1942	„ Gasverkseldaren G. R. T. Ahlén...	2.490: —		
1/8 1942	„ Maskinmästaren O. B. Börjesson...	3.189: —		
1/9 1943	„ Gasverkseldaren Karl Fagerman...	2.580: —		
1/10 1943	„ Grovarbetaren Fritz Hjelm	936: —		
1/11 1943	„ Gasmästaren Ernst Widén	3.552: —		
1/7 1942	„ Lyktvakten Hjalmar Hedin........	250: —		
1/9 1942	Änkefru Ester Wallner	350: —		
1/1 1943	f. d. Grovarbetaren Karl B. Eriksson...	879: —		
1/1 1943	„ „ E. K. Lindström ...	879: —		
1/4 1943	Änkefru Hilda Karlsson	700: —		
1/5 1944	f. d. Grovarbetaren G. A. Andersson...	1.755: —		
1/10 1944	„ Förrådsbiträdet G. Eriksson........	849: —		
1/8 1944	Änkefru Emma Andersson	855: —		
1/1 1945	f. d. Grovarbetaren K. A. Karlsson......	350: —		
1/3 1945	Änkefru Anna E. Lönnqvist	1.644: —		
1/4 1946	f. d. Förrådsarbetaren C. G. Wellén ...	1.463: —		
1/5 1946	„ Gårdskarlen O. G. Olsson	858: —	68.609: —	
	12. Hälso- och sjukvård.			
	12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.			
1/1 1933	f. d. Stadssjuksköterkan Anna Ekström	962: —		
1/10 1941	„ „ Elin Carlsson	527: —		
1/6 1941	Änkefru Maria K. Thunström............	1.290: —		
1/2 1944	f. d. 2:e Stadsläkaren Carl Idar	4.929: —		
1/10 1943	„ Stadssjuksköterskan Sigrid Sandén	345: 32	8.053: 32	
	13. Allmän hygien.			
	13 C 1. Renhållningsverk.			
1/1 1942	f. d. Förvaltaren T. Dahlström............	5.373: —		
1/9 1938	„ Förmannen K. A. Fransson........	1.758: —		
1/5 1933	„ Renhållningsarbet. E. Dahl	306: —		
1/9 1941	„ „ K. J. Persson...	2.304: —		
1/3 1942	„ „ K. A. Kihlgren	2.466: —		
1/7 1945	„ „ N. M. Jansson	1.416: —		
	Transport	13.623: —	258.418: 57	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	13.623: —	258.418: 57	
1/9 1931	Änkefru Anna Jansson	786: —		
1/7 1933	„ Hanna Sunesson	732: —		
1/5 1939	„ Matilda Karlsson	759: —		
1/4 1939	„ Elin Eriksson	759. —		
1/8 1934	f. d. Skrivbiträdet Elisabet Eriksson	2.055: —		
1/10 1943	Änkefru Hulda Maria Karlsson	759: —	19.473: —	
	13 C 2. Svingård.			
1/7 1944	f. d. Svinskötaren K. G. Pettersson		1 302: —	
	13 D. Varmbadhus.			
1/1 1931	f. d. Maskinisten C. J. Söderlund	1.428: —		
1/6 1932	„ Badmästaren John Söderström	1.800: —		
1/2 1944	„ Simhallsvakten Frida Öhman	1.029: —		
1/2 1945	„ Baderskan Élin Gustavsson	1.413: —	5.670: —	
	14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.			
	14 C. Köttbesiktningsbyrå.			
1/11 1933	f. d. Föreståndaren M. Jonsson		4.461: —	
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.			
	15 A 1. Folkskola.			
1/7 1926	f. d. Slöjdläraren J. F. Brandt	535: —		Stfm:s handl. år 1926 nr 72.
1/7 1935	„ „ A. Hammarsten	769: —		
1/7 1945	„ „ K. Å. Karlsson	916: 27		
1/7 1927	„ Folkskoll:an S. Hammarsköld	462: 32		
1/7 1928	„ „ Elin Persson	325: 28		
1/5 1928	„ „ Beda Svanholm	462: 32		
1/1 1929	„ „ Maria Svanbom	462: 32		
1/7 1934	„ „ Elin Fernquist	564: —		
1/12 1934	„ „ Ester Kolmodin	563: —		
1/10 1928	„ Slöjdlär:an Emma Wahlbäck	554: 84		
1/9 1933	„ „ Elin Hahr	492: —		
1/4 1928	„ Småskoll:an Olga Bergh	314: 84		
1/7 1929	„ „ Anna Lennmalm	314: —		
	Transport	6.735: 19	289.324: 57	

Pension från		Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	6.735: 19	289.324: 57	
1/3 1932	f. d. Småskoll:an Anna S. Eriksson	433: 32		
1/5 1932	„ „ Ester Karlsson	433: 32		
1/9 1934	„ „ Maria Svedin	531: —		
1/9 1936	„ „ Ina Lundeberg	393: —		
1/12 1931	„ Skolkökslär:an Anna Tunell	604: 68		
1/9 1939	„ „ Mona Granér	673: —		
1/1 1942	„ „ Eva Karlsson	532: —		
1/10 1931	„ Vaktmästaren Fr. Andersson	2.301: —		
1/1 1942	„ „ Viktor Ekman	2.667: —		
1/1 1937	„ Simlärar:an Ebba Ståhl	500: —		
1/7 1944	„ Skolläkaren Carl Idar	816: —		
1/1 1938	„ Städerskan Vilh:a Torell	888: —		
1/11 1939	„ „ Hedvig Looström	350: —		
1/8 1940	„ „ Anna Eriksson	300: —		
1/10 1942	„ „ Hilda Johansson	350: —		
1/1 1939	„ Skoltandläk. F. Luttropp	2.000: —		
1/2 1940	Änkefru Anna Matilda Sahlkvist	822: —		
1/6 1942	„ Barnbespisningsföreståndarinnan Anna Kjellström	350: —		
1/1 1943	„ Städerskan Elin Persson	300: —	21.979: 51	
	15 B. Högre folkskola.			
1/5 1936	f. d. Ämnesläraren Isidor Fröier		1.380: —	
	15 H. Yrkesskola.			
1/2 1934	Änkefru Ingeborg Lundahl	1.600: —		
1/9 1940	„ Alma Svensson	918: —		
		2.518: —		
	Avgår bidrag fr. Zimmermanska fonden	1.259: —		
		1.259: —		
1/2 1941	f. d. Maskinisten P. U. Björkman	350: —	1.609: —	
	16 B. Fattigvård.			
	16 B 2. Ålderdomshem.			
1/2 1929	Föreståndare Larssons änka	790: —		
1/1 1921	Vaktmästare Lundbergs änka	750: —		
1/2 1939	f. d. Sjuksköterskan Anna Forslund	1.560: —		
15/1 1940	„ Vårdbiträdet Elsa Vinterkvist	813: —		
	Transport	3.913: —	314 293: 08	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	3.913: —	314.293: 08	
1/5 1935	f. d. Kokerskan Elin Andersson	873: —		
1/4 1945	Änkefru Karin M. Pihl....................	2.109: —		
	Ingrid Margareta Pihl	753: —	7.648: —	
	16 B 3. Yttre fattigvård.			
1/11 1938	Fröken Elin Isaksson		1.347: —	
	16 C. Barnavård.			
	16 C 3. Yttre barnavård.			
1/2 1935	f. d. Föreståndarinnan M. E. Hellström		1.150: —	
	16 C 4. Barnstugor.			
1/9 1941	f. d. Föreståndarinnan Hanna Andersson		875: —	
	Kronor		325.313: 08	

Bilaga 6 till
skattestatens specialstater.

Förteckning över räntor, som påförts fasta tillgångar.

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 %
7 B		**Förvaltningsfastigheter.**		
	531	Rådhus med annex	300.000: —	12.000: —
	531	Byggnad i kv. Njord nr 1	615 000: —	24.600: —
	531	Polisstation	167.500: —	6.700: —
	531	Brandstation	967.000: —	38.680: —
	531	Tullhus	278.000: —	11.120: —
	531	Diverse förvaltningskostnader	292.200: —	11.688: —
7 C	531	**Exploateringsfastigheter.**	2.409.700: 20	96.388: —
7 D		**Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat.**		
	531	Jordbruksegendomar	651.350: —	26.054: —
	531	Skogar	150.000: —	6.000: —
	531	Björnön	250.000: —	10.000: —
	531	Hästholmarna	147.000: —	5.880: —
7 E		**Hyresfastigher.**		
	531	Diverse fastigheter	2.559 686: 80	102.387: 48
	531	Stadshotell	1.100.000: —	44 000: —
	531	Paviljongen i Stadsparken	225.000: —	9.000: —
	531	Varumagasin och dylikt	554.000: —	22.160: —
	531	Omnibusstation	30.000: —	1.200: —
	531	Omnibusgarage	248 000: —	9.920: —
	531	Karlsberg och Stensborg	163.000: —	6.520: —
7 F 2		**Pensionärshem.**		
	531	Tenngatan	235.000: —	9.400: —
	531	Föreningsgatan	98.000: —	3.920: —
	531	Malmabergsgatan	130.000: —	5.200: —
	531	Jakobsbergsgatan	225.000: —	9.000: —
	531	Kullen	355.000: —	14.200: —
7 Ö		**Aktier och andelar i byggnadsföretag.**		
	531	Aktier i AB. Arbetarebostäder	300.000: —	12.000: —
	531	Aktier i Byggnads AB. Mimer	499.800: —	19.992: —
	531	Lån mot säkerhet av 4 aktier i Byggnads AB. Mimer	200: —	8: —
		Transport	12.950.437: —	518.017: 48

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 %
		Transport	12.950 437: —	518.017: 48
8 B		**Gatuförvaltning.**		
	531	Drätselkammarens förråd	20.000: —	800: —
	531	Bekvämlighetsinrättningar	8.000: —	320: —
8 C	531	**Parkförvaltning.**	109.200: —	4.368: —
10 F	531	**Aktier och andelar i kommunikationsföretag.**	200.000: —	8.000: —
11 A		**Gasverk.**		
	281	Tillverkning	294.400: —	11.776: —
	381	Distribution	446.800: —	17.872: —
11 B		**Elektricitetsverk.**		
	81	Gemensam förvaltning för tekniska verken	151.200: —	6 048: —
	281	Tillverkning	11.400: —	456: —
	381	Distribution	1.097.800: —	43 912: —
13 A-B		**Vatten- och avloppsverk.**		
	281	Tillverkning	320.100: —	12.804: —
	381	Distribution	2.927.400: —	117.096: —
13 C 1	531	**Renhållningsverk.**	10.000: —	400: —
13 C 2	531	**Svingård.**	110.000: —	4.400: —
13 D	531	**Varmbadhus.**	300.000: —	12.000: —
13 E 1	531	**Kallbadhus.**	80.000: —	3.200: —
15		**Undervisnings- och bildningsverksamhet.**		
	531	Folkskola	3.008.000: —	120.320: —
	531	Kommunal flickskola	192.500: —	7.700: —
	531	Statliga läroverk	435.000: —	17.400: —
	531	Yrkesskola	580.000: —	23.200: —
16		**Socialvård.**		
	531	Ålderdomshem	1.220.000: —	48.800: —
		Kronor	24.472 237: —	978 889: 48

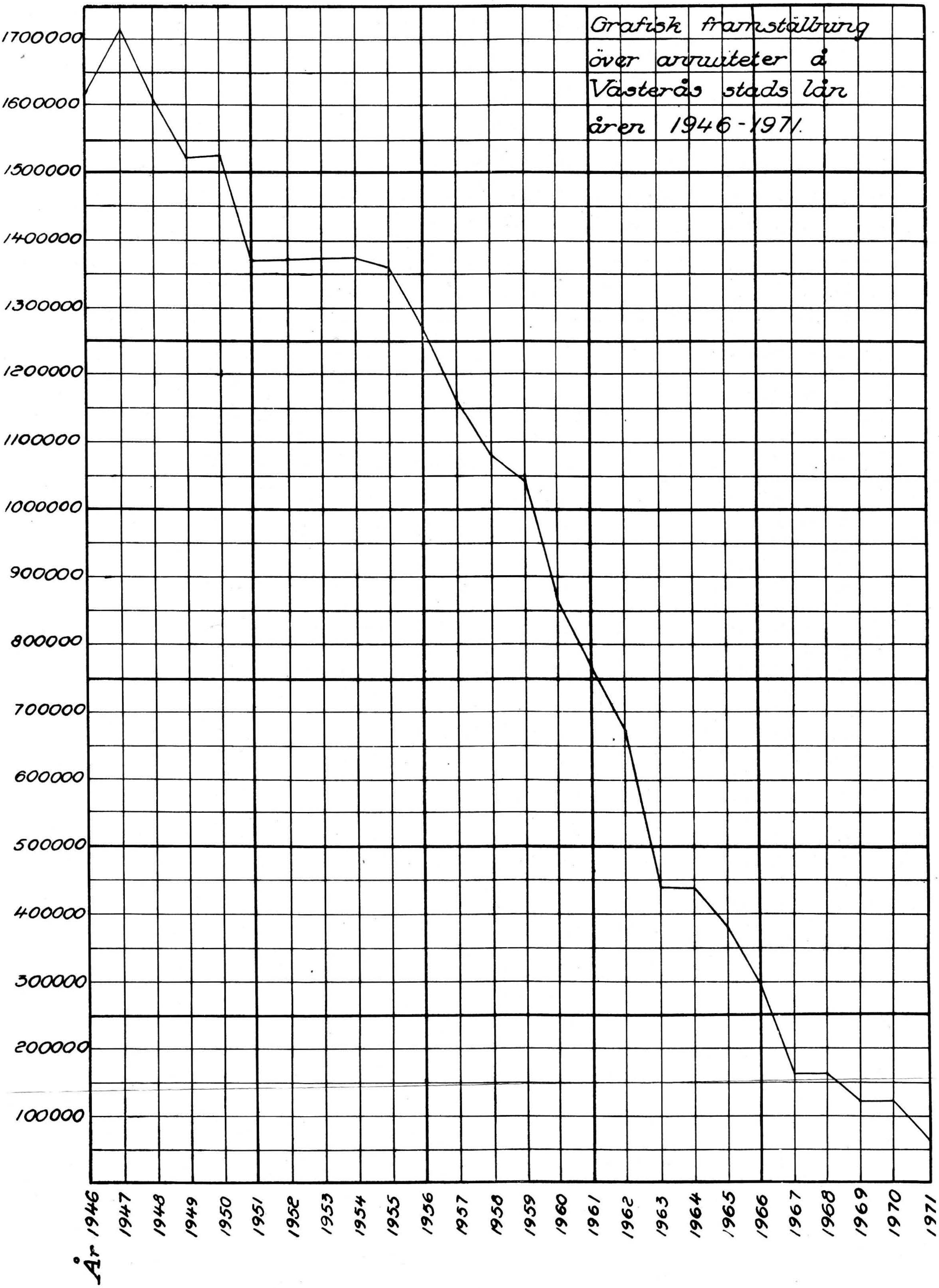
Tablå över anslag för flerårig uttaxering.

Ändamål		Anslag: År, §	Anslag: Belopp	Uttaxerat t. o. m. 1945	Uttaxering: 1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	Summa
7 C. Exploateringsfastigheter.													
Anläggning av flygfält vid Johannisberg		Stfm. 19/12 1940, § 275	100.000: —	60.000: —	10.000: —	10.000: —	10.000: —	10.000: —					100.000: —
7 D. Jordbruksfastigheter, skogar, grustag och fritidsreservat.													
Inköp av norra delen av Björnön		Stfm. 20/12 1937, § 289	180.000: —	84.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	180.000: —
9 A. Hamnar.													
Förbättringsarbeten i äldre hamnen		Stfm. 25/2 1937, § 50	187.884: 11	150.307: 28	18.788: 41	18.788: 42							187.884: 11
Utbyggnad av kübelvagnsspåret och betongbarriären vid djuphamnen		Stfm. 27/2 o. 18/12 1941, §§ 35 o. 279	18.165: 03	7.365: 03	1.800: —	1.800: —	1.800: —	1.800: —	1.800: —	1.800: —			18.165: 03
Gripskopa för djuphamnen													
Anslag	15.800: —												
Underskott	1.288: 21	Stfm. 28/10 1942, § 206	17.088: 21	9.480: —	3.160: —	4.448: 21							17.088: 21
Ombyggnad av en 5-tons portalkran i djuphamnen	40.000: —	Stfm. 28/10 1943, § 212											
Tilläggsanslag för dito	15.000: —	Stfm. 24/2 1944, § 31	55.000: —	21.000. —	13.000: —	13.000: —	8.000: —						55.000: —
Reparation av vågbrytare i djuphamnen													
Anslag	35.000: —												
Underskott	12.509: 42	Stfm. 20/12 1943, § 315	47.509: 42	20.000: —	15.000: —	12.509: 42							47.509: 42
Rälsspår för kranmaskiner vid Östra kajen			44.638: 71	9.038: 71	8.900: —	8.900: —	8.900: —	8.900: —					44.638: 71
Utbyggnad av Östra kajen			42.889: 70	8.489: 70	8.600: —	8.600: —	8.600: —	8.600: —					42.889: 70
13 A. Vatten- och avloppsverk.													
Anskaffning av grävmaskin för tekniska verken													
Anslag	65.000: —												
Underskott	1.954: 22	Stfm. 26/3 1943, § 62	66.954: 22	51.273: 62	13.000: —	2.680: 60							66.954: 22
Kronor			760 129: 40	420.954: 34	104.248: 41	92.726: 65	49.300: —	41.300: —	13 800: —	13 800: —	12.000: —	12.000: —	760.129: 40
Fördelning													
7 C. Exploateringsfastigheter			100.000: —	60.000: —	10.000: —	10.000: —	10.000: —	10.000: —					100.000: —
7 D. Jordbruksfastigheter, skogar, grustag och fritidsreservat			180.000: —	84.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	12.000: —	180.000: —
9 A. Hamnar			413.175: 18	225.680: 72	69.248: 41	68 046: 05	27.300: —	19.300: —	1.800: —	1.800: —			413.175: 18
13 A. Vatten- och avloppsverk			66.954: 22	51.273: 62	13.000: —	2.680: 60							66.954: 22
Kronor			760.129: 40	420.954: 34	104.248: 41	92.726: 65	49.300: —	41.300: —	13.800: —	13 800: —	12.000: —	12.000: —	760.129: 40

Uppgift

å Västerås stads låneskuld den 1 januari 1946 och lån, avsedda att upptagas sagda år, samt årliga annuiteter därå till den 1 juli 1971.

År	Lånebel. vid årets början	Nya lån år 1946	Räntesats	Ränta	Amortering	Summa annuitet
1946	14.890.885: 05		3,52	524.608: 50	999.189: —	1.523.797: 50
1946		3.075.400: —	3,00	46.131: —	46.267: 96	92.398: 96
1947	16.920.828: 09		3,43	580.593: 15	1.129.707: 70	1.710.300: 85
1948	15.791.120: 39		3,43	542.296: 52	1.065.864: 90	1.608.161: 42
1949	14.725.255: 49		3,44	506 907: 26	1.013.790: 49	1.520.697: 75
1950	13.711.465: —		3,44	471.378: 74	1.051.621: 67	1.523.000: 41
1951	12 659.843: 33		3,43	434.526: 76	936.717: 18	1.371.243: 94
1952	11.723.126: 15		3,42	401.213: 59	972.000: 98	1.373.214: 57
1953	10.751.125: 17		3,41	336.632: 34	1.008 373: 20	1.375.005: 54
1954	9.742.751: 97		3,40	330.747: 71	1.045.935: 60	1.376.683: 31
1955	8.696.816: 37		3,41	294.480: 12	1.022 028: 21	1.316.508: 33
1956	7.674.788: 16		3,42	258.043: 20	1.010.631: 78	1.268.674: 98
1957	6.664.156: 38		3,42	222.454: 83	939.584: 43	1.162.039: 26
1958	5.724.571: 95		3,41	191.140: 02	888.934: 90	1.080.074: 92
1959	4.835.637: 05		3,42	160.708: 93	880.182: 49	1.040.891: 42
1960	3.955.454: 56		3,43	131.216: 04	734.486: 52	865.702: 56
1961	3.220.968: 04		3,43	105.180: 91	664.478: 65	769.659: 56
1962	2.556.489: 39		3,41	82.329: 56	590.276: 97	672.606: 53
1963	1.966.212: 42		3,39	63.815: 45	375.934: 40	439.749: 85
1964	1.590.278: 02		3,35	50.356: 08	388.621: 67	438.977: 75
1965	1.201.656: 35		3,34	36.432: 87	340.837: 37	377.270: 24
1966	860.818: 98		3,17	25.411: 83	268.910: 70	294.322: 53
1967	591.908: 28		3,08	16.665: 57	147 237: 07	163.902: 64
1968	444.671: 21		3,05	12.002: 94	151.901: 70	163.904: 64
1969	292.769: 51		3,00	7.930: 73	114.498: 91	122.429: 64
1970	178.270: 60		3,00	4.470: 01	117.959: 63	122.429: 64
1971	60 310: 97		3,00	904: 66	60.310: 97	61.215: 63
		Medel %	3,32			
		Summa kronor		5.868.579: 32	17.966.285: 05	23.834.864: 37

Grafisk framställning
över annuiteter å
Västerås stads lån
åren 1946-1971.
1700000
1600000
1500000
1400000
1300000
1200000
1100000
1000000
900000
800000
700000
600000
500000
400000
300000
200000
100000
År 1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971

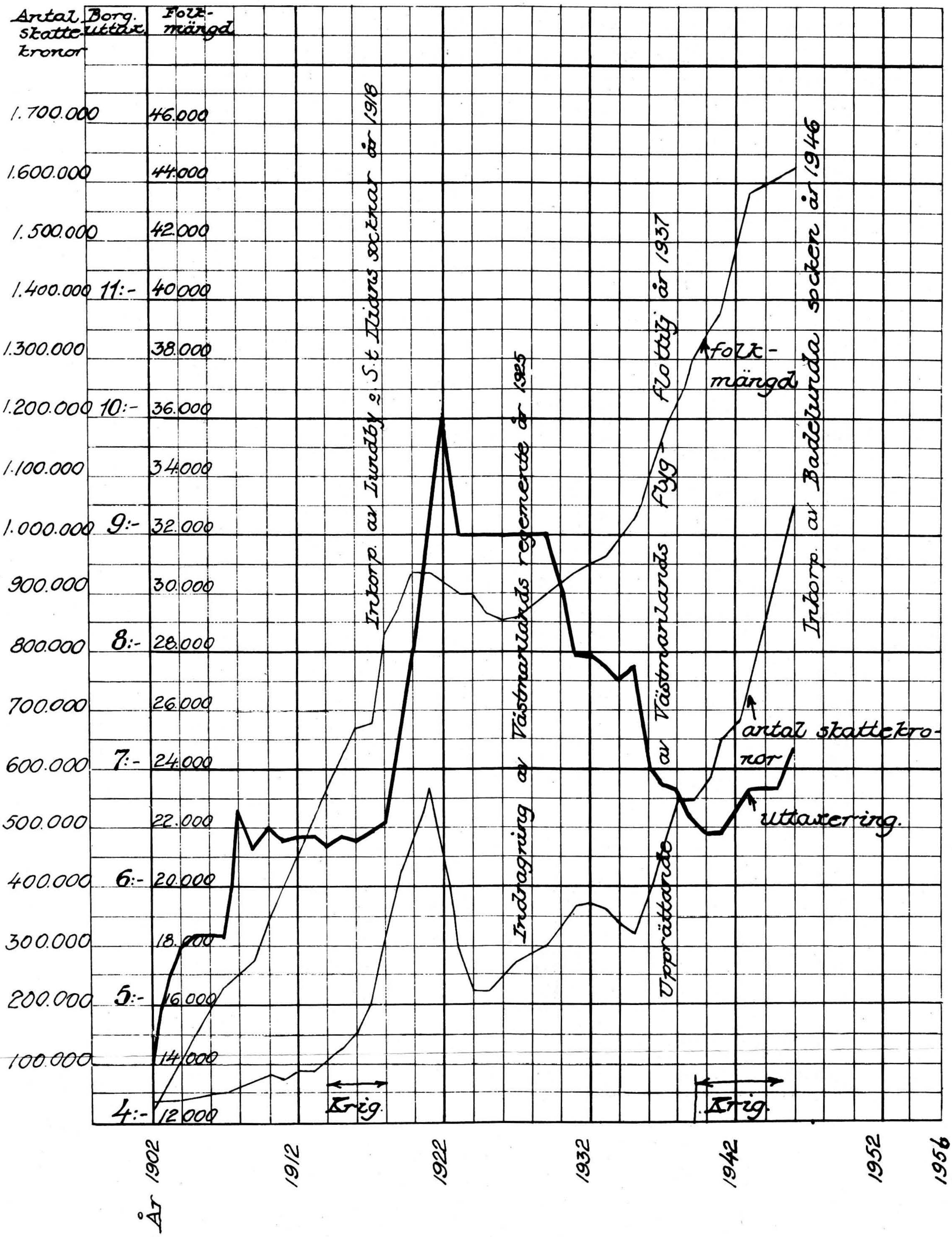
Uppgift

om upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering till den borgerliga kommunen under nedan angivna år.

Upplånat under åren	Lånenummer	Oguldet lånebelopp den 1/1 1946	Folkmängd	Antal skattekronor	Uttaxering per skattekrona
1902			12.592	37.387: 97	4: 53
1903			13.292	36.683: 93	5: 15
1904			14.230	42.641: 40	5: 55
1905			15.142	44.997: 63	5: 58
1906			15.970	50.501: 97	5: 60
1907	52	196.541: 95	16.624	53 460: 50	5: 57
1908			17.004	64.476: 50	6: 63
1909			17.606	76.642: 46	6: 29
1910	51	696.180: 96	19.145	83.443: 85	6: 48
1911			19.803	79.198: 49	6: 39
1912			20.881	92.810: 50	6: 42
1913			21.941	93.673: 50	6: 41
1914			23.227	109.197: 20	6: 36
1915			24.403	129.804: 40	6: 40
1916	3, 29	543.227: 49	25.408	145.280: 80	6: 40
1917	4	126.520: 53	25.509	197.761: 30	6: 45
1918	5, 6	383.163: 95	[1]) 28.571	323.836: 98	6: 52
1919	72	1.767.000: —	29.530	419.136: 80	7: 25
1920	7, 8	181.128: 85	30.633	483.052: 80	8: —
1921	9	17.489: —	30.662	565.794: 80	8: —
1922	91, 92	1.281.168: 12	30.337	454.494: 80	10: —
1923			30.021	294.147: 10	9: —
1924	50	438.802: 96	29.920	222.740: 80	9: —
1925	10	15.891: 21	[2]) 29.215	228.351: 20	9: —
1926	11, 17, 18, 19	397.576: 91	29.059	245.128: 50	9: 02
1927	12	7.063: 37	29.119	276.890: 16	9: —
1928	13, 61—65	285.236: 51	29.578	281.858: 46	9: —
1929	14	13.366: 89	29.921	294.721: 04	9: —
1930	15	22.436: 44	30.376	324.947: 09	8: 60
1931	16	9.259: —	30.647	362.515: 90	7: 97
1932	31, 84, 85	1.148.458: 23	30.913	375.128: 12	7: 98
1933			31.229	356.952: 06	7: 90
1934			31.794	348.096: 36	7: 76
1935	94	430.433: 95	32.570	320.206: 11	7: 82
1936	59	1.212.302: 44	33.834	379.313: 26	7: 07
1937	60	824.345: 70	[3]) 35.378	450.777: 51	6: 90
1938			36.551	541.956: 96	6: 83
1939			37.848	544.016: 06	6: 59
1940	74—78	1.126.112: 22	38.729	571.393: 71	6: 45
1941	81, 82	1.398.803: 87	39.433	649.176: 96	6: 45
1942			40.797	674.405: 86	6: 65
1943	86—90	1.523.832: —	42.707	744.255: 96	6: 85
1944	93	844.542: 50	44.306	857.313: 36	6: 85
1945				954.649: 26	6: 85
		14.890.885: 05			
1946	95, 96	3.075.400: —		[4]) 1.043.657: 75	7: 15
	Kronor	17.966.285: 05			

[1]) Inkorporering av Lundby och S:t Ilians socknar.
[2]) Indragning av Västmanlands regemente.
[3]) Uppsättning av Västmanlands flygflottilj.
[4]) Inkorporering av Badelunda socken.

Grafisk framställning av folkmängden, ant. skattekronor samt borgerlig uttaxering per skattekrona i Västerås stad från år 1902.

Anslagsbeteckningar.

FASTA ANSLAG (utan särskild beteckning) utgå med bestämt belopp och få icke överskridas eller reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG (Fa) få överskridas men icke reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG HÖGST (Fa h) få varken överskridas eller reserveras.
RESERVATIONSANSLAG (Ra) få reserveras och överskridas.
RESERVATIONSANSLAG HÖGST (Ra h) få reserveras men ej överskridas.

REGISTER

över

Utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1946.

Sid.

Aktier och andelar i byggnadsföretag 35, 147
Aktier och andelar i kommunikationsföretag 46, 148
Allmän förvaltning 3, 116, 138
Allmän hygien 58, 126, 143
Allmän hälso- och sjukvård 55, 125, 143
Allmänt läroverk 76
Anordningar för friluftsliv 65
Anslagsbeteckningar 155
Arbetslöshetsunderstöd 88
Automobiler och maskiner 37, 39

Barnavård och ungdomsskydd 85, 134, 146
Barnhem 85, 134
Barnstugor 87, 104, 134, 146
Bekvämlighetsinrättningar 38, 39, 141
Blockgrupperna 16
Bostadsförsörjning 32
Bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer 32
Bostadsinspektion 57, 125
Brand- och sotningsväsen.. 17, 120, 140
Brandskydd 17, 140
Brandstation 21, 23
Byggnadskontor 5, 6, 117, 138
Byggnadsnämnd 12, 120, 140
Byggnads- och stadsplaneväsen 12, 120, 140

Civilförsvar 15
Civilförsvar o. d. 15
Civilförsvarsbyrån 15
Civilförsvarscentralen 16

Diverse fastigheter 29, 31
Diverse förvaltningsfastigheter.. 22, 23
Drätselkammare 4, 116

Sid.

Drätselkammarens förråd 37, 39, 122, 141
Drätselkammarens förrådsbyggnader 22, 23

Elektricitetsverk 49, 101, 124, 148
Elektrotekniska fackskolan 76
Exekutionsverk 11, 119, 140
Exploateringsfastigheter .. 23, 96, 147

Familjebidrag 17
Fastighetsförvaltning 20, 121, 140
Fattigvård 79, 132, 145
Finansförvaltning 92, 104
Folkpensionering 90
Folkskola 67, 103, 128, 144
Fortsättningsskola 72
Fritidsreservat.... 27, 28, 65, 121, 141
Färjor och ångslupar 45, 123
Förteckning över tillfälliga lån m.m. 115
Förteckning över räntor, som påförts fasta tillgångar 147
Förvaltningsfastigheter 20, 147

Gasverk 47, 123, 148
Gatubelysning 36, 38
Gatuförvaltning 36, 148
Gatu- och parkförvaltning 36, 122, 141
Gaturenhållning 37, 39
Gemensam förvaltning för fastigheter 20, 140
Gemensam förvaltning för tekniska verken 53, 124, 142
Grustag 26, 28, 121
Gymnastik och idrott.............. 78

Hamnar 42, 100
Hamnförvaltning 42, 122
Hemhjälpsnämnd 89, 135

Sid.

Hyresfastigheter 29, 121, 141, 147
Hyresnämnd 92
Hälso- och sjukvård 55, 125, 143
Högre folkskola 72, 130, 145

Industriella verk 47, 123, 142

Johannisbergs flygfält 45
Jordbruksegendomar .. 25, 27, 99, 141
Jordbruksegendomar, skogar,
grustag och fritidsreservat .. 25, 147

Kallbadhus 65, 148
Kapitalavbetalningar och räntor å
fonderade lån 107
Karlsberg och Stensborg 30, 31
Kommunal flickskola 74, 131
Kommunikationsföretag .. 45, 100, 123
Kristidsförvaltning 91
Kristidsnämnd 91
Kronouppbördskontor.. 10, 11, 119, 140
Köttbesiktningsbyrå 66, 127, 144

Livsmedelshygien och livsmedels-
tillförsel 66, 127, 144
Låne- och fondstat............... 96
Låneskuld, uppgift å (jämte grafisk
uppställning) 151
Lönestat 116

Magistrat och rådhusrätt.. 7, 117, 139
Mantalsskrivnings- och be-
skattningsväsen 10, 119, 140
Mantalsskrivning och uppbördsverk
samt taxering 10

Njordhuset 21, 22
Nykterhetsvård 89

Omnibusgarage 30, 31
Omnibusstation 30, 31
Ordningshållningen 16

Parkförvaltning 39, 122, 141, 148
Paviljong i Stadsparken 29, 31
Pensionsstat 138
Pensionärshem 32, 100, 147
Poliklinik 56
Polis- och åklagarväsen samt
fångvård 8, 118, 139
Polisstation 21, 23

Renhållningsverk 61, 126, 143, 148
Rådhus med annex 20, 22
Rätts- och ordningsväsen.. 7, 117, 139

Salutorg och saluhall 66

Sid.

Sammandrag av lönestaten 136
Sammandrag av specialstaterna 1
Sjukförsäkring 91
Skogar 26, 28, 141
Skyddsrum 16
Socialförsäkring 90
Socialvård 79, 132, 148
Specialstater 3
Stadsarkitektkontor 12, 14, 120
Stadsfullmäktige och dess beredningar 3
Stadshotell 29, 31, 121, 141
Stadsingenjörskontor .. 13, 14, 120, 140
Stadskamrerarekontor 5, 6, 116
Stadskansli 4, 6, 116, 138
Stadsrevision 3
Statliga läroverk 76
Sundinska huset 29, 31
Svingård 63, 144, 148

Tablå över anslag för flerårig ut-
taxering 149
Taxeringskontor 11
Tullhus 21, 23

Underhåll och nyanläggningar av
gator och vägar 36, 38
Undervisnings- och bildnings-
verksamhet .. 67, 104, 128, 144, 148
Utbildning för civilförsvaret 15
Utrymning och socialtjänst 16
Uttaxering till den borgerliga kom-
munen jämte grafisk framställ-
ning 153

Varmbadhus 63, 127, 144, 148
Varumagasin o. d. 30, 31
Vatten- och avlopps-
verk 58, 102, 126, 148

Yrkesskola 76, 132, 145
Yttre barnavård 86, 134, 146
Yttre fattigvård 83, 133, 146

Ålderdomshem 79, 132, 145

Övriga ändamål, civilförsvar........ 17
" " drätselkammaren .. 7
" " hälso- och sjukvård 57
" " kommunikations-
företag 46
" " socialvård 90
" " undervisnings- och
bildningsverksam-
het 79, 104

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 19

N:r 19. Fråga om nybyggnad för högre allmänna läroverket i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då kommittén för utredning rörande Högre Allmänna Läroverkets lokalbehov härmed framlägger det senaste förslaget i den serie av utredningar och förslag, som tillkommit under kommitténs långa verksamhetstid, vill kommittén till en början i korthet referera byggnadsfrågans utveckling.

Kommittén tilsattes av stadsfullmäktige den 23 februari 1933 och bestod från början av måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, överingenjören Oscar Hellman, rektorn Samuel Lantmansson, överingenjören Carl Henning och byggmästaren Fritz Eklund. I herrar Hellmans och Lantmanssons ställde verka numera direktören Karl-Erik Eriksson och rektorn Karl Erik Johansson.

Den 8 januari 1936 framlade kommittén ett av dåvarande stadsarkitekten Erik Hahr uppgjort förslag till om- och tillbyggnad av den nuvarande läroverksbyggnaden. Stadsfullmäktige beslöto den 30 januari 1936 (S. H. n:r 5) uttala sig för, att kommitténs fortsatta utredningsarbete borde fullföljas i huvudsaklig överensstämmelse med förslaget. Sedan huvud- och detaljritningar uppgjorts samt arbetsbeskrivning upprättats, kom frågan ånyo inför stadsfullmäktige den 24 november 1938 (S. H. n:r 136). Därvid beslöto stadsfullmäktige bl. a. att godkänna det av kommittén framlagda förslaget till om- och tillbyggnad av läroverksbyggnaderna, att för ändamålet anslå förslagsvis 1.375.000: — kr. samt att uppdraga åt kommittén att underställa byggnadsförslaget Kungl. Skolöverstyrelsen och Kungl. Byggnadsstyrelsen för granskning och godkännande ävensom att i egenskap av byggnadskommitté infordra och antaga entreprenadanbud och under byggnadstiden företräda staden. I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1939 anhöll emellertid Kungl. Skolöverstyrelsen, att stadsfullmäktige ville taga under övervägande och avgiva yttrande rörande vissa synpunkter beträffande förslaget. Efter remiss till kommittén och drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 november 1939 att uppdraga åt kommittén att verkställa ytterligare utredning för framläggande av nytt eller nya alternativ. (S. H. n:r 176).

Det tidigare förslaget avsåg om- och tillbyggnad av läroverksbyggnaden inom kvarteret Halvdan. Efter stadsplaneändring varigenom Östra kyrkogatan igenlades, blev det för kommittén möjligt att för läroverket disponera även norra delen av det i öster angränsande kvarteret Hake. Med skrivelse den 8 februari 1943 framlade kommittén ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom uppgjort förslag, som åsyftade rivning av läroverksbyggnaderna och uppförande av nybyggnad utmed Skolgatan inom kvarteren Halvdan och Hake. Förslaget var kostnadsberäknat till 3.000.000: — kr. Vid sammanträde den 26 mars 1943 (S. H. n:r 22) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att i princip godkänna nybyggnadsförslaget, att uppdraga åt kommittén att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för godkännande samt att upphäva sitt den 24 november 1938 fattade beslut om anvisande av medel för om- och tillbyggnad av läroverket i enlighet med då framlagda ritningar.

Vid granskningen av sistnämnda förslag i Kungl. Skolöverstyrelsen och Kungl.

Byggnadsstyrelsen ha åtskilliga synpunkter framförts från dessa statliga myndigheters sida, som nödvändiggjort stora omarbetningar av ritningarna. Under de 2½ år, som gått sedan stadsfullmäktige i princip godkände förslaget, har därför kommittén, främst genom stadsarkitekten, vid ett flertal tillfällen haft direkt kontakt med nämnda statliga myndigheter, dels genom personliga besök i Stockholm och dels genom besök i Västerås av ledande ämbets- och tjänstemän inom de båda ämbetsverken samt från riksantikvarieämbetet. Att läroverket skall uppföras på den plats, där det såsom varande landets äldsta legat i århundraden, torde numera stå utom allt tvivelsmål, särskilt som möjligheten att bygga åt öster blivit given genom kvarteret Hakes anslutning till kvarteret Halvdan, där läroverket nu ligger. Från byggnadsstyrelsen och riksantikvarieämbetet ha många betänkligheter yppats mot tidigare förslag med hänsyn till den gamla domkyrkan och stiftsbyggnadernas närhet. Skolöverstyrelsens kritik har helt naturligt avsett byggnadens planering ur undervisningssynpunkt. Efter 1943 års principförslag ha sålunda åtskilliga nya förslag skisserats, utgörande både ändringar i det tidigare och helt nya byggnadsplaneringar. Från byggnadsstyrelsens sida har även bidrag lämnats i form av skisser, vilka kommittén dock icke ansett sig kunna bygga vidare på. De senaste årens arbete har utmynnat i det helt nya förslag, som kommittén härmed redovisar.

Detta nya förslags huvudlinjer äro följande. Från ett särskilt administrationscentrum inrymmande kollegierum rektorsexpedition m. m. sträcker sig åt väster ett parti innehållande gymnasiets lärosalar. Öster om administrationsavdelningen löper en byggnadskropp, som inrymmer lärosalar för realskolan. Ytterligare i rät linje åt öster vidgar sig byggnaden till ett parti, som huvudsakligen innehåller de naturvetenskapliga institutionerna. Söderut framspringer aulapartiet i rät vinkel mot institutionerna. Huvudentrén är förlagd, där nuvarande Östra Kyrkogatan träffar institutionsbyggnadens sydvästra hörn. Den nuvarande gymnastiksalen är avsedd att tills vidare bibehållas för de manliga eleverna, medan en särskild gymnastikbyggnad för de kvinnliga eleverna föreslås till uppförande å norra sidan av Skolgatan, där staden förvärvat tomtmark. Beträffande förslagets närmare innehåll och utformning hänvisar kommittén till stadsarkitektens här bifogade beskrivning jämte ritningar. (Bil. A.)

I avsikt att söka undgå ytterligare tidsutdräkt och nedläggande av onödigt arbete till följd av nya synpunkter på den grundläggande planeringen, har kommittén under hand låtit de statliga myndigheterna taga del av förslaget. Såväl skolöverstyrelsen som byggnadsstyrelsen ha förklarat, att de ej funnit skäl till erinran mot principlösningen samt att förslaget kunde läggas till grund för utarbetande av huvudritningar. Riksantikvarieämbetet har för sin del godtagit en bebyggelse på platsen. Skolöverstyrelsens och byggnadssstyrelsens skrivelser bifogas denna skrivelse såsom bilagor. (Bil. B och C). Kommittén vill emellertid erinra därom, att det blott varit fråga om de statliga myndigheternas granskning och godtagande av förslaget i stort. Den slutliga detaljgranskningen återstår, sedan huvudritningarna uppgjorts. Läroverkets lokalstyrelse har vid sammanträde den 26 november beslutat tillstyrka stadsarkitektens förslag. Likaså har läroverkets lärarekollegium den 30 november 1945 förklarat sig icke hava något att erinra mot planläggningen i stort. Protokollsutdrag från lokalstyrelsens och kollegiets sammanträden återfinnas såsom bilagor till denna skrivelse. (Bil. D. och E.) Såsom synes föreligger alltså tillstyrkanden från samtliga berörda myndigheter och institutioner. Då tidigare förslag strandat redan på de grundläggande planlösningarna, är det kommitténs förhoppning, att man efter vunnen enighet om grundlinjerna utan

längre tidsutdräkt skall kunna komma överens om utformningen av förslagets detaljer.

Att läroverket under en följd av år haft stora svårigheter beträffande sin lokalfråga torde vara allmänt bekant. Elevantalet har ökat år från år. För närvarande undervisas nio avdelningar med 209 elever på skilda håll inom staden utanför de egentliga läroverksbyggnaderna. Denna splittring medför helt naturligt många nackdelar för undervisningsarbetet. De tillfälliga lokalerna äro på sina håll ur hygienisk synpunkt mindre tillfredsställande. Sammanhållningen och koncentrationen i arbetet förryckes varjämte uppsikten ej blir av den effektivitet, som det är önskvärt. Förhållandena äro av den art, att en skyndsam och slutlig lösning av lokalfrågan nu mera än någonsin tillförne framstår såsom en överhängande nödvändighet. För att belysa ökningen av elevantalet lämnas här följande siffror:

Läsår	antal elever	realskola	gymnasium	gossar	flickor
1933—34	651	421	230	509	142
1934—35	663	423	240	490	173
1935—36	676	436	240	483	193
1936—37	684	444	240	477	207
1937—38	660	431	229	448	212
1938—39	632	400	232	436	196
1939—40	629	397	232	438	191
1940—41	634	413	221	441	193
1941—42	636	422	214	458	178
1942—43	667	446	221	458	209
1943—44	691	470	221	473	218
1944—45	770	532	208	514	226
1945—46	831	617	214	548	283

För närvarande finnas med rektor 44 lärare, därav 7 övningslärare.

Det ställer sig omöjligt att för framtiden beräkna den ungefärliga tillströmningen av elever, då en mängd olika faktorer spela in härvidlag. Förslaget är beräknat för c:a 1.000 elever. Enligt i skolfrågor sakkunniga bör ett läroverk ej byggas för ett större antal elever än 800 à 1.000. Det hela blir eljest alltför tungrott och svåröverskådligt. Förslaget avser därför att vara en slutlig lösning av läroverkets byggnadsfråga för framtiden, utan tanke på tillbyggnad. Skulle tillströmningen av elever bliva större, måste skolfrågan lösas på annat sätt för de elever, som på grund av platsbrist ej kunna vinna inträde i läroverket.

Enligt förslaget skall läroverksbygget liksom enligt 1943 års förslag ske i etapper, för att undervisningen under byggnadstiden skall kunna fortgå relativt ostörd. Därvid kommer partiet öster om den nuvarande byggnaden att först uppföras. Den första etappen kommer sålunda att omfatta uppförande av institutionsbyggnad och aula jämte större delen av realskolans avdelning ävensom den särskilda gymnastikbyggnaden för flickor. Därtill kommer i första etappen rivning av gamla annexet. Allt som allt beräknas läroverksbygget taga en tid av fem år. Förslaget har av stadsarkitekten kostnadsberäknats till 3.500.000 kronor.

Som bekant ha stadsfullmäktige tidigare avsatt medel för läroverksbygget. Dessa medel ha från och med 1946 föreslagits skola ingå i en byggnadsfond, gemensam för stadens planerade byggnadsarbeten, vilken fond, därest förslaget till 1946 års budget

i denna del antages oförändrat, vid årsskiftet, kommer att uppgå till 1.450.000: — kronor. Kommittén har för finansieringen av den första byggnadsetappen beräknat 2.000.000 kronor.

På grund av vad här ovan och i bifogade skrivelser anförts hemställer kommittén att stadsfullmäktige ville besluta

att med frånträdande av tidigare förslag i princip godkänna nu framlagt förslag till nybyggnad för högre allmänna löroverket,

att för utförande av första etappen i byggnadsföretaget bevilja ett reservationsanslag å 2.000.000 kronor,

samt att uppdraga åt kommittén att i egenskap av byggnadskommitté infordra och antaga entreprenadanbud samt under byggnadstiden företräda staden.

Västerås den 8 december 1945.

För läroverkskommittén:

ALB. LUNDKVIST.

Sven Martiin.

Bilaga A.

Omarbetat förslag till nybyggnad för högre allmänna läroverket i Västerås.

Kortfattad beskrivning
jämte approximativ kostnadsberäkning.

Sedan Kungl. Byggnads- och Kungl. Skolöverstyrelserna framfört vissa erinringar mot det år 1942 upprättade och av stadsfullmäktige den 26 mars 1943 i princip antagna förslaget till nybyggnad för läroverket i Västerås, har detsamma varit föremål för ett flertal omarbetningar.

Det härmed framlagda förslaget, som innebär en principiellt sett ny lösning av byggnadsfrågan, har av nämnda styrelser förklarats kunna läggas till grund för utarbetandet av huvudritningar.

Den nya skolbyggnaden förlägges liksom tidigare utefter Skolgatan och tänkes uppförd i etapper, varvid de nuvarande skolbyggnaderna förutsättas bliva successivt rivna. Sist rives det s. k. nya annexet.

Grupperingen av nybyggnadsförslagets lokaler är följande från väster räknat.

KLASSRUMSFLYGELN.

Denna är uppdelad i tvenne delar, en för gymnasiet och en för realskolan. Mellan dessa är en byggnad inlagd, innehållande:

I bottenvåningen musiksal, elevernas föreningsrum samt rum för vaktmästare; *i vån. 1 tr.* kollegierum och rektorsexpedition; *i vån. 2 tr.* skrivsal. *Souterrängvåningen* under realskolan rymmer lokaler för bibliotek, elevernas frukostrum samt rum för lärarinnor.*Källarvåningen* under gymnasiet upptas av förrådslokaler och skyddsrum samt toiletter för gossar.

Totala antalet klassrum är 37, varav 22 st. äro dimensionerade för 35 elever.

INSTITUTIONSFLYGELN MED AULA.

Kring en långsträckt hall, öppnande sig mot väster och skolgården gruppera sig de olika institutionerna på följande sätt:

Bottenvåningen upptas av den biologiska och större delen av den geografiska institutionen. *Vån. 1 tr.* upptas av återstående delen av geografirum samt teckningssalar och humanistiska avdelningen. *Vån. 2 tr.* upptas av kemiska och fysikaliska institutionerna. *Souterrängvåningen* innehåller slöjdsalar för gossar och flickor, skolkök, panncentral, mek. verkstad, toiletter för flickor samt skydds- och förrådsrum.

Aulan, som inrymmes i en från institutionsbyggnaden mot söder utskjutande byggnadskropp, rymmer c:a 1.000 personer. Den är försedd med läktare och podium samt så anordnad, att den kan tjänstgöra som skrivsal. Vid salens utformning har jämväl tagits hänsyn till, att aulan skall kunna användas för konserter. Under podiet finns således rum för uppträdande m. m.

GYMNASTIKSAL FÖR FLICKOR M. M.

En byggnad innehållande gymnastiksal för flickor, lokaler för skolläkaren samt tvenne vaktmästarebostäder är projekterad att förläggas till tomten n:r 5 i kvarteret Gerhard på andra sidan Skolgatan. Denna byggnad är ännu ej slutgiltigt utformad. Den å bifogade situationsplanen inlagda byggnaden är således endast att betrakta som en markering.

Liksom i det äldre förslaget föreslås, att panncentralen utbygges till sådan kapacitet, att man därifrån kan leverera värme och varmvatten även till det blivande landsbiblioteket.

Enär skolarbetet inte kan avbrytas, måste det nya läroverket, som inledningsvis nämnts, uppföras i etapper. Första etappen omfattar institutionsflygeln med aulan. Den sammanlagda tiden för projektets genomförande, inkl. upprättande av ritningar, har, såsom framgår av utredningen i samband med 1943 års förslag, beräknats till minst 5 år.

APPROXIMATIV KOSTNADSBERÄKNING.

Huvudbyggnaden	3.120.000: —
Gymnastiksal för flickor m.m. samt ändring av gymnastiksal för gossar	250.000: —
Rivning av befintliga byggnader	35.000: —
Planeringsarbeten och områdets ordnande	50.000: —
Oförutsett	45.000: —
	3.500.000: —

I förhållande till det förra förslaget har således kostnaderna stigit med c:a 500.000: — kr. Detta beror framför allt på det ökade lokalbehovet (klassrummens antal har bl. a. ökats från 32 till 37), det mera utbredda byggnadssättet samt byggnadskostnadernas stegring från 1943.

Västerås i november 1945.

SVEN AHLBOM.

Bilaga B.

Till Kungl. Byggnadsstyrelsen.

Med anledning av i skrivelse den 10 oktober 1945 begärt underhandsyttrande över vissa skissritningar till nybyggnad för högre allmänna läroverket i Västerås får Kungl. Skolöverstyrelsen, med återsändande av ifrågavarande ritningar, anföra följande.

Överstyrelsen har ur skolsynpunkt ingen erinring att göra mot själva principlösningen i föreliggande förslag: klassrumslängor, avbrutna av ett administrationsparti, utmed Skolgatan, aulabyggnad mot den öppna gården, institutionsavdelning längst åt öster utmed Skolgatan samt gymnastikbyggnad på andra sidan denna gata.

Beträffande enskildheter i förslaget anser sig överstyrelsen icke kunna göra några mer bestämda uttalanden, så länge ritningarna föreligga endast mera skissartade i starkt förminskad skala. Överstyrelsen vill dock påyrka, att geografiinstitutionen förlägges i samma våning som biologiinstitutionen, varigenom en lärosal kan inbesparas, eftersom den ena av de planerade lärosalarna för biologi då kan göras gemensam för biologi och geografi. Även i övrigt äro de naturvetenskapliga institutionerna ganska rymligt tilltagna. Dubbla laboratorier i fysik och kemi äro, enligt vad överstyrelsen tidigare anfört, icke nödvändiga, men med hänsyn till de fördelar det ur olika synpunkter innebär för ett läroverk att ha tillgång till dubbla sådana utrymmen anser sig överstyrelsen icke i nuvarande situation böra avstyrka en dylik anordning, om kommunen är villig att anslå medel därtill. Viss inknappning av institutionspartiet torde emellertid vara möjlig utan allvarligare olägenheter. Sålunda behöva icke de naturvetenskapliga lärosalarna vara större än vanliga klassrum. Vidare anser sig överstyrelsen böra anmärka, att referensbiblioteket fått en ogynnsam placering genom förläggning till en våning, där det finnes varken klassrum eller lärarrum.

Slutligen vill överstyrelsen uttryckligen framhålla, att när överstyrelsen härmed förklarat sig villig att i princip godkänna en lösning av Västerås läroverks byggnadsfråga i huvudsaklig överensstämmelse med de företedda skissritningarna, har överstyrelsen betraktat problemet uteslutande ur skolsynpunkt. Överstyrelsen har sålunda utgått från att riksantikvarieämbetet icke motsätter sig rivningen av det nuvarande läroverkshuset.

Stockholm den 11 oktober 1945.

OTTO HOLMDAHL.

ESKIL KÄLLQUIST. NILS SÖDERBÄCK.

Bilaga C.

Till läroverkskommitténs sekreterare Arne Nilsson, Stadskansliet, Västerås.

Med anledning av ett från Stadsarkitekt Sven Ahlbom begärt yttrande över under hand till styrelsen inlämnat ändrat förslag rörande nybyggnad för läroverk i Västerås, får Kungl. byggnadsstyrelsen anföra följande.

Vid uppgörandet av nu föreliggande skissutredning har arkitekten i stort sett beaktat de av styrelsen tidigare framförda synpunkterna i denna fråga, varför byggnadsstyrelsen för sin del anser att förslaget kan läggas till grund för utarbetande av huvudritningar.

Byggnadsstyrelsen vill i detta sammanhang erinra om att styrelsen redan i yttrande den 27 juli 1944 framhållit, att en lösning av samlingssalen i princip i enlighet med nu föreliggande förslag vore att förorda.

Byggnadsstyrelsen har underställt skolöverstyrelsen förslaget för yttrande, vilket bilägges. Styrelsen vill i detta sammanhang erinra om att riksantikvarieämbetet i skri-

velse till byggnadsstyrelsen den 27 juni 1944 godtagit en bebyggelse på föreslagen plats. Stockholm den 13 oktober 1945.

På Kungl. byggnadsstyrelsens vägnar:

GUNNAR WEJKE.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed överlämnas från Högre allmänna läroverk i Västerås lokalstyrelsens och kollegiets på Stadsfullmäktiges ordförandes begäran gjorda uttalanden rörande stadsarkitekt Sven Ahlboms ritningar till ny läroverksbyggnad i Västerås.

Västerås den 3 december 1945.

I tjänsten:

KARL ERIK JOHANSSON.

Bilaga D.

Utdrag ur protokoll vid lokalstyrelsens vid Högre allmänna läroverket i Västerås sammanträde den 26 november 1945.

Närvarande: Ordf., v. Ordf., Rektor, Hrr Hellblom, Henning, Westring, Wessler, Dahlander samt undertecknad, ävensom vid behandlingen av § 4, stadsarkitekten Ahlbom och teckningslärare Olin.

— —

§ 4.

Stadsarkitekten Ahlbom demonstrerade de nya ritningarna till den planerade nybyggnaden för läroverket. Rektor meddelade, att han vid besök hos Kungl. Skolöverstyrelsen sammanträffat med tvenne av Överstyrelsens ledamöter och med dem diskuterat de föreliggande ritningarna. Undervisningsråden hade därvid framkastat vissa ändringsförslag. Avsikten med dessa ändringsförslag var att inom institutionsflygeln bereda plats för ett klassrum. Detta skulle medföra, att utrymmet för teckningsundervisningen skulle avsevärt minskas samt institutionerna för geografi och biologi bliva försämrade. Teckningslärare Olin motiverade nödvändigheten av att särskilt skuggrum fanns och påvisade olägenheterna, som skulle bli följden av att den ena teckningssalen gjordes mindre än den andra. Detta skulle medföra, att endast den ena teckningssalen skulle kunna användas för stora realskoleklasser. Rektor betonade den snedbelastning av lokalerna och de schematekniska svårigheter, som därav skulle följa.

Lokalstyrelsen beslöt, att tillstyrka stadsarkitekten Ahlboms förslag. De av rektor refererade ändringsförslagen beslöt lokalstyrelsen bestämt avstyrka. Att förlägga ett klassrum inom institutionsavdelningen, fann lokalstyrelsen olämpligt. Den ekonomiska vinsten därav kunde enligt styrelsens mening icke uppvägas av de allvarliga olägenheter för institutionerna för teckning, geografi och biologi, det skulle medföra. Lokal-

styrelsen beslöt framhålla vikten av att bägge teckningssalarna gjordes tillräckligt stora för en realskoleklass.

Västerås som ovan

Olof Stenström.

Justerat:

Karl E. Eriksson. *O. M. Hellblom.* *E. Holmquist.*

I utdragna delar rätt avskrivet, betygar ex officio:

Karl Erik Johansson.

Bil. E.

Utdrag ur protokoll, fört vid kollegium i Högre allmänna läroverket i Västerås den 30 nov. 1945.

Närvarande: Rektor och samtliga ämnes- och övningslärare utom fröken Lundell och lektor Jirlow, vilka voro frånvarande på grund av sjukdom, samt hrr Wessler, Holm, Åborg och Gentzschein och fröken Pfannenstiel vilka anmält av rektor godkänt förfall. Vidare var stadsarkitekten Ahlbom närvarande vid behandlingen av de i §§ 1—3 omförmälda ärendena.

§ 1.

Till justeringsmän utsågos hrr Nylund och Kristoferson.

§ 2.

Stadsfullmäktiges ordförande hade anhållit om kollegiets yttrande över stadsarkitekt Ahlboms förslag till ny läroverksbyggnad. Kollegiet beslöt anföra följande:

Kollegiet har intet att erinra mot planläggningen i stort.

Beträffande klassrummens antal kan kollegiet icke göra något bestämt uttalande, då kollegiet saknar möjlighet att bedöma klassrumsbehovet i framtiden. Det synes emellertid kollegiet sannolikt, att läroverket på grund av stadens starka tillväxt och de stora barnkullarna under de senaste åren (antalet födda var 1935 327 st. och 1944 1.056 st.) torde behöva 4 parallellavdelningar på den 5-åriga realskolelinjen och 2 på den 4-åriga, även om stadens högre folkskola skulle komma att utbyggas till yrkesbestämd kommunal mellanskola och kommunal realskolelinje för flickor skulle komma att upprättas vid Kommunala flickskolan. På en dylik realskola torde gymnasiet med stor sannolikhet behöva omfatta 4 parallellavdelningar i varje ring, fördelade på latin-, real- och ev. nyspråklig linje.

Då ritningarna synas utvisa, att vissa lokaler i samband med bibliotek och kollegierum kunna möjliggöra detta, vill kollegiet uttala ett bestämt önskemål om goda möjligheter till ostörda arbetsplatser inom skolan för lärarpersonalen. Kollegiet omfattar för närvarande, rektor oräknad, 36 ämneslärare och kommer med säkerhet att ytterligare växa. Man bör givetvis på allt sätt underlätta lärarnas egna studier för att följa forskningen inom sina ämnen, men framför allt saknar — som en rundfråga visat — en stor del av kollegiets medlemmar ostörda arbetsplatser i sina bostäder även för det ordinarie undervisningsarbetet. De flesta befattningshavare

i motsvarande ställning inom statens verk torde ha sådana ställda till sitt förfogande, och läroverkslärarna erhålla ju ingen ekonomisk ersättning, som skulle sätta dem i stånd att hyra bostäder, där sådana kunde inredas.

Beträffande "det humanistiska rummet" vill kollegiet framhålla, att det är väl knappt tilltaget, särskilt med tanke på att det alltemellanåt kan vara behövligt att samtidigt där undervisa flera klassavdelningar. Vidare bör understrykas, att det tillhörande arkivutrymmet måste vara brandsäkert, eftersom där bl. a. skola förvaras läroverkets dyrbara samlingar av mynt, medaljer och gravyrer.

Eftersom teckningssalarna äro tilltagna i det knappaste laget och ej kunnat erhålla den mera ändamålsenliga större bredd, som tillåter en placering av materialskåp utefter inre långväggen, överflyttas dessa skåp till materialrummet. Denna anordning medför den fördelen, att materielen är direkt åtkomlig från bägge salarna, vilket möjliggör ett bättre utnyttjande av samlingarna. Om materialrummet skulle slopas, måste teckningssalarnas längd ökas i motsvarande grad. Skugg- och specialrummet samt lärarrummet tillhöra de såsom nödvändiga ansedda utrymmena och äro väl placerade på detta förslag.

Beträffande musiksalens utformning har kollegiet inga invändningar att göra. Ett särskilt "musiklärarrum" anser kollegiet motiverat av behovet att erhålla ett övningsrum för mindre ensembler (stråkkvartettspelning etc.) samt lokal för stämövningar och dylikt, som ofta måste försiggå parallellt med undervisningen i musiksalen.

Lokalerna för slöjd för gossar fann kollegiet tillfredsställande. Bänkplatser för 18 elever böra finnas. Utrymmet mellan bänkarna bör vara så stort, att eleverna ej hindra varandra under arbetets utförande. Golvytan mellan bänkar och väggar kommer delvis att upptagas av skåp samt av den skrymmande utrustning, som tillhör en modern slöjdsal.

Från ämneskonferenserna i geografi och biologi samt fysik och kemi gjordes följande uttalanden, i vilka kollegiet enhälligt instämde:

Ämneskonferensen i geografi och biologi: "Den gemensamma ämneskonferensen i geografi och biologi tillstyrker föreliggande förslag till biologisk institution. Denna framstår som en väl sammanhållen enhet. De två föreslagna lärosalarna äro för läroverkets behov nödvändiga. Därigenom att de från var sitt håll flankera museet, kan detta på bekvämaste sätt utnyttjas. Museet, som fått ett för de ljuskänsliga samlingarna lämpligt nordläge, är med hänsyn till samlingarnas betydande omfång redan från början i det knappaste laget. Laboratoriet har givits ett för dess uppgift lämpligt söderläge. Dess direkta förbindelse med "rum för enskilt arbete" möjliggör dettas utnyttjande som annex till laboratoriet vid tillfällen, då så kan vara lämpligt. Genom en spiraltrappa får laboratoriet en acceptabel förbindelse med växtodlingsrummet i bottenvåningen. Lärarrummets läge nära ingången är praktisk. Dess relativt stora utrymmen komma delvis att tagas i anspråk för läroverkets betydande herbarium.

Den geografiska institutionen har fått sin huvuddel — ena lärosalen jämte kartrummet — förlagd till samma våning som den biologiska. Detta anser konferensen vara av yttersta värde med hänsyn till att det i stor utsträckning är samma undervisningsmateriel, som användes, och samma lärare, som undervisa i dessa båda institutioner. Då utrymmet ej medger, att en andra geografisal inpressas i denna våning, finner konferensen förslaget att förlägga denna andra sal omedelbart över

kartrummet med direkt förbindelse genom en spiraltrappa ändamålsenligt. En dylik trappa, som givetvis blott är avsedd för lärare och för transport av kartor och annan undervisningsmateriel, torde enligt vad praktiska prov givit vid handen väl kunna fylla denna uppgift. Genom denna anordning kommer även den geografiska institutionen att bilda en väl sluten enhet. Konferensen uttrycker sin tillfredsställelse över att lärosalarna givits sådana mått, att de kunna utrustas med för geografiundervisningen nödvändiga arbetsbord. Behovet av sådana arbetsplatser är numera bland fackmän allmänt erkänt (Se t. ex. Sv. Norlindh: Om geografiska läroverksinstitutioner, i Berättelse över 27:e sv. läroverkslärarmötet i Stockholm 1938). Det skall i detta sammanhang framhållas, att något särskilt rum ej föreslagits för de omfattande geografiska samlingarna, vilka sålunda huvudsakligen måste inrymmas i lärosalarna.

Med stöd av ovanstående får den gemensamma konferensen i geografi och biologi tillstyrka, att institutionerna för dessa ämnen utföras i överensstämmelse med föreliggande ritningar."

Ämneskonferensen i fysik och kemi: "Den gemensamma ämneskonferensen i fysik och kemi beslöt att i princip tillstyrka det framlagda förslaget för fysik- och kemiinstitutionerna. Konferensen hänvisar till tidigare ingående motiveringar. Rummet för enskilt arbete i fysik bör, såsom där framhållits, göras lika stort som ett laboratorium både med hänsyn till dess användning för enskilda arbeten och för att möjliggöra dess användning som laboratorium. Särskilt preparationsrum för fysik finns icke upptaget såsom vid andra läroverk är vanligt, men i "samlingsrummet" torde arbetsplatser för lärare kunna beredas. Mörkrum saknas på de föreliggande ritningarna men bör inredas."

— —

Västerås som ovan.

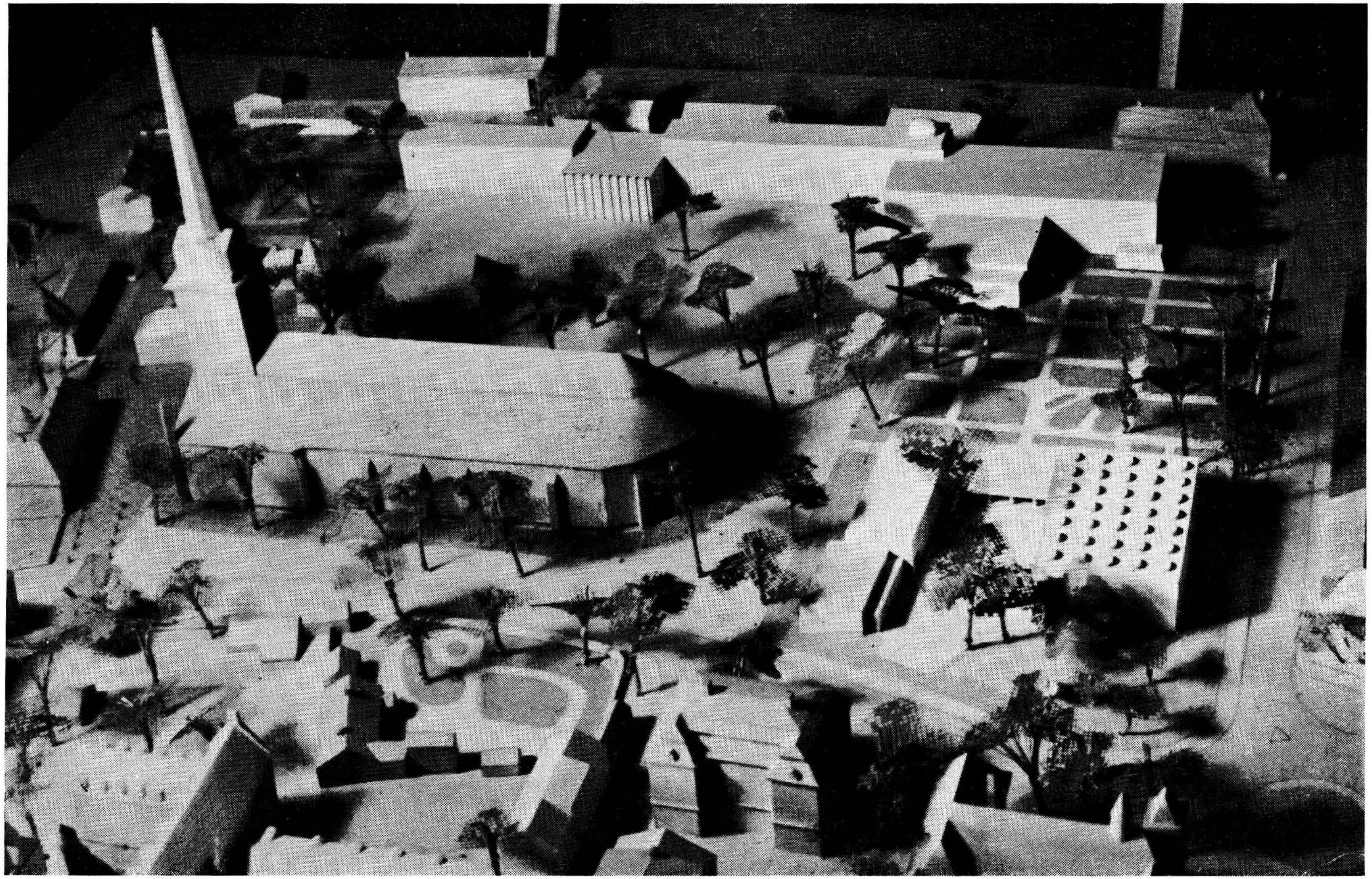
KARL ERIK JOHANSSON.

Justerat:

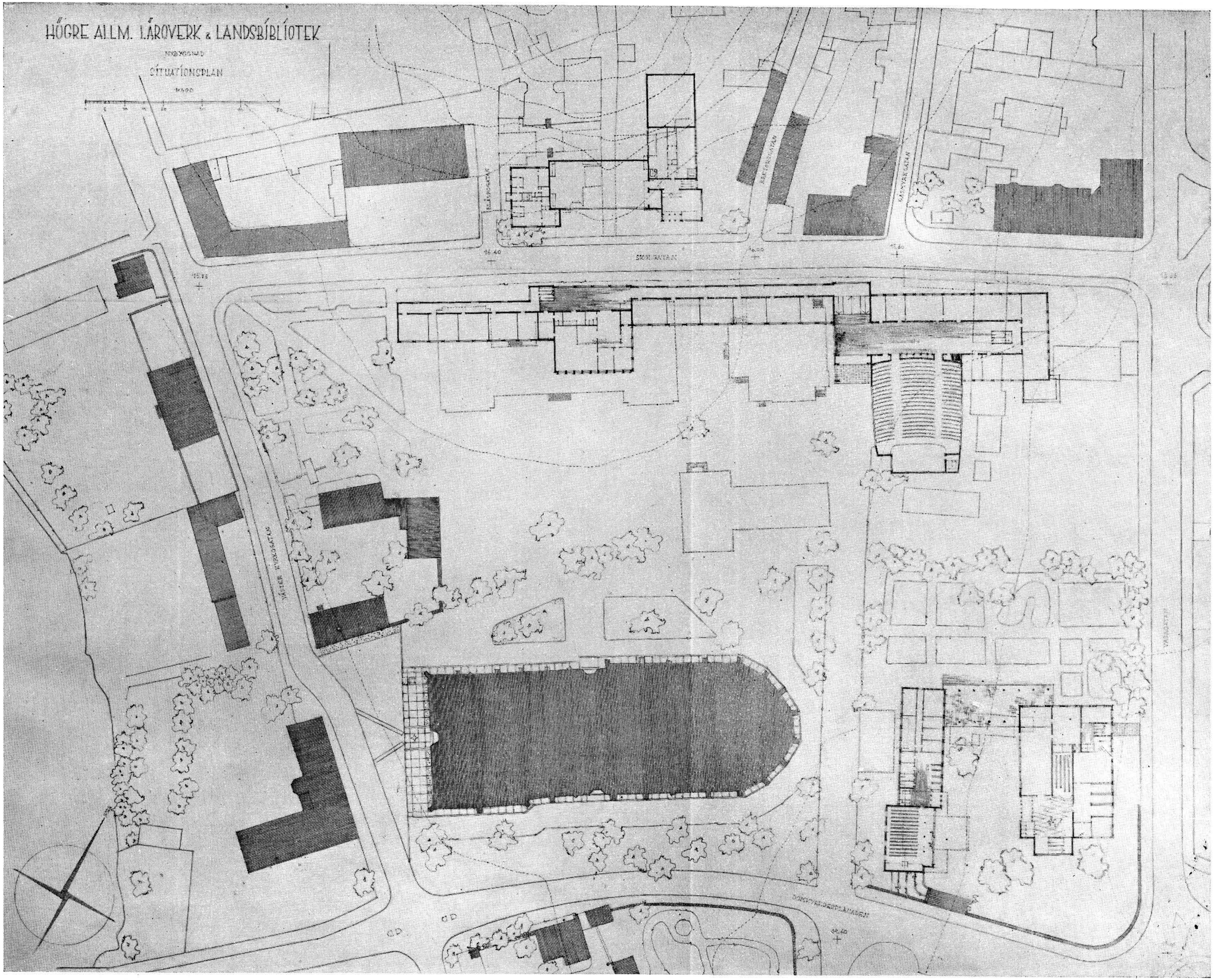
M. Nylund. *Hans Kristoferson.*

I utdragna delar rätt avskrivet, betygar ex officio:

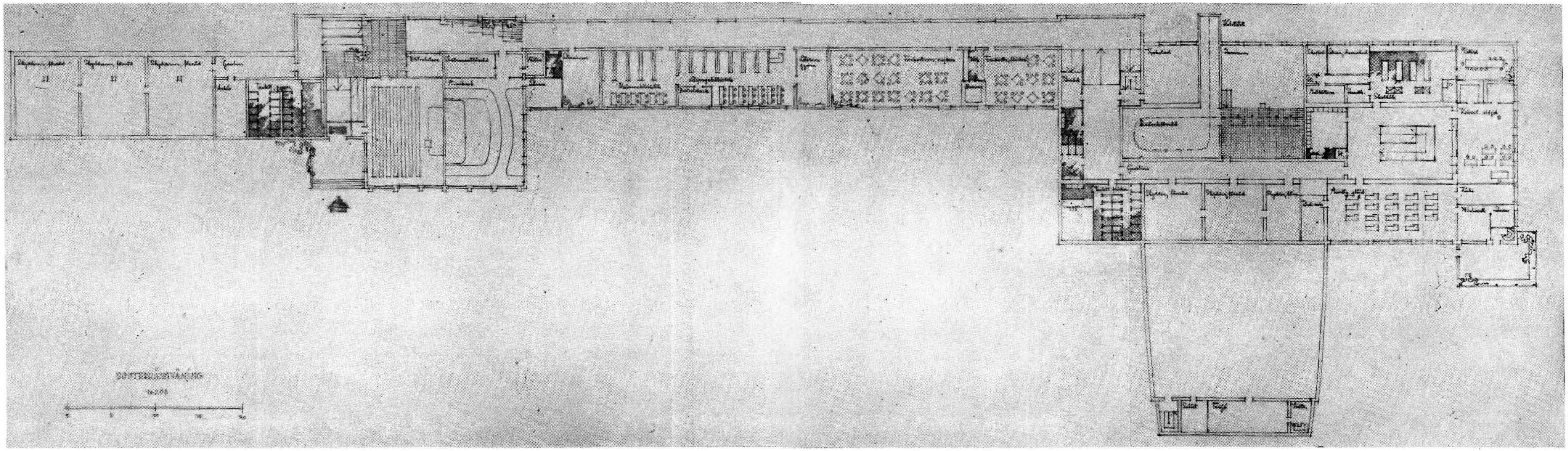
Karl Erik Johansson.

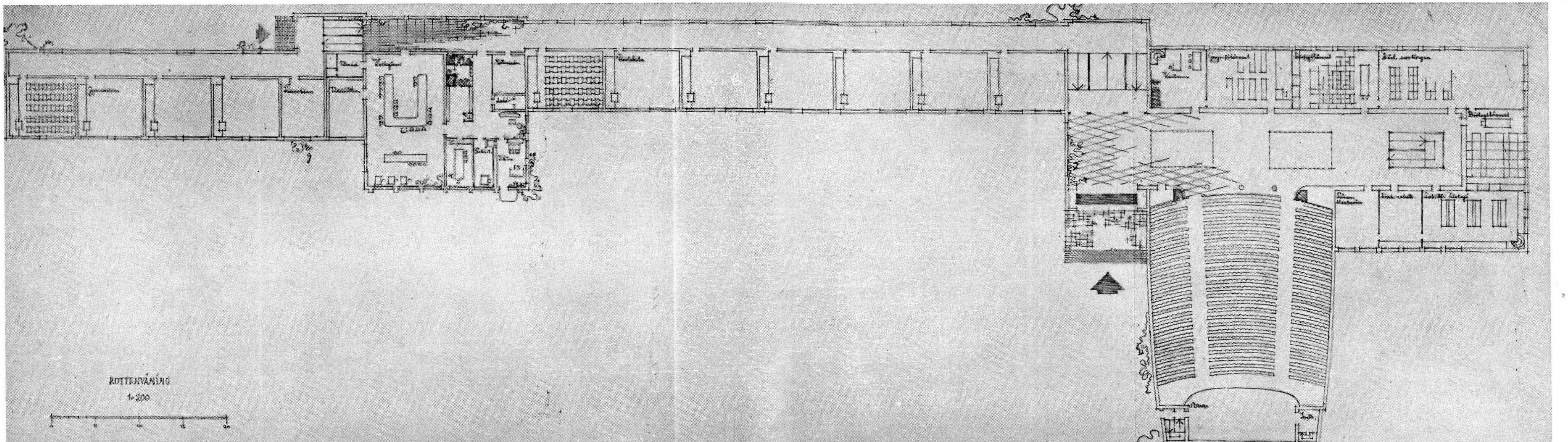
Modellfoto.

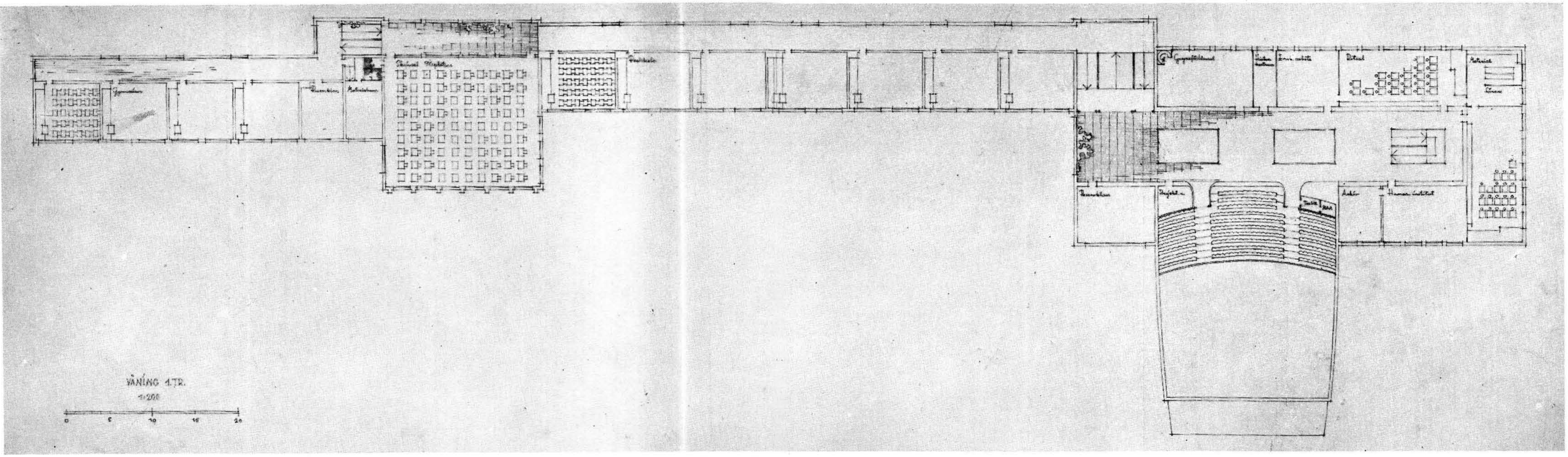
Situationsplan.

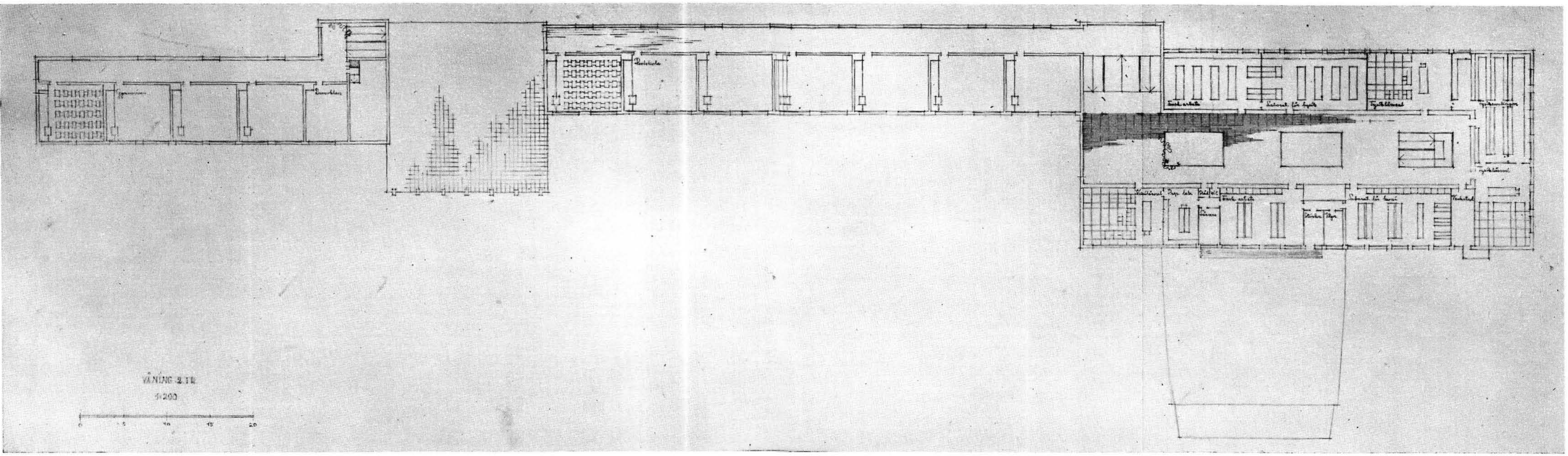
Souterrängvåningen.

Bottenvåningen.

Våningen 1 tr.

Våningen 2 tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 20

N:r 20. Fråga om till- och ombyggnad till kommunala flickskolan i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 27 april 1944 gjorde styrelsen för Kommunala flickskolan i Västerås framställning om att stadsfullmäktige ville anvisa medel för anskaffande av ökade lokalutrymmen åt skolan. Framställningen, som närmast föranleddes av vissa utav Kungl. Skolöverstyrelsen påtalade missförhållanden i fråga om gymnastik- och skolkökslokalerna, utgjorde ett utökningsprogram däri förutom i fråga om nämnda lokaler önskemål framfördes ävenledes beträffande andra sådana. Framställningen resulterade i att stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 21 juni 1944 beslöto att tillsätta en kommitté bestående av måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, överingenjören Carl Henning, byggmästaren Fritz Eklund, direktören Karl Erik Eriksson, rektorn K. E. Johansson, fru Agnes Söderquist samt rektorn Ingeborg Jansson med uppgift bl. a. att företaga skyndsam utredning av frågan angående kommunala flickskolans lokalbehov.

Kommittén får härmed för stadsfullmäktige framlägga sitt förslag i frågan. Förslaget grundar sig huvudsakligen på det av skolstyrelsen uppgjorda programmet och innebär dels en ombyggnad av den redan befintliga huvudbyggnaden och dels en tillbyggnad av denna i riktning västerut längs med Stora gatan, därvid förutsättes att den nuvarande gymnastikbyggnaden rives. Inom tillbyggnaden förläggas de olika institutionslokalerna och övriga för särskilda ändamål avsedda utrymmen, varigenom huvudbyggnaden kommer att förbehållas klassrummen. Utöver de av skolstyrelsen ursprungligen önskade lokalutrymmena har av kommittén även aulapartiet blivit föremål för beaktande. Genom den utbyggnad, som föreslagits skola ske mellan de nuvarande flyglarna å huvudbyggnaden, skulle förutom att aulan bleve en halv gång till så stor som för närvarande dessutom möjlighet erbjudas till ytterligare fyra klassrum. I fråga om förslagets närmare utformning får kommittén hänvisa till bifogade av stadsarkitekten uppgjorda skisser med tillhörande beskrivning.

Kommittén har ansett sig böra underställa Kungl. Skolöverstyrelsen det uppgjorda förslaget, innan detsamma förelades stadsfullmäktige. Skolöverstyrelsen har i yttrande den 7 maj 1945, vilket här närslutes, icke funnit skäl till några anmärkningar av principiell innebörd utan allenast inskränkt sig till några smärre påpekanden avseende dispostionen av en del lokaler närmast ur undervisningssynpunkt, vilka erinringar i den mån så redan nu kunnat ske beaktats av kommittén. Jämväl har kommittén förhört sig om skolstyrelsens inställning till förslaget, därvid styrelsen efter hänsynstagande till skolöverstyrelsens påpekande under hand förklarat sig fullt nöjd därmed.

Inom kommittén har ingående diskuterats om den föreslagna utbyggnaden av flickskolan bör ske i ett sammanhang eller etappvis. Diskussionen har närmast rört, huruvida man lämpligen borde låta utbyggnaden av aulan anstå tillsvidare. Emellertid har kommittén slutligen kommit till den uppfattningen att det föreslagna ut-

byggnadsprogrammet bör genomföras i en följd. Såsom av stadsarkitektens beskrivning närmare framgår hava kostnaderna härför sammanlagt beräknats till 1.320.000 kronor.

Med vad sålunda anförts får kommittén för utredning av Kommunala flickskolans lokalbehov härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det av kommittén framlagda förslaget till om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan samt

att för ändamålet anslå medel till ett belopp av 1.320.000 kronor.

Västerås den 8 december 1945.

För kommittén för utredning av Kommunala flickskolans lokalbehov

ALB. LUNDKVIST.

/Anders Ahlström.

FÖRSLAG TILL UTVIDGNING AV KOMMUNALA FLICKSKOLAN I VÄSTERÅS.

Beskrivning till skissritningar upprättade i febr. 1945 jämte approximativ kostnadsberäkning.

Föreliggande skisser äro uppgjorda på grundval av ett av styrelsen för Kommunala flickskolan upprättat program över lokalbehovet, nämligen:

I nya gymnastiksalslokaler
II nya skolkökslokaler
III ökning av antalet klassrum från 10 till 14 st.
IV nya institutioner för fysik, kemi och biologi
V frukostrum
VI bibliotekslokaler
VII teckningssal etc.
VIII musiksal
IX handarbetsalar
X föreningslokaler
XI expeditionslokaler
XII vaktmästarebostad.

Den gamla utdömda gymnastikbyggnaden rives.

Plats för begärda nya lokaler erhålles genom uppförandet av en tillbyggnad utefter Stora gatan. I denna förläggas samtliga specialavdelningar, så att huvudbyggnaden i största möjliga grad frilägges för klassrum.

På detta sätt skulle skolan kunna erhålla 17 st. klassrum med möjlighet till ytterligare 4 st. genom huvudbyggnadens utbyggnad mot norr. Denna utbyggnad medför även aulans förstorande med c:a 50 %.

Därest de i samma våning som aulan placerade förenings- och bibliotekslokalerna helt eller delvis kunna flyttas till sekundära utrymmen i den nya flygelns källare eller vind, torde man kunna räkna med ytterligare 2 klassrum.

Det ligger således inom möjligheternas gräns att erhålla 23 st. klassrum.

På grund av nivåförhållandena erhålles under gymnastiksalen stora reservutrymmen. För att nyttiggöra dessa har här i samband med gymnastikens omklädnads- och tvagningsrum förlagts ett bastubad med bassäng.

Byggnaderna tänkas uppförda i tegel, putsade och avfärgade i samma ton som huvudbyggnaden. Taket täckes med skiffer. Genom den föreslagna tillbyggnaden erhåller skolgården en mera sluten och intim prägel än vad nu är fallet.

Kostnaderna äro approximativt beräknade till:

Nybyggnaden	1.150.000 kr.
Ändringar i huvudbyggnaden	50.000 „
Utvidgning av huvudbyggnaden	65.000 „
Planeringsarbeten	55.000 „
Summa	1.320.000 kr.

Västerås i februari 1945.

Sven Ahlbom.

Till Styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås.

Med anledning av Eder anhållan om Skolöverstyrelsens yttrande över föreliggande förslag till om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan i Västerås får överstyrelsen göra följande påpekande.

Det brukar anses önskvärt, att teckningssalar för 35 elever göras något större än i det föreliggande förslaget, då den moderna möbleringen i dessa salar kräver tämligen stort utrymme. Skuggrummet torde däremot kunna minskas, eftersom skuggning i artificiellt ljus numera förekommer i rätt liten utsträckning. Lämpligen lägges det utrymme, som på så sätt besparas, i stället till teckningssalen.

De båda naturvetenskapliga lärosalarna äro onödigt stora. Man brukar eftersträva en koncentrerad amfiteatralisk bänkanordning i de naturvetenskapliga salarna, så att lärjungarna så väl som möjligt kunna följa experimenten på lärarbordet. Rummen behöva därför icke vara mer än 9 m. långa. Det inbesparade utrymmet kan möjliggöra större utrymmen för materielsamlingarna.

Förslaget upptager tre naturvetenskapliga laboratorier, av vilka åtminstone det kemiska och det biologiska bliva mycket ofullständigt utnyttjade. Å andra sidan skulle det behövas skilda lärosalar för biologi och geografi, om all undervisning i dessa ämnen skall kunna förläggas till specialrummen. Det är sålunda ingenting att erinra mot det för institutionerna totaliter beräknade utrymmet, men under ärendets fortsatta behandling torde böra övervägas, huruvida icke de biologiska laborationerna kunde förläggas till något av de andra laboratorierna och i stället särskilda lärosalar inredas för vart och ett av ämnena biologi och geografi.

Enligt ritningarna skulle lärosalen för biologi och geografi erhålla högerljus. Man bör icke utan tvingande skäl frångå regeln, att lärosalarnas inredning bör utföras med tanke på att ljuset skall nå lärjungarna från vänster.

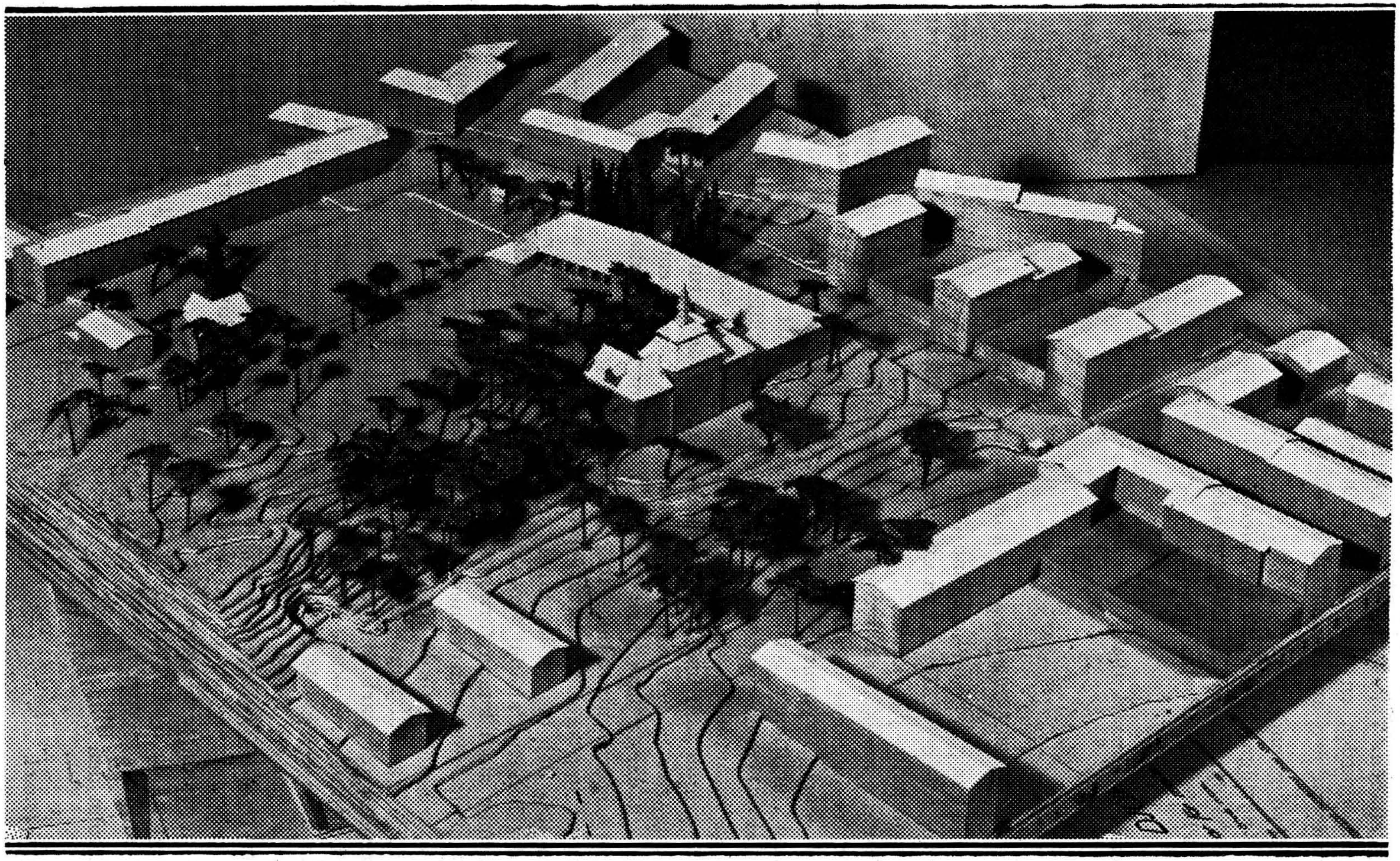
Överstyrelsen förutsätter även, att de synpunkter beaktas, som framförts i bifogade promemorior av överstyrelsens byggnadssakkunniga biträde samt överstyrelsens konsulenter i gymnastik och husligt arbete.

I övrigt finner överstyrelsen de företedda ritningarna lämpliga och ändamålsenliga för det angivna syftet.

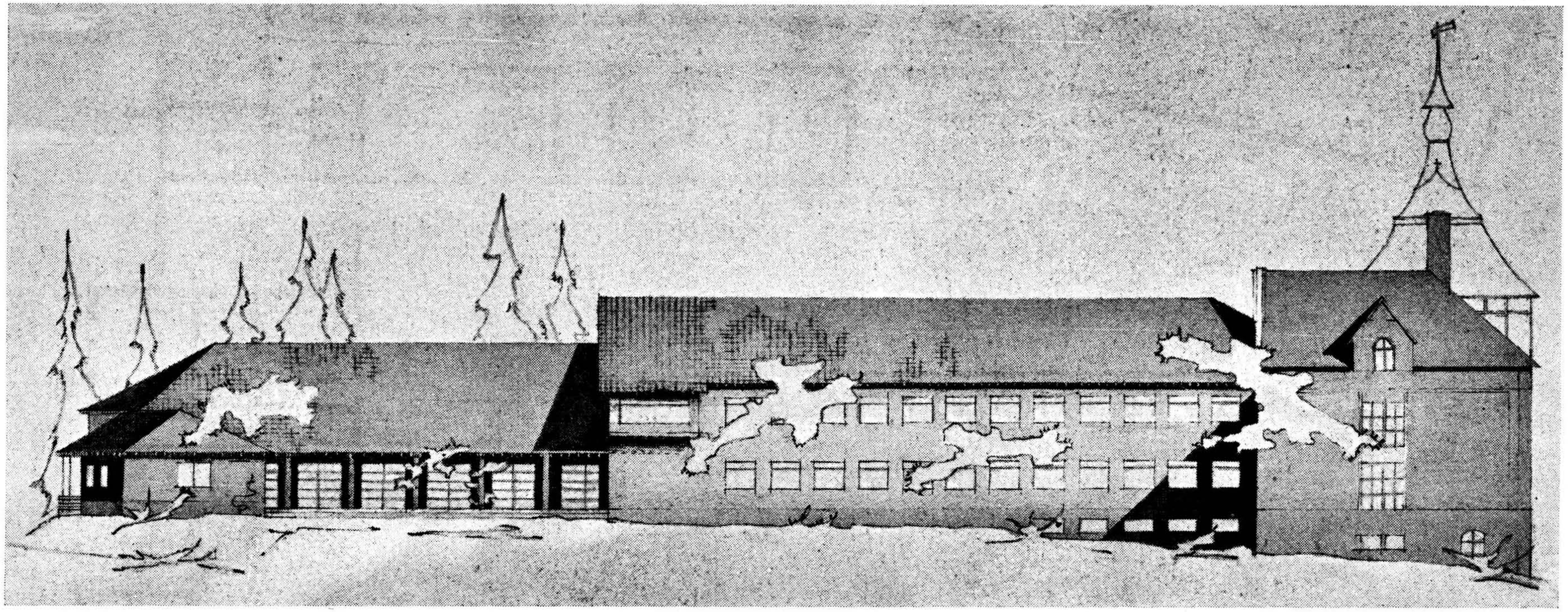
Stockholm den 7 maj 1945.

OTTO HOLMDAHL.

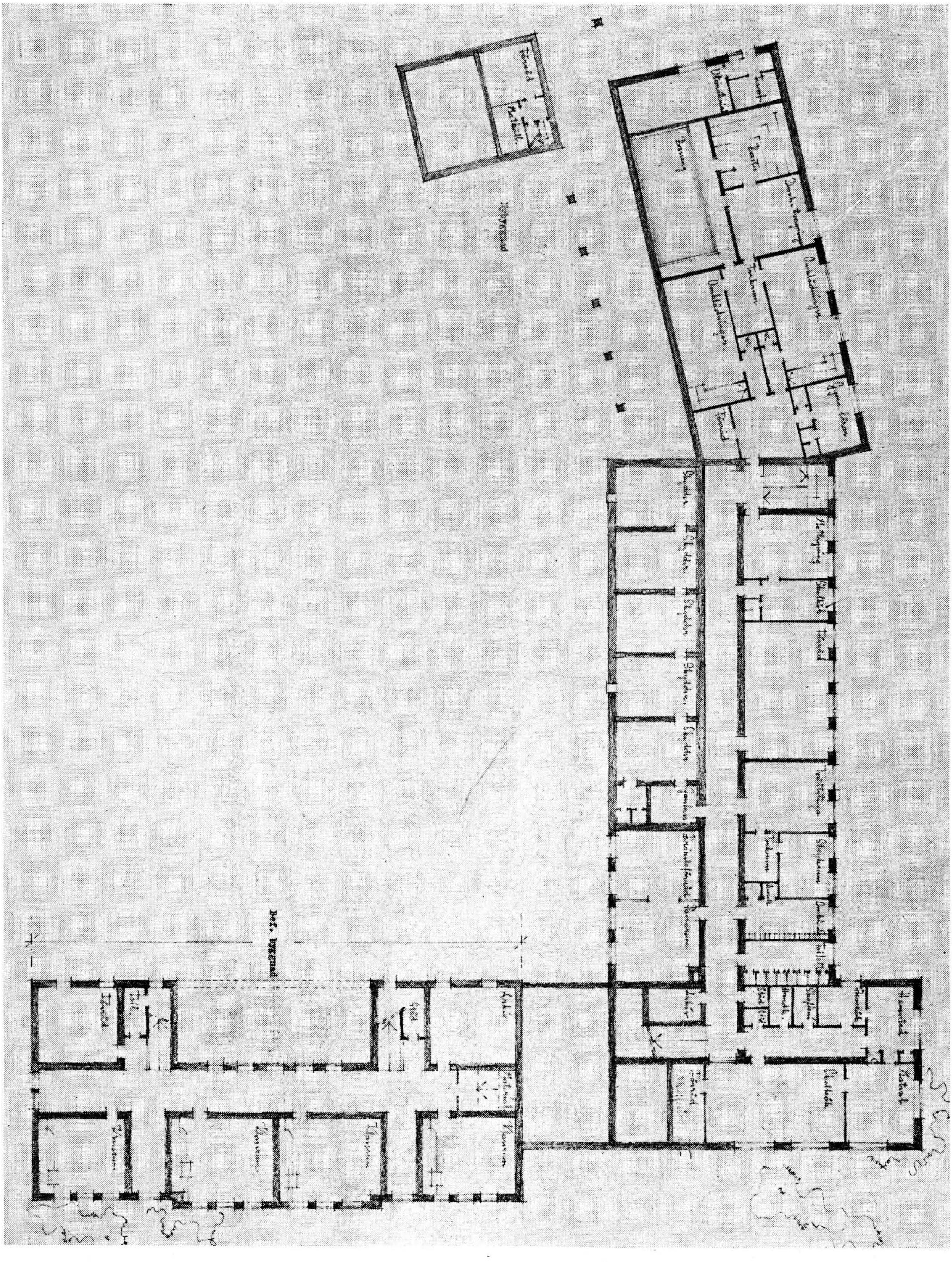
Alice Quensel. *Elsa Hävermark.*

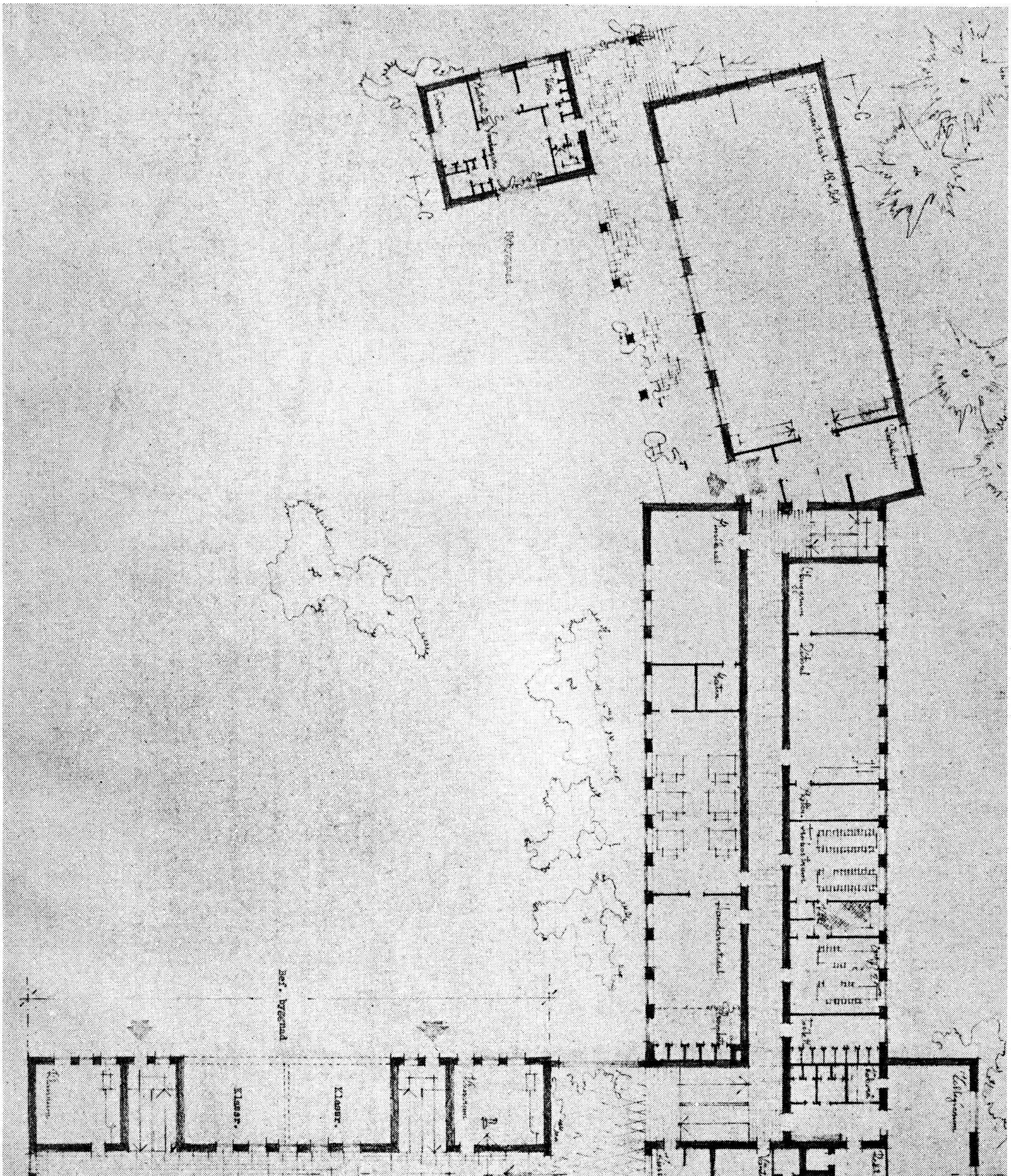
Flickskolan, modellfoto.

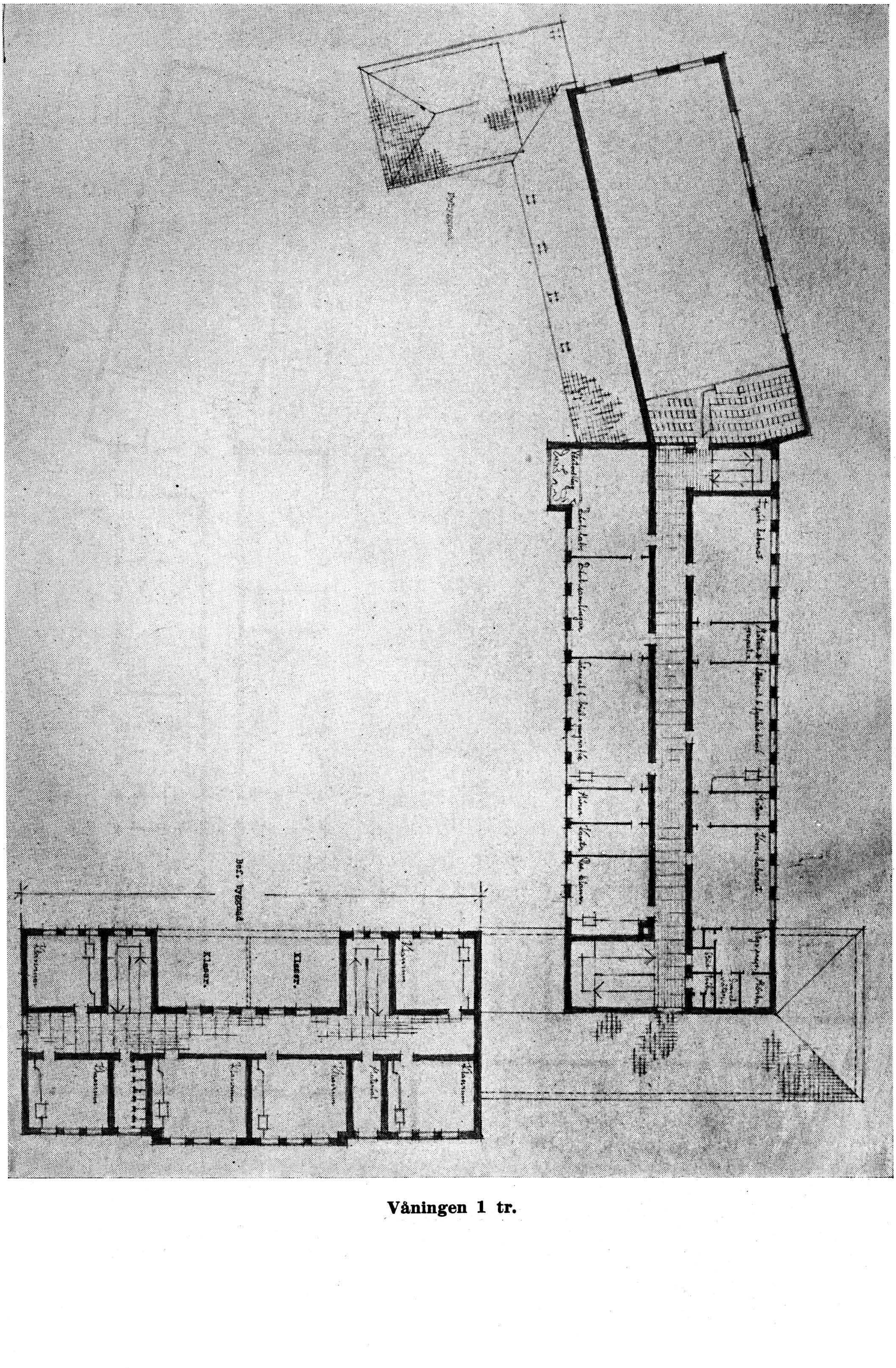
Flickskolan, tillbyggnad, fasad mot söder.

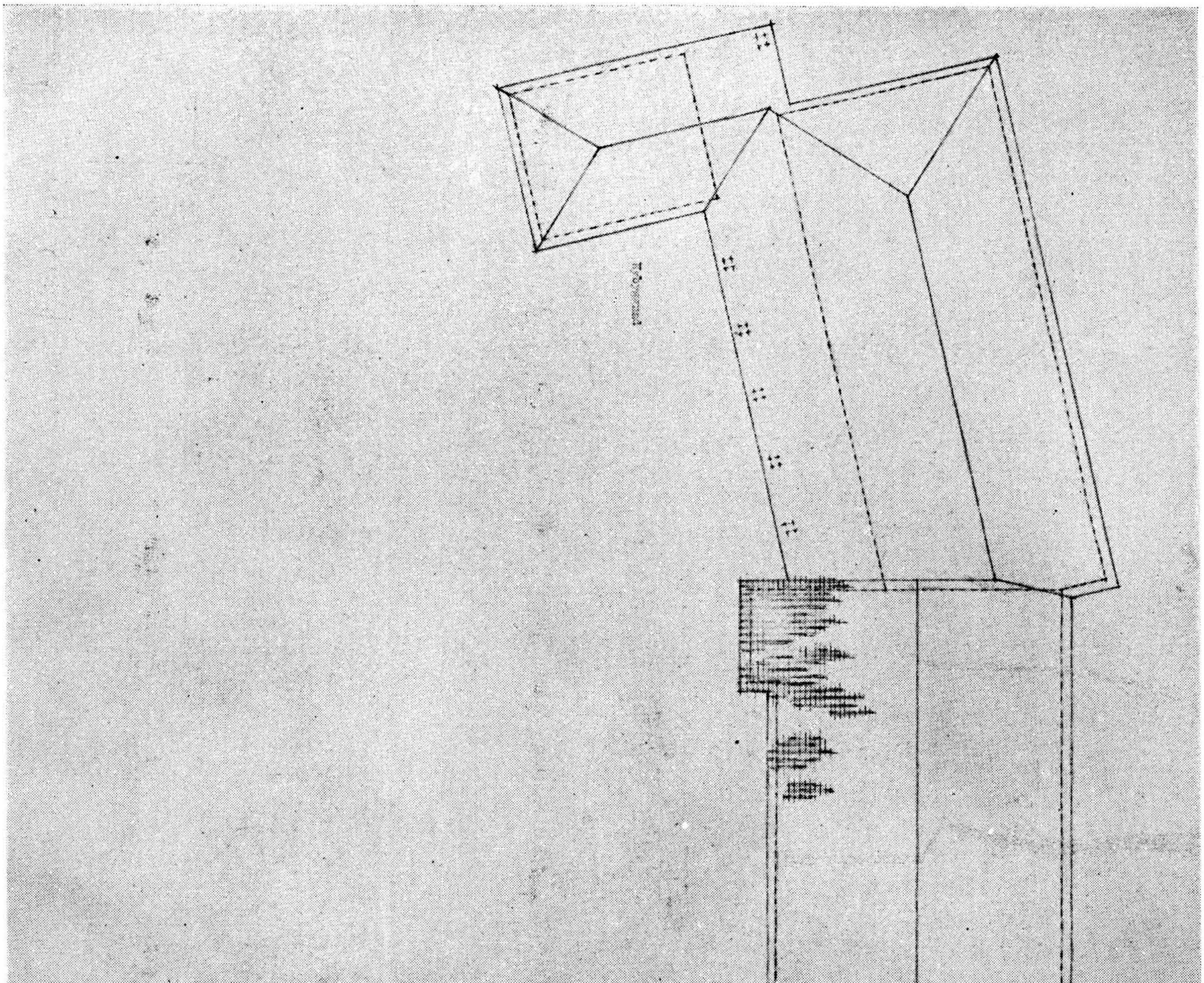
Källarvåningen.

Bottenvåningen.

Våningen 1 tr.

Våningen 2 tr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 21

N:r 21. Fråga om inrättande av kommunal tvättstuga i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige efter motion av ledamoten Bertil Lund den 24 september 1942 beslutat uppdraga åt en kommitté att utreda frågan om anläggande av kommunala, kollektiva tvättstugor och att till stadsfullmäktige inkomma med det yttrande och förslag vartill utredningen kunde giva anledning har beredningsutskottet på uppdrag av stadsfullmäktige utsett följande ledamöter nämligen brandmästaren Ernst Johansson, fruarna Anna Vestberg och Ingrid Andrén, ingenjören G. M. Lilja samt metallarbetaren Bertil Lund, vilken sistnämnde på grund av avflyttning från orten ersatts med fru Greta Gustavsson. Till ordförande i kommittén har utsetts brandmästaren Ernst Johansson.

Efter verkställd utredning får kommittén härmed överlämna följande redogörelse.

För att utröna behovet av och eventuell anslutning till en kommunal tvättstuga har kommittén med biträde av Västerås Hyresgästförening gjort förfrågningar hos ett antal personer bosatta inom stadsområdet öster om järnvägen, vilken stadsdel enligt kommitténs åsikt är sämst lottad i fråga om tvättstugor i fastigheterna. Frågeformulär hava utsänts till omkring 500 familjer, varav 366 besvarat förfrågningen. Av dessa hade 328 familjer med tillhopa 1.646 hushållsmedlemmar förklarat sig önska anordnande av en kommunal tvättstuga. 22 personer hade icke besvarat frågan eller undertecknat det återställda formuläret under det att 16 stycken av olika skäl lämnat avböjande svar.

Då kommittén ansett intresset för tvättstugan relativt stort fortsattes utredningen, därvid närmast gjordes undersökningar om lämplig storlek och placering beträffande tvättstugan. Kommittén ansåg därvid, att tvättstugan borde uppföras å någon för ändamålet tillgänglig tomt inom området öster om järnvägen och förfrågade sig därvid bland annat hos styrelsen för Västerås stads barnstugor, huruvida icke tvättstugan kunde kombineras med styrelsens planerade nybygge vid Korsängsskolan, vilket enligt kommitténs mening borde medföra fördelar för båda parter icke minst ur kostnadssynpunkt. Denna tanke kunde emellertid icke genomföras, då det ansågs att kombinationen för barnstugans del skulle medföra en hel del olägenheter. Efter undersökning av ett flertal andra tomter inom området har kommittén funnit att en av drätselkammaren anvisad tomt strax öster om järnvägen och norr om Odentorget är den för ändamålet mest lämpliga.

Med ledning av inkomna svar å ovanberörda förfrågningar och då man kan utgå ifrån att icke alla intresserade anmält sig anser kommittén att en tvättstuga med maskinell utrustning för c:a 450—500 familjers tvättbehov bör uppföras samt att byggnaden beräknas så att maskinparken kan utökas att omfatta tvättmöjligheter för c:a 750 familjer.

Sedan från flera håll framförts önskemål om anslutande av en mindre badanläggning till tvättstugan har kommittén undersökt denna sak och därvid funnit, att en dylik badanläggning skulle fylla ett stort behov inom nu ifrågavarande område, som

i stor utsträckning bebos av industriarbetare och saknar badmöjligheter i fastigheterna. Badanläggningen skulle inrymma omklädningsrum, tvättrum, bastu samt tvenne anordningar för karbad.

På begäran av kommittén har å stadsarkitektkontoret skisserats en byggnad för ovanberörda ändamål, vilken byggnad av byggnadskontoret preliminärt kostnadsberäknats till 215.000 kronor, elektrisk installation, värme- och sanitetsanläggning, anslutningsavgift för ledningar, utrustning i badanläggningen samt maskinutrustning i tvättstugan däri inberäknat. Skulle badanläggningen icke komma till stånd minskas kostnaderna med omkring 45.000 kronor. I byggnaden bör över expeditionslokalerna anordnas bostad för maskinisten, men i övrigt bör bostadslägenheter icke anordnas, i varje fall icke över tvättlokalen, då bullret därifrån torde verka störande.

Beträffande den maskinella utrustningen i tvättstugan har kommittén vid upprepade tillfällen fört underhandlingar med värmeledningsaktiebolaget Calor, Stockholm, samt Bohus Mekaniska Verkstad, Göteborg, vilka var för sig inkommit med utredning angående maskinbehovet varjämte Bohus Mekaniska Verkstad inkommit med beräkningar angående anläggningskostnaden för byggnaden med badinrättning. Enligt preliminär offert torde maskinutrustningen betinga ett pris av omkring 45.000 kronor i en tvättstuga beräknad för 750 familjers tvättbehov.

Av Bohus Mekaniska Verkstad upprättad räntabilitetskalkyl för tvättstuga om c:a 500 hushåll bifogas. Då denna kalkyl är baserad på nuvarande ved- och tvättmedelspriser samt personalkostnaderna enligt kommitténs uppfattning upptagits med för lågt belopp varjämte byggnadskostnaderna förefalla något låga jämfört med byggnadskontorets beräkningar torde den icke helt kunna ligga till grund för beräkningarna, men torde dock ge en viss bild av utgifter och inkomster för den tilltänkta anläggningen.

Avsikten med tvättstugan är att husmödrarna i första hand skola beredas tillfälle att själva utföra sin tvätt men för ett effektivt utnyttjande av den fasta personal som under alla förhållanden måste finnas ävensom för utnyttjande till fullo av den maskinella utrustningen anser kommittén, att även inlämningstvätt skall mottagas i den omfattning, som efter tillgodoseende av husmödrarnas självtvätt kan bliva möjlig. Ett dylikt förfarande medför en avsevärd ökning av inkomsterna och har därför stor betydelse, då det gäller att få debet och kredit att väga jämnt. Betydelsen av att emottaga inlämningstvätt fick kommittén även bekräftat vid besök i den relativt nyanlagda tvättstugan i Surahammar, där tvätt av båda slag emottages. Av olika skäl kan man nämligen räkna med att husmödrarna vissa veckodagar (särskilt fredagar och lördagar) icke äro i tillfälle ombesörja tvättning i tvättstugan, varför maskinerna och personalen sådana dagar icke skulle kunna utnyttjas, om icke inlämningstvätt emottages.

Som ovan sagts torde Bohus Mekaniska Verkstad i sin räntabilitetskalkyl hava beräknat personalkostnaderna för lågt, då inhämtade upplysningar från Surahammar och andra liknande tvättstugor ge vid handen, att med maskinutrustningens skötsel väl förtrogna biträden kunna medverka till en betydligt snabbare avverkning av husmödrarnas självtvätt, än om dessa själva skola sköta maskinerna. Härigenom ges möjlighet att under avsevärt längre tid utnyttja maskinparken för inlämningstvätt och biträdena torde därigenom betala sig synnerligen väl. Att nu fastställa antalet befattningshavare inom anläggningen låter sig icke göra, då personalstyrkan

är beroende av tvättmängden. Utgår man från att tvätt inkommer i sådan mängd att den maskinella utrustningen för 750 hushåll kan till fullo utnyttjas torde en personal på 7 à 8 personer vara nödvändig, nämligen föreståndare eller tvättmästare, maskinist, kassörska, sortererska, 2 manglerskor, strykerska samt eventuellt ett biträde åt tvättmästaren. Om inlämningstvätt icke emottages torde en personal på 4—5 personer vara tillräcklig. Skulle även den föreslagna badinrättningen komma till stånd erfordras ytterligare en befattningshavare för denna avdelning. Möjligen kan den förstnämnda personalstyrkan minskas med en person, därest befattningen som maskinist sammanslås med föreståndaretjänsten vid tvättstugan, men beror ju detta på hur arbetsfördelningen vid anläggningen ordnas.

Slutligen vill kommittén, därest tvättstugan jämte den föreslagna badinrättningen kommer till stånd, föreslå att densamma handhaves av en med två personer förstärkt badhusstyrelse, då kommittén funnit, att en dylik anordning med hänsyn till verksamheten torde vara den mest lämpliga.

På grund av vad ovan anförts får kommittén, som nu fullgjort sitt uppdrag, hemställa om entledigande från detsamma samt anhålla, att stadsfullmäktige ville i princip besluta om anordnande av den föreslagna tvättstugan jämte badinrättning samt uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för frågans fortsatta lösande.

Västerås den 6 november 1945.

För kommitterade:

ERNST JOHANSSON.

/Gunnar Ekberg.

RÄNTABILITETSKALKYL

för kommunal tvättstuga i Västerås i ny byggnad. För 375—500 hushåll.
Uppvärmning: högtrycksånga från egen ångcentral.
Tvättstugan: i kombination med badhus.
Se bif. ritning nr 0-72 A.

A n l ä g g n i n g s k o s t n a d.

Byggnad	105.000:—
Målning och div. inredning	5.200:—
Maskinutrustning bestående av:	
5 st. tvättmaskiner, storl. 70/70 för direkt ånga	37.305:—
2 „ centrifug storl. 70	
10 „ blötvagnar, storl. 1 galv.	
4 „ handtvättbaljor	
1 „ torktumlare	
8 „ rullbord	
1 „ mangel, storl. 50/250	
1 „ mangel, storl. 40/200	

Transport och uppsättning	1.850: —
Panncentral med tillhörande rörledningar inkl	11.300: —
Värmeledning och sanitär installation för tvätten	9.600: —
D:o för badet	6.500: —
Elektrisk installation för bad och tvätt	4.500: —
Kronor	181.255: —

Kostnaden för maskinutrustningen gäller tills vidare.

När inköp skall ske, äro vi tacksamma att få inkomma med en specificerad offert. Övriga kostnader är preliminära, men så tillförlitliga, att Ni efter dem kunna uppgöra Edra ekonomiska kalkyler.

Utgifter per år.

Fasta kostnader.		
10 % ränta och amortering à kr. 181.255: —	18.125: —	
Brandförsäkring 6 %0	880: —	19.005: —
Personalkostnader.		
Lön till föreståndarinna	2.400: —	
„ „ två tvättbiträden	3.600: —	
„ „ maskinist	3.000: —	
„ „ baderska	1.800: —	10.800: —
Rörliga kostnader.		
Bränsle 135.000 kg tvätt à 6 öre	8.100: —	
Tvättmedel „ „ „ „ 6 „	~~1.800:~~ 8.100: —	
Vatten „ „ „ „ 1 „	1.350: —	
Kraftström „ „ „ „ 1,5 „	2.025: —	
Värmeström		
Tantiem 135.000 kg tvätt à 2 öre	2.700: —	22.275: —
Övriga kostnader.		
Underhåll av anläggningen	2.925: —	
Förbrukningsartiklar, reparationer o. d.	1.465: —	
Div. andra kostnader	735: —	
Bränsle för 6.750 bad à 20 öre	1.350: —	
Vatten „ „ „ „ 10 „	675: —	
Elektrisk ström för bad	135: —	7.285: —
Sammanlagda utgifter Kr.		59.365: —

Inkomster per år.

6.750 st. bad à kr. 1: 50	10.125: —	
6.400 st. omgångar tvätt om 25 kg à kr. 8: —	51.200: —	61.325: —
Kr.		61.325: —

Kalkylen är uppgjord under följande förutsättningar:

1) Byggnaden utföres av sten, tegel ell. dyl. på fast grund med golv direkt på

skärvat underlag och av byggmästare på platsen till ett pris av Kr 50: — pr kbm vid en nyttig höjd av 3 m.

2) Med div. inredning avses lösa bänkar och bord etc. i tvättinrättningen.

3) Maskiner och apparater, som ingå i den föreslagna maskinutrustningen, äro utförda enligt bif. katalogblad.

4) För uppsättning av maskinerna tillhandahålla vi en van montör mot ett pris av Kr. 2: 75 pr tim. jämte fria resor och dagtraktamente.

5) Värmeledning utföres av rörläggare på platsen, likaså erforderliga rörläggningsarbeten, och äro i angivna priser inberäknade kostnader för ritningar och program.

6) Den elektr. installationen utföres av elektr. firma på platsen, och ingår i kostnaden även kostnad för elektr. program.

7) Erforderliga ledningar utanför byggnaden ingå ej i de beräknade kostnaderna

8) Personalkostnaderna inkludera utgående dyrtidstillägg.

9) Varje hushåll beräknas ha 30 kg smutskläder pr mån.

10) Bränslekostnaden är beräknad med tanke på vedeldning. Det åtgår 1 kg ved till varje kg tvätt, och vi ha beräknat, att 1 kbm ved väger c:a 400 kg och kostar Kr. 24: —. Då elektro-ånga användes för uppvärmning av mangel, bortgår en tredjedel av bränslekostnaden.

11) Det åtgår 50 lit. vatten till varje kg tvätt, och vi ha räknat med ett pris av 20 öre pr kbm.

12) Elektr. ström för kraft och ljus åtgår 0,15 kWh och för värmeström till mangel 1 kWh. Vi ha räknat med ett pris av 10 öre pr kWh.

13) Underhåll av anläggningen är beräknat till 2 % och smörjoljor, reparationer o. dyl. till 1 % av den totala anläggningskostnaden.

14) Då bad förekommer är räknat med att minst 3 familjemedlemmar anlita detsamma minst sex gånger om året. För varje hushållsmedlem åtgår i medeltal 9.000 värmeenheter pr bad. Vid ett pris av Kr. 24: — pr kbm med en beräknad vikt av c:a 400 kg pr kbm motsvarar detta 20 öre pr bad. 500 liter vatten åtgår för varje bad, och priset är räknat efter 20 öre pr kbm.

15) Vi ha beräknat, att husmödrarna i största utsträckning själva utföra sin tvätt.

16) Varje dag kan tvättas minst 4 omgångar i varje maskin. Tvättstugan beräknas öppen 270 dagar om året.

17) Av den tvätt som utföres varje omgång tvättas 80 % i maskin och 20 % i handtvättbaljan.

18) Kostnad för tomt är ej medräknad.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1945 Ser. B nr 22

N:r 22. Val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphöra med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Enligt ett uttalande, som vid stadsfullmäktiges handläggande av frågan angående tillsättande och inkallande av suppleanter i stadens olika styrelser och verk gjordes och vartill stadsfullmäktige anslöto sig, borde vid val av suppleanter bestämmas, i vilken ordning dessa skulle träda i stället för ordinarie ledamöter. Utskottet har därför i det följande i de fall, då så ansetts nödvändigt, föreslagit, i vilken ordning suppleanterna enligt utskottets förmenande böra tjänstgöra vid förfall för ordinarie ledamot. I allmänhet har utskottet därvid följt samma system, vilket tillämpats beträffande beredningsutskottets suppleanter.

DRÄTSELKAMMAREN.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter för tiden intill utgången av år 1949 utses byggmästaren Fritz Eklund, måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, kontorschefen Einar Keijser, stuveriförmannen Carl Hellström, banktjänstemannen Anna Carlsson, ekonomichefen Gösta Lundberg, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, lantbruksingenjören H. Welin-Berger, kamreraren Carl T. Ericson och advokaten J. Ruben Nyman.

Till suppleanter för samma tid föreslås kontoristen Einar Jonsson, svetsaren Åke Johansson, ombudsmannen Erik Pettersson, civilingenjören Ralf Thorburn och direktören Mattias Pers.

Utskottet föreslår, att av suppleanterna herrar Einar Jonsson, Åke Johansson och Erik Pettersson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Eklund, Lundkvist, Keijser, Hellström, fröken Anna Carlsson, herrar Lundberg och Olsson, herr Thorburn vid förfall för någon eller båda av herrar Welin-Berger och Ericson samt herr Pers vid förfall för herr Nyman.

STYRELSEN FÖR TEKNISKA VERKEN.

Utskottet föreslår till omval för tiden intill 1949 års utgång muraren Martin Hellblom samt i stället för metallarbetaren Åke Nilsson, vilken avsagt sig uppdraget, nyval av verkmästaren David Johansson.

Till suppleant föreslås i stället för verkmästaren David Johansson metallarbetaren John Johansson, Relävägen 5 B, intill 1949 års utgång. Vidare föreslås nyval av följande suppleanter, nämligen ombudsmannen Erik Berglind för tiden intill 1947 års utgång, ingenjören Erland Gustafsson för tiden intill 1949 års utgång och ingenjören G. Rydbeck, Hasselvägen 6, för tiden intill 1947 års utgång.

Utskottet föreslår, att herrar John Johansson, Erik Berglind och Erland Gustafsson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna Gustaf Olsson, Martin Hellblom och David Johansson samt herrar Linus Jansson och G. Rydbeck i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller båda av herrar Mogens Matell och H. Welin-Berger.

HAMNSTYRELSEN.

Till ledamot av hamnstyrelsen för tiden intill 1950 års utgång föreslås omval av civilingenjören Arne Mattson och till suppleant för tiden intill 1948 års utgång omval av svetsaren Åke Johansson.

Ifråga om den ordning i vilken suppleanterna skola tjänstgöra föreslår beredningsutskottet, att herr Åke Johansson skall tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Hellström, Thorén och Björk, herrar Fritz Granath och Sam Nyström i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller båda av ledamöterna herrar Wittbom och Mattson.

LÖNE- OCH AVTALSNÄMNDEN.

Till suppleant i löne- och avtalsnämnden för tiden intill 1946 års utgång föreslår beredningsutskottet ingenjören Gust. Lindén.

Ifråga om suppleanternas tjänstgöring föreslår utskottet att metallarbetaren Anton Berglund och metallarbetaren Elis Larsson skola i nu nämnd ordning tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Karl Engdahl, Martin Holmberg, K. H. Thorén och Filip Dahlström, Herman Green vid förfall för någon av eller båda herrar Algot Broberg och A. I. Wolff samt herr Gust. Lindén vid förfall för herr Mattias Pers.

GATUNAMNSBEREDNINGEN.

Utskottet föreslår till suppleanter av gatunamnsberedningen redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, brevbäraren Olle Haglind och journalisten Axel Wennerling.

Utskottet föreslår att herrar Bengt Dahlander och O. Haglind i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon av eller båda ledamöterna herrar Fritz Eklund och Erik Östlund samt herr Axel Wennerlind vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Sven Drakenberg, Helge Smedinger och Ragnar Jirlow.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamot i nämnden efter byggmästaren Fritz Eklund, vilken avsagt sig uppdraget, utses ingenjören Gust. A. Lindahl, Berghamra 23, samt omval av fru Karin Kjelldahl, båda för tiden intill 1949 års utgång.

Vidare föreslås omval för samma tid av suppleanterna fru Ellen Ramqvist och doktor Nils Boström.

Det föreslås att var och en av herr Erik Berglind och fru Greta Schörling och herr Anton Berglund i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Lindahl, Sjöblom och Östlund samt fru Elin Ramqvist och doktor Nils Boström i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda ledamöterna fru Karin Kjelldahl och herr V. Snöborgs.

POLISNÄMNDEN.

Till ledamot av polisnämnden föreslås omvalda för tiden intill 1949 års utgång förre drätseldirektören Theofil Öberg, häradsskrivaren Oscar Lewrö, förrådsförmannen Hugo Fredriksson och förrådsvaktmästaren Ivar Engström. I stället för riksdagsmannen David Hall, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås typografen Nils Pettersson.

Till suppleanter för samma tid föreslås advokaten J. Ruben Nyman, landskanslisten Axel Jäder, metallarbetaren Stig Håvberg, Rotorvägen 5 C, metallarbetaren Erik Björklund, Noreliigatan 4, och typografen Göte Hellman, Tegnérgatan 12.

Utskottet föreslår, att av suppleanterna herrar Håvberg, Björklund och Hellman

i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Nils Pettersson, Hugo Fredriksson och Ivar Engström samt herrar J. Ruben Nyman och Axel Jäder i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Th. Öberg och O. Lewrö.

PARKSTYRELSEN.

Till ledamöter för tiden intill 1949 års utgång föreslås ekonomichefen Gösta Lundberg, trädgårdsarbetaren Elof Hagström, fru Anna Larsson, Tråddragarplan 5, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert och direktören Elow Eriksson.

Till suppleanter för samma tid föreslås svetsaren Åke Johansson, parkföreståndaren Adolf Andersson, kontoristen Britta Lindkvist, Jakobsbergsgatan 14, köpmannen Georg Lindqvist och förre blomsterhandlaren Karl Pettersson.

Efter lottning inför stadsfullmäktige skall föreskrivas, att tre ledamöter och tre suppleanter skola avgå efter två år.

Med tillämpning av föreskrift i parkstyrelsens reglemente skola suppleanterna vara personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter ovan uppräknats.

LANTEGENDOMSNÄMNDEN.

Till suppleanter för tiden intill 1946 års utgång föreslår beredningsutskottet traktorköraren Olof Ridman, Tibble storgård, ombudsmannen Erik Pettersson och sekreteraren K. Sjöfält.

Beredningsutskottet föreslår, att av suppleanterna herrar Ridman och Pettersson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Gustav Karlsson, G. S. Berg och Erik Lindström samt herr Sjöfält vid förfall för någon av eller båda ledamöterna herrar Welin-Berger och Joh. Jansson.

BADHUSSTYRELSEN.

Utskottet föreslår, att till ny suppleant i badhusstyrelsen för tiden intill 1946 års utgång skall utses fru Gunborg Berg, Karlsgatan 24.

Utskottet föreslår vidare, att av suppleanterna herr Oskar Andersson och fru Gunborg Berg i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Wiktor Persson, Georg Andersson och fru Hilda Bergsten samt herr Lindén vid förfall för någon av eller båda herrar Th. Öberg och G. Andrén.

NYKTERHETSNÄMNDEN.

Till ledamöter för tiden intill 1949 års utgång föreslås omval av bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, domkyrkoeldaren Henning Carneborg, polismannen Laurentz Gustafsson och civilingenjören Valfrid Redmalm.

Till suppleanter för samma tid föreslås omval av fältläkaren Gunnar Wingren samt i stället för fru Greta Schörling, vilken avsagt sig uppdraget, kopplingsarbetaren Birger Grip, Bergsvägen 7.

Ifråga om ordningen för suppleanternas tjänstgöring vid förfall för ordinarie ledamot bör gälla, att av suppleanterna herrar Birger Grip och Roland Forsberg i nu nämnd ordning tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Hult, Carneborg, fru Hall, herrar Gustafsson och Stenvall samt herrar Wingren, Bergstrand och fru Kjelldahl i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Norén, Andrén och Redmalm.

Utskottet föreslår härjämte att till vice ordförande i nykterhetsnämnden för tiden intill 1949 års utgång förordnas bokförlagsföreståndaren R. V. Hult.

BARNAVÅRDSNÄMNDEN.

Beredningsutskottet föreslår, att för tiden intill 1949 års utgång utses följande ledamöter:

för lärarekåren: folkskoleinspektören Em. Granér,
för kommunen i övrigt: tjänstemannen Gösta Sjöberg och fru Lydia Billgren,
för prästerskapet: komministern Nils Berge,
för fattigvårdsstyrelsen: kyrkoskrivaren John Sjöblom och
för läkarna: doktor K. Granberg.

Till suppleanter för samma tid föreslås
för prästerskapet: komministern Simon Forshem,
för läkarna: provinsialläkaren K. E. Nylén samt
för kommunen i övrigt: fru Alice Boström och fru Astrid L. Johansson, Kopparbergsvägen 41.

Till suppleant vald för fattigvårdsstyrelsen föreslås för tiden intill 1947 års utgång fru Astrid Johansson, N. Ringvägen 28, i stället för filaren Wiktor Persson, vilken avsagt sig uppdraget.

Utskottet föreslår härjämte, att stadsfullmäktige till ordförande för tiden intill 1949 års utgång ville förordna folkskoleinspektören Em. Granér och till vice ordförande för samma tid tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Jämlikt grunderna för lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård torde suppleanterna för ledamöterna i barnavårdsnämnden böra få anses såsom personliga.

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

1:sta distriktet.

Till distriktschef för tiden intill 1949 års utgång föreslås omval av komministern Nils Berge.

Till vice distriktschef för samma tid föreslås omval av fru Gertrud Lundkvist.

Till vårdare för samma tid föreslås omval av fröken Ester Johansson. Nuvarande vårdaren montören Erland Gräns har undanbett sig återval. Med biträdande av fattigvårdsstyrelsens förslag föreslår utskottet, att någon ny vårdare efter honom icke utses.

2:dra distriktet.

Utskottet föreslår omval för tiden intill 1949 års utgång av apparatmontören Alvar Johansson till distriktschef och järnarbetaren Karl A. Fröbom till vice distriktschef.

Nuvarande vårdarna fru Anna Gelin och fru Hildur Eriksson ha hemställt att ej bli omvalda. Fattigvårdsstyrelsen har förklarat sig anse tillräckligt att i detta distrikt finnas två vårdare. Med biträdande av fattigvårdsstyrelsens förslag får beredningsutskottet till vårdare i distriktet för tiden intill 1949 års utgång dels föreslå omval av domkyrkoeldaren Henning Carneborg och dels nyval av fru Gunborg Berg.

3:dje distriktet.

Med biträdande av fattigvårdsstyrelsens förslag föreslår utskottet omval av fruarna Elin Andersson och Elsa Eriksson till vårdare för tiden intill 1949 års utgång.

4:de distriktet.

Till vårdare i detta distrikt för tiden intill 1949 års utgång föreslås i enlighet med fattigvårdsstyrelsens tillstyrkan omvalda fru Anna Larsson, fru Nanny Brunnsberg och fru Hanna Gustafsson.

5:te distriktet.

Utskottet föreslår med biträdande av fattigvårdsstyrelsens förslag omval för tiden intill 1949 års utgång av kontoristen Einar Jonsson till distriktschef och stationskarlen K. G. Johansson till vice distriktschef. I enlighet med fattigvårdsstyrelsens förslag föreslår utskottet vidare omval av fru Agnes Söderquist såsom vårdare för tiden intill 1949 års utgång.

Nuvarande vårdaren skräddaremästaren V. Tidlund har avsagt sig sitt uppdrag. I likhet med fattigvårdsstyrelsen anser beredningsutskottet någon ny vårdare i hans ställe ej böra utses.

6:te distriktet.

Utskottet föreslår omval för tiden intill 1949 års utgång av kyrkoskrivaren John Sjöblom såsom distriktschef och fru Vilma Hellström såsom vice distriktschef. Till vårdare för samma tid föreslås omval av chauffören H. A. E. Flyckt.

Nuvarande vårdaren filaren Artur Olsson har avsagt sig sitt uppdrag. I likhet med fattigvårdsstyrelsen föreslår beredningsutskottet att någon ny vårdare efter honom icke utses.

7:de distriktet.

Till vårdare i detta distrikt för tiden intill 1949 års utgång föreslår utskottet fru Karin Österberg, Sofiebergsvägen 10, i stället för kranmaskinisten Henry Österberg, vilken undanbett sig återval.

8:de distriktet.

I enlighet med fattigvårdsstyrelsens förslag föreslås omval för tiden intill 1949 års utgång av avsynaren Ragnar Karlsson till vice distriktschef samt av fruarna Maja Lundin, Tora Lundgren, Maja Johansson och verktygsarbetaren Helmer Törnblom till vårdare.

9:de distriktet.

Utskottet föreslår i enlighet med fattigvårdsstyrelsens förslag omval för tiden intill 1949 års utgång av tjänstemannen Hugo Lindgren såsom distriktschef samt lantbrukaren Jakob Pettersson och trädgårdsarbetaren Vilh. Björk såsom vårdare.

Nuvarande vårdaren lägenhetsägaren Manfred Jansson har avsagt sig uppdraget. I likhet med fattigvårdsstyrelsen anser beredningsutskottet ersättare icke erforderlig.

10:de distriktet.

Utskottet föreslår med biträdande av fattigvårdsstyrelsens förslag för tiden intill 1949 års utgång omval av fru Helga Hall såsom distriktschef, lokföraren A. G. Lindgren såsom vice distriktschef samt hemmansägaren K. A. Blomkvist, lantbrukaren Fabian Rörick och fru Maja Sillén till vårdare.

Utskottet finner ej erforderligt att utse nya vårdare efter brevbäraren Olle Haglind och arrendatorn Axel Lundgren, vilka undanbett sig återval.

11:te distriktet.

Till vice distriktschef för tiden intill 1949 års utgång efter plåtslagaren Axel Ture Åberg, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås fru Frida Bergman, Malmabergsgatan 75. Till vårdare efter fru Bergman föreslås för samma tid fru Gerda Nyblom, Gjutargatan 6.

Nuvarande vårdaren montören Alex Sunesson har undanbett sig återval. Utskottet har ej ansett erforderligt att föreslå någon ny vårdare i hans ställe.

Med anledning av Badelunda sockens inkorporering med staden från och med ny-

året synes i varje fall provisoriskt i avbidan på resultatet av pågående utredning ang. ändrad indelning av staden i fattigvårdsdistrikt Badelunda socken böra utgöra ett eget distrikt. Beredningsutskottet föreslår därför stadsfullmäktige besluta att Badelunda socken tillsvidare skall utgöra ett särskilt fattigvårdsdistrikt, benämnt 12:te fattigvårdsdistriktet.

Till distriktschef i detta distrikt intill 1947 års utgång föreslår utskottet hemmansägaren Karl Wässman i Tibble samt till vice distriktschef för samma tid smeden J. K. Jansson, Lundby gård.

Till vårdare i distriktet för tiden intill 1949 års utgång föreslås kyrkovaktmästaren Ivar Johansson, Skälby.

Till ordförande i fattigvårdsstyrelsen under mandattiden föreslås förre drätseldirektören Theofil Öberg och till vice ordförande kyrkoskrivaren John Sjöblom.

FOLKSKOLESTYRELSEN.

Till suppleanter i folkskolestyrelsen för tiden intill 1947 års utgång i stället för förmannen Gunnar Pettersson, vilken hemställt om entledigande från sitt uppdrag föreslås fru Ellen Björk.

Ifråga om ordningen för suppleanternas tjänstgöring för ordinarie ledamot föreslås, att var och en av suppleanterna fru Margit Pettersson, fru Ellen Björk, herr Ernst Johansson, herr E. G. Hedman, herr Ivar Andersson, herr Inge Jonsson och fru Ebba Holmström i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herr R. Söderquist, herr G. Sund, herr David Johansson, herr Bengt Dahlander, fru Greta Schörling, herr Gustav Karlsson och fru Ebba Berg samt fru Elsa Engberg, herr S. Forshem och herr O. Lewrö i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av ledamöterna herr Folke Ericsson, herr Ernst Enochsson och herr Ivar Wennberg samt fröken Elsa Hultgren och herr Erik Billert i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Anders Yngve Pers och O. Leontein.

LOKALSTYRELSEN FÖR VÄSTERÅS HÖGRE ALLMÄNNA LÄROVERK.

Till ledamöter i lokalstyrelsen för Västerås Högre Allmänna Läroverk för tiden intill 1949 års utgång föreslås omval av direktören Karl Erik Eriksson, muraren Martin Hellblom och tjänstemannen Gösta Sjöberg samt till suppleanter för samma tid överingenjören Carl Henning, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander och filaren Göte Juhlén.

Enligt § 207 i gällande läroverksstadga äro suppleanterna personliga för ledamöterna. Utskottet föreslår sålunda att suppleanterna skola vara personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter ovan angivas.

REVISORER.

1) Av stadens räkenskaper:

Till ordinarie revisorer för år 1946 föreslås förmannen Karl Engdahl, brandmästaren Ernst Johansson, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Gösta Holmén, länsjägmästaren Edvin Nyblom och ingenjören Gust. Lindén.

Till suppleanter för samma tid föreslås kontoristen Göte Magnusson, folkskolläraren John Jacobsson, montören Herbert Hansson, Djäknegatan 6, kontoristen Holger Tillman, Tallbackagatan 10, civilingenjören G. Dahlby, direktören Edvard Johansson och ingenjören Paul Janson, Valhallavägen 17.

Utskottet föreslår, att av suppleanterna herrar Magnusson, Jacobsson, Hansson och Tillman i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Engdahl, Johansson, Holmberg och Thunell samt herrar Dahlby och Johansson i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Holmén och Nyblom samt herr Jansson vid förfall för herr Lindén.

2) Av Arbetarinstitutets räkenskaper:

Utskottet föreslår till revisor för år 1946 omval ov banktjänstemannen Axel Lindell samt till suppleant för samma tid omval av ekonomichefen Gösta Lundberg.

3) Av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1946 av ordinarie revisorerna verkmästaren Gustav Karlsson och majoren G. Robsahm samt omval för samma tid av suppleanten föreståndaren Rudmar Thunell.

4) Av Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1946 av ordinarie revisorn postexpeditören Erik Östlund samt för samma tid omval av suppleanten majoren G. Robsahm.

5) Av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1946 av ordinarie revisorn postexpeditören Erik Östlund samt omval för samma tid av suppleanten majoren G. Robsahm.

6) Av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1946 av ordinarie revisorn postexpeditören Erik Östlund samt omval för samma tid av suppleanten majoren G. Robsahm.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS IDROTTSHALL FÖRENING U. P. A.

Till ledamot av styrelsen för tiden intill 1947 års utgång föreslås omval av journalisten Stig Löfstrand samt till suppleant för samma tid likaledes omval av ingenjören Ernst Karlsson.

Till revisor för 1946 års räkenskaper föreslås omval av ingenjören Gust. Lindén med kontoristen Einar Jonsson såsom suppleant.

STYRELSEN FÖR FÖRENINGEN VÄSTERÅS SKOLLOVSKOLONIER.

Till ledamot för tiden intill 1946 års utgång föreslås omval av verkmästaren Gustav Karlsson.

Till suppleant för samma tid föreslås omval av häradshövdingen Sven Turén.

Till revisorer för 1945 och 1946 års räkenskaper föreslås omval av förmannen Karl Engdahl med ingenjören Gust. Lindén som suppleant.

VÄSTERÅS KAFÉAKTIEBOLAG.

Till ledamöter för år 1946 föreslås omval av stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och ekonomichefen Gösta Lundberg.

Till suppleanter för samma tid föreslås omval av verkmästaren David Johansson och förrådsförvaltaren John Beckman.

Till revisorer för 1945 års räkenskaper föreslås omval av bokförlagsföreståndaren R. V. Hult samt till suppleant för honom köpmannen Oscar Kihlgren.

ENGVALLSKA PENSIONSFONDENS TILLSÄTTNINGSNÄMND.

Till ledamöter för tiden intill 1947 års utgång föreslås tullförvaltaren H. Junghagen, fabrikören Carl Holmquist, fru Ebba Berg, verkmästaren Gustav Karlsson och kontorschefen Einar Keijser.

NÄMNDEN ÖVER SUNDINSKA UNDERSTÖDSFONDERNA FÖR PAUVRES HONTEUX OCH MEDELKLASSEN SAMT ARBETSKLASSEN.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden intill 1947 års utgång av ledamöterna måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, majoren G. Robsahm, fru Ebba Berg, kontorschefen Einar Keijser, folkskolläraren G. Leontein, verkmästaren Gustav Karlsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

NÄMNDEN ÖVER SUNDINSKA DONATIONSFONDEN FÖR VÄLGÖRANDE OCH ALLMÄNNYTTIGA ÄNDAMÅL.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden intill 1947 års utgång av måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, fru Ebba Berg, verkmästaren Gustav Karlsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

NÄMNDEN ÖVER ADOLF MOBERGS OCH HANS HUSTRUS GULDBRÖLLOPSFOND.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden intill 1947 års utgång av domprosten Ernst Enochsson, fru Sigrid Wollert samt till ledamot efter förmannen Gunnar Petersson, vilken avsagt sig uppdraget, fru Ebba Berg.

NÄMNDEN ÖVER FRU JOHANNA FRYKLUNDS DONATIONSFOND.

Beredningsutskottet föreslår till omval för tiden intill 1947 års utgång följande ledamöter, nämligen

från tjänstemannaklassen: stadsdirektören Thjelvar Hedberg,

från handlande- och hantverkareklassen: fabrikören Otto Petersson samt

från arbetsklassen: verkmästaren Gustav Karlsson.

NÄMNDEN ÖVER WAHLBECKSKA VÄLGÖRENHETSFONDEN.

Till ledamöter för tiden intill 1947 års utgång föreslås omval av fru Agnes Söderquist och köpmannen Erik Sjöquist.

NÄMNDEN ÖVER LAGERQUISTSKA DONATIONSFONDEN.

Till ledamöter för tiden intill 1949 års utgång föreslås omval av domprosten Ernst Enochsson och brandmästaren Ernst Johansson.

ARBETSLÖSHETSNÄMNDEN.

Till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1946 års utgång föreslår utskottet studieledaren Gust. Sund, hyvlaren K. H. Thorén, förmannen Gunnar Larsson, kopplingsarbetaren Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson, direktören K. R. Liljeblad, civilingenjören Axel Andberger, ingenjören G. H. Zanders, förrådsförvaltaren John Beckman och valsverksarbetaren Axel Hellman.

Till suppleanter för samma tid föreslås förmannen Vilhelm Berg, fru Anna Larsson, mätningsmannen Karl Karlsson, civilingenjören John Lundgren, tjänstemannen Evert Östlund och gjutaren Filip Larsson.

Av suppleanterna föreslås herr Vilhelm Berg, fru Anna Larsson och herr Karl Karlsson i nu nämnd ordning böra tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Sund, Thorén, Gunnar Larsson, Erik Andersson och Erik Pettersson, herr Lundgren vid förfall för någon eller några av herrar Liljeblad, Andberger och Zanders, herr Östlund vid förfall för herr Beckman och herr Filip Larsson vid förfall för herr Hellman.

Till revisor för tiden intill 1946 års utgång föreslås ekonomichefen Gösta Lundberg

och banktjänstemannen Axel Lindell samt till suppleanter för samma tid bankkassören Harry Öjve och köpmannen K. Lönnroth, Tessingatan 1 B.

Av suppleanterna föreslås herr Öjve böra tjänstgöra vid förfall för herr Lundberg samt herr Lönnroth vid förfall för herr Lindell.

Slutligen får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1946 års utgång hos länsstyrelsen föreslå bostadsförvaltaren Gustaf Olsson samt till vice ordförande för samma tid förmannen Gunnar Larsson. Vidare tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen som revisor för nu nämnda tid förorda intendenten H. Billman med förste byråassistenten A. Jungert såsom suppleant.

KRISTIDSNÄMNDEN.

Till ledamöter i kristidsnämnden för tiden intill 1946 års utgång föreslår utskottet omval av tjänstemannen Gösta Sjöberg, avdelningschefen Filip Dahlström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Hall, förre blomsterhandlaren Karl Pettersson, lantbrukaren Fabian Rörick, disponenten Herman Green och köpmannen Oscar Kihlgren.

Till suppleanter för samma tid föreslås fru Greta Sjödahl, verkmästaren Gustav Karlsson, kamreraren Verner Johansson, ingenjören Gust. Lindén och lantbrukaren Jakob Pettersson.

Av suppleanterna föreslås fru Greta Sjödahl och herr Gust. Karlsson i nu nämnd ordning böra tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sjöberg, Dahlström, Elis Larsson och fru Hall, herrar Verner Johansson och Jakob Pettersson i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Rörick, Green och Kihlgren samt herr Lindén vid förfall för herr Karl Pettersson.

Beredningsutskottet hemställer tillika att stadsfullmäktige hos kristidsstyrelsen ville förorda att till ordförande i nämnden för år 1946 förordnades bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och till vice ordförande för samma tid tjänstemannen Gösta Sjöberg.

HYRESNÄMNDEN.

Beredningsutskottet föreslår,

att till ledamot i nämnden, vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet måtte utses blomsterhandlaren Karl Pettersson samt till suppleanter direktören Mattias Pers och fanjunkaren Axel Lövgren att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

att till ledamot, som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet måtte utses ombudsmannen Eric Lindgren samt till suppleanter för herr Lindgren mätningsmannen Konrad Kjellgren, Vegagatan 2 A och föreståndaren Rudmar Thunell, att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

att till ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet måtte utses köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson som suppleant.

Beredningsutskottet föreslår, att uppdragen skola avse tiden till och med den 30 september 1946 eller om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av år 1946.

Utskottets förslag till utseende av ledamot, vilken äger eller förvaltar hyresfastighet, har beslutats med sex röster mot tre, vilka sistnämnda avgivits för bifall till förslag, att häradsskrivaren Oscar Lewrö måtte utses till dylik ledamot.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS UNGDOMSRÅD.

Till ledamot av styrelsen för Västerås ungdomsråd föreslås för tiden intill 1947 års utgång omval av svetsaren Åke Johansson med grosshandlaren Sam Nyström såsom suppleant.

BRANDSTODSKOMMITTÉN FÖR FAST EGENDOM.

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom föreslås för tiden intill 1946 års utgång i stället för byggmästaren Edvard Karlsson och byggmästaren J. Alb. Fredriksson, vilka avsagt sig uppdragen, byggmästaren Verner Johansson och civilingenjören Arne Mattson samt omval av verkmästaren David Johansson och muraren Martin Hellblom.

Till suppleanter för samma tid i stället för byggmästaren Fritz Eklund, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås bostadsförvaltaren Gustaf Olsson samt i stället för civilingenjören Arne Mattson, vilken föreslagits till ledamot, byggmästaren E. Alb. Myrberg.

Vidare föreslås, att av suppleanterna herr Olsson skall tjänstgöra vid förfall för någon av eller båda herrar David Johansson och Martin Hellblom samt herr Myrberg vid förfall för någon av eller båda herrar Verner Johansson och Arne Mattson.

OMBUD VID MANTALSSKRIVNINGEN.

Till ombud vid mantalsskrivningen för år 1946 föreslås i stället för skrivaren Axel L. Andersson, vilken avlidit, byggnadssnickaren Hugo Ericsson, Hammarbygatan 6 B, ävensom omval av snickeriförmannen Hugo Svensson, fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson, verkmästaren J. A. Silén, lägenhetsägaren Vilhelm Johansson, fru Agnes Söderquist, ombudsmannen Carl Ölander och tjänstemannen Axel Boberg.

HUVUDMÄN I VÄSTERÅS STADS SPARBANK.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank intill utgången av år 1950 föreslås omval av kontorschefen Einar Keijser, och överingenjören Carl Henning samt, i stället för byggmästaren Axel Hammer, vilken avlidit, nyval av verkmästaren David Johansson.

SAKKUNNIGA ATT GÅ RÅDHUSRÄTTEN TILLHANDA VID UPPTAGANDE AV SJÖFÖRKLARING OCH SJÖFÖRHÖR.

Dylika sakkunniga väljas av rådhusrätten bland fem av stadsfullmäktige föreslagna personer.

Beredningsutskottet föreslår, att hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, maskiningenjören G. Wallenius och hamnfogden E. Bergkvist uppföras på förslag till sakkunniga för år 1946..

ORTSOMBUD ENL. KUNGL. KUNGÖRELSEN OM STATLIGA BOSÄTTNINGSLÅN.

Till ortsombud för tiden intill 1947 års utgång föreslås omval av diakonen K. Bergvall med kontorschefen Einar Keijser såsom suppleant.

TAXERINGSNÄMNDERNA.

Enligt länsstyrelsens beslut skall staden vara indelad i femton taxeringsdistrikt, vartill kommer ett nytt distrikt för Badelunda socken, benämnt taxeringsdistrikt 3 A. 15:de taxeringsdistriktet skall handlägga ärenden rörande särskild fastighetstaxering

och åsättande av preliminära taxeringsvärden. Ifrån nuvarande 14:de distriktet, rörelsedistriktet, ha överförts vissa taxeringsärenden, avseende taxering för inkomst och förmögenhet av fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser, vilka driva rörelse eller utöva verksamhet tillhörande någon av vissa uppräknade yrkesidkare ävensom äkta make till sådan dylik fysisk person. 14:de distriktet skall fortfarande handlägga taxeringsärenden avseende rörelse av annat slag än sådan, som hänföres till 3:dje distriktet. I övrigt är distriktsindelningen oförändrad.

I anledning av vad nu sagts föreslår utskottet, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1946 års taxeringsnämnder skall vara tre med lika antal suppleanter med undantag av 3:dje, 12:te, 13:de och 14:de distrikten, där antalet ledamöter föreslås till fem med lika många suppleanter samt i taxeringsdistrikt 3 A, där antalet ledamöter föreslås till fyra med lika många suppleanter.

Suppleanterna böra såsom hittills tjänstgöra för en var av de ordinarie ledamöterna, i den ordning ledamöter och suppleanter uppräknas.

1:sta distriktet:

Ledamöter: Direktören Elow Eriksson, f. överpostiljonen J. E. Wirén och fabrikören Otto Peterson.

Suppleanter: Direktören O. Maunsbach, montören Erik V. Larsson och kontoristen Inge Jonsson.

2:dra distriktet:

Ledamöter: Förvaltaren David Hallborg, ingenjören Thore Kättström och kontoristen Göte Magnusson.

Suppleanter: Fanjunkaren S. B. Knutsson, ingenjören Sune Swege och fru Greta Sjödahl.

3:dje distriktet:

Ledamöter: Fru Helga Hall, förrådsvaktmästaren Ivar Engström, bankkamreraren R. Ahlén, Drottninggatan 17, köpmannen Alrik Sollin, Hållgatan 5, och köpmannen Roland Forsberg.

Suppleanter: Fru Ebba Roos, ombudsmannen Roland Kvarnström, Jakobsbergsgatan 15, inspektoren Aug. E. Arborelius, köpmannen Helmer Urby och kontoristen Kjell Branth, Utanbygatan 15.

3 A distriktet:

Ledamöter: Godsägaren Hugo Myrberg, cementarbetaren Sven Eriksson, Nylund, kakelugnsmakaren Manfred Kumlander, Tallbackagatan 10 och telegrafisten K. E. Odebrant, F 1.

Suppleanter: Arrendatorn Olof Jansson, Tibble storgård, kyrkovaktmästaren Ivar Johanson, Skälby, grovarbetaren Axel Petterson, Lundby gård och trafikledaren Bengt Göran Ahlfors, F 1.

4:de distriktet:

Ledamöter: Ingenjören G. H. Zanders, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och verkstadsarbetaren Georg Karlsson.

Suppleanter: kassören Oskar Rudén, metallarbetaren Stig Johansson, Statorvägen 3 A, och konditoren Ove Klingvall, Iggebygatan 4 C.

5:te distriktet:

Ledamöter: Ingenjören S. Ahl, föreståndaren Rudmar Thunell och tjänstemannen Axel Boberg.

Suppleanter: Köpmannen K. Torstenson, typografen Gustav Pettersson och banktjänstemannen R. Gustavsson, Kristiansborgsallén 20.

6:te distriktet:

Ledamöter: Sekreteraren K. Sjöfält, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och avsynaren Martin Holmberg.

Suppleanter: Köpmannen G. Wågberg, kamreraren S. Holmblad och trädgårdsarbetaren Olle J. Johansson, Östermalmsgatan 14.

7:de distriktet:

Ledamöter: Majoren G. Robsahm, järnarbetaren Karl A. Fröbom och hyvlaren K. H. Thorén.

Suppleanter: Fabrikören Carl Holmqvist, civilingenjören Axel Andberger och montören Fritz Södergren, Frihetsvägen 16.

8:de distriktet:

Ledamöter: Arkitekten V. Segerstedt, verktygsarbetaren Helmer Törnblom och stationskarlen K. G. Johansson.

Suppleanter: Folkskolläraren J. A. Eng, Rudbecksgatan 15, kontoristen Eivor Skarf, Stallhagsgatan 4, och verkmästaren Axel Karlsson.

9:de distriktet:

Ledamöter: Maskinisten Erik Karlsson, instruktören Tage Engelbrektsson och vedhandlanden J. Aug. Andersson.

Suppleanter: Folkskolläraren Edvin Sigroth, kommunalarbetaren N. G. Löf och järnhandlanden Henning Larsson.

10:de distriktet:

Ledamöter: Förmannen C. F. Larsson, typografen Nils Pettersson och köpmannen Erik Sundström.

Suppleanter: Metallarbetaren Åke Larsson, kontoristen Göte Melin och civilingenjören Erik Engberg.

11:te distriktet:

Ledamöter: civilingenjören G. Dahlby, plåtarbetaren Emil Johansson och köpmannen R. V. Rosén.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, ombudsmannen Erik Berglind och direktören Ragnar Bosten.

12:te distriktet:

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, ingenjören Ferd. Wahlberg, ingenjören Knut Westerlund, lantbrukaren Jakob Pettersson och lokföraren E. H. Neijmer.

Suppleanter: Kamreraren Gerhard Johansson, målaremästaren O. Hansson, ingenjören Axel Lindkvist, lantbrukaren John Eriksson, Tönsta, och kommunalarbetaren K. E. Lindvall.

13:de distriktet:

Ledamöter: Lokföraren Ernst Larsson, snickaren J. A. Grönberg, generalagenten Curt Möller, muraren Ludvig Gräns och godsägaren Lars Jansson.

Suppleanter: Ingenjören Erland Gustavsson, lantbrukaren C. P. Carlstedt, ingenjören Börje Sjölander, butiksföreståndaren Hugo Karlsson och lantbrukaren Karl Axel Blomkvist.

Härjämte hemställer beredningsutskottet, att åt detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Jansson skall givas uppdrag att taga befattning med den virkestaxering,

som omförmäles i 81 § i taxeringsförordningen med herr Blomkvist såsom suppleant i detta särskilda uppdrag.

14:de distriktet:

Ledamöter: Köpmannen Oscar Kihlgren, handlanden Otto Jansson, butiksföreståndaren Elof West, avdelningschefen Filip Dahlström och skomakaremästaren Ernfrid Karlsson.

Suppleanter: Köpmannen Sigfrid Holm, folkskolläraren John Jacobsson, skomakaremästaren Martin Vestberg, byggnadssnickaren Hugo Ericsson och ombudsmannen Carl Ölander.

15:de distriktet:

Ledamöter: Byggnadsverkmästaren Erik Lindström, byggmästaren N. Ludvigsson och byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Byggnadskontrollanten Axel Eriksson, byggnadsingenjören G. M. Lilja och mätningsmannen E. G. Hedman.

PENSIONSNÄMNDERNA.

I anledning av Badelunda sockens inkorporering med staden har Badelunda kommunalnämnd och Badelunda kommunalfullmäktige hemställt, att Badelunda kommun även efter inkorporeringen måtte få utgöra ett eget pensionsdistrikt. Jämlikt folkpensioneringslagen må beslut om indelning av staden i två eller flera pensionsdistrikt fattas av stadsfullmäktige. Beslutet skall underställas länsstyrelsen, som äger att detsamma antingen oförändrat fastställa eller på anförda skäl ogilla.

Beredningsutskottet föreslår i anledning härav stadsfullmäktige besluta att Badelunda socken skall utgöra eget pensionsdistrikt samt att i distriktet skola utses två ledamöter och två suppleanter.

Enligt nu gällande ordning äro suppleanterna i nämnderna utsedda personliga för varje särskild ledamot. Utskottet föreslår ingen ändring härutinnan.

Beredningsutskottet föreslår följande ledamöter och suppleanter i pensionsnämnderna.

I distriktet för äldre stadsområdet.

Ledamöter: För tiden intill 1949 års utgång nyval av fru Margit Pettersson, Frihetsvägen 12 och vaktmästaren E. A. Lindstedt efter fru Agnes Söderquist och tjänstemannen A. Åberg, vilka avsagt sig uppdragen samt omval av fru Karin Kjelldahl.

Suppleanter: Nyval för samma tid av fru Ester Karlsson, Frihetsvägen 2, efter fru Elin Askerlund, vilken avsagt sig uppdraget samt av fru Lilly Lövberg, Källhagsgatan 1, efter skrivaren Axel L. Andersson, vilken avlidit ävensom omval av fru Elsa Engberg.

I distriktet för S:t Ilians socken.

Ledamöter: Nyval för tiden intill 1949 års utgång av modellsnickaren Gunnar Norrman efter förmannen Gunnar Pettersson samt av tidigare suppleanten, lokföraren Ernst Larsson, efter rörarbetaren Eskil Widén.

Suppleanter: Omval för tiden intill 1949 års utgång av civilingenjören Bengt Renborg samt nyval av lokföraren A. G. Lindgren efter fru Anna Gelin, vilken avsagt sig uppdraget. Till suppleant efter lokföraren Ernst Larsson föreslås för tiden intill 1947 års utgång konduktören K. A. Lindkvist, Jakobsbergsgatan 14.

I distriktet för Lundby socken.

Ledamöter: För tiden intill 1949 års utgång föreslås omval av fabrikören Carl Holmqvist och lantbrukaren Karl Ludvig Lundin.

Suppleanter: Omval föreslås för samma tid av fru Elna Vretlund.

I distriktet för Badelunda socken.

Ledamöter: Till ledamöter föreslås för tiden intill 1949 års utgång kyrkovaktmästaren Ivar Johansson, Skälby, och åkeriägaren J. E. Strand, Tibble.

Suppleanter: Till suppleanter föreslås för samma tid kopplingsarbetaren Birger Grip och kontoristen Holger Tillman.

Vid valet bör efter lottning föreskrivas, att en av ledamöterna och en av suppleanterna skola avgå vid utgången av år 1947.

Västerås den 5 december 1945.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.

Västerås 1945. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri